34m

Trondhjems Telegrafinspektorat

Telegrafinspektøren

Norsk Lovtidende.

2den afdeling.

Samling af love, resolutioner m. m.

Udgivet efter offentlig foranstaltning.

Trondhjems Telegrafinspektorat

1906.

Udgiver: **Fred. T. Salicath.**

Kristiania.
Grøndahl & Søns bogtrykkeri.

Norsk Lovtidende.

2den afdeling.

Samling af love, resolutioner m. m.

Udgivet efter offentlig foranstaltning.

1906.

Norsk Lovtidende

2den afdeling.

1906.

Tillæg til aargangen 1904.

1904
17 decbr.

Voldgiftskonvention med Schweiz og tilhørende undertegningsprotokol.*) [1])

(Copie).

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège et le Conseil Fédéral Suisse signataires de la Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux, conclue à la Haye, le 29 juillet 1899,

désirant, en application des principes énoncés aux articles 15—19 de la dite Convention, entrer en négociations pour la conclusion d'une Convention d'Arbitrage obligatoire,

ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, Monsieur Arvid Fredrik, Comte Taube, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre

(Oversættelse).

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Det Schweiziske Forbundsraad, som har undertegnet overenskomsten om fredelig bilæggelse af internationale stridigheder, sluttet i Haag den 29 juli 1899,

har i ønsket om at træde i underhandlinger om afsluttelsen af en obligatorisk voldgiftskonvention med anvendelse af de grundsætninger, som er udtrykt i den nævnte konventions artikler 15 til 19,

opnævnt som sine befuldmægtigede følgende:

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge, Herr Arvid Fredrik, grev Taube, Hans Envoyé Extraordinaire og Ministre

*) Bekjendtgj. 3die mars 1906 i Overenskomster nr. 3.

[1]) Konventionen og protokollen er for Norges vedkommende ratificeret i henhold til kongelig resolution af 4 februar 1905. Ratifikationerne er udvekslede i Berlin 13de juli 1905.

17 decbr. Plénipotentiaire près Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, etc. etc.

et le Conseil Fédéral Suisse, Monsieur Alfred de Claparède, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse etc. etc.

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1er.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à soumettre au Tribunal prévu dans la Convention de la Haye du 29 juillet 1899 et choisi dans la Cour Permanente d'Arbitrage établie par cette Convention tous les différends qui pourraient se produire entre Elles, et qui ne pourraient être réglés par les voies diplomatiques, à l'exception toutefois de ceux mettant en cause les intérêts vitaux, l'indépendance ou l'exercice de la souveraineté des pays respectifs ou touchant aux intérêts de tierces Puissances.

Article 2.

Il appartient à chacune des Hautes Parties Contractantes d'apprécier si le différend qui se sera produit met en cause ses intérêts vitaux, son indépendance ou l'exercice de sa souveraineté et, par conséquent, est de nature à être compris parmi ceux qui, d'après l'ar-

Plénipotentiaire hos Hans Majestæt Keiseren af Tyskland, Konge af Preussen etc. etc.,

og Det Schweiziske Forbundsraad, herr Alfred de Claparède, Dets Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire hos Hans Majestæt Keiseren af Tyskland, Konge af Preussen etc. etc.

Hvilke, efter at have meddelt hinanden sine fuldmagter, som fandtes i god og behørig form, er kommet overens om følgende artikler:

Artikel 1.

De høie kontraherende parter forpligter sig til at indbringe for den i Haageroverenskomsten af 29 juli 1899 forudsatte ret, valgt inden den ved denne overenskomst oprettede faste voldgiftsdomstol, alle tvistigheder, som maatte kunne opstaa mellem dem, og som ikke skulde kunne bilægges ad diplomatisk vei, dog med undtagelse af saadanne, som angaar de respektive landes livsinteresser, uafhængighed eller udøvelse af suveræniteten, eller som berører andre magters interesser.

Artikel 2.

Det tilkommer enhver af de høie kontraherende parter at bedømme, hvorvidt den tvistighed, som opstaar, angaar dens livsinteresser, dens uafhængighed eller udøvelsen af dens suverænitet og følgelig er af den beskaffenhed, at den er indbefattet blandt de tvistigheder,

ticle précédent, sont exceptés de l'arbitrage obligatoire.

Article 3.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à ne pas faire valoir des exceptions d'après l'article 2 dans les cas suivants, pour lesquels l'arbitrage sera en tout cas obligatoire:

1. En cas de différends lorsqu'il s'agit de l'interprétation ou de l'application des conventions de toute espèce entre les Hautes Parties Contractantes.

2. En cas de différends sur la fixation du montant des indemnités pécuniaires, lorsque le principe de l'indemnité est reconnu par les parties.

Article 4.

La présente Convention recevra son application, même si les différends qui viendraient à se produire avaient leur origine dans des faits antérieurs à sa conclusion.

Article 5.

Lorsqu'il y aura lieu à un arbitrage entre Elles les Hautes Parties Contractantes à défaut de clauses compromissoires contraires se conformeront, pour tout ce qui concerne la désignation des arbitres et la procédure arbitrale, aux dispositions établies par la Convention du 29 juillet 1899, sauf en ce qui concerne les points indiqués ci-après.

som ifølge den foregaaende artikel er undtagne fra den obligatoriske voldgift. 17 decbr.

Artikel 3.

De høie kontraherende parter forpligter sig til ikke at gjøre gjældende undtagelser efter artikel 2 i følgende tilfælde, for hvilke voldgift i ethvert fald skal være obligatorisk:

1. I tilfælde af tvistigheder, naar der handles om fortolkningen eller anvendelsen af overenskomster af enhver art mellem de høie kontraherende parter.

2. I tilfælde af tvistigheder angaaende fastsættelsen af størrelsen af skadeserstatning i penge, naar principet om skadesløsholdelse er erkjendt af parterne.

Artikel 4.

Nærværende konvention skal komme til anvendelse, selv om de tvistigheder, som maatte komme til at opstaa, skulde have sin oprindelse i omstændigheder, ældre end dens afsluttelse.

Artikel 5.

Naar voldgift kommer til anvendelse mellem de høie kontraherende parter, skal de, i mangel af modsatte voldgiftsaftaler, i alt, som angaar beskikkelsen af voldgiftsmænd og voldgiftsproceduren, rette sig efter de bestemmelser, som er fastsatte ved overenskomsten af 29 juli 1899, undtagen forsaavidt angaar de her nedenfor angivne punkter.

17 decbr.

Article 6.

Aucun des arbitres ne pourra être sujet ou citoyen des Etats signataires de la présente convention, ni être domicilié dans leurs territoires, ni être intéressé dans les questions qui feront l'objet de l'arbitrage.

Article 7.

Le compromis prévu par l'article 31 de la Convention du 29 juillet 1899 fixera un terme avant l'expiration duquel devra avoir lieu l'échange entre les deux Parties des mémoires et documents se rapportant à l'objet du différend. Cet échange sera terminé dans tous les cas avant l'ouverture des séances du Tribunal Arbitral.

Article 8.

La sentence arbitrale contiendra l'indication des délais dans lesquels elle devra être exécutée, s'il y a lieu.

Article 9.

La présente Convention aura la durée de dix ans à partir du jour de l'échange des ratifications. Dans le cas où aucune des Hautes Parties Contractantes n'aurait notifié, six mois avant la fin de la dite période, son intention d'en faire cesser les effets, la Convention demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année, à partir du jour où l'une ou l'autre des Hautes Parties Contractantes l'aura dénoncée.

Artikel 6.

Ingen af voldgiftsmændene skal kunne være undersaat eller borger af de stater, som har undertegnet nærværende konvention, eller være bosat inden deres territorier, eller være interesseret i de spørgsmaal, som skal udgjøre voldgiftens gjenstand.

Artikel 7.

Den aftale, som er forudsat i artikel 31 i overenskomsten af 29 juli 1899, skal fastsætte en frist, inden hvis udløb udvekslingen mellem de to parter af de indlæg og dokumenter, som vedrører tvistens gjenstand, skal finde sted. Denne udveksling skal i alle tilfælde være afsluttet før aabningen af voldgiftsrettens møder.

Artikel 8.

Voldgiftskjendelsen skal i tilfælde indeholde angivelse af de frister, inden hvilke den skal fuldbyrdes.

Artikel 9.

Nærværende konvention skal have en varighed af ti aar fra dagen for ratifikationernes udveksling. For det tilfælde, at ingen af de høie kontraherende parter seks maaneder før udløbet af den nævnte tid skulde have tilkjendegivet sin hensigt at bringe dens virkninger til ophør, skal konventionen vedblive at gjælde indtil udløbet af et aar at regne fra den dag, da den ene eller den anden af de høie kontraherende parter har opsagt den.

Article 10.

La présente Convention sera ratifiée dans le plus bref délai possible et les ratifications seront échangées à Berlin.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait à Berlin le dix sept décembre mil neuf cent quatre.

Taube.
(L. S.)

Alfred de Claparède.
(L. S.)

Ovenstaaende afskrifts overensstemmelse med det i det Kongelige Udenrigsdepartement opbevarede originalexemplar bevidnes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 24 december 1904.

Eric Trolle,
kabinetssekretær.

Artikel 10. 17 decbr.

Nærværende konvention skal ratificeres med det kortest mulige ophold, og ratifikationerne skal udveksles i Berlin.

Til bekræftelse heraf har de befuldmægtigede undertegnet nærværende konvention og forsynet den med sine segl.

Udfærdiget i Berlin den syttende december 1904.

Taube.
(L. S.)

Alfred de Claparède.
(L. S.)

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Udenrigsdepartementet, Kristiania, 9 februar 1906.

A. Scheel,
fung. ekspeditionschef.

(Copie).

Protocole de Signature.

Au moment de procéder à la signature de la Convention d'arbitrage, conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés déclarent qu'il est entendu, que la Convention n'abroge pas les dispositions de l'article 7 du traité réglant les

(Oversættelse).

Undertegningsprotokol.

I færd med at skride til undertegning af voldgiftskonventionen, sluttet idag, erklærer de undertegnede befuldmægtigede, at man er enig om, at konventionen ikke ophæver bestemmelserne i artikel 7 i den traktat, som ordner handelsforbindelserne

17 decbr. relations commerciales entre la Norvège et la Suisse et l'établissement dans les deux pays, conclu à Berne le 22 mars 1894.

Il est également entendu que les dispositions de l'article 7 de la Convention ne portent aucune atteinte à ce qui a été stipulé dans la Convention de la Haye du 29 juillet 1899 concernant la seconde phase de la procédure arbitrale (article 39) notamment les stipulations des articles 43—49.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont dressé le présent Protocole de signature, qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient, étaient insérées dans la Convention elle-même.

Fait à Berlin en double exemplaire le dix-sept décembre mil neuf cent quatre.

Taube.
(L. S.)

Alfred de Claparède.
(L. S.)

Ovenstaaende afskrifts overensstemmelse med det i det Kongelige Udenrigsdepartement opbevarede originalexemplar bevidnes.

Stockholm i det Kongelige Udenrigsdepartement den 24 december 1904.

Eric Trolle,
kabinetssekretær.

mellem Norge og Schweiz og bosættelsen i de to lande, sluttet i Bern den 22 mars 1894.

Man er ligeledes enig om, at bestemmelserne i artikel 7 i konventionen ikke gjør noget indgreb i, hvad der er blevet fastsat i Haageroverenskomsten af 29 juli 1899 angaaende det andet afsnit af voldgiftsproceduren (artikel 39), navnlig forskrifterne i artiklerne 43—49.

Til bekræftelse heraf har de respektive befuldmægtigede opsat nærværende undertegningsprotokol, som skal have samme kraft og samme gyldighed, som om de bestemmelser, den indeholder, var indtagne i selve konventionen.

Udfærdiget i Berlin i to eksemplarer den syttende december 1904.

Taube.
(L. S.)

Alfred de Claparède.
(L. S.)

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Udenrigsdepartementet, Kristiania, 9 februar 1906.

A. Scheel,
fung. ekspeditionschef.

Tillæg til aargangen 1905.

19 juli.

Proklamation om beskyttelse for norske undersaatters litterære og kunstneriske værker i Amerika.*)

Whereas it is provided by section 13 of the act of Congress of March 3, 1891, entitled »An Act to amend title sixty, chapter three, of the Revised Statutes of the United States, relating to copyrights«, that said act »shall only apply to a citizen or subject of a foreign state or nation when such foreign state or nation permits to citizens of the United States of America the benefit of copyright on substantially the same basis as its own citizens; or when such foreign state or nation is a party to an international agreement which provides for reciprocity in the granting of copyright, by the terms of which agreement the United States of America may, at its pleasure, become a party to such agreement:«

And whereas it is also provided by said section that »the existence of either of the conditions aforesaid shall be determined by the President of the United States by proclamation made from time to time as the purposes of this act may require:«

And whereas satisfactory official assurances have been given that in Norway the law permits to citizens of the United States the benefit of copyright on substantially the same basis as to the citizens of that country[1]):

Now, therefore, I, Theodore Roosevelt, President of the United States of America, do declare and proclaim that the first of the conditions specified in section 13 of the act of March 3, 1891, is now fulfilled in respect to the subjects of Norway.

In Testimony Whereof, I have hereunto set my hand and caused the seal of the United States to be affixed.

Done at the City of Washington, this first day of July, in the year of our Lord one thousand nine hundred and five, and of the Independence of the United States of America the one hundred and twenty-ninth.

[Seal.]

Theodore Roosevelt.

By the President:

Herbert H. D. Peirce

Acting Secretary of State.

---

*) Bekjendtgj. 15de febr. 1906 i Lovtid. 1ste afd. nr. 5.

[1]) Se kgl. anordning af 25de mai 1905, Lovtid. 1ste afd. side 194.

19 juli. Oversættelse.

Da det er bestemt i artikel 13 i kongreslov af 3die mars 1891, betitlet »Lov angaaende forandring i titel 60, kapitel 3 i de Forenede Staters reviderede statuter om beskyttelse af forfatterret«, at nævnte lov kun skal anvendes overfor borgere eller undersaatter af en fremmed stat eller nation, naar denne fremmede stat eller nation tilstaar Amerikas Forenede Staters borgere forfatterretslig beskyttelse paa væsentlig samme grundlag som dets egne borgere; eller naar denne fremmede stat eller nation er tiltraadt en international overenskomst angaaende gjensidig forfatterretslig beskyttelse, som Amerikas Forenede Stater, om de saa ønsker, har adgang til at tiltræde;

og da det ogsaa er bestemt i nævnte artikel, at »hvorvidt nogen af de forannævnte betingelser er tilstede, afgjøres af de Forenede Staters president ved udfærdigelse af proklamation, efterhvert som denne lovs øiemed maatte gjøre det paakrævet«;

og da tilfredsstillende officielle erklæringer er afgivet om, at Norges lovgivning tilstaar de Forenede Staters borgere forfatterretslig beskyttelse paa væsentlig samme grundlag som landets egne borgere;

saa erklærer og proklamerer jeg, Theodore Roosevelt, Amerikas Forenede Staters præsident, nu, at den første af de betingelser, som er specificeret i artikel 13 i loven af 3die mars 1891, nu er opfyldt med hensyn til norske undersaatter.

Til vitterlighed herom har jeg undertegnet dette dokument og ladet det paaføre de Forenede Staters segl.

Givet i byen Washington, den første dag i juli i aaret nitten hundrede og fem, og i de Forenede Staters uafhængigheds aar det et hundrede ni og tyvende.

Theodore Roosevelt.

28 oktbr. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved der bl. a. meddeles, at de i cirkulære no. 19 omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Nederlandene.

20 decbr **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 1 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 bestemmes, at Haugesunds bygningskommission foruden af politimesteren som formand, brandinspektøren og sundhedskommissionens ordfører, skal bestaa af 3 af magistrat og formandskab valgte bygningskyndige mænd med 1 suppleant.

---

*) Bekjendtgj. 26de januar 1906 i Overensk. nr. 2.
**) — 3die januar 1906 i Lovtid. 1ste afd. nr. 1.

Cirkulære*) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter opmerksomheden henledes paa den direkte postanvisningsudveksling mellem Norge og Japan med Formosa og Pescadorerne samt de japanske postanstalter i Kina og Korea. 21 decbr.

Telegram**) fra handelsdepartementet til Norges fiskeristyrelse, hvorved departementet i henhold til den samme ved høieste resolution af 10de december 1897 givne bemyndigelse bestemmer, at opsynet ved lofotfisket i 1906 skal træde i kraft fra og med 16de januar. 23 decbr.

Cirkulære fra handelsdepartementet til konsulaterne. 29 decbr.

Ved den norske regjerings resolution af 24de november 1905 er der bleven fastsat nyt kostreglement for den norske handelsflaade til afløsning af de ved kongelig resolution af 21de juli 1894 og senere forskrifter fatsatte bestemmelser om samme emne. De ved den nævnte resolution af 1894 med senere tillæg givne forskrifter om handelsflaadens medicinforsyning forbliver derimod uforandrede.

Idet man vedlægger endel aftryk af det nye reglement og af et til opslag i folkelugarerne bestemt uddrag deraf samt af nærværende cirkulære — hvilke aftryk man tør bede fordelt blandt distriktets vicekonsuler —, skal man henlede opmerksomheden paa de bestemmelser i forskrifterne, som er af særlig interesse for konsuler.

I henhold til reglementets § 3 har lønnede konsuler paa begjæring at opnævne mænd til at foretage den i samme § foreskrevne proviantundersøgelse. Hertil bør opnævnes paalidelige mænd, som besidder særlig kyndighed med hensyn til proviant, og som staar frit saavel overfor stedets skibshandlere i det hele som overfor vedkommende skib. Udgifterne ved disse undersøgelser er det offentlige uvedkommende. Noget gebyr for opnævnelsen tilkommer ikke konsulen.

Ifølge § 5 skal vand, der fyldes i troperne eller i havne, hvor der hersker gulfeber, kolera, dysenteri, klimatfeber, beriberi eller tyføse sygdomme, koges, forinden det gives mandskabet at drikke, medmindre der erholdes attest fra stedets sundhedsautoriteter eller norsk konsul for, at vandet ansees for smittefrit.

Det siger sig selv, at den største forsigtighed maa udvises ved saadanne attesters udfærdigelse, og at de ikke maa udstedes, medmindre vedkommende konsul har sikker kundskab om vandets beskaffenhed. Heller ikke herfor tilkommer der konsulen noget gebyr.

---

*) Bekjendtgj. 26de januar 1906 i Overensk. nr. 2.
**) — 3die januar 1906 i Lovtid. 1ste afd. nr. 1.

29 decbr. Reglementets § 7 paalægger skibsføreren i alle tilfælde, naar der ombord er optraadt sygdom, som antages at staa i forbindelse med kostholdet eller skjørbug- eller beri-berilignende tilstande, snarest muligt paa første anløbssted at afgive sjøforklaring for den norske konsul, saafremt der findes saadan paa stedet.

Ved disse sjøforklaringer bør konsulen særlig søge oplyst:

1. Sygdommens optræden og forløb, i korte træk, samt dens formentlige natur og aarsag, og hvad der er foretaget for at helbrede de syge.
2. Proviantens og drikkevandets beskaffenhed; hvorfra vandet er kommet, og om det er brugt i kogt eller ukogt tilstand.
3. Den ugentlige spiseseddel for dagens enkelte maaltider, herunder ogsaa i hvilken udstrækning citronsaft er benyttet, og hvorvidt kostreglementet i det hele er overholdt. Konsulen bør ogsaa undersøge og indtage i protokollen, hvorvidt de i reglementet foreskrevne anførsler i dagbogen (jfr. §§ 2, 3, 5 og 6) er foretaget.
4. Dersom sygdommen formodes at være beri-beri, hvorvidt denne sygdom vides tidligere at være optraadt paa skibet eller for tiden at optræde paa afgangsstedet. I sidste tilfælde bør det derhos specielt oplyses, om der under opholdet har været indfødte arbeidsfolk (kulier eller lignende) ombord.

Udskrift af forklaringen indsendes til sjøfartskontoret.

Man skal anmode hr. konsulen om samtidig med at bringe det nye kostreglements udfærdigelse til norske sjøfarendes kundskab ogsaa at henlede opmerksomheden paa, at skibsføreren ifølge sjøfartslovens § 27 pligter at have et eksemplar af reglementet ombord. Dette, saavelsom det til opslag i folkelugarerne bestemte uddrag deraf, er tilsalgs hos boghandlere i Norge.

30 decbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for rigets kjøbstæder meddeles stadfæstelse paa en af Haugesunds formænd og repræsentanter under 3die november 1905 fattet beslutning til reglement for byens torvhandel — dog med et par undtagelser — som gjældende i stedet for 9de kapitel i de ved kongelig resolution af 10de januar 1891 approberede politivedtægter for bemeldte kjøbstad.

---

*) Bekjendtgj. 3die januar 1906 i Lovtid. 1ste afd. nr. 1.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 bestemmes, at nævnte lovs bestemmelser indtil videre ikke skal være gjældende i ladestedet Svelvik. 30 decbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Skien, at der tillades indtil videre at opføre træbygninger sammesteds overensstemmende med lovens § 3, 2den passus i følgende af kommunestyret i møde den 6te juli 1904 vedtagne strøg: 30 decbr.

Follestad søndenfor Gampedalsbækken. Hele Bratsbergkleven begrænset af Gjerpen i øst og fjeldfoden i vest indtil Klevbroen. Søndre og nordre Brække efter bygrænsen i øst samt fjeldfoden i vest indtil Munchs gade; efter denne gade til byfoged Paus' gade samt hele strøget nord for sidstnævnte gade til bygrænsen i vest. Hele strøget paa vestsiden af Lundebækken fra bygrænsen mod gaarden »Haven« til Bakkebroen.

Paa Blegebakken, strøget nordvest for Oskarsgade og sydvestsiden af Wessels gade til Hjellevandet.

1906.

1906

Skrivelse fra kirkedepartementet til Bergens biskop, hvori departementet anser det for at være en nødvendig følge af ordlyden i post 2 i kongelig resolution af 11te oktober 1873 angaaende fremgangsmaaden ved ombytte af kirkesalmebog, at det deri omhandlede forhandlingsmøde maa være bekjendtgjort fra kordøren mindst 6 uger forud for dets afholdelse. 2 jan.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Trondhjems biskop, hvori der i anledning af en forespørgsel fra en sogneprest, om presters og forloveres ansvar i anledning af ulovlig egteskabsstiftelse er undergaaet nogen væsentlig forandring ved den nye straffelov af 22de mai 1902, meddeles følgende: 2 jan.

Straffeloven har ikke indført nogen principiel forandring paa dette omraade, og specielt har den ikke berørt spørgsmaalet om, hvad presten og forloverne pligter at iagttage ved

*) Bekjendtgj. 3die januar 1906 i Lovtid. 1ste afd. nr. 1.

2 jan. egteskabsstiftelse, hvorfor man i saa henseende er henvist til den gjældende civile ret. I tilfælde, hvor stiftelse af et ulovligt egteskab har fundet sted, antages presten at maatte være fri for ansvar, naar 2 paalidelige forlovere, som af ham er foreholdt deres ansvar og den straf, der i tilfælde kan ramme dem efter straffelovens § 220, har erklæret, at brud og brudgom er ledige til egteskab, ikke beslægtet eller besvogret med hinanden i forbudne led og ikke tilhører en trosbekjendelse, som er til hinder for, at de faar sit egteskab stiftet ved statskirkens vielse, og naar han har paaseet fremlagt alle foreskrevne attester og ved nøiagtig undersøgelse af disse ikke har fundet, at der foreligger grund til nogen mistanke angaaende deres egthed. Overfor forloverne bør presten specielt gjøre opmerksom paa, at de paa grund af deres erklæringers positive karakter bør kunne paaberaabe sig det til disses afgivelse nødvendige kjendskab til brud og brudgom.

2 jan. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Nedenes amt, hvorved det i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at de ved skrivelse herfra af 31te december 1900 regulerede, af Dybvaag sogn i Nedenes amt bestaaende to jordmoderdistrikter (Vestre Dybvaag og Østre Dybvaag) omreguleres saaledes, at det ene distrikt kommer til at omfatte sognets fastlandsside samt Gjæsøen og Risøen og benævnes Dybvaags landdistrikt og det andet sognets øvrige øer og benævnes Dybvaags ødistrikt.

Delingen træder i kraft fra den tid, som af amtmanden i Nedenes amt maatte blive bestemt.

3 jan. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Kristiania biskop i anledning af en forespørgsel fra en sogneprest, om ikke en residerende kapellan er kompetent til at foretage det i forordning af 18de oktober 1811 jfr. N. L. 2—9—8 omhandlede mæglingsforsøg mellem uforligelige egtefæller og derefter udstede den i forordningen bestemte attest.

Departementet udtaler, at der ved udtrykket »sjælesørger« i nævnte forordning vistnok maa antages nærmest at være tænkt paa vedkommende sogneprest, men, at man formentlig ikke kan frakjende en residerende kapellan kompetence til at foretage mæglingen, naar det paa grund af særlige forhold eller den maade, hvorpaa embedsforretningerne er fordelt mellem sognepresten og ham, falder naturligt, at han overtager den. Efter den maade, hvorpaa reskripterne af 9de september 1785 og 28de juni 1793 i sin almindelighed har ordnet forholdet mellem sogneprester og residerende kapellaner, bør kapellanen

dog i hvert enkelt tilfælde konferere med sognepresten, førend han overtager mæglingen. 3 jan.

Skrivelse fra kirkedepartementet til formanden i Moss herred hvorved der meddeles, at departementet for det tilfælde at en strafbar handling er forøvet af flere inden forskjellige kommuner boende børn — antager, at sagen, forsaavidt den ikke er af altfor ubetydelig art (hvorom mere nedenfor), i almindelighed helst bør optages til behandling af de forskjellige kommuners værgeraad saaledes, at hvert værgeraad særskilt for sit vedkommende fatter beslutning om de inden sin kommune boende børn. Departementet har vistnok været opmerksom paa, at det af bekvemmelighedshensyn vilde have været at foretrække, om et og samme værgeraad i et tilfælde som det anførte kunde behandle sagen i dens helhed, men naar det ikke desto mindre er kommet til det ovennævnte resultat, er det væsentlig for at forebygge mulige indsigelser fra den kommune, hvis værgeraad ikke har havt anledning til at fatte beslutning i sagen, idet det ikke er utænkeligt, at en bortsættelse eller revselse m. v., besluttet af et andet værgeraad, vilde kunne nægtes respekteret af den kommune, hvis værgeraad ikke har fattet bestemmelse i sagen. 4 jan.

Noget anderledes antages det imidlertid at ville stille sig, saafremt sagen er af mindre betydning, og en eventuel værgeraadsbeslutning ikke forudsættes at ville medføre udgifter for vedkommende kommune. For saadant tilfælde vilde der formentlig ikke kunne reises nogen indvending mod, at vedkommende værgeraad paa forhaand blev enige om, at sagen skulde blive at behandle af ét værgeraad for samtlige deltagende børns vedkommende. Derimod er det en selvfølge, at det værgeraad, som først har fattet beslutning, forsaavidt angaar børn hjemmehørende i dets egen kommune, er forpligtet til paa forlangende at give det eller de værgeraad, som skal have at træffe bestemmelse om de deres kommune tilhørende børns delagtighed i den samme forseelse, udskrift af, hvad der er besluttet, forat der saameget som muligt kan blive overensstemmelse i de forskjellige værgeraads beslutninger.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa de i generalforsamlinger sommeren og høsten 1905 vedtagne forandringer i §§ 3 og 13 i den for Indre Søndmørs brandforsikringsforening for huse ved høieste resolution af 14de juli 1898, jfr. høieste resolution af 28de januar 1901, approberede plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder, idet dog forhøielsen af maksimums- 6 jan.

6 jan. beløbet for forsikring paa enkelt risiko i planens § 3 andet punktum indskrænkes til kr. 35 000,00.

6 jan. **Kongelig resolution,** hvorved approbation meddeles paa de i generalforsamling den 12te april 1905 vedtagne nye statuter for »Understøttelsesforeningen for norske læger og deres efterladte« som trædende istedetfor foreningens ældre ved høieste resolutioner af 1ste februar 1854 og 20de april 1861 approberede statuter, dog med saadan ændring af § 9, sidste punktum, og § 18, andet og tredie punktum, som vedtaget af direktionen i skrivelse til finansdepartementet af 27de december 1905.

6 jan. **Kongelig kundgjørelse***), hvorved der i henhold til § 2 i lov om kvarantænevæsenet af 12te juli 1848 kundgjøres, at byen Zanzibar og guvernementet Astrachan i Rusland, der ved kundgjørelser af 11te oktober og 12te december 1905 erklæredes smittede af den orientalske pest, ikke længere skal ansees pestsmittede.

6 jan. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Tønsberg formænd og repræsentanter under 28de november 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte kjøbstad angaaende salg af tobak til børn m. v.

6 jan. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyrelsen for Skaatø herred, Bratsberg amt, under 9de november 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

6 jan. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Stavanger bys formænd og repræsentanter under 3die november 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte by angaaende salg af tobak til børn m. v.

9 jan. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til veterinærdirektøren, hvori meddeles, at det i sin almindelighed maa betragtes som en selvfølge, at en apotheker til enhver tid bør være forsynet med en passende beholdning af glas, krukker, æsker etc. til benyttelse ved udlevering af rekvirerede medikamenter, forudsat at kravene paa udvalg af saadanne gjenstande ikke gaar udover, hvad der i medicinal-

*) Bekjendtgj. 9de januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 2.

og veterinærmedicinaltaksten er forudsat. Han maa saaledes ogsaa ansees forpligtet til paa forlangende at udlevere af dyrlæge forskrevne salver i krukker til de for disse i veterinærmedicinaltaksten opførte priser. Den gjældende lovgivning indeholder imidlertid intet paabud om, at apothekerne skal føre tilstrækkeligt lager af ledige krukker til at kunne imødekomme rekvisitioner derpaa fra læger og dyrlæger til brug ved deres dispensering af medicin; men forholdets egen natur vil tilsige, at en apotheker i denne henseende bør søge at imødekomme rimelige ønsker. 9 jan.

Skrivelse fra kirkedepartementet til eksamenskommissionen for lærerskolerne, hvorved der meddeles, at departementet er enigt i, at bestemmelsen i lærerskoleloven af 18de januar 1902 § 25 alene gjælder den endelige afsluttende prøve ved udgangen af 3die klasse, saaledes at der ikke bliver at erlægge nogen afgift, om nogen paany fremstiller sig til den foreløbige prøve ved udgangen af 2den klasse. 10 jan.

Med hensyn til et andet af eksamenskommissionen reist spørgsmaal meddeles, at departementet har bestemt, at en eksaminand, som har bestaaet 1ste afdeling af lærerprøven, men som ikke har underkastet sig 2den afdeling af prøven det følgende aar, kan fremstille sig til lærerprøvens sidste afdeling det 2det aar, efterat den 1ste afdeling er bestaaet, uden at han paany behøver at underkaste sig den sidstnævnte afdeling. Men i længere tid end 2 aar har den 1ste afdeling af lærerprøven ingen gyldighed.

Skrivelse fra justitsdepartementet til rigsadvokaten, hvorved bestemmes, at de i skrivelse af 31te august 1905 fastsatte midlertidige indsættelsesregler for Oslo lagsogn sættes ud af kraft. 10 jan.

Skrivelse fra landbrugsdepartementet til amtmanden i Nordre Bergenhus amt, hvorved der meddeles, at der efter den gjældende udskiftningslov ikke antages at være adgang for udskiftningsretten til mod vedkommendes protest at fatte bestemmelse om anbringelse og fæste af lauparstreng paa andenmands grund. At saadan streng i ethvert tilfælde ikke kan bestemmes ført over andenmands huse og tun eller over telegraf- og telefonlinier eller offentlig vei, vil formentlig være klart. 10 jan.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i Bratsberg amt, foranlediget ved en forespørgsel fra en sorenskriver angaaende beregningen af arveafgift i tilfælde, hvor 10 jan.

10 jan. længstlevende egtefælle, der har hensiddet i uskiftet bo, bortskjøder til et eller flere af sine børn fast eiendom og løsøre mod føderaad og udbetaling af tiloversbleven formue til arvingerne i boet.

I anledning heraf udtaler departementet, at en disposition af den omhandlede art, forsaavidt der ved samme foregaar en fordeling mellem vedkommende sameiere af fællesboets samtlige midler, antages at maatte betragtes som en udskiftning af sameiet. I dette tilfælde vil der, naar dispositionen foretages, indtræde forpligtelse for arvingerne til at erlægge arveafgift af den del af de dem tilfaldne midler, der maa ansees som arv efter førstafdøde (jfr. lov om afgift af arv af 8de april 1905 § 3 sidste led). Forsaavidt angaar den del af de arvingerne overdragne midler, der skriver sig fra længstlevendes boeslod, vil arvingerne formentlig blive afgiftspligtige ved længstlevendes død, idet midlerne forsaavidt maa ansees skjænkede som forskud paa arv efter længstlevende.

Hvis den trufne disposition derimod kun omfatter en del af fællesboets midler, og den gjenlevende egtefælle fremdeles bliver hensiddende i uskifte med den tilbageværende del af midlerne, antages bestemmelsen i arveafgiftslovens § 12 første punktum at maatte faa anvendelse, forsaavidt angaar den del af kjøbesummen for den solgte eiendom, som den gjenlevende har skjænket sine børn. I dette tilfælde opstaar straks pligt til at erlægge arveafgift af disse midler, der ifølge arveafgiftslovens § 13 sidste punktum er at anse som arv efter førstafdøde.

11 jan. **Forskrifter** om tiltalte personers anbringelse i arbeidshus efter straffelovens § 39, udfærdigede af justitsdepartementet.

1. Naar retten finder, at en ikke sindssyg tiltalt, der enten frifindes eller i henhold til straffelovens §§ 45 eller 56 idømmes nedsat straf, er farlig for retssikkerheden paa grund af utilregnelighed eller formindsket tilregnelighed, vil der være adgang til at anbringe ham i arbeidshus.
2. Det paaligger politiet at iverksætte rettens beslutning eller, forsaavidt denne giver adgang til valg mellem flere af de i straffelovens § 39 nævnte alternativer, at fatte bestemmelse om, hvorvidt adgangen til anbringelse i arbeidshus skal benyttes.
3. I hvilket arbeidshus vedkommende bliver at indsætte, bestemmes af fængselsstyrelsen, til hvilken politiet derfor har at rette henvendelse derom. Ved saadan henvendelse bliver retsakterne at medsende.

Skrivelse*) fra udenrigsdepartementet, hvorefter ifølge en gjennem den svenske legation modtagen gjenpart af en skrivelse fra det schweiziske forbundsraad til udenrigsministeren i Stockholm af 19de juli 1905 har Mexikos forenede stater under 13de mars s. a. tilkjendegivet sin tilslutning til den i Genf den 22de august 1864 afsluttede konvention angaaende forbedring af saarede militæres pleie i felt. 12 jan.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i Kristians amt, hvori der udtales, at det alene er det formuesbeløb, der lægges til grund for skatteberegningen, altsaa nettoformuen, som de overordnede ligningsinstanser ikke er berettigede til at forhøie, naar indgiven klage gaar ud paa nedsættelse (jfr. departementets i Lovtidenden indtagne skrivelser af 1ste december 1893 og 8de september 1900). Derimod antages de overordnede instanser ikke at være bundne af ligningskommissionens ansættelser af de enkelte formuesgjenstandes eller fradragsposters værdi, men kan forhøie eller nedsætte disse efter sit eget skjøn eller fremkomne nye oplysninger, kun med den indskrænkning, at forandringerne ikke maa medføre som endeligt resultat et høiere nettobeløb af formuen end det, der er opført i den oprindelige ligning, idet isaafald berigtigelse i fornøden udstrækning maa finde sted. 12 jan.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristianssand, hvorefter departementet er enigt i, at bestemmelsen i det ved kronprinsregentens resolution af 29de april 1905 givne tillæg til § 12 i reglementet for lærerskolernes optagelsesprøve er saaledes at forstaa, at denne optagelse uden prøve kun kan finde sted ved skoleaarets begyndelse. 13 jan.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en af Vikør herredsstyre under 23de oktober og 12te december 1905 fattet beslutning om forbud mod at anvende pigtraad til gjærde, m. v. 15 jan.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en af Vatne herredsstyre under 18de december 1905 fattet beslutning om forbud mod at anvende pigtraad i gjærde mod offentlig vei, m. v. 15 jan.

---

*) Bekjendtgj. 26de januar i Overenskomster nr. 2.
**) Bekjendtgj. 16de januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 3 hvor beslutningen er indtagen.

15 jan. **Kongelig resolution,** hvorved bl. a. er bestemt, at § 5, litr. c og d, i det ved kongelig resolution af 4de juni 1904 fastsatte reglement om fribefordring og fragtnedsættelse paa jernbanerne forandres saaledes, at ordet »Trængende« udgaar, og den fastsatte mindstepris forhøies til 50 øre.

15 jan. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles approbation paa det i generalforsamling den 20de november 1905 vedtagne udkast til plan for Orkedals gjensidige brandforsikringsforening for løsøre, saaledes at foreningen kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder.

15 jan. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa den af forstanderskabet for Molde haandverkeres sparekasse i møde den 30te november 1905 besluttede forandring af § 21 i kassens ved høieste resolution af 2den oktober 1894 og 22de december 1898 stadfæstede plan.

15 jan. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa den af forstanderskabet for Sortland sparebank i møde den 14de december 1904 vedtagne forandring af § 20 i bankens ved resolution af 16de juni 1896 og 10de mars 1900 stadfæstede plan.

15 jan. **Skrivelse** fra landbrugsdepartementet til amtmanden i Buskerud, hvori udtales, at en i et udkast til fællesflødningsregler for et vasdrag indtagen bestemmelse om, at en skogeier er ansvarlig for afgift af den last, som eies af en opkjøber, antages ikke at være lovhjemlet, da der i fællesflødningsregler ikke kan indtages bestemmelser, der er forbindende for andre end dem, for hvis regning flødning foregaar.

15 jan. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter der fra indeværende aars begyndelse kan udveksles postanvisninger med Rusland ogsaa med de mellem Vardø og Murmankysten gaaende russiske postskibe, der om sommeren udstrækker sin fart til Arkhangel („N. C." no. 138).

Udvekslingen foregaar paa grundlag af det med den russiske poststyrelse afsluttede særskilte tillægsreglement af 21de november/$^{15}/_{28}$ november 1904.

Som udvekslingskontor fungerer paa norsk side postkontoret i Vardø og paa russisk side postkontoret i Alexandrovsk.

Fremtidig bliver saaledes postanvisninger, udstedte i Norge og bestemte til Murmankysten, det hele aar at sende over

*) Bekjendtgj. 26de januar i Overenskomster nr. 2.

Vardø; om sommeren, da Arkhangel anløbes, bliver ogsaa anvisninger til guvernementet Arkhangel at sende ad denne vei. 15 jan.

Meddelelse *) fra arbeidsdepartementet, hvorefter der i henhold til kongelig resolution af 12te december 1905 er afsluttet overenskomst om direkte befordring af il- og fragtgods mellem norske baner og østerrigske og ungarske baner. Overenskomsten er traadt i kraft fra 1ste januar 1906. De norske stationer, der er optagne i samtrafiken, er Kristiania Ø., Fredrikshald og Trondhjem. 18 jan.

Skrivelse *) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved meddeles, at Argentina ifølge en til poststyrelsen indløben skrivelse af 18de august 1905 fra den schweiziske poststyrelse fra 12te juni f. a. har tiltraadt den i Washington den 15de juni 1897 afsluttede overenskomst om abonnement paa tidender og tidsskrifter ved postvæsenets mellemkomst. 19 jan.

Cirkulære *) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter den i cirkulære no. $\frac{51}{1904}$ II og $\frac{2}{1905}$ III[1]) omhandlede franske postanstalt i Ningpo (Kina) nu er aabnet. Den traadte i virksomhed 15de november f. a. 19 jan.

Cirkulære *) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter de i cirkulære no. $\frac{58}{1905}$ I[2]) omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Belgien og Ny-Zeeland samt fra 1ste mars førstkommende derhos til Nederlandsk Ostindien. 19 jan.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Kristiansands biskop, hvori departementet i anledning af en forespørgsel fra en provst om, hvad der antages at være lovlig ordning med hensyn til provstens ret og pligt til at udføre kirkelige forretninger for provstiets prester, meddeler, at bestemmelsen herom i kirkeritualet af 25de juli 1685, kap. IX ikke er ophævet ved den geistlige lønningslov af 14de juli 1897, men at saadanne forretningers udførelse ved provsten nu antagelig kan ansees bortfaldt i praksis. 19 jan.

Departementet tilføier, at hvis en provst undtagelsesvis udfører en kirkelig forretning for en af provstiets prester, bør han ikke kræve nogen betaling for forretningen.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet, armeen, til generalkrigskommissæren: 19 jan.

Overensstemmende med hr. generalkrigskommissærens udtalelse i skrivelse af 12te december sidstleden bestemmer de-

*) Bekjendtgj. 26de januar i Overenskomst nr. 2.

[1]) Se Lovtid. 2den afd. 1904, s. 521; 2den afd. 1905, s. 41.

[2]) Se Lovtid. 2den afd., s. 294.

19 jan. partementet, at der herefter skal udskrives til sanitetskorpset som sygebærere — foruden som bestemt i departementets skrivelse af 26de november 1887 (kfr. skr. af 9de januar 1902) for hvert sanitetskompani 55 dertil skikkede mandskaber i 1ste til 9de og 16de til 20de udskrivningsdistrikt og samtlige medicinske studerende i de 20 sydlige udskrivningsdistrikter — endvidere fra alle disse 20 udskrivningsdistrikter de der noterede tandlæger og tandlægestuderende, der er fundet dygtige til linjen som stridende eller ikkestridende.

Desuden skal — foruden det antal af 37 sygevogtere, som er fastsat ved skrivelse herfra af 20de juli 1901 — fremtidig alle trændygtige tandlæger og tandlægestuderende udskrives til sanitetskorpset som sygevogtere.

20 jan. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Bratsberg amt, hvori det antager, at medlemmer af et kommunestyre ikke har lovlig adgang til ved voteringer at benytte blanke stemmesedler (jfr. indredepartementets i Lovtidende indtagne skrivelse af 23de februar 1899). Er der imidlertid ved et valg afgivet saadanne, maa det efter departementets antagelse staa kommunestyret frit enten at beslutte ny votering foretagen eller at betragte de blanke stemmesedler som ikke afgivne stemmer, saaledes at valget ansees afsluttet med de øvrige stemmer.

20 jan. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til sorenskriveren i Holt, hvorved der i anledning af en forespørgsel om, hvorvidt ved et skibs overførelse til et nyt register den fra det tidligere hjemsteds registerfører i den anledning modtagne attest i sin helhed bliver at indtage paa skibets folium i det nye register, eller om det kun bør anføres de gjældende heftelser og eiere, rederiets art samt bestyrende reders navn, bosted og nationalitet, bemerkes, at udskriften i sin helhed maa blive at indtage i skibsregisteret paa det nye hjemsted.

22 jan. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til byskriveren i Bergen, hvorved der i anledning af en forespørgsel om, hvorledes gebyr for indførelse i skibsregisteret af en erklæring fra et fartøis bestyrende reder (til hvem personlig salgsdokument paa fartøiet er udstedt) gaaende ud paa, at kjøbet er foretaget paa vegne af og for regning af et aktieselskab eller partrederi, bliver at beregne i det tilfælde, at saadan erklæring først registreres senere end adkomstdokumentet, bemerkes, at det med byskriveren er enig i, at gebyret bør beregnes efter skibsregisterlovens § 36, kfr. sportellovens § 48 litr. b. med kr. 3,00.

Skrivelse fra justitsdepartementet til rigsadvokaten: 24 jan.

Reglerne for straffangers indsættelse i de forskjellige fængsler af 30te december 1904 omfatter ogsaa subsidiære fængselsstraffe, ilagt ved dom eller forelæg efter straffelovens § 28, 3dje led. Der er saaledes adgang til at fuldbyrde en saadan straf — ogsaa skjærpet fængsel — i landsfængsel i forening med en anden fængselsstraf, naar den sammenlagte straffetid er mindst 6 maaneder; jfr. reglernes §§ 1—5 og § 9 c.

Foranlediget ved et indtruffet tilfælde skal man anmode hr. rigsadvokaten om at gjøre paatalemyndighedens tjenestemænd opmerksom paa, at det er meningen, at denne adgang ogsaa regelmæssig skal benyttes. Paa denne maade undgaar man nemlig de ulemper, som baade for det offentlige og for fangerne selv er forbundet med, at flere fængselsstraffe fuldbyrdes efter hinanden i forskjellige fængsler.

Ordre til fuldbyrdelse af subsidiær fængselsstraf i et landsfængsel i forbindelse med anden straf bør saavidt mulig gives allerede ved fangens indsendelse, særlig hvor skjærpet fængsel skal anvendes, forat dette kan blive fuldbyrdet først.

Telegram fra arbeidsdepartementet til politimesteren i 25 jan.
Bergen:

Privat klinik eller sygehus antages at indgaa under lov af 6te juni 1891, forsaavidt anlægget er beregnet paa mindst 10 gjæster i en enkelt bygning.

Reglement for kontrol med hermetikfabriker, fast- 25 jan.
sat af handelsdepartementet.

§ 1. Der skal være adgang for fabriker, som befatter sig med tilvirkning af preserveret, hermetisk kjød og fisk, til at lade raastoffene, tilvirkningen og det færdige produkt undergive en af det offentlige anordnet kontrol som nedenfor bestemt.

§ 2. Tilsynet med hermetikfabriker, som har underkastet sig kontrol, besørges af særskilte kontrollører, fortrinsvis læger, som antages af departementet for handel, sjøfart og industri. Forsaavidt flere fabriker maatte ønske en fælles kontrollør, skal der være adgang hertil, hvor departementet finder, at intet er til hinder derfor.

§ 3. Kontrolløren skal have uhindret adgang til enhver ham underlagt fabrik og til hvilkensomhelst del deraf. Fabrikens bestyrer er forpligtet til paa begjæring at afgive forklaring om de forhold, som vedrører kontrollen.

§ 4. Kontrolløren skal hyppig, mindst 8 gange om maaneden, til ubestemte tider inspicere hver ham underlagt fabrik, ligesom ogsaa fabriken bør tilkalde ham, naar raastoffe, der ikke tidligere er kontrolleret, anskaffes. Forsaavidt nogen fa-

25 jan. brik en tid af aaret ikke nedlægger kjød- eller fiskehermetik eller er helt ud af drift, bortfalder i denne tid inspektionen. Under særegne omstændigheder kan der efter departementets nærmere bestemmelse gjøres undtagelse fra denne paragrafs regler.

§ 5. Kontrolløren skal paase, at den størst mulige renlighed iagttages i fabriklokalerne og deres omgivelser:

at jordbunden ikke forurenses ved affald og urent afløbsvand,
at kloaker, affaldsbeholdere, priveter, pissoirer, stalde eller andre ydre rum ikke giver anledning til forurensning eller stank i fabriklokalerne eller de rum, hvor raastoffe opbevares,
at lokalerne og særlig gulve og vægge stadig holdes rene,
at der sørges for tilstrækkelig ventilation,
at lufttemperaturen ikke bliver for høi i de rum, hvori madvarer opbevares eller behandles før kogning eller stegning,
at alt inventar og alle kar og redskaber, som anvendes ved fabrikationen, holdes omhyggelig rene, samt
at der ikke fra dem kan tilføres produkterne sundhedsskadelige stoffe.

§ 6. Med hensyn til arbeiderne har han at paase, at alle, som beskjæftiges med tilberedning, er fri for smitsomme sygdomme, saar, bylder, udslet og lignende.

Arbeiderne maa tilholdes den strengeste renlighed med sine klæder og sin person, fornemlig forarme, hænder, fingre og negle.

Der maa altid forefindes et tilstrækkelig antal vaskeindretninger med rigeligt vand og sæbe samt neglebørster og haandklæder.

De arbeidere, som kommer i nær berøring med varernes tillavning og nedlægning, skal bære en særskilt overklædning af vasketøi til brug under arbeidet i fabriken samt hætter over haaret. Hver af disse arbeidere skal have rent ombytte heraf mindst 1 gang og af løsærmer 2 gange om ugen.

Gangklæder maa ikke ophænges i arbeidsrummene.

§ 7. Kontrolløren skal paase, at de anvendte raastoffe er af god kvalitet, ubedærvede, renlig behandlede samt, at der paa de steder, hvor der er offentlig kjødkontrol, kun anvendes kontrolleret 1ste klasses kjød. Paa steder, hvor der ikke er offentlig kjødkontrol, skal kontrolløren sørge for en betryggende undersøgelse af kjødet, før det tillades benyttet.

Kontrolløren har videre at paase, at der ikke anvendes sundhedsskadelige tilsætninger.

Med hensyn til emballagen skal han paase:

at det anvendte blik er af god kvalitet, tilstrækkelig tykt og navnlig, at dets fortinning ikke indeholder mere end 1 pct bly,

at det til tætning anvendte materiale (gummiringe og lign.) ikke indeholder bly eller andre giftige stoffe, 25 jan.
at der ikke bruges indvendig lodning.

Hver boks skal være paaført trykstempel, som viser, at fabriken er undergivet offentlig kontrol, samt angiver tiden for nedlægningen paa en saadan maade, at den er forstaaelig for indviede, herunder ogsaa kontrolløren.

De til skibsbrug og til langfart bestemte bokser bør være holdbart malede (med jernmønje eller lign. Se kostreglement for den norske handelsflaade af 24de November 1905 § 3, punkt 2).

§ 8. Kontrolløren skal efter evne paase, at varernes tilberedning foregaar under iagttagelse af den strengeste renlighed og bør herunder give de raad og anvisninger, han finder fornødne.

Ligesaa bør han indskjærpe og saavidt gjørlig kontrollere, at de forskjellige processer gaar slag i slag og navnlig, at der medgaar mindst mulig tid mellem nedlægning og sterilisering.

§ 9. Finder kontrolløren grund til at antage, at noget produkt ikke tilfredsstiller de nødvendige fordringer til renhed, at der er anvendt ikke tilladte konserveringsmidler eller tilsætning udover, hvad der er teknisk nødvendigt, eller hvad der stemmer med varens merke, har han straks at udtage prøver og indsende dem til undersøgelse ved en af departementet til foretagelse af saadanne undersøgelser antaget anstalt. Forøvrigt skal han til forskjellige tider og naar departementet maatte forlange det, udtage prøver saavel af emballagen (blik, tætningsmateriale o. s. v.) som af de færdige beholdninger og indsende dem til undersøgelse. De ved undersøgelsen foranledigede udgifter bliver at udrede af vedkommende fabrik.

§ 10. I tilfælde af dissens mellem kontrollør og fabrik angaaende kassation af en raavare eller af det færdige produkt skal sagen indankes for sundhedskommissionen.

Dersom kontrolløren opdager misligheder, som trods givet paalæg ikke rettes, har han straks at anmelde dette til sundhedskommissionen og samtidig underrette departementet.

§ 11. Paa enhver fabrik skal der forefindes en protokol, hvori kontrolløren indfører sit navn ved hvert besøg samt en kort bemerkning om de raad eller anvisninger, han har fundet fornødne, og de feil eller misligheder, som har givet anledning til paatale.

Denne protokol skal til enhver tid være tilgjængelig for departementet eller dettes udsending og bliver, i tilfælde af at departementet begjærer det, at indsende til undersøgelse.

§ 12. Kontrolløren er forpligtet til at bevare taushed om, hvad han under sin virksomhed maatte erfare om fabrikernes

25 jan. forretningsforhold og de af vedkommende driftsherre hemmeligholdte indretninger og fremgangsmaader samt til at afholde sig fra efterligning af samme.

§ 13. Kontrolløren skal inden hver januar maaneds udgang indsende til departementet indberetning om sin virksomhed som kontrollør i det forløbne aar og om de sanitære forhold i sin almindelighed ved den eller de under hans kontrol hørende fabriker.

§ 14. Kontrollørens ansættelse sker med 3 maaneders gjensidig opsigelsesfrist. Hvis en kontrollør ikke udfører sit hverv tilfredsstillende, kan han dog uden opsigelse afskediges af departementet.

Kontrollørens godtgjørelse, der ogsaa bestemmes af departementet, udredes af det offentlige mod refusion af vedkommende fabrik. Har samme kontrollør tilsyn med flere fabriker, fordeles hans godtgjørelse paa disse i forhold til størrelsen af deres produktion.

§ 15. Kontrollørerne vil have at finde sig i de forandringer i nærværende reglement, som departementet maatte bestemme.

§ 16. I enhver fabrik, som har underkastet sig kontrol, skal et udtog af nærværende reglement findes opslaaet i fabriklokalerne.

§ 17. Forsaavidt en fabrik, som har underkastet sig kontrol, ønsker igjen at fritages for saadan, kan saa ske efter 6 maaneders forudgaaende opsigelse. Isaafald bliver det i § 7 omhandlede trykstempel gjennem kontrolløren at indlevere til departementet.

26 jan. **Rundskrivelse** fra kirke- og undervisningsdepartementet til samtlige skolestyrer.

I rundskrivelse til skolestyrerne senest af 16de april 1901 har departementet udtalt sig angaaende indhold og udstyr af den almindelige beretning om folkeskolens virksomhed, som i henhold til landsskolelovens § 55 og byskolelovens § 48 skal offentliggjøres af skolestyrerne hvert femte aar. Som fremholdt i en rundskrivelse til skolestyrerne af 6te oktober 1896, har departementet antaget, at folkeskolelovens bestemmelse om disse femaarsberetningers offentliggjørelse ikke sker fyldest, medmindre de udgives i trykken.

Tidligere er der af skolestyrerne afgivet saadanne beretninger for femaarene 1891—95 og 1896—1900, og overensstemmende med den omhandlede lovbestemmelse vil skolestyrerne nu have at besørge offentliggjort en almindelig beretning for femaret 1901—1905, begge aar iberegnet.

Til veiledning ved affattelsen af omhandlede beretning skal man fremkomme med nedenstaaende bemerkninger, som i det væsentlige er overensstemmende med de af departementet i rundskrivelse af 16de april 1901 fremsatte. 26 jan.

Beretningen bør trykkes paa glat, men ikke glinsende papir med 56 korpuslinjer paa siden, ikke iberegnet kolumnetitel, med sidestillet paginering (papir, format og udstyr som nærværende rundskrivelse).

Som kolumnetitel benyttes gjennemgaaende paa den ene side folkeskolens navn, paa den modsvarende vedkommende afdelings overskrift.

Indholdet antages at kunne ordnes i følgende afdelinger:

I. Skolestyre.
II. Lærerpersonale og lønninger.
III. Elevantallet.
IV. Skolesøgning og forsømmelser.
V. Undervisningen.
VI. Skolehuse, lærerboliger, jordvei, afsavnsgodtgjørelse.
VII. Undervisningsmateriel og bogsamlinger.
VIII. Folkeskolevæsenets regnskab.
IX. Almindelige bemerkninger.

---

ad I. Her meddeles oplysning om antallet af skolestyrets medlemmer.

ad II. Her anføres læreres og lærerinders fødselsaar, uddannelse (hvad slags lærerprøve, naar denne er absolveret og paa hvilket sted), deres ansættelsestid i folkeskolen overhovedet samt i vedkommende folkeskole, aarlige løn (naturalydelser samt afsavnsgodtgjørelse medregnes, derimod ikke kirkesanger- og organistindtægter). Ligeledes bør opgives, om vedkommende er ansat fast eller paa opsigelse. I en anmerkningsrubrik bør bl. a. oplyses, hvilke lærere har bolig med eller uden jordvei, samt fratrædelsestiden for de i løbet af femaaret afgaaede lærere.

Følgende skema antages at kunne benyttes:

Navn	Fødselsaar	Uddannelse	Naar ansat i folkeskolen	Naar ansat i skolekommunens tjeneste	Fast eller paa opsigelse	Antal skoleuger	Løn pr. skoleuge	Samlet aarlig løn, herunder afsavnsgodtgjørelse og værdien af naturalydelser m. v.	Deraf aldersstillæg	Anmerkninger

Under dette afsnit kan ogsaa medtages de lærere og lærerinder, der i løbet af femaaret har havt pension af vedkommende kommunekasse, samt pensionens størrelse. Hvor lærernes lønsvilkaar i løbet af femaaret har undergaaet forandringer, opføres alene lønnen for det sidste aar.

ad III. Oversigten over elevantallet antages for landsskolen at kunne opstilles efter følgende skema:

	Antal parallelklasser	1901 Gutter	1901 Piger	1901 Tils.	1902 Gutter	1902 Piger	1902 Tils.	1903 Gutter	1903 Piger	1903 Tils.	1904 Gutter	1904 Piger	1904 Tils.	1905 Gutter	1905 Piger	1905 Tils.
N. N. skole																
1ste klasse																
2den —																
o. s. v.																
O. O. skole																
1ste klasse																
2den —																
o. s. v.																
Tilsammen:																

Ligesom ved de aarlige statistiske beretninger bør opga- 26 jan.
verne gjælde elevantallet ved aarets udgang. Hvor grænserne for storskoler og smaaskoler ikke falder sammen, bliver de sidste at opføre særskilt.

For de mindre byers vedkommende vil opgaverne vistnok uden vanskelighed kunne meddeles paa samme maade som ovenfor omhandlet for landsskolerne. For de større byer antages opgaverne over elevantallet at kunne gives samlet for hver skole uden nogen specifikation for de enkelte klasser. Antallet af børn i byskolerne opgives efter sidste indskrivning af elever.

I forbindelse med de heromhandlede opgaver bør desuden underét for den hele skolekommune oplyses, hvormange børn (særskilt gutter og piger) der i hvert af de nævnte aar var berettiget til undervisning, og hvormange af disse fik undervisning udenfor folkeskolen, samt hvormange børn over 8 aar (landet) eller 7 aar (byerne) ingen undervisning nød.

Kredsenes navne ønskes særskilt angivet. Ligeledes bedes smaaskolerne opført særskilt, ikke blot, hvor grænserne for disse og storskolerne ikke falder sammen, ɔ: hvor der findes smaakredse, bestaaende af tilgrænsende dele af to nabokredse; men det bør ogsaa oplyses, hvorvidt nogen storkreds er delt i to eller flere smaakredse ved parallele klasser.

Videre bør oplyses, hvorvidt der i femaaret er foretaget nogen forandring i kredsinddelingen.

ad IV. Opgaverne over skolesøgning og forsømmelser vil formentlig kunne istandbringes efter følgende skemaer:

A. Det samlede antal skoledage, hvori folkeskolens elever (de under III angivne) tilsammen skulde have søgt skolen.

Skole	1901	1902	1903	1904	1905
N. N. skole . .					
O. O. — . .					
— — . .					
— — . .					
Tilsammen					

26 jan. B. Antal forsømte skoledage for (de under III angivne) folkeskolens elever tilsammen:

Skole	1901			1902			1903			1904			1905		
	Forsømte skoledage tils.	Heraf paa grund af sygdom	Af anden gyldig grund	Forsømte skoledage tils	Heraf paa grund af sygdom	Af anden gyldig grund	Forsømte skoledage tils.	Heraf paa grund af sygdom	Af anden gyldig grund	Forsømte skoledage tils.	Heraf paa grund af sygdom	Af anden gyldig grund	Forsømte skoledage tils.	Heraf paa grund af sygdom	Af anden gyldig grund
N. N. skole															
O. O. —															
— —															
Tilsammen															

ad V. Herunder bør meddeles timefordelingsplanen for det sidste aar i femaarsperioden i forbindelse med oplysning om lærebøger samt — for landsskolens vedkommende — om, i hvilken udstrækning gymnastik, tegning og haandgjerning for gutter og piger er indført i kommunens skoler.

For landsskolens vedkommende meddeles oplysning om, hvor lang undervisningstid der har været tildelt hver klasse i femaarets sidste aar, — altsaa om undervisningen har været meddelt i 9, 10, 12 eller 15 uger (lovens § 5) eller fra 15—21 uger (lovens § 8). Hvor det aarlige ugetal overstiger 12, ønskes oplyst, hvorvidt nogen af de overskydende uger er frivillige.

Ligeledes bør oplyses, hvorvidt nogen skole er ordnet med delvis fælles og delvis særskilt undervisning.

For byernes vedkommende meddeles lignende oplysninger om det ugentlige timetal i 1ste og 3die afdeling samt om frivillig undervisning i 2den og 3die.

Baade for land og by ønskes oplyst, i hvilken udstrækning der under den frivillige undervisning gives undervisning i fremmed sprog og husstel.

Oplysning bør meddeles om de bestemmelser, som er fattet til efterfølgelse af landsskolelovens § 73 (byskolelovens § 64) om skolernes undervisningssprog, hvorvidt der benyttes lære- og læsebøger paa landsmaal eller det almindelige bogmaal, samt i hvilket af disse maal elevernes skriftlige arbeider i almindelighed affattes.

ad VI. Herunder bør meddeles en kortfattet beskrivelse over de i kommunen benyttede skolelokaler (skolevæsenet tilhørende eller leiede), saaledes som de var i femaarsperiodens sidste aar, med angivelse af klasseværelsernes antal, deres størrelse (længde, bredde og høide) o. s. v. Tillige bør herunder oplyses, hvormange lærere havde skolevæsenet tilhørende bolig (med eller uden jordvei), dennes størrelse samt i tilfælde af-

savnsgodtgjørelsens størrelse. Videre bør oplyses, hvorvidt bygningerne er opført af kredsene eller af kommunen. 26 jan.

De kommuner, for hvilke det paa grund af skolebygningernes størrelse og antal vil falde vanskeligt at levere nogen beskrivelse over skolelokalerne, vil kunne indskrænke sig til en meddelelse om disses og klasseværelsernes antal samt om, hvormange elever bygningerne er beregnet paa at rumme. Forsaavidt der i tidligere offentliggjorte beretninger er givet beskrivelse af nogen af vedkommende folkeskoles bygninger, antages der i femaarsberetningen at kunne henvises til den aargang, hvor beskrivelsen er indtagen. For dette tilfælde vil det være tilstrækkeligt alene at give oplysning om de i femaaret nytilkomne bygninger.

ad VII. Her kan gives en almindelig meddelelse om undervisningsmateriellet, deriblandt særlig om tilvæksten i løbet af femaaret samt oplysninger om bogsamlinger for lærerne og for børnene, navnlig om antallet af de samlingerne tilhørende bind, i forbindelse med en almindelig bemerkning om, hvorvidt samlingerne har været nogenlunde flittig benyttet.

ad VIII. Regnskabsekstrakten vedkommende folkeskolevæsenet kan opgjøres efter følgende skema:

A. **Udgifter**

(for landskommuner medtages ogsaa kredsenes udgifter):

	1901	1902	1903	1904	1905
a) lønninger (iberegnet vikarudgifter og værdien af naturalydelser)					
b) undervisningsmidler, bogsamlinger og inventar (herunder sløidverktøi)					
c) anskaffelse af læse- og lærebøger til brug for børnene					
d) administration					
e) opførelse og vedligeholdelse af skolehuse (herunder anskaffelse og opdyrkning af lærerjord) .					
f) leie af skolelokaler					
g) lys og brænde					
h) renhold					
i) pensioner					
j) skatter og afgifter					
k) forskjellige udgifter					
Tilsammen					

26 jan.

B. **Indtægter**:

	1901	1902	1903	1904	1905
a) bidrag af statskassen (byskolelovens § 15 eller landsskolelovens § 38)					
b) bidrag af amtsskolekassen (landskommuner)					
c) kommunekassens tilskud . . .					
d) renter af legater					
e) andre indtægter					
Tilsammen					

ad IX. Herunder kan meddeles de oplysninger, som antages at have interesse, om folkeskolens tilstand i almindelighed, f. eks. om disciplinen, antallet af ilagte bøder, sundhedstilstanden, undervisning i særskilte, udenfor folkeskolens ramme liggende fag, forsaavidt ikke oplysning herom gives under afsnit V, om pensionskasser og vikarkasser m. v. Det vil være ønskeligt, at der ogsaa leveres udførligere almindelige bemerkninger om folkeskolens virksomhed.

Saafremt der i kommunen findes fortsættelsesskoler eller aftenskoler, ønskes oplysning ogsaa om denne slags skoler meddelt i beretningen.

Departementet skal gjøre opmerksom paa, at der af beretningerne vistnok bør trykkes et saa stort oplag, at skolestyrerne kan oversende til hver af landets øvrige skolesyrer et eksemplar af samme. Ligeledes bør beretningerne indsendes til vedkommende overtilsyn og amtsskolestyre samt 5 eksemplarer af samme gjennem overtilsynet til kirke- og undervisningsdepartementet.

Beretningerne bør være afgivet inden udgangen af juni maaned førstk.

Sluttelig bemerkes, at man ikke antager det nødvendigt, at de skolestyrer, der aarlig besørger udgivet trykt beretning om folkeskolen, udsender en særskilt femaarsberetning, om dette end vil være det ønskeligste.

27 jan. **Kongelig kundgjørelse** *), hvorved der i henhold til § 2 i lov om kvarantænevæsenet af 12te Juli 1848 kundgjøres, at

*) Bekjendtgjort 31te januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4.

byerne Kobe, Osaka, Hiogo og Schimonoseki i Japan skal indtil videre ansees smittede af den orientalske pest, og at de i ovennævnte lov og i plakat af 13de oktober 1900 indeholdte bestemmelser med hensyn til kvarantæne m. v. i anledning af pest straks bliver at bringe i anvendelse. 27 jan.

Kongelig resolution*), hvorved der fastsættes en kongevimpel, som skal have samme høirøde farve og indeholde samme gyldne løve som for kongebanneret bestemt, idet løven anbringes inderst ved stangen. 27 jan.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for ladestedet Harstad, at der sammesteds tillades indtil videre at opføre træbygninger overensstemmende med lovens § 3, passus 2, udenfor det af byens kommunestyre i møde den 14de juli 1905 fastsatte strøg, der begrænses af Eriks gade fra sjøen til Hans Egedes gade, denne gade til Hvedings gade, denne gade til Øisteins gade, denne gade til Sverres gade og denne gade til sjøen. 27 jan.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov om brandvæsenet af 26de august 1854 § 1 samt lov om behandling af ildsfarlige gjenstande af 3die mai 1871 § 24 meddeles approbation paa et udkast til reglement for brandvæsenets ordning i Akers bygningsdistrikt. 27 jan.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 25 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 meddeles stadfæstelse paa de af Haugesunds kommunestyre i møde den 17de februar 1905 besluttede ændrede vedtægter for brugen af ild og lys i Haugesunds havn. 27 jan.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov om politivedtægter for kjøbstæderne af 17de juni 1869, lov om adgang til at give offentlige forestillinger m. v. af 22de mai 1875, lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 og lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Hammerfests formænd og repræsentanter under 14de, 16de og 30te juli 1904 samt 7de juni og 11te decbr. 1905 fattet beslutning til politivedtægter for bemeldte by. 27 jan.

*) Bekjendtgj. 31te januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4.
**) Bekjendtgj. 31te januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4, hvor reglementet er indtaget.
***) Bekjendtgjort 31te januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4, hvor vedtægterne er indtagne.

27 jan. **Kongelig resolution***), hvorved approbation i henhold til § 11 jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa den af herredsstyret for Haus herred i Søndre Bergenhus amt under 27de december 1905 fattede beslutning om et tillæg til de for herredet under 5te januar 1900 approberede sundhedsforskrifter.

27 jan. **Kongelig resolution****), hvorved approbation i henhold til § 11 jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa de af herredsstyret for Vikten herred i Nordre Trondhjems amt under 4de december 1905 fattede beslutninger om tillæg til de for herredet ved kongelig resolution af 26de juni 1893 approberede sundhedsforskrifter samt om særskilte sundhedsforskrifter for Rørvikbebyggelsen, der indbefatter Rørvik gaard, undtagen Rørvik plads og Rørvikeng.

27 jan. **Kongelig resolution*****), hvorved approbation i henhold til § 11 jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa de af herredsstyrerne for Norddalen, Stranden, Sunnelven og Stordalen herreder i Romsdals amt, under henholdsvis 15de januar, 16de februar, 2den mars samt 31te oktober 1900 fattede beslutninger om forskrifter til forebyggelse af ondartede smitsomme sygdommes udbredelse, dog med en enkelt forandring.

27 jan. **Kongelig resolution*****), hvorved der i henhold til § 11 jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 og til § 3 i lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Vennesla herred i Lister og Mandals amt under 11te december 1905 fattede beslutninger om forskrifter til forebyggelse af ondartede smitsomme sygdommes udbredelse samt om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl, dog med en enkelt forandring.

27 jan. **Kongelig resolution†**), hvorved der i henhold til lov om beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Porsgrunds formænd og repræsentanter under 13de december 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte kjøbstad angaaende salg af tobak til børn m. v.

---

*) Bekjendtgjort 31te januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4, hvor tillægget er indtaget.

**) Bekjendtgj. 31te januar og 28de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4 og nr. 6, hvor tillægget er indtaget.

***) Bekjendtgjort 31te januar i Lovtidende 1ste afd. nr. 4, hvor forskrifterne er indtagne.

†) Bekjendtgjort 31te januar i Lovtidende 1ste afd. nr. 4, hvor vedtægten er indtagen.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 4 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854 meddeles approbation paa det af Harstad kommunestyre i møde den 23de juni 1905 vedtagne feierreglement for nævnte by. 27 jan.

Kongelig resolution, hvorved der som 2det punktum af § 2 af de ved kongelig resolution af 27de juli 1892 og 1ste juli 1901 approberede regler for Thomas Angells stiftelsers bestyrelse m. m. indtages en bestemmelse saalydende: »Dog kan inspektionen, efterat forstanderen har afgivet betænkning med stiftsdirektionens samtykke bestemme, at udredelsen af de paa stiftelsernes parter nedskrevne indskud og forhandlingen af det paa samme faldende kobber af inspektion og forstander kan overlades til værkets bestyrelse, naar denne er villig til at paatage sig samme uden derfor at oppebære nogen særskilt godtgjørelse eller provision.« 27 jan.

Kongelig resolution**), hvorved i henhold til lov om rettergangsmaaden i straffesager af 1ste juli 1887 § 369, 2det led bestemmes, at Nedre Romerike sorenskriverembede fra 1ste mars 1906 og indtil videre med hensyn til udtrækning af domsmænd i meddomsretssager skal udgjøre 2 lodtrækningsdistrikter, det ene bestaaende af herrederne Skedsmo, Nitedal, Sørum og Enebak, det andet af herrederne Fet, Urskog, Høland og Setskogen. 27 jan.

Kongelig resolution, hvorved de for Levanger samlag for udskjænkning af øl, vin m. v. i generalforsamling den 5te oktober 1905 vedtagne og af stedets bystyre i møder den 27de s. m. og 4de december næstefter godkjendte vedtægter i medhold af § 23 i lov om salg og skjænkning af brændevin m. v. af 17de mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke for en længere tid end 6 aar, at regne fra 1ste januar 1906, og med et par forandringer. 27 jan.

Kongelig resolution, hvorved de af Vaagan samlag for skjænkning og salg af øl, vin, frugtvin og mjød i generalforsamling den 25de november 1905 vedtagne og af herredsstyret i møde den 13de december næstefter godkjendte vedtægter i medhold af §§ 23 og 35 i lov af 17de mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke for længere tid end 6 aar fra 1ste januar 1906. 27 jan.

Kongelig resolution, hvorved i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa 27 jan.

*) Bekjendtgjort 31te januar i Lovtid. 1ste afd. nr. 4, hvor reglementet er indtaget.

**) Se Dept.tid. nr. 17.

27 jan. den af Aalesunds kommunestyre i møde den 19de december 1905 fattede beslutning angaaende udvidelse til 13,5 m.s bredde af Korsegaden fra Notenæsgaden til Aspøvaagen sammesteds.

27 jan. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Mo herredsstyre i møde den 27de oktober 1905 overensstemmende med reguleringskommissionens forslag vedtagne reguleringsplan for øvre og nedre Mo (alternativ B) i Mo herred.

27 jan. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa de af Harstad kommunestyre i møder den 2den juni og 15de december 1905 vedtagne omreguleringer af kvartalerne XX og XIII sammesteds.

27 jan. **Kongelig resolution,** hvorved der fra 1ste januar 1906 at regne og indtil videre tilstaaes de i den almindelige brandforsikrings-indretnings kjøbstad-afdeling forsikrede bygninger i kjøbstaden Arendal følgende nedsættelse i brandkontingenten:

a. For den ældre bydel 35 pct. og
b. for de ved lov af 31te mai 1900 indlemmede nye bydele 25 pct.

27 jan. **Kongelig resolution,** hvorved den nedsættelse i brandkontingenten med 15 pct., der hidtil har været tilstaaet de i den almindelige brandforsikrings-indretnings kjøbstad-afdeling forsikrede bygninger i ladestedet Horten, fra 1ste januar 1906 at regne og indtil videre forhøies til 35 pct.

27 jan. **Kongelig resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Hole sparebank i møde den 21de december 1905 vedtagne forandringer i §§ 18 og 24 i bankens ved høieste resolutioner af 26de januar 1892 og 12te august 1901 stadfæstede plan.

27 jan. **Kongelig resolution,** hvorved det tillades »kongelig norsk seilforening« paa sine fartøier at føre det norske orlogsflag med hans majestæts kronede navnechiffer i guld paa et hvidt, firkantet felt anbragt i flagets midte.

27 jan. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand, hvorefter departementet i anledning af en forespørgsel fra Stavanger skolestyre ikke kan anse det rigtigt, at skoleraadsmøderne regelmæssig afholdes til saadanne tider, at skolens planmæssige undervisning derved i

større eller mindre udstrækning maa indstilles (jfr. departementets skr. af 3/2 1890 og 17/6 1902 in fine). 27 jan.

At deltage i skoleraadets møder antages at paaligge lærerne som lovmæssig pligt uden hensyn til, at den dem ved vedtægten eller instruks paalagte arbeidstid derved maatte overskrides.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Bergen, hvorved meddeles, at departementets rundskrivelse af 23de mars 1886 angaaende de hygieniske hensyn ved skolebygningers opførelse er rettet til de høiere almenskoler, og at de i samme opstillede regler er givet specielt med forholdene i den høiere skole for øie. Direkte forpligtende er saaledes de deri givne regler alene for den høiere skole, hvis lokaler skal godkjendes af departementet (lov 27de juli 1896 § 65), men det siger sig selv, at de opstillede, af sagkyndige udarbeidede regler paa grund af sit eget værd saavidt muligt ogsaa bør befølges ved opførelse af skolebygninger for folkeskolen. Departementet antager derfor, at saavel overtilsynet som amtsskolestyret og amtstinget gjør rettest i ved sine forslag til eller beslutninger om bidrag af amtsskolekassen til skolebygninger altid at kræve, at de i rundskrivelsen af 23de mars 1886 opstillede krav i det væsentlige imødekommes. 29 jan.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Nordlands amt, hvorved departementet anser det lidet heldigt, at konfiskeret brændevin ved auktion sælges i saa smaa kvanta som et mindre antal flasker. I det hele bør man, om dertil er adgang, søge det konfiskerede brændevin solgt til destillationsforretninger eller samlag eller andre udsalgsberettigede, og der kan formentlig ikke være noget at bemerke ved, at salget i disse tilfælde sker underhaanden. 29 jan.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Tromsø, hvorved dette i anledning af en forespørgsel fra stadsingeniøren i Harstad om, hvorvidt ovne i snedkerverksteder — indsatte før den nugjældende bygningslov traadte i kraft — kan paabydes forandrede overensstemmende med nævnte lovs § 69, 3, meddeler, at nævnte spørgsmaal antages at maatte besvares benegtende undtagen i tilfælde, hvor huset undergives hovedreparation; kfr. bygningslovens § 71. Imidlertid vil brandvisitationen ogsaa uden hensyn hertil være berettiget til at forlange, at ildstederne holdes i forsvarlig stand, saaledes at de ikke frembyder nogen fare for ildssikkerheden. Idet der i saa henseende henvises til det for stedet gjældende brandreglement, kfr. høieste resolution af 5te oktober 1894 § 11, tilføies, at eiere af bygninger, som er forsikret i den al- 29 jan.

29 jan. mindelige brandforsikringsindretning, og hvis ildsteder ikke holdes i forsvarlig stand, i hvert fald udsætter sig for, at brandkontingenten af saadanne bygninger bliver væsentlig forhøiet.

29 jan. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved meddeles, at i forbindelsen mellem Norge og Tyskland kan fra 1ste februar d. a. toldfrankosedler udfærdiges ogsaa efter vedkommende pakkes afsendelse. Saadan toldfrankoseddel udfærdiges efter forlangende af pakkens afsender, enten forinden pakken er meldt som ubesørgelig, eller i forbindelse med besvarelse af en dispositionsforespørgsel. Afsenderne maa paa vanlig maade stille garanti for beløbets erlæggelse.

For at give afsenderne anledning til at benytte sig af adgangen til senere udfærdigelse af toldfrankoseddel maa postanstalterne i dispositionsforespørgsler for tyske pakker udtrykkelig anmerke, naar adressaten er villig til at modtage forsendelsen, hvis afsenderen udreder toldgebyrerne.

De her omhandlede toldfrankosedler maa paaføres en bemerkning om, at de er udfærdigede efter pakkens afsendelse.

Ligeledes, at Argentina**) fra 12te juni 1905 har tiltraadt den i Washington den 15de juni 1897 afsluttede overenskomst om abonnement paa tidender og tidsskrifter ved postvæsenets mellemkomst.

30 jan. **Takster*****) for fæstekontor i Østre Totens herred, vedtagne af østre Totens herredsstyre den 17de januar i henhold til lov af 12te juni 1896 dens § 7 post 2, og approberede af amtmanden i Kristians amt den 30te januar 1906.

Mellemmanden tilkommer saadan godtgjørelse:

Af arbeidsgiver, der fæster mand eller kvinde:

For	1 aar	betales kr.	2,00
»	1/2 »	— »	1,00
»	1/4 »	— »	0,50
»	kortere tid	— »	0,25

Mand eller kvinde, der søger beskjæftigelse gjennem fæstekontoret, har ved indleverelse af attester eller indmeldelse til arbeide at betale fæstekonen saadan godtgjørelse:

For	tjeneste i	1	aar	kr.	1,00
»	—	1/2	»	»	0,50
»	—	1/4	»	»	0,25
»	kortere tid	intet.			

Den indbetalte godtgjørelse bliver af fæstekontoret at tilbagebetale, forsaavidt tjeneste ikke erholdes.

*) Bekjendtgj. 3die mars i Overensk. nr. 3.
**) — 26de jan. — 2.
***) — 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand, hvorved det meddeles, at naar det med hjemmel af landsskolelovens § 42 er bestemt, at børn fra en af herredets kredse skal have ret til at søge en verks- eller brugsskole, skal der til nævnte skole ydes et aarligt bidrag for hvert af vedkommende skolebørn svarende til de gjennemsnitlige undervisningsudgifter for hver elev af anlæggets skole. I vedkommende forældres skatteforhold formenes derimod loven ikke at gjøre nogen forandring, og de antages derfor ligesom tidligere at maatte svare sin skoleskat til herredet og sin kredsskat til den af herredets kredse, hvortil de egentlig hører. 30 jan.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i Buskerud amt, foranlediget ved en forespørgsel fra en sorenskriver, om den fritagelse for betaling af særskilt gebyr, der omhandles i note 1 ved § 2 i departementets udgave af sportelloven, ogsaa gjælder, hvor tingsvidne til oplysning i hovedsagen paastevnes til et andet tinglag inden samme sorenskriveri. 30 jan.

Departementet antager, at der, naar tingsvidnet særskilt tilstevnes og behandles ved et ting, hvortil hovedsagen ikke har kunnet overføres, maa beregnes særskilt tingsvidnegebyr efter sportellovens § 2, idet vidneførselen i dette tilfælde formentlig ikke kan betragtes som led i hovedsagens behandling.

Telegram fra kirkedepartementet til en skoledirektør, hvorved der ikke antages at være adgang til at tage skolepenge af elever i arbeidsskoler efter landsskolelovens § 46 h (jfr. skr. $^{27}/_{10}$ 1896 om fortsættelsesskoler). 1 febr

Skrivelse fra finansdepartementet til en byfoged, hvori der udtales, at der hverken bliver at beregne arveafgift eller skiftegebyr ved udlodning af en forsvunden arving paa skifte efter hans fader udlagt arvebeløb, der efter afsagt dødsformodningsdom over den forsvundne arving skal fordeles mellem dem, som derpaa vilde have havt krav, om dødsfaldet inden skiftets slutning var bleven oplyst, nemlig hans søskende; jfr. lov om forsvundne og andre fraværende personer af 12te oktober 1857 § 25. 1 febr

Skrivelse fra finansdepartementet til justitssekretæren i Kristiania byret, hvori departementet antager, at der maa betales gebyr efter sportellovens § 76 for attester, der meddeles sagførere til opnaaelse af autorisation som overretssagfører eller som høiesteretsadvokat. 1 febr.

Skrivelse fra justitsdepartementet til kirkedepartementet, hvori departementet antager, at den i dissenterlovens § 14 2 febr.

2 febr. omhandlede erklæring af egtefæller, af hvilke den ene tilhører statskirken, om, at deres børn ikke skal tilhøre statskirken, kan afgives saavel før som efter egteskabsindgaaelse, jfr. ot. prp. nr. 8 for 1891, s. 5.

2 febr. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Lister og Mandals amt i anledning af, at ved et valg paa ordfører og viceordfører for et herred en stemmeseddel, der lød paa 4 navne, var bleven forkastet. Departementet antager, at den omhandlede stemmeseddel rettest burde have været godkjendt, idet de 3 — eller hvis valg paa viceordfører foretoges samtidig — de 2 sidste navne i analogi med bestemmelsen i formandskabslovens § 5, post 2, jfr. lov om mandtal m. v. af 24de februar 1900 § 20, var at anse for uskrevne.

5 febr. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter de i cirkulære no. $\frac{1903}{1905}$ III omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden kan fremtidig sendes ogsaa til Costa-Rica, Kreta, britisk Guyana, franske kolonier, Montenegro, Rumænien, Transvaal, Østerrige samt fra 15de februar førstkommende ogsaa til Luxemburg.

7 febr. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvori det meddeles, at den norske og de forenede nordamerikanske staters poststyrelse, med hjemmel i art. XII i pakkepostkonventionen af 14de september/27de august 1904, gjennem korrespondance har truffet aftale om følgende, fra 1ste mars førstkommende gjældende ændringer i nævnte konventions art. II og IX:

Art. II ændres derhen, at levende bier kan sendes i pakkeposten i dertil forarbeidede æsker.

Art. IX ændres derhen, at der, naar en pakke ikke kan besørges, skal tilstilles afsenderen en forespørgsel, om hvorledes han ønsker den disponeret. Modtages ingen dispositionsordre fra afsenderen inden en frist af to maaneder efter afsendelsen af dispositionsforespørgselen, skal pakken behandles som abandonneret.

7 febr. **Telegram** fra arbeidsdepartementet til politimesteren i Molde.

Bestemmelserne i murtvangslovens § 3 om adskillelse fra nabogrund antages i analogi med bygningslovens § 27 at komme til anvendelse ogsaa ved flere træbygningers opførelse paa samme eiendom og med samlet grundflade over 125 m.², saaledes at hver bygning (med udhus) af ikke større grundflade end 125 m.² adskilles fra andre byg-

*) Bekjendtgj. 3die mars i Overensk. nr. 3.

ninger enten ved brandvæg eller et dobbelt saa stort mellem- 7 febr.
rum som for afstand fra nabogrund bestemt, dog mindst 5 m. I samlet bebygget grundflade maa medregnes huse, opført før murtvangsloven.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Ha- 9 febr.
mar i anledning af spørgsmaalet om, hvorvidt et tidligere erhvervet lærervidnesbyrd taber sin gyldighed, naar vedkommende paany fremstiller sig til lærerprøven for at forbedre sin karakter og herunder rejiceres.

I anledning heraf finder departementet i tilslutning til eksamenskommissionens erklæring i sagen, at et paa lovlig maade erhvervet lærervidnesbyrd ikke taber sin gyldighed, selv om vedkommende senere fremstiller sig til prøven og rejiceres. Ved lærervidnesbyrd forstaaes herved vidnesbyrd om bestaaet fuldstændig lærerprøve.

Anderledes vil det forholde sig, om kun én afdeling af lærerprøven er bestaaet. Hvis saaledes en elev, som har underkastet sig prøvens 1ste afdeling, et følgende aar fremstiller sig til samme afdeling og herunder rejiceres, bør han ikke kunne falde tilbage paa den tidligere bestaaede del af prøven, men være forpligtet til at tage afdelingen om igjen, forinden han senere fremstiller sig til prøvens 2den afdeling.

Overensstemmende hermed bør lærerskolens rektor underrette vedkommende om, at lærerskolen ikke vil kunne udstede lærervidnesbyrd for ham, om han iaar rejiceres i noget af de fag, hvori han ifjor bestod prøven.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Moss værgeraad, 9 febr.
hvorved et værgeraad antages forpligtet til at give en bekræftet udskrift af sin forhandlingsprotokol, naar dette begjæres af offentlig funktionær eller et værgeraad til offentlig brug. Begjæringen bør imidlertid være ledsaget af tilfredsstillende forklaring om grundene til, at udskriften ønskes. Forsaavidt disse ikke findes fyldestgjørende, bør værgeraadet negte at meddele den begjærede udskrift.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i 9 febr.
Kristiania, hvorved der i anledning af, at et afholdt kredsmøde for en skolekreds har besluttet ikke at foretage det i skolelovens § 53 paabudte valg af medlemmer til tilsynsudvalget, da herredsstyret har negtet at opnævne nogen repræsentant for kredsen til medlem af skolestyret, meddeles, at det ansees rettest, at skolestyret straks opnævner formand for skolekredsen (§ 53 a), og at denne derpaa lader udgaa fornyet indkaldelse til kredsmøde til foretagelse af det fornødne valg. Da det sidst afholdte møde kun talte 8 deltagere, maa der vel kunne gaaes ud fra, at der, naar nyt

9 febr. møde nu sammenkaldes, ialfald vil møde et par stemmeberettigede, som er villig til at afgive stemme, især hvis skolestyret, hvad departementet vilde finde rimeligt, ved sin formand eller andet dertil skikket medlem paa forhaand søgte at gjøre kredsindvaanerne begribeligt, at de ved en saadan lidet passende streik kun vil gjøre kredsens indflydelse paa skolens styre endnu mindre, og at departementet, saafremt et gjentaget forsøg paa at faa valgt de 3 medlemmer af tilsynsudvalget skulde blive resultatløst, vil være henvist til at lade tilsynsudvalgets formand alene fungere som tilsynsudvalg.

Tilslut tilbageholder departementet ikke den bemerkning, at det ikke vilde have anseet det urimeligt, om herredsstyret havde efterkommet kredsens ønske om at opnævne en fra kredsen til medlem af skolestyret efter § 47 d.

9 febr. **Rundskrivelse** fra justitsdepartementet, til amtmændene, hvorved der paa foranledning af, at der i den senere tid har hændt, at præskriberede regningsbeløb, der ved en overseen fra vedkommende anvisningsmyndigheds side er anvist til udbetaling, og som derefter af revisionsdepartementet er udsat til ansvar, af vedkommende regningsudsteder er negtet refunderet, meddeles, at der for en tid siden i en saadan sag blev afsagt underretsdom, ved hvilken der fra departementets side er akkviesceret, og hvori er antaget, at en person, der af det offentlige har erholdt udbetalt et præskriberet regningsbeløb, ikke er pligtig til at tilbagebetale beløbet, men at det offentlige i tilfælde har krav paa skadesløsholdelse hos den myndighed, der urettelig har udfærdiget anvisningen.

Overensstemmende hermed vil der i lignende fremtidige tilfælde blive søgt refusion hos vedkommende anvisningsmyndighed.

9 febr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til amtmanden i Kristians amt, hvori meddeles, at udgifterne ved sygehusbehandling af et tilfælde af oftalmia monatorum bør udredes af amtskassen paa grund af den fare for smitteoverførelse, som var tilstede.

10 febr. **Skrivelse** fra udenrigsdepartementet til en toldkasserer, hvori angaaende spørgsmaal om, hvorvidt konsulatafgift i henhold til lov af 20de december 1902 bliver at opkræve af et dampskib, der benyttes som flydende trankogeri for to fangstbaade, der driver hvalfangst i Sydishavet, udtales følgende:

Naar ovennævnte lov fra saadan afgift har fritaget skibe, som er beskjæftiget med sæl-, hvalros-, hval- og bottlenosefangst i de nordlige farvande, har grunden hertil været, at

loven ikke tilsigtede at paalægge fartøier den indenlandske konsulatafgift i tilfælde, hvor den udenlandske konsulatafgift (som loven ophævede og afløste med den indenlandske) ikke blev at erlægge. Da som bekjendt den udenlandske konsulatafgifts erlæggelse var betinget af anløb af havn, hvor konsul var ansat, var der ikke tale om saadan afgift i de arktiske farvande. 10 febr.

Konsekvensen heraf skulde da synes at tilsige, at fartøier, der drev saadan fangstfart i sydlige farvande, hvor ingen konsul var ansat, heller ikke skulde blive at afkræve konsulatafgift, medmindre det af hensyn til reisen viste sig nødvendigt at anløbe en mellemstation, hvor konsul findes.

Da imidlertid dette i ovenomhandlede tilfælde sees allerede at have fundet sted, og da heller ikke fartøiets benyttelse som »flydende trankogeri« berøver det karakteren af »handelsskib« i lovens forstand, antager departementet, at konsulatafgift for budgethalvaaret maa blive at opkræve.

Skrivelse fra finansdepartementet til en byfoged, foranlediget ved forespørgsel, om der bliver at beregne gebyr til statskassen efter sportellovens § 2 (forsaavidt ekstraretsbehandling finder sted tillige efter § 3), naar herværende arvinger efter emigrerede og i Amerika afdøde personer — for at kunne komme i besiddelse af arven — afgiver edelig forklaring om arveladerens død og angaaende, hvem der er hans rette og lovlige arvinger, med nærmere oplysning om slegtskabsforholdet. 10 febr.

I anledning heraf antager departementet, der med byfogden er enigt i, at edsaflæggelsen vel maatte ske for retten, at gebyret bør beregnes som anført.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Nordlands amt, hvori udtales, at den kongelige resolution af 11te november 1903, hvorefter den opsynsbetjenten i Selvær og Trænen i lov af 3die august 1897 § 32 tillagte myndighed til at forelægge bøder for overtrædelse af nævnte lov og de med hjemmel i den besluttede vedtægter udvides til at omfatte ogsaa andre politiovertrædelser, — efter den nye straffelovs ikrafttræden maa forstaaes saaledes, at opsynsbetjenten kan udfærdige forelæg i alle sager angaaende forseelser, hvorunder ogsaa indbefattet alle i speciallovgivningen endnu bestaaende straffebestemmelser, der ikke kan medføre fængsel over 3 maaneder eller fradømmelse af offentlig tjeneste som hovedstraf (jfr. lov om straffelovens ikrafttræden § 5), forudsat, at retten til at udfærdige forelæg ikke er tillagt nogen speciel myndighed, saasom amtmanden. Ved udøvelsen af sin myndighed har opsynsbetjenten dog at rette sig efter reglerne i paataleinstruksen, specielt dens § 31. 12 febr.

13 febr. **Kongelig resolution,** hvorved udfærdiges en kongelig kundgjørelse om rigets bestyrelse under hans majestæts fravær paa reise til Danmark overensstemmende med et fremlagt udkast.

13 febr. **Plakat***) hvorved der i kraft af lov om fredning af sæl i Nordishavet af 18de mai 1876 § 1 bestemmes, at plakat af 28de oktober 1876 for aaret 1906 skal lyde saaledes:

Paa havstrækningen mellem 67° og 75° nordlig bredde og mellem 5° østlig og 17° vestlig længde fra Greenwich meridian skal det være besætning paa norsk skib og enhver norsk undersaat forbudt at dræbe eller fange sæl, klapmyds derunder ikke indbefattet, tidligere paa aaret end 1ste april.

13 febr. **Kongelig kundgjørelse.***) I overensstemmelse med resolution, afgivet i sammensat norsk og svensk statsraad den 15de mars 1904, hvorved grænseliniens løb mellem Norge og Sverige fra Iddefjordens bund til et punkt mellem Gylte varde og en holme nordvest for Nordre Hällsö er bestemt, og i overensstemmelse med den derefter foretagne opmerkning ved kommissærer for begge riger bliver det herved kundgjort, at nævnte grænselinie gaar saaledes som nedenfor beskrevet:

Grænselinien trækkes i rette linier gjennem følgende med romertal betegnede punkter:

Punkt I er midtpunktet af en ret linie fra punkt A til punkt B. Punkt A er grænserøs merket $\frac{\text{C XV}}{\text{I}}$ 1866, beliggende ved Iddefjordens bund. Punkt B er midtpunktet af en varde paa den norske side af Iddefjorden.

Punkt II er midtpunktet af en ret linie fra punkt C til punkt D. Punkterne C og D er indhuggede paa hver sin side af Iddefjordens fjeldsider.

Punkt III er midtpunktet af en ret linie fra punkt C I til punkt D II. Punkt C I er midtpunktet af en varde paa den svenske side af Iddefjorden. Punkt D II er indhugget i fjeldsiden paa den norske side af Iddefjorden.

Punkt IV er midtpunktet af en ret linie fra punkt E til punkt F. Punkt E er indhugget i fjeldsiden paa den svenske side af Iddefjorden. Punkt F er midtpunktet af en varde paa den norske side af Iddefjorden.

Punkt V ligger i en ret linie mellem punkt G paa Hälleholmen og punkt H paa den norske side af Iddefjorden paa en fjerdedel af denne linies længde regnet fra G. Punkt G er indhugget i fjeldsiden paa Hälleholmens østside. Punkt

*) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5.

H er indhugget i fjeldsiden paa den norske side af Idde- 13 febr.
fjorden.

Punkt VI er midtpunktet af en ret linie fra punkt J til punkt K. Punkt J er indhugget i fjeldsiden paa den svenske side af Iddefjorden. Punkt K er indhugget i fjeldsiden paa den norske side af Iddefjorden.

Punkt VII er midtpunktet af en ret linie fra punkt L til punkt M. Punkt L er indhugget i fjeldet paa den svenske side af fjorden. Punkt M er indhugget i fjeldet paa den norske side af fjorden.

Punkt VIII er midtpunktet af en ret linie mellem punkt N og punkt O. Punkt N er indhugget i fjeldsiden paa den svenske side af sundet ved Knivsholmene. Punkt O er indhugget i fjeldsiden paa den lige overfor liggende sydligste Knivsholmes sydligste odde.

Punkt IX ligger i en ret linie mellem punkterne P og Q paa en trediedel af denne linies længde regnet fra punkt Q paa den østligste Unnebergsholme. Punkt P er indhugget i fjeldet paa den svenske side af fjorden (Ringdalsfjorden). Punkt Q er indhugget i fjeldet paa den ligeoverfor liggende østligste Unnebergsholme.

Punkt X er midtpunktet af en ret linie mellem punkt R og punkt S. Punkt R er indhugget i fjeldet paa den svenske side af fjorden (Ringdalsfjorden). Punkt S er midtpunktet af en varde paa Kraaknebbet paa den norske side af fjorden (Ringdalsfjorden).

Punkt XI er midtpunktet af en ret linie mellem punkt T og punkt U. Punkt T er indhugget i fjeldsiden paa den svenske side af Svinesund. Punkt U er indhugget i fjeldsiden paa den norske side af Svinesund.

Punkt XII er midtpunktet af en ret linie mellem punkt V og punkt X. Punkt V er indhugget i fjeldsiden paa den svenske side af Svinesund. Punkt X er midtpunktet af en varde paa den lige overfor, paa den norske side, liggende odde ved Rørbæk.

Punkt XIII er midtpunktet af en ret linie mellem Punkt Y og punkt Z. Punkt Y er indhugget i fjeldsiden paa den svenske side af Svinesund. Punkt Z er indhugget i fjeldsiden lige overfor paa den norske side af Svinesund.

Punkt XIV er midtpunktet af en ret linie mellem punkt Æ og punkt Ø. Punkt Æ er indhugget i fjeldet paa den svenske side (Hummerholmens nordside). Punkt Ø er indhugget i fjeldet paa den norske side (Kjeøens sydside).

Punkt XV er midtpunktet af en ret linie mellem punkt a og punkt b. Punkt a er indhugget i fjeldet paa den svenske side af Singlefjorden. Punkt b er centrum af varden (Sjømer-

13 febr. ket) paa den norske ø Bjørneskjær. Ved varden er i fjeldet indhugget merket b (i lighed med de øvrige i fjeld indhugne grænsemerker).

Punkt XVI er midtpunktet af en ret linie mellem punkt d og punkt c. Punkt d er indhugget i fjeldet paa den norske søndre Sandø (Reiertangen). Punkt c er indhugget i fjeldsiden paa den lige overfor liggende svenske kyst og bestemt saaledes, at vinkelen fra puukt d mellem Nordkosters nordlige taarn (sløifet fyrtaarn) og punkt c = 86° 0′.

Punkt XVII er midtpunktet af en ret linie mellem punkt f og punkt e. Punkt f paa den norske ø søndre Sandø er indhugget i fjeldet. Punkt e er indhugget i fjeldet paa den lige overfor liggende Bleksundsholmes sydvestre odde og bestemt saaledes, at vinkelen fra punkt f mellem Nordkosters nordligste taarn (sløifet fyrtaarn) og punkt e = 85° 10′.

Punkt XVIII er midtpunktet af en ret linie mellem punkt h og punkt g. Punkt h er centrum af Gylte varde (Sjømerket). Ved varden er i fjeldet indhugget merket h (i lighed med de øvrige i fjeld indhugne grænsemerker). Punkt g er indhugget i fjeldet paa sydpynten af den ved nordvestsiden af Nord-Hällsø liggende lille holme.

De ovenfor nævnte punkter C, D, D II, E, G, H, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, T, U, V, Y, Z, Æ, Ø, a, b, c, d, e, f, g, h er betegnede ved planhuggede flader i fjeldet, hvori er indhugget kong Oscar den anden's kronede navnechiffer samt derunder aarstallet 1904 og et bogstav, som modsvarer punktets betegnelse i beskrivelsen af sjøgrænsen. Punktet er afmerket med en kronet kobberbolt undtagen i merkerne b og h, hvor vardens centrum er punktet.

Punkterne B, CI, F, S og X er betegnede ved varder i form af afkortede kegler, murede af gadesten med cement og i toppen forsynede med en hjertesten, hvorpaa er anbragt samme slags indskrift som paa de øvrige grænsemerker. Punkterne F, S og X er merkede med kronede kobberbolte inddrevne i fjeldet i vardens centrum.

Grænselinien er derhos for enkelte strækningers vedkommende yderligere betegnet ved de nedenfor nævnte overétmerker:

Som overétmerker for grænselinien mellem punkt I og punkt II er opført 2 varder. Den sydligste varde er opført i punkt I og merket I. Den nordligste varde er opført i grænselinien og merket I—II. Paa den sydligste varde vender hjertestenen mod den norske side af Iddefjorden. Paa den nordligste varde vender hjertestenen mod den svenske side af Iddefjorden.

Som overétmerker for grænselinien mellem punkt XIV og punkt XV er opført 2 varder paa den svenske side ved Bjällvarp. Den østligste varde er merket $\frac{\text{XIV—XV}}{\text{I}}$. Den vestligste varde er merket $\frac{\text{XIV—XV}}{\text{II}}$. 13 febr.

Som overétmerker for grænselinien mellem punkt XV og punkt XVI er opført 2 varder, en paa Hykkelen og en paa Haslauflu, begge paa den norske side. Varden paa Hykkelen er merket $\frac{\text{XV—XVI}}{\text{I}}$. Varden paa Haslauflu er merket $\frac{\text{XV—XVI}}{\text{II}}$.

Som overétmerker for grænselinien mellem punkt XVI og punkt XVII er opført 2 varder, en paa Mørviktangen paa den norske side og en paa Dyneudden paa den svenske side. Varden paa Mørviktangen er merket $\frac{\text{XVI—XVII}}{\text{I}}$. Varden paa Dyneudden er merket $\frac{\text{XVI—XVII}}{\text{II}}$.

Som overétmerker for grænselinien mellem punkt XVII og punkt XVIII er opført 2 varder paa den svenske side ved Skarpaxlen. Den nordligste varde er merket $\frac{\text{XVII—XVIII}}{\text{I}}$. Den sydligste varde er merket $\frac{\text{XVII—XVIII}}{\text{II}}$.

De ovenfor nævnte merker er indhugget i varderne i en hjertesten under kong Oscar den anden's kronede navnechiffer og aarstallet 1904. Hjertestenen er anbragt paa toppen af de to varder, som er overétmerker for grænselinien mellem punkt I og punkt II. I de varder, som er overétmerker for grænselinien mellem punkt XIV—XV, punkt XV—XVI, punkt XVI—XVII og punkt XVII—XVIII, er hjertestenen indfældt 1,5 meter over marken i grænseliniens retning.

Bestemmelsen af disse overétmerkers beliggenhed burde til opnaaelse af fuldt tilfredsstillende resultat egentlig foregaaet ved indsigtning efter i vedkommende grænsepunkter udlagte bøier eller andre paa lang afstand synbare gjenstande. Den sterke strøm og de betydelige dybder i Singlefjorden og i Sækken har imidlertid umuliggjort en saadan fremgangsmaade. Overétmerkernes beliggenhed har derfor maattet bestemmes ved hjælp af kartet, hvorved paa grund af maalestokken en ubetydelig forskyvning vanskelig har kunnet undgaaes. En saadan forskyvning er saaledes opstaaet ved den paa Dyneudden opførte varde, hvilket har havt tilfølge, at overétlinien gjennem varden paa Dyne-

13 febr. udden og varden paa Hørviktangen i virkeligheden gaar omtrent 10 meter vestenom grænsepunktet XVI og omtrent 15 meter vestenom grænsepunktet XVII.

Givet o. s. v.

13 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes, efter derom af Fet herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Fet herred i Akershus amt.

13 febr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Kragerø formænd og repræsentanter under 20de oktober 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte kjøbstad angaaende salg af tobak til børn m. v.

13 febr. **Kongelig resolution,****) hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Vardø herredsstyre, Finmarkens amt, under 27de november 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn.

13 febr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Fyresdal herred, Bratsberg amt, under 27de januar 1906 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

13 febr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyrelsen for Aamli herred, Nedenes amt, under 13de december 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

13 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 88, sidste passus i lov om bygningsvæsenet af 27de juni 1896, jfr. § 1 i lov af 26de august 1854 samt § 1 i lov af 17de juni 1869, bestemmes, at grænserne for Brønnøsunds brand- og bygningskommune i Brønnø herred, Nordlands amt, overensstemmende med Brønnø herredsstyres beslutning af 28de august 1905 udvides til at omfatte preste-

*) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5.
**) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5, hvor vedtægten er indtagen.

gaarden, kirken og doktorgaarden samt bebyggelsen vesten- 13 febr.
for Frøkenosen.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 26, 13 febr.
2det passus i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 bestemmes, at udkastning af fiskeaffald skal være forbudt i Haugesunds havn.

Kongelig resolution**), hvorved det af herredsstyret for 13 febr.
Fosnes herred, Nordre Trondhjems amt, i møde den 29de april og 22de august 1905 vedtagne udkast til skogbrandsregler for herredet i henhold til lov om indskrænkning i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896 approberes som gjældende indtil videre.

Kongelig resolution***), hvorved det af herredsstyret for 13 febr.
Vaaler herred, Smaalenenes amt, i møde den 20de januar 1906 vedtagne udkast til vedtægter mod skogenes ødelæggelse for herredet i henhold til lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 8 approberes som gjældende indtil videre.

Kongelig resolution**), hvorved det i møder den 16de no- 13 febr.
vember 1903 og 4de februar 1905 vedtagne udkast til fællesflødnigsregler for Etna elv med bielv Leppa i Kristians amt i henhold til lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 § 59 stadfæstes som gjældende indtil videre.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 2 i 13 febr.
lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse af hund m. v. af 11te juni 1903 meddeles approbation paa en af Voss herredsstyre, Søndre Bergenhus amt, under 14de december 1905 fattet beslutning, hvorefter hund, som i den tid, da bofæ holdes paa havn, inden Voss herred findes streifende om uden ledsager i havnegang udenfor indmarken, efter foranstaltning af grundeieren eller nogen i strækningen havneberettiget kan optages eller, hvis hunden tidligere har været optagen, og der er fremgaaet overensstemmende med § 4 i ovennævnte lov, dræbes paa stedet.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov om 13 febr.
laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 39 tillades indtil videre at drive fiskeri med stang

*) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5.
**) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5, hvor reglerne er indtagne.
***) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5, hvor vedtægterne er indtagne.

13 febr. til og med den 30te september i Loenelven, Nordre Bergenhus amt.

13 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 39 bestemmes, at i Lister og Mandals amt skal fra 14de april 1907 indtil videre paa strækningen fra Gunnarshaug fyr til grænsen mod Herred og derfra i en linje vestover til Klubben paa Hitterøen samt videre paa strækningen fra Klubben rundt Hitterøens yderside og videre til amtsgrænsen ved Sireaaen den ugentlige fredningstid (jfr. nævnte lovs § 20) vare fra lørdag aften kl. 6 til mandag aften kl. 6.

13 febr. **Kongelig resolution****), hvorved stortingets beslutning af 14de december 1905 angaaende bevilgning af oplysningsvæsenets understøttelsesfond, forsaavidt angaar udgifter til geistlighed og kirker, for budgetterminen 1ste april 1906—31te mars 1907 befales taget tilfølge.

13 febr. **Kongelig resolution,** hvorved nedenstaaende tjenestemænd henføres under følgende klasser i det gjældende rangreglement.

Gesandter under 2den klasse, chargés d'affaires en pied (fast) under 4de klasse, generalkonsuler og legationsraader under 5te klasse, konsuler og legationssekretærer under 7de klasse, vicekonsuler under 8de klasse og attachéer under 9de klasse.

13 febr. **Kongelig resolution,** hvorved de ved kongelig resolution af 14de februar 1863 samt kronprinsregentens resolutioner af 24de november 1900 og 9de februar 1903 fastsatte honorarer kr. 80,00 aarlig for udførelsen af ordførerhvervene i sundhedskommissionerne for Onsø, Borge og Glemminge herreder forhøies til kr. 120,00 aarlig fra 1ste januar 1906 at regne.

13 febr. **Kongelig resolution,** hvorved bl. a. den under 7de juni 1905 i Rom besluttede konvention mellem forskjellige stater om oprettelse af et internationalt landbrugsinstitut i Rom bliver at undertegne for Norges vedkommende under forbehold af stortingets godkjendelse.

13 febr. **Kongelig resolution,** hvorved stadfæstelse i medhold af lov af 14de april 1860 § 1 og lov af 25de mars 1872 meddeles paa den af Aalesunds kommunestyre under 19de decem-

---

*) Bekjendtgjort 15de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 5.

**) Se st. prp. nr. 2 A. (1905—06); indst. S. I. A. St.tid. side 477—480. Af beslutningen hidsættes: Afsavnsgodtgjørelse til sognepresten i Lunner prestegjæld . . . . . kr. 500,00
Løn til en kaldskapellan i Nærø . . . . . » 800,00

ber 1905 fattede beslutning, hvorved den børsen sammesteds ifølge lov af 8de september 1818 § 14, litr. c. tilkommende afgift af ethvert fra stedet til udlandet ekspederet skib bestemmes til 2 øre pr. ton, dog saaledes, at skibe, udgaaende fra stedet i regelmæssig rute med saa lidet der indtaget gods, at sammes bestuvning udgjør mindre end 1 — en — registerton, er fritagne for denne børsafgift. 13 febr.

Kongelig resolution*), hvorved stortingets beslutning af 30te januar 1906 om bevilgning af kr. 1 500,00 til anskaffelse af et nyt stempel til prægning af medaljer for ædel daad og til omprægning af den forhaandenværende beholdning af saadanne befales taget tilfølge. 13 febr.

Kongelig resolution, hvorved det i medhold af §§ 25 og 26 i lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 tillades at foretage sænkning af Tvedtevandet, beliggende paa grænsen mellem Fane og Aarstad herreder, Søndre Bergenhus amt, overensstemmende med den af en landbrugsingeniør under 12te april 1905 udarbeidede plan. 13 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamling den 1ste juli 1905 vedtagne forandringer i §§ 4 og 18 i den for Naustdals gjensidige brandforsikringsforening for bygninger og løsøre ved høieste resolution af 6te september 1898 approberede plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder, dog med et tillæg. 13 febr.

Kongelig resolution, hvorved 13 febr.

1. finans- og tolddepartementet bemyndiges til at lade forfærdige et nyt rigsbanner af høirød farve med forhold mellem bannerets bredde og længde som 5 til 7**) og indeholdende det norske kongevaaben, og
2. udgifterne ved rigsbannerets anskaffelse udredes af de til tilfældige og uforudseede udgifter i almindelighed for budgetterminen 1905—06 bevilgede midler.

Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved meddeles, at fra 1ste februar 1906 underholdes et postaabneri Vist paa jernbanestoppestedet af samme navn i Sparbuens herred, nordre Trondhjems amt, Stenkjærs postdistrikt, og fra 1ste mars 1906 vil der i maanederne mars—mai blive underholdt et postaabneri Gaasøen i Finmarken 14 febr.

*) St. prp. nr. 46 (1905—06); indst. S. nr. 59. St.tid. 645—646.
**) Se kongelig resolution af 21de mars 1906.
***) Bekjendtgj. 3die mars i Overensk. nr. 3.

14 febr. paa dampskibsanløbsstedet Gaasø i Maasø herred, Finmarkens amt, Hammerfests postdistrikt.

14 febr. **Rundskrivelse** fra kirkedepartementet til samtlige lærerskoler og skolestyrer.

Da opfatningen af betydningen af karakterbetegnelserne ved lærerprøven paa forskjellige hold vistnok er endel ulige, skal departementet efter henstilling fra eksamenskommissionen for lærerskolerne fremkomme med en nærmere redegjørelse for værdien af de enkelte karakterbetegnelser.

Ved det nye reglement for lærerprøven er karakterbetegnelsernes antal øget med en ny, »særdeles godt«. Meningen har selvfølgelig ikke været den, at en præstation, som tidligere tilkjendtes »meget godt«, nu skal honoreres med »særdeles godt«, og hvad der tidligere betegnedes som »godt« herefter skal karakteriseres som »meget godt«. Tvertimod vil ogsaa i fremtiden »meget godt« i det væsentlige beholde sin gamle værdi; kun vil der nu være adgang til at paaskjønne en fremtrædende og særlig dygtig præstation med karakteren »særdeles godt«. Betegnelsen »godt« skal garantere, at eksaminanden er i besiddelse af en saadan dygtighed, at han med tryghed kan betroes selvstændig lærerstilling i vedkommende fag i folkeskolen, og »antageligt« skal betegne den tilladelige ydergrænse nedad, saaledes som denne karakterbetegnelse utvilsomt i almindelighed er bleven opfattet baade ved lærerskolerne og i skolestyrerne. At det har været meningen samtidig med indførelsen af den nye karakterbetegnelse at fastslaa den nævnte tolkning af »antageligt«, fremgaar klart af motiverne i seminarkomiteens »Betænkning angaaende revision af seminarloven«, side 13, 2den spalte. Idet departementet skal gjøre opmerksom paa, at det ved nærværende leilighed kun er hensigten at fastslaa som rigtig den vurdering af de ældre karakterbetegnelser, som i sin almindelighed er blevet gjældende, uden at nogen af dem gives et nyt indhold, skal man i overensstemmelse hermed fastsætte betydningen af de reglementerede karakterbetegnelser — hver enkelt for sig og indbyrdes i deres forhold til hverandre — paa følgende maade:

Antageligt.

Censorerne finder, at eksaminanden forsvarlig kan betroes lærerstilling; men der er væsentlige mangler ved hans uddannelse, saa det er en absolut nødvendighed, at han med flid fortsætter og supplerer den. Et hovedmoment ved bedømmelsen bør det derfor være, om det præsterede tyder paa udviklingsdygtighed.

Godt. 14 febr.

Censorerne finder, at eksaminanden med tryghed kan betroes selvstændig lærerstilling. Han viser sig at have bra kundskab og færdighed paa alle omraader, hvor han prøves; han staar ikke fast paa noget væsentligt punkt, er ogsaa tænksom, men gjennemgaaende noget usikker; det lærte er ikke gaaet ham i blodet.

Meget godt.

Solid kundskab og færdighed paa alle omraader; fremstillingen ulastelig baade i indhold og form (udførelse).

Særdeles godt.

Solid kundskab og færdighed; fremstillingen godtgjør fuld og selvstændig tilegnelse; den hele præstation vidner om særlig og fremtrædende dygtighed.

Det, som skiller mellem »særdeles godt« og »meget godt«, bør altsaa ikke være en større eller mindre sikkerhed paa det tilmaalte kundskabs- eller færdighedsomraade — i dette stykke er kravet éns —, men den høiere eller ringere grad af modenhed og selvstændighed i tilegnelse og fremstilling.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til stadsfysikus i Kristian- 17 febr.
sand, hvori meddeles, at det alene under ganske eksceptionelle forhold vil kunne ansees berettiget at lukke skolerne af hensyn til en difteriepidemi.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren, Kri- 19 febr.
stiania, hvorved meddeles, at departementet er enigt med skoledirektøren i, at naar skoleplanen giver adgang til at anvende legemlig straf er det læreren, som har at bestemme, om legemlig straf skal anvendes eller ikke, idet tilsynsudvalgets medlem (ligesom i tilfælde medlæreren) kun har raadgivende, ikke afgjørende stemme.

Cirkulære*) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvor- 19 febr.
efter de i cirkulære no. $\frac{5}{1906}$ II omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Bosnien—Herzegovina, Brasilien, Spanien samt fra 1ste mars førstkommende ogsaa til Bulgarien.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til en distriktslæge, 19 febr.
hvori meddeles, at »The dentists all over anæstetic« eller »Kjennerudin« i henhold til kongelig plakat af 4de juni 1904 § 10 ikke kan udleveres fra apothekene efter tandlæges recept, medmindre derom af medicinaldirektøren udfærdiges særlig bestemmelse. Nogen saadan bestemmelse er

*) Bekjendtgj. 3die mars i Overensk. nr. 3.

19 febr. ikke truffen, hvorfor midlet for tiden ikke lovlig kan anvendes uden efter recept fra læge og under dennes ansvar.

20 febr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristianssand i anledning af en forespørgsel fra et skolestyre om, hvorvidt det kan være forpligtet til efter værgeraadets anmodning at træffe de fornødne forføininger til at skaffe privat undervisning for en gut, som værgeraadet har bortsat hos en familie udenfor distriktet, men som værgeraadet har fundet ikke at burde søge distriktets folkeskole.

Departementet meddeler, at nogen forpligtelse til at efterkomme en saadan anmodning kan skolestyret ikke antages at have, da det i lov om forsømte børns behandling af 6te juni 1896 § 18 givne paalæg til alle offentlige tjenestemænd hver i sin stilling at yde værgeraadet fornøden bistand, naturligere maa begrænses til vedkommende offentlige myndigheds eget distrikt. Værgeraadet antages derfor i nærværende tilfælde at burde rette sin anmodning til det andet skolestyre.

Forøvrigt gjør departementet opmerksom paa, at de med denne private undervisning forbundne udgifter ikke er at anse som skoleudgifter efter skoleloven, men maa ansees som omkostninger ved guttens bortsættelse og efter loven af 6te juni 1896 § 48 blive at udrede af bortsættelsesdistriktets herredskasse.

20 febr. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Romsdals amt angaaende adgangen til at føre vandklosetter ud i havnen.

Departementet har angaaende sagen erhvervet nedenstaaende udtalelse fra havnedirektøren af 9de januar 1906 og bemerker, at det for sit vedkommende antager, at et havnestyre neppe vil kunne modsætte sig, at vandklosetter gives afløb til havnen.

Skrivelse fra havnedirektøren til arbeidsdepartementet af 9de januar 1906.

»Vandklosetter — havnelovens § 26.

Det kongelige departement har med skrivelse af 29de f. m. oversendt til udtalelse en sag vedkommende en meningsforskjel mellem Aalesunds sundheds- og bygningskommission paa den ene og byens havnestyre paa den anden side med hensyn til adgangen til at føre vandklosetter ud i havnen.

Jeg tillader mig i den anledning at meddele, at jeg anser det meget tvilsomt, om et havnestyre med hjemmel af havnelovens § 26 kan forbyde at føre ledningerne fra vandklosetter ud i havnen. — Et saadant forbud vilde være langt mere paakrævet ligeoverfor almindelige kloaker, som fører adskillige mængder fyld ud i havnen, især naar kloakerne staar i forbindelse med rendestensslug i gaderne, hvilket er regelen.

Med hensyn til disse kloaker har der imidlertid udviklet sig den praksis, som mig bekjendt intetsteds er fraveget, at man ikke finder

at kunne negte tilladelse til at føre dem ud i havnen. Dette vilde jo ogsaa praktisk talt være umuligt i de allerfleste byer. 20 febr.

Derimod anser jeg det rigtigt af hensyn til havnelovens bestemmelser og nødvendigt, at planer for kloakanlæg forelægges havnestyret til udtalelse, inden de udføres, væsentlig for at kunne forebygge, at kloakerne ledes ud i havnen paa steder, hvor de vil være til særlig gene eller skade. Ligesaa forekommer dette mig paakrævet, fordi der herved aabnes havnestyret adgang til at stille forbehold med hensyn til kommunens pligt til at deltage i mudrings-udgifterne udenfor kloaker, som bevirker opgrunding af havnen.«

Skrivelse fra finansdepartementet til stiftamtmanden i Kristiania, foranlediget ved forespørgsel fra en byskriver om hvorledes gebyret skal beregnes for tinglysning af en kontrakt, hvorved A. til B. bortleier en del af en fast eiendom med tilhørende møblement og inventarium for aarlig leie kr. 20 000,00, hvoraf parterne er enige om at ansætte vederlaget for brugsretten over den faste eiendom til kr. 18 000,00. Leieren har derhos efter kontrakten at betale udleieren kr. 166,67 pr. maaned (eller kr. 2 000,04 pr. aar) for elektrisk belysning. Byskriveren forespørger tillige, om der ved beregning af tinglysningsgebyr for en leiekontrakt skal tages hensyn til godtgjørelse, som leieren — foruden leieafgiften — har at betale udleieren for centralopvarmning. 21 febr

Departementet antager, at tinglysningsgebyret for den omhandlede leiekontrakt bør beregnes efter en sum af kr. 18 000,00. Departementet maa nemlig — i lighed med, hvad der er antaget ved salg af løsøre i forbindelse med fast gods (jfr. departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse af 18de juni 1898) — anse det rettest, at der ved tinglysningsgebyrets beregning ikke tages hensyn til den del af leiesummen, der vedkommer løsøret. Heller ikke antages vederlag, som i husleiekontrakter særskilt er betinget af udleieren for at yde leieren elektrisk belysning eller holde leiligheden opvarmet, at burde medtages ved beregning af tinglysningsgebyret.

Rundskrivelse fra justitsdepartementet. 22 febr.

Fra den norske fællesforening for haandverk og industri er til handels- og industridepartementet indkommet en forestilling, hvori opmerksomheden henledes paa et her i landet foregaaende ulovligt salg af udenlandske, navnlig ungarske og galiziske kurvarbeider. Dette salg foregaar i almindelighed i sommerhalvaaret ved udlændinger, der kun opholder sig her i riget i den tid, salget foregaar, og som falbyder sine varer ved at gaa rundt i husene i by og bygd. Disse personer mangler handelsborgerskab og er regelmæssig heller ikke i besiddelse af opholdsbog. Da forhandlerne ved den benyttede fremgangsmaade unddrager sig de omkostninger,

22 febr. som en paa lovlig maade dreven handelsvirksomhed medfører, har de kunnet sælge sine varer til meget lave priser. Den omhandlede virksomhed har derfor været til stor skade for den indenlandske industri.

Paa grund heraf har handels- og industridepartementet henstillet til nærværende departement at træffe forføining for at søge stoppet den paaklagede virksomhed og muligens anden virksomhed af lignende art.

Man skal derfor anmode hr. amtmanden om at henlede politimestrenes (fogdernes) opmerksomhed paa de ovenanførte forhold, idet man forventer, at handelslovgivningens bestemmelser haandhæves med strenghed overfor saadanne lovovertrædere, og at disse udvises overensstemmende med lov om anmeldelse af reisende og fremmede af 4de mai 1901. Denne lov bør saavidt muligt bringes i anvendelse paa deslige personer allerede straks ved deres ankomst til riget, før de endnu har faaet anledning til at begynde sin ulovlige virksomhed. For i tilfælde straks at kunne gribe ind bør politimestrene paa de steder, hvor der foregaar import af nogen betydning af de omhandlede varer, anmode vedkommende toldmyndighed om at meddele underretning derom, naar saadan import foretages af andre end de paa stedet bosatte forretningsmænd.

23 febr. **Skrivelse** fra finansdepartementet til sorenskriveren i Nordfjord, foranlediget ved en af departementet foretaget efterstempling af en fæsteseddel, der var udfærdiget for mere end 20 aar forud, idet forespurgtes, om dokumentet paany ved tinglysning blev stempelpligtigt i henhold til lov af 11te april 1885.

I denne anledning meddelte departementet, at det i det omhandlede tilfælde, da en den 5te september 1876 udfærdiget fæsteseddel af departementet efterstempledes under 1ste september 1903, antages dokumentet, hvis stempelpligt ifølge stempellovens § 2 b var præskriberet, paany at være bleven stempelpligtigt i henhold til lov af 11te april 1885 § 8 ved dets under 6te juni 1903 foretagne tinglysning. Det kunde isaafald have været stemplet af retsskriveren i henhold til nævnte lovbestemmelse uden noget tillægsgebyr, idet de i lovens § 17 omhandlede 6 uger ingen anvendelse faar paa de i § 8 nævnte dokumenter.

24 febr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter der fra 1ste april vil blive underholdt omkarterende postekspedition i dampskibet »Torghattens« ruter mellem Brønnø, Bindalen, Velfjorden og Vega, hvilken vil blive benævnt Søndre Helgelands postekspedition og henlagt under Namsos postkontor.

Fra samme tid vil den nuværende Helgelands posteks- 24 febr.
pedition blive benævnt Midtre Helgelands postekspedition.

Cirkulære*) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvor- 24 febr.
ved det meddeles, at der under henvisning til cirkulære nr. $\frac{4}{1906}$ III fra 15de mars førstkommende ogsaa i forbindelsen mellem Norge og Ungarn kan udfærdiges toldfrankosedler efter vedkommende pakkes afsendelse.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 15 27 febr.
i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 efter derom af Eidsvolds herredsstyre indgivet andragende bestemmes, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Eidsvold herred i Akershus amt.

Kongelig resolution**), hvorved det bestemmes: 27 febr.

1) at der aarlig fra og med aaret 1906 bliver at afholde et hestemarked i Bergen.
2) At tiden for dettes afholdelse fastsættes til næstsidste fredag i mai maaned og næstsidste fredag i oktober maaned, dog saaledes, at handels- og industridepartementet herom kan træffe anden bestemmelse.
3) At der paa markedet alene maa omsættes heste og andre gjenstande, til hvis forhandling ingen særskilt handelsberettigelse hos vedkommende udkræves.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 55 27 febr
i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa følgende takster for benyttelsen af jernbanens kaier i Stavanger, Egersund og Flekkefjord, gjældende saavel damp- som seilskibe:

I Stavanger $2^1/_4$ øre pr. bruttoton.

I Egersund 3 øre pr. registerton for det første døgn og 2 øre pr. registerton for hvert af de efterfølgende døgn.

I Flekkefjord 5 øre pr. registerton pr. døgn for de første 50 tons (minimum 50 øre), 4 øre fra 50 til 100 tons og 3 øre over 100 tons.

For længere ophold ved Flekkefjord brygge kan gives en moderation, dog ikke over $^1/_3$ af taksterne.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 29 i 27 febr.
i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa den af Stathelle kommunestyre under 14de november 1905 fattede beslutning, hvorefter den for stedet ved kongelig resolution

---

*) Bekjendtgj. 25de april i Overensk. nr. 4.
**) — 28de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 6.

27 febr. af 20de september 1899 stadfæstede tonnageafgift af lossende eller ladende fartøier forhøies til 6 øre pr. bestemt registerton af fartøier i udenrigsk og 3 øre pr. registerton (maalt drægtighed) af fartøier i indenrigsk fart.

27 febr. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 29 bestemmes, at paa den strækning ved udløbet af Gula elv i søndre Trondhjems amt, der opad begrænses af Ullevolds bro og nedad af en ret linie fra det sydvestre hjørne af hovedbygningen paa gaarden Øieløkken i Melhus til det nordvestre hjørne af udhusbygningen paa den af Andreas Braa brugte plads under Ole Andersen Braas gaard Braa i Bynesset, skal det være forbudt at benytte kilenot, lakseværp, sættegarn eller lignende redskaber.

Dog skal forbudet ikke være anvendeligt paa de saakaldte Uddufiskerier, der ved den i henhold til lov af 6te juni 1863 stedfundne matrikulrevision blev tagne i betragtning til forhøielse af vedkommende eiendoms matrikulskyld, ei heller paa sildegarn eller bundgarn, der anvendes til fangst af sild eller anden sjøfisk.

Derhos skal forbudet, forsaavidt angaar eiendommen, hvor kilenot, lakseværp eller lignende indretning bevislig benyttedes før nævnte matrikulrevision, og hvor fiskeriet derunder blev taget i betragtning til forhøielse af eiendommens matrikulskyld, kun være gjældende i tiden fra fredag aften kl. 6 til tirsdag aften kl. 6.

Denne beslutning træder i kraft straks.

27 febr. **Kongelig resolution***), hvorved:

1. Den ved kongelig resolution af 3die februar 1902 i medhold af §§ 25 og 26 i lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 meddelte tilladelse til regulering af Veitestrandselven i Hafslo herred, Nordre Bergenhus amt, udvides til at omfatte anlæggets fremme overensstemmende med den af en afdelingsingeniør under 16de december 1904 afgivne plan.
2. Den af Hafslo herredsstyre ved beslutning af 14de mai 1905 afgivne garanti for mulige erstatningskrav som følge af foretagendet godtages som sikkerhed i henhold til ovennævnte lovs § 29, 2det passus.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved det bestemmes:

a. Den godtgjørelse for afsavn af embedsgaard, som i henhold til den geistlige lønningslov af 14de juli 1897 § 29 vil tilkomme sognepresterne i et vordende

*) Bekjendtgj. 28de februar i Lovtid. 1ste afd. nr. 6.

Ullern prestegjæld og i et vordende Nordstrand prestegjæld i Kristiania stift af oplysningsvæsenets understøttelsesfond fastsættes, under forbehold af stortingets samtykke, for den førstnævnte indtil videre til kr. 1 000,00 og for den sidstnævnte til kr. 1 000,00 aarlig. 27 febr.

b. Under forudsætning af, at kaldskapelanen udnævnes til sogneprest i Nordstrand prestegjæld, fastsættes embedets maksimumsløn — i henhold til den geistlige lønningslovs § 32, sidste punktum og under forbehold af stortingets samtykke — til kr. 4 500,00 aarlig for sogneprest Moes embedstid.

Kongelig resolution, hvorved forsamlingshuset »Bethel« i ladestedet Harstad i Trondenes prestegjæld under Trondenes provsti i Tromsø stift indtil videre tillades benyttet til afholdelse af gudstjeneste og øvrige kirkelige forretninger for ladestedet paa betingelse af 27 febr.

a) at huset forinden bliver ombygget og indredet overensstemmende med den af en amtsingeniør udarbeidede plan under iagttagelse af de af statens bygningsinspektør i en erklæring af 20de november 1905 derved fremsatte bemerkninger;

b) at det forsynes med den nødvendige kirkelige indredning og ved dets første benyttelse i det nævnte øiemed indvies med en passende tale af den forrettende prest, og

c) at den del af bygningen, der skal tjene som kor, holdes afspærret udenfor de tider, da der afholdes gudstjenester eller udføres kirkelige forretninger.

Kongelig resolution, hvorved det tillades, 27 febr.

I) at Indfjordens bedehus i Vold annekssogn af Eid prestegjæld under Indre Romsdal provsti i Trondhjems stift omdannes til kapel efter den af en bygmester udarbeidede plan for at benyttes til afholdelse af gudstjeneste og øvrige kirkelige forretninger for distriktet Indfjorden, og forøvrigt paa betingelse af, at den del af huset, der benyttes som kor, holdes afspærret udenfor de tider, da der forrettes gudstjeneste eller udføres kirkelige forretninger.

II) At der til bedehuset, som bliver at benævne Indfjorden kapel, indtil videre henlægges 6 gudstjenester, som bliver at tage af de Vold annekskirke for tiden tillagte gudstjenester og at afholde til saadan tid, som Trondhjems biskop nærmere bestemmer.

III) — — — — —

Kongelig resolution, hvorved det i henhold til den geistlige lønningslov af 14de juli 1897 § 20, 1ste led bestemmes, 27 febr.

27 febr. at i Fauske prestegjælds hovedsogn under Søndre Salten provsti i Tromsø stift herefter ikke bliver at erlægge betaling for brudevielser, som udføres paa følgende (uge-) dage i aaret: hver tredie onsdag i tiden november—april, hver anden onsdag i tiden mai—oktober og desuden tirsdag i ugen før paaske og fjerde juledag eller, om denne falder paa en søndag, femte dag jul.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes, at fra 1ste januar d. a. at regne skal det lønsbidrag paa kr. 600,00 aarlig, som sognepresten i Norderhov prestegjæld under Ringerike og Hallingdal provsti i Kristiania stift hidtil har udredet til den residerende kapellan, henlægges til den i prestegjældet ansatte tredieprest.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved det tillades, at gaardbruger og arbeidsskolebestyrer Ole Marius Hansson Holmøy paa sin eiendom Holmøy i Hornindalens prestegjæld under Nordfjord provsti i Bergens stift lader indrette et privat gravsted for sig og sin familie paa betingelse af, at det dertil bestemte sted forsvarlig indhegnes, at de til dets benyttelse nødvendige sanitære foranstaltninger udføres efter vedkommende helseraads anvisning, at det af den nuværende og de fremtidige eiere af Holmøy anstændig vedligeholdes, i hvilken anledning bevillingen bliver at tinglyse; at ved begravelserne de sedvanlige kirkelige ceremonier og det øvrige lovbestemte iagttages, og at der intet afgaar i vedkommende kirkes og dens betjentes lovlige rettigheder.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved Stokken skolekommune i Østre Moland indtil videre fritages for at anskaffe den i lov om folkeskolen paa landet af 26de juni 1889 § 24 paabudte familiebolig med jordvei mod, at der tilstaaes en af skolekommunens i fuldstændig post ansatte lærere en aarlig afsavnsgodtgjørelse stor kr. 180,00.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af afdøde frøken Thea Langaards arvinger ved et gavebrev af 1ste mai 1905 oprettede »frøken Thea Langaards legat« til Brandbu prestegjæld og paa de for dette legat i forbindelse med gavebrevet udfærdigede statuter.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det ved testamente af 2den juli 1892 fra Jens Hansen Tufte og iøvrigt ved en gave fra bankchef Jacob Braarud og hustru Jensine, født Tufte stiftede »Jens Hansen Tuftes legat til trængende i Borre herred« og paa den for dette legat udfærdigede fundats af 13de oktober og 6te november 1905.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af afdøde Halvor Andersen Vestgaard ved testamente af 7de juli 1853 oprettede »Halvor Andersen Vestgaards legat« til fordel for Storelvedalens prestegjælds kirker og paa de for legatet udarbeidede statuter af 7de april 1905. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af egtefolkene kaarmand Jørgen Knudsen Remmen og hustru Marit Lassedatter ved testamente af 4de januar 1902 med senere paategninger oprettede »Jørgen K. Remmen og hustrus legat til trængende inden Kors sogn« og paa de for dette legat udfærdigede statuter af 9de oktober 1905. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af distriktslæge O. K. Hiorth og hustrus gavebrev af 20de mai 1905 oprettede »Annette Hiorths legat« til fordel for syge børn i og af Levanger by og paa de for dette legat under 28de august 1905 udfærdigede statuter, — dog med en enkelt forandring. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af afdøde fru Anna Marie Amalie Munch ved testamente af 24de mai 1902 oprettede »professor A. Munchs og hustrues legat« til trængende digtere, skjønliterære forfattere eller kunstnere af begge kjøn i Norge og paa de for dette legat udfærdigede statuter af 15de september 1905. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af enkefru Nicoline Bärnholdt ved testamente af 1ste juli 1862 med tillægsbestemmelser af 13de september 1873 og 15de april 1874 oprettede »Det Bärnholdt-Schyttske legat" til bedste bl. a. for trængende fruentimmer i Skien samt paa de under 8de november 1905 udfærdigede statuter for nævnte legat. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af foged P. A. Eidem ved testamente af 1ste oktober 1901 oprettede legat til trængende i Kongsvinger og Vinger samt paa de af Kongsvinger bystyre den 19de juni og 30te december 1905 vedtagne statuter for nævnte legat. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af forhenværende kirkesanger Christoffer Hanesand og hustru Halgjerd Aslaksdatter ved testamente af 31te januar 1862 oprettede »kirkesanger Christoffer Hanesands og hustrues legat« til »Det norske missionsselskab«, »Brødremenighedens mission« og »Jødemissionen« samt paa det ved samme testament skjænkede legat til værdige 27 febr.

27 febr. trængende i Finnø prestegjæld i Stavanger amt og paa de under 31te december 1904 udfærdigede statuter for disse legater.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa

1) det af føderaadsmand Eilert Engebretsen Nyberget og hustru Nikoline Olsdatter af Elverum oprettede »Eilert E. Nyberget og hustrus legat« for værdige trængende i Nordskogbygden, Sørskogbygden og Hernes i Elverum boende jordeiere, der under nærmere vilkaar har opdyrket et stykke jord (kfr. en fremlagt afskrift af en af vedkommende testamentvidner under 17de januar 1905 afgiven optegnelse og ligeledes udskrift af tingsvidne, optaget 15de april næstefter),
2) de af Elverums herredsstyre i møde den 8de november 1905 vedtagne regler for nævnte legat.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af afdøde O. L. Røed ved testamente af 2den februar 1904 oprettede »Ole og Mathilde Røed's legat til bedste for værdige trængende ældre mænd og kvinder i Tjømø prestegjæld« samt paa de for legatet under 14de juli 1905 udfærdigede statuter.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af postaabner Sten Thomassen Pugerud og hustru ved legatbrev af 21de april 1904 oprettede »Sten Thomassen Pugerud og Martha Thorkilsdatters legat« til værdige trængende inden Hol herred, som ikke nyder fattigunderstøttelse, samt paa de for legatet under 18de oktober 1904 udfærdigede statuter.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af bogtrykker Peter Tidemand Malling og hustru Betsy, født Cappelen, ved testamente af 16de april 1878 oprettede P. T. Mallings og hustrus legat for tro tjenere samt paa de af Kristiania magistrat under 4de februar f. a. udarbeidede statuter for nævnte legat, dog med en enkelt forandring i disses § 3.

27 febr. **Kongelig resolution**, hvorved bifaldes, at der i de for »generalmajor Otto Nyquists legat« ved kongelig resolution af 4de november 1899 oprettede statuter gjøres saadanne forandringer, at statuterne i sin helhed bliver saalydende:

§ 1. Legatet, der ved gavebrev af 13de mai 1899 er oprettet af generalinde Margrethe Nyquist, enke efter generalmajor Otto Nyquist, til befordring af videnskabelighed

og praktisk dygtighed inden generalstaben, staar under be- 27 febr.
styrelse af generalstaben ved dennes chef og under hans majestæt kongens beskyttelse.

§ 2. Legatets grundfond bestaar af den ved nævnte gavebrev skjænkede kapital kr. 10 000,00, der skal anbringes med sikkerhed som for umyndiges midler bestemt.

§ 3. Af renterne skal først tages det fornødne beløb til anskaffelse af en guldmedalje — hvis størrelse og udstyr efter forslag af legatets bestyrelse bestemmes af giverinden — samt af dertil hørende stempel. Senere skal $^{9}/_{10}$ — ni tiendedele — af renterne om muligt aarlig anvendes til belønning af en fremragende, dygtig besvarelse af en selvvalgt eller af en af nedennævnte censurkommission stillet opgave, der staar i overensstemmelse med legatets hensigt og er udført af en generalstabs officer af kapteins eller løitnants grad, en aspirant, eller af en officer af ovennævnte grader, der har tjenestgjort i generalstaben og har adgang til at gjenindtræde i samme.

§ 4. Inden januar maaneds udgang hvert aar nedsættes en censurkommission, bestaaende af generalstabschefen, 2 af denne opnævnte oberstløitnanter i generalstaben og 2 af den kommanderende general valgte stabsofficerer af armeen.

Kommissionen har at bedømme de i det forløbne aar indkomne besvarelser af opstillede eller selvvalgte opgaver, de sidste forsaavidt themaet godkjendes, at fastsætte belønningen samt at stille en prisopgave for kommende termin.

§ 5. Belønningen ydes i form af et kontant beløb svarende til $^{9}/_{10}$ af sidste aars renteindtægt; kun hvis arbeidet har medført ekstraordinære udgifter, eller dets særlige betydning og omfang tilsiger det, kan dette beløb forhøies, naar fornødne midler haves til disposition.

Som anerkjendelse af fortrinlig besvarelse kan derhos vedkommende tildeles førnævnte guldmedalje.

§ 6. Af de aarlige renteindtægter staar $^{1}/_{10}$ — en tiendedel — til disposition for regulering af belønningerne og for anskaffelse af fornødne medaljer.

§ 7. Skulde noget aar belønningen ikke blive uddelt, kan indsparede renter senere efter censurkommissionens nærmere bestemmelse anvendes til pengebelønninger, medaljer eller undtagelsesvis som bidrag til trykningsudgifter.

Flere, indtil 3 arbeider, kan i saa tilfælde belønnes i et senere aar, idet det samlede beløb for et enkelt aar ikke maa overstige 3 aars indsparede renteindtægter.

§ 8. Underdanigst indberetning til kongen afgives aarlig gjennem kommanderende general om de uddelte prisbelønninger med navngivelse af de prisbelønnede.

27 febr. § 9. Legatets midler besørges forvaltet af generalintendantens kassekontor, der udbetaler udgifterne efter anvisning af chefen for generalstaben. Legatet tilhørende værdipapirer maa ikke ombyttes uden dennes dertil givne samtykke. Kassekontoret aflægger en gang aarlig regnskab til revisionsdepartementet (eller til den institution, til hvilke kassekontorets almindelige regnskaber aflægges). En ekstrakt af legatets regnskab tilstilles chefen for generalstaben.

§ 10. Forandringer i eller tillæg til ovenstaaende bestemmelser kan ikke ske uden med kongens approbation og maa altid være i overensstemmelse med legatets øiemed.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af afdøde lærer Ole Haug og ligeledes afdøde hustru Kirste Johannesdatter ved testamente af 6te mai 1892 stiftede »Ole Haugs legat for fattige skolebørn i Elverum« og paa de for dette legat under 11te juli 1905 udfærdigede statuter.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til lov om fattigvæsenet af 19de mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfæstelse paa en af vedkommende udvalg foreslaaet plan for et sikkerhedsfond ved Alten kobberverks gruber i Kvænangen, dog med en enkelt forandring.

27 febr. **Kongelig resolution***), hvorved den i § 3 i lov om overformynderiet i Kristiania m. v. af 25de februar 1899 foreskrevne forvaltningsafgift af de under nævnte overformynderis bestyrelse staaende midler bliver for aaret 1906 at udrede med 2 — to — procent af midlernes afkastning.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved det tillades indehaveren af det ved kongelig resolution af 16de januar 1904 oprettede Løveapothek i Stavanger indtil videre, dog ikke udover et tidsrum af 5 aar fra igangsættelsen, at anlægge og drive et filialapothek paa strandstedet Sand i Ryfylke paa betingelse af, at apotheket bringes i anordningsmæssig stand inden 1 aar, efterat nærværende resolution er afgivet, og at det bestyres ved en behørig autoriseret eksamineret farmaceut.

27 febr. **Kongelig resolution,** hvorved ministeren for de udenrigske anliggender bemyndiges til at give Norges chargé d'affaires i Paris i opdrag med den franske udenrigsminister at udveksle diplomatiske noter overensstemmende med det fremlagte paa fransk affattede forslag angaaende gjensidig anerkjendelse af norske og franske skibes maalebreve.

---

*) Se dep.tid. nr. 18.

Kongelig resolution, hvorved det bestemmes: 27 febr.

1. At Norges diplomatiske og konsulære tjenestemænd skal bære uniform ved leiligheder, hvor det foreskrives af sedvanen, og
2. at deres uniform skal være overensstemmende med en fremlagt beskrivelse og 8 plancher.

Kongelig resolution, hvorved de af Elverums samlag for øl- og vinudskjænkning af herredsstyret i møde den 3die juni 1905 godkjendte og i generalforsamling den 30te januar 1906 vedtagne vedtægter i medhold af § 23 i lov af 17de mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke længere end 6 aar fra 1ste januar 1906 og med et par forandringer. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa love og forsikringsbetigelser for gjensidigt husdyrforsikringsselkab »Tyr«, dog med det forbehold, at senere besluttede forandringer i lovene eller forsikringsbetingelserne for at blive gyldige ligeledes undergives kongelig approbation. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamling den 19de november 1904 vedtagne forandringer i § 2 i de for Søndre Aurdals brandforsikringsforening ved høieste resolution af 24de august 1897 approberede love, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved det bestemmes, at formen for stemplet til brug ved trykning af steplet papir fremtidig bliver overensstemmende med det ved kongelig resolution af 14de december 1905 fastsatte norske rigsvaaben. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Børsens sparebank den 29de december 1905 vedtagne forandring af § 20 i bankens ved høieste resolution af 22de april 1896 stadfæstede plan. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Tønsbergs sparebank den 26de januar 1906 vedtagne forandring af § 21 i bankens ved høieste resolution af 24de mars 1891 stadfæstede plan. 27 febr.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Nitedals sparebank den 29de mai og 6te december 1905 vedtagne forandringer i bankens ved høieste resolution af 7de oktober 1892 stadfæstede plan. 27 febr.

27 febr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Tromsø biskop, hvori udtales, at de attester, som et skolestyre begjærer angaaende et barns alder for at kunne udføre en skolestyret ifølge lovgivningen paahvilende pligt, maa blive at udstede uden betaling af vedkommende prest (jfr. den geistlige lønningslov af 14de juli 1897 § 27). Dette antages derimod ikke at gjælde aldersattester, som maatte kræves i anledning af et barns indmeldelse i folkeskolen, da det paahviler forældrene eller vedkommende forsørgere selv at tilveiebringe disse, forsaavidt de ikke nyder offentlig fattigunderstøttelse.

28 febr. **Rundskrivelse** fra justitsdepartementet.

Ifølge lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905, dennes § 11 sidste punktum, kan kongen eller den, han dertil bemyndiger, give nærmere regler om tilsynet med dem, der mod betaling optræder som mellemmænd ved udsættelse af pleiebørn, og ved kongelig resolution af 6te december 1905 er nærværende departement bemyndiget til at udfærdige disse regler.

Med hjemmel heraf bestemmer departementet, at de, der erholder bevilling til mod betaling at optræde som mellemmænd ved udsættele af pleiebørn, skal føre to af politiet autoriserede bøger angaaende sin virksomhed, nemlig en bog for de anmeldte ledige pladse og en bog for de til udsættelse anmeldte pleiebørn. Bøgerne skal daglig holdes à jour og jevnlig eftersees af politiet paa mellemmandens bopæl eller kontor. Udskrift af bøgerne skal ugentlig tilstilles politiet, som efter at have gjort sig bekjendt med indholdet oversender den til helseraadet paa mellemmandens bopæl.

Bøgerne bliver at føre efter Skema.

Idet foranstaaende bringes til almindelig kundskab, finder departementet samtidig at burde fremholde, at der bør udvises megen kritik ved meddelelse af den i ovennævnte lovs § 11 omhandlede bevilling til at optræde som mellemmand ved udsættelse af pleiebørn, og at det i ethvert enkelt tilfælde nøie bør prøves baade, om bevillingens meddelse er paakrævet, og om den i enhver henseende er ubetænkelig. Den bør kun meddeles personer, der er af sat alder og er i besiddelse af den fornødne skjønsomhed samt fortrolig med de forhold, under hvilke de udsatte børn er henvist til at vokse op. Da virksomheden — forsvarlig drevet — ikke antages at ville give synderligt udbytte, bør bevilling heller ikke i almindelighed meddeles folk, som vil gjøre udsættelsen af pleiebørn til sit eneste levebrød. Bevilling bør derhos kun udfærdiges af vedkommende politimester (foged) og ikke af de underordnede politifunktionærer.

A. Bog over de hos ..... anmeldte ledige pleiehjem eller pladse i saadanne.

Løbe-nr.	Naar anmeldt. (Aar og datum)	Forpleierens navn, stilling og bopæl (i by: Gade og nr.; paa landet: Herred, gaard eller palds)	Størrelse af forpleierens leilighed; antal værelser	Forpleierens husstand? Hustru? Hjemmeværende børn? Samtlige familiemedlemmers alder	Hvorvidt nogen af forpleierens husstand lider af sygdom og i tilfælde hvilken?	Om forpleieren tidligere har eller har havt pleiebørn og i tilfælde naar og hvilke børn?	Forpleierens formuesforhold. Størrelsen af hans aarlige indtægt	Hvis noget barn er udsat hos forpleieren: Naar udsat. (Aar og datum)	Barnets navn og alder (fødselsdag og aar) og dets løbe-nr. i bog B.	Pleielønnens størrelse og betalingsterminerne	Af hvem pleielønnen skal udredes	Den af mellemmanden beregnede godtgjørelse og af hvem denne skal udredes	Anmerkninger

B. Bog over de hos ..... til udsættelse anmeldte pleiebørn.

Løbe-nr.	Naar barnet er anmeldt til udsættelse. (Aar og datum)	Barnets navn, fødested (i by: Gade og nr.; paa landet: Herred, gaard eller plads) og alder (fødselsdag og aar)	Barnets forældre (navne, stilling og bopæl, i by: Gade og nr.; paa landet: Herred, gaard eller plads)	Om barnet eller dets forældre lider af nogen sygdom og i tilfælde hvilken?	Størrelsen af den tilbudte pleieløn, af hvem den skal erlægges og paa hvilken maade (i terminer? En gang for alle?)	Hvis udsættelse finder sted: Naar barnet er udsat. (Aar og datum)	Forpleierens navn og bopæl (Henvisning til løbe-nr. i bog A.	Naar udsættelsen er anmeldt til helseraadet	Anmerkninger.

28 febr. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtmanden i Romsdals amt, hvori departementet paa foranledning udtaler, at understøttelse, som udbetales en person af rigsforsikringsanstalten, maa blive at medtage ved ansættelsen af vedkommendes skattepligtige indtægt.

2 mars. **Skrivelse** fra finansdepartementet til en sorenskriver, der under henvisning til departementets i Lovtidende indtagne skrivelse af 8de august 1900 og 8de april 1903 havde forespurgt, hvorledes tinglysningsgebyret for sylddelingerne skulde beregnes,

1. naar udskriften af en udskiftning indeholder flere skylddelinger, hvorom ingen særskilt meddelelse er tinglyst,
2. naar der indløber til tinglysning meddelelse i et dokument om flere under en udskiftningsforretning afholdte skylddelinger.

Departementet er med sorenskriveren enig i, at der i begge de omskrevne tilfælde bliver at beregne gebyr for tinglysningen efter sportellovens § 48 med kr. 3,00 for hver skylddelingsforretning. Naar flere parceller er udskilte fra et brug, maa det hele — som af sorenskriveren antaget — betragtes som en forretning og følgelig enkelt gebyr beregnes for tinglysningen.

3 mars. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Smaalenenes amt angaaende hvorvidt den refusionsret, der efter lov af 16de mai 1860 antages at tilkomme amtskommunen hos forsørgelsespligtige slægtninge, kan gjøres gjældende overfor disse gjennem udpantning, eller om vanlig rettergang maa bringes i anvendelse.

I anledning heraf meddeler departementet, at spørgsmaalet henhører under domstolenes afgjørelse, men at departementet for sit vedkommende anser det rettest, at amtskommunens eventuelle krav gjøres gjældende ved almindelig rettergang, saalænge udtrykkelig lovhjemmel for udpantning i det anførte tilfælde ikke haves.

3 mars. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Smaalenenes amt angaaende spørgsmaalet om et herredsstyres forpligtelse til at overtage det fremtidige vedligehold af den del af et hovedveianlæg, der er beliggende inden nævnte herred.

Af sagens dokumenter sees, at herredsstyret ved beslutninger af 30te november 1905 og 16de februar 1906 har negtet at overtage omhandlede veivedligehold, idet der bl. a. er anført, at veien er tilbleven uden nogen medvirkning fra herredets side.

I anledning heraf bemerker departementet, at det i et lignende tilfælde har udtalt, at vedligeholdet af en i henhold til

veiloven af 15de september 1851 § 2 oparbeidet hovedvei maa antages efter bestemmelsen i samme lovs § 5 at paahvile vedkommende herredskommune, ligesom veien antages at maatte indlemmes i det offentlige veinet og vedligeholdsarbeidet at maatte udføres af brugerne af matrikuleret eiendom inden herredet. 3 mars.

I overensstemmelse hermed finder departementet, at det her omhandlede veivedligehold maa paahvile vedkommende herred, forsaavidt angaar den inden herredet beliggende del af veien.

Hvad angaar den til veien hørende bro bemerkes, at herredet ikke kan ansees forpligtet til for nogen del at vedligeholde denne, forsaavidt der herom ikke er truffet nogen speciel overenskomst, idet vedligeholdet i modsat fald maa blive at udføre for amtskommunens regning (jfr. veilovens § 5, 2det asnit).

Cirkulære*) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter de i cirkulære no. $\frac{7}{1906}$ I omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Peru, Portugal, Siam samt fra 1ste april førstkommende tillige til Mexiko. 6 mars.

Telegram fra kirkedepartementet til N. N., Tvedestrand: Afgift for handelsbrev antages ikke at give stemmeret i kredsmøde, naar ikke vedkommende forøvrig maatte være skattepligtig. 7 mars.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Romsdals amt, hvorved det i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at Bolsø jordmoderdistrikt i Romsdals amt deles i følgende 3 distrikter: 8 mars.

1. Bolsø distrikt, omfattende gaards-nr. 17 til og med nr. 46.
2. Kleive — — — 47 » » » » 93.
3. Røvik — — — 1—16 samt gaards-nr. 94—102.

Delingen træder i kraft fra den tid, særskilte jordmødre ansættes i de nye distrikter.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Kristiania biskop, hvori udtales, at bestemmelsen i kirkeritualet af 25de juli 1685 kap. IX om, at paa landet maa begravelser paa søn- og helligdage finde sted »før prædiken, førend det ringer sammen«, neppe længer opfattes som noget forbud mod at udføre begravelser paa saadanne dage til anden tid end den udtrykkelig nævnte, og at det vistnok er meget almindeligt at henlægge dem til efter endt gudstjeneste. Bestemmelsen er imidlertid ikke ophævet, og da 9 mars.

*) Bekjendtgj. 25de april i Overensk. nr. 4.

9 mars. dens hensigt aabenbart maa være den samme, som udtrykkelig er anført i den tilsvarende bestemmelse for byerne, nemlig at forebygge, at prestens tid paa søn- og helligdage optages af dette slags forretninger til fortrængsel for hans øvrige gjerning, antager departementet, at vedkommende prest maa kunne bringe den i anvendelse i den udstrækning, han finder det paakrævet af hensyn til sine øvrige embedsforretninger. Det ansees ihvertfald utvilsomt, at nævnte bestemmelse i ritualet ikke giver menighedslemmer ret til at faa begravelse forrettet til anden tid paa søn- og helligdage end umiddelbart før eller efter en almindelig gudstjeneste, altsaa naar presten i anledning af en saadan alligevel er tilstede ved kirken, og at det derfor ikke kan kræves, at han efter endt gudstjeneste i ét sogns kirke skal reise til et andet sogn for at forrette ved en begravelse.

Departementet gjør sluttelig opmærksom paa, at det i henhold til kirkeritualets kapitel IX og forordning af 7de november 1682 § 14 ansees forbudt uden speciel tilladelse for hvert enkelt tilfælde, meddelt ved resolution, at begrave lig efter kl. $3^1/_2$ om eftermiddagen (kfr. skrivelse af 30te juli 1887, indtaget i Lovtidenden).

10 mars. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Haugesund kommunestyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Haugesund.

10 mars. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 § 44 bestemmes, at brug af snarer, faldstokke og lignende redskaber til fangst af tiur, røi og hare inden Stavanger amt skal være forbudt indtil udgangen af aaret 1911.

10 mars. **Kongelig resolution****), hvorved det af herredsstyret for Salangen herred, Tromsø amt, i møde den 8de januar 1906 vedtagne udkast til værnskogvedtægter for herredet approberes i henhold til lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre.

10 mars. **Kongelig resolution****), hvorved de af herredsstyret for Dverberg herred, Nordlands amt, i møde den 18de oktober 1905 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet approberes i henhold til lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 8 som gjældende indtil videre.

---

*) Bekjendtgjort 13de mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 7.
**) Bekjendtgjort 13de mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 7, hvor vedtægterne er indtagne.

Kongelig resolution*), hvorved det i henhold til lov om brandvisitationer i kjøbstæderne af 22de mai 1875 bestemmes: 10 mars.

a. At brandvisitationerne i Trondhjem for fremtiden bliver at udføre af en brandmester som formand samt af vedkommende distrikts feiermester.
b. At disse brandvisitationer indtil videre afholdes én gang aarlig for hver gaards vedkommende.
c. At ovennævnte nye ordning straks træder i kraft.

Kongelig resolution, hvorved bestaaet eksamen i en af grupperne II modersmaalet med oldnorsk og tysk, III historie og geografi og IV engelsk og fransk efter reglement for sproglig-historisk lærereksamen af 15de juli 1872 tillægges samme retsvirkninger som bestaaet eksamen i to bifag ved sproglig-historisk embedseksamen efter reglement af 21de oktober 1905. 10 mars.

Kongelig resolution, hvorved det akademiske kollegium indtil videre bemyndiges til under særlige omstændigheder at dispensere fra bestemmelsen i § 1 i reglement for sproglig-historisk embedseksamen af 21de oktober 1905 om, at prøven i bifagene ved nævnte eksamen skal aflægges før prøven i hovedfaget. 10 mars.

Kongelig resolution, hvorved 10 mars.

I. det tillades, at Solumsmoens bedehus i Sigdal prestegjælds hovedsogn under Drammen provsti i Kristiania stift ombygges efter en fremlagt plan og derefter indvies for indtil videre — og under forudsætning af, at det holdes i forsvarlig stand — at benyttes til afholdelse af gudstjeneste og øvrige kirkelige forretninger paa betingelse af,
   a. at bygningen forinden indvielsen bliver forsynet med den nødvendige kirkelige indredning,
   b. at alterring og døbefont flyttes og alterbordet holdes forsvarlig tildækket, naar kapellet benyttes som bede- eller forsamlingshus,
   c. at denne benyttelse ikke hindrer afholdelse af gudstjeneste og andre kirkelige forretninger.

II. At der til bedehuset, som foreslaaes benævnt Solumsmoens kapel, indtil videre henlægges 4 gudstjenester aarlig fra Sigdal hovedkirke.

III. At Kristiania biskop bemyndiges til at afgive de nærmere bestemmelser om tiden for gudstjenesternes afholdelse.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at der indtil videre bliver at afholde særskilt konfirmation i Froan 10 mars.

*) Bekjendtgjort 13de mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 7.

10 mars. kapel i Frøien prestegjælds hovedsogn under Fosen provsti i Trondhjems stift en søndag aarlig i august maaned i forbindelse med en af de gudstjenester, som er tillagt kapellet.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved

1. det paalægges sognepresten i Ørsten prestegjæld under Søndre Søndmør provsti i Bergens stift at forberede konfirmanderne fra Vartdalsstrandens annekssogn paa et bekvemt sted inden sognet i løbet af sommerhalvaaret med paafølgende konfirmation en søndag i første halvdel af oktober maaned.
2. Bergens biskop bemyndiges til at afgive nærmere bestemmelse om tiden for konfirmandundervisningens afholdelse.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved det tillades sognepresten i Tysnes prestegjæld under Nordre Søndhordlands provsti i Bergens stift, indtil prestegjældets hovedkirke er gjenopført og kan indvies, at sløife hver 3dje af de hovedkirken tilliggende gudstjenester for istedet at afholde prædiken i Lunde bedehus.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 55 i lov om kirker og kirkegaarde af 3dje august 1897 meddeles tilladelse til, at der for Dalens kapel i Fet prestegjælds hovedsogn under Nedre Romerike provsti i Kristiania stift oprettes et særskilt kirketilsyn, bestaaende af Sognepresten og to af Fet sognestyre valgte, inden kapeldistriktet bosatte medlemmer, som i fornødent fald begge kan vælges udenfor kredsen af sognets formænd.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved i henhold til § 55 i lov om kirker og kirkegaarde af 3dje august 1897 meddeles tilladelse til, at der for Skaalvær kapel i Tjøtta prestegjælds hovedsogn under Søndre Helgeland provsti i Tromsø stift oprettes et særskilt kirketilsyn, bestaaende af sognepresten i Tjøtta og to af de respektive sognestyrer i Tjøtta og Alstahoug prestegjæld valgte, inden kapeldistriktet bosatte medlemmer, som i tilfælde begge kan vælges udenfor kredsen af vedkommende sognes formænd.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa fremlagte »grundregler« for Tønsbergs barnehjem, saaledes at værgeraadene i hjemmet kan bortsætte børn, som ønskes anbragt i »barnehjem eller lignende indretning« (kfr. lov om behandling af forsømte børn af 6te juni 1896 §§ 1 og 19).

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved det bl. a. bestemmes, at forberedelsen af konfirmanderne fra Buviken annekssogn af Bynesset prestegjæld under Nordre Dalene provsti i

Trondhjems stift herefter skal foregaa inden sognet paa betingelse af, at der tilveiebringes det nødvendige konfirmandlokale med inventar, opvarmning og renhold m. v. 10 mars.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af afdøde skibsreder Jens Henrik Nielsen ved det i et fremlagt testamente af 7de juni 1888 oprettede »Jens Henrik Nielsens legat« til understøttelse af sjømænds trængende efterladte i Svelvik og paa de for dette legat under 3dje og 8de november 1905 udfærdigede statuter. 10 mars.

Kongelig resolution, hvorved 10 mars.

1. det tillades oprettet et nyt apothek i Kristiania i strøget omkring »Majorstuen«, dog ikke vestenfor Valkyriegaden og ikke søndenfor Jacob Aals gade, hvorhos justitsdepartementet bemyndiges til at afgive den fornødne nærmere bestemmelse om apothekets beliggenhed;
2. det for dette apotheks vedkommende skal gjøres til betingelse, at det under bevillingens fortabelse skal være bragt i fuldstændig stand inden et aar efter dens udfærdigelse, og at den vordende apotheker ansættes paa de ved love om apothekerbevillinger af 25de februar 1860 og 6te juni 1877 og ved de kongelige resolutioner af 10de december 1850, 22de december 1866, post 3 b og 17de oktober 1891 bestemte vilkaar samt med forpligtelse til uden godtgjørelse at fungere som lærer for dem, der forbereder sig til apothekereksamen, og at være medlem af den i henhold til lov om farmaceuters uddannelse m. v. af 18de juni 1884 anordnede kommission til afholdelse af apothekereksamen og af kommissionen til afholdelse af den farmaceutiske medhjælpereksamen samt at stille sit officin til disposition til afholdelse deri af farmaceutisk medhjælpereksamens praktiske prøve;
3. der til et praktisk-farmaceutisk institut i Kristiania bliver af det nye apotheks indehaver at erlægge en aarlig afgift, som indtil videre fastsættes til kr. 300,00, hvilken afgift bliver at beregne fra den dag, apotheket aabnes til afbenyttelse og at udrede kvartalsvis;
4. den vordende apotheker tilpligtes at finde sig i saadan bestemmelse, som i tilfælde maatte blive afgiven om erlæggelse af en aarlig afgift til et mulig oprettendes fond til indløsning af de saakaldte reelle apothekerprivilegier.

Kongelig resolution*), hvorved følgende stortingets beslutninger af 6te og 7de mars d. a. befales taget tilfølge: 10 mars.

*) Se st. prp. nr. 1, XI, kap. 1, tit. 1 og 2 samt dokument nr. 27 (1905—06), indst. S XX A og B. St.tid. side 933—1070, 1075—1102.

10 mars.

A.

Stortinget udtaler, at en legation i den udstrækning, hvori det er foreneligt med praktiske hensyn, bør udføre en generalkonsuls embedsgjerning i det land, hvor den er ansat.

B.

I.

Den ved lov af 20de december 1902 fastsatte konsulatafgift af handelsfartøier, hvis drægtighed er 50 registertons netto og derover, og som gaar i udenrigsk fart, bliver for budgetterminen 1906—1907 halvaarlig at erlægge med 18 øre for dampskibe og 8 øre for seilskibe af hver registerton netto. Afgiften bliver for hver fulde tredive dage, hvori et skib i halvaarets løb har været oplagt, at eftergive med 3 øre for dampskibe og $1^1/_3$ øre for seilskibe af hver registerton netto.

II.

Som indtægt i budgetterminen 1906—1907 opføres under hovedpost XI, kap. 1:

Tit. 1.	Konsulatgebyrer	kr.	6 000,00
» 2.	Konsulatafgifter	»	286 000,00
		kr.	292 000,00

III.

Som udgifter i diplomatiske og konsulære anliggender bevilges for samme termin under hovedpost XI, kap. 1, tit. 1 og 2:

a. **Lønninger.**

Sverige: Stockholm:			
Envoyé	kr.	30 000,00	
Til legationskontoret, derunder løn til en kancellist	»	6 000,00	
		kr.	36 000,00
Danmark: Kjøbenhavn:			
Envoyé	kr.	30 000,00	
Legationssekretær . . .	»	6 000,00	
		»	36 000,00
Rusland: St. Petersburg:			
Envoyé	kr.	40 000,00	
Legationssekretær . . .	»	10 000,00	
Archangelsk:			
Generalkonsul	»	12 000,00	
Personligt tillæg til generalkonsul H. A. Falsen	»	3 000,00	
		»	65 000,00
		Transport kr.	137 000,00

	Transport kr.		137 000,00	10 mars.
Tyskland: Berlin:				
Envoyé	kr.	40 000,00		
Legationsraad	»	10 000,00		
Legationssekretær . . .	»	6 000,00		
Hamburg:				
Generalkonsul	»	12 000,00		
Personligt tillæg til generalkonsul Schanche, forsaavidt han maatte blive ansat i embedet . .	»	2 500,00		
			» 70 500,00	
Holland: Rotterdam:				
Vicekonsul			» 6 000,00	
Belgien: Antwerpen:				
Generalkonsul	kr.	12 000,00		
Personligt tillæg til generalkonsul W. Christoffersen	»	2 500,00		
			» 14 500,00	
Storbrittanien og Irland: London:				
Envoyé	kr.	40 000,00		
Legationssekretær . . .	»	10 000,00		
Generalkonsul	»	15 000,00		
Vicekonsul	»	8 000,00		
Sekretær.	»	4 000,00		
Liverpool:				
Vicekonsul	»	5 000,00		
Personligt tillæg, forsaavidt konsul Tornøe eller vicekonsul Th. Conradi ansættes	»	5 000,00		
Cardiff:				
Vicekonsul	»	4 500,00		
			» 91 500,00	
Frankrige: Paris:				
Envoyé	kr.	40 000,00		
Legationsraad	»	10 000,00		
Legationssekretær . . .	»	6 000,00		
Havre:				
Vicekonsul	»	6 000,00		
			» 62 000,00	
Spanien: Madrid:				
Kancelliet med kontor .	kr.	8 000,00		
Transport	kr.	8 000,00	kr. 381 500,00	

10 mars.

Transport	kr. 8 000,00	kr.	381 500,00
Bilbao eller Barcelona:			
Konsul	» 10 000,00		
Barcelona eller Bilbao:			
Vicekonsul	» 5 000,00		
		»	23 000,00
Portugal: Lissabon:			
Sekretær (vicekonsul)		»	4 000,00
Italien: Genua:			
Generalkonsul		»	12 000,00
Britisk Nordamerika: Montreal eller en anden by efter nærmere bestemmelse af udenrigsdepartementet:			
Vicekonsul		»	6 000,00
Amerikas forenede stater: Washington:			
Envoyé	kr. 40 000,00		
Legationssekretær . . .	» 8 000,00		
New York:			
Generalkonsul	» 20 000,00		
Vicekonsul	» 8 000,00		
		»	76 000,00
Mexico, Centralamerika, Columbia, Venezuela og Vestindien:			
Havana eller en anden by efter nærmere bestemmelse af udenrigsdepartementet:			
Generalkonsul		»	18 000,00
Brasilien: Rio de Janeiro:			
Konsul		»	10 000,00
Argentina og Paraguay: Buenos Ayres:			
Vicekonsul		»	8 000,00
Kina: Shanghai:			
Generalkonsul	kr. 18 000,00		
Hongkong:			
Vicekonsul	» 8 000,00		
		»	26 000,00
Japan: Yokohama:			
Generalkonsul		»	18 000,00
Australien: Melbourne eller Sydney:			
Vicekonsul		»	6 000,00
		kr.	588 500,00
Attachéstipendium		»	7 500,00
		kr.	596 000,00

		Transport kr.	596 000,00
b.	**Kontorholdsgodtgjørelse.**		
	Archangelsk	kr.	2 500,00
	Hamburg	»	6 000,00
	Antwerpen	»	3 000,00
	London	»	14 000,00
	Liverpool	»	2 500,00
	Havre	»	3 000,00
	Bilbao eller Barcelona . .	»	2 500,00
	Genua	»	3 000,00
	New York	»	8 000,00
	Havana eller en anden by	»	6 000,00
	Shanghai	»	6 000,00
	Honkong	»	4 000,00
	Yokohama	»	6 000,00
		»	66 500,00
c.	**Til disposition til kontorbidrag** . . .	»	91 450,00
d.	**Til forskjellige udgifter vedkommende diplomatiske anliggender**	»	50 000,00
	hvoraf indtil kr. 10 000,00 for at anvendes mod regnskabsaflæggelse i statsraad.		
e.	**Til forskjellige udgifter vedkommende konsulære anliggender**	»	40 000,00
		kr.	843 950,00

IV.

Til ekstraordinære udgifter i anledning af iverksættelsen af organisationen af norsk diplomatvæsen bevilges:

til ekviperingspenge	kr.	80 000,00
til reiseudgifter ved udsendelsen af legationssekretærer (legationsraader)	»	2 000,00
til udstyr af gesandtskabernes kancellier, indkjøb af traktatsamlinger, fremmede lovsamlinger m. m.	»	20 000,00
tilsammen	kr.	102 000,00

V.

Stortinget samtykker i, at de ovenfor i post III omhandlede diplomatiske og konsulære embeder og poster, om saa maatte befindes ønskeligt, oprettes i løbet af budgetterminen 1905—1906, samt i, at de for samme i nævnte post opførte lønninger og tilskud og øvrige i anledning af deres virksomhed nødvendige udgifter udredes af den for nævnte budgettermin

10 mars.

10 mars. givne bevilgning til udgifter i diplomatiske og konsulære anliggender.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved ministeren for de udenrigske anliggender bemyndiges til med den tyske Chargé d'Affaires ad interim i Kristiania at udveksle deklarationer af indhold som et paa fransk affattet udkast angaaende ordningen af visse spørgsmaal vedrørende den traadløse telegraf. *)

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Larviks kommunestyre i møde den 26de september 1904 fattede beslutning angaaende regulering af Cortsens gade og lille Strandgade sammesteds overensstemmende med et fremlagt rids.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Søndre Honningsvaags bygningsrepræsentantskab i møde den 9de februar 1906 vedtagne reguleringsplan for Søndre Honningsvaags bygningskommune, Finmarkens amt.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved det af Lillesand—Flaksvandbanens direktion ved skrivelse af 22de december 1905 afgivne forslag til nye takster for personer samt for skaaren trælast i vognladninger og for rund trælast, ved og torvstrø i vognladninger approberes som gjældende indtil videre.

10 mars. **Kongelig resolution,** hvorved

1. Bestallingsgebyrer, der af civile, militære og civilmilitære embedsmænd pligtes efter de derom gjældende bestemmelser, bliver for eftertiden at indeholde i den for embedet bestemte gage med $^1/_{12}$ — en tolvtedel — maanedlig.

   Bestallingen bliver at tilstille disse embedsmænd i forbindelse med underretningen om deres udnævnelse.
2. Embedsmænd, der bliver staaende i vedkommende embede i et tidsrum af under 1 — et — aar, svarer bestallingsgebyr, beregnet efter den tid, hvori de har fungeret.
3. Bestallingsgebyrer for fastlønnede diplomatiske og konsulære embedsmænd beregnes kun i tilfælde af fast ansættelse med udfærdigelse af diplom eller andet til bestalling svarende udnævnelsesdokument og alene af følgende dele af gagen:

   For overordentlige gesandter og befuldmægtigede ministre (envoyés extraordinaires et ministres plénipotentiaires) . kr. 8 000,00

*) Se deklaration af $\frac{24}{30}$ mars; senere pag. 88.

For ministerresidenter (ministres résidents) . kr. 7 000,00 10 mars.
» chargés d'affaires (faste) og generalkonsuler . . . . . » 6 000,00
» konsuler . . . . . » 5 000,00
» legationsraader og legationssekretærer . » 4 000,00
» vicekonsuler . . . . . » 3 500,00

Kongelig resolution, hvorved i henhold til § 1 i lov af 17de juni 1869 angaaende forandringer i toldlovgivningen bliver for Hammerfest toldsted indtil videre fastsat følgende kontortid istedetfor den ved kongelig resolution af 18de mai 1876 bestemte: 10 mars.

I maanederne mars—oktober fra kl. 8 formiddag til kl. 1 eftermiddag og fra kl. 3 til kl 6 eftermiddag; i maanederne november—februar fra kl. 9 formiddag til kl. 3 eftermiddag.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 1 i lov af 17de juni 1869 angaaende forandringer i toldlovgivningen bliver for Stavanger toldsted indtil videre fastsat følgende kontortid istedetfor den ved kongelig resolution af 30te april 1877 bestemte: 10 mars.

I maanederne mars—oktober fra kl. 8 formiddag til kl. 1 eftermiddag og fra kl. 3 til kl. 6 eftermiddag; i maanederne november—februar fra kl. 9 formiddag til kl. 3 eftermiddag.

Kongelig resolution, hvorved kontortiden ved Levanger toldsted i henhold til § 1 i lov af 17de juni 1869 angaaende forandringer i toldlovgivningen indtil videre istedetfor den ved toldloven af 20de september 1845 § 19 bestemte fastsættes for det hele aar til fra kl. 9 formiddag til kl. 3 eftermiddag. 10 mars.

Kongelig resolution, hvorved efternævnte i Nore herreds matrikul opførte, men i Opdal herred beliggende eiendomme: 10 mars.

G.-nr.	142,	b.nr.	12,	Jensebu	af skyld mk.	0,03
—	172,	—	4,	andel i Hette, Eidsjøen og Kalven	» — »	0,04
—	174,	—	6,	andel i Smaagefjorden m. m.	» — »	0,04
—	174,	—	7,	andel i Smaagefjorden m. m.	» — »	0,04
—	188,	—	2,	Nutan	» — »	0,05
—	188,	—	3,	andel i Hette og Eidsjøen	» — »	0,03
—	188,	—	4,	andel i Kalven . . .	» — »	0,01
—	192,	—	2,	andel i Ulveliberget .	» — »	0,04
—	193,	—	2,	Hyttebu og andel i Ulveliberget	» — »	0,17

10 mars. G.-nr. 197, br.nr. 5, andel i Hette og Eidsjøen af skyld mk. 0,03
— 197, — 6, andel i Kalven . . » — » 0,01
fra 1ste januar 1906 at regne overføres fra Nore herreds til Opdal herreds matrikul.

10 mars. **Kongelig resolution***), hvorved stortingets beslutning af 28de februar 1906 angaaende bevilgning til tilfældige udgifter ved toldvæsenet i budgetterminen 1906—1907 (hovedpost IX, kap. 2, tit. 2) befales taget tilfølge.

15 mars. **Kongelig resolution**, hvorved Norges chargé d'affaires i Stockholm bemyndiges til paa Norges vegne at undertegne en overenskomst mellem Norge og Sverige vedrørende det økonomiske opgjør i anledning af unionens opløsning og overensstemmende med et fremlagt udkast.

15 mars. **Cirkulære****) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter hovedpostkonventionens takster i republiken Paraguay vil blive opkrævet efter følgende forhold:

25 centimes = 45 centavos de peso
10 — = 18 —»—
5 — = 9 —»—

15 mars. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til stadsfysikus i Drammen, hvori meddeles, at engelsk heftplaster, efter hvad justitsdepartementet ved tidligere anledninger har udtalt, maa henføres til litr. A III i plakat af 23de juni 1888 og saaledes er gjenstand for apothekeres enehandel i detalj.

16 mars. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtmanden i Jarlsberg og Larviks amt, foranlediget ved forespørgsel fra en sorenskriver om, hvorvidt der skal kræves gebyr for attest om, at et dokument er indleveret til tinglysning, i tilfælde, hvor attesten begjæres, efterat tinglysningen har fundet sted.

Departementet antager, at saadan attest maa kunne kræves meddelt uden betaling (jfr. sportellovens § 80), saa længe som det tinglyste dokument ikke kan erholdes tilbage i ekspederet stand.

---

*) Se st. prp. nr. 1, IX, kap. 2, tit. 2; indst. S XXXIII B (1905—1906); St.tid. side 776—786.
Af beslutningen hidsættes:
ansættelse ved Kongsvinger af en toldopsynsmand af 2den klasse med . . . . . kr. 800,00
forhøielse af lønnen for hjælpetoldopsynsmanden i Tryssil . . . . . » 100,00
løn til en leiet mand ved Ranen toldstation . . . . » 960,00
godtgjørelse for den leiede toldassistent . . . . . » 400,00

**) Bekjendtgj. 25de april i Overensk. nr. 4.

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvor- 17 mars.
efter der

I) fra 1ste april 1906 vil blive underholdt følgende nye postaabnerier:

1. Bølingshavn paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Hvalers herred, Smaalenenes amt, Fredrikstads postdistrikt.
2. Follesø i Nordhordland paa dampskibsanløbsstedet Follesø i Askøens herred, Søndre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
3. Heimsæten i Gloppens herred, Nordre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt, i landpostbudruten Hyen—Heimsæten.
4. Hennøstranden paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Davikens herred, Nordre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
5. Husvær paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Alstahaugs herred, Nordlands amt, Namsos postdistrikt.
6. Høilandsbygden paa dampskibsanløbsstedet Hauge i Skaaneviks herred, Søndre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
7. Meland i Lofoten i Værø herred, Nordlands amt, Svolværs postdistrikt, med bipost til Røst postaabneri.
8. Røiknes ved jernbanestoppestedet af samme navn i Hægelands herred, Lister og Mandals amt, Kristiansands postdistrikt.
9. Sæterviken paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Osens herred, Søndre Trondhjems amt, Trondhjems postdistrikt.
10. Vatnedalen i Aals herred, Buskeruds amt, Drammens postdistrikt, i landpostbudruten Arnegaard—Aal.
11. Øvretanen i Polmaks herred, Finmarkens amt, Vadsø postdistrikt, i bipostruten Polmak—Nyborg.

II) fra samme tid vil postaabneriet Hegge i Valdres blive benævnt Heggenes og

III) postaabnerierne Bergviknes, Liland, Taarstad og Tjellebotn vil blive henlagt fra Bodø til Narviks postdistrikt.

Cirkulære fra handelsdepartementet til skibsregisterfø- 19 mars.
rerne.

Da der tildels har vist sig at raade usikkerhed angaaende, hvad der ved indløbne anmeldelser om forandring af hjemsted skal indføres i skibsregistret paa

19 mars. det nye hjemsted, og om, hvorledes der skal forholdes med registreringen af en samtidig dermed stedfunden eiendomsoverdragelse af skibet til et nyt rederi, skal man herved meddele følgende instruktion:

Ved overførelsen af et skib til et andet steds skibsregister skal i dette indtages en ordlydende afskrift af, hvad der vedkommende skibet findes anført i det forrige hjemsteds register, idet det ikke er tilstrækkelig — som i enkelte tilfælde indtruffet — at der i det nye hjemsteds register alene indtages en bemerkning om overførelsen, og hvad dermed staar i forbindelse. Derhos henledes opmerksomheden paa, at rubriken for registreringsdatum i det nye hjemsteds register maa udfyldes med den i det forrige hjemsteds register angivne datum for skibets første indførelse i norsk skibsregister, ikke derimod med den datum, da skibet indføres i skibsregistret paa det nye hjemsted.

Er forandringen af hjemsted foranlediget ved skibets salg til et andet rederi, bør der med hensyn til registreringen forholdes enten saaledes, at begjæring om forandring af hjemsted fremkommer fra det gamle rederi, hvorefter eiendomsoverdragelsen registreres paa det nye hjemsted, eller saaledes, at overdragelsen først registreres paa det gamle hjemsted, og at anmeldelsen om forandringen af hjemsted derefter indgives af det nye rederi.

Det foreskrevne gebyr for registrering af et skibs overførelse til et andet skibsregister bliver at opkræve af registerføreren paa det gamle hjemsted, hvor anmeldelsen indgives.

20 mars. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Trondhjem, hvorved meddeles, at da et skolestyre ikke kan ansees forpligtet til at optage i fortsættelsesskolen elever, som bor udenfor herredet, antages der ikke at kunne være noget at indvende mod, at skolestyret som betingelse for alligevel at give saadanne elever adgang til fortsættelsesskolen kræver, at der for hver saadan fremmed elev erlægges en godtgjørelse svarende til, hvad hver elev gjennemsnitlig koster herredet selv.

20 mars. **Skrivelse** fra justitsdepartementet*), hvorved de i henhold til lov af 26de juni 1893 og kongelig resolution af 14de juli næstefter under 9de september 1905 udfærdigede forskrifter om foranstaltninger i anledning af kolera ophæves.

Denne bestemmelse træder straks i kraft.

---

*) Bekjendtgj. 22de mars i Lovtid. 1ste afd. nr. 8.

Lov*)[1]) om udvidelse af kjøbstaden Larviks havne- 21 mars.
distrikt.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de mars dette aar, saalydende:

Fra 1ste juli 1906 skal kjøbstaden Larviks havnedistrikt mod sjøen begrænses af en ret linje fra den nordvestre Stensnesodde til Rødbergodden paa fjordens vestside.

Thi har Vi o. s. v.

Kongelig resolution*), hvorved det i henhold til § 15 21 mars.
i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Kristiania kommunestyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Kristiania.

Kongelig resolution*), hvorved det i henhold til § 15 21 mars.
i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Skedsmo herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Skedsmo herred, Akershus amt.

Kongelig resolution*), hvorved 21 mars.

1. i medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 40 bestemmes, at alle til laks- og sjøørretfiske indrettede bundne redskaber, der benyttes inden Voss fiskeridistrikt, søndre Bergenhus amt, og Tanen fiskeridistrikt, Finmarkens amt, under brugen skal være merkede med eierens navn eller merke, saaledes som det af vedkommende fiskeristyre nærmere bestemmes. Det samme skal gjælde inden Laviks fiskeridistrikt, forsaavidt angaar sættegarn og drivgarn.
2. Den myndighed med hensyn til udfærdigelse af paabud om merkning af fiskeredskaber, der ifølge ovennævnte lovs § 40 tilkommer kongen, indtil videre overdrages landbrugsdepartementet.

Kongelig resolution*), hvorved det i medhold af lov om 21 mars.
laks- og sjøøretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 39 bestemmes, at den ugentlige fredningstid (kfr. nævnte lovs § 20) i Frøien herred, søndre Trondhjems amt, indtil videre sættes til tiden fra lørdag aften kl. 6 til mandag aften kl. 6.

Kongelig resolution*), hvorved der meddeles stadfæstelse 21 mars.
paa den af Storelvedalens herredsstyre under 12te januar 1906

---

*) Bekjendtgj. 22de mars i Lovtid. 1ste afd. nr. 8.

) Se ot.prp. nr. 46 (1904—1905); indst. O. nr. 6 (1905—1906). St.tid. forh. i ot. side 7; i lt. 4.

21 mars. fattede beslutning om forandring i de ved høieste resolution af 30te april 1897 approberede skogbrandsregler for Storelvedalens herred, Hedemarkens amt.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved

I) der i Trondenes provsti i Tromsø stift herefter indtil videre bliver at afholde særskilt konfirmandforberedelse for distriktet Sørbygden i prestegjældets sydlige del ved den i prestegjældet ansatte hjelpeprest med paafølgende konfirmation i Skaanland kapel.

II) Tromsø biskop bemyndiges til at afgive de nødvendige nærmere bestemmelser med hensyn til tiden for konfirmandforberedelsen og for konfirmationens afholdelse.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved der bestemmes:

I) at der i Budalen annekssogn af Støren prestegjæld under Søndre Dalene provsti i Trondhjems stift bliver fra 1ste januar 1907 at regne og indtil videre foruden de hidtil havte 6 aarlige gudstjenester at afholde yderligere 6 aarlige gudstjenester, der efter Trondhjems biskops nærmere bestemmelse tages med et lige antal fra hvert af prestegjældets 3 øvrige sogne,

II) at Trondhjems biskop bemyndiges til at fordele de 12 aarlige gudstjenester i Budalen anneks mellem sognepresten og den residerende kapellan i Støren prestegjæld.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af arvingerne efter afdøde grosserer H. L. Petersen ved det i uddrag vedlagte skiftedokument af 14de mars 1903 oprettede »grosserer H. L. Petersens legat til fordel for syge ved Gaustad sindssygeasyl« og paa de for dette legat under 24de november 1905 udfærdigede statuter.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af afdøde grosserer Ludvig Tønnesens arvinger oprettede »grosserer Ludvig Tønnesens legat for fattige i Kristiansand« og paa de for dette legat under 14de december 1905 udfærdigede, af legatopretterne medundertegnede statuter.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af afdøde Knud Celius Stenland ved testamente af 7de oktober 1892 oprettede »Knud Celius Stenlands legat« til Øksnes fattigvæsen og paa de for dette legat udfærdigede statuter af 26de juli 1905.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af afdøde Christian Ottersen Skavhaugen ved et testamente af 9de december 1897 med kodicil af 25de januar 1898 oprettede »Christian Ottersen Skavhaugens legat« til

bedste for værdige trængende indvaanere af Elverum og paa de for dette legat under 16de december 1905 udfærdigede statuter. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved: 21 mars.

1) Det tillades, at de Stavanger fattiggaard i Hillevaag tilliggende 4 opdyrkede hager ved Ullenhaug, hvis areal tilsammen er 68 300 m.², i henhold til Stavanger bystyres beslutning i møde den 3die november 1905 sælges paa nærmere approbation af Kristiansand stiftsdirektion.
2) Der af det ved salget indvundne udbytte eventuelt tillades anvendt et beløb af indtil kr. 36 716,00 som refusion til byens laanefond for forskud, som dette fond maatte komme til at yde til fattiggaardens bebyggelse, medens det muligens overskydende af salgssummen godskrives Stavanger fattig- og arbeidshusfond.

Kongelig resolution, hvorved approbation meddeles paa den i generalforsamling den 23de december 1905 vedtagne forandring i § 4 i den for Meldals brandforsikringsforening for bygninger ved kongelig resolution af 17de oktober 1903 approberede plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Nansetløkkens bygningrepræsentantskab i møde den 21de februar 1906 vedtagne regulering af den Nansetløkkens bygningskommuue ved den norske regjerings resolution af 29de juni 1905 tillagte del samt af den del af den øvrige bygningskommune, som ligger vest for Nansetveien og nordenfor Parkveien. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i den almindelige bygningslov af 27de juli 1896 meddeles approbation paa Fredrikshalds kommunestyres beslutning af 27de februar 1906 om delvis ophævelse af den ved kongelig resolution af 27de mars 1896, jfr. kongelig resolution af 11te mars 1899 approberede regulering af Magistratsløkken og kommunens eiendom Portnæs samme-steds. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893 § 25, jfr. lov af 14de mars 1905 bestemmes, at det i tidsrummet 1ste juni—30te september i skydsruterne Nesflaten—Røldal—Dalen og Odda samt Surdalsosen—Sand inden Stavanger amt skal 21 mars.

21 mars. være forbudt andre end dem, som dertil har erholdt politiets tilladelse, at søge erhverv ved reisendes skydsbefordring.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved der med hjemmel i lov om postvæsenet af 12te mai 1888 § 38 tilstaaes følgende attestationsret for portofri brevveksling i vedkommende stillingers medfør:

1) a. Sekretæren og kassereren ved hypotekbankens laanekontor i Bergen,
   b. Formanden i administrationen for samme banks laanekontor i Trondhjem,
   c. Kasserer- og sekretærstillingens indehaver ved samme banks laanekontor i Tromsø (i Den norske arbeiderbrug og boligbanks anliggender).
2) a. Kristiania toldinspektørs fuldmægtig (efter skriftlig bemyndigelse ved hvert kalenderaars begyndelse).
   b. Forvalterne ved sindssygeasylerne paa Gaustad, Eg, Rotvold og Rønvik samt ved rigshospitalet, Reknes sanatorium for tuberkuløse og pleiestiftelsen for spedalske nr. 1 i Bergen.
   c. Økonomen ved Reitgjerdets pleiestiftelse for spedalske.
   d. Bestyreren af den offentlige internatskole i Neiden.
   e. Hans majestæt kongens kabinetssekretær og den ved kabinetssekretærens kontor fungerende kontorist.
   f. Skibsinspektører og tilsynsmænd ved statens kontrol med skibes sjødygtighed.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved:

1. Udgifterne vedkommende St. Olavs orden bliver for eftertiden at overtage af statskassen og at udrede af de aarlige bevilgninger paa statsbudgettet til tilfældige udgifter i almindelighed.
2. For eftertiden bliver af enhver norsk undersaat, som erholder St. Olavs orden, at erlægge et gebyr til statskassen, stort kr. 100,00 for storkors, kr. 50,00 for kommandører og kr. 25,00 for riddere, hvilke gebyrer bliver at føre til indtægt som tilfældige indtægter i almindelighed.
3. — — — — — — — 4. — — — — — — — —

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved den ved kongelig resolution af 13de februar 1906 trufne bestemmelse med hensyn til det nye rigsbanner forandres derhen, at bannerets form bliver kvadratisk.

21 mars. **Kongelig resolution**, hvorved kontortiden ved Fredriksstad toldsted for mars maaned i henhold til § 1 i lov af 17de juni 1869 angaaende forandringer i toldlovgivningen

indtil videre fastsættes til fra kl. 8 formiddag til kl. 1 eftermiddag og fra kl. 3 til kl. 6 eftermiddag. 21 mars.

Kongelig resolution*), hvorved 21 mars.

1. Stortingets beslutning af 14de d. m. angaaende bevilgning til iværksættelse af lov af 9de Juni 1903 om statskontrol med skibes sjødygtighed befales taget tilfølge.
2. Lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 i henhold til samme lovs § 107 befales sat i kraft fra 1ste mai d. a.
3. Det overdrages til Departementet for handel, sjøfart og industri at ansætte saadanne ikke-fastlønnede tilsynsmænd (sjødygtige besigtelsesmænd) som dem, der omhandles i den under punkt 1 nævnte stortingsbeslutning, og som ansættes i henhold til den sammesteds citerede lovs § 4.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af vedkommende grundlæggere i møde den 2den december 1905 vedtagne plan for en i Skogn herred under navn af »Sparebanken i Skogn« oprettendes sparebank. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Ramnes sparebank den 28de august 1905 vedtagne forandring af § 25 i bankens ved kongelig resolution af 4de mars 1892 stadfæstede plan. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa den af forstanderskabet for Næssets sparebank den 3die januar 1906 vedtagne forandring af § 10 i bankens ved høieste resolution af 14de august 1891 og 7de juni 1904 stadfæstede plan. 21 mars.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 21 mars.

1. Under kommanderende generals tilfældige fravær eller forfald skal den ældste tilstedeværende af de i Kristiania stationerede generalspersoner af de kombatante vaaben udføre de kommanderende general paahvilende løbende og uopsættelige forretninger.
2. Kommanderende general har til forsvarsdepartementets chef i hvert tilfælde at indmelde, hvem det i henhold til punkt 1 under hans fravær eller forfald paaligger at udføre kommanderende generals forretninger.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Bergens biskop, hvori departementet paa foranledning udtaler, at det er forudsætningen for kongelig resolution af 12te december 1905 om tjenestefrihed for geistlige embedsmænd, at en provst maa ind- 21 mars.

*) Bekjendtgj. 9de april i Lovtid. 1ste afd. nr. 12.

21 mars. hente sin biskops tilladelse for at kunne være fraværende fra sit embede i et tidsrum af indtil 3 døgn.

22 mars. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til stiftamtmanden i Kristiansand i anledning af en forespørgsel fra byskriveren i Kristiansand angaaende erlæggelse af den ved § 8 i planen for fattigvæsenet i Kristiansand af 14de september 1802 anordnede ¼ % afgift til fattigvæsenet ved kjøb og salg af skibe ved en stedfunden overdragelse af et dampskib fra et aktieselskab til et partrederi med de tidligere aktieeiere som partsredere. I anledning heraf antager departementet, at spørgsmaalet (der med bindende virkning selvfølgelig alene kan afgjøres af domstolene) maa besvares derhen, at der pligtes ¼ % afgift af den omhandlede eiendomsoverdragelse.

22 mars. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtmanden i Stavanger amt, foranlediget ved en forespørgsel om beregningen af gebyr for samtidig tinglysning af et pantedokument i en fast eiendom og en notarialattest paategnet dokumentet om, at dette er undertegnet og bekræftet i overvær af vedkommende notarius publicus.

Departementet antager, at der ikke bør beregnes særskilt gebyr for tinglysning af notarialattesten.

24 mars. **Kongelig resolution**, hvorved der i Kjøbenhavn oprettes et under legationen i Kjøbenhavn henhørende ulønnet generalkonsulat med distrikt omfattende byen Kjøbenhavn med forstæder og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 3 000,00 med forpligtelse for generalkonsulen til deraf at aflønne en norsk konsulatbetjent.

24 mars. **Kongelig resolution**, hvorved der i San Francisco oprettes et under generalkonsulatet i New York sorterende ulønnet konsulat med distrikt omfattende de amerikanske stater Californien, Oregon og Washington samt territoriet Alaska og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 3 000,00.

24 mars. **Kongelig resolution**, hvorved

der oprettes et generalkonsulat i Archangelsk med distrikt omfattende de russiske guvernementer Archangelsk, Olonetz, Vologda, Jaroslav, Kostroma, Viatka, Perm og Kasan og med en aflønning af kr, 12 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse af kr. 2 500,00,

der oprettes et under legationen i Berlin, der er overdraget et generalkonsulats embedsgjerning for Tyskland, henhørende generalkonsulat i Hamburg med distrikt omfattende Hamburg med omraade, Lübeck med omraade, provin-

serne Hannover og Schleswig-Holstein samt storhertugdømmerne 24 mars.
Oldenburg, Mechlenburg-Schwerin og Mechlenburg-Strelitz og med en aflønning af kr. 12 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 6 000,00,

der oprettes et vicekonsulat i Rotterdam ved det derværende generalkonsulat med en aflønning af kr. 6 000,00,

der oprettes et generalkonsulat i Antwerpen for Belgien med en aflønning af kr. 12 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 3 000,00,

der oprettes i London et generalkonsulat for Storbritannien og Irland med en aflønning af kr. 15 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 14 000,00,

der oprettes et vicekonsulat ved generalkonsulatet i London med en aflønning af kr. 8000,00,

der oprettes et under generalkonsulatet i London henhørende vicekonsulat i Liverpool med distrikt omfattende Lancashire, undtagen Barrow, samt Cheshire og med en aflønning af kr. 5 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 2 500,00,

der oprettes et under generalkonsulatet i London henhørende vicekonsulat i Cardiff med distrikt omfattende Glamorganshire, undtagen Swansea, og med en aflønning af kr. 4 500,00,

der oprettes et under legationen i Paris, der er overdraget et generalkonsulats embedsgjerning for Frankrige, henhørende vicekonsulat i Havre, med distrikt, som af udenrigsdepartementet nærmere fastsættes, og med en aflønning af kr. 6 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 3 000,00,

der oprettes i Bilbao et konsulat med distrikt omfattende de spanske provinser, Guipuscoa, Viscaya, Santander, Quiedo, Lugo, Coruna, Pantevedra, Alava, Burgos, Navarra, Lograno, Palencia, León, Zamora, Valladolid og Orense og med en aflønning af kr. 10 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 2 500,00,

der oprettes i Genua et generalkonsulat for Italien med en aflønning af kr. 12 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 3 000,00,

der oprettes i New York et generalkonsulat for Amerikas forenede stater, undtagen Hawaii med øen Portorico, med en aflønning af kr. 20 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 8 000,00,

der oprettes et generalkonsulat i Havana med distrikt omfattende Cuba og samtlige vestindiske øer, Mexiko, britisk Honduras, de centralamerikanske republiker, Columbia og Venezuela og med en aflønning af kr. 18 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 6 000,00,

24 mars. der oprettes et generalkonsulat i Shanghai for det kinesiske rige og Honkong og med en aflønning af kr. 18 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 6 000,00,

der oprettes et generalkonsulat i Yokohama for det japanske rige med en aflønning af kr. 18 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til beløb kr. 6 000,00.

For kontorholdsgodtgjørelserne bliver der at aflægge regnskab.

De ved de ovennævnte embeder indflydende ekspeditionsafgifter bliver, forsaavidt de ikke efter de til enhver tid gjældende bestemmelser tilfalder vedkommende embedsmand personlig, i sin helhed at indbetale i statskassen.

Samtlige ovennævnte embedsmænd vil være forpligtet til at gjøre almindeligt indskud i enkekassen samt — forsaavidt angaar dem, der modtager fast udnævnelse — i en mulig ved lov oprettendes pensionskasse, uden erstatning at finde sig i de forandringer, som maatte blive bestemt med hensyn til deres embeders forretningskreds og embedsdistrikters udstrækning, og overhovedet at rette sig efter de bestemmelser med hensyn til deres embedsgjerning og pligter, som til enhver tid maatte foreligge.

$^{24}/_{26}$ mars. **Deklarationer**, udvekslede mellem den tyske chargé d'affaires i Krisiania og ministeren for de udenigske anliggender, angaaende ordningen af visse spørgsmaal vedrørende den traadløse telegrafi.

(Afskrift).

Kaiserlich Deutscher Geschäftsträger in Kristiania.

Kristiania, le 24 mars 1906.

Le soussigné a l'honneur de prévenir Son Excellence Monsieur Løvland, Ministre des Affaires Etrangères, qu'il est autorisé par le Gouvernement Impérial à déclarer que celui-ci, jusqu'au règlement des questions concernant la télégraphie sans fil par une conférence internationale, s'engage:

Son Excellence
Monsieur Løvland,
Ministre des Affaires
Etrangères, Kristiania.

(Oversættelse).

Kristiania, den 24de mars 1906.

Undertegnede giver sig den ære at underrette Hans Ekscellence Hr. Løvland, Minister for de udenrigske anliggender, om, at han af den Keiserlige Regjering er bemyndiget til at erklære, at denne, indtil ordningen af spørgsmaalene vedrørende den traadløse telegrafi ved en international konference, forpligter sig til:

Hans Ekscellence
Hr. Løvland,
Minister for de udenrigske
anliggender, Kristiania.

1. à appliquer sur son territoire, à tous les établissements de télégraphie sans fil, qu'ils soient exploités par l'Etat ou par des entrepreneurs privés, concessionnaires de l'Etat, le principe contenu dans l'article 3 du projet allemand et ainsi conçu »les stations établies soit sur les côtes soit sur des navires sont tenues à échanger entre elles les dépêches télégraphiques sans égard au système de télégraphie sans fil employé par elles« et
2. à insérer dans tout acte de concession de station de télégraphie sans fil, accordée à des entrepreneurs privés, une clause obligeant les concessionnaires à se conformer à tous les règlements futurs qui pourraient être arrêtés par une conférence internationale et auxquels aurait adhéré l'Etat donnant la concession.

En portant ce qui précède à la connaissance de Son Excellence Monsieur Løvland, Ministre des Affaires Etrangères, le Soussigné profite de cette occasion pour lui renouveler les assurances de sa très haute considération.

Le Chargé d'Affaires a. i. d'Allemagne.

(signé) **v. Faber du Faur.**

(L. S.)

1. at anvende paa sit territorium, paa alle anlæg for traadløs telegrafi, hvadenten de drives af staten eller af private entreprenører som statens koncessionærer, det i art. 3 i det tyske udkast indeholdte og saaledes udtrykte princip: »stationer oprettede det være sig paa kysterne eller paa skibe er forpligtede til at udveksle mellem sig telegrafiske meddelelser uden hensyn til det af dem anvendte system for traadløs telegrafi« og

$^{24}/_{26}$ mars.

2. at indtage i ethvert private entreprenører tilstaaet koncessionsdokument paa station for traadløs telegrafi en bestemmelse, som forpligter koncessionærerne til at rette sig efter alle fremtidige reglementer, som maatte blive fastsat ved en international konference, og til hvilke den stat, som giver koncessionen, maatte have sluttet sig.

Ved at bringe foranstaaende til Hans Ekscellence Hr. Løvlands, Minister for de udenrigske anliggenders, kundskab, benytter undertegnede sig af denne anledning til at fornye for ham forsikringen om sin mest udmerkede høiagtelse.

Tysklands chargé d'affaires ad int.

(undert.) **v. Faber du Faur.**

(L. S.)

$^{24}/_{26}$ mars. Afskriftens rigtighed bekræftes.

Det Kgl. Udenrigsdepartement, Kristiania, 14de april 1906.

A. Kielland,
fung. ekspeditionschef.

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det Kgl. Udenrigsdepartement, Kristiania, 14de april 1906.

A. Kielland,
fung. ekspeditionschef.

(Copie).

Ministère des Affaires Etrangères.

Kristiania, le 26 mars 1906.

Le soussigné, en accusant à Monsieur von Faber du Faur, Chargé d'Affaires a. i. d'Allemagne à Kristiania, réception de Sa note en date du 24 de ce mois, a l'honneur de lui donner acte de la déclaration qu'il a été autorisé par Son Gouvernement de me faire par rapport à la télégraphie sans fil jusqu'au règlement de cette question par une conférence internationale.

De son côté, le soussigné a l'honneur d'informer Monsieur von Faber du Faur qu'il est autorisé à lui déclarer que, jusqu'au réglement de la même question par une conférence internationale, le Gouvernement Royal de Norvège s'engage:

1. à appliquer, sur son territoire, à tous les établissements de télégraphie sans fil, qu'ils soient exploités par

Monsieur von Faber du Faur, Chargé d'Affaires a. i. d'Allemagne, etc. etc. Kristiania.

(Oversættelse).

Kristiania, den 26de mars 1906.

Ved at erkjende modtagelsen af note, dateret 24de dennes fra Hr. von Faber du Faur, Tysklands Chargé d'Affaires ad. int. i Kristiania, giver undertegnede sig den ære at meddele, at han har bemerket sig den erklæring, som han af sin regjering er blevet bemyndiget til at afgive ligeoverfor mig med hensyn til den traadløse telegrafi, indtil ordningen af dette spørgsmaal ved en international konference.

Undertegnede paa sin side giver sig den ære at meddele Hr. von Faber du Faur, at han er bemyndiget til at erklære ligeoverfor ham, at den Kongelige norske regjering, indtil ordningen af det samme spørgsmaal ved en international konference, forpligter sig til:

1. at anvende paa sit territorium, paa alle anlæg for traadløs telegrafi, hvadenten de drives af staten eller

Til Hr. von Faber du Faur, Tysklands Chargé d'Affaires ad. int. etc. etc. Kristiania.

l'Etat ou par des entrepreneurs privés concessionaires de l'Etat, le principe contenu dans l'article 3 du projet allemand et ainsi conçu: »les stations établies soit sur les côtes, soit sur des navires, sont tenues à échanger entre elles les dépêches télégraphiques sans égard au système de télégraphie sans fil employé par elles«, et

2. à insérer dans tout acte de concession de station de télégraphie sans fil, accordée à des entrepreneurs privés, une clause obligeant les concessionnaires à se conformer à tous les règlements futurs qui pourraient être arrêtés par une conférence internationale et auxquels aurait adhéré l'Etat donnant la concession.

En portant ce qui précède à la connaissance de Monsieur von Faber du Faur le soussigné profite de cette occasion pour lui renouveler les assurances de sa considération la plus distinguée.

Le Ministre des Affaires Etrangères.

(signé) **J. Løvland.**

(L. S.)

Afskriftens rigtighed bekræftes.

Det Kgl. Udenrigsdepartement, Kristiania, 14de april 1906.

A. Kielland,
fung. ekspeditionschef.

af private entreprenører som statens koncessionærer det i art. 3 i det tyske udkast indeholdte og saaledes udtrykte princip: »stationer oprettede det være sig paa kysterne eller paa skibe er forpligtede til at udveksle mellem sig telegrafiske meddelelser uden hensyn til det af dem anvendte system for traadløs telegrafi«, og $^{24}/_{26}$ mars.

2. at indtage i ethvert private entreprenører tilstaaet koncessionsdokument paa station for traadløs telegrafi en bestemmelse, som forpligter koncessionærerne til at rette sig efter alle fremtidige reglementer, som maatte blive fastsat ved en international konference, og til hvilke den stat, som giver koncessionen, maatte have sluttet sig.

Ved at bringe foranstaaende til Hr. von Faber du Faurs kundskab benytter undertegnede denne anledning til at fornye for ham forsikringen om sin særlige høiagtelse.

Ministeren for de udenrigske anliggender.

(undert.) **J. Løvland.**

(L. S.)

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det Kgl. Udenrigsdepartement, Kristiania, 14de april 1906.

A. Kielland,
fung. ekspeditionschef.

24 mars. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter meddeles, at de i cirkulære no. $\frac{9}{906}$ III omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Chili og Serbien, samt at arbeidsdepartementet under 19de mars 1906 har udtalt, at det finder at kunne henregne bestyrere af amters praktiske jenteskoler til bestyrere af amtsskoler, forsaavidt angaar ret til at attestere portofrihed.

27 mars. **Skrivelse** fra udenrigsdepartementet til en toldkasserer, hvori udtales, at et fartøi, der har ligget oplagt i kvarantæne i en udenlandsk havn fra 25de december f. a. til 31te januar d. a. bliver at tilstaa fradrag i konsulatafgift for et tidsrum af 30 dage.

27 mars. **I skrivelse***) til udenrigsministeren, dateret Berlin den 27de mars 1906, har den derværende minister for Siam meddelt, at den siamesiske regjering har til hensigt med benyttelse af det foreskrevne varsel af 12 maaneder at ville aabne forhandlinger med den norske regjering om en revision af den mellem Norge og Siam bestaaende venskabs-, handels- og sjøfartstraktat af 18de mai 1868.

Herpaa har udenrigsdepartementet svaret, at man fra norsk side afventer de forslag, som maatte blive fremsat fra siamesisk hold til en revision af traktatens bestemmelser.

28 mars. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til brandforsikringsindretningen, hvorved i anledning af en forespørgsel meddeles, at departementet ikke kan anse det tvilsomt, at en ombytning af en ældre komfür med en ny ovn samt ombytning af en ældre ovn med en ny, selv om den nye er af samme slags som den ældre, indgaar under bestemmelserne i Kristiania bygningslovs § 90, 2.

28 mars. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til bygningsinspektøren i Fredriksstad, hvorved der i anledning af spørgsmaalet om, hvorvidt bestemmelsen i bygningslovens § 33, 4 kan gives anvendelse ved indredning af beboelsesrum i ældre udhusbygninger og pakhuse, meddeles, at departementet er tilbøielig til at antage, at dette spørgsmaal maa besvares bekræftende.

28 mars. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Bratsberg amt, hvorved der i anledning af en forespørgsel fra bygningskommissionen i Skien, om der i et kompleks af ældre træbygninger beliggende udenfor murtvangsstrøget

*) Bekjendtgj. 25de april i Overensk. nr. 4.

og med større areal end 125 m.[2] kan indredes ildsted i rum, der forhen har været benyttet som stald eller udhus, meddeles, at departementet antager, at det nævnte spørgsmaal maa besvares bekræftende, forsaavidt rummet tilfredsstiller bygningslovens bestemmelser om anbringelse af beboelsesrum i udhusbygninger (§ 62, 2, jfr. § 33). 28 mars.

Lov*[1]) om mandtal og stortingsvalg. 29 mars. Nr. 1.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At os er blevet forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 17de mars dette aar, saalydende:

Første kapitel.

Om mandtallet[2]).

§ 1. Mandtal over dem, som har stemmeret efter grundloven[3]), skal i valgsognet[4]) føres for kjøbstad af magistraten, for herred af lensmanden. For ladested med særskilt bystyre føres mandtallet af magistraten, om han bor paa stedet, men ellers af lensmanden.

Er et valgsogn delt i eller mellem flere lensmandsdistrikter, skal særskilt mandtal føres for hvert af de stykker, valgsognet saaledes er delt i.

Vedkommende departement giver de fornødne forskrifter om mandtallets indretning[5]).

§ 2. Mandtal istandbringes de aar, stortingsvalg holdes. Til grund lægges mandtallet fra forrige valg. I mandtallet indføres alle de, som er bosatte i valgsognet og har stemmeret efter grundlovens § 50, medmindre de har tabt stemmeretten efter grundlovens § 53. Ligeledes indføres de, som senest paa den fastsatte valgdag kommer til at fylde det 25de aar og da vil have været bosatte her i landet i 5 aar, saafremt de besidder stemmeretsvilkaarene forøvrigt. De, hvis stemmeret er suspenderet, indføres med anmerkning om suspensionen og om grunden til denne.

Den, som i valgaaret flytter fra et valgsogn til et andet, indføres i mandtallet paa det sted, hvor han er bosat den 1ste juni.

---

*) Bekjendtgjort 29de mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 9. Se Dep.tid. nr. 15, 16 og 22.

[1]) Se o. prp. nr. 44 (1904—05). Indst. O. II (1905—06). St.tid., forh. i o. side 124—190, 192—206; 209—210; 223. L. side 4—27.

[2]) Grundlovens § 51.

[3]) Grundlovens §§ 50, 52 og 53.

[4]) Grundlovens § 59 a.

[5]) Se justitsdepartementets rundskrivelse af 2den april 1906, II, og af 31te mai 1906.

29 mars. Nr. 1.

§ 3. Inden den 42de dag før valgtinget[1]) skal mandtalsføreren have sat op et udkast til mandtal og en liste over dem, som han ikke har fundet at kunne indføre, forudsat, at han har været i tvil om deres ret, eller de selv har krævet sig indført.

En mandtalsnævnd, bestaaende af mandtalsføreren og mindst 2 andre mænd, som formandskabet vælger mellem sine egne medlemmer, skal i tiden mellem den 42de og den 32te dag før valgtinget gjennemgaa mandtalsudkastet og den nævnte liste. Er kjøbstad delt i flere valgsogne[2]), bør der i nævnden for hvert valgsogn saavidt muligt indvælges mænd, som er bosatte i dette. I det tilfælde, som § 1, andet led nævner, skal hver af mandtalsførerne deltage i nævnden, forsaavidt vedkommer hans eget distrikt. Nævnden vælger selv sin formand. Dens vedtag fattes ved stemmeflerhed. Er stemmerne lige, gjør formandens stemme udslaget. Vedtagene indføres i en bog, som er godkjendt af amtmanden.

Mandtalsføreren skal uopholdelig sende den, som selv har krævet sig indført i mandtallet, men som nævnden ikke har fundet at kunne indføre, underretning om nævndens vedtag og om grunden til dette. Saadan underretning bør han ogsaa saavidt muligt sende hver den, som stod i forrige mandtal, men som nævnden ikke har indført i det nye.

§ 4. Senest den 32te dag før valgtinget[1]) skal mandtalsføreren udlægge eksemplarer af det mandtal, som nævnden har udarbeidet, paa steder, som herredsstyret paa landet og formandskabet i byerne vælger. Tiden og stedet for udlæggelsen skal mandtalsføreren betimelig kundgjøre med opfordring til enhver om at klage, dersom han maatte finde, at han selv eller nogen anden med urette er indført, udeladt eller indført med eller uden anmerkning om suspension. Kundgjørelsen skal desuden gjøre rede for den lovbefalede maade at klage paa (§ 6) og for stedet hvor og dagen og klokkeslettet, naar klage senest maa være indgivet.

§ 5. Naar mandtallet er udlagt, kan ingen indføres i dette uden efter kjendelse, som valgstyret[3]) afsiger (§ 7) enten i henhold til klage, som i tide (§ 6) er indgivet, eller paa grund af opdaget feil.

Om udslettelse af mandtallet og om tilføielse og slettelse af anmerkning om suspension gjælder samme regel. Dog kan valgstyret ogsaa uden klage afsige kjendelse herom paa grund af indtraadt forandring i nogens stemmeretsvilkaar.

Urigtige kjendelser, som kan have havt indflydelse paa

[1]) Jfr. § 9.
[2]) Jfr. grundlovens § 59 a.
[3]) Jfr. § 8 og § 34.

valget, eller som er indankede for stortinget[1]), omgjøres af dette. Andre forandringer i mandtallet kan stortinget ikke gjøre. 29 mars. Nr. 1.

§ 6. Klager over mandtallets indhold maa være indgivne til valgstyret før kl. 8 den 14de kveld før valget. De skal være skriftlige og nævne de grunde, som de er byggede paa. En liste over dem, som klagerne vedkommer, skal udlægges straks efter fristens udløb paa de steder, hvor mandtallet har været udlagt.

Er indsigelse fremkommet mod nogens stemmeret, skal mandtalsføreren uopholdelig give ham underretning derom. Saadan underretning skal han ogsaa saavidt muligt give, om han efter mandtallets udlæggelse faar rede paa saadanne omstændigheder, som han maa tro vil føre til nogens udslettelse af mandtallet eller til anmerkning om suspension[2]).

§ 7. En af de 7 sidste dage før valget skal valgstyret (§ 8) komme sammen til afsigelse af kjendelser efter § 5. Tiden og stedet for mødet, som er offentligt, maa i forveien være kundgjort. Under mødet har den, om hvis stemmeret der handles, og den, som har klaget, ret til selv og ved fuldmægtig at udtale sig og føre sine bevis.

Andet kapitel.
Om valget[3]).

§ 8.[4]) Valgstyret skal for hvert valgsogn bestaa af mandtalsføreren — mandtalsførerne — og valgsognets formænd.

Er mandtalsførerens distrikt delt i eller mellem flere valgsogne, bestemmer han med amtmandens samtykke, i hvilken udstrækning han skal deltage i de forskjellige valgstyrer. Amtmanden kan beskikke en anden til som sættemandtalsfører at tjenestgjøre i valgsogn, hvor den sedvanlige mandtalsfører ikke selv kan gjøre tjeneste.

Er kjøbstad delt i flere valgsogne, skal formandskabet til medlemmer af hvert valgstyre opnævne saa mange af sine medlemmer, som det finder hensigtsmæssigt, og saavidt muligt saadanne, som er bosatte inden vedkommende valgsogn.

Valgstyret vælger selv sin formand. Det er beslutningsdygtigt, naar to trediedele af dets medlemmer er tilstede. I det tilfælde, som § 7 nævner, bør mandtalsføreren altid være med.

§ 9[5]). For valgkreds[6]), som bestaar af to eller flere valg-

[1]) Grundlovens § 55, 2det punktum.
[2]) Jfr. § 5, 2det leds 2det punktum.
[3]) Justistdepartementets rundskrivelse af 2den april 1906, III—V.
[4]) Grundlovens § 55, 1ste punktum.
[5]) Grundlovens § 54 og 59 b, 1ste punktum.
[6]) Jfr. lov om visse valgdistrikters inddeling i valgkredse af 7de april 1906.

29 mars. Nr. 1.

sogne, skal amtmanden efter at have indhentet udtalelse fra herreds- eller bystyrerne i kredsen i betimelig tid fastsætte en dag, da der skal holdes valg i alle kredsens valgsogne; om berammelsen giver han alle valgstyrer underretning.

Ligger de valgsogne, hvoraf en kjøbstadskreds bestaar, ikke alle inden samme amt, fastsættes valgdagen af amtmanden i det amt, hvortil det i ordenen først opførte valgsogn hører.

Bestaar valgkredsen af et eneste valgsogn, skal valgstyret selv fastsætte valgdagen.

Valgdagen skal være senest 6 uger, men ikke over 10 uger, før det første ordentlige storting i hver valgomgang træder sammen[1]).

Valgtingene holdes i passende lokaler, som herredsstyret paa landet og formandskabet i byerne vælger; i mangel af andet tjenligt lokale holdes tinget i kirke.

Valgstyret skal give en foreløbig kundgjørelse om valgdagen med et varsel paa mindst 4 maaneder. Mandtalsføreren sørger for, at valgstyret betimelig træder sammen.

§ 10. Hvor valgstyret finder det nødvendigt, forat stemmegivningen skal kunne tilendebringes paa én dag, eller paakrævet til lettelse for vælgerne, kan det fastsætte, at der skal holdes valgting til stemmegivning samtidig paa flere steder, paa hvert sted for en vis del af mandtallet.

§ 11. I betimelig[2]) tid indkalder valgstyret de stemmeberettigede til valgtinget.

Indkaldelsen skal gjøre rede for, naar og hvor valgtinget holdes, og naar stemmegivningen skal være tilendebragt.

I det tilfælde, som § 10 nævner, skal indkaldelsen desuden gjøre rede for, hvem der kan stemme paa de forskjellige steder.

§ 12. Valgtinget begynder til fastsat tid, hvad enten faa eller mange vælgere møder.

Kan valget ikke blive fuldført paa én dag, fortsætter man de næste dage undtagen de timer, gudstjeneste holdes.

Formanden for valgstyret indfører alt, som forhandles og afgjøres paa valgtinget, i en bog (valgbogen), som amtmanden har godkjendt for valgsognet, og som mandtalsføreren forvarer.

§ 13. Skal stemmegivning foregaa paa flere steder, forestaar et særskilt valgstyre paa mindst 3 mænd valgtinget paa hvert sted.

Det sedvanlige valgstyre (§ 8) opnævner de særskilte valgstyrer og deres formænd, saavidt muligt blandt sine egne medlemmer og forøvrigt blandt kommunens repræsentanter; er kjøbstad delt i flere valgsogne, bør saavidt muligt vælges saadanne,

---

[1]) Grundlovens § 68.

[2]) Justitsdepartementets rundskrivelse af 2den april 1906, VI.

som har bolig i vedkommende valgsogn. I hvert særskilt valg- 29 mars. styre skal der være mindst ét medlem af det sedvanlige. Nr. 1.

§ 14. Formanden for valgstyret (det sedvanlige eller særskilte) giver tydelig tilkjende, naar valgtinget er sat, og oplæser saa grundlovens §§ 50—64 [1]).

Dernæst siger han fra om de forandringer, som er gjorte i mandtallet ved kjendelser efter § 5, jfr. § 7.

§ 15 [2]). Paa valgtinget skal der stemmes underét paa stortingsmand og paa varamand for valgkredsen, dog saaledes, at der i stemmesedlerne skal sondres mellem dem; er dette ikke udtrykkelig gjort, betragtes den først opførte som stortingsmand og den anden som varamand.

§ 16. Paa valgtinget kan ingen strid om stemmeret reises.

Indsigelse mod, at valget fremmes, skal fremsættes, saasnart tinget er sat, eller det, hvorpaa indsigelsen bygges, er indtruffet.

Om forfald er lovligt [3]), afgjøres, naar stemmesedlerne er afleverede. Indsigelse mod forfald fremsættes, naar følgebrevet er aabnet.

Valgstyret afgjør hver indsigelse, før det gaar videre (jfr. dog § 26).

Stortinget kan altid prøve afgjørelserne.

§ 17. Naar formanden har sagt fra saaledes, som § 14 foreskriver, faar de i mandtallet indførte vælgere, hvis stemmeret ikke er suspenderet, efterhvert som de møder frem, adgang til at stemme. Fremgangsmaaden er denne: Først sættes der et kryds i mandtallet ved dens navn, der vil stemme. Saa giver et medlem af valgstyret ham en konvolut med offentligt stempel og viser ham et afsondret rum i valglokalet, hvor han useet af alle kan lægge stemmeseddelen ind i konvoluten. Konvoluten lægger han saa ned i en urne, som staar paa valgstyrets bord.

Valgstyret kan forlange, at ukjendt vælger godtgjør, at han er den, han giver sig ud for.

§ 18. Ogsaa den, som ved valgstyrets kjendelse (§ 5, jfr. § 7) er negtet stemmeret, skal faa adgang til at aflevere sin stemmeseddel. Han skal dog ikke lægge konvolutten med ilagt stemmeseddel ned i valgurnen, men skal klæbe den sammen og give den til valgstyret. Dette skal skrive hans navn paa konvoluten og forvare den ubrudt [4]). Ifald han saa efter stortingets afgjørelse faar stemmeret, gaar man frem efter § 27, andet led ved den nye optælling af stemmerne.

[1]) Grundlovens § 56.
[2]) Grundlovens § 59 b; denne lovs § 19, 2det led.
[3]) Grundlovens § 60, 1ste led; denne lovs § 21.
[4]) Jfr. § 41, 1ste led.

29 mars. Nr. 1.

Foranstaaende bestemmelser finder tilsvarende anvendelse paa den, der afgiver stemme overensstemmende med reglerne i § 21 eller lovgivningen om udenfor riget værende stemmeberettigedes deltagelse i stortingsvalgene.

§ 19. Konvoluterne skal være ugjennemsigtige, have samme størrelse, form og farve og være uden tilfæstet eller paasat særmerke.

Stemmesedlerne skal være af hvidt papir og uden underskrift eller særmerke[1]), der betegner, hvem der har afleveret stemmeseddelen. De skal lyde paa de to navngivne personer, som vælgeren ønsker til stortingsmand og varamand for valgkredsen (§ 15)[2]). Lyder en stemmeseddel paa flere end to personer, betragtes den først opførte som stortingsmand og den anden som varamand uden hensyn til, om der paa stemmeseddelen er sondret mellem stortingsmand og varamand. Lyder den kun paa ét navn, ansees dette som stortingsmandens.

§ 20. Er en konvolut eller stemmeseddel ikke saa beskaffen, som ovenfor er sagt, skal stemmeseddelen være ugyldig og vrages.

Ligger der flere stemmesedler i en konvolut, skal de vrages alle, om de er ulige, men den ene godkjendes, om de alle er enslydende.

§ 21[3]). Den, som under valgtinget opholder sig i riget[2]) og med hjemmel af grundlovens § 60 vil stemme uden at møde personlig, skal i enrum og useet lægge sin stemmeseddel ind i en særskilt konvolut og klæbe denne sammen.

Stemmesedde en maa være saaledes beskaffen, som § 19 siger.

Konvoluten med stemmeseddel tilligemed et dateret følgebrev, som han har underskrevet, indlægger han i et omslag. Dette lukker han, adresserer det til valgstyret og forsyner det med paaskrift om, at det indeholder en stemmeseddel.

Han kan lade en anden udføre dette i sit nærvær, ifald han selv er ude af stand dertil paa grund af sygdom eller legemsfeil.

I følgebrevet skal han:

a. gjøre rede for forfaldet;
b. erklære paa ære og samvittighed, at han selv frivillig og useet i enrum har lagt stemmeseddelen ind i den konvolut, som han sender den i, og selv har klæbet konvoluten sammen, eller — i tilfælde — at han af grunde, som

---

[1]) Justitsdepertementets rundskrivelse af 2den april 1906, IV.
[2]) Jfr. lov om adgang for stemmeberettigede, som er udenfor riget, til at deltage i stortingsvalg, af 2den juni 1906.
[3]) Justitsdepartementets rundskrivelse af 31te mai 1906.

han nævner, ikke har været istand til selv at udføre ind- 29 mars.
læggelsen, men at denne er skeet i hans nærvær. Nr. 1.

Følgebrevet skal indeholde bevidnelse om, at underskriften er egte og skreven paa tid og sted som i brevet nævnt. Bevidnelsen skal være egenhændig underskreven af en person over 21 aar eller, om følgebrevet er underskreven med paaholden pen, af to vidnedygtige personer, af hvilke mindst en skal være over 21 aar.

§ 22. Vil nogen, som har forfald, med samme følgebrev sende stemmeseddel baade til det oprindelige valg og til muligt omvalg[1]), maa han lægge stemmesedlerne ind i hver sin konvolut og udtrykkelig i følgebrevet angive, at stemmesedlerne er bestemte den ene for valg og den anden for omvalg. Er det ikke paa konvoluterne skrevet, hvad for en som er bestemt for det ene eller det andet valg, kan valgstyret lade holde tilbage for omvalget den, som det finder for godt. Er der indsendt flere end to konvoluter, og alle er umerkede, behandles de alle efter reglerne i § 28. Den for omvalget bestemte konvolut skal ikke aabnes, men sammen med følgebrevet eller en bekræftet afskrift deraf for tilfælde af omvalg forvares under valgstyrets segl.

§ 23. Stemmesedler, som sendes ind af dem, der er i riget, men borte fra valgtinget, maa for at være gyldige være afgivne ikke mere end høist tre maaneder før valgtinget.

Fristen regnes altid til dagen for det oprindelige valg, ikke til dagen for et omvalg.

Stemmeseddelen ansees for at være afgiven den dag, følgebrevet underskrives.

§ 24. Bortfalder grunden til forfaldet saa tidlig, at vælgeren kan møde personlig paa valgtinget, skal den stemmeseddel vrages, som han har sendt med forfaldsanmeldelsen.

§ 25[2]). I en af amtmanden godkjendt bog, som indrettes efter et af vedkommende departement fastsat skema, skal valgstyrets formand indføre alle forfaldsanmeldelser i nummerrække med angivelse af tiden, naar han tog imod dem.

De tilsvarende nummere sætter han paa omslagene, som han ikke skal aabne, hvis de har paaskrift om, at de indeholder stemmeseddel. Mangler saadan paaskrift paa noget omslag, og han derfor har maattet aabne det, skal han straks lægge det og indholdet ind i en konvolut, som han forsegler og sætter nummer paa, saaledes som før er sagt.

Naar valgstyret skal begynde at aabne og prøve forfalds

---

[1]) § 32.
[2]) Jfr. justitsdepartementets rundskrivelse af 31te mai 1906.

29 mars. Nr. 1.

anmeldelserne[1]), skal formanden fremlægge den foran nævnte bog og alle de breve, som er indførte før valgtinget.

De forfaldsanmeldelser, som inden stemmegivningens aflysning kommer ind paa selve valgtinget, faar ligeledes hver sit nummer paa omslaget, men i bogen skrives alene, hvor mange det er i det hele.

§ 26. Naar den tid er udløben, som var fastsat for stemmegivningen[2]), og de da tilstedeværende vælgere har faaet adgang til at stemme, spørger formanden, om der er nogen, som har forfaldsanmeldelser at komme frem med. Naar dette er gjort og mulige forfaldsanmeldelser er modtagne, aflyser han stemmegivningen.

Holdes valgting til stemmegivning paa flere steder[3]), skal det særskilte valgstyre bogføre alt, som forhandles, i en dertil af valgstyret godkjendt bog. Reises ved saadant valgting indsigelse mod valgets fremme, bogføres indsigelsen med begrundelse. Derefter modtages stemmesedlerne. Disse tilligemed de indkomne uaabnede forfaldsanmeldelser og den benyttede del af mandtallet samt valgbogen bringes snarest muligt i en forseglet pakke det sedvanlige valgstyre til videre behandling.

§ 27. Valgstyret (§ 8) begynder derefter at aabne og prøve alle forfaldsanmeldelser. Under aabningen passer det paa at sætte omslagsnummeret baade paa følgebrevet og den konvolut, som stemmeseddelen ligger i, og paa andre bilag.

Naar valgstyret har gjennemgaaet og prøvet alle forfaldsanmeldelser, aabner det, forsaavidt forfaldene er godkjendte, de konvoluter, som følger med, tager stemmesedlerne ud, lægger dem ulæste ind i hver sin konvolut med offentligt stempel og lægger disse ned i urnen.

Er forfaldet ikke godkjendt, skal den konvolut, som stemmeseddelen er fremsendt i, forvares ubrudt sammen med følgebrevet[4]).

§ 28. Har en vælger indsendt flere følgebreve, holdes det eller de tidligere daterede for at være tilbagekaldte ved det, som er dateret sidst.

Har en vælger indsendt flere følgebreve med samme datum eller flere konvoluterede stemmesedler med samme følgebrev, lægger valgstyret alle hans stemmesedler ind i en og samme konvolut med offentligt stempel og gaar derpaa frem efter regelen i § 20, andet punktum.

§ 29. Naar forfaldsanmeldelserne er prøvede, blandes konvoluterne i urnen vel om hverandre.

---

[1]) § 27.
[2]) Jfr. § 11, 2det led.
[3]) § 10.
[4]) Jfr. § 41, 1ste led.

De stemmesedler, som valgstyret finder lovlige[1]), læser et medlem af valgstyret tydelig op under tilsyn af et andet medlem eller gjennemgaar dem paa anden forsvarlig maade under samme tilsyn. 29 mars. Nr. 1.

To medlemmer af valgstyret eller to andre af valgstyret opnævnte mænd skriver op sedlernes indhold.

Hele valgstyret har tilsyn med stemmeoptællingen.

Ifald valget ikke tilendebringes med én gang, skal valgstyret forvare stemmesedlerne og listerne over de opskrevne stemmer paa et sikkert sted under fælles forsegling.

§ 30. Forsaavidt de indkomne stemmesedler ikke ifølge § 41 skal indsendes til stortingets kontor, forvarer valgstyret dem saaledes, som i § 29 er sagt, indtil stortinget endelig har afgjort spørgsmaalet om valgets gyldighed[2]). Naar denne afgjørelse er truffen, skal sedlerne brændes.

§ 31. Naar stemmeoptællingen er tilendebragt, skal navnene paa alle, som har faaet stemmer til stortingsmand eller til varamand, indskrives i valgbogen med tilføielse af enhvers stemmetal.

Hvis der blandt dem, som har faaet stemme i valgsognet, findes nogen, som valgstyret ikke anser valgbar[3]), skal det herom afgive udtalelse med oplysning om grunden dertil.

§ 32[4]). Den, som i valgkredsen har faaet de fleste stemmer til stortingsmand, er kaaret som saadan, saafremt han har faaet over halvdelen af alle de stemmer, som er afgivne i valgkredsen og godkjendte; i modsat fald skal der holdes omvalg.

Den, som i valgkredsen har faaet de fleste stemmer til varamand, er kaaret som saadan, medmindre der ifølge foregaaende led skal foretages omvalg; i tilfælde af stemmelighed foretages lodtrækning.

§ 33. Udgjør valgsognet egen valgkreds, skal valgstyret paa valgtinget udfærdige fuldmagt (grundlovens § 64) for dem, som ifølge § 32 maatte være kaarede til stortingsmand og varamand; dets formand skal sende fuldmagten til stortingsmanden og underrette varamanden om hans valg; samtidig skal han sende indberetning om valget til regjeringen. Har ingen faaet over halvdelen af stemmerne til stortingsmand, og der saaledes maa foregaa omvalg, skal valgstyret paa stedet beramme dette (§ 38).

Er valgsognet del af en valgkreds, skal valgstyret paa valgtinget udfærdige et dokument, som i overensstemmelse med valgbogen (§ 31) indeholder navnene paa alle dem, som ved

[1]) § 19.
[2]) Grundlovens § 64; denne lovs 3die kapitel.
[3]) Grundlovens § 61.
[4]) Grundlovens § 59 b.

29 mars. Nr. 1.

valget har faaet stemmer til stortingsmand eller til varamand, med tilføielse af enhvers stemmetal. Dette dokument skal valgstyret uopholdelig sende amtmanden (jfr. § 9, 2det led).

§ 34. Valgstyret fatter sine vedtag og kjendelser ved stemmeflerhed. Er stemmerne lige, gjør formandens stemme udslaget.

Enhver, som staar i valgsognets mandtal, og hvis stemmeret ikke er suspenderet, har ret til at paaanke valgstyrets afgjørelser.

Kjendelser om stemmeret og om adgang til at aflevere stemmeseddel kan derhos paaankes af den, hvem kjendelsen er gaaet imod.

§ 35. Valgbogen skal oplæses af formanden og underskrives af hele valgstyret.

Dette gjøres hver dag, ifald valgtinget varer flere dage.

§ 36. Er valgdagen en virkedag, gjælder for de stemmeberettigede, indtil stemmegivningen er tilendebragt, reglerne om ret til arbeidshvile paa søndage — arbeidet ved de store fiskerier undtaget [1]).

Reglerne om salg og skjænkning af berusende drikke paa søn- og helligdage skal ogsaa gjælde paa stemmegivningsdagen.

§ 37. I valgkreds, som bestaar af flere end et valgsogn, skal amtmanden, saasnart han har modtaget de i § 33, andet led omhandlede dokumenter, uopholdelig paa grundlag af disse opgjøre valgudfaldet for kredsen, idet han sammenlægger de stemmer, som i forskjellige valgsogne er faldt paa de samme mænd.

Naar sammenlægningen er udført, skal amtmanden i en af departementet godkjendt bog indføre navnene paa alle dem, som i et eller flere af kredsens valgsogne har faaet stemme til stortingsmand eller varamand med tilføielse af enhvers stemmetal og tillige anføre, hvem der ifølge ovenstaaende regler er at anse som valgt, eller — i tilfælde — at valget har faaet saadant udfald, at omvalg maa holdes (§ 32, første led).

Har nogen faaet saa mange stemmer til stortingsmand, at han er kaaret som saadan, skal amtmanden udfærdige fuldmagt for ham og for varamanden; han skal sende fuldmagten til stortingsmanden og underrette varamanden om hans valg; samtidig skal han sende indberetning om valget til regjeringen. Har ingen faaet nok stemmer til stortingsmand, og der saaledes maa ske omvalg, skal amtmanden uopholdelig beramme dette (§ 38) og give hvert valgstyre underretning derom.

Det bogførte underskrives af amtmanden, som sender afskrift deraf til hvert af kredsens valgstyrer.

§ 38. Hvor valgstyret (§ 33) eller amtmanden (§ 37) be-

[1]) Jfr. § 58.

rammer omvalg, skal dette ske med et varsel paa mindst 10, høist 20 dage. 29 mars. Nr. 1.

Omvalget skal sættes til saadan tid, at valgopgjøret kan være tilendebragt inden september maaneds udgang (grundlovens § 54).

§ 39. Valgstyret udfærdiger snarest muligt indkaldelse til omvalget og sørger for, at den kundgjøres paa virksomste maade.

Indkaldelsen skal, foruden hvad der er foreskrevet i § 11, indeholde oplysning om alle dem, som i valgkredsen har faaet stemmer til stortingsmand eller varamand med tilføielse af enhvers stemmetal. Det skal udtrykkelig bemerkes, at vælgerne dog ikke er bundne til at stemme paa nogen af disse, samt at omvalgets udfald vil afgjøres saaledes som i § 40 sagt.

§ 40. Ved omvalget bruges mandtallet fra det oprindelige valg. Dog skal valgstyret indføre dem, som feilagtig var udeladte, stryge dem, som senere har mistet sin stemmeret ifølge grundlovens § 53, og sætte anmerkning om suspension ved dem, hvis stemmeret siden er suspenderet. Saadan indførsel, strygning og anmerkning maa dog kun gjøres ved kjendelse, paa hvilke reglerne i § 7 saavidt muligt finder anvendelse, og som kan prøves af stortinget efter reglerne i § 5, sidste led.

Om fremgangsmaaden ved det nye valgting og valgopgjør gjælder idethele de samme regler som ved det oprindelige valg. Dog skal stemmegivningens udfald ikke afgjøres efter de i § 32 indeholdte regler, men saaledes, at den, som i valgkredsen faar de fleste stemmer til stortingsmand, er kaaret som saadan, selv om han ikke har faaet over halvdelen af de afgivne og godkjendte stemmer; den, som faar de fleste stemmer til varamand, er kaaret som saadan; har to eller flere faaet ligemange stemmer enten til stortingsmand eller til varamand, skal der ske lodtrækning mellem dem [1]).

Skulde den, der saaledes er kaaret til stortingsmand, tillige have faaet de fleste stemmer til varamand, bliver den, der næst ham har faaet de fleste stemmer som saadan, at anse som kaaret til varamand.

Ved omvalget bør stemmegivning ske paa de samme steder som ved det oprindelige valg.

§ 41. Efterat stortingsmand og varamand er kaaret for valgkredsen, skal hvert valgstyres formand uden ophold indsende til stortingets kontor en bekræftet afskrift af det bogførte paa valgtinget, stemmeretsmandtallet eller afskrift eller aftryk af samme, samtlige indkomne forfaldsanmeldelser, indgivne skriftlige klager og besværinger saavelsom de stemmesedler, hvis antagelse er negtet af valgstyret, eller som maatte være afleverede til valgstyret i henhold til § 18.

---

[1]) Grundlovens § 59 b.

29 mars. Nr. 1.

Er valgudfaldet blevet opgjort af amtmanden, skal denne, efterat stortingsmand og varamand er kaaret, ligeledes uopholdelig indsende til stortingets kontor bekræftet afskrift af det af ham bogførte ledsaget af de til ham indkomne dokumenter.

Har omvalg været holdt, skal saadanne afskrifter og andre papirer som i denne paragraf omhandlet sendes saavel for det oprindelige valgs som for omvalgets vedkommende.

§ 42. Er der til stortingsmand eller til varamand bleven kaaret nogen, som ikke pligter at modtage valget (grundlovens § 63), skal han inden 3 dage, efterat han har faaet underretning fra vedkommende valgstyre eller amtmand om dette, sende den myndighed, som gav underretningen, skriftlig erklæring om, hvorvidt han modtager valget. Samtidig bør han paa hurtigste maade, saasom gjennem telegraf eller telefon, søge sin beslutning bragt til denne myndigheds og i tilfælde til varamandens kundskab.

Afsender han ikke betimelig skriftlig erklæring som nævnt, ansees han som den, der modtager valget.

§ 43. Er nogen bleven kaaret til stortingsmand eller til varamand for to valgkredse inden det valgdistrikt[1]), i hvilket han er stemmeberettiget, skal han inden 3 dage, efterat han har modtaget den underretning fra vedkommende valgstyre eller amtmand om hans valg, som kommer ham sidst ihænde, sende begge de myndigheder, som gav underretningerne, skriftlig erklæring om, hvilket valg han modtager. Samtidig bør han paa hurtigste maade søge sin beslutning bragt til begge myndigheders og i tilfælde til varamændenes kundskab.

Afsender han ikke betimelig skriftlige erklæringer som nævnt, ansees han for at have modtaget valg som stortingsmand for den valgkreds, i hvilken han er mandtalsført, eller om han ikke er mandtalsført i nogen af de to kredse, da for den kreds, som af disse staar først i ordenen.

Skulde nogen blive kaaret til stortingsmand eller til varamand for flere end to valgkredse inden det valgdistrikt, i hvilket han er stemmeberettiget, finder foranstaaende regler tilsvarende anvendelse, saaledes at han efter at have modtaget den sidste underretning har fuld frihed til at vælge, hvilken af alle de paagjældende valgkredse han vil repræsentere, uanseet om han allerede før har truffet et valg mellem nogle af disse.

Tredje kapitel.

Om valgs ugyldighed.

§ 44. Udfaldet af stemmegivning eller, om valgsognet danner egen valgkreds, af valg, foretaget paa valgting, bliver — under de i § 45 nærmere forklarede betingelser — at kjende ugyldigt:

[1]) Grundlovens §§ 57 og 58.

1. Naar denne lovs forskrifter om mandtallets istandbringelse er tilsidesatte, saasom naar mandtallet ikke har været udlagt længe nok, eller udlæggelsen ikke har været kundgjort. At underretning efter §§ 3 og 6 har været forsømt, er ikke ugyldighedsgrund. 29 mars. Nr. 1.

2. Naar valget er holdt paa anden tid, end loven hjemler, eller naar forskrifterne om, hvorledes valgene skal forberedes og styres, er tilsidesatte.

3. Naar forskrifterne om fremgangsmaaden paa valgtinget er overtraadte, saasom naar stemmegivningen eller stemmesedlernes behandling eller optælling eller fastsættelsen af valgets udfald er foregaaet paa urigtig maade, eller vælgerne ikke er levnet rimelig tid til at afgive stemme.

4. Naar valgstyret har afsagt en urigtig kjendelse om stemmeret eller truffet en urigtig afgjørelse om gyldigheden af en stemmeseddel.

5. Naar nogen, som ikke staar i mandtallet, eller nogen, hvis stemmeret er suspenderet, har stemt, eller nogen har afgivet stemmeseddel mere end én gang.

6. Naar nogen paa strafbar maade har søgt at skaffe sig indflydelse paa valget[1]).

§ 45. Alle de feil, som omhandles i forrige paragraf, er ugyldighedsgrunde, ifald det findes antageligt, at de har havt indflydelse paa udfaldet af valget, enten med hensyn til, hvem der er kaaret til stortingsmand eller til varamand, eller med hensyn til udskrivning af omvalg.

De feil, som omhandles i posterne 3, 4 og 5, er ugyldighedsgrunde ogsaa, om det blot skjønnes, at de kan have havt saadan indflydelse.

Er det efter stemmetallene utvilsomt, at feilen har været uden betydning enten for valget af stortingsmand eller for valget af varamand, kjendes valgudfaldet alene ugyldigt for den andens vedkommende; men kjendes kaaringen af stortingsmand ugyldig under saadanne omstændigheder, at nyt valg paabydes (§ 48), bliver ogsaa kaaringen af varamand ugyldig.

§ 46. Er der ved valgopgjør, foretaget af amtmanden, indtruffet feil saasom:

1. at forskrifterne om fremgangsmaaden er overtraadte, idet der for eksempel ikke er blevet fremlagt de i § 33 omhandlede dokumenter for alle kredsens valgsogne, eller idet stemmerne er urigtig sammenlagte eller valgets udfald fastsat paa urigtig maade;

2. at det for et valgsogn fremlagte dokument om stemmegivningens udfald angiver udfaldet anderledes, end det virkelig var,

---

[1]) Straffelovens kap. 10.

29 mars. Nr. 1.

skal valgopgjøret af stortinget kjendes ugyldigt, ifald det skjønnes, at feilen kan have havt indflydelse paa opgjørets udfald.

Opgjøret skal ogsaa kjendes ugyldigt, naar det stemmegivningsudfald, som for noget valgsogns vedkommende blev lagt til grund for opgjøret, er helt eller delvis ugyldigt (§§ 44 og 45).

Ved afgjørelsen af, hvor langt opgjøret er ugyldigt, kommer § 45, sidste led til anvendelse.

§ 47. Kan virkningerne af nogen i § 44 eller § 46 omhandlet feil hæves ved optælling af indgivne stemmesedler, ved sammenlægning af stemmer, ved anden fastsættelse af valgets udfald eller ved lodtrækning, skal saa ske, enten gjennem stortingets egen foranstaltning eller derigjennem, at det paabyder nyt møde af valgstyret eller nyt valgopgjør af amtmanden.

Er der i en valgkreds afholdt omvalg, kan stortinget, hvis der ved det oprindelige valg er indtruffet feil, som ikke kan afhjælpes paa en af de i første led angivne maader, beslutte, at det afholdte omvalg i enhver henseende skal træde istedenfor det oprindelige valg.

§ 48. Naar stortinget i henhold til §§ 44—46 kjender helt eller delvis ugyldigt valgudfald, som er fastsat paa valgting eller ved valgopgjør af amtmanden, og i tilfælde tillige stemmegivning ved valgting for valgsogn, som udgjør del af en valgkreds, skal det, saafremt feilen ikke kan rettes ved nogen i § 47 anvist fremgangsmaade, paabyde nyt valgting og i tilfælde tillige nyt valgopgjør.

Er der til stortingsmand eller varamand kaaret nogen, som ikke er valgbar, skal nyt valg ligeledes paabydes, saafremt denne feil ikke kan afhjælpes ved nogen i § 47 anvist fremgangsmaade.

Har feilen havt betydning for valget af stortingsmand, skal der ved det nye valg kaares baade ny stortingsmand og ny varamand, men ellers bare ny varamand.

§ 49. Ved det nye valg, som stortinget paabyder ifølge § 48, bruges mandtallet fra det oprindelige valg. Men valgstyret skal rette det overensstemmende med stortingets afgjørelser og skal desuden gjøre de forandringer, som er foreskrevne i § 40, første led.

Er valget kjendt ugyldigt, fordi lovens forskrifter om mandtallets istandbringelse er tilsidesatte, skal disse forskrifter søges fyldestgjorte derved, at udarbeidelsen af mandtallet gjenoptages. Berettigede til indførelse er i dette tilfælde — under iagttagelse af lovens regler — alle de, som ved det oprindelige valgs afholdelse skulde have været indførte i valgsognets mandtal og ikke senere har tabt sin stemmeret. Som suspenderet betragtes i samme tilfælde en persons stemmeret, saafremt han ved det nye valgs afholdelse er i noget af de tilfælde, som grundlovens § 52 nævner.

Stortinget kan for saadant nyt valg bestemme en for- 29 mars.
kortelse af fristerne for mandtallets istandbringelse og for val- Nr. 1.
gets forberedelse.

Iøvrigt kommer ved det nye valg de sedvanlige regler i det hele til anvendelse. Ved fastsættelsen af valgudfaldet anvendes reglerne i § 32, medmindre feilen er begaaet ved et omvalg eller bestaar deri, at omvalg urettelig er undladt; i disse tilfælde kommer regelen i § 40, andet led til anvendelse.

§ 50. Nyt valg af stortingsmand og varamand skal stortinget ogsaa paabyde, saafremt en repræsentantplads, efterat varamanden i tilfælde er rykket op, bliver ubesat, enten fordi der er kaaret nogen, som har undslaaet sig for at modtage valget (§§ 42 og 43), eller paa grund af omstændigheder, som er indtrufne efter valget.

Naar stortinget paabyder nyt valg efter foregaaende led, skal det bestemme, enten mandtallet fra det oprindelige valg skal bruges, i hvilket fald § 49, første led, jfr. § 40, første led, kommer til anvendelse, eller om der skal udarbeides nyt mandtal over de stemmeberettigede, som paa et nærmere fastsat tidspunkt er bosat i valgsognet. Ogsaa i dette tilfælde kan stortinget bestemme en forkortelse af fristerne for mandtallets istandbringelse og for valgets forberedelse. Iøvrigt kommer i det hele de sedvanlige regler til anvendelse.

§ 51. Klager til stortinget over feil, som ifølge denne lov eller grundloven antages at medføre et valgs ugyldighed, bør være afsendte til stortingets kontor inden 8 dage efter vedkommende stortingsvalgs tilendebringelse.

Fjerde kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 52. Ved beregning af fristerne efter denne lov medregnes ikke valgdagen.

§ 53. Alle offentlige tjenestemænd skal i den udstrækning, deres offentlige stilling sætter dem istand til, meddele mandtalsførerne de oplysninger, som de maatte forlange til brug ved mandtallenes førelse.

§ 54. Offentlige tjenestemænd faar ingen betaling for de gjøremaal, som denne lov paalægger dem, medmindre stortinget bevilger midler dertil, men kun skyds- og kostgodtgjørelse, forsaavidt saadan ved lov er dem tillagt[1]).

§ 55. Statskassen udreder de summer, som ifølge denne lov udfordres

til bøger,

[1]) Sportellov af 6te august 1897 § 141.

29 mars. Nr. 1.

til gjennemførelse af forskrifterne om benyttelsen af afsondrede rum, af stemplede konvoluter og af valgurner og til skyds- og kostgodtgjørelse for mandtalsførere i anledning af reiser til valgting eller for at deltage i mandtalsnævndens og valgstyrets møder.

De øvrige af denne lov flydende udgifter, deriblandt til fornøden ekstraordinær bistand for mandtalsførerne ved istandbringelse af udkast til mandtal, udredes af vedkommende valgsogne, som igjen faar halvdelen af sine udgifter godtgjort af statskassen.

§ 56. Vedkommende departement udfærdiger de nærmere bestemmelser, som denne lovs iværksættelse maatte nødvendiggjøre, deriblandt om formen for stortingsmænds og varamænds fuldmagter.

§ 57. Forsaavidt ikke nogen strengere straf kommer til anvendelse paa tilfældet, skal straf af bøder ilægges den, som enten forsætlig eller uagtsomt forser sig:

a. ved urigtig eller uordentlig at indrette, føre eller opbevare de i denne lov nævnte bøger, lister eller brevskaber;
b. ved ikke betimelig og i behørig orden at tilstævne, underrette om eller udstede indkaldelse til noget af de i denne lov omhandlede møder;
c. ved ikke at besørge de i denne lov omhandlede kundgjørelser behørig udfærdigede og kundgjorte;
d. ved at udeblive fra valgting eller andet foreskrevet møde som medlem af valgstyret eller fra møde i mandtalsnævnden som medlem af denne;
e. ved ikke, naar han har forfald, at sørge saavidt muligt for, at den, som skulde træde i hans sted, betimelig underrettes;
f. ved iøvrigt at tilsidesætte forskrifterne om de gjøremaal, som han skal udføre efter denne lov.

Desuden skal den skyldige erstatte de ved hans forseelse foranledigede udgifter, dog kun forsaavidt han har handlet forsætlig, eller grov uagtsomhed foreligger.

Forser nogen sig tredje gang paa forannævnte maade i udførelsen af de forretninger, som paaligger ham paa embeds, bestillings eller ombuds vegne, straffes han med bøder eller tab af offentlig tjeneste.

§ 58. Den arbeidsgiver eller foresatte, som mod bestemmelsen i § 36, første led hindrer sin stemmeberettigede underordnede fra at møde ved valget, straffes med bøder eller med fængsel indtil 3 maaneder.

§ 59. Denne lov træder straks i kraft. Ved dens ikrafttræden ophæves lov om mandtal og stortingsvalg af 24de februar 1900 og lov om forandringer i og tillæg til nævnte lov af 10de mars 1903.

Thi har Vi o. s. v.

Lov um manntal og stortingsval. 29 mars. Nr. 1.

Fyrste bolken.

Um manntalet.

§ 1. Manntal yver dei, som hev valrett etter grunnlovi, skal i valsokni magistraten føra fyr kjøpstad, lensmannen fyr herad. Fyr ladstad med serskilt bystyre er det magistraten, som fører manntalet, um han bur paa staden; elles er det lensmannen, som gjer det.

Er ei valsokn kløyvd i eller millom fleire lensmannssyslur, skal serskilt manntal førast fyr kvart av dei stykkje, valsokni soleis er kløyvd i.

Vedkomande departement gjev dei fyresegner, som trengst um, korleis manntalet skal vera skipa.

§ 2. Manntal vert tilskipa dei aari, daa det er stortingsval. Til grunn vert lagt manntalet fraa fyrre valet. Innførde i manntalet vert alle dei, som er busitjande i valsokni og hev valrett etter § 50 i grunnlovi, minder dei hev mist valretten etter § 53 i grunnlovi. Likeins vert dei innførde, som seinast den fastsette valdagen fyller det 25de aaret og daa hev vore busitjande her i landet i 5 aar, aa segja um dei elles hev vilkaari fyr valrett. Dei, som hev fenge valretten suspendera, vert innførde med merknad um suspenderingi og um grunnen til den.

Den som i valaaret flytjer fraa ei valsokn til ei onnor, vert innførd i manntalet paa den staden, der han bur den 1ste juni.

§ 3. Innan den 42de dagen fyre valtinget skal manntalsføraren ha sett upp eit utkast til manntal og ei liste yver dei, som han hev fyrefunne, at han ikkje kunde føra inn, aa segja um han hev vore i tvil um retten deira, eller um dei sjølve hev kravt seg innførde.

Ei manntalsnemd, samansett av manntalsføraren og minst 2 andre menn, som formannskapet segimillom vèl, skal gaa igjenom manntalsutkastet og den lista, som er nemnd, i tidi millom den 42de og den 32de dagen fyre valtinget. Er ein kjøpstad kløyvd i fleire valsokner, bør formannskapet so langt raad er velja inn i nemdi fyr kvar valsokn menn, som er busitjande der. I det høve, som § 1, andre leden nemner, skal kvar manntalsførar vera med i nemdi, so vidt det kjem hans sysle ved. Nemdi vèl sin formann sjølv. Ho gjer vedtaki med røystefleirtal. Millom like røystetal skil formannen. Vedtaki vert innførde i ei bok, som amtmannen hev godkjent.

Manntalsføraren skal utan drygjing senda den, som sjølv hev kravt seg innførd i manntalet, men som nemdi hev meint,

29 mars. Nr. 1.

at ho ikkje kunde føra inn, melding um nemdvedtaket og um grunnen til det. Slik melding bør han og, so langt raad er, senda til kvar den, som stod i det fyrre manntalet, men som nemdi ikkje hev ført inn i det nye.

§ 4. Seinast den 32de dagen fyre valtinget skal manntalsføraren leggja ut eksemplar av det manntalet, som nemdi hev gjort, paa stader, som heradstyret paa landet og formannskapet i byarne vèl. Tidi og staden fyr denne utleggjing skal manntalsføraren kunngjera i tide med uppmaning til kvar og ein um aa klaga, dersom han skulde meina, at han sjølv eller nokon annan med urette er innført, ikkje medteken eller innført med merknad um suspendering eller utan. Kunngjeringi skal dessutan gjera greide fyr den lovlege maaten aa klaga paa (§ 6) og fyr staden der og dagen og klokkeslættet daa klage seinast maa vera inngjevi.

§ 5. Naar manntalet er utlagt, kann ingen verta innført, utan etter orskurd, som valstyret gjev (§ 7) anten i samhøve med klage, som er inngjevi i tide (§ 6), eller av di det hev uppdaga mistak.

Etter same regelen vert folk strokne or manntalet og merknad um suspendering sett eller stroken. Men valstyret kann jamvel utan klage gjeva orskurd um dette, naar det høver so til, at valrettsvilkaari fyr nokon hev vorte andre enn fyrr.

Range orskurdar gjer stortinget um, naar dei kann ha havt innverknad paa valet, eller naar dei er innanka fyr stortinget. Andre brigde i manntalet kann stortinget ikkje gjera.

§ 6. Klagur yver innhaldet i manntalet maa vera inngjevne til valstyret fyre klokka 8 den 14de kvelden fyre valet. Dei skal vera skrivne og nemna dei grunnarne, dei er bygde paa. Ei liste yver dei, som klagurne gjeld, skal straks, naar den nemnde tidi er ute, leggjast ut paa dei staderne, der manntalet hev vore utlagt.

Hev det kome motsegn mot valretten til nokon, skal manntalsføraren senda honom melding um det utan drygjing. Slik melding skal han og so langt det er raad gjeva, um han, etter manntalet vart utlagt, fær greide paa sovorne grunnar, som han maa tru vil føra med seg, at nokon vert stroken or manntalet, eller at merknad um suspendering vert sett.

§ 7. Ein av dei 7 siste dagarne fyre valet skal valstyret (§ 8) halda møte og gjeva orskurdar etter § 5. Tidi og staden fyr dette møtet, som er aalmannamøte, maa kunngjerast fyreaat. Naar valretten til ein mann er fyre paa møtet, hev baade han og den, som hev klaga, rett til aa faa ordet og føra prov, sjølve og ved fullmegt.

Andre bolken. 29 mars.
Um valet. Nr. 1.

§ 8. Valstyret skal fyr kvar valsokn vera samansett av manntalsføraren — manntalsføraranne — og formennerne i valsokni.

Er distriktet til manntalsføraren kløyvt i eller millom fleire valsokner, fastset han sjølv med samtykkje fraa amtmannen, i kva mùn han skal vera med i dei ymse valstyre. Amtmannen kann nemna upp ein annan til aa vera varamanntalsførar og gjera teneste i ei valsokn, der ikkje den vanlege manntalsføraren kann gjera teneste sjølv.

Er ein kjøpstad kløyvd i fleire valsokner, skal formannskapet nemna upp so mange av sine eigne menn, som det held høvelegt, til aa sitja i kvart valstyre, og so vidt raad er skal det velja slike, som er busitjande i vedkomande valsokn.

Valstyret vèl sin formann sjølv. Det er avgjerdsført, naar tvo tridjepartar av dei, som sit i valstyret, møter. I det høve, som § 7 nemner, bør manntalsføraren alltid vera med.

§ 9. Fyr ein valkrins, som er ihopsett av tvo eller fleire valsokner, skal amtmannen, etter han fyrst hev høyrt herad- eller bystyri i krinsen, i god tid setja ein dag, daa det skal vera val i alle valsoknerne i krinsen; og han sender melding til alle valstyri um, kva dag det er, som er fastsett.

Ligg dei ikkje i same amt dei valsoknerne, som tilsaman er ein kjøpstadkrins, skal amtmannen i det amt, der den valsokni ligg, som fyrst er nemnd i rekkja, fastsetja valdagen.

Er valkrinsen berre ei einaste valsokn, er det valstyret sjølv, som fastset valdagen.

Valdagen skal vera seinast 6 vikur, men ikkje yver 10 vikur, fyre det fyrste sedvanlege storting i kvar valbolk.

Valtingi held dei i høvelege husrom, som heradstyret paa landet og formannskapet i byarne vèl; vantar dei anna tenlegt rom, kann tinget haldast i kyrkje.

Valstyret skal gjeva ei fyrebils-lysing um valdagen med eit varsel paa minst 4 maanader. Manntalsføraren syter fyre, at valstyret held møte i tide.

§ 10. Der valstyret held det naudsynlegt, um avrøystingi skal greidast paa ein dag, eller held det um-aa-gjera til lette fyr veljaranne, kann det segja fyre, at det skal vera valting til røystegjeving paa fleire stader samstundes, paa kvar stad fyr ein viss lùt av manntalet.

§ 11. I tide gjev valstyret veljaranne innkalling til valtinget.

I innkallingi skal det gjera greide fyr, naar valtinget skal vera og kvar det skal haldast, og kva tid røystegjevingi skal vera fullførd.

29 mars. Nr. 1.

I det høve, som § 10 nemner, skal valstyret i innkallingi dessutan segja fraa um, kven som kann røysta paa dei ymse staderne.

§ 12. Valtinget byrjar den tid, som sett er, anten so faae eller mange veljarar møter.

Kann ikkje valet fullførast paa ein dag, held dei fram dei næste dagarne, so nær som dei timarne, daa det er gudsteneste.

Formannen i valstyret fører alt, som er fyre og vert avgjort paa valtinget, inn i ei bok (valboki), som amtmannen hev godkjent fyr valsokni, og som manntalsføraren gøymer.

§ 13. Skal det vera røysting paa fleire stader, skal eit serskilt valstyre paa minst 3 mann staa fyre valtinget paa kvar stad.

Det sedvanlege valstyret (§ 8) vèl dei serskilde valstyri og formennerne deira; so langt raad er vèl det av sine eigne menn, og elles ingen utanfyre heradstyret eller bystyret; er ein kjøpstad kløyvd i fleire valsokner, bør valstyret so langt raad er velja slike, som hev bustad i vedkomande valsokn. I kvart serskilt valstyre skal det vera minst ein mann av det sedvanlege valstyret.

§ 14. Formannen i valstyret (det sedvanlege eller det serskilde) gjev tydeleg til kjenne, naar valtinget er sett, og les so upp §§ 50—64 i grunnlovi.

Dinæst segjer han ifraa um dei brigde, som er gjorde i manntalet i samhøve med orskurdar etter § 5, jfr. § 7.

§ 15. Paa valtinget skal dei under eitt velja paa stortingsmann og paa varamann fyr valkrinsen, likevel so, at dei i valsetlarne skal skilja millom dei; er ikkje det beint fram gjort, vert den, som er nemnd fyrst, halden fyr stortingsmann og den andre fyr varamann.

§ 16. Paa valtinget kann inkje tvistemaal um valrett reisast.

Vil nokon reisa motmæle mot, at valet hev sin gang, maa han gjera det, so snart tinget er sett, eller det, som motmælet vert bygt paa, hev hendt.

Um forfall er lovlegt, vert avgjort, naar valsetlarne er inngjevne. Motmæle mot forfall vert reist, naar fylgjebrevet er opna.

Valstyret tek avgjerd um alt motmæle, fyrr det gjeng lenger (jfr. likevel § 26).

Stortinget kann alltid prøva avgjerdslurne.

§ 17. Naar formannen hev sagt ifraa, soleis som § 14 set fyre, fær dei, som er innførde i manntalet utan merknad um suspendering, løyve til aa gjeva inn valsetel etter kvart som dei møter. Framferdi er so: Fyrst vert det sett eit kryss i

manntalet ved namnet til den, som vil velja. So gjev ein mann i valstyret honom eit brevvær med riksstempel og viser honom eit serskilt rom i tingsalen, der han fyr alle usedd kann leggja valsetelen i brevværet. Brevværet legg han so i ei urne paa bordet til valstyret. 29 mars. Nr. 1.

Valstyret kann krevja, at ukjend veljar etterviser, at han er den, han gjev seg ut fyre.

§ 18. Jamvel den som etter orskurd fraa valstyret (§ 5, jfr. § 7) er negta valrett, skal faa høve til aa gjeva inn valsetel. Men han skal ikkje leggja brevværet med ilagd valsetel i valurna; han skal lata det att og gjeva det til valstyret. Det skal so skriva namnet hans paa brevværet og gøyma det ubrote. Dersom han daa etter avgjerd paa stortinget fær valrett, skal dei gaa fram etter § 27, andre leden, naar dei paa nytt tèl upp røysterne.

Fyresegnerne ovanfyre gjeld paa tilsvarande maate fyr den, som sender inn valsetel etter reglarne i § 21 eller i samhøve med lovgjevingi um løyve fyr veljeføre borgarar, som er utanfyre riket til aa vera med i stortingsvali.

§ 19. Brevværi skal vera ugjenomsynlege, like paa storleik, skap og lit og utan sermerkje, tilfest eller paasett.

Valsetlarne skal vera av kvitt papir og utan underskrift eller sermerkje, som syner kven som hev gjeve inn valsetelen. Dei skal lyda paa dei tvo namngjevne menn, som veljaren ynskjer til stortingsmann og varamann fyr valkrinsen (§ 15). Lyder ein valsetel paa fleire enn tvo menn, vert den som fyrst er nemnd, halden fyr stortingsmann og den andre fyr varamann utan umsyn til, um valsetelen skil millom stortingsmann og varamann. Lyder valsetelen berre paa eitt namn, gjeld det fyr namnet paa stortingsmannen.

§ 20. Er ikkje eit brevvær eller ein valsetel so laga som ovanfyre er sagt, skal valsetelen vera ugild og vrakast.

Ligg det fleire valsetlar i eit brevvær, skal dei vrakast alle, um dei er ulike, men den eine verta godkjend, um dei alle lyder eins.

§ 21. Den som paa den tid, valtinget vert halde, er i riket og med heimel i § 60 i grunnlovi vil velja, endaa han ikkje møter sjølv, han skal i einrom og usedd leggja valsetelen sin i eit serskilt brevvær og lata det att.

Valsetelen maa vera so laga som § 19 segjer.

Brevværet med valsetelen saman med eit dagsett fylgjebrev, som veljaren hev skrive under, legg han i eit umlag. Dette læt han att, set paa utskrift til valstyret og skriv paa, at ein valsetel ligg inni.

Er han sjuk eller vanfør, so han ikkje sjølv er god til aa

29 mars. Nr. 1.

gjera dette, kann han lata ein annan gjera det i sitt nærvære.

I fylgjebrevet skal han:

a. gjera greide fyr forfallet;

b. sanna paa ære og samvit, at han unøydd og usedd i einrom sjølv hev lagt valsetelen i det brevværet, som han sender honom i, og sjølv late att brevværet, eller — um so er — at han av grunnar, som han nemner, ikkje hev vore god til aa leggja valsetelen i brevværet sjølv, men at ein annan hev gjort det i hans nærvære.

Fylgjebrevet skal innehalda vitnemaal um, at underskrifti er ægte og skrivi paa tid og stad som i brevet nemnt. Vitnemaalet skal nokon, som er yver 21 aar, ha skrive under med eigi hand; eller um fylgjebrevet er underskrive med ihalden penn, daa skal tvo, som er vitneføre, sjølvhendt ha skrive under vitnemaalet, og av dei skal minst den eine vera yver 21 aar.

§ 22. Vil nokon, som hev forfall, med same fylgjebrevet senda valsetel baade til det upphavlege valet og til fyrefallande umval, maa han leggja valsetlarne i kvar sitt brevvær og med reine ord i fylgjebrevet segja fraa, at valsetlarne er etla den eine fyr val og den andre fyr umval. Er det ikkje skrive paa brevværi, kva fyr eit, som er etla fyr det eine eller det andre valet, kann valstyret taka det, som det fyr godt finn og halda att til umvalet. Er fleire enn tvo brevvær innsende og alle er umerkte, so vert dei alle medfarne etter fyresegnerne i § 28.

Det brevværet, som er etla fyr umvalet, skal ikkje opnast, men saman med fylgjebrevet eller ei rettkjend avskrift av det fyr umvalstilfelle gøymast under innsiglet til valstyret.

§ 23. Valsetlar fraa veljarar, som er i riket, men burte fraa valtinget, maa ikkje vera avgjevne tidlegare enn høgst tri maanader fyre valtinget, um dei skal vera rettsgilde.

Denne tidlengdi vert alltid rekna til den upphavlege valdagen, ikkje til dagen fyr eit umval.

Valsetelen gjeld fyr avgjeven den dagen, daa fylgjebrevet er underskrive.

§ 24. Fell grunnen til forfallet burt so tidleg, at veljaren sjølv kann møta paa valtinget, skal den valsetelen vrakast, som han hev sendt med forfallsmeldingi.

§ 25. I ei bok, som amtmannen hev godkjent og som vert skipa etter eit fyrerit, vedkomande departementet hev sett upp, skal formannen fyr valstyret føra inn i nummerrekkje alle forfallsmeldingarne med upplysning um, naar han tok imot dei.

Dei tilsvarande numri set han paa umlagi, som han ikkje skal opna, dersom dei hev paaskrift um, at det ligg valsetel inni. Vantar slik paaskrift paa noko umlag, og han difyr hev

lote opna det, skal han straks leggja det og innhaldet inn i eit brevvær, som han lakkar og set nummer paa, soleis som fyrr er sagt. 29 mars. Nr. 1.

Naar valstyret skal til aa opna og prøva forfallsmeldingarne, skal formannen leggja fram den boki, som her er nemnd, og alle brevi, som er innførde fyre valtinget.

Dei forfallsmeldingarne, som kjem inn paa sjølve valtinget, fyrr røystegjevingi er avlyst, fær likeins kvar sitt nummer paa umlaget, men i boki vert det skrive berre, kor mange det er i det heile.

§ 26. Naar den tid er ute, som var fastsett til røystegjevingi, og dei veljaranne, som daa er komne, hev fenge høve til aa røysta, spyrr formannen, um det er nokon, som hev forfallsmeldingar aa koma fram med. Naar so er gjort og fyrefallande forfallsmeldingar er mottekne, avlyser han røystegjevingi.

Held dei valting til røysting paa fleire stader, skal det serskilde valstyret føra alt, som er fyre, inn i ei bok, som valstyret hev godkjent. Er det nokon, som paa eit sovore valting reiser motmæle mot, at valet hev sin gang, vert motmælet med grunngjeving bokført. So vert valsetlarne mottekne. Desse og dei innkomne forfallsmeldingarne, som ikkje skal opnast, likeins den lùten av manntalet, som vart bruka, og valboki vert lagde i ein pakke, som vert lakka og send so snart raad er til det sedvanlege valstyre til vidare medferd.

§ 27. Valstyret (§ 8) tek so til aa opna og prøva alle forfallsmeldingarne. Under opningi agtar det paa aa setja umlagsnumret baade paa fylgjebrevet og det brevværet, som valsetelen ligg i, og paa andre vedlegg.

Naar valstyret hev gjenge igjenom og prøvt alle forfallsmeldingarne, opnar det, so langt forfalli er godkjende, dei brevvær, som fylgjer med, tek ut valsetlarne og legg dei ulesne i kvar sitt brevvær med riksstempel og legg desse i urna.

Er ikkje forfallet godkjent, skal brevværet, som valsetelen er framsend i, gøymast ubrote saman med fylgjebrevet.

§ 28. Hev ein veljar sendt fleire fylgjebrev, gjeld den regelen, at det, som er dagsett sist, hev kalla tilbake det eller dei, som er dagsette tidlegare.

Hev ein veljar sendt fleire fylgjebrev med same dagtalet eller hev han med eit fylgjebrev sendt fleire brevvær med valsetlar i, legg valstyret alle valsetlarne hans i eit og same brevværet med riksstempel og gjeng so fram etter fyresegni i § 20, andre punktum.

§ 29. Naar forfallsmeldingarne er prøvde, vert brevværi i urna blanda vel um kvarandre.

29 mars. Nr. 1.

Dei valsetlarne, valstyret held lovlege, les ein av dei, som sit i valstyret, tydeleg upp under tilsyn fraa ein annan mann i valstyret eller gjeng dei igjenom paa annan forsvarleg maate under same tilsynet.

Tvo av dei, som sit i valstyret, eller tvo andre menn, som valstyret vèl, skriv upp innhaldet til setlarne.

Heile valstyret held tilsyn, naar røysterne vert talde.

Dersom ikke valærendet vert fullenda med eingong, skal valstyret paa ein trygg stad under sams innsigling gøyma valsetlarne og listurne yver dei røysterne, som alt er uppskrivne.

§ 30. Dersom ikkje dei innkomne valsetlarne etter § 41 skal sendast til stortingskontoret, gøymer valstyret dei so, som det er sagt i § 29, til dess stortinget hev avgjort fyr ollo, um valet skal godkjennast. Naar so er gjort, vert valsetlarne brende.

§ 31. Naar røysterne er talde, vert namni paa alle, som det er røysta paa til stortingsmann eller til varamann, innskrivne i valboki med upplysning um røystetalet til kvar.

Dersom det millom dei, som det er røysta paa i valsokni, skulde vera nokon, som ikkje valstyret meiner er valfør, skal det gjeva meiningsutsegn um det med upplysning um grunnen.

§ 32. Til stortingsmann er den kaara, som i valkrinsen hev fenge dei fleste røysterne til stortingsmann, aa segja um han hev fenge yver helvti av alle inngjevne og godkjende røyster i valkrinsen; i anna fall skal det vera umval.

Til varamann er den kaara, som i valkrinsen hev fenge dei fleste røysterne til varamann, minder det etter fyrre leden skal vera umval; millom like røystetal gjer lùtkasting utfallet.

§ 33. Er valsokni ein heil valkrins, skriv valstyret paa valtinget fullmagt (§ 64 i grunnlovi) fyr dei, som etter § 32 er kaara til stortingsmann og varamann; formannen i valstyret sender fullmagti til stortingsmannen og gjev varamannen melding um hans val; samstundes gjev han riksstyret fraasegn um valet. Hev ingen fenge yver helvti av røysterne til stortingsmann, og umval soleis maa til, skal valstyret med det same dagsetja umvalet (§ 38).

Er valsokni eit stykkje av ein valkrins, skal valstyret paa valtinget setja upp eit brev, som i samhøve med valboki (§ 31) inneheld namni paa alle dei, som ved valet hev fenge røyster til stortingsmann eller til varamann, med upplysning um røystetalet til kvar. Dette brevet sender so valstyret utan drygjing til amtmannen (jfr. § 9, 2dre leden).

§ 34. Valstyret gjer vedtaki og orskurdarne med røysteflertal. Millom like røystetal skil formannen.

Alle som utan merknad um suspendering er innskrivne i manntalet fyr valsokni, hev rett til aa paa-anka avgjerderne aat valstyret.

Orskurdar um valrett og um løyve til aa gjeva inn val- 29 mars.
setel, kann den og paa-anka, som orskurden hev gjenge imot. Nr. 1.

§ 35. Formannen skal lesa upp valboki, og heile valstyret skriv under.

Dette gjer dei kvar dag, um valtinget varer fleire dagar.

§ 36. Er valdagen ein yrkedag, hev dei veljeføre borgaranne, til dess avrøystingi er slutt, rett til arbeidskvile som paa sundagar — arbeidet ved dei store fiski undanteke.

Fyresegnerne um handel og skjenkjing med rusdrykk paa helgedagar skal og gjelda paa avrøystingsdagen.

§ 37. I ein valkrins, der det er fleire enn ei valsokn, skal amtmannen, so snart han hev teke imot dei brev, som er nemnde i § 33, andre leden, utan drygjing gjera upp valutfallet fyr krinsen; han legg daa saman dei røysterne, som i dei ymse valsoknerne etter dei nemnde brevi hev falle paa dei same menn.

Naar so er gjort, skriv amtmannen inn i ei bok, som departementet hev godkjent, namni paa alle dei, som det i ei eller fleire av valsoknerne i krinsen er røysta paa til stortingsmann eller varamann med upplysning um røystetalet til kvar; likeins skriv han upp i boki, kven som etter fyresegnerne ovanfyre er vald, eller — um so er — at valet hev fenge slikt utfall, at umval maa til (§ 32, fyrste leden).

Hev nokon fenge so mange røyster til stortingsmann, at han er kaara, skriv amtmannen ei fullmagt fyr honom og fyr varamannen; fullmagti sender han til stortingsmannen og gjev varamannen melding um hans val; samstundes gjev han riksstyret fraasegn um valet. Hev ingen fenge nok røyster til stortingsmann, og umval soleis maa til, skal amtmannen utan drygjing dagsetja umvalet (§ 38) og gjeva kvart valstyre melding um det.

Det, som er bokført, skriv amtmannen under og sender avskrift av det til kvart valstyre i krinsen.

§ 38. Naar valstyret (§ 33) eller amtmannen (§ 37) fastset dagen fyr umval, skal dette gjerast med eit varsel paa minst 10 og høgst 20 dagar.

Umvalet vert sett til slik tid, at valuppgjeret kann vera fullført, innan september maanad er ute (§ 54 i grunnlovi).

§ 39. Snarast raad er sender valstyret ut innkalling til umvalet og syter fyre, at ho vert kunngjord paa beste maate.

Umfram det, som er fyresagt i § 11, skal innkallingi gjeva greide paa, kven som i valkrinsen hev fenge røyster til stortingsmann eller varamann, med upplysning um røystetalet til kvar. Det skal segjast med reine ord, at veljaranne likevel ikkje er nøydde til aa røysta paa nokon av desse, og at utfallet av umvalet kjem til aa verta avgjort soleis, som det er sagt nedanfyre i § 40.

29 mars. Nr. 1.

§ 40. Ved umvalet brukar dei manntalet fraa det upphavlege valet. Men valstyret skal skriva inn dei, som med urette ikkje var medtekne, og sletta ut dei, som seinare hev mist valretten etter § 53 i grunnlovi, og setja merknad um suspendering ved dei, som valretten sidan er suspendera aat. Men slik innskriving, utsletting og merknad maa valstyret berre gjera gjenom orskurd; um den gjeld, so langt raad er, fyresegnerne i § 7, og stortinget kann prøva orskurden etter fyresegnerne i § 5, siste leden.

Um framferdi paa det nye valtinget og med valuppgjeret gjeld i det heile dei same fyresegnerne som fyr det upphavlege valet. Men utfallet av røystegjevingi skal ikkje avgjerast etter fyresegnerne i § 32, men soleis, at den er kaara til stortingsmann, som i valkrinsen hev fenge dei fleste røysterne til stortingsmann, jamvel um han ikkje hev fenge yver helvti av dei inngjevne og godkjende røysterne; til varamann er den kaara, som hev fenge dei fleste røysterne til varamann; hev tvo eller fleire fenge like mange røyster anten til stortingsmann eller til varamann, skal det vera lùtkasting millom dei.

Skulde den, som soleis er kaara til stortingsmann, dessutan ha fenge dei fleste røysterne til varamann, vert den teken til varamann, som næst stortingsmannen hev dei fleste røysterne til varamann.

Ved umvalet bør røystegjevingi vera paa dei same staderne som ved det upphavlege valet.

§ 41. Naar stortingsmann og varamann er kaara fyr valkrinsen, skal formannen i kvart valstyre utan drygjing senda inn til stortingskontoret ei rettkjend avskrift av det, som er bokført paa valtinget, likeins valrettsmanntalet eller ei avskrift eller eit avtrykk av det, alle forfallsmeldingar, skriftlege klagur og ankemaal, som er innkomne, og sameleis dei valsetlarne, som ikkje valstyret hev godkjent, eller som er inngjevne til valstyret etter § 18.

Er det amtmannen, som hev gjort upp valutfallet, skal han, so snart stortingsmann og varamann er kaara, likeins utan drygjing senda inn til stortingskontoret ei rettkjend avskrift av det, som han hev bokført, saman med dei brev, som er innkomne til honom.

Dei avskrifter og papir, som er nemnde i denne paragraf, skal sendast, baade fyr det upphavlege valet og fyr umvalet, um so er, at det hev vore umval.

§ 42. Dersom det til stortingsmann eller til varamann er kaara nokon, som ikkje er skyldig til aa taka mot valet (§ 63 i grunnlovi), skal han innan 3 dagar, etter han hev fenge melding fraa vedkomande valstyre eller amtmann um valet, senda attende til den, som gav meldingi, ei skriftleg fraasegn um,

korleis det er, um han tek mot valet eller ei. Samstundes bør han paa snøggaste maate — som gjenom telegraf eller telefon — freista aa vitra denne styremagt um si avgjerd; den, som er vald til stortingsmann, skal dessutan vitra varamannen paa same maaten. 29 mars. Nr. 1.

Sender den, som er kaara, ikkje i tide ei skriftleg fraasegn som nemnt, skal det tydast so, at han tek mot valet.

§ 43. Er nokon kaara til stortingsmann eller til varamann fyr tvo valkrinsar i det valfylke, der han hev valrett, skal han innan 3 dagar, etter han fraa vedkomande valstyre eller amtmann hev fenge den melding um valet, som han sist tok imot, senda kvar av dei styremagterne, som gav meldingarne, ei skriftleg fraasegn um, kva fyr eit val han tek imot. Samstundes bør han paa snøggaste maate freista aa vitra baae styremagterne um si avgjerd; den som er vald til stortingsmann, skal dessutan vitra varamennerne paa same maaten.

Sender den, som er kaara, ikkje i tide skriftlege fraasegner som nemnt, skal det tydast so, at han hev teke mot val til stortingsmann fyr den valkrinsen, der han er manntalsskriven, eller um han ikkje er manntalsskriven i nokon av dei tvo krinsarne, daa i den krinsen, som er nemnd fyrst i rekkja.

Skulde nokon verta vald til stortingsmann eller til varamann fyr fleire enn tvo valkrinsar i det valfylket, der han hev valrett, gjeld fyresegnerne ovanfyre paa tilsvarande maate; naar han soleis hev fenge den siste melding, skal det staa honom heilt fritt aa velja, kva fyr ein av vedkomande valkrinsar han vil taka mot val ifraa, og det jamvel um han fyrr hev gjort eit val millom nokre av dei.

Tridje bolken.

Naar val er ugilde.

§ 44. Utfallet av røystegjeving eller, um valsokni er ein heil valkrins, av val, halde paa valting, skal — aa segja paa skilord, som § 45 nærmare gjer greide fyr — verta ugilda:

1. Naar fyresegnerne i denne lovi um, korleis manntalet skal gjerast i stand, er sette til sides; soleis um ikkje manntalet hev vore utlagt lengje nok, eller um det ikkje hev vore kunngjort, at manntalet var utlagt. At ikkje melding etter §§ 3 og 6 hev vore send, er ikkje ugildingsgrunn.

2. Naar valet hev vore halde paa ei onnor tid, enn lovi heimlar, eller naar fyresegnerne um, korleis vali skal verta fyrebudde og styrde, er sette til sides.

3. Naar fyresegnerne um framferdi paa valtinget er vanhaldne; soleis um det hev vore ei rang aatferd med røystegjevingi eller ei rang framferd med valsetlarne eller naar røysterne

29 mars. Nr. 1.

vart talde, eller um valutfallet er fastsett paa ein rang maate, eller um det ikkje er etla veljaranne ei rimeleg tid til røysting.

4. Naar valstyret hev gjeve ein rang orskurd um valrett eller teke ei rang avgjerd um gildskapen til ein valsetel.

5. Naar nokon hev røysta, som ikkje er innskriven i manntalet, eller som valretten er suspendera aat, eller um nokon hev gjeve inn valsetel meir enn ein gong.

6. Naar nokon paa ein maate, som det er straff fyre, hev freista aa vinna innverknad paa valet.

§ 45. All misferd etter fyrre paragraf er ugildingsgrunn, dersom det er trulegt, at ho hev havt innverknad paa utfallet av valet, anten med umsyn til, kven som er kaara til stortingsmann eller til varamann, eller med umsyn til utskriving av umval.

Misferd etter nr. 3, 4 og 5 er ugildingsgrunn, jamvel um det berre er vonlegt, at ho kann ha havt slik verknad.

Er det etter røystetali tvillaust, at misferdi ikkje hev gjort noko fraa eller til anten fyr valet paa stortingsmannen eller fyr valet paa varamannen, vert valutfallet ugilda berre fyr den andre sin part; men vert valet paa stortingsmann ugilda under slike høve, at nytt val maa til (§ 48), vert jamvel valet paa varamann ugildt.

§ 46. Hev det vore misferd med eit valuppgjer, som amtmannen hev halde, soleis:

1. at fyresegnerne um framferdi er vanhaldne, med di til dømes dei brev, som er nemnde i § 33, ikkje hev vore framlagde fraa alle valsoknerne i krinsen, eller med di røysterne er rangt samantalde eller utfallet av valet er fastsett paa ein rang maate;

2. at det brevet, som fraa ei valsokn er framlagt um utfallet av røystegjevingi, gjev upp utfallet annleis, enn det verkeleg var,

skal stortinget ugilda valuppgjeret, dersom det er vonlegt, at misferdi kann ha havt innverknad paa utfallet av uppgjeret

Uppgjeret vert likeins ugilda, naar det avrøystingsutfall, som fyr ei valsokn var grunnlag fyr uppgjeret, er ugildt heilt eller i nokon mùn (§§ 44 og 45).

Naar stortinget tek avgjerd um, kor langt uppgjeret er ugildt, vert fyresegnerne i § 45, siste leden, fylgde.

§ 47. Kann nokor misferd, som er nemnd i § 44 eller i § 46, bøtast med aa telja upp inngjevne valsetlar, med aa leggja saman røyster, med aa fastsetja utfallet av valet paa annan maate, eller med lùtkasting, skal so verta gjort, anten gjenom vedgjerd fraa stortinget sjølv eller soleis, at stortinget

gjev paabod um, at valstyret held nytt møte eller at amtmannen held nytt valuppgjer. 29 mars. Nr. 1.

Hev det i ein valkrins vore umval og det paa det upphavlege valet hev vore misferd, som ikkje kann bøtast paa ein av dei maatarne, som er nemnde i fyrste leden, kann stortinget segja fyre, at umvalet i eitt og alt skal koma i staden fyr det upphavlege valet.

§ 48. Naar stortinget i samhøve med §§ 44—46 heilt eller i nokon mùn ugildar eit valutfall, som er fastsett paa valting eller etter uppgjer, som amtmannen hev halde, og stortinget dessutan — um so er — ugildar røystegjeving paa valting fyr ei valsokn, som er eit stykkje av ein valkrins, skal det gjeva paabod um nytt valting og — um so er — dessutan um nytt valuppgjer, aa segja um ikkje misferdi kann bøtast paa nokon av dei maatarne, som er nemnde i § 47.

Er det til stortingsmann eller varamann kaara nokon, som ikkje er valfør, og dette mistaket ikkje kann rettast paa nokon av dei maatarne, som er nemnde i § 47, skal stortinget likeins skriva ut nytt val.

Hev mistaket havt noko aa segja fyr valet paa stortingsmann, skal dei ved det nye valet kaara baade ny stortingsmann og ny varamann, men elles berre ny varamann.

§ 49. Ved det nye valet, som stortinget etter § 48 skriv ut, vert manntalet fraa det upphavlege valet bruka. Men valstyret skal retta det i samhøve med det, som stortinget hev avgjort, og skal dessutan gjera dei brigde, som § 40, fyrste leden, segjer.

Er valet ugilda av di fyresegnerne i lovi um, korleis manntalet skal gjerast, er sette til sides, skal dei freista aa fullnøgja desse fyresegnerne med di dei tek paa att med aa arbeida ut manntalet. Rettkomne til innskriving er i dette høve — paa dei skilord at fyresegnerne i lovi vert fylgde — alle dei, som skulde ha vore innskrivne i manntalet fyr valsokni, daa det upphavlege valet vart halde, og ikkje seinare hev mist valretten. I same høve vert valretten til ein mann rekna fyr suspendera, dersom han, naar det nye valet vert halde, er i noko av dei tilfelle, som § 53 i grunnlovi nemner.

Fyr eit slikt nytt val kann stortinget stytta av dei tidlengderne, som elles gjeld fyr manntalstilskipingi og valfyrebuingi.

Elles gjeld fyr det nye valet dei vanlege reglarne heilt ut. Valutfallet vert fastsett etter fyresegnerne i § 32, minder misferdi gjeld eit umval eller mistaket er det, at umval med urette ikkje er halde; daa fylgjer dei regelen i § 40, andre leden.

§ 50. Nytt val paa stortingsmann og varamann skal stortinget og gjeva paabod um, ifall ein tingmannsplass, etter vara-

29 mars. Nr. 1.

mannen, um det var nokon, er innkalla, ikkje vert uppteken, anten av di nokon er kaara, som ikkje tok mot valet (§§ 42 og 43), eller av noko, som hev hendt etter valet.

Naar stortinget gjev paabod um nytt val etter fyrre leden, skal det segja fyre, anten dei skal bruka manntalet fraa det upphavlege valet — i so fall gjeld § 49, fyrste leden, jfr. § 40, fyrste leden, paa tilsvarande maate — eller um dei skal setja upp nytt manntal yver dei veljeføre borgaranne, som paa ei nærmare fastsett tid er busitjande i valsokni. I dette høve og kann stortinget stytta av tidlengderne fyr manntalstilskipingi og valfyrebuingi. Elles gjeld i det heile dei vanlege reglarne.

§ 51. Vil nokon klaga til stortinget yver misferd, som han trur vil føra med seg, at eit val etter denne lovi eller grunnlovi vert ugilda, bør han senda klaga til stortingskontoret innan 8 dagar, etter vedkomande stortingsval er fullenda.

Fjorde bolken.

Ymse fyresegner.

§ 52. Naar dei reknar ut tidlengderne etter denne lovi, tek dei ikkje valdagen med.

§ 53. Alle offentlege tenestemenn skal, so langt det offentlege yrket deira set dei i stand til det, gjeva manntalsføraranne dei upplysningarne, som dei krev til bruk fyr manntalsførsla.

§ 54. Dei offentlege tenestemennerne fær ingi betaling fyr dei gjeremaal, som denne lovi legg paa dei, utan so stortinget løyver pengar til det, men berre skysspengar og kostvederlag, um so er dei hev krav paa det etter nokor lov.

§ 55. Rikskassa reider ut dei sumarne, som etter denne lovi krevst

til bøker;

til aa setja i verk fyresegnerne um aa bruka serskilde rom, stempla brevvær og valurnur og

til skysspengar og kostvederlag fyr manntalsførarar, naar dei reiser til valting eller paa møte i manntalsnemdi og i valstyret.

Den kostnaden, som denne lovi fører med seg elles, soleis kostnaden med naudsynleg umfram-hjelp fyr manntalsføraranne, naar dei set upp utkast til manntal, skal vedkomande valsokner svara, men dei fær helvti av uttleggi att hjaa rikskassa.

§ 56. Vedkomande departement gjev dei fyresegnerne, som er naudsynlege til aa setja denne lovi i verk; soleis fyresegnerne um formi fyr fullmagterne til stortingsmenn og varamenn.

§ 57. Ifall ikkje strengare straff er sett fyr høvet, skal 29 mars. den straffast med bot, som anten med vilje eller av agtløyse Nr. 1.

a. rangt eller uskipeleg innreider og fører eller uforsvarleg gøymer dei bøkerne, listurne eller brevskapi, som er nemnde i denne lovi;

b. ikkje i tide og paa den maaten, som til høyrer, tilstemner, gjev melding um eller innkalling til noko av dei møte, som er fyresagde i denne lovi;

c. ikkje syter fyre, at dei lysingarne, som denne lovi krev, vert skrivne og kunngjorde soleis som til høyrer;

d. naar han sit i valstyret er burte fraa valting eller anna fyresett møte, eller naar han er med i manntalsnemdi er burte fraa møte i den;

e. ikkje, naar han hev forfall, so langt raad er syter fyre, at den, som skulde vera i hans stad, fær melding um det i tide;

f. elles vanheld fyresegnerne um dei gjeremaal, som etter denne lovi høyrer honom til.

Dessutan skal den skuldige svara dei utgifterne, som ferdi hans hev aaleiskome, aa segja um han hev misfare seg med vilje eller av grov agtløyse.

Forser nokon seg tridje gongen paa den maaten, som er nemnd, naar han skal greida dei gjeremaal, som han er sett til etter sitt embætte, si sysle eller sitt umbod, vert han straffa med bot eller med aa tapa si offentlege teneste.

§ 58. Den arbeidsgjevaren eller fyresette, som mot fyresegni i § 36, fyrste leden, meinkar ein veljefør borgar, som er honom undergjeven, fraa aa møta paa valet, vert straffa med bot eller med fengsel upp til 3 maanader.

§ 59. Denne lovi tek til aa gjelda straks. Med det same skal lov um manntal og stortingsval fraa 24de februar 1900 og lov um brigde i og tillegg til nemnde lov fraa 10de mars 1903 halda upp aa gjelda.

Lov*[1]) om den konsulære retspleie. 29 mars.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven Nr. 2. forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de mars dette aar, saalydende:

§ 1. I de lande, hvor traktat[2]) eller sedvane dertil giver adgang, kan kongen tillægge konsulerne dømmende myndighed

---

*) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10.

[1]) Se o. prp. nr. 3 (1905—06). Indst. O. III. St.tid. forh. i o. side 117—123, i l. side 27.

[2]) Traktater afsluttede af det dansk-norske monarki med Tripolis af $^{22}/_{1}$ 1752, det tyrkiske rige med Ægypten og Bulgarien af $^{25}/_{2}$ 1757, Marokko af $^{25}/_{7}$ 1767, fællestraktater afsluttede af Norge og Sverige med Kina af $^{20}/_{3}$ 1847, Persien af $^{17}/_{11}$ 1857, Siam af $^{18}/_{5}$ 1868.

29 mars. Nr. 2.

over norske statsborgere og over personer, som staar under norsk beskyttelse (protegéer). Hvor det maatte findes paakrævet, kan kongen beskikke en særskilt tjenestemand til ved siden af eller istedenfor konsulen at forrette som konsulardommer.

Retskredsenes udstrækning bestemmes af kongen.

§ 2. Den dømmende myndighed i første instans udøves enten af konsulardommeren alene eller af konsularretten[1]).

§ 3. Konsularretten bestaar af konsulardommeren som formand og to domsmænd, der skal være mindst 25 aar gamle, vederheftige og agtværdige og fortrinsvis norske statsborgere, men i mangel deraf undersaatter af en anden kristen stat.

Konsulardommeren opnævner ved hvert aars slutning blandt de inden retskredsen bosatte personer med de foreskrevne egenskaber to domsmænd og ligesaa mange varamænd til at forrette i det paafølgende aar. I tilfælde af, at de saaledes opnævnte domsmænd og varamænd har forfald eller ikke kan have sæde i retten[2]), har konsulardommeren adgang til at tilkalde andre domsmænd. Hvor de stedlige forhold gjør opnævnelse af faste domsmænd uhensigtsmæssig, kan efter kongens nærmere bestemmelse saadan opnævnelse undlades, og domsmænd bliver da af konsulardommeren at tilkalde for hver enkelt sag. I sager angaaende tvistigheder mellem norsk skibsfører og mandskab eller mellem norske mandskaber indbyrdes eller angaaende strafbare handlinger, begaaede af sjømænd i norsk skibstjeneste, skal konsulardommeren, hvis der paa stedet findes nordmænd, som er kyndige i sjøvæsen og skibsanliggender[3]), opnævne to saadanne til domsmænd, forsaavidt de forøvrigt dertil er skikkede.

Norske statsborgere og protegéer, som uden gyldig grund vægrer sig for at tjenestgjøre som domsmænd, uagtet de dertil efter regler, givne af kongen, er pligtige, straffes med bøder.

Skulde det i noget tilfælde vise sig, at skikkede domsmænd ikke er at erholde, udøves den konsularretten tillagte dømmende myndighed af konsulardommeren alene.

§ 4. I alle tilfælde, hvor retten bestaar af konsulardommeren alene, har han at tilkalde til retsmøde to retsvidner, der skal være mindst 25 aar gamle, agtværdige personer[4]).

§ 5. Konsulardommeren er tillige retsskriver. Han bestemmer, hvem der skal forrette som tolk, og beskikker retsbetjente.

Sagsbehandlingen kan foregaa paa et fremmed sprog, saafremt alle vedkommende er dette mægtig[5]).

---

[1]) Jfr. §§ 7 og 9.
[2]) Jfr. § 6.
[3]) Jfr. straffeproceslovens § 47, nr. 2 og sjøfartslovens § 313.
[4]) Jfr. straffeproceslovens § 117.
[5]) Jfr. lov (nr. 7) af $^{9}/_{6}$ 1903 § 21, 2det led.

§ 6. Ingen kan forrette som dommer, domsmand, rets- 29 mars. skriver eller retsvidne, som selv er part i sagen, eller som er Nr. 2. gift med eller beslegtet eller besvogret i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen saa nær som søskende med nogen af sagens parter. Domstolen afgjør, hvorvidt nogen bør vige sæde paa grund af andre omstændigheder, der er skikkede til at svække tilliden til vedkommendes uhildethed[1]).

§ 7. Borgerlige sager paadømmes af konsularretten[2]). Dog kan konsulardommeren alene paadømme sager, hvor tvistgjenstandenes formuesværdi ikke overstiger 200 kroner, saavelsom andre sager, naar parterne derom er enige.

Iøvrigt har konsluardommeren i borgerlige sager at udføre, hvad der efter lovgivningen paaligger underdommeren.

§ 8. I straffesager har konsulardommeren at udføre, hvad der ifølge straffeprocesloven paaligger paatalemyndigheden og, forsaavidt angaar retslige forføininger udenfor hovedforhandlingen, tillige forhørsretten, dog saaledes:

at aabning af retslig forundersøgelse (straffeproceslovens § 271) ikke finder sted og, at paadømmelse kun kan ske i den i § 9, 2det led, angivne udstrækning,

at udfærdigelse af forelæg[3]) ikke finder sted, og

at i sager, som i henhold til § 9 paadømmes her i landet, afgjørelsen af tiltalespørgsmaalet og den videre behandling af sagen her i landet fra paatalemyndighedens side tilligger vedkommende myndighed i Norge.

Omkostningerne i offentlige straffesager udredes af statskassen mod erstatning hos den domfældte efter de i straffeprocesloven givne regler[4]).

§ 9. Straffesager, hvori høiere straf end bøder ikke kan ilægges, paadømmes af konsulardommeren.

Sager angaaende strafbare handlinger, som kan medføre høiere straf end bøder, paadømmes af konsularretten[5]), saafremt straffen ikke kan overstige fængsel i 3 aar. Dog kan saadan sag, naar sigtede har afgivet en uforbeholden tilstaaelse, hvis rigtighed bestyrkes ved de øvrige foreliggende oplysninger, paadømmes af konsulardommeren alene, naar sigtede dertil giver sit samtykke og straffen ikke kan overstige fængsel i 3 maaneder[6]).

Sager angaaende strafbare handlinger, der ikke kan paadømmes af konsulardommer eller konsularret, bliver at indbringe for domstol i Norge[7]). I disse sager er tiltaltes nærvær unød-

---

[1]) Jfr. straffeproceslovens § 68.
[2]) Jfr. dog § 3, sidste led.
[3]) Jfr. straffeproceslovens §§ 287—290.
[4]) Jfr. straffeproceslovens 33te kap.
[5]) Jfr. § 3, sidste led.
[6]) Jfr. straffeproceslovens § 283.
[7]) Jfr. straffeproceslovens § 137.

29 mars. Nr. 2.

vendigt, medmindre paatalemyndigheden vil paastaa idømmelse af høiere straf end fængsel i 6 maaneder[1]). I lagmandsretssager er retslig forundersøgelse unødvendig[2]), naar der af konsulardommeren eller konsularretten har været optaget retslige forklaringer angaaende sagen.

Er en straffesag, som rettelig skulde henhøre under konsulardommer, indbragt for konsularret, eller er en straffesag, som rettelig skulde henhøre under konsulardommer eller konsularret, indbragt for vedkommende domstol i Norge, bliver sagen at paadømme af den ret, for hvilken den er indbragt.

§ 10. Den, som uden gyldig grund undlader at afgive vidnesbyrd eller at forrette som sagkyndig, uagtet han dertil efter regler, givne af kongen, er pligtig, straffes med bøder.

Paa samme maade straffes den, som gjør sig skyldig i overtrædelse af rettergangspolitiet.

§ 11. Domme, som er afsagte af konsulardommer eller konsularret, kan indbringes til prøvelse ved høiesteret[3]). Ligeledes kan kjendelser, som ikke afgjøres i forbindelse med en domssag, indbringes for høiesterets kjæremaalsudvalg.

Angaar dommen ikke en til høiesteret appellabel gjenstand, indbringes sagen for Kristiania byret; dog er dom i sag, hvor tvistgjenstandens formuesværdi ikke overstiger kr. 200,00, upaaankelig.

Dommen kan ikke af den høiere ret kjendes ugyldig paa grund af stedfunden afvigelse fra gjældende rettergangsregler, medmindre det findes sandsynligt, at afvigelsen har havt væsentlig indflydelse paa dommens indhold[4]).

§ 12. Iverksat anke er i borgerlige sager ikke til hinder for, at dommen fuldbyrdes, naar konsulardommeren finder, at opsættelse kan medføre betydeligt tab for nogen vedkommende, og der derhos for følgerne af, at dommen fuldbyrdes, stilles saadan sikkerhed, som konsulardommeren anser tilstrækkelig.

§ 13. I straffesager finder straffeproceslovens bestemmelser om gjenoptagelse[5]) anvendelse overfor domme af konsulardommer eller konsularret med de lempninger, som tilsiges af de særegne forhold.

§ 14. Borgerlige sager, hvori dom er afsagt af konsulardommer eller konsularret, uden at indstævnte har mødt eller ladet møde, kan forlanges gjenoptagne ved den ret, som har afsagt dommen.

---

[1]) Jfr. straffeproceslovens §§ 310 og 374.
[2]) Jfr. § 8.
[3]) Jfr. dog § 14, sidste led.
[4]) Jfr. straffeproceslovens § 393.
[5]) Jfr. straffeproceslovens 30te kap., se ogsaa nedenfor § 14, 3dje led.

Dog tilstedes saadan gjenoptagelse ikke mere end én gang, 29 mars. Nr. 2.
medmindre den udeblevne godtgjør at have havt lovligt forfald, da sagen paany blev foretaget.

Straffesag, som er paadømt, uden at tiltalte har mødt eller ladet møde, kan ligeledes forlanges gjenoptaget, naar han sandsynliggjør, at han har havt lovligt forfald, eller at stævnemaalet ikke betimelig er kommet til hans kundskab[1]).

Hvor der er adgang til gjenoptagelse efter denne paragraf, er sagen ikke gjenstand for paaanke fra den udeblevnes side.

§ 15. Fuldbyrdelse af domme, afsagte af konsulardommer og konsularret, saavelsom af domme, afsagte i Norge, iverksættes, saavidt dertil er anledning, ved konsulardommerens foranstaltning med anvendelse af de midler, som efter traktat eller vedtægt staar til raadighed.

Konsulardommerens og konsularrettens domme har retskraft og eksekutionskraft i Norge paa samme maade som der afsagte domme.

§ 16. Ved paadømmelsen af sager, som henhører under konsulardommer eller konsularret, kommer norsk ret til anvendelse, medmindre det efter forholdene paa stedet ikke er muligt.

I straffesager kan istedetfor fængsel anvendes bøder, naar den fængselsstraf, som i tilfælde skulde været idømt, ikke overstiger fængsel i 3 maaneder.

Nye love bliver ved konsulardommerens foranstaltning med mindst muligt ophold at kundgjøre ved opslag paa hans kontor og træder først i kraft inden vedkommende retskreds 4 uger, efterat opslag fandt sted, medmindre loven bestemmer noget andet[2]).

Kundgjørelser, som efter gjældende forskrifter skal indrykkes i offentlige tidender[3]), skal af konsulardommeren offentliggjøres paa den maade, som paa stedet er vedtaget for saadant tilfælde.

§ 17. Konsulardommeren kan for den ham underlagte retskreds udfærdige politiforskrifter, som gjælder for de under hans domsmyndighed hørende personer. Overtrædelse af saadan forskrift straffes med bøder.

Saadanne forskrifter bliver uopholdelig at meddele vedkommende regjeringsdepartement, som kan ophæve eller forandre dem.

§ 18. Kongen udfærdiger de nærmere forskrifter angaaende den i nærværende lov omhandlede retspleie, som forøvrigt maatte findes nødvendige eller hensigtsmæssige. Hvor

---

[1]) Jfr. straffeproceslovens § 422.
[2]) Jfr. lov af 1/4 1876 § 2.
[3]) Jfr. lov (nr. 2) af 19/6 1882 § 1 a.

29 mars. Nr. 2.

ingen saadanne udtrykkelige forskrifter er givne, kommer den norske lovgivning saavidt muligt til anvendelse.

§ 19. Hvorvidt der bør overdrages konsulardommeren forretninger vedkommende arv og skifte samt myndighedsanliggender eller andre personlige retsforhold, bestemmes af kongen, som i tilfælde tillige udfærdiger de i saa henseende fornødne nærmere forskrifter.

§ 20. Kongen bestemmer, hvorvidt og med hvilke beløb godtgjørelse kan beregnes for de særskilte forretninger, som efter nærværende lov eller de i medhold af samme udfærdigede forskrifter bliver at udføre.

§ 21. Fører af norsk fartøi, bestemt til hjemlandet eller nogen paa veien til hjemlandet beliggende havn, pligter mod saadan godtgjørelse, som af kongen fastsættes, at medbringe fængslede personer i saadant antal, som af kongen nærmere maatte bestemmes, eller dokumenter eller gjenstande, der er bestemt til at benyttes som bevis i offentlig straffesag.

Skibsfører, som uden gyldig grund unddrager sig for at efterkomme, hvad der i denne henseende paalægges ham, straffes med bøder eller med fængsel indtil 2 maaneder.

§ 22. Denne lov træder i kraft fra den tid, kongen bestemmer. Fra samme tid af ophæves lov af 25de mai 1905 om indbringelse af domme og kjendelser, som er afsagte under den konsulære retspleie, for høiere ret.

Thi har Vi o. s. v.

29 mars. Nr. 3.

Lov*)[1] om forandringer i lov om lodsvæsenet af 26de mai 1899.

Vi Haakon, Norges konge gjør vitterligt: At os er bleven forelagt for det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 17de mars dette aar, saalydende:

Efternævnte paragrafer i lov om lodsvæsenet af 26de mai 1899 skal herefter lyde saaledes:

§ 2. 5. Fartøier i almindelig fragtfart, bestemte til udlandet, naar de kun søger havn for at forsyne sig med skibsprovisioner eller kul, paa- eller afmønstre mandskaber eller sætte syge i land.

§ 3. Pligten til at betale lodspenge for indgaaende indtræder, naar fartøiet første gang passerer grænsen mellem uden- og indenskjærs farvand, og vedvarer til fartøiets bestemmelsessted.

Et fartøi ansees at have naaet sit bestemmelsessted, naar det har ankret i en kjøbstads eller et ladesteds havn eller i en

*) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10.

[1]) Ot. prp. nr. 34 (1904—05) indst. o. nr. 2 (1905—06). St.tid. forh. i o. side 7—20, l. 28—29.

anden havn, hvor der findes toldopsyn, eller hvor det skal laste, losse, skyde ballast eller oplægges, eller som det anløber som nødhavn. 29 mars. Nr. 3.

Ved ankring forstaaes ikke alene almindelig ankring, men ogsaa enhver anden fortøining.

Dog er intet saadan fartøi forpligtet til at betale indenskjærs milepenge for mere end 15 mil, medmindre lodsen benyttes til at lodse det længere.

Forsaavidt indlosningsbetalingen ikke tilkommer lods eller en anden, der har veiledet fartøiet indenskjærs, tilfalder den lodsunderstøttelseskassen.

§ 15. Lodserne er pligtige til efter bedste evne at holde udkik efter lodssøgende fartøier.

Saasnart en lods bliver opmerksom paa, at der fra et fartøi, som ikke ligger i havn, gjøres signal efter lods, eller at et fartøi er i fare, skal han søge hurtigst mulig at komme til det. Hvis han ikke kan komme ombord, skal han fra sin baad eller paa anden maade veilede det.

§ 22. Lodsen skal efter meddelt skema give skibsføreren kvittering for de oppebaarne lodspenge og igjen erholde dennes bevis for det erlagte.

Beviset afleverer lodsen snarest muligt til vedkommende lodsoldermand eller anden tjenestemand, der maatte være beskikket til at modtage det, og erlægger samtidig til ham 14 øre af hver krone i afgift til lodsunderstøttelseskassen af de lodspenge, han har oppebaaret for lodsning af lodspligtige fartøier, dog ikke af etmaalspenge eller af, hvad der maatte tilfalde ham som tillægsbetaling efter § 27 nr. 10.

§ 27. 6. Kommer fortrinsberettiget lods til fartøi, efterat det har ankret, tilkommer han ingen lodspenge, men han skal, om det forlanges, være behjælpelig med fortøiningen mod en betaling, som skibsføreren finder passende, dog ikke under kr. 5,00.

§ 34. 7. Den lodsede strækning bestemmes efter de ved kongens foranstaltning udgivne miletabeller. Findes den lodsede strækning ikke angivet i disse, udmaales den paa et kart efter seilløbet, uanseet krydsning eller anden tilfældig forlængelse af seiladsen. Den angives i hele mil efter 15 mil paa en breddegrad. Hvad der er under en mil, men dog mindst en kvartmil, regnes for en mil; mindre del end en kvartmil medregnes ikke.

Thi har Vi o. s. v.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov af 17de juni 1869 om ret til at udvinde guld m. v. bestemmes: 29 mars.

*) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10.

29 mars. at departementet for handel, sjøfart og industri bemyndiges til at bestemme, hvorvidt og i tilfælde i hvilken udstrækning fravigelse kan finde sted fra de i medhold af nævnte lov ved kongelige resolutioner af 13de april 1871, 20de januar 1900 og 2den mars 1903 udfærdigede regler om udvinding af alluvialt forekommende guld paa statens grund i Tromsø stift i de tilfælde, da et i det fri faldt udmaalsfelt ønskes gjenerhvervet af en tidligere rettighedshaver.

29 mars. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov af 6te juni 1891 om politivedtægter for rigets herreder og lov om offentlige forestillinger m. v. af 22de mai 1875 meddeles stadfæstelse paa den af herredsstyret for Vaagans herred, Nordlands amt, under 31te august og 25de oktober 1905 samt 24de januar 1906 fattede beslutning til politivedtægter, der skal træde i stedet for de ved de kongelige resolutioner af 31te august 1895 og 5te februar 1898 approberede politivedtægter for bemeldte herred.

29 mars. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa den af herredsstyret for Hægelands herred, Lister og Mandals amt, under 29de januar 1906 fattede beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

29 mars. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til §§ 28 og 29 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa Lillesands kommunestyres beslutninger af 24de mai og 30te oktober 1905 om opkrævning til indtægt for stedets havnekasse af et tillæg af 1 pct. til alle toldindtægter af varer ved Lillesands toldsted samt tonnageafgift af fartøier, der losser eller lader i havnen, med 8 øre pr. registerton af fartøier i udenrigsk og 4 øre pr. registerton af fartøier i indenrigsk fart.

Beslutningerne træder straks ikraft.

29 mars. **Kongelig resolution***), hvorved de af Lillesands kommunestyre ved beslutning af 28de februar 1906 vedtagne taksster for benyttelsen af det kommunale havnevæsens brygge sammesteds stadfæstes i henhold til § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 som gjældende indtil videre.

---

*) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10.
**) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10, hvor vedtægterne er indtagne.

Taksterne er saalydende: 29 mars.

For benyttelse af bryggen erlægges:

For fartøier af indtil		50	tons	kr.	1,10
„ — —	50—100	„	„		1,50
„ — —	100—150	„	„		1,75
„ — —	150—200	„	„		2,20
„ — —	200—250	„	„		2,75
„ — —	250—300	„	„		3,00
„ — —	300—350	„	„		3,50
„ — —	350—400	„	„		4,00
„ — —	400—500	„	„		5,00
„ — —	500—600	„	„		6,00
„ — —	600—700	„	„		7,00

samt videre 1 kr. tillæg for hver 100 tons.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 39 bestemmes, at for Varangerfjorden (strækningen fra den russiske grænse i syd til Kibergnes i Vardø herred i nord) i Finmarkens amt sættes indtil videre den ugentlige fredningstid (jfr. nævnte lovs § 20) til tiden fra lørdag aften kl. 6 til mandag morgen kl. 6. 29 mars.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 fastsættes fiskeriregler som gjældende i to aar for Eidfjord herred, søndre Bergenhus amt: 29 mars.

Kongelig resolution***), hvorved det for herredsstyret for Askøens herred, søndre Bergenhus amt, i møde den 29de juli 1905 vedtagne udkast til vedtægter for værnskogens behandling inden herredet approberes i henhold til lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 3 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 29 mars.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at 29 mars.

I. fra 1ste juli 1906 at regne skal Lunner annekssogn af Jevnaker prestegjæld under Hadeland og Land provsti i Hamar stift overgaa til et eget, Lunner prestegjæld, hvis sogneprest tillægges:
   a) samtlige inden sognet faldende prestelige indtægter;
   b) kr. 340,00 af den aarlige erstatning af prestegaardsfondet, der nu tilligger Jevnaker sognekald;

*) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10.
**) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10, hvor reglerne er indtagne.
***) Bekjendtgjort 30te mars i Lovtidende 1ste afd. nr. 10, hvor vedtægterne er indtagne.

29 mars. c) et bidrag af Lunner kommune paa 450 kr. aarlig; bidraget, der udbetales med en fjerdedel hvert kvartal, bliver efter hver ny folketælling at omberegne efter menighedens forandrede folketal;

d) den Jevnaker sognekald nu tilliggende embedskapital samt uindløste jordafgift og løse landskyld udenfor Jevnaker og Lunner sogne;

e) den af kongen med stortingets samtykke fastsatte godtgjørelse af oplysningsvæsenets fond for afsavn af embedsgaard, stor kr. 500,00 om aaret.

II. Sognepresterne i Jevnaker og Lunner bliver begge ansatte med forpligtelse til:

a) at betjene en kirke til i prestegjældet, om en saadan maatte blive opført;

b) saalænge dette ikke er skeet, hver anden eller hver tredje søndag efter Hamar biskops nærmere bestemmelse istedetfor gudstjeneste i sognekirken at afholde opbyggelse i de mere bortliggende dele af menigheden. Sognepresten i Lunner bliver tillige at ansætte med forpligtelse til at tage bolig paa et af biskopen godkjendt sted inden prestegjældet.

III. Hamar biskop bemyndiges til at træffe bestemmelse om konfirmandernes forberedelse og om afholdelse af konfirmation i de to prestegjæld.

IV. — — — —

29 mars. **Kongelig resolution,** hvorved der tillades opført en ny kirke for Gaupne sogn af Lyster prestegjæld under Indre Sogns provsti i Bergens stift paa den af sognestyret valgte tomt af gaarden Ballingberg efter en udarbeidet plan. Derhos bemyndiges Bergens stiftsdirektion til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i planen, om saadanne under arbeidets udførelse maatte vise sig nødvendige eller hensigtsmæssige.

29 mars. **Kongelig resolution,** hvorved det tillades sognepresten i Tune prestegjæld under Vestre Borgesyssel provsti i Kristiania stift indtil videre 4 søndage aarlig efter Kristiania biskops nærmere bestemmelse at sløife gudstjenesterne i Tune kirke for istedet at afholde bibellæsninger i Tune fattiggaard og Jelsnes skolehus.

29 mars. **Kongelig resolution,** hvorved

1. det paalægges sognepresten i Vaagan prestegjæld under Lofoten provsti i Tromsø stift to gange aarlig efter biskopens nærmere bestemmelse at fremmøde paa den hjælpekirkegaard, som er tilladt anlagt paa pladsen Kvalviken under gaarden Helle i distriktet Østnesfjorden for at forrette jordfæstelse af der begravede lig.

2. — — — —

Kongelig resolution, hvorved Sands herred, Stavanger amt, indtil videre fritages for at anskaffe den i lov om folkeskolen paa landet af 26de juni 1889 § 24 paabudte jordvei og i tilfælde tillige for anskaffelse af den sammesteds paabudte familiebolig mod, at en af herredets lærere i fuldstændig post tilstaaes en aarlig afsavnsgodtgjørelse, stor henholdsvis kr. 100,00 og kr. 40,00. 29 mars.

Kongelig resolution, hvorved det bestemmes, at den bemyndigelse, som ved kongelig resolution af 27de februar 1897 er meddelt den norske regjerings formand til ved udfærdigelse af ministerpas at eftergive det for udfærdigelsen bestemte gebyr i tilfælde, hvor dette tilsiges af reisens øiemed, eller hvor gebyrets erlæggelse vilde falde trykkende for vedkommende, herefter skal tilkomme udenrigsministeren, der har overtaget udfærdigelsen af de nævnte pas. 29 mars.

Kongelig resolution, hvorved besigtelsesinstitutionerne: 29 mars.
Lloyd's register of British and Foreign shipping,
Bureau Veritas,
The British Corporation for the Survey and Registry of Shipping og
Germannischer Lloyd
meddeles den i lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af juni 1903 forudsatte offentlige anerkjendelse.

Kongelig resolution, hvorved approbation i henhold til § 5, 3die passus, i lov om kommunale slagtehuse, kjødkontrol m. v. af 27de juni 1892, jfr. lov af 27de juli 1895 og lov af 6te august 1897, meddeles indtil videre paa den af Hamar bystyre i møde den 6te mars 1906 fattede beslutning om kontrol paa Hamar slagteri i Stange af de af slagteriets varer, som agtes forhandlet i Hamar by, forsaavidt angaar, hvad der i beslutningen er fastsat med hensyn til tid og godtgjørelse for saadan kontrol. 29 mars.

Kongelig resolution, hvorved Valle lensmandsdistrikt i Lister og Mandals amt for fremtiden bliver at benævne Søndre Undals lensmandsdistrikt. 29 mars.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Aamot herredsstyre i møde den 25de februar 1903 efter vedkommende reguleringskommissions forslag fattede beslutning angaaende regulering af et strøg ved Rena jernbanestation. 29 mars.

Kongelig resolution, hvorved nedenstaaende i henhold til lov af 9de juni 1903 § 100 udarbeidede udkast til form for passagercertfikat for dampskibe bifaldes: 29 mars.

Kjendingssignal .....

Passagercertifikat.

Løbe nr. .....

Dampskib ..... af ..... reg.ton br. ..... nom. h.k. .....
er besigtet i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 og fundet at være tjenligt til at føre

..... passagerer i europæisk fart
..... do. - kystfart
..... do. - kortere ruter og paa indelukket farvand
..... do. - rute: .....

} Fartøier, som fører gods paa dækket, maa ikke føre flere passagerer, end at der i europæisk fart og kystfart bliver mindst 0,75 m.² og i kortere ruter og paa indelukket farvand mindst 0,50 m.² fri dæksflade pr. passager.

Damptrykket maa ikke overstige ..... kg. pr. cm.² (..... ℔ pr. engl. □ tomme).

Bemandingen bestaar foruden fører af { ..... styrmænd og ..... mand til tjeneste paa dæk. { ..... maskinister og ..... mand til tjeneste i maskinen.

Af baade og redningsredskaber skal skibet føre:

I europæisk fart:	.....	baade,	under davider	for	personer,	og	andre baade,	flaader el. lign.	for	personer.
I kystfart:	.....	do.	do.	»	do.	»	do.	do.	.....	do.
I kortere ruter og paa indelukket farvand:	.....	do.	do.	»	do.	»	do.	do.	.....	do.
I rute:	.....	do.	do.	»	do.	»	do.	do.	.....	do.

Desuden skal der ombord forefindes: ..... livbøier, ... livbelter, ... brandpøser, en brandsprøite med tilhørende slange af ..... meters længde og et brandslukningsapparat i hver salon.

Dette certifikats gyldighed udløber den ..... 190.....

Kristiania den ..... 190.....

Besigtelsen er udført:
af skrog, maskineri etc. af
.....
af baade og den øvrige udrustning af:
.....

.....
Sjøfartskontorets direktør.

Dette certifikats gyldighed er i henhold til bemyndigelse fra sjøfartskontoret dateret ..... 190.... forlænget til ..... 190.....
..... den ..... 190.....

.....
Tilsynsmand.

Besigtelsesgebyr kr. .....
Certifikatgebyr kr. .....

Kongelig resolution, hvorved 29 mars.

1. Inderøen herred i Inderøen fogderi, Nordre Trondhjems amt, fra den tid, som af amtmanden nærmere bestemmes, paa de af herredsstyret i møder den 20de juli 1903 og 20de april 1904 vedtagne vilkaar deles i 3 herreder, nemlig Inderøen herred, svarende til det nuværende Sakshaug sogn, Hustad herred, svarende til Hustad sogn, og Røra herred, svarende til det nuværende Solberg sogn.
2. Sakshaug sogn fra samme tid bliver at benævne Inderøen sogn og Solberg sogn at benævne Røra sogn.

Kongelig resolution, hvorved det i medhold af lov om 29 mars. vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 §§ 36 og 37, kfr. lov af 14de juli 1893, tillades Fredrikstad kommune paa visse nærmere angivne betingelser at anlægge et vandverk fra Tvetervandet i Skjeberg med ret til at foretage de i den anledning fornødne ekspropriationer af vand og grund samt til at lade udføre de fornødne arbeider til vandets samling og ledning, saasom at opdæmme Tvetervandet, at foretage opgrøftning i nedslagsfeltet, at føre ledningen fra nævnte vand til midtre basin i Bjørndalen over de mellemliggende grunde og til naarsomhelst at efterse og reparere samme — alt mod erstatning efter skjøn og i det væsentlige overensstemmende med den af en overingeniør under 1ste august 1902 afgivne plan og de fremlagte karter og tegninger med de af kommunens vedkommende besluttede ændringer, forsaavidt angaar afstængningen af den ved Tvetervandets nordre ende beliggende myr, Bredmose.

Kongelig resolution, hvorved finans- og tolddepartemen- 29 mars. tet bemyndiges til at tilstaa en handlende i Svolvær og Kabelvaag ret til kreditoplag under de vilkaar, som i toldoplagsloven af 7de mai 1904 er fastsatte for handelsborgere i de kjøb- og ladesteder, hvor toldsted er oprettet.

Kongelig resolution, hvorved 29 mars.

1. den af stortinget under 28de februar 1906 fattede beslutning om bevilgning for budgetterminen 1906—07 af lønninger til nye lensmænd i Lenviken, Hillesø, Aremark og Ømark befales tagen tilfølge.
2. Indskud i pensionskassen for statens tjenestemænd bliver at erlægge af lensmændene i Hillesø, Aremark og Ømark efter indskudstarif I og af lensmanden i Lenviken efter indskudstarif II.

Kongelig resolution, hvorved stortingets beslutning af 29 mars. 15de mars 1906 angaaende samtykke til udbetaling af chefsgaardsfondet til Vor Frelsers kirke i Kristiania

29 mars. af salgssummen for den tidligere chefsgaard Gallestad i Biri befales tagen tilfølge.

29 mars. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en distriktslæge, hvori paa forespørgsel om, hvilket helseraad skal udstede den i pleiebarnslovens § 6 omhandlede bog for et ved lovens ikrafttræden i en kommune boende, men i en anden kommune hjemmehørende og for sidstnævnte kommunes fattigvæsens regning udsat pleiebarn, meddeles, at bogen maa blive at udfærdige af ordføreren for bostedets helseraad.

30 mars. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til overlodsen i det søndenfjeldske distrikt i anledning af, at departementets udtalelse var udbedt om, hvorvidt et fartøi, der paa reise fra udlandet under indseilingen til bestemmelsesstedet her i landet kommer til skade ved grundstødning, fremdeles maa ansees lodspligtigt, og hvorledes lodspengene i bekræftende fald bliver at beregne.

I anledning heraf skal departementet bemerke, at det, da lovmotiverne ikke giver nogen retledning i saa henseende, ikke antager, at der er adgang til at fortolke bestemmelser i lodslovens § 39 udvidede saaledes, at et fartøi, som ikke har kunnet faa lods og under indseilingen kommer tilskade, er fritaget for at betale lodspenge til strandingsstedet eller, om det kommer af grunden, for yderligere lodspligt paa reise videre til nødhavn eller bestemmelsesstedet. Forpligtelsen efter loven antages fremdeles at paahvile fartøiet, om end departementet paa ansøgning kan frafalde lodsunderstøttelseskassens krav, hvor ingen lods har været at erholde. Kommer derfor en fortrinsberettiget lods til fartøiet under dets videre indseiling til nødhavn eller bestemmelsessted, maa det fremdeles ansees for lodspligtigt. I henhold hertil antages i det foreliggende tilfælde lodsen berettiget til indseilingspenge og milepenge af skonnertskibet til nødhavnen.

31 mars. **Kongelig kundgjørelse***)[1]), hvorved stortingets under 31te mars d. a. fattede følgende beslutninger angaaende stempelafgift af dokumenter, afgift af spillekort, arveafgift samt otteprocentskat og tiendevogsleding til statskassen i budgetaaret 1ste april 1906 til 31te mars 1907 befales tagne tilfølge:

Post 1.

Skattebeslutning om stempelafgift af dokumenter.

Af de i lov om stemplet papir af 9de august 1839 § 2 og tillægslove af 11te april 1885 § 8 og 17de mars 1902 § 1

*) Bekjendtgj. 3die april i Lovtid. 1ste afd. nr. 11.

[1]) Se statsbudgetprp. st. prp. nr. 7 og 11 (1905—1906), indst. S. XXXX. St.tid. side 1509—1512.

omhandlede dokumenter samt af dokumenter, der er stempelpligtige uden hensyn til deres paalydende beløb, svares stempelafgift til statskassen fra 1ste april 1906 til 31te mars 1907 efter den for indeværende budgettermin gjældende stempeltarif. 31 mars.

Post 2.

Skattebeslutning om afgift af spillekort.

Af spillekort svares i budgetterminen 1ste april 1906—31te mars 1907 stempelafgift til statskassen med kr. 0,70 for hvert spil.

Post 3.

Skattebeslutning om arveafgift.

I budgetterminen 1ste april 1906—31 mars 1907 skal der til statskassen erlægges afgift af den i dette tidsrum faldende arv, som enten efter loven, testament eller forening tilfalder andre end arveladerens egtefælle, efter nedenstaaende regler:

1. Af arv, som tilfalder arveladerens slegtninger i ret nedstigende linje, erlægges:
   Af de første kr. 1 000,00 af hver enkelt arvelod — intet.
   Af arveloddens næste kr. 9 000,00 1 pct.
   - — » - 40 000,00 2 »
   - — » - 50 000,00 3 »
   - dens overskydende beløb . . 4 »
2. Af arv, som tilfalder arveladerens forældre, erlægges 4 pct.
3. Af arv, som tilfalder arveladerens søskende eller disses slegtninger i ret nedstigende linje eller arveladerens egtefælles slegtninger i ret nedstigende linje, ret opstigende linjes første led og første sidelinje eller egtefælle af arveladerens slegtninger i de samme linjer og led — erlægges 6 pct.
4. Af al anden arv erlægges 10 pct.

Med arv bliver at ligestille arveforskud saavelsom legater og gaver, som tilfalder nogen ved dødsfald, derunder indbefattet kontraktmæssige gaver, der ikke er fuldbyrdede ved giverens død, alle gaver, der gjøres paa dødsleie eller i den sidste maaned før giverens død, selv om de er fuldbyrdede, forinden denne indtræder, samt alle gaver, ved hvilke giveren for sin levetid ubetinget eller under visse betingelser har forbeholdt sig raadigheden over gavens gjenstand eller retten til dens afkastning.

Fra afgiftspligten undtages:

1. Boer, hvis hele beholdne arvefaldne formue er under kr. 500,00.
2. Arvemidler, der som arv efter arveladerens slegtning i ret opstigende linje henstaar i uskiftet bo hos dennes gjenlevende egtefælle, forsaavidt de tilfalder sidstnævnte eller arveladerens søskende eller disses slegtninger i ret nedstigende linje.

31 mars. 3. Arvemidler, der tilfalder personer, som stod i tyendeforhold til arveladeren ved dennes død, af den del af arven, som ikke overstiger et beløb af kr. 500,00.

Forøvrigt følges forskrifterne i den gjældende lovgivning om arveafgiften.

Post 4.

I budgetterminen 1ste april 1906—31te mars 1907 erlægges til statskassen otteprocentskat af leding og andre jordebogsrettigheder samt tiendevogsleding efter de om disse afgifter hidtil gjældende bestemmelser.

Dog bortfalder otteprocentskatten af de omhandlede afgifter, naar de er solgte til afgiftsyderen selv.

Paa samme maade bortfalder ogsaa tiendevogsledingen, forsaavidt den leding, hvoraf samme svares, er afhændet til yderen.

Saa vil Vi o. s. v.

31 mars. **Kongelig kundgjørelse***)[1], hvorved stortingets den 28de mars 1906 fattede følgende beslutning befales tagen tilfølge:

Af jord, som i budgetterminen 1ste april 1906—31te mars 1907 anvendes til dyrkning af tobak, erlægges en afgift til statskassen af 10 øre pr. kvadratmeter, dog saaledes, at der af det af en dyrker paa en eiendom beplantede areal svares en afgift af mindst kr. 20,00. Afgiften paahviler den, der for egen regning dyrker eller ved andre lader dyrke tobak.

Ved udførsel til udlandet kan den erlagte afgift tilbagebetales; de nærmere regler herfor fastsættes af finans- og tolddepartementet.

Saa vil vi o. s. v.

31 mars. **Kongelig resolution***)[2][3], hvorved de af stortinget under 28de—30te mars d. a. fattede beslutninger angaaende toldafgifter fra 1ste april 1906 befales tagne tilfølge.

31 mars. **Kongelig resolution***)[4], hvorved efterstaaende af stortinget den 28de mars 1906 fattede beslutning angaaende afgifter af malt-, brændevins- og ætylætertilvirkningen samt af mais og durra, anvendt til brændevinstilvirkning, som skal erlægges til statskassen fra 1ste april 1906, befales tagne tilfølge:

---

*) Bekjendtgj. 3die april i Lovtid. 1ste afd. nr. 11.

[1]) Se st.prp. nr. 21 (1905—1906), indst. S. nr. 89. St.tid. side 1398—1400.

[2]) Se st.prp. nr. 5, dok. nr. 40, indst. S. XII. St.tid. side 1407—1494.

[3]) Beslutningerne er medtagne i den samlede toldtarif, som vil blive indtagen i 2den afd. under 26de april.

[4]) Se st.prp. nr. 6 (1905—1906), indst. S. XXXII. St.tid. side 1404—1407.

Fra første april 1906 skal til statskassen erlægges: 31 mars.

A. Afgift af malttilvirkningen efter følgende Regler:

1. Afgiften erlægges af korn, der sættes i støb for at tilberedes til malt, med 37,1 — syv og tredive og en tiendedels — øre af hvert kilogram korn.
2. Ved udførsel af øl til udlandet i mængder paa mindst 4 hektoliter godtgjøres afgiften af det til ølets tilvirkning medgaaede malt, naar andragende derom fremkommer senest to aar efter udførselen. Det medgaaede malts mængde beregnes af ølets sammensætning paa en saadan maade, som af finans- og tolddepartementet nærmere bestemmes.
3. For norsk malt, der udføres til udlandet, bemyndiges finans- og tolddepartementet til paa de nærmere betingelser, som det maatte fastsætte, at tilstaa tilbagebetaling af den af samme erlagte tilvirkningsafgift af indtil tre fjerdedele.

B. Afgift af brændevinstilvirkningen efter følgende regler:

1. Afgiften erlægges af det ved afbrænding af enhver afgjæret væske udvundne brændevin med kr. 2,53 — to kroner og tre og femti øre — for hver liter, beregnet til 100 pct. alkoholstyrke, udmaalt efter den af kongen til enhver tid autoriserede brændevinsprøver, hvilken afgift ogsaa bliver at erlægge af den udvundne læk (det ved afbrændingen vundne svage, urene brændevin eller de saakaldte for- og efterdraaber), medmindre den enten paa en efter kontrolpersonalets skjøn betryggende maade gjøres utjenlig til omdestillation, eller den til fornyet afdestillering og beskatning af det derved vundne destillat bringes tilbage paa det i brænderiet værende afbrændingsredskab enten umiddelbart eller ved at opblandes i mindst 3 gange saa meget af det til afbrænding bestemte materiale.
2. I foranstaaende afgift tilstaaes for hver liter brændevin af den anførte styrke følgende kortning:
   a. Som godtgjørelse for afgift af det medgaaede malt, dersom der ved dettes tilvirkning er beregnet afgift efter foranstaaende litra A, 16 — seksten — øre, forsaavidt brændevinet udelukkende er tilvirket af korn og poteter, og 4 — fire — øre, forsaavidt der ved tilvirkningen er anvendt andre materialier.
   b. Som godtgjørelse for svinding efter gradering 15 — femten — øre pr. liter. Den sidstnævnte godtgjørelse tilstaaes dog kun, naar den skattepligtige lader bestemmelsen af brændevinets mængde og styrke foretage inden tredive timer fra den tid, da der

31 mars.

gjennem ledningsrøret er aabnet forbindelse mellem afbrændingsredskaberne og den beholder, hvori brændevinet er optaget. I disse tredive timer medregnes ikke den tid, i hvilken brændevinstilvirkningen paa grund af lov af 28de juni 1887 § 7 maa stanse.

3. Naar norsk brændevin, hvoraf foranstaaende afgift er betalt, i partier paa 1 — en — hektoliter eller derover og med iagttagelse af de nærmere forskrifter med hensyn til kontrollen, som vedkommende regjeringsdepartement bestemmer, udføres til udlandet, bliver afgiften at tilbagebetale for raaspiritus med kr. 2,42 — to kroner to og firti øre —, for renset spiritus med kr. 2,47 — to kroner syv og firti øre — samt for til drik tilberedte lagrede destillata, hvortil har været anvendt fuldstændig renset spiritus, kr. 2,53 — to kroner tre og femti øre — pr. liter af 100 pct. styrke, naar andragende herom fremkommer inden to aar efter udførselen. Forat brændevin skal ansees som renset, maa det paa saadan maade, som af vedkommende regjeringsdepartement nærmere bestemmes, godtgjøres, at det efter skattelægningen har undergaaet en fuldstændig rensningsproces med omdestillation.

4. Naar brændevin gjøres utjenlig til drik (denatureres), eller det paa anden fyldestgjørende maade findes garanteret mod at blive anvendt til drik, kan vedkommende regjeringsdepartement tillade, at det fritages for tilvirkningsafgiften paa samme maade som færdige destillata, der udføres til udlandet. Brændevinets eier har at erstatte omkostningerne ved denatureringen og kontrollen dermed.

C. Afgift af mais, hel eller formalet, og durra, som anvendes til brændevinstilvirkning udenfor brænderier, der i henhold til meddelt tilladelse benytter ubeskattet malt ved sin tilvirkning og som følge heraf er forpligtet til at udføre alt det tilvirkede brændevin til udlandet, efter følgende regler:

1. Af mais erlægges en afgift af 4 — fire — øre pr. kg. Naar et til den forbrugte mais svarende kvantum brændevin, beregnet efter et udbytte af 0,375 liter brændevin af 100 pct. styrke af 1 kg. mais, udføres til udlandet inden 30te april i den anden tilvirkningstermin efter den, i hvilken maisen er anvendt, bliver efter vedkommende regjeringsdepartements nærmere bestemmelse den erlagte afgift at godtgjøre med 10,7 — ti og syv tiendedels — øre pr. liter.

2. Af durra erlægges paa samme maade, beregnet efter et ubytte af 0,30 liter brændevin af 100 pct. styrke af

1 kg., en afgift af 2,4 — to og fire tiendedels — øre 31 mars.
pr. kg., og ved udførsel godtgjøres 8 — otte — øre
pr. liter.

D. Afgift af ætylætertilvirkningen erlægges med kr. 3,50 — tre kroner og femti øre — pr. kg. ætylæter, som tilvirkes. Naar ætylæter af indenlandsk tilvirkning denatureres, eller den paa anden fyldestgjørende maade findes at være garanteret mod at blive anvendt til andet end teknisk brug, kan vedkommende regjeringsdepartement tillade, at den fritages for tilvirkningsafgift; ætylæterens eier har at erstatte omkostningerne ved denatureringen og kontrollen dermed.

Saa vil Vi o. s. v.

Kongelig resolution, hvorved 31 mars.

1) der oprettes under generalkonsulatet i New York henhørende konsulater i Chicago for staterne Illinois, Indiana og Michigan,
i St. Paul for staterne Minnesota, Wisconsin, North Dakota, South Dakota, Wyoming, Montana, Idaho og
i San Juan for øen Portorico;
2) der oprettes et konsulat i Honolulu for de Hawaiiske øer;
3) der oprettes et konsulat i Manila for de filippinske øer,
4) der fastsættes følgende kontorbidrag indtil videre, at udrede af den »til disposition til kontorbidrag givne bevilgning« :

for vicekonsulatet	i	Baltimore . .	kr. 1 000,00
- —	i	Boston U. S. .	» 1 000,00
- —	i	Gulfport . .	» 500,00
- —	i	Mobile . . .	» 1 500,00
- —	i	New Orleans .	» 1 000,00
og - —	i	Philadelphia .	» 1 000,00

Bidraget til vicekonsulatet i Boston at regne fra den 1ste januar d. a.,
de øvrige bidrag fra den 1ste april d. a.

Kongelig resolution, hvorved 31 mars.

1) der oprettes konsulater, henhørende under generalkonsulatet i London,
i Newcastle on Tyne med distrikt omfattende Northumberland —, Durham, Cumberland — og Westmorelandshires og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 2 000,00,
i Edingburgh—Leith med distrikt omfattende Skotland og Orken- og Shetlandsøerne og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 1 500,00,
i Dublin med distrikt omfattende Irland og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 500,00,

31 mars. 2) der tillægges efternævnte vicekonsulater i Storbritannien kontorbidrag indtil videre med følgende beløb:

Vicekonsulatet	i Blyth	kr.	700,00
do.	i Glasgow . . .	»	800,00
do.	i Grangemouth . .	»	800,00
do.	i Grimsby . . .	»	1 000,00
do.	i Hartlepool . . .	»	500,00
do.	i Hull	»	500,00
do.	i Newport . . .	»	300,00
do.	i Shields	»	500,00
do.	i Sunderland . .	»	400,00

3) de ovennævnte kontorbidrag bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning fra den dag, da vedkommende konsul eller vicekonsul traadte i virksomhed.

31 mars. **Kongelig resolution**, hvorved

1) der oprettes et generalkonsulat i Paris for byen Paris;

der oprettes et konsulat i Bordeaux med distrikt omfattende departementerne Gironde, Dordogne, Lot, Lot et Garonne, Lande og med et kontorbidrag indtil videre til beløb kr. 1 000,00;

der oprettes et konsulat i Dunkerque med distrikt omfattende departementet Nord undtagen byerne Lille, Roubaix og Tourcoing og med et kontorbidrag indtil videre til beløb kr. 500,00;

der oprettes et konsulat i Marseille med distrikt omfattende departementerne Alpes Maritimes, Basses-Alpes, Hautes-Alpes, Ardéche, Aude, Aveyron, Bouches-du-Rhône, Corse, Drome, Gard, Herault, Pyrénées-Orientales, Var og Vaucluse og med et kontorbidrag indtil videre til beløb kr. 1 000,00;

der oprettes et konsulat i Nantes med distrikt omtattende departementet Loire-Inférieure, undtagen byen St. Nazaire, og departementet Vendée og med et kontorbidrag til beløb kr. 300,00;

der oprettes et konsulat i Rouen for Arrondissementet Rouen og med et kontorbidrag til beløb kr. 400,00 og

der tillægges vicekonsulatet i St. Nazaire et kontorbidrag indtil videre til beløb kr. 300,00;

samtlige ovennævnte konsulære poster skal henhøre under legationen i Paris, der er overdraget et generalkonsulats embedsgjerning. Kontorbidragene udredes af den

»til disposition til kontorbidrag af stortinget givne be- 31 mars.
vilgning« fra 1ste april d. a. at regne;
2) der oprettes et konsulat i Alger for den franske koloni Algerien;
3) der oprettes et konsulat i Tunis for regentskabet Tunis;
4) der oprettes et konsulat i Braz-Javille for fransk Kongo og Kongostaten;
5) der oprettes et konsulat i Tomatave for Madagaskar.

Kongelig resolution, hvorved der i Brüssel oprettes 31 mars.
et konsulat under generalkonsulatet i Antwerpen med distrikt omfattende provinsen Brabant undtagen arondissementet Louvain.

Kongelig resolution, hvorved der i Lissabon oprettes 31 mars.
et generalkonsulat uden aflønning eller kontorbidrag med distrikt omfattende Portugal med Madeira, de azoriske øer og de Cap-Verdiske øer.

Kongelig resolution, hvorved 31 mars.
1) der oprettes ulønnede konsulater
i Madrid med distrikt omfattende provinserne Madrid, Avila, Segovia, Soria, Guadalajora, Cuença Toledo, Salamanca, Caceres og Badajoz,
i Cadiz med distrikt omfattende provinserne Cadiz, Huelva, Sevilla, Cordoba, Cindad Real og Jaen og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 500,00,
i Santa Cruz de Teneriffa med distrikt omfattende de Canariske øer;
2) der tillægges vicekonsulatet i Santander et kontorbidrag indtil videre til beløb kr. 500,00;
3) de nævnte bidrag bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning fra 1ste april d. a. at regne.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes under ge- 31 mars.
neralkonsulatet i Genua henhørende konsulater
i Livorno med distrikt omfattende Toscana, undtagen Florentz, og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 300,00;
i Milano med distrikt omfattende Lombardiet;
i Neapel med distrikt omfattende Campanien, Basilicata og Calabrien, og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 300,00;
i Rom med distrikt omfattende provinsen Rom, undtagen Civitavecchia, samt Umbrien, Abruzzerne og Molise, undtagen Ortona;

31 mars. i Turin med distrikt omfattende Piemont;

i Venedig med distrikt omfattende Venezien og Emilien og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 150,00;

i Messina med distrikt omfattende Sicilien og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 3 000,00.

De ovennævnte bidrag bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning fra den 1ste april d. a. at regne.

31 mars. **Kongelig resolution**, hvorved der oprettes følgende under legationen i Berlin, der er overdraget et generalkonsulats embedsgjerning for Tyskland, henhørende ulønnede konsulære embeder:

et generalkonsulat i Berlin for byen Berlin med forstæder;

et konsulat i Stettin for provinsen Pommern med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 1 000,00;

et konsulat i Danzig for provinsen Vestpreussen;

et konsulat i Königsberg for provinsen Østpreussen med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 500,00;

et konsulat i Magdeburg med distrikt omfattende provinserne Brandenburg undtagen Berlin med forstæder — Sachsen, Posen, Schlesien og Hertugdømmerne Anhalt og Braunschweig;

et konsulat i Dresden med distrikt omfattende kongeriget Sachsen, de sachsiske og thüringske hertugdømmer og fyrstendømmer, storhertugdømmet Sachsen-Weimar;

et konsulat i Køln med distrikt omfattende Rhinprovinsen og Westphalen;

et konsulat i Frankfurt a. M. med distrikt omfattende provinsen Hessen-Nassau, storhertugdømmet Hessen samt fyrstendømmerne Lippe-Detmold, Schaumburg-Lippe og Waldeck;

et konsulat i Bremen for »Das Bremersche Staatsgebiet«;

et konsulat i München for kongeriget Bayern;

et konsulat i Stuttgart for kongeriget Würtemberg;

et konsulat i Karlsruhe for storhertugdømmet Baden*);

at der endvidere oprettes følgende ulønnede konsulater, henhørende under generalkonsulatet i Hamburg:

i Hannover med distrikt omfattende »Regierungsbezirke«, Hannover og Hildesheim, og

i Lübeck med distrikt omfattende staten Lübecks omraade.

---

*) Nu Mannheim, se kgl. resol 26de mai.

De nævnte kontorbidrag til konsulaterne i Stettin og Kø- 31 mars.
nigsberg bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning fra 1ste april d. a. at regne.

Telegram fra udenrigsdepartementet til en toldkasserer, 31 mars.
hvori i besvarelse af dennes forespørgsel om, hvorvidt et nyindkjøbt fartøi pligter at erlægge konsulatafgift, naar eneste reise i budgethalvaaret ikke er tilendebragt, udtales, at saafremt fartøiet er i fragtfart, bliver saadan afgift at erlægge, men hvis hjemreisen fra indkjøbsstedet sker i ballast, bliver ingen afgift at erlægge.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til 31 mars.
Karljohansverns verft i anledning af en forespørgsel om bestemmelsen om tilstaaelse af sygebidrag til verftets arbeidere i sygdomstilfælde i indtil 6 maaneder er at forstaa saaledes, at bidraget kun tilstaaes i indtil 6 maaneder i hvert kalenderaar, eller om det kan udbetales hver gang, en arbeider paa grund af sygdom er fraværende fra arbeide, uanseet om han derved kommer til at oppebære bidraget mere end 6 maaneder.

Departementet meddeler, at sygebidraget ikke bliver at udbetale udover 6 maaneder i sammenhæng og ikke tilsammenlagt udover 6 maaneder i samme kalenderaar.

Paa verftets videre forespørgsel, om en midlertidig ansat arbeider, der fra 3die februar d. a. var opsagt med 14 dages varsel, men som fra 14de s. m. var sygmeldt, tilkommer sygebidrag i indtil 6 maaneder eller kun til 17de februar, da han i henhold til opsigelse sluttede sit arbeide, bemerker departementet, at det af hvad der er anført i st. prp. nr. 1 for 1896, hovedp. IX B, kap. 4, side 103 flg. fremgaar, at det kun er marinens faste arbeidere, der i sygdomstilfælde tilkommer underholdningsbidrag i indtil 6 maaneder, medens løse arbeidere kun tilkommer saadant bidrag i 14 dage.

Da den heromhandlede midlertidig antagne arbeider ogsaa har været syg i tiden fra 26de januar til 7de februar og i dette tidsrum har oppebaaret sygebidrag, skulde han efter det ovenfor anførte kun tilkomme saadant bidrag for 1 dag til.

Departementet finder imidlertid efter omstændighederne at kunne tilstaa ham sygebidrag til og med den 17de februar, hvilken dag han efter opsigelse sluttede som arbeider ved verftet.

23 mars. **Overenskomst***) vedrørende det økonomiske opgjør mellem Norge og Sverige i anledning af unionens opløsning.**)

Undertegnede, dertil behørig befuldmægtigede er kommen overens om følgende bestemmelser vedrørende det økonomiske opgjør mellem Norge og Sverige i anledning af unionens opløsning.

Art. 1.

Norge erlægger til Sverige den paa 1ste halvaar 1905 faldende andel af den i Norges og Sveriges fælles udenrigsbudget for nævnte aar optagne norske bevilgning til kabinetskassen, samt, af Norges bevilgning til kabinetskassens tilfældige og uforudseede udgifter samme aar, den paa Norge faldende andel af de til det svenske udenrigsdepartements tjenestemænd og betjente for 1ste halvaar 1905 udbetalte dyrtidstillæg.

Art. 2.

Norge erlægger til Sverige den paa tidsrummet 1 januar—31 oktober 1905 faldende andel af den i det fælles budget for nævnte aar optagne norske bevilgning til konsulskassen samt desuden Norges andel i følgende udgifter for 1904, hvilke ikke er bleven udredet af bevilgningen for nævnte aar, nemlig:

Undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, hafva öfverenskommit om följande bestämmelser i fråga om den ekonomiska uppgörelsen mellan Norge och Sverige i anledning af unionens upplösning.

Art. 1.

Norge erlägger till Sverige den på 1:sta halfåret 1905 belöpande andelen af det i Norges och Sveriges gemensamma utrikesbudget för nämnda år upptagna norska anslaget till kabinettskassan, samt, af Norges anslag till kabinettskassans tillfälliga och oförutsedda utgifter samma år, den på Norge belöpande andelen af de till svenska utrikesdepartementets tjänstemän och betjänte för 1:sta halfåret 1905 utbetalda dyrtidstillägg.

Art. 2.

Norge erlägger till Sverige den på tiden 1 januari—31 oktober 1905 belöpande andelen af det i den gemensamma budgeten för nämnda år upptagna norska anslaget till konsulskassan samt dessutom Norges andel i följande utgifter för 1904, hvilka icke bestridts med anslaget för nämnda år, nämligen:

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.
**) Ratifikationsdokumenterne til overenskomsten er udvekslede i Stockholm den 16de juni 1906. Ratifikationen skeede for Norges vedkommende i henhold til kgl. resol. af 26de mai 1906.

a. de virkelige embedsudgifter ved konsulaterne for hele aaret 1904; samt
b. de virkelige kontorholdsgodtgjørelser med regnskabspligt ved de lønnede konsulater for 2det halvaar 1904.

Art. 3.

Den konsulskassen tilfaldende andel af de ved konsulaterne i tidsrummet 1 januar—31 oktober 1905 i norske anliggender erlagte ekspeditionsafgifter indgaar til det svenske udenrigsdepartement for, sammen med Norges og Sveriges direkte bevilgninger samt konsulskassens andel i ekspeditionsafgifterne i svenske anliggender for samme tidsrum, at anvendes til bestridelse af udgifter i konsulære anliggender i aaret 1905.

Art. 4.

De pensioner og de vartpenge, som udgaar til i fælles diplomatisk eller konsulær tjeneste tidligere ansatte personer, skal udredes af det land, hvis undersaat pensions- eller vartpengeindehaveren for nærværende er. Udgaar pension til enke efter saadan tjenestemand udredes pensionen af det land, hvis undersaat den afdøde ved dødsfaldet var.

Denne bestemmelse kommer i henseende til de fra kabinetskassen udgaaende pensioner til anvendelse fra 1 juli 1905 samt betræffende pensioner og vartpenge fra konsulskassen fra 1 november 1905.

a. de verkliga ämbetsutgifterna vid konsulaten för hela år 1904; samt
b. de verkliga kontorskostnadsersättningarna mot redovisningsskyldighet vid de lönade konsulaten under 2:dra halfåret 1904.

23 mars.

Art. 3.

Den konsulskassan tillfallande andel af de vid konsulaten under tiden 1 januari—31 oktober 1905 i norska ärenden erlagda expeditionsafgifter ingår till det svenska utrikesdepartementet för att, jämte Norges och Sveriges direkta anslag samt konsulskassans andel i expeditionsafgifterna i svenska ärenden för samma tid, användas till bestridande af utgifter i konsulära ärenden år 1905.

Art. 4.

De pensioner och den expektanslön, som utgå till i gemensam diplomatisk eller konsulär tjänst förut anställda personer, skola utgöras af det land, hvars undersåte pensions- eller expektanslöntagaren för närvarande är. Utgår pension till änka efter sådan tjänsteman, utgöres pensionen af det land, hvars undersåte den aflidne vid dödstillfället var.

Denna bestämmelse tillämpas med afseende å de från kabinettskassan utgående pensioner från den 1 juli 1905 samt beträffande pensioner och expektanslön från konsulskassan från den 1 november 1905.

23 mars.

Art. 5.

Udgifterne ved hjemflytning af de tidligere i Norges og Sveriges tjeneste i Japan og Kina ansatte diplomatiske og konsulære tjenestemænd, hvilke ved sin udnævnelse eller beskikkelse har faaet sig tilsikret godtgjørelse for nævnte udgifter, udredes:

hvad angaar de tjenestemænd, som har været ansat i Japan i anledning af den russisk-japanske krig, af det svenske udenrigsdepartement af bevilgningen for aaret 1905, og

hvad anden tjenestemand angaar af det land, hvis undersaat tjenestemanden er.

Art. 6.

a. Sverige tilløser sig Norges andel dels i de i det svenske udenrigsdepartements lokale værende inventarier dog undtaget saadanne gjenstande, til hvis anskaffelse Norge — efter hvad man med grund kan antage — ikke har bidraget, dels ogsaa i de ved legationerne i udlandet værende, for fælles midler, indkjøbte inventarier. Værdsættelsen af de heromhandlede inventarier udføres af sagkyndige personer og skal godkjendes af de norske og svenske udenrigsdepartementer;

b. De for fælles midler indkjøbte inventarier ved konsulaterne fordeles mellem Norge og Sverige uden foregaaende værdsættelse paa følgende maade:

Art. 5.

Hemflyttningskostnaderna för de förut i Norges och Sveriges tjänst i Japan och Kina anställde diplomatiska och konsulära tjänstemän, hvilka vid utnämning eller förordnande fått sig ersättning för berörda kostnader tillförsäkrad, bestridas:

i fråga om de tjänstemän, hvilka varit anställde i Japan med anledning af rysk-japanska kriget, af svenska utrikesdepartementet af anslagen för år 1905; och

i fråga om annan tjänsteman af det land, hvars undersåte tjänstemannen är.

Art. 6.

a. Sverige tillöser sig Norges andel dels i de i svenska utrikesdepartementets lokal befintliga inventarier, sådana föremål dock undantagna, till hvilkas anskaffande, efter hvad skäligen kan antagas, Norge icke bidragit, dels ock i de vid beskickningarna i utlandet befintliga för gemensamma medel inköpta inventarier. Värderingen af ifrågavaranda inventarier verkställes af sakkunniga personer och skall godkännas af de norska och svenska utrikesdepartementen;

b. De för gemensamma medel inköpta inventarierna vid konsulaten fördelas mellan Norge och Sverige utan föregående värdering på följande sätt:

Norge erholder inventarierne ved:	Sverige erholder inventarierne ved:	Norge erhåller inventarierna vid:	Sverige erhåller inventarierna vid:
gen.kons. i Antwerpen	gen.kons. i Barcelona	gen.kons. i Antwerpen	gen.kons. i Barcelona
— i Archangel	— i Hamburg	— i Archangel	— i Hamburg
— i Genua	— i Helsingfors	— i Genua	— i Helsingfors
— i Havre	— i Kjøbenhavn	— i Havre	— i Köpenhamn
— i Kobe	— i London	— i Kobe	— i London
— i Lissabon	— i Lybeck	— i Lissabon	— i Lybeck
samt	— i Quebec		— i Quebec
kons. i Bilbao	— i Shanghai	kons. i Bilbao	— i Shanghai
— i Leith og	kons. i Riga.	— i Leith	kons. i Riga.
— i New York.*)		— i New York.	

Art. 7.

Den af den fælles konsulskasse i aaret 1877 indkjøbte til aaret 1945 gjældende besiddelsesret til konsulathuset i London, hvilket for nærværende indehaves af den svenske generalkonsul dersteds, skal sælges gjennem det svenske generalkonsulats foranstaltning. Kjøbeanbud skal, inden det antages, godkjendes af de norske og svenske udenrigsdepartementer.

Kjøbesummen fordeles lige mellem Norge og Sverige.

For tidsrummet fra det norske generalkonsulats flytning fra konsulathuset, og saalænge Sveriges generalkonsulat er indlogeret der, skal Sverige til den norske statskasse erlægge leieafgift med et beløb, der modsvarer 4 procent pro anno af Norges andel af den blivende salgssum. I samme tidsrum udreder Sverige omkostningerne ved husets vedligehold samt de paa samme hvilende udgifter og onera.

Art. 8.

Ved de konsulater, hvor husleien for de af konsulaterne

Art. 7.

Den af den gemensamma konsulskassan år 1877 inköpta till år 1945 gällande besittningsrätten till konsulathuset i London, hvilket för närvarande innehafves af den svenske generalkonsuln därstädes, skall försäljas genom det svenska generalkonsulatets försorg. Köpeanbud skall, innan det antages, godkännas af de norska och svenska utrikesdepartementen.

Köpeskillingen fördelas lika mellan Norge och Sverige.

För tiden från det norska generalkonsulatets afflyttning från konsulathuset och så länge Sveriges generalkonsulat är där inrymdt, skall Sverige till norska statskassan erlägga hyresersättning med belopp motsvarande 4 procent för år räknadt på Norges andel af den blifvande försäljningssumman. Under samma tid utgör Sverige kostnaderna för husets underhåll samt de å detsamma hvilande utgifter och onera.

Art. 8.

Vid de konsulat, hvarest hyra för de af konsulaten förhyrda

*) Se cirk. 6te juni 1906.

23 mars. leiede kontorlokaler er bleven udredet af de konsulaterne tillagte kontorholdsgodtgjørelser mod regnskabspligt, skal husleiebeløbene for tiden efter 1 november 1905 udredes af hvert rige særskilt, hvert rige for det kontorlokale, som af dets konsulat efter nævnte dag er bleven disponeret.

Art. 9.

Denne overenskomst skal ratificeres.

Udfærdiget i to eksemplarer paa norsk og svensk i Stockholm den 23. mars 1906.

Helmer Bryn.
(L. S.)

Eric Trolle.
(L. S.)

kontorslokaler bestridts med de konsulaten tillagda kontorskostnadsersättningar mot redovisningsskyldighet, skola hyresbeloppen för tiden från den 1 november 1905 utgöras af de båda rikena särskildt, hvartdera riket för de kontorslokaler, som af dess konsulat efter nämnda dag disponerats.

Art. 9.

Denna öfverenskommelse skall ratificeras.

Som skedde i två exemplar på norska och svenska i Stockholm den 23. mars 1906.

Helmer Bryn.
(L. S.)

Eric Trolle.
(L. S.)

2 april. **Rundskrivelse** fra justitsdepartementet til samtlige amtmænd.

Der er den 29de mars sidstleden udfærdiget en ny lov om mandtal og stortingsvalg, der ophæver mandtalsloven af 24de februar 1900 og lov om forandringer i og tillæg til denne lov af 10de mars 1903. Loven er traadt i kraft straks og vil saaledes komme til anvendelse paa stortingsvalgene iaar.

Den nye lov er foranlediget ved de forandringer, som ved grundlovsbestemmelse af 15de/25de mai 1905 er foretagne i grundloven til indførelse af enmandskredse med direkte valg til stortinget. De herved nødvendiggjorte bestemmelser om inddelingen af de valgdistrikter, fra hvilke der efter grundloven skal vælges flere end én repræsentant til stortinget, vil blive givne særskilt, nemlig i en lov om visse valgdistrikters inddeling i valgkredse m. v.

Til nærmere underretning og veiledning ved anvendelsen af den nve mandtalslov skal departementet meddele følgende:

I. Valgdistrikter, valgkredse og valgsogne. Selve grundlaget for valgordningen er forsaavidt uforandret, som riget efter den nævnte forandring i grundloven ligesom efter den tidligere ordning er delt i valgdistrikter, — bestaaende af amter eller kjøbstæder, de sidste enten enkeltvis eller flere

i forening —, som hvert sender en eller flere repræsentanter til stortinget. Men medens repræsentanterne hidtil har været kaarede underét af et valgmandsting, sammensat af valgmænd, kaarede paa valgtinget for det enkelte valgsogn, er nu de distrikter, som sender flere repræsentanter, atter delt i særskilte og af hinanden uafhængige valgkredse, saaledes at enhver valgkreds i riget til stortinget kun sender én repræsentant, der vælges umiddelbart af de stemmeberettigede paa valgtingene i det eller de valgsogne, hvoraf den enkelte valgkreds bestaar (grundlovens § 59). Vælges der fra kjøbstads-valgdistrikt kun én repræsentant, vil efter mandtalslovens udtryksmaade valgdistrikt og valgkreds falde sammen, uanseet om valgdistriktet bestaar af en eller flere kjøbstæder. Paa landet vil, da intet amt vælger kun én repræsentant, valgdistrikt og valgkreds ikke kunne falde sammen. Valgdistriktsinddelingen er — bortseet fra, hvad der gjælder forhenværende statsministre og statsraader — bestemmende for, hvor man er valgbar til repræsentant. Medens man afgiver stemme i det valgsogn, i hvis mandtal man er indført, er man valgbar i hvilkensomhelst af de valgkredse, hvoraf valgdistriktet maatte bestaa. Jfr. grundlovens § 61. 2 april.

Med hensyn til rigets inddeling i valgsogne er der indført en forandring. Valgsognet har hidtil som bekjendt været den enkelte kjøbstad og for landets vedkommende det enkelte prestegjæld. Forholdet er nu dette, at den enkelte kjøbstad fremdeles danner et valgsogn, naar den vælger en repræsentant alene eller sammen med en eller flere andre kjøbstæder. Naar derimod en kjøbstad sender to eller flere repræsentanter, altsaa danner to eller flere valgkredse, bliver der et valgsogn af hver kreds. Ligeledes udgjør del af kjøbstad, der vælger repræsentant sammen med en anden kjøbstad, ligesom denne eget valgsogn; — valgdistriktet dannes her af begge kjøbstæder i forening. Paa landet er det enkelte herred eller ladested med eget kommunestyre blevet valgsogn, og valgkredsene dannes her af samme eller til hinanden stødende valgsogne.

II. Mandtallet. Mandtal istandbringes særskilt for hvert valgsogn. Mandtalsdistriktet falder saaledes nu som før sammen med valgsognet, men da efter den nye grundlovsbestemmelse inddelingen i valgsogne som anført delvis er en anden, vil en tilsvarende omlægning af de nuværende mandtalsdistrikter finde sted. Medens tidligere hver kjøbstad udgjorde et mandtalsdistrikt, vil nu en kjøbstad kunne udgjøre flere saadanne, nemlig naar den er delt i flere valgsogne. Da ladested med særskilt bystyre er eget valgsogn, vil videre hvert saadant nu være eget mandtalsdistrikt. Det samme gjælder de enkelte herreder, dog saaledes, at hvor et herred er delt i eller mellem flere lensmandsdistrikter, vil det forsaavidt udgjøre flere mand-

2 april. talsdistrikter, som særskilt mandtal skal føres for hvert af de stykker, valgsognet saaledes er delt i (se mandtalslovens § 1, andet led, der svarer til en bestemmelse i den tidligere lovs § 1). Forskjellig fra dette sidste er den indretning af mandtallet i afdelinger, der — saavel i by som paa land — vil kunne finde sted som følge af, at der efter valgstyrets bestemmelse skal holdes valgting paa flere steder inden et valgsogn, paa hvert sted for en vis del af mandtallet (lovens § 10).

Efter sidste led i den nye lovs § 1 skal nærværende departement give de fornødne forskrifter om mandtallets indretning. I henhold hertil har departementet bestemt, at de herom hidtil gjældende bestemmelser, som departementet har truffet i kraft af kongelig resolution af 17de mars 1900, ogsaa fremdeles skal befølges. Disse bestemmelser indeholdes i departementets rundskrivelse til mandtalsførerne af 1ste mai 1900, der er indtaget i Lovtidendens 2den afdeling. Man henviser herom navnlig til følgende led i rundskrivelsen (idet bemerkes, at indledningsafsnittet i denne ikke regnes som særskilt led):

1ste led, som handler om skemaet for mandtallet. Efter dette, der er vedføiet nævnte rundskrivelse, bliver altsaa fortegnelserne over de stemmeberettigede fremdeles at føre, og

3dje led, der handler om den opstykning af valgsognets mandtal, som er følgen af, at der skal stemmes paa flere steder inden valgsognet (den tidligere lovs § 9, den nye lovs § 10). Der bør ikke længere i denne forbindelse tales om deling i kredse, da udtrykket valgkreds nu har en anden betydning.

Iøvrigt er særlig at merke bestemmelsen i det nye led af lovens § 2, hvorefter den, som i valgaaret flytter fra et valgsogn til et andet, skal indføres i mandtallet paa det sted, hvor han er bosat den 1ste juni. Efter de hidtil gjældende regler har stemmeberettigede, som før valgdagen er flyttede fra et valgsogn til et andet valgsogn, efterat mandtallet for dette sidste er afsluttet og klagefristen udløben, derved tabt adgangen til at udøve sin stemmeret, idet man alene har kunnet udøve sin stemmeret paa det sted, hvor man har havt sin bopæl og er bleven indført i mandtallet. Ved den nye bestemmelse er det tilsigtet at undgaa disse følger af en flytning, idet der er aabnet den flyttende adgang til at stemme paa det sted, hvorfra han er flyttet. I hvilken udstrækning forfaldsanmeldelse vil kunne benyttes ved stemmegivning i tilfælde af saadan flytning, er et spørgsmaal, som vil høre under valgstyrets og i sidste instans stortingets afgjørelse. Departementet skal alene for sit vedkommende bemerke, at det vel neppe vil være rimeligt at anse som ubetinget gyldigt ethvert forfald, der alene er

grundet i flytning fra et valgsogn til et andet, uanseet disses beliggenhed i forhold til hinanden; navnlig synes bedømmelsen i saa henseende at kunne blive forskjellig, eftersom det gjælder flytning fra valgsogn til valgsogn inden samme by, eller det gjælder flytning fra et valgsogn til et andet paa landet eller fra by til land eller omvendt. Af hensyn til anvendelsen af denne bestemmelse maa det indskjærpes mandtalsførerne at indhente saa nøiagtige oplysninger som muligt om vedkommende stemmeberettigedes opholdssted paa det afgjørende tidspunkt. Iagttages ikke nøiagtighed med hensyn hertil, vil det kunne hænde, at han enten ikke bliver indført i noget mandtal, eller at han bliver optaget i et urigtigt mandtal. 2 april.

Endelig maa mandtalsførerne ikke være uopmerksomme paa, at bestemmelsen kun gjælder flytning fra et valgsogn til et andet valgsogn. I tilfælde af flytning fra riget vil vedkommende som den, der ikke længere har bopæl her i landet, efter de almindelige regler ikke kunne deltage i noget valg, og vil altsaa ogsaa være uberettiget til at udøve stemmeret i det valgsogn, i hvis mandtal han maatte være bleven indført, fordi han boede der den 1ste juni.

Angaaende sammensætningen af valgsognets mandtalsnævnd henvises til lovens § 3.

Med hensyn til adgangen til at indføre nogen i mandtallet, efterat dette er udlagt (§ 4), henledes opmerksomheden paa den nye bestemmelse i § 5, hvorefter saadan indførelse kan ske efter kjendelse af valgstyret ogsaa „paa grund af opdaget feil". Der er herved aabnet valgstyret paa sidste valgstyremøde før valget adgang til, selv uden klage, at afsige kjendelse om indførelse af personer, som vitterlig er stemmeberettigede, men ved en eller anden feil, urigtig afskrift eller anden udeglemmelse, forveksling eller lignende, er udeladte af mandtallet. I forbindelse med denne bestemmelse staar en omredaktion af sidste punktum i 2det led af § 5.

Foranlediget ved et indtruffet tilfælde indskjærpes det, at ingen indføres i mandtallet, efterat dette er færdigbehandlet af valgstyret paa det i § 7 omhandlede møde.

Man skal videre bringe i erindring, hvad der i departementets i Lovtidenden indtagne rundskrivelse til amtmændene af 14de mars 1903, afsnit I, er udtalt om, at det i almindelighed antages tilstrækkeligt at afholde ét møde af mandtalsnævnden.

Med hensyn til vælgere, der er fraværende fra riget, bemerkes, at loven af 5te juni 1897 (med tillægslov af 9de mai 1903) for tiden er under revision, og at man senere vil give meddelelse om de forandringer, som maatte blive foretagne i loven.

2 april. III. Valgstyret. Tiden for afholdelsen af valgtingene m. v. Til hver mandtalsnævnd svarer nu som før et valgstyre for hvert valgsogn. Om valgstyrets sammensætning gjælder med enkelte lempninger som følge af den nye valgsognsinddeling det samme som tidligere; se § 8. Er kjøbstad delt i flere valgsogne, skal formandskabet til medlemmer af hvert valgstyre — der er ganske uafhængigt af de øvrige valgstyrer i kjøbstaden og ikke udfører nogen funktion i fællesskab med disse — opnævne saa mange af sine medlemmer, som det finder hensigtsmæssigt, og saavidt muligt saadanne, som er bosatte inden vedkommende valgsogn.

Er mandtalsførerens distrikt delt i eller mellem flere valgsogne, bestemmer han med amtmandens samtykke, i hvilken udstrækning han skal deltage i de forskjellige valgstyrer. I forbindelse hermed er bestemt, at amtmanden kan beskikke en anden til som sættemandtalsfører at tjenestgjøre i valgsogn, hvor den sædvanlige mandtalsfører ikke selv kan gjøre tjeneste. Departementet maa udtrykkelig fæste opmerksomheden ved, at her alene handles om mandtalsførerens deltagelse i flere valgstyrer. Bestemmelsen har saaledes ingen anvendelse paa hans optagelse af mandtallet og deltagelse i mandtalsnævnderne i de forskjellige valgsogne. Af hensyn til omkostningerne antager departementet, at det mest muligt bør undgaaes at beskikke stedfortræder for mandtalsføreren ogsaa i anledning af hans deltagelse i valgstyret. I saa henseende vil det være ønskeligt, at valgstyrerne i de forskjellige valgsogne ikke holder møder til samme tid. Ogsaa hvor det gjælder mandtalsførerens deltagelse i valgtinget, synes det, hvor dette holdes samtidig i valgsognene, at burde komme an paa omstændighederne, saaledes bl. a. paa talrigheden og sammensætningen i det hele af de enkelte valgstyrer, om særskilt stedfortræder bør beskikkes.

Skjønt ikke foreskrevet i loven synes det at kunne være hensigtsmæssigt, at der samtidig med formand for valgstyret ogsaa vælges varamand for formanden.

Valgdagen skal være senest 6 uger, men ikke over 10 uger, før det første ordentlige storting i hver valgomgang træder sammen, altsaa iaar i tiden fra og med torsdag den 2den august til og med onsdag den 29de august førstkommende. For valgkreds, som bestaar af to eller flere valgsogne, fastsætter amtmanden efter at have indhentet udtalelse fra herreds- eller bystyrerne i kredsen i betimelig tid en fælles valgdag, hvorefter han giver alle valgstyrer underretning om berammelsen. Hvor kjøbstadsvalgkreds omfatter valgsogne, der ikke alle ligger i samme amt, skal valgdagen fastsættes af amtmanden i det amt, hvortil det i ordenen først nævnte valgsogn hører. Valgstyret fastsætter selv valgdagen, hvor valgkredsen bestaar af et eneste valgsogn.

Om valgdagen skal valgstyret — og det hvad enten 2 april.
valgsognet alene eller sammen med andre valgsogne danner en valgkreds — give en foreløbig kundgjørelse med et varsel paa mindst 4 maaneder.

Af hensyn til den langt fremskredne tid maa man, uagtet loven om valgkredsordningen endnu ikke er færdigbehandlet i stortinget, anmode hr. amtmanden om, naar konferance med kommunestyrerne har fundet sted, straks at fastsætte valgdagen for de kredse, som bestaar af to eller flere valgsogne. Vælges den samme dag over hele amtet, vil for alle tilfælde mandtalslovens fordring om fælles valgdag i de valgsogne, der hører til samme valgkreds, blive fyldestgjort. Endvidere skal man anmode om, at der i de kjøbstæder, der danner to eller flere valgkredse, foreløbig maa blive dannet valgstyrer overensstemmende med det foreliggende udkast til kredsinddeling, forat valgdag kan blive fastsat. Denne bør af valgstyrerne i de forskjellige kredse sættes til samme dag for hele byen.

Den i § 9, sidste led, omhandlede kundgjørelse om valgdagen, der nu ligesom tidligere kun er en rent foreløbig bekjendtgjørelse af dagen for valgtingets afholdelse, bør heller ikke indeholde mere end en nøgen meddelelse om, at der paa den fastsatte dag skal holdes valgting for valgsognet.

I tilslutning til, hvad der er udtalt i departementets rundskrivelse af 14de mars 1903, afsnit VI, finder man paany at burde indskjærpe, at der i tilfælde af indrykning i aviser af bekjendtgjørelser under ingen omstændighed bør indtages mere, end hvad loven selv paabyder, og at der navnlig ikke bør indtages dele af grundloven eller mandtalsloven.

Man henviser ligeledes til afsnit I i denne rundskrivelse om ønskeligheden af mest muligt at indskrænke antallet af møder i valgstyret, hvor saadanne volder udgifter for det offentlige.

IV. Stemmegivningen paa valgtingene m. v. Den væsentligste forandring med hensyn til valget er foranlediget ved, at der nu direkte bliver at stemme paa en stortingsmand og paa en varamand for valgkredsen. I stemmeseddelen opføres begge disse. Se herom nærmere lovens § 15, jfr. § 19, 2det led, der iøvrigt indeholder forskriften om, hvorledes stemmeseddelen skal være. Man skal med hensyn til denne særlig gjøre opmerksom paa, at der istedetfor ordene i den gamle lovs § 20: „tilfæstet eller paasat merke" nu er sat: „særmerke, der betegner, hvem der har afleveret stemmeseddelen". Efter udtalelser i odelstinget er ved særmerke tænkt paa et merke af den art, at derved en merkning af seddelen skjønnes tilsigtet, altsaa ikke et merke, som skjønnes tilfældig at være kommet paa seddelen. Den i den tidligere mandtalslov hjemlede adgang til at stemme paa parti eller partiliste uden at nævne per-

2 april. soner, er ophævet ved den nye mandtalslov. Hvorvidt der fremdeles skal være adgang hertil for de udenfor riget værende stemmeberettigede, er endnu ikke afgjort.

Med hensyn til den i den tidligere lovs § 19 omhandlede adgang for en person til at aflevere stemmeseddel, ogsaa om han ved valgstyrets kjendelse er negtet stemmeret, henvises til den nye lovs § 18. I denne paragrafs sidste led, der indeholder en ny bestemmelse, er det udtrykkelig sagt, at saadan adgang staar aaben ogsaa for dem, der stemmer ved forfald, hvad tidligere ikke var ganske klart.

Om de inden riget værende vælgeres stemmegivning ved forfald handler den nye lovs § 21, der med enkelte undtagelser er overensstemmende med den tidligere lovs § 23.

Man henleder særlig opmerksomheden paa dette punkt, da stortingets fuldmagtskomite under sin gjennemgaaelse af forfaldsanmeldelserne har fæstet sig ved, at de forskjellige benyttede trykte blanketter til saadanne anmeldelser i en flerhed af tilfælde ikke har været overensstemmende med loven, ja endog virket vildledende. Der vil — efter komiteens henstillen — af departementet blive udarbeidet et skema for disse anmeldelser, med anvisning paa, hvorledes de rettelig bør udfyldes *).

Man skal i denne forbindelse — ligeledes paa foranledning af fuldmagtskomiteen — indskjærpe, at der i alle tilfælde sker protokollation om grunden til forkastelse af indgivne forfaldsanmeldelser.

Idet bemerkes, at der af departementet vil blive udarbeidet en ny formular for protokollationen ved valgtingene, skal man angaaende valghandlingen — paa samme foranledning — yderligere indskjærpe, at der ved forsegling og paa anden maade sørges forsvarlig for stemmesedlernes opbevaring, naar optællingen afbrydes ved nogen mellemkommende frist, og at herom gjøres udtrykkelig anførsel i valgforretningen. Fuldmagtskomiteen har endvidere fæstet sig ved, at i et tilfælde en stemmeberettiget paa anmodning under valgforretningen har faaet udleveret af et medlem af det fungerende valgstyre stemmeseddel til benyttelse ved valget. Komiteen har herom bemerket, at uagtet lovgivningen intet direkte indeholder angaaende et saadant tilfælde af bistand fra valgstyrets side ligeoverfor de stemmende, bør det indprentes valgstyrets fungerende medlemmer, at de under valgforretningen afholder sig fra at yde saadan assistance, da denne kan lede til misligheder og aabenbart komme i strid med bestemmelserne om hemmelig stemmegivning.

Naar stemmeoptællingen paa valgtinget er tilendebragt, skal efter den nye lovs § 31 navnet paa alle, som har faaet stemmer til stortingsmand eller til varamand, indskrives i valgbogen med tilføielse af enhvers stemmetal. Hvis der blandt

*) Se rundskr. af 31te mai 1906.

dem, som har faaet stemme i valgsognet, findes nogen, som valgstyret ikke anser for valgbar, skal det herom afgive udtalelse med oplysning om grunden dertil. Herom afsiges altsaa ingen kjendelse af valgstyret. Dette hænger sammen med, at bedømmelsen af, hvorvidt vedkommende er valgbar eller ikke, efter lovens anordning hører direkte under stortinget. Vedkommende vil altsaa under valgopgjøret — hvad enten dettes afslutning foregaar ved valgstyret selv eller ved amtmanden (§§ 33 og 37, hvorom mere nedenfor) — uanseet valgstyrets (eventuelt valgstyrernes) mening om spørgsmaalet være at behandle som valgbar. Se forøvrigt i denne forbindelse § 48, 2det led. 2 april.

V. Kaaringen af stortingsmand og varamand. Omvalg. Efter den nye grundlovsbestemmelse er den, som i valgkredsen har faaet de fleste stemmer til stortingsmand, kun at anse som valgt, hvis han har faaet over halvdelen af samtlige i valgkredsen afgivne og godkjendte stemmer. Se ogsaa den nye lovs § 32. For varamanden gjælder ingen tilsvarende bestemmelse. Er der med et saa stort flertal som nævnt kaaret stortingsmand, er altsaa den at anse som valgt til varamand, der hertil har faaet de fleste stemmer, uanseet stemmetallets størrelse, idet i tilfælde af stemmelighed lodtrækning foretages. Har ingen opnaaet tilstrækkelig mange stemmer til stortingsmand, skal der ske omvalg, og isaafald udkaares ogsaa varamanden først ved dette valg. Ved omvalget er almindelig stemmeflerhed afgjørende; i tilfælde af stemmelighed anvendes lodtrækning. Jfr. den nye lovs § 40, 2det led samt 3die led, der handler om det tilfælde, at den, som da er kaaret til stortingsmand, tillige har faaet de fleste stemmer til varamand.

Om udfærdigelse af fuldmagt for stortingsmanden og varamanden henvises til §§ 33, 1ste led, og 37. Udgjør valgsognet egen valgkreds, udfærdiges fuldmagten af valgstyret, ellers af amtmanden. For dette sidste tilfælde er det i § 33, 2det led, foreskrevet, at der fra hvert valgstyre uopholdelig skal tilstilles amtmanden et paa valgtinget udfærdiget dokument, indeholdende navnene paa alle dem, som har faaet stemmer til stortingsmand eller til varamand, med tilføielse af enhvers stemmetal. Paa grundlag af de saaledes modtagne dokumenter opgjør amtmanden valgudfaldet, idet han sammenlægger de stemmer, som i de forskjellige valgsogne er faldt paa de samme mænd. Formen for fuldmagten vil senere blive fastsat af departementet (se § 56).

Med hensyn til forskrifterne i § 37, 2det led, angaaende indførelse i en af departementet godkjendt bog af det af amtmanden foretagne valgopgjør bemerkes, at hertil vil uden ny autorisation kunne benyttes den tidligere ved valgmandstinget benyttede bog. Man finder derhos at burde henstille, at amt-

2 april. manden tilkalder et par vidnedygtige personer — udenfor kontorpersonalet — til valgopgjøret. Om tilkaldelsen bør anførsel ske i den nævnte bog, hvori derhos vidnerne bør underskrive sammen med amtmanden.

Efterat fuldmagten er udfærdiget, har valgstyrets formand, hvis dette er skeet ved valgstyret, men ellers amtmanden at indberette valget til regjeringen. Indberetningerne sendes nærværende departement og kan ogsaa fra valgstyrets formænd sendes direkte. Om hvad der skal indsendes til stortingets kontor — direkte fra samtlige valgstyrers formænd og fra amtmændene —, henvises til lovens § 41, hvis forskrift nøie bedes iagttaget.

For det tilfælde, at omvalg maa foretages, berammes saadant af valgstyret, hvis valgsognet udgjør egen valgkreds, men ellers af amtmanden. Berammelsen skal efter § 33, 1ste led *in fine*, af valgstyret ske „paa stedet", d. v. s. i forbindelse med den stedfundne optælling og inden valgtingets slutning; amtmandens berammelse skal efter § 37, 2det led *in fine*, foretages uopholdelig efter den af ham foretagne optælling, idet han samtidig skal give hvert valgstyre underretning derom. Berammelsen skal i begge tilfælde ske med et varsel paa mindst 10, høist 20 dage, hvorhos omvalget skal sættes til saadan tid, at valgopgjøret kan være tilendebragt inden september maaneds udgang (§ 38). Det er ikke foreskrevet, at amtmændene — som ved berammelsen af den oprindelige valgdag (§ 9) — skal konferere med kommunestyrerne om dagen for omvalget.

Med hensyn til det mandtal, der bliver at benytte ved omvalget, henvises til § 40, af hvilken derhos merkes forskriften om, at stemmegivning ved omvalget bør ske paa de samme steder som ved det oprindelige valg.

VI. Forskjellige bestemmelser. I anledning af den i forskjellige paragrafer i mandtalsloven indeholdte bestemmelse om, at en kundgjørelse, indkaldelse eller lignende skal ske „betimelig", finder departementet paa foranledning at burde indskjærpe, at fristen i saadanne tilfælde sættes saa rummelig, at bestemmelsens hensigt kan naaes og enhver vedkommende kan faa anledning til at varetage sit tarv. I sammenhæng hermed skal man gjøre opmerksom paa, at fuldmagtskomiteen har paatalt, at i enkelte indtrufne tilfælde den foreløbige kundgjørelse om valget vistnok er bleven udfærdiget inden lovens minimumsfrist, men saa sent, at selve bekjendtgjørelsen af kundgjørelsen har faldt udenfor denne frist.

Lovens sidste, 4de, kapitel gjengiver i det væsentlige den tidligere lovs 5te kapitel. Dog henledes opmerksomheden paa sidste led af § 55, hvorved er foretaget den ændring, at udgifter, som skal deles mellem valgsognene og statskassen, herefter

først udbetales af de enkelte valgsogne mod senere refusion af statskassen istedetfor omvendt. 2 april.

Skrivelse fra udenrigsdepartementet til en toldkasserer, hvori udtales, at der ikke bør beregnes konsulatafgift for budgethalvaaret 1ste oktober 1905—31te mars 1906 af et i Liverpool indkjøbt dampskib, der med et midlertidigt nationalitetsbevis dateret 15de mars 1905 afgik fra nævnte havn i ballast til Sandefjord, hvor det derpaa blev oplagt for at repareres og indredes til flydende trankogeri. 3 april.

Skrivelse fra justitsdepartementet til kirkedepartementet angaaende politiets myndighed til at begrænse antallet af kirkesøgende i Horten, og hvorved meddeles, at spørgsmaalet henhører under domstolenes afgjørelse, men at departementet med stiftsdirektionen er enigt i, at politiet har en almindelig pligt til at skride ind for at afværge ulykker for publikum, ogsaa hvor det gjælder forsamlinger i en kirke, og at det ialfald med hjemmel heri kan bestemme hvormange mennesker der paa en gang kan indlades i kirken. 5 april.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Bratsberg amt i anledning af en indkommen forespørgsel angaaende forstaaelsen af § 1 i lov af 6te juli 1892 (nr. 5). Departementet meddeler, at den nævnte lovbestemmelse — forudsat at betingelserne for udfærdigelse af resolution forøvrigt er tilstede — er antaget at give adgang til at paalægge en mand underholdningsbidrag til hans hustru ogsaa i tilfælde, hvor denne uden mandens samtykke har forladt det fælles hjem og afbrudt samlivet, naar hun efter de foreliggende omstændigheder findes at have havt grund til dette skridt, fordi manden ved sin adfærd har gjort samlivets fortsættelse umulig eller utaalelig for hende; jfr. kjendelser af høiesterets kjæremaalsudvalg, refererede i Retstidenden for 1897, side 485 og for 1900, side 761. 5 april.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Nordlands amt angaaende en indkommen forespørgsel om, hvorvidt en fordringshaver ved kun at forlange partiel eksekution af en forfalden gjældsfordring til beløb over kr. 1000,00, som paahviler flere skyldnere in solidum ifølge afsluttet kommissionsforlig, kan bane sig adgang til den i lov af 29de juni 1888 om smaa gjældsfordringers inddrivelse omhandlede inddrivelse ved lensmanden uden paa forhaand at frafalde noget af den. I benegtende fald var det tillige forespurgt, om der er adgang til at faa eksekution afholdt ved lensmanden paa den maade, at der afsluttes kommissionsforlig med forskjellige forfaldsfrister, saaledes at der 6 april.

6 april. holdes eksekution for den tidligst forfaldne del af fordringen hos en af de samforpligtede, forinden næste termin forfalder, og at denne derefter inddrives hos en anden af de samforpligtede o. s. v.

I anledning heraf meddeler departementet med bemerkning, at spørgsmaalet i tilfælde hører under domstolenes afgjørelse, at det fastholder sin i den i den almindelige lovsamling indtagne skrivelse af 6te juli 1870 udtalte opfatning og derfor antager, at der ikke er adgang til ved kun at forlange partiel eksekution af gjældsfordringen hos nogen af de samforpligtede at bane sig adgang til den i lov af 29de juni 1888 foreskrevne inddrivelsesmaade ligeoverfor vedkommende samskyldner, medmindre fordringshaveren, forsaavidt denne angaar, paa forhaand udtrykkelig har frafaldt eller eftergivet det resterende beløb. Derimod antager departementet, at det ikke kan formenes fordringshaveren at træffe en ordning med flere forskjellige forfaldsterminer for paa denne maade uden frafaldelse af nogen del af fordringen at kunne benytte den i omhandlede lov foreskrevne inddrivelsesmaade; jfr. departementets i den almindelige lovsamling indtagne skrivelse af 19de april 1873.

6 april. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Romsdals amt angaaende spørgsmaalet om, hvorvidt et kommunestyre er berettiget til at eftergive et beløb, der er paaløbet som løbende dagmulkt ifølge politiets forelæg, og for hvilket beløb der er afholdt og tinglæst udpantning i vedkommendes hus. I anledning heraf meddeles, at da den paagjældende mulkt ikke er straffemulkt, antages kommunestyret at kunne eftergive samme, forudsat at den foranstaltning, som ved tvangsmulkten skulde fremtvinges, paa tilfredsstillende maade er iverksat. Der vil imidlertid kun blive spørgsmaal om saadan eftergivelse i det tilfælde, at inddrivelsen af tvangsmulkten var paabegyndt, før paalægget om fjernelse af det omhandlede hus var efterkommet, idet der i modsat fald ikke er adgang til at inddrive mulkten, jfr. Schweigaards proces, 3die udgave, II, side 383 og departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse af 10de april 1896.

6 april. **Cirkulære** fra handelsdepartementet til konsulaterne:

Ved kongelig resolution af 21de f. m. er det bestemt, at lov af 9de juni 1903 om statskontrol med skibes sjødygtighed skal sættes ikraft fra 1ste mai d. a.

Man tillader sig i den anledning at henlede konsulatets opmerksomhed paa nævnte lovs § 35, hvorefter et i udlandet hjemmehørende skib, der indkjøbes af norske borgere, ikke kan erholde norsk nationalitetsbevis, før det angaaende skibets alder og materiale

samt klasse og ved besigtelse er godtgjort, at skibet til- 6 april.
fredsstiller de i nævnte bestemmelser angivne betingelser vedrørende dets sjødygtige forfatning.

Ved kongelig resolution af 29de f. m. er saadan offentlig anerkjendelse, som i § 35 omhandlet, meddelt følgende besigtelsesinstitutioner:

1. Lloyds Register of British & Foreign Shipping.
2. British Corporation for the Survey and Registry of Shipping.
3. Bureau Veritas.
4. Germanischer Lloyd.

Som klasse tilsvarende Norsk veritas A. 1 for træskibe og A. 1 for jern- og staalskibe regnes:

1. I Lloyds Register klasse A. 1 for træskibe og 100 A. for jern- og staalskibe.
2. I British Corporation B. S. for jern- og staalskibe.
3. I Bureau Veritas 3/3. 1. 1. for træskibe og 1. 3/3. 1. 1. for jern- og staalskibe.
4. I Germanischer Lloyd A. 1 for træskibe og 100 A. for jern- og staalskibe.

Endelig vil man ikke undlade at gjøre det ærede konsulat opmerksom paa, at i alle anliggender vedkommende skibes sjødygtighed og spørgsmaal vedrørende lov af 9de juni 1903 skal konsulaterne korrespondere direkte med sjøfartskontoret, hvilket ord vil være tilstrækkelig adresse ved eventuelle telegrafiske meddelelser.

Skrivelse fra finansdepartementet til kirkedepartementet, 6 april.
der havde udbedt sig førstnævnte departements udtalelse angaaende beregningen af godtgjørelse til skjønsmændene ved et nærmere omhandlet under- og overskjøn til fastsættelse af den ved en høiesteretsdom tilkjendte erstatning. Det fremgik af sagens dokumenter, at skjønsmændene udenfor retsmøderne havde været beskjæftigede med hjemmearbeide med gjennemgaaelse af dokumenter og med overlægninger m. v. uden administrators nærvær, og at de i henhold til praksis paa vedkommende sted havde erholdt den i sportellovens § 90 bestemte betaling kr. 2,00 pr. døgn ogsaa for den tid, der var medgaaet, uden at administrator havde medvirket. Finansdepartementet bemerker i den anledning, at bestemmelsen angaaende skjønsmænds godtgjørelse i sportellovens § 90, første punktum, nærmest synes at have anvendelse paa de egentlige mødedage, idet det formentlig har været forudsætningen, at arbeidet er indskrænket til disse. Skjønsmænd kan ikke i almindelighed antages berettigede til at beregne sig godtgjørelse efter sportellovens § 90 for al den tid, de selv finder at burde anvende til private raadslagninger, gjennemgaaelse af dokumenter og deslige.

6 april. Departementet antager imidlertid, at de maa have ret til at beregne sig betaling for den tid, som maa forudsættes at ville være medgaaet, om skjønnet den hele tid havde været fortsat i administrators nærvær. I det foreliggende tilfælde har der formentlig ikke været anvendt længere tid end rimelig, hvorfor der ikke antages at være grund til at gjøre nogen bemerkning ved de udbetalinger, der har fundet sted til skjønsmændene.

6 april. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter de i cirkulære no. $\frac{18}{1906}$ omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Cuba, nederlandsk Guyana og republiken San Domingo, samt de omhandlede kort til udlandet fremtidig bliver at godkjende som brevkort, uanseet bestemmelsessted, forudsat de forøvrigt opfylder de for brevkort givne forskrifter.

7 april. Nr. 1. **Lov****)***) om visse valgdistrikters[1]) inddeling i valgkredse m. v.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 3die april dette aar, saalydende:

§ 1. Efternævnte kjøbstæder inddeles i følgende valgkredse, som hver vælger en stortingsrepræsentant:

Bergen:

1ste kreds, Nygaard:

1. Johannes menighed.
2. Af Domkirkens menighed den del, som afskjæres af Teatergaden, Engen, Logegaden, Ole Bulls plads og dennes forlængelse ud i Lungegaardsvandet, og som støder til Johannes menighed.

2den kreds, Nordnes:

1. Nykirkens menighed.
2. Af Domkirkens menighed den del, som ligger i nord og øst for Teatergaden, Engen, Logegaden og Torvalmenning og iøvrigt støder til Johannes menighed, sjøen, Nykirkens menighed og Korskirkens menighed.
3. Af Korskirkens menighed den del, som afskjæres af Østre Muralmenning, Store Markeveien og Torvalmenning, og som iøvrigt støder til sjøen.

*) Bekjendtgj. 25de april i Overensk. nr. 4.
**) Bekjendtgj. 9de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 12.
***) Se ot. prp. nr. 45 for 1904—05, dok. nr. 14 for 1905—06, indst. O. VIII. St.tid., forh. i ot. side 237—288, i lgt. side 59—89.
[1]) Jfr. Grundlovens §§ 57—59.

3dje kreds, Kalfaret:

1. Den øvrige del af Domkirkens menighed.
2. Den øvrige del af Korskirkens menighed.
3. Af Mariekirkens menighed den del, som afskjæres af Drægsalmenning, Nye Sandvigsvei til Nedre Stølen og Nedre Stølen, og som iøvrigt støder til Korskirkens menighed og sjøen.

4de kreds, Sandviken:

1. Den øvrige del af Mariekirkens menighed.
2. Sandvikens menighed.

Drammen:

1ste kreds, Bragernes:

Bragernes bymenighed.

2den kreds, Strømsø og Tangen:

Strømsø og Tangen menighed.

Kristiania:

1ste kreds, Oslo:

1. Oslo menighed.
2. Vaalerengens menighed.
3. Kampens menighed.
4. Af Grønlands menighed den del, som støder til Oslo, Vaalerengen og Kampens menigheder og iøvrigt begrænses af Akerselven, Grønland, Motzfeldts gade og Jens Bjelkes gade.

2den kreds, Grünerløkken:

1. Den øvrige del af Grønlands menighed.
2. Petrus menighed.
3. Paulus menighed.

3dje kreds, Gamle Aker:

1. Sagenes menighed.
2. Gamle Akers menighed.
3. Fagerborg menighed.

4de kreds, Hammersborg:

1. Johannes menighed.
2. Akershus fæstning.
3. Vor Frelsers menighed.
4. Jakobs menighed.
5. Af Trefoldigheds menighed den del, som støder til Vor Frelsers, Jakobs og Gamle Akers menigheder og iøvrigt begrænses af Langes gade, Munchs gade, Teatergaden og Pilestrædet.

7 april. Nr. 1.

5te kreds, Uranienborg:

1. Den øvrige del af Trefoldigheds menighed.
2. Uranienborg menighed.
3. Frogner menighed.

Kristiansand:

1ste kreds, Fæstningen:

Byens sydøstlige del fra og med Skippergaden — begge dennes sider medregnet — samt Odderøen og Lagmandsholmen.

2den kreds, Baneheien:

Den øvrige del af byen.

Stavanger:

1ste kreds, Holmen:

1. Domkirkens menighed.
2. Af St. Petri menighed den del, som begrænses af Kirkegaden, Lønningssmuget, Hospitalsgaden, Pedersgaden og Langgaden, og som iøvrigt støder til sjøen.

2den kreds, Verket:

1. Den øvrige del af St. Petri menighed.
2. St. Johannes menighed.

Trondhjem og Levanger:

1ste kreds, Bratøren og Ilen:

1. Ilens menighed i Trondhjem.
2. Vor Frue kirkes menighed i Trondhjem.

2den kreds, Kalvskindet:

1. Domkirkens menighed i Trondhjem.
2. Af Baklandets menighed i Trondhjem den del, som ligger mellem Elgesæter gade og Lillegaardsveien.
3. Levanger kjøbstad.

3dje kreds, Baklandet:

Af Baklandets menighed i Trondhjem den del, som ligger mellem Lillegaardsveien og Wessels gade.

4de kreds, Lademoen:

Den øvrige del af Baklandets menighed.

§ 2. Rigets amter inddeles i følgende valgkredse, som hver vælger en stortingsrepræsentant:

Akershus amt:

1ste kreds, Bærum og Follo:

Herrederne Vestby, Aas, Frogn, Nesodden, Bærum og Asker samt ladestederne Son og Hølen.

2den kreds, Aker:

Aker herred.

3dje kreds, Nedre Romerike:

Herrederne Kraakstad, Urskog, Høland, Setskogen, Enebak, Fet og Sørum.

4de kreds, Mellem Romerike:

Herrederne Skedsmo, Nittedalen, Gjerdrum, Ullensaker og Nannestad.

5te kreds, Øvre Romerike:

Herrederne Nes, Eidsvold, Hurdalen og Feiring.

Nordre Bergenhus amt:

1ste kreds, Indre Sogn:

Herrederne Jostedal, Lyster, Hafslo, Aardal, Lærdal, Borgund, Sogndal og Aurland.

2den kreds, Ytre Sogn:

Herrederne Leikanger, Balestrand, Vik, Kirkebø, Lavik, Hyllestad, Brekke og Gulen.

3dje kreds, Søndfjord:

Herrederne Ytre Holmedal, Indre Holmedal, Jølster, Førde, Naustdal og Vevring.

4de kreds, Kinn:

Herrederne Sulen, Askvold, Kinn, Bremanger og Selje samt ladestedet Florø.

5te kreds, Nordfjord:

Herrederne Daviken, Eid, Hornindal, Gloppen, Breim, Indviken og Stryn.

Søndre Bergenhus amt:

1ste kreds, Ytre Søndhordland:

Herrederne Vikebygd, Sveen, Valestrand, Finnaas, Stord, Fitjar, Austevold, Sund og Fjeld.

2den kreds, Indre Søndhordland:

Herrederne Tysnes, Strandvik, Haalandsdalen, Fuse, Kvinnherred, Fjelberg, Etne og Skaanevik.

7 april. Nr. 1.

3dje kreds, Midthordland:

Herrederne Os, Fane, Askøen, Aarstad og Aasene.

4de kreds, Nordhordland:

Herrederne Hammer, Alversund, Herlø, Manger, Lindaas og Masfjorden.

5te kreds, Voss:

Herrederne Haus, Bruvik, Hosanger, Ævanger, Voss og Vossestranden.

6te kreds, Hardanger:

Herrederne Strandebarm, Varaldsø, Røldal, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Vikør og Jondal.

Bratsberg amt:

1ste kreds, Bamle:

Herrederne Drangedal, Sannikedal, Skaatø og Bamle samt ladestederne Langesund og Stathelle.

2den kreds, Gjerpen:

Herrederne Eidanger, Slemdal, Gjerpen og Solum.

3dje kreds, Øst-Telemarken:

Herrederne Bø, Saude, Hitterdal, Tinn, Hovin, Gransherred, Hjartdal og Seljord.

4de kreds, Vest-Telemarken:

Herrederne Hollen, Lunde, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Mo, Laardal, Vinje og Rauland.

Buskerud amt:

1ste kreds, Ringerike:

Herrederne Hole, Norderhov, Aadalen og Modum.

2den kreds, Hallingdal:

Herrederne Nes, Flaa, Gol, Hemsedal, Aal, Hol, Sigdal og Krødsherred.

3dje kreds, Buskerud:

Herrederne Nedre Eker, Lier, Røken og Hurum.

4de kreds, Numedal:

Herrederne Øvre Eker, Sandsvær, Flesberg, Rollag, Nore og Opdal.

Finmarkens amt:

1ste kreds, Vestfinmarken:

Herrederne Kautokeino, Alten, Talvik, Loppen og Øksfjord, Hasvik, Hammerfest, Kvalsund, Maasø, Kjelvik og Kistrand.

2den kreds, Østfinmarken:
Herrederne Karasjok, Lebesby, Tanen, Næsseby, Polmak, Nordvaranger, Sydvaranger og Vardø.

Hedemarkens amt:

1ste kreds, Nordre Hedemarken:
Herrederne Ringsaker, Furnes og Nes.

2den kreds, Søndre Hedemarken:
Herrederne Vang, Løiten, Romedal og Stange.

3dje kreds, Vinger og Odalen:
Herrederne Søndre Odalen, Nordre Odalen, Vinger og Eidskogen.

4de kreds, Solør:
Herrederne Brandval, Grue, Hof, Aasnes og Vaaler.

5te kreds, Søndre Østerdalen:
Herrederne Elverum, Tryssil, Aamot og Stor-Elvedalen.

6te kreds, Nordre Østerdalen:
Herrederne Sollien, Ytre Rendalen, Øvre Rendalen, Lille-Elvedalen, Tønset, Tolgen og Kvikne.

Jarlsberg og Larviks amt:

1ste kreds, Skoger:
Herrederne Strømmen, Skoger, Sande, Hof, Botne og Vaale samt ladestedet Svelviken.

2den kreds, Jarlsberg:
Herrederne Borre, Sem, Nøtterø, Tjømø samt ladestedet Aasgaardstrand.

3dje kreds, Sandeherred:
Herrederne Ramnes, Andebu, Stokke og Sandeherred.

4de kreds, Brunla:
Herrederne Tjølling, Fredriksvern, Brunlanes, Hedrum og Lardal.
Indtil Horten som kjøbstad deltager i valget*), vælger den sammen med 2den kreds.

Kristians amt:

1ste kreds, Nordre Gudbrandsdalen:
Herrederne Dovre, Lesje, Skiaaker, Lom, Vaage og Nordre Fron.

---

*) Jfr. Lov om Hortens overgang til kjøbstad af 7de april 1906.

7 april. Nr. 1.

2den kreds, Søndre Gudbrandsdalen:

Herrederne Søndre Fron, Ringebu, Øier, Østre Gausdal, Vestre Gausdal og Faaberg.

3dje kreds, Toten:

Herrederne Biri, Vardal, Østre Toten og Vestre Toten.

4de kreds, Hadeland og Land:

Herrederne Jevnaker, Lunner, Gran, Brandbu, Søndre Land og Nordre Land.

5te kreds, Valdres:

Herrederne Søndre Aurdal, Etnedalen, Nordre Aurdal, Vestre Slidre, Østre Slidre og Vang.

Lister og Mandals amt:

1ste kreds, Oddernes:

Herrederne Tveid, Randøsund, Oddernes, Søgne, Halsaa og Hartmark samt ladestedet Mandal.

2den kreds, Mandalen:

Herrederne Vennesla, Hægeland, Øvrebø, Holme, Øislebø, Laudal, Finsland, Bjelland, Grindum, Aaseral, Nordre Undal, Søndre Undal og Spangereid.

3dje kreds, Lyngdal:

Herrederne Lyngdal, Hægebostad, Fjotland, Liknes, Gyland, Bakke, Tonstad og Øvre Siredalen.

4de kreds, Lister:

Herrederne Vanse, Herred, Spind, Fede, Hitterø og Nes samt ladestedet Farsund.

Nedenes amt:

1ste kreds, Holt:

Herrederne Vegaardsheien, Gjerstad, Søndeled, Holt, Dybvaag og Flosta samt ladestedet Tvedestrand.

2den kreds, Nedenes:

Herrederne Aamli, Froland, Østre Moland, Tromø, Hisø og Øiestad.

3dje kreds, Sand:

Herrederne Herefoss, Fjære, Landvig, Eide, Vestre Moland, Høvaag og Birkenes samt ladestedet Lillesand.

4de kreds, Sætersdalen:

Herrederne Mykland, Vegusdal, Iveland, Hornnes, Evje, Bygland, Valle og Bykle.

7 april. Nr. 1.

Nordlands amt:

1ste kreds, Søndre Helgeland:

Herrederne Bindalen, Brønnø, Vik, Vega, Velfjorden, Tjøtta, Stamnes, Alstahaug og Herø.

2den kreds, Nordre Helgeland:

Herrederne Vefsen, Hatfjelddalen, Dønnes, Nesne, Hemnes, Mo, Lurø og Trænen samt ladestedet Mosjøen.

3dje kreds, Søndre Salten:

Herrederne Rødø, Melø, Gildeskaal, Beieren, Bodin, Skjerstad, Fauske og Saltdalen.

4de kreds, Nordre Salten:

Herrederne Lødingen, Sørfolden, Nordfolden, Kjerringø, Steigen, Ledingen, Hammerø, Tysfjorden, Ankenes og Evenes.

5te kreds, Lofoten:

Herrederne Vaagan, Gimsø, Borge, Buksnes, Flakstad og Værø.

6te kreds, Vesteraalen:

Herrederne Hadsel, Bø, Øksnes, Sortland og Dverberg.

Romsdals amt:

1ste kreds, Søndre Søndmør:

Herrederne Vannelven, Sande, Rovde, Herø, Ulstein, Ørsten, Vartdalsstranden, Volden og Hjørundfjord.

2den kreds, Nordre Søndmør:

Herrederne Sunnelven, Norddalen, Stranden, Stordalen, Søkkelven, Ørskog, Skodje, Vatne, Borgund, Roald og Haram.

3dje kreds, Romsdal:

Herrederne Vestnes, Sylte, Eid, Vold, Grytten, Hen, Veø Eresfjord og Vistdalen, Nesset, Bolsø, Akerø og Sandø.

4de kreds, Søndre Nordmør:

Herrederne Frænen, Bud, Kornstad, Eide, Kvernes, Brems nes, Tingvold, Gjemnes, Øre, Øksendalen, Ulvundeidet og Sundalen.

5te kreds, Nordre Nordmør:

Herrederne Grip, Frei, Strømsneset, Stangvik, Aasgaard, Surendalen, Rindalen, Aure, Valsøfjorden, Halse, Tusteren og Edø.

7 april. Nr. 1.

Smaalenenes amt:

1ste kreds, Eidsberg:

Herrederne Trøgstad, Askim, Spydeberg, Skiptvet, Eidsberg, Rødenes og Rømskogen.

2den kreds, Ide og Marker:

Herrederne Ømark, Aremark, Id, Berg og Hvaler.

3dje kreds, Tune:

Herrederne Skjeberg, Rakkestad, Varteig og Tune.

4de kreds, Glemminge:

Herrederne Borge og Glemminge.

5te kreds, Rygge:

Herrederne Onsø, Raade, Rygge, Moss, Vaaler og Hobøl.

Stavanger amt:

1ste kreds, Dalene:

Herrederne Sogndal, Lund, Heskestad, Bjerkreim, Helleland, Egersund og Ogne samt ladestederne Sogndal og Egersund.

2den kreds, Jæderen:

Herrederne Varhaug, Nærbø, Klep, Time, Gjesdal og Høiland samt ladestedet Sandnes.

3dje kreds, Hesbø og Hafrsfjord:

Herrederne Haaland, Hetland, Høle, Fossan, Strand, Finnø, Rennesø og Mosterø.

4de kreds, Karmsund:

Herrederne Skudenes, Aakre, Avaldsnes, Torvestad, Skaare, Tysvær og Bokn samt ladestederne Skudeneshavn og Kopervik.

5te kreds, Ryfylke:

Herrederne Skjold, Vats, Vikedal, Nerstrand, Sjernarø Fister, Aardal, Hjelmeland, Jelse, Sand, Saude og Suldal.

Tromsø amt:

1ste kreds, Trondenes:

Herrederne Kvæfjord, Trondenes, Bjarkø, Ibbestad og Salangen samt ladestedet Harstad.

2den kreds, Senjen:

Herrederne Dyrø, Sørreisen, Tranø, Torsken, Berg, Hillesø, Lenviken, Maalselven, Bardo, Malangen og Balsfjorden.

3dje kreds, Tromsøsundet:

Herrederne Tromsøsundet, Sørfjorden, Lyngen, Karlsø, Helgø, Skjervø, Nordreisen og Kvænangen.

Nordre Trondhjems amt:

1ste kreds, Stjørdalen:

Herrederne Meraker, Hegre, Laanke, Stjørdalen, Skatval, Frosten, Aasen, Skogn og Levanger.

2den kreds, Værdalen:

Herrederne Leksviken, Værdalen, Ytterøen, Mosviken, Verran, Inderøen, Sparbuen og Ogndalen.

3dje kreds, Snaasen:

Herrederne Egge, Beitstaden, Namdalseidet, Stod, Snaasen, Lierne, Grong, Hølandet og Overhallen samt ladestedet Stenkjær.

4de kreds, Namdalen:

Herrederne Klingen, Vemundvik, Fosnes, Flatanger, Nærø, Vikten, Leka, Kolvereid og Foldereid samt ladestedet Namsos.

Søndre Trondhjems amt:

1ste kreds, Ytre Fosen:

Herrederne Osen, Roan, Stoksund, Aa, Jøssund, Sørfrøya, Nordfrøya, Hitteren og Fillan.

2den kreds, Indre Fosen:

Herrederne Nes, Bjugn, Skjørn, Hevne, Agdenes, Ørlandet, Rissen, Lensviken og Stadsbygden.

3dje kreds, Orkedalen:

Herrederne Orkedalen, Meldalen, Rennebu, Opdal, Børseskognen, Børsen og Gjeitestranden.

4de kreds, Guldalen:

Herrederne Røros, Aalen, Holtaalen, Singsaas, Budalen, Støren, Soknedalen, Horg, Hølandet, Flaa og Melhus.

5te kreds, Strinden:

Herrederne Buviken, Byneset, Leinstranden, Strinden, Malvik, Tilder, Klæbu, Selbu og Tydalen.

7 april. Nr. 1.

§ 3. Kjøbstaden Narvik indgaar under kjøbstaden Bodøs valgdistrikt.*)

§ 4. Denne Lov træder straks ikraft.

7 april. Nr. 2.

Midlertidig lov**)[1]) om adgang til at erhverve vandfald her i riget.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 6te april dette aar, saalydende:

Eiendomsret eller brugsret til vandfald her i riget kan indtil videre ikke uden tilladelse, meddelt af kongen, erhverves af fremmed statsborger eller af selskab, hvis medlemmer ikke alle er personlig ansvarlige.

Lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller brugsret over grund her i riget af 9de juni 1903 §§ 4—7 finder tilsvarende anvendelse.

Denne lov træder i kraft straks og bliver i ethvert fald ikke gjældende længere end indtil opløsningen af indeværende storting.

Thi har Vi o. s. v.

7 april. Nr. 3.

Lov***)†) om ladestedet Hortens overgang til kjøbstad.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 3die april dette aar, saalydende:

§ 1. Ladestedet[2]) Horten i Jarlsberg og Larviks amt skal fra 1ste januar 1907 være kjøbstad og som saadan være underkastet de almindelige forskrifter, som for kjøbstæder er eller bliver givne; dog skal dette ikke have indflydelse paa den odel, som for tiden maatte hvile paa nogen jord, som ifølge heraf overgaar til kjøbstadsgrund.

§ 2. Indtil særlige embeder for kjøbstaden oprettes, bestemmer kongen hvilke tjenestemænd der har at udføre de forretninger, der henhører under magistrat, byfoged og politimester. Ligeledes bestemmer kongen hvor ofte byting skal holdes.

Thi har Vi o. s. v.

---

*) Jfr. grundlovens § 57, 2det led.

**) Bekjendtgj. 9de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 12.

[1]) Se ot. prp. nr. 18 (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 512—537; lgt. side 124—128.

***) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13.

†) Se ot. prp. nr. 1 (1905—06), dok. nr. 14, indst. O. nr. 21. St.tid., forh. i ot. side 223—237, forh. i lgt. side 58.

[2]) Jfr. lov af 28de september 1857.

Lov*)[1]) om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamener m. v. 7 april. Nr. 4.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 17de mars dette aar, saalydende:

Første kapitel.

Om adgang til at føre fartøi og blive styrmand.

§ 1. Ved sjømandstjeneste forstaaes i denne lov al tjeneste ombord undtagen tjeneste ved maskinen eller i stilling, som er fartøiets navigering og manøvrering uvedkommende.

§ 2. Det er enhver tilladt at føre seilfartøi af 25 tons nettodrægtighed eller derunder og dampfartøi af 25 tons bruttodrægtighed eller derunder i hvilkensomhelst fart.

Ligeledes er det enhver tilladt at føre seilfartøi af hvilkensomhelst størrelse i indenrigsk fart og lystfartøi i hvilkensomhelst fart.

§ 3. For at kunne føre seilfartøi

a. af over 25 tons nettodrægtighed i fart paa Nordishavet og Det hvide hav,
b. af over 25 til og med 80 tons nettodrægtighed i fart paa Sverige til og med Ystad samt paa det egentlige kongerige Danmark,
c. af over 25 til og med 200 tons nettodrægtighed, gaaende paa fiskeri eller anden fangst paa havet, selv om fartøiet anløber udenlandsk havn, naar dette kun sker for at tilvirke eller afsætte den under reisen gjorte fangst —

maa man have erhvervet certifikat for saadan fart med seilfartøi.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som har:

1. fyldt det 21de aar;
2. efter det fyldte 15de aar gjort sjømandstjeneste i mindst 30 maaneder, hvoraf mindst 18 maaneder med seilfartøi;
3. erhvervet vidnesbyrd fra bestyrer ved eksamensberettiget navigationsskole eller bestyreren ved de under Norges fiskeristyrelse hørende navigationskurser om, at han er bekjendt med brugen af kystkarter, log, lod og kompas, de internationale styringsregler, nød- og taagesignaler samt redningsapparater. Istedetfor dette vidnesbyrd træder attest for bestaaet styrmandseksamen eller eksamen ved de under Norges fiskeristyrelse hørende navigationskurser;

---

*) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13.

[1]) Se ot. prp. nr. 17 (1904—05); indst. O. I (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 20—117, i lgt. side 30.

7 april. Nr. 4.

4. erhvervet vidnesbyrd fra eksamineret læge om, at han har evne til at skjelne de ved lov eller reglement paabudte farver for signallanterner og ikke lider af nogen betydeligere mangel ved synsevnen forøvrigt eller ved hørselen.

§ 4. For at kunne føre dampfartøi af over 25 til og med 200 tons bruttodrægtighed

a. i indenrigsk fart,
b. i fart paa Nordishavet og Det hvide hav,
c. i fart paa Sverige til og med Ystad samt paa det egentlige kongerige Danmark,
d. gaaende paa fiskeri eller anden fangst paa havet, selv om fartøiet anløber udenlandsk havn, naar dette kun sker for at tilvirke eller afsætte den under reisen gjorte fangst —

maa man have erhvervet certifikat for saadan fart med dampfartøi.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som har:

1. fyldt det 21de aar,
2. efter det fyldte 15de aar gjort sjømandstjeneste i mindst 30 maaneder, hvoraf mindst 12 maaneder med dampfartøi;
3. erhvervet vidnesbyrd fra bestyrer ved eksamensberettiget navigationsskole eller bestyreren ved de under Norges fiskeristyrelse hørende navigationskurser om, at han er bekjendt med brugen af kystkarter, log, lod og kompas, de internationale styringsregler, nød- og taagesignaler samt redningsapparater. Istedetfor dette vidnesbyrd træder attest for bestaaet styrmandseksamen eller eksamen ved de under Norges fiskeristyrelse hørende navigationskurser;
4. erhvervet vidnesbyrd fra eksamineret læge om, at han har evne til at skjelne de ved lov eller reglement paabudte farver for signallanterner og ikke lider af nogen betydeligere mangel ved synsevnen forøvrigt eller ved hørselen.

§ 5. For at kunne fare som styrmand med seilskib af hvilkensomhelst størrelse paa alle farvand maa man have erhvervet styrmandscertifikat for seilskib.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som har:

1. efter det fyldte 15de aar gjort sjømandstjeneste (fart til orlogs indbefattet) i mindst 42 maaneder, hvoraf mindst 30 maaneder med seilskib i udenrigsk fart;
2. bestaaet styrmandseksamen.

§ 6. For at kunne fare som styrmand med dampskib af hvilkensomhelst størrelse paa alle farvand maa man have erhvervet styrmandscertifikat for dampskib.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som har:

A. 1. efter det fyldte 15de aar gjort sjømandstjeneste (fart til orlogs indbefattet) i mindst 42 maaneder, hvoraf mindst 12 maaneder med dampskib i udenrigsk fart;

2. bestaaet styrmandseksamen.

Eller:

B. faret som styrmand med seilskib i udenrigsk fart i mindst 12 maaneder og af den samlede fartstid efter det fyldte 15de aar opseilet mindst 6 maaneder med dampskib i udenrigsk fart.

Eller:

C. faret som skibsfører med seilskib i udenrigsk fart i mindst 6 maaneder.

§ 7. For at kunne føre seilskib af indtil 500 tons nettodrægtighed i fart paa alle farvand maa man have erhvervet certifikat som fører af saadant seilskib.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som efter erhvervelse af styrmandscertifikat har faret tilsjøs i 24 maaneder.

Af denne tid maa han i mindst 12 maaneder have faret som første- eller enestyrmand eller som midlertidig skibsfører med seilskib af handelsmarinen i udenrigsk fart, men kan i den øvrige tid have faret med seil- eller dampskib i samme egenskab i anden fart eller som andenstyrmand i udenrigsk fart.

§ 8. For at kunne føre seilskib af hvilkensomhelst størrelse i fart paa alle farvand maa man have erhvervet certifikat som fører af saadant seilskib.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som

1. opfylder fordringerne for erhvervelse af skibsførercertifikat efter § 7 og
2. har bestaaet skibsførereksamen.

§ 9. For at kunne føre dampskib af indtil 450 tons bruttodrægtighed i fart paa alle farvand maa man have erhvervet certifikat som fører af saadant dampskib.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som har:

A. efter erhvervelse af styrmandscertifikat faret tilsjøs i 24 maaneder. Af denne tid maa han i mindst 12 maaneder have faret som første- eller enestyrmand eller som midlertidig skibsfører med dampskib af handelsmarinen i udenrigsk fart, men kan i den øvrige tid have faret med damp- eller seilskib i samme egenskab i anden fart eller som andenstyrmand i udenrigsk fart;

eller:

B. faret som skibsfører med seilskib i udenrigsk fart i mindst 12 maaneder og faret med dampskib i mindst 6 maaneder.

§ 10. For at kunne føre dampskib af hvilkensomhelst størrelse i fart paa alle farvand maa man have erhvervet certifikat som fører af saadant dampskib.

Saadant certifikat tilkommer enhver, som har:

A. 1. efter erhvervelse af styrmandscertifikat faret tilsjøs i 24 maaneder. Af denne tid maa han i mindst 12

7 april. Nr. 4.

maaneder have faret som første- eller enestyrmand eller som midlertidig skibsfører med dampskib af handelsmarinen i udenrigsk fart, men kan i den øvrige tid have faret med damp- eller seilskib i samme egenskab i anden fart eller som andenstyrmand i udenrigsk fart;

2. bestaaet skibsførereksamen.

Eller:

B. 1. faret som skibsfører med selskib i udenrigsk fart (ifølge certifikat efter § 8) i mindst 12 maaneder og

2. faret med dampskib af mindst 300 tons bruttodrægtighed enten i udenrigsk fart i mindst 3 maaneder eller anden fart i mindst 6 maaneder.

§ 11. Den for at blive ansat som officer i marinen til enhver tid paabudte eksamen giver samme ret som de i denne lov bestemte eksamener.

§ 12. Enhver, som har bestaaet den i § 11 nævnte officerseksamen og er eller har været ansat som officer i marinen, har ret til at erholde styrmandscertifikat for fart med seil- eller dampskib af hvilkensomhelst størrelse paa alle farvand.

Ligeledes har han, naar han har faret tilsjøs i 24 maaneder efter erhvervelsen af styrmandscertifikat, ret til at erholde skibsførercertifikat for fart med henholdsvis seilskib eller dampskib af hvilkensomhelst størrelse paa alle farvand.

Af disse 24 maaneder maa han i mindst 12 maaneder have tjenestgjort som styrmand med henholdsvis seil- eller dampskib i handelsmarinen i udenrigsk fart.

I den øvrige tid kan han have faret med seil- eller dampskib i samme egenskab i anden fart eller som andenstyrmand i udenrigsk fart eller med orlogsfartøi paa kysttogt eller sjøgaaende togt.

§ 13. For erhvervelse af styrmands- og skibsførercertifikat giver bestaaet almindelig styrmandseksamen og skippereksamen efter den ældre lovgivning samme ret som bestaaet styrmandseksamen og skibsførereksamen efter denne lov.

§ 14. Enhver, som ved denne lovs ikrafttræden er i besiddelse af styrmandspatent eller skippercertifikat, eller som har betingelserne for at kræve det ene eller det andet af disse dokumenter efter den ældre lovgivning, beholder fremdeles samme ret, som tilkommer ham efter den sidstnævnte lovgivning, derunder indbefattet ret til efter opnaaelse af den i lov af 13de august 1857 § 2 bestemte alder og fartstid at erholde skibsførercertifikat.

§ 15. Enhver, som ved denne lovs ikrafttræden fører eller har ført fartøi, skal i den fart, som omhandles i §§ 3 og 4, være fritaget for de i foranstaaende paragrafer foreskrevne bestemmelser.

§ 16. De i §§ 7, 8, 9 og 10 omhandlede skibsførere pligter at erhverve skipperborgerskab til en kjøbstad eller et ladested. 7 april. Nr. 4.

§ 17. De fornødne bestemmelser om udfærdigelse af styrmands- og skibsførercertifikater samt om de i §§ 3 og 4 omhandlede vidnesbyrd fastsættes af kongen, der ligeledes giver de nærmere regler om kontrollen med, at vedkommende er i besiddelse af de nævnte dokumenter.

§ 18. De i denne lov opstillede fordringer til fart kan fyldestgjøres ved tilsvarende fart med fremmed nations fartøi.

§ 19. Enhver, som med hjemmel af denne lovs §§ 3 og 4 er blevet udekspederet som fartøisfører, pligter snarest muligt efter reisens fuldførelse for vedkommende mønstringsfunktionær at afgive forklaring om hvilke steder han har befaret med fartøiet.

2det kapitel.

Om eksamener.

§ 20. Der afholdes ved de eksamensberettigede skoler:

a. styrmandseksamen,
b. skibsførereksamen,
c. høiere skibsførereksamen.

Eksamenerne afholdes af eksamenskommissioner og er dels skriftlige, dels mundtlige.

§ 21. Hvor mange eksamener der aarlig bliver at afholde paa hvert sted, og til hvilke tider disse skal holdes, bestemmer kongen eller den, han dertil bemyndiger. Den tagne bestemmelse besørges betimelig bekjendtgjort.

Kongen kan give bestemmelser om afholdelse og anordning af navigationseksamener ved marinens korpser for sjømilitære mandskaber, som ønsker at underkaste sig saadanne eksamener.

§ 22. Ved styrmandseksamen aflægges prøve i:

a. Norsk.
b. Engelsk.
c. Navigation.
d. Sjømandskab og styringsreglerne m. v.

§ 23. Ved skibsførereksamen aflægges prøve i:

a. Norsk.
b. Engelsk.
c. Navigation.
d. Sjømandskab og maskinlære.
e. Handelslære og sjøret.
f. Sundheds- og sygepleie.

§ 24. Ved den høiere skibsførereksamen aflægges prøve i:

a. Norsk.

7 april. Nr. 4.

b. Engelsk.
c. Navigation.
d. Sjømandskab og maskinlære.
e. Handelslære og sjøret.

Der skal være adgang til ved denne eksamen at aflægge prøve i fagene enkeltvis og til forskjellig tid og at erholde vidnesbyrd herfor.

§ 25. De nærmere bestemmelser om fordringerne til de forskjellige eksamener og regler for karaktergivningen gives af kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 26. Eksamenskommissionen bestaar af:

a. Ved styrmands- og skibsførereksamen:
En eksamensberettiget skoles bestyrer som formand, faglæreren og 2 dertil skikkede mænd, opnævnte af vedkommende regjeringsdepartement, efterat dette har indhentet udtalelse fra magistrat og formandskab.

b. Ved den høiere skibsførereksamen:
En eksamensberettiget skoles bestyrer som formand, faglæreren og en dertil skikket mand, opnævnt af vedkommende regjeringsdepartement, efterat dette har indhentet udtalelse fra magistrat og formandskab.

Er bestyreren faglærer, opnævnes ved styrmands- og skibsførereksamen 3 og ved den høiere skibsførereksamen 2 medlemmer istedenfor henholdsvis 2 og 1.

Censorerne kan frasige sig hvervet efter at have forrettet som saadanne i to aarlige eksamensterminer.

§ 27. Ingen tilstedes adgang til:

a. Styrmandseksamen, før han efter det fyldte 15de aar har gjort sjømandstjeneste i mindst 30 maaneder, hvoraf mindst 12 maaneder i udenrigsk fart.
b. Skibsførereksamen, før han efter det fyldte 15de aar har gjort sjømandstjeneste i mindst 42 maaneder og har bestaaet styrmandseksamen.
c. Den høiere skibsførereksamen, før han har bestaaet skibsførereksamen.

For adgang til styrmands- og skibsførereksamen kræves desuden vidnesbyrd fra eksamineret læge om, at han har evne til at skjelne de ved lov eller reglement paabudte farver for signallanterner, og at han ikke lider af nogen betydeligere mangel ved synsevnen forøvrigt eller ved hørselen.

For adgang til samtlige eksamener erlægges derhos den til enhver tid for hver enkelt eksamen bestemte afgift, der føres til indtægt paa vedkommende skoles budget.

§ 28. De nærmere bestemmelser om anmeldelse til de forskjellige eksamener og de vidnesbyrd, hvormed anmeldelsen

skal ledsages, samt om fremgangsmaaden ved eksamen afgives af kongen eller den, han dertil bemyndiger. 7 april. Nr. 4.

§ 29. Efter bestaaet eksamen meddeles eksaminanden eksamensattest efter et af kongen fastsat skema og underskrevet af eksamenskommissionen.

§ 30. Bestyrerne af de eksamensberettigede skoler har hvert aar inden en af vedkommende regjeringsdepartement nærmere fastsat tid at indsende til autorisation af departementet et af dette bestemt antal eksamensopgaver med besvarelser. De autoriserede opgaver tilstilles betimelig før eksamen skolernes bestyrere i lukkede omslag. Opgaverne aabnes af bestyreren, umiddelbart før de skal benyttes, i overvær af en af de beskikkede censorer.

§ 31. Inden en bestemt tid, fastsat af kongen eller den, han dertil bemyndiger, indsender vedkommende skoles bestyrer aarlig beretning om undervisning og eksamen til vedkommende regjeringsdepartement overensstemmende med den for dem udfærdigede instruks.

3dje kapitel.

Om eksamensberettigede skoler m. v.

§ 32. Ret til at afholde en eller flere af de lovbestemte eksamener tildeles af kongen offentlige som private skoler.

For at erholde saadan ret maa skolen være forsynet med lærerkræfter og nødvendige læremidler godkjendte af departementet.

§ 33. Eksamensberettigede skoler er forpligtede til ogsaa at tilstede elever fra ikke eksamensberettigede skoler adgang til de ordinære eksamener.

§ 34. Bestyreren af de offentlige sjømandsskoler ansættes af magistrat og formandskab med vedkommende regjeringsdepartements approbation.

Ingen kan efter 1ste januar 1908 blive bestyrer af eksamensberettiget sjømandsskole, uden at han har bestaaet den høiere skibsførereksamen eller den i § 11 nævnte eksamen.

§ 35. Tilsyn med skolerne, undervisningen og eksamenerne føres af det departement, som kongen bestemmer.

§ 36. Censorer tilkommer paa reiser og under ophold i eksamensanliggender udenfor hjemstedet skyds- og kostgodtgjørelse som i lov af 10de juli 1894, 2den klasse bestemt.

Censorer, der ikke har ansættelse som lærer ved nogen statsunderstøttet sjømandsskole, tilkommer desuden kr. 8,00 for hver dag, de fungerer som saadanne.

Udgifterne udredes af statskassen.

7 april. Nr. 4. § 37. Denne lov træder i kraft 1ste januar 1907. Fra samme tid træder alle ældre bestemmelser om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamen ud af kraft.*)

Thi har Vi o. s. v.

7 april. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896, jfr. § 6 i lov indeholdende adskillige bestemmelser om bygningsvæsenet af 17de juni 1869, meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende af Vossevangens bygningsrepræsentantskab i møde den 17de april 1905 vedtagne tillægsbestemmelse til førstnævnte lovs § 24, passus 3, forsaavidt nævnte bygningskommune angaar:

»I 2 etages bygninger af træ eller udmuret bindingsverk er det paa loftet over 2den etage forbudt at indrede beboelsesrum, som tilsammen optager mere end $^4/_{10}$ — fire tiendedele — af loftets gulvflade. Heller ikke maa kjøkkenildsted anbringes i denne del af bygningen«.

7 april. **Kongelig resolution****), hvorved der:

I. I henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Kragerø, at det indtil videre tillades at opføre træbygninger overensstemmende med lovens § 3, 2 i nævnte by udenfor følgende grænser:

Fra sjøen ved Bjørnsborgbryggens (Bonneviebryggens) østre ende følger grænsen en ret linje op til Tangeveisvingen, herfra langs Tangeheien vestover bag matr. no. 274 og 275, videre langs Bjørnsborgs nordre side til veien (Huebakken), der langs Bjørnsborgs vestre side fører op til Bjørnsborgbakken, og følger denne vei ned til matr. no. 231. Herfra gaar grænsen langs fjeldet bag sidstnævnte og vestenforliggende eiendomme til veien, der fører op til Bjørnsborgbakken, tvers over denne vei (Fermannsbakken) til matr. no. 71, følger herfra det bratte fjeld bag nævnte matr. no. og videre den byen og løkken mod nord omgivende fjeldkjæde (»Skriverheien« og »Stenmanden«) bag matr. no. 86, 113, 88 og 111, paa hvis vestside den bøier ned mod Løkkeveien, derfra langs denne og be-

*) Lov af 13de august 1857 om adgang til at blive styrmand og føre fartøi med tillægslove af 20de april 1876, 6te mai 1882 § 2 og 9de mars 1901. Lov af 20de juni 1891 om styrmandseksamen m. v. med tilhørende eksamensreglement af 21de mai 1892.

**) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13.

gyndelsen af Bjørneveien til Frikirken, gaar derfra i ret 7 april.
linje nordover til no. 128's sydvestre hjørne og derpaa langs denne eiendoms vestside til øvre Bjørnevei, følger denne vei vestover til matr. no. 15, hvor linjen bøier af mod syd og følger bakken ned til Bjørneveien, videre langs Bjørneveien til matr. no. 73, hvor linjen atter bøier af mod syd følgende denne eiendoms østre side og videre i forlængelse af denne til Høiaasen (Sygehustomtheien), følger saa denne hei sydover langs matr. no. 58's østside og matr. no. 57's vestside til veien, tvers over denne og langs matr. no. 31's østside til sjøen, følger derefter strandlinjen sydover og østover tilbage til udgangspunktet, medtagende dampskibsbryggen og de tilstødende matr. no. 38 og 39 inden murtvangsgrænsen.

II. At der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa nedenstaaende af Kragerø kommunestyres i møde den 2den februar 1906 vedtagne tillægsbestemmelse til lovens § 20, forsaavidt nævnte by angaar:

»Den høide, hvortil murbygning uden hensyn til gadens bredde ifølge bygningslovens § 20, 1ste led kan opføres, indskrænkes fra 9 til 7 meter«.

Kongelig resolution*), hvorved de af herredsstyret for 7 april.
Vegusdals herred, Nedenes amt, i møder 1ste juli 1905 og 5te februar 1906 vedtagne regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand i henhold til lov om indskrænkning i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, approberes som gjældende indtil videre.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 15 7 april.
i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Maasø herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Maasø herred i Finmarkens amt.

Kongelig resolution***), hvorved i henhold til lov til be- 7 april.
skyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyrelsen for Hemnes herred, Nordlands amt, under 23de oktober og 18de december 1905 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

---

*) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13, hvor reglerne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13.
***) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13, hvor vedvedtægten er indtagen.

7 april. **Kongelig resolution***), hvorved den af Røldals herredsstyre, Søndre Bergenhus amt under 9de december f. a. og 9de mars d. a. besluttede vedtægt angaaende lukningstid for herredets udsalgssteder stadfæstes i henhold til lov om lukningstid for udsalgssteder af 31te mai 1900 som gjældende indtil videre.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

A. Fra 1ste juni 1906 at regne skal der i Nærø prestegjæld under Ytre Namdalen provsti i Trondhjems stift ansættes en kaldskapellan, som tillægges nærmere bestemte aarlige indtægter.

B. — — — — —

C. Konfirmanderne fra Vikten anneks skal herefter forberedes inden sognet af kaldskapellanen.

D. Trondhjems biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige bestemmelser om gudstjenestens ordning og om gudstjenesternes og de øvrige kirkelige forretningers fordeling mellem sogneprest og kaldskapellan.

E. — — — —

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved gudstjenesterne i Værø prestegjæld under Lofoten provsti i Tromsø stift herefter bliver at fordele saaledes, at der i Røst annekskirke forrettes indtil 16 gange aarlig, deriblandt paa en af de tre store høitider, og de øvrige søn- og helligdage i aaret i Værø hovedkirke — alt efter Tromsø biskops nærmere bestemmelse.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved den geistlige betjening ved stiftelsen „Thomas Angells stuer" herefter helt skal overtages af hospitalspresten i Trondhjem.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved det paalægges sognepresten i Akerø præstegjeld under Ytre Romsdals provsti i Trondhjems stift at fremmøde 2 gange aarlig (vaar og høst) paa den paa Harøen i Sandø sogn anlagte hjælpekirkegaard til saadan tid, som han selv bestemmer efter forud behørig bekjendtgjørelse, for at foretage jordfæstelse af der nedsatte lig og i henhold til lov om geistlige embedsmænd og kirkesangeres lønning af 14de juli 1897 § 20, 1ste stykke, bliver ikke at erlægge betaling af menighedslemmer for jordfæstelser, som udføres paa de dage, da sognepresten efter paalæg fremmøder paa hjælpekirkegaarden.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved det bestemmes, at forberedelsen af konfirmanderne fra Hemnes annekssogn af Høland prestegjæld under Nedre Romerike provsti i Kristiania stift herefter skal foregaa inden sognet paa betingelse af,

*) Bekjendtgj. 10de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 13, hvor vedtægten er indtagen.

at dette tilveiebringer det nødvendige konfirmandlokale med inventar, opvarmning og renhold m. v. 7 april.

Kongelig resolution, hvorved der bestemmes en forandring i den ved høieste resolution af 20de oktober 1904 stadfæstede fundats for „Albert M. Bredals og Elisabeth Bredals legat til unge handelsmænds uddannelse i udlandet". 7 april.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af frøken Elisa Chrystie ved testamente af 25de september 1901 oprettede „frøken Elisa Chrysties legat til uddannelse af kvinder til praktisk bedrift" og paa de for dette legat under 17de januar 1906 udfærdigede statuter. 7 april.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af proprietær A. Torjussen af Rygge ved testamente af 14de oktober 1895 oprettede „A. Torjussens legat" til oprettelse af et barnehjem for Moss by og Rygge herred samt paa de for dette legat under 15de december 1905 udfærdigede statuter. 7 april.

Kongelig resolution, hvorved i henhold til straffeprocesslovens § 290, andet led, bestemmes: 7 april.

Den ved politimester- og fogedembederne i henhold til § 47 i de ved kongelig resolution af 24de december 1904 udfærdigede regler angaaende paatalemyndighedens ordning førte bødeprotokol skal være den protokol, hvori de i nævnte paragraf af straffeprocesloven omhandlede vedtagelser bliver at indføre. Bogen bliver at autorisere af vedkommende overøvrighed og at forsynes med navneregister.

Justitsdepartementet bemyndiges til at fastsætte de yderligere forskrifter, som maatte ansees fornødne, samt til i tilfælde at tilstede saadanne lempninger i de givne regler, som efter omstændighederne ansees ønskelige.*)

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at en anden læge end vedkommende embedslæge kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i sundhedskommissionen for Bruvik herred i Osterøens lægedistrikt i Søndre Bergenhus amt mod en godtgjørelse af 80 kr. aarlig, der bliver at udrede af de til tilfældige udgifter ved medicinalvæsenet bevilgede midler. 7 april.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at en anden læge end vedkommende embedslæge kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i sundhedskommissionen for Holt herred i Østre Nedenes lægedistrikt, Nedenes amt, mod en godtgjørelse af kr. 80,00 aarlig, der bliver at udrede af de til tilfældige udgifter ved medicinalvæsenet bevilgede midler. 7 april.

Kongelig resolution, hvorved approbation i henhold til § 39 i lov om formandskaber paa landet af 14de januar 1837 7 april.

*) Se Dept.tid. nr. 34.

7 april. meddeles paa den af herredsstyret for Aamli herred i Nedenes amt under 2den februar 1906 fattede beslutning om afhændelse af den i sin tid af herredet opførte lægebolig.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved det tillades indehaveren af Hjortapotheket i Bergen, indtil videre, dog ikke udover et tidsrum af 5 aar fra igangsættelsen, at anlægge og drive et filialapothek paa Laksevaag i Askøens herred, Søndre Bergenhus amt, paa det sted, som af justitsdepartementet nærmere bestemmes, og paa betingelse af, at apotheket bringes i anordningsmæssig stand inden et aar, efterat nærværende resolution er afgivet, og at det bestyres ved en behørig autoriseret eksamineret farmaceut.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes, at der for Norges vedkommende meddeles samtykke til vedtagelsen af en fra russisk side foreslaaet fremgangsmaade for nye magters tiltrædelse til overenskomsten af 1899 om fredelig bilæggelse af internationale stridigheder.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes, at Norge tiltræder de paa den internationale seismologiske konference i Berlin 15de—16de august f. a. vedtagne forandringer i den ved resolution af 18de april 1905 af Norge tiltraadte konvention angaaende dannelsen af en international forening for jordskjælvforskning.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmelsen i kongelig resolution af 31te august 1895, post 4 forandres saaledes, at stationsbetjente (andre) og banevogtere tilstaaes en kostgodtgjørelse af kr. 1,50 pr. døgn, der i de i skydslovens § 18 nævnte tilfælde forhøies til kr. 2,00 pr. døgn, samt at resolutionens sidste afsnit gives saadant tillæg: „dog saaledes, at kostgodtgjørelsen ikke bliver mindre end kr. 1,00 pr. døgn".

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles approbation paa et udkast til „love for Valle herreds brandtrygdelag" saaledes at laget kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved den nedsættelse i brandkontingenten med 33 %, der hidtil har været tilstaaet de i den almindelige brandforsikrings-indretnings kjøbstadafdeling forsikrede bygninger i kjøbstaden Moss, fra 1ste januar 1906 at regne og indtil videre forhøies til 35 %.

7 april. **Kongelig resolution**, hvorved der for kavalleriet istedetfor patrontasker reglementeres et patronbelte til at bære over venstre skulder efter model, der fastsættes af forsvarsdepartementet.

Skrivelse fra finansdepartementet til en skattefoged, hvori meddeles, at der i tilfælde, hvor en person er testamenteret en rentenydelse, men der intet er bestemt om fra hvilket tidspunkt denne skal begynde at løbe, regelmæssig maa være forudsat, at vedkommende er berettiget til at oppebære rentenydelsen helt fra arveladerens død. Den i arveafgiftslovens § 10 omhandlede frist af 1 aar maa da blive at regne fra dødsfaldet ialfald i tilfælde, hvor vedkommende faktisk har oppebaaret rentenydelsen fra dette tidspunkt. Forsaavidt det derimod i testamentet udtrykkelig maatte være bestemt eller paa anden maade kan godtgjøres at have været afdødes forudsætning, at rentenydelsen først skulde oppebæres fra et senere tidspunkt, f. eks. skiftets slutning, kan den nævnte frist heller ikke blive at regne førend fra dette tidspunkt. 9 april.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Nordre Bergenhus amt, hvori det paa foranledning udtales, at det i lov af 8de september 1842 § 1, jfr. lov af 9de mai 1891, paabudte forslag til valg af forligelseskommissærer i tilfælde, hvor der skal vælges 2 forligelseskommissærer, bør omfatte 6 gode mænd; jfr. departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse af 5te april 1888. 10 april.

Formular til skemaer for udskrifter af skibets dagbøger før afgang fra havn, udfærdiget af Sjøfartskontoret i henhold til sjødygtighedslovens § 54. 10 april.

At benytte fra 1ste mai 1906.

(I overgangstiden (ca. 3 maaneder) kan — forsaavidt som disse nye skemaer ikke er at erholde — de gamle skemaer benyttes).

Anvisning.

1. Forinden et skib afgaar fra udenrigsk havn, hvor det har losset eller indtaget ladning eller indtaget ballast, skal skibsføreren sende eieren eller den bestyrende reder samt vedk. skibsinspektør en udskrift af hvad skibets dagbog indeholder om de i nærværende formular angivne forhold, vedrørende den forestaaende reise.
2. Naar skemaet skal benyttes, bør der lægges et stykke blaapapir mellem 1ste og 2det blad og mellem 2det og 3die blad, stort nok til at dække hele opgaven. Første side beskrives saa med en lidt haard blyant. Er det nødvendigt at skrive paa omstaaende side af skemaet, vendes blaapapiret om, og man benytter blyanten paa 3die blads sidste side.
3. 1ste blad er bestemt til opbevaring ombord; de to andre rives af i den perforerede linje og afsendes før skibets afreise, som ovenfor nævnt.
4. Det til skibsinspektøren bestemte blad (2det blad) afsendes i den her vedheftede konvolut i frankeret stand under adresse Sjøfartskontoret.

Udskrift af skibets dagbøger før afgang fra havn.

(Se lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 § 54.)

Reg. tonnage — Kjendingssignal: — Hjemsted:

Damp / Seil ..... Brutto ..... Netto: ..... (.....) .....

ank. til ..... den ..... med ..... dagsreise fra ..... for*) .....

Ved ankomst var beholdningen af bunkerkul: ..... ton. Af vandballast haydes ved ankomst inde: ..... ton.

Under reisen paafyldt ..... ton paa tank no. ..... Under reisen udpumpet ..... ton af tank no. .....

udlosset (ladningens art og mængde):

I**) **Anm.** om indg. ladnings tilstand, dækslastkastning, slagside etc.; — aarsagerne? ..... Fortsæt omstaaende side, hvis nødvendigt.

indlastet i rummet (ladningens art og mængde):

II**) **Anm.** om udg. ladning (tilstand) stuvningen og de sikkerhedsforanstaltninger, der er foretagne til afværgelse af uheld. (Se § 54, punkt 2.) ..... Fortsæt omstaaende side, hvis nødvendigt.

indlastet paa dæk (ladningens art og mængde):

III**) **Anm.** om dækslasten (tilstand) høide over brønddæk og/eller over andre dæk samt hvorledes sikret. ..... Fortsæt omstaaende side, hvis nødvendigt.

indtaget ballast for udgaaende: 1) for tomt skib i ballast eller 2) som stivning under last.

vandballast: ton i bundtanker no. ..... / ton i pigtanker .....

anden ballast: art: ..... mængde: ..... Hvorledes sikret: .....

Bunkerkul ved afgang: ..... ton — (Forbrug pr. døgn: ..... ton med ..... knobs fart.)

Dybgaaende ved afgang: ..... fod ..... tom. forud / ..... fod ..... tom. agter

Fribord (mindste høide mellem overkant af dækslinjen og vandfladen***) om styrbord ..... fod ..... tom. / om bagbord ..... fod ..... tom.

Vandets salthol-dighed: ****)

Mandskabet udenom fører er almindelig .....**mand.** } Nu er der { .....styrmænd, ...andre dæksfolk, ...stuert og/eller kok, / .....maskinister, ...andre maskinfolk, ...kvinder. } **Ialt** .....**mand** .....kvinder.

Af mandskabet (kvinder ikke medregnet) } er: .....norske, ...svenske, ...danske, ...andre hvide, ...andre racer, ...under 18 aar.

IV**) **Anm.** om mandskabet siden sidste afgangsopgave, saasom: **afmønstring, sygdom** (dens art), **dødsfald** (aarsag, afdødes navn, hjemsted, og alder), **rømning** (nationalitet — hvis norsk, ogsaa hjemsted, alder, patent-nr.) og hvis **forlidet mandskab,** hvorfor nye ikke er mønstrede. .....Fortsæt omstaaende side, hvis nødvendigt.

Skader og reparationer
siden sidste afgangsopgave.

V**) **Anm.** Hvis havari paa skrog, rig eller maskineri sidste tur, anfør art og omfang samt midlertidige udbedringer. .....Fortsæt omstaaende side, hvis nødvendigt.

Skibets bestemmelsessted er: .....via.....

At ovenstaaende opgaver er, saavidt jeg nu ved, rigtige, og at skibet er udrustet paa forsvarlig maade for den forestaaende reise og i overensstemmelse med gjældende love og forskrifter, erklæres herved paa tro og love.

Afgangssted:.....den.....190

Nærværende afgangsopgave er sendt iland med: Førerens underskrift:.....

..... Førerens hjemsted:.....

*) For — at losse delvis eller helt og/eller — at laste delvis eller fuldt — ordre — at indtage bunkerkul — at reparere — at klassificere — nødhavn (anfør det, som passer).
**) Anfør det tilsvarende romertal ved de anmærkninger, der fortsættes paa omstaaende side.
***) Dækslinjen skal regnes fra det punkt, hvor hoveddækkets overkant ved midtskibsspantet skjærer skibssiden. For at undgaa feiltagelse ved opgivende af fribord bør dækslinjen være afmærket ved en 12 tom lang og 1 tom bred hvid streg anbragt saaledes, at stregens overkant er i flugt med hoveddækkets overkant.
****) I tilfælde af, at skibet lastes i almindeligt ferskt vand eller i sjøvand, er det tilstrækkeligt at anføre henholdsvis **f. v.** eller **s. v.**

14 april. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved de i cirkulære no. $\frac{16}{1906}$ omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Oranjeflodkolonien.

14 april. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til amtmanden i Tromsø amt, hvorved der i anledning af en indkommen forespørgsel fra N. N., Harstad, meddeles, at departementet med amtmanden antager, at der med udtrykket „salgsberettiget øllager" i lov om salg og skjænkning af brændevin m. v. af 17de mai 1904 § 36, I forstaaes et lager med bevilling til salg af øl, hvad enten lageret er et kommissionslager eller et lager for egen regning.

18 april. **Skrivelse****) fra udenrigsdepartementet, hvorefter den italienske koloni Erythrea fra 1ste april at regne har tiltraadt de i Washington den 15de juni 1897 afsluttede internationale overenskomster angaaende udveksling af breve og æsker med angiven værdi og angaaende postinkassationstjenesten.

19 april. **Cirkulære*****) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter der i toldangivelser for pakker til Tyskland varens produktionsland bør angives, naar der for vedkommende vare forlanges tilstaaet traktatmæssige toldbegunstigelser; produktionsattest bør derhos medfølge, naar der foreligger større forskjelligheder i toldsatserne.

23 april. **Skrivelse** fra finans- og tolddepartementet til amtmanden i Buskerud amt, hvorved der i anledning af endel af sekretæren i Drammens ligningskommission reiste spørgsmaal betræffende toldvæsenets pligt til at føre indseende med, at udskibning kun drives af de dertil berettigede, og navnlig at optrædende fuldmægtige for udskibningsberettigede virkelig har disses fuldmagt til at udfærdige udførselsangivelse over udskibede varer, meddeles, at departementet, der i sagens anledning har indhentet erklæringer fra toldinspektøren i Larvik og toldkammeret i Kristiania, skal bemerke, at det i toldloven af 20de september 1845, § 42, er foreskrevet, at speciel angivelse over indenrigske varer til udenrigske steder ikke skal antages uden af dem, der efter den gjældende handelslovgivning til varernes udskibning er berettigede. Af denne bestemmelse følger, at toldvæsenet pligter saa godt, det lader sig gjøre, at paase, at den almindelige handelslovgivnings bestemmelse om adgang til udskibning overholdes.

Det er imidlertid klart, at dette ikke kan medføre, at toldvæsenet i hvert enkelt tilfælde skal forlange fuldt bevis for, at

---

*) Bekjendtgj. 25de april i Overensk. nr. 4.
**) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

den, der fremstiller sig som udskiber, er dertil berettiget, idet 23 april.
et saadant forlangende i mange tilfælde vilde lægge et utaaleligt baand paa den heromhandlede forretningsvirksomhed, ligesom omstændighederne ofte kan være af den beskaffenhed, at formelt bevis overhovedet ikke lader sig tilveiebringe. Det maa derfor bero paa toldvæsenets skjønsmæssige bedømmelse af de foreliggende omstændigheder, hvorvidt og i hvilken udstrækning der skal kræves legitimation for en persons udskibningsret. Det samme antages at gjælde, ogsaa naar spørgsmaalet er om, hvorvidt en, der optræder som fuldmægtig for en anden, virkelig har dennes fuldmagt, idet der ikke findes noget forbud direkte eller antydningsvis mod at udfærdige udførselsangivelser ved fuldmægtig, og et saadant heller ikke, saavidt skjønnes, kan udledes af sagens natur, saaledes at det maa ansees i og for sig fuldt tilstedeligt at ordne de omhandlede forretninger gjennem fuldmægtig.

Da det som nævnt maa bero paa toldvæsenets bedømmelse af de foreliggende omstændigheder, om nærmere legitimation skal kræves, lader det sig vanskelig gjøre at opstille almindelige regler for toldvæsenets optræden i saa henseende.

Af hensyn til næringslivets interesser skulde man dog anse det rigtigst ikke at kræve speciel legitimation, naar vedkommende udskiber eller dennes fuldmægtig, forsaavidt ikke forholdet er specielt kjendt af toldvæsenet, afgiver en bestemt erklæring vedkommende sin udskibningsret eller sin beføielse til at optræde som fuldmægtig, og der ikke findes særlig grund til at betvile rigtigheden heraf (jfr. departementets i den almindelige lovsamling indtagne skrivelse af 25de april 1845). Det er imidlertid en selvfølge, at der bør vises en fremtrædende grad af forsigtighed med hensyn til forhold, der har foranlediget besværinger fra nogen kant, særlig forsaavidt disse besværinger grunder sig paa virkelig stedfundne urigtigheder.

Lov*)[1]) om indskrænkning af arbeidstiden i bage- 24 april.
rierne.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 3die april dette aar, saalydende:

§ 1. Al brødbagning skal være forbudt paa 17de mai samt paa søndag og andre helligdage, disse regnede fra den foregaaende dags aften kl. 6 til vedkommende søn- eller helligdags aften kl. 12. Sur- og hævlægning samt ovnsfyring kan foregaa før kl. 12.

*) Bekjendtgj. 25de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 14.
[1]) Se ot. prp. nr. 41 (1904—05); indst. O. VII (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 288—359; i lgt. side 89—124.

24 april. Forbudsbestemmelsen skal ikke have anvendelse paa bagermestrenes personlige arbeide paa lørdag eller andre helligaftener indtil kl. 8.

§ 2. Derhos skal det paa hverdagene være enhver, der driver bagernæring, forbudt i tiden fra kl. 8 aften til kl. 6 morgen at anvende sine i bageriet beskjæftigede folk til andet arbeide end tørring af kavringer og skibsbrød, sur- og hævlægning samt ovnsfyring. I forbindelse med disse arbeider kan dog af de dermed beskjæftigede arbeidere fra kl. 5 morgen udføres deiglavning, dog saaledes, at hertil i hvert bageri kun maa anvendes én mand for hver i bageriet i daglig drift værende bagerovn — konditorovne, kjæksovne og lignende undtaget — og høist 3 mand i hver bageriforretning. Dobbeltovne regnes som én ovn.

Det skal heller ikke være tilladt for den, der har leiet bageri, i videre udstrækning end ovenfor nævnt at bage i tiden fra kl. 8 aften til kl. 6 morgen, naar udleieren er interesseret i vedkommende bageribedrifts udbytte.

Arbeidstiden maa for den enkelte arbeider ikke overskride 12 timer i døgnet, medregnet spise- og hviletid, deriblandt en sammenhængende middagshvil paa mindst 1 time. Det skal staa arbeidsgiveren frit for istedenfor denne ordning at anvende en arbeidstid af 10 timer i døgnet, heri indbefattet hidtil sedvansmæssige spise- og hviletider. Ved overgangen fra den ene til den anden af disse ordninger har arbeiderne ret til mindst 24 timers varsel.

Ingen arbeider maa anvendes til det i nærværende paragrafs første led tilladte natarbeide mere end 6 nætter i løbet af 2 uger.

Dersom det i nærværende paragrafs første led tilladte natarbeide udføres af de om dagen beskjæftigede folk, fradrages der i deres daglige arbeidstid to gange saa lang tid, som natarbeidet har medtaget. Udføres natarbeidet af folk, der ikke tillige beskjæftiges om dagen, maa arbeidstiden ikke overskride 10 timer, heri indbefattet spise- og hviletider.

§ 3. Fra de i §§ 1 og 2 opstillede forbud skal være undtaget:

a. Nat til dagen før alle søn- og helligdage, naar ikke to saadanne følger paa hinanden, samt nat til 16de mai, forsaavidt denne ikke falder paa en søn- eller helligdag. I disse nætter kan arbeidet paabegyndes kl. 2 og vedvare til følgende eftermiddag kl. 6.
b. Nat til de to sidste virkedage forud for juledagene, nat til dagen før andre paa hinanden følgende søn- og helligdage samt nat til fastelavns lørdag og nat til fastelavns mandag. I disse nætter kan arbeidet paabegyndes kl. 10 og vedvare

til følgende eftermiddag kl. 6. Falder lille julaften paa en søndag, kan dog arbeidet fortsættes lørdag til kl. 10 aften. 24 april.

Arbeidstiden for den enkelte arbeider maa ikke overstige 15 timer de ovennævnte dage, medregnet spise- og hviletid, deriblandt en sammenhængende middagshvil paa mindst 1 time. Det skal dog staa arbeidsgiverne frit for istedenfor den sidstnævnte ordning at anvende en arbeidstid af 13 timer i døgnet, heri indbefattet tidligere sedvansmæssig spise- og hviletid.

Desuden kan der fra de i § 2 omhandlede forbud af hvert steds kommunestyre gjennem vedtægt, stadfæstet af kongen, gjøres undtagelse for enkelt tid af aaret, der paa vedkommende sted maatte pleie at medføre mere end almindeligt arbeide. Endelig kan politimesteren for en enkelt forbigaaende anledning meddele fritagelse, naar særegne forhold gjør det sterkt paakrævet, og vedkommende arbeider dertil har givet sit samtykke. Dog kan denne tilladelse ikke gives for længere tid end 6 arbeidsdage. Fritagelse udover denne tid kan efter andragende meddeles af amtmanden.

§ 4. Børn under 14 aar maa ikke sysselsættes i bagerier. Unge mennesker mellem 14 og 18 aar maa ikke anvendes til det i § 2, første led tilladte natarbeide og under ingen omstændighed over 12 timer i døgnet medregnet spise- og hviletid, deriblandt en sammenhængende middagshvil paa mindst 1 time.

§ 5. Arbeidsgiver, som overtræder denne lov, straffes med bøder. Med samme straf ansees arbeider, som udfører arbeide udover den i §§ 1—3 fastsatte tid.

§ 6. Denne lov skal ogsaa være gjældende for bagerivirksomhed, der drives i hoteller, beværtningsetablissementer og konditorier.

§ 7. Drives bageri af flere i fællesskab, ansees kun en af disse ligeoverfor nærværende lov som arbeidsgiver, medens de øvrige bliver at anse som arbeidere. Hvem der bliver at betragte som arbeidsgiver, skal uden ophold meddeles politiet, der ved opslag i vedkommende bageri bekjendtgjør dette.

§ 8. Lov om indskrænkning af arbeidstiden i bagerier m. v. af 6te august 1897 med tillægslov af 20de mai 1899 sættes ud af kraft.

Plakat*) indeholdende nye §§ 8 og 9 i plakaten af 16de januar 1897 og tillægsplakat af 7de juni 1902 angaaende regler til forebyggelse af sammenstød mellem fartøier og signaler for havsnød.

---

*) Bekjendtgj. 25de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 14.

24 april. Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: Som nye §§ 8 og 9 i plakaten af 16de januar 1897 og tillægsplakat af 7de juni 1902, indeholdende regler til forebyggelse af sammenstød mellem fartøier og signaler for havsnød, bestemmes herved:

§ 8. Lodsfartøier, som ligger ude for at lodse, skal ikke vise de for andre fartøier foreskrevne lyssignaler, men skal paa mastetoppen føre en lanterne med hvidt lys, der er synligt hele horisonten rundt, og desuden med korte mellemrum, der aldrig maa overstige 15 minutter, vise et eller flere blus (flare up light).

Ved klods nærmelse til eller af andre fartøier skal de have sine sidelanterner tændte, færdige til brug, og med korte mellemrum blinke med dem eller vise dem for at angive, i hvilken retning de stævner, idet det iagttages, at det grønne lys ikke bliver synligt om bagbord og det røde lys ikke om styrbord.

Et lodsfartøi af saadan klasse, at det maa lægge til siden af fartøier for at sætte lods ombord, kan vise en lanterne med hvidt lys istedetfor at føre den paa mastetoppen og kan istedetfor de omhandlede sidelanterner have ved haanden, færdige til brug, en sammensat lanterne med grønt glas paa den ene side og rødt glas paa den anden, til benyttelse som ovenfor beskrevet.

Et lods-dampfartøi udelukkende benyttet til tjeneste for autoriserede lodser skal, naar det ligger ude for at lodse og ikke er tilankers, foruden de for alle lodsfartøier foreskrevne lanterner i en afstand af 2,44 meter (8 engelske fod) under den hvide lanterne paa mastetoppen føre en lanterne med rødt lys saaledes indrettet og anbragt, at den kan sees hele horisonten rundt, og af saadan beskaffenhed, at lyset fra den er synligt i en mørk nat med klar luft i en afstand af mindst 2 kvartmil, samt endvidere føre de for fartøier underveis (under way) foreskrevne sidelanterner.

Naar dampfartøier ligger ude for at lodse, men tilankers, skal det foruden de for alle lodsbaade foreskrevne lanterner føre den ovenomhandlede lanterne med rødt lys, men ikke sidelanternerne.

Lodsfartøier, som ikke ligger ude for at lodse, skal føre de samme lanterner som andre fartøier af tilsvarende drægtighed.

§ 9. Fiskefartøier og fiskebaade skal, naar de er underveis (under way), og naar de ikke ved denne paragraf er forpligtede til at føre eller vise de nedenfor omhandlede lanterner, føre eller vise de for fartøier af tilsvarende drægtighed underveis (under way) foreskrevne lanterner.

a. Aabne baade, hvorved forstaaes baade, der ikke ved helt dæk er beskyttede mod sjøens indtrængen, skal, naar de om natten er beskjæftigede med noget slags fiskeri med udsatte redskaber, der ikke strækker sig over 46 meter (150 eng. fod) i horisontal retning fra baaden ud i far-

vandet, føre en lanterne med hvidt lys, der er synligt hele horisonten rundt. 24 april.

Aabne baade skal, naar de om natten er beskjæftigede med at fiske med udsatte redskaber, der strækker sig over 46 meter (150 eng. fod) i horisontal retning fra baaden ud i farvandet, føre en lanterne med hvidt lys, der er synligt hele horisonten rundt, og tillige ved nærmelse af eller til andre fartøier vise en anden lanterne med hvidt lys i det mindste 0,92 meter (3 eng. fod) lavere end den første lanterne og i en horisontal afstand fra den af mindst 1,52 meter (5 eng. fod) i den retning, i hvilken det udsatte redskab er fastgjort.

b. Fartøier og baade — undtagen aabne baade, som forklaret under bogstav a — skal, naar de fisker med drivgarn, saalænge som garnene er helt eller for en del i vandet, føre 2 lanterner med hvidt lys, hvor de bedst kan sees. Disse lanterner skal anbringes saaledes, at den lodrette afstand mellem dem ikke bliver under 1,83 meter (6 eng. fod) og ikke ovet 4,6 meter (15 eng. fod), og at den horisontale afstand mellem dem maalt i en linie langskibs ikke bliver under 1,52 meter (5 eng. fod) og ikke over 3,05 meter (10 engelske fod). Den nederste af disse 2 lanterner skal anbringes i retning mod garnene, og begge skal være af saadan beskaffenhed, at deres lys er synligt hele horisonten rundt i en afstand af mindst 3 kvartmil.

I Middelhavet og i de til Japans og Koreas kyster grænsende farvande skal seil-fiskefartøier under 20 tons bruttodrægtighed ikke være forpligtede til at føre den nederste af disse 2 lanterner; dersom de ikke fører den, skal de dog paa dens plads (i retning mod garnet eller redskabet) ved nærmelse af eller til andre fartøier vise en lanterne med hvidt lys, synligt i en afstand af mindst 1 kvartmil.

c. Fartøier og baade, undtagen aabne baade som forklaret under bogstav a, skal, naar de fisker med liner og har linerne ude, samt er fæstede til disse eller er i begreb med at hale dem ind og ikke er tilankers eller stilleliggende i den betydning, som under bogstav h nævnt, — føre de samme lanterner som fartøier, der fisker med drivgarn. Naar de sætter linerne ud eller fisker med linerne paa slæb, skal de føre de lanterner, som er foreskrevne henholdsvis for damp- eller seilfartøier underveis (under way).

I Middelhavet og i de til Japans og Koreas kyster grænsende farvande skal seil-fiskefartøier af under 20 tons bruttodrægtighed ikke være forpligtet til at føre den nederste af disse 2 lanterner; dersom de ikke fører den, skal de dog paa dens plads (i retning mod linerne) ved nær-

24 april. melse af eller til andre fartøier vise en lanterne med hvidt lys, synligt i en afstand af mindst 1 kvartmil.

d. Fartøier, der fisker med trawl, hvorved forstaaes at fiske med et redskab, der bliver slæbt paa bunden af havet, skal føre følgende lanterner:

1) Dersom de er dampfartøier, skal de paa den plads, der i § 2 a er foreskrevet for den hvide toplanterne, føre en lanterne visende 3 forskjellige lys og konstrueret og anbragt saaledes, at den viser hvidt lys fra ret forud til 2 streger paa hver boug og grønt lys og rødt lys over en bue af horisonten fra 2 streger paa hver boug til 2 streger agtenfor tvers henholdsvis paa styrbords og bagbords side. Ikke mindre end 1,83 meter (6 engelske fod) og ikke mere end 3,66 meter (12 engelske fod) under denne trefarvede lanterne føres derhos en lanterne saaledes konstrueret, at den viser et klart, ensartet og uafbrudt hvidt lys, der er synligt hele horisonten rundt.

2) Dersom de er seilfartøier, skal de føre en lanterne saaledes konstrueret, at den viser et klart, ensartet og uafbrudt hvidt lys, der er synligt hele horisonten rundt, og skal tillige ved nærmelse af eller til andre fartøier i betimelig tid for at forebygge sammenstød vise et hvidt blus (flare up light) eller fakkel (torch), hvor det bedst kan sees.

Alle de i bogstav d 1 og 2 nævnte lys skal være synlige i en afstand af mindst 2 kvartmil.

e. Fartøier, der skraber østers, og andre fartøier, der fisker med bundskrabe, skal føre og vise de samme lys som trawlere.

f. Fiskefartøier og fiskebaade kan naarsomhelst benytte blus i forbindelse med de lanterner, som de ifølge denne paragraf er tilpligtet at føre og vise, og de kan ogsaa benytte arbeids-lanterner.

g. Ethvert fiskefartøi og enhver fiskebaad under 46 meters (150 eng. fod) længde, der ligger tilankers, skal føre en lanterne med hvidt lys, som hele horisonten rundt er synligt i en afstand af mindst 1 kvartmil.

Ethvert fiskefartøi af 46 meters (150 eng. fod) længde eller derover, der ligger tilankers, skal føre en lanterne med hvidt lys, som hele horisonten rundt er synligt i en afstand af mindst 1 kvartmil, og desuden føre en anden lanterne, saaledes som bestemt i § 11 for fartøier af denne længde.

Skulde noget saadant fartøi, hvadenten det er under eller over 46 meter langt, være fæstet til et garn eller andet fiskeredskab, skal der ved nærmelse af eller til andre fartøier vise endnu en lanterne med hvidt lys, anbragt mindst 0,92 meter (3 eng. fod) lavere end ankerlanternen og i en

horisontal afstand af mindst 1,52 meter (5 eng. fod) fra denne i retning mod garnet eller fiskeredskabet. 24 april.

h. Dersom fartøi eller baad, medens der fiskes, bliver stilleliggende som følge af, at dets (dens) fiskeredskab er kommet uklar af skjær eller anden hindring, skal det (den) om dagen nedhale det under bogstav k foreskrevne dagsignal, om natten vise den eller de lanterner, som er foreskrevne for et fartøi tilankers, og under taage, tykke, snefald eller svære regnbyger gjøre det signal, som er foreskrevet for et fartøi tilankers (se § 15 d og § 15 sidste passus).

i. Under taage, tykke, snefald eller svære regnbyger skal fartøier, som fisker med drivgarn og er fæstede til sine garn, samt fartøier, som fisker med trawl, bundskrabe, eller hvilketsomhelst slags bunddræg, og fartøier, som fisker med line og har linerne ude, dersom de er af 20 tons bruttodrægtighed eller derover, med mellemrum af ikke over 1 minut give et stød — dampfartøier med damppibe eller sirene og seilfartøier med taagehorn — hvert stød efterfulgt af ringen med klokken. Fiskefartøier og baade af mindre bruttodrægtighed end 20 tons skal ikke være forpligtet til at give de ovennævnte signaler, men skal, dersom de ikke giver dem, mindst hvert minut give et andet kraftigt lydsignal.

k. Alle fartøier og baade, som fisker med garn, liner eller trawl, skal, naar de er underveis (under way), om dagen tilkjendegive sin beskjæftigelse for et sig nærmende fartøi ved at heise en kurv eller andet fyldestgjørende signal, hvor det bedst kan sees. Dersom fartøier eller baade tilankers har sine fiskeredskaber ude, skal de, naar andre fartøier nærmer sig, vise det samme eller et lignende signal paa den side af fartøiet, paa hvilken disse kan passere.

De fartøier, som ved denne paragraf er forpligtede til at føre eller vise de deri ovenfor omhandlede lanterner, skal ikke være forpligtede til at føre de i § 4 a og § 11 sidste passus bestemte lanterner.

Nærværende plakat træder i kraft fra 1ste mai 1906, fra hvilken tid §§ 8 og 9 i plakat af 16de januar 1897 og tillægsplakat af 7de juni 1902 ophæves.

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Værdalen herred, Nordre Trondhjems amt, under 9de mars 1906 fattet 24 april.

*) Bekjendtgj. 25de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 14, hvor vedtægten er indtagen.

24 april. beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

24 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov af 29de juni 1894 § 2 bestemmes, at den ved høieste resolution af 18de oktober 1889 for Stavanger amt fastsatte fredningstid for hummer forandres, — undtagen forsaavidt angaar Skaare og Torvestad herreder —, saaledes at fredningstiden indtil videre skal være fra 1ste juli til kl. 8 morgen den første søgnedag i januar.

24 april. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 § 44 bestemmes, at tiur og røi skal være fredet det hele aar i et tidsrum af 3 aar, regnet fra 1ste januar 1906, i Kristians amt. Denne resolution træder i kraft straks.

24 april. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold af lov om indskrænkninger i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, meddeles stadfæstelse, gjældende indtil videre, paa de af herredsstyret for Foldereid herred under 10de oktober 1905 vedtagne regler for forebyggelse og slukning af skogbrand inden herredet, dog med enkelte forandringer.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til fattigloven af 19de mai 1900 §§ 28 og 33 meddeles stadfæstelse paa en foreslaaet plan for et sikkerhedsfond ved Kjøli gruber (The Kjøli Mines Ltd.) i Aalen herred.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved de af stortinget under 15de januar og 19de april 1906 fattede beslutninger angaaende justitsdepartementets civile budget for terminen 1ste april 1906—31te mars 1907 (indtægtsbudgettets hovedpost V, kap. 1 og udgiftsbudgettets hovedpost V, kap. 1—8)[1]) befales tagne tilfølge, hvorhos i henhold hertil ligeledes bestemmes:

I. At gagerne for Alten, Hammerfest, Tanen, Vardø og Varanger sorenskriverembeder fra 1ste januar 1906 forhøies til kr. 4 800,00, dog saaledes, at de nuværende indehavere af Hammerfest og Tanen sorenskriverembeder, for deres embedstid oppebærer henholdsvis kr. 4 963,00 og kr. 4 895,00. For tidsrummet 1ste januar—31te mars 1906 bliver disse gagetillæg at udrede af det for forrige budget-

*) Bekjendtgj. 25de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 14.
**) Bekjendtgj. 25de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 14, hvor reglerne er indtagne.
[1]) Indst. S. XXII. St.tid. s. 514—528.

termin til tilfældige og uforudseede udgifter i almindelighed bevilgede beløb. 24 april.

II. At fra 1ste april 1906 den ved kongelig resolution af 16de juli 1845 oprettede ældre politiassistentbestilling i Drammen inddrages, og at der fra samme tid oprettes et politifuldmægtigembede sammesteds med en aarlig løn af kr. 2 000,00, hvoraf statskassen udreder kr. 600,00 og kommunekassen kr. 1 400,00 med tillæg af statskassen paa kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjeneste.

Kongelig kundgjørelse*)[1]) angaaende toldafgifter fra 1ste april 1906. 24 april.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: Saasom stortinget den 28de, 29de og 30te mars dette aar har fattet beslutninger, hvorefter der fra 1ste april d. a. skal gjælde følgende bestemmelser angaaende toldafgifter:

§ 1. Af varer og fartøier skal følgende afgifter erlægges til statskassen: a) indførselstold, b) oplæggelsesafgift, c) laste- og fyrafgift.

§ 2. Indførselstold, der beregnes efter vedføiede tarifs minimale satser, erlægges af de i tarifen under Baade, a, omhandlede lystbaade og lystfartøier samt af udenrigske varer, der indføres til forbrug i landet, uden hensyn til, om indførselen sker for privates eller for det offentliges regning, og ligeledes af indenrigske varer af det slags, at der ved udførsel til udlandet er tilstaaet tilbagebetaling af erlagte afgifter til det offentlige.

Forsaavidt der ikke er truffet nogen overenskomst med et fremmed land om de gjensidige handels- og skibsfartsforbindelser, og dette land behandler norske varer eller norsk skibsfart ugunstigere end andre landes, træder de maksimale satser i kraft mod vedkommende land. Naar nogen med fremmed land indgaaet tariftraktat træder ud af kraft, skal de maksimale satser være gjældende for de varers vedkommende, for hvilke toldafgiftens størrelse har været bundet ved paagjældende traktat. Dog kan kongen, naar særlige forhold gjør det ønskeligt, forordne, at ovenstaaende bestemmelser, i sin helhed eller for enkelte varers vedkommende, ikke skal komme til anvendelse, før sagen har været forelagt stortinget til endelig afgjørelse. Det overlades til kongen at bestemme, hvorvidt og for hvilke varer særskilte legitimationer bliver at kræve, forat den almindelige tarifs bestemmelser derpaa skal kunne bringes til anvendelse.

---

*) Bekjendtgj. 26de april i Lovtidende 1ste afd. nr. 15.

[1]) Se Lovtidende 2den afd. for 1906, side 138.

24 april. Fritaget for den anordnede indførselstold er, foruden varer, til hvis toldfrie indførsel nogen har erholdt eller herefter erholder speciel bevilling eller tilladelse, endvidere:

a. Skibsinventarium (det i tarifen under Baade, a, omhandlede undtaget), hvorunder kahyts-, kabys- og deslige inventarium, forsaavidt det med hensyn til beskaffenhed og mængde skjønnes passende og forbliver til brug for det samme fartøi, i hvilket det hidførtes fra udlandet. At inventariesorterne som transitvarer her fra riget er udførte i det samme fartøi, til hvilket de ved dets tilbagekomst befindes at være taget i brug, bevirker ingen forpligtigelse til erlæggelse af indførselstold.

b. Lignende inventarium, der indberges her til landet, løst eller fra skibe, der er strandet ved den norske kyst. Ligeledes inventarium, der har tilhørt norke skibe, som i udlandet er strandet eller lovlig kjendt usjødygtige, efterat de fornødne bevisligheder er godkjendt af tolddepartementet.

c. Skibsproviant og andre skibsfornødenheder, som fartøier medbringer fra udlandet, og som forbliver ombord, dog ikke mere end toldopsynet skjønner at være passende i forhold til fartøiets størrelse, dets besætning og passagerer, samt den tid, hvori det opholder sig paa ankomststedet. Dersom de medbragte varer eller passagerer er bestemt til forskjellige indenlandske steder, kan denne toldfrie afbenyttelse vedblive, indtil fartøiet kommer til det sted, hvor resten af de fra udlandet medbragte varer og passagerer afgives, ligesom ogsaa under opholdet sammesteds. Udklarerer fartøiet derefter til udlandet, eller gaar det til andet indenlandsk sted uden at have indtaget varer, kan det tiloversblevne af proviant og andre skibsfornødenheder vedblive til brug ombord uden tolds erlæggelse, forsaavidt det ikke overskrider hvad toldopsynet efter den forehavende reises længde og andre omstændigheder maatte finde passende. Gaar fartøiet derimod til et andet indenlandsk sted, efter at have indtaget varer til indlandet, uden tillige at have udklareret til udlandet, maa det tiloversblevne berigtiges, forsaavidt det ikke kan ansees for ubetydeligheder, hvilket ogsaa maa ske, naar mandskabet afmønstres, saafremt det tiloversblevne ikke lægges under toldvæsenets laas eller segl.

Med hensyn til skibsproviant i dampskibe, der gaar i kombineret inden- og udenrigsk fart, bliver de her givne bestemmelser at anvende med de nærmere begrænsninger, som tolddepartementet til forebyggelse af mulige misbrug maatte finde nødvendige.

Kaffe, the, sukker, smør, alle slags, kjød og flesk, andet ferskt kjød i hermetisk lukkede eller lufttætte kar,

haardt brød, svidsker, risengryn og rismel, seildug samt oljer til belysning og maskinbrug, der udføres af oplagene, kan udleveres toldfrit til brug ombord i fartøier, der er bestemte til udlandet eller til hval-, hvalros- eller sælhundfangst i Sydhavet eller i Nordishavet, saasnart udklarering har fundet sted og mandskabet er paamønstret, dog kun, forsaavidt toldopsynet finder, at disse varers mængde ikke overskrider, hvad der ansees passende, og under betingelse af, at skipperen skriftlig forsikrer som redelig mand paa tro og love, at sagerne er bestemt til proviant for besætning eller passagerer eller, forsaavidt de udleverede varer er oljer, bestemt til belysning eller maskinbrug ombord i fartøiet, samt at varerne ikke med hans vilje skal blive indsneget her i landet. 24 april.

Naar mandskabet under et fartøis istandsættelse opholder sig iland, kan af den fra udlandet medbragte proviant toldfrit udleveres, hvad der efter toldvæsenets skjøn ansees fornødent til mandskabets brug.

d. Klædningsstykker og andre reisefornødenheder, som tilhører reisende, forsaavidt de med hensyn til mængde og beskaffenhed af toldopsynet skjønnes at være indført til eget brug. Medbringes saadanne sager ikke af den reisende selv, indgaar de kun toldfrit, naar toldopsynet, foruden at skjønne, at de er indført til eget brug, finder, at de bærer spor af at være brugt. Klædningsstykker og andet reisegods, der har tilhørt norske, som er døde udenfor riget, indgaar ligeledes toldfrit, forsaavidt de bærer spor af at være brugt.

e. Redskaber, kjøre- og ridetøi, husgeraad, bohave eller deslige, naar disse gjenstande bærer spor af at være brugt, og de indgaar for regning af og til brug for personer, som har opholdt sig i udlandet mindst et aar og der har eiet og betjent sig af samme. Ligeledes sager, der ved arv tilfalder nogen her i landet bosat, saafremt de bærer spor af at være brugt. Ogsaa andre brugte sager kan af toldepartementet tillades indført toldfrit eller mod en ringere told end den for varen i almindelighed bestemte.

f. Prøver, forsaavidt de skjønnes ikke at kunne være gjenstand for handel. Se forøvrigt § 12.

g. Emballager, som indeholder varer, og som tydelig skjønnes at være af almindeligt slags, forsaavidt det ikke utrykkeligt er anført, at de ved toldbebandlingen skal medregnes i varens vægt eller fortoldes særskilt. Ligeledes emballager, som returneres og har indeholdt fra landet udførte varer. Som emballage betragtes det materiale, der indkommer som garnering i fartøier.

Anm.: Sildetønder indgaar ikke toldfrit, selv om de har indeholdt herfra landet udførte varer.

24 april. § 3. Med hensyn til indførsel fra Sverige til Norge skal, forsaavidt ikke kongen anderledes bestemmer, gjælde følgende særlige regler:

1. Ved reise landværts fra Sverige til Norge skal det med undtagelse af spillekort, der er underkastet saavel stempelafgift som told, samt brændevin og spiritus tilligemed deraf tilberedte drikke saavelsom vin, for hvilke sidste varer told skal erlægges, være tilladt toldfrit at medføre af til indførsel tilladte, told underkastede naturprodukter eller tilvirkninger følgende mindre partier, nemlig:

brød 10 kg.,
flesk 10 kg.,
garn, alle slags, tilsammen 5 kg.,
kaffe og kaffesurrogater tilsammen 5 kg.,
malt 10 kg.,
risengryn 5 kg.,
sukker 5 kg.,
kornvarer, umalede, 40 kg.,
kornvarer, malede, 25 kg.,
tobak 1 kg.,
vævede tøier, alle slags, tilsammen 15 meter, dog ikke udover en samlet værdi af kr. 25,00,
øl 5 liter samt
andre varer til en samlet værdi af kr. 20,00.

For vare, som af reisende medføres i større mængde end ovenfor fastsat, skal told overensstemmende med, hvad der ellers gjælder, erlægges for hele den af varen indførte kvantitet.

Den i nærværende passus omhandlede toldfrihed gjælder ikke for varer, som indføres i handelsøiemed enten for paa sædvanlig maade at sælges eller for at leveres som erstatning for udført arbeide, ei heller for varer, som indføres af handlende eller for handlendes regning, forsaavidt de er af de slags, med hvilke han driver handel.

Reisende skal, om nogen toldfunktionær fordrer det, være forpligtet til, foruden at opgive bedrift og hjemsted, at aflevere en under edelig forpligtelse afgiven skriftlig forsikring om, at de varer, han medfører, ikke indføres i handelsøiemed, saaledes som ovenfor omhandlet. Indføres varerne ikke for reisendes egen regning, skal saadan forsikring afgives af den, for hvis regning de indføres.

Undlader nogen at afgive saadan forsikring, skal varerne paa sædvanlig maade toldbehandles.

2. Varer, som over Svinesund eller Iddefjorden østenfor Sponviks Skanse føres fra Sverige til Norge i færge, pram eller baad under 4 tons drægtighed eller om vinteren over isen, skal med hensyn til toldvæsenet ansees som landværts indførte, for-

saavidt de ikke enten sjøværts er ført til den svenske side af 24 april.
nævnte færgested eller fjord og derfra siden overført til den norske side, eller de er overført til den sidste for derfra umiddelbart at bringes videre sjøværts.

3. Hvis i grænsetrakterne nogen eier eller bruger eiendom paa begge sider af grænsen, kan udsæd, kreaturer og redskaber, som behøves for eiendommens drift, føres toldfrit over grænsen til Norge.

4. Varer, som af grænsebefolkningen for husholdningsbehov føres fra Norge til Sverige for at forædles gjennem blegning, farvning, garvning, maling, spinding, vævning eller anden lignende bearbeidelse eller til reparation, og som efter saadan forædling eller reparation gjenindføres, skal ved gjenindførselen være frie for toldafgifter.

Ligeledes skal varer, som af grænsebefolkningen for husholdningsbehov føres fra Sverige til Norge for her at undergaa saadan forædling eller reparation som ovenfor omhandlet og derefter gjenudføres til Sverige, ved indførselen til Norge være frie for toldafgifter.

5. Trækdyr og kjøretøier, som aabenbart blot anvendes til transport af gods eller personer fra Sverige til Norge, er ikke underkastet toldafgifter.

6. Til forebyggelse af misbrug af de i 3dje, 4de og 5te passus gjorte indrømmelser har finans- og tolddepartementet eller i særskilt tilfælde vedkommende toldmyndighed ved grænsen at meddele de nærmere kontrolforskrifter, som kan ansees fornødne.

Finans- og tolddepartementet bemyndiges til for indførselen til visse landsdele eller ad visse veie at forhøie de i denne paragraf fastsatte maksima for den toldfrie indførsel samt til at bestemme, at toldfriheden skal for visse mindre kvanta tilstaaes, om end varen indføres for at sælges, naar den er tilvirket i et til Norge stødende svensk grænsedistrikt, er et produkt af landbrug eller husflid, og indførselen sker for producentens regning. Departementet skal derhos være bemyndiget til helt eller delvis at undlade at lade opkræve indførselstold af, hvad der indføres over landgrænsen nordenfor Nordre-Trondhjems amt.

§ 4. Varer, der er faldne paa havet eller paa ubeboede strækninger i polaregnene og derfra direkte indføres, ansees som indenlandske varer, faldne paa det sted, hvortil de indføres.

§ 5. Beskadigede toldpligtige varer, forsaavidt det enten ved toldopsynets skjøn eller paa anden maade godtgjøres, at de under reisen, d. e. efterat de er indladet, og førend de er ilandbragt, er blevne i den grad beskadiget, at værdien er forringet med en fjerdepart eller mere, fortoldes, saafremt de sælges ved auktion, med 15 procent af auktionsbeløbet, dersom de sælges ufortoldede, og med 13 pct., dersom de sælges fortoldede. I

24 april. begge tilfælde lægges til auktionsbeløbet salær og andre omkostninger, som kjøberen pligter at erlægge udenfor auktionsbudet.

Af følgende varer bliver dog indførselstolden at beregne med vedføiede procenter:

Af kaffe	i fortoldet stand	20 pct.
„ do.	i ufortoldet do.	25 „
„ malt	i fortoldet do.	66⅔ „
„ do.	i ufortoldet do.	200 „
„ sukker	i fortoldet do.	40 „
„ do.	i ufortoldet do.	67 „
„ tobaksblade, karotter og tobaksstilke:		
	i fortoldet stand	60 „
	i ufortoldet do.	150 „

Nærværende bestemmelser kommer ikke til anvendelse paa brændevin.

Det beror derhos i ethvert fald paa eieren eller hans kommissionær, om han foretrækker at erlægge tolden efter de ellers bestemte regler.

§ 6. Naar en vare er sammensat af dele, der svarer forskjellig told, og den ikke kan henføres under nogen af de i tarifen for indførselstolden nævnte varer, staar det fortolderen frit for at skille delene ad og fortolde dem særskilt. Kan en saadan adskillelse ikke finde sted, eller ønsker fortolderen den ikke, kan fortoldning paa nysnævnte maade alligevel foregaa, dersom toldopsynet antager med en efter omstædighederne tilfredsstillende nøiagtighed at kunne anslaa de forskjellige deles vægt, forsaavidt disses fortoldning efter vægt er bestemt. Er ingen af disse betingelser for delenes særskilte fortoldning forhaanden, henregnes varen i sin helhed til den af delene, hvoraf den hovedsagelig bestaar, og kan dette heller ikke afgjøres af toldopsynet, fortoldes varen med 15 pct. af værdien.

Gjenstande, som blot tjener til at befæste eller forbinde de enkelte bestanddele af et helt, saasom spiger, hængsler, beslag, laase o. s. v., tages ikke i betragtning, men varerne henføres til den tarifpost, hvorunder de uden disse biting vilde være at henføre. Den samme regel befølges med uvæsentlige forsiringer.

De her givne regler gjælder ikke de under bomuld, lin, silke og uld opførte varer.

§ 7. Naar varer skal fortoldes efter vægt, forstaaes herved nettovægt (vægten af selve varen uden nogen emballage eller pakning), saafremt ikke i tarifen anderledes er bestemt.

Nettovægten udfindes i almindelighed ved at veie varen med den emballage, hvori den er indført, og derfra trække den tara, som er bestemt for varen paa det sted, hvor den er opført i tarifen. Er ingen tara der fastsat, beregnes følgende:

for fustager og kasser	12	pct.	24 april.
for buteljer, flasker, glas og krukker med eller uden omsvøb	30	„	
for emballage af metal	20	„	
for bast, straa, siv og andet deslige . .	3	„	
for sække samt andre emballager af lærred eller strie: enkelte	2	„	
dobbelte	3	„	

Har foustager eller kasser omsvøb af lærred, matter eller andet saadant, lægges 3 pct. af bruttovægten til den tara, der er anordnet for deslige pakninger uden omsvøb, og den sammenlagte tara fradrages bruttovægten. Indkommer varer med en ydre emballage af fustage eller kasse om den sædvanlige pakning, hvorfor tara i vedføiede tarif eller her foran er bestemt, er det tilladt forinden veiningen at borttage den ydre emballage. I andre tilfælde maa, naar varen veies brutto, d. e. med emballage, ingen del af denne undtages fra veiningen, hvad enten der for emballagen skal beregnes tara eller ikke. Naar det er bestemt, at en vare skal fortoldes med nærmeste emballage, gives der alene fradrag i vægten for den ydre emballage af sædvanlig slags, hvori varen indføres, saasom fustager, kasser eller deslige, med eller uden omsvøb.

Nettoveining finder sted:

1. Naar der hverken i vedføiede tarif eller i de her foran givne bestemmelser findes nogen for tilfældet anvendelig regel for tara.
2. Naar toldopsynet finder det fornødent at aftage emballagen for at undersøge varen, eller det anser emballagen udsædvanlig.
3. Naar fortolderen ikke er tilfreds med den tara, som i vedføiede tarif eller her foran er fastsat, og det ikke i tarifen er udtrykkelig bestemt, at fortolderen ikke kan kræve nettoveining. Er nettovægten efter fortolderens begjæring bleven undersøgt, tilstedes det ikke at beregne nettovægten ved at trække den bestemte tara fra bruttovægten. Naar ingen tara for varen eller emballagen er bestemt, og undersøgelse af tara ikke er mulig, fordi varen under toldbehandlingen ikke lader sig skille fra emballagen, tilstaaes tara efter det i handelen sædvanlige, eller, saafremt dette ikke vides, efter toldopsynets skjøn.

For varers tilfældige større fugtighed end sædvanligt kan intet fradrag i vægten eller maalet finde sted. Er vareme derimod formedelst sjøskade eller andre omstændigheder blevne gjennemtrukket af vand, anslaaes vægten eller maalet som for varer af samme slags i tør tilstand.

§ 8. Oplæggelsesafgift betales for varer, som er henlagte

24 april. paa toldvæsenets pakhuse, dersom de ved et og samme toldsted henligger over 10 dage, regnet, forsaavidt angaar sjøværts indførte varer, fra den dag, vedkommende fartøi begynder at losse. For 10 dage eller derunder betales intet. For hver dag, varerne henligger længere paa pakhuset, betales kr. 0,30 for hver kubikmeter af varen med dens emballage. Den mindste afgift for varer, som paa én gang udtages, er kr. 0,40.

§ 9. Laste- og fyrafgift erlægges af fartøier, der til riget indfører varer, med kr. 0,80 for hver ton, og af fartøier, der fra riget udfører varer, med kr. 0,50 for hver ton, dog saaledes:

A. At ingen afgift beregnes af fartøier, der gaar paa fiskeri eller fangst herfra riget, dog saaledes, at, hvis de udfører varer til et fremmed land, bliver afgiften at beregne saavel ved udgaaende som ved indgaaende. Medbringes ved hjemkomsten varer, som er indtaget i udlandet, beregnes afgift for indgaaende efter de almindelige regler. Saadan afgift beregnes dog ikke af fisk, salt og tønder, der af saadanne fartøier indføres fra Island, Færøerne eller Shetlandsøerne.

Militære hospitalsfartøier skal i krigstid være fritaget for at erlægge saadan afgift.

B. At afgiften kun beregnes med kr. 0,40 for hver ton, naar fartøiet ankommer til eller afgaar fra Hammerfest, Vardø eller Vadsø.

Ved afgiftens beregning iagttages forøvrigt:

a. Den beregnes af saa mange tons, som lades eller losses, dog aldrig af flere tons, end fartøiets nettodrægtighed paa den tid, afgiften pligtes, undtagen forsaavidt der til vareførsel er benyttet opbygninger eller shelterdæksrum, som kan lukkes, men paa grund af enkelte aabninger ikke er medmaalt i bruttodrægtigheden. Er dette tilfældet, beregnes ogsaa afgift af det antal tons, som de i disse rum indtagne varer bestuver. Udgjør det, der ved samme toldsted lades eller losses, ikke en ton, erlægges ingen laste- og fyrafgift. De fornødne regler om varers ansættelse til tons gives af kongen.

Af hummer- og fiskefartøier, der udfører eller indfører hummer eller levende fisk, beregnes afgiften af den halve nettodrægtighed, uanseet mængden af den hummer eller fisk, der indehaves.

b. Naar et fartøi ved udgaaende paa samme reise igjen medtager varer, som med det har været indført og oplagt paa transitoplag, bliver hverken for ind- eller udgaaende laste- og fyrafgift af disse varer at beregne. Paa samme maade forholdes med deslige varer, om de ogsaa igjen udføres med et andet fartøi, naar det fartøi, hvormed de har været indførte, er saa beskadiget, at det ikke kan fortsætte reisen. Det samme gjælder for de fartøiers vedkommende, der ind-

kommer i nødhavn, ved salg af havarerede varer, naar dette foretages efter vedkommende myndigheders bestemmelse. 24 april.

c. Til den lastede del af et fartøis drægtighed regnes for laste- og fyrafgiftens vedkommende ikke det rum, der optages af:

1. Hø, halm, splitved og anden ved, sagmug og andet affald fra sagbrugene, is, mursten, tagsten og sten, tilhugne saavelsom utilhugne, og hvad enten stenen er formalet eller ikke, indeholder metalliske bestanddele eller ikke, heri dog ikke indbefattet apatit, ved udførsel.
2. Hø, halm, gibs, gjødning og sand samt emballager, hvori varer her fra landet har været udført, ved indførsel.
3. Reisegods, der tilhører medfølgende passagerer, skibets proviant og andre gjenstande til brug ombord i skibet paa dets paagjældende reise, f. eks. stenkul i dampskibe og redskaber til fiskefangst.
4. Aabne baade, der af norske fiskere anvendes til fiskeri udenfor riget, saavel ved udførsel som gjenindførsel.
5. Varer, der indføres i samme fartøi og paa samme tur, hvorved de udførtes.

§ 10. Fremmede fartøier og varer, som ind- eller udføres i dem, er ikke underkastet andre eller høiere afgifter end norske fartøier og de varer, som ind- eller udføres i disse, medmindre der af kongen maatte bestemmes erlagt forhøiede vare- eller skibsafgifter af nogen fremmed nation.

§ 11. Naar udenrigske varer, hvoraf ifølge særlige bestemmelser ved enkelte toldsteder enten ingen eller en lavere indførselstold end den sædvanlige har været erlagt, henføres til andre indenrigske steder, skal indførselstold eller forskjellen mellem den paa afgangstedet erlagte og den paa lossestedet gjældende indførselstold erlægges.

Bliver et produkt, der paa et indenrigsk sted er frembragt af en udenrigsk vare, som der indgaar enten toldfrit eller mod lavere told end den almindelige, henført til et andet indenrigsk sted, hvor den vare, der er anvendt til tilvirkningen, enten ikke er toldfri eller svarer høiere told, skal produktet paa lossestedet svare den der for varen, hvoraf det er tilvirket, gjældende indførselstold, dog med fradrag af den told, der paa afgangsstedet maatte være erlagt af varen.

Fra disse regler undtages dog de kornvarer, som fra steder i Finmarkens amt hjembringes af fiskere i deres til fiskerierne brugte baade.

§ 12. Under de nærmere betingelser, som af tolddepartementet fastsættes, bliver indførselstolden at tilbagebetale for prøver, som i uforandret stand igjen udføres til udlandet, naar forbehold derom er gjort ved indførselen. Ligeledes kan tolddepartementet bevilge tilbagebetaling af indførselstold for fortoldede raamateri-

24 april. alier og andre stoffe, som i forarbeidet stand udføres til udlandet eller til skibsbrug, for fortoldede hjælpestoffe, anvendte til tilvirkninger, der udføres til udlandet eller til skibsbrug, og efter omstændighederne for andre fortoldede varer, naar disse i uforandret stand igjen udføres.

Ved bygning af skibe ved indenlandske skibsværfter tilstaaes toldgodtgjørelse for fartøier over 50 brutto registertons efter følgende skala:

a. For dampskibe forsynede med hovedmaskiner og hovedkjedler, der er indsat i skrogene ved norske verksteder:
   1. af jern eller staal . . kr. 2,00 pr. registerton brutto
   2. af træ . . . . . „ 1,50 - — „
b. For dampskibe uden hovedmaskiner eller kjedler, forudsat at skibet forøvrigt er fuldt udstyret paa sedvanlig maade med alt, der ikke udelukkende vedkommer hovedmaskiner og kjedler . . . „ 1,00 - — „
c. For seilskibe af jern eller staal . . . . . „ 1,50 - — „
d. For seilskibe af træ . . . „ 1,00 - — „

Laste- og fyrafgift tilbagebetales, naar de udførte varer med samme fartøi paa samme tur føres tilbage og atter ilandbringes her i riget. Hvis kun en del af ladningen saaledes tilbageføres, bestemmer tolddepartementet, hvorvidt og i tilfælde med hvilket beløb saadan tilbagebetaling skal finde sted.

Tarif

for indførselstolden og for tara.

Løbe-nr.		Indførselstold.	
		Minimal.	Maksimal.
	A.	Kr.	Kr.
1	Ammoniak og dens salte . . . . . 1 kg.	fri	0,05
	Anm. Jernflasker, der indføres som emballage om komprimeret ammoniak, fortoldes som retorter (metaller C 16).		
	Ammunition og sprængstoffe:		
2	1. krudt, røgsvagt (hvorunder ballistit) 1 kg.	0,50	0,65
3	2. krudt og sprængstoffe, andre slags (hvorunder nitroglycerin og dynamit) . . 1 kg.	0,12	0,15
4	3. ladede patroner og forladninger, med æsker, papir og lignende nærmeste emballage 1 kg.	0,30	0,40
5	4. patronhylser og emner til patronhylser (kopper) samt mantelkopper til kugler . . .	frie	frie
6	5. projektiler til kanoner og andet grovt skyts	frie	frie
7	6. hagel og kugler til haandskydevaaben, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,08	0,10
8	7. mantlede projektiler til haandskydevaaben 1 kg.	0,15	0,18
9	8. fænghætter, alle slags . . . . . 1 kg.	frie	1,00
10	9. lunter . . . . . 1 kg.	0,25	0,25
11	10. fyrverkerisager . . . . . 1 kg.	1,00	1,50
	Afdrag i vægten gjøres ikke under 10 for æsker, papir eller lignende omslag.		
	Antimonium, som metaller I.		
	Apotekervarer, d. e. alle varer, der er gjenstand for apotekernes enehandel i detail, forsaavidt de ikke andetsteds er ansatte til told:		
	a. spiritusholdige, som brændevin.		
12	b. andre	frie	frie
13	Asfalt, jordbeg, ublandet eller blandet med harpiks, sand eller deslige, samt arbeider deraf	fri	fri
14	Aske af træ eller andre plantedele	fri	fri

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	B.		
	Baade:		
15	a. lystbaade og lystfartøier, med eller uden inventarium, herunder kaproningsbaade (ind- og udriggere) . . . . . a. v.	15 pct.	15 pct.
16	b. andre baade, med inventarium	frie	frie
	Baand og belter deraf, alle slags, ogsaa med ivævet gummielastikum, guttaperka og lign.:		
17	a. af silke alene eller af silke med ivævet metaltraad . . . . . 1 kg.	10,00	12,00
18	b. af halvsilke . . . . . 1 kg.	5,50	7,00
19	c. uldbaand . . . . . 1 kg.	1,60	2,00
20a	d. andre . . . . . 1 kg.	1,40	1,70
	Anm. 1. Silkebaand henføres til litra a eller b efter samme regler, som gjælder for silkevarer, se bogstav S.		
	Anm. 2. Litra c og d fortoldes med indbegreb af indlæg, æsker, papiromslag og lign. nærmeste emballage.		
20b	Bagepulver med nærmeste emballage . 1 kg.	0,60	0,80
21	Bark og barkextrakt til garverierne, alle slags, samt næver	fri	fri
22	Bast samt kokos- og andre plantetrevler . . — i arbeide:	fri	fri
	a. hatte, se bogstav H.		
	b. kurve, se bogstav K.		
23	c. matter til pakning samt garn . 1 kg.	frie	0,05
24	d. reb . . . . . 1 kg.	0,07	0,10
25	e. andet arbeide . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
	Ben, samt elefant-, hvalros- eller deslige tænder:		
26	a. uforarbeidede samt knuste eller malede	frie	frie
	b. i arbeide:		
	knapper, se bogstav K.		
27	andet arbeide, med nærmeste emballage 1 kg.	1,20	1,50
28	Benkul, brændt elfenben og hjortetak . . .	frit	frit
29	Blegepulver (klorkalk) . . . . . 1 kg.	frit	0,02
30	Blomster, friske, afskaarne samt tørrede, og andre tørrede vækster til pryd, ei henhørende under apotekervarer . . . 1 kg.	3,00	4,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Blomster etc.:		
31	— afskaaret grønt, andet, ufarvet og farvet, med nærmeste emballage . . . . 1 kg.	0,10	0,20
32	— blomsterløg, med papiromsvøb, poser og lignende nærmeste emballage . . . 1 kg.	0,10	0,20
	— kunstige samt dele til saadanne, ikke særskilt i tarifen nævnte:		
33	a. af tøi, papir, straa, fjær, skind eller lignende . . . . . 1 kg.	15,00	20,00
34	b. blade af papir . . . . . 1 kg.	1,50	2,50
	c. ellers, som materialet i arbeide.		
	Blyant (isenfarve, potlod), se Farvestoffe 1.		
35	Blyantsdigler	frie	frie
	Blyanter og blyantstifter:		
	a. af guld, sølv og platina, som materialet i arbeide.		
36	b. ellers, med karter, æsker, futeraler og lignende nærmeste emballage . . . 1 kg.	0,35	0,50
37	Blæk, flydende, med flasker, krukker og lignende nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
38	Blækpulver og andre blæksubstanser samt tusch fast og flydende, med flasker, krukker, æsker og lignende nærmeste emballage . . 1 kg.	0,80	1,20
	Bogbind samt rygge og perme:		
	a. af papir, som arbeider af papir.		
39	b. af andet materiale . . . . . 1 kg.	3,00	4,00
	Bomuld og bomuldsvarer:		
40	1. bomuld	fri	fri
41	2. vat . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
	Anm. Papkartons, æsker og lign., hvori bomuld eller vat er indpakket, fortoldes som materialet i arbeide.		
	3. bomuldsgarn:		
	a. enkelt:		
42	1. ubleget . . . . . 1 kg.	0,12	0,18
43	2. bleget . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
44	3. farvet eller trykket . . . 1 kg.	0,30	0,40
	b. to- eller flertraadet:		
45	1. ubleget . . . . . 1 kg.	0,12	0,18
46	2. bleget . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
47	3. farvet eller trykket . . . 1 kg.	0,35	0,45
	Tara for nr. 3, a. og b.: Paa ruller eller sneller af træ eller metal 50 pct. For indlæg af papir beregnes ikke told.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Bomuld og bomuldsvarer:		
	Anm. Snorer, lagt af kabelslaaet traad, fortoldes som garn.		
48	4. pressedug til teknisk brug, klæder til papirmaskiner . . . . . 1 kg.	fri	0,20
49	5. ufarvede, ublegede tøier (hvorunder seildug), som pr. halvmeter i kvadrat veier 180 gram eller derover . . . . 1 kg.	0,15	0,20
50	6. fiskenet (garn og not) . . . . . 1 kg.	0,16	0,20
51	7. tøier, hvoraf en halvmeter i kvadrat veier 100 gram eller derover, blegede, trykkede, farvede eller vævede af farvet garn 1 kg.	0,50	0,65
52	8. tøier med ivævet gummielastikum, guttaperka eller deslige . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
53	9. dreil og damask; desuden tørklæder, forsaavidt de ikke kan henføres til nogen høiere beskattet klasse, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,80	1,10
54	10. fløielsvævede stoffe, hvorunder plysch 1 kg.	1,25	1,50
	11. trikotage:		
	a. hansker og vanter, se Hansker.		
55	b. trikotage — saavel strikket, hæklet og fileret som vævet — farvet og ufarvet samt færdige klædningsstykker af trikotage, om de end er forsynet med knapper, linning, kantning, stropper og deslige af et høiere beskattet materiale end klædningsstykket . . . . 1 kg.	1,25	1,75
56	c. trikotage med udstyr af silke, blonder, kniplinger og lignende eller med for af silke . . . . . 1 kg.	2,25	3,00
	12. possementmagerarbeide, se bogstav P.		
57	13. blonder, kniplinger . . . . . 1 kg.	6,00	8,00
58	14. varer, der efter tolddepartementets bestemmelse henføres under *curtain nets* (filetgardiner) . . . . . 1 kg.	2,00	3,00
59	15. bobbinet og tyll samt andre klare eller aabne varer, naar de enten er broderet eller af mønstret, figureret, stribet eller rudet vævning (herunder ikke broderi paa stramei) . . . . . 1 kg.	1,10	3,00
	Anm. Varer ansees som klare eller aabne, naar der mellem de enkelte traade		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Bomuld og bomuldsvarer: udenfor broderiet eller de ivævede tættere figurer, striber og deslige kan skjelnes mellemrum af mindst 1 traads tykkelse, eller hvis dette ikke kan afgjøres, naar en halvmeter i kvadrat kun veier 20 gram eller derunder.		
	16. andre bomuldsvarer:		
60	a. trykkede . . . . . 1 kg.	1,10	1,45
61	b. flerfarvede, ikke trykkede . . 1 kg.	0,75	1,00
	c. helt ensfarvede eller blegede:		
	1. stivetøi, se Klæder.		
62	2. ellers . . . . . 1 kg.	0,50	0,75
	d. ublegede:		
	1. væger:		
63	a. til anvendelse i lysfabrikationen .	frie	frie
64	b. andre . . . . . 1 kg.	0,60	1,00
65	2. ellers . . . . . 1 kg.	0,25	0,35
	Anm. 1. Som „helt ensfarvede eller blegede“ fortoldes merkelaplærred og andre ikke andetsteds nævnte ensfarvede tøier, selv om farven skulde være anbragt paa tøiet ved trykning eller som tilsætning til det lim eller klister, hvormed varen er indsat.		
	Anm. 2. Varer af bomuld i forbindelse med lin eller med de spindestoffe, der behandles som lin, fortoldes som bomuldsvarer; af bomuld i forbindelse med uld, som uldvarer; af bomuld i forbindelse med silke, som silkevarer. Broderier af bomuld paa stramei eller paa andre varer af bomuld, der ikke bliver at toldbehandle som klare eller aabne varer, fortoldes som den vare, hvorpaa de er anbragt.		
	Anm. 3. Tøier af bomuld, syede eller med andet udstyr forsynede (tri-		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Bomuld og bomuldsvarer: kotagevarer undtagne), fortoldes som klæder. Anm. 4. Som blegede varer ansees alle, der ikke er helt ublegede.		
	Brandsprøiter og sprøiteslanger (ikke andetsteds nævnt), som maskiner og apparater.		
	Briller og lorgnetter, med eller uden indfattede glas:		
	a. i guld, platina og sølv, som materialet i arbeide.		
66	b. i andet, med eller uden futeraler og med nærmeste emballage. . . 1 kg.	2,50	3,50
	c. uindfattede, se Glasvarer.		
	Brændevin, alle sorter:		
67	1. paa flasker eller krukker og anden emballage med mindre indhold end 50 liter, uden hensyn til styrke . . . . . 1 liter	2,65	3,20
	Tara: Emballage af metal 10 pct.		
68	2. paa større emballage, pr. liter beregnet til 100 pct. alkoholstyrke	2,80	3,20
	Styrken udfindes ved hjælp af det til enhver tid autoriserede alkoholometer og det af justerbestyrelsen udgivne skrift „Om alkoholometret". Mængden bestemmes ved veining og vægtens omsætning til maal efter det samme skrift. Findes varen tilsat med sukker eller andet, hvorved styrken angives urigtig paa alkoholometret, erlægges tolden med kr. 3,45 pr. kg. Tara: Foustager af træ 15 pct. Emballage af metal, almindelige jernfustager undtagne, 10 pct.		
69	3. æter eller nafta . . . . . 1 kg.	4,50	5,60
	Tara: Emballage af metal 10 pct.		
70	4. eddikeæter . . . . . 1 kg.	1,80	2,20
71	5. *æther spirituosus* og andre spiritusholdige ætere samt rene og sammensatte æterarter og essenser, forsaavidt de ikke andetsteds er særskilt nævnt . . . . . 1 kg.	3,45	3,80
72	6. lugtende vande, hvorunder aromatisk vineddikke, iberegnet nærmeste emballage 1 kg.	3,25	3,65
73	7. spiritusfernisser og politur . . . 1 kg.	3,25	3,65
	Tara: Emballage af metal 8 pct.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Brændevin, alle sorter:		
	Anm. 1. Indgaar spiritusholdige blandinger under andre benævnelser i tarifen, kan tolddepartementet bestemme, at varen alligevel skal henføres til brændevin.		
	Anm. 2. Naar brændevin, herunder indbefattet de under nr. 3, 4 og 5 nævnte æterarter samt spiritusfernis, ved tilsætning gjøres utjenlig til at kunne tilberedes til drik, eller det findes paa anden fyldestgjørende maade at være garanteret mod at blive anvendt til drik, kan det af tolddepartementet tillades at indgaa mod en lavere told, nemlig: a. spiritus . . 1 liter kr. 0,10 b. æter og spiritusfernis . 1 kg. kr. 0,15		
	Brødvarer:		
74	1. af hvede eller af hvede blandet med andre kornsorter (hvorunder pulveriseret bagværk, saakaldt grillermel samt havrekjæks), alt med nærmeste emballage . . . 1 kg.	0,20	0,30
75	2. af rug eller andre kornsorter samt hundekjæks . . . . . 1 kg.	0,05	0,10
	Buksesæler samt dele deraf, forsaavidt de ikke gaar ind under en høiere sats:		
	a. med udstyr eller vævning af silke, som silkevarer.		
76	b. andre slags . . . . . 1 kg.	1,75	2,25
77	Børnemel *(farine lactée)* efter Nestlés patent 1 kg.	frit	0,60
	Børstenbinderarbeider og koste:		
	1. af siv, ris eller andre plantetrevler:		
78	a. med indfatning af upoleret, ufernisseret eller ulakeret træ eller jern, herunder alle slags børster til kjedler og maskiner 1 kg.	0,15	0,20
79	b. med anden indfatning . . . . 1 kg.	0,50	0,70
80 a	2. fjærkoste . . . . . 1 kg.	1,00	1,20
80 b	3. dveiler . . . . . 1 kg.	0,40	0,60

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
	Børstenbinderarbeider og koste:	Kr.	Kr.
	4. af svinebust eller andet haar samt af metaltraad:		
81	a. med indfatning af upoleret, ufernisseret eller ulakeret træ eller jern . . 1 kg.	0,50	0,70
82	b. med anden indfatning . . . . 1 kg.	1,20	1,50
	For nr. 1, 2 og 3 gives intet fradrag for æsker, papiromslag og karter.		
	C.		
	Cacao:		
83	1. bønner og skaller . . . . . 1 kg.	0,15	0,15
84	2. mel (pulver), sukret, cacaomasse i kager, blokke eller deslige, chocolade, alt med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,55	0,68
85	3. mel (pulver), usukret med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,40	0,50
86	Calciumkarbid og siliciumkarbid . . a. v.	15 pct.	20 pct.
	Celluloid:		
87	a. uforarbeidet i raa, uslebne eller upolerede plader, rør og deslige	fri	fri
	b. i arbeide:		
88	1. klædningsstykker . . . . . 1 kg.	1,00	1,50
	2. knapper, se bogstav K.		
89	3. andet arbeide, ikke andetsteds opført, med nærmeste emballage . . . 1 kg.	1,20	1,50
	D.		
90	Dividivi	fri	fri
91	Drev . . . . . 1 kg.	0,03	0,05
	Dyr og madvarer af dyr:		
	I. Levende dyr:		
92	a. heste over $^1/_2$ aar . . . . . 1 stk.	50,00	80,00
93	b. do. $^1/_2$ aar og derunder . . . 1 stk.	frie	25,00
94	c. hornkvæg, af levende vægt over 240 kg. 1 kg.	0,05 levende vægt.	0,06 levende vægt.
95	do., af levende vægt 240 kg. eller derunder indtil 150 kg. levende vægt 1 stk.	12,00	18,00
96	do., af levende vægt under 150 kg. 1 stk.	7,50	9,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Dyr og madvarer af dyr:		
	I. Levende dyr:		
	Anm. Hornkvægets vægt kan bestemmes ved maaling og beregning efter en af finans- og tolddepartementet fastsat fremgangsmaade.		
97	d. sauer og lam . . . . . 1 stk.	2,00	2,50
98	e. svin og smaagriser . . . . . 1 kg.	0,13 levende vægt, dog mindste told pr. dyr kr. 4,00	0,17 levende vægt, dog mindste told pr. dyr kr. 5,00
99	f. kalkuner og fasaner . . . . 1 stk.	1,00	1,20
100	g. gjæs . . . . . 1 stk.	0,80	1,00
101	h. ænder . . . . . 1 stk.	0,60	0,70
102a	i. høns . . . . . 1 stk.	0,30	0,35
102b	k. østers, med emballage . . . . 1 kg.	0,20	0,20
103	l. andre dyr	frie	frie
	II. Madvarer:		
	A. hermetisk nedlagte, nærmeste emballages vægt iberegnet:		
104	1. sardeller og ansjoser . . . 1 kg.	0,40	0,50
105	2. *corned beef* samt ferskt kjød i kjødkraft i hermetisk lukkede eller lufttætte kar . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
106	3. ellers . . . . . 1 kg.	0,50	0,65
	B. andre madvarer:		
108	1. fisk, syltet, krydret eller i olje nedlagt; røget samt kaviar og nedlagt fiskerogn . . . . . 1 kg.	0,50	0,65
109	2. anden fisk	fri	fri
110	3. posteier og indkogt kjødsuppe (bouillon), kjødekstrakt, kjødpulver, kjødpepton og andre præparater af kjød med eller uden tilsætninger, forsaavidt de ikke andetsteds er særskilt nævnt, med nærmeste emballage 1 kg.	0,50	0,65
111	4. pølser og tunger (rullepølser derunder indbefattet) . . . . 1 kg.	0,40	0,50

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Dyr og madvarer af dyr:		
	II. Madvarer:		
	B. andre madvarer:		
	5. kjød og flesk, alle slags:		
112	a. renkjød, skogfugl- og rypevildt	frit	frit
113	b. andet, røget . . . . . 1 kg.	0,40	0,50
114	— urøget, skinker . . 1 kg.	0,30	0,40
	— ellers:		
115	1. kjød, hvorunder tarme samt blod . . . . . 1 kg.	0,10	0,12
116	2. flesk . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	Kreditoplag for 1 og 2: 500 kg. Tara for flesk i kasser 20 pct.		
	6. melk og fløde:		
117	a. frisk . . . . . 1 kg.	0,01	0,01
118a	b. 1. sukret kondenseret . . 1 kg.	0,20	0,25
118b	2. usukret kondenseret og steriliseret . . . . . 1 kg.	0,10	0,12
119	c. melkepulver (melkemel, nutrium) 1 kg.	0,10	0,13
	For b og c iberegnet nærmeste emballages vægt.		
120	C. slagtet fjærkræ . . . . . 1 kg.	0,30	0,40

E.

	Eddike og eddikesyre:		
121	1. paa fustager . . . . . 1 kg. Tara: Fustager 16 pct.	0,10	0,20
122	2. paa anden emballage, som flasker, krukker, glasballoner og metalbeholdere . . 1 liter	0,20	0,40
123	Ekenødder, ubrændte . . . . . 1 kg.	0,05	0,05
	Elektriske apparater og ledninger:		
	a. dynamoer, motorer og transformatorer, strømbrydere, modstandsrammer og sikkerhedsapparater, elektriske lampeholdere med eller uden strømbrydere, som maskiner.		
	b. elektricitetsmaalere, voltmetre, ampèremetre, wattmetre, galvanometre og isolationsmaalere, se Instrumenter II a.		
124	c. akkumulatorer og dele deraf, hvorunder kar	frie	frie
125	d. galvaniske elementer og dele deraf, hvorunder kar . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
126	e. kabler og traade	frie	frie

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Elektriske apparater og ledninger:		
127	f. glødelamper . . . . . 1 kg.	1,50	2,80
128	g. isolatorer (telegraf- og telefonhatte), alle slags . . . . . 1 kg.	0,06	0,09
129	h. elektrodekul og kulelektroder til industriel brug, herunder ikke indbefattet dele af galvaniske elementer og kulspidser til buelamper	frie	frie
130	i. andre, hvorunder telefon- og telegrafapparater, centralborde samt dele deraf og buelamper (kupler som materialet i arbeide) 1 kg.	0,70	1,00
131	k. kulspidser til buelamper . . . . a. v.	15 pct.	15 pct.
	Etuier og skrin samt andet porteføljе- eller etuiarbeide for instrumenter, toilet-, barber-, sy- og skrivesager og deslige, med og uden indlæg, lomme-, tegne- og notisbøger, mapper, albums, og portemonnæer, alt med nærmeste emballage:		
132	a. af papir . . . . . 1 kg.	0,70	1,00
133	b. af lærred og lignende (ogsaa med silkefor) . . . . . 1 kg.	2,00	2,50
134	c. af skind eller silke . . . . 1 kg.	3,50	4,50
	F.		
	Farvestoffe, farver, maling:		
135	1. malet kridt, baryt (tungspat, malet), porcellænsjord *(china clay)*, talkum, oker, umbra, *terra di siena*, engelskrødt (brunrødt og venetianskrødt) og rød jord *(bolus)*, dodenkop, mønje, bensort, kjønrøg, blyant, potlod (isensværte) og alle andre sorte farver, samt til farvning anvendelige kemikalier, urter, rødder og andre plantedele, der ikke andetsteds er opført, foruden andre i farverierne brugelige farvestoffe, hvorunder indigo, cochenille, cathecu og gambier 1 kg.	fri	fri
136	2. anilin- og alisarinfarver . . . . 1 kg.	frie	0,70
137	3. farvetræ, saavel raspet som uraspet 1 kg.	frit	0,01,5
138	4. ekstrakter af farvetræ . . . . . 1 kg.	frie	0,07
139	5. farveblandinger i pakker eller æsker til hjemmefarvning (pakfarver), med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,20	0,30

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Farvestoffe, farver, maling:		
140	6. blyhvidt, sinkhvidt og alle andre ikke andetsteds nævnte tørre farver . . . . 1 kg.	0,07	0,10
	Kreditoplag 1800 kg. Tara: Fustager 10 pct.; emballage af metal 8 pct.		
141	7. malerfarver, revne i olje, ikke andetsteds nævnte . . . . . 1 kg.	0,08	0,11
	Tara: Fustager 12 pct.; emballage af metal 8 pct.		
	8. malerfarver, revne i fernis, se fernisser.		
142	9. andre ikke nævnte vaade farver . . 1 kg.	0,05	0,07
143	10. farveskrin med tilbehør saavelsom farver i tuber, skjæl, glas o. s. v. med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,25	0,35
144	11. kridt, hvidt eller rødt, ubearbeidet . . .	frit	frit
145	12. — tegnekridt, skrivekridt, pastelkridt og kridtpenne . . . . . 1 kg.	0,30	0,35
	Fedt og talgarter:		
146	1. stearinsyre, palmetinsyre samt andre høitsmeltelige fedtsyrer, der anvendes til lysfabrikation; ligeledes parafin og hvalrav .	fri	fri
147	2. talg, oleomargarin og andre ikke andetsteds i tarifen nævnte fedtarter . . . . 1 kg.	0,04	0,06
	Tara: Fustager 18 pct.		
148	3. lys . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
149	4. smult og ister . . . . . 1 kg.	0,10	0,13
	Tara: Fustager 18 pct.		
150	Fedtlud, tranlud og degras . . . . 1 kg.	fri	0,04
	Fernisser, tørreoljer og politur:		
	1. spiritusholdige, se Brændevin.		
151	2. andre . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	Tara: Emballage af metal 8 pct.		
	Fjær og dun:		
	1. i sengklæder, se madrasser.		
152	2. sengefjær, pennefjær og dun . . . 1 kg.	0,25	0,35
	Tara: Lærredsemballage 9 pct.		
153	3. fjær til pynt og arbeider deraf, ikke andetsteds nævnt . . . . . 1 kg.	25,00	35,00
154	Foderstoffe, saasom melasse med tilsætninger af forskjellig slags formalede kaffehylser, linkager, oljekager og oljemel, glutenmel og glutenfoder, maltkimer (maltgro) og maltaffald *(destillers grain)*, mask, hvalkjødmel, kalvefløde (et foderstof for kalve), fosforsur		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Foderstoffe:		
	foderkalk og lignende, ikke andetsteds i tarifen nævnt	frie	frie
	Frugter (træfrugter) og bær:		
	1. friske:		
155	a. oranger, alle slags, saasom appelsiner, citroner, lemoner, pommerantser 1 kg. Tara: Kasser 22 pct.	0,02	0,20
156	b. vindruer . . . . . 1 kg. Tara: Fustager og kasser 33 pct.	0,02	0,50
157	c. bananer . . . . . 1 kg. Tara: Kasser 22 pct.	0,05	0,08
158	d. æbler og pærer . . . . . 1 kg.	0,12	0,18
159	e. havejordbær, moreller og ananas 1 kg.	0,20	0,25
160	f. andre, samt spiselige bær . . 1 kg.	0,15	0,20
	2. tørrede:		
161	a. plommer, herunder katrineplommer og svedsker samt dadler . . . . 1 kg. Kreditoplag 700 kg. Tara: For plommer, katrineplommer og svedsker: Fustager og kasser 10 pct.	0,15	0,20
162	b. korinter . . . . . 1 kg. Tara: Fustager 12 pct.; kasser 16 pct.	0,15	0,20
163	c. figen og figenost . . . . . 1 kg. Tara: Fustager, kasser og tromler 15 pct.; kurve eller matter 6 pct.	0,05	0,30
164	d. rosiner . . . . . 1 kg. Kreditoplag 1000 kg. Tara: Fustager 14 pct.; kasser 20 pct.; lerpotter 30 pct.	0,08	0,20
165	e. oranger og orangeskaller . . . 1 kg.	0,30	0,30
166	f. kastanjer . . . . . 1 kg.	0,10	0,20
167	g. mandler og mandelklid, hvorunder aprikoskjerner . . . . . 1 kg. Tara: Lærredsemballage 4 pct.; fustager 17 pct.	0,05	0,65
168	h. kokosnødder og kokosmasse . . 1 kg.	0,20	0,30
169	i. andre, som ikke andetsteds i tarifen er opført . . . . . 1 kg.	0,40	0,55
	3. saltede eller i eddike nedlagte:		
170	a. frugter og frugtskaller af oranger, nedlagte i saltvand . . . . . 1 kg.	0,35	0,50
171	b. tamarinder, ogsaa om eddike ikke er tilsat . . . . . 1 kg. Tara: Fustager og kasser 16 pct.; lerkrukker 30 pct.	0,20	0,25

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
	Frugter (træfrugter) og bær:	Kr.	Kr.
	3. saltede eller i eddike nedlagte:		
172	c. andre . . . . . 1 kg.	0,75	1,00
	Tara: Glas 30 pct.		
173	4. frugter og frugtskaller i sukker, sødsyltede eller nedlagte i brændevin eller paa anden maade, syltetøier, som ikke andetsteds er opført, alt med flasker, krukker, æsker, daaser og lignende nærmeste emballage 1 kg.	0,75	1,00
	Frø:		
174	1. kanarifrø . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
175	2. timoteifrø . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
176	3. kløverfrø . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
	4. blandet græsfrø fortoldes som den del af blandingen, som svarer høieste told.		
	5. træfrø:		
177	a. furu (*pinus sylvestris*) . . . 1 kg.	2,00	2,50
178	b. gran (*picea excelsa*) . . . . 1 kg.	1,00	1,30
179	6. andet frø, som ikke andetsteds er ansat til told	frit	frit
180	Fyrstikker og friktionsfyrsvampe . . 1 kg.	0,15	0,20
	Der gives intet fradrag for æsker og omslag.		
	G.		
181	Galæbler og knopper	frie	frie
182	Gjær . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
183	Gjødning, alle slags . . . . . 100 kg.	fri	0,50
	Glas og glasvarer:		
	1. buteljer, flasker (alle slags), krukker, glas til syltning og nedlægning samt melkeringer, alle helt uslebne og uden maling eller dekorering:		
184	a. af mørk (grøn eller brun) masse 1 kg.	0,02	0,03
185	b. af anden masse . . . . . 1 kg.	0,06	0,09
186	c. fiskegarnsbøier (glaskavl og dubbel) .	frie	frie
187	2. buteljer, flasker, melkeringer og krukker samt glas til syltning og nedlægning, med slebne kanter eller bunde, eller indslebne proppe eller indvendig slebne halse, men uden anden slibning og uden maling eller anden dekorering . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
	3. plader eller skiver:		
188	a. folieret (speilglas) og fotografiplader 1 kg.	0,30	0,40

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Glas og glasvarer:		
	3. plader eller skiver:		
189	b. ufolieret: slebet, farvet, forgyldt, fernisseret, ætset, mat, mønstret . 1 kg. Tara for 3 a og b: Kasser 25 pct.	0,20	0,30
190	c. andet glas i plader eller skiver 1 kg. Tara: Kasser 18 pct.	0,06	0,10
191	4. kolber og retorter, præparatglas til videnskabelig brug samt balloner	frie	frie
192	5. patentglas, tagpander, gulvfliser samt glasplader til tagtækning og gulve . . 1 kg.	0,06	0,10
193	6. glas i blyindfatning . . . . . 1 kg.	0,50	0,70
194	7. optiske glas med indfatning, ikke særskilt nævnte, saasom brændglas, luper, linser til fotografiapparater, *laterna magica* m. v. samt facetslebne og kulørte glas i messingindfatning . . . . . 1 kg.	2,00	2,50
195	8. optiske glas, glasgaller, emalje i masse, glassmelte, glasskaar og glaspulver, tillige linser til fyre og fyrlygter, med eller uden indfatning	frie	frie
	9. perler og glasflusser, se Perler under bogstav P.		
196	10. andre glasvarer, ikke særskilt nævnte; karafler og slebne flasker, samt glasvarer, forsynet med omfletning eller overtræk, der ikke kan henregnes til emballage, herunder indbefattet . . . . . 1 kg.	0,35	0,50
197	Glober, hvorunder *tellurium lunarium* og lignende, med eller uden stativer	frie	frie
198	Glycerin	fri	fri
199	Glycerin-dip	fri	fri
200	Græs	frit	frit
	— i arbeide:		
	a. kurve, se bogstav K.		
201	b. matter til pakning	frie	frie
202	c. reb . . . . . 1 kg.	0,07	0,10
203	d. andet arbeide . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
	Grønsager:		
	1. friske, iberegnet nærmeste emballages vægt:		
204	a. hovedkaal, spidskaal, kaalrabi, gulerødder . . . . . 1 kg.	0,03	0,04
205	b. meloner . . . . . 1 kg.	0,02	0,55
206	c. asparges, tomater og artiskokker 1 kg.	0,40	0,50

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
		Kr.	Kr.
	Grønsager:		
	1. friske, iberegnet nærmeste emballages vægt:		
207	d. løg . . . . . 1 kg.	0,05	0,06
208	e. andre . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
	2. nedlagte i hermetiske eller paa anden maade til varens preservering lukkede metalbokser, glas eller krukker, med nærmeste emballage:		
209	a. de under nr. 1 litr. c nævnte vekster samt erter . . . . . 1 kg.	0,40	0,50
210	b. ellers . . . . . 1 kg.	0,25	0,33
	Anm. Tomatpurée i emballager, der med sit indhold veier mindst 5 kg., indgaar toldfrit.		
	3. andre:		
211	a. tørrede . . . . . 1 kg.	0,05	0,35
212	b. ellers . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	Anm. Sødsyltede grønsager fortoldes som sødsyltede frugter.		
	Gummier og harpikser:		
214	1. stenkulsbeg og andet sort beg . . 1 kg.	frit	0,02
215	2. terpentin, alle slags	fri	fri
	3. andre:		
	a. flydende eller opløste, som fernis.		
216	b. gummielastikum (kautschuk), gummi arabicum, guttaperka, balata, mastiks, copal, colophonium, schellak og lignende gummi- og harpiksarter	frie	frie
	4. gummielastikum og guttaperka i arbeide:		
217	a. i plader, hvorunder gummipapir, snore eller traad, rør, slanger, tauge, blokke, bufferter og valser, ogsaa om der i disse gjenstande findes indlagt traad eller væv 1 kg.	frie	0,40
218	b. saaler, ringe, gulvmatter, saaler til hesteskoning, ogsaa om der i disse gjenstande findes indlagt traad eller væv . 1 kg.	0,30	0,40
219	c. galocher og andet fodtøi . . . 1 kg.	1,00	1,30
220	d. andet, ikke andetsteds nævnt . 1 kg. Der gives under d intet fradrag i vægten for æsker, karter eller papiromslag.	1,00	1,30

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	H.		
	Haar samt arbeider deraf:		
221	1. haar, alle slags, ikke særskilt i tarifen nævnt, og svinebust	fri	fri
222	2. krølhaar, hvorunder spundne haar af heste og kvæg, selv om de ikke er fuldstændig tilberedt . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	3. garn, i eller uden forbindelse med andre spindestoffe, som uldgarn.		
	4. i andet arbeide, udelukkende eller for en væsentlig del bestaaende af haar:		
223	a. af menneskehaar, hvorunder parykmagerarbeide . . . . . 1 kg.	5,00	5,00
224	b. gulvtepper og hestedækkener af fæhaar 1 kg.	0,40	0,50
225	c. filt af fæhaar, ikke farvet eller trykket, samt kjedelfilt, alle slags . . . 1 kg.	0,10	0,13
	d. børstenbinderarbeide, se bogstav B.		
226	e. dug til sigte og solde samt stolebetræk af hestehaar . . . . . 1 kg.	0,80	0,80
	f. andet, som uldvarer.		
	Handsker samt vanter:		
227	1. af helsilke . . . . . 1 kg.	12,00	15,00
228	2. af halvsilke samt helt eller delvis af skind, saavel syede som blot tilskaarne . . 1 kg.	10,00	13,00
	3. handsker af pelsverk, som bundtmagerarbeide.		
	4. af bomuld, lin eller uld:		
	a. af grov uldtrikotage, som saadan.		
229	b. udstyret med broderi eller silke, blonder, kniplinger og lignende eller med for af silke . . . . . 1 kg.	2,25	3,00
230	c. ellers . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
	Der gjøres ikke fradrag i vægten for æsker og papiromslag for nr. 1, 2 og 4 b og c.		
	Hatte og huer:		
231	I. hatte, udstyrede med blomster, fjær eller kniplinger . . . . . 1 stk.	4,00	5,50
	II. andre hatte, huer og kyser, fuldfærdige eller ufuldfærdige:		
232	a. af silke eller halvsilke, floshatte og klaphatte derunder indbefattede . . 1 stk.	1,75	2,40

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Hatte og huer:		
	II. andre hatte etc.:		
	b. af andet stof:		
233	1. med pyntebesætning af silketøi eller tøi af silke i forbindelse med andre materialier . . . . . 1 stk.	1,00	1,40
	Anm. For og kantning samt pynt, kun bestaaende af høist $1^1/_2$ meter baand, henregnes ikke til pyntebesætning.		
234	2. af alle slags filt og af uldvarer (trikotage undtagen) . . . . . 1 stk.	0,60	0,90
235	3. helt eller delvis forsynet med pelsværk (huer af pensylvan-, zobel- og maarskind undtagne) . . . 1 stk.	0,75	1,10
236	4. andre hatte, huer og kyser, forsaavidt de ikke kan henføres til trikotage . . . . . 1 stk.	0,25	0,40
237	III. hatteemner af filt (filtstumper) . . 1 kg.	2,00	2,60
238	Hatteformer, hattepulle og hatteskygger af rullebook eller andet stivet tøi, i eller uden forbindelse med virer; ligeledes af spaan 1 kg.	0,60	0,70
239	Honning, derunder ogsaa kunsthonning 1 kg.	0,40	0,55
	Horn, samt hvalbarder og hvalfiskeben:		
240	a. uforarbeidet samt raspet eller i plader .	frit	frit
	b. i arbeide:		
	knapper, se bogstav K.		
241	andet arbeide, ikke andetsteds nævnt, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	1,20	1,50
242	Humle . . . . . 1 kg.	0,50	0,70
	Tara: Lærredsemballage 4 pct.; i jerncylindre 28 pct.; anden emballage af metal 20 pct.		
243	— spansk	fri	fri
	I.		
244	Ingefær, syltet eller kandiseret, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,75	0,90
245	Insektpulver samt andre insekt- og sopfordrivende præparater, forsaavidt de ikke andetsteds er ansatte til told eller af tolddepartementet bestemmes at skulle gaa ind under en anden tarifsats	frie	frie

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Instrumenter:		
	I. musikalske:		
	a. pianoforter:		
246	1. flygelformede . . . . . 1 stk.	180,00	240,00
247	2. taffelformede eller opretstaaende 1 stk.	120,00	160,00
248	b. guitarer, violiner, bratscher, mandoliner og cithere . . . . . 1 stk.	1,50	2,00
249	c. violonceller og kontrabaser . . 1 stk.	4,00	5,20
250	d. fløiter, oboer, klarinetter og fagotter 1 stk.	1,00	1,50
251	e. buer til musikalske instrumenter, hvad enten de indføres sammen med et instrument eller ikke . . . . . 1 stk.	0,25	0,30
252	f. orgeler . . . . . a. v.	15 pct.	15 pct.
253	g. harmoniums (tungeorgler) . . a. v. 1. med fodklaviatur dog ikke under kr. 50,00 pr. stk., 2. uden fodklaviatur dog ikke under kr. 20,00 pr. stk.	20 pct.	20 pct.
254	h. blæseinstrumenter af metal . . 1 kg.	1,50	2,00
255	i. andre musikalske instrumenter . 1 kg.	0,50	0,75
	k. dele af musikalske instrumenter (strenge undtagne):		
256	1. klaviaturer og mekaniker for tasteinstrumenter . . . . . 1 kg.	0,10	0,13
	2. andre dele af musikalske instrumenter fortoldes som materialet i arbeide. Ligesaa kasser, etuier og æsker, bestemte til opbevaring af musikalske instrumenter.		
	II. andre instrumenter:		
257	a. tekniske maale- og kontrolapparater, saasom trykmaalere (manometre), hastighedsmaalere (tachometre), indikatorer, vandmaalere, gasmaalere, elektricitetsmaalere, voltmetre, ampèremetre, wattmetre, galvanometre, isolationsmaalere, termometre, barometre, kompasser og nautiske instrumenter. . . . . a. v.	10 pct.	15 pct.
	b. andre instrumenter, ikke særskilt nævnte, fortoldes som materialet i arbeide.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	J.		
	Jord og ler samt arbeider deraf:		
258	A. jord og ler, som ikke andetsteds i tarifen er opført, derunder smergel (korn) samt brændt ler (chamotte)	fri	fri
	B. arbeider af jord og ler (af cement, se under sten):		
259	1. digler, retorter og kolber, rør til vand-, varme- og kloakledninger samt til udtørring (drains), krybber og aabne render . . . . . 100 kg.	frie	0,55
	2. pibehoveder m. m. og kridtpiber, se bogstav P.		
260	3. ovne, kaminer og komfyrer af alle slags jord eller ler, samt dele deraf; gesimser og andre bygningsartikler, forsaavidt de ikke efter nr. 4, 5 eller 6 gaar ind for en lavere told eller toldfrit . . 1 kg.	0,05	0,10
	Tara for gesimser etc. i fustager og kasser 20 pct.		
	4. fliser:		
261	a. helt af porcellæn eller fajance 1 kg.	0,05	0,10
262	b. andre, ikke andetsteds nævnte 1 kg.	0,02	0,04
	Tara: Fustager og kasser 20 pct.		
	5. chamottevarer:		
263	a. almindelig ildfast sten af mere end 55 mm. tykkelse samt bagerovnsfliser . . . . . 100 kg.	0,15	0,20
264	b. almindelig ildfast sten af mindre tykkelse samt andre gjenstande af ildfast materiale, forsaavidt de ikke er at betragte som pottemagerarbeide, almindeligt, uglasseret og umalet 100 kg.	0,40	0,60
265	c. fliser . . . . . 1 kg.	0,02	0,04
	Tara: Fustager og kasser 20 pct.		
	6. almindelige teglverksfrembringelser:		
266	a. almindelig mursten	fri	fri
	b. tagsten, flad eller falset:		
267	— uglasseret . . 1000 stk.	7,50	9,00
268	— glaseret . . . 1000 stk.	12,00	15,00
	c. tagsten, almindelig:		
269	— uglasseret . . 1000 stk.	5,00	6,00
270	— glasseret . . 1000 stk.	9,00	11,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Jord og ler samt arbeider deraf:		
	B. arbeider af jord og ler etc.:		
	6. almindelige teglverksfrembringelser:		
	d. forblendsten (facadesten), fliser og alle slags profilsten samt radialpibesten:		
271	uglasseret . . . . . 100 kg.	0,50	0,75
272	glasseret . . . . . 100 kg.	0,75	1,00
	Tara for fliser i kasser og fustager 20 pct.		
	e. andre, som pottemagerarbeide.		
	7. almindeligt pottemagerarbeide:		
273	a. uglasseret, umalet og ufarvet 1 kg.	0,03	0,05
274	b. andet . . . . . 1 kg.	0,06	0,10
	Tara: Kurve 25 pct.; fustager og kasser 35 pct.		
275	8. fajance, ikke andetsteds nævnt 1 kg.	0,13	0,16
	Tara: Kurve 30 pct.; fustager og kasser 40 pct.		
	9. stenvarer (hvis masse har tegn til begyndende smeltning, uden at være gjennemskinnende):		
	a. fine (med hvid eller hvidagtig masse), hvorunder saakaldet ironstone og wedgewood, som fajance.		
	b. almindelige (hvis masse ikke er hvid eller hvidagtig), som pottemagerarbeide.		
	10. porcelæn eller biscuit:		
276a	a. patentkorke, med eller uden tilbehør . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
276b	b. ellers, ikke andetsteds nævnt 1 kg.	0,55	0,75
	Tara for b: Kurve 30 pct.; fustager og kasser 40 pct.		
	11. terralit, terracotta, chausseestøv, lustres og andre varer, som ikke kan henføres til nogen af klasserne 1 til 10, fortoldes som fajance.		
277	12. smergel og kunstige slibestoffe til lignende brug, saasom carborundum, elektrit, corondum, diamantin o. l., formet eller støbt . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
	K.		
278	Kaffe, raa . . . . . 1 kg.	0,30	0,50
	Kreditoplag 240 kg.		
	Tara: Sække, enkelte 1½ pct., dobbelte 2½ pct.; fustager 8 pct.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Kaffe:		
279	— ekstrakt, med flasker, krukker og lignende nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,50	0,75
280	— brændt og kaffesurrogater, alle slags, som ikke henføres til „ubrændte rødder“ 1 kg.	0,50	0,75
281	Kager, hvorunder alle slags bagværk, hvori findes vanilje, mandler, kokos, sukkat, honning, sukker, sirup eller deslige, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,50	0,70
282	Kamfer	fri	fri
283	Kapers, med nærmeste emballage . . 1 kg.	2,00	2,00
284	Kardeblade og kardebaand	frie	frie
285	Kardeboller	frie	frie
286	Karder . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
287	Kasein (ostestof)	fri	fri
288	Kikkerter og mikroskoper samt fotografiske haandkameraer med paasatte linser, med eller uden futeraler eller tilhørende etuier og med nærmeste emballage . . . . 1 kg.	2,00	2,50
289	Klude, gamle (filler)	frie	frie
	Klæder og af vævede varer forarbeidede artikler, som ikke andetsteds i tarifen er opført:		
	I. gjennemtrukne af eller overstrøgne med olje, fernis, gummi eller deslige eller forfærdigede af saadant tøi, ligeledes med overdrag af celluloid:		
290	a. naar stoffet er ganske eller tildels af silke . . . . . 1 kg.	6,00	7,20
291	b. naar stoffet er ganske eller tildels af uld . . . . . 1 kg.	2,60	3,50
292	c. ellers . . . . . 1 kg.	1,10	1,40
	II. andre samt syede dele dertil, om de end ikke er fuldfærdige til brug:		
293	A. stivetøi (ogsaa af flerfarvet og trykket tøi), forsaavidt det indføres i stivet stand, med indbegreb af æsker, papir o. l. emballage . . . 1 kg.	2,00	2,50
	B. slips med indbegreb af karter, rammer, indlæg og lignende nærmeste emballage:		
294	1. af helsilke . . . . . 1 kg.	12,00	16,00
295	2. af halvsilke . . . . . 1 kg.	8,00	11,00
296	3. andre . . . . . 1 kg.	4,00	5,50

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Klæder m. v.:		
	II. andre etc.:		
	C. ellers, som ydertøiets hovedstof med følgende tillæg:		
	a. naar dette bestaar af bomuld, lin og lignende stoffe, med tillæg af kr. 0,75 pr. kg.		
	b. naar det bestaar af uld, med et tillæg af kr. 1,50 pr. kg.		
	c. naar det bestaar af silke eller halvsilke, med et tillæg af kr. 3,00 pr. kg.		
	D. Er stoffet forsynet med broderi (ogsaa maskinbroderi) eller udstyret med applikation, blonder, kniplinger eller pynt af possement, perler, silkesløifer, silketøi, skindbesætning og deslige, eller dersom nogen del af yderstoffet (hertil ikke henregnet almindelige kraver, sædvanligt knappeudstyr, knappehuller samt almindelig kantning med baand eller snorer) er ansat til høiere told end hovedstoffet, eller dersom klædningsstykkerne er forsynede med for af silke (hertil dog ikke henregnet indvendig linning og belæg), bliver tillægget at beregne:		
	a. naar hovedstoffet bestaar af bomuld (bomuldsbroderier paa bomuldsvarer, der fortoldes som den vare, hvorpaa de er anbragte, undtagne), lin og lignende stoffe, med et tillæg af kr. 1,50 pr. kg.		
	b. naar det bestaar af uld, med et tillæg af kr. 4,00 pr. kg.		
	c. naar det bestaar af silke eller halvsilke, med et tillæg af kr. 6,00 pr. kg.		
	Er klædningsstykkerne forfærdigede af et tøi, der svarer forskjellig told efter vægten af en halvmeter i kvadrat, og denne vægt ikke kan undersøges med tilstrækkelig nøiagtighed, ansees artik-		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Klæder m. v.:		
	II. andre etc.:		
	lerne forfærdigede af det tøi, der svarer høiest told. Forhøielsen bliver ikke at beregne, naar der ikke er anden søm end fald eller kantning.		
	Knapper og knappedele:		
	1. overtrukne saavelsom overspundne:		
297	a. helt eller delvis med silke . . 1 kg.	4,00	4,80
298	b. med andet materiale . . . . 1 kg.	2,00	2,40
	2. af guld, sølv og platina, som disse metaller i andet arbeide.		
	3. manschetknapper og deslige af uædle metaller, se bijouterivarer under metaller II A.		
	4. stifter og hemper af metal til knapper fortoldes som materialet i arbeide.		
299	5. andre, samt knappeformer . . . . 1 kg.	1,20	1,60
	For nr. 1 og 5 gives intet fradrag for papir, pap, æsker og deslige.		
300	Koraller, raa eller uforarbeidede	frie	frie
	— forarbeidede, som slebne eller polerede stene.		
301	Kork, uforarbeidet	fri	fri
302	— i propper uden beslag, herunder „crown-kork" samt ringer og skiver til korkning 1 kg.	0,50	1,00
303	— i propper med beslag . . . . . 1 kg.	1,50	1,80
304	— i plader i forbindelse med andre materialier, hvorunder linoleum og deslige stoffe 1 kg.	0,18	0,25
305	— i andet arbeide, hvorunder korksaaler 1 kg.	0,13	0,25
	Kornvarer:		
	1. uformalede:		
306	a. boghvede . . . . . 100 kg.	fri	0,80
307	b. byg . . . . . 100 kg.	0,22	2,00
	Kreditoplag 15 000 kg.		
308	c. bønner, erter og linser . . 100 kg.	0,36	0,80
	d. — afskallede, som mel af disse sorter.		
309	e. vikker, alle slags . . . . 100 kg.	frie	0,80
310	f. havre . . . . . 100 kg.	0,40	2,00
311	g. hvede . . . . . 100 kg.	0,60	1,00
	Kreditoplag 5 000 kg.		
312	h. mais . . . . . 100 kg.	fri	0,80
313	i. malt, alle slags, malet og umalet 1 kg.	0,50,5	1,00
	Tara: Fustager 16 pct.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Kornvarer:		
	1. uformalede:		
314	k. rug . . . . . 100 kg.	fri	0,80
	Kreditoplag 15 000 kg.		
	Ved Hammerfest, Vardø og Vadsø toldsteder . . . . . fri.		
	2. formalede:		
	a. gryn:		
315	— af boghvede . . . . . 100 kg.	0,60	1,20
316	— af byg, hele saavelsom halve, ligeledes perlegryn . . . . 100 kg.	0,60	2,00
317	— af havre . . . . . 100 kg.	1,00	1,50
318	— af hvede, hvorunder semuljegryn og kabankagryn; ligeledes eier-, hirse- og mannagryn . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	b. mel:		
319	— af byg, bønner, erter og linser 100 kg.	0,50	2,00
320	— af boghvede og rug . . 100 kg.	0,50	2,00
321	— af mais, ligeledes delt eller knust 100 kg.	0,30	1,20
322	— af havre . . . . . 100 kg.	1,00	2,00
	Der gives intet fradrag for emballage af metal, papir og lignende.		
323	— af hvede . . . . . 100 kg.	2,00	3,00
	Mel af rug ved Hammerfest, Vardø og Vadsø toldsteder . . . frit.		
324	c. klid . . . . . 100 kg.	0,50	2,00
	Anm. 1. Kornvarer, hvori der forefindes forskjellige sorter, fortoldes som den af disse, hvoraf høieste told svares.		
	Anm. 2. Af sække, hvori kornvarer, malede og umalede, indføres, svares for bomuldssække en told af kr. 0,20, for andre sække af kr. 0,08 pr. stk.; dog svares der af disse beløb kun det halve for sække, som ikke rummer mere end 65 kg.		
	Kryderier:		
	a. umalede:		
325	1. nellikker og nellikstilke samt spidskommen og karve . . . . . 1 kg.	0,25	0,25
326	2. allehaande (piment), anis, og stjernanis, peber, andre slags end kajennepeber 1 kg.	0,25	0,25

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Kryderier:		
	a. umalede:		
327	3. ingefær (ikke syltet), kanel, *cassia lignea*, kanelblomster og kanelaffald . . 1 kg.	1,00	1,00
328	4. kajennepeber og karrystof, iberegnet nærmeste emballage, kardemomme, muskatblomme og muskatnødder . 1 kg.	4,00	4,00
329	5. safran og vanilje, iberegnet nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	6,00	6,00
330	6. sennep (sennepsfrø) . . . . 1 kg.	0,25	0,25
331	7. laurbær og laurbærblade	frie	frie
	b. malede:		
332	1. sennep, ogsaa tillavet, iberegnet nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	1,00	1,40
	2. andre, som tilsvarende umalede med 20 pct.s forhøielse i tolden, alle med nærmeste emballage.		
333	c. sauser, iberegnet vægten af nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	1,00	1,40
334	Kul, trækul (malet eller umalet)	frit	frit
	Kurve og kurvmagerarbeide af kviste, vidjer, rodtrevler og kokostrevler samt af bast, græs, rør, siv, spaan eller straa:		
335	1. ganske eller tildels af uafbarkede kviste 1 kg.	0,08	0,10
336	2. andre arbeider:		
	a. kurve og lignende arbeider med udstyr af tøi . . . . . 1 kg.	1,50	1,80
337	b. kurve af spaan . . . . . 1 kg.	0,60	0,80
338	c. ellers . . . . . 1 kg.	0,80	1,00
	L.		
339	Lak (segllak og flaskelak) . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
	Lakris:		
340	a. i blokke over 4 kg.s vægt . . . 1 kg.	0,20	0,40
341	b. anden (lakrissaft), med eller uden tilsætning af andre stoffe . . . . . 1 kg.	0,40	0,50
	Tara for litr. b: Kasser 20 pct.		
	Lamper og lampedele (undtagen balancelodder, løse skorstene, skjerme og kupler, der fortoldes særskilt), kandelabre, lampetter, lysekroner samt dele heraf, lyseplader, lysestager, lygter:		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Lamper m. v.:		
	a. af guld, sølv og platina, som materialet i arbeide.		
342	b. forgyldte, forsølvede eller pletterede . . . . . 1 kg.	1,00	1,20
343	c. af kobber, bronce, messing eller nikkelblandet metal samt forniklede . 1 kg.	0,50	0,70
344	d. andre . . . . . 1 kg.	0,35	0,40
345	e. menagelamper, æskernes vægt iberegnet . . . . . 1 kg.	0,35	0,40
	Glødelamper og buelamper, se elektriske apparater.		
346	Legetøi, alle slags, uden hensyn til materialet, eller dele dertil, med karter, æsker, papiromslag og lignende nærmeste emballage 1 kg.	3,00	3,50
	Lim:		
347	a. husblas og gelatine i tynde bøielige folier eller pulveriseret samt gelatinekapsler, ikke nedenfor nævnt . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
348	b. flydende lim, valsemasse, hektograf- og autografmasse, diamantkit, syndetikon og deslige . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
349	c. gelatinekapsler, fyldte, haarde og elastiske, forsaavidt indholdet ikke betinger en høiere toldsats . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
	For litr. a, b og c iberegnes i vægten omsvøb af papir, æsker, flasker, krukker og lignende nærmeste emballage.		
350	d. andre slags . . . . . 1 kg.	0,08	0,12
	Lin, hamp, manillahamp, jute og deslige spindestoffe samt arbeider deraf:		
351	1. de ovennævnte spindestoffe, heglede saavelsom uheglede, samt affald ved heglingen, derunder stry . . . . 1 kg.	frie	0,03
352	2. vat . . . . . 1 kg.	0,06	0,10
	3. lin og hamp i spundet arbeide:		
	I. hvor det enkelte garn veier 100 gr. og derunder pr. 100 meter:		
	A. garn (enkelt):		
353	1. ubleget . . . . . 1 kg.	0,06	0,08
354	2. bleget . . . . . 1 kg.	0,08	0,12
355	3. farvet eller trykket . 1 kg.	0,25	0,30
356	4. tjæret . . . . . 1 kg.	0,05	0,07

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Lin m. v.:		
	3. Lin og hamp i spundet arbeide:		
	I. hvor det enkelte garn veier 100 gr. og derunder pr. 100 meter:		
	B. traad (to- eller flerlagt):		
357	1. ubleget . . . . . 1 kg.	0,06	0,08
358	2. bleget . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	3. farvet eller trykket:		
359	a. af lin . . . . 1 kg.	0,35	0,45
360	b. af hamp, ogsaa med islaaet farvet garn . . 1 kg.	0,15	0,20
361	4. tjæret . . . . . 1 kg.	0,06	0,08
362	C. snører og liner (sammenlagt af to- eller flerlagt traad) 1 kg.	0,09	0,12
	II. hvor det enkelte garn veier over 100 gr. pr. 100 meter:		
	A. kabelgarn:		
363	1. utjæret . . . . . 1 kg.	0,05	0,07
364	2. tjæret . . . . . 1 kg.	0,04	0,06
	B. tougverk (sammenlagt kabelgarn):		
365a	1. utjæret . . . . . 1 kg.	0,07	0,10
365b	2. tjæret . . . . . 1 kg.	0,06	0,08
	4. jute i spundet arbeide:		
	A. garn (enkelt):		
365c	1. ufarvet . . . . . 1 kg.	0,03	0,06
365d	2. farvet eller trykket . . 1 kg.	0,15	0,18
	B. traad (to- eller flerlagt):		
	1. ufarvet som snører eller taugverk.		
365e	2. farvet eller trykket . . 1 kg.	0,15	0,18
	Anm. Ved vegtberegningen maales garnets længde i traad, snører og tougverk i tvundet stand, saaledes som det foreligger ved importen uden hensyn til slyngningerne.		
	Tara for Garn: Paa ruller eller sneller af træ eller metal 50 pct. For indlæg af papir beregnes ikke told.		
365f	5. filt	fri	fri
366	7. buggjordvæv og møbelgjorde . 1 kg.	0,18	0,24
367	8. fiskenet (not og garn) . . . 1 kg.	0,12	0,15

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Lin m. v.:		
368	9. gulvmatter, gulvtepper og gulvteppetøi . . . . . 1 kg.	0,35	0,45
369	10. tøier, blegede og ublegede (hvorunder seildug) — jutevarer undtagne —, hvoraf en halv meter i kvadrat veier 110 gr. eller mere . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
370	11. tøier med ivævet gummielastikum, guttaperka eller deslige . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
371	12. dreil og damask; desuden tørklæder, forsaavidt de ikke kan henføres til nogen høiere beskattet klasse, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,80	1,10
	13. trikotage:		
	a. handsker og vanter, se Handsker.		
372	b. trikotage — saavel strikket, hæklet og fileret som vævet — farvet og ufarvet, herunder ogsaa færdige klædningsstykker af trikotage, om de end er forsynede med knapper, linning, kantning, stropper og deslige af et høiere beskattet materiale end klædningsstykket . . . . . 1 kg.	1,25	1,75
373	c. — med udstyr af broderi, silke, blonder, kniplinger og lignende eller med for af silke . . . 1 kg.	2,25	3,00
	14. possementmagerarbeide, se P.		
374	15. blonder, kniplinger, broderede længder, mellemverk og lignende samt bobbinet og tyll . . . . . 1 kg.	6,00	8,00
375	16. andre klare eller aabne varer, naar de enten er broderede eller er af mønstret, figureret, stribet eller rudet vævning, herunder ikke broderi paa stramei 1 kg.	2,00	2,50
	Anm. Varer ansees som klare eller aabne, naar der mellem de enkelte traade udenfor broderiet eller de ivævede tættere figurer, striber og deslige kan skjelnes mellemrum af mindst 1 traads tykkelse, eller hvis dette ikke kan afgjøres, naar 1 halvmeter i kvadrat kun veier 20 gr. eller derunder.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Lin m. v.:		
	17. andre varer af ovennævnte spindestoffe:		
	a. af lin eller hamp:		
376	1. trykkede . . . . . 1 kg.	1,10	1,45
377	2. flerfarvede, ikke trykkede 1 kg.	0,75	1,00
	3. helt ensfarvede eller blegede:		
378	a. naar der paa 1 cm.² tilsammen ikke er over 25 traade i rending og islæt . . . 1 kg.	0,30	0,40
379	b. naar der paa 1 cm.² er over 25, men ikke over 50 traade 1 kg.	0,50	0,70
380	c. naar der paa 1 cm.² er over 50 traade . . . . . 1 kg.	1,00	1,30
	d. stivetøi, se Klæder.		
	4. ublegede:		
381	a. naar der paa 1 cm.² tilsammen ikke er over 25 traade i rending og islæt . . . 1 kg.	0,15	0,20
382	b. naar der paa 1 cm.² er over 25, men ikke over 50 traade 1 kg.	0,30	0,40
383	c. naar der paa 1 cm.² er over 50 traade . . . . . 1 kg.	0,85	1,20
	b. af jute:		
384	1. sække-, pak- og betræklærred, ubleget og ufarvet . . . 1 kg.	0,07	0,10
	2. sække, se bogstav S.		
385	3. andet, forsaavidt varen ikke ved at behandles som linvare kommer til at gaa ind mod en lavere indførselstold . . . . . 1 kg.	0,50	0,65
	Anm. 1. Ensfarvede tøier fortoldes som „helt ensfarvede elle blegede", selv om farven skulde være anbragt paa tøiet ved trykning eller som tilsætning til det lim eller klister, hvormed varen er indsat.		
	Anm. 2. Varer af de her nævnte spindestoffe i forbindelse med bomuld fortoldes som bomuldsvarer; i forbindelse med		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Lin m. v.:		
	uld som uldvarer; i forbindelse med silke som silkevarer. Varer af jute i forbindelse med lin, hamp og deslige spindestoffe som lin.		
	Anm. 3. Syede, broderede eller med andet udstyr forsynede tøier (trikotagevarer undtaget) af lin, hamp og lignende fortoldes som klæder.		
	Anm. 4. Som blegede varer ansees alle, som ikke er helt ublegede.		
	Lugtende vande:		
	a. spiritusholdige, se Brændevin.		
386	b. andre, hvorunder vande til toiletbrug 1 kg.	0,80	1,00
	Naar disse vande indføres i emballager af mindre indhold end ½ liter, medregnes den nærmeste emballage.		
	M.		
387	Maccaroni, vermicelli, nudler . . . . 1 kg.	0,20	0,30
	Tara: Kasser 24 pct.; kurve 12 pct.		
	Madrasser og fyldte eller stoppede sengklæder, stukne sengetepper, udpolstrede eller overstoppede møbler og udpolstrede eller overstoppede dele dertil, ved hvilke snedkerarbeidet ikke er det væsentlige; hynder til vogne, udstoppede sofapuder, fodskamler og deslige:		
388	1. naar nogen del deraf er metal eller træ . . . . . 1 kg.	0,25	0,30
	2. andre:		
389	a. stoppede med krølhaar, fjær eller dun . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
390	b. med andet materiale . . . 1 kg.	0,30	0,35
	Anm. Naar de herunder hørende artikler er forsynede med betræk af silke eller af silke i forbindelse med andre materialier, erlægger de en forhøielse af 50 pct.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Madvarer:		
	1. af dyr og grønsager, se disse satser.		
	2. andre (saasom brød, smør, mel o. s. v.), fortoldes efter varens beskaffenhed. Nedlagte i hermetiske eller paa anden maade til varens preservering lukkede metalbokser, glas eller krukker fortoldes med nærmeste emballage.		
391	Malerier og haandtegninger uden ramme . . Malerier i ramme, se Rammer.	frie	frie
	Malt, se Kornvarer.		
392	Maltekstrakt, tør eller flydende, med eller uden tilsætninger, iberegnet vægten af nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,80	0,80
393	Maskiner, motorer og apparater til industriel eller anden teknisk brug, skibsbrug eller jordbrug, ikke andetsteds i tarifen nævnte, samt ufærdige og færdige dele deraf, ligeledes ikke andetsteds nævnte . . . a. v.	10 pct.	15 pct.
	Anm. Maskiner, motorer, apparater samt dele deraf kan af tolddepartementet tilstedes indført toldfrit, naar det godtgjøres, at de ikke er gjenstand for indenlandsk fabrikation.		
394	Maskin- og slagremme, alle slags, samt syremme . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
395	Maskinpakning og maskintauge	frie	frie
	Metaller:		
396	I. raa i klumper, korn, blokke og barrer, saavelsom i saadanne tavler eller lignende, der ikke er undergaaet nogen videre bearbeidelse end udsmeltning; endvidere gammelt metalgods, kun tjenligt til omarbeidelse; metalaffald	frie	frie
	II. i arbeide:		
	A. af forskjellige metaller:		
397	1. a. angler og fiskekroge, almindelige 1 kg.	frie	0,12
398	b. fluekroge med karter og nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	15,00	20,00
399	c. kroge med andet kunstigt agn, derunder slug og deslige, samt kroge		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	A. af forskjellige metaller:		
	med fortom, alt med karter og nærmeste emballage . . 1 kg.	2,00	3,00
	2. bijouterivarer af uædle metaller i eller uden forbindelse med andre materialier, saasom halsbaand, armbaand, broscher, brystnaale og andre pyntenaale, agrafer, kjæder, kors, manchetknapper og andre pynteknapper, ringe, signetter o. desl.:		
400	a. uforgyldte og uforsølvede 1 kg.	2,50	3,00
401	b. forgyldte og forsølvede, hvorunder doublévarer, alle slags, samt alt arbeide (ogsaa spænder) i efterlignet filigran eller emalje, forgyldt og uforgyldt . . . 1 kg.	10,00	20,00
	Anm. 1. Der gives ingen tara for karter, æsker, futeraler og lignende nærmeste emballage.		
	Anm. 2. Som doublévarer ansees guld- eller sølvbelagte arbeider af uædle metaller. Som efterlignet filigran ansees enhver gjenstand, hvori for en større eller mindre del indgaar efterligning af traadverk. Som ægte emalje ansees ikke ægte glasemalje i ægte indfatning.		
402	3. bogguld og bogsølv samt andet bogmetal	frit	frit
403	4. broncepulver og andet fintrevet metal, ægte eller uægte	frit	frit
	5. haandskydevaaben samt dele deraf, deri indbefattet piber og skjæfter eller kolber:		
	a. færdige:		
404	1. geværer og dele deraf 1 kg.	1,00	1,20
405	2. pistoler og revolvere samt dele deraf . . . . . 1 kg.	2,00	2,40
	b. ufærdige (dele):		
406	1. pibeemner, borede og uborede	frie	frie
	2. andre, som materialet i arbeide.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	A. af forskjellige metaller:		
407	6. kanoner over 50 kg. pr. stykke, mortere og lavetter	frie	frie
	7. guldtrækkerarbeide af guld, sølv og platina, ægte og uægte:		
408	a. tresser, galloner, kniplinger, frynser o. desl. . . . . 1 kg.	10,00	13,00
409a	b. traad af guld, sølv og platina til broderier, samt paljetter, lan og flitter . . . . . 1 kg.	2,50	3,00
409b	c. uniformsbroderier og emblemer 1 kg.	30,00	40,00
	Der gives ingen tara for karter, æsker, futeraler, papiromslag og anden lignende nærmeste emballage.		
410	8. hægter og maljer (ogsaa snøremaljer), strikkepinder, haarnaale, knappenaale, sikkerhedsnaale, hatte- og sjalsnaale med glashoveder, forsaavidt de ikke kan henføres til bijouteri 1 kg.	0,50	0,70
	Der gives ingen tara for det papir eller andet, hvortil gjenstandene er heftede, eller hvori de er indlagte.		
411	9. mynter og medaljer	frie	frie
412	10. penne med karter, æsker, futeraler og lignende nærmeste emballage 1 kg.	0,60	0,85
413	11. redskaber og værktøi, ikke andetsteds nævnte, samt dele deraf a. v.	10 pct.	15 pct.
	Løse dele af træ, som materialet i arbeide.		
	12. skriftstøberarbeide:		
414	a. brødskrift og udslutninger samt titel- og akcidensskrift . . 1 kg.	0,15	0,18
415	b. klichéer, alle slags, graveringer, etsninger, træsnit o. lign. samt stereotypiplader og papirmatricer a. v.	10 pct.	15 pct.
416	c. andre forsiringer eller former af metal uden eller i forbindelse med		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
		Kr.	Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	A. af forskjellige metaller:		
	12. skriftstøberarbeide: træ, for katuntrykkere, tapetfabrikanter og deslige	frie	frie
417	13. a. staal- eller anden metaltraad, indvævet i eller omvundet med baand, traad, papir eller deslige (virer eller virebaand), iberegnet vægten af det træ, hvorom de er vundne; staalfjære, omvundne med traad eller deslige . . . . . 1 kg.	0,30	0,42
418	b. i arbeide, hvorunder hatteformer 1 kg.	0,60	0,85
	B. af guld, sølv, platina:		
419	1. plader, glatte, valsede	frie	frie
	2. traad:		
420	a. glat	fri	fri
	b. anden, se Metaller A 7 b.		
	3. i arbeide, med hvad deri er indfattet:		
421	a. guld og platina (hvorunder presninger) . . . . . 1 kg.	30,00	36,00
	b. sølv og forgyldt sølv (herunder ogsaa arbeider i ægte emalje med forgyldt og uforgyldt indfatning af uædelt metal):		
422	1. i filigran og emalje . 1 kg.	60,00	75,00
423	2. knive og gafler af uædelt metal med skafter af sølv 1 kg.	6,00	7,50
424	3. andet, hvorunder presninger 1 kg.	15,00	20,00
	Anm. 1. Der gives ikke tara for futeraler, æsker, omslagspapir og lignende nærmeste emballage.		
	Anm. 2. Som filigransarbeide ansees enhver med udstyr af sølvtraadverk forsynet gjenstand.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	C. af jern:		
425	1. staal, stang-, bolt- og baandjern, tøibolte og sporveksler til sporvogne, traversjern samt jernbaneskinner 1 kg.	frit	0,02
426	2. hjul, fjære og aksler til jernbane- og andre sporvogne, andre aksler, ikke andetsteds nævnte, buffertfjære, tappe, skibsknær, rorrammer, propelrammer, for- og agterstevne samt rorstevne, vinkeljern, *T*-jern, andet valset, faconneret jern, smeltestykker, underlagsplader, skjødningsplader, skjødningsjern til skinner 1 kg.	frie	0,03
427	3. vognfjære og bufferter . . 1 kg.	0,10	0,13
	4. plader:		
428	a. smedede eller valsede (ogsaa fortinnede, forsinkede, forblyede, malede, lakerede og emaljerede) uden anden bearbeidelse, end at de er perforerede, kanellerede eller paa anden maade bøiede eller forsynede med huller og tildannede til sammenføining . . . . . 1 kg.	frie	0,02
429	b. 3 mm. tykke eller derover, i arbeide . . . . . a. v.	10 pct.	15 pct.
430	5. holzskruer (blanke træskruer, ogsaa galvaniserede) . . . . . 1 kg.	frie	0,04
431	6. spiker og traadstifter, hakestifter og kramper, under 45 mm. længde, samt skostifter . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
432	7. spiker og traadstifter, hakestifter og kramper, af 45 mm. længde og derover, samt hesteskosøm og anden søm . . . . . 1 kg.	0,05	0,08
	Anm. Som spiker og traadstifter af jern fortoldes samme vare af jern i forbindelse med andre metaller.		
	8. bolte med eller uden møtrikker samt andre skruer end holzskruer (blanke træskruer), klinknagler, baandjernfor-		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	C. af jern:		
	bindere (*buckles*), møtrikker, klinkplader, klinkringe, med eller uden forkobring, fortinning eller forsinkning:		
433	a. i diameter 13 mm. og derunder 1 kg.	0,05	0,07
434	b. derover . . . . . 1 kg.	0,02	0,03
435a	9. rør, saavel støbte som trukne, sveisede og valsede, samt rørforbindelser (fittings) af smedejern og aduceret jern . . . . . 100 kg.	0,50	0,70
435b	10. bjelker, søiler og stolper . . 1 kg.	0,01	0,04
436	11. ventiler til rør (kraner), stopventiler og pibehatte . . . . . 1 kg.	0,10	0,13
437	12. ildfaste skabe og kister samt hvælvdøre og bokser til ildfaste hvælv 1 kg.	0,10	0,13
438	13. kopipresser, kabysser og komfyrer, ovne, kaminer, alle slags og dele deraf, ribberør, radiatorer og andre opvarmningsapparater, alle slags, kjedler af støbejern for damp- og vandopvarmningsanlæg og dele deraf, kaloriferer og dele deraf, kogeapparater og dele deraf, støbte gryder og pander, støbte kjedler og pressede suppekjedler af staal, der ikke er forsynede med emalje eller lignende overdrag, pumper samt dele til saadanne, luftventiler og ventilationsvifter, gelændere og gittere, vinduer med eller uden glas, høhække, hjul til trillebøre og vogne, vognbøssinger, vognlagere (lagerbokser) og vognaksler (undtagen til jernbane- og andre sporvogne), blokke og dele deraf, saksekroge, kauser og hægder, hydranter . . . . . 1 kg.	0,05	0,07
439	14. senge . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
440	15. skibsankere, drægge, kjettinger og lænker . . . . . 1 kg.	frie	0,02

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	C. af jern:		
441	16. ballastjern, kjettingpiber, luger, pullerter, vandtanker og andet grovt støbegods til fartøier saavelsom andet grovt støbegods, ikke andetsteds nævnt, naar vægten er over 25 kg. pr. stykke . . . . . 1 kg.	frit	0,02
442	17. badekar, bindingsverk og tagverk til bygninger, broverk, døre, ikke andetsteds nævnt, fontæner, fustager, kasser, gravminder, kjøkkenvasker (støbte) og kloakslug samt kopper til samme, klædesruller, krybber, kumlaag, hestevandringer, kværne, alle slags, ikke særskilt nævnte, for haand-, heste- eller maskinkraft, lodder, lygtepæle og pæle til elektriske lamper og ledninger, melketransportspand, rummende 20 liter og derover, mortere, persienner, pissoirer, plader (støbte), porte, retorter, rister, spjeld, tagrender, trapper, tønder, vridemaskiner . . . . . 1 kg.	0,03	0,04
	18. staal- og jerntraad:		
	1. forgyldt, forsølvet eller pletteret:		
443	a. uforarbeidet, hvorunder strenge ikke særskilt nævnte 1 kg.	0,30	0,40
444	b. arbeider af traad, ikke særskilt nævnte . . . . . 1 kg.	1,00	1,30
	2. ellers, med eller uden overdrag:		
445	a. uforarbeidet (hvorunder strenge, ikke særskilt nævnte) 1 kg.	fri	0,03
	b. virer og virebaand samt virer i arbeide, se Metaller i arbeide A nr. 13 a og b.		
446	c. tauge, dug samt tagget gjærdetraad og net til gjærder 1 kg.	fri	0,03
447	d. arbeider deraf, ikke særskilt nævnte, hvorunder løse paraplyspiler . . . . . 1 kg.	0,15	0,20

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	C. af jern:		
448	19. knive og gafler med skafter af plet, penneknive og barberknive (samt blade til samme), alt med eller uden futeraler og med karter og med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	2,00	2,60
	Anm. Som penneknive fortoldes knive, hvori der findes et eller flere penneknivsblade. Som penneknivsblade ansees ogsaa redskaber af saadan form, at de ved simpel slibning lettelig kan omgjøres til penneknivsblade.		
	20. naale:		
449	a. sy-, broder-, stoppe-, filer- og heklenaale, iberegnet papir eller andet, hvori naalene er indlagte 1 kg.	0,75	1,00
	b. haarnaale, knappenaale, sikkerhedsnaale, hatte- og sjalsnaale med glashoveder, se Metaller A 8.		
	c. andre naale, som poleret jernarbeide.		
450	21. lakerede eller fernisserede præsenterbretter, brødkurve, brikker alle slags . . . . . 1 kg.	0,35	0,45
451	22. knive og gafler, som ikke kan henføres til nogen høiere toldbelagt klasse, korketrækkere, sakse (poleredc), laase, nøgler, lysesakse, skøiter, stempler og stempelpresser, kaarder, sabler og floretter med eller uden skede samt klinger til deslige vaaben . . . . . 1 kg.	0,35	0,50
452	23. fingerbøller og syringe (ogsaa forede med andet metal end jern), fyrstaal, spænder, dørvridere, ildskuffer, ildtænger, pokere, hængsler, havesakse; speceri-, gryn-, kaffekverne (ogsaa med trækasse) og kjødkverne til husholdningsbrug, skuffe- og kistehaand-		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	C. af jern:		
	tag, knapper til skuffer og deslige, ruller til møbler, rulleknive, skaader, sakse (helt upolerede), strygejern, vindues- og dørbeslag, emner til nøgler med eller uden skafter . 1 kg.	0,25	0,33
	24. jernarbeide, ikke særskilt nævnt:		
453	a. forgyldt, forsølvet eller plet eret 1 kg.	1,00	1,30
454	b. forniklet eller poleret, herunder spiralknapper. (Til poleret arbeide henregnes det, som nogensteds har saa megen politur, at intet filestrøg kan sees derpaa) 1 kg.	0,50	0,65
455	c. bronceret, fortinnet, forkobret, emaljeret, fernisseret, glasseret, lakeret eller malet . . . 1 kg.	0,35	0,45
456	d. andet . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	D. af bly:		
457	1. i ruller, stænger og plader . . .	frit	frit
458	2. rør, traad og spiger, klinkplader og klinkringe	frie	frie
	3. folie og arbeider deraf, som lignende arbeide af tin.		
	4. hagel og kugler, se Ammunition.		
	5. i andet arbeide:		
459	a. forgyldt eller forsølvet . 1 kg.	1,00	1,25
460	b. forniklet . . . . . 1 kg.	0,70	1,00
461	c. lakeret, malet eller med anden ikke ovenfor nævnt yderbedækning forsynet . . . . . 1 kg.	0,50	0,65
462	d. andet . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	E. af tin:		
463	1. i ruller, stænger, traad eller plader samt raspet	frit	frit
464	2. rør . . . . . 1 kg.	frie	0,18
	3. i andet arbeide, hvorunder folie og arbeider deraf:		
465	a. forgyldt, forsølvet og pletteret 1 kg.	1,50	2,00
466	b. forniklet . . . . . 1 kg.	1,00	1,35

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	E. af tin:		
	3. i andet arbeide, etc.:		
467	c. lakeret, malet eller med anden ikke ovenfor nævnt yderbedækning forsynet . . . . . 1 kg.	0,70	1,00
468	d. ellers . . . . . 1 kg.	0,50	0,65
	F. af sink:		
469	1. i plader, ogsaa perforerede, bolte, stænger	frit	frit
470	2. rør, spiger, traad og strenge, ikke andetsteds nævnte . . . . 1 kg.	frie	0,09
	3. i andet arbeide:		
471	a. forgyldt, forsølvet og pletteret 1 kg.	1,25	1,50
472	b. forniklet . . . . . 1 kg.	0,80	1,00
473	c. lakeret, malet eller med anden ikke ovenfor nævnt yderbedækning forsynet . . . . . 1 kg.	0,50	0,65
474	d. støbte gjenstande, der veier over 25 kg. pr. stk., uden hensyn til overdraget . . . . . 1 kg.	0,25	0,35
475	e. andet . . . . . 1 kg.	0,30	0,45
	G. af kobber, messing, bronce, nysølv og andre kobberblandede metaller samt aluminium og nikkel:		
476	1. plader, ogsaa perforerede, blik, bolte, bunde, stænger, dug samt blokke .	frie	frie
477	2. søm, spiger, stifter, skruer, møtrikker, klinknagler, upolerede rør, klinkringe, klinkplader	frie	frie
478	3. plader, pletterede og forsølvede 1 kg.	0,30	0,35
	4. knapper, se bogstav K.		
479	5. traad og strenge, ikke andetsteds nævnte, forgyldt, forsølvet eller pletteret . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
480	— arbeider deraf, ikke særskilt nævnte . . . . . 1 kg.	2,50	3,00
481	6. traad og strenge, ikke andetsteds nævnte, ellers . . . . . 1 kg.	frie	0,30
482	— arbeider deraf i eller uden forbindelse med andre materialier, for-		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Metaller:		
	II. i arbeide:		
	G. af kobber m. v.:		
	saavidt de ikke indbefattes under nogen foregaaende klasse . . 1 kg.	0,50	0,70
483	7. afstøbning af byster eller statuer, over 25 kg. vægtige . . . 1 kg.	0,50	0,65
	8. bjelder, bøssinger, dør- og vinduesbeslag, dørvridere, kraner og ventiler, injektorer, hængsler, laase, knive, mortere, ruller til møbler, strygejern, fingerbøller, syringe, spænder, knapper til skuffer og deslige, ringe og kroge med eller uden skruegang, uhrnøgler, i eller uden forbindelse med andre materialier:		
484	a. af vægt 1 hektogram og derunder 1 kg.	1,00	1,25
485	b. af større vægt . . . . 1 kg.	0,50	0,75
	9. i andet arbeide:		
486	a. forgyldt, forsølvet, pletteret (herunder indbefattet de ovenfor under 8 nævnte vareslags, naar de indføres i forgyldt, forsølvet eller pletteret stand) . . . . 1 kg.	2,50	3,75
487	b. forniklet og af nikkel forfærdiget, herunder indbefattet de ovenfor under 8 nævnte vareslags, naar de er forniklet eller forfærdiget af nikkel, undtagen bjelder, kraner, ventiler og injektorer (maskindele) samt spænder . . . . 1 kg.	1,00	1,40
488	c. ellers . . . . . 1 kg.	0,50	0,70
489	III. metaller i forbindelser, saasom metaloksyder, svovlmetaller, klor-, brom-, jod- og cyanmetaller, legeringer og amalgamer, forsaavidt de ikke kan henføres under andre tarifsatser	frie	frie
490	Mineralske vande . . . . . 1 kg.	frie	0,05
491	Mjød . . . . . 1 kg. Tara: Fustager 16 pct.	0,30	0,30
492	Modeller, ikke tjenlige til andet brug, derunder afstøbninger af enhver art, alene be-		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Modeller:		
	stemte til offentlige samlinger eller til undervisning	frie	frie
493	Moskus	fri	fri
	N.		
494	Naturalier, alle slags	frie	frie
	Nødder:		
495	a. hasselnødder . . . . . 1 kg.	0,05	0,60
496	b. valnødder, paranødder samt andre spiselige nødder, der ikke andetsteds er nævnte 1 kg.	0,50	0,65
	O.		
497	Oblater, alle slags, hvorunder oblatplader, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,80	0,80
	Oljer:		
	1. fede:		
498	a. olivenolje . . . . . 1 kg. Kreditoplag 1800 kg.	0,04	0,06
499	b. hampolje, linolje, ukogt, raps- og roolje, palmeolje, kokosolje, spermacetolje (hvalravolje), olein, fleskolje, amerikansk olje (*oleum ricini*), harpiksolje samt andre fede oljer, som ikke andetsteds i tarifen er opførte . . . . . 1 kg. Kreditoplag 1800 kg.	0,04	0,06
500	c. hvalolje, tran og fiskeolje	fri	fri
501	d. linolje, kogt, samt bomuldsfrøolje (cottonolje) og maisolje . . . . 1 kg. Kreditoplag 1800 kg.	0,06	0,08
502	e. smørfarve . . . . . 1 kg.	0,06	0,08
503	f. haarolje med nærmeste emballage (flasker, krukker og deslige) . . . . 1 kg.	1,00	1,20
	2. flygtige:		
504	a. paraffinolje, photogen, træolje og lignende lysvædsker, ligeledes petroleum, raa og renset som lysolje, samt petroleumsnafta (bensin) . . . . . 1 kg.	fri	0,05
505	b. terpentin-, enebær- og birkolje, hjortetak- og ravolje . . . . . 1 kg.	0,07	0,10
506	c. andre flygtige oljer, med nærmeste emballage (flasker, krukker og deslige) 1 kg.	1,50	2,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
		Kr.	Kr.
	Oljer:		
507	3. mineralske oljer, ikke anvendelige som belysningsvædsker, samt petroleumsresiduum, vaselin og vognsmørelse . . . . 1 kg.	0,04	0,06
	Kreditoplag 1800 kg		
	Tara: For nr. 1 a, b, c og d, nr. 2 b og nr. 3: I fade eller andre fustager, enkelte eller dobbelte, 18 pct.; paa flasker eller glas uden andet omsvøb 20 pct.; paa flasker eller glas i én grov kurv med halm 30 pct.; paa flasker eller glas i to grove kurve med halm 40 pct.; paa flasker eller glas indpakkede i sagspaaner eller andet saadant i kasser 40 pct.; paa lerkrukker 30 pct.; paa lerkrukker i én grov kurv med halm 40 pct.; paa lerkrukker i to grove kurve med halm 50 pct.		
508	Ost . . . . . 1 kg.	0,35	0,45
509	Osteløbe, normal, samt ostefarve . . . 1 kg.	0,06	0,08

P.

	Papir og pap samt arbeider deraf:		
510	1. skriv-, tegne- og ulinjeret notepapir, overhovedet alt papir, som hensigtsmæssig kan tjene til at skrive eller tegne paa, saavel hvidt som i massen farvet; ligeledes papir, opskaaret i strimler til telegrafer . 1 kg.	0,13	0,17
	Anm. I tilfælde af tvil om, hvorvidt en papirsort bør gaa ind under denne eller de to næste satser, bliver spørsmaalet at afgjøre saaledes, at udslaaede ark under 3 400 kvadratcentimeter fortoldes som skrivpapir.		
511	2. trykpapir, overhovedet alt papir, som hensigtsmæssig kan tjene til at trykke paa, og som ikke indbefattes under den foregaaende klasse, saavel hvidt som i massen farvet 1 kg.	0,03	0,04
512	3. pap, pak-, kardus-, og makulaturpapir samt pressepap, trækpapir, filtrerpapir og kuløret papir til tapeter . . . . . 1 kg.	0,03	0,04
513	4. forhudnings-, isolerings- og tagtækningspap; papir, overstrøget eller bestrøet med asfalt, tjære, glas, sand, skifer, smergel eller deslige . . . . . 1 kg.	0,02	0,03

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Papir og pap samt arbeider deraf:		
514	5. ornamenter af stenpap og asfaltpap samt regnetavler . . . . . 1 kg.	0,10	0,12
515	6. a. tapeter . . . . . 1 kg.	0,30	0,45
516	b. broder-, strikke-, hekle- og lignende mønstre og mønsterbøger (journaler og tidsskrifter herunder ikke indbefattede); maskinlinjeret papir, visitkort, billetter til dampskibe og deslige, brevkonvoluter, saavel blot tilskaarne som sammenklistrede, ogsaa med tøi under papiret, handelsannoncer, kataloger, prislister, fakturaer og lignende tryksager til forretningsbrug, rammer til billeder, med eller uden glas over; papir med paaklistret flor eller andet tøi, lakeret pap og hueskygger deraf; endvidere, forsaavidt de ikke indgaar under den høiere sats for litografiske arbeider i tre eller flere farver etc., kræmmerhuse, papirposer o. desl., færdige fotografikartons, papirservietter, prøvekort eller andre kort af pap, overtrukne med papir til paaheftning af varer . . . . 1 kg.	0,25	0,35
517	c. blanketter, vignetter, etiketter, anbefalingskort, avertissementsskilter, selskabsspil og lykønskningskort, forsaavidt de ikke indgaar under den høiere sats for litografiske arbeider i tre eller flere farver, klædningsstykker af papir med paaklistret flor eller andet tøi . 1 kg.	0,50	0,75
	For 6 b og c gives intet fradrag for æsker, papir og lignende omslag.		
518	7. spillekort . . . . . 1 spil	0,25	0,30
519	8. beskrevet papir, papirpenge, veksler, statspapirer, aktier og deslige papirer, lydende paa pengeværdier	frit	frit
520	9. papir, indbundet eller heftet . . . 1 kg.	0,40	0,55
	10. karter, himmel-, land- og sjøkarter samt væggeplancher til skolebrug:		
521	a. ikke opklæbede	frie	frie
522	b. opklæbede . . . . . 1 kg.	0,50	0,65

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
	Papir og pap samt arbeider deraf:	Kr.	Kr.
	11. litografiske og fotografiske arbeider samt kobberstik, staalstik, raderinger; træsnit, lystryk og deslige, ikke andetsteds nævnte, med eller uden farvebelæg:		
	a. uindfattede, som tilhører trykte verker og indføres med disse, som bøger.		
	b. uindfattede, andre slags:		
523	1. i en eller to farver . . . 1 kg.	0,50	0,65
524	2. i tre eller flere farver (herunder ogsaa oljetryk, uindfattede) . 1 kg.	2,00	2,60
	c. indfattede i rammer, se Rammer.		
	12. bøger eller dele deraf samt tidsskrifter, noter og andre trykte eller skrevne sager, der ikke under nr. 6 ovenfor er ansat i told:		
525	a. uindbudne	frie	frie
	b. indbudne:		
526	1. paa norsk forlag . . . . 1 kg.	0,50	0,65
527	2. andre	frie	frie
528	13. a. faltschachtler . . . . . 1 kg.	0,40	0,50
529	b. andre arbeider af pap og andet papir samt af papirmaché, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,70	1,00
530	14. papir, andre slags, som ikke indgaar under forannævnte satser, herunder ogsaa pergamentpapir samt fernisseret, oljet eller paa lignende maade behandlet papir 1 kg.	0,08	0,10
531	Papiraffald eller spaaner	frit	frit
	Paraplyer og parasoller:		
532	1. med overtræk af silke, eller hvori silke findes . . . . . 1 stk.	1,50	1,80
533	2. med overtræk af andre tøier . . . 1 stk.	0,50	0,60
	3. paraplyspiler, løse, se Metaller II C 17.		
534	4. stel uden overtræk, med eller uden stokke 1 kg.	1,00	1,30
	5. paraply- og parasolstokke, se Rør og Træ-varer.		
	Perlemoder:		
535	1. uforarbeidet	frit	frit
	2. i arbeide:		
	a. knapper, se bogstav K.		
536	b. andet arbeide, med nærmeste emballage 1 kg.	8,00	9,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Perler, egte og uegte, hvorunder glasflusser:		
	a. med indfatning af guld, sølv eller platina, veies med indfatningen og fortoldes som den.		
537	b. andre i eller uden forbindelse med andet materiale (tøier eller færdige klædningsstykker, hvor tøiet er det overveiende, undtaget), med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	2,50	3,00
	Pibehoveder, tobakspiber, piberør, pibeslanger, cigarmundstykker (undtagen af rav), uden hensyn til materialet, med eller uden beslag og andet tilbehør samt med eller uden futeraler:		
538	a. kridtpiber, almindelige . . . . . 1 kg. Tara: Kasser 17 pct.; kurve 12 pct.	0,10	0,12
539	b. andre, med nærmeste emballage 1 kg.	1,50	2,00
540	Pomade, kosmetik, bartevoks, sminke, pudder, tandpulver, tandpasta og lignende varer til brug ved toilettet, forsaavidt de ikke er andetsteds nævnte, iberegnet nærmeste emballage (papir, glas, krukke og deslige) 1 kg.	1,50	2,00
	Possementmagerarbeide:		
	1. af silke alene eller i forbindelse med andre materialier:		
541	a. snorer . . . . . 1 kg.	6,00	8,00
	b. baand, se bogstav B.		
542	c. andet, hvorunder border og agramaner 1 kg.	9,00	12,00
	2. af andre materialier:		
543	a. snorer . . . . . 1 kg.	2,00	2,50
	b. baand, se bogstav B.		
544	c. andet, hvorunder border og agramaner 1 kg.	4,00	5,30
	Ved fortoldning af possementmagerarbeide gives intet fradrag for indlæg, karter, rammer og deslige.		
	Poteter:		
545	a. raa . . . . . 100 kg.	0,50	0,65
	Ved Hammerfest, Vardø og Vadsø toldsteder . . . . . frie		
546	b. tørrede . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
647	Pudsepomade, flydende og fast (creme og pasta), med nærmeste emballage . . . . 1 kg.	0,30	0,40

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	R.		
	Rammer, med eller uden billede, fortoldes som arbeide af det materiale, hvoraf de hovedsagelig bestaar, uden afdrag i vægten for det indfattede stykke, glasset o. s. v. Skulde saadanne rammer indkomme, som bør fortoldes efter værdi, tages intet hensyn til det indfattede stykke.		
548	Rav, uforarbeidet	frit	frit
549	— i arbeide . . . . . 1 kg.	6,00	7,20
	Afdrag i vægten gjøres ikke for æsker, futeraler, karter og papiromslag.		
	Reisekufferter, reiseposer, vadsække, hattefuteraler, væsker og lignende til reisebrug:		
550	a. af skind eller overtrukne med skind 1 kg.	2,25	2,75
551	b. af voksdug, uld, bomuld, hamp eller lin og deslige, i eller uden forbindelse med skind eller andre materialier . . . 1 kg.	1,00	1,30
	Ris:		
552	1. uafskallet, løs i fartøiet . . . 100 kg.	3,90	5,00
553	— i emballage . . . . . 1 kg.	0,05	0,07
	Kreditoplag 2400 kg.		
554	2. afskallet . . . . . 1 kg.	0,07	0,09
	Kreditoplag 1500 kg.		
555	3. risengryn og rismel . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
	Kreditoplag 1200 kg.		
	Anm. Naar afskallet og uafskallet ris indføres sammenblandet, fortoldes varen efter en af departementet affattet formel om toldbehandling af ris i blanding.		
556	4. klid af ris . . . . . 100 kg.	0,30	0,80
	Rogn, nedlagt, kaviar, se Madvarer under dyr.		
557	— anden	fri	fri
	Rødder, spiselige, se Grønsager.		
558	— cikorierødder, løvetandsrødder og runkelroer, ubrændte . . . . . 1 kg.	0,05	0,05
	— brændte og andre som kaffe brugelige brændte rødder, som brændt kaffe.		
559	Røgelse og røgelsepapir, med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	1,20	1,45
560	Rør, bambus, spanskrør og lignende rør, saavel flekkede som uflekkede, herunder rør til gipsning	frie	frie

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Rør m. v.:		
561	— flettede arbeider deraf . . . . . 1 kg.	0,75	1,00
	— kurve, se bogstav K.		
562	— alle ei flekkede rør, hvorpaa er anvendt mere arbeide end overskjæring i bestemte længder (herunder ogsaa emner til spadser-, paraply- og parasolstokke) . . . . 1 kg.	1,00	1,30
	S.		
	Saft af frugt eller bær:		
563	1. sødsyltet . . . . . 1 kg.	0,75	0,90
564	2. anden, hvorunder ogsaa most, cider og andre frugtvine samt saft, indeholdende indtil 12 pct. alkohol . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
	Forsaavidt saften ved undersøgelse befindes at indeholde over 12 pct., men ikke over 18 pct. alkohol, erlægges desuden 2,75 øre pr. kg. for hver procent alkohol, som saften indeholder mere end 12 pct.		
	Saft, indeholdende over 18 pct. alkohol, fortoldes som brændevin af 100 pct. styrke.		
	Tara: Fustager 16 pct.		
565	Sagogryn og sagomel, salep, pulveriseret arrowroot, tapiocagryn og tapiocamel 1 kg.	0,15	0,20
	Kreditoplag 900 kg.		
	Tara: Kasser 16 pct.		
	Salte:		
566	1. kogsalt, saavel raat som raffineret 1 hl.	frit	0,30
567	2. alun . . . . . 1 kg.	fri	0,02
568	3. boraks . . . . . 1 kg.	fri	0,05
569	4. klorsur kali . . . . . 1 kg.	fri	0,10
570	5. glaubersalt . . . . . 1 kg.	fri	0,01
571	6. potaske . . . . . 1 kg.	fri	0,05
572	7. salpeter . . . . . 1 kg.	fri	0,05
573	8. soda . . . . . 1 kg.	fri	0,01
574	9. sundhedssalt . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
575	10. tinsalt . . . . . 1 kg.	frit	0,20
576	11. vitriol . . . . . 1 kg.	fri	0,02
577	12. andre, forsaavidt de ikke kan henføres under en anden tarifsats . . . . . 1 kg.	frie	0,05
	Seil fortoldes som materialet med et tillæg af kr. 0,05 pr. kg.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Seil:		
	Anm. Er seil forfærdiget af tøi, der svarer forskjellig told efter vægten af en halvmeter i kvadrat, og denne vægt ikke kan undersøges med tilstrækkelig nøiagtighed, ansees seilet forfærdiget af det tøi, som svarer høiest told.		
578	Sigter og saalde . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
	Silke og silkevarer samt varer af andre spindestoffe i forbindelse med silke, herunder kunstig cellulosesilke:		
579	1. silke, tvunden og utvunden, saavel farvet som ufarvet, i eller uden forbindelse med andre spindestoffe . . . . . 1 kg.	2,00	3,00
580	2. blonder, kniplinger, broderede længder, mellemverk og lignende, bobbinet og tyll af silke eller silke i forbindelse med andre spindestoffe . . . . . 1 kg.	15,00	22,50
	3. possementmagerarbeide, se under bogstav P.		
581	4. sigtedug . . . . . 1 kg.	5,00	5,00
	5. andre varer:		
582	a. af silke alene eller af silke med ivævet metaltraad . . . . . 1 kg.	8,00	12,00
583	b. af halvsilke . . . . . 1 kg.	4,00	6,00
	Anm. 1. Findes i silketøier andet spindestof i ubetydelig mængde, bliver de desuagtet at fortolde som helsilke. Ligeledes fortoldes fløiel og plysch som helsilke, naar hele retten bestaar af silke, selv om vrangen udviser andet spindestof.		
	Anm. 2. Som halvsilke ansees alle andre tøier, hvori der indgaar silke for nogen del. Dog bliver tøier, indeholdende indspundet silkefnug, som ikke følger traadens længde, at fortolde som grundstoffet.		
	Anm. 3. Syede, broderede eller med andet udstyr forsynede tøier fortoldes som klæder.		
584	Siv, uforarbeidet	frit	frit
	— i arbeide:		
585	a. matter til pakning	frie	frie

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Siv, i arbeide:		
	b. koste og børster, se Børstenbinderarbeide.		
	c. kurve, se bogstav K.		
586	d. reb . . . . . 1 kg.	0,07	0,10
587	e. andet arbeide . . . . . 1 kg.	0,20	0,30
588	Skibe og fartøier med inventarium, de under Baade nævnte undtaget	frie	frie
589	Skildpaddeskal, uforarbeidet	frit	frit
	— i arbeide, som horn, bogstav H.		
	Skind og huder:		
	A. med haarbedækning, ikke andetsteds opført:		
	a. uberedte:		
590	1. tørre	frie	frie
591	2. raa	frie	frie
	b. beredte, som beredt skind for bundtmagerarbeide.		
	B. uden haarbedækning:		
592	I. ubarkede og uberedte, saltede . . .	frie	frie
	II. andre:		
593	a. barkede, beredte og uberedte, ikke andetsteds nævnte (hvorunder saalelæder og bindsaalelæder samt kunstigt læder) . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
	Anm. Renskaaret saalelæder (kjernestykker) samt tilskaarne saaler o. lign. fortoldes med tillæg af 50 pct. Derimod fortoldes bug- og ben- samt hoved- og halsstykker uden tillæg.		
	Kreditoplag 200 kg.		
	b. alunerede, broncerede chagrinerede, farvede, fernisserede, lakerede, semskede, heste-, fedt-, veks-, platlæder og deslige:		
594	1. af vegt over 2 kg. pr. stykke 1 kg.	0,50	0,70
595	2. af vegt fra 1 til 2 kg. pr. stykke 1 kg.	1,00	1,30
	3. af vegt under 1 kg. pr. stykke:		
596	a. handskeskind . . . 1 kg.	1,25	1,50
597	b. ellers . . . . . 1 kg.	1,50	2,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Skind og huder:		
	B. uden haarbedækning:		
	II. andre:		
	Anm. Dele, hvorpaa ikke er anvendt mere arbeide end tilskjæring, saasom blade, recepter o. s. v., og som ikke er andetsteds nævnt, fortoldes som materialet uden toldtillæg.		
	III. i arbeide:		
	1. handsker, se bogstav H.		
	2. sadelmagerarbeide, ikke andetsteds nævnt:		
598	a. med beslag, forgyldt, forsølvet eller pletteret . . . . 1 kg.	4,00	5,00
599	b. med beslag, forniklet eller af hartgummi . . . . . 1 kg.	2,00	2,50
	c. andet:		
600	1. sadler, svøber, ride- og kjørepiske . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
601	2. ellers, hvorunder belter, brokbaand, hueskygger og alle slags remme, maskinremme undtagne 1 kg.	1,00	1,30
	3. skomagerarbeide:		
602	a. af silketøi eller tøi, hvori findes silke . . . . . 1 kg.	6,00	7,80
603	b. af andet tøi eller af filt . 1 kg.	1,75	2,20
604	c. af lakeret, chagrineret, bronceret, aluneret, fernisseret eller farvet skind, i eller uden forbindelse med andre slags skind . . 1 kg.	4,50	6,00
605	d. af skind eller læder (undtagen fedtlæder), anderledes behandlet 1 kg.	2,00	2,50
606	e. sjøstøvler og andet skotøi af fedtlæder . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
607	f. skotøi, alle slags, med saaler af træ . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
	Anm. Naatlede overdele til skotøi toldbehandles som skomagerarbeide.		
	4. porteføljearbeider, se Etuier.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Skind og huder:		
	B. uden haarbedækning:		
	III. i arbeide:		
	5. som ikke andetsteds anført, erlægger told som skindene eller huderne, hvoraf de bestaar, med 50 pct.s forhøielse.		
	C. med haar- eller fjærbedækning for bundtmagerarbeide:		
608	a. uberedte, alle slags	frie	frie
	b. beredte, løse eller sammensyede:		
609	1. pensylvanskind, sobel, maar, sortræv, sølvræv og blaaræv . . . 1 kg.	8,00	10,00
610	2. bæver, ilder, chincilla, nerts og skunk . . . . . 1 kg.	5,00	7,00
611	3. andre slags . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
	c. i arbeide, bundtmagerarbeide, hvorunder huer af sobel-, maar- og pensylvanskind, fortoldes som beredt skind med 200 pct.s forhøielse. Skindpelser og klædningsstykker, forede med skind, samt andet bundtmagerarbeide, forbundet med klæde eller andet materiale, fortoldes med sin hele vegt som bundtmagerarbeide.		
612	D. affald af skind og huder	frit	frit
613	Smittemel	frit	frit
614a	Smør, alle slags, hvorunder den i lov af 8de mars 1902, § 4, omhandlede margarin 1 kg.	0,15	0,25
	Kreditoplag 250 kg.		
	Tara: Fustager 18 pct.		
	Sneller, spoler og spolehylser:		
	1. af træ eller træmasse, se Trævarer nr. 7. 1 a.		
614b	2. af andet materiale	frie	frie
615	Soppe, spiselige, saasom champignoner, murkler, trøfler o. a., med nærmeste emballage 1 kg.	0,60	1,00
	Spaanarbeide:		
616	1. gulvmatter . . . . . 1 kg.	0,15	0,18
	2. hatte og huer, se Hatte.		
	3. hatteformer, hattepulle og hatteskygger, se bogstav H.		
	4. kurve, se bogstav K.		
617	5. andet arbeide . . . . . 1 kg.	0,30	0,50
618	Spadserstokke, alle slags, og fiskestænger 1 kg.	2,00	2,50

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
619	Speile . . . . . 1 kg.	0,60	0,80
	Sten og arbeider deraf:		
	1. egte eller uegte stene, slebne eller polerede:		
	a. indfattede i guld eller sølv, veies med indfatningen og fortoldes som den.		
	b. i eller uden forbindelse med andre metaller end de ovenfor under a. anførte og ikke andetsteds nævnte, som bijouterivarer under metaller.		
620	2. møllestene	frie	frie
621	3. brynestene . . . . . 1 kg.	0,05	0,05
622	4. slibestene	frie	frie
623	5. skrivetavler og grifler . . . . 1 kg.	0,01	0,01
624	6. cement . . . . . 100 kg.	0,50	0,75
625	7. fliser og rør af cement . . . . 100 kg.	0,75	1,00
	8. afstøbninger og former:		
626	a. af cement . . . . . 100 kg.	1,00	1,30
627	b. af gibs, kridt eller lignende . . 1 kg.	0,15	0,20
	9. arbeider af marmor, porfyr, syenit, granit, labrador, sandsten og andre lignende stenarter:		
628	a. brolægningssten og raat tilhugne blokke	fri	fri
629	b. andre arbeider af ovennævnte stenarter af vegt over 3 kg. pr. stykke samt plader, polerede og upolerede . 1 kg.	0,05	0,07
630	c. andre arbeider af ovennævnte stenarter samt af alabast, kalipasta og lignende 1 kg.	0,40	0,55
631	10. alle andre slags, derunder skifersten, asbest, gibs, kalk eller lignende; ligeledes sten, der er pulveriseret, malet, slemmet eller paa anden maade tilberedt; stene til litografisk brug	frie	frie
632	Stenkul, hvorunder cinders og koks	frie	frie
	— i arbeide, ikke andetsteds nævnt, som slebne eller polerede stene.		
633	Stivelse og stivelsegummi (dekstrin) samt potetesmel, alt med nærmeste emballage 1 kg.	0,13	0,17
	Straa og halm:		
634	1. ubearbeidet	frit	frit
	2. i arbeide:		
	a. blomster, se Blomster.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Straa og halm:		
	2. i arbeide:		
	b. kurve, se bogstav K.		
635	c. matter til pakning . . . . . 1 kg.	frie	0,05
636	d. reb . . . . . 1 kg.	0,07	0,10
637	e. gulvmatter og andre lignende grove fletninger samt flaskehylstre . . 1 kg.	0,20	0,30
	f. hatte og huer, se bogstav H.		
638	g. andre fletninger end de foran nævnte, border samt andre straaarbeider 1 kg.	0,50	0,60
639	Strenge, tarmestrenge samt overspundne metalstrenge og silkestrenge, med eller uden omspinding, samt tarmesnorer . . 1 kg.	1,20	1,50
	Der gives intet fradrag for indlæg, æsker, papir og lignende omslag.		
	— af metal, se Metaller.		
	Sukker og sirup:		
640	1. sukker, alle slags, hvorunder opløst sukker og andet flydende sukker (altsaa ogsaa saften, inden sukker er udskillet), der ikke kan henføres til almindelig sirup eller melasse; drue- og stivelsesukker samt drue- og stivelsesirup . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
	Kreditoplag 300 kg.		
	Tara: For papir med eller uden seilgarn gives ingen tara. Fustager: Raffinade i toppe, opløst sukker og andet flydende sukker, drue- og stivelsesukker 12 pct.; andet sukker 9 pct.		
641	2. sirup:		
	a. almindelig sirup og melasse . . 1 kg.	fri	0,05
	Anm. Forsaavidt almindelig sirup findes tilsat med stivelsesirup (glykose) i større mængder end 25 pct., bliver saadan vare at fortolde som stivelsesirup. Den tilsatte stivelsesirups mængde bestemmes paa saadan maade, som af finans- og tolddepartementet fastsættes.		
642	b. kappillær-, morbær-, rosen-, violsirup og andre lignende siruper samt sukkerkulør til brændevin og andre drikkevarer 1 kg.	0,55	0,65
643	Sukkertøi, hvorunder chokoladekonfekt, drops, marcipanmasse og andre lignende sukkertilvirkninger, med nærmeste emballage 1 kg.	0,55	0,75

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Svampe:		
	1. vaskesvampe:		
644a	a. raa eller blot bankede . . . 1 kg.	0,50	0,70
644b	b. ellers . . . . . 1 kg.	3,00	4,00
	2. friktionsfyrsvampe, se Fyrstikker.		
645	Svovl og svovlblomme . . . . . 1 kg.	fri	0,02
	Sværter:		
646	1. bogtrykkersværte og anden tryksværte 1 kg.	0,07	0,10
647	2. skosmørelse, blanksværte og anden lædersværte samt ovnsværte, alt med nærmeste emballage . . . . . 1 kg.	0,15	0,20
	Syrer:		
648	1. kulsyre, flydende . . . . . 1 kg. Tara: 65 pct. Af de jernflasker, hvori varen indføres, erlægges told som for retorter under Metaller II C 16 bestemt.	0,06	0,10
649	2. svovlsyre	fri	fri
650	3. andre slags, forsaavidt de ikke kan henføres under en anden tarifsats	frie	frie
	Sæbe:		
651	1. grønsæbe . . . . . 1 kg.	0,05	0,06
652	2. transparentsæbe med eller uden parfume, parfumeret sæbe samt anden sæbe i kugler, figurer og lignende saavelsom i æsker, daaser og krukker, med nærmeste emballage 1 kg.	0,50	0,70
653	3. anden slags, derunder almindelig vaskesæbe 1 kg.	0,10	0,14
	Sække, syede, ikke andetsteds nævnte:		
654	a. af lin, hamp og jute . . . . . 1 kg.	0,12	0,12
	b. andre, som materialet i arbeide.		
	T.		
655	Tegnebestik . . . . . 1 kg. Afdrag i vægten gives ikke for æsker, skrin, futeraler, papir og lignende omslag.	1,00	1,50
656	The . . . . . 1 kg. Kreditoplag 30 kg. Tara: For kasser, hvis bruttovægt ikke overstiger 50 kg.: forede med bly 22 pct.; andre 16 pct.	2,00	2,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
657	Tjære af træ, torv eller stenkul samt tjæreoljer, hvorunder kreosotolje, kulolje, raa karbolsyre og lignende destillater af tjære, herunder *bright* og *black varnish* . 1 kg.	fri	0,03
658	Tjærekompositioner, saasom carbolineum og lignende sammensatte tjærestoffe uden tilsætning af farver, metaloksyder eller lignende . . . . . 1 kg.	0,02	0,04
	Anm. Tjærekompositioner for skibs- og baadbunde o. lign., tilsatte med farver eller metaloksyder, bliver at henføre under malerfarver i olje eller fernisser efter varens beskaffenhed.		
	Tobak:		
659	— stilke . . . . . 1 kg.	2,25	3,00
660	— blade, usausede, og karotter . . . 1 kg. Kreditoplag 150 kg.	2,25	3,00
661	— — sausede . . . . . 1 kg.	2,25	3,00
	Anm. Forsaavidt stilken er borttaget, erlægges tolden for blade og karotter med et tillæg af 10 pct.		
	Tara for de 3 foregaaende numre: Huder 8 pct.; sivballer paa indtil 150 kg. med eller uden paklærred 4 pct.; kurve 3 pct.; paklærred 2 pct.; fustager: a. naar varen indføres fra et sted i Europa, 8 pct.; b. naar den indføres fra et sted udenfor Europa, 12 pct.		
662	— tobakssaus . . . . . 1 kg.	0,55	0,75
663	— snus . . . . . 1 kg.	3,80	5,00
	Tara: Paa flasker og krukker 50 pct.; anden emballage 15 pct.		
664	— cigarer og cigaretter . . . . . 1 kg.	6,00	8,00
	Cigaretter fortoldes med indbegreb af papir, æsker, daaser og lignende nærmeste emballage. Af trækasser, hvori cigarer er indpakkede, erlægges told som for „cigarkasser og cigarkassebretter", af anden emballage som for materialet i arbeide.		
665	— røgtobak, skraatobak og al anden fabrikeret tobak . . . . . 1 kg.	2,70	4,00
	Tara: Fustager og kasser 20 pct. For papir, æsker, daaser og lignende, hvori røgtobak og skraatobak er indpakket, tilstaaes ingen tara.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal.	Maksimal.
		Kr.	Kr.
666	Torpedoer samt elektriske apparater til brug ved undervandsminer	frie	frie
667	Torv og torvstrø . . . . . 100 kg.	0,50	0,50
	Træ og trævarer:		
	1. bakker, skaaler, daaser, stel til bordopsatser *(plats de menage)*, sy- og barberskrin uden sy- og barbersager og deslige mindre gjenstande, alt, forsaavidt vægten ikke er over 1,5 kg.:		
668	a. lakerede og polerede . . . . 1 kg.	0,60	0,75
669	b. andre . . . . . 1 kg.	0,40	0,60
670	2. udskaarne gjenstande (kunsttræskjærerarbeide), ogsaa af de ovenfor nævnte slags, ikke over 1,5 kg. pr. stk. . . . 1 kg.	4,00	4,80
	3. udskaarne arbeider, som ikke indgaar under nr. 1 og 2, samt rammer til speile af mindst 1 meters høide, som møbelsnedkerarbeide.		
671	4. profilerede lister . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
672	5. ægte og uægte forgyldte stænger, lister og rammer; lister og rammer, gibsede, ornamenterede, polerede, finerede eller lakerede . . . . . 1 kg.	0,30	0,40
	6. redskaber og værktøi, som redskaber under metaller.		
	7. dreierarbeide med eller uden beslag, ringe og deslige (ogsaa af kokos- eller andre nødder) samt søiler, helt eller delvis dreiede:		
	1. upoleret:		
673	a. blokke, sneller og spoler . . 1 kg.	0,10	0,15
674	b. andet . . . . . 1 kg.	0,25	0,40
675	2. poleret, fernisseret; penneholdere af træ, alt med nærmeste emballage . . 1 kg.	0,50	0,70
	8. flettede arbeider af kviste eller vidjer, se Kurve.		
	9. møbelsnedkerarbeide samt dele deraf:		
	a. af pæretræ, jacaranda, valnødtræ og mahogni samt andre udenlandske træsorter, saavelsom dermed fineret, ligeledes uden hensyn til træarten, ægte eller uægte forgyldt:		
676	1. borde, sofaer og stole, ustoppede, samt konsoler og rammer til speile af mindst 1 meters høide . 1 kg.	0,60	0,75

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Træ og trævarer:		
	9. møbelsnedkerarbeide samt dele deraf:		
	a. af pæretræ etc.:		
677	2. andet . . . . . 1 kg.	0,40	0,50
678	b. af ek, ask eller bøk saavelsom dermed fineret, med eller uden stopning 1 kg.	0,30	0,40
	c. af furu eller gran:		
679	1. uden maling, lakering eller finering, ligeledes uden udskjæring eller stopning . . . . . 1 kg.	0,05	0,06
680	2. andet . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
681	d. af birk og andre ikke nævnte indenlandske træarter, saavelsom fineret med disse træarter, stoppet eller ustoppet 1 kg.	0,20	0,25
	Er arbeidet sammensat af forskjellige slags træ, fortoldes det som arbeide af den træsort, som svarer høieste told. Møbler, forsynede med betræk af silke eller silke i forbindelse med andre materialier, erlægger en forhøielse af 30 pct., andet betræk 15 pct.		
	10. staver, forarbeidede, og andet bødkerarbeide:		
682	a. af ek . . . . . 1 kg.	0,10	0,13
683	b. af andet materiale . . . . . 1 kg.	0,05	0,07
	Anm. Til forarbeidede staver henføres kun saadanne, der er høvlede eller strøgne — med eller uden krydsning, d. e. forsynede med indsnit til bundene — samt de til saadanne staver hørende bundstykker eller sammensatte bunde. Derimod henføres ikke herunder staver og bunde af fustager, der har været benyttede som emballager for fedt- eller oljearter.		
	11. alle andre trævarer, som ikke andetsteds er opførte:		
684	a. cigarkasser og cigarkassebretter 1 kg.	0,20	0,25
685	b. pakkasser . . . . . 1 kg.	0,03	0,05
686	c. træremskiver . . . . . a. v.	5 pct.	10 pct.
687	d. compo-board . . . . . 1 kg.	0,03	0,05

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Træ og trævarer:		
	11. alle andre trævarer etc.:		
688	e. klædesklyper samt dele deraf, forsaavidt de ikke indgaar under høiere sats 1 kg.	0,25	0,35
689a	f. paraply- og parasolstokke, haandtag til saadanne stokke og til spadserstokke samt emner til disse stokke og haandtag, paa hvilke er anvendt mere arbeide end overskjæring i bestemte længder, forsaavidt de ikke indgaar under litr. g 1 kg.	1,00	1,20
689b	g. emner til paraply- og parasolstokke og til haandtag til saadanne stokke, ogsaa bøiede, der kun er raat tildannede uden nogen slags afpudsning, farvning o. l. samt bygningssnedkerarbeider . 1 kg.	0,07	0,10
690	h. andre forarbeidede . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
691	i. uforarbeidede, der alene kan betragtes som raamateriel, heri ogsaa indbefattet plader og finerer, samt tøndebaand .	frie	frie
692	Træer, buske, blomsterplanter og bladplanter, levende . . . . . 1 kg.	0,10	0,15
	Afdrag i vægten gjøres ikke for baljer eller krukker med jord. For den ydre emballage, kurve, bastematter m. v. beregnes en tara af 25 pct. af bruttovægten.		
693	Træmasse, cellulose, pulp og deslige . . .	fri	fri
	— arbeider deraf, som lignende gjenstande af træ.		
	Tøier:		
	1. spartlede, malede, lakerede, fernisserede, med gummielastikum, guttaperka eller olje gjennemtrukne eller bearbeidede varer; ligeledes tøi overgydt med papirmasse:		
694	a. smergellærred og sandlærred	frit	frit
695	b. gulvtepper, presenninger; andre varer, hvoraf en halvmeter i kvadrat veier 470 gr. eller mere . . . . . 1 kg.	0,18	0,25
696	c. rullegardiner . . . . . 1 kg.	1,10	1,30
697	d. vokstaft og andre varer, hvis stof er ganske eller tildels af silke . . 1 kg.	2,50	2,50
698	e. voksdug og andre varer, som ikke indbefattes under nogen af de foranstaaende 4 klasser . . . . . 1 kg.	0,60	0,75

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Tøier:		
	2. syede eller paa anden maade sammenføiede, ikke andetsteds nævnte, ligeledes med broderi eller andet udstyr forsynede, fortoldes som klæder.		
	U.		
	Uhre:		
699	1. dame- og lommeuhre, hvorunder lommekronometre . . . . . 1 stk.	1,00	1,33
700	2. taffeluhre . . . . . 1 kg.	1,00 dog ikke over kr. 12,00 pr. stk.	1,25 dog ikke over kr. 15,00 pr. stk.
	3. taarnuhre og dele til samme, som materialet i arbeide.		
701	4. andre uhre . . . . . 1 kg.	0,70	0,80
702	5. uhrkasser af træ . . . . . 1 kg.	0,60	0,75
	Uhrkasser af andre materialier, derunder sarier til lommeuhre, som uhre.		
703	6. uhrskiver til de under nr. 4 nævnte uhre 1 kg.	0,70	0,80
	7. lodder til uhre, som materialet i arbeide.		
704	8. a. andre dele til uhre, saafremt de ikke som materialet i arbeide har at erlægge høiere told . . . . . 1 kg.	1,00	1,20
705	b. sammensatte uhrverker til lommeuhre 1 stk.	1,00	1,20
	Uld og uldvarer:		
706	1. uld og shoddy samt affald af uld . . .	fri	fri
707	2. vat . . . . . 1 kg.	0,06	0,10
	3. uldgarn:		
708	a. ufarvet . . . . . 1 kg.	0,20	0,25
709	b. farvet og meleret; ligeledes alt garn blandet med metaltraad . . . 1 kg.	0,30	0,40
	Tara for a og b: Paa ruller eller snæller af træ eller metal 50 pct. For indlæg af papir beregnes ikke told.		
710	4. filt og pressedug til teknisk brug; klæder til papirmaskiner, klædeslister . . .	fri	fri
	Kjedelfilt, som kjedelfilt af haar.		
711	— anden filt . . . . . 1 kg.	1,00	1,30

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Uld og uldvarer:		
712	5. gulvtepper, gulvteppetøi . . . . . 1 kg.	0,60	0,75
713	6. sadel- og buggjordvæv . . . . . 1 kg.	0,50	0,60
	7. hatte, se bogstav H.		
	8. trikotage, strikket, hæklet, fileret eller vævet, farvet og ufarvet, ogsaa færdige klædningsstykker, om de end er forsynede med knapper, linning, kantning, stropper og deslige af et høiere beskattet materiale end klædningsstykket:		
714	a. strømper, trøier, vanter, grove 1 kg.	0,60	0,80
715	b. udstyret med broderi eller silke, blonder, kniplinger og lignende eller med for af silke . . . . . 1 kg.	2,25	3,00
716	c. andre, hvorunder alle slags uldskjærf 1 kg.	1,50	2,00
	Anm. Til grove strømper henregnes kun de, der af 60 cm.s længde fra og med hælen veier 200 gr. eller mere pr. par, og af anden længde i samme forhold; til grove vanter kun de, der alene har 1 eller 2 fingre og veier mindst 100 gr. pr. par, og til grove trøier kun de, der veier 450 gr. eller mere pr. stk. af 60 cm.s længde og af anden længde i samme forhold.		
	9. possementmagerarbeide, se bogstav P.		
717	10. tøier med ivævet gummielastikum, guttaperka og deslige . . . . . 1 kg.	1,50	2,00
	Der gives intet fradrag for æsker, papiromslag og indlæg.		
718	11. blonder, kniplinger, broderede længder, mellemverk og lignende samt bobbinet og tyll . . . . . 1 kg.	4,00	5,60
719	12. andre klare eller aabne varer, naar de enten er broderede eller af mønstret, figureret, stribet eller rudet vævning (herunder ikke broderi paa stramei) . . 1 kg.	2,00	2,50
	Anm. Varer ansees som klare eller aabne, naar der mellem de enkelte traade udenfor broderiet eller de ivævede tættere figurer, striber og deslige kan		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Uld og uldvarer:		
	skjelnes mellemrum af mindst 1 traads tykkelse, eller hvis dette ikke kan afgjøres, naar 1 halvmeter i kvadrat kun veier 20 gr. eller derunder.		
	13. andre uldvarer:		
720	a. varer, hvis vægt er 55 gr. eller derunder pr. halvmeter i kvadrat, samt tørklæder, bordtepper og deslige, endvidere møbel- og gardinstoffe, som damask, ribs, plysch og lignende . . . 1 kg.	1,75	2,25
721	b. ellers . . . . . 1 kg.	1,25	1,75
	Anm. 1. Uldvarer i forbindelse med silke, se Silkevarer; uldvarer i forbindelse med haar (forsaavidt de ikke under Haar er ansatte til told) eller andre spindestoffe fortoldes som uldvarer.		
	Anm. 2. Syede, broderede eller med andet udstyr forsynede tøier — trikotagevarer undtagne — af uld (herunder de under 13 a nævnte tørklæder, bordtepper og deslige) fortoldes som klæder.		
	V.		
722	Vandglas	fri	fri
723	Velocipeder . . . . . 1 stk.	30,00	40,00
	Dele til velocipeder:		
724	a. færdige . . . . . 1 kg.	2,50	3,50
	b. ufærdige, som materialet i arbeide.		
	Vin, ogsaa indeholdende kinin og andre medikamenter:		
	1. paa flasker:		
725	a. musserende . . . . . 1 liter	1,50	2,00
726	b. anden . . . . . 1 liter	0,70	1,00
	2. paa fustager og krukker:		
727	a. indtil 21 pct. alkoholstyrke . . 1 liter	0,40	0,80
	b. over 21 pct. alkoholstyrke, som brændevin paa anden emballage af tilsvarende styrke. Tara: Fustager 16 pct.		

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Vin etc.:		
	Anm. 1. Vin, der ved indførselen befindes at indeholde nogle gradbrøkdele over 21 pct. alkohol, kan indgaa som vin af indtil 21 pct. alkoholstyrke, naar der fremskaffes offentlig myndigheds attest for, at varen ved afgangen fra produktionslandet ikke indeholdt mere alkohol, end hvad der svarer til 21 pct. Gay-Lussac.		
	Anm. 2. Mængden af vin, der indføres paa fustager og krukker, bestemmes ved veining og vægtens omsætning til maal efter tolddepartementets nærmere bestemmelse.		
	Vinbærme og vinmudder:		
	— flydende, som vin.		
728	Vinsten	fri	fri
	Vogne, kjærrer og slæder:		
729	1. lokomotiver og tendere . . . . a. v.	10 pct.	15 pct.
730	2. vogne til jernbaner og sporveie; motorvogne, alle slags, og draisiner . . a. v.	12 pct.	18 pct.
731	3. barnevogne . . . . . a. v.	15 pct. dog mindste told pr. vogn kr. 2,50	20 pct. dog mindste told pr. vogn kr. 3,00
732	— dele deraf . . . . . 1 kg.	0,25	0,30
	4. arbeidsvogne:		
733	a. firejulede . . . . . 1 stk.	15,00	18,00
734	b. tohjulede samt trækvogne og trækkjærrer . . . . . 1 stk.	5,00	6,00
735	c. trillebøre (hjulbøre) . . . . . 1 stk.	1,50	1,80
736	5. lukkede varetransportvogne . . . 1 stk.	40,00	48,00
	6. personvogne uden lakering, stop eller skindarbeide:		
737	a. firehjulede, helt overdækkede (landauere og kupeer) . . . . . 1 stk.	100,00	120,00
738	b. andre firehjulede . . . . . 1 stk.	50,00	60,00
739	c. tohjulede . . . . . 1 stk.	25,00	30,00

Løbe-nr.		Indførselstold. Minimal. Kr.	Maksimal. Kr.
	Vogne, kjærrer og slæder:		
	7. personvogne med lakering, stop eller skindarbeide:		
740	a. firehjulede, helt overdækkede (landauere og kupeer) . . . . . 1 stk.	250,00	300,00
741	b. andre firehjulede . . . . . 1 stk.	100,00	120,00
742	c. tohjulede . . . . . 1 stk.	50,00	60,00
	8. slæder:		
743	a. arbeidsslæder . . . . . 1 stk.	3,00	3,60
744	b. kjælker og barneslæder . . . 1 stk.	1,00	1,50
	c. andre slæder:		
745	1. uden stopning, lakering eller skindarbeide . . . . . 1 stk.	10,00	12,00
746	2. med do. . . . . 1 stk.	25,00	30,00
747	Voks	fri	fri
748	Vokslys, voksstabler og andre arbeider af voks, som ikke er henførte under høiere toldsats 1 kg.	0,30	0,30
749	Vævskytler, vævskeder, hovler, vævskytledrivere *(pickers)* og deslige . . . . 1 kg.	0,10	0,13
	Æ.		
750	Æg . . . . . 1 kg.	0,20	0,28
	Ø.		
	Øl, alle slags, saasom porter, ale, prydsing, mumme o. s. v.:		
751	— paa flasker eller krukker . . . . 1 liter	0,30	0,55
752	— paa anden emballage . . . . . 1 kg. Tara: Fustager 19 pct.	0,25	0,45
753	Varer, som ikke henhører under nogen af de foran anførte . . . . . a. v.	15 pct.	15 pct.

Efterhaanden som de med Schweiz, Spanien og Portugal indgaaede overenskomster angaaende indførselstolden for visse varer ophører at gjælde, bestemmes for efternævnte varer følgende minimale indførselstold:

Bomuld og bomuldsvarer:

13. blonder, kniplinger, mellemverk og lignende, bobbinet og tyll — stivetyll undtaget — 1 kg. kr. 6,00 (minimal), kr. 8,00 (maksimal).

14 og 15. stivetyll, curtainnets (filet-gardiner) samt andre klare eller aabne varer, naar de enten er broderede eller af møn-

24 april. stret, figureret, stribet eller rudet vævning (herunder ikke broderi paa stramei) 1 kg. kr. 2,25 (minimal), kr. 3,00 (maksimal).

16. broderede længder 1 kg. kr. 4,00 (minimal), kr. 6,00 (maksimal).

Børnemel 1 kg. kr. 0,40 (minimal), kr. 0,60 (maksimal).

Frugter og bær:

1. friske:

a. oranger, alle slags, saasom appelsiner, citroner, lemoner, pommerantser 1 kg. kr. 0,10 (minimal), kr. 0,15 (maksimal).
Tara: Kasser 22 pct.

b. vindruer 1 kg. kr. 0,25 (minimal), kr. 0,40 (maksimal).
Tara: Fustager og kasser 33 pct.

2. tørrede:

c. figen og figenost 1 kg. kr. 0,20 (minimal), kr. 0,30 (maksimal).
Tara: Fustager, kasser og tromler 15 pct.; kurve og matter 6 pct.

d. rosiner 1 kg. kr. 0,15 (minimal), kr. 0,20 (maksimal), kreditoplag 500 kg.
Tara: Fustager 14 pct.; kasser 20 pct.; lerpotter 30 pct.

g. mandler og mandelklid, hvorunder aprikoskjerner 1 kg. kr. 0,50 (minimal), kr. 0,60 (maksimal).

Grønsager:

1. friske:

b. meloner 1 kg. kr. 0,40 (minimal), kr. 0,50 (maksimal).

3. andre:

a. tørrede 1 kg. kr. 0,25 (minimal), kr. 0,30 (maksimal).

Kork i andet arbeide, hvorunder korksaaler 1 kg. kr. 0,18 (minimal), kr. 0,25 (maksimal).

Nødder:

a. hasselnødder 1 kg. kr. 0,40 (minimal), kr. 0,50 (maksimal).

Vin, ogsaa indeholdende kinin og andre medikamenter:

1. paa flasker:

b. anden 1 liter kr. 0,90 (minimal), kr. 1,20 (maksimal).

2. paa fustager og krukker:

a. indtil 21 pct. alkoholstyrke 1 liter kr. 0,60.

Saa vil vi herved befale disse stortingets beslutninger bragte i udøvelse.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved amtmanden i Bratsberg amt i henhold til lov om formandskaber paa landet af 14de januar 1837 § 54 bemyndiges til at lade afholde ekstraordinært amtstingsmøde i indeværende sommer til behandling af spørgsmaalet om fortsat bevilgning til veianlægget Notodden—Tinnoset, om bevilgning til veianlægget Bolkesjø—Buvand samt om anlæg for amtskommunens regning af et sygehus og et sindssygeasyl m. v.

Kongelig resolution, hvorved det bestemmes, at en anden læge end vedkommende embedslæge kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i sundhedskommissionen for Østre Gausdal herred i Faaberg lægedistrikt i Kristians amt mod en godtgjørelse af kr. 80,00 aarlig, der bliver at udrede af de til tilfældige udgifter ved medicinalvæsenet bevilgede midler. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til post 2 i de ved stortingsbeslutning af 9de juni og kongelig resolution af 6te juli 1891 fastsatte koncessionsvilkaar for privates adgang til drift inden det Kongsberg sølvverk forbeholdte grubefelt tilstaaes aktieselskabet Trollerud sølvverk 1 aars fornyet udsættelse, regnet fra 23de mars 1906, med at iverksætte drift i de i kongelig resolution af 23de mars 1892 omhandlede 3 udmaal, der er beliggende omkring Skudsaasen, Trollerud og Dyrbo sæter skjærp, indre søndre Vinoren distrikt. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 24 april.

1. At en apoteker paa Lærdalsøren meddeles bevilling til at drive det ved kongelig resolution af 7de juni 1880 oprettede apotek paa Vossevangen i Voss herred, Søndre Bergenhus amt.
2. At bemeldte bevilling bliver at meddele paa de ved love om apotekerbevillinger af 25de februar 1860 og 6te juni 1877 samt ved kongelige resolutioner af 10de december 1850 og 17de oktober 1891 bestemte vilkaar og endvidere med forpligtelse for apotekeren til
   a) at erlægge til et praktisk farmaceutisk institut i Kristiania en aarlig afgift af indtil videre kr. 150,00, der bliver at indbetale med en fjerdedel kvartalsvis;
   b) at finde sig i saadan bestemmelse, som i tilfælde maatte blive afgivet om erlæggelse af en aarlig afgift til et mulig oprettendes fond til indløsning af de saakaldte reelle apotekerprivilegier;
   c) at gjøre indskud i den norske enkekasse efter en aarlig indtægt af kr. 3 200,00;
   d) saafremt det af apotekets sidste indehaver maatte forlanges, at kjøbe apotekets inventarium og varebeholdning overensstemmende med bestemmelserne i § 4 i loven af 6te juni 1877.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 24 april.

1. At eksam. farm. Claus Anton Doræus Juell meddeles bevilling til fra den tid, apoteker Rosenvinges bos ret til driften ophører, at drive Lillesands apotek.

24 april. 2. At bemeldte bevilling bliver at meddele paa de ved kongelige resolutioner af 10de december 1850 og 17de oktober 1891 samt love om apotekerbevillinger af 25de februar 1860 og 6te juni 1877 bestemte vilkaar og endvidere med forpligtelse for apotekeren til:

a) at erlægge til et praktisk-farmaceutisk institut i Kristiania en aarlig afgift af indtil videre kr. 120,00, der bliver at indbetale med en fjerdedel kvartalsvis;

b) at finde sig i saadan bestemmelse, som i tilfælde maatte blive afgivet om erlæggelse af en aarlig afgift til et mulig oprettendes fond til indløsning af de saakaldte reelle apotekerprivilegier;

c) at gjøre indskud i den norske enkekasse efter en aarlig indtægt af kr. 2 800,00;

d) saafremt det af apotekets sidste indehavers bo maatte forlanges, at kjøbe apotekets inventarium og varebeholdning overensstemmende med bestemmelserne i § 4 i loven af 6te juni 1877.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. At der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Rio de Janeiro med distrikt omfattende Brasilien.
2. At udenrigsdepartementet bemyndiges til af de for budgetterminen 1905—1906 og 1906—1907 til udgifter vedkommende konsulatvæsenet bevilgede midler at udrede udgifterne ved varetagelsen af Norges interesser i Rio de Janeiro fra 1ste januar d. a. og indtil den nye generalkonsul træder i virksomhed.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved

1. — — — — —
2. der i Rosario de Santa Fé oprettes et under legationen i Buenos Ayres henhørende konsulat, hvis distrikt bliver at bestemme af udenrigsdepartementet,
3. der i Montevideo oprettes et konsulat for Uruguay.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved

1. der i Wien oprettes et ulønnet generalkonsulat med distrikt omfattende Nedre- og Øvre Østerrige, Salzburg, Steiermark, Kärnten, Krain, Tyrol med Vararlberg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien, Bukowina, de maritime provinser og Dalmatien,
2. der under generalkonsulatet i Wien oprettes et ulønnet konsulat i Triest med distrikt omfattende byen Triest med omraade, Görz og Gradisca, Istrien og Dalmatien.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet konsulat i Belgrad med distrikt omfattende kongeriget Serbien. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Bukarest med distrikt omfattende kongeriget Rumænien. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet konsulat i Monaco for fyrstendømmet Monaco. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes: 24 april.

et ulønnet konsulat i Gibraltar med distrikt omfattende den britiske besiddelse af samme navn,

et ulønnet konsulat i La Valetta med distrikt omfattende Malta og tilliggende øer,

et ulønnet konsulat i Larnaca med distrikt omfattende øen Cypern,

et ulønnet konsulat i Jamestown med distrikt omfattende øen St. Helena,

et ulønnet konsulat i Bathurst med distrikt omfattende den britiske koloni i Gambria,

et ulønnet konsulat i Freetown med distrikt omfattende den britiske koloni Sierra Leone,

et ulønnet konsulat i Port Louis med distrikt omfattende øen Mauritius,

et ulønnet generalkonsulat i Kapstaden med distrikt omfattende britisk Sydafrika og portugisisk Østafrika og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 4 000,00,

et ulønnet konsulat under generalkonsulatet i Kapstaden i Durban med distrikt omfattende Natalkolonien og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 1 000,00,

et ulønnet konsulat under generalkonsulatet i Kapstaden i Johannesburg med distrikt omfattende Transvaal- og Orange-River kolonierne og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 500,00,

et ulønnet konsulat under generalkonsulatet i Kapstaden i Lourenço Marquez med distrikt omfattende portugisisk Østafrika og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 500,00,

et ulønnet konsulat i Aden med distrikt omfattende den britiske besiddelse af samme navn,

et ulønnet generalkonsulat i Calcutta med distrikt omfattende presidentskabet Bengalen,

et ulønnet konsulat i Bombay med distrikt omfattende presidentskabet Bombay,

24 april. et ulønnet konsulat i Madras for presidentskabet Madras,

et ulønnet konsulat i Colombo med distrikt omfattende øen Ceylon,

et ulønnet konsulat i Rangoon med distrikt omfattende Britisk Birma,

et ulønnet konsulat i Singapore med distrikt omfattende „Straits Settlement",

et ulønnet konsulat i Hamilton med distrikt omfattende Bermudasøerne,

et ulønnet konsulat i Georgetown med et distrikt omfattende Britisk Guyana,

et ulønnet konsulat i Port Stanley med distrikt omfattende Falklandsøerne, endvidere

at der tillægges Vicekonsulaterne i Port Elizabeth og East London, under generalkonsulatet i Kapstaden, kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb henholdsvis kr. 500,00 og kr. 300,00,

samt at de forskjellige ovennævnte kontorbidrag bliver at udrede af den „til disposition til kontorbidrag" givne bevilgning, at regne fra den 1ste april d. a.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Bangkok med distrikt omfattende kongeriget Siam.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Valparaiso med distrikt omfattende republiken Chile.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Lima med distrikt omfattende republiken Peru.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der oprettes et ulønnet konsulat i Guayaquil med distrikt omfattende republiken Ecuador.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der i St. Petersburg oprettes et ulønnet generalkonsulat omfattende byen St. Petersburg og guvernementerne St. Petersburg, Estland, Lifland, Kurland, Kovna, Vitebak, Pskov, Novgorod, Vilna, Grodno, Volhynien, Podolien, Kiev, Poltava, Tschernigov, Minsk, Mohilev, Orel, Kursk, Charkov, Voronesk, Tambov, Pensa, Simbirsk, Nishney-Novgorod, Samara, Orenburg, Ufa, Saratov, Astrakan, Stavropol, Terek-Dagestan distrikterne, Tiflis, Kart, Erivan, Elizabethport og Baku; at der tillægges generalkonsulatet et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 3 000,00 at udrede af den „til disposition til kontorbidrag" givne bevilgning.

Kongelig resolution, hvorved 24 april.

1. der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Konstantinopel med distrikt omfattende det europæiske og asiatiske Tyrki og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 3 500,00 at udrede af den „til disposition til kontorbidrag" givne bevilgning,
2. der under generalkonsulatet i Konstantinopel oprettes ulønnede konsulater i Smyrna med distrikt omfattende Tyrkiets asiatiske havne ved Middelhavet, og i Bagdad med distrikt omfattende byen Bagdad og de tyrkiske havne ved den persiske bugt,
3. der oprettes et ulønnet konsulat i Tripolis med distrikt omfattende regentskabet Tripolis.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet generalkonsulat i Rotterdam med distrikt omfattende kongeriget Holland, 24 april.

og der under generalkonsulatet oprettes et ulønnet konsulat i Amsterdam med distrikt omfattende provinsen Nordholland med undtagelse af Zaandam, Purmerend, Ymuyden og kysten fra grænsen mod Sydholland indtil Haarn.

Kongelig resolution, hvorved stortingets beslutning af 10de april d. a. saalydende: 24 april.

Som tillægsbevilgning for budgetterminen 1905—1906 under hovedpost III bevilges for tidsrummet 1ste december 1905—31te mars 1906 løn til udenrigsministeren . . . . . kr. 4 000,00
bidrag til representationsudgifter for udenrigsministeren . . . . . „ 2 666,67
Til følgende tjenestemænd i udenrigsdepartementet:
1 afdelingschef. . . . . „ 2 000,00
1 midlertidig ansat do. . . . . „ 1 666,67
3 bureauchefer, hvoraf en midlertidig ansat . . „ 4 000,00
1 første arkivar . . . . . „ 1 333,33
1 anden arkivar . . . . . „ 500,00
1 sekretær af 1ste klasse . . . . . „ 960,00
3 sekretærer af 1ste klasse, hvoraf 1 midlertidig ansat . . . . . „ 2 400,00
2 sekretærer af 2den klasse . . . . . „ 1 400,00
2 sekretærer af 2den klasse, hvoraf 1 midlertidig ansat . . . . . „ 1 200,00
2 assistenter af 1ste klasse. . . . . „ 1 000,00
1 midlertidig ansat assistent af 1ste klasse . . „ 400,00
2 assistenter af 2den klasse, hvoraf 1 midlertidig ansat . . . . . „ 533,33

24 april. til husleie for samme departement . . . . . „ 2 166,67
til ekstraskriveri . . . . . „ 3 833,33
til øvrige kontorudgifter . . . . . „ 4 400,00

tilsammen . . kr. 34 460,00

paa betingelse af, at de for terminen 1905—1906 under handelsdepartementet bevilgede, for udenrigsafdelingen bestemte, lønninger bortfalder med undtagelse af 2 sekretærlønninger af 1ste klasse à kr. 2 400,00 og 1 sekretærlønning af 2den klasse med regulativmæssigt tillæg à kr. 2 400,00, hvilke bliver at anvende i handelsdepartementets sjøfartskontor, befales taget tilfølge.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved

1. Udenrigsdepartementet organiseres i 2 afdelinger, nemlig 1ste afdeling for gesandtskabssager og politiske sager og 2den afdeling for konsulatsager og kommercielle sager.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

4. At ekspeditionschefen og bureauchefen forpligtes til at gjøre indskud i en muligens ved lov oprettendes pensionskasse og til uden erstatning at finde sig i de forandringer, som ved lov eller af kongen med stortingets samtykke maatte blive bestemt med hensyn til deres embeders forretningskreds.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved der er bestemt, at den i medfør af lov af 20de december 1902 § 1, 2det punktum ved kongelig resolution af 17de oktober 1903 paalagte forpligtelse for skibsførere til i havn, hvor konsulat er oprettet, ogsaa ved skibets afgang at tilstille konsulen en skriftlig opgave vedrørende skibet og dets forhold, skal ophøre fra det tidspunkt, da loven om statskontrol med skibes sjødygtighed m. v. af 9de juni 1903 træder i kraft eller fra og med den 1ste mai næstkommende.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles approbation paa de i fællesmøde den 10de februar 1906 vedtagne omarbeidede statuter for Lømsen hestekasse (tidligere Stod og Beitstaden hesteforsikringsselskab) i Nordre Trondhjems amt, dog med det forbehold, at senere besluttede forandringer i statuterne for at blive gyldige ligeledes undergives approbation.

24 april. **Kongelig resolution**, hvorved et udkast til statuter for Holmestrand—Vittingfosbanen og Tønsberg—Eidsfosbanen approberes.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approba-

tion paa den af Kristiansands kommunestyre i møde den 13de september 1905 og 2den februar 1906 vedtagne omregulering af en del af Fæstningsgaden og Raadhusgaden sammesteds. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893 § 25, jfr. lov af 14de mars 1905, bestemmes, at det skal være forbudt andre end dem, som dertil har erholdt politiets tilladelse, at søge erhverv ved reisendes skydsbefordring fra Holmenkolbanens endepunkt ved Holmenkollen. 24 april.

Kongelig resolution, hvorved nedenstaaende i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903, dens §§ 17 og 23, udarbeidede forskrifter angaaende skibsinspektørernes paatalemyndighed og tjenestepligter som politimyndighed approberes: 24 april.

§ 1. Skibsinspektørernes tjenestepligter som politimyndighed er inden sit omraade de samme som det ordinære politis.

§ 2. De undersøgelser m. v., hvormed skibsinspektørerne ved lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 gives befatning, skal paahvile den skibsinspektør, inden hvis distrikt skibet er beliggende, eller, hvis skibet er udenfor rigets grænser eller er forlist, skibsinspektøren i det distrikt, inden hvilket skibets hjemsted er beliggende.

§ 3. Behøver en skibsinspektør, af hvem en undersøgelse skal foretages, at indhente forklaringer udenfor sit distrikt, er han berettiget til enten selv eller ved personlig stedfortræder at indhente forklaringen eller at indhente den gjennem vedkommende skibsinspektør eller at rette direkte henvendelse til vedkommende domstol, saafremt retslig afhørelse ønskes.

§ 4. Er der fare ved ophold, kan enhver skibsinspektør foretage de fornødne skridt til sikrelse af, at en indtruffen skibsulykke kan blive underkastet tilfredsstillende undersøgelse.

§ 5. Forretninger, der ikke knytter sig til en enkelt sag, og som efter § 2 kan foretages af flere skibsinspektører, bliver at udføre af den skibsinspektør, som af sjøfartskontoret bestemmes.

Fremdeles kan sjøfartskontoret, naar sagens beskaffenhed eller særegne forhold gjør det paakrævet, lade en sag behandle af en anden skibsinspektør, end foranstaaende regler tilsiger.

§ 6. Skibsinspektørerne har inden sit distrikt paatalemyndighed i anliggender, der staar i forbindelse med skibes sjødygtighed eller som kommer ind under den citerede lov af 9de juni 1905.

§ 7. Skibsinspektørernes politi- og paatalemyndighed er inden sit omraade den samme som den, der er tillagt politimestre angaaende almindelige borgerlige forbrydelser og for-

24 april. seelser, og finder i saa henseende de ved kongelig resolution af 24de december 1904 bifaldte nærmere regler angaaende paatalemyndighedens ordning, deres kap. II, tilsvarende anvendelse, forsaavidt ikke lov af 9de juni 1903 anderledes bestemmer, jfr. straffeproceslovens 8de og 9de kapitel.

Dog kan skibsinspektørerne ikke afgjøre spørgsmaalet om tiltale, udfærdige forelæg eller fungere som aktor.

§ 8. Skibsinspektørerne kan ved henvendelse til vedkommende politimester begjære assistance af det almindelige politi, ligesom dette kan begjære assistance af dem. Hvor det er nødvendigt eller ønskeligt for at spare tid, kan henvendelsen rettes direkte til vedkommende underordnede tjenestemænd.

§ 9. I sager angaaende overtrædelser af sjøfartslovgivningen, hvori der ikke er tillagt skibsinspektørerne paatalemyndighed, er disse forpligtede til paa begjæring af vedkommende statsadvokat eller politimester at afgive begrundede udtalelser angaaende forhold, der forudsætter kyndighed i sjøvæsen og skibsanliggender.

§ 10. I sager, hvori der er tillagt skibsinspektørerne paatalemyndighed, er disse forpligtede til efter anmodning at fremmøde ved hovedforhandlingen og herunder at bistaa vedkommende statsadvokat eller den opnævnte aktor.

24 april. **Instruks** for skibsinspektørerne i henhold til sjødygtighedslovens § 7, fastsat af handelsdepartementet.

§ 1. Skibsinspektørernes gjøremaal er hovedsagelig knyttet til undersøgelser i anledning af sjøulykker.

Det østenfjeldske skibsinspektorat omfatter byerne Fredrikshald til og med Larvik og de østlandske amter Smaalenene til og med Jarsberg og Larvik med kontor i Kristiania.

Det søndenfjeldske skibsinspektorat omfatter byerne vestenfor Larvik til og med Flekkefjord og amterne Bratsberg til og med Lister og Mandal med kontor i Arendal.

Det vesten- og nordenfjeldske skibsinspektorat omfatter byerne Egersund til og med Vadsø og amterne Stavanger til og med Finmarken med kontor i Bergen.

§ 2. Naar underretning om en indtruffen sjøulykke overensstemmende med sjødygtighedslovens § 16 afgives til en skibsinspektør, paaligger det ham at gribe ind for at bringe paa det rene, om ulykken i nogen grad kan tilskrives en forsømmelse af, hvad der paahviler skibets vedkommende eller andre med hensyn til skibets sjødygtighed og hvad dermed staar i forbindelse.

§ 3. Saafremt skibsinspektøren af meddelelser, som han gjennem sjøfartskontoret modtager fra de norske konsulater, eller paa anden maade kommer til kundskab om en skibsulykke,

der ikke er anmeldt overensstemmende med § 16, skal han 24 april.
gribe ind med lignende undersøgelse, hvorhos han skal affordre eieren eller den bestyrende reder en erklæring om, hvorfor den foreskrevne anmeldelse ikke er afgivet. Saafremt forsømmelsen ikke er undskyldelig, bør den gjøres til gjenstand for paatale.

§ 4. Er en indtruffen sjøulykke allerede bleven underkastet undersøgelse i udlandet, afgjør skibsinspektøren, hvorvidt og i hvilken udstrækning supplerende undersøgelse er fornøden.

Saafremt der ønskes erhvervet oplysninger fra eller optaget forklaringer i udlandet, skal skibsinspektøren indsende begjæring derom gjennem sjøfartskontoret. I paatrængende tilfælde kan begjæringen rettes til vedkommende konsul direkte.

§ 5. Ved undersøgelsen i anledning af en indtruffen skibsulykke har skibsinspektøren at befølge de nærmere regler herom, som er givne i de ved kongelig resolution af 24de april 1906 stadfæstede forskrifter om skibsinspektørernes paatalemyndighed og tjenestepligter som politimyndighed. Jfr. de ved kongelig resolution af 24de december 1904 stadfæstede nærmere regler om paatalemyndighedens ordning, deres kap. II. I vanskeligere tilfælde bør skibsinspektøren enten indhente forholdsordre fra sjøfartskontoret eller konferere med stedets politimester eller statsadvokat.

§ 6. Indhentelsen af de udenretslige forklaringer, hvormed enhver undersøgelse i almindelighed bør indledes, bør saavidt muligt foretages af skibsinspektøren personlig eller gjennem tilsynsmand eller anden i sjøvæsen sagkyndig stedfortræder, som anvises ham af sjøfartskontoret. Kun i nødsfald eller naar den forklaring, der skal indhentes, ikke antages at have særlig vegt, bør den indhentes gjennem det almindelige politi.

§ 7. Ved retsmøder og sjøforklaringer, hvortil skibsinspektøren erholder varsel i medfør af sjødygtighedslovens § 19, skal han personlig afgive møde. Saafremt han paa grund af sygdom eller andre vigtigere forretninger er forhindret fra at afgive møde, skal han sørge for, at der gjennem sjøfartskontoret bliver anvist ham en dertil skikket tilsynsmand, bosat i retsstedets nærhed, som kan møde frem som stedfortræder, medmindre de forklaringer, som under retsmødet skal indhentes, skjønnes at være af mindre væsentlig betydning.

Naar stedfortræder maa benyttes, skal skibsinspektøren give ham skriftlig instruks om, hvad han har at foretage i sagen. Ved eventuel anvisning af honorar eller reiseudgifter og diæt skal han til sjøfartskontoret angive grunden til, at stedfortræder er benyttet.

§ 8. Det paahviler videre skibsinspektøren at gjennemgaa udskrifterne af de afholdte retslige efterforskninger og forundersøgelser, der tilstilles ham fra rettens formand, eller, forsaavidt

24 april. forklaringerne er indhentede ved konsulatet, fra sjøfartskontoret.

Efter gjennemgaaelsen af disse udskrifter skal skibsinspektøren, hvis han, efterat han har faaet sagen tilstrækkelig oplyst, finder det utvilsomt, at der ikke bør blive spørgsmaal om tiltale, afslutte sagen med en kort redegjørelse om ulykkens art og aarsag og indsende den til sjøfartskontoret. Finder han derimod, at der kan blive spørgsmaal om at reise tiltale mod skibsfører eller andre, skal han oversende sagen til vedkommende statsadvokat eller politimester, ledsaget af sin udtalelse angaaende skadens eller ulykkens formentlige aarsager og en begrundet udtalelse om, hvorvidt tiltale bør reises.

§ 9. Har retslig afhørelse ikke været nødvendig, skal skibsinspektøren, naar tilstrækkelige oplysninger er indhentet, behandle sagen som i § 8 foreskrevet.

§ 10. De i sjødygtighedslovens § 54 omhandlede dagbogsudskrifter vil blive at tilstille vedkommende skibsinspektør gjennem sjøfartskontoret, hvor de udskrifter, der ikke fremviser bemerkninger af interesse, vil blive udsorteret og opbevaret, indtil han faar brug for dem og begjærer dem oversendt.

§ 11. Naar der trænges oplysninger angaaende et bestemt skib, bør skibsinspektøren begjære udlaant fra tilsynets centralarkiv i sjøfartskontoret den skibet vedkommende mappe, hvori alle oplysninger om skibets forhold, der har kunnet skaffes tilveie, vil være at finde.

Efter afbenyttelsen maa en saadan mappe uden ophold returneres sjøfartskontoret.

§ 12. Bringer en skibsinspektør i erfaring, at et skib, der staar i begreb med at gaa tilsjøs, ikke opfylder lovens krav til dets sjødygtighed, skal han uden ophold give vedkommende tilsynsmand eller, om skibet befinder sig i udlandet, sjøfartskontoret underretning.

§ 13. Skibsinspektørerne er pligtige til at finde sig i enhver forandring, som af departementet maatte blive foretaget ved nærværende instruks.

24 april. **Instruks** for tilsynsmænd ved skibskontrollen, fastsat af handelsdepartementet.

§ 1. Tilsynsmanden har at føre saadant tilsyn med de inden hans distrikt hjemmehørende og distriktets havne anløbende norske skibe, som i nærværende instruks bestemmes. Han maa dog ikke udøve tilsynet med noget skib, hvori han er økonomisk interesseret. For at sjøfartskontoret skal kunne føre kontrol hermed, skal han holde kontoret underrettet om, hvilke skibe han til enhver tid er interesseret i.

§ 2. En tilsynsmands distrikt omfatter ikke alene havneomraadet for det sted, hvor han er ansat, men ogsaa de udhavne, hvis skibsklareringer foregaar ved toldsted i hans distrikt.

§ 3. Tilsynsmanden har at føre tilsyn med de inden di- 24 april.
striktet ankommende og afgaaende norske skibes forfatning samt saavidt muligt med hvorledes de lastes. I dette øiemed bør han paa enhver tjenlig maade søge at tilveiebringe alle oplysninger herom af interesse, saavidt muligt ved personligt besøg ombord paa skibet. Isærdeleshed maa han være agtpaagivende, naar det gjælder uklassificerede skibe eller skibe, der ikke behøver certifikat.

Tilsynsmanden har ogsaa at udføre de specielle sjøkyndige besigtelser ombord i passagerskibe for udstedelse af passagercertifikat, naar han herom modtager ordre fra sjøfartskontoret. De tilsynsmænd, som indehar stillingen som bibeskjæftigelse, tilkommer herfor særskilt betaling efter en af sjøfartskontoret fastsat tarif.

§ 4. De inden distriktet hjemmehørende skibe, der ikke regelmæssig anløber samme, bør tilsynsmanden saavidt muligt holde sig underrettet om. Meddelelser om saadanne skibe skal han, naar de er af betydning for deres sjødygtighed, indberette til sjøfartskontoret overensstemmende med § 5.

§ 5. Over sine personlige skibsbesøg skal tilsynsmanden, naar han foretager saadant eftersyn, som er foreskrevet i § 9, føre en dertil indrettet synsjournal, som erholdes udleveret af sjøfartskontoret. Gjenpart af det heri indførte indsendes til sjøfartskontoret og betragtes som indbereretning, og en anden gjenpart leveres skibets fører eller hans stedfortræder.

Oplysninger af betydning for et i distriktet hjemmehørende skibs sjødygtighed — jfr. § 4 — skal indføres i journalen og gjenpart sendes som indberetning til sjøfartskontoret. Gjenpart skal ogsaa leveres til skibets reder.

For alle ind- og udgaaende skrivelser og ekspeditioner fører tilsynsmanden kontorjournal og kopibog, som erholdes udleveret af sjøfartskontoret.

§ 6. Tilsynsmanden skal paa grundlag af meddelelser, som begjæres hos toldkasseren i den eller de havne inden distriktet, hvor toldsted er oprettet, føre en fortegnelse over de i distriktet hjemmehørende skibe efter et af sjøfartskontoret fastsat skema. Enhver oplysning om et af disse skibe, som har saa stor interesse for bedømmelsen af dets sjødygtighed, at han sender indberetning herom, skal, under henvisning til saadan indberetning, anmerkes i denne skibsfortegnelse.

§ 7. Skibe, der første gang i aaret anløber eller laster i nogen inden distriktet værende havn, skal af tilsynsmanden kontrolleres ved personligt besøg ombord under dets ophold i havnen, medmindre opholdets varighed er saa kort, at tilsynsmandens øvrige gjøremaal ikke tillader det.

§ 8. Skibe, der gaar i regelmæssig rute paa norske havne,

24 april. er underkastet eftersyn af tilsynsmanden paa skibets hjemsted eller, om hjemstedet ikke anløbes, af tilsynsmanden i den nærmest hjemstedet liggende endestation for reisen. Dog behøver personligt eftersyn af mere indgaaende art ombord i ruteskibe ikke at ske hyppigere end et par gange om aaret, medmindre tilsynsmanden finder, at indgaaende eftersyn bør foretages oftere.

§ 9. Ved besøg ombord paaligger det tilsynsmanden saavidt muligt at efterse, at skibet er i sjødygtig forfatning, og at de i sjødygtighedsloven og dertil knyttede reglementer givne bestemmelser om skibet og dets enkelte dele er overholdte. Han maa desuden forvisse sig om, at der ombord forefindes de gjældende love og forskrifter vedkommende sjøfarten, at skibet er i besiddelse af de ved lov paabudne certifikater, og at skibsapoteket er holdt i den forfatning, som reglementet paabyder. Videre bør han kræve sig forelagt skibets dagbøger og gjøre sine bemerkninger, saafremt de ikke føres paa en forsvarlig maade. Baadøvelser, udført i henhold til sjødygtighedslovens § 48, skal være indført i skibsdagbogen. Han bør ogsaa forvisse sig om, at skibets karter og farvandsbeskrivelser samt fyr- og merkelister ikke er uforsvarlig mangelfulde og i modsat fald gjøre sine bemerkninger herom.

Ved saadanne indgaaende eftersyn skal tilbørligt hensyn tages til tidligere udførte lignende eftersyn, naar skibets repræsentant uopfordret foreviser gjenpart af en fra en anden tilsynsmand afgiven indberetning til sjøfartskontoret om skibet.

De fordringer, som bliver at stille til skibets lastning, til besætningens kvalifikationer og antal, bør han bestandig paase er skeet fyldest i den udstrækning, som skibets beskaffenhed, fartens art og øvrige forhold gjør nødvendigt.

§ 10. Eftersyn i henhold til § 9 skal foretages paa en saavidt mulig rimelig tid af døgnet, og uden at der voldes skibet eller dets besætning mere ulempe, end omstændighederne giver grund til.

§ 11. Saafremt en tilsynsmand ved meddelelse udenfra faar grund til at tro, at et inden hans distrikt beliggende skib lider af en mangel, som indvirker paa dets sjødygtighed, skal han, hvis det forberedes til afgang, saa hurtig som muligt foretage eftersyn paa skibet.

Modtager en tilsynsmand saadan meddelelse om et i et andet distrikt beliggende skib, eller er skibet afgaaet, før eftersyn kunde finde sted, skal han uopholdelig underrette tilsynsmanden i den havn, hvor skibet ligger, eller hvortil det er underveis. Er skibet afgaaet til udenrigsk havn, maa der øieblikkelig ske indberetning herom til sjøfartskontoret.

§ 12. Findes der at være grund til en mere indgaaende besigtelse, end det almindelige eftersyn tillader, har tilsyns-

manden, saasnart han hos reder eller fører har forvisset sig om, 24 april.
at skibet straks agtes sat i fart, uopholdelig at afgive underretning herom til sjøfartskontoret, der afgjør, om der skal skrides ind med formelig besigtelse eller anden undersøgelse.

Hvis der i hans distrikt ikke er specielt opnævnte besigtelsesmænd, som kan foretage den forønskede besigtelse, bør han samtidig foreslaa en kyndig mand, som af sjøfartskontoret kan opnævnes for den specielle leilighed.

I saadan besigtelse skal tilsynsmanden deltage.

§ 13. Finder tilsynsmanden, at et skib vistnok ikke lider af saadanne feil eller mangler, at der er grund til at foretage en formelig besigtelse eller tilbageholdelse af skibet, men at dets forfatning eller udrustning dog ikke er i overensstemmelse med gjældende love og forskrifter, skal han give skibets fører paalæg om, hvilke forføininger der kræves udførte, og sætte en passende frist til deres iverksættelse.

Paalægget indføres i tilsynsjournalen saaledes, at baade sjøfartskontoret og skibets fører faar detaljeret oplysning herom paa de i § 5 foreskrevne gjenparter.

§ 14. Hvis de ved almindeligt eftersyn eller under besigtelse forefundne mangler er af en saa alvorlig beskaffenhed, at skibet ikke uden særlig fare kan gaa tilsjøs, skal tilsynsmanden uopholdelig underrette sjøfartskontoret herom og samtidig specielt udtale sig om, hvorvidt det ansees paakrævet at tilbageholde skibet.

§ 15. Indberetninger til sjøfartskontoret om feil, der antages at medføre usjødygtighed, maa i nødsfald ske telegrafisk eller pr. telefon. Telefonsamtaler bekræftes pr. telegraf eller brev. Tillader tiden før skibets afreise ikke at indhente forholdsordre fra sjøfartskontoret, kan tilsynsmanden i nødsfald paa egen haand tilbageholde skibet, indtil sjøfartskontorets samtykke telegrafisk er indhentet.

§ 16. Saafremt rederen eller skibsføreren eller nogen anden paa disses vegne hindrer tilsynsmanden fra at gaa ombord for at besigte et skib eller vægrer sig for at efterkomme de krav, tilsynet i medfør af sjødygtighedslovens § 12 er berettigede at stille, er tilsynsmanden berettiget til at tilbageholde skibet. Han bør dog, før han paa egen haand lader skibet tilbageholde, tilkalde to gode vidner, der i tilfælde senere kan bekræfte, at han er bleven hindret i udøvelsen af sit kald af skibets vedkommende.

Indberetning herom maa uopholdelig tilstilles sjøfartskontoret.

§ 17. Det paahviler tilsynsmanden at modtage skriftlige begjæringer om udførelse af de for udstedelse af certifikater nødvendige besigtelser, hvilke uden ophold oversendes sjøfarts-

24 april. kontoret. Endvidere paahviler det tilsynsmanden at besørge meddelelser vedrørende sjødygtighedskontrollen, som fra sjøfartskontoret tilstilles ham, overbragte rette vedkommende og paase, at eventuelle paalæg efterkommes. Iøvrigt optræder han som mellemmand for det overordnede tilsyn saavelsom for skibsinspektøren i de tilfælde, hvor der maatte ønskes meddelelser besørget eller oplysninger indhentet inden tilsynsmandens distrikt.

§ 18. Tilsynsmanden skal ved udløbet af hvert kvartal indsende til sjøfartskontoret en indberetning paa et af kontoret opsat skema om alle nybygninger samt større reparationer af registreringspligtige skibe samt om alle begivenheder og forhold inden distriktet, som antages at være af interesse for skibsfarten og for sjødygtighedskontrollen.

§ 19. Bliver en tilsynsmand bekjendt med, at et inden hans distrikt hjemmehørende skib er forulykket eller forladt i sjøen, eller at menneskeliv ved ulykkeshændelse er gaaet tabt, eller at et saadant skib befrygtes at være forsvundet, skal han ved henvendelse til reder eller skibsinspektør forvisse sig om, at den i sjødygtighedslovens § 16 foreskrevne anmeldelse har fundet sted.

§ 20. Det paahviler tilsynsmanden i de byer, hvor der ikke er ansat skibsinspektør, efter særlig tilsigelse at møde som stedfortræder for skibsinspektøren i dennes forfald ved de retsmøder, hvorved skibsinspektøren ifølge sjødygtighedslovens § 19 skal være tilstede. De tilsynsmænd, som indehar stillingen som bibeskjæftigelse, tilkommer herfor særskilt betaling efter en af sjøfartskontoret udfærdiget tarif. De fastlønnede tilsynsmænd er derhos forpligtede til at udføre ogsaa andet skibsinspektøren paahvilende arbeide (f. eks. gjennemgaaelse af sjøforklaringsudskrifter, som tilstilles dem fra sjøfartskontoret, naar skibsinspektøren er forhindret fra at udføre det).

§ 21. Naar en tilsynsmand, der indehar stillingen som bisyssel, ønsker at være udenfor sit distrikt for længere tid end 24 timer, maa dette indberettes til sjøfartskontoret, samtidig som det maa oplyses, hvem der skal varetage hvervet under hans fravær samt om vedkommendes kvalifikationer hertil. Agter saadan tilsynsmand at være fraværende i længere tid end en uge, maa sjøfartskontorets tilladelse indhentes.

De fastlønnede tilsynsmænd kan ikke forlade sine distrikter uden sjøfartskontorets ordre eller tilladelse.

§ 22. Sjøfartskontoret kan for en enkelt anledning eller for kortere eller længere tid overdrage tilsynsmyndigheden paa et sted til en anden end den ordinære tilsynsmand, som i saa tilfælde er forpligtet til at gaa den opnævnte tilhaande.

§ 23. I denne instruks, der gjælder saavel de fastlønnede tilsynsmænd som for de tilsynsmænd, der indehar stillingen som

bisyssel, kan forandringer foretages af departementet for handel, 24 april.
sjøfart og industri.

Veiledning for tilsynet ved udstedelse af dækslast- 25 april.
certifikater, udfærdiget af sjøfartskontoret.

§ 1. Ethvert registreringspligtigt skib, der agtes anvendt i fart med trælast, skal, for at kunne ansees skikket til at føre dækslast, være saaledes konstrueret, bygget og udrustet, at det kan føre dækslast af træ uden særegen fare. For at tilsynet kan skaffe sig vished herom, skal det undersøge, om skibet besidder eller kan bibringes den fornødne stabilitet, og at den del af skibet, hvorpaa dækslasten anbringes, er tilstrækkelig sterkt bygget, for at det med tryghed kan bære samme, samt at det er forsynet med saadanne fæstigheder og surringer, som fornødiges for at sikre dækslasten mod forskyvning. Naar tilsynet har forvisset sig om, at skibet opfylder disse betingelser, tildeles det offentligt certifikat, gjældende for et bestemt tidsrum, dog ikke udover 10 aar. (Sjødygtighedslovens § 55 ff.)

§ 2. For at dækslastcertifikat skal kunne udstedes, maa skibets reder i betimelig tid indsende skriftlig begjæring herom gjennem vedkommende distriktstilsyn til sjøfartskontoret paa et dertil anordnet skema.

Skemaer for anmeldelse erholdes hos vedkommende distriktstilsynsmand eller ved henvendelse til sjøfartskontoret.

§ 3. Skib, der er klassificeret i det norske Veritas eller i en anden af kongen anerkjendt besigtelsesinstitution, vil kunne erholde certifikat for dækslastføring paa grundlag af den klasse og det farvandsmerke, det har i vedkommende besigtelsesinstitution, naar det i § 2 paabudne skema er tilfredsstillende udfyldt og undertegnet, og bestemmelserne i § 5 opfyldes.

§ 4. For at uklassificeret skib kan erholde certifikat for at føre dækslast, maa det underkastes et personligt eftersyn af en af de faste tilsynsmænd (sjøkyndige besigtelsesmænd) eller om nødvendigt besigtes af en af sjøfartskontoret ved det norske Veritas dertil beordret besigtelsesmand eller en af sjøfartskontoret opnævnt specielt sagkyndig mand.

§ 5. For førstegangs udstedelse af dækslastcertifikat maa der sammen med den i § 2 foreskrevne anmeldelse indsendes skisse over skibets dæk (dæksplan). Paa denne skal angives længden over hoveddækket, maalt fra forstavnens forkant til agterstavnens agterkant, og den største bredde over dækket, maalt paa ydersiden af klædningen. Paa dæksplanen skal ogsaa være tydelig afmerket med angivelse af kvadratmaal alle opbygninger, saasom poop, halvdæk, midtskibsopbygning, bak, dækshuse, wincher og luger samt aabninger eller nedgange i dækket.

Desuden skal der indsendes et langskibsrids, angivende med nøiagtige maal skibets spring i dækslinjen og endvidere høiden

25 april. over dækket af de paa dæksplanen afmerkede opbygninger samt skanseklædningens eller rækverkets høide over dækket, maalt til overkant af rækken (finkenetrække ikke medregnet). Alle maal skal være i meter eller i engelske fod og tommer.

Hvis skibet, efter dimensionerne at dømme, kan befrygtes at være rankt med trælastladning, maa rids med nøiagtige maal af midtskibsspantet indsendes.

§ 6. Ved eftersyn af uklassificeret skib skal tilsynsmanden først forvisse sig om, at skibet ikke er i en saa daarlig forfatning, at det, selv om det opfylder de for dækslastføring givne forskrifter, maa ansees at være forbundet med ekstraordinær fare at lade det gaa tilsjøs.

Har tilsynsmanden ingen grund til at antage dette, foretages eftersynet i den udstrækning, han maatte finde fornøden for at kunne gjøre sig op en begrundet mening om dets skikkethed til at føre dækslast. Til veiledning ved bestemmelsen om dækslastcertifikats varighed bør reder af uklassificeret skib fremlægge for tilsynsmanden skibets sidste bundattest.

§ 7. Ved ethvert eftersyn paaligger det rederen, enten personlig eller ved stedfortræder, at være tilstede for at forevise skibet og besvare de spørgsmaal, tilsynsmanden maatte stille til ham vedrørende dets forfatning samt at sørge for at lægge tilrette løbeplanker, stilladser etc. i den udstrækning, som tilsynsmanden maatte finde nødvendig.

§ 8. Er et uklassificeret skib saa daarligt, at tilsynsmanden har grund til at befrygte, at det er usjødygtigt og som følge heraf bør underkastes en mere eller mindre indgaaende teknisk besigtelse, skal han gjøre sjøfartskontoret bekjendt hermed. Ønsker rederen, at der skal foretages en saadan mere eller mindre indgaaende besigtelse af skibet, skal denne foretages af en af Veritas' besigtelsesmænd eller af en af sjøfartskontoret opnævnt specielt sagkyndig mand efter det reglement, som er udstedt i henhold til sjødygtighedslovens § 11.

§ 9. De paalæg, som gives i henhold til en saadan foretagen sjødygtighedsbesigtelse, skal være efterkommet, før det for udstedelse af dækslastcertifikat foreskrevne eftersyn foretagesaf tilsynet.

§ 10. Dækslastcertifikaterne, der ikke kan udstedes for kortere tidsrum end 1 aar, skal angive, hvad slags trælast der kan føres. De inddeles i 3 klasser:

1. For Nord- og Østersjøfart.
2. For europæisk fart og for fart paa Kanada.
3. For alle farvande.

25 april. **Telegram** *) fra handelsdepartementet til fiskeristyrelsen, hvorefter lofotopsynet skal hæves 25de s. m.

*) Bekjendtgj. 15de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 18.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Tromsø, hvorved der paa foranledning meddeles, at naar en kreds overensstemmende med landsskolelovens § 39 har paataget sig at opføre og vedligeholde skolehus for kredsen, ansees det selvsagt, at kredsen ikke har noget krav paa leiegodtgjørelse for huset af herredskassen. Opstaar der ujevn fordeling af byrderne mellem et herreds kredse derved, at nogle kredse selv skaffer skolehus, medens lokale i de øvrige kredse maa opføres eller leies paa det samlede herreds bekostning, skal vistnok dette misforhold overensstemmende med skolelovens § 40, 2det led af herredstyret saavidt muligt udjevnes ved skatteligningen eller ved bidrag af herredskassen, men da heromhandlede kreds som betingelse for selv at opføre skolehuset har forbeholdt sig, at den ikke skal deltage i udgifterne med opførelse af skolehuse i de øvrige kredse, mener departementet, at dette ikke kan forstaaes anderledes, end at kredsen har paataget sig at bære udgifterne ved sit eget skolehus uden bidrag fra de øvrige kredse. Om nogen udjevning efter § 40, 2det led antager departementet saaledes, at der ikke bliver spørgsmaal. 25 april.

Hvad inventar til nævnte skolehus angaar, gjør departementet opmerksom paa, at udgifterne ved anskaffelse af inventar ikke er blandt de udgifter, som herredstyret efter § 39 kan beslutte overført paa kredsen. Det antages derfor, at herredstyret enten bør skaffe kredsen inventar eller, forsaavidt saadant er anskaffet af kredsen, betale denne en aarlig leie heraf.

Telegrafoverenskomst*) mellem Norge og Tyskland, afsluttet mellem den norske og den tyske telegrafstyrelse.**) $^{25}/_{30}$ april.

I henhold til artikel 17 i den i St. Petersburg afsluttede internationale telegrafkonvention og det dertil hørende reglement (London-revisionen 1903) har de undertegnede med forbehold af godkjendelse truffet følgende overenskomst.

Artikel 1.

Den umiddelbare telegramudveksling mellem Norge og Tysk-

Auf Grund des Artikels 17 des zu St. Petersburg abgeschlossenen Internationalen Telegraphenvertrages und der dazu gehörigen Ausführungs-Übereinkunft (Londoner Revision, 1903) haben die Unterzeichneten, vorbehaltlich der Genehmigung, folgendes Übereinkommen getroffen.

Artikel 1.

Der unmittelbare Telegrammaustausch zwischen Deutschland

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.
**) Overenskomsten er godkjendt for Norges vedkommende ved kgl. res. af 22de mai 1906; for Tysklands vedkommende under den 7de juni 1906.

25/30 april. land finder sted gjennem to kabler. Til dette brug skal den nuværende kabel mellem Arendal og Sylt suppleres med en ny kabel mellem Dühnen ved Cuxhaven og Arendal.

Denne nye kabel skal være enkjernet og skal i overensstemmelse med de mest prøvede grundsætninger tilvirkes og udlægges for den kongelige norske og den keiserlige tyske telegrafadministrations fælles regning (med halvdelen af udgifterne paa hver) i løbet af aaret 1906.

Artikel 2.

Den forhaandenværende, det tyske rige tilhørende, trekjernede kabel mellem Arendal og Sylt skal den 1ste april 1907 overgaa til de to administrationers fælles eie mod erstatning til den tyske administration af halvdelen af den paa grundlag af kabelens alder beregnede værdi ved nævnte tidspunkt, og den skal derefter i samme aar for begge administrationers fælles regning udbedres ved at indskyde et nyt kabelstykke af 102 kilometers længde.

Artikel 3.

Dersom endnu flere direkte kabler mellem Norge og det tyske rige i fremtiden maatte blive nødvendige for at tilfredsstille en øget telegrafkorrespondances krav, skal deres tilveiebringelse og udlægning ligeledes ske for begge administrationers fælles regning.

und Norwegen findet durch zwei Kabel statt. Zu diesem Behufe soll das bestehende Kabel zwischen Sylt und Arendal durch ein neues Kabel zwischen Duhnen bei Cuxhaven und Arendal ergänzt werden.

Dies neue Kabel soll einadrig sein und für gemeinsame Rechnung (je zur Hälfte) der Kaiserlich Deutschen und der Königlich Norwegischen Telegraphenverwaltung nach den bewährtesten Grundsätzen hergestellt und im Laufe des Jahres 1906 ausgelegt werden.

Artikel 2.

Das dem Deutschen Reiche gehörige vorhandene dreiadrige Kabel zwischen Sylt und Arendal soll am 1. April 1907 gegen Erstattung der Hälfte des Zeitwertes in das Miteigentum der Königlich Norwegischen Telegraphenverwaltung übergehen und danach in demselben Jahre für gemeinsame Rechnung der beiden Verwaltungen durch Einfügung eines 102 km. langen Ersatzstücks ausgebessert werden.

Artikel 3.

Wenn in Zukunft noch weitere direkte Kabel zwischen dem Deutschen Reich und Norwegen erforderlich werden sollten, um den Bedürfnissen eines gesteigerten Telegrammverkehrs zu genügen, so wird deren Herstellung und Legung ebenfalls für gemeinsame Rechnung beider Verwaltungen erfolgen.

Artikel 4.

Omkostningerne ved vedligeholdelsen af de fælles kabler, indbefattet de til reparationer bestemte reservekablers kostende, og omkostningerne ved fjernelsen af forstyrrelser og afbrydelser paa kablerne bæres med lige andel af begge administrationer. Derimod har hver administration inden sit omraade for egen regning at sørge for istandbringelse og vedligehold af de for kablernes tilknytning til det almindelige telegrafnet fornødne anlæg, deriblandt kabelhuse, ligesom for de varselstegn, der skal opstilles ved kysterne for at forhindre beskadigelser ved ankring og lignende.

Artikel 5.

Begge administrationer forpligter sig til at opretholde sine telegraflinjer i saadan forbindelse med kablerne, at en til den internationale telegramudvekslings krav svarende drift til enhver tid er sikret. Anvendelsen af de enkelte kabelkjerner bestemmes ved gjensidig forstaaelse efter enhver tids behov.

Artikel 6.

Gebyrerne for de over de fælles kabler befordrede telegrammer i den indbyrdes korrespondance mellem Norge og Tyskland deles ligelig mellem

Artikel 4. 25/30 april.

Die Kosten für die Unterhaltung der gemeinsamen Kabel, einschliesslich der Kosten der zu Instandsetzungen bestimmten Vorratskabel, und für die Beseitigung von Störungen und Unterbrechungen in den Kabeln, werden von beiden Verwaltungen zu gleichen Teilen getragen. Dagegen hat jede Verwaltung auf ihrem Gebiete für die Herstellung und die Unterhaltung der zum Anschluss der Kabel an das allgemeine Telegraphennetz erforderlichen Anlagen, einschliesslich der Kabelhäuser, ebenso für die zur Verhütung von Beschädigungen durch Ankerwerfen und so weiter an den Küsten aufzustellenden Warnungszeichen auf eigene Kosten zu sorgen.

Artikel 5.

Beide Verwaltungen verpflichten sich, ihre Telegraphenlinien in einer solchen Verbindung mit den Kabeln zu erhalten, dass ein den Anforderungen des internationalen Telegrammverkehrs entsprechender Betrieb jederzeit sichergestellt ist. Die Verwendung der einzelnen Kabeladern wird von den beiden Verwaltungen nach dem jeweiligen Bedürfnis im wechselseitigen Einvernehmen geregelt.

Artikel 6.

Die Gebühren für die über die gemeinsamen Kabel gehenden Telegramme des unmittelbaren Wechselverkehrs zwischen Deutschland und Norwegen

.25/30 april. de to administrationer. Bliver det som følge af forstyrrelser paa de direkte kabler nødvendigt at omdirigere korrespon dancen, opkræves der intet tillægsgebyr hos afsenderne; indleveringsadministrationen bærer i dette tilfælde transitudgifterne.

Saalænge der intet andet er aftalt mellem de to administrationer, er taksten i den gjensidige korrespondance 20 centimes pr. ord i et almindeligt telegram.

De paa de fælles kabler faldende transitgebyrer for saadanne telegrammer, som ikke tilhører den indbyrdes korrespondance, bliver ligeledes delt i lige dele mellem begge administrationer. Forsaavidt intet andet aftales mellem de to administrationer, retter disse gebyrers størrelse sig efter tariftabellerne til det internationale telegrafreglement.

Gebyrerne for svartelegrammer, som ikke er blevet indleverede i den gjensidige korrespondance, holdes udenfor afregningerne, saaledes at hver administration, i tilfælde af, at svarbeviset ikke benyttes, efter anmodning fra den anden administration for egen regning har at tilbagebetale de opkrævede svargebyrer til afsenderen af det oprindelige telegram.

Artikel 7.

Forsaavidt intet andet er aftalt, gjælder bestemmelserne i den internationale telegrafkonvention med tilhørende reglewerden zwischen beiden Verwaltungen halbscheidlich geteilt. Wird eine Umleitung infolge von Störungen der direkten Kabel nötig, so wird ein Zuschlag von den Absendern nicht erhoben; die Kosten des Transits trägt in diesem Falle die Aufgabeverwaltung.

Solange zwischen den beiden Verwaltungen nichts anderes vereinbart wird, beträgt die Gebühr im Wechselverkehr 20 Centimen für das Wort des gewöhnlichen Telegramms.

Die auf die gemeinsamen Kabel entfallenden Transitgebühren für solche Telegramme, die dem Wechselverkehr nicht angehören, werden ebenfalls zu gleichen Teilen zwischen beiden Verwaltungen geteilt. Soweit zwischen den beiden Verwaltungen nichts anderes vereinbart wird, richtet sich die Höhe dieser Gebühren nach den Tariftabellen zum Internationalen Telegraphen-Reglement.

Die Gebühren für nicht zur Aufgabe gelangte Antwortstelegramme im Wechselverkehr werden von der Abrechnung ausgeschlossen, sodass jede Verwaltung im Falle der Nichtbenutzung des Antwortscheins die erhobenen Antwortsgebühren auf Antrag der anderen Verwaltung an den Absender des Ursprungstelegramms für eigene Rechnung zurückzuzahlen hat.

Artikel 7.

Soweit nicht etwas anderes vereinbart ist, gelten die Bestimmungen des Internationalen Telegraphenvertrages nebst Aus-

ment ogsaa for den umiddelbare telegramudveksling mellem Norge og Tyskland.

Artikel 8.

Skulde der mellem de to administrationer angaaende fortolkningen eller udførelsen af nærværende overenskomst opstaa meningsforskjel, som ikke kan fjernes ved forhandlinger, skal sagen afgjøres af en voldgiftsret, hvortil hver administration opnævner en voldgiftsmand. Dersom voldgiftsmændene ikke kan enes om afgjørelsen, skal en opmands mening gjøre udslaget mellem de af disse fremholdte anskuelser.

Opmanden vælges af begge administrationer i fællesskab. Kan de ikke blive enige om valget af person, har hver af de to administrationer at bringe en opmand i forslag. Mellem de foreslaaede personer trækkes der lod. Loddet trækkes af telegrafadministrationernes internationale bureau i Bern.

Artikel 9.

Nærværende overenskomst træder i kraft, saasnart den forbeholdte godkjendelse paa begge sider har fundet sted. Fra den dag af ophæves alle tidligere overenskomster om den telegrafiske forbindelse mellem Norge og Tyskland. Dog gjæl-

führungs-Übereinkunft auch für den unmittelbaren Telegrammverkehr zwischen Deutschland und Norwegen. 25/30 april.

Artikel 8.

Sollten sich zwischen beiden Verwaltungen Meinungsverschiedenheiten über die Auslegung oder Ausführung dieses Übereinkommens ergeben, die durch Verhandlungen nicht beseitigt werden, so sollen sie durch ein Schiedsgericht ausgetragen werden, zu welchem jede Verwaltung einen Schiedsrichter ernennt. Wenn sich die Schiedsrichter über die Entscheidung nicht einigen können, so gibt zwischen ihren Ansichten die Meinung eines Obmannes den Ausschlag.

Der Obmann wird von beiden Verwaltungen gemeinsam bestimmt. Kommt eine Einigung über die Person des Obmanns nicht zustande, so hat jede der beiden Verwaltungen eine Person als Obmann vorzuschlagen. Zwischen den vorgeschlagenen Personen entscheidet das Los. Das Los wird durch das Internationale Bureau der Telegraphenverwaltungen in Bern gezogen.

Artikel 9.

Das gegenwärtige Übereinkommen tritt in Kraft, sobald die vorbehaltene Genehmigung auf beiden Seiten erfolgt ist. Von diesem Tage ab erlöschen alle früheren Vereinbarungen über die telegraphische Verbindung zwischen Deutschland

25/30 april. der de hidtilværende bestemmelser for kabelen Arendal—Sylt indtil 1ste april 1907; i særdeleshed finder de indtil nævnte tidspunkt anvendelse paa fordelingen af gebyrerne for de over denne kabel befordrede telegrammer.

Overenskomsten gjælder for et fast tidsrum af tredive aar og fra da af paa ubestemt tid. Efter udløbet af de tredive aar tilkommer der enhver af de to administrationer ret til at opsige overenskomsten med et aars frist.

Til bekræftelse heraf har begge administrationers befuldmægtigede undertegnet denne i det norske og det tyske sprog affattede overenskomst i to eksemplarer.

Kristiania d. 30 april 1906.

For den kongelige norske telegrafstyrelse

(sign.) **Heftye.**

Berlin W. 66, d. 25 april 1906.

For den keiserlige tyske telegrafstyrelse

(sign.) **Sydow.**

und Norwegen. Jedoch gelten für das Kabel Sylt—Arendal bis zum 1. April 1907 die bisherigen Abmachungen: insbesondere finden sie bis zum genannten Zeitpunkt auf die Verteilung der Gebühren für die über dies Kabel gehenden Telegramme Anwendung.

Das Übereinkommen gilt auf die feste Dauer von dreissig Jahren und von da ab auf unbestimmte Zeit. Nach Ablauf der dreissig Jahre steht jeder der beiden Verwaltungen das Recht zu, das Übereinkommen mit einjähriger Frist zu kündigen.

Zu Urkund dessen haben die Vertreter der beiden Verwaltungen dieses in deutscher und norwegischer Sprache ausgefertigte Übereinkommen in zwei Exemplaren unterschrieben.

Berlin W. 66, den 25. April 1906.

Für die Kaiserlich Deutsche Telegraphenverwaltung

(sign.) **Sydow.**

Kristiania, den 30. April 1906.

Für die Königlich Norwegische Telegraphenverwaltung

(sign.) **Heftye.**

25 april. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til amtmanden i Nordlands amt, hvori i anledning af spørgsmaalet om bidrag af stat og amt til en fattig tuberkuløs sygs ophold ved sanatorium i kurativt øiemed bl. a. udtales, at tuberkulose-lovens forudsætning for saadant bidrag her ikke er tilstede, og

at det i et saadant tilfælde vil være fattigstyret og ikke sund- 25 april.
hedskommissionen, der vil have at tage sig af den syge og fatte beslutning om, hvorledes der skal forholdes for at yde hjælp.

Skrivelse fra finansdepartementet til Kristiania skifteret, 26 april.
hvori meddeles, at departementet antager, at den virkelig opnaaede salgspris for eiendomme, der ved auktion bortsælges af eller frasælges et konkursbo, bliver at lægge til grund for skiftegebyrets beregning efter sportellovens § 26, ogsaa hvor salgsprisen ligger under de solgte eiendommes virkelige værdi. Man forudsætter selvfølgelig, at der ikke er truffet nogen uretmæssig ordning, sigtende til at berøve statskassen sportler, der maa antages rettelig at tilkomme den (jfr. justitsdepartementets i Lovtidenden indtagne skrivelse til finansdepartementet af 29de mai 1903).

Instruks angaaende tilsyn med norske skibe i uden- 27 april.
landske havne, fastsat af handelsdepartementet.

§ 1. Paa begjæring af sjøfartskontoret har norsk konsul i udlandet at opnævne en dertil skikket mand til for en enkelt anledning at foretage almindeligt eftersyn paa et eller flere norske skibe, beliggende i konsulatets distrikt.

Ved opnævnelsen skal fortrinsvis vælges en af de skibsførere, som vil findes opførte i en af sjøfartskontoret udsendt fortegnelse over de hertil formentlig bedst skikkede skibsførere. Dog maa det paasees, at den, der opnævnes, ikke er økonomisk interesseret i eller staar i afhængighedsforhold til reder eller fører af det skib, som skal eftersees, og at han ikke ved slegtskab er forbundet med nogen, der har ansvar for skibets forfatning.

§ 2. Den opnævnte mand har ved personligt besøg ombord paa det skib, som er begjæret tilseet, at forvisse sig om, at det tilfredsstiller de i lov og reglementer givne forskrifter om skibets forfatning, udstyr m. v., saavidt som dette lader sig gjøre uden at underkaste det en teknisk besigtigelse.

§ 3. Over et saadant skibsbesøg føres der en dertil indrettet journal, som vil blive konsulatet oversendt fra sjøfartskontoret. Gjenpart af det indførte indsendes til sjøfartskontoret gjennem konsulatet og leveres skibets fører eller dennes stedfortræder.

§ 4. Ved besøg ombord paaligger det den opnævnte mand saavidt muligt at efterse, at skibet er i sjødygtig forfatning, og at de i sjødygtighedsloven og dertil knyttede reglementer givne bestemmelser om skibet og dets enkelte dele er overholdte. Han maa desuden forvisse sig om, at der ombord forefindes de gjældende love og forskrifter vedkommende sjøfarten, at skibet er i besiddelse af de ved lov paabudte certifikater, og at skibsapoteket er holdt i den forfatning, som reglementet paabyder.

27 april. Videre bør han kræve sig forelagt skibets dagbøger og gjøre sine bemerkninger, saafremt de ikke føres paa en forsvarlig maade. Baadøvelser, udført i henhold til sjødygtighedslovens § 48, skal være indført i skibsdagbogen. Han bør ogsaa forvisse sig om, at skibets karter og farvandsbeskrivelser samt fyr- og merkelister ikke er uforsvarlig mangelfulde og i modsat fald gjøre sine bemerkninger herom.

Ved saadanne indgaaende eftersyn skal tilbørligt hensyn tages til tidligere i samme aar udførte lignende eftersyn, naar skibets repræsentant uopfordret foreviser gjenpart af en fra en anden af norsk konsul opnævnt mand eller en i Norge ansat tilsynsmand afgiven indberetning til sjøfartskontoret om skibet.

De fordringer, som bør kunne stilles til besætningens kvalifikationer og antal, bør han forvisse sig om sker fyldest i den udstrækning, som skibets beskaffenhed, fartens art og øvrige forhold gjør nødvendigt.

§ 5. Eftersyn i henhold til § 4 skal foretages paa en saavidt muligt rimelig tid af døgnet, og uden at der voldes skibet eller dets besætning mere ulempe, end omstændighederne giver grund til.

§ 6. Findes der at være grund til en mere indgaaende besigtelse, end det almindelige eftersyn tillader, har den opnævnte mand uopholdelig at afgive rapport herom til konsulen, som da har at opnævne en specielt kyndig besigtelsesmand, der har at foretage den nødvendige indgaaende besigtelse. Den af den opnævnte mand afgivne rapport skal, sammen med besigtelsesmandens erklæring, af konsulen snarest mulig indsendes til sjøfartskontoret med en af ham selv affattet indberetning om sagen.

§ 7. Finder den af konsulen opnævnte mand, at et skib vistnok ikke lider af saadanne feil eller mangler, at der er grund til at foretage en formelig besigtelse, men at dets forfatning eller udrustning dog ikke er i overensstemmelse med gjældende love og forskrifter, skal han give skibets fører paalæg om, hvilke forføininger der kræves udførte, og sætte en passende frist til deres iverksættelse.

Paalægget indføres i tilsynsjournalen saaledes, at baade sjøfartskontoret og skibets fører faar detaljeret oplysning herom paa de i § 3 foreskrevne gjenparter.

§ 8. Hvis de ved et almindeligt eftersyn eller under en besigtelse forefundne mangler er af en saa alvorlig beskaffenhed, at skibet ikke uden særlig fare kan gaa tilsjøs, skal den opnævnte mand (eventuelt besigtelsesmanden) give mandskabet underretning herom overensstemmende med sjødygtighedslovens § 34, og konsulen skal derpaa afgive indberetning til sjøfartskontoret om sagen.

Deklaratoriske noter*) udvekslede 27de april 1906 mellem Norges chargé d'affaires i Stockholm og den svenske udenrigsminister angaaende reglerne med hensyn til fordelingen mellem Norge og Sverige af de tidligere fælles legationers, konsulaters og vicekonsulaters arkiver. 27 april.

(Afskrift).

Undertegnede kongelige norske chargé d'affaires har den ære efter bemyndigelse for Hans Excellence Herr Trolle, Hans Majestæt Kongen af Sveriges Minister for de udenrigske Anliggender at tilkjendegive, at den norske regjering, under forudsætning af et tilsvarende tilkjendegivende fra svensk side, for sin del godkjender følgende regler med hensyn til fordelingen mellem Norge og Sverige af de tidligere fælles legationers, konsulaters og vicekonsulaters arkiver:

1.

Af legationernes arkiver afgives snarest muligt til den i vedkommende land akkrediterede norske diplomatiske repræsentant de dokumenter, som udelukkende angaar norske sager, samt norske lovsamlinger og andre norske tryksager. De afgivne arkivsager skal være ledsaget af en fortegnelse over samme. Af dokumenter, som omhandler fælles norske og svenske sager, skal Norges diplomatiske repræsentant gives adgang til at tage de afskrifter, som han efterhaanden maatte finde brug for.

(Afskrift).

Undertecknad, Hans Majt Konungens af Sverige Minister för Utrikes ärendena, därtill vederbörligen bemyndigad, har äran tillkännagifva för Herr Bryn, Kungl. Norsk Chargé d'Affaires, att svenska regeringen, under förutsättning af ett motsvarande tillkännagifvande från norsk sida, för sin del godkänner följande regler beträffande fördelningen mellan Sverige och Norge af de förutvarande gemensamma beskickningarnas, konsulatens och vicekonsulatens arkiv:

1.

Från beskickningarnas arkiv utlämnas snarast möjligt till den i vederbörande land ackrediterade norske diplomatiska representant de handlingar, som uteslutande angå norska ärenden, samt norska lagsamlingar och andra norska trycksaker. De utlämnade arkivalierna skola åtföljas af en förteckning öfver desamma. Af handlingar, som angå gemensamma svenska och norska ärenden, skall Norges diplomatiske representant lämnas tillfälle att taga de afskrifter, för hvilka han efter hand må finna bruk.

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

27 april.

2.

De lønnede konsulaters og vicekonsulaters arkiver overtages med nedenanførte begrænsninger af Norges konsulater, respektive vicekonsulater i: Antwerpen, Archangel, Bilbao, Cardiff, Genua, Havre, Kobe, Leith, Newcastle o/T., New York og Rio de Janeiro og af Sveriges konsulater respektive vicekonsulater i Barcelona, Hamburg, Helsingfors, Kjøbenhavn, Liverpool, London, Lybeck, Quebec, Riga og Shanghai.

3.

Ved ulønnede konsulater og vicekonsulater, hvis indehaver endelig bliver staaende som norsk konsul, overtages fællesarkivet med nedenanførte begrænsninger af det norske og ved ulønnede konsulater og vicekonsulater, hvis indehaver endelig bliver staaende som svensk konsul, af det svenske konsulat respektive vicekonsulat.

Ved de ulønnede konsulater og vicekonsulater, som ved nærværende tidspunkt hverken for Norges eller Sveriges vedkommende beklædes af den sidste fælles konsul respektive vicekonsul, overtages med nedenanførte begrænsninger fællesarkivet af det norske konsulat respektive vicekonsulat, saafremt der handles om udeneuropæisk sted, og af det svenske konsulat respektive vicekonsulat, saafremt der handles om europæisk sted.

2.

De lönade konsulatens och vicekonsulatens arkiv öfvertagas med nedan angifna begränsningar af de svenska konsulaten respektive vicekonsulaten uti Barcelona, Hamburg, Helsingfors, Köpenhamn, Liverpool, London, Lybeck, Quebec, Riga och Shanghai och af de norska konsulaten respektive vicekonsulaten uti Antwerpen, Archangel, Bilbao, Cardiff, Genua, Havre, Kobe, Leith, Newcastle o/T., New York och Rio de Janeiro.

3.

Vid olönadt konsulat eller vicekonsulat, hvars innehafvare slutligen kvarstår såsom svensk konsul respektive vicekonsul, öfvertages det gemensamma arkivet med nedan angifna begränsningar af det svenska, och vid olönadt konsulat eller vicekonsulat, hvars innehafvare slutligen kvarstår såsom norsk konsul respektive vicekonsul, af det norska konsulatet respektive vicekonsulatet.

Vid olönadt konsulat eller vicekonsulat, hvilket i närvarande stund hvarken för Sveriges eller Norges del innehafvas af den siste gemensamme konsuln respektive vicekonsuln, öfvertages med nedan angifna begränsningar det gemensamma arkivet af det svenska konsulatet respektive vicekonsulatet, då fråga är om inom Europa belägna orter, och af det norska konsulatet respektive vicekonsulatet, då fråga är om utom Europa belägna orter.

4.

Af de fællesarkiver, som overtages af de norske konsulater og vicekonsulater, skal de dokumenter, som udelukkende omhandler svenske sager, samt svenske bøger og andre svenske tryksager og af de fællesarkiver, som overtages af de svenske konsulater og vicekonsulater, de dokumenter, som udelukkende omhandler norske sager, samt norske bøger og andre norske tryksager snarest muligt udskilles og med fortegnelse overleveres Sveriges respektive Norges konsulære repræsentant.

Af dokumenter, som omhandler fælles norske og svenske sager og overtages af de norske konsulater og vicekonsulater, skal Sveriges konsulære repræsentant og af deslige dokumenter, der overtages af de svenske konsulater og vicekonsulater, Norges konsulære repræsentant gives adgang til at tage de afskrifter, som han efterhaanden maatte finde brug for.

Stockholm den 27 april 1906.

(undert.) **H. Bryn.**

4. 27 april.

Från de gemensamma arkiv, som öfvertagas af svenskt konsulat respektive vicekonsulat skola de handlingar, som uteslutande angå norska ärenden, samt norska böcker och andra norska trycksaker, och från dylika arkiv, som öfvertagas af norskt konsulat respektive vicekonsulat, de handlingar, som uteslutande angå svenska ärenden, samt svenska böcker och andra svenska trycksaker snarast möjligt uttagas och, åtföljda af förteckning, öfverlämnas till Norges respektive Sveriges konsuläre representant.

Af handlingar, som angå gemensamma svenska och norska ärenden och öfvertagas af svenskt konsulat respektive vicekonsulat, skall Norges konsuläre representant, och af dylika handlingar, som öfvertagas af norskt konsulat respektive vicekonsulat, Sveriges konsuläre representant lämnas tillfälle att taga de afskrifter, för hvilka han efter hand må finna bruk.

Stockholm den 27 april 1906.

(undert.) **Trolle.**

Cirkulære*) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved de i cirk. no. $\frac{17}{1906}$ omhandlede prospektbrevkort med skriftlige meddelelser paa forsiden fremtidig kan sendes ogsaa til Kanada. 27 april.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Smaalenenes amt, hvorved der i anledning af spørgsmaalet om, hvem det paaligger at udrede omkostningerne ved en i henhold til veilovens § 25 afholdt overtakstforretning, udtales: 30 april.

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

30 april. Af sagens dokumenter fremgaar, at der i det foreliggende tilfælde under 11te oktober 1905 blev afholdt ekspropriationstakst ved veianlægget Mysen—Folkenborg over grund m. v. tilhørende forskjellige private eiendomme.

Af grundeierne sees 4 stykker at have appelleret den afholdte undertakstforretning til overtakst, i hvilken anledning det offentlige ligeledes har begjæret overtakst afholdt for de 4 eiendommes vedkommende, hvor saadan er forlangt af vedkommende eier.

Overtakstforretning for disse 4 eiendomme sees derefter at være afholdt under 13de november 1905.

Ved denne blev erstatningsspørgsmaalet afgjort særskilt for hver enkelt eiendom og selvstændigt skjøn afgivet for hver post.

For enkelte af eiendommene sees overtaksten at have forhøiet det ved undertakstforretningen fastsatte erstatningsbeløb. Overtaksten er her gaaet det offentlige imod, og de med overtaksten forbundne omkostninger maa formentlig — efter bestemmelserne i veilovens § 25 — for disse eiendomme være grundeierne uvedkommende og saaledes bæres af det offentlige.

Paa den anden side sees erstatningsbeløbet ved overtaksten ogsaa at være ansat til samme beløb som ved undertakstforretningen bestemt.

Da overtaksten — som ovenfor nævnt — er forlangt saavel af grundeierne som af det offentlige, kan det i dette tilfælde formentlig ikke med bestemthed siges, hvilken af parterne taksten er »gaaet imod«.

Det vil derfor i dette tilfælde ogsaa kunne stille sig tvilsomt, hvem det vil paaligge at udrede omkostningerne ved overtaksten.

Departementet skal iøvrigt angaaende denne sag bemerke, at spørgsmaalets afgjørelse henhører under domstolene, og at sagen i mangel af mindelig overenskomst formentlig maa blive at afgjøre under en egen retssag.

Man skal imidlertid her gjøre opmerksom paa, at lignende spørgsmaal tidligere har været indbragt for domstolene.

I saa henseende kan henvises til en af Kristiania byret afsagt dom af 2den november 1869 (indtaget i assessor Hambros samling af domme og kjendelser, bind II, side 29—31).

Her blev i en noget lignende sag omkostningerne ved en overskjønsforretning (ɔ: rettens dagssalær og skjønsmændenes tilkommende) fordelt med en halvpart paa hver af parterne.

Efter den saaledes trufne retsafgjørelse synes det ved den ovenomhandlede overtakstforretning ved veianlægget Mysen—Folkenborg — i mangel af udtrykkelig lovregel om forholdet — at være grund til skjønsmæssig at fordele en forholdsmæssig

andel af omkostningerne mellem grundeieren og det offentlige, naar erstatningsbeløbet ved overtaksten er fastsat til samme beløb som ved undertakstforretningen bestemt. 30 april.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Akers og Sørum herredsstyrer indgivne andragender, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Akers og Sørum herreder i Akershus amt. 1 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899, § 44, bestemmes: 1 mai.

a. At tiur, røi og erfugl inden Søndre Bergenshus amt skal være fredet det hele aar i et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1906.
b. At der inden samme amt og i samme tidsrum skal være forbudt at bruge snare, saks eller faldstok til fangst af hare, aarhane, aarhøne og hjerpe, herfra dog undtaget snare til fangst af hare i haver og adkomsten til disse.

Denne resolution træder i kraft den 15de mai 1906.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899, § 44, bestemmes: 1 mai.

a. At erfugl indtil videre, dog ikke udover et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1907, skal være fredet det hele aar inden Smaalenenes amt.
b. At det inden samme amt skal være forbudt i et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1907, at anbringe fangstindretninger for hare, tiur, røi, aarfugl, hjerpe og rype.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899, § 44, bestemmes, at det inden Kristians amt med undtagelse af Nordre Gudbrandsdalens fogderi samt herrederne Vang, Østre Slidre og Vestre Slidre i Valders fogderi skal være forbudt for et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1906, at bruge hov, snare, faldstok eller andre lignende indretninger til fangst af aarfugl, hjerpe, tiur eller røi, jfr. kongelig resolution af 24de april 1906 om total fredning af tiur og røi i 3 aar fra 1ste januar 1906 at regne. 1 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899, § 44, bestemmes, at det for et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1906, inden Akershus amt skal være forbudt at udsætte, opstille eller bruge snarer, faldstokke eller andre 1 mai.

*) Bekjendtgj. 2den mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 17.

1 mai. fangstindretninger til fangst af tiur, røi, aarfugl, hjerpe, rype, erfugl samt hare.

1 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der:

I. I henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles dispensation fra nævnte lovs § 1 for opførelse af bygninger af træ i de i Bergens kommunestyres beslutninger af 26de juni 1905 og 12te mars 1906 omhandlede strøg og paa de ved disse beslutninger vedtagne betingelser, dog med en enkelt forandring.

II. I henhold til § 99 i lov om bygningsvæsenet i Bergen af 19de april 1899 meddeles approbation paa de af Bergens kommunestyre i møder den 26de juni 1905 og 12te mars 1906 vedtagne forskrifter for villamæssig bebyggelse af strøget langs Fjeldveien og den sydøstre side af byens omraade.

Den approberede beslutning er saalydende:

I. Almindelige dispensationsbestemmelser fra murtvangsloven.

I henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan almindelig dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Bergen, at der paa de nedenfor nævnte omraader skal være tilladt at opføre vaaningshuse af træ efter de for hvert omraade angivne bestemmelser, nemlig:

1. Det omraade, der ligger udenfor det i Bergens bygningslov af 19de april 1899 § 97, 3die led, beskrevne strøg for bymæssig bebyggelse, saaledes at denne lovs § 98 fremdeles bliver gjældende for dette omraade.
2. Det omraade, der ved kommunestyrets beslutning af 30te juni 1902 og 11te mai 1903, stadfæstet ved kgl. resolution af 2den september 1903, er undergivet villamæssig bebyggelse, saaledes at det her skal være tilladt at opføre vaaningshuse af træ, overensstemmende med Bergens bygningslovs §§ 38—40 samt de for strøget til enhver tid gjældende villaforskrifter, dog under følgende nærmere betingelser:
   a. Ingen træbygning, inkl. tilliggende udhuse, maa gives større grundflade end 250 m.^{2} og større høide til gesimsens overkant end 9 m.
   b. Afstanden fra nabogrund skal udgjøre mindst halvdelen af høiden af den mod nabogrund vendende ydervæg, regnet til dennes høieste punkt, dog for bygning med grundflade (inkl. tilliggende udhus) indtil 125 m.^{2} og høide indtil 6 m., mindst $2^1/_2$ m.,

*) Bekjendtgj. 2den mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 17.

bygning med grundflade (inkl. tilliggende udhus) fra 125—150 m.² og høide indtil 7 m., mindst 4 m., 1 mai.
bygning med grundflade (inkl. tilliggende udhus) fra 150—175 m.² og høide indtil 8 m., mindst 5 m.,
bygning med grundflade (inkl. tilliggende udhus) fra 175—200 m.² og høide indtil 8 m., mindst 6 m.,
bygning med grundflade (inkl. tilliggende udhus) fra 200—225 m.² og høide indtil 8 m., mindst 7 m.,
bygning med grundflade (inkl. tilliggende udhus) fra 225—250 m.² og høide indtil 9 m., mindst 8 m.

Disse bestemmelser skal for bygninger af træ med større grundflade end 125 m.² ogsaa gjælde afstand fra midte af vei.

c. Altaner, karnapper og andre udbyg, der ikke er overdækket og fundamenteret fra grunden af, kan opføres saaledes, at for samme de i litra b. nævnte afstande fra og med 5 m. reduceres med 1 m.

d. I træbygning maa paa loftet over 2den etage ikke indredes beboelses- eller ildstedsrum.

e. Dobbeltvilla, der opføres efter derom i villaforskrifterne givne regler, regnes ligeoverfor de i litra b. opstillede afstandsbestemmelser som en bygning. Hver villa for sig kan indtage en grundflade af indtil 150 m.², naar de adskilles ved en særskilt, 1 sten tyk, fra grunden fundamenteret mur uden aabning, ført helt frem i facaderne til underkant af bordklædningen og oventil afsluttet direkte under den ildfaste tagtækning, paa en af bygningskommissionen godkjendt maade. Forsaavidt dobbeltvilla herved kommer til at indtage en grundflade af over 250 m.², skal afstanden fra naboens grund eller midte af vei udgjøre mindst 10 m.

3. Det omraade langs Fjeldveien, der ved eventuel kommunestyrebeslutning og efterfølgende kgl. stadfæstelse maatte i fortsættelse af det under post 2 omhandlede strøg blive undergivet villamæssig bebyggelse, saaledes at adgangen til der at opføre træbygninger undergives samme betingelser, som er eller bliver fastsatte for det under post 2 omhandlede strøg.

4. Det omraade, der ligger mellem den i Bergens bygningslovs § 37 beskrevne østgrænse for murtvangsstrøget og vestgrænsen for det under foranstaaende post 3 omhandlede strøg samt nordenfor begge disse grænselinjers skjæringspunkt i Bispenggaden og søndenfor Mulelven, saaledes at det i dette strøg skal være tilladt at opføre træbygninger, overensstemmende med Bergens bygningslovs §§ 38—40, dog med den begrænsning, som følger af § 3, 2 i lov

1 mai. om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904.

II. Forskrifter for villamæssig bebyggelse af strøget langs Fjeldveien samt af den sydøstre del af byens omraade.

§ 1. I medhold af § 99, punkt 2, i bygningslov for Bergen af 19de april 1899 (jfr. § 15) bestemmes, at nedenfor beskrevne strøg af byens omraade skal være undergivet villamæssig bebyggelse efter nedenstaaende forskrifter.

§ 2. Strøget omfatter den bydel, der begrænses:

i nord af Mulelvens søndre løb, østenfor øvre Sandvigsvei og videre af elven, indtil denne skjærer den ved opgangsforretning af 24de juni 1894 fastsatte østgrænse for bymæssig bebyggelse (kfr. bygningslovens § 97),

i øst af den ved nævnte opgangsforretning beskrevne grænselinje,

i syd af bygrænsen mod Aarstad herred,

i vest af store Lungegaardsvand og videre af en linje, der beskrives saaledes:

Linjen udgaar fra det punkt i Lungegaardsvandets østlige kystlinje, der skjæres af den retløbende fortsættelse af Assistentkirkegaardens sydgrænse, følger derpaa kirkegaardens sydgrænse østover, og fortsætter over Kalfarveien langs sydgrænsen af eiendommen Kalfarvei no. 26 indtil denne eiendoms sydøstre hjørne, hvorefter den bøier mod nordvest og følger de nordøstre grænselinjer for eiendommene Kalfarveien no. 26—Kalfarveien no. 2. Fra denne eiendoms nordlige hjørne gaar linjen videre i nordvestlig retning langs stupet i bakkeheldet til den sydøstlige grænselinje af eiendommen St. Jørgens gade no. 2 a, derpaa i nordøstlig retning langs Skivebakken no. 33 b, derefter i nordvestlig retning langs Skivebakken no. 33 b og no. 31 til Skivebakken, bøier derpaa mod nordvest og følger Skivebakken og Cappes vei indtil eiendommen Cappes vei no. 26, hvis sydøstre grænselinje linjen følger indtil eiendommens østre hjørne, da den igjen bøier nordover og gaar retlinjet til det nordre hjørne af eiendommen Cappes vei no. 12. Derfra gaar linjen rundt bagsiden af eiendommene Cappes vei no. 12 a, 12 b og 12 c, langs sidstnævnte eiendoms nordgrænse ned i Cappes vei, videre nordover gjennem Cappes vei og Bispenggaden til eiendommen søndre Fjeldsmug 6 b, hvis sydgrænse den følger fortsættende retlinjet til det østre hjørne af Skrænten no. 3, bøier saa igjen nordover og fortsætter i ret linje til hjørnet af Smaaskandsen og Proms gade, hvorpaa linjen, idet den her bøier i noget mer vestlig retning, følger Proms gade og Skandsen indtil Skandsegaden, som linjen videre følger i nordøstlig retning, saa langt denne gade strækker sig og videre langs sydgræn-

sen for eiendommen Fløigaden no. 13 til Fjeldveiens første sving. Herfra gaar linjen retløbende nordover til det østre hjørne af eiendommen Fløigaden no. 19 og gaar derpaa i noget mer vestlig retning langs bagsiden (den nordøstre side) af eiendommen Fløigaden no. 19 og Claus Fastings gade no. 1—33. Derpaa følger linjen vestgrænsen og nordgrænsen af kommunens eiendom paa Krohnengen frem til det østre hjørne af eiendommen Bredstølsveien no. 16 c, bøier her mod nord langs grænsen af denne eiendom og Bredstølsveien no. 18 og fortsætter langs sydgrænsen, østgrænsen og nordøstgrænsen for øvre Sandvigsvei no. 21 ned i øvre Sandvigsvei, hvilken vei linjen følger mod nord til Mulelvens søndre løb, — alt saaledes som angivet med rød linje paa kart, signeret Bergens stadskonduktørkontor juni 1904, Rich. Tønnesen. 1 mai.

§ 3. Ligeoverfor bygningslovens § 15, punkt 8, bliver efternævnte dele af det ovenfor beskrevne territorium at anse som særskilte strøg, for hvilke tætbebyggelse paa særlige vilkaar kan besluttes i overensstemmelse med bygningslovens § 15, 8, men uden samtykke fra grundeierne i den øvrige del af territoriet:

I. Strøget nedenfor Fjeldveien mellem husrækken til Bredstølsveien og nordgrænsen af eiendommen Fløigaden no. 13.
II. Den del af eiendommen lille Blegen, der ligger nedenfor Fjeldveien, samt kommunens eiendom i Hæggen.
III. Den del af territoriet, der er beliggende østenfor Kalfarveien.
IV. Den del af territoriet, der er beliggende vestenfor Kalfarveien.

§ 4. Anlæg af private veie maa kun ske efter reguleringskommissionens approbation, saaledes som bygningslovens § 13 for anlæg af private gader bestemt. Reguleringskommissionen skal herunder have sin opmerksomhed henvendt paa, at vei, der skal danne adgang til mere end en tomt, som regel ikke gives mindre bredde end 4 m.

§ 5. Af ingen tomt maa bebygges mere end en trediedel. Jfr. dog § 12.

§ 6. Ingen bygning maa komme nabogrund eller vei af under 6 m.s bredde nærmere end 5 m., mod vei af mindst 6 m.s bredde kan bygning opføres i 4 m.s afstand.

Paa vestsiden af Fjeldveien maa ingen bygning opføres denne nærmere end 10 m.

Bygninger uden ildsted med indtil 10 m.^{2} grundflade og ikke over 5 m. mønehøide kan med naboens samtykke opføres nærmere dennes eiendom end 5 m. Saadan bygning skal dog have en mindste afstand fra anden bygning paa samme eiendom af 5 m.

1 mai. Hvor særlige forhold kræver det, kan reguleringskommissionen indrømme undtagelser fra bestemmelserne i denne paragraf. Jfr. ogsaa § 12.

§ 7. Nuværende bygninger i dette strøg kan i tilfælde af ildsvaade gjenopføres i samme udstrækning, uanseet om tomtens størrelse og bygningens afstand fra vei eller nabotomt ikke tilfredsstiller disse forskrifter, forudsat at ikke andre paa tilfældet anvendelige byggeregler eller reguleringsbeslutning derfor er til hinder.

§ 8. Bygningskommissionen skal ved den af bygningsloven foreskrevne behandling af bygningstegningerne have sin opmerksomhed særlig henvendt paa, at bygningerne gives et tiltalende ydre (jfr. bygningslovens § 81), og kan forlange, at ogsaa andre sider af bygningerne end deres facader gives et facademæssigt udstyr. Kommissionen skal derhos for disse bygningers vedkommende have adgang til at dispensere fra bygningslovens §§ 36 og 53, 2, ligesom den, forsaavidt angaar eneboliger uden beboelsesrum paa loftet over 2den etage, kan meddele dispensation fra bygningslovens trappebestemmelser (§ 49).

Altaner, karnapper og andre udbyg, der er overdækkede og fundamenterede fra grunden af, medregnes i det bebyggede areal og maa holdes i samme afstand fra vei og nabogrund, som for bygningen bestemt. Alle andre udbyg kan opføres saaledes, at de nævnte afstande reduceres med 1 m.

§ 9. Ingen bygning maa gives mere end 2 etager paa kjælder, og heller ikke maa nogen bygning opføres til større høide end 10 m. til gesimsens overkant regnet fra grundens planerede niveau efter bygningskommissionens bestemmelse.

Der kan paa loftet anbringes beboelsesværelser med ildsted.

Ingen bygning maa i kjælderen have mere end 2 beboelsesværelser, medmindre bygningskommissionens særskilte tilladelse erholdes.

§ 10. Uanseet bestemmelsen i § 6 om afstand fra nabo skal det være tilladt eierne af tilstødende grunde at bygge sine huse sammen som dobbeltvilla, naar hvert hus ellers tilfredsstiller bygningslovens og nærværende tillægsbestemmelses fordringer til en selvstændig bygning.

Saafremt ikke begge dele af en dobbeltvilla opføres samtidig, skal den til sammenbygning med nabovilla bestemte side af bygningskommissionen kunne forlanges givet facademæssigt udstyr.

§ 11. Gjærder maa ikke gjøres høiere end 2 m., mod offentlig vei maa der kun anvendes aabent stakit.

§ 12. For saadanne dele af dette strøg, som findes egnede til bebyggelse med smaavillaer, kan det af kommunestyret, efterat bygnings- og reguleringskommissionen har udtalt sig

derom, bestemmes, at indtil halvdelen af en tomts grundflade kan bebygges, og at afstanden fra nabogrund eller vei kan indskrænkes til $2^1/_2$ m.; alt dog under forudsætning af, at tomterne bebygges med 1-etages bygninger af ikke over 6 m.s høide til gesimsen og med ikke over 125 m.^{2} grundflade, inkl. tilliggende udhuse, ligesom det ogsaa maa iagttages, at afstanden fra nabogrund altid udgjør mindst halvdelen af høiden af den mod nabogrund vendende ydervæg, regnet til dennes høieste punkt. 1 mai.

§ 13. I dette strøg maa ikke igangsættes nogen bedrift, der ved røg, lugt eller larm kan volde nabo ulempe — saasom fabrik, vognmandsforretning eller større haandværksdrift. Reguleringskommissionen afgjør, hvorvidt bedrift er egnet til at volde saadan ulempe.

I strøget maa heller ikke uden magistrats og formandskabs samtykke anlægges udskjænkningssted for berusende drikke.

§ 14. De ved kgl. resolution af 2den september 1903 stadfæstede forskrifter for villamæssig bebyggelse af den sydøstre del af Bergens omraade ophæves.

Kongelig resolution, hvorved det i henhold til lov om kirker og kirkegaarde af 3die august 1897 § 23 godkjendes, at Tysnes prestegjælds hovedkirke, som ifølge kongelig resolution af 17de september 1904 er tilladt flyttet og gjenopført paa gaarden Gjerstad, opføres paa en af komiteen for kirkens gjenopførelse udseet ny tomt i nærheden af den af sognestyret i sin tid valgte tomt. 1 mai.

Kongelig resolution, hvorved det paalægges sognepresten i Sandsvær prestegjæld under Kongsberg provsti i Kristiania stift at forberede konfirmanderne fra Tuft og Komnes annekssogne i eller ved Komnes kirke i løbet af sommerhalvaaret paa betingelse af, at de nævnte sogne tilveiebringer passende konfirmandlokale, forsaavidt ikke kirken eller dens sakristi kan benyttes, og at der til enhver tid tilstaaes sognepresten tilstrækkelig skydsgodtgjørelse for de til konfirmandundervisningen fornødne reiser. 1 mai.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa de af endel herrer gjorte auktionsbud, tilsammen kr. 21 234,50 paa parceller af enkesædet Sand, gaardsnr. 34, br.-nr. 3 i Sand herred samt 1 mai.

at enkesædets tre skogteige ved Medvig med $^1/_6$ del af pladsen Medvig indkjøbes for oplysningsvæsenets fonds regning af de af fondet til skogindkjøb bevilgede midler for en kjøbesum af kr. 850,00, der sammen med salgssummen for skogstykket

1 mai. parcel n. XIV 300 kr. bliver at føre til indtægt for det geistlige byggefond.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved Kristiania kommunale sindssygeasyl paa gaarden Dikemark i Asker autoriseres til for eftertiden at modtage 183 mandlige patienter.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. At approbation meddeles paa det af Ulvik, Qvale, Brønnø ved auktion den 24de april 1906 gjorte bud stort 15 400 — femten tusen, fire hundrede — kroner for den Nordre Helgeland sorenskriverembede tilliggende embedsgaard Saura, gaards-nr. 18, br.-nr. 1 af skyld m. 10,78 i Nesne thinglag.
2. At der af salgssummen dækkes den tilbagestaaende rest af de Nordre Helgeland sorenskriverembede i henhold til kongelige resolutioner af 19de mars 1884 og 19de juli 1899 samt høieste resolution af 17de oktober 1899 paaheftede laan, endvidere kr. 23,50 — tyve tre kroner, femti øre —, der forskudsvis er udbetalt af sorenskriverembedsgaardsfondets rentefond til amtsagronom Soldal for en til embedsgaarden foretagen reise, og endelig sorenskriverens skyds- og kostgodtgjørelse for reiser i anledning af de over embedsgaarden afholdte auktioner. Resten af salgssummen, hvortil oplysningsvæsenets fond forbeholdes proprieteten, bliver at forvalte under sorenskriverembedsgaardsfondets kapitalfond.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved grænserne for det strøg omkring Varhaug jernbanestation, Stavanger amt, for hvilken den almindelige bygningslov ved kongelig resolution af 1ste april 1878 er gjort gjældende, fastsættes overensstemmende med Varhaugs herredsstyres beslutning af 11te april 1906, og i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Varhaugs herredsstyre i møde den 10de juni 1905 vedtagne reguleringsplan for ovennævnte strøg.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved meddeles approbation paa et af Aasnæs herredsstyre i møder den 4de juli 1904 og 22de januar 1906 vedtagne udkast til plan for „Aasnæs gjensidige brandforsikringsforening", saaledes at foreningen kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved nedenstaaende forskrifter for besigtelse af passagerskibe bifaldes i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 § 97:

I. Almindelige bestemmelser.

1 mai.

§ 1. Norske passagerdampskibe skal, selv om de er under registeringspligtig størrelse, være underkastet den ved lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 anordnede kontrol.

§ 2. De dampskibe, som fører passagerer i indenrigs eller europæisk fart, skal underkastes fuldstændig besigtelse, forinden de første gang sættes i fart og senere i regelen 1 gang aarlig. Derhos skal fulstændig eller delvis besigtelse finde sted, naar skrog, kjedel eller maskindele har været undergivne reparation, som kan medføre forandring i deres soliditet.

Saafremt vedkommende skib ved besigtelsen findes tjenlig til passagerfart, meddeles der skibet certifikat herom udstedt af sjøfartskontoret i den af kongen bestemte form.

§ 3. For at faa den for udstedelse af passagercertifikat nødvendige besigtelse udført, maa skibets reder eller fører i betimelig tid indsende skriftlig begjæring derom til vedkommende tilsynsmand. I begjæringen opgives, hvor besigtelsen ønskes udført, samt om skibet allerede har passagercertifikat og isaafald, naar dette udløber. Tilsynsmanden indsender uopholdelig begjæringen til sjøfartskontoret, som anordner det fornødne for besigtelsens udførelse.

§ 4. Den tekniske del af besigtelsen, omfattende skrog og tilbehør (sjødygtighedslovens § 97, 1) og maskineri, kjedler og rørledninger (97, 2) udføres som regel af det norske Veritas overensstemmende med de i nedenstaaende §§ 6—13 indeholdte nærmere forskrifter.

Efter fuldendt besigtelse indsendes til sjøfartskontoret en rapport om besigtelsen efter et af sjøfartskontoret derfor fastsat skema tilligemed det i § 12, 1 nævnte rids over fartøiets ledninger og den sammesteds omhandlede kjedeltegning med bilage.

§ 5. Den sjøkyndige del af besigtelsen, omfattende baade og andre redningsredskaber, signalapparater, kompasser, anordninger mod ildsvaade, dæksanordninger og den øvrige udrustning (sjødygtighedslovens § 97, 3) udføres som regel af en tilsynsmand overensstemmende med de nærmere forskrifter. Desuden har tilsynsmanden at foretage de i henhold til sjødygtighedslovens § 98 nødvendige undersøgelser, og i tilfælde beregninger til fastsættelse af passagerantallet samt at undersøge, hvorvidt bemandingen er tilstrækkelig.

Efter udført undersøgelse udfærdiger tilsynsmanden en rapport om besigtelsen efter et af sjøfartskontoret fastsat skema, hvilken rapport oversendes sjøfartskontoret.

II. Bygning og udstyr.

§ 6. Passagerdampskibe skal med hensyn til skrog og tilbehør (§ 97, 1) som med hensyn til maskineri, kjedler

1 mai. og rørledninger (§ 97, 2) tilfredsstille de regler, der er foreskrevet af en af besigtelsesinstitutionerne:

Det norske Veritas,
Lloyd's Register of British and Foreign Shipping,
Bureau Veritas,
British Corporation for the Survey and Registry of Shipping og
Germanischer Lloyd.

Desuden skal de i nedenstaaende §§ 7 og 8 givne tillægsforskrifter iagttages, særlig for de skibes vedkommende, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet.

Som almindelig regel gjælder, at fartøier, som vilde være at tildele 1ste klasse i en af de nævnte besigtelsesinstitutioner, ansees skikket til at føre passagerer i europæisk fart, og fartøier, som vilde erholde 2den klasse, ansees skikket til at føre passagerer i kyst- og indsjøfart.

Skibe, som ikke vil kunne opnaa saadan klasseansættelse i nogen af de anerkjendte besigtelsesinstitutioner, kan dog af sjøfartskontoret meddeles passagercertifikat, naar de ved besigtelsen findes skikket til den paatænkte fart.

§ 7. Skrog og tilbehør.

1. Vandtætte skot.

Passagerdampskibe skal med hensyn til vandtætte skot mindst tilfredsstille det norske Veritas' regler.

Kraner og sluseventiler, som anbringes paa skottene, skal være af god metalblanding. Alle skruer til sluseventiler og døre skal have metalmuttere. Sluseventiler, kraner og døre skal kunne aabnes og lukkes fra et dæk over dyblastelinjen.

Bestemmelserne i dette punkt gjælder alene for skibe, som bygges eller indkjøbes fra udlandet efter disse forskrifters ikrafttræden.

2. Dobbelt bund og ballasttanker.

I forbindelse med besigtelsesinstitutionernes regler om dobbelt bund og ballasttanker merkes, at peilerør og luftrør, som fører til saadanne tanker, maa være forsvarlig indkapslet. Under hvert peilerør anbringes en liden beskyttelsesplade enten fæstet i cementen eller klinket til pladehuden. Skibe i udenskjærs fart over 100 reg. ton brutto, som bygges eller indkjøbes fra udlandet efter disse forskrifters ikrafttræden, skal være forsynet med dobbelt bund, der mindst strækker sig under hele storrummet, d. v. s. fra kollisionsskottet til forreste maskinskot.

3. Af dækshaandpumper skal der mindst være anbragt 1 i hvert rum. Skibe med flad bund og med rum forsynede med dobbelt bund, der strækker sig over hele rummets længde, maa være udstyret med 2 pumper eller saadanne anordninger, at der kan lenses fra begge sider af rummet. Agterpig, kjættingkas-

ser og andre smaa rum er undtaget fra denne sidste bestem- 1 mai.
melse. Pumperne skal kunne haandteres fra et fast dæk over dyblastelinjen.

(Om maskinpumper se § 5, 2.)

4. Alle afløbsrør fra vaske, klosetter eller lignende, som udmunder nær ved eller under dybeste vandlinje, skal have stormventil paa skibssiden og staal- eller jernrør af tilstrækkelig tykkelse til over vandlinjen.

De skal være forsvarlig indkapslet og bør anbringes der, hvor de er mindst udsat for stød, helst ikke i kulbokser.

5. Ventilation af lasterum og kulbokser.

Skibe, som i udenrigs fart fører kul eller andre gasholdige stoffe, maa være forsynet med mindst 2 ventilationsrør til hvert lasterum. Til rum, hvori der kan lastes mere end 1500 ton, bør der anbringes mindst 3 ventilationsrør.

Til lasterum paa indtil 200 ton d. w. bør rørene mindst være af 8 tommers diameter, til rum paa indtil 600 ton d. w. af 9 tommers diameter, fra 600 til 1000 ton d. w. 12 tommers diameter, fra 1000 til 1500 ton 15 tommer og for større rum indtil 18 tommers diameter.

Disse diametermaal kan reduceres, hvis man ønsker at anbringe flere rør end her anført.

Rørene bør være af jern eller staal, og i saa tilfælde bør rør af 9 tommers diameter være mindst $^3/_{16}$ tomme tykke, større rør af forholdsvis tykkere materiale. De maa være fæstede til dækket ved hjælp af en vinkelring, som er klinket til røret og forsvarlig boltet til dækket.

Mindst 1 af rørene i hvert rum maa være forsynet med hætte, som kan forarbeides af tyndere materiale. Høiden til underkant af hættens aabning bør ikke være mindre end 5 fod over det dæk, hvortil ventilationsrørene er fæstede. Hvis de er placerede ved overbygning eller brodæk, bør høiden være 5 fod over saadan overbygning eller brodæk, og maa de i saa tilfælde være fæstede til disse paa en forsvarlig maade. Det andet eller andre rør kan være forsynet med skruelaag og kan være lavere end hætterørene, dog ikke under $2^1/_2$ fod høie.

Rørene maa være placerede ved modsatte ender af rummet eller saa langt fra hinanden som muligt. Hætterøret maa helst anbringes i rummets agterkant. Naar det kan ske uden at rørenes nytte i større grad forringes, bør de selvfølgelig placeres paa de mod sjøen mest beskyttede steder.

Ethvert ventilationsrør maa, naar nødvendigt, kunne tættes forsvarlig.

Ogsaa kulbokser og reservekulbokser maa være tilstrækkelig ventilerede, medmindre fyldningslugerne er saaledes anbragt, at de er tjenlige og tilstrækkelige til ventilation.

1 mai. 6. Med hensyn til dækshuse og overbygninger og deres befæstelse; ror, styreledning og styreapparater; ankere, kjættinger og bratspil, trosser og kabler, samt skibets forsyning med reservegods befølges det af det norske Veritas eller i tilfælde af en af de øvrige anerkjendte besigtelsesinstitutioner foreskrevne regler.

§ 8. Maskineri, kjedler og rørledninger.

1. Fødepumper.

Alle skibe i udenskjærs fart, forsynet med maskine over 40 nom. hestekræfter, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet, skal have mindst 2 fødepumper paa hovedmaskinen med sterke kobberrørledninger. Sikkerhedsventil anbringes paa pumpernes ventilhus. Disse pumper kan ogsaa være damppumper drevne uafhængig af hovedmaskinen, naar de er forsynede med selvregulerende apparater for kontrol af deres hastighed.

Dersom der kun er anbragt 1 saadan pumpe, skal den almindelige donkey fødepumpe ogsaa være forsynet med selvregulerende kontrolapparat.

Ligeledes skal der være en donkey fødepumpe med særskilte kraner, ventiler og ledninger.

Hvert af føderørene skal umiddelbart paa kjedlen have en selvlukkende fødeventil, og mellem denne og kjedlen skal der være anbragt en afstængningskran eller ventil. Denne forsynes med en aftapningskran i bunden til undersøgelse af tætheden.

Enhver af de nævnte pumper skal være istand til alene at føde samtlige kjedler.

2. Lensepumper og ledninger.

Dampskibe over 100 ton brutto i udenskjærs fart skal mindst være forsynet med 2 maskinlensepumper og en donkeypumpe, fartøier med ballasttanker desuden med en ballastdonkeypumpe. Alle disse pumper skal have kraner, ventiler og rørledninger, saa at de hver enkelt og alle paa en gang kan pumpe fra hvert enkelt rum, lasterum saavelsom maskin- og kjedelrum.

Saavel maskinens lensepumper som donkeypumpens sugeindløb skal desuden forsynes med en kran med kuplingsgjænger og med en tilhørende spiralslange af tilstrækkelig længde, forsynet med sil og med kuplingsmutter, der hurtig kan paaskrues kranen, saa at slangen i tilfælde kan benyttes som sugeledning i maskin- og kjedelrum.

Til ethvert lasterum skal der gaa 1 lenseledning til midten og om nødvendigt 1 til styrbord, og 1 til bagbord, passende anbragt efter skibets bygning.

Cirkulationspumpen skal paa skibe i udenskjærs fart have et rør, saa at den kan tage cirkulationsvandet fra skibsbunden.

Dette rør skal være forsynet med en sil og med selvlukkende ventil (non return valve) med en stængeskrue i laaget. 1 mai.

Til ballasttanker skal gaa særskilte ledninger fra ballastpumpen med de nødvendige kraner og ventiler.

Lenseledninger bør være af kobber eller bly. De maa være i passende længder og saaledes arrangeret, at de med lethed kan tages fra hverandre til eftersyn og reparation. Alle rør skal være forsynet med aftapningskraner eller skruer, saaledes anbragt, at de kan aabnes eller udskrues med lethed, ligeledes med tilstrækkelig store siler, saaledes konstrueret, at de med lethed kan renses. Baade rør og siler maa være saaledes fæstede, at de altid beholder samme stilling. Lenserør til maskin- og kjedelrum maa foruden sil i bunden ogsaa være forsynet med en let tilkommelig mudderkasse eller lignende indretning anbragt over platformen mellem sil og pumpe og med laag af en saadan konstruktion, at kassen hurtig og let kan aabnes og lukkes.

I maskinrummet eller hvor lensepumperne er opstillet, maa ventiler eller fordelingskasser til ledningerne være anbragt paa et let tilkommeligt sted over dørkpladerne. Paa eller ved ventilrattene angives tydelig, hvorhen rørene leder.

Rørledninger gjennem ballasttanken (høitanken) maa enten være fæstede til skottene med flenser eller gaa gjennem en pakningsboks, der er fastskruet paa skottene. Ogsaa disse rør bør helst være af kobber eller bly og maa være i passende længder.

Er de af galvaniseret jern, maa det være sterke rør med flenser i sammenføiningerne (ingen bare gjænger), og hele ledningen maa mønjemales godt og vel vedligeholdes.

Lense og fyldningsrør gjennem alle skot maa være fastskruet til skottene med flenser. Kraner bør anbringes paa skottene for saadanne rør. Er rørledningerne saaledes anordnet, at vand fra sjøen eller kjedlerne kan trænge ind i skibet, dersom ved uagtsomhed en afspærringskran eller ventil er aaben, skal dette rør være forsynet enten med 2 af hinanden uafhængige afspærringsindretninger eller med en saadan i forbindelse med selvlukkende ventil. Herfra undtages askeslukningsrøret.

Foranstaaende bestemmelser om maskin lense-pumper og ledninger er alene obligatoriske for skibe, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet.

3. Al kjedelarmatur, som herefter anskaffes, skal være af bedste sort metal, solid forarbeidet og særlig omhyggelig tilpasset og opsat. Det samme gjælder om kraner og ventiler paa skibssiden og i bunden. Saadanne kraner, saavelsom de, der anbringes direkte paa kjedlen, bør være bokskraner.

4. Sikkerhedsventilernes størrelse og konstruktion skal under alle omstændigheder være saadan, at de, naar maskinen

1 mai. standses med fuld ild og fuldt damptryk samt med lukkede fyrdøre og uhæmmet træk i kjedlen, skal kunne aflede den under saadanne omstændigheder udviklede damp, uden at damptrykket derunder kan stige mere end 10 pct. over det tilladte høieste arbeidstryk, i det ventilerne, saasnart det høieste arbeidstryk overskrides, løfter sig op af sig selv til udslipning af den udviklede damp.

Sikkerhedsventiler paa hovedkjedler skal kunne løftes fra fyrpladsen eller fra maskinrummet samt fra dæk.

Løfteapparatet maa ikke kunne øve noget nedtryk paa ventilerne, saa at disses belastning derved forøges.

Sikkerhedsventilerne og deres indelukning skal være saaledes indrettet, at ventilernes belastning ikke af nogen uvedkommende skal kunne forøges, medens damp er oppe; til betryggelse herfor skal adkomsten til ventilerne for belastning aflukkes med to laase af forskjellig slags, hvis nøgler opbevares, den ene af maskinisten og den anden af fartøiets fører.

Forøvrigt henvises angaaende sikkerhedsventiler til det norske Veritas' forskrifter.

5. Som almindelig regel gjælder, at der for ethvert rør, der fører ud fra kjedlen, til sammes afstængning skal findes en direkte paa kjedlen anbragt metalkran eller skrueventil.

Enhver dampkjedel skal desuden være forsynet med:

a. en paa kjedlen direkte uden rørforbindelse anbragt paaslipningsventil med sæde, ventil, spindel og løfteskrue af en sterk metalblanding til afstængning af dampledningen mellem kjedel og maskine. Denne ventil, som paa meget smaa fartøier kan erstattes med en kran, skal kunne afstænges fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra øverste dæk efter saadan ordning, som besigtelsesmanden finder tilfredsstillende.

Løfteskruen skal være forsynet med gjænger over laaget og de større desuden med bøile, hvori gjænger for skruen.

Foruden denne ventil skal der paa skibe med indelukket maskinrum, som herefter bygges, undergaar hovedreparation paa maskineri eller kjedel eller indkjøbes fra udlandet, anbringes hurtiglukkende ventiler saa nær kjedlerne som muligt til hurtig afstængning af dampforbindelsen mellem kjedler og hovedmaskiner. Disse ventiler skal enten være selvlukkende eller kunne afstænges øieblikkelig fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk.

Forsaavidt kjedlens paaslipningsventil er hurtiglukkende og kan stænges fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk, behøves der ingen særskilt hurtiglukkende ventil paa damprøret.

Rør- og ventilarrangement skal være saaledes indrettet, at damp fra hovedkjedlen ikke kan komme ind paa donkey-

kjedlen, saafremt den ikke er af samme styrke som hoved- 1 mai.
kjedlen.

b. En eller efter omstændighederne flere glas-vandstandsmaalere med metalindfatning samt metalkraner til deres afstængning fra kjedelen og glasrørets gjennemblæsning. Den laveste fastsatte vandstand i kjedelen (cfr. § 12 e) skal være angivet ved en metalviser og et tydelig paa kjedelen anbragt metalmerke, der skal være synligt, selv om kjelelen forøvrigt er beklædt. Saafremt vandstandsmaaleren ikke kan anbringes foran kjedlens midtlinje paa en almindelig cylindrisk skibskjedel, eller kjedlen er over 10 fod i diameter eller er indrettet for fyring fra begge ender (dobbeltended) eller er en vandrørskjedel, skal der anbringes mindst to glasvandstandsmaalere, en i hver af kjedlens sider eller paa anden maade, som besigtelsesmanden finder betryggende.

Den laveste fastsatte vandstand skal ligge mindst 4, i kjedler med diameter under 6 fod mindst 3 tommer over den øverste af ilden eller forbrændingsgasserne berørte hedeflade, selv om fartøiet krænger 6 °.

Vandstandsglassene skal være saaledes anbragt, at der er mindst 2 tommer vand over den øverste af ilden eller forbrændingsgasserne berørte hedeflade, naar vandet begynder at vise sig over glassets nederste indfatning.

Fra ovenstaaende bestemmelser kan undtages saadanne dele af hedefladen, der paa grund af deres beliggenhed eller ringe udstrækning ikke er udsat for at blive glødende, selv med megen sterk fyring.

Foranstaaende bestemmelser om vandstandsglassenes anbringelse gjælder kun for skibe, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet.

Vandstandsmaalernes kraner, ventiler og forbindelsesrør skal være saaledes konstrueret, at de let kan rømmes op for at fjerne kjedelsten og andre urenheder, der maatte samle sig i dem. Vandstandsmaalerne skal anbringes saaledes, at den, der passer vandstanden, med lethed kan iagttage og betjene dem.

Vandstandsglas, som herefter anbringes, skal forsynes med hurtiglukkende, af sjøfartskontoret anerkjendte, afstængningsindretninger. Er vandstandsglas forbundet med kjedlen ved ledningsrør, skal disse være mindst $1^1/_2$ tomme i diameter.

Ledningsrørene forsynes med afstængningskraner, anbragt direkte paa kjedlen.

c. En eller efter omstændighederne flere sæt (3) metalprøvekraner passende anbragt, den underste mindst 3 tommer over den øverste af ilden eller forbrændingsgasserne berørte hedeflade.

1 mai. d. En afblæsningskran (bundventil) anbragt direkte paa kjedelen eller paa et kort og sterkt rør fra kjedlen. Saavel ventiler som rør skal være af en sterk metalblanding. Nøglen til kranerne maa ikke kunne aftages, uden at kranerne er lukket, hvorhos kranen skal være saaledes placeret, at dens nøgle, naar den er anbragt paa kranen, viser sig paa et iøinefaldende sted. Til skumning eller afblæsning fra toppen anbringes direkte paa kjedlen en metalskummeventil.

e. Mindst 1 og kjedler med fyring i begge ender med mindst 2 forsvarlige trykmaalere, som kan iagttages fra fyrpladsen. Hvor fyrpladsen ikke støder direkte op til maskinrummet, skal der ogsaa i dette findes en trykmaaler, som viser trykket i kjedlerne. Desuden skal der anbringes en trykmaaler paa et for passagererne iøinefaldende sted.

Det høieste tilladte damptryk skal være afmerket paa maalerne ved en tydelig rød streg. Rørledningerne for trykmaalerne forsynes med vandsæk.

f. Et merke, der angiver det verksted, hvor kjedlen er forarbeidet, kjedlens løbenummer samt byggeaar anbragt paa en solid og iøinefaldende maade.

6. Alle damp- og føderør maa være særlig solide og sterke. De forarbeides af bedste sort kobberrør og gives store ekspansionsbøininger eller forsynes med ekspansionsbokser.

7. Hoveddamprørene maa være saaledes anordnede, at større ansamling af vand ikke kan finde sted; de maa være forsynet med aftapningskran til bortledning af fortætningsvandet.

8. Overhedere, som er udsat for ildens eller røgens umiddelbare paavirkning, og som kan afstænges fra kjedlen, skal være forsynet med sikkerhedsventil og trykmaaler. Enhver overheder betragtes som „kjedel" hvad fordringer til styrke, konstruktion og prøve angaar.

9. Forvarmere, spædevandsapparater og lignende beholdere, hvor vand fordamper under tryk over atmosfæren, skal betragtes som „kjedel", hvad fordringer til styrke angaar. De skal være forsynet med sikkerhedsventil og trykmaaler.

Tilsvarende fordringer stilles til kjølemaskiner og lignende beholdere, der er udsat for indvendig tryk.

10. Sundheds- og sikkerhedsanordninger i maskin- og kjedelrum.

Maskineri samt maskin- og kjedelrum skal være saaledes anordnet, at de nødvendige hensyn til maskinfolkenes sundhed og sikkerhed er iagttagne. I denne henseende merkes særlig:

a. At maskin- og kjedelrum er saaledes indrettet, at maskinisten uden at gaa over dækket kan have tilsyn med fyringen.

b. Hoved- og hjælpemaskiner skal være let tilgjængelige for

pasning og eftersyn og være forsynet med rækværk eller andre beskyttelsesmidler, hvor dette er paakrævet, til maskinpersonalets betryggelse, særlig under slingring. Paa bundrammen anbringes fodskjærme. Om enhver passage bør der være rækværk paa begge sider, om dertil er anledning. 1 mai.

Ligeledes skal der i udenskjærs fart langs skottene (maskinrummets vægge) findes rækværk eller lignende, som maskinpersonalet kan holde sig ved i sjøgang.

c. Fremstaaende bevægelige dele, saasom kuplinger, boltehoveder, muttere, kiler og lignende, skal, hvor det er paakrævet, være dækket paa betryggende maade. Ligesaa skal dampwinchers drivhjul etc., hvor det findes fornødent, være forsynet med skjærme eller andre beskyttelsesmidler.

d. Maskin-, donkey- og kjedelrum maa have rigeligt lys. Særlig maa trykmaalere og vandstandsmaalere altid være klart belyst. Rummene maa være bedst muligt ventileret ved skylights og ventilatorer i tilstrækkeligt antal. Pladeopbygningen over kjedlerne skal, hvor muligt, være forsynet med aabninger til bortlednig af den varme luft eller paa anden maade vel ventileret.

De nævnte aabninger skal være saa store som muligt; de skal være forsynet med ristværk, og de skal kunne lukkes paa betryggende maade.

e. Alle skibe med maskine af 100 nom. hestekræfter og derover maa have mindst 2 opgange fra maskin- og fyrrum, hvoraf mindst den ene maa føre til øverste dæk. De maa gjøres saa bekvemme og let adkommelige som muligt. Paa skibe, som blot har en opgang fra maskinrummet, skal den om muligt være i maskinens agterkant.

Hoveddamprørene maa som regel ikke være ført umiddelbart over opgangene og skal, hvor de stedlige forhold hindrer en anden anbringelsesmaade, være omgivne af sterke beskyttelsesrør eller forsynet med skjærme over opgangene.

f. De til askeopheisning benyttede tauge eller kjettinger skal være af særlig solid beskaffenhed og forbindelsen med askepøsen saadan, at denne er absolut sikret mod at falde af, ligesom betryggende bremse- eller stoppeanordning skal være indrettet.

g. Foranstaaende bestemmelser om sundheds- og sikkerhedsanordninger i maskin- og kjedelrum er alene tvungne for fartøier, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet.

Men hvis disse anordninger paa ældre skibe findes at være mangelfulde, skal sjøfartskontoret efter vedkommende besigtelsesmands indberetning paabyde de nødvendige forbedringer udført og fastsætte en frist herfor.

1 mai. 11.a. Før nogen gaar ind paa en kjedel, som det er muligt at forbinde med en anden kjedel indeholdende damp, skal betryggende sikkerhedsforanstaltninger være truffet for at hindre dampen fra at strømme ind i førstnævnte kjedel.

b. Naar skibet fører kullast, maa der til belysning i tunnellen (akselgangen) kun benyttes sikkerhedslampe.

III. Om besigtelse.

§ 9. Naar besigtelse skal finde sted, paaligger det skibets eier eller hans stedfortræder efter besigtelsesmandens anvisning at drage omsorg for, at der skaffes adgang til de forskjellige dele, som skal besigtes, at den nødvendige garnering etc. optages, maskindele adskilles og laag aftages, at skibet i tilfælde doksættes for propelakselens, bundens og bundventilernes undersøgelse, samt at den for besigtelsen nødvendige rengjøring finder sted.

Til bistand ved sine undersøgelser, saasom til boring af plader m. m. paa mistænkelige steder, er besigtelsesmanden berettiget til at tilkalde en paalidelig arbeider. De hermed forbundne udgifter bestrides af rederiet.

Enhver feil eller mangel, skjult eller aabenbar, ved skibet eller dets tilbehør, som maatte være bekjendt for føreren eller maskinisten, er disse paa forespørgsel under besigtelsesforretningen forpligtet til at opgive.

§ 10. Ved besigtelsen skal der undersøges, om vedkommende fartøi med hensyn til bygning og udstyr fyldestgjør de i §§ 6—8 givne forskrifter samt om fartøiets stabilitetsforhold ansees at være tilfredsstillende efter de erholdte oplysninger.

Herunder gaaes frem efter de i nedenstaaende §§ 11 og 12 givne almindelige regler. Hvor disse tier, følges den af det norske Veritas for tilfældet foreskrevne fremgangsmaade.

Forøvrigt merkes, at det tildels vil afhænge af omstændighederne, hvor grundig det vil være nødvendigt at gaa tilverks ved disse besigtelser.

Den første besigtelse, forinden et skib tillades anvendt i passagerfart, vil saaledes som regel maatte blive grundigere end de paafølgende; ældre skibe vil regelmæssig trænge en mere indgaaende undersøgelse end yngre; hensyn maa ogsaa blive at tage til fartøiets vedligehold, til tidligere besigtelser, i tilfælde til fart og last o. s. v.

Da udtømmende regler herfor ikke lader sig opstille, maa det til en vis grad overlades vedkommende besigtelsesmand efter eget skjøn at afgjøre, hvor grundige undersøgelser han vil anstille, forinden han finder at kunne udfærdige de nødvendige erklæringer om skibet og dets forskjellige deles tilstand.

Hvad specielt klassificerede skibe angaar, merkes, at saa- 1 mai.
fremt der forelægges vedkommende besigtelsesmand fyldestgjørende bevis for, at skibet er klassificeret i en af de i § 6 nævnte anerkjendte besigtelsesinstitutioner, og at besigtelsesterminen ikke udløber forinden gyldighedsfristen af det passagercertifikat, som i tilfælde vil blive at udstede, altsaa som regel ikke inden et aar, bør der ved besigtelsen tages tilbørligt hensyn hertil.

Doksætning, pladeboring, optagning af den faste garnering og aabning af maskineri vil saaledes regelmæssig ikke være nødvendig i saadanne tilfælde, men maa selvfølgelig ikke undlades, om besigtelsesmanden paa grund af særlige omstændigheder finder aarsag til at lade dem foretage.

Ved de i lovens § 96 2den passus foreskrevne besigtelser i reparationstilfælde behøver undersøgelsen ikke at udstrækkes til andre dele end dem, hvis soliditet kan være forandret.

Men ønskes der i saadanne tilfælde udstedt passagercertifikat gjældende for den almindelige termin, 1 aar, maa selvfølgelig fuldstændig besigtelse foretages.

§ 11. Besigtelse af skrog og tilbehør.

1. Ved besigtelsen af skibets indre optages saameget af garneringer og aabnes saameget af paneling og anden beklædning, at besigtelsesmanden kan forvisse sig om forfatningen af spanter, bundstokke, langskibsforbindinger og den indvendige overflade af yderpladerne med forbindinger. Kulkasserne tømmes og rengjøres, og vand og smuds fjernes fra bunden.

Er denne belagt med cement, asfalt eller lignende, og belægget findes fuldkommen vel fæstet til bunden, behøves det ikke at fjernes.

Som regel vil det ved disse besigtelser være tilstrækkeligt, at den faste garnering optages og paneling aabnes til undersøgelse ved første besigtelse og senere hvert 3die eller 4de aar. Garneringslemmerne paa begge sider af kjølsvinet derimod aabnes ved enhver besigtelse til eftersyn af siler og bundens renhold, ligesom bunden under maskin og kjedler gjøres tilgjængelig i fornøden udstrækning til saadant eftersyn.

2. Pladetykkelsen og dimensioner af spanter, bjelker etc. undersøges i den udstrækning, besigtelsesmanden finder grund til — om nødvendig ved boring.

3. Dæksbjelker, dækket med befæstelser, luger med tilbehør, dækshuse og overbygninger og disses befæstelser undersøges i fornøden udstrækning.

4. Vandtætte skot med døre og ventiler undersøges. Herunder paasees ved enhver besigtelse, at alle døre og ventiler i skottene hurtig og fuldstændig kan lukkes.

1 mai. Ved første besigtelse efter nyanskaffelse eller hovedreparation af skot skal der forelægges besigtelsesmanden bevis for, at skottenes vandtæthed er prøvet og befundet tilfredsstillende.

5. Dobbelt bund og ballasttanker undersøges udvendig og indvendig. Herunder eftersees plader, spanter og cementering i bunden; ligeledes at luftrør, peilerør og lenserør er i orden. Garneringen optages og bundtanker prøves med et vandtryk svarende til skibets lette vandlinje, og dybtanker (høitanker) samt pigtanker med et vandtryk svarende til dyblastelinjen, dog ikke under 8 fod over tanktoppen.

Ved de aarlige besigtelser vil det dog som regel være tilstrækkeligt, at saadan vandtrykprøve gjentages hvert 3die eller 4de aar efter besigtelsesmandens skjøn. Men besigtelsesmanden kan, om han finder grund dertil, lade foretage vandtrykprøve ved enhver besigtelse.

6. Styreapparater og styreledninger, bratspil (ankerspil), ankerkjættinger med ankere, trosser og kabler samt reservegods eftersees, om af foreskreven beskaffenhed og i forsvarlig stand. Det prøves herunder, hvordan styreapparatet arbeider.

Fuldstændig besigtelse med aabning af apparatet behøver derimod som regel kun at foretages hvert 3die eller 4de aar.

7. Under doksætning undersøges den ydre bund, roret med tapper og løkker, aabninger i bunden til pumper, afløbsrør og klosetrør samt de forskjellige rørledningers forbindelse med skibssiden, se desuden § 12, 4.

Paa skibe, som ikke er over 10 aar gamle, vil det som regel være tilstrækkeligt at forlange skibet doksat til saadan udvendig bundundersøgelse ved hveranden aarsbesigtelse, men finder besigtelsesmanden grund dertil, kan han ogsaa forlange skibet doksat oftere.

§ 12. Besigtelse af maskineri, kjedler og rørledninger.

1. Ved besigtelse af maskineri og kjedler paaligger det føreren eller rederiet at fremlevere til afbenyttelse for besigtelsesmanden et rids over fartøiets ledninger, saavel for fødning som for lensning og en fuldstændig og i skala udført tegning af fartøiets dampkjedel eller kjedler, udvisende saavel sammes konstruktion som ved tydelig paaskrevne maal kjedlernes og de til samme anvendte materialers dimensioner.

Denne tegning skal saavidt muligt være forsynet med en paategning, undertegnet af bestyreren af det verksted, ved hvilket kjedlen er bygget, og som med anførsel af kjedlens nummer og dampskibets navn skal indeholde oplysning om:

a. At kjedlen er bygget i overensstemmelse med tegningen og de paa samme anførte maal;

b. om art og kvalitet af de materialer, der er anvendt i kjedlens forskjellige dele; 1 mai.
c. hvordan hullerne for sammenklinkningen er udført;
d. naar kjedlen er bygget og indsat i skibet;
e. for hvilket damptryk kjedlen er bygget, og med hvilket vandtryk den er prøvet ved verkstedet.

Naglehullernes dimensioner anføres enten i bestyrerens paategning eller paa tegningen selv.

Kjedlens hedeflade og ristflade anføres med sine beregninger paa tegningen.

Tegningen skal derhos være ledsaget af en beregning over kjedlens arbeidstryk, der er udført overensstemmende med en af de anerkjendte besigtelsesinstitutioners regler.

Paa tegningen anføres den laveste fastsatte vandstand, hvorefter vandstandsmaalerne er regulerede.

I alle tilfælde, hvor reparationer eller andre vigtigere arbeider er udførte paa kjedlen, skal derhos fremleveres bevidnelse fra vedkommende verkstedsbestyrer om, hvor saadanne arbeider er udførte, og hvori de har bestaaet.

2. Hele maskinen aabnes og besigtes:

Cylindere med stempler, stænger og stempelfjære, slider med stænger og bevægelser, akselledningen med lagere, krumtappinder med lagere, forbindelsesstænger med lagere, alle lagerbolter, kuplingsbolter m. v. samt kondensatoren undersøges i den udstrækning, besigtelsesmanden finder fornødent. Ligeledes undersøges maskinens befæstelse.

3. Det undersøges, om alle pumper (luft-, cirkulations-, føde-, lense- og donkeypumper) er i forsvarlig og forskriftmæssig stand, ligeledes om føde- og lenseledningerne med fordelingskasser, siler og mudderkasser er anordnet paa foreskreven maade og i orden.

Pumperne prøves i gang. Finder besigtelsesmanden herunder grund dertil, maa de tages fra hverandre til undersøgelse, specielt af stempler, ventiler og kraner.

4. Propelakselen indtrækkes og undersøges om tæret eller nedslidt. Hylseforingen undersøges. Findes akselen væsentlig tæret, maales den, og dens styrke beregnes. Propellen og dens befæstelse og tilpasning paa akselen undersøges nøie.

I almindelighed vil det være tilstrækkeligt, at akselen udtrækkes til undersøgelse ved hveranden af de aarlige besigtelser.

Enhver propelaksel, som gaar i støbejernsforing, bør være forsynet med beskyttelsesboks.

5. Hoveddamprøret og, om besigtelsesmanden finder det nødvendigt, ogsaa føderørene undersøges og prøves med samme vandtryk pr. kvadratenhed, som for kjedlernes prøvning foreskrevet.

1 mai. Andre damprør maa ogsaa undersøges, og om besigtelsesmanden finder det nødvendigt, prøves med vandtryk paa samme maade, dog saaledes, at hvor damptrykket er reduceret, betragtes arbeidstrykket i vedkommende rør som kjedeltrykket.

I almindelighed vil det være tilstrækkeligt, at hoveddamprøret prøves med vandtryk ved hver 3die eller 4de aarsbesigtelse. Kobberrør bør udglødes hvert 3die eller 4de aar, eftersom besigtelsesmanden finder det paakrævet.

6. Kjedlerne med damphætte og overhedere undersøges ved enhver besigtelse. Finder besigtelsesmanden det nødvendigt — om han f. eks. nærer nogen tvil om kjedlens holbarhed for det angivne arbeidstryk — undersøges pladetykkelsen ved boring, og de maal tages, som er nødvendige for ved beregning at kunne bestemme, hvilket arbeidstryk kjedelen med sikkerhed kan gives.

Efterat saadan undersøgelse og i tilfælde beregning er foretagen, prøves kjedlerne med vandtryk efter følgende regler:

a. Nye kjedler og kjedler, som har været underkastet hovedreparation — saasom en eller flere fyrgange nye — en eller flere ildkasser nye, ny rørsats eller delvis nyt yderskal — prøves med et vandtryk lig det dobbelte af arbeidstrykket;

b. ældre kjedler prøves med et vandtryk af 50 pct. over arbeidstrykket. Dette prøvetryk kan reduceres, hvis besigtelsesmanden anser det forsvarlig, og han har anledning til en grundig indre undersøgelse. Specielle oplysninger herom anføres i rapporten.

Hvis ikke besigtelsesmanden finder særlig grund til at lade en kjedel prøve med vandtryk, er det efter den første besigtelse tilstrækkeligt, at vandtrykprøve foretages, naar kjedelen er 4 og 6 aar gammel. Ved mere end 6 aar gamle kjedler gjentages prøven aarlig.

Donkeykjedler besigtes og prøves paa samme maade som for hovedkjedler bestemt, og deres fødepumper og rørledninger eftersees.

Alle vandtrykprøver bør foretages med lunkent vand.

7. Sikkerhedsventiler, hurtiglukkende ventiler, vandstandsmaalere, trykmaalere og paaslipningsventiler undersøges om i forsvarlig og forskriftmæssig stand, ligesaa den øvrige kjedelarmatur i den udstrækning, besigtelsesmanden finder nødvendig.

Den største belastning, som der er tilladt at paalægge kjedelens sikkerhedsventil, anføres med tydelige tal paa et iøinefaldende sted paa eller ved kjedlen.

Sikkerhedsventiler og hurtiglukkende ventiler prøves ogsaa under damp.

Skibets trykmaalere skal sammenlignes saavel under vand- 1 mai.
trykprøven som under damp med kontrolmaaleren for anbringelse og kontrolering af merket for det høieste tilladte damptryk. Viser skibets trykmaalere sig derunder feilagtige, maa de straks rettes eller byttes med nye, hvis dertil er anledning. I modsat fald bliver feilen efter omstændighederne at anføre i besigtelsesdokumentet og maskindagbogen, indtil den kan blive rettet.

8. Efterat kjedlen er besigtet og i tilfælde prøvet med vandtryk, og efterat i saa fald sikkerhedsventilernes afstængning er borttaget og vandstanden i kjedlen er bragt ned til sit niveau, bringes dampen op til det fastsatte arbeidstryk, hvorefter maskinen sættes igang og holdes gaaende under ca. 2 timers fart med størst mulig kraftudvikling; herunder holdes det fulde arbeidstryk med fuldt aabne paaslipningsventiler og mindste ekspansion (størst fyldning). Efter ca. 1 times gang, og med fuldt damptryk oppe, stoppes maskinen, og skal sikkerhedsventilerne derunder opfylde de i § 8, 4 fastsatte betingelser under de samme-steds omhandlede forhold.

Under denne prøvefart for damp lader besigtelsesmanden udføre saadanne manøvrer, som ansees tjenlige for øiemedet, hvoriblandt hastig stopning og bakning af maskinen under fuld fart forover og omvendt.

§ 13. Har kjedlen gjennemgaaet den fastsatte besigtelse, skal det for kjedlen derved bestemte arbeidstryk indslaaes paa et tilgjængeligt og synligt sted paa selve kjedlen eller anbringes paa en metalplade, der paaskrues denne.

Foruden trykket skal stemplingen tillige angive, naar prøven er udført.

§ 14. De i disse forskrifter anførte maal er engelske.

§ 15. Departementet for handel, sjøfart og industri kan bemyndige sjøfartskontoret til for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler om bygning og udstyr eller om besigtelse antages at ville lede til ubillighed, paa departementets vegne at indrømme fritagelser for reglernes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Ligeledes kan sjøfartskontoret af departementet bemyndiges til paa dets vegne at gjøre de i lovens § 96, 3die led omhandlede undtagelser fra lovens regler i specielle tilfælde.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet til at foretage, idet dog de interesserede, som dermed maatte være misfornøiede, har adgang til at kræve forandringen forelagt kongen til stadfæstelse.

1 mai. **Tabel til omsætning**

af damptryk i engelske pund (lbs.) pr. engelsk □″ til kilogram (kg.) pr. kvadratcentimeter (cm.²).

lbs. pr. □″	kg. pr. cm.²	lbs. pr. □″	kg. pr. cm.²	lbs. pr. □″	kg. pr. cm.²
1	0,0703	155	10,90	280	19,68
2	0,1406	160	11,25	285	20,04
3	0,2109	165	11,60	290	20,39
4	0,2812	170	11,95	295	20,74
50	3,51	175	12,30	300	21,09
55	3,87	180	12,65	305	21,44
60	4,22	185	13,01	310	21,79
65	4,57	190	13,36	315	22,14
70	4,92	195	13,71	320	22,50
75	5,27	200	14,06	325	22,85
80	5,62	205	14,41	330	23,20
85	5,97	210	14,76	335	23,55
90	6,33	215	15,11	340	23,90
95	6,68	220	15,47	345	24,25
100	7,03	225	15,82	350	24,61
105	7,38	230	16,17	355	24,96
110	7,73	235	16,52	360	25,31
115	8,08	240	16,87	365	25,66
120	8,44	245	17,22	370	26,01
125	8,79	250	17,58	375	26,36
130	9,14	255	17,93	380	26,71
135	9,49	260	18,28	385	27,07
140	9,84	265	18,63	390	27,42
145	10,19	270	18,98	395	27,77
150	10,55	275	19,33	400	28,12

1 mai. **Kongelig resolution,** hvorved nedenstaaende forskrifter for udstyr, undersøgelse og prøve af maskineri, kjedler og rørledninger, som er udsat for damptryk, bifaldes i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 § 41:

§ 1. Ethvert registreringspligtigt norsk dampskib saavelsom seilskib forsynet med donkeykjedel skal være i besiddelse af certifikat udstedt i henhold til de i lov om statskontol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 §§ 36—41 givne bestemmelser.

§ 2. Certifikatets gyldighed bliver i hvert enkelt tilfælde at fastsætte som regel for et tidsrum af 3 à 4 aar under forudsætning af, at kjedlen eftersees, og at skibet doksættes til

undersøgelse af sjøforbindelserne og inddragning af propelakselen mindst hvert andet aar og at paategning derom gives paa certifikatet. 1 mai.

Nyt certifikat maa desuden udfærdiges, naar en hovedreparation af maskineri eller kjedler, som kan medføre forandring i deres styrke, har fundet sted.

§ 3. Maskincertifikat meddeles:

a. Klassificerede skibe: paa grundlag af udført klassebesigtelse ved en af de anerkjendte besigtelsesinstitutioner.

b. Uklassificerede skibe: paa grundlag af periodiske besigtelser udført ved offentlig foranstaltning.

§ 4. For at erholde maskincertifikat maa skibets reder eller fører i betimelig tid indsende til sjøfartskontoret:

a. for klassificerede skibe:

En af vedkommende besigtelsesinstitution attesteret afskrift af rapport om sidst udført besigtelse af maskineri og kjedler, ledsaget af en erklæring om, at de i lov og reglementer iøvrigt givne forskrifter er opfyldt. De af sjøfartskontoret udfærdigede rapportskemaer kan ogsaa benyttes. Jfr. § 7.

b. for uklassificerede skibe:

Skriftlig begjæring til sjøfartskontoret eller en tilsynsmand om at faa den for udstedelse af maskincertifikat nødvendige besigtelse udført.

I begjæringen opgives, naar og hvor besigtelsen ønskes udført, samt om skibet tidligere har maskincertifikat, og i saa tilfælde, naar dette udløber. Sjøfartskontoret anordner det fornødne for besigtelsens afholdelse.

§ 5. Befinder skibet sig paa det tidspunkt, certifikatets gyldighed ophører, i udenrigsk havn, og ingen anledning dersteds gives til at erholde maskineri og kjedler besigtede paa forskriftsmæssig maade, har føreren, hvis dertil er anledning, gjennem konsulen at bevirke opnævnt sagkyndige til at foretage besigtelsen og til i tilfælde at udfærdige omhandlede certifikat eller forsyne det ældre certifikat med paategning. Det tidsrum, for hvilket et saadant certifikat er gjældende, kan i intet tilfælde overskride et aar. Kan besigtelse heller ikke paa denne maade foretages, afgives midlertidig for dampskibs vedkommende af dets førstemaskinist og for seilskibs vedkommende af dets fører en erklæring om maskineriets og kjedlernes tilstand, hvilken indtages i skibets dagbog. Ved første leilighed skal forskriftsmæssig besigtelse afholdes og nyt certifikat udstedes.

§ 6. Ved besigtelse af uklassificerede skibe samt seilskibes donkeykjedel skal der undersøges, om:

a. Maskineri, kjedler og rørledninger,

b. Mudderkasser, sluser, ventiler, aabninger i skibssiden for

1 mai. pumpning, for ventilation, for lys eller klosetter samt lignende anordninger

tilfredsstiller de regler, der er foreskrevet af „det norske Veritas".

Desuden skal de i nedenstaaende §§ 9—12 givne forskrifter iagttages, særlig for de skibes vedkommende, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet.

§ 7. Ved besigtelsen gaaes frem:

a. Ved første gangs besigtelse af skibe, der tidligere ikke har maskincertifikat som af „det norske Veritas" bestemt for besigtelse af maskine og kjedel af henholdsvis:

„Nye skibe ikke byggede under Veritas' tilsyn" og „Ældre skibe ikke tidligere veritasklassificerede".

b. Ved senere besigtelse gaaes frem som af „det norske Veritas" bestemt for tilsvarende periodiske besigtelser.

Efter afholdt besigtelse indsendes til sjøfartskontoret en rapport om besigtelsen. Hertil kan anvendes enten de af „det norske Veritas" ved besigtelser af maskiner og kjedler benyttede skemaer eller de af sjøfartskontoret for saadanne besigtelser udfærdigede rapportskemaer. I første tilfælde maa erklæring om, at de i lov eller reglement iøvrigt givne forskrifter er opfyldt eller i tilfælde opgave over de mangler, der bør udbedres, inden certifikat kan meddeles, og over dem, der bør afhjælpes inden en vis frist, anføres paa eller vedlægges rapporten.

§ 8. Dersom der ved besigtelse findes grund til at antage, at skibets skrog med tilbehør er i en saadan forfatning, at det bør underkastes et indgaaende eftersyn, for at det kan bringes i erfaring, om det er i sjødygtig stand, skal en nærmere begrundet rapport derom sendes sjøfartskontoret, før skibet indstilles til erholdelse af maskincertifikat.

§ 9. Ventilation af lasterum og kulbokser.

Skibe, som i udenrigsk fart fører kul eller andre gasholdige stoffe, maa være forsynet med mindst 2 ventilationsrør til hvert lasterum. Til rum, hvori der kan lastes mere end 1500 ton, bør der anbringes mindst 3 ventilationsrør.

Til lasterum paa indtil 200 ton d. w. bør rørene mindst være af 8 tommers diameter, til rum paa indtil 600 ton d. w. af 9 tommers diameter, fra 600 til 1000 ton d. w. 12 tommers diameter, fra 1000 til 1500 ton 15 tommers og for større rum indtil 18 tommers diameter.

Disse diametermaal kan reduceres, hvis man ønsker at anbringe flere rør end her anført.

Rørene bør være af jern eller staal, og i saa tilfælde bør rør af 9 tommers diameter være mindst $^3/_{16}$ tomme tykke, større rør af forholdsvis tykkere materiale. De maa være fæstede til dækket ved hjælp af en vinkelring, som er klinket til røret og forsvarlig boltet til dækket.

Mindst 1 af rørene i hvert rum maa være forsynet med hætte, som kan forarbeides af tyndere materiale. Høiden til underkant af hættens aabning bør ikke være mindre end 5 fod over det dæk, hvortil ventilationsrørene er fæstede. Hvis de er placerede ved overbygning eller brodæk, bør høiden være 5 fod over saadan overbygning eller brodæk, og maa de i saa tilfælde være fæstede til disse paa en forsvarlig maade. Det andet eller andre rør kan være forsynet med skruelaag og kan være lavere end hætterørene, dog ikke under $2^1/_2$ fod høie. 1 mai.

Rørene maa være placerede ved modsatte ender af rummet eller saa langt fra hinanden som muligt. Hætterøret maa helst anbringes i rummets agterkant. Naar det kan ske, uden at rørenes nytte i større grad forringes, bør de selvfølgelig placeres paa de mod sjøen mest beskyttede steder.

Ethvert ventilationsrør maa, naar nødvendigt, kunne tættes forsvarlig.

Ogsaa kulbokser og reservekulbokser maa være tilstrækkelig ventilerede, medmindre fyldningslugerne er saaledes anbragt, at de er tjenlige og tilstrækkelige til ventilation.

Istedetfor foranstaaende kan ogsaa Board of Trades regler befølges.

§ 10. Hurtiglukkende ventil.

Ombord paa dampfartøier med indelukket maskinrum, som herefter bygges, undergaar hovedreparation paa maskineri eller kjedel eller indkjøbes fra udlandet, anbringes hurtiglukkende ventiler saa nær kjedlerne som mulig til hurtig afstængning af dampforbindelsen mellem kjedler og hovedmaskiner. Disse ventiler skal enten være selvlukkende eller kunne afstænges øieblikkelig fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk.

Forsaavidt kjedlens paaslipningsventil er hurtiglukkende og kan stænges fra fyrpladsen, fra maskinrummet og fra dæk, behøves der ingen særskilt hurtiglukkende ventil paa damprøret.

§ 11. Paa skibe over 100 ton brutto i udenskjærs fart, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet, skal saavel maskinens lensepumper som donkeypumpens sugeindløb være forsynet med en kran med kuplingsgjænger og med en tilhørende spiralslange af tilstrækkelig længde, forsynet med sil og med kuplingsmutter, der hurtig kan paaskrues kranen, saa at slangen i tilfælde kan benyttes som sugeledning i maskin- og kjedelrum.

§ 12. Sundheds- og sikkerhedsanordninger i maskin- og kjedelrum.

Maskineri samt maskin- og kjedelrum skal være saaledes anordnet, at de nødvendige hensyn til maskinfolkenes sundhed og sikkerhed er iagttagne. I denne henseende merkes særlig:

a. At maskin- og kjedelrum er saaledes indrettet, at maskinisten uden at gaa over dækket kan have tilsyn med fyringen.

1 mai.

b. Hoved- og hjælpemaskiner skal være let tilgjængelige for pasning og eftersyn og være forsynet med rækverk eller andre beskyttelsesmidler, hvor dette er paakrævet, til maskinpersonalets betryggelse, særlig under slingring. Paa bundrammen anbringes fodskjærme. Om enhver passage bør der være rækverk paa begge sider, om dertil er anledning.

Ligeledes skal der i udenskjærs fart langs skottene (maskinrummets vægge) findes rækverk eller lignende, som maskinpersonalet kan holde sig ved i sjøgang.

c. Fremstaaende bevægelige dele, saasom kuplinger, boltehoveder, muttere, kiler og lignende, skal, hvor det er paakrævet, være dækket paa betryggende maade. Ligesaa skal dampwinchers drivhjul etc., hvor det findes fornødent, være forsynet med skjærme eller andre beskyttelsesmidler.

d. Maskin-, donkey- og kjedelrum maa have rigeligt lys. Særlig maa trykmaalere og vandstandsmaalere altid være klart belyst. Rummene maa være bedst muligt ventileret ved skylights og ventilatorer i tilstrækkeligt antal. Pladeopbygningen over kjedlerne skal, hvor muligt, være forsynet med aabninger til bortledning af den varme luft, eller paa anden maade vel ventileret.

De nævnte aabninger skal være saa store som muligt; de skal være forsynet med ristverk, og de skal kunne lukkes paa betryggende maade.

e. Alle skibe med maskine af 100 nom. hestekræfter og derover maa have mindst 2 opgange fra maskin- og fyrrum, hvoraf mindst den ene maa føre til øverste dæk. De maa gjøres saa bekvemme og let adkommelige som muligt. Paa skibe, som blot har en opgang fra maskinrummet, skal den om muligt være i maskinens agterkant.

Hoveddamprørene maa som regel ikke være ført umiddelbart over opgangene og skal, hvor de stedlige forhold hindrer en anden anbringelsesmaade, være omgivne af sterke beskyttelsesrør eller forsynet med skjærme over opgangene.

f. De til askeopheisning benyttede tauge eller kjettinger skal være af særlig solid beskaffenhed og forbindelsen med askepøsen saadan, at denne er absolut sikret mod at falde af, ligesom betryggende bremse- eller stoppeanordning skal være indrettet.

g. Foranstaaende bestemmelser om sundheds- og sikkerhedsanordninger i maskin- og kjedelrum er alene tvungne for fartøier, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet.

Men hvis disse anordninger paa ældre skibe findes at være mangelfulde, skal sjøfartskontoret efter vedkommende besigtelsesmands indberetning paabyde de nødvendige forbedringer udført og fastsætte en frist herfor.

h. Før nogen gaar ind paa en kjedel, som det er muligt at forbinde med en anden kjedel indeholdende damp, skal betryggende sikkerhedsforanstaltninger være truffet for at hindre dampen fra at strømme ind i førstnævnte kjedel. 1 mai.

i. Naar skibet fører kullast, maa der til belysning i tunnelen (akselgangen) kun benyttes sikkerhedslampe.

§ 13. Departementet for handel, sjøfart og industri kan bemyndige sjøfartskontoret til for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler antages at ville lede til ubillighed, paa departementets vegne at indrømme fritagelser for reglernes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet til at foretage, idet dog de interesserede, som dermed maatte være misfornøiede, har adgang til at kræve forandringen forelagt kongen til stadfæstelse.

Tabel til omsætning

af damptryk i engelske pund (lbs.) pr. engelsk □″ til kilogram (kg.) pr. kvadratcentimeter (cm.²).

lbs. pr. □″	kg. pr. cm.²	lbs. pr. □″	kg. pr. cm.²	lbs. pr. □″	kg. pr. cm².
1	0,0703	155	10,90	280	19,68
2	0,1406	160	11,25	285	20,04
3	0,2109	165	11,60	290	20,39
4	0,2812	170	11,95	295	20,74
50	3,51	175	12,30	300	21,09
55	3,87	180	12,65	305	21,44
60	4,22	185	13,01	310	21,79
65	4,57	190	13,36	315	22,14
70	4,92	195	13,71	320	22,50
75	5,27	200	14,06	325	22,85
80	5,62	205	14,41	330	23,20
85	5,97	210	14,76	335	23,55
90	6,33	215	15,11	340	23,90
95	6,68	220	15,47	345	24,25
100	7,03	225	15,82	350	24,61
105	7,38	230	16,17	355	24,96
110	7,73	235	16,52	360	25,31
115	8,08	240	16,87	365	25,66
120	8,44	245	17,22	370	26,01
125	8,79	250	17,58	375	26,36
130	9,14	255	17,93	380	26,71
135	9,49	260	18,28	385	27,07
140	9,84	265	18,63	390	27,42
145	10,19	270	18,98	395	27,77
150	10,55	275	19,33	400	28,12

1 mai. **Kongelig resolution,** hvorved nedenstaaende forskrifter angaaende de redningsredskaber, hvormed skibe skal være forsynede, bifaldes i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 § 47 og lov om sjøfarten af 20de juli 1893 § 26.

I. Registreringspligtige skibe.

Registreringspligtige skibe skal være udrustet med redningsredskaber overensstemmende med nedenstaaende forskrifter.
(NB. For fiskefartøier gjælder særskilte forskrifter).

A. Skibe uden passagercertifikat.

§ 1. Skibe uden passagercertifikat undtagen skibe i fart paa indelukket farvand eller paa fjorde, indsjøer eller elve, skal føre:

a) Baade i et passende antal og tilsammen af saadan størrelse, at der for enhver af besætningen bliver et baadrum af 0,566 kubikmeter (20 kub.fod eng.). Fører saadant skib passagerer (jfr. lov af $^{9}/_{6}$ 1903 § 94), skal hertil komme et tillægsbaadrum af mindst 0,283 kubikmeter (10 kub.fod eng.) pr. beregnet voksen passager. (Se § 9). Denne forpligtelse kommer dog ikke til anvendelse overfor sjøfolk, som skibet er forpligtet til at medtage i henhold til lov om sjøfarten af $^{20}/_{7}$ 1893 § 34. (Om skibe, der fører passagerer til fremmede verdensdele i et antal af over 12, eller 1 voksen passager eller derover for hver 25 reg.ton brutto, se § 7).

b) 1 livbøie (se § 11), hvis besætningen udgjør indtil 4 mand
2 do. » do. do. 5—9 »
3 do. » do. do. 10—19 »
4 do. » do. do. 20 mand eller derover.

Paa ethvert skib, som er forpligtet til at føre saamange som 2 livbøier, skal en af disse være forsynet med selvantændende lysbøie.

c) 1 livbelte (se § 12) for hver ombordværende person.

Fartøier over 200 reg.ton brutto i udenrigs fart skal foruden de under litr. a paabudne redningsbaade føre 1 almindelig dagligbaad eller pram.

De under litr. a foreskrevne baade skal være:

Paa fartøier i udenrigs fart med 10 mands besætning eller derover: Livbaade (se § 8 a). Tillægsbaadrummet kan dog være baad med flydemidler (se § 8 b).

Paa fartøier i udenrigs fart med 5—9 mands besætning baade med flydemidler.

Paa fartøier i udenrigs fart med under 5 mands besætning kan bruges pramme med flydemidler (se § 8 b).

Paa fartøier i kystfart, hvorunder fartøiet kommer ud af sigte af land eller paa længere strækning udenskjærs, eller i fart paa Sveriges vestkyst, Kattegat og Belterne samt paa fangstfartøier baade med flydemidler eller pramme med flydemidler. 1 mai.

§ 2. Skibe uden passagercertifikat i fart paa indelukket farvand eller paa fjorde, indsjøer eller elve skal føre:

a) En eller flere baade eller pramme (se § 8 c) tilsammen af saadan størrelse, at der for hver ombordværende person bliver et baadrum af mindst 0,283 kubikmeter (10 kub.-fod eng.).
b) 1 livbøie (se § 11), dersom besætningen udgjør indtil 4 mand
2 do. » do. » 5—9 »
c) 1 livbelte (se § 12) for hver ombordværende person.

B. Passagerskibe.

§ 3. Skibe med passagercertifikat i europæisk fart — undtagen fart paa Sveriges vestkyst, Kattegat eller Belterne — skal føre:

a) Baade.
1. Baade under davider tilstrækkelig til at optage mindst $^1/_3$ af det største i vedkommende fart tilladte personantal.
2. Andre baade, klapbaade*), lifesaving globes eller lignende tilstrækkelig til i forening med de under 1 nævnte baade at optage mindst $^2/_3$ af det største i vedkommende fart tilladte personantal.
3. Redningsflaader, flydende dæksæder eller lignende anbragt paa dæk tilstrækkelig til at optage resten af det største i vedkommende fart tilladte personantal.
b) 4 livbøier (se § 11), hvis det største tilladte personantal ikke udgjør over 100, og 1 livbøie ekstra for hvert overskydende antal af 100 personer eller del deraf.
Mindst 1, og paa skibe med over 100 passagerer mindst 2, af disse bøier skal være forsynet med selvantændende lysbøie.
c) Livbelter (se § 12) for det største tilladte personantal.

Mindst $^2/_3$ af de under litr. a 1 nævnte baade skal være livbaade (se § 8 a).

Ved »det største tilladte personantal« forstaaes det høieste passagerantal efter skibets certifikat plus besætningen, alt personale medregnet.

Uanseet denne §'s forskrifter er intet passagerskib forpligtet til paa den enkelte reise at føre flere baade etc. end

*) Se skrivelse af 25de juni 1906.

1 mai. nødvendigt for at give alle ombordværende personer det foreskrevne mindste baadrum, dog maa baadrummet aldrig synke under det for lasteskibe fastsatte lavmaal (0,566 kub.mtr., 20 eng. kub.fod, for hver af besætningen, hvortil alt personale medregnes, samt en dagligbaad eller pram, saafremt fartøiet er over 200 reg.ton brutto). Det samme gjælder med hensyn til livbelter.

§ 4. Skibe med passagercertifikat i kystfart ud af sigte af land, eller paa længere strækning udenskjærs, eller i fart paa større aabne fjorde, eller paa Sveriges vestkyst, Kattegat og Belterne skal føre:

a) Baade.

1. Baade under davider tilstrækkelig til at optage mindst $^1/_6$ af det største i vedkommende fart tilladte personantal.

2. Andre baade, klapbaade, lifesaving globes, redningsflaader eller lignende, tilstrækkelig til i forening med de under 1 nævnte baade at optage mindst $^1/_3$ af det største i vedkommende fart tilladte personantal.

b) 4 livbøier (se § 11), hvis det største tilladte personantal ikke udgjør over 100, og 1 livbøie ekstra for hvert overskydende antal af 100 personer eller del deraf. Mindst 1, og paa skibe med over 200 passagerer mindst 2, af disse bøier skal være forsynet med selvantændende lysbøie.

c) Livbelter (se § 12) for det største tilladte personantal.

d) Fører skibet ikke nok af baade og lignende til at optage det største tilladte personantal, skal der føres saa mange paa dæk anbragte flydende bænke, stole og lignende, som maatte være nødvendigt for at kunne holde dem af det største tilladte personantal, som baadene ikke kan optage, flydende (se § 9 i. f.).

Mindst $^2/_3$ af de under litr. a 1 nævnte baade skal være baade med flydemidler (se § 8 b.).

Om forstaaelsen af udtrykket »det største tilladte personantal« og om skibes forpligtelse til paa den enkelte reise at være udrustet med baade etc. gjælder, hvad der i foregaaende § er bestemt.

§ 5. Skibe med passagercertifikat i kortere ruter og paa indelukket farvand, undtagen paa indsjøer og elve skal føre:

a. Baade:

1) Baade eller pramme under davider for mindst $^1/_{10}$ af det største tilladte personantal (se § 3).

2) Andre baade eller pramme, klapbaade, redningsflaader eller lignende tilstrækkelig til i forening med de under

1 nævnte baade at optage mindst $^2/_{10}$ ($^1/_5$) af det største tilladte personantal. 1 mai.

b. 4 livbøier (se § 11), hvis det største tilladte personantal ikke udgjør over 100, og 1 livbøie ekstra for hvert overskydende antal af 100 personer eller del deraf.

Paa skibe, der er i fart om natten i den mørke aarstid, skal mindst en bøie være forsynet med selvantændende lysbøie.

c. Livbelter (se § 12) for det største tilladte personantal.

---

§ 6. Skibe med passagercertifikat i fart paa indsjøer og elve skal føre:

a. Mindst 1 baad eller pram, der hurtig kan sættes i vandet.

b. 1 livbøie, hvis det største tilladte personantal ikke udgjør over 50, og 1 bøie ekstra for hvert overskydende antal af 100 personer eller del deraf.

c. Livbelter for det største tilladte personantal. Indtil halvparten af livbelterne kan erstattes af flydepuder, flydende sæder, bænke eller lignende.

Skib med certifikat for over 50 passagerer i fart paa større indsjøer skal istedenfor den under a. nævnte baad føre mindst 2 baade eller pramme, tilstrækkelige til at optage mindst $^1/_{10}$ af det største tilladte personantal.

C. Emigrantskibe.

§ 7. Skibe, som fører passagerer til fremmede verdensdele i et antal af over 12, eller 1 voksen passager eller derover for hver 25 register ton brutto, skal være udrustet med:

a. Baade under davider tilstrækkelige til at optage mindst $^1/_3$ af alle de ombordværende personer, samt desuden baade, klapbaade, redningsflaader, lifesaving globes eller andre godkjendte redningsmidler tilstrækkelige til i forening med de under davider anbragte baade at kunne optage alle ombordværende personer. Baadrummet maa dog aldrig synke under det for lasteskibe fastsatte lavmaal (0,566 kubikmeter for hver af besætningen, alt personale medregnet + 0,283 kubikmeter for hver af de første 12 passagerer samt dagligbaad, dersom skibet er over 200 reg. ton brutto).

b. 1 livbøie (se § 11) for hver baad, skibet fører under davider, dog mindst 6 livbøier.

Mindst 2 af disse skal være forsynet med selvantændende lysbøie.

c. 1 livbelte (se § 12) for hver ombordværende person.

1 mai. Mindst $^2/_3$ af de baade, som føres under davider, skal være livbaade (se § 8 a).

D. Almindelige bestemmelser.

§ 8. De forskjellige baadformer og deres udrustning.

Baade og lignende redningsredskaber skal merkes med skibets navn og hjemsted. De maa tilligemed sit tilbehør være ordentlig og solid forarbeidet og maa altid holdes i god stand.

Forøvrigt gjælder med hensyn til bygning og udrustning af de i disse forskrifter omhandlede baade følgende nærmere bestemmelser:

a. Livbaade skal være spidsbaade (d. e. for og agter skarptbyggede baade) forsynet med faste, vandtætte luftkasser tilsammen af en størrelse af mindst 10 % af baadens kubikindhold.

Er baaden af metal, maa opdriftsmidlerne forøges, saa baaden faar samme flydeevne som en tilsvarende træbaad.

Luftkasserne forarbeides af kobber, messing, yellowmetal eller andet dertil skikket, varigt og af sjøfartskontoret godkjendt matariale af tilstrækkelig tykkelse og styrke. Længden bør ikke overstige 1,25 meter (ca. 4 fod eng.).

I baade, som herefter anskaffes, skal kasserne være anbragt indvendig langs baadens sider og i enderne. De beklædes helt med træpanel, der fæstes med messingskruer, saaledes at panelingen let kan fjernes for undersøgelse af kasserne.

Anvendes kobberkasser i metalbaade, hvor der kan opstaa galvaniske virkninger, maa disse forebygges ved isolering.

Som livbaade anerkjendes ogsaa spidsbaade, der istedenfor luftkasser er forsynet med flydepuder eller andre godkjendte opdriftsmidler, der giver baaden lige stor flydeevne. I baadens ender maa der dog altid være luftkasser.

Paa skibe, der er bygget eller indkjøbt før disse forskrifter træder i kraft, kan, indtil nyanskaffelse finder sted, istedenfor livbaade anvendes baade med flydemidler (jfr. b).

De livbaade, som det ifølge nærværende forskrifter paaligger et fartøi at føre, skal være forsynet med:

1. En tilstrækkelig lang og solid fangeline. (Paa passager- og emigrantskibe to. En forud og en agterud).
2. En udenom æsingen anbragt redningsline eller stropper.
3. Et fuldstændig sæt aarer og 1 reserveaare.
4. Et sæt rogafler med 2 reservegafler eller dobbelt sæt tollepinder.

5. Mast og seil. 1 mai.
6. Ror med pinde eller med flyndre og stjerter.
7. 2 sæt lenseplugger.
8. 2 øsekar eller pøser.
9. Baadshage.
10. Øks.
11. Bølgedæmper med 5 liter olie.
12. Drivanker (sjøanker) med 30 favne taug.
13. Et blusapparat eller en blank lanterne fyldt og færdig med tilstrækkelig olie til at brænde i 12 timer.
14. Kompas (blot i udenrigs fart undtagen fart paa Skagerak, Kattegat og Belterne).
15. I europæisk fart undtagen i fart paa Skagerak, Kattegat og Belterne, en vandbeholder med mindst 3 liter ferskt vand for hver person, baaden er bestemt til at optage, og en brødbeholder med mindst 3 kg. brød pr. person (uanseet hvor lidet haardt brød skibet er forpligtet til at føre ifølge kostreglementet); i udeneuropæisk fart henholdsvis 5 l. vand og 5 kg. brød.

Baade med flydemidler, der anvendes istedenfor livbaade (se ovenfor), skal være forsynet med det for livbaade paabudte udstyr.

b. Ved baade med flydemidler forstaaes baade, der uden at være spidsbaade er forsynet med opdriftsmidler i saadan udstrækning, at baaden faar samme bæreevne som en tilsvarende livbaad. Det samme gjælder om pramme med flydemidler.

De baade og pramme af denne art, som det ifølge disse forskrifter paahviler et fartøi at føre, skal være udrustet med, hvad der for livbaade er foreskrevet under 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 og 13.

I udenrigs fart, hvortil i denne forbindelse ogsaa regnes fangstfart paa havet, kommer hertil ogsaa, hvad der for livbaade er foreskrevet under 5, 10, 11, 12, 14 og 15.

c. Almindelige baade og pramme.

Om deres bygning gjælder intet særeget.

De baade eller pramme af denne art, som det ifølge disse forskrifter paahviler et fartøi at føre, skal med undtagelse af den for enkelte fartøier paabudne dagligbaad være udrustet med, hvad der for livbaade er foreskrevet under 1, 3, 4, 6 og 8. I udenrigs fart kommer hertil, hvad der er foreskrevet under 5, 11, 12, 13 og 15. Paa elve og indsjøer er saadanne baade fritagne for at føre ror; i fart paa Skagerak, Kattegat og Belterne for at føre mast og seil.

1 mai. Pramme er fritagne baade for at føre ror og mast og seil, men skal have vrikkehul.

Er disse baade forsynet med lensehul, skal hertil høre 2 sæt lenseplugger, fastbændslet paa vanlig maade.

Damp- og motorbaade skal føre samme udrustning, naar undtages, at de istedenfor mast og seil skal føre et passende kvantum olie eller kul og 2 par aarer med gafler eller tollepinder.

d. Klapbaade skal være udrustet som almindelige baade. De kan dog istedenfor ror føre en ekstra aare, ligesom de er fritagne for at føre mast og seil.

e. Redningsflaader, der gjør tjeneste som baade, skal være forsynet med saameget af det for disse paabudne udstyr, som deres konstruktion maatte tillade. De skal desuden være forsynet med strækkaug og med mindst 1 haandstrop for hver person, som de er bestemt til at bære.

Rundt ydersiden skal være fæstet en redningsline.

f. Lifesaving globes skal føre den efter konstruktionen nødvendige udrustning, i udenrigs fart desuden brød og vand.

g. Sjøfartskontoret kan udfærdige nærmere forskrifter angaaende de forskjellige baadformer og deres anvendelse samt godkjende særegne baadformer som erstatning for de forannævnte.

Hver baads inventar og udrustning skal altid opbevares fastsurret i vedkommende baad. Fritaget herfor er fangstfartøier for de baades vedkommende, som de benytter i sin bedrift. Brød og vand bør dog altid opbevares ogsaa i disse baade.

§ 9. Baades beregning (størrelse og passagerantal).

Baades (og prammes) kubikindhold kan tilnærmelsesvis bestemmes ved at multiplicere produktet af længden, bredden og dybden med 0,6 (længden maales mellem stevnenes udvendige spundingslinjer eller fra forstavnens udvendige spundingslinje til agterspeilets yderside; bredden lig største udvendige bredde, maalt udenpaa klædningen og dybden lig høideforskjellen mellem kjølens og æsingens overkant maalt midt i baaden).

I indenrigs fart maa baad, der er paabudt i disse forskrifter, ikke være mindre end 1,5 kubikmeter (ca. $52^1/_2$ kubikfod eng.), i udenrigs fart ikke mindre end 3 kubikmeter (ca. 105 kubikfod eng.).

Undtaget herfra er den paa enkelte fartøier paabudne dagligbaad.

Ved beregning af det antal personer, en baad kan optage, skal der, medmindre noget andet for tilfældet er bestemt, regnes 0,283 kubikmeter (10 kubikfod eng.) for hver person. Ved

damp- og motorbaade maa der gjøres fradrag for drivapparatets vegt og plads. Vegten af et menneske sættes til 75 kg. 1 mai.

Ved beregning af baadplads for passagerer kan 2 børn mellem 1 og 14 aar regnes som 1 voksen. Børn under 1 aar medregnes ikke.

Paa enhver baad skal dens kubikindhold være tydelig indhugget i en af stevnene.

Klapbaades størrelse og passagerantal beregnes som almindelige baades, eller dersom deres konstruktion mere nærmer sig redningsflaaders, paa samme maade som for disse bestemt.

Klapbaade skal være tydelig merket med det beregnede passagerantal.

De redningsflaader, flydende dækssæder og lignende, der er tilladt som erstatning for baade, maa have mindst 0,085 kubikmeter (ca. 3 kubikfod eng.) vandtæt luftkasse eller andre dertil svarende flydemidler pr. person.

De skal være tydelig merket med det antal personer, de er beregnet til at kunne optage.

Paa dæk anbragte bænke, stole og lignende skal have en bæreevne af mindst 15 kg. for hver person, de er beregnet at skulle kunne holde oppe.

Om nødvendigt skal de være forsynet med stropper eller haandtag.

De prøvebelastes som livbøier.

§ 10. Baades placering.

De redningsbaade etc., som det i disse forskrifter er paalagt et skib at føre, skal være saaledes anbragt, at de let og hurtig kan sættes paa vandet. De maa altid staa paa ret kjøl mest mulig fri af master og rig og ikke nedstues eller belemres med last eller andet baaden uvedkommende gods.

Paa dampskibe skal baadene anbringes under davider, medmindre skibets størrelse eller farvandets beskaffenhed maatte være til hinder derfor.

Paa seilskibe af 800 register ton brutto drægtighed eller derover skal mindst 1 baad være anbragt under davider klar til at sættes ud.

Paa skibe, der fører flere end 1 baad, skal baadrummet være ligelig fordelt paa begge sider af skibet. Skibe, der kun fører 1 baad, skal have denne placeret saaledes, at den let og hurtig kan sættes ud til begge sider af skibet.

Paa skibe, som ikke fører davider, og ved baade, som er saaledes anbragt, at de ikke bekvemt kan sættes ud med davider, skal der paa anden maade være sørget for, at udsætningen kan foregaa saa let og hurtig som muligt. Anvendes kraner, skal disse med alt nødvendigt tilbehør bestandig være fuldt færdige til brug.

1 mai. Anvendes taljer, skal 2 saadanne af tilstrækkelig styrke og længde med fornødne stropper altid holdes i beredskab enten anbragt i en af baadene eller ophængt i masten.

Baade, som er anbragt paa dæk, halvdæk eller lignende, skal staa i krabber og saa høit over dækket, at overvand faar frit løb og baaden er mest mulig beskyttet mod sjøer.

Baade anbragt paa galger skal ogsaa staa i krabber. Langs baadenes sider skal der være anbragt forsvarlige til galgerne solid fæstede platformer, hvorpaa mandskabet kan staa under udsætning af baaden.

Baadkrabber skal være saaledes beskafne, at sidestykkerne kan slaaes ned eller paa anden maade hurtig fjernes, naar baaden skal bruges.

Staar baad i krabber under davider, skal de sidestykker af krabberne, som vender udad mod skibssiden, være konstrueret saaledes, at de med lethed kan fjernes, og at det for baadens udsvingning kun er nødvendigt at stive taljerne uden egentlig at behøve at løfte baaden.

Baadsurringer med tilhørende fæstigheder skal være solide og forsvarlige. Paa surringer, som ikke er af taugverk, skal der være anbragt en sliphage eller anden mekanisme, ved hvis hjælp surringen øieblikkelig kan fjernes. Desuden skal den side af surringen, der vender indad mod skibet, være forsynet med sytaug, som i tilfælde kan kappes.

Baaddavider med taljer og andet tilbehør skal være af forsvarlig styrke og altid holdes klare til brug. Davider skal være saaledes beskafne, at baadene, naar skibet ikke har slagside, kan fires ned klar af skibssiden, og taljerne saa lange, at baadene kan sættes paa vandet fra tomt skib. Daviders afstand maa være saa stor, at de ikke besværliggjør baadens udsvingning. Ved anskaffelser, der herefter finder sted, maa baadtaljers blokke ikke forsynes med kroge. Den øverste blok skal isteden forsvarlig fæstes til daviden med en svivelindretning og den nederste forsynes med et øie til at hukke i en i baaden anbragt krog eller sliphagemekanisme, hvorved baaden, naar den er kommen i vandet, øieblikkelig kan frigjøres fra taljerne.

Øvelser skal anstilles med udsættelse af alle skibsbaade og redningsflaader til paaseen af, at alt er i orden, at udsætningen ikke foraarsager ufornødent ophold og at baadene er forsvarlig tætte.

Disse øvelser, hvori hele skibets besætning deltager, skal afholdes paa passagerskibe mindst en gang hver maaned og paa andre skibe mindst en gang hver anden maaned. (Om baadøvelsers afholdelse skal der foretages indførsel i dagbogen).

Paa skibe med passagercertifikat skal der forefindes en 1 mai.
baadindstruks, hvorved kommandoen over de respektive baade, flaader og lignende under ulykkestilfælde paa forhaand er bestemt og mandskabet fordelt saavel til udsætningsarbeidet som i tilfælde til uddeling af livbelter og andre nødvendige arbeider. Bøiers og belters plads skal være tydelig og nøiagtig angivet i instruksen.

Ved baadøvelserne maa denne instruks nøie befølges. Baadinstruksen skal opslaaes i mandskabslugarerne, paa dæk og i passagerernes saloner.

§ 11. Livbøier.

Livbøier skal være forarbeidet af større korkstykker, renhaar eller andet af sjøfartskontoret godkjendt materiale. Smaakork, korkaffald og lignende tilstedes ikke, heller ikke bøier, som maa opblæses, inden de kan bruges.

Rundt enhver livbøie skal være fæstet en line, og hver bøie skal være merket med skibets navn og hjemsted.

Herefter anskaffede bøier af kork skal kunne flyde i ferskvand i 24 timer belastet med 15 kg. jern. Bøier af renhaar maa som nye paa samme maade kunne bære 22 kg. og gamle bøier i vandtrukken tilstand ikke under ca. 15 kg. Bæreevne for bøier af andet materiale fastsættes af sjøfartskontoret ved materialets godkjendelse.

Livbøier maa anbringes paa dæk saaledes, at de er let synlige og tilgjængelige. De maa ikke fastsurres. Mindst 1 bøie skal være anbragt agter.

§ 12. Livbelter.

Livbelter, redningsveste og lignende skal være forarbeidet af kork, renhaar eller andet af sjøfartskontoret godkjendt materiale. Belter, der maa opblæses, inden de kan bruges, tilstedes ikke.

Ethvert belte skal være forsynet med akselstropper, og belter, som herefter anskaffes, bør være udhulet under armene. Ethvert belte skal være merket med skibets navn og hjemsted. Belter af kork skal kunne flyde i fersk vand i 24 timer belastet med $7^1/_2$ kg. jern og nye belter af renhaar paa samme maade belastet med 11 kg. Bæreevne for belter af andet materiale fastsættes af sjøfartskontoret ved materialets godkjendelse.

Hver mand af besætningen skal have et livbelte anbragt paa hensigtsmæssigste sted.

Belter for passagerer anbringes enten et over hver passagers køi eller paa dæk i let tilgjængelige, tydelig merkede kasser, der skal saaledes fordeles i nærheden af redningsbaadene, at trængsel kan hindres ved belternes uddeling.

1 mai. § 13. Sjøfartskontoret er berettiget til paa derom gjennem tilsynet fremsat begjæring at tilstaa et fartøi de efter omstændighederne paakrævede lempninger i nærværende forskrifter, som efter vedkommende farvands beskaffenhed saavelsom forholdene forøvrigt findes tilstedelige.

II. Ikke registreringspligtige skibe.

Ikke registreringspligtige skibe skal være udrustet med de nedenfor angivne redningsapparater.

§ 14. Handelsfartøier med dæk (lods- og fragtebaade indbefattet) under registreringspligtig størrelse samt passagerskibe under registreringspligtig størrelse skal føre baad eller pram, dersom det efter farten findes paakrævet og fartøiets størrelse tilsteder det, desuden 1 livbøie, og for hver ombordværende person 1 livbelte. Paa passagerskibe kan indtil halvparten af belterne erstattes med flydepuder, flydende sæder, bænke eller lignende.

§ 15. Lægtere, der under slæbning kommer udenskjærs, skal være forsynet med en passende baad eller pram, 1 livbøie samt 1 livbelte for hver ombordværende person.

Sjøgaaende lægtere skal føre de samme redningsredskaber som under I for almindelige skibe i udenrigs fart bestemt.

1 mai. **Kongelig resolution**, hvorved det bestemmes, at ved afgivelse af forslag til forfremmelse i sjøofficerskorpset bliver nedennævnte regler at befølge:

1. Til kaptein foreslaaes den ældste premierløitnant, der ansees skikket til forfremmelse, og som har mindst 8 aars tjenestetid som officer.
2. Til kommandørkaptein foreslaaes en kaptein, der ansees særlig skikket til at føre overordnet kommando tilsjøs eller til en af de for kommandørkapteiner iland bestemte stillinger, og som har mindst 3 aars tjenestetid som kaptein.
3. Til kommandør foreslaaes en kommandørkaptein, der ansees særlig skikket til forfremmelse.
4. Til admiral (kontreadmiral, viceadmiral) foreslaaes den stabsofficer, der ansees særlig skikket for stillingen.
5. Forinden den kommanderende admiral afgiver sin indstilling til kongen om forfremmelse, indhenter han forslag fra chefen for admiralstaben, hvilket forslag skal medfølge indstillingen. I hans forslag saavelsom i den kommanderende admirals indstilling skal redegjøres for vedkommende officerers tjenestegjøring tilsjøs og tillands.
6. Ovenstaaende regler kan fraviges ligeoverfor officerer, der særlig har udmærket sig i krig.

Skrivelse fra handelsdepartementet til amtmanden i Nordlands amt, hvorved der i anledning af en indkommen forespørgsel fra politimesteren i Narvik meddeles, at forbudet i lov om handelen af 8de august 1842 § 6 mod at have mere end et udsalgssted ikke antages at være overtraadt ved, at en handelsborger udenfor sit butiklokale lader bortauktionere varer, som ikke er gjenstand for frihandel — uanseet om han under auktionen holder sit sædvanlige udsalgssted lukket eller ikke. Videre antager departementet, at vedkommende auktionsbestyrer, hvis han ved salget optræder som kommissionær for vedk. handelsborger, maa være i besiddelse af handelsborgerskab (se nævnte lovs § 26, jfr. § 25). 1 mai.

Skrivelse fra finans- og tolddepartementet til amtmanden i Søndre Bergenhus amt, hvorved der i anledning af en forespørgsel, om der ved beregningen af stemplet papir til et udfærdigendes skjøde paa en uldvarefabrik med tilhørende vandfald m. v. ogsaa skal tages hensyn til fabrikens, i salget medfulgte maskiner, meddeles, at departementet, da der ikke foreligger nærmere oplysninger om maskinernes anbringelse m. v., ikke finder at kunne afgive nogen bestemt udtalelse med hensyn til det foreliggende tilfælde. I sin almindelighed bemerkes imidlertid, at maskinernes værdi i heromhandlede henseende ikke antages at burde medtages, uden forsaavidt de ved indmuring eller dermed sidestillet fast anbringelse kan siges at være overgaaet til at udgjøre bestanddele af vedkommende fabrikbygning. Maskiner, der ved skruer, bolte eller lignende er anbragte i bygningen, og hvis forbindelse med denne kan løses, uden at derved foraarsages nogen — eller i det høieste en uvæsentlig — beskadigelse, antages ikke at burde medtages ved stempelafgiftsberegningen. 1 mai.

Med hensyn til spørgsmaalet, om visse maskiner skal ansees som mur- og nagelfaste indretninger, henvises forøvrigt til, hvad der i en anden anvendelse er udtalt af flertallet af de voterende i den i Retstidende for 1892 p. 137 refererede høiesteretsdom.

Almindelige forskrifter for de af staten understøttede offentlige stuertskoler, fastsat af departementet for handel, sjøfart og industri. 2 mai.

§ 1. Til medlemmer af bestyrelsen skal vælges forhenværende skibsførere, stuerter med mest mulig praktisk erfaring i skibsstel eller andre personer med specielt kjendskab til kogekunst.

§ 2. Bestyrelsen drager omsorg for, at der for skolen erhverves lokale og udstyr, der opfylder fordringerne i nærværende reglement.

2 mai. § 3. Bestyrelsen fører for skolen en forhandlingsprotokol, hvori alle beslutninger vedkommende samme indføres, og en elevprotokol, hvori indføres elevernes navne, fødselsaar, hjemsted, fartstid og i hvilken stilling og med hvilke slags skibe, seil- eller dampskibe, de har faret, samt eksamensvidnesbyrd efter et af departementet fastsat skema. For elever, som udgaar uden eksamen, indføres aarsagen dertil.

Protokollerne bør saavidt muligt opbevares paa et ildsikkert sted.

§ 4. Læreren ansættes paa 3 maaneders gjensidig opsigelse. Ansøgninger om lærerstilling maa være ledsaget af attest for ædruelighed og moralsk forhold samt lægeattest for god helbred.

Betingelserne for ansættelse er:

1. At ansøgeren har en alder af ikke under 30 og ikke over 55 aar.
2. At han har faret som kok eller stuert i mindst 72 maaneder, deraf mindst den halve tid i transatlantisk og tropisk fart.
3. At han har gjennemgaaet et kursus ved en offentlig stuertskole og har attest for skikkethed for lærerstillingen.

Læreren ansættes med forpligtelse til paa departementets forlangende at lede ekstrakursus der, hvor departementet bestemmer.

§ 5. Censor har at overvære eksamen og deltage i bedømmelsen af elevernes præstationer ved samme. Han skal samtidig føre kontrol med, at eksamensreglementet strengt befølges og under den skriftlige prøve paase, at eleverne ikke konfererer indbyrdes eller benytter hjælpemidler, som ikke er tilladte.

§ 6. Bliver nogen af de ved skolen bosatte elever syge, paahviler det læreren at tilkalde den af kommunestyret anviste læge.

§ 7. Undervisningslokalet skal bestaa af et rummeligt kjøkken med mindst 2 komfürer samt spiserum af tilstrækkelig størrelse.

Kjøkkenet skal for hvert parti eller kogelag (se § 9) have særskilt kjøkkenbænk med plads til de fornødne kogekar og kjøkkentøi. Spiserummet skal indeholde et spisebord, et skab til opbevaring af proviant, spiseredkasser og dækketøi for hvert kogelag.

I samme bygning eller, om dette ikke er gjørligt, paa et bekvemt sted i nærheden af samme skal der være bolig for læreren og fornødne soverum for eleverne. Soverummene skal have særskilte sengesteder for hver elev.

§ 8. Det høieste antal elever, der kan optages paa samme kursus, er 4 elever for hver komfür, hvorover skolen disponerer. 2 mai.

§ 9. Undervisningen ordnes paa følgende maade:

A. Elevernes fordeling.

Eleverne fordeles i partier eller kogelag, der hvert har sit eget kogestel m. m., jfr. § 8. Partiernes størrelse skal være høist 4 mand. Det praktiske arbeide fordeles inden hvert lag efter lærerens og bestyrelsens bestemmelse saaledes, at hver af dem for 3 dage ad gangen faar sit begrænsede gjøremaal og for de følgende 3 dage et andet gjøremaal o. s. v., indtil hver af eleverne har udført alt ved skolen forekommende arbeide. Ombytningen af gjøremaal sker derefter i samme rækkefølge som første gang.

B. Undervisningen.

Den praktiske undervisning skal kun omfatte retter, som bruges eller med fordel kan benyttes paa handelsskibe. Størst vegt skal der lægges paa de til daglig brug benyttede retter samt paa nyttiggjørelse af madrester (levninger). Disse bør enhver af eleverne have kogt (stegt eller stuet) flere gange.

Andre retter, som ved særlige anledninger eller paa særlige steder kan forekomme paa et skib, skal tilberedes i løbet af kurset 1 eller 2 gange hver.

Kaffebrænding og gjærlavning bør foretages flere gange af hver elev.

Brødbagning, kaffe- og thekogning skal udføres daglig og særskilt af hvert parti.

Tilberedning af maden m. v. skal foregaa efter en for stuertskolen autoriseret kogebog. Læreren skal under kogningen forklare fremgangsmaaden ved tilberedningen af de enkelte retter, saaledes at eleverne selv saavidt muligt kan udføre selve arbeidet.

Den theoretiske undervisning foregaar i 6 timer ugentlig, saavidt muligt en hver dag. Deraf anvendes en time til skrivning og en time til regning og regnskabsøvelser.

Saavel under den praktiske som under den theoretiske undervisning bør læreren først og fremst søge at bibringe eleverne et fortroligt kjendskab til det gjældende reglement om kosthold paa norske handelsskibe.

Hvor det er gjørligt, skal alle elever skiftevis erholde anledning til sammen med læreren at foretage indkjøb og overvære slagtning.

Som lærebog ved undervisningen benyttes den for stuertskoler autoriserede kogebog*), hvoraf hver elev skal anskaffe et eksemplar.

*) Se skr. af 28de juni 1906.

2 mai. Den daglige timeplan fastsættes af bestyrelsen efter lærerens forslag.

C. Theoretisk lærestof.

Ved den theoretiske undervisning (4 timer ugentlig) skal gjennemgaaes følgende emner, saavidt muligt i nedenstaaende rækkefølge:

1. Eleverne gjøres bekjendt med undervisningens ordning og maal samt de til skolerne knyttede reglementer og forskrifter.
2. Kjøkkeninventariets plads og benyttelse.
3. Hvorledes en god bysse skal være beskaffen. Hvorledes den skal fyres økonomisk. De forskjellige sorter brænde, dens fordele og mangler, feining og rengjøring.
4. Inddeling af maaltiderne og deres sammensætning. Borddækning og servering.
5. Vask og renslighed, deres nødvendighed og følgerne af deres forsømmelse. Hvordan man vasker tøi, klæder, skotter, gulve, bænke, kjedler og redskaber i det hele.
6. Kogningens og tilberedningens nytte og nødvendighed.
7. De forskjellige næringsmidler af dyreriget, og hvorledes man skal kjende deres kvalitet. Hvilke kvanta, der medgaar af dem, og hvorledes de forskjellige dele af dyrene nyttiggjøres paa bedste maade. Disse næringsmidlers opbevaring og konservering.
8. Fisk. De forskjellige fiskesorter. Kvaliteten. Fornødne kvanta. Tilberedning. Opbevaring og konservering.
9. Anvendelse, behandling og opbevaring af melk og eg. Om kondenseret melk.
10. Anvendelse, opbevaring og behandling af smør. Margarin.
11. Næringsmidler af planteriget. De forskjellige kornsorter og mel. Deres anvendelse og opbevaring.
12. Gjæring, bagning og brød. Tillavning af gjær og surdeig. De forskjellige brødsorter. Om opbevaring og anvendelse af brød.
13. Bælgfrugter, rodfrugter og grøntsager. Deres anvendelse, behandling, opbevaring og konservering.
14. Drikkevarer. Vandet, dets opbevaring, filtrering og kvalitet samt vandforsyning. Spirituøse drikke, kaffe, the, kakao, chokolade m. v.
15. Kostens sammensætning. Hvor meget en mand trænger af næringsstoffe pr. dag under de forskjellige klimatforholde. Kostens sammensætning paa grundlag heraf.
16. Sygekost og sygepleie. Sygediæten under de forskjellige sygdomme og sygdomsstadier. Almindelige regler for sygepleie*).

*) Se skr. af 29de juni 1906.

17. Proviantering og proviantregnskab. Gjennemgaaelse af kostreglement og den foreskrevne proviantliste. Udregning af proviantforbrug for et vist antal mænd i en vis tid og hvorledes det til enhver tid kan beregnes, hvormeget proviant der er tilbage. 2 mai.

D. Eksamen.

Ved slutningen af hvert kursus afholdes eksamen. Eksaminationen foretages af læreren og bestaar i en praktisk prøve i madlavning med servering samt brødbagning, mundtlig prøve i økonomisk skibshusholdning under de forskjellige klimatforholde samt skriftlig prøve i proviantregnskab, baseret paa kostreglementet. I madlavning, bortseet fra bagning, skal prøvernes antal være 3 (f. eks. en middag med suppe, kjød og efterret eller stuvning) og kun indbefatte de ombord almindelig benyttede og af eleven selv tidligere tillavede retter, uden anvendelse af kogebog. Eleven trækker lod om opgaven umiddelbart før prøvens begyndelse. For hver prøve gives af eksaminator og censor i forening særskilt karakter. Eksaminator giver desuden eleven karakter for orden og renslighed under skoletiden. Efter bestaaet eksamen, hvortil udkræves karakter i alle fag, erholder eleven afgangsvidnesbyrd. Dette skal være affattet efter et af departementet fastsat skema og indeholde, foruden de ovennævnte karakterer, lærerens udtalelse om elevens anlæg og raskhed. Vidnesbyrdene indføres i elevprotokollen (jfr. § 1). Nærmere regler for eksamens afholdelse gives af departementet.

§ 10. Ansøgninger om en hel eller delvis friplads ved stuertskoler kan først indsendes til departementet, naar eleven har tilbragt 2 uger ved skolen. Ansøgninger derom maa være bilagt af attest for trang og værdighed samt ledsaget af lærerens udtalelse om elevens anlæg og skikkethed for stuertgjerningen. Hvis ansøgningen indvilges, betales det forskudsvis erlagte beløb helt eller delvis tilbage.

§ 11. For alle skoler skal gjælde et af sjøfartskontoret udfærdiget ordensreglement.

§ 12. Forandringer i eller tillæg til disse forskrifter bestemmes af departementet for handel, sjøfart og industri, der ogsaa paa andragende kan indvilge i fravigelse fra den i enkelt tilfælde.

Rundskrivelse fra justitsdepartementet til samtlige amtmænd. 4 mai.

Efter lov af 9de juni 1903 nr. 4 § 1 har svenske statsborgere eller korporationer, stiftelser eller uansvarlige selskaber, hvis bestyrelse har sit sæde i Sverige og bestaar af svenske statsborgere, adgang til uden tilladelse her i riget at erhverve

4 mai. fast eiendom eller brugsret over grund, saalænge tilsvarende bestemmelser gjælder i Sverige.

Efter en hertil indløben meddelelse er der idag i Sverige udfærdiget en lov, som straks træder i kraft, og som ophæver den tidligere bestaaende ret for norske undersaatter til dersteds uden særskilt tilladelse at erhverve fast eiendom eller brugsret over samme. Som følge heraf er den tilsvarende ret for svenske statsborgere, korporationer m. v. her i riget for fremtiden ophørt. Det bemerkes, at som følge af grundlovens § 97 vil den nye regel ikke have indflydelse paa eiendomsret eller brugsret over fast eiendom, som svensk undersaat eller selskab tidligere har erhvervet, saalænge rettigheden indehaves af samme person eller selskab.

5 mai. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Jarlsberg og Larviks amt, hvorved paa foranledning meddeles, at paabygning af en kvist paa ældre træhus i murstrøget, som af en politimester antaget, vil komme i strid med murtvangslovens § 1, samt at bagerovne maa opføres overensstemmende med bestemmelserne i den almindelige bygningslovs § 63,4, selv om de kun agtes benyttet til husbagning.

5, 22, 28 mai. **Noter***) udvekslede under 5te, 22de og 28de mai 1906 mellem den norske legation i Berlin og den schweiziske minister sammesteds angaaende en midlertidig ordning af handelsforholdet mellem Norge og Schweiz og bosættelse i begge lande.

Gjenpart af note fra den norske legation i Berlin til den derværende schweiziske minister, dateret 5te mai 1906.

Monsieur le Ministre.

Par suite de la dénonciation du traité du 22 mars 1894 réglant les relations commerciales entre la Norvège et la Suisse et l'établissement dans les deux Pays, ledit traité cessera à sortir ses effets à partir du 27 mai 1906.

Mon Gouvernement, désireux de voir se continuer les liens d'amitié et les rapports de com-

Oversættelse.

Hr. Minister.

Som følge af opsigelsen af traktaten af 22 mars 1894 til ordning af handelsforbindelserne mellem Norge og Schweiz og bosættelse i begge lande vil den nævnte traktat ophøre at udøve sin virkning fra den 27 mai 1906.

Min regjering har, i ønsket om at se vedligeholdte venskabsbaandene og handelsforbindel-

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

merce entre la Norvège et la Suisse, m'a autorisé à porter à la connaissance de Votre Excellence qu'il est disposé à accorder, à titre de réciprocité, à partir du 27 mai de cette année jusqu'à la conclusion d'un nouvel arrangement commercial, aux produits suisses et aux sujets suisses en Norvège le traitement de la nation la plus favorisée. Mon Gouvernement fait, toutefois, réserve pour les concessions spéciales qui sont ou pourraient être accordées aux pays limitrophes en vue de faciliter le trafic de frontière ou qui ont été, jusqu'ici, accordées à la Suède.

Je serais très reconnaissant à Votre Excellence de vouloir bien m'informer de la décision de Votre Gouvernement dans cette affaire.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

(signé) **M. Lie,**
chargé d'affaires.

Gjenpartens rigtighed bekræftes.

Den norske legation i Berlin, 2 juni 1906.

M. Lie,
chargé d'affaires.

serne mellem Norge og Schweiz, 5, 22, 28 mai.
bemyndiget mig til at bringe til Deres Excellences kundskab, at den er villig til, paa betingelse af gjensidighed, fra den 27 mai dette aar indtil afsluttelsen af en ny kommerciel overenskomst at indrømme schweiziske produkter og schweiziske undersaatter i Norge den mest begunstigede nations behandling. Min regjering gjør dog forbehold for de specielle indrømmelser, som er eller maatte blive tilstaaet grænselandene i den hensigt at lette græsehandelen, eller som hidtil er blevet tilstaaet Sverige.

Jeg vilde være Deres Excellence meget taknemmelig for godhedsfuldt at meddele mig Deres regjerings bestemmelse i denne sag.

Modtag, hr. Minister, forsikringen om min mest udmerkede høiagtelse.

(undert.) **M. Lie,**
chargé d'affaires.

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det kongelige udenrigsdepartement, 2den afdeling, Kristiania, 25 juni 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef.

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved 9 mai.
meddeles, at de i cirkulære nr. $\frac{20}{1906}$ IV omhandlede billedkort med skriftlige meddelelser paa forsiden godkjendes som brevkort ogsaa af postvæsenet i Britisk Indien, at den italienske koloni Erythrea fra 1ste april d. a. at regne har tiltraadt de i Washington den 15de juni 1897 afsluttede overenskomster angaaende udveksling af breve og æsker med angiven værdi og

9 mai. angaaende postinkassationstjenesten, og at der fra 15de mai 1906 vil blive underholdt følgende nye postaabnerier:

1. Alvøen paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Askøens herred, søndre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
2. Engelsviken paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Onsø herred, Smaalenenes amt, Fredrikstads postdistrikt.
3. Fivelsdal i Gulens herred, nordre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt, med dampskibsforbindelse eller ugentlig bipost til Skjerjehavn.
4. Fredvang i Lofoten i Flakstads herred, Nordlands amt, Svolværs postdistrikt, i bipostruten Flakstad—Sund i Lofoten.
5. Hankøsund paa dampskibsanløbsstedet Vikane i Onsø herred, Smaalenenes amt, Fredrikstads postdistrikt.
6. Hauge i Dalene i Sogndals herred, Stavanger amt, Egersunds postdistrikt, i bipostruten Hauge i Dalene—Sogndal i Dalene.
7. Holm i Jarlsberg paa jernbanestoppestedet Holm i Sande herred, Jarsberg og Larviks amt, Drammens postdistrikt.
8. Husløs paa dampskibsanløbsstedet Lervik i Onsø herred, Smaalenenes amt, Fredrikstads postdistrikt.
9. Røvasdalen i Mo herred, Nordlands amt, Bodø postdistrikt, i bipostruten Skonseng—Røvasdalen.
10. Sjølstad paa dampskibsanløbsstedet Aabogen i Foldereids herred, nordre Trondhjems amt, Namsos postdistrikt.
11. Slevik paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Onsø herred, Smaalenenes amt, Fredrikstads postdistrikt,
12. Vik i Vesteraalen paa dampskibsanløbsstedet Vik i Hadsels herred, Nordlands amt, Svolværs postdistrikt.
13. Vingvaagen paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Agdenes herred, søndre Trondhjems amt, Trondhjems postdistrikt.

Fra og med indeværende aar vil Kalle postaabneri i Svolværs postdistrikt alene blive holdt i virksomhed i fisketiden (1ste januar—30te april).

10 mai. **Kongelig kundgjørelse***), hvorved det i henhold til § 2 i lov om kvarantæneväesenet af 12te juli 1848 kundgjøres, at Birma samt byerne Perth, Freemantle og Geraldton i Vestaustralien skal indtil videre ansees smittede af den orientalske pest, og bliver de i ovennævnte lov og i plakat af 13de oktober 1900 indeholdte bestemmelser med hensyn til kvarantæne m. v. i anledning af pest straks at bringe i anvendelse.

*) Bekjendtgj. 15de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 18.

Samtidig kundgjøres, at byerne Durban, Port Elisabeth og East London i britisk Sydafrika samt Osaka og Schimonoseki i Japan, der ved kundgjørelser af 24de mars og 29de mai 1903 samt 27de januar 1906 erklæredes smittede af pesten, ikke længere skal ansees pestsmittede. 10 mai.

Kongelig resolution *), hvorved de af herredstyret for Vaaler herred, Hedemarkens amt, i møde den 14de februar 1906 vedtagne regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand i henhold til lov om indskrænkning i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juni 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896 approberes som gjældende indtil videre. 10 mai.

Kongelig resolution *), hvorved de af herredstyret for Høvaag herred, Nedenes amt, i møder den 4de og 20de december 1905 samt 9de mars 1906 vedtagne regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand i henhold til lov om indskrænkning i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, approberes som gjældende indtil videre. 10 mai.

Kongelig resolution **), hvorved i henhold til § 1 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854 meddeles approbation som gjældende indtil videre paa et udkast til reglement for brandvæsenets ordning i fiskeværet Svolværs bygnings- og brandkommune i Vaagans herred, Nordlands amt. 10 mai.

Kongelig resolution *), hvorved der meddeles stadfæstelse paa den af herredstyret for Sandsvær herred, Buskeruds amt, i møder den 10de februar og 28de april 1905 fattede beslutning angaaende forandring i de ved kongelig resolution af 15de juni 1901 approberede skogbrandregler for Sandsvær herred. 10 mai.

Kongelig resolution ***), hvorved der i henhold til § 4 i lov indeholdende tillæg til og forandringer i lovgivningen om brandvæsenet af 26de august 1854 meddeles approbation paa den af Narviks kommunestyre i møde den 16de mars 1906 vedtagne forandring i § 17a i det ved høieste resolution af 17de mai 1904 approberede reglement med takst for feiervæsenet i nævnte by. 10 mai.

Forandringen er saalydende:

»for skorstene og lodpiber samt rør, der benyttes som piber, pr. meter 4 øre.«

*) Bekjendtgj. 15de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 18, hvor reglerne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 15de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 18, hvor reglementet er indtaget.

***) Bekjendtgj. 15de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 18, hvor forandringen er indtaget.

10 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles ladestedet Lillesand saadan dispensation fra nævnte lovs § 1, at der indtil videre tillades opført træbygninger sammesteds overensstemmende med bestemmelserne i lovens § 3, 2den passus, udenfor nedenstaaende af kommunestyret i møde den 24de mai 1905 vedtagne grænser:

»Fra havnen ved dampskibsbryggen langs jernbanelinjen til grænsegjærdet mellem B. Birkelands og Conrad Olsens eiendomme (paa kartet betegnet med A). Derfra i ret linje langs dette gjærde til dammen ved Fjeldals forhenværende sagbrug B; derfra følges Sandsbækken til skjæringspunktet af den rette linje, trukket mellem stenvarden om telegrafpælen paa jernbanelinjens vestre side C og bygrænsens hjørnebolt D, langs denne linje til E (10 meter fra D). Derfra i ret linje langs middelskolens sydvestre facade over Brentemogaden til F, hvor grænsen mellem Johannes Jensens og J. L. Henschiens eiendomme skjærer Storgaden; derfra i ret linje til brandkummen i Nygaardsgaden ved tingsalens nordøstre hjørne G; derfra i ret linje langs grænsen af kommunens eiendom Kirkeheien til S. N. Hansens gade H, langs denne gade til havnen.«

10 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for rigets kjøbstæder meddeles stadfæstelse paa en af Narvik formænd og repræsentanter under 8de juli og 19de november 1903 fattet beslutning angaaende fælgebredden for kjøreredskaber, saalydende:

»Til al læskjøring paa byens gader maa ikke benyttes:

a. Kjærrer og enspændte 4-hjulede kjøreredskaber med mindre fælgebredde end 7,6 cm. (3″ engelsk).

b. Tospændte 4-hjulede kjøreredskaber med mindre fælgebredde end 10,15 cm. (4″ engelsk).

Ved anvendelse af fjedre kan fælgebredden indskrænkes til resp. 6,25 cm. ($2^1/_2$″ engelsk) og 7,6 cm. (3″ engelsk).

Sværere lastvogne for tre eller flere heste skal have mindst 12 cm. ($4^3/_4$″ engelsk) fælgebredde.

Vogne til stenkjøring og renovationskjøring skal være forsynet med slæbsko af 55 cm.s længde, hvoraf 40 cm. plan glideflade og forreste rand ophøiet 5 cm. Deres mindste tilladte tykkelse 6 mm. og bredde 15 cm.

Paa 4-hjulede vogne maa forhjulenes diameter ikke være under 65 cm., og paa 2-hjulede vogne maa hjulenes diameter ikke være under 80 cm.«

---

*) Bekjendtgj. 15de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 18.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 efter derom af Gran, Vardal og Brandbu herredsstyrer indgivne andragender bestemmes, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Gran, Vardal og Brandbu herreder i Kristians amt. 10 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov ang. indskrænkning i brugen af redskaber til saltvandsfiskeri af 28de april 1888 § 1 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt udenfor kysten af Avaldsnes, Torvestad, Aakre, Skudenes og Skaare herreder samt inden de til ladestederne Kopervik og Skudeneshavn samt kjøbstaden Haugesund hørende sjødistrikter, Stavanger amt, at benytte dynamit eller andet sprængstof til fangst af saltvandsfisk. 10 mai.

Kongelig resolution*), hvorved følgende bestemmelser angaaende fremmede krigsskibes adgang til norske havne fastsættes: 10 mai.

1. Intet fremmed krigsskib maa — med undtagelse af de i punkt 4 nævnte — indløbe i norsk krigshavn eller marinestation uden dertil paa forhaand erhvervet tilladelse af hans majestæt kongen.
2. Som krigshavn eller marinestation ansees for tiden følgende dele af den norske kyst:
   Kristianiafjorden indenfor Bastø.
   Tønsbergfjorden indenfor Natholmen, østre Vakerholmen fyr, Mogerøtangen fyr, Vallø fyr.
   Kristianssands havn med farvandet indenfor Fredriksholm, Oksø fyr, Grønningen fyr, Torsø fyr.
   Bergens havn og indløbene dertil:
   a) Byfjorden indenfor Hjelteskjær-Stangen,
   b) De nordre indløb indenfor Herlø—Agnø—Bognø.
   Trondhjemsfjorden indenfor Agdenes befæstninger.
   Vardø havn.
3. Til rigets aabne havne er adgangen for fremmede krigsskibe i almindelighed fri, dog med den indskrænkning, at uden særskilt tilladelse maa ikke flere end 3 saadanne fartøier, tilhørende samme nation, opholde sig i samme havn eller paa samme ankerplads, og at opholdet ikke uden særskilt tilladelse maa udstrækkes til mere end 14 dage.
4. Fra de i punkt 1 og 3 nævnte hovedregler undtages:
   a. Skoleskibe, skibe, bestemte for fiskeopsyn, for hydrografiske arbeider og andre videnskabelige øiemed, selv om de er krigsskibe.

*) Bekjendtgj. 15de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 18.

10 mai. b. Krigsskibe, paa hvilket fremmed nations statsoverhoved befinder sig, og fartøier, som ledsager dette.
c. Krigsskibe, der befinder sig i aabenbar havsnød, hvilke altid kan søge tilflugt i rigets havne.

5. Ethvert paa norsk havn eller norsk ankerplads liggende fremmed krigsskib har — selv om det efter foranstaaende skulde have ret til at ligge sammesteds — efter modtaget paalæg naarsomhelst at lette anker og forlade havnen inden 6 timer eller bytte ankerplads efter nærmere anvisning.

6. Er kommandanten i tvil om, hvorvidt et ankommende fartøi bør indlades eller et ankommet fartøi tillades at forblive indenfor krigshavnens omraade, har han telegrafisk at indhente forsvarsdepartementets bestemmelse.

7. Under fart inden norsk farvand er det forbudt fremmed krigsskib at tage anden vei end den almindelige seilled.

8. Fra fremmed krigsskib, som opholder sig i norsk havn, er det forbudt uden særskilt tilladelse at betræde omraade, hvor der findes batteri, befæstning eller andre militære anlæg, saavelsom omraader, som er indhegnede af militær myndighed.

9. Hans majestæt kongen forbeholder sig, om riget maatte blive indviklet i krig, saavelsom i krigstid under rigets neutralitet, at gjøre saadanne forandringer i foranstaaende bestemmelser, som for hvert enkelt tilfælde maatte findes ønskelige.

10 mai. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til § 55 i lov om kirker og kirkegaarde af 3dje august 1897 meddeles tilladelse til, at der for Rødøen kapel i Holm sogn af Veø prestegjæld inden Indre Romsdals provsti i Trondhjems stift oprettes et særskilt kirketilsyn, bestaaende af sognepresten og to af Holm sognestyre valgte, inden kapeldistriktet bosatte medlemmer, som i fornødent fald begge kan vælges udenfor kredsen af sognets formænd.

10 mai. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

I. At kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til af odelsløsningssummen m. v. for den til prestegaard for sognepresten i Aadalen prestegjæld i Kristiania stift i sin tid indkjøbte eiendom Viker at anvende:
a) det fornødne til indkjøb af gaarden Enger, g.nr. 17, br.nr. 6, af skyld 52 øre, i Aadalen til brug og beboelse for sognepresten i Aadalen,
b) det fornødne til dækkelse af udgifter ved den nævnte eiendoms indkjøb samt ved udbedring af de eiendommen paastaaende bygninger m. v.

II. At den efter forannævnte indkjøb etc. tilbageværende del af den omhandlede odelsløsningssum m. v. fremdeles, indtil anderledes maatte blive bestemt, bliver at forvalte under oplysningsvæsenets fond som en Aadalen sogneprestembede tilliggende kapital, hvoraf de aarlige renter, efter fradrag af inkassationssalær, udbetales sognepresten. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 10 mai.

I. At en apoteker i Levanger meddeles bevilling til fra den tid, hans eftermand er udnævnt og har overtaget Levanger apotek, eller forsaavidt dette ikke er skeet inden 1ste januar 1907, da fra denne dag at drive det ved kongelig resolution af 6te oktober 1900 oprettede apotek »St. Olaf« i Trondhjem paa de ved love om apotekerbevillinger af 25de februar 1860 og 6te juni 1877 og kongelig resolution af 10de december 1850 bestemte vilkaar og mod, at han afstaar til staten frit for heftelser sit nuhavende apothekerprivilegium i Levanger samt endvidere med forskjellige forpligtelser.

II. — — — — — — — — — — — — — — — —

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 10 mai.

1. At der oprettes ulønnede, under generalkonsulatet i Melbourne henhørende, konsulater
   i Brisbane for kolonien Queensland,
   i Port Adelaide for kolonien South Australia,
   i Hobart for kolonien Tasmania,
   i Perth for kolonien Western Australia med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 250,00,
   i Wellington for kolonien New Zealand,
   samt at der tillægges et vicekonsulat
   i Freemantle, under konsulatet i Perth, et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 250,00.
2. At de ovennævnte tvende kontorbidrag bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning.

Kongelig resolution, hvorved der i La Paz oprettes et ulønnet norsk generalkonsulat med distrikt omfattende republiken Bolivia. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes ulønnede konsulater, henhørende under generalkonsulatet i Havana: 10 mai.

I Nassau med distrikt omfattende Bahamaøerne,

i Bridgetown, Barbados, med distrikt omfattende de britiske »Windward Islands«, St. John, Antigua, med distrikt omfattende de britiske »Leward Islands«,

i Port of Spain med distrikt omfattende de britiske øer Trinidad og Tobago,

10 mai. i Kingston med distrikt omfattende den britiske ø Jamaica,
i Belize med distrikt omfattende britisk Honduras,
i St. Thomas med distrikt omfattende de danske besiddelser i Vestindien,
i Fort-de-France med distrikt omfattende de franske besiddelser i Vestindien,
i Willemstad med distrikt omfattende de hollandske besiddelser i det caraibiske hav,
i Port-au-Prince med distrikt omfattende republiken Haiti,
i Santo Domingo med distrikt omfattende republiken Santo Domingo,
i Cartagena med distrikt omfattende Columbias departementer ved det caraibiske hav.

10 mai. **Kongelig resolution**, hvorved der i Suva*) oprettes et ulønnet norsk konsulat med distrikt omfattende Fiji-, Gilberts-, Phønix-, Ellice-, Santo-Cruz-, Isabel- og Venskabsøerne, den britiske del af Salomonsøerne samt Ny Hebriderne og øvrige britiske Stillehavsøer, som ikke i administrativ henseende henhører under „Australien Commonwealth" eller New Zealand.

10 mai. **Kongelig resolution**, hvorved
1. den under 30te november 1904 undertegnede konvention med undertegningsprotokol mellem Norge og Sverige og Belgien angaaende voldgift notificeres;
2. det bestemmes, at ratifikationsdokument til nævnte konvention med undertegningsprotokol bliver at udfærdige for derefter at udveksles mod hans majestæt Belgiernes konges ratifikation af konventionen med undertegningsprotokol.

10 mai. **Kongelig resolution**, hvorved regjeringens departement for handel, sjøfart og industri bemyndiges til at udfærdige foreløbige bestemmelser**) om transport m. m. af sprængbare, ildsfarlige og etsende stoffe i medfør af § 69 i lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903.

10 mai. **Kongelig resolution**, hvorved efternævnte ved statskontrollen med skibes sjødygtighed ansatte funktionærer:
a. skibsinspektører,
b. tilsynsmænd,
c. det norske Veritas besigtelsesmænd,

*) Overført til Levuka (kgl. resol. 26de mai 1906).
**) Udfærdiget under 7de august 1906.

d. mænd, opnævnte af sjøfartskontoret for enkelt leilighed i henhold til lov om offentlige tjenestemænds skyds- og kostgodtgjørelse af 10de juli 1894 § 25, tilstaaes skydsgodtgjørelse efter det i ovennævnte lovs § 2 indeholdte regulativ samt kostgodtgjørelse som efter samme lovs § 17 for 2den klasse bestemt. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved den af stortinget under 7de april 1906 fattede beslutning om fribefordring med statens jernbaner for de i sygepleien virkende personer i kommende sommerferie befales tagen tilfølge. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 10 mai.

I.

At følgende regler anordnes for bestyrelsen af Nordsjø—Skienskanalen og Bandak—Nordsjøkanalen:

§ 1. Nordsjø—Skienskanalen og Bandak—Nordsjøkanalen er underlagt samme styre, men har særskilt regnskab og særskilte takster.

§ 2. Styret bestaar af 5 medlemmer, hvoraf amtmanden i Bratsberg amt, som er selvskreven formand. 1 af medlemmerne skal være fra Skien og vælges af Skiens formandskab. Af de 3 øvrige, der vælges af Bratsbergs amtsting, skal mindst 1 være fra herrederne Lunde, Kviteseid, Laardal, Mo, Nissedal, Vinje eller Rauland; de øvrige fra de herreder, som trafikerer den nedre kanal.

Samtlige 4 medlemmer fungerer i 4 aar, saaledes at der udtræder 2 hvert andet aar, første gang efter lodtrækning.

Paa samme maade vælges suppleanter for hvert enkelt medlem.

I styrets møder afgjør flertallet sagerne; ved stemmelighed gjør formandens stemme udslaget. Til beslutningsdygtigt møde kræves, at der mindst er 4 medlemmer tilstede, hvoraf mindst 1 fra de herreder, der trafikerer den øvre kanal.

Som formand i kanalernes bestyrelse tilstaaes amtmanden i Bratsberg amt en aarlig godtgjørelse af kanalernes midler efter nærmere bestemmelse af departementet for de offentlige arbeider.

§ 3. Kanalernes daglige og løbende forretninger udføres af en dirftsbestyrer, der tillige er regnskabsfører, og som med 6 maaneders opsigelse fra begge sider antages af departementet for de offentlige arbeider efter forslag af kanalstyret. Paa samme maade bestemmes driftsbestyrerens løn.

Dersom det af departementet for de offentlige arbeider bestemmes, at der under driftsbestyreren skal ansættes en assistent, foregaar ansættelsen og bestemmelsen af hans løn paa samme maade som for driftsbestyreren bestemt.

10 mai. § 4. Kanalernes budgetter forøvrigt vedtages, og deres regnskaber decideres af amtstinget i forening med Skiens formandskab. Flertallet af den hele forsamling afgjør sagerne; i tilfælde af stemmelighed gjør amtstingets opmand udslaget.

Et aftryk af budgetforslagene tilstilles departementet for de offentlige arbeider, til hvilket ligeledes et aftryk af regnskaberne for det forløbne aar indsendes.

Takster og reglementer for kanalernes benyttelse fastsættes ved kongelig resolution efter indhentet erklæring fra amtstinget og fra Skiens kommunestyre.

§ 5. Det offentlige forbeholdes adgang til gjennem kanaldirektøren naarsomhelst at inspicere kanalerne og deres indretninger. Saadan inspektion bliver at foretage mindst en gang aarlig.

Endvidere forbeholdes der det offentlige ret til gjennem departementet for de offentlige arbeider at kræve truffet de foranstaltninger og udført de arbeider, der af nævnte departement ansees nødvendige til kanalernes forsvarlige vedligehold og drift.

§ 6. Med hensyn til den tekniske udførelse af større arbeider bør driftsbestyreren, efter at have forelagt sagen for kanalstyret, indhente approbation af kanaldirektøren.

§ 7. Amtstinget og Skiens formandskab vælger i forening 2 revisorer, som udfærdiger antegnelser til kanalregnskaberne. Valget gjælder for 2 aar.

§ 8. Forsaavidt amtmanden ikke er enig i en af kanalstyret eller Bratsberg amtsting og Skiens formandskab fattet beslutning vedkommende kanalerne, kan han, om han dertil finder grund, forelægge sagen for departementet for de offentlige arbeider til endelig afgjørelse.

Salg, bortleie eller anden beheftelse af kanalernes faste eiendomme eller eiendomsherligheder maa ikke foretages af kanalstyret uden approbation af amtstinget og Skiens formandskab, ligesom betingelserne herfor paa forhaand maa være godkjendt af departementet.

II.

At disse regler, der forbliver gjældende indtil videre, træder i kraft straks, dog saaledes, at den kontrakt angaaende salg af Bandak—Nordsjøkanalens vandfald, der i henhold til paagaaende forhandlinger maatte blive afsluttet, bliver, uden forelæg for Skiens formandskab, at forelægge departementet for de offentlige arbeider til vedtagelse, forinden salget fuldbyrdes.

10 mai. **Kongelig resolution,** hvorved i henhold til §§ 25 og 26 i lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 tillades brugene ved Drammenselven at foretage en regulering af Tyrifjorden i det væsentlige overensstem-

mende med den af afdelingsingeniør Kristensen under 26de januar 1904 afgivne plan, paa betingelse af, at dammens manøvrering skal foregaa efter et af kongen approberet reglement, samt at der for mulig skadeserstatning i anledning af foretagendet af ansøgerne tilveiebringes betryggende sikkerhed for et beløb af kr. 5 000,00 efter arbeidsdepartementets nærmere bestemmelse. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved der bl. a. meddeles approbation paa det i generalforsamling den 25de april 1905 vedtagne udkast til plan for Ullensakers gjensidige brandforsikringsforening for bygninger, saaledes at foreningen kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder, dog med en enkelt forandring. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa den i generalforsamling den 8de mars 1905 vedtagne forandring i § 4 i den for Vestre Slidre herreds gjensidige brandforsikringsforening for bygninger ved høieste resolution af 8de oktober 1897, jfr. høieste resolution af 26de juni 1900, approberede plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa de i generalforsamling den 8de november 1905 vedtagne forandringer i §§ 4 og 25 i den for Selje herreds gjensidige brandforsikringsforening for bygninger ved høieste resolution af 16de mars 1895 approberede plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa den i generalforsamling den 6te januar 1906 vedtagne forandring i § 1, 2det passus i den for Høilandets gjensidige brandforsikringslag for bygninger og løsøre ved høieste resolution af 12te november 1900, jfr. høieste resolution af 16de november 1903, approberede plan, saaledes at laget fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa de i generalforsamling den 22de februar 1906 vedtagne nye love for Hevne brandassuranceforening, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 10 mai.

Kongelig resolution, hvorved approbation meddeles paa den af generalforsamlingen i Kristiania almindelige 10 mai.

10 mai. gjensidige forsørgelsesanstalt den 30te april 1906 vedtagne forandring af § 2 i anstaltens ved resolutioner af 13de april 1891 og 13de juli 1905 approberede plan.

10 mai. **Kongelig resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Røros sparebank i møder den 16de december 1905 og 28de april 1906 vedtagne forandringer af §§ 13, 14, 18 og 21 i bankens ved høieste resolution af 25de februar 1890 stadfæstede plan.

10 mai. **Kongelig resolution,** hvorved bestyrelsen, anvendelsen og forvaltningen af „Understøttelsesfondet for de i krigen blesserede og faldnes efterladte" skal indtil videre gjælde følgede regler:

A.

1. Bestyrelsen af det under krigsaarene i begyndelsen af det 19de aarhundrede dannede „Understøttelsesfond for de i krigen blesserede og faldnes efterladte" udøves af forsvarsdepartementet, der har at ansætte og føre kontrol med fondets regnskabsfører og kasserer.
2. Fondets kapital forvaltes af forsvarsdepartementet og frugtbargjøres:
   a. ved anbringelse mod betryggende pantesikkerhed i faste eiendomme paa land og i by;
   b. ved indkjøb af aktier i Norges bank og Hypothekbanken og
   c. ved indsættelse i autoriserede sparebanker,

   dog saaledes, at ikke mere end indtil tilsammen $^1/_4$ af fondets kapital maa anbringes paa de under b og c anførte maader og heraf indtil $^2/_3$ som under b og indtil $^1/_3$ som under c anført.

B.

1. Den for fondet nu anordnede „kommission", bestaaende af 2 stabsofficerer, en af borgermestrene i Kristiania samt en respektabel borger af samme by, vedbliver som saadan og vaager over midlernes anvendelse overensstemmende med fondets øiemed.
2. Kommissionens medlemmer bliver, efterhaanden som vakance i vedkommende medlemsplads maatte indtræde, at beskikke ved resolution paa regjeringsvei.

C.

1. I krigstilfælde skal „kommissionen" have ret til at disponere over 1 aars renteindtægt af fondets kapital overensstemmende med fondets øiemed, saaledes som dette nærmere er angivet i en skrivelse fra prins Christian August til den kgl. interimistiske regjering af 27de juli 1808.

2. Understøttelse af længere varighed til i krig saarede og faldnes efterladte bliver derimod at give ved resolution paa regjeringsvei og derefter at forelægge stortinget til revision. 10 mai.
3. Forøvrigt maa fondets midler ikke anvendes uden stortingets samtykke.

D.

Over fondets indtægter og udgifter bliver hvert aar at aflægge regnskab, der bliver at revidere af revisionsdepartementet.

Ekstrakt af regnskabet bliver at indtage i „anhang" til statsregnskabet, ligesom en saadan bliver at tilstille kommissionen.

Skrivelse fra handelsdepartementet til sorenskriveren i Vardø, hvorved der i anledning af en forespørgsel om, hvorvidt der skal beregnes gebyr for registrering af et adkomstdokument, hvorved et fartøi er gaaet over til udenlandsk eie, meddeles, at adkomstdokument til udlænding, der medfølger som legitimation for skibets udslettelse af vedkommende norske skibsregister, ikke antages at burde registreres, idet det efter skibsregisterlovens § 28 maa ansees for tilstrækkeligt, at adkomstdokumentet, om det medsendes anmeldelsen til skibsregisteret angaaende skibets salg til udlandet, alene betragtes som bevis for anmeldelsens rigtighed. 10 mai.

Om erlæggelse af gebyr for adkomstdokumentet kan der derfor ikke blive tale.

Skrivelse fra handelsdepartementet til amtmanden i Finmarkens amt. 10 mai.

Under 25de januar d. a. blev en bestyrer af en mineralvandfabrik af bystyret med 11 mod 6 stemmer meddelt bevilling til smaasalg af alkoholsvagt øl, „mod at der ogsaa i kassevis sælges udelukkende alkoholsvagt øl". Denne beslutning blev approberet af amtmanden under 1ste februar d. a. Da vedkommende har negtet at indgaa paa denne betingelse og begjæret sagen forelagt departementet til udtalelse, har magistraten under 5te f. m. direkte indsendt sagens samtlige dokumenter.

Departementet skal bemærke: De bevillinger til smaasalg af øl, som bliver at meddele ifølge lov af 17de mai 1904, giver ret til smaasalg af alle sorter øl, hvorfor ogsaa bevillingerne overensstemmende med den af departementet i henhold til lovens § 21 (jfr. § 34) udfærdigede formular nr. 11 skal lyde paa „øl" i almindelighed, ikke paa nogen bestemt sort. Det er derfor ikke stemmende med lovens forudsætninger, naar bevilling er meddelt til smaasalg alene af alkoholsvagt øl.

Ifølge lovens § 34 skal ved de heromhandlede bevillingers udøvelse og varighed gjælde det samme, som i lovens § 19 er

10 mai. foreskrevet om skjænkning. Andre bestemmelser end de, som kan gives i medhold heraf, antages ikke at kunne knyttes til smaasalgsbevillinger; disse bestemmelser og de tidsindskrænkninger, som i henhold til § 40, jfr. § 27, af bystyret i almindelighed maatte være fastsatte, er derfor ogsaa de eneste, som bliver at indtage i de udfærdigede bevillinger (se formular nr. 11, anmærkning).

Naar Hammerfest bystyre har gjort den omhandlede bevilling betinget af, at vedkommende heller ikke i partier maa sælge andet øl end alkoholsvagt, er denne betingelse — som ogsaa udtalt af amtmanden og politimesteren i Vestfinmarken — ikke hjemlet i loven og overtrædelse af samme ikke strafbar. Dette er ogsaa stemmende med, hvad departementet har udtalt ved tidligere leiligheder, hvor der til salgs- og skjænkebevillinger har været knyttet ulovhjemlede bestemmelser.

Samtidig skal departementet bemærke, at i de byer, hvor bystyret meddeler salgs- og skjænkebevillingerne og ikke har delegeret denne myndighed til magistrat og formandskab (§ 20, 1), kommer reglerne i formandskabsloven for kjøbstæderne, dens § 39 til anvendelse. Da Hammerfest bystyres beslutning er fattet med mindre end $^2/_3$ flertal, skulde beslutningen altsaa rettelig have været gjenstand for gjentagen behandling.

Herom bedes vedkommende underrettet.

$^{10}/_{12}$ mai. **Noter***), udvekslede mellem den franske udenrigsminister og den norske legation i Paris under 10de og 12te mai 1906 angaaende gjensidig godtagelse i Norge og i Frankrige af den i de almindelige skibsdokumenter anførte drægtighed som grundlag for opkrævning af skibsfartsafgifter.

Gjenpart af note af 10de mai 1906 fra den franske udenrigsminister til den norske legation i Paris.

(Oversættelse).

Monsieur
le Chargé d'Affaires.

Hr.
Chargé d'Affaires.

Depuis l'entrée en vigueur, à la date du 1er Juillet 1904, du décret du 22 Juin précédent, la méthode de jaugeage des navires appliquée en France est devenue la même que celle usitée en

Efterat den 1ste juli 1904 dekretet af 22de juni næstfør er traadt i kraft, er den i Frankrige anvendte skibsmaalingsmethode blevet den samme som den, der benyttes i England, og

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

Angleterre et pratiquée par la plupart des pays maritimes, notamment par la Norvège.

Dans ces conditions, le Gouvernement français a l'honneur de proposer au Gouvernement Norvégien que dorénavant la jauge inscrite dans les papiers de bord délivrés aux navires français et norvégiens par les autorités compétentes de leurs pays respectifs soit admise dans l'autre pays comme base pour la perception des droits de navigation, sous la réserve que, si des différences importantes venaient à être constatées entre la jauge française et la jauge norvégienne, les administrations norvégienne et française auraient respectivement l'une et l'autre le droit de rectifier le tonnage pour la perception des droits.

Agréez, etc.

(s.) **Léon Bourgeois.**

Gjenpartens rigtighed bekræftes.

Den norske legation i Paris den 12te mai 1906.

(L. S.) **Waldemar Eckell,**
chargé d'affaires p. i.

som anvendes af de fleste sjø- $^{10}/_{12}$ mai.
farende nationer, specielt af Norge.

Under disse omstændigheder har den franske regjering den ære at foreslaa for den norske regjering, at den drægtighed, som er anført i de skibspapirer, som udleveres til franske og norske skibe af de kompetente myndigheder i deres respektive lande, herefter skal godtages i det andet land som grundlag for opkrævningen af skibsfartsafgifter, med det forbehold, at hvis der skulde blive konstateret betydelige uoverensstemmelser mellem den franske og den norske udmaaling, skal vedkommende norske, respektive franske myndighed have ret til at berigtige drægtigheden for opkrævningen af afgifterne.

Modtag, etc.

(undert.) **Léon Bourgeois.**

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det kongelige udenrigsdepartement, 2den afdeling, Kristiania, den 2den juni 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef.

Gjenpart af note af 12te mai 1906 fra den norske legation i Paris til den franske udenrigsminister.

Par une lettre, en date du 10 de ce mois, constatant que, depuis l'entrée en vigueur, à la date du 1er Juillet 1904, du décret du 22 Juin précédent,

(Oversættelse).

I skrivelse af 10de ds., i hvilken konstateres, at den i Frankrige anvendte skibsmaalingsmethode, efterat den 1ste juli 1904 dekretet af 22de juni

$^{10}/_{12}$ mai. la methode de jaugeage des navires appliquée en France est devenue la même que celle usitée en Angleterre et pratiquée par la plupart des pays maritimes, notamment par la Norvège, Votre Excellence a bien voulu, au nom du Gouvernement français, proposer que dorénavant la jauge inscrite dans les papiers de bord délivrés aux navires norvégiens et français par les autorités compétentes de leurs pays respectifs, fût admise dans l'autre pays comme base pour la perception des droits de navigation, sous la réserve que, si des différences importantes venaient à être constatées entre la jauge norvégienne et la jauge française, les administrations française et norvégienne auraient respectivement l'une et l'autre le droit de rectifier le tonnage, pour la perception des droits.

En réponse, j'ai l'honneur, conformément aux instructions reçues, de faire savoir à Votre Excellence que le Gouvernement norvégien accepte cette proposition sous la réserve faite par le Gouvernement français et reproduite ci-dessus.

Veuillez agréer, etc.

(s.) Le Chargé d'Affaires p. i.
Waldemar Eckell.

Gjenpartens rigtighed bekræftes.

Den norske legation i Paris den 12te mai 1906.

(L. S.) **Waldemar Eckell,**
chargé d'affaires p. i.

næstfør er traadt i kraft, er blevet den samme som den, der benyttes i England, og som anvendes af de fleste sjøfarende nationer, specielt af Norge, har Deres Excellence i den franske regjerings navn godhedsfuldt foreslaaet, at den drægtighed, som er anført i de skibspapirer, som udleveres til norske og franske skibe af de kompetente myndigheder i deres respektive lande, herefter skal godtages i det andet land som grundlag for opkrævningen af skibsfartsafgifter, med det forbehold, at hvis der skulde blive konstateret betydelige uoverensstemmelser mellem den norske og den franske udmaaling, skal vedkommende franske, respektive norske myndighed have ret til at berigtige drægtigheden for opkrævningen af afgifterne.

Som svar har jeg overensstemmende med modtagne instruktioner den ære at meddele Deres Excellence, at den norske regjering antager dette forslag med det af den franske regjering tagne og ovenfor gjengivne forbehold.

Modtag, etc.

(undert.) **Waldemar Eckell,**
chargé d'affaires p. i.

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det kongelige udenrigsdepartement, 2den afdeling, Kristiania, den 2den juni 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef.

Skrivelse fra handelsdepartementet til stiftamtmanden i Kristianssands stift i anledning af en modtagen udtalelse fra by- og raadstuskriveren i Kristianssand samt udtalelse fra børskomiteen sammesteds angaaende en af byskriveren forlangt godtgjørelse for udfærdigelse af opgaver til brug ved børsregnskaberne over af- og tilgang blandt handelsborgere, tilgang blandt skipperborgere samt dividende i konkursboer m. v. for aarene 1902, 1903 og 1904. 12 mai.

Departementet bemærker, at byskriveren antages forpligtet til uden godtgjørelse at meddele opgave til børsen over de af ham i aarets løb udfærdigede handels- og skipperborgerskaber samt handelsbreve for kvinder; jfr. instruktion for børskommissæren i Kristiania af 15de januar 1820, 3die post litr. b. Derimod antages der ikke at paahvile ham nogen saadan pligt, forsaavidt angaar de øvrige i hans regning omhandlede opgaver.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Buskerud amt i anledning af en indkommen forespørgsel om, hvorledes der bliver at forholde ved behandlingen af en sparebanks klager i forligelseskommission i det tilfælde, at en af sparebankens direktører er valgt til forligelseskommissær og en anden af dens direktører samt en suppleant i bankens direktion er valgt til suppleanter for forligelseskommissærerne. I anledning heraf meddeles, at departementet overensstemmende med hvad man ved tidligere lignende leiligheder har udtalt, jfr. saaledes departementets i Lovtidenden indtagne skrivelser af 21de april 1879, 30te april og 20de december 1881 samt 30te august 1894, antager, at en sparebankdirektør i henhold til forligelseslovens § 13 bør ansees som inhabil til at fungere i bankens sager. Derimod antager departementet, at en suppleant i en sparebanks direktion, som kun en enkelt gang fungerer i banken som direktør, ikke i almindelighed bør ansees inhabil som forligelseskommissær ved behandlingen af bankens sager. Under andre omstændigheder vil derimod efter departementets mening forholdet kunne blive at bedømme paa anden maade, ligesom det maa antages, at vedkommende er inhabil i de sager, med hvilke han i egenskab af bankdirektør har havt befatning. 15 mai.

Kongelig resolution *), hvorved i henhold til den i de indledende bestemmelser i toldtarifen i § 3 i begyndelsen givne bemyndigelse bestemmes: 18 mai.

At de indledende bestemmelser i toldtarifens § 3 forandres saaledes,

*) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 19.

18 mai. at den toldfri indførsel i henhold til paragrafens nr. 1 for eftertiden ikke er tilladt til de i syd for Vingers østmark liggende distrikter;

at bestemmelsen i nr. 2 skal lyde som følger:

»Vareførsel fra Sverige til Norge over Iddefjorden og Svinesund østenfor Sponviks skandse i færge, pram eller baad, som efter de i Sverige gjældende maaleregler er under 4 tons netto-drægtighed, eller om vinteren over isen skal med hensyn til toldvæsenet ansees som landværts indførte, forsaavidt de ikke enten sjøværts er førte til den svenske side af nævnte færgested eller fjord og derfra siden overførte til den norske side, eller de er overførte til den sidste for derfra umiddelbart at bringes videre sjøværts«; og

at bestemmelsen under nr. 3 skal lyde som følger:

»Hvis i grænsetrakterne nogen eier eller bruger eiendom paa begge sider af grænsen, og disse eiendomme enten grænser umiddelbart til hinanden eller er saaledes beliggende, at af standen mellem eiendommenes nærmeste grænser ei overstiger 20 km., kan udsæd, kreaturer og redskaber, som behøves for eiendommens drift, føres toldfrit over grænsen til Norge.«

18 mai. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes:

I. at den af stortinget i møde den 10de april 1906 fattede beslutning angaaende udredelse af afsavnsgodtgodtgjørelse af oplysningsvæsenets fond til sognepresten i et vordende Ullern prestegjæld i Kristiania stift befales tagen tilfølge.

II. Fra 1ste juli 1906 at regne skal Vestre Aker prestegjæld deles i to kald, Vestre Aker og Ullern, efter den nedenfor beskrevne delelinje saaledes, at hvad der ligger østenfor denne lægges til Vestre Aker, og hvad der ligger vestenfor til Ullern prestegjæld.

Delelinjen udgaar fra grænsen mod Kristiania by ved Frogner gaards sydvestre grænse, hvilken følges hen til Skøiengaardenes nordøstre grænse og gaar saa videre langs denne op til øvre Smestads nordøstre grænse, der følges til østre Holmen; derefter langs grænsen mellem denne gaard og øvre Smestad til Holmenkolveien, som følges op til Vestre Holmens nuværende hovedbøl. Dettes syd-, vest- og nordgrænse følges tilbage til Holmenkolveien, derpaa videre langs Holmenkolveien til det punkt, hvor denne ovenfor Besserud støder sammen med Ankerveien; derpaa hen til Hofskogen langs dennes østre og nordre grænse og langs Voksengaardenes østre grænse over Tryvandene hen til grænsen mellem Sørkedalens og Nordmarkens skolekredse, som følges op til Langlien.

III. Til Ullern sognepresteembede henlægges: 18 mai.
a) samtlige inden prestegjældet faldende prestelige indtægter;
b) den erstatning af prestegaardsfondet, den embedskapital og den indløste og uindløste jordafgift, som nu tilligger Vestre Aker sognekald;
c) en midlertidig godtgjørelse af oplysningsvæsenets fond for afsavn af en embedsgaard, stor kr. 800,00 aarlig.

IV. Saavel i Vestre Aker som i Ullern prestegjæld bliver der at ansætte en kaldskapellan, som tillægges i løn:
a) hver det beløb, hvormed sogneprestembedets indtægter overstiger kr. 4 000,00 aarlig, indtil et beløb af kr. 2 500,00 om aaret; beløbet bliver af sognepresterne at udrede med en fjerdedel hvert kvartal;
b) i henhold til lov om salg af det overflødige af embedsgaarde af 19de juni 1882 § 14, sidste punktum, et midlertidigt bidrag af prestegaardsfondet, som for kaldskapellanen i Vestre Aker fastsættes til kr. 300,00 og for kaldskapellanen i Ullern til kr. 550,00 aarlig. Bidragene bortfalder eller nedsættes, naar de i post a) omhandlede bidrag naar op til kr. 2 500,00 aarlig, eller de i forbindelse med prestegaardsfondets tilskud overstiger dette beløb.

V. Presterne i Vestre Aker bliver at ansætte med forpligtelse til:
1) at betjene en kirke til i prestegjældet;
2) at finde sig i de bestemmelser, som maatte blive afgivne om gudstjenestens ordning, om konfirmandernes forberedelse og om afholdelse af konfirmation i menigheden.

Sognepresten tilpligtes at finde sig i, at Vestre Akers prestegaard sælges, og at renterne af salgssummen — efter nærmere bestemmelse af kongen — fordeles som afsavnsgodtgjørelse mellem ham og sognepresten i Ullern.

Kaldskapellanen har at tage bolig i eller ved Nydalen.

VI. Presterne i Ullern bliver at ansætte med forpligtelse til:
1) at tage bolig paa steder inden prestegjældet, som godkjendes af Kristiania biskop;
2) at finde sig i lignende bestemmelser, som i post V 2 er foreskrevet for presterne i Vestre Aker.

VII. Kristiania biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige bestemmelser om de i posterne V 2 og VI 2 nævnte anliggender og om gudstjenesternes og de øvrige geistlige forretningers fordeling mellem presterne i Vestre Aker og Ullern prestegjæld.

VIII. — — — — — —.

18 mai. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes:

I. at den af stortinget i møde den 10de april 1906 fattede beslutning angaaende udredelse af afsavnsgodtgjørelse og angaaende midlertidig forhøielse af maksimumslønnen for sognepresten i et vordende Nordstrands prestegjæld i Kristiania stift — befales tagen tilfølge.

II. Fra 1ste juli 1906 at regne skal Østre Aker prestegjæld deles i to kald, Østre Aker og Nordstrand, efter den nedenfor beskrevne delelinje, saaledes at hvad der ligger nordenfor denne lægges til Østre Aker, og hvad der ligger søndenfor til Nordstrands prestegjæld.

Delelinjen udgaar fra grænsen mod Kristiania by og følger Enebakveien indtil skillet mellem gaardene søndre Manglerud og nordre Abildsø, følger derefter disse eiendommes grænser til Østensjøvandet, gaar i sydøstlig retning over dette til udløbet af Bølerbækken og videre langs denne til stenbroen paa Bøler, derfra i ret linje til vandindtaget ved Nøklevandet, følger dettes sydlige bred til nordsiden af Bremsrud og videre i ret linje til Elvaagen.

Det nuværende Sæter (Nordstrand) kapel overgaar til hovedkirke i Nordstrands prestegjæld.

III. Til Nordstrand sogneprestembede henlægges:

a) samtlige inden prestegjældet faldende prestelige indtægter, hvoriblandt erstatning for afløst høitidsoffer, beregnet efter en maalestok af 66 øre pr. menighedslem;

b) kr. 6 629,12 af den sognepresten i Østre Aker nu tilliggende embedskapital;

c) kr. 800,00 aarlig som godtgjørelse af oplysningsvæsenets fond for afsavn af embedsgaard.

IV. Af det beløb, hvormed Nordstrands sognekalds indtægter overstiger sogneprestens løn (d. e. indtil videre kr 4 500,00 aarlig), stilles et beløb af kr. 1 000,00 til sogneprestens disposition for af ham at anvendes til lønning af en midlertidig hjelpeprest efter Kristiania biskops nærmere bestemmelse.

V. — — — — — —.

VI. I det tilbageværende Østre Aker prestegjæld bliver at ansætte en kaldskapellan, som tillægges:

1) den kaldskapellanen i Østre Aker nu tilkommende erstatning for afløst høitidsoffer, beregnet efter en maalestok af 26 øre pr. menighedslem;

2) det beløb, hvormed sogneprestembedets indtægter overstiger kr. 4 000,00 aarlig, dog ikke udover, hvad der

til enhver tid vil udkræves for at sikre kapellanen en samlet aarsindtægt af kr. 3 000,00. 18 mai.

Beløbet bliver at udbetale af sognepresten med en fjerdedel hvert kvartal.

VII. Sognepresten i Østre Aker bliver at ansætte med forpligtelse til:

1) at overtage forrentning og afbetaling af de paa det udelte kald hvilende laan;
2) at finde sig i de bestemmelser, som maatte blive afgivne om konfirmandernes forberedelse og om afholdelse af konfirmation i prestegjældet.

VIII. Kaldskapellanen i Østre Aker ansættes med forpligtelse til:

1) at tage bolig ved Grorud;
2) at føre særskilt kirkebog for kapeldistriktet;
3) at finde sig i lignende bestemmelser som i post VII 2 omhandlet.

IX. I Østre Aker hovedkirke bliver der at afholde gudstjeneste hver søn- og helligdag og i Grorud kapel som regel 3 søn- og helligdage af 4; den 4de søndag, som saaledes bliver ledig, anvendes af presterne til afholdelse af bibellæsning efter Kristiania biskops nærmere bestemmelse.

X. Kristiania biskop bemyndiges til at træffe de nødvendige midlertidige bestemmelser om konfirmandernes forberedelse og om afholdelse af konfirmation i prestegjeldene Østre Aker og Nordstrand, og om gudstjenesternes ordning i sidstnævnte prestegjæld samt at fastsætte gudstjenesternes og de øvrige geistlige forretningers fordeling mellem presterne i Østre Aker.

Kongelig resolution, hvorved der i Montreal oprettes et ulønnet generalkonsulat med distrikt omfattende „The Dominion of Canada" og Newfoundland og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 2 200,00, der bliver at udrede af den „til disposition til kontorbidrag" givne bevilgning. 18 mai.

Cirkulære fra finans- og tolddepartementet til amtmændene: 19 mai.

Ved svensk kongelig kundgjørelse af 11te mai d. a. er det bestemt, at norske fartøier og baade samt deres last for fremtiden i Sverige skal nyde samme behandling og rettigheder som svenske med undtagelse af, at norske fartøier bliver uberettigede til kystfart efter udgangen af juli maaned førstkommende, og at de ikke har ret til fragtfart paa indsjøer, floder og kanaler i videre udstrækning, end hvad der følger af bestemmelserne i gjældende toldforordning af 1ste juli 1904 og kongelig kundgjørelse af 18de september 1874, ifølge hvilken kund-

19 mai. gjørelse adgang til udførsel fra indsjøer, floder og kanaler er betinget af, at udførselen sker direkte til udenrigsk sted, og at fartøierne udklarerer ved vedkommende toldkammer. For at nyde de nævnte og øvrige for vareskibningen gjældende rettigheder maa norske fartøier være forsynede med saadanne dokumenter, som i Norge er foreskrevne for godtgjørelse af deres nationalitet.

19 mai. **Skrivelse***) til poststyrelsen fra det internationale postbureau i Bern, hvorefter de britiske kolonier og protektorater Lagos og Syd-Nigeria fra 1ste mai er forenet til én koloni under navnet Syd-Nigeria.

Navnet Lagos udgaar derfor i det i art. IV i ekspeditionsreglementet til den internationale hovedpostkonvention af 15de juni 1897 indtagne tableau over ekuivalenterne.

22 mai. **Kongelig resolution****), hvorved et udkast til de nærmere forholdsregler, der i kjøbstaden Tromsø bliver at iagttage for at paase overholdelsen af bestemmelserne i lov af 11te juni 1857 angaaende afgift til kommunekassen af hunde i kjøbstæderne og visse ladesteder approberes som gjældende istedetfor de ved høieste resolution af 27de mars 1858 approberede regler herom.

22 mai. **Kongelig resolution*****), hvorved det af herredsstyret for Laanke herred, Nordre Trondhjems amt, i møde den 17de mars 1906 vedtagne udkast til skogbrandregler for herredet i henhold til lov om indskrækning i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896 approberes som gjældende indtil videre.

22 mai. **Kongelig resolution**†), hvorved

1. I henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Stavanger kommunestyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Stavanger.
2. I henhold til nævnte lovs § 2 meddeles approbation paa den af Stavanger kommunestyre fattede beslutning om, at inden Stavanger by maa ingen modtage pleiebarn, uden at han eller hun paa forhaand har erhvervet helseraadets tilladelse dertil.

---

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.
**) Bekjendtgj. 25. mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 19, hvor udkastet er indtaget.
***) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 19, hvor reglerne er indtagne.
†) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 19.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes, efter derom af Sandeherred herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Sandeherred herred i Jarlsberg og Larviks amt. 22 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes, efter derom af Sandefjords kommunestyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Sandefjord. 22 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes, efter derom af Aas herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Aas herred i Akershus amt. 22 mai.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes, efter derom af Borge herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Borge herred i Smaalenenes amt. 22 mai.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for kjøbstæderne meddeles stadfæstelse paa en af Stavanger formænd og repræsentanter under 15de mars 1906 fattet beslutning angaaende forandring i § 8 i de ved kronprinsregentens resolution af 9de april 1904 approberede politivedtægter for bemeldte kjøbstad. 22 mai.

Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 gjøres fiskefredningsbestemmelser gjældende for et tidsrum af 5 aar fra 1ste juli 1906 at regne for samtlige vande, tjern, elve og bække inden Vasfardalføret inden Flaa herred, Buskerud amt. 22 mai.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 gjøres saadan forandring i de ved høieste resolution af 24de mai 1905 fastsatte fiskefredningsbestemmelser for 22 mai.

*) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 19.
**) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 19, hvor forandringen er indtaget.
***) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 19, hvor reglerne er indtagne.

22 mai. Flesberg herred, Buskerud amt, at punkt 1 kommer til at lyde:

Alt fiske i os, elv eller bæk, hovedelven Laagen undtagen, hvori gangfisk søger op, skal være forbudt fra 1ste august til 15de oktober, begge medregnede. Dog skal dette forbud ikke gjælde fiske af abor i ruser eller ved jagning, ei heller fiskeri, der foranstaltes af sogneselskaberne for at tilveiebringe rogn til fiskeudklækningsapparater.

22 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 bestemmes, at alt fiske i de i post 2 i kongelig resolution af 2den november 1904 angaaende fiskefredningsbestemmelser for Aal herred, Buskerud amt, nævnte vande indtil udgangen af aaret 1910 skal være forbudt i tiden fra og med 5te september til og med 25de september.

22 mai. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 for de i Nes vestre sameie eller den saakaldte Nordmark i Nes herred, Buskerud amt, beliggende vande, tjern, elve og bække for et tidsrum af 5 aar gjøres fiskeriregler gjældende.

22 mai. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 gjøres fiskefredningsbestemmelser gjældende for et tidsrum af 5 aar for de paa Østmarken i Nes herred, Buskerud amt, beliggende vande, tjern, elve og bække.

22 mai. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 bestemmes, at de for Lilleelvedalen herred, Hedemarkens amt, ved høieste resolution af 22de mars 1889 fastsatte fiskeriregler ophæves, forsaavidt Lomsjøen angaar, og at der istedet derfor fastsættes andre fiskeriregler for denne sjø med tilstødende bække.

22 mai. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 § 44 bestemmes, at det inden Bratsberg skal være forbudt i et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1906, at fælde aarskalv af elg samt i et tidsrum af 2 aar, regnet fra 1ste januar 1906, at benytte snarer, faldstokke eller andre fangstindretninger til fangst af tiur, røi, aarfugl og hjerpe.

---

*) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 19.
**) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtid. 1ste afd. nr. 19, hvor reglerne er indtagne.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 4 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854, jfr. § 23 i det for Akers bygningsdistrikt ved kongelig resolution af 27de januar 1906 approberede brandreglement, meddeles approbation paa det af Akers herredsstyre i møde den 5te april 1906 vedtagne regulativ med takst for feining i nævnte bygningsdistrikt. 22 mai.

Kongelig resolution, hvorved er bestemt: 22 mai.

I. At det tillades, at et bedehus, som er opført i Korshavn i Austad sogn af Lyngdal prestegjæld under Lister provsti i Kristiansand stift efter en udarbeidet tegning indvies for — saalænge det anstændig vedligeholdes — at benyttes til afholdelse af gudstjeneste og kirkelige forretninger for befolkningen paa de omliggende øer og den tilgrænsende del af fastlandet.

II. At der i bygningen, som bliver at benævne Korshavn kapel, indtil videre afholdes 6 gudstjenester aarlig, som bliver at tage med 2 fra hver af prestegjældets 3 sognekirker og at afholde til saadan tid og at fordele saaledes mellem prestegjældets prester, som af Kristiansands biskop nærmere bestemmes.

Kongelig resolution, hvorved 22 mai.

1. den af Bergens kommunestyre i møde den 19de december 1904 fattede beslutning om indredning af et krematorium i kjelderen under gravkapellet paa Møllendals begravelsesplads og bevilgning af indtil kr. 18 500,00 til opførelse af et arbeids- og redskabsskur paa nævnte begravelsesplads m. v. approberes i medhold af lov om kjøbstæderne af 14de januar 1837 § 40.
2. At der med hjemmel af lov om ligbrænding af 11te juni 1898 § 4 meddeles tilladelse til, at det omhandlede krematorium anlægges i alt væsentligt i overensstemmelse med Bergens stadsarkitekts plan af 27de oktober 1904 (13de mai 1903), dog saaledes, at det ikke tillades at hensætte urner med aske i dertil indrettede skabe langs væggene i gravkapellet.

Kongelig resolution, hvorved den skolebestyrerinde frk. Elisa Roll ved høieste resolution af 17de november 1902 for 3 aar meddelte ret til ved den af hende bestyrede skole, frk. Rolls pigeinstitut i Kristiania, at afholde middelskoleeksamen med samme virkning som offentlige skoler, forlænges til at gjælde indtil videre paa samme betingelser som i den nævnte resolution opstillet. 22 mai.

*) Bekjendtgj. 25de mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 19, hvor regulativet er indtaget.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af afdøde Ole Ormsen Hiim ved testamente af 14de mars 1902 oprettede »Ole Ormsen Hiim og hustru Cecila Olsdatters legat« til værdige trængende i Sands herred, der ikke nyder offentlig fattigunderstøttelse, og paa den for dette legat under 26de februar 1906 udfærdigede fundats.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det af kjøbmand Thor Bergseng og frøken Severine Bergseng oprettede »A. Bergseng og hustrus legat« til fordel for ældre, ugifte kvinder, tilhørende embedsstanden, handelsstanden eller paa lignende dannelsestrin staaende familier i Lillehammer og paa de for dette legat udfærdigede statuter af 17de februar 1906.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det ved forhenværende forstmester A. T. Gløersen i testamente af 21de oktober 1903 stiftede »Fru Rachel Gløersens legat til bedste for diakonissevæsenet« samt paa de for dette legat under 12te juli 1905 og 5te mars 1906 udarbeidede statuter.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det af I. C. Loennechen oprettede »I. C. Loennechen og hustrus legat for trængende syge af haandverker- og arbeiderstanden« og paa de af legatopretteren under 16de december 1904 udarbeidede statuter for nævnte legat.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det af frøken Mimerike Andrea Schram ved testamente af 23de mai 1889, kfr. en kodicil af 12te oktober 1901, oprettede »Andrea Schrams legat« til fordel for

a) værdige trængende ngifte kvinder eller enker af konditioneret stand inden Bergens by,
b) ugifte og værdige trængende kvinder af Bergens by, der i en eller anden retning vil søge videre uddannelse,

samt paa det under 29de mars 1906 udarbeidede udkast til fundats for nævnte legat.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det af rektor J. Elster Bødtker ved legatbrev af 10de december 1904 oprettede »Rektorinde Bødtkers legat for Kristiansunds barnehjem« og paa de for dette legat under 24de mars 1906 udfærdigede statuter.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det af afdøde frøken Ane Martha Bartness ved testamente af 1ste juni 1889 oprettede »Elen og Ane Martha Bartness' legat« i Trondhjem til kristeligsindede fattige enker og piger af Trondhjems by og paa de for dette legat under 28de december 1905 udfærdigede statuter, dog med en enkelt forandring.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 22 mai

I. At den i henhold til lov af 21de juli 1894 ved stortingets beslutninger af 27de, 28de og 29de juli 1897 tilfølgetagne ved kongelig resolution af 6te november næstefter, vedtagne omordning af det civile embedsverk fra 20de juli 1906 bliver at gjennemføre i søndre Trondhjems amt, dog med de modifikationer med hensyn til tidspunktet for de nuværende tjenestemænds fratræden og de nye tjenestemænds overtagelse af sine stillinger m. v., som er nærmere omhandlet i den fremlagte indstilling.

II. At der i anledning af nævnte omordning og i henhold til stortingets beslutninger angaaende justitsdepartementets civile budget for terminen 1906—07 ligeledes bestemmes:

a) at Røros sorenskriver- og politimesterembede nedlægges fra 20de juli 1906 at regne,

b) at sorenskriverforretningerne i Røros fra nævnte tidspunkt bliver at udføre af sorenskriveren i Guldalen sorenskriveri, hvis gage og kontorholdsgodtgjørelse af statskassen fra 1ste juli 1906 bliver at forhøie til henholdsvis kr. 4400,00 og kr. 2500,00,

c) at der oprettes et nyt Uttrøndelagens politimesterembede med gage kr. 3200,00 og kontorholdsgodtgjørelse kr. 1000,00 samt 2 politiassistentbestillinger ved nævnte embede med gage for hver kr. 1600,00 med tillæg à kr. 200,00 efter 3 og 6 aars tjeneste, hvorhos der for den af assistenterne, der skal have bopæl paa Røros, som kontorholdsgodtgjørelse opføres kr. 300,00 aarlig, — alt at udbetale af statskassen, gagerne fra 1ste juli 1906 og kontorholdsgodtgjørelserne fra 20de juli næstefter.

Kongelig resolution, hvorved fastsættes følgende 22 mai
regler for modtagelse af gesandter i henhold til grundlovens § 26:

1. Gesandt, som ønsker at modtages af kongen med officielt opdrag fra sin regjering, melder sig for udenrigsministeren og overleverer ham afskrift af sine fuldmagtsbreve *(lettres de créance)* samt af andre officielle politiske henvendelser, han maatte ville gjøre.
2. Udenrigsministeren udvirker audiens og giver derefter underretning til gesandten og til den myndighed, under hvilken anordning af militær æresvagt for anledningen henhører.
3. Ved ambassadørers modtagelse hos kongen i audiens er regjeringen eller regjeringens formand og udenrigsministeren eller i disses forfald to andre medlemmer af regjeringen tilstede. Ved befuldmægtigede ministres modtagelse i au-

22 mai. diens er udenrigsministeren eller i dennes forfald et andet medlem af regjeringen tilstede.

4. De nærmere anordninger for gesandters modtagelse fastsættes ved hofceremoniel.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved stadfæstelse i medhold af lov om børser af 19de juni 1883 meddeles paa den af Skiens kommunestyre i møde den 9de april 1906 fattede beslutning om nedsættelse af den Skiens børs i henhold til lov af 8de september 1818 § 14 litra e og lov af 14de april 1860, sammenholdt med kongelig resolution af 4de juni 1898, tillagte aarlige afgift af handelsborgere og handelsberettigede kvinder, saaledes at denne fremtidig bliver at erlægge med henholdskis kr. 2,00 og kr. 1,00 og bortfalder for deres vedkommende, som er lignet efter en aarlig indtægt af under kr. 3000,00.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Løiten herredsstyre i møde den 18de august 1905 efter forslag af vedkommende reguleringskommission vedtagne reguleringsplan for et strøg omkring Løiten jernbanestation, dog herfra undtaget den del af gaden mellem kvartal 54 og 55, der berører jernbanens grund.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved det af styrelsen for statens jernbaner ved skrivelse af 17de mai 1906 afgivne forslag til regler for fragtberegning og takster ved statsbanerne for befordring af reisende, reisegods, kjøreredskaber og levende dyr approberes som gjældende fra det tidspunkt, som af departementet for de offentlige arbeider nærmere bliver bestemt.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved stortingets beslutning af 9de april 1906 angaaende anordning af to mellemstationer mellem Flaa og Nes i Hallingdal paa Bergensbanen befales taget tilfølge.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved g.nr. 66, br.nr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 og 22 Tveit i Jelse herred, Stavanger amt, hvert af skyld mk. 0,01, befales udslettede af matrikelen fra 1ste januar 1906 at regne.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved

1. stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Hammer og Aasene sparebank i møde den 4de november 1905 vedtagne forandring af § 1 i bankens ved høieste resolution af 4de august 1904 stadfæstede plan.
2. — — — — — — — — — — — — — — — — —

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Fjære sparebank i møde den 4de april 1906 vedtagne forandring af § 22 i bankens ved høieste resolution af 16de mars 1895 stadfæstede plan. 22 mai.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Stod og Stenkjær sparebank i møder den 18de december 1905 og 4de april 1906 vedtagne forandringer af §§ 8, 17, 20, 21, 22, 24 og 26 i bankens ved kongelig resolution af 30te mars 1895 stadfæstede plan. 22 mai.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Inderøen sparebank i møde den 28de juni 1904 vedtagne forandringer af §§ 3 og 26 i bankens ved høieste resolution af 5te mai 1891 stadfæstede plan. 22 mai.

Kongelig resolution, hvorved der i »Uniformsreglement for underofficerer og menige, tilhørende marinens korpser, samt for kadetter« (approberet ved kongelig resolution af 2den august 1901) B. »For menige« under d. »kjendetegn og klassebetegnelse« gjøres følgende tilføielse: 22 mai.

Rekapitulanter af marinens korpser bærer de for 1ste klasses musikanter og fyrbødere samt 1ste klasses konstabler af vedkommende korps bestemte kjendetegn og klassebetegnelser med 1 stjerne over ankeret i de første 3 aar og senere 2 stjerner ved ankeret (model).

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 1 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854 anordnes en brandkommission for det i Ringsakers herredsstyres beslutning af 16de august 1905 angivne strøg ved Moelven jernbanestation, Hedemarkens amt. 22 mai.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Tromsø amt, hvori paa foranledning meddeles, at det i skrivelse af 5te september 1872 (indtagen i den almindelige lovsamling) har antaget, at overformyndere i henhold til § 2 i lov ang. bestyrelsen af umyndiges midler af 28de september 1857 maa kunne forlange sig fritaget for at udtages til retsvidner. Til denne udtalelse finder departementet fremdeles at kunne henholde sig, idet tilføies, at bestemmelserne i lov af 29de mars 1890 om forandring i lov om lagrettesmænd af 28de august 1854, sammenholdt med straffeproceslovens §§ 38 og 40 i saa henseende ikke antages at have medført nogen forandring. For medlemmer af faste sjøretter (jfr. sjøfartslovens 22 mai.

*) Bekjendtgj. 2den juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 21.

22 mai. § 313) indeholder lovgivningen derimod ingen tilsvarende bestemmelser om ret til fritagelse for retsvidnehvervet. Saavel billigheds- som hensigtsmæssighedshensyn synes imidlertid at tilsige, at man ved udtagelse af mandtalsførte retsvidner saavidt muligt forbigaar dem, der er valgt til faste sjøretsmedlemmer.

22 mai. Gjenpart*) af note fra den schweiziske minister i Berlin til den norske legation sammesteds, dateret 22de mai 1906.

Oversættelse.

Monsieur le Chargé d'Affaires.

Par votre obligeante note du 5 courant vous avez bien voulu m'informer que votre Gouvernement, désireux de voir se continuer les liens d'amitié et les rapports de commerce entre la Suisse et la Norvège, vous a chargé de m'informer qu'il est disposé à accorder, à titre de réciprocité, à partir du 27 mai de cette année, jusqu'à la conclusion d'un nouvel arrangement commercial, aux ressortissants et produits suisses en Norvège le traitement de la nation la plus favorisée, votre Gouvernement faisant toutefois réserve pour les concessions spéciales qui sont ou pourraient être accordées aux pays limitrophes, en vue de faciliter le trafic de frontière, ou qui ont été jusqu'ici accordées à la Suède.

En réponse à cette obligeante communication, j'ai l'honneur de vous informer, Monsieur le Chargé d'Affaires, que le Conseil fédéral suisse, après avoir pris connaissance de votre note précitée, m'a chargé de vous faire part qu'il est d'accord avec les propositions du Gouverne-

Hr. Chargé d'Affaires.

Ved Deres forbindtlige note af 5 ds. har De havt den godhed at underrette mig om, at Deres regjering, i ønsket om at se vedligeholdte venskabsbaandene og handelsforbindelserne mellem Schweiz og Norge, har paalagt Dem at meddele mig, at den er villig til, paa betingelse af gjensidighed, fra den 27 mai d. a. indtil afsluttelsen af en ny kommerciel overenskomst, at indrømme schweiziske undersaatter og produkter i Norge den mest begunstigede nations behandling, idet Deres regjering dog gjør forbehold for de specielle indrømmelser, som er eller maatte blive indrømmet grænselande i den hensigt at lette grænsehandelen, eller som hidtil er blevet tilstaaet Sverige.

Som svar paa denne forbindtlige meddelelse har jeg den ære at underrette Dem, hr. Chargé d'Affaires, om, at det Schweiziske Forbundsraad, efter at have gjort sig bekjendt med Deres forannævnte note har paalagt mig at meddele Dem, at det er enigt i den kongelige

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

ment Royal de Norvège, suivant lesquelles le traitement de la nation la plus favorisée sera accordé provisoirement et réciproquement en matière de commerce et d'établissement à partir de la date précitée, — et qu'il attend les propositions précédemment annoncées de votre Gouvernement en vue de la négociation d'un nouveau traité de commerce.

En vous priant de faire parvenir le contenu de la présente note à la connaissance du Gouvernement Royal de Norvège, je profite avec plaisir de cette occasion pour vous renouveler, Monsieur le Chargé d'Affaires, l'assurance de ma considération la plus distinguée.

Le Ministre de Suisse

(signé) **Alfred de Claparède.**

norske regjerings forslag, ifølge hvilke den mest begunstigede nations behandling vil blive indrømmet, foreløbig og gjensidig, i henseende til handel og bosættelse fra den ovennævnte datum — samt at det afventer de tidligere omtalte forslag fra Deres regjering til forhandling om en ny handelstraktat*). 22 mai.

Idet jeg beder Dem om at lade bringe indholdet af nærværende note til den kongelige norske regjerings kundskab, benytter jeg mig med fornøielse af denne leilighed til at fornye for Dem, hr. Chargé d'Affaires, forsikringen om min særlige høiagtelse.

Schweiz's minister:

(undert.) **Alfred de Claparède.**

Gjenpartens rigtighed bekræftes.

Det kongelige udenrigsdepartement, 2den afdeling, Kristiania, 25 juni 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef.

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det kongelige udenrigsdepartement, 2den afdeling, Kristiania, 25 juni 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef.

Kongelig resolution, hvorved følgende forskrifter for lugarer m. v. paa registreringspligtige fartøier**) i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 §§ 43—46 og lov om sjøfarten af 20de juli 1893 § 45, 2, fastsættes: 22 mai.

§ 1. Ethvert rum ombord i skib over 100 reg. ton netto drægtighed, der er bestemt til soverum for mandskabet, skal have et indhold af mindst 3,4 kubikmeter (120 kubikfod eng.) pr. mand og en dæksflade af mindst 1,6 kvadratmeter (17 kvadratfod eng.) pr mand, heri indbefattet det rum, der optages af køier, bord og bænke, men ikke skabe eller andre indbyggede rum.

*) Se gjenpart af note 28 mai.
**) For fiskefartøier gjælder særskilte forskrifter.

22 mai. Enhver af mandskabet skal have egen køie, der maa være mindst 1,90 meter lang og 0,60 meter bred.

Disse bestemmelser kommer kun til anvendelse ligeoverfor skibe, for hvilke nationalitetsbevis udstedes, efterat lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 er traadt i kraft; men tilsynet er berettiget til for de andre skibes vedkommende at forlange ombygning eller forbedring af rummene, saafremt størrelsen ansees uforsvarlig eller rummene forøvrigt utjenlige.

§ 2. Over døren til soverum for mandskabet skal tydelig merkes, for hvor mange mand rummet er bestemt.

§ 3. Ingen køi maa anbringes nærmere dækket (gulvet) end 0,30 meter, og ikke mere end to køier maa anbringes over hinanden. Afstanden mellem disse indbyrdes saavelsom mellem øverste køi og dæksbjælken maa ikke være mindre end 0,75 meter.

Køierne maa ikke anbringes ved siden af hinanden undtagen paa fangstfartøier, hvor to køier tillades anbragt i bredden. Dog skal der i dette tilfælde mellem køierne anbringes en afdelingsvæg mindst 0,30 meter høi over køibunden.

§ 4. Naar eget spiserum for mandskabet ikke forefindes, bør der i folkelugaren anbringes et bord af passende størrelse med fornødne bænke eller lignende.

§ 5. Rummene skal være lyse og vel ventilerede.

Lugarer paa dæk eller i overbygning skal have tilstrækkelig lystilførsel gjennem vinduer, glasventiler eller skylight, der skal kunne aabnes for luftning.

Lugarer under dæk skal ligeledes have tilstrækkelig lystilførsel gjennem siderne eller taget og skal desuden være forsynet med mindst én overdæksventilator af passende størrelse.

§ 6. Lugarerne maa være forsvarlig beskyttet mod overvand og saavidt muligt mod uddunstninger fra lasten og bundvandet. Gulv, vægge og tag (dækket) maa være saaledes bygget, at de yder tilstrækkelig beskyttelse mod kulde og fugtighed. Er gulv eller vægge af jern, staal eller lignende, skal de indvendig beklædes med træpanel, dog saaledes, at træpanelet ikke bliver liggende umiddelbart paa jernet. Under træpanel mod skibssiden skal anvendes filt, pap eller lignende.

Er taget af jern eller staal, skal ogsaa dette paneles, medmindre der er lagt trædæk ovenpaa.

I den kolde aarstid skal lugarerne kunne opvarmes.

§ 7. Lampebeholdere skal være af jernblik eller andet metal, og lamperne skal være forsvarlig ophængt paa en dertil bestemt plads.

§ 8. Folkelugarerne skal daglig rengjøres og luftes.

Den daglige rengjøring paahviler det i sjøen mandskabet at udføre i sin fritid; styrmænd og maskinister har henholdsvis for dæksmandskab og maskinmandskab at føre eftersyn med, at

renholdet er forsvarligt udført. Skibsføreren maa personlig for- 22 mai.
visse sig om, at saadant eftersyn føres.

Hovedrengjøring, hvorunder vægge, tag og køier vaskes, bør foretages 3 à 4 gange aarlig.

Desuden maa, naar indtrufne omstændigheder, saasom smitsom sygdom etc. etc., maatte gjøre det paakrævet, ekstra hovedrengjøring med paafølgende desinfektion foretages. Se herom nærmere i lægebogen.

Lugarerne bør oppudses med 2, høist 3 aars mellemrum.

§ 9. Ethvert fartøi over 100 reg. ton netto drægtighed, som herefter bygges, skal efter besætningens størrelse være forsynet med et eller flere forsvarlig byggede og ventilerede klosetter til brug for mandskabet.

Paa ældre fartøier af den nævnte størrelse — ogsaa indkjøbte — hvor det maatte mangle, skal saadant kloset anbringes, saafremt det efter tilsynets mening hensigtsmæssig lader sig gjøre. Klosetter maa daglig rengjøres.

Fartøier, der ikke har kloset, skal være forsynet med en klosetbøtte.

§ 10. Paa skibe af over 100 reg. ton netto drægtighed, som herefter bygges, skal kabyssen anbringes i et særskilt rum.

Paa ishavsfarere kan dog kabyssen anbringes i folkelugaren, selv om fartøiet er over den nævnte størrelse.

Paa ældre skibe over den nævnte størrelse — ogsaa indkjøbte — hvor kabyssen er i folkelugaren, skal den anbringes i et særskilt rum, saafremt det efter tilsynets mening hensigtsmæssig lader sig gjøre.

Overalt, hvor kabyssen har plads i folkelugaren, skal der anbringes en hætte med afløbsrør over dækket til afledning af os og damp.

§ 11. Paa skibe med 12 mands besætning eller derover — fangstfartøier undtagne — skal der være et særskilt rum for syge med tilstrækkelig lys- og lufttilgang med mindst 1 køi, naar besætningen er fra 12—17 mand, med mindst 2 køier, naar besætningen er fra 18—30 mand, med mindst 3 køier, naar besætningen er fra 31—45 mand, og med mindst 4 køier, naar besætningen er 46 mand eller derover.

Sygerummet kan, naar der ikke er sygdom ombord, og forsaavidt skibsmaalingsreglerne derfor ikke er til hinder, benyttes til oplagsrum eller paa anden maade, naar det bliver renset og desinficeret, før det atter tages i brug som sygerum, dog maa det ikke benyttes som lasterum eller oplagsrum for ildelugtende gjenstande. Over døren til sygerummet skal der være tydelig merket: „Sygerum".

§ 12. Paa dampskibe, der herefter bygges og som agtes anvendt i langfart eller paa varme farvande, bør der anbringes et bad til brug for mandskabet.

22 mai. § 13. Departementet kan bemyndige sjøfartskontoret til for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler antages at ville lede til ubillighed, at indrømme fritagelse for reglernes befølgelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet til at foretage, idet dog de interesserede, som dermed maatte være misfornøiede, har adgang til at kræve forandringen forelagt kongen til stadfæstelse.

22 mai. **Kongelig resolution,** hvorved følgende forskrifter for anordninger paa og under dæk*) efter lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 § 42 fastsættes.

Til beskyttelse af de ombordværende personer skal skibe, der er underkastet den ved lov af 9de juni 1903 foreskrevne sjødygtighedskontrol, være forsynet med saadanne anordninger, hvortil der under hensyntagen til skibets størrelse, konstruktion, fart og øvrige forhold er adgang. Som saadanne anordninger kan mærkes:

A. For alle skibe.

§ 1. Faste rælinger eller solide rækverk af tilstrækkelig høide, eller hvis disse paa grund af dækslastens høide ikke giver tilstrækkelig vern, forsvarlige vandringer.

§ 2. Rækverk paa halvdæk, poop, kommandobro og udkiksbro og rækverk eller stræktaug med støtter paa bak og stormbro eller lignende.

Paa trapper af over 1 meters høide: gelænder, haandtag eller taug idetmindste paa én side.

§ 3. Leidere, landgangsbroer og lignende maa være i fuldt betryggende stand. Landgangsbroer maa være forsynet med rækverk — eller stræktaug med støtter — mindst paa én side og bør have en minimums bredde af ca. 60 cm.

§ 4. Aabentstaaende luger og andre aabninger i dækket, hvis karm er under 80 cm.s høide, skal i mørke være beskyttet ved rækverk, stræktaug eller lignende. Saadanne aabninger bør altid være lukket, saafremt der ikke foreligger nogen særlig grund til at holde dem aabne.

§ 5. Alle aabninger i øverste dæk skal kunne skalkes eller forsvarlig tættes; og hvor der er faste rælinger, skal der være sørget for tilstrækkeligt vandafløb.

Lænseporter, hvis aabninger er saa store, at en mand kan skylles ud gjennem dem, skal være forsynet med jernstænger, forsvarligt gitter eller lignende.

Ventiler i skibssiden under øverste dæk skal paa skibe, som herefter bygges eller indkjøbes fra udlandet, være forsynet med blindventiler. Paa ældre skibe skal saadanne ventiler, naar tilsynet finder det paakrævet, ogsaa forsynes med blindventiler.

*) For fiskefartøier gjælder særskilte forskrifter.

§ 6. Før losning eller lastning paabegyndes, skal kraner, 22 mai.
wincher og lossebomme med tilbehør saavelsom andre losse- og lasteredskaber gjøres til gjenstand for indgaaende eftersyn, og løfteprøve bør da ogsaa anstilles.

§ 7. Drivhjul paa kraner, dampwincher, dampstyreapparater og lignende maa være forsvarlig indkapslet eller forsynet med skjerme.

Damprør bør paa dæk og andre steder, hvor man er let udsat for at komme i berøring med dem, indkapsles eller paa anden maade beskyttes.

§ 8. Til forebyggelse af ildebrand skal følgende iagttages:

a. Et efter skibets størrelse passende antal pøser skal altid holdes færdige paa øverste dæk til øieblikkelig brug ved ildslukning.

b. Paa dampskibe over 50 reg. ton brutto skal der foruden de foran paabudne pøser findes en donkeypumpe, forsynet med de fornødne ledninger, slanger og straalerør, saaledes, at den kan anvendes som brandsprøite paa ethvert sted i skibet. Denne pumpe skal kunne drives med damp saavel fra hoved- som i tilfælde fra donkoykjedlerne. Alle slangekuplinger maa være af samme dimensioner.

c. Paa dampskibe over 200 reg. ton brutto, som herefter bygges eller indkjøbes, skal der være anbragt ledning for dampslukning til kulbokser og truffet arrangement for dampslukning i lasterummene.

d. Paa skibe over 200 reg. ton brutto, som herefter bygges, skal lampe- og oljerummet være anbragt paa øverste dæk. Gulv, vægge, tag og indredning i disse rum skal enten være helt af jern, staal eller andet ikke brændbart materiale eller idetmindste være indvendig beklædt med saadant materiale. Lamperum maa ikke gives dør eller aabning ud mod gang eller andet rum, men kun direkte ud mod dækket.

Paa mindre skibe, ældre skibe og skibe indkjøbt fra udlandet, hvis lamperum ikke tilfredsstiller foranstaaende fordringer, har tilsynet efter undersøgelse at paabyde de sikkerhedsforanstaltninger og forbedringer, som efter omstændighederne skjønnes nødvendige.

e. Kabysser og ovne maa være ordentlig fæstet, og gulvet (dækket) under dem saavelsom nærstaaende vægge og tag forsvarlig isoleret.

f. Masterne paa skibe, der befarer tropiske farvande, bør være forsynet med lynafledere, medmindre baade skibet og masterne indtil den øverste top er af jern eller staal.

§ 9. Varespirer, ankere, vandfade, tanker og andre løse gjenstande paa dæk maa før afgang fra havn være forsvarlig fastsurret.

22 mai. § 10. Under fart og under skibets henliggen paa steder, hvor det er sterk strøm, skal enhver af besætningen under arbeide udenbords have fastgjort et taug om livet.

§ 11. I troperne og andetsteds under sterk solhede skal der ved land anbringes solseil til beskyttelse af maskinrum, fyrrum og lugarer samt saavidt gjørligt til beskyttelse under mandskabets arbeide paa dæk.

§ 12. Forinden nogen begiver sig ind i eller ned i bundtank, pigtank eller lignende skibsrum, der i længere tid har været lukket, maa man have forvisset sig om, at luften i vedkommende rum er ufarlig*).

Ethvert fartøi med tanker skal være forsynet med mindst én paalidelig sikkerhedslampe til brug ved saadanne undersøgelser.

§ 13. Alle soder, der omgiver pumperne, skal være forsvarlig bygget og fæstet og sterke nok til at modstaa ladningens og ballastens tryk og indtrængen.

Paa større seilskibe skal pumpesoderne, undtagen de soder, der omgiver slagpumperne, være store nok til at en mand med adgang gjennem mandhul eller kanal fra en af lugerne kan komme ned til skibets bund for at rense pumperne.

§ 14. Paa klyverbom, bougspryd og ræer, saavelsom paa andre steder, hvor det maatte være paakrævet, skal der være anbragt solide perter (fodløbere) og fornødne stræktaug og haandstropper.

Toplenter, perter, stæktauge og haandstropper med tilhørende fæstigheder samt fald- og dreireb til ræer og gafler maa særlig være gjenstand for et stadigt eftersyn og altid holdes i fuldt forsvarlig stand. En grundig undersøgelse af disse ting maa foretages aarlig eller mindst hvert andet aar. Perter og stræktauge maa herunder bringes paa dæk.

Saa ofte saadan undersøgelse foretages, skal anførsel herom gjøres i dagbogen.

B. Tillæg for passagerdampskibe.

Paa skibe, der har passagercertifikat maa, foruden de under A nævnte anordninger, træffes de særlige foranstaltninger, der maatte være paakrævede af hensyn til passagerernes sikkerhed saavel under deres ophold ombord som under deres befordring mellem skib og land.

---

*) Dette sker ved nedfiring af en brændende sikkerhedslampe. Slukner denne, eller blusser flammen op, er luften bedærvet og rummet maa udluftes. Lader dette sig vanskelig gjøre, kan luften forbedres ved, at kogende vand heldes ned i rummet, eller dersom ogsaa dette skulde være uhensigtsmæssigt, ved, at en pøs med ulæsket kalk, hvorover er heldt endel vand, fires ned. Efter foretagen udluftning etc. maa luften atter prøves med sikkerhedslampen.

Særlig merkes: 22 mai.

§ 15. Paa passagerfartøier, som herefter bygges eller indkjøbes, skal minimumshøiden af rælinger og rækverk paa skibe, der befarer indelukkede fjorde, elve og indsjøer, være:

for skibe af indtil 50 fods længde . . . 75 cm.
„ — over 50 indtil 100 fods længde 85 „
„ — „ 100 fods længde . . . . 90 „

Paa skibe i kystfart og udenrigs fart:

af indtil 100 fods længde . . . . . 90 cm.
„ over 100 „ — . . . . . 105 „

I disse bestemmelser kan tilsynet tilstede de lempninger, som vedkommende skibs størrelse, konstruktion, fart og øvrige forhold maatte gjøre nødvendige, saafremt saadan lempning lader sig forene med det fornødne hensyn til passagerernes sikkerhed. Rækverk maa paa passagerskibe være af saadan tæthed, at ogsaa børn hindres fra at falde overbord. Rækkeporte maa være forsynede med forsvarlige fæstigheder.

§ 16. Om bak, halvdæk, poop og lignende overbygning, hvor passagerer kan opholde sig, skal der være rækverk af saadan høide og beskaffenhed, som i foregaaende punkt nævnt.

Paa trapper skal der være gelænder eller haandtag paa begge sider.

§ 17. Som forbindelse mellem skib og land skal der være forsvarlige landgangsbroer af tilstrækkelig bredde og prøvet styrke med betryggende gelænder eller rækverk paa begge sider. Ved befordring af passagerer fra skibet og ned i en baad eller omvendt bør, hvis dertil er anledning, benyttes faldrepstrap.

§ 18. Aabentstaaende luger og andre aabninger i dækket, hvis karm er under 80 cm.s høide, skal være forsvarlig indhegnet eller paa anden maade beskyttet, saa passagererne er vernede mod at falde ned gjennem dem. I mørke skal de desuden være belyst.

Forøvrigt skal luger og lignende i mørke holdes lukkede, medmindre der foreligger nogen særlig grund til at holde dem aabne.

Det stykke af dækket mellem luge og række, hvor losning eller lastning foregaar, skal være afspærret paa forsvarlig maade ved stræktauge, bommer eller lignende.

§ 19. Alle opholdsrum, gange, trapper, landgangsbroer og lignende, som benyttes af passagerer, skal være oplyst i mørke, ligesom der i baade, hvori passagerer befordres ombord eller iland, i mørke skal være en brændende, blank lanterne.

§ 20. Ved siden af, hvad der paahviler skibet efter nærværende forskrifters punkt 8, skal passagerskibe til forebyggelse af ildebrand iagttage følgende:

a. I kahytterne skal være anbragt slukningsapparater, godkjendte af tilsynet og klare til øieblikkelig brug.

22 mai. b. Masterne paa passagerskibe skal være forsynet med lynafledere, undtagen paa de jern- og staalskibe, hvis master indtil den øverste top er af jern eller staal.

§ 21. Departementet kan bemyndige sjøfartskontoret til for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler antages at ville lede til ubillighed, at indrømme fritagelser for reglernes beføl-gelse eller lempninger i deres fordringer.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet til at foretage, idet dog de interesserede, som dermed maatte være misfornøiede, har adgang til at kræve forandringen forelagt kongen til stadfæstelse.

22 mai. **Kongelig resolution**, hvorved følgende forskrifter angaaende skibes forsyning med skibsinstrumenter og angaaende instrumenternes undersøgelse i henhold til lov af 9de juni 1903 § 50 fastsættes:

§ 1. Ombord i registreringspligtige fartøier skal forefindes følgende gjenstande i navigationsøiemed:

Gjenstandenes benævnelse.	Seilskibe af træ:			Alle andre skibe: (seilskibe af jern eller staal og dampskibe).			I kortere ruter og paa indelukket farvand [1]).
	I udeneuropæisk fart.	I europæisk fart.	I kystfart.	I udeneuropæisk fart.	I europæisk fart.	I kystfart.	
Styrekompas	1	1	1	1	1	1	1
Regelkompas (Standardk.)	-	-	-	1	1	1	
Reserve styrekompas .	1	1	-	1	1	1 [2])	
Reserve kompasrose .	2	1	-	1	1		
Asimuthkompas eller peilesk.	-	-	-	1	1		
Kronometer	1	-	-	1	1		
Sekstant elter oktant [3])	2	2	-	2	2		
Barometer	1	1	-	1	1		
Thermometer	1 [4])	1	-	1 [4])	1		
Haandlog, almindelig .	1	1	1	1	1	1	
Logglas	2	2	1	2	2	1	
Patentlog med line .	-	-	-	1	1		
Haandlod med 40—60 m. line	1	1	1	1	1	1	1
Mekanisk loddeapparat	-	-	-	1 [5])	1 [5])		
Sværlod med 150—200 m. line	1	1	-	1	1		
Uhr (skibsuhr) . . .	1	1	1	2	2	1	1
Kikkert	2	2	1	2	2	1	1 [2])
Reservelanterner [6]) (ogsaa paa skibe med elektrisk lys) . .	1 sæt	1 sæt	-	1 sæt	1 sæt	1 sæt [2])	
Reserve mek. taagelur	1	-	-	1	1 [2])	1 [2])	

[1]), [2]), [3]), [4]), [5]), [6]). Se næste side.

I fart, hvor navigatør ikke er paabudt, kan kronometer, sekstant og oktant sløifes. 22 mai.

Fart paa Danmark og vestkysten af Sverige med skibe uden passagercertifikat regnes som indenrigs fart, hvad bestemmelserne i nærværende § angaar. Fangstfartøier gaar ind under europæisk fart.

I fart, hvor navigatør er paabudt, maa dog sekstant eller oktant altid haves ombord.

Sjøfartskontoret er berettiget til at indrømme skibe i fart paa indelukket farvand eller i korte ruter delvis eller efter omstændighederne endog helt fritagelse for denne §'s forskrifter.

§ 2. Positionslanterner (top-, side-, anker- og de for fartøier, der ikke er under kommando, foreskrevne røde lanterner) maa, forinden de tages i brug være forsynede med kontrolmerker i glassene, for at de af et offentlig kontrolkontor for nautiske instrumenter eller af en anden af departementet godkjendt kontrolinstitution er undersøgt og fundet at tilfredsstille de reglementerede krav. Efter hver reparation, der kan tænkes at bevirke nogen forandring, skal saadanne undersøgelser gjentages.

Om undersøgelsens resultater skal der af den, der har foretaget undersøgelsen, udstedes certifikat in duplo. Det ene af de udstedte certifikater skal opbevares ombord i skibet, det andet hos rederen.

§ 3. Lanterner og deres fæstigheder med tilbehør maa være absolut solide og betryggende. Det paahviler tilsynet at give nøie agt herpaa saavelsom paa, at de er anbragt paa den til enhver tid foreskrevne maade. (Kgl. plakat 16de jan. 1897 og 7de juni 1902).

Videre merkes:

Sidelanterner maa anbringes saa langt forud, som det maatte være praktisk, paa dampskibe dog ikke forenom toplanternen, paa skibe over 200 reg. ton brutto altid vel forenfor midtskibs. Samtidig maa de være saaledes placeret, at de er mest muligt beskyttet mod sjøer.

De maa ikke undtagen paa smaa seilfartøier fæstes til nogen del af skibets rig.

---

[1]) Gjælder ikke for fartøier i fart paa elve og mindre indsjøer.

[2]) Gjælder kun passagerskibe.

[3]) Det forudsættes, at skibsfører og styrmand som regel medfører hver sit instrument.

[4]) I farvand, hvor drivis kan forekomme, og i ækvatorialstrømme desuden 1 thermometer til maaling af vandets temperatur.

[5]) Mekaniske loddeapparater er tvungne kun for dampskibe. Saadanne loddeapparater maa være af et fabrikat, som er godkjendt af tilsynet. Seilskibe, som ikke har mekanisk loddeapparat, skal være forsynet med reservesværlod.

[6]) Ved 1 sæt reservelanterner forstaaes 1 top-, 2 side- og 1 ankerlanterne for dampskibe og 2 side- og 1 ankerlanterne for seilskibe.

22 mai. Sidelanterner skal være forsynet med solide skjerme, der er anbragt parallelt med skibets kjølretning og mindst rager 92 cm. frem foran flammen. Disse skal skjerme lyset saaledes, at en linje fra skjermens forkant, eller i tilfælde fra den dersteds anbragte klamp, til vægens inderkant, eller i tilfælde elektrisk lys, kultraadens inderkant er parallel med kjølretningen.

Det maa nøie paasees, at sidelanterner med skjerme er saaledes anbragt, at ikke rig, seil eller andre gjenstande eller ombordværende personer kan komme iveien for lyset, men at dette kan sees skinne uafbrudt fra den forannævnte skjermningslinje til 2 streger agtenfor tvers.

§ 4. Kompasser, oktanter, sekstanter, kronometre og barometre maa, forinden de tages i brug, undersøges og erklæres for tilfredsstillende af et offentlig kontrolkontor for nautiske instrumenter eller af en af departementet godkjendt paalidelig fagmand. For saadan undersøgelse udstedes certifikat, der skal opbevares ombord.

Denne undersøgelse gjentages efter hver større reparation af et instrument. Kompasser bliver desuden at underkaste fornyet undersøgelse mindst hvert 4de aar.

§ 5. Paa dampskibe og paa jern- og staalskibe maa kompasser (ogsaa reserve styrekompas) opstilles og kompenseres og deres deviation bestemmes af en af departementet godkjendt paalidelig fagmand.

Dette maa gjentages efter ombygning eller større reparation af skibet samt efter indlægning af elektriske ledninger.

§ 6. Skibsføreren har at kontrollere de ombordværende instrumenter, saavidt det er ham muligt; særlig paahviler det ham at foretage deviationsprøver, saa ofte anledning gives. Lastes der i skibet saadant gods, som kan have indvirkning paa kompasserne, maa skibsføreren sørge for, at deviationsprøve foretages før skibets afgang.

§ 7. Ved enhver undersøgelse af lanterner eller instrumenter eller opstilling af kompasser skal anførsel ske i dagbogen med angivelse af, ved hvem undersøgelsen er foretaget samt resultatet. Det samme gjælder de i foregaaende § omhandlede deviationsprøver.

§ 8. Departementet kan bemyndige sjøfartskontoret til for enkelte tilfælde, hvor foranstaaende regler antages at ville være for strenge, at indrømme fritagelse for reglernes befølgelse eller lempning i deres fordringer.

Forandringer i selve disse forskrifter inden lovens ramme bemyndiges departementet at foretage, idet dog de interesserede, som dermed maatte være misfornøiede, har adgang til at kræve forandringen forelagt kongen til stadfæstelse.

Veiledning for læger ved undersøgelse af sjømænds farvesans, syn, hørsel og sundhedstilstand, fastsat af handelsdepartementet: 22 mai.

§ 1. Lovens § 84 lyder:

„Enhver, som efter denne lovs ikrafttræden begjærer sig paamønstret til dækstjeneste, skal godtgjøre ved vidnesbyrd fra eksamineret læge, at han har evne til at skjelne de ved lov eller reglement paabudne farver for signallanterner, og at han ikke lider af nogen betydeligere mangel ved synsevnen forøvrigt eller ved hørselen."

„Dette vidnesbyrd bliver at paaføre sjømandens sjøfartsbog".

Bestemmelsen kommer kun til anvendelse overfor dem, som efter lovens ikrafttræden første gang begjærer sig paamønstret til dækstjeneste.

§ 2. Det i forrige § omhandlede vidnesbyrd skal af lægen udfærdiges efter en nøiagtig undersøgelse af vedkommende sjømand, ved hvilken der bør gaaes frem efter de i det følgende angivne regler.

§ 3.

a. Farvesansen prøves i fuldt dagslys efter en af følgende methoder:

I. Holmgreens: Den hertil anvendte samling garnbundter skal indeholde ca. 100 saadanne i forskjellige farver. Prøven er bestaaet, naar der ikke til en grøn bundt lægges nogen rød eller omvendt, i modsat fald er den ikke bestaaet.

II. O. B. Bulls: Prøven udføres saaledes, at vedkommende opfordres til i en meters afstand fra den godt belyste tavle at udpege de ensfarvede felter i rækkerne til og med 6te række nedenfra. Den er bestaaet, hvis han til de graa blot udpeger graa felter; ikke bestaaet, hvis han til de graa ogsaa udpeger grønne eller røde felter.

III. A. Daaes: Prøven er bestaaet, hvis de horizontale rækker, der kun indeholder nuancer af samme farve (rødt eller grønt) rigtig erkjendes, medens de øvrige rækker forkastes. Derimod er den ikke bestaaet, hvis en af de øvrige rækker betegnes som nuancer af samme farve.

b. Synsevnen prøves ved Snellens tavler (indrettede for en afstand af 5 eller 6 meter). Forat prøven skal ansees bestaaet, kræves som minimum $S = {}^1/_2$, ($^5/_{10}$ eller $^6/_{12}$). Prøven maa foretages enten i fuldt dagslys eller ved god kunstig belysning, idet vedkommende ser med begge øine og uden anvendelse af glas.

c. Hørselen prøves ved at undersøge, paa hvilken afstand hvisken kan opfattes tydelig. For at prøven skal kunne

22 mai. ansees bestaaet, maa hvisken kunne opfattes tydeligt paa 3 meters afstand.

§ 4. Hvis samtlige prøver bestaaes, skal lægen paaføre sjømandens sjøfartsbog følgende vidnesbyrd:

„Undertegnede har idag undersøgt N. N. overensstemmende med de gjældende regler. Jeg kan derefter bevidne, at han har evne til at skjelne de paabudte farver for signallanterner, og at han ikke lider af nogen betydeligere mangel ved synsevnen eller ved hørselen".

.....den.....19

(Underskrift)

eksamineret læge.

§ 5. Hvis nogen af prøverne ikke bestaaes, har lægen at meddele sjømanden en erklæring herom med angivelse af, hvilke feil ved hans syn eller hørsel der maatte være forefundet. Denne erklæring skal af sjømanden forevises ved eventuel ny lægeundersøgelse.

§ 6. Lovens § 85 lyder:

„Her i landet maa mandskab ikke paamønstres, forinden der tilveiebringes attest fra eksamineret læge om, at vedkommende ikke lider af nogen ondartet smitsom sygdom, derunder indbefattet tuberkulose i en form, der medfører fare for sygdommens overførelse til andre. Saadan lægeattest bør være udfærdiget i løbet af de sidste 12 maaneder — —".

§ 7. Attesten bliver at udfærdige efter en af lægen foretagen personlig undersøgelse i den udstrækning, som han i hvert enkelt tilfælde maatte finde nødvendig for at kunne forvisse sig om, hvorvidt sjømanden lider af nogen ondartet, smitsom sygdom, derunder indbefattet tuberkulose i saadan form, at den medfører smitteudbredelse.

Med hensyn til, hvilke former af tuberkulose, der herved kommer i betragtning, henvises til medicinaldirektørens rundskrivelse af 31te oktober 1900 (indtaget i Norsk Medicinallovgivning).

Af andre smitsomme sygdomme bør særlig haves for øie: tyfoidfeber, børnekopper, skarlagensfeber, difteri samt veneriske sygdomme i deres smittende stadium.

§ 8. Finder lægen, at sjømanden ikke lider af nogen saadan sygdom, som i forrige § omhandlet, vil han have at udfærdige en attest saalydende:

„Undertegnede har idag undersøgt N. N. i overensstemmelse med de herom gjældende regler. Jeg kan derefter bevidne, at han ikke frembyder symptomer paa nogen ondartet smitsom sygdom, deri indbefattet tuberkulose i smitsom form".

.....den.....19

(Underskrift)

eksamineret læge.

§ 9. Findes sjømanden at lide af nogen saadan sygdom, 22 mai.
som ovenfor omhandlet, vil lægen have at meddele ham en skriftlig erklæring herom og forøvrigt at træffe de forføininger, som efter den gjældende sundhedslovgivning og sygdomstilfældets natur maatte paahvile ham som læge.

Deklaration*) angaaende pligt for domstolene i 25 mai.
Norge og Sverige til at anstille undersøgelse angaaende sjøulykke, som har rammet fartøi, tilhørende det andet land.

Hans Majestæt Kongen af Norge og Hans Majestæt Kongen af Sverige har bemyndiget de undertegnede til at afslutte følgende overenskomst:

Er norsk eller svensk fartøi bleven rammet af saadan ulykke, som omhandles i den norske sjølovs § 321 og i den svenske sjølovs § 317, og skal sjøforklaring angaaende ulykken optages ved en domstol i det land, hvor fartøiet ikke hører hjemme, paaligger det samme domstol tillige at foretage saadan undersøgelse, som omhandles i de fornævnte lovbestemmelser, og skal akt af sjøforklaringen ad diplomatisk vei tilstilles regjeringen i skibets hjemland.

Denne overenskomst skal straks træde i kraft og forblive gjældende, indtil udløbet af et aar, efterat den er bleven opsagt af nogen af parterne.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede underskrevet denne deklaration og forsynet den med sine segl.

Udfærdiget i Stockholm i to eksemplarer paa norsk og svensk.

Stockholm den 25de mai 1906.

(undert.) **Benjamin Vogt.**
(L. S.)

Hans Majestät Konungen af Norge och Hans Majestät Konungen af Sverige hafva bemyndigat undertecknade att afsluta följande öfverenskommelse:

Har norskt eller svenskt fartyg drabbats af sådan olycka, som omförmäles i 321 § af norska sjölagen och 317 § af svenska sjölagen, och skall sjöförklaring angående olyckan upptagas inför domstol i det land, dit fartyget icke hörer, åligger det samma domstol att jamväl verkställa sådan undersökning, som i nyssnämnda lagrum afses; och skall protokollet öfver undersökningen på diplomatisk väg delgifvas regeringen i det land, till hvilket fartyget hörer.

Denna öfverenskommelse skall genast träda i kraft och förblifva gällande, intill dess ett år förflutit, efter det någondera af parterna uppsagt densamma.

Till bekräftelse häraf hafva undertecknade underskrifvit denna deklaration och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm i två exemplar på norska och svenska.

Stockholm den 25 maj 1906.

(undert.) **Eric Trolle.**
(L. S.)

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

26 mai. **Lov***)[1]) om forandring i lov om handelen af 8de august 1842.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 18de mai dette aar, saalydende:

§ 7, litr. c, i lov om handelen af 8de august 1842 skal lyde saaledes:

Brugte eller kasserede gjenstande. Handel hermed kan alene drives efter særskilt tilladelse af politiet.

Regler for udøvelsen og afgift af saadan næring kan fastsættes ved kommunal vedtægt, stadfæstet af kongen.

Thi har Vi o. s. v.

26 mai. **Kongelig resolution,** hvorved der oprettes et ulønnet konsulat i Paramaribo med distrikt omfattende hollandsk Guyana.

26 mai. **Kongelig resolution,** hvorved

1. — — — — — — — — — — — — — — — — —

2. Konsulatet for Baden faar sin station i Mannheim**).

26 mai. **Kongelig resolution,** hvorved konsulatet for Fijiøerne med flere stillehavsøer henlægges fra Suva til Levuka.

28 mai. Gjenpart**) af note fra den norske legation i Berlin til den derværende schweiziske minister, dateret 28de mai 1906.

Oversættelse.

Monsieur le Ministre.

Je m'empresse de porter à la connaissance de Votre Excellence que mon Gouvernement, ayant pris connaissance de l'obligeante note que Votre Excellence a bien voulu m'adresser le 22 mai 1906, m'a chargé de Lui faire part qu'il considère comme entendu que le traitement de la nation la plus favorisée sera réciproquement ap-

Hr. Minister.

Jeg iler med at bringe til Deres Excellences kundskab, at min regjering, efter at have gjort sig bekjendt med den forbindtlige note, som Deres Excellence godhedsfuldt tilstillede mig den 22 mai 1906, har paalagt mig at meddele Dem, at den betragter det som underforstaaet, at behandlingen som mestbegunstiget nation gjensidig

*) Bekjendtgj. 30te mai i Lovtidende 1ste afd. nr. 20.
**) Istedetfor Karlsruhe.
***) Bekjendtgj. 3die august i Overenskomst nr. 5. Se gjenpart af note 22de mai.

[1]) Se ot. prp. nr. 8 (1905—06); indst. O. nr. 49. St.tid., forh. i ot. s. 692, lgt. s. 259.

pliqué dès l'expiration du traité le 27 mai courant.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, les assurances de ma très haute considération.

(signé.) **M. Lie,**
chargé d'affaires.

Gjenpartens rigtighed bekræftes.

Den norske legation i Berlin, 2 juni 1906.

M. Lie,
chargé d'affaires.

vil blive bragt i anvendelse fra traktatens udløb den 27 mai d. a. 28 mai

Modtag, hr. Minister, forsikringen om min mest udmerkede høiagtelse.

(undert.) **M. Lie,**
chargé d'affaires.

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Det kongelige udenrigsdepartement, 2den afdeling, Kristiania, 25 juni 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef.

Skrivelse fra justitsdepartementet til stiftamtmanden i Kristiansands stift i anledning af en indkommen forespørgsel om forstaaelsen af lov om sundhedskommissioner af 16de mai 1860 § 5. Departementet antager, at den forpligtelse til at paase sundhedskommssionens bestemmelser efterkommede, som ifølge nævnte lovbestemmelse paahviler det almindelige politi, ikke kan ansees fyldestgjort ved, at politiet søger at hindre, at sundhedskommissionens funktionærer lider personlig overlast under udførelsen af kommissionens beslutninger, men at det ogsaa maa være politiets pligt at yde direkte bistand, hvor disse funktionærer møder modstand, som bevirker, at de maa trække sig tilbage med uforrettet sag; jfr. departementets skrivelse til stiftamtmanden i Kristiania af 19de december 1890 i „Norsk Medicinallovgivning" og den i Lovtidendens 2den afdeling indtagne skrivelse fra medicinaldirektøren til amtmanden i Tromsø amt af 30te december 1903. Medens det saaledes er politiet, naar dets bistand paakaldes, der har ansvaret for, at sundhedskommissionens beslutning efterkommes, er det selvfølgelig kommissionen selv, des bærer ansvaret for, at beslutningen er lovlig, nødvendig og hensigtsmæssig. 29 mai.

Skrivelse fra justitsdepartementet til rigsadvokaten. 30 mai.

Under henvisning til den ved kongelig resolution af 7de april sidstleden fattede bestemmelse om den ved politimester- og fogedembederne førte bødeprotokol meddeles herved, at som det vil sees, omfatter resolutionen det hele land, medens departementet i sin skrivelse til rigsadvokaten af 23de december 1904 gik ud fra, at det med hensyn til indførelsen af bøderne udenfor de i skrivelsen specielt nævnte byer, Kristiania, Bergen, Trond-

30 mai. hjem, Stavanger og Drammen, indtil videre burde have sit forblivende ved den tidligere ordning. Departementet har imidlertid ikke antaget, at der af hensyn til forretningsordenen ved de øvrige politimesterkontorer eller ved fogedkontorerne kan være nogen egentlig betænkelighed forbundet med at sløife indførelsen i retsbogen i samtlige jurisdiktioner, idet den i resolutionen omhandlede, af politimesteren og fogden førte bødeprotokol, er antaget overalt at kunne gjøre tjeneste som den bog, hvori indførelsen af bødevedtagelserne efter den nuværende lydelse af straffeproceslovens § 290 skal ske.

Der henledes udtrykkelig opmerksomheden paa, at bogen skal være autoriseret af amtmanden — hvad der maa drages omsorg for, hvis det ikke allerede maatte være iagttaget — og være forsynet med navneregister. I henhold til den ved resolutionen givne bemyndigelse har departementet derhos bestemt, at der i bogen hver maaned bliver at indtage en af vedkommende politimester eller foged underskreven bevidnelse om rigtig indførelse af bødevedtagelserne og om, at samtlige disse ogsaa virkelig er komne til protokollen.

Indførelsen af bødevedtagelserne maa ske med tilstrækkelig tydelighed og fuldstændighed; saaledes bliver at indtage personens fulde navn, stilling og bopæl, vedtagelsens datum, vedkommende lovbud, mod hvilket forseelse er begaaet, tilligemed en kort beskrivelse af den strafbare handling, videre bodens størrelse og den subsidiære fængselsstraf. Ligeledes bør der i bødeprotokollen ske fornøden henvisning til den af vedkommende embedsmand førte forretningsjournal, hvor da i tilfælde nærmere oplysninger om sagen vil være at søge. Navneregistret til bødeprotokollen bør til enhver tid være à jour.

30 mai. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til overøvrighederne, hvori i anledning af den ved kongelig resolution af 7de april 1906 i henhold til straffeproceslovens § 290, 2det led, trufne bestemmelse om, at de i nævnte paragraf omhandlede vedtagelser af straf bliver at indføre i den ved politimester- og fogedembederne i henhold til § 47 i de ved kongelig resolution af 24de december 1904 udfærdigede regler angaaende paatalemyndighedens ordning førte bødeprotokol, bl. a. meddeles, at da saaledes enhver indførelse af bødevedtagelserne i retsbogen vil bortfalde, vil disse vedtagelser som følge heraf heller ikke længere være at indtage i det ved departementets cirkulære af 25de januar 1897 anordnede fælles alfabetiske navneregister til sagelisterne for forhørs- og meddomsretssagerne og til den ved kongelig resolution af 2den s. m. anordnede domsbog.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet*), hvorved departementet bestemmer, at driftsreglementet for statens jernbaner**) § 12, 1ste passus, gives følgende tillæg: 30 mai.

„Paa afstande indtil 25 km. tilstedes ikke adgang til ophold underveis, hverken paa turbillet eller paa tur- og returbillet."

Rundskrivelse fra justitsdepartementet til samtlige amtmænd. 31 mai.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Foranlediget ved en henstillen fra stortingets fuldmagtskomité i indstilling S. XXX A for 1904—05 har departementet udarbeidet et skema for forfaldsanmeldelser fra de inden riget værende vælgere, jfr. mandtalslovens § 21. Aftryk af dette skema vedlægges og bedes tilstillet mandtalsførerne og valgstyrerne, ligesom de politiske organisationer forudsættes gjort bekjendt med skemaet gjennem mandtalsførerne. Det bemerkes udtrykkelig, at de omsendte aftryk ikke er tænkt at skulle tjene som blanketter til udfyldning, men alene til veiledning ved istandbringelsen af forfaldsanmeldelserne.

Paa foranledning gjøres i denne forbindelse opmerksom paa, at det hidtil benyttede skema for bogen over indkomne forfaldsanmeldelser — jfr. den tidligere mandtalslovs § 27, der i alt væsentligt stemmer med den nye lovs § 25, samt departementets rundskrivelser af 30te juni 1897, bilag 3, og 26de juli 1900 — ogsaa fremdeles er forudsat at skulle benyttes, hvorfor der ikke af departementet vil blive fastsat noget nyt saadant skema i henhold til den nævnte paragraf i den nye mandtalslov.

I anledning af den fra 1ste januar 1905 ikraftttraadte nye straffelov har departementet ved samme leilighed troet at burde bede mandtalsførernes opmerksomhed henledet paa følgende:

Efter grundlovens § 53, bogstav a tabes stemmeret »ved domfældelse for strafbare handlinger overensstemmende med, hvad derom i lov bestemmes« (grundlovsbestemmelse af 26de april—22de mai 1902). Man henviser her først til lov om den almindelige borgerlige straffelovs ikrafttræden af 22de mai 1902 § 31, hvorefter enhver indskrænkning i en domfældts æresret i henhold til dom, afsagt ifølge den ældre straffelovgivning — jfr. den tidligere lydelse af samme bogstav i grundlovens § 53 —, bortfalder efter et tidsrum af 10 aar, regnet paa den i straffelovens § 31 for tidsbestemte rettighedstab fastsatte maade; dog kan inden udløbet af de 10 aar gjenerhvervelse af den fulde æresret finde sted i overensstemmelse

*) Bekjendtgj. 2den juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 21.
**) af 18de oktober 1880 (kgl. resol. 22de december 1879).

31 mai. med de i straffelovens §§ 75 og 76 om gjenindsættelse i de statsborgerlige rettigheder givne regler. Med hensyn til domme, afsagte efter den nye straffelov, henvises til dennes § 30 nr. 2, første punktum, hvorefter dom paa fængsel i 1 aar eller derover for hvilkensomhelst strafbar handling medfører for en tid af 10 aar tab af stemmeret i offentlige anliggender, uanseet om derom er nævnt noget i dommen eller ikke. Saadant tab er der efter andet punktum i samme bestemmelse adgang til at knytte til dom paa kortere tids fængsel eller paa hefte i 3 aar eller derover eller paa tab af offentlig tjeneste, forsaavidt den skyldige ved den strafbare handling har vist sig uværdig til stemmeret i offentlige anliggender; ligeoverfor saadanne domme maa derfor mandtalsføreren være opmerksom paa, hvad derom i selve dommen maatte være bestemt. Med hensyn til, fra hvilken tid rettigheden er at anse som tabt, henvises til straffelovens § 31. Angaaende gjenerhvervelse af den fradømte rettighed henvises ogsaa her til straffelovens §§ 75 og 76.

Med hensyn til straffeforfølgning efter den militære straffelov af 22de mai 1902 henvises til dennes § 20 nr. 2.

Skema til forfaldsanmeldelse fra indenrigsværende vælgere.
(Lov om mandtal og stortingsvalg af 29de mars 1906 §§ 21—24).

Til valgstyret for ..... valgsogn [1],

(sted:) .....

Undertegnede *(stilling og fuldt navn:)* .....
fremsender herved i vedlagte sammenklæbede konvolut min stemmeseddel til det forestaaende stortingsvalg for ovennævnte valgsogn.

Jeg er forhindret fra at møde personlig, fordi .....

.....

I en anden, ligeledes sammenklæbet, konvolut følger en stemmeseddel til benyttelse i tilfælde af omvalg for valgkredsen, om saadant maatte blive afholdt under mit fravær. [2]

Min adresse paa hjemstedet den 1ste juni dette aar $\frac{\text{vil være}}{\text{var}}$ [3]

.....

Jeg erklærer paa ære og samvittighed, at jeg selv frivillig og useet i enrum har lagt $\frac{\text{stemmesedlen}}{\text{stemmesedlerne}}$ [4] ind i $\frac{\text{den konvolut}}{\text{de konvoluter}}$ [4], som jeg sender $\frac{\text{den}}{\text{dem}}$ [4] i, og selv har klæbet $\frac{\text{konvoluten}}{\text{konvoluterne}}$ [4] sammen.

(Eller: Jeg erklærer paa ære og samvittighed, at jeg paa grund af *(grunden maa være sygdom eller legemsfeil.)* .....

ikke har været istand til selv at lægge stemmesedlen[4] / stemmesedlerne[4] ind i den / de 31 mai. konvolut[4] / konvoluter[4], hvori den / de[4] fremsendes, men at indlæggelsen er skeet i mit nærvær.)

(Sted:) ....., den *(datum:)* .....

(Underskrift:) .....

Undertegnede bevidner, at foranstaaende underskrift er egte og skreven paa tid og sted som anført.
(Egenhændig underskrift af en person over 21 aar:) .....

(Har vælgeren underskrevet med paaholden pen, skal bevidnelsen være egenhændig underskreven af to vidnedygtige personer, af hvilke mindst en skal være over 21 aar:)

.....

Undertegnede bevidner, at den opgivne forfaldsgrund medfører rigtighed.[5]
(Underskrift af to almindelige vidner, en offentlig tjenestemand eller lign.:)

.....

---

[1] Efter mandtalslovens § 2, sidste led skal den, som i valgaaret flytter fra et valgsogn til et andet, indføres i mandtallet paa det sted, hvor han er bosat den 1ste juni. Forfaldsanmeldelsen bliver altsaa at stile til valgstyret paa dette sted.

[2] Dette led udgaar, hvis vælgeren ikke ønsker samtidig at afgive stemme til omvalg. Er det ikke paa konvoluterne skrevet, hvad for en, som er bestemt for det ene eller det andet valg, kan valgstyret lade holde tilbage for omvalget den, som det finder for godt.

[3] Jfr. note 1. — De for tilfældet passende ord anvendes.

[4] De ord, som passer for tilfældet, anvendes.

[5] Skjønt ikke foreskrevet i loven vil det i almindelighed være tilraadeligt at forsyne forfaldsanmeldelsen med en saadan bevidnelse.

Anm. Konvoluten med stemmeseddel — eller konvoluterne med stemmesedler — tilligemed det daterede og underskrevne følgebrev indlægger vælgeren i et omslag. Dette lukker han, adresserer det til valgstyret i det valgsogn, hvor han skal stemme, og forsyner det med paaskrift om, at det indeholder stemmeseddel; derhos kan det anbefales, at vælgerens navn og adresse paa hjemstedet den 1ste juni i valgaaret tilføies.

Indenrigsværende vælgere har ikke adgang til at stemme paa partiliste.

31 mai. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en læge, hvori udtales, at der ikke kjendes nogen bestemmelse, hvorefter en læge skulde være forpligtet til paa forlangende af retten i en paternitetssag at give denne uddrag af sin lægejournal.

31 mai. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, armeen, til kommanderende general i anledning af en fra sanitetsgeneralen indsendt forespørgsel fra 4de korps af 1ste akershusske infanteribrigade, om der er noget til hinder for at kommandere sanitetskorporaler, der er overgaaet til landværnet og som staar til rest med sin skyldige tjeneste i dette opbud, til tjeneste i en rekrutskole eller bataljonssamling af linjen. Korpset gjør opmerksom paa, at ikke alle de ved dets landværnsbataljon staaende værnepligtige sanitetsunderbefalingsmænd vil kunne faa optjent sine tjenestedage i landværnet ved nævnte bataljon, hvor der iaar ikke afholdes bataljonssamling.

Overensstemmende med generalkrigskommissærens paa foranledning afgivne udtalelse henstiller departementet til kommanderende general at tilkjendegive afdelingerne, at værnepligtige sanitetsunderbefalingsmænd i landværnet, hvis skyldige eksercerpligt i dette ikke kan blive optjent i landværnet i løbet af den regelmæssige tid, kan beordres til at optjene sine skyldige tjenestedage enten under rekrutskole eller i en bataljonssamling ved linjen.

Den i armekommandoens skrivelse af 17de mai 1897 givne bestemmelse om, at i linjen uoptjente dage ikke kan fordres optjent i landværnet, berøres selvfølgelig ikke af ovenstaaende.

2 juni. Nr. 1. **Lov***)[1] om adgang for stemmeberettigede, som er udenfor riget, til at deltage i stortingsvalg.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 28de mai dette aar, saalydende:

§ 1. Stemmeberettiget, som paa grund af saadant lovligt forfald som i grundlovens § 60 omhandlet er udenfor rigets grænser, naar valgting holdes, kan skriftlig indsende stemmeseddel til valgstyret

enten før afreisen fra riget

eller — saafremt han paa valgtingets afholdelsestid ikke har været fraværende fra riget over 48 maaneder, beregnet som i § 5 anført — fra udenrigsk sted. Tidsbegrænsningen (48

---

*) Bekjendtgj. 2den juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 21.

[1]) Se ot. prp. nr. 44 (1904—05), indst. O. II, dok. nr. 59 (1905—06). St tid. forh. i ot. s. 211—218, 651—691, 870—886. Lgt. s. 259—276, 307—309. Jfr. justitsdepartementets rundskrivelse til amtmændene af 16de juni og til indrulleringschefen af 6te juli 1906.

maaneder) gjælder ikke for den, som ved stemmeseddelens afgivelse tilhører besætning paa norsk fartøi. 2 juni. Nr. 1.

Stemmeseddelen maa for at være gyldig ikke være afgivet tidligere end 1ste mars i valgaaret.

De ovennævnte frister regnes altid til dagen for det oprindelige valg, ikke til dagen for et omvalg.[1])

§ 2. Stemmeseddelen skal lyde enten paa de to navngivne personer, som vælgeren ønsker til stortingsmand og varamand for valgkredsen,

eller paa partiliste.

For at der skal være adgang til at stemme paa partiliste, maa partiet

a. have organiseret sig under et partinavn og gjennem sit hovedstyre have meldt dette til vedkommende departement og
b. senest den 14de dag før valgtinget have sendt de forskjellige valgstyrer i kredsen den partiliste, som er opstillet for valgkredsen; er en partiliste ikke sendt alle valgstyrer i kredsen, bliver den dog gyldig i de valgsogne, hvortil den er sendt.

Anmeldelser om partinavn skal departementet uopholdelig indrykke i den offentlige kundgjørelsestidende. Naar saadan anmeldelse er gjort, kan ikke noget andet parti tage partinavnet eller et navn, som er udsat for at forveksles med dette, før det parti, som først tog navnet, har sagt fra til departementet, at partiet er opløst. Navnet bliver ogsaa frit, naar partiet ikke ved 3 valg i rad har opstillet partiliste i nogen valgkreds. At et parti er opløst eller ophørt skal ogsaa uopholdelig kundgjøres.

§ 3. En partiliste skal bære partinavnet og være underskrevet af partistyret for valgkredsen eller, om saadant ikke findes, af partiets hovedstyre eller den, som dette har bemyndiget dertil. I listen skal der sondres mellem stortingsmand og varamand; er dette ikke udtrykkelig gjort, betragtes den først opførte som stortingsmand, den anden som varamand.

Lyder en partiliste paa flere eller færre end to personer, er den ugyldig.

Naar valget er holdt, skal hvert valgstyre forvare listen under fælles forsegling, indtil stortinget endelig har afgjort spørgsmaalet om valgets gyldighed.

Partilisten gjælder ogsaa for omvalg, medmindre der senest den 5te dag før det nye valgting er indsendt til de forskjellige valgstyrer erklæring om dens tilbagekaldelse eller en ny liste.

Har et parti til forskjellige valgstyrer i en valgkreds indsendt partilister, som lyder paa forskjellige personer, bliver de alle ugyldige.

[1]) Se lov 29de mars 1906 nr. 1, §§ 33, 37, 38—40.

2 juni. Nr. 1.

§ 4. Afgiver vælgerne sin stemmeseddel før afreisen fra riget, skal dette ske under iagttagelse af de forskrifter, som gjælder om indsendelse af stemmeseddel fra indenrigs fraværende vælgere[1]). I følgebrevet bør vælgeren opgive fuldt navn og nøiagtig adresse paa hjemstedet den 1ste juni i valgaaret[2]).

Vil vælgeren derimod indsende stemmeseddel fra udenrigsk sted, maa han følge de regler, som nedenfor er foreskrevne.

§ 5. Vælger, som vil afgive stemmeseddel fra udenrigsk sted, skal hos mandtalsføreren i det valgsogn, hvori han er bosat, erhverve et mandtalspas. Skemaet for dette fastsættes af kongen[3]).

Naar mandtalspas er udfærdiget, skal anmerkning derom ske i mandtallet og udfærdigelsesdagen tilføies.

For den, som ved stemmeseddelens afgivelse tilhører besætning paa norsk fartøi, kan sjøfartsbog (sjøfarts-annotationspatent) eller certifikat som skibsfører, styrmand eller maskinist træde istedenfor mandtalspas.

Er mandtalspas udstedt, skal den i § 1 omhandlede frist af 48 maaneder regnes senest fra udstedelsesdagen.

§ 6. Vælgeren skal i enrum og useet lægge sin stemmeseddel[4]) ind i en særskilt konvolut og tilklæbe denne.

Sammen med konvoluten skal han sende et dateret følgebrev, hvori han

a. oplyser om de omstændigheder, som nødvendiggjør hans fravær fra riget, og
b. erklærer paa ære og samvittighed, at han selv frivillig og useet i enrum har lagt stemmeseddelen ind i den konvolut, som han sender den i, og selv har tilklæbet konvoluten.

§ 7. Vælgeren skal underskrive følgebrevet med fuldt navn i overvær af en norsk konsul eller af et norsk fartøis fører, hvilken sidste skal tilkalde en af besætningen som vidne.

Vælgeren maa fremvise et saadant dokument, som § 5 nævner.

Konsulen eller skibsføreren med vidne skal paaføre følgebrevet bevidnelse om,

a. at underskriften er egte og skreven paa tid og sted som i brevet nævnt;
b. at vælgeren har fremvist saadant dokument, som § 5 nævner, og svarer til de deri anførte kjendemerker, og
c. saafremt vælgeren har fremvist sjøfartsbog eller certifikat, skal tillige oplysning meddeles om hans rullenummer og — saavidt muligt — nøiagtig adresse paa hjemstedet.

---

[1]) Se lov 29de mars 1906 nr. 1 §§ 21—24.
[2]) — — » — § 2, sidste led.
[3]) Se kgl. resol. 2den juni 1906.
[4]) Se lov 29de mars 1906 nr. 1 §§ 15 og 19.

§ 8. Vælgeren skal i konsulens eller i skibsførerens og vidnets overvær lægge baade følgebrevet og den konvolut, som indeholder hans stemmeseddel, ind i et omslag og tillukke dette. Omslaget skal han adressere til valgstyret i det valgsogn, hvor han skal stemme, og give paaskrift om, at det indeholder en stemmeseddel, med tilføielse af vælgerens navn og adresse paa hjemstedet den 1ste juni i valgaaret. 2 juni. Nr. 1.

Hvis vælgeren saa forlanger, skal konsulen eller skibsføreren besørge omslaget uopholdelig afsendt i frankeret og rekommanderet stand.

Skibsføreren skal i skibets dagbog anføre, at stemmegivning er skeet, og hvem der har været tilkaldt som vidne, samt tilføie vælgerens fulde navn, og til hvilket valgsogn han hører. I tilfælde anføres derhos, naar omslaget er besørget afsendt.

Istedenfor konsul eller skibsfører med vidne kan med hensyn til, hvad der omhandles i denne og i forrige paragraf, ogsaa benyttes en notarius publicus paa vedkommende udenrigske sted. Istedenfor skibsfører kan styrmand tjenstgjøre. Skibsfører eller styrmand pligter kun at medvirke ved stemmegivning af skibets besætning eller passagerer.

§ 9. Det paaligger norske konsuler og norske skibsførere uopholdelig at give justitsdepartementet telegrafisk underretning, saasnart det kommer til deres kundskab, at nogen, som har afgivet stemme i kraft af denne lov, er afgaaet ved døden inden valgenes afslutning.

§ 10. I valgsogn, hvor der i henhold til forskrifterne i denne lovs §§ 2 og 3 er adgang til at stemme paa partiliste, og hvor der til valgtinget er indkommet forfaldsanmeldelse fra udenrigs fraværende vælgere, skal valgstyret, saasnart det har prøvet alle de indkomne forfaldsanmeldelser, først lægge i urnen de fra indenrigs fraværende vælgere indkomne godkjendte stemmesedler, indlagte paa sædvanlig maade i konvoluter med offentligt stempel. Valgstyret skal dernæst efter at have blandet konvoluterne i urnen vel om hverandre foreløbig gjennemgaa deres indhold for at se, om der findes nogen stemmeseddel lydende paa partiliste; efterat saadanne sedler i tilfælde er udtagne, lægges konvoluterne med iværende stemmesedler atter i urnen.

Valgstyret lægger derefter de fra udenrigs værende vælgere indkomne stemmesedler, om de er godkjendte, i konvoluter med offentligt stempel, lægger disse i urnen og blander dem med de øvrige.

Derefter foregaar stemmeoptællingen overensstemmende med forskrifterne i den almindelige lovgivning om mandtal og stortingsvalg[1]).

[1]) Se lov 29de mars 1906 nr. 1 § 29 flg.

2 juni. Nr. 1.

§ 11. Blanketter til mandtalspas samt porto- og telegramudgift ifølge §§ 8 og 9 bekostes af statskassen.

For udfærdigelse af mandtalspas, attester, paategninger og bevidnelser, som afgives i henhold til nærværende lov, tilkommer norske offentlige tjenestemænd og borgere ingen betaling.

§ 12. Skibsfører paa norsk fartøi skal sørge for, at der i mandskabets opholdsrum ombord findes opslaaet et af vedkommende departement udarbeidet aftryk af de bestemmelser, som gjælder om udenrigsværende vælgeres stemmegivning. Saadant aftryk skal ogsaa stadig findes paa ethvert norsk konsulatkontor.

§ 13. Hvor intet modsat er bestemt, finder forskrifterne i den almindelige lovgivning om mandtal og stortingsvalg[1]) tilsvarende anvendelse med hensyn til, hvad der omhandles i nærværende lov.

§ 14. Denne lov træder i kraft straks.

Samtidig ophæves lov af 5te juni 1897 om udenfor riget værende stemmeberettigedes deltagelse i valgmandsvalgene med tillægslov af 9de mai 1903. De mandtalspas, som er udstedte i henhold til nævnte lov, beholder sin gyldighed. Det samme gjælder de stemmesedler, som under iagttagelse af nævnte lovs forskrifter allerede er afgivne eller inden 3 maaneder efter den dag, nærværende lov træder i kraft, maatte blive afgivne.

Thi har Vi o. s. v.

2 juni. **Kongelig resolution***), hvorved nedenstaaende skema til mandtalspas er approberet.

Mandtalspas:

N. N.

mandtalsfører i N. N. valgsogn
(i N. N. amt eller: kjøbstad)
gjør vitterligt:

Da N. N. har anmeldt at ville under ophold i udlandet deltage i stortingsvalget for ovennævnte valgsogn, saa bevidnes herved, at

N. N.,

hvis signalement er følgende:

Hjemstavn:
Alder:
Høide:
Statur:
Øine:
Haar:
Særkjende:
Egenhændig underskrift:

*) Bekjendtgj. 5te juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 22.

[1]) Se lov 29de mars 1906 nr. 1.

er (eller: opfylder betingelserne for at blive) indført som stemme- 2 juni.
berettiget i mandtallet for N. N. valgsogn.

N. N. (sted) den N. N. (datum) N. N. (aar).

(Udstederens navn).

L. S.

L.-nr.

Meddelt
uden betaling.

Lov*)[1]) indeholdende forandringer i lovgivningen om akkordforhandling og konkurs. 2 juni. Nr. 2.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 1ste mai dette aar, saalydende:

I.

Efternævnte bestemmelser i lov om akkordforhandling af 6te mai 1899 skal herefter lyde saaledes:

§ 3. Skifterettens kjendelse om aabning af akkordforhandling er ikke gjenstand for paaanke. Afslaaes andragendet, kan kjendelsen inden tre dage efter dens afsigelse paaankes til høiesterets kjæremaalsudvalg.

§ 4. Samtidig med, at akkordforhandling besluttes aabnet, eller snarest muligt derefter, beskikker skifteretten en akkordkommissær[2]) samt til i forening med ham at danne akkordstyret to dertil skikkede og villige mænd, der fortrinsvis bliver at tage blandt fordringshaverne eller deres repræsentanter. Det bør saavidt muligt haves for øie, at den, der opnævnes til akkordkommissær, har betingelserne for tillige at kunne udføre den foreskrevne revision (§ 6 nr. 3). I mindre eller let overskuelige boer, saavelsom hvor skyldneren kun søger betalingsudsættelse, kan skifteretten efter omstændighederne ogsaa undlade at beskikke noget akkordstyre. De hverv, som efter loven paahviler dette, bliver i saa fald at udføre af akkordkommissæren alene. Til akkordkommissær eller medlem af akkordstyret maa ikke beskikkes nogen, der er skyldneren saa nær beslegtet som søskendebarn eller ligesaa nær besvogret.

Paa steder, hvor dertil findes grund, kan vedkommende regjeringsdepartement opnævne et udvalg[3]) af dertil skikkede mænd, blandt hvilke akkordkommissæren skal beskikkes.

---

*) Bekjendtgj. 5te juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 22.

[1]) Se ot. prp. nr. 6 (1905—06), indst. O. IX. St.tid. forh. i ot. s. 538—542, 545—575, lgt. s. 129—140.

[2]) Jfr. cirkulære 15de februar 1900, skrivelse 27de mars 1900.

[3]) Jfr. forskrifter af 1ste mai 1900.

2 juni. Nr. 2.

§ 7. Under akkordforhandlingen vedbliver skyldneren[1]) at forestaa sine anliggender og sin forretning, men under akkordstyrets tilsyn. Hvad dette bestemmer, er han forpligtet til at efterkomme, og handler han imod de af akkordstyret givne forskrifter eller uden at indhente dets beslutning i anliggender, der ikke af det er overladt til hans frie bestemmelse, er det berettiget til at overlevere boet til konkursbehandling.[2])

Iøvrigt bliver med hensyn til boets forvaltning følgende nærmere regler at iagttage:

1. Forvaltningen skal fortrinsvis være rettet paa at forberede en afvikling af skyldnerens forpligtelser. Forretningens gang bør ikke afbrydes mere, end hensynet til fordringshavernes tarv og omstændighederne forøvrigt gjør nødvendigt.
2. Til stiftelse af ny gjæld, til pantsættelser samt til afhændelse eller bortleie af fast eiendom maa akkordstyrets samtykke altid erhverves.
3. Forfalden gjæld, for hvilken der haves fortrinsret, eller som er sikret ved pant, kan betales; anden gjæld, der er stiftet før akkordforhandlingen, maa derimod ikke betales.
4. Forfaldne veksler og gjældsbreve, for hvis indfrielse skyldneren er ansvarlig, kan fornyes, saafremt det kan ske uden udlæg for skyldneren. Dog bør det i saa fald udtrykkelig anføres, at underskriften meddeles „til fornyelse", og denne skal ikke give vedkommende fordringshaver eller medforpligtede nogen fortrinligere ret til fyldestgjørelse end den, der tilkom ham efter det oprindelige gjældsbrev.
5. Akkordstyret skal paase, at alle indkomne midler, som ikke nødvendigvis maa haves i kasse til udgifters bestridelse, tages under dets varetægt og indsættes i en bank.
6. Akkordstyret bestemmer, hvad der kan anvendes til skyldnerens og hans families underholdning; er skyldneren misfornøiet med akkordstyrets bestemmelse, kan han inden fjorten dage indbringe spørsmaalet for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse.

§ 9. Akkordkommissæren og de øvrige medlemmer af akkordstyret kan af skifteretten afskediges, saafremt de ikke behørig opfylder sine pligter. Det samme gjælder, naar det oplyses, at der er indtraadt omstændigheder, som medfører, at de ikke længer kan[3]) eller bør indehave sin stilling. Forinden beslutning om afskedigelse fattes, skal der være givet vedkommende anledning til at udtale sig.

---

[1]) Jfr. § 8 in fine.
[2]) Jfr. konkurslovens § 10.
[3]) Jfr. § 4, 1ste leds sidste punktum.

Skifterettens beslutning om afskedigelse saavelsom dens negtelse af at afskedige akkordstyret eller noget af dets medlemmer kan inden 14 dage efter beslutningens afgivelse indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse, dog i første fald ikke med opsættende virkning.

§ 13. Hvis skyldneren intet akkordforslag fremsætter, eller det fremsatte forslags behandling bortfalder paa grund af dets tilbagekaldelse eller paa grund af skyldnerens død eller udeblivelse (§ 14), gjøres herom af akkordstyret indberetning til skifteretten, ledsaget af de foreliggende oplysninger og udtalelser. Skifteretten erklærer derpaa ved kjendelse akkordforhandlingen indstillet og gaar forøvrigt frem paa den i § 31 foreskrevne maade.

Det samme kan ogsaa ske, hvis skifteretten efter indberetning fra akkordstyret finder det klart, at akkorden af nogen i § 23 omhandlet grund ikke vil kunne erholde stadfæstelse. Skifterettens kjendelse om akkordforhandlingens indstillen er i dette tilfælde gjenstand for paaanke til høiesterets kjæremaalsudvalg overensstemmende med regelen i § 3.

§ 29. Skifterettens kjendelse om akkordens stadfæstelse kan af enhver fordringshaver, der ikke efter § 18 nr. 1 er udelukket fra at komme i betragtning ved afstemningen, paaankes til høiesterets kjæremaalsudvalg til prøvelse. Begjæring om saadan prøvelse maa, ledsaget af fornøden begrundelse, indgives inden tre uger efter akkordens stadfæstelse.

Negtes akkordens stadfæstelse, kan skifterettens kjendelse inden tre dage efter dens afsigelse af skyldneren paaankes til høiesterets kjæremaalsudvalg.

§ 31. Naar en akkordforhandling indstilles efter § 13, saavelsom naar det fremsatte akkordforslag forkastes eller en vedtagen akkord af skifteretten eller høiesterets kjæremaalsudvalg negtes stadfæstelse, har skifteretten, saasnart den bestemte ankefrist er forløben, eller, om anke er begjæret, naar denne er afgjort, at lade akkordforhandlingens udfald bekjendtgjøre paa den i § 6 nr. 1 bestemte maade med tilføiende, at forsaavidt nogen fordringshaver vil begjære skyldnerens bo taget under konkursbehandling, bør begjæring derom være indgivet til skifteretten inden fjorten dage efter bekjendtgjørelsens indrykkelse i den offentlige kundgjørelsestidende. Fremkommer ingen saadan begjæring, skal akkordkommissæren, forsaavidt skyldnerens firma er indført i handelsregistret[1]), tilstille føreren af dette til anmerkning i samme en meddelelse om akkordforhandlingens ophør.

§ 38. Den godtgjørelse[2]), som tilkommer akkordstyrets medlemmer og i tilfælde den antagne revisor, ansættes af skifte-

[1]) Jfr. lov af 17de mai 1890 § 35.
[2]) Jfr. cirkulære 29de oktober 1902, I og cirkulære 30te mars 1904.

2 juni. Nr. 2.

retten, efterat akkordstyret og skyldneren derom er hørte. Har nogen af dem gjort sig skyldig i forsømmelse eller uforstand i udførelsen af sine pligter, skal der ved godtgjørelsens ansættelse dertil tages hensyn, saaledes at efter omstændighederne endog al godtgjørelse kan bestemmes at skulle bortfalde.

Skifterettens ansættelse kan inden fjorten dage efter beslutningens afgivelse af enhver af parterne indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse. Godtgjørelsen kan inddrives efter de om fuldbyrdelse af domme gjældende regler.

§ 41. Naar nogen i de i §§ 3, 13 eller 29 omhandlede tilfælde vil paaanke en af skifteretten afsagt kjendelse til høiesterets kjæremaalsudvalg, maa erklæring om anke indgives skriftlig til skifteretten, som forsyner den med bevidnelse om, naar den er indkommen, og derefter snarest muligt indsender den til kjæremaalsudvalget, ledsaget af rettens erklæring om spørsmaalet og de fornødne dokumenter og udskrifter. Dersom nogen for tilfældet kan ansees som modpart, skal skifteretten underrette ham om sagens paaanke til kjæremaalsudvalget.

§ 42. Saavel den, der begjærer afgjørelsen prøvet, som andre, for hvem den er af betydning, kan indgive skriftlige udtalelser om sagen til kjæremaalsudvalget.

§ 43. I ankesager af den i nærværende lov omhandlede art tiltrædes kjæremaalsudvalget af 2 forretningskyndige medlemmer, som dertil beskikkes af kongen. Udvalget opnævner for hver sag inden sin midte en ordfører, der, saasnart ske kan, anmelder sagen til foretagelse og foredrager den i et offentligt retsmøde.

Saavel ordføreren som udvalget kan beslutte at indhente yderligere oplysninger og kan i dette øiemed paalægge skifteretten at indhente beedigede forklaringer overensstemmende med reglerne i § 27.

§ 44. Findes anken at have manglet rimelig grund, kan kjæremaalsudvalget ilægge den ankende en bod samt paalægge ham at yde erstatning til modparten, om nogen for tilfældet kan ansees som saadan, og det af ham begjæres, for det tab, som maatte være denne paaført ved sagens indbringelse for og behandling i kjæremaalsudvalget

§ 45. Naar nogen i de i §§ 9 eller 38 omhandlede tilfælde vil indbringe en af skifteretten fattet beslutning for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse, finder bestemmelserne i §§ 41 og 42 tilsvarende anvendelse.

II.

Efternævnte bestemmelser i lov om konkurs og konkursboers behandling af 6te juni 1863 (jfr. lov af 6te mai 1899) skal herefter lyde saaledes:

§ 11. Er skiftebehandling besluttet af skifteretten, bliver udførelsen af denne beslutning ikke opholdt ved appel. Dog

bør, naar beslutningen om skiftebehandling er appelleret, ikke nogot salg af boets eiendele, der ikke er en følge af gjenstandenes beskaffenhed eller skyldnerens næringsvei, eller nogen fordeling af boets midler finde sted uden skyldnerens samtykke, forinden høiesterets dom er falden. 2 juni. Nr. 2.

Det samme gjælder, hvor skifterettens beslutning om negtelse af at aabne[1]) akkordforhandling eller stadfæste[2]) en vedtagen akkord eller om akkordforhandlingens indstillen[3]) er paaanket til høiesterets kjæremaalsudvalg.

§ 14. Inden 48 timer efter konkursens aabning eller, om saa ei kan ske, snarest muligt derefter skal retten, dog med de i § 112 angivne begrænsninger, beskikke en midlertidig bestyrer af boet[4]).

Hvor revision af skyldnerens regnskaber og forretningsførelse ikke er unødvendig, fordi saadan allerede har fundet sted under en konkursen umiddelbar forudgaaende akkordforhandling[5]), og omstændighederne findes at tilsige, at revisionen udføres af nogen anden end bestyreren, kan retten samtidig beskikke en eller flere revisorer. Ved valget skal, forsaavidt dertil er anledning, tages hensyn til den særlige sagkyndighed, som skyldnerens forretning gjør ønskelig.

Som bestyrer eller revisor maa ingen antages eller tjenstgjøre, der er skyldneren saa nær beslegtet som søskendebarn eller ligesaa nær besvogret.

Vedkommende regjeringsdepartement kan for enhver skiftejurisdiktion opnævne et udvalg[6]) af dertil skikkede mænd, blandt hvilke den midlertidige bestyrer skal beskikkes. Beskikkelsen foregaar efter tur, hvor stedlige eller andre særegne forhold ikke er til hinder derfor.

§ 26. Skifteretten kan med kreditorudvalgets samtykke afskedige bestyreren, saafremt den finder, at han ikke behørig opfylder sine pligter. Det samme gjælder, naar det oplyses, at der er indtraadt omstændigheder, som medfører, at han ikke længer kan[7]) eller bør indehave sin stilling. Forinden beslutning om afskedigelse fattes, skal der være givet bestyreren anledning til at udtale sig. Besluttes afskedigelse, sammenkalder skifteretten snarest muligt en skiftesamling til valg af ny bestyrer overensstemmende med reglerne i § 21. Den afskedigede kan gjenvælges. Findes det fornødent at opnævne nogen ny bestyrer før denne skiftesamlings afholdelse, kan saa ske[8]).

Har skifteretten negtet at afskedige bestyreren i et tilfælde,

[1]) Jfr. lov om akkordforhandling § 3.
[2]) Jfr. — —»— § 29, 2det led.
[3]) Jfr. — —»— § 13.
[4]) Jfr. § 131, 1ste afsnit.
[5]) Jfr. lov om akkordforhandling § 6 nr. 3.
[6]) Jfr. forskrifter af 1ste mai 1900.
[7]) Jfr. § 14, 5te led.
[8]) Jfr. § 131, 1ste afsnit.

2 juni. Nr. 2.

hvor derom af kreditorudvalget, nogen af fordringshaverne eller af skyldneren er andraget, kan beslutningen inden 14 dage efter dens afgivelse indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse[1]).

§ 32. Naar boet skal sluttes eller bestyrerens hverv iøvrigt er tilende[2]), har denne at aflægge regnskab for sin forvaltning til skifteretten. Ogsaa ellers kan skifteretten forlange regnskab aflagt, om den dertil finder grund, og i fornødent fald forelægge bestyreren en frist, inden hvilken regnskabet under en ellers paaløbende mulkt skal være indgivet[3]).

Regnskabet skal være bilagt med de fornødne bevisligheder og ledsages af kreditorudvalgets og i tilfælde den nye bestyrers bevidnelse om, at regnskabet har været dem forelagt, og af deres mulige bemerkninger ved samme.

Regnskabets rigtighed prøves af skifteretten, der herunder tillige har at paase rimeligheden af de i samme opførte udgifter og, hvor dertil findes grund, helt eller delvis kan negte at godkjende samme.

Skifterettens beslutning bliver at forelægge for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse[1]), saafremt begjæring derom indgives inden 14 dage efter beslutningens afgivelse enten af bestyreren eller kreditorudvalget eller af fordringshavere, hvis tilgodehavende udgjør mindst $^1/_5$ — en femtedel — af den samlede sum af de fordringer, som medfører stemmeret i boets anliggender[4]).

§ 33. Den bestyreren tilkommende godtgjørelse[5]) bliver, saasnart hans slutningsregnskab er aflagt og prøvet, at ansætte af skifteretten. Har han ved udførelsen af sit hverv gjort sig skyldig i uforstand, forsømmelighed eller andet utilbørligt forhold, skal der ved godtgjørelsens fastsættelse dertil tages hensyn, saaledes at efter omstændighederne endog al godtgjørelse kan negtes. Før bestemmelsen træffes, bør foruden vedkommende selv ogsaa kreditorudvalget og i tilfælde den nye bestyrer have havt adgang til at udtale sig.

Skifterettens ansættelse kan indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse[1]) overensstemmende med, hvad der i foregaaende paragraf er bestemt.

De regler, som ovenfor er givne, finder tilsvarende anvendelse ogsaa ved fastsættelsen af den godtgjørelse, som tilkommer kreditorudvalgets medlemmer og revisor.

Før godtgjørelsen er endelig fastsat overensstemmende med

---

[1]) Jfr. § 132.
[2]) Jfr. § 26.
[3]) Jfr. § 131, 1ste afsnit.
[4]) Jfr. § 85 og 86.
[5]) Jfr. cirkulære 29de oktober 1902 I og cirkulære 30te mars 1904.

foranstaaende regler, maa intet forskud paa samme oppebæres uden efter tilladelse af skifteretten. 2 juni. Nr. 2.

§ 36. Dersom skyldneren ikke ved personligt erhverv kan skaffe sig det nødvendige til sin og sin families underholdning, kan der af skifteretten ved konkursens aabning paa hans begjæring tilstaaes ham et passende underholdningsbidrag for den tid, som hengaar indtil den i § 15 nr. 3 omhandlede skiftesamling. I denne skal fordringshavernes udtalelse indhentes angaaende fortsat underholdningsbidrag til skyldneren. Skifteretten bestemmer derefter, hvorvidt noget og i saa fald hvilket underholdningsbidrag der skal udredes, og sammes varighed. Herved skal tages hensyn saavel til boets stilling som til skyldnerens behov, ligesom det skal komme i betragtning, i hvilken udstrækning skyldnerens personlige arbeide vil paakræves under boets behandling. Skifterettens bestemmelse kan under forandrede forhold atter omgjøres. Den kan saavel af skyldneren som af et antal af fordringshavere, hvis samlede tilgodehavende udgjør mindst en femtedel af de fordringers beløb, som giver stemme i boet[1]), inden 14 dage indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse[2]).

§ 60. Forslag til akkord kan af skyldneren indgives til skifteretten, saalænge boet ikke er optaget til slutning[3]).

Har skyldneren tidligere under konkursen eller under en samme umiddelbart forudgaaende akkordforhandling fremsat akkordforslag, der er blevet forkastet[4]) eller negtet stadfæstelse[5]), eller har han, efterat skiftesamling til afstemning over et tidligere akkordforslag er indkaldt, taget samme tilbage, kan nyt akkordforslag ikke tages under behandling uden efter tilladelse af skifteretten, hvilken kun bør meddeles, saafremt de grunde, der tidligere har været til hinder for stadfæstelse af akkord, ikke længer antages at være tilstede, eller der iøvrigt er indtraadt forandrede omstændigheder, der gjør istandbringelse af akkord sandsynlig. Akkordforslaget kan derhos af skifteretten negtes behandlet, saafremt det findes klart, at det af nogen i § 70 omhandlet grund ikke vil kunne erholde stadfæstelse.

Før afgjørelse træffes om, at et indgivet akkordforslag ikke skal tages under behandling, skal skifteretten give saavel skyldneren som boets bestyrer og kreditorudvalget anledning til at udtale sig. Skifterettens afgjørelse kan paaankes[6]) af skyldneren inden 3 dage, efterat den er ham meddelt.

Dersom skyldneren anholder om, at nogen af de til boets afvikling fornødne forføininger skal udstaa i paavente af akkord-

[1]) Jfr. § 85 og 86.
[2]) Jfr. § 132.
[3]) Jfr. cirkulære 29de oktober 1902 I og § 115 nr. 6.
[4]) Jfr. § 67 og lov om akkordforhandling § 19.
[5]) Jfr. §§ 69—71 og — —»— §§ 21, 23 og 24.
[6]) Jfr. § 131, 3die afsnit.

2 juni. Nr. 2.

spørgsmaalets afgjørelse, træffer skifteretten herom bestemmelse[1]) efter at have indhentet udtalelse fra boets bestyrer og kreditorudvalget.

§ 66. Hvorvidt en fordring efter reglerne i den foregaaende paragraf skal komme i betragtning ved afstemningen og i tilfælde med hvilket beløb, afgjøres paa den maade, som i § 87 er bestemt. Den trufne afgjørelse kan i dette tilfælde paaankes i forbindelse med spørsmaalet om akkordens stadfæstelse.

§ 75. Skifterettens kjendelse om akkordens stadfæstelse kan paaankes[2]) af enhver fordringshaver, der ikke efter § 65 nr. 1 er udelukket fra at komme i betragtning ved afstemningen. Erklæring om saadan anke maa, ledsaget af fornøden begrundelse, indgives inden 14 dage efter akkordens stadfæstelse.

Negtes akkordens stadfæstelse, kan skifterettens kjendelse inden 3 dage efter dens afsigelse paaankes[2]) af skyldneren.

§ 77. Boets bestyrer aflægger regnskab for sin forvaltning til skyldneren, saasnart denne efter endelig opnaaet akkord har overtaget sit bo. Bestyrerens og kreditorudvalgets tilkommende bestemmes ogsaa i dette tilfælde af skifteretten efter reglerne i § 33, dog saaledes, at foruden vedkommende selv alene skyldneren kan indbringe skifterettens beslutning for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse. Dersom ikke regnskab er aflagt og kassebeholdningen afleveret inden 8 dage, efterat meddelelse fra skifteretten er modtaget om, at boet skal tilbageleveres skyldneren, taber bestyreren sin ret til godtgjørelse.

§ 131. Alle skifterettens beslutninger, decisioner og udlodninger, saavel foreløbige som endelige, i konkursboer er gjenstand for appel. Dog undtages herfra de beslutninger, der kan forlanges indbragte for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse, samt de beslutninger og forføininger, som af skifteretten træffes ifølge §§ 14, 19, 21, 22, 25, 26 1ste afsnit, 27, 32 1ste afsnit, 35, 54, 60 sidste afsnit, 63, 68, 72, 73, 81, 84 2det afsnit, 87, 106 og 112—115, saavel som de beslutninger, gjennem hvilke skifteretten efter § 113 handler som bestyrer af boet.

De i §§ 9 og 10 omhandlede beslutninger indankes umiddelbart til høiesteret. Paaankningsfristen er i disse tilfælde 4 uger eller i Tromsø stift 8 uger, og sagen skal efter varslets udløb være fortrinsberettiget lige med vekselsager til at foretages i høiesteret.

I de i §§ 60, 66 og 75 omhandlede tilfælde sker paaanken til høiesterets kjæremaalsudvalg.

Med hensyn til sagens indbringelse for og behandling i kjæremaalsudvalget kommer bestemmelserne i lov om akkordforhandling §§ 41—44 til anvendelse.

---

[1]) Jfr. § 131, 1ste afsnit.
[2]) Jfr. § 131, 3die afsnit.

I andre tilfælde end i denne paragrafs 2det og 3dje led nævnt skal paaankningsfristen saavel for skifterettens decisioner, beslutninger og udlodninger som for de efter saadanne retshandlingers appel afsagte overretsdomme være 6 uger, regnet fra den skiftesamling, hvori beslutningen er fattet, decisionen afsagt, udlodningen aflæst eller underretning om sagens udfald i overretten meddelt. Paa boets vegne stævnes bestyreren, saalænge en saadan forestaar boets anliggender, eller i de boer, hvor saadan ikke er beskikket, skifteretten, og bør appelstævningen for dem være forkyndt i byerne inden 14 dage og paa landet inden 4 uger eller, i Troms stift, i byerne inden 4 uger og paa landet inden 8 uger efter paaankningsfristens udløb. 2 juni. Nr. 2.

§ 132. Naar nogen i de i §§ 26, 32, 33, 72 eller 77 omhandlede tilfælde vil indbringe en af skifteretten fattet beslutning for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse, finder bestemmelserne i lov om akkordforhandling §§ 41 og 42 tilsvarende anvendelse.

III.

1. Tilsynet med, at skifteretterne, boernes bestyrelser og akkordstyrerne opfylder de dem efter konkursloven og loven om akkordforhandling paahvilende pligter, føres af vedkommende regjeringsdepartement[1]).

I dette øiemed skal skifteretterne ved hvert aars udgang eller oftere, om dette maatte blive foreskrevet, og overensstemmende med de nærmere regler, som gives af kongen eller den, han dertil bemyndiger, til departementet afgive indberetning angaaende de konkursboer og akkordforhandlingsboer, som har været under deres behandling. Enhver, der i stillings medfør har befatning med et konkursbo eller et akkordforhandlingsbo, er derhos, naar det af departementet begjæres, pligtig til at meddele samme enhver oplysning angaaende boet, som det maatte attraa, og til at give departementet eller den, som dette dertil paa sine vegne bemyndiger, adgang til at gjøre sig bekjendt med boets bøger og papirer.

2. Nærværende lov træder i kraft fra den tid, som kongen bestemmer[2]).

Fra samme tid ophæves lov om et overstyre for konkursvæsen af 6te mai 1899.

Hvorledes der skal forholdes med hensyn til afgjørelsen af spørsmaal, som er undergivne overstyrets prøvelse, men endnu ikke er blevne endelig afgjorte, inden denne lov træder i kraft, bestemmes af kongen[3]).

Thi har Vi o. s. v.

[1]) Jfr. rundskrivelse af 19de juni 1906, sammenholdt med rundskrivelse 30te april og 29de september 1900.
[2]) ɔ: fra 1ste juli 1906 iflg. kongelig resolution 2den juni s. aar.
[3]) Jfr. kongelig resolution 2den juni 1906.

2 juni. **Kongelig resolution***), hvorved det er bestemt,

at ovennævnte lov bestemmes at skulle træde ikraft den 1ste juli førstkommende, samt

at det i henhold til nævnte lovs afsnit III, post 2, bestemmes, at de spørgsmaal, som ved begjæring, fremsat inden lovens ikrafttræden, er bleven undergivne prøvelse af overstyret for konkursvæsenet, bliver at behandle og afgjøre af dette, ogsaa om prøvelsen først kan tilendebringes efter nævnte tidspunkt, og i sidstnævnte fald mod saadan godtgjørelse til overstyrets medlemmer, som af justitsdepartementet bestemmes.

2 juni. Nr. 3. **Lov****)[1]) om forbud mod udlændingers fiskeri paa norsk sjøterritorium m. v.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 18de mai dette aar, saalydende:

§ 1. Det er forbudt andre end norske statsborgere eller indvaanere af riget at drive fiskeri paa norsk sjøterritorium.

Norsk statsborger eller indvaaner af riget maa ikke uden med hjemmel af tilladelse i henhold til § 3 til saadant fiskeri benytte fartøi, som ikke er norsk, eller baad eller redskab tilhørende andre end norske statsborgere eller indvaanere af riget eller til bistand under saadant fiskeri anvende udlændinger i større udstrækning end i § 2 fastsat.

§ 2. Norsk statsborger eller indvaaner af riget har adgang til at antage udlænding til som leiekarl eller lotfisker at deltage i fiskeri paa sjøterritoriet paa norsk fartøi og med baade og redskaber, som tilhører norsk statsborger eller indvaaner af riget, samt under norsk statsborger eller norsk indvaaner som høvedsmand eller fører. Dog skal mindst halvdelen af besætningen være norske statsborgere eller indvaanere af riget.

§ 3. Vedkommende regjeringsdepartement kan for enkelte tilfælde, hvor særlige omstændigheder gjør det ønskeligt, f. eks. ved prøvedrift med nye fartøistyper og redskaber, og for et enkelt fiske eller for et bestemt, kortere tidsrum tillade, at norsk statsborger eller indvaaner til fiskeri paa sjøterritoriet benytter udlændinger i større udstrækning end i § 2 bestemt samt disse tilhørende fartøier eller baade og redskaber.

§ 4. Overtrædelse af nærværende lov eller nogen med hjemmel af samme udfærdiget bestemmelse straffes med bøder,

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.
**) Bekjendtgj. 5te juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 22.
[1]) Se ot. prp. nr. 33 (1904—05), indst. O. nr. 23 (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 477—512, 537—538, 719—724, lgt. side 140—156, 278.

hvorhos det fartøi eller den baad, hvortil den skyldige maatte høre, med tilhørende fangst og redskaber helt eller delvis kan inddrages, uanseet om de tilhører nogen i forseelse skyldig eller ikke. Er overtrædelsen begaaet af nogen af besætningen paa et fartøi, og kan strafansvar i den anledning gjøres gjældende mod fartøiets fører, bliver den underordnede ikke at straffe. 2 juni. Nr. 3.

§ 5. De i lov angaaende saltvandsfisket i Finmarken af 3dje august 1897[1]) fastsatte særskilte bestemmelser om fiskeri paa sjøterritoriet samt[2]) om udlændingers tilhold ved land og i havn for derfra at drive fiskeri udenfor territorialgrænsen bliver uforandret gjældende.

Thi har Vi o. s. v.

Lov*)[3]) angaaende forandring i lov om kirker og kirkegaarde af 3die august 1897 § 47. 2 juni. Nr. 4.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 18de mai dette aar, saalydende:

Lov om kirker og kirkegaarde af 3dje august 1897 § 47, sidste afsnit skal herefter lyde saaledes:

Kirkens tilsyn har derhos at træffe afgjørelse om kirkens benyttelse udenfor de regelmæssige gudstjenester og kirkelige handlinger i kirkelige og andre dermed beslegtede øiemed efter nærmere bestemmelser, der gives af kongen.

Thi har Vi o. s. v.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 2 i lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse af hund m. v. af 11te juni 1903 meddeles approbation paa en af Vemundvik herredsstyre i Nordre Trondhjems amt under 28de april 1906 fattet beslutning, hvorefter hund, som i den tid, da bofæ holdes paa havn, inden Vemundvik herred findes streifende om uden ledsager i havnegang udenfor indmarken, efter foranstaltning af grundeieren eller nogen i strækningen havneberettiget kan optages eller, hvis hunden tidligere har været optagen, og der er fremgaaet overensstemmende med § 4 i ovennævnte lov, dræbes paa stedet. 2 juni.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 fastsættes fiskeriregler for fjeldvandene Rotesjø, Diplatjer- 2 juni.

*) Bekjendtgj. 5te juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 22.
**) Bekjendtgj. 5te juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 22, hvor reglerne er indtagne.

[1]) §§ 1, 45 og 48.
[2]) Lov om fiskerierne i Finmarken af 13de september 1830 § 40.
[3]) Ot. prp. nr. 14 (1905—06), indst. O. nr. 44. St.tid., forh. i ot. side 651, lgt. side 277—278.

2 juni. nene og Furutjern i Øvre Foldalen, Lille Elvedalens herred, Hedemarkens amt, gjældende i 3 aar fra 1ste juni 1906 at regne.

2 juni. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 § 44 bestemmes, at det for et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1907, skal være forbudt i Buskerud amt at anvende snarer, faldstokke eller lignende fangstindretninger til fangst af hare, tiur, røi, aarfugl, hjerpe, rype og raphøns; dog kan efter oktober maaneds udgang snarer anbringes til fangst af rype i Sigdal og Krødsherreds herreder og til fangst af rype og hare i Hol, Nore, Opdal, Rollag og Veggli, Nes, Gol, Hemsedal samt Aal herreder.

2 juni. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 § 44 bestemmes, at det inden Hedemarkens amt for et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1907, skal være forbudt:

a. at fælde aarskalv af elg;
b. at udsætte, opstille eller bruge snarer til fangst af hare.

2 juni. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 88, sidste passus, i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 samt § 1 i lov indeholdende adskillige bestemmelser om bygningsvæsenet m. v. af 17de juni 1869 bestemmes:

1. At den almindelige bygningslovgivning skal være gjældende for det ved høieste resolution af 22de september 1904 anordnede Rørvik brandkommissionsdistrikt i Viktens herred, nordre Trondhjems amt.
2. At nævnte sted overgaar til særskilt kommune i bygningsvæsenets anliggender.

2 juni. **Kongelig resolution****), hvorved i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Gjøvik bystyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Gjøvik.

2 juni. **Kongelig resolution,** hvorved i henhold til § 14 i loven om den norske enkekasse af 21de juni 1895 meddeles stadfæstelse paa et forslag til forandring i den ved kongelig resolution af 21de december 1895 stadfæstede plan for enkekassen, hvorefter § 4, første led i afsnit III kommer til at lyde saaledes:

»Direktionen forvalter enkekassens midler og gjør dem frugtbringende:

*) Bekjendtgj. 5te juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 22.
**) Bekjendtgj. 14de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 24.

1. ved udlaan mod pant i faste eiendomme overensstemmende med de regler, der til enhver tid gives af kongen; eller 2 juni.
2. ved kjøb af hypothekbanks-, stats- eller kommuneobligationer, aktier i Norges bank.«

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af fru Caroline Knudtzon oprettede »Distriktslæge M. T. Werring og hustru Elisabeth, født Møllers legat til bedste for værdige trængende i Kristiansund N.« og paa de for dette legat under 1ste april 1905/2den april 1906 udfærdigede statuter. 2 juni.

Kongelig resolution, hvorved Hammerfest kjøbstad fra 1ste januar 1907 anordnes som fast retssted for Finmarkens lagsogn. 2 juni.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 26de juli 1896 meddeles approbation paa den af Fredriksstads kommunestyre i møde den 15de februar 1906 besluttede forandring i den ved kongelig resolution af 10de juni 1876 approberede regulering af St. Hansbjerget sammesteds. 2 juni.

Kongelig resolution, hvorved kirkedepartementet bemyndiges til at indrømme geistlige embedsmænd udsættelse med betalingen af det for deres bestalling bestemte gebyr i et tidsrum af indtil to aar, regnet fra udnævnelsen. 2 juni.

Kongelig resolution, hvorved præget for de 2-kroner, der skal udmyntes til minde om 7de juni 1905, fastsættes overensstemmende med et fremlagt udkast. 2 juni.

Kongelig resolution, hvorved 2 juni.

1. stadfæstelse meddeles paa den af Aal og Hols sparebanks forstanderskab i møder den 30te mars 1903 og 23de mars 1906 fattede beslutning om ophævelse af det mellem Aal og Hol herreder hidtil bestaaende fællesskab i banken ved udløsning af den Hol herred tilkommende andel i bankens fond, dog paa betingelse af, at den i beslutningen omhandlede vekselobligation, der i tilfælde bliver at udstede til sparebanken for udløsningsbeløbet, gjøres rentebærende efter de sædvanlige regler.
2. stadfæstelse meddeles paa den af samme sparebanks forstanderskab i møde den 30te mars 1903 vedtagne nye plan for den gjenværende Aal sparebank som trædende istedetfor den ved høieste resolution af 14de april 1891 stadfæstede plan for Aal og Hol sparebank.

2 juni. **Kongellg resolution**, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for søndre Odalens sparebank i møde den 17de april 1906 vedtagne forandring af § 17 i bankens ved høieste resolution af 22de december 1893 stadfæstede plan.

2 juni. **Kongelig resolution**, hvorved stadfæstelse meddeles paa det af forstanderskabet for Fet sparebank i møde den 29de mars 1906 vedtagne udkast til ny plan for banken som trædende istedetfor bankens ved høieste resolution af 7de mars 1871 og flere senere resolutioner stadfæstede plan.

2 juni. **Kongelig resolution**, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af vedkommende grundlæggere i møde den 21de april 1906 vedtagne plan for en inden Sørreisen herred i Tromsø amt under navn af »Sørreisen sparebank« oprettendes sparebank.

2 juni. **Kongelig resolution**, hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for nordre Frons sparebank i møder den 15de april 1905 og 2den april 1906 vedtagne forandringer af §§ 3 og 20 i bankens ved høieste resolution af 18de juni 1894 stadfæstede plan.

2 juni. **Kongelig resolution**, hvorved forsvarsdepartementet bemyndiges til at afgive de i lov af 7de april 1906 om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamener m. v. §§ 21, 25, 28 og 31 omhandlede bestemmelser angaaende forskjellige forhold vedrørende navigationsskolerne, undervisningen og eksamenerne.

2 juni. **Kongelig resolution**, hvorved der i »uniformsreglement for marinens officerer og civilmilitære embedsmænd og funktionærer med officers rang« foretages endel forandringer, saaledes:

1. Paa uniformsfrakken anbringes epauletstropper for officerer af alle grader og korpser. Frakke med epauletter, sort gehæng og hat eller hue anvendes som »liden parade«.
2. De nuværende gradbetegnelser forandres til:
   a. Admiraler:

      For kontreadmiral en guldgalon af 12 mm. bredde, dannende øie opover, under denne en guldgalon, 36 mm. bred, og derunder en guldgalon, 12 mm. bred.

      For viceadmiral som kontreadmiral, men dog saaledes, at der over den brede galon anbringes 2 smale paa 12 mm., hvoraf den øverste danner øie opover.

      For admiral som for viceadmiral, men dog saaledes, at der over den brede galon anbringes 3 smale paa 12 mm., hvoraf den øverste danner øie opover.

b. Stabsofficerer: 2 juni.
For kommandørkapteiner 4 guldgaloner, 12 mm. brede, den øverste dannende øie opover. Kommandører som kommandørkapteiner, dog er den nederste galon 23 mm. bred.

3. Hue for admiraler efter model, idet guldgalonen sløifes.
4. Den kommanderende admiral bemyndiges til at fastsætte de nærmere bestemmelser, der maatte nødvendiggjøres paa grund af disse forandringer samt angaaende det tidspunkt, da de skal træde i kraft.

Kongelig resolution, hvorved 2 juni.

1. rigets indvortes bestyrelse under kongens forestaaende fravær fra hovedstaden overdrages til statsministeren tilligemed i det mindste fem af statsraadets øvrige medlemmer, saaledes at det første medlem af statsraadet træder i statsministerens sted, saafremt denne maatte have forfald, og at den midlertidige regjering bemyndiges til at anordne, hvorledes der i forfaldstilfælde skal forholdes med bestyrelsen af de forskjellige regjeringsdepartementer;
2. den nævnte norske regjering overdrages at afgjøre spørgsmaal om sanktion paa lovbeslutninger af det nu forsamlede storting samt forøvrigt rigets indvortes bestyrelse i alle tilfælder, hvor sagerne ikke findes at kunne afgjøres i et paatænkt statsraad i Trondhjem eller i et senere statsraad under kongens reise paa vestlandet.

Skrivelse fra finansdepartementet til en sorenskriver, for- 2 juni.
anlediget ved en forespørgsel om, hvorledes tinglysningsgebyret bliver at beregne for en nærmere omhandlet kontrakt mellem en kommune og et aktieselskab om levering af elektrisk energi fra selskabets kraftanlæg. Selskabet var efter kontrakten bundet for 100 aar, medens kommunen tidligst efter 25 aars forløb kunde bringe kontrakten til ophør.

Departementet meddeler, at tinglysningsgebyret i analogi med bestemmelsen i sportellovens § 40, 1ste punktum, kfr. § 50 a antages at kunne beregnes efter den i kontrakten bestemte maksimumsafgift for 1 aar, kr. 146 000,00 med kr. 80,00.

Skrivelse fra justitsdepartementet til departementet for de 5 juni.
offentlige arbeider i anledning af, at en sorenskriver havde vægret sig ved at meddele vederheftighedsattest paa et kautionsdokument for en kasserer ved offentlige veianlæg. Departementet bemerker, at den gamle sportellov af 13de september 1830 i tilknytning til den allerede da raa-

5 juni. dende praksis i § 212 indeholdt en bestemmelse, som udtrykkelig forudsatte pligt for vedkommende embedsmænd til paa kautionsdokumenter for offentlige regnskabsbetjente at udfærdige attester om kautionisternes vederheftighed. Ved den nye sportellov af 6te august 1897, hvis forarbeider iøvrigt forudsætter tilstedeværelsen af en almindelig forpligtelse for sorenskrivere til at udfærdige vederheftighedsattester (jfr. bemerkningerne til lovens §§ 57 og 76 i ot. prp. nr. 22 for 1893 side 45 og sportelkommissionens som bilag 2 til samme proposition trykte udkast § 66), er den nævnte bestemmelse i den ældre lovs § 212 tilligemed en lignende bestemmelse angaaende attester paa kautionsdokumenter af heromhandlede art i samme lovs § 78 afløst af en tilsvarende bestemmelse i § 80, der maa antages at hvile paa samme forudsætning som den ældre lovs § 212 og derfor ikke kan have medført nogen forandring i det heromhandlede forhold. Departementet anser det saaledes utvilsomt, at der i det foreliggende tilfælde paahviler sorenskriveren som embedspligt at meddele den forlangte attest. Det tilføies, at udfærdigelsen af vederheftighedsattester efter den nye sportellov ikke tilligger sorenskriverne i deres egenskab af *notarii publici*, men som panteregisterførere, idet panteregistrene i almindelighed vil være den nærmeste kilde at ty til for at søge oplysning om formuesforhold; jfr. det citerede sted i ot. prp. nr. 22 for 1893. Departementet antager imidlertid, at hvor panteregistrene ikke giver tilstrækkelig veiledning, maa vedkommende embedsmand være forpligtet til paa anden maade, saasom ved undersøgelse af skatteligningen, at forskaffe sig de for attesternes udstedelse fornødne oplysninger. Det er en selvfølge, at de omhandlede attester som regel ikke kan afgives i en ubetinget form, men alene kan indeholde en paa de foreliggende oplysninger bygget skjønsmæssig udtalelse om forholdet.

6 juni. **Cirkulære** fra udenrigsdepartementet til de norske konsulater angaaende fordelingen af de tidligere fælles konsulære arkiver.

De lønnede konsulaters og vicekonsulaters arkiver overtages med nedenanførte begrænsninger af Norges konsulater respektive vicekonsulater i:

Antwerpen, Archangel, Bilbao, Cardiff, Genua, Havre, Kobe, Leith, Newcastle o/T., New York og Rio Janeiro og af Sveriges konsulater respektive vicekonsulater i Barcelona, Hamburg, Helsingfors, Kjøbenhavn, Liverpool, London, Lübeck, Quebec, Riga og Shanghai.

Ved ulønnede konsulater og vicekonsulater, hvis indehaver endelig bliver staaende som norsk konsul, overtages fællesarkivet med nedenanførte begrænsninger af det norske og

ved ulønnede konsulater og vicekonsulater, hvis indehaver endelig bliver staaende som svensk konsul, af det svenske konsulat respektive vicekonsulat. 6 juni.

Ved de ulønnede konsulater og visekonsulater, som ved nærværende tidspunkt hverken for Norges eller Sveriges vedkommende beklædes af den sidste fælles konsul respektive vicekonsul, overtages med nedenanførte begrænsninger fællesarkivet af det norske konsulat respektive vicekonsulat, saafremt der handles om udeneuropæisk sted, og af det svenske konsulat respektive vicekonsulat, saafremt der handles om europæisk sted.

Af de fællesarkiver, som overtages af de norske konsulater og vicekonsulater, skal de dokumenter, som udelukkende omhandler svenske sager, samt svenske bøger og andre svenske tryksager og af de fællesarkiver, som overtages af de svenske konsulater og vicekonsulater, de dokumenter, som udelukkende omhandler norske sager samt norske bøger og andre norske tryksager snarest muligt udskilles og med fortegnelse overleveres Sveriges respektive Norges konsulære repræsentant.

Af dokumenter, som omhandler fælles norske og svenske sager og overtages af de norske konsulater og vicekonsulater, skal Sveriges konsulære repræsentant og af deslige dokumenter, der overtages af de svenske konsulater og vicekonsulater, Norges konsulære repræsentant gives adgang til at tage de afskrifter, som han efterhaanden maatte finde brug for.

Idet jeg vedlægger endel aftryk af nærværende cirkulære til fordeling blandt distriktets konsulære stationer, skal jeg anmode om, at der saavel for hovedstationens som for bistationernes vedkommende maa blive truffet forføining til, at de ovenfor anførte mellem Norge og Sverige overenskomne bestemmelser med hensyn til fordelingen af de konsulære arkiver snarest maa blive gjennemført.

Efterhvert som der inden konsulatets distrikt maatte blive oprettet nye norske konsulære stationer, bliver disses indehavere fra konsulatet at tilstille aftryk af nærværende cirkulære, idet deres opmerksomhed henledes paa ovenanførte paalæg om snarlig gjennemførelse af bestemmelserne om de konsulære arkivers fordeling etc.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til nordre Trondhjems amt, hvori meddeles, at en kommunelæge ikke antages berettiget til at kræve godtgjørelse af amtskommunen for udført vakcination, naar den offentlige vakcination i distriktet er overladt en autoriseret hjælpevakcinatør. 6 juni.*)

*) Skr. af s. d. fra justitsdep.tet, forsent indkommen, findes side 478.

9 juni. **Cirkulære** fra udenrigsdepartementet til de norske konsulater om indsendelse af opgave over fest- og helligdage.

I anledning af en indløben forestilling fra Bergens rederiforening henstilles det til konsulatet for fremtiden snarest mulig i begyndelsen af hvert aar hertil at indsende meddelelse om fest- eller helligdage, som i udlandet vil hindre norske fatøier, som maatte befinde sig der, i at foretage indlastning eller udlosning.

11 juni. Nr. 1. **Lov***)[1]) indeholdende forandring i lov af 27de juli 1896 om skat paa udenlandske handelsreisende.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 1ste juni dette aar, saalydende:

2det led i § 1 i lov af 27de juli 1896 om skat paa udenlandske handelsreisende ophæves.

Thi har Vi o. s. v.

11 juni. Nr. 2. **Lov***)[2]) om forandring i bestemmelserne om svenske statsborgeres retsstilling i Norge m. v.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 18de mai dette aar, saalydende:

I.

Efternævnte lovbestemmelser ophæves:

1. Lov af 25de oktober 1815, som bestemmer svenske undersaatters rettighed til vasdragenes benyttelse ved fremdriften af skogprodukterne, samt lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 § 75.
2. Lov af 25de oktober 1815, som bestemmer, at svenske desertører, som undviger til Norge, ei der kan finde fristed.
3. Lov af 11te september 1818 angaaende foranstaltninger til at anholde og tiltale personer, som efter at have begaaet forbrydelse i et af de forenede riger, Norge og Sverige, undviger til det andet, samt lov om norsk statsborgerret af 21de april 1888 § 7, forsaavidt den tilsteder udlevering efter loven af 11te september 1818.

---

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.

[1]) Se ot. prp. nr. 20 (1905—06); indst. O. nr. 63. St.tid., forh. i ot. side 728—729; i lgt. s. 310.

[2]) Se ot. prp. nr. 17 (1905—06); indst. O. nr. 50. St.tid., forh. i ot. side 691—692; i lgt. s. 276—277.

4. Almindelig borgerlig straffelov af 22de mai 1902 § 97, § 104, andet led, samt § 99, forsaavidt interimsregjeringen angaar. 11 juni. Nr. 2.

II.

Efternævnte bestemmelser i lov om sjøfarten af 20de juli 1893 skal herefter lyde som følger:

§ 1. Et skib er norsk, naar det udelukkende eies af norske statsborgere.

Tilhører skibet et aktieselskab, er det norsk, naar selskabets hovedkontor og bestyrelsens sæde er her i riget og bestyrelsen bestaar af norske statsborgere, der er aktieeiere.

§ 34. Norske sjøfolk, hvis hjemsendelse det paaligger konsulen at besørge, er skipperen pligtig til at medtage til bestemmelsesstedet eller anden havn, som skibet under reisen skal anløbe, dog kun i saadant antal og mod saadan betaling, som af kongen fastsættes. Samme forpligtelse skal, forsaavidt det af kongen bestemmes, ogsaa paahvile ham med hensyn til fremmede sjøfolk, der efter traktat skal hjemsendes ved norsk konsuls foranstaltning.

Saaledes hjemsendte sjøfolk skal i henseende til skik og orden ombord iagttage, hvad der paaligger mandskabet, og er derhos pligtige til, naar det findes nødvendigt, efter evne at yde bistand ved skibsarbeidet.

§ 98, 2det led udgaar.

III.

I lov om norsk statsborgerret m. m. af 21de april 1888 gjøres følgende forandringer:

1. § 2 c, sidste sætning bør lyde saaledes:
»forsaavidt angaar embeder eller bestillinger i rigets diplomatiske eller konsulære tjeneste i fremmed land, gjælder denne bestemmelse kun om den, som har norsk indfødsret og siger sig løs fra undersaatligt forhold til fremmed stat«.
2. I § 6 b, næstsidste led skal ordene »eller i Norges og Sveriges fælles offentlige tjeneste« udgaa.

IV.

Nærværende lov træder i kraft fra den tid, kongen bestemmer.

Thi har Vi o. s. v.

Kongelig resolution*), hvorved det er bestemt, at ovennævnte lov skal træde i kraft straks. 11 juni.

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.

11 juni. Nr. 3.

Lov*)[1]) om bygningsvæsenet i Trondhjem.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 18de mai dette aar, saalydende:

Kapitel I.

Om bygningsmyndighederne.

§ 1. Der skal i Trondhjem være en bygningskommission, en reguleringskommission, en stadskonduktør og, om kommunestyret maatte bestemme det, en opmaalingschef og en eller flere bygningsinspektører.

§ 2. 1. Bygningskommissionen bestaar af politimesteren som formand, branddirektøren, stadskonduktøren, stadsfysikus og 3 bygningskyndige medlemmer valgte af magistrat og formandskab for 3 aar. Af disse udtræder en hvert aar, første og anden gang efter lodtrækning. For de bygningskyndige medlemmer vælges 3 varamænd.

2. Reguleringskommissionen bestaar af et medlem af magistraten som formand, stadsingeniøren, stadskonduktøren, stadsfysikus og 5 af kommunestyrets medlemmer, som opnævnes af magistrat og formandskab, og af hvilke mindst 2 skal være medlemmer af formandskabet.

3. Under bygningskommissionen henhører alt, som angaar udførelse af byggearbeider, og hvad dermed staar i forbindelse. Den skal ogsaa have sin opmerksomhed henvendt paa, at der søges udfærdiget saadanne bestemmelser som omhandlet i § 108, naar dette maatte findes paakrævet.

4. Under reguleringskommissionen henhører alt, som vedkommer reguleringen, herunder ogsaa indbefattet bestemmelse af gadernes høideforhold.

5. Bygningskommissionen og reguleringskommissionen er beslutningsdygtige, selv om henholdsvis 2 og 3 af deres medlemmer er fraværende. I begge kommissioner gjør i tilfælde af stemmelighed formandens stemme udslaget eller, hvis han ikke er tilstede, en inden kommissionen valgt opmands. I kommissionens møder skal der føres en protokol, autoriseret af stiftamtmanden, hvor enhver behandlet sag og de fattede beslutninger indføres. Det protokollerede underskrives ved hvert mødes slutning af de deltagende medlemmer.

6. Naar opmaalingschef ansættes, bliver han medlem baade af bygnings- og reguleringskommissionen.

---

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.

[1]) Se ot. prp. nr. 39 (1904—05); indst. O. VI (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 359—470, 695—711; i lgt. s. 156—258.

7. Med hensyn til sammensætningen af bygningskommis- 11 juni.
sionen og reguleringskommissionen, forsaavidt angaar den del Nr. 3.
af Strindens herred, som er underlagt denne lov, henvises til § 107.

§ 3. 1. Stadskonduktøren skal være kyndig i landmaaling og bygningsvæsen. Han antages og afskediges af magistrat og formandskab med overøvrighedens approbation, efterat bygningskommissionens erklæring er indhentet.

2. Det paaligger stadskonduktøren — foruden at træffe de ham ved nærværende lov tillagte afgjørelser — at paase, at de byggende nøiagtig følger lovgivningens bestemmelser om byggearbeider, gjældende reguleringsplaner eller særskilte bestemmelser af reguleringS- og bygningskommissionen, at der ved byggeforetagender anvendes forsvarlige konstruktioner og materialier, og at arbeidet udføres forsvarlig og overensstemmende baade med den approberede byggeanmeldelse (bygningsforretning) og med de bestemmelser, som særlig maatte gives under arbeidets udførelse.

3. Saalænge der ikke er ansat egen chef for opmaalingsvæsenet, paaligger det endvidere stadskonduktøren at udføre alle opmaalinger, kartforretninger og matrikulnumereringer, forberede eiendomsdelinger og holde byens kart over reguleringen à jour gjennem indtegning saavel af nye eller forandrede reguleringer som af enhver ny eller væsentlig forandret bebyggelse, ligesom han har at besørge gadeudstikninger og at udarbeide udkast til reguleringer.

4. Han er sekretær og forretningsfører for bygningskommissionen og reguleringskommissionen.

5. Hvis opmaalingschef besluttes ansat, skal denne beskikkes af magistrat og formandskab, efter indhentet erklæring fra bygningskommissionen. Det paaligger ham at udføre opmaalinger og kartforretninger m. v. samt at bistaa stadskonduktøren med reguleringsvæsenet.

6. Hvis bygningsinspektører besluttes ansat, skal disse beskikkes af magistrat og formandskab, efterat bygningskommissionens erklæring er indhentet. De er stadskonduktørens assistenter ved bygningskontrolen og reguleringsvæsenet.

7. Paa samme maade, som de i nærværende paragraf omhandlede funktionærer ansættes, udfærdiges ogsaa instruks for dem.

§ 4. 1. Stadskonduktørens afgjørelse kan indankes for bygningskommissionen.

2. Bygningskommissionens og reguleringskommissionens lovlig fattede beslutninger kan, medmindre andet er bestemt i lovgivningen, alene ophæves eller forandres af vedkommende regjeringsdepartement eller i sidste instans af kongen, efterat magistratens og formandskabets erklæringer er indhentet.

11 juni. Nr. 3.

3. Klage over formentlig forurettelse ved lovstridige beslutninger af bygningskommissionen og reguleringskommissionen behandles efter reglerne for private politisager.

Kapitel II.

Om regulering, grundafstaaelse og ekspropriation samt opmaaling af tomter og grunde.

§ 5. 1. Reguleringskommissionen skal snarest muligt foranledige udarbeidet reguleringsplaner for de bydele, for hvilke saadanne endnu ikke findes, samt for de strækninger af Strindens herred og Bymarken, som i bygningsanliggender betragtes som henhørende til Trondhjems by. Kommunestyret kan dog med vedkommende regjeringsdepartements samtykke efter indstilling af reguleringskommissionen beslutte, at reguleringen for enkelte strøgs vedkommende skal udstaa indtil videre.

2. Reguleringsplanerne med beskrivelse og angivelse af gadernes høideforhold skal ved magistraten udlægges til eftersyn i en passende tid. Efterat reguleringskommissionen har drøftet mulige bemerkninger fra grundeierne, skal planerne forelægges kommunestyret til antagelse og derefter undergives kongens approbation. De træder ikke i kraft, før saadan approbation er meddelt, men baade reguleringskommissionens forslag til kommunestyret og dettes beslutninger er foreløbig bindende, indtil sagen er endelig afgjort, dog ikke længere end 8 maaneder, efterat reguleringskommissionens forslag er afgivet til kommunestyret.

3. Forsaavidt en saadan reguleringsbeslutning ikke maatte blive stadfæstet, er den, som inden nævnte frists udløb maatte have indrettet sig efter beslutningen, ikke berettiget til at kræve erstatning for de foranstaltninger, som han har truffet i denne tid.

4. En gjenpart af karterne over de approberede reguleringer indsendes til vedkommende regjeringsdepartement for at opbevares i rigsarkivet. I den udstrækning, reguleringskommissionen finder det paakrævet, angives reguleringen tilligemed gadernes høideforhold i marken ved synlige og varige merker, som ikke let kan fjernes.

5. Paa den ovenfor beskrevne maade forholdes ogsaa, naar der maatte findes grund til at gjøre nogen væsentlig forandring i approberet reguleringsplan. Særlig skal der, hver gang en del af reguleret strøg er afbrændt, uopholdelig tages under overveielse af reguleringskommissionen, hvorvidt der bør foretages nogen forandring, og før dette er endelig afgjort, maa der ikke paabegyndes opførelse af nogen bygning paa eiendom,

som berøres af en eventuel omregulering. Mindre væsentlige forandringer kan besluttes af reguleringskommissionen med kommunestyrets approbation, efterat planerne har været udlagt til eftersyn paa sedvanlig maade. 11 juni. Nr. 3.

6. Ingen udgift i anledning af regulering maa paaføres kommunen uden samtykke af dennes bevilgende myndighed.

7. Enhver bestemmelse om regulering skal offentlig kundgjøres og saavidt muligt meddeles vedkommende grundeiere.

§ 6. 1. Under reguleringsplanernes udarbeidelse skal der iagttages, at gaderne anlægges med tilbørligt hensyn til trafikens og ildsikkerhedens fordringer, saavelsom til de sanitære og æstetiske forhold ved bebyggelsen, og at der paa passende steder og i tilbørlig udstrækning anlægges offentlige pladse.

2. Intet kvartal bør i regelen indtage større flade end 8 000 m.^{2}, heller ikke bør nogen af et kvartals sider som regel være længere end 120 m.

3. Enhver gade, som reguleres fra nyt, skal saavidt muligt have en bredde af mindst 18 m. og i regelen være retlinjet samt have aaben udgang i begge ender. Disse regler gjælder ogsaa ved ældre gaders regulering med undtagelse af breddebestemmelsen, hvortil dog tages alt det hensyn, som omstændighederne tillader. Undtagelser fra disse regler kan tilstedes af reguleringskommissionen.

4. Gadebredden regnes mellem husenes vægge over sokkelen, som ikke maa springe mere end 15 cm. ud i gaden.

§ 7. 1. Bygning mod gade eller offentlig plads skal opføres i gade- eller byggelinjen og med façade til denne. Bygningen skal derhos, forsaavidt ikke strøget er undergivet aaben bebyggelse, føres helt frem til nabogrænse. Undtagelser fra disse bestemmelser kan tilstedes af reguleringskommissionen under hensyn til bygningens bestemmelse, sanitære interesser og lignende. Dog maa det ikke tillades at opføre bygning udenfor gade- eller byggelinjen. Mindre afvigelser fra gade- eller byggelinjen indtil 50 cm. indenfor denne kan tilstedes af bygningskommissionen, hvor det bare gjælder en del af façaden.

2. Hvor det for at følge gadelinjen maatte blive nødvendigt at drage bebyggelsen frem over offentlig grund, kan den byggende forlange grundens værdi bestemt ved skjøn. Kommunen er i dette tilfælde forpligtet til at afstaa grunden efter den ved skjønnet fastsatte værdi.

§ 8. 1. Kommunestyret kan bestemme, at inden visse strøg i byen maa alene villamæssig bebyggelse finde sted. Førend saadan bestemmelse afgives, skal der af bygningskommissionen udfærdiges nærmere regler for, hvad der for vedkommende strøg skal ansees som villamæssig bebyggelse.

11 juni. Nr. 3.

2. Endvidere kan kommunestyret for gader eller afsluttede dele af saadanne bestemme, at de tilstødende grunde alene maa bebygges efter en tilbagetrukket flugtlinje. Denne skal som regel være parallel med gadelinjen og maa ikke paa nogen af gadens sider trækkes i større afstand fra denne end 5 m., medmindre samtlige grundeiere samtykker.

3. For gader eller afsluttede dele af saadanne, for hvilke det er bestemt, at den tilstødende grund alene maa benyttes til villamæssig bebyggelse, kan dog byggelinjen paa hver side af gaden trækkes tilbage indtil 10 m. fra denne.

4. Er samtlige grundeiere i et kvartal enige om at begjære dette udlagt til villamæssig bebyggelse, eller er i et kvartal samtlige eiere af tomter, stødende til samme gade, enige om at begjære en tilbagetrukket byggelinje bestemt, skal begjæringen som regel tages tilfølge, naar alt krav paa erstatning frafaldes. Lige med saadan begjæring ansees det, naar en eier ligeoverfor en anden har forpligtet sig til saadan bebyggelse.

5. Hvor der er besluttet villamæssig bebyggelse eller tilbagedraget byggelinje, kan reguleringskommissionen bestemme, i hvilket høideforhold grunden skal staa til de tilstødende gader, førend bebyggelse finder sted.

6. Naar der er bygget efter en beslutning om villamæssig bebyggelse eller om en fastsat byggelinje, kan beslutningen som regel alene ophæves ved samtykke af samtlige vedkommende grundeiere.

7. I ydre zone (jfr. § 86) skal bebyggelsen som regel være aaben (villamæssig). Tætbebyggelse finder alene sted til gader, for hvilke saadan bebyggelse bestemmes af kommunestyret, efterat bygningskommissionen og reguleringskommissionen har afgivet erklæring herom. Til bestemmelse i saa henseende for den loven underlagte del af Strindens herred udfordres samtykke af Strindens herredsstyre.

§ 9. 1. Naar der agtes anlagt private gader, passager eller lignende, maa de fornødne planer med længde- og tverprofiler i 2 eksemplarer paa forhaand indsendes til reguleringskommissionens approbation. Medmindre reguleringskommissionen bestemmer noget andet, skal private gaders og passagers bredde mellem byggelinjerne være den samme som for nyregulerede, offentlige gader.

2. Saadanne af reguleringskommissionen godkjendte private gader, pladse eller passager skal i enhver henseende betragtes som offentlige gader eller pladse i forhold til de bygninger, som opføres mod dem, og maa ikke afsperres eller belemres saaledes, at politiets eller brandvæsenets adkomst til nogen tid hindres eller besværliggjøres.

§ 10. Reguleringsbestemmelser, som er afgivet paa lovbestemt maade, er straks bindende saavel for vedkommende grundeiere som for de byggende, om end gaden eller pladsen endnu ikke er udlagt til almindelig afbenyttelse. Der maa ikke foretages nogen forandring i bygningers grundvold (underbygningen under gadelinjen) eller opføres bygninger af nogetsomhelst slags og heller ikke ske paabygning af ældre bygning, medmindre den besluttede regulering følges. Som ny bygning ansees det, naar overbygningen nedtages indtil 1ste etages gulvbjelker og igjen opføres. 11 juni. Nr. 3.

§ 11. Ved opførelse af bygning paa et ikke reguleret strøg har den byggende at rette sig efter de bestemmelser, som reguleringskommissionen giver med hensyn til bygningens beliggenhed, afstand fra gade eller vei m. v. Saadan bestemmelse skal som regel være afgivet af kommissionen senest 1 maaned, efterat begjæring derom er indkommet.

§ 12. 1. Naar kommunestyret har besluttet, at ekspropriation skal foregaa enten til anlæg af nye gader og offentlige pladse eller til udvidelse af ældre gader, veie og pladse, er enhver pligtig til, mod erstatning af kommunen enten efter overenskomst eller takst, at afgive den fornødne grund, baade ubebygget, hvorunder indbefattes sjøgrund og anden grund, hvorpaa der alene er opført skur, kai eller bolverk — og bebygget, dog for den bebyggede grunds vedkommende kun efter særskilt beslutning af kommunestyret.

2. Naar et afbrændt strøg skal reguleres, er vedkommende grundeier pligtig til at afstaa til kommunen ogsaa den grund, som ansees fornøden til tomternes indbyrdes regulering, mod erstatning af kommunen efter overenskomst eller takst. Eieren er i saa tilfælde dog forpligtet til at finde sig i, at der som vederlag for afstaaelsen anvises ham ligesaa tjenlig tomt i samme kvartal eller ved den tilstødende side af nabokvartalet. Ved kvartal forstaaes ethvert bygningskompleks, som begrænses af offentlige gader eller andre offentlige færdselsveie. I tilfælde af tvist om den anviste tomts lige godhed eller beleilighed afgjøres sagen ved lovligt skjøn. Tilbagestaaende kjeldere, mure eller andre ruiner efter en ildebrand skal ikke være til hinder for grundens ekspropriation som ubebygget og skal medtages i taksten, saafremt ikke eieren foretrækker at bortføre dem inden en passende frist.

3. Grundeieren er endvidere, ogsaa udenfor det i foregaaende passus nævnte tilfælde, pligtig til, naar et strøg skal reguleres, mod erstatning efter overenskomst eller takst, at afstaa til kommunen den ubebyggede grund, som behøves til tomternes indbyrdes regulering, forsaavidt dette kan ske, uden at eierens berettigede interesse af at beholde eiendommen

11 juni. Nr. 3.

ubeskaaret derved krænkes, hvilket i tvilstilfælde afgjøres ved skjøn.

4. Med kongelig approbation kan kommunestyret desuden kræve afstaaelse af bebygget eller ubebygget grund, som vel ikke skal inddrages under de paagjældende gader, kaier eller pladse eller tiltrænges til tomters indbyrdes regulering, men som dog ligger saaledes, at det maa ansees for at være af væsentlig betydning at have raadighed over dem for at kunne gjennemføre en hensigtsmæssig regulering og en tilfredsstillende ordning af bebyggelsesforholdene ved eller mellem disse gader m. v.

5. Naar bygning, som staar udenfor gadelinjen, undergaar hovedreparation, hvorved dens ydervægge ovenfor grundmuren for nogen del bliver nedrevet, er eieren pligtig til, mod erstatning efter overenskomst eller takst, at indrykke bygningen saaledes, at den kommer i flugt med gadelinjen, og, paa hjørnetomt, at bryde dens hjørne overensstemmende med § 68.

6. Saalænge en reguleringsbeslutning ikke er approberet, kan ekspropriation til dens iværksættelse ikke finde sted. Forsøgstakst kan afholdes over baade bebygget og ubebygget grund og for førstnævnte grunds vedkommende ogsaa, førend reguleringen har været forelagt kommunestyret eller kongen. Ingen takst er bindende for grundeieren længere end i 6 maaneder fra dens afholdelse.

§ 13. 1. Ekspropriationer, som udkræves til gjennemførelse af besluttet regulering, iverksættes efterhaanden og i den udstrækning, som kommunestyret bestemmer. Ekspropriation af gadegrund medfører ikke forpligtelse for kommunen til straks at anlægge eller oparbeide gaden.

2. Grundeieren kan dog, forsaavidt begjæring fremsættes inden 1 aar, efterat reguleringsbeslutningen er ham meddelt eller offentlig bekjendtgjort, forlange, at kommunen straks skal indløse ubebygget grund, som er bestemt til saadan plads eller gade, naar det afgjøres ved lovligt skjøn, enten at den grund, han vilde beholde tilbage, i sin helhed bliver utjenlig til bebyggelse, eller at hans eiendom formedelst den indskrænkning i byggefriheden, som reguleringen medfører, ikke længere kan ansees skikket for en bebyggelse, som er regningsvarende efter dens størrelse, beliggenhed og øvrige forhold. Ved afgjørelsen heraf skal tages i betragtning, at der efter bestemmelsen i § 20 dog ikke vilde være adgang til at bebygge tomten, medmindre der fører oparbeidet gade til og langs den.

3. Naar en eiendom som følge af en i medhold af § 8 passus 1 og 2 truffen bestemmelse paa grund af særlige omstændigheder skjønnes at ville blive ødelagt som byggetomt paa saadan maade som ovenfor anført, skal grundeieren ligeledes

inden den ovenfor fastsatte frist kunne kræve erstatning af kommunen efter takst, selv om ikke nogen del af hans grund ved reguleringen er bestemt til at udlægges til gade eller offentlig plads. Ved afgjørelsen heraf bliver navnlig at tage i betragtning, hvorvidt den paabudte byggemaade efter eiendommens beliggenhed og under hensyn til bestemmelsen i § 87 maa betragtes som usedvanlig. 11 juni. Nr. 3.

4. Naar en grundeier ved en i medhold af nærværende paragraf afholdt skjøns- eller ekspropriationsforretning paastaar erstatning af kommunen paa grund af, at hans eiendom ved regulering eller ved en i medhold af § 8, passus 1 og 2 truffen bestemmelse er bleven utjenlig til en regningssvarende bebyggelse, og dette ved skjønnet godtgjøres at være tilfældet, er kommunen berettiget til at indløse eiendommen i dens helhed efter takst. Forsaavidt en saadan paastand som ovenfor anført alene fremsættes med hensyn til et grundstykke, som ved regulering er fraskilt en eiendom, er kommunen under samme betingelser berettiget til at indløse dette.

§ 14. 1. Naar ny gade eller plads udlægges af kommunen, skal eieren af de tilstødende grunde erstatte kommunen dens hele udlæg — heri indbefattet ulempeerstatning — ved erhvervelsen af den fornødne grund, dog bare til en bredde af 20 m. Erstatningsbeløbet fordeles mellem grundeierne efter længden af hver grunds (matr.-nr.s) linje til gaden eller pladsen. Ved fordelingen skal den gadestrækning, som udlægges paa samme tid, betragtes som en enhed, saaledes at erstatningsbeløbene beregnes efter den gjennemsnitspris, for hvilken kommunen i sin tid har erhvervet grunden.

2. Den grundeier, som paa det tidspunkt, da gaden eller pladsen udlægges, har bebygget eller bebygger sin tomt med bygning, som har vindu eller dør mod eller indkjørsel fra den udlagte gade eller plads, skal straks udrede sin andel, de øvrige grundeiere derimod først, naar de opfører saadan bygning eller forsyner bygning, som allerede staar paa grunden, med vindu eller dør mod eller indkjørsel fra den nye gade eller plads.

3. Hvorledes erstatningen skal fordeles mellem den grund, som kun har adkomst til gaden over et andet matr.-nr., og dette sidste, afgjøres ved skjøn, optaget paa kommunens bekostning.

4. Er nogen del af gadegrunden ydet gratis, skal dens værdi bestemmes ved takst og medtages ved beregningen af gjennemsnitsprisen. Ved bestemmelsen af det erstatningsbeløb, som efter de ovenfor opstillede regler skal udlignes paa eieren af tomter stødende til den gratis afstaaede del af gadegrunden, skal grundeieren godtgjøres værdien af den i sin tid gratis afstaaede grund. Denne ret for vedkommende grundeier gaar

11 juni. Nr. 3.

under ingen omstændighed videre end til likvidation, idet nemlig overskydende beløb kommer kommunen tilgode.

5. De beløb, som ifølge disse bestemmelser skal tilsvares bykassen, skal, forsaavidt de ikke kan likvideres i vedkommende eier tilkommende erstatning, erlægges inden 3 maaneder, efterat opgave over størrelsen er meddelt, eller, saafremt vedkommende ønsker henstand, i høist 10 aarlige terminer, mod at der svares 5 af hundrede i aarlig rente af det til enhver tid tilbagestaaende beløb. Erklæring herom maa være afgivet inden de 3 maaneders forløb og maa tinglæses ved første eller andet ting derefter. Beløbene kan inddrives ved udpantning og nyder samme pantesikkerhed og fortrinsret, som tilkommer de kommunale skatter paa fast eiendom. Den prioriterede panteret tabes for den del af beløbene, for hvilken der ikke er søgt udpantning inden et halvt aar fra forfaldsdag, eller udpantningen ikke er tinglæst ved første eller andet almindelige ting efter dens afholdelse.

6. Naar ældre vei eller gade, som tilhører private, overtages eller udvides af kommunen, gjælder med hensyn til grundeierens forpligtelse til at erstatte kommunen dens udgifter til erhvervelse af gadegrunden, hvad der ovenfor er bestemt for ny gade eller plads.

Det samme gjælder, naar ældre gade eller plads udvides af kommunen; dog er grundeieren i dette tilfælde ikke forpligtet til at erstatte kommunen et større beløb end det, hvormed hans eiendom ved lovligt skjøn antages at være steget i værdi ved den trufne foranstaltning.

§ 15. Ved bedømmelsen af den erstatning, som en grundeier tilkommer for afstaaelse af grund til gade, vei eller offentlig plads, og ved afgjørelsen af spørgsmaalet, om en grund ved reguleringen eller ved en i henhold til § 8, 1ste og 2den passus truffen bestemmelse bliver ubebyggelig eller utjenlig til en regningssvarende bebyggelse, skal intet hensyn tages til deling af grund, som har fundet sted, efterat vedkommende beslutning er vedtaget af reguleringskommissionen eller af formandskabet, saafremt sagen ikke har været gjenstand for forberedende behandling af reguleringskommissionen.

§ 16. *A. For Trondhjems by gjælder følgende regler:*

1. Ved afhændelse af tomt eller grund skal den afhændede grund paa kontrahenternes bekostning opmaales og kart- og maalebrev udstedes, forsaavidt dette ikke forhen er skeet.

2. Naar en tomt eller grund udstykkes, skal stadskonduktøren straks forsyne hver del med nummer, som intages i kartforretningen og derefter indføres i matrikulen.

3. Intet skjøde eller fæstebrev paa tomt eller grund maa tinglæses, medmindre maalebrev eller gjenpart af samme medfølger. 11 juni. Nr. 3.

4. Fra foranstaaende bestemmelser kan overøvrigheden efter anbefaling af magistrat og formandskab indrømme fritagelser ved afhændelse af større eiendomme, saalænge ikke nogen udstykning deraf foregaar.

B. For ydre zone (byggebeltet) gjælder følgende regler:

1. Forinden deling af eiendom finder sted, skal anmeldelse herom indsendes til reguleringskommissionen.

2. Anmeldelsen skal indeholde opgave over den omtrentlige størrelse saavel af hovedbøllet som af den eller de parceller, der agtes udskilt, samt oplysning om delelinjens afstand fra de paa eiendommen opførte bygninger.

3. Reguleringskommissionen kan, om den finder det fornødent, kræve sig forelagt kart og delingsplan samt oplysning om de til parcellerne projekterede adkomstveie.

4. Ingen skyldsætningsforretning maa tillades afhjemlet, medmindre der i retten forevises skriftlig erklæring fra reguleringskommissionen om, at der fra dens side intet er at bemerke ved delingen.

§ 17. Ethvert kart skal angive det sande nord, vise fladeindhold og ikke alene hver sides længde, men ogsaa enhver fornøden konstruktionslinje i metermaal, saa at tomtens eller grundens figur efter de optagne og paaskrevne maal med lethed igjen kan opkonstrueres i hvilkensomhelst maalestok. Det skal tillige fremstille noget af de tilstødende grunde og vise grundeierens navn, eiendommens matrikulnummer, og hvor den er beliggende. Den maalestok, hvorefter disse karter indrettes, bør i regelen være $^1/_{500}$ af den virkelige størrelse. Dog kan ogsaa en mindre maalestok anvendes, forsaavidt karterne ikke efter den angivne kan indtages i protokollen.

§ 18. Stadskonduktøren skal føre en protokol, hvori alle opmaalings- og kartforretninger indføres, og den konstruerede figur af den opmaalte grund indtages under bekræftning af ham og kartvidnerne. Denne protokol skal autoriseres og aarlig eftersees af magistraten.

Desuden holder stadskonduktøren de journaler, kopibøger og andre protokoller, som magistraten bestemmer.

Samtlige bøger og protokoller anskaffes for kommunens regning.

§ 19. For opmaaling af tomter og grunde og for meddelelse af attest herom med videre betales saadan godtgjørelse til kommunen, som kommunestyret med kongens approbation bestemmer.

11 juni. Nr. 3. Betalingen anføres paa forretningen og erlægges ved udleveringen. Beløbene kan inddrives ved udpantning og nyder samme pantesikkerhed og fortrinsret, som tilkommer de paa fast eiendom hvilende kommunale skatter.

Kapitel III.

Om bygningseieres pligt med hensyn til oparbeidelse af gader.

§ 20. 1. Ingen tomt maa bebygges, medmindre der til og langs den fører gade, som er overtaget til vedligehold af kommunen, eller som er oparbeidet med fortaug, rendesten og kloakledning og godkjendt af magistraten — eller der til den fører vei eller anden adgang, som er godkjendt af magistrat og formandskab som adkomst til tomten. Denne bestemmelse gjælder dog ikke den del af Strindens herred, som i bygningsanliggender betragtes som henhørende til Trondhjems by. Magistraten kan bestemme, at fortaug indtil videre ikke oparbeides.

2. Magistrat og formandskab kan bestemme, at gader indtil videre ikke udlægges eller oparbeides i den fulde regulerede bredde, saalænge dette ikke findes paakrævet af hensyn til trafiken eller af andre grunde.

Eierne af de tilstødende grunde er i dette tilfælde forpligtet til at holde de grundstykker, der saaledes indtil videre ikke udlægges til gade, i ordentlig stand og forsynet med en passende indhegning efter reguleringskommissionens nærmere bestemmelse, medmindre den fritager herfor, jfr. § 67.

3. Kjørebane og fortaug oparbeides og kloakledning anlægges paa den maade, som magistrat og formandskab bestemmer i henhold til forskrifter, som allerede er fastsat eller bliver fastsat af kommunestyret med kongelig stadfæstelse.

§ 21. Privat oparbeidelse af gade maa ikke ske uden tilladelse af magistrat og formandskab. Naar saadan tilladelse er meddelt, er grundeieren berettiget til at afholde de fornødne ekspropriationer. For disse ekspropriationer saavelsom for de til gaden stødende grundeieres forpligtelse til at deltage i udgifterne ved gadens anlæg og oparbeidelse skal de samme regler gjælde, som i denne lov er fastsat for kommunens adgang til at iverksætte gadeanlæg. Dog maa de fornødne legitimationer for de medgaaede udgifter indsendes til magistraten til godkjendelse. Forsaavidt der fra magistratens side intet er at bemerke ved regningerne, er vedkommende grundeier berettiget til at faa udgifterne udlignet paa de interesserede eiendomme og beløbene indkrævede ved magistratens foranstaltning overensstemmende med de regler, som gjælder, naar gade er op-

arbeidet for kommunens regning. Denne adgang for privat- 11 juni.
mænd til ekspropriation og refusion for gadeoparbeidelse gjæl- Nr. 3.
der ikke ved oparbeidelse af private gader eller passager (jfr. § 9).

§ 22. Naar gade, hvis vedligeholdelse ikke var overtaget af kommunen, da loven af 21de mai 1894 traadte i kraft, oparbeides for kommunens regning, i det hele eller for en del, skal de, som efter nærværende lovs ikrafttræden har opført eller opfører ny bygning paa tomter, langs hvilke oparbeidelse af gade med fortaug, rendesten og kloak er bekostet af kommunen, erstatte bykassen dens udlæg. Erstatningen beregnes efter de i §§ 23, 24 og 25 givne regler og fordeles mellem grundeierne efter hver grunds (matr.-nr.s) linje til gaden. Ved beregning af erstatningen betragtes hele den gadestrækning, som samtidig oparbeides, som en enhed. For bygninger, som er opført, før denne lov træder i kraft, bliver reglerne i lov af 21de mai 1894 fremdeles gjældende.

§ 23. Med hensyn til anlæg af kloakledning skal en bygningseiers forpligtelse ikke strække sig videre end til at deltage i at bekoste nedlagt lerrør af indtil 305 mm. diameter. Finder kommunestyret, at ledningen bør gives større dimension eller udføres af andet materiale, skal bygningseieren bare udrede, hvad der vilde faldt paa ham, om der havde været anbragt ledning af ovennævnte dimension og materiale.

§ 24. 1. Heller ikke pligter en bygningseier for oparbeidelse af fortaug med rendesten at erstatte bykassen et større beløb end 8 — otte — kroner pr. løbende meter af grunden (matrikulnummeret) langs gaden eller at udrede større andel af udgifterne ved den øvrige gades oparbeidelse og kloakledning i den end 12 — tolv — kroner pr. løbende meter af grunden (matrikulnummeret) langs gaden, hvor denne er oparbeidet i fuld bredde, og 8 — otte — kroner, hvor den er oparbeidet i 8,80 meters bredde, selv om disse arbeider maatte have kostet kommunen mere.

2. Saalænge kloakledning ikke er lagt, nedsættes den sidstnævnte andel med 2 — to — kroner pr. løbende meter.

3. Hvert 5te aar, efter at nærværende lov er traadt i kraft, skal kommunestyret fatte beslutning om, hvorvidt de ovenfor nævnte andeles størrelse skal forøges eller formindskes som følge af stigende eller faldende arbeidspriser eller af andre grunde. Beslutning om saadan forandring maa stadfæstes af kongen.

§ 25. 1. Saasnart vedkommende arbeide er udført, meddeler magistraten enhver af bygningseierne, hvad han har at betale til bykassen. Betalingen erlægges inden 3 maaneder efter meddelelsen eller, saafremt vedkommende ønsker henstand,

11 juni. Nr. 3.

i høist 10 aarlige terminer, mod at der svares 5 af hundrede i aarlig rente af tilbagestaaende beløb. Erklæring herom maa være afgivet inden de 3 maaneder og maa tinglæses ved første eller andet ting derefter.

2. Medmindre anderledes af kommunens vedkommende bestemmes, tillades ikke ny bygning opført til oparbeidet gade, forinden det paa vedkommende eiendom faldende bidrag til gadens oparbeidelse i sin helhed er betalt.

§ 26. 1. Foranstaaende bestemmelser er ikke til hinder for, at kommunestyret lader bykassen i det hele eller for en del endelig bære udgifterne ved oparbeidelse af gader m. v., hvor dertil findes føie af hensyn til gadens betydning for færdselen eller af andre grunde.

2. De offentlige veie, som ved byens udvidelse er kommet eller kommer ind under dens omraade, betragtes som gamle gader, saaledes at de heromhandlede udgifter for deres vedkommende bæres udelukkende af kommunen.

§ 27. 1. Fra hvilken tid gade og fortaug, som er oparbeidet privat af grundeier i medhold af §§ 20 og 21, skal overtages til vedligehold af kommunen, afgjøres af magistrat og formandskab.

2. Fortaug med tilhørende rendesten ved de gader, som ikke omfattes af §§ 20, 21 og 22, kan huseierne forlange overtaget af kommunen mod at erlægge til bykassen en godtgjørelse overensstemmende med §§ 24 og 25, beregnet efter, hvad det antages at ville koste kommunen at bringe fortauget i den stand, at det fyldestgjør de i § 20, passus 3, omhandlede forskrifter.

§ 28. Bygning, som efter brand gjenopføres paa ældre bygnings tomt, betragtes som gammel bygning i forhold til dette kapitels bestemmelser, medmindre dens brandtakst bliver mindst det dobbelte af den gamle.

§ 29. Under gade er i dette kapitel indbefattet plads.

§ 30. De beløb, som ifølge dette kapitels bestemmelser skal tilsvares bykassen, kan inddrives ved udpantning og nyder samme pantesikkerhed og fortrinsret, som tilkommer de paa fast eiendom hvilende kommunale skatter. Den prioriterede panteret tabes for den del af beløbene med renter, for hvilke der ikke er søgt udpantning inden et halvt aar fra forfaldsdag eller udpantningen ikke er tinglæst ved første eller andet almindeligt ting efter dens afholdelse.

Kapitel IV.

Om byggeforetagender.

Anmeldelse før arbeidets begyndelse og under udførelsen.

§ 31. 1. Uden foregaaende skriftlig anmeldelse til bygningskommissionen og derefter modtaget tilladelse (byggetilladel-

seskort) maa der ikke foretages gravningsarbeider eller anden begyndelse til ny bygning, forstøtningsmur eller indhegning mod gaden og heller ikke paabegyndes saadanne reparationer, forandringer eller indredninger, hvortil bygnings-, brand- eller sundhedslovgivningen knytter forskrifter. 11 juni. Nr. 3.

2. Anmeldelsen indsendes gjennem stadskonduktøren og maa afgives særskilt for hvert nummer, forsaavidt der agtes bygget paa flere matrikulnumre. Den skal været affattet i to eksemplarer efter et af bygningskommissionen foreskrevet skema og skal, forsaavidt det ikke efter arbeidets beskaffenhed eller stedets beliggenhed findes overflødigt, være ledsaget af 2 eksemplarer af:

a. Tegninger efter en maalestok af mindst 1 : 100, som tydelig angiver det paatænkte arbeides beskaffenhed i alle de retninger, i hvilke der kan blive spørgsmaal om at prøve dets lovlighed. Særlig skal tegningen være forsynet med indskrevne maal, indeholde opgave i samtlige grundplaner over hvert rums benyttelse, og ved reparationer, ombygninger eller forandringer udvise saavel de ældre som nye forhold.

b. Forklaring over det tilsigtede arbeide tilligemed en beskrivelse over grundens beskaffenhed og i fornødent fald en beregning over den belastning, for hvilken den vil blive udsat.

c. Situationsplan i maalestok af mindst 1 : 500 med angivelse af nordlinje og tilstødende bebyggelse.

d. Forsaavidt byggearbeidet forudsætter anvendelse af materialier eller konstruktioner udenfor det almindelige og erfaringsmæssige, skal anmeldelsen være ledsaget af nøiagtige detaljtegninger i maalestok af mindst 1 : 20 tilligemed fuldstændige styrkeberegninger samt alle til dens prøvelse fornødne oplysninger.

3. Anmeldelsen skal derhos indeholde oplysning om, hvem der bærer ansvaret for tegningernes rigtighed og for arbeidets lovlige og fagmæssige udførelse, samt erkjendelse fra vedkommende om, at han har overtaget dette ansvar.

4. Efterat stadskonduktøren selv eller i tilfælde gjennem vedkommende bygningsinspektør har gjort sig bekjendt med forholdene paa stedet, afgiver han indstilling til bygningskommissionen, der afgjør sagen.

Dog kan stadskonduktøren selv afgjøre sagen, hvor der alene handles om piber eller ildsteder, opførelse af skur eller bod (§ 62) eller indhegning af grund. Det samme gjælder, naar arbeidet angaar almindelig reparation eller uvæsentlig forandring af ældre bygning.

11 juni. Nr. 3.

5. Stadskonduktøren indsender til bygningskommissionen rapport om de bygningstilladelser, han meddeler.

6. Det ene eksempler af anmeldelsen og af bilagene skal af stadskonduktøren tilbagesendes anmelderen med paategning om sagens afgjørelse og i tilfælde udskrift af bygningskommissionens protokol i regelen inden 14 dage, efter at anmeldelsen er indgivet, naar sagen har været forelagt for bygningskommissionen, men inden 3 dage, naar den afgjøres af stadskonduktøren. Disse frister gjælder dog ikke, hvis sagen maa forelægges reguleringskommissionen, sundhedskommissionen eller anden myndighed.

7. Forsaavidt det anmeldte arbeide helt eller delvis nægtes, anføres i paategningen grunden til dette.

8. Ved tilbagesendelsen af den approberede anmeldelse vedlægger stadskonduktøren et byggetilladelseskort, som, naar det gjælder opførelse af ny bygning, angiver den byggendes forpligtelse til at gjøre de anmeldelser, som § 33 paabyder.

9. Angaar anmeldelsen et arbeide, som forudsætter materialier eller konstruktioner udenfor det almindelige og erfaringsmæssige, har bygningskommissionen adgang til at forlange, at den eller de ansvarshavende godtgjør, at de er i besiddelse af fornøden indsigt og praksis i bygningsfaget.

10. Med hensyn til yderligere forpligtelse til anmeldelse om opførelse eller forandring af ildsteder og andre indretninger henvises til § 96.

11. Ønskes den approberede tegning forandret i nogen henseende under arbeidets udførelse, maa ny anmeldelse herom indgives til stadskonduktøren og dennes eller bygningskommissionens samtykke erhverves. Det samme gjælder, hvis bygninger eller dele af saadanne agtes taget i brug til andet øiemed, som i væsentlig grad adskiller sig fra, hvad der er forudsat i den allerede approberede anmeldelse, selv om ingen forandring af byggeverkets konstruktive dele agtes foretaget.

12. Er et byggearbeide ikke paabegyndt inden 1 aar, efter at approbationen er meddelt, taber denne sin gyldighed.

13. Dersom et arbeide indstilles i længere tid end 3 maaneder, maa det ikke gjenoptages uden stadskonduktørens tilladelse.

14. Er et byggearbeide udført i overensstemmelse med en approberet plan, men det senere viser sig at være lovstridigt, og huseieren tilpligtes i henhold til denne lovs § 106 at rette det lovstridige, kan han fordre erstatning af kommunen efter lovligt skjøn, optaget paa kommunens bekostning, dog bare, forsaavidt det efter omstændighederne maa antages, at han har været i god tro.

15. Nedrivning af ældre bygning maa ikke finde sted uden efter skriftlig andmeldelse til stadskonduktøren og derefter modtagen tilladelse, der skal indeholde nærmere regler for arbeidets udførelse. 11 juni. Nr. 3.

§ 32. Ved opførelse af ny bygning eller af forstøtningsmur eller hegn mod gade eller mod offentlig grund skal den byggende, førend arbeidet paabegyndes, begjære paavisning paa stedet hos stadskonduktøren med hensyn til gade- og byggelinjen og hos stadsingeniøren med hensyn til gadens høideforhold. Disse paavisninger skal foretages inden 8 dage, efter at begjæringen er fremkommet.

§ 33. 1. Under byggearbeidet skal skriftligt varsel gives stadskonduktøren mindst 2 dage i forveien, medmindre bygningskommissionen for byggebeltets vedkommende anser det upaakrævet:

a. Naar gravningsarbeidet skal paabegyndes.
b. Naar fundamenterne skal anlægges.
c. Naar sokkelmuren paabegyndes i terrænhøiden.
d. Naar dræneringS- og kloakarbeider paabegyndes.
e. Naar tagtækningen er fuldført og piberne opmuret.
f. Naar gulvplankerne skal lægges over stubbeloftsfylden og indredningsarbeide skal paabegyndes.

Det samme gjælder, naar stadskonduktøren ellers har forlangt særskilt underretning, og naar der foregaar nogen veksling af bygherre eller bygmester.

2. Byggetilladelseskortet, anmeldelsen og de approberede tegninger skal altid haves tilstede paa tomten, hvorhos der altid skal opgives nogen, som paa vedkommendes vegne skal modtage stadskonduktørens meddelelse for det tilfælde, at bygherre eller bygmester ikke selv er tilstede.

3. Saasnart stadskonduktøren har modtaget de ovenfor under passus 1, litr. a, c og d anførte varsler, underretter han uopholdelig stadsingeniøren og, forsaavidt litr. d angaar, tillige sundhedskommissionens formand.

4. Før indredningsarbeidet paabegyndes, erlægger den byggende saadan betaling, som er eller bliver bestemt efter § 103, for tilsynet og meddelelse af attest om lovligheden af det udførte arbeide.

5. Ved enhver helt eller delvis ny murbygning, som er bestemt til varigt ophold for mennesker, maa puds eller indredningsarbeider ikke paabegyndes tidligere end 6 uger, efter at den i passus 4 omhandlede attest er udstedt.

6. Hvor stadskonduktøren maatte finde det paakrævet, kan han derhos paabyde, at bygningen efter udløbet af de nævnte 6 uger yderligere skal henstaa en nærmere bestemt tid, førend puds- og indredningsarbeidet kan paabegyndes.

11 juni. Nr. 3.

7. Til indredningsarbeide henregnes her ikke bjelkelagsarbeider, d. e. anbringelse af forskaling og af stubbeloft med fyld.

8. Udvendig puds paa ydervægge for rum, bestemte til varigt ophold for mennesker, maa ikke udføres i tiden fra 15de november til 15de mars, medmindre dette under særlige omstændigheder tilstedes af stadskonduktøren.

9. I anledning af besigtigelsen er stadskonduktøren berettiget til at kræve udført eller paa eierens bekostning lade udføre de arbeider, som maatte findes paakrævede til undersøgelse af murværket.

10. Førend noget bygværk, bestemt til varigt ophold for mennesker, tages i brug, skal eieren skriftlig begjære tilladelse hos stadskonduktøren. Naar denne finder bygningen eller den del, som agtes benyttet, at være lovlig udført, udfærdiger han uden betaling attest for arbeidets lovlighed og bestemmer, i hvilken udstrækning og fra hvilken tid bygningen kan tages i brug. Dette gjælder saavel ved nybygning, som naar ældre bygning er ombygget. Den her omhandlede attest maa ikke meddeles, før stadskonduktøren har indhentet erklæring fra sundhedskommissionens formand om, at bygverket kan tages i brug uden fare for helbreden.

11. Ved andre bygningsarbeider skal den byggende, naar arbeidet er færdigt, mod det bestemte gebyr (jfr. § 103) erhverve stadskonduktørens attest om, at det er lovlig udført.

Murbygninger og træbygninger.

§ 34. Bygninger benævnes i denne lov murbygninger, naar ydervæggene helt er opført af mur, og træbygninger, naar deres ydervægge for nogen del bestaar af træ. Benyttes andet materiale, bestemmer bygningskommissionen, til hvilken af de nævnte arter bygningen skal henregnes.

A. Murbygninger.

§ 35. 1. Enhver ny bygning skal, med den undtagelse, som nedenfor bestemmes for udhusbygning, opføres fra underkant af 1ste etages gulvbjelkelag med ydervægge af mindst $1^1/_2$ stens tykkelse.

2. Ydervægge med vinduer eller andre større aabninger skal i 3-etages bygninger i 1ste etage og i 4-etages bygninger i 1ste og 2den etage have mindst 2 stens tykkelse; i 5-etages bygninger skal de i 1ste etage have mindst $2^1/_2$ stens og i 2den og 3die etage mindst 2 stens tykkelse; jfr. dog med hensyn til brandvæg § 38, punkt 1.

3. Ydervægge uden større aabninger skal have mindst 2 stens tykkelse i 1ste etage i 4-etages bygninger, og i 1ste

og 2den etage i 5-etages bygninger. I disse vægge, hvori kun maa anbringes vindu af 50 cm. bredde eller andre smaa aabninger, er det tilladt at anbringe 1 stens blendinger, dog paa bygninger med flere end 2 etager alene i de to øverste og i væggen ovenfor disse. Pillarerne maa ikke være under 45 cm. brede; blendingerne maa afbrydes 30 cm. under hver bjelkelagshøide, og deres bredde maa ikke være over 2,50 m. Brystblendinger under vinduer er tilladt. 11 juni. Nr. 3.

4. Alle ydervægge maa være forsvarlig forankret til bjelkelagene. Ankrenes indbyrdes afstand maa ikke overstige 3 m., hvilket ogsaa skal iagttages ved endegavlers forankring til tagverket.

5. Murvægge skal paa alle tilgjængelige flader være rappede, pudsede eller spækkede.

6. Mellemvægge, som benyttes til at lægge bjelker i, kan i bygninger paa ikke over 2 etager opføres af 1 stens mur eller med mindst $^1/_2$ stens udmuret bindingsverk. I bygninger med flere end 2 etager skal disse vægge opføres af $1^1/_2$ stens mur, dog kan i øverste etage bruges 1 stens mur.

7. Andre mellemvægge med undtagelse af de nedenfor i passus 8 og 13 omhandlede kan opføres af kompakt træ, medmindre bygningskommissionen anderledes bestemmer. Med hensyn til portrumsvægge henvises til § 52.

8. De vægge, som omslutter de i § 54 paabudne trapper, og de gange, som fra gade, gaardsplads eller portrum fører til paabudne ildfaste trapper, skal være af mur af mindst 1 stens tykkelse og uden træpanelig i trapperummet; fod- og taglister af træ kan dog anbringes. Bygningskommissionen kan, hvor den finder det paakrævet, paabyde, at ogsaa indre gange, der fører til trapper, skal have murvægge.

9. Bygningskommissionen kan, hvor den finder det paakrævet, paabyde større murtykkelser end ovenfor foreskrevet, saavel for ydervægge som for mellemvægge, samt at loftsbjelkelag i bygning med ildsted skal forsynes med brandgulv efter en konstruktion, som godkjendes af bygningskommissionen.

10. Vaaningshuse maa ikke have beboelsesleiligheder eller rum til varigt ophold for mennesker i mere end 4 etager i indre og mellemste zone og 3 etager i ydre zone. I indre zone tillades dog opført bygninger med 5 etager til offentlig plads eller gade af mindst 20 m. bredde. I ydre zone kan bygninger opføres i 4 etager til mindst 20 m. brede gader, for hvilke tætbebyggelse er bestemt. I etagernes antal medregnes loft og kjelder, forsaavidt der sammesteds er indredet andre beboelsesrum end størhus, rullebod, strygeværelse og lignende til brug for beboernes personlige behov, herfra undtages kjeldere med beboelsesrum, som ikke optager over $^1/_3$ af grundarealet.

11 juni. Nr. 3.

11. Udhusbygninger (bygninger uden rum, som er bestemt til varigt ophold for mennesker) med indtil 4 m. høide til gesimsens overkant eller indtil 7 m. høide til øverste væggespids kan opføres af 1 stens mur. Opføres de i større høide, kan de øverste 4 m., regnet fra øverste væggespids, opføres af 1 stens mur, men væggene nedenfor maa forsterkes med mindst $^1/_2$ sten for hver 4 m.

12. Vindus- og døraabningers bredde maa tilsammen ikke overstige $^2/_3$ af væggens længde. Bygningskommissionen kan dog tilstede undtagelser, hvor der til pillarer anvendes materialier af mere end almindelig styrke.

13. Bygning, hvis længste udstrækning, maalt efter bygningens akse, er over 40 m., skal for hver 40 m. udstrækning være afdelt med en murvæg af mindst 1 stens tykkelse, der skal naa 30 cm. over tagfladen og være uden aabninger. Undtagelse herfra kan tilstedes af bygningskommissionen, forsaavidt bygningens bestemmelse er til hinder for en saadan afdeling.

§ 36. Murlægter for bjelkelag maa ikke indlægges i mur mellem 2 etager af samme murtykkelse undtagen for tagbjelkelaget. Heller ikke maa murvæggene svækkes ved indmuring af spigerrækker. I mur af mindst $1^1/_2$ stens tykkelse kan derimod spigerklodse af $^1/_2$ stens størrelse indlægges med 2 stens mellemrum.

Med hensyn til hulmur henvises til § 92.

§ 37. 1. Ingen bygning maa opføres til en større høide end den tilstødende gades bredde. Høiden regnes fra gadens regulerede midtlinje til gesimsens overkant, hvorved forstaaes skjæringslinjen mellem den ydre vægflade og tagfladen. Dog maa ingen ved denne bestemmelse tillades at bygge til en større høide end 18 m. i indre zone og 15 m. i mellemste og ydre zone eller hindres i at bygge til en høide af indtil 9 m. Mod veit af mindre bredde end 5 m. maa høiden dog ikke overstige 7 m.

2. Gadens bredde kommer ikke i betragtning, naar den ikke kan bebygges paa den modsatte side, f. eks. ved offentlig plads, park eller kai.

3. For hjørnebygninger bestemmes den tilladte største høide til middelhøiden af de for ydervæggene mod gade tilladte største høider, beregnet efter hver façadevægs længde mod gaden.

Bygningskommissionen kan dog tillade, at hjørnebygning mod den smaleste gade i en længde af indtil 12 m. fra hjørnet opføres i den efter den bredere gade tilladte største høide.

4. Gavlfaçade kan opføres mod gade i de ovenfor tilladte høider, regnet til dens høieste punkt.

5. Trækkes bygningen tilbage fra gadelinjen, skal ved beregningen af dens største tilladte høide det grundstykke, som ligger mellem bygningen og gadelinjen, og som ikke maa bebygges, lægges til gadebredden, saaledes at denne regnes til bygningens yderste vægfremspring (jfr. § 59, 4). 11 juni. Nr. 3.

I dette tilfælde bliver høiden at maale fra grundfladens middelhøide, jfr. § 8, 5.

6. Har gaden fald, maales høiden fra dens middelhøide udenfor bygningen.

7. Ved gadebredde forstaaes i nærværende paragraf den regulerede bredde udenfor vedkommende eiendom.

8. Side- og bagbygning kan opføres i samme høide som ovenfor er tilladt for forhuset; dog regnes høiden fra det planerede gaardsrums middelhøide, forsaavidt gaardsrummet ligger lavere end gaden. Høiden af saadanne bygninger maa dog ikke overskride gaardsrummets tvermaal med et tillæg af 6 m. Er gaardsrummet uregelmæssigt, beregnes en gjennemsnitshøide. Bygninger, som til øverste tagkant ikke overskrider 5 m. i høide, og som tilsammen ikke har større grundflade end 40 m.^{2}, tages ikke i betragtning ved beregning af høiden for side- og bagbygningers frontvæg. Side- og bagbygninger kan i den indre zone, uanseet ovenanførte bestemmelse, opføres til samme høide som forhuset paa betingelse af, at der i disse bygninger ikke benyttes til varigt ophold for mennesker noget rum, hvis gulv ligger lavere under overkanten af gesimsen paa den ligeoverfor liggende bygning paa samme tomt end bredden af det mellemliggende gaardsrum med tillæg af 6 m.

Høiden af side- og bagbygninger med halvtag maa i ethvert tilfælde ikke overskride 21 m. til mønet. Angaaende opførelse af side- og bagbygninger ved tætbebyggelse i ydre zone henvises forøvrigt til § 48.

9. Undtagelser fra de ovenfor givne bestemmelser kan tilstedes af bygningskommissionen, naar bygningen efter sin bestemmelse eller af kunstneriske hensyn tiltrænger en større høide, og naar der benyttes fladt tag. Endvidere kan bygningskommissionen ved bebyggelse af hjørnetomter tilstede, at forhusets høide bibeholdes i længere strækning mod veit end foran foreskrevet, naar det findes billigt paa grund af den tiloversblevne tomts ubetydelighed.

10. I tilfælde, hvor en byggetomts ringe dybde mellem gade og veit ikke tillader, at der foruden hovedbygning ogsaa lægges en bygning mod veiten, kan bygningskommissionen ogsaa tilstede, at hovedbygningens fløie mod veiten opføres til større høide end foran bestemt.

§ 38. 1. Naar murbygning ligger bebygget eller ubebygget nabogrund nærmere end 4 m., skal dens ydermur mod

11 juni. Nr. 3. denne opføres som brandvæg. Saadan væg skal være af mindst $1^1/_2$ stens tykkelse, rage mindst 30 cm. over tagfladen og, forsaavidt den ikke ligger i større afstand fra nabogrund end 2,50 m., være hel uden nogen aabning. Er afstanden mellem 2,50 og 4 m., tillades aabninger indtil 25 cm. i firkant, hvori indmures mindst 1 cm. tykt glas (jfr. forøvrigt § 63 passus 4). Saadanne aabninger maa i hver etage ikke forekomme i mindre indbyrdes afstand end 3 m. I brandvæg maa træverk ikke ligge nærmere yderfladen end 23 cm. Bygningskommissionen kan, hvor den finder det paakrævet, paabyde større murtykkelse for brandvæg end ovenfor nævnt.

2. Naar bygning ligger mindst 2,50 m. fra nabogrund, kan den gives tagfald mod denne, naar tagfaldet er uden aabning.

3. Ingen bygning maa deles i flere særskilte eiendomme, medmindre disse adskilles ved en brandvæg. Bygningskommissionen kan dog tilstede fritagelse, hvor omstændighederne taler for det, og kan ogsaa, naar to eller flere bygninger sammenføies til én, tillade, at de brandvægge, som adskiller dem, borttages, dog med de betingelser, som er opstillet for større bygningers afdeling ved brandvægge. Jfr. § 35, passus 13.

§ 39. 1. Fremspringende bygningsdele, saasom gesimser og udliggere saavelsom svalgange, attikker og balustrader, skal være af ildfast materiale.

2. Denne bestemmelse gjælder dog ikke murbygninger, som opføres i yderste zone, og hvor man følger denne lovs bestemmelser for træbygningers størrelse og afstand fra andre bygninger og nabogrund.

§ 40. 1. Opbyg over hovedgesims, saasom frontispicer og lignende, hvis façade ligger i flugt med husvæggen, maa ikke opføres til større høide end den største tilladte gesimshøide, medmindre bygningskommissionen tillader det af arkitektoniske eller andre hensyn. I saa fald maa deres samlede bredde ikke overstige en tredjedel af husvæggens længde.

2. Staaende tagvinduer (tagkviste) eller andre over tagfladen fremragende bygningsdele, som ikke er fundamenteret fra grunden af, maa ikke være bredere end 1,70 m., og deres afstand, saavel indbyrdes som fra nabogrund, skal være mindst 3 m. De kan opføres i 1,70 m.s høide over bygningens tilladte største høide; dog maa deres møne ikke rage op over bygningens møne. De skal trækkes mindst 1 m. tilbage fra væggens yderflade, og deres tag- og sideflader skal dækkes med ildfast materiale.

3. I veiter tillades intet slags tagudbyg, som rager over den for bygningen tilladte største gesimshøide.

B. Trækbygninger.

§ 41. 1. Bygninger af træ maa alene opføres i ydre zone samt i strøg, hvor det ved tillægsbestemmelser til nærværende lov i henhold til § 108 (jfr. lov af 19de mai 1904 § 3) maatte bestemmes, at træbebyggelse kan finde sted.

2. Hvad der gjælder nye bygninger af træ, gjælder ogsaa paabygning og hovedreparation af saadanne bygninger.

§ 42. I reguleret strøg maa træbygning alene opføres paa tomt, som støder til mindst 15,70 m. bred gade.

§ 43. 1. I vaaningshuse, hvorved i denne lov forstaaes enhver bygning med rum bestemt til varigt ophold for mennesker, skal ydervæggene og de skillevægge, som gulvbjelkerne lægges i, have saadanne dimensioner:

a. mindst 10 cm. tykkelse, naar de opføres af laftverk;
b. mindst 7 cm. tykkelse, naar de opføres af reisverk med ramverk af mindst 13 cm. i firkant;
c. mindst 13 cm. tykkelse, naar de opføres af murudfyldt bindingsverk.

2. I 1-etages vaaningshuse kan ydervægge og skillevægge opføres i 7 cm. tykkelse, naar laftverk benyttes.

3. Trævirkets enkelte stykker maa være tæt sammenføiede uden mellemrum.

4. Al indvendig paneling skal paalægges uden andet mellemrum mellem væggen og panelingen end det, som er nødvendigt for opretning af væggen.

5. Andre bygninger kan opføres af bindingsverk med enkelt bordklædning.

6. Til udfyldning af bindingsverksvægge maa bare anvendes mur, træverk eller andet materiale, som er godkjendt af bygningskommissionen.

7. Vaaningshuse maa ikke gives flere end 2 etager over kjelderen. I rum over 2den etage maa ikke indrettes ildsted uden bygningskommissionens tilladelse.

§ 44. 1. Ingen træbygning maa have en større høide til gesimsens overkant — hvorved forstaaes skjæringslinjen mellem den ydre vægflade og tagfladen — end 9 m., regnet fra gadens regulerede midtlinje eller for side- og bagbygningers vedkommende fra det planerede gaardsrums middelhøide. Bygning med halvtag (pulttag) maa ikke opføres med den høieste væg mod gade eller offentlig plads, og tagreisningens høide maa ikke overskride halvdelen af bygningens bredde og aldrig være større end 3 m. til mønet.

2. Bygning med vægge af bare bordklædt bindingsverk maa ikke opføres med større høide end 9 m. til mønet.

3. Har gaden fald, maales høiden fra dens middelhøide udenfor bygningen.

11 juni. Nr. 3.

4. Ved bygninger, som ligger i ikke reguleret strøg eller i større afstand fra gadelinjen end 5 m., beregnes forhusets høide efter grundfladens middelhøide.

5. Paa 2-etages bygninger maa ikke anbringes tagkvister eller andre paabygninger, medmindre bygningskommissionen samtykker heri af arkitektoniske hensyn. Saadanne paabygningers mønehøide maa dog ikke under nogen omstændighed overstige bygningens tilladte største mønehøide, og forøvrigt gjælder om saadanne paabygninger eller udbyg paa tag det samme, som er bestemt ovenfor i § 40 for murbygninger.

§ 45. 1. Med de nedenfor anførte undtagelser maa ingen bygning med tilhørende fløi- eller tilbygning indtage en større grundflade end 200 m.^{2} og heller ikke opføres:

a. I mindre afstand fra bygning paa samme tomt end halvdelen af bygningens høide paa den eller de sider, som vender mod anden bygning, regnet til ydervæggens høieste punkt, dog ikke under 4 m., saafremt den er af grundmur, og 8 m., saafremt den er af træ.

b. I mindre afstand fra nabogrund end halvdelen af bygningens høide paa den eller de sider, der vender mod nabotomten, regnet til ydervæggens høieste punkt, dog ikke under 4 m.

2. Dog kan flere bygninger opføres paa samme tomt i samlet klynge eller med mindre indbyrdes afstand end ovenfor nævnt, naar de tilsammen ikke har større grundflade end 200 m.^{2}.

3. Ligeledes kan i ydre zone bygning eller samlet klynge af bygninger paa eiendom, der anvendes som gaardsbrug, opføres med en grundflade af indtil 500 m.^{2}, naar de er fjernet mindst 15 m. fra midte af offentlig vei og fra naboeiendom eller murbygning og mindst 30 m. fra anden træbygning paa samme eiendom. Derhos kan bygningskommissionen tillade, at der for bygninger for gaardsbrug — herunder indbefattet vaaningshuse — udføres hovedreparationer og mindre tilbygninger, uanseet husenes indbyrdes afstand og størrelse.

4. Under iagttagelse af de i passus 3 nævnte afstande kan bygninger uden ildsted i ydre zone opføres af træ, uanseet hvor stor grundflade de indtager.

5. Samlet klynge af bygninger, opført i henhold til bestemmelserne i passus 2, 3 og 4, betragtes som én bygning med hensyn til afstand fra naboeiendom eller andre bygninger paa samme eiendom.

6. De i nærværende paragraf omhandlede mellemrum maa ikke benyttes til oplagssted for brændbare materialier eller belemres, saaledes at brandvæsenets fri passage hindres. Dog kan der anlægges haver eller plantes løvtrær.

De i nærværende paragraf omhandlede afstande regnes altid fra bygningernes mest fremspringende dele (jfr. § 100).

Afledning af grundvand, overvand m. v.

11 juni. Nr. 3.

§ 46. 1. Enhver grund (saavel bebygget som ubebygget), som ikke ligger over 30 m. fra offentlig kloak- eller afløbsrende, skal inden en af sundhedskommissionen forelagt frist forsynes med lukkede render af jern, stencement eller glasseret ler for at føre grund- og overvand samt alt skylle- og spildvand hen i kloaken. Hvor det maatte findes ufornødent at anbringe saadanne render, kan sundhedskommissionen tilstede undtagelser fra denne bestemmelse.

2. Hvor jordsmonnets helding eller andre omstændigheder hindrer fremkomst ad anden vei, kan mellemliggende grundes eiere ikke modsætte sig, at der efter bygningskommissionens bestemmelse lægges kloakledning gjennem deres grund, dog mod erstatning for skade eller uleilighed, og med ret til at kræve saadan ledning fjernet, saasnart bygningskommissionen finder, at der er anledning til direkte forbindelse med offentlig kloak.

3. Hvor saadan kloak ikke er anlagt, skal tagvand i oparbeidet gade ledes til rendesten ved afløbsrender efter stadsingeniørens nærmere bestemmelse.

§ 47. 1. Før en grund bebygges, skal madjorden saavidt muligt borttages. Inden byggearbeidet fortsættes over isoleringsskiktet, skal grunden være forsynet med hovedkloak og forøvrigt gives saadanne afløbs- og drænsledninger, som stadsingeniøren godkjender. Den byggende kan anke til bygningskommissionen.

2. Kloakkum (bundfaldskum) maa ikke indrettes inde i bygning, medmindre sundhedskommissionen samtykker.

Gaardsrum.

§ 48. 1. I indre og mellemste zone skal enhver bygning, som indredes til varigt ophold for mennesker, have et tilstødende uoverdækket gaardsrum, som mindst indtager et saa stort areal som $^1/_3$, ved hjørnetomt $^1/_4$ af bygningens grundflade. Det ubebyggede areals grundflade skal dog altid være mindst 60 m.^{2} og dets mindste udstrækning ikke under 6 m. Gaardspladsen kan dog i den indre zone indskrænkes til $^1/_4$, ved hjørnetomt $^1/_5$ af bygningens grundflade, naar grunden tidligere har været bebygget i saadan eller større udstrækning.

2. I den ydre zone skal gaardsrummets areal mindst svare til $^1/_2$, ved hjørnetomt $^1/_3$, af bygningens grundflade og altid være mindst 60 m.^{2} og dets mindste udstrækning ikke under 6 m. Forsaavidt tætbebyggelse bestemmes for nogen i den ydre zone beliggende eiendom, skal dog enhver til beboelse eller varigt ophold for mennesker indredet bygning paa saadan eiendom have et tilstødende uoverdækket gaardsrum, hvis stør-

11 juni. Nr. 3.

relse mindst skal svare til $^3/_4$, ved hjørnetomt $^1/_2$ af bygningens grundflade og derhos altid være mindst 120 m.^{2}. Dets mindste udstrækning maa ikke være under 10 m.

Side- eller bagbygning, hvori indredes familiebolig, tillades ved tætbebyggelse i ydre zone alene opført, forsaavidt der fra samtlige vaaningsrum vender vindu mod uoverdækket gaardsrum, hvis størrelse er mindst 400 m.^{2}, og hvis mindste udstrækning ikke er under 20 m. Mindst samme størrelse og udstrækning skal det uoverdækkede gaardsrum have, naar familiebolig i forbygningen indredes udelukkende med vaaningsrum, der har vinduer mod gaardsrummet.

3. Har flere saadanne bygninger som ovenfor nævnt fælles gaardsrum, skal dettes størrelse beregnes efter deres samlede grundflade.

4. Hvor nogen gaardsplads er mindre end her foreskrevet, maa ingen forhøielse af de tilstødende bygninger paa samme eiendom finde sted.

5. Grund, som udlægges foran bygning mod gade eller passage, medregnes ikke ved beregningen af det paabudte areal af den ubebyggede gaardsplads.

6. Mod gaardsplads eller mod passage eller veit, som er smalere end 4 m., maa ikke indredes eller benyttes til beboelse noget rum, hvis gulv ligger lavere under bygningens største tilladte gesimshøide end gaardspladsens, passagens eller veitens mindste bredde. Dette gjælder dog ikke, dersom vedkommende bekvemmelighed tillige har andre beboelsesrum med vindu mod gade eller offentlig plads eller mod gaardsplads, som ikke er smalere end bygningens største tilladte gesimshøide.

7. Naar det maatte ansees tilraadeligt eller ubetænkeligt af hensyn til tomtens form, størrelse eller beliggenhed, bygningens bestemmelse eller af andre grunde, eller hvor foranstaaende bestemmelser maatte foranledige overveiende ulemper for eieren, kan bygningskommissionen med sundhedskommissionens samtykke tilstede undtagelser. Dog maa det iagttages, at beboelsesleilighederne faar tilstrækkeligt lys, og at gaardsrummets størrelse aldrig bliver mindre end 25 m.^{2} eller paa nogen kant faar mindre udstrækning end 4 m.

Fundament og grundmur.

§ 49. 1. Enhver bygning skal opføres paa fundament og grundmur af materialier, konstruktion og dimensioner, som bygningskommissionen finder forsvarlige i forhold til bygningens størrelse, beskaffenhed og bestemmelse samt grundens beskaffenhed. Kjelder og fundamentgrube skal, naar bygningskommissionen finder det nødvendigt, være udgravet i sin hele udstrækning, førend fundament og grundmur paabegyndes.

2. Ved murbygninger maa ydervæggenes fundamentmure i intet tilfælde have mindre dimensioner end efternævnte: 11 juni. Nr. 3.

a. Dybden skal være mindst 1,25 m. under den regulerede gadehøide saavelsom tilstødende jordsmon.

b. Tykkelsen skal være ved 2-etagers bygninger mindst 75 cm., ved 3-etagers bygninger mindst 90 cm. og ved bygninger af større høide mindst 1 m. med et tilstrækkelig bredt og tykt bundskikt, alt forsaavidt som muren opføres af graasten. Opføres den derimod af mursten eller et andet materiale, som bygningskommissionen ligestiller dermed, skal den gives en tykkelse af mindst en sten mere end muren nærmest ovenover.

3. Ved fundamenter for indvendige mure kan med bygningskommissionens samtykke saavel tykkelsen som dybden indskrænkes med en trediepart af disse dimensioner.

4. Mure af teglsten eller andet materiale, som er modtageligt for fugtighed, skal isoleres fra grunden paa en maade, som godkjendes af bygningskommissionen. Isoleringslaget skal ligge mindst 30 cm. over jordsmonnet og tilstødende gades nivellerede høide.

I bygninger bestemte til varigt ophold for mennesker skal ligeledes grunden eller gulvene i kjelderrum gives en fast, mod jordfugtighed isolerende overflade.

5. Kjeldermurenes indre flader maa ikke have afsatser nærmere kjelderloftet end 1 m., medmindre dette er ildfast.

6. Hvor der ikke er kjelder og gulvet ikke er betryggende isoleret mod fugtighed fra grunden, skal der være et aabent rum mellem trægulv og underliggende jordsmon af mindst 60 cm. høide og grundmuren være forsynet med de nødvendige aabninger for luftveksling.

7. Ved kjelder forstaaes i denne lov den del af en bygning, som ligger under 1ste bjelkelag, er omgivet af grundmuren og for en del ligger under det omgivende terræn.

8. Saafremt stadskonduktøren finder det nødvendigt, skal den byggende gjøre den fornødne undersøgelse af grunden ved boring eller paa anden maade. Finder stadskonduktøren undersøgelsen mangelfuld, kan bygningskommissionen lade gjøre ny undersøgelse paa den byggendes bekostning.

Beboelsesrum.

§ 50. 1. Beboelsesrum — herunder indbefattet butiker, verksteder og andre rum, bestemt til varigt ophold for mennesker — maa fra gulv til loft have en høide af mindst 2,50 m. og en mindste gulvflade af 6 m.^{2}.

2. Hvor loftbjelkerne er fritliggende, regnes høiden til deres underkant. I rum med skraatag maa høiden ikke paa

11 juni. Nr. 3.

noget sted være mindre end 1,50 m. og den gjennemsnitlige høide være mindst 2,50 m. Denne sidste bestemmelse gjælder dog ikke for aabne alkover. Forsaavidt nogen del af loftet er lavere end 2 m., skal det være pudset.

3. Ethvert beboelsesrum skal mod gade eller uoverdækket plads have vindu, som kan aabnes, og hvis lysaabning mindst skal have en størrelse lig $^1/_{10}$ af rummets gulvflade.

4. I enkelte rum, som indrettes fra nyt af i ældre bygning, kan høiden tillades indskrænket til 2,20 m. med sundhedskommissionens samtykke.

5. Rum, som bare er forsynet med overlys, kan tillades benyttet til varigt ophold for mennesker, saafremt der er sørget for tilstrækkelig luftveksling og frie udgange.

6. Gange og entréer, som ikke har vindu eller aabning direkte mod gade eller gaardsplads, maa være forsynet med ventilationskanaler af saadan størrelse, som bygningskommissionen bestemmer.

7. Loftværelser og værelser over portrum skal beskyttes mod kulde paa saadan maade, som bygningskommissionen godkjender.

§ 51. 1. Naar saadanne rum, som omhandles i § 50, indrettes i kjelderetage i indre zone, skal endvidere gjælde følgende bestemmelser:

a. Intet rum maa benyttes til natophold.

b. De maa have vindu mod gade af mindst 10 m. bredde eller mod aaben plads, som ikke kan bebygges. Vinduerne maa ikke vende mod himmelstrøg nord om retvisende øst eller vest, og den del af disse vinduer, som ligger over jordsmonnet, maa udgjøre mindst $^1/_{15}$ af gulvfladen i hvert rum.

c. Mindst halvdelen af hvert rums kubikindhold maa ligge over det tilstødende jordsmon.

d. Gulvet skal ligge mindst 50 cm. over høieste grundvand eller springflod.

e. Yderfladen af væggene om disse rum og de nærmest tilstødende skal, forsaavidt de støder mod gade eller eget gaardsrum, være fjernet fra omliggende jordsmon ved en mindst 60 cm. bred luft- og lysgrav. Denne skal gaa ned til en dybde af mindst 20 cm. under hvert kjelderrums øverste gulv, have murede sider og bund og være forsynet med afløbsrender til kloak.

Kan ydermuren paa nogen kant ikke isoleres fra tilstødende jordsmon ved aabent mellemrum som ovenfor foreskrevet, skal væggene enten udføres af klinkersten som hulmur i forsvarlig tykkelse eller af graasten eller anden kompakt mur. I sidste tilfælde skal der indenfor muren

i 10 cm. afstand opføres en mur af mindst $^1/_2$ stens tykkelse. I begge tilfælde sættes det hule rum i forbindelse med den ydre luft ved tilstrækkelige ventilationsaabninger efter stadskonduktørens nærmere bestemmelse. 11 juni. Nr. 3.

f. Skillevægge mellem kjelderrum, bestemt til beboelse (§ 50, passus 1), og kjelderrum, som er indrettet til andet brug, skal være af mindst 1 stens mur, pudset paa begge sider, og uden døre eller aabninger.

g. Ved indvendige mure og ydermure mod luft- og lysgrave skal isolationslaget lægges under kjældergulvet; ydermurene skal baade udvendig og indvendig være fuget med cement og, forsaavidt de opføres af mursten, være pudset med cement. De skal ogsaa være panelet indvendig.

h. Rummene forsynes med gulv af cementfugede stenheller eller mursten, asfalt eller lignende; derover skal anbringes trægulv, og under dette maa der sørges for tilstrækkelig luftveksling.

i. Hvor grunden ikke bestaar af tør grus eller sand, skal den dræneres med afløb til kloak paa saadan maade, som stadsingeniøren godkjender.

k. Rummene ventileres ved en eller flere kanaler for tilførsel af frisk luft og en eller flere luftpiber for bortførelse af bedærvet luft, anordnede efter en af stadskonduktøren approberet plan.

2. I mellemste og ydre zone tillades ikke indredet rum til varigt ophold for mennesker i kjelderen.

3. Med sundhedskommissionens samtykke kan bygningskommissionen tilstede undtagelser fra denne og forrige paragrafs bestemmelser, hvor de stedlige forhold taler for det. Kjeldere maa dog kun under rent særegne omstændigheder tillades benyttet til natophold.

4. De i denne og forrige paragraf anførte bestemmelser gjælder ikke for rum, der alene benyttes som størhus, rullebod eller strygeværelse, naar arbeidet i disse rum ikke drives som forretning. Dog skal de have en høide af mindst 2,25 m. og tilstrækkeligt lys og ventilation. Taget i størhus skal være pudset.

Vinduer, døre og andre aabninger.

§ 52. 1. Enhver aabning i bygning skal være forsynet med lem, port, dør eller vindu. Foran ventilationsaabninger kan dog anbringes rist eller gitter.

2. Naar døre og vinduer indrettes til at aabnes udad mod gade eller offentlig plads, maa de i aaben stilling ikke springe mere end 25 cm. udenfor bygningens sokkel, medmindre deres underkant ligger mindst 2,20 m. over fortauget. Varedøre og vinduer, indrettede til at fæstes ved husvæggen, er dog ikke

11 juni. Nr. 3.

indbefattet under dette forbud. Ligeledes undtages bygninger bestemte til at optage en større menneskemasse, saasom kirker, teatre og deslige.

3. Hovedindgangsdør skal have en bredde i lysaabning af mindst 1,10 m.

4. Enhver bebygget tomt skal have indkjørsel fra gaden med aabning i lyset af mindst 2 m. bredde og 2,50 m. høide. Anordnes denne indkjørsel som portrum, skal dettes vægge i murbygninger udføres af mindst $1^1/_2$ stens mur. Findes der flere gaardsrum paa samme tomt, skal saadan indkjørsel føre til hvert af dem, medmindre de indbyrdes er forenet med en saadan.

Lysaabninger i portrumsvægge eller i døre, som vender ud mod portrum, skal være dækket med ildsikkert glas.

5. Fra disse bestemmelser kan bygningskommissionen tilstede afvigelser ved bygninger med korte façader og forøvrigt under særlige omstændigheder.

§ 53. 1. Lysgaarde skal have en grundflade af mindst 6 m.^{2} og en mindste udstrækning af 2 m. For hver meter, hvormed bygningens høide stiger over 10 m. indtil 15 m., skal grundfladen forøges med $^1/_2$ m.^{2} og for hver meter over 15 m. med 1 m.^{2}.

2. Lysgaarde maa omgives af grundmurede vægge helt til tagfladen og nederst have en aabning af mindst 1 m.^{2}, hvorigjennem de kan renses. Denne aabning skal være forsynet med selvlukkende, ildfast lem eller dør. Alle lysaabninger mod lysgaard skal dækkes med ildsikkert glas i ildfast, ikke til aabning bestemt indfatning.

3. Overdækkes en lysgaard, maa der i dens øvre del sørges for luftveksling. Lysgaarde henregnes ikke til ubebygget grund. De skal have vandtæt bundflade med afløb til rendesten eller kloak.

4. Heiseschakters vægge skal altid udføres af ildfaste materialier. Naar lysaabninger til saadan schakt er anbragt i nogen af bygningens indvendige vægge, skal de dækkes med ildsikkert glas i ildfast, ikke til aabning bestemt indfatning. Alle til heiseschakter førende døre skal paa den mod schakten vendende side beklædes med ildfast materiale og være selvlukkende. Disse regler gjælder dog ikke heiser (elevatorer), som er anbragt i ildfast trapperum.

5. De fornødne bestemmelser om indretning forøvrigt af heiseanlæg, om disses drift og om betaling for tilsyn hermed udfærdiges af kommunestyret med kongelig stadfæstelse.

Trapper, kjeldernedgange og lysaabninger.

§ 54. 1. I enhver bygning skal der føre trap lige op til mørkloftet.

2. I en bygning, som har rum bestemt til varigt ophold for mennesker i flere end én etage, og som enten har et større grundareal end 120 m.^{2} eller en høide af mere end 4 m. fra underliggende jordsmon til vinduskarmenes underkant i noget værelse, skal der anbringes mindst to trapper fra grunden gjennem alle etager lige til loftet. Af disse trapper skal mindst én være hovedtrap. Trapperne skal være forsynet med forsvarligt rækverk, deres trin maa ikke have større stigning end grund, maalt i midten af trinets længde. Er bygningens grundareal under 90 m.^{2}, kan bygningskommissionen give tilladelse til, at 2-etages bygninger uden beboelsesrum paa loftet opføres med kun én trap, uanseet vindueskarmenes høide over jordsmonnet. 11 juni. Nr. 3.

3. Trapper, som fører til mørkloftet, skal der indbygges og forsynes med selvlukkende døre.

4. Hovedtrapper skal være mindst 1 m. brede mellem vangerne.

5. Den gang, som forbinder saadan trap med gade, gaardsplads eller portrum, skal have en bredde af mindst 1,30 m.

6. Andre paabudte trappers bredde kan indskrænkes til 80 cm.

7. I bygning med flere end 2 etager og i 2-etages bygning med beboelsesrum paa loftet skal hovedtrapperummet være forsynet med en af bygningskommissionen godkjendt indretning til aftræk for røg i ildebrandstilfælde. Fra denne bestemmelse kan bygningskommissionen tilstede fritagelse.

8. I bygning med flere end 3 etager og i 3-etages bygning med rum paa loftet, bestemt til stadigt ophold for mennesker, skal hovedtrappen tilligemed gulv, vægge og overdækning i trapperummet og i den gang, som forener hovedtrappen med gade, gaardsrum eller portrum, være af ildfast materiale. Dog kan indtrinene og afsatserne være dækket af træ. Vægpanel er derimod forbudt.

9. I bygning, som har rum bestemt til varigt ophold for mennesker i flere end 4 etager, skal mindst 2 trapper være indrettet efter passus 8. Herfra kan dog bygningskommissionen tilstede fritagelse.

10. Enhver lovbefalet trap skal anlægges i særskilt rum. Hvis den fører til loftet, skal den i murbygninger paa mindst 2 etager overhvælves. Forsaavidt overlys agtes benyttet, skal trapperummets vægge i saadanne bygninger føres helt over tagfladen, som for brandvæg bestemt. Alle trapperum skal have adgang til direkte og tilstrækkeligt lys og luft, og der maa i sammes indre vægge kun anbringes de nødvendige aabninger for døre.

11 juni. Nr. 3.

11. Naar der i en bygning skal anbringes 2 eller flere trapper, maa deres vægge ikke støde til hverandre. Fra ethvert beboelsesrum eller arbeidsrum skal der gjennem samme etage være uhindret adgang til mindst 2 trapper, hvoraf mindst 1 hovedtrap.

Naar denne adgang foregaar ad udvendige balkoner, maa disse udføres af helt ildfast materiale samt være forsynet med jernrækverk af mindst 1,25 m. høide og af konstruktion, som godkjendes af bygningskommissionen. Afstanden fra et hvilketsomhelst beboelses- eller arbeidsrums udgangsdør til nærmeste trap maa ikke være mere end 15 m.

12. Fra foranstaaende bestemmelser kan bygningskommissionen tilstede afvigelser for pakhuse og sjøboder eller bygninger, som af den ligestilles med pakhuse.

13. Fritrapper af træ maa ikke opføres med større høide end 4,50 m. fra grunden og ikke mod gade eller offentlig plads. Fritrapper for bygninger af mur skal altid være af ildfast materiale.

14. Bygningskommissionen kan paabyde, at korridorer skal afdeles ved selvlukkende vindfangsdøre.

§ 55. 1. Opgange eller trapper maa ikke gives større fremspring fra gadelinjen end $^1/_{10}$ af gadebredden og i intet tilfælde mere end 1 m. i gader og 30 cm. i veiter. Enhver saadan trap skal have afrundede hjørner og maa ikke opføres i større høide end $^6/_{10}$ af sit fremspring.

2. Kjeldernedgange kan i gader have et fremspring fra gadelinjen af 1 m. I veiter maa de ikke springe frem foran husvæggen. De skal forsynes med forsvarligt metalrækverk af 80 cm. høide, hvis de ikke er overdækket med jernlemmer eller jernrister. Disse sidste maa ikke have større aabninger end 3 cm. Ingen kjeldernedgang maa anbringes i større længde langs husvæggen, end reguleringskommissionen bestemmer, og heller ikke maa mere end én kjeldernedgang anbringes paa en bygning uden dens tilladelse.

3. Paa brukket hjørne eller nærmere dette end 2 m. maa kjeldernedgang ikke have fremspring i gaden og trap ikke springe længere frem i gaden end 70 cm.

4. Det skal være tilladt langs husets væg at anbringe aabninger for lys og luft, som dog ikke maa springe mere frem fra gadelinien end 60 cm. i gade og 25 cm. i veit. I fortaugets flade, saaledes som denne paavises af stadsingeniøren, skal de tildækkes paa forsvarlig maade med glas eller jernrister, hvis aabninger ikke maa have større bredde end 3 cm. Hvis aabningerne dækkes med glas i jernrammer, kan bygningskommissionen tillade et fremspring af indtil 1 m.

5. Hvor der ikke findes fortaug, skal de anordnes efter stadsingeniørens nærmere bestemmelse. 11 juni. Nr. 3.

6. De i passus 2 og 4 nævnte rækverker maa ikke springe frem mere end 10 cm. udenfor de tilladte aabninger i fortauget.

7. Naar ældre trapper og kjeldernedgange undergives en væsentlig reparation, skal de indrettes overensstemmende med de ovenfor angivne regler, medmindre bygningskommissionen tillader andet.

8. I andre tilfælde end ovenfor nævnt maa rækverk saavelsom afvisere eller bøiler bare sættes paa fortaug foran vinduer, døre og hjørner, som er beliggende saaledes, at de er udsatte for beskadigelse. Dog maa de ikke springe længere frem end nødvendigt. I begge henseender afgiver bygningskommissionen det fornødne skjøn.

Tag, tagtækning, tag- og afløbsrender, tagluger.

§ 56. 1. Intet tag maa opføres steilere, end at tagfladens helding bliver høist 45 grader.

Tag eller gesims maa ikke springe længere frem i gade end 50 cm. fra væggens yderflade. Fra disse bestemmelser kan bygningskommissionen tilstede undtagelser, naar bygningens stil eller andre omstændigheder gjør det ønskeligt.

2. Ethvert tag skal tækkes med ildfast materiale. Hvad der skal henregnes hertil, bestemmes af vedkommende regjeringsdepartement. Tækning med krum tagsten er dog ikke tilladt. Under den ildfaste tagtækning kan lægges bordtag, som dog i den nedre ende maa være tækket med ildfast materiale paa forsvarlig maade, saavel mod vinkelrende som mod tagrende eller gesims. Mønebord og dækbord paa tag og over hovedgesims maa tækkes med ildfast materiale; herfra kan dog bygningskommissionen tilstede afvigelse ved fritliggende bygninger. Paa saadanne bygninger kan tillades anbragt mønekammer og lignende forsiringer af træ.

Forbudet mod anvendelse af krum tagsten gjælder ikke ved opførelse eller reparationer af udhuse for jordbrug i ydre zone, saafremt vedkommende bygning hører indunder den almindelige brandforsikringsindretnings landafdeling.

3. Tag, som har fald mod offentlig gade eller plads, og som har større stigning end 1 paa 4, skal forsynes med snefangere, medmindre bygningskommissionen fritager herfor.

§ 57. 1. Paa tag af indtil 10 m. længde skal der være mindst en luge, og paa længere tag yderligere en luge for hver 10 m. Hver luge skal være mindst 50 cm. i firkant, være let tilgjængelig fra loftets gulv og have karm og ramme af

11 juni. Nr. 3.

metal. Ligger bygningen til gade eller offentlig plads, skal lugen ligge i tagfladen mod gaden eller pladsen. Naar tagets stigning er større end 1 paa 4, og det ikke er forsynet med horizontale lægter og flytbar tækning, skal der ved hver lovbefalet luge være en hensigtsmæssig jernstige fra gesimsen eller tagkanten til mønet.

2. Videre skal der over hvert afdelt loftrum, som ikke har saadan luge, være en aabning i taget, som tydelig kan skjelnes ved sin tækning (f. eks. glassten).

3. Har vindu, som ligger i tagfladen eller er indskaaret i taget, karme og rammer af træ, skal disse beklædes med ildfast materiale.

4. Forpligtelse til at have tagluger gjælder dog ikke skurbygninger, hvis høide til mønet ikke overstiger 6 m., og som ikke har et større grundareal end 100 m.^{2}.

§ 58. 1. Tagvand maa ikke ledes saaledes, at det faar fald paa nabos bygning eller grund.

2. Enhver bygning skal mod gade eller offentlig plads være forsynet med tagrender og nedløbsrender af ildfast materiale. Tagrenderne skal være saa sterke, at de i ildebrandstilfælde kan tjene som fodfæste for brandfolkene. Nedløbsrenderne skal føres ned ad bygningen indtil en afstand af 30 cm. fra grunden.

Balkoner, verandaer, karnaper og andre udbyg.

§ 59. 1. Balkoner og karnaper af ildfast materiale tillades med fremspring udover tomtens gadelinie paa følgende betingelser:

a. Karnaper kan bare anbringes mod gader af mindst 15 m. bredde. De maa begynde i mindst 3 m. høide over fortauget, ikke springe frem mere end 1 m. og ikke have større bredde end 3 m., maalt udvendig. Deres samlede bredde maa ikke overstige $^1/_3$ af bygningens frontlængde, og afstanden fra nabogrund til karnapet maa ikke være mindre end 3 m., medmindre naboen tillader dette.

b. Balkoner kan bare anbringes mod gader af mindst 10 m. bredde. De maa i sin helhed udføres af ildfast materiale, have tæt gulv og være forsynet med render og forsvarligt rækverk. De maa til gaden ikke komme nabogrund nærmere end 2 m. uden naboens samtykke, ikke springe frem mere end 1 m. og ligge mindst 3 m. over fortauget.

Karnaper og balkoner kan af reguleringskommissionen tillades paa brudte hjørner ogsaa mod gader af mindre bredde end ovenfor nævnt.

2. Kolonnader og portaler kan af reguleringskommissionen tillades mod gader af mindst 15,70 m. bredde. Der maa dog

altid blive en afstand af mindst 1 m. mellem deres fremspring mod gaden og fortaugets yderkant. 11 juni. Nr. 3.

3. Andre udbyg udenfor gadelinjen tillades ikke, og ældre udbyg og karnaper maa ikke ombygges eller gjenopføres, medmindre ovenstaaende bestemmelser efterkommes.

4. I gader, hvor en tilbagetrukket byggelinje er vedtaget (jfr. § 8), kan der udenfor denne linje opføres karnaper og deslige, som dog ikke uden bygningskommissionens tilladelse maa have mere end 2 m.s fremspring eller en større bredde end $^1/_3$ af bygningens façadelængde. Breddebestemmelsen gjælder dog ikke balkoner. Fremspringet maa ikke under nogen omstændighed overskride halvdelen af afstanden mellem byggelinjen og gadelinjen og afstanden fra nabo mindst være $1^1/_2$ gang fremspringet. For disse udbyg gjælder ikke bestemmelsen om 3 m.s høide fra grunden.

5. Med hensyn til fremspring af sokkelmur henvises til § 6, passus 4.

Trælastoplag.

§ 60. 1. Trælastoplag skal udenfor de steder, hvor de tidligere findes, kun lægges, hvor reguleringskommissionen tillader det, dog ikke i byens centrale dele.

2. Ved benyttelse af tomt, som støder umiddelbart til havn, elv eller fjordbred, skal det iagttages, at der bliver et aabent rum af mindst 12,5 m. bredde mellem saadant oplag og nabogrund eller bygning med ildsted. Et saadant oplag maa ikke indtage et større areal end 10 000 m.^{2}, medmindre der for hver 10 000 m.^{2} afdeles ved aabent mellemrum af mindst 12,5 m.s bredde.

3. Oplag af trælast paa tomt, som ikke støder til havn, elv eller fjordbred, maa ikke indtage et større areal end 4 000 m.^{2} og ikke stables høiere end 7 m. De skal til alle sider være skilt fra andet oplag, bygning med ildsted eller nabogrund ved et aabent rum af mindst 20 m. bredde.

Naar 2 eller flere saaledes beliggende trælastoplag, som støder umiddelbart til hverandre, ikke indtager et større areal end 4 000 m.^{2} og paa alle sider omgives af et aabent rum af mindst 20 m.s bredde, kan mellemrummene mellem de forskjellige oplag indbyrdes indskrænkes til 4 m.

4. Mindre oplag, som ikke indtager en større flade end 200 m.^{2}, og hvis høide ikke overstiger 4 m., iberegnet overdækningen, er dog tilladt med iagttagelse af de afstande, som i § 45 er bestemt for træbebyggelse.

5. Foranstaaende bestemmelser gjælder ogsaa for trælast, som opbevares i aabne skur.

6. Lukkede oplagsskur for trælast kan opføres af træ med et grundareal af indtil 500 m.^{2}. Over trælastoplag paa

11 juni. Nr. 3.

tomt, som støder umiddelbart til havn, elv eller fjordbred, kan bygningskommissionen tillade opført lukkede skur af større areal. Saadanne skur kan opføres med en høide til mønet af 12 m.

7. I skur over trælastoplag maa ikke anbringes gasovn eller andet ildsted.

8. Naar der over trælastoplag er opført skur, regnes de ovennævnte afstande mellem tagenes yderkanter.

Sjøboder.

§ 61. Sjøboder skal indenfor byens grænser opføres af mur. De er ikke underkastet nogen indskrænkning med hensyn til etagernes antal.

Skurbygninger.

§ 62. Lette, aabne skur kan opføres af træ over skibe under bygning uden indskrænkning i høide og areal samt uden ildfast tækning.

Andre skurbygninger tillades ikke opført af træ i murtvangsstrøg med undtagelse af de i § 60 omhandlede trælastskur.

Konstruktioner, materialier og bygninger, som særskilt maa godkjendes.

§ 63. 1. Naar nogen vil anvende konstruktioner eller materialier, som ikke er specielt nævnt i denne lov, skal anmelderen udtrykkelig gjøre opmerksom paa dette (jfr. §31, passus 2 d). Ligeledes har han at tilveiebringe de oplysninger, som stadskonduktøren eller i tilfælde bygningskommissionen finder fornødne.

2. I de tilfælde, i hvilke anvendelse af ildsikkert glas eller ildsikker beklædning er paabudt, maa baade materialierne og maaden, hvorpaa arbeidet skal udføres, godkjendes af bygningskommissionen.

3. Bygningskommissionen er berettiget til at foretage de fornødne sikkerhedsprøver paa bygherrens bekostning.

4. Approbation paa anvendelse af materialier eller konstruktioner, som ligger udenfor det almindelige eller erfaringsmæssige, kan ikke negtes, saafremt de ikke findes at staa tilbage for, hvad der er foreskrevet i loven med hensyn til styrke, brandsikkerhed og i sanitær henseende.

§ 64. 1. For bygning, som er bestemt til at optage eller tjene til bolig for et større antal mennesker, saasom kirke, teater, bevertnings-, forlystelses-, udstillings- og skolelokale, hotel, sygehus, kaserne, arbeiderbolig m. v., saavelsom for bygninger, hvori findes industrielle anlæg, forretningslokaler eller lagere, skal bygningskommissionen give de yderligere forskrifter vedkommende bygningsmaade og indretning, som ansees fornødne af hensyn til de besøgendes eller beboernes betryg-

gelse og sundhed eller bygningens ildsikkerhed og styrke, heri indbefattet egne brandsignalapparater og ildslukningsanordninger. 11 juni. Nr. 3.

2. I saadanne bygninger skal porte og udgangsdøre altid slaa ud.

3. For indredning af rum i vaaningshus til udsalg eller opbevaring af let brændbare eller ildelugtende stoffer kan bygningskommissionen give de forskrifter, som ansees nødvendige for ildsikkerhed og for at forebygge, at stank udbreder sig til beboelses- eller arbeidsrum.

4. Foranstaaende bestemmelser kommer ogsaa til anvendelse paa ældre bygninger, som senere agtes benyttet som i paragrafen anført, uden at de fra først af er bestemt til det.

Priveter og kreaturstalde.

§ 65. 1. Enhver bygning, bestemt til varigt ophold for mennesker, skal have priveter, i antal og med indretning, som bestemmes i sundhedsforskrifterne.

2. Stald, fjøs, grisehus og lignende maa ikke anlægges uden tilladelse af sundhedskommissionen, og deres indredning maa være overensstemmende med sundhedsforskrifterne.

§ 66. Priveter, kreaturstalde og opbevaringssteder for gjødsel samt anlæg, hvor skadelige dampe eller stinkende gasarter udvikles, maa ikke have aabning mod gade, offentlig plads eller nabogrund.

Indhegninger, brudte hjørner, afvisere og maling af huse m. v.

§ 67. 1. Mod udlagt gade, som er aabnet for almindelig færdsel, skal tomt, som ikke er fuldt bebygget til gadelinjen, forsynes med forsvarlig indhegning efter reguleringskommissionens nærmere bestemmelse, medmindre denne fritager derfor. Indhegningen maa ikke være under 80 cm. og ikke over 3 m. høi. Høiere indhegning tillades heller ikke mod nabotomt.

2. Paa indhegning, som har en længde af 12 m. eller mere, kan reguleringskommissionen forlange port af mindst 2,50 m. bredde og indrettet til at slaa ind.

§ 68. Bygning og indhegning, som støder umiddelbart til reguleret gade eller offentlig plads, skal paa hjørnetomt have brudt hjørne i mindst 3 m. bredde og med lige store vinkler med sidefladerne. Hjørnet kan ogsaa afrundes, men buen maa ikke springe mere end 50 cm. frem foran den ovenbestemte linje.

Reguleringskommissionen kan tilstede undtagelse, naar bygningens stil eller de stedlige forhold gjør det ønskeligt.

11 juni. Nr. 3.

§ 69. Rækverk, afvisere og bøiler kan udenfor det i § 55, passus 8 nævnte tilfælde ikke sættes paa fortaug uden reguleringskommissionens samtykke.

§ 70. Til gade, offentlig plads eller nabogrund maa bygning eller indhegning ikke males, stryges eller pudses hvid. Heller ikke maa bygning eller indhegning for nogen del tjærebredes eller overstryges med andet ildsfarligt stof.

Skorstenspiber, lodpiber og feiedøre.

§ 71. For skorstenspibe, d. e. pibe, som er indrettet til at renses ved gjennemgang, gjælder følgende regler:

a. Den skal indvendig i hele sin længde være retvinklet og af nøiagtig samme størrelse, mindst 47 cm. i firkant, og uden afsatser. Cirkelformigt tversnit kan dog anvendes med bygningskommissionens tilladelse.

b. Er den større end 60 cm. i firkant, skal den indvendig være forsynet med stigetrin af jern.

c. Er der ikke arnested, hvor den begynder, skal den der forsynes med feiedør.

d. Den kan trækkes med en heldning af indtil 45° fra den lodrette linje, naar den hviler paa eller er muret i forband med en fra grunden gaaende væg af mindst 1 stens tykkelse med 1/4 stens udkragning paa begge sider indtil pibens ydre flader. Ellers maa trækning ikke finde sted, medmindre bygningskommissionen meddeler tilladelse i særlige tilfælde. Ingen pibe maa dog trækkes mere, end at den kan staa frit uden forstøtning.

§ 72. For lodpibe, d. e. pibe med mindre gjennemsnit end 47 cm., gjælder følgende regler:

a. Den skal være indrettet til at renses med børste.

b. Dens mindste indvendige side eller diameter skal være 15 cm. og dens indvendige form og størrelse uforandret i dens hele længde. Dog tillades det at give den et mindre tvermaal af indtil 12 cm., naar den opføres af formsten og fuges eller af indmurede, ildfaste rør.

c. Den maa ikke trækkes, uden at den hviler paa mur, og maa heller ikke have større heldning end 45° fra den lodrette linje. Hjørner, som opstaar ved en forandret retning, skal afrundes efter et cirkelstykke af mindst 1 m. radius.

d. Hvor den begynder, og over det øverste bjelkelag og i regelen ved enhver forandret retning skal den forsynes med feiedør, saaledes at den kan renses med lethed i hele sin længde.

e. I lodpiber af 12, 15 og 24 cm. diameter eller med 12, 15 og 24 cm. brede sider maa bare indledes røg fra henholdsvis 2, 3 og 7 almindelige ovne. Skal en lodpibe op-

tage røg fra større eller flere ildsteder, bestemmer byg- 11 juni.
ningskommissionen pibens mindste tversnit. Nr. 3.

§ 73. 1. Enhver pibe skal opføres enten paa vinkelmur, som gaar fra grunden og mindst har 1 side af 1 stens mur, eller paa murfundament fra grunden, mindst $1^1/_2$ sten tykt og 3 sten bredt. I sidste fald skal piben sættes paa udkrakning med hel sten og $^1/_4$ stens afsatser. Dog kan bygningskommissionen tillade, at lodpibe af indtil 24 cm. gjennemsnit opføres paa hvælvkonstruktion.

2. Pibens munding skal ligge mindst 80 cm. høiere end mønet eller tagryggen, eller saaledes at den horisontale afstand fra tagfladen bliver mindst 4 m. Dette sidste gjælder ogsaa, naar piben kommer nærmere anden bygnings tag eller trævæg, eller dens murvæg, hvis denne har aabning mod piben.

3. Piben skal være opført med mindst $^1/_2$ stens tykkelse af velbrændt mursten i godt forband, indvendig muret nøiagtig glat, stenskuret og kostet og udvendig pudset eller fuget.

4. Dens indre flader maa ikke komme træverk nærmere end 23 cm.

5. De fritstaaende yderflader af pibe maa ikke belemres saaledes, at eftersynet vanskeliggjøres. Føres piben gjennem loft (eller etager), hvor der er oplag af let antændelige gjenstande, skal den efter bygningskommissionens nærmere bestemmelse være omgivet af tætte vægge i mindst 60 cm.s afstand fra pibens yderflader, dog saaledes, at der altid er adgang til piben gjennem en laasfærdig dør.

6. Den fritstaaende del af pibe i bygning kan opføres til 8 gange saa stor høide som pibens mindste udvendige bredde.

7. Ventilationsaabninger maa ikke anbringes i lodpiber, men kan med bygningskommissionens samtykke anbringes i skorstenspiber.

8. Efter bygningskommissionens nærmere bestemmelse skal det være tilladt at lægge mere eller mindre fladtliggende røgkanaler (piber), naar de overalt ligger paa forsvarligt og tilstrækkelig bredt murfundament fra grunden. De maa indrettes saaledes, at de kan feies med lethed.

§ 74. 1. For fritstaaende pibe udenfor bygning maa der indhentes approbation af bygningskommissionen med hensyn til murtykkelse, tversnit og dimensioner m. v.

2. For pibe, som opføres inde i bygning, kan ogsaa paabydes større murtykkelse, tversnit og dimensioner m. v. end foreskrevet i denne og foregaaende paragrafer, naar bygningskommissionen finder det paakrævet.

3. Pibe for fabrik, bageri og andre anlæg, hvor der foregaar større varmeudvikling end ved almindelige ildsteder, skal

11 juni. Nr. 3.

have minds 1 stens tykkelse, være indrettet til at renses ved gjennemgang og opføres i den høide, som bestemmes af bygningskommissionen. Mindste afstand fra dens indre flade til træverk skal være 36 cm.

4. Forvolder røg fra saadan pibe beboerne af omliggende strøg ulempe, kan bygningskommissionen paalægge eieren at rette mangelen.

5. Skadelige gasarter fra slige anlæg skal altid afledes gjennem bygningens tag og saa høit over dette, at naboerne ikke forulempes. Det samme gjælder om dampe, som efter bygningskommissionens skjøn er til uleilighed for naboer eller dem, som færdes i nærheden.

§ 75. 1. Feiedøre i pibe skal være af jern, efter model godkjendt af bygningskommissionen, slutte tæt, hvile paa hængsler, være forsynet med dobbelt, 2,5 cm. bred fals paa alle fire sider og mindst være saa stor i firkant som pibens indvendige gjennemsnit efter største tversnit.

2. Døren maa intetsteds komme træverk, som ikke er beklædt med ildfast materiale, nærmere end 30 cm., og foran den maa trægulv være beklædt med ildfast materiale i pibens bredde og i mindst 40 cm. udstrækning. Den maa altid være let tilgjængelig.

Ildsteder, dampkjedler, varmeapparater, røgrør og ledninger for varm luft.

§ 76. 1. Ildsted kan alene indrettes i rum med tætte vægge; har rummet mindre høide end 2 m., skal det have gulv, vægge og tag af ildfast materiale.

2. Dersom ildsted indrettes i udhusbygning (herunder indbefattet pakhus), skal vedkommende rum have mindst 2,5 m. høide.

3. Hvis udhuset er opført af mur, skal det rum, hvor ildsted indrettes, afsondres fra tilstødende rum ved mur uden aabning og af mindst 1 stens tykkelse. I udhusbygning af træ kan ildsted bare indrettes i rum, hvis samtlige vægge bestaar af laftverk, reisverk eller af murudfyldt bindingsverk af tykkelse som bestemt i § 43 og uden aabning mod tilstødende rum.

4. I sjøboder af træ maa ildsted ikke indrettes, dog kan der i rum, hvor anvendelse af gas til belysning er tilladt, anbringes gasovn.

§ 77.

1 a. Naar ildsted med almindeligt ildrum, saasom almindelige ovne, kaminer, komfurer, kogeovne og lignende, opsættes i mindre afstand fra væg, hvor træverk findes, end 60 cm., skal der langs væggen opføres brandmur, som

skal have mindst 1/2 stens tykkelse og saa stor udstrækning, at ingen del af ildstedets yderflader kommer brandmurlist eller andet træverk nærmere end 30 cm. Ildsted maa ikke komme saadan brandmur nærmere end 15 cm. 11 juni. Nr. 3.

b. Ildstedets askekasse skal være indesluttet i hel jernkapsel, som skal være fjernet mindst 10 cm. fra gulvet. Er der ingen askekasse, skal ildstedets bund være fjernet mindst 24 cm. fra gulvet.

c. Gulvet under ildstedet skal være belagt lige ind til brandmuren med ildfast materiale, som ved almindelige ovne skal springe frem mindst 30 cm. foran ilægget og ved andre ildsteder mindst 60 cm. foran ilægget og mindst 30 cm. til siden.

d. Ildstedet skal hvile paa fod af sten eller jern, og hvor foden er uden aabning, saaledes at luften ikke kan cirkulere frit, maa den udmures mellem bunden og gulvet.

e. Stenovne skal hvile paa en valset jernplade af mindt 3 mm. tykkelse. Saadanne ovne kan opføres umiddelbart til brandmuren, naar deres ildrum og røgkanaler isoleres fra træverk med mindst 24 cm. murverk.

2 a. Jernovne med større ildrum, saasom centralopvarmningsapparater og lignende, skal være fjernet mindst 1 m. fra træverk og, naar dette er beklædt med 1/2 stens mur, mindst 50 cm. fra denne.

b. De skal hvile paa murfundament eller hvælv, hvis ikke bygningskommissionen tillader andet. Gulvet foran dem og paa siderne skal i mindst 1 m.s afstand være af ildfast materiale.

c. Ildrummet skal være udforet med ildfast sten.

d. Disse ildsteder skal være forsynet med askeplader foran ildrummets dør og med fast skjerm foran dørens trækhul.

3 a. Mindre murede ildsteder, saasom større kaminer, arnesteder, indmurede komfurer og bryggepander, ildsteder for kjøller, røgkammere etc., skal være af mindst 1 stens mur. Støder muren til træverk, skal den, saa langt luen spiller, gjøres 1/2 sten tykkere. Skorstensrammer, skorstensankere og støtter skal være af jern.

b. Gulvet under ildstedet skal være af ildfast materiale, ligesaa foran samme i mindst 1 m. udstrækning.

c. Bygningskommissionen kan tillade, at disse ildsteder sættes paa bjelker.

4 a. Større murede ildsteder, saasom bagerovne og lignende, skal staa frit og deres ydervægge ikke komme træverk nærmere end 60 cm. De maa bare hvile paa murfundament og skal bestaa af mindst 1 stens mur, som skal

11 juni. Nr. 3.

forsterkes med ½ sten, saa langt luen spiller. Ildrummet skal yderligere udfores med ildfast sten af mindst 10 cm. tykkelse. Gulvet i rummet, hvor ildstedet er indrettet, skal være af ildfast materiale.

b. Over bagerovne skal der i mindst 60 cm. afstand fra øverste dækskifte være et ildfast dække, fjernet mindst 20 cm. fra overliggende bjelkelag eller træverk.

c. Bageriets standgrav skal bestaa af ildfast materiale, og loftet skal være rappet og pudset. Hvor bageri indrettes i træbygning, skal dets vægge beklædes med 1 stens mur, saalangt bagerovnen rækker, og forøvrigt med ½ stens mur. Dørene skal paa den indre side være beklædt med jernplader.

5. Over kogeovne og aabne ildsteder skal der være kappe af ildfast materiale med afledning for damp.

§ 78. Ildsteder uden afledning for røg gjennem pibe maa bare indrettes med stadskonduktørens samtykke for hvert enkelt tilfælde. Angaaende anbringelse af gasovne m. v. udfærdiges de fornødne nærmere bestemmelser i overensstemmelse med lovens § 108. De nugjældende bestemmelser i saa henseende bliver fremdeles gjældende, indtil anderledes bestemmes.

§ 79. 1. Naar fritstaaende, ikke indmuret dampkjedel paa indtil 5 hestekræfter opsættes nærmere ved væg, hvori findes træverk, end 1 m. fra kjedelens yderflade, skal der langs væggen opføres brandmur af mindst ½ stens tykkelse. Mellem muren og kjedelen skal der være en afstand af mindst 50 cm.

2. Naar saadan kjedel sættes paa trægulv, maa den staa paa en fod af mindst 1 stens mur, hvorunder er lagt en jernplade af mindst 4 mm. tykkelse eller en forsvarlig stenhelle. Gulvet foran ildstedet maa være dækket med ildfast materiale i mindst 1 m. udstrækning.

3. For indmurede dampkjedler paa indtil 5 hestekræfter gjælder, hvad ovenfor er bestemt om større murede ildsteder, i § 77, passus 4.

4. Dampkjedler paa over 5 hestekræfter kan alene anbringes med bygningskommissionens tilladelse og bare i rum med ildfaste vægge og gulv.

5. For dampkjedler paa over 20 hestekræfter gjælder foruden det, som er bestemt i passus 4, at de skal indlægges i særskilt bygning med aabent sperreloft. Bygningskommissionen kan dog tilstede undtagelse.

6. For anlæg, som ikke indgaar under statens tilsyn (jfr. lov af 27de juni 1892 og lov af 27de juli 1895) gjælder Trondhjems reguleringskommissions reglement for prøve af dampkjedler, indtil nye regler udfærdiges som tillægsbestemmelse til denne lov efter § 108.

7. Ved forandring af dampkjedler, som medfører udvidelse af deres kraftudvikling, og ved væsentlige forandringer ved kjedlers indmuring skal det samme iagttages, som foran er foreskrevet for nye anlæg. 11 juni. Nr. 3.

8. Anlæg af gas-, petroleums-, bensin- og lignende motorer maa være godkjendt af bygningskommissionen, før de tages i brug. Motoren (ved bensinmotorer tillige gasudvikler) maa bare opstilles i ildfast rum, hvor der hverken lagres eller forarbeides let antændelige gjenstande. Ved gasmotorer maa blæren (gummisækken) være indkapslet til beskyttelse mod ydre vold.

§ 80. 1. Det kammer, hvor centralopvarmningsapparat opstilles, skal være let tilgjængeligt, saavidt muligt beskyttet mod forurensning af luften og paa alle kanter omgivet af mur af mindst 1 stens tykkelse. Alle aabninger i denne mur med undtagelse af luftkanalerne maa være forsynet med ildfaste, tætsluttende døre.

2. Feiedør maa ikke findes i varmekammeret. Yderfladerne af murverket maa ikke komme træverk nærmere end 50 cm. Bygningskommissionen kan tilstede afvigelse ved smaa anlæg, hvor ingen fare er at befrygte.

3. Ved ledninger for varm luft gjælder med hensyn til afstand fra træverk m. v. forskrifterne for piber. Bestaar de af ommurede glasserede rør, er det dog tilstrækkeligt, at rørene er skilt 10 cm. fra træverk eller ved $^1/_2$ stens mur.

4. Ledninger for tilførsel af frisk luft til rum bestemt til varigt ophold for mennesker bør saavidt muligt være indrettet saaledes, at de kan renses.

5. Ved udstrømningsaabninger fra varmluftskanaler maa ikke træverk eller andre brændbare materialier findes nærmere end 5 cm. i samme flade som mundingerne og ikke nærmere end 50 cm. forøvrigt.

6. Ledninger for damp maa ikke lægges træ nærmere end 5 cm. Er træverket beklædt med ildfast materiale eller mellemrummet mellem ledning og træ udfyldt med ildfast, isolerende materiale, kan afstanden indskrænkes til 2,50 cm. Hvor dampledninger gaar gjennem trævæg, skal de være isoleret paa sidstnævnte maade.

7. Enhver overdækning eller dæksel over fordybninger i gulv eller væg, hvor damprør er lagt, skal være af metal, og enhver trækasse eller lignende, hvor damprør er indesluttet, skal være beklædt med jernplader.

8. Til isolering af ledninger, saavel for varm luft som for damp, maa bare benyttes stof, som er godkjendt af bygningskommissionen.

11 juni. Nr. 3.

§ 81. 1. Røgrør maa ikke føres ud gjennem ydervæg, men skal altid ledes ind i pibe, saaledes at det ender jevnt med pibens indre flade (jfr. dog sidste passus).

2. Heller ikke maa noget røgrør trækkes fra et rum gjennem et andet uden stadskonduktørens tilladelse og aldrig i større længde end 5 m., regnet fra ovn til pibe. Røret skal paa den strækning, hvor det trækkes, være af støbejern. Trækning af rør tillades ikke paa loft eller gjennem opbevaringsrum, eller rum, som ikke er bestemt til ophold for eller passage af mennesker.

3. Røgrør skal være fjernet mindst 30 cm. fra træ eller skilt fra træ ved mur af mindst 12 cm. tykkelse. Føres det gjennem tag eller skillevæg, skal der mures omkring det saaledes, at rørets ydre flade ikke paa noget sted kommer træ nærmere end 23 cm. Hvor røret støder umiddelbart til mur, skal det være indlagt i jernhylse, saafremt det ikke er af støbejern.

4. Naar der paa røgrør anvendes knæ, skal det forsynes med feieluge og indrettes til at tages af.

5. Er der knæ paa et røgrør inde i røgpibe, skal der være feiedør ved knæet, som skal være saaledes indrettet, at det med lethed kan tages af.

Anlæg, hvor der arbeides med usedvanlig sterk ild eller let tændbare materialier — kjøller samt ilds- og sundhedsfarlige anlæg.

§ 82. 1. Brændevinsbrænderier, ølbryggerier, malterier, støberier, kogerier for beg, tjære, tran og olje, andre anlæg — herunder indbefattet verksteder — hvor der arbeides med usedvanlig sterk ild, og fabriker, hvor der arbeides med letfængelige materialier, saasom høvlerier, vatfabriker og lignende, maa bare indrettes i murbygning. Dette gjælder ikke alene de bygninger, hvor ildstederne findes, men alle de bygninger i anlægget, hvor virksomheden efter bygningskommissionens skjøn er ildsfarlig.

2. Saadanne bygninger maa ikke opføres, uden hvor reguleringskommissionen tillader det, og ikke til større høide eller i flere etager, end det tilstedes af bygningskommissionen. Samtlige bjelkelag skal hvile paa grundmurede vægge eller anden konstruktion, som i henseende til ildsikkerhed af bygningskommissionen ansees lige dermed. Bygningskommissionen kan for denne tilladelse opstille særlige forskrifter til betryggelse mod ildsfare. I arbeidsrums gulv maa ikke anbringes andre aabninger end de, som er nødvendige for drivremmenes gjennemgang.

3. Ildstederne skal være enten i egen bygning eller i grundmuret afdeling af bygningen. Deres ilæg maa aldrig

vende ud mod det frie, og i fyrrum skal der være ildfaste vægge og gulv. Taget skal ogsaa være ildfast eller beklædt med ildfast materiale. 11 juni. Nr. 3.

4. Ilæg til ildsteder i rum bestemte til tørring, eller hvor der er indmuret kjedler til kogning af olje, fernis, tjære, beg og fedt eller til behandling af lignende særdeles brændbare stoffer, skal indrettes udenfor rummet.

5. Bygningskommissionen kan tilstede afvigelser fra disse bestemmelser ved mindre anlæg, hvor ingen fare er at befrygte.

6. Paa den anden side kan bygningskommissionen bestemme, at ogsaa andre anlæg end de nævnte skal opføres som bestemt ovenfor, naar den anser dem for ligesaa ildsfarlige som disse.

7. Ved anlæg, hvor det ansees fornødent paa grund af brændematerialet, kan bygningskommissionen paabyde gnistkammer eller andet hensigtsmæssigt apparat til opfangelse af gnister.

8. I smidjer skal væggene i 1 m.s høide fra gulvet have ildfast beklædning og gulvet være ildfast.

9. For kjølle gjælder, foruden hvad ovenfor er bestemt, at dens sidevægge skal være af mindst 1 stens tykkelse, og at den ikke for nogen del maa bestaa af antændeligt materiale.

10. Gjenopførelse af afbrændt anlæg af ovennævnte slags samt gjenoptagelse af saadant, naar det har været nedlagt 1 aar, betragtes som nyt anlæg.

§ 83. 1. I verksted, hvor der arbeides med letfængelige materialier, gjælder for kjedler, tørreovne og lignende foregaaende paragrafs bestemmelser om ildsteder. Naar verksteds vægge ikke er af mur, skal der lades mindst 60 cm. mellemrum mellem ildstedets murverk og væggen.

2. Røgkammer, svovlingskammer og lignende rum skal overhvælves, deres gulv og vægge være af mur eller beklædes med $^1/_2$ stens mur, og deres døre med karme skal være af metal eller beklædt med ildfast materiale paa alle sider. Røgen skal afledes gjennem pibe.

3. I verksted for haandverkere, som arbeider i træ, maa der kun anbringes lukkede ildsteder. Disse maa være omgivne af faste, opstaaende kanter af ildfast materiale af mindst 20 cm. høide over gulvet samt i mindst 50 cm. afstand fra ildstedets aabninger og i 30 cm. afstand fra ildstedets øvrige dele. Gulvet indenfor disse kanter skal dækkes med ildfast materiale. Ovne i saadanne rum maa ikke have løse plader. Foran trækhullerne maa anbringes skjerme, fæstet paa døren.

4. Hvor aabent arnested efter bygningskommissionens skjøn ansees uomgjængelig fornødent for nogen bedrift, kan den

11 juni. Nr. 3.

tillade saadant. Dette skal da indrettes efter den forskrift, som kommissionen for tilfældet maatte give.

§ 84. 1. Industrielle anlæg, som kan være skadelige for sundheden eller til ulempe for de omboende — saasom gasverker, brændevinsbrænderier, ølbryggerier, tegl- og kalkbrænderier, garverier, slagterier, pølsemagerier, kaffebrænderier, ysterier, tran- eller benkogerier, fabriker for tilvirkning af cellulose, cikorie, kaffetilsætning, lim, tarmstrenge, stivelse, mineralske syrer, salt og lignende kemiske præparater og for tilvirkning af maler-, farve- og gjødningsstoffer — maa ikke anlægges, uden hvor sundhedskommissionen tillader det.

2. Krudtmøller, krudttørrehuse, ammunitionslaboratorier, fabriker for sprængstoffer, fyrverkerisager og fyrstikker maa ikke anlægges inden byens grænser.

3. Ved beslutning af kommunestyret kan disse paabud udvides til andre anlæg, som er skadelige for sundheden eller farlige for ildsikkerheden. Beslutningen maa stadfæstes af kongen.

4. Gjenopførelse af afbrændt anlæg af ovennævnte slags samt gjenoptagelse af anlæg, som har været nedlagt 1 aar, betragtes som nyt anlæg.

Hovedreparationer, forhøielse af ældre huse af træ- og bindingsverk.

§ 85. 1. Skal ældre bygninger repareres i saa stor udstrækning, at bygningskommissionen anser det for at blive hovedreparation, maa denne lovs regler for bygningers opførelse følges. Disse maa ogsaa iagttages, naar reparationen bare gjælder enkelt del af bygning, forsaavidt det kan ske uden at nødvendiggjøre større ændringer af tilstødende dele af bygningen.

2. Træbygninger med mindre høide end den tilladte største, og som ligger for lavt over grunden, kan løftes og sættes paa grundmur af indtil 80 cm. høide over grunden. I beboelseshuse maa i saa tilfælde gulvbjelkelaget løftes mindst 30 cm. over grunden og rummet nedenunder indrettes som foreskrevet i § 49.

3. Har beboelsesrummene i nogen etage i ældre træbygning mindre høide end 2,50 m. fra gulv til loft, kan etagen forhøies. Dog maa ikke bygningens høide komme til at overstige 6 m. mod veit og 8 m. mod gade.

4. I veiter, som er smalere end 6 m., maa i intet tilfælde træhus — grundmuren medregnet — forhøies mere end til veitens bredde. Hvor træhus allerede har denne eller større høide, skal det dog være tilladt at give det en sylmur af indtil 40 cm. høide over kjørebanen.

5. Forhøielse af trævæg med mur tillades ikke, og de ombygninger, som omhandles ovenfor under passus 2 og 3, tillades kun med bygninger, hvis tømmer bygningskommissionen finder at være godt. 11 juni. Nr. 3.

6. 2 eller flere bygninger (af forskjellige matr.-nr.) maa ikke uden bygningskommissionens samtykke sættes i forbindelse med hinanden ved aabninger i skillevæggene.

Forskjellige bestemmelser.

§ 86. 1. Denne lovs omraade inddeles i tre zoner, indre, mellemste og ydre zone.

2. Indre zone omfatter det strøg, som ligger indenfor en linje fra havnen langs Voldgaden, elvens nordre bred til gamle Bybro, nedre og indre Baklandet, den regulerede Kirkegade, Fjæregaden og Merakerbanen til elven.

Hvor zonegrænsen dannes af gade, regnes til indre zone ogsaa de eiendomme, som støder til vedkommende grænsegades ydre side.

3. Mellemste zone omfatter det strøg, som ligger mellem indre zone og bygrænsen.

4. Ydre zone omfatter den del af Strindens herred og Bymarken, som er underlagt denne lov.

§ 87. Ingen bygning tillades opført, dersom bygningskommissionen finder, at dens udseende vil virke skjæmmende for omgivelserne eller for vedkommende strøg.

§ 88. Ethvert bygningsarbeide skal udføres haandverksmæssig og forsvarlig. Hvis det ikke sker, skal stadskonduktøren paase, at det usolide fjernes, og kan forbyde arbeidets fortsættelse, indtil det efterkommes.

§ 89. 1. Naar bygverk, indhegning eller stillads for nogen del er saa slet opført eller saa forfaldent eller saa svagt i forhold til belastningen, at stadskonduktøren antager, at det er farligt for den offentlige sikkerhed, beboere eller arbeidere, skal han give paalæg om, at det, hvoraf skade kan befrygtes, sættes i forsvarlig stand eller borttages. Ligeledes skal ethvert bygverk og enhver indhegning vedligeholdes i saadan stand, at det ikke virker skjæmmende for omgivelserne. Saafremt eieren ikke uopholdelig efterkommer paalægget, skal politiet besørge det udført paa hans bekostning.

2. Ved nedrivning af ældre og ved opførelse af nye bygninger skal der benyttes stilladser, medmindre stadskonduktøren finder det ufornødent. Nærmere bestemmelser om opførelse af og tilsyn med stilladser, midlertidige gulve og adgang til disse m. v. kan udfærdiges af kommunestyret med kongelig stadfæstelse.

§ 90. 1. Til fyld i vægge maa ikke anvendes stoffer,

11 juni. Nr. 3.

som bygningskommissionen anser for letantændelige eller sundhedsskadelige.

2. I den udstrækning, en bygning indredes til varigt ophold for mennesker, skal ethvert bjelkelag forsynes med hvælv eller udfyldt stubbeloft eller med belæg af andet materiale, som sundhedskommissionen anser ligesaa hensigtsmæssigt.

3. Til fyld paa stubbeloft i gulv og tag maa i regelen bare anvendes tør ler. Andre stoffer kan bare anvendes med bygningskommissionens samtykke. Stoffet maa i ethvert tilfælde være uantændeligt og fuldstændig frit for fugtighed, før gulvet paalægges, og maa ikke være forurenset med organiske bestanddele, som kan være farlige for sundheden. Tidligere benyttet stubbeloftsfyld maa ikke anvendes, medmindre den renses paa saadan maade, som bygningskommissionen bestemmer.

§ 91. Ved halv stens tykkelse forstaaes i denne lov mindst 11 cm., ved hel stens mindst 23 cm., ved halvanden stens mindst 35 og ved to stens mindst 47 cm.

§ 92. 1. Ved hulmur skal der iagttages, at tykkelsen af de kompakte dele i hulmurens tversnit tilsammen ikke er mindre end den tykkelse, som er paabudt for helt kompakte mure. De nærmeste skifter over grundmuren skal dog altid udføres som fuld mur. Ydermure, hvori bjelker skal hvile, skal være af fuldmur i de tre nærmest underliggende skifter. Dog er der adgang til at mure enkelt luftkanal mellem hvert bjelkepar. Det samme gjælder bjelkebærende mellemvægsmure, som dog maa være af mindst $1^1/_2$ stens tykkelse, naar hulmur anvendes.

2. Naar bjelker og tagaaser lægges i mur, maa de isoleres mod fugtighed fra muren paa forsvarlig maade, godkjendt af stadskonduktøren.

§ 93. Jernkonstruktioner, som anvendes paa saadan maade, at deres ødelæggelse i ildebrandstilfælde vil bevirke nedstyrtning af murmasser eller andre ildfaste bygningsdele, skal isoleres paa en maade, som godkjendes af bygningskommissionen.

§ 94. 1. Enkelt bjelke i almindelige vaaningshuse skal have en styrke mindst svarende til den, som 0,18 m. brede (b) og 0,24 m. høie (h) bjelker har, naar deres fritliggende længde (l) er 5,50 m., og deres afstand (a) fra midte til midte er 0,80 m. I sin almindelighed kan dette udtrykkes ved formelen $\frac{b\,h^2}{l^2} = 430\ a$, hvor b og h er udtrykt i centimeter og l og a i meter.

2. Ved bygninger, hvor bjelkerne trænger mere end almindelig styrke, skal bygningskommissionen give regler for styrkeberegningen i forhold til bygningens bestemmelse.

3. To bjelkers afstand maa intetsteds være over 1 m. fra midte til midte, og mindst $^1/_3$ af bjelkernes antal maa for-

synes med et forsvarligt anker i begge ender, saaledes at ankernes afstand ikke overstiger 3 m. Saadan forankring og afstand skal ogsaa iagttages for alle ydermure. Ligger bjelkerne parallelt med ydermuren, skal ankerne befæstes over mindst 3 bjelker. Ogsaa i trækbygninger skal der sørges for, at væggene forbindes forsvarlig ved hvert bjelkelag. 11 juni. Nr. 3.

§ 95. Naar tag tækkes med sten, maa tagverkets tømmer mindst have halvdelen af den styrke, som er bestemt for bjelker i § 94. Den fritliggende længde maales paa den horisontale projektion.

§ 96. 1. Før der begyndes paa at opføre eller ommure varmeapparater, bagerovne eller kjøller eller paa at indmure bryggepander, dampkjedler, brændevinskjedler og deslige, paaligger det bygmesteren eller vedkommende haandverker og huseieren, en for begge og begge for en, at anmelde arbeidet for stadskonduktøren, selv om disse indretninger anbringes i ny bygning og er indtaget i den anmeldelse, som er indgivet efter § 31.

2. Den samme bestemmelse gjælder for større reparationer af ældre saadanne ildsteder, for opførelse af almindeligt ildsted og pibe fra nyt af, og for forandringer ved ældre. Disse arbeider maa ogsaa for ældre bygninger udføres efter forskrifterne i denne lov.

§ 97. Før pibe tages i brug, maa den være renset og eieren have erhvervet attest fra stadskonduktøren for, at piben er lovlig og forsvarlig opført. Før saadan attest udstedes, skal piben undersøges af feiermesteren. Lignende attest skal være erhvervet fra stadskonduktøren for alle nye og forandrede ildsteder i ældre bygning og for de i §§ 79, 80, 82 og 83 nævnte indretninger, inden de tages i brug.

§ 98. Ved de anordnede brandvisitationer og ved skorstensfeining skal undersøges, om noget finder sted, som er stridende mod denne lov. Brandvisitationens formand eller feiermesteren skal i tilfælde gjøre anmeldelse til branddirektøren, for at vedkommende kan blive draget til ansvar.

§ 99. Bebygget eiendom maa ikke deles uden forudgaaende anmeldelse til stadskonduktøren. Hvis der ved saadan deling opstaar forhold, som kommer i strid med denne lovs forskrifter, skal deling ikke tillades, jfr. forøvrigt § 16.

§ 100. Ved beregning af arealer for bygninger og gaardsrum maales paa samme maade som ovenfor bestemt for gadebredden (§ 6, passus 4), idet dog enhver del af bygning, som er overdækket, skal medregnes. Ved beregningen af afstande for bygninger skal maalene regnes fra bygningens mest fremspringende dele (gesims, tagskjeg, balkon eller lignende), naar intet andet er bestemt.

11 juni. Nr. 3.

§ 101. 1. Gaders, veiters og pladses navne skal anbringes paa hjørnebygningerne paa kommunens bekostning.

2. Enhver eiendom skal have tydelig angivet nummer mod den gade, veite eller plads, hvortil den er matrikuleret, efter derom af bygningskommissionen udfærdigede nærmere regler.

3. Saafremt huseieren forsømmer dette, skal politiet besørge det udført paa hans bekostning.

§ 102. Med hensyn til denne lovs bestemmelser ansees en gade for veit, naar dens bredde er mindre end 9 m.

§ 103. For behandling af anmeldelser, tilsyn med bygnings- og nedrivningsarbeider, meddelelse af de i denne lov paabudte attester m. v. erlægges til bykassen saadan betaling, som kommunestyret bestemmer med kongens approbation. For denne betaling, som beregnes af stadskonduktøren og paategnes vedkommende attest eller dokument, har kommunen panteret i de opførte bygninger lige med offentlige skatter. Den indfordres af kæmneren efter opgave af stadskonduktøren og kan inddrives ved udpantning.

§ 104. 1. Til at afgive skjøn og takster i henhold til denne lov i Trondhjems by og Bymarken opnævnes mændene inden et særskilt udvalg af skjønsmænd for bygningsanliggender. Dette udvalg istandbringes af byfogden, magistrat og formandskab i forening med fornyelse af halvparten hvert 2det aar. Udvalget skal bestaa af mindst 20 medlemmer. I udvalget kan ogsaa optages mænd, som ikke er opført i lagrettemandtallet, saafremt de ansees særlig skikkede for hvervet og er villige til at overtage det. Skjøns og taksationsmændene tilkommer hver en godtgjørelse af mindst kr. 5,00 pr. dag. Denne kan af retten forhøies til et maksimum af kr. 10,00 pr. dag efter forretningens vidtløftighed.

2. Til at afgive de ovennævnte skjøn og takster i Strindens herred opnævnes mændene blandt det i lov om lagrettesmænd af 28de august 1854, jfr. lov af 29de mars 1890 omhandlede udvalg af skjøns- og meddomsmænd for Strindens herred. Angaaende deres tilkommende gjælder, hvad ovenfor er anført.

3. Ved ekspropriationer i henhold til denne lov kommer bestemmelserne i lov af 10de mai 1860 §§ 1—4 til anvendelse.

Kapitel V.

Om strafansvar m. v.

§ 105. 1. Den, som forsømmer at gjøre nogen anmeldelse eller varsling, som paabydes i denne lov eller i tillægsbestemmelser til den, eller som paabegynder noget arbeide, før byggetilladelse er meddelt, straffes med bøder.

2. Samme straf er den undergiven, som uden at have de lovbefalede attester tager eller lader tage i brug bygning eller del af bygning, ildsted eller nogen anden indretning, for hvilken attest er foreskrevet, eller som benytter godkjendt bygning paa nogen maade, som er stridende mod denne lov. 11 juni. Nr. 3.

3. For uberettiget opførelse af bygning ved anden end den, som er godkjendt ansvarshavende, straffes den skyldige ligeledes med bøder. Jfr. § 31, passus 9.

§ 106. Sker ellers noget mod denne lovs bestemmelser eller mod nogen almindelig forskrift eller for det enkelte tilfælde afgiven bestemmelse, som er udfærdiget i medhold af denne lov, skal saavel eieren som de haandverksmænd eller andre, som har forestaaet arbeidet (jfr. § 31, passus 3), være pligtige til, en for alle og alle for en, at rette det lovstridige inden en af politiet bestemt tid under en daglig løbende mulkt. Desuden skal den eller de, som har forestaaet arbeidet, straffes med bøder. Vil eller kan huseieren ikke opgive, hvem der har forestaaet arbeidet, er han selv undergivet samme straf. Den samme forpligtelse, som efter foranstaaende paahviler bygherren til at rette det lovstridige, skal ogsaa paahvile enhver følgende eier af huset under lige ansvar.

Kapitel VI.

Om lovens virkekreds.

§ 107. 1. Denne lov er gjældende for Trondhjems byterritorium og den del af Strindens herred og Bymarken, som ligger Trondhjems bys grænser nærmere end 500 m. (byggebeltet). Loven skal dog, bortseet fra reguleringsbestemmelserne, ikke gjælde ved opførelse og reparation af huse i byggebeltet, forsaavidt husene er nødvendige til eiendommens udnyttelse som gaardsbrug, og de ikke kommer nabogrund nærmere end 100 meter.

2. Kongen kan efter afgiven erklæring fra Strindens herredsstyre bestemme saadanne ændringer i byggebeltets grænser, som paa grund af forholdene maatte findes hensigtsmæssige eller paakrævede. Ligeledes kan han efter forestilling fra herredsstyret bestemme, at loven helt eller delvis skal være gjældende for andre tilstødende strækninger af Strindens herred. Disse strækninger henregnes i saa fald til ydre zone.

Forinden saadanne bestemmelser fattes, skal der være givet Trondhjems kommunestyre anledning til at udtale sig.

3. Indtil kongen i henhold til passus 5 bestemmer, at strækninger af Strindens herred, som er eller i henhold til passus 2 bliver underlagt denne lov, skal, forsaavidt bygningsvæsenet angaar, overtages af Strindens herredsstyre eller over-

11 juni. Nr. 3.

gaa til egen kommune i bygningsvæsenets anliggender, betragtes de som henhørende til Trondhjems by i alle anliggender, som vedkommer bygningsvæsenet. Dog fordres samtykke af Strindens herredsstyre, for at en skjærpelse i henhold til lovens § 108 skal blive forbindende for dem.

4. Ved behandling af sager vedkommende strækninger af Strindens herred, som i bygningsvæsenets anliggender betragtes som henhørende under Trondhjems by, skal bygningskommissionen og reguleringskommissionen tiltrædes af henholdsvis 2 og 3 mænd, opnævnte af Strindens herredsstyre, idet et tilsvarende antal af de kommunevalgte repræsentanter for Trondhjem udtræder, hvorhos formanden i Strindens sundhedskommission træder istedenfor stadsfysikus.

De funktioner, som nærværende lov henlægger til sundhedskommissionen, skal for nævnte strækningers vedkommende henhøre under Strindens sundhedskommission.

Hvorledes indvaanerne af disse strækninger skal deltage i byrderne ved strøgets regulering, bestemmes af kongen, efterat der er givet Strindens herredsstyre og Trondhjems kommunestyre anledning til at udtale sig.

5. Efter andragende fra Strindens herredsstyre kan kongen bestemme, at strækninger af Strindens herred, som er eller i henhold til passus 2 bliver underlagt denne lov, skal, ogsaa forsaavidt bygningsvæsenet angaar, overtages af Strindens herredsstyre eller i tilfælde overgaa til egen kommune i bygningsvæsenets anliggender.

I sidstnævnte tilfælde henlægges de forretninger, som i denne lov er henlagt under magistrat, formandskab eller kommunestyre, under 5 overensstemmende med § 2 i lov angaaende bygningsvæsenet af 17de juni 1869 valgte bygningsrepræsentanter, som ogsaa udligner bygningskommunens udgifter i bygningsvæsenets og i tilfælde brandvæsenets anliggender overensstemmende med nævnte lovs bestemmelser.

Forøvrigt bliver der i tilfælde af, at byggebeltet udskilles fra Trondhjem, af kongen at afgive nærmere bestemmelse med hensyn til overtagelsen af de funktioner i byggebeltet, som i nærværende lov er tillagt Trondhjems kommunale myndigheder, saavelsom angaaende det fornødne samarbeide mellem byens og landdistriktets myndigheder med hensyn til reguleringen af de strøg, som ligger paa grænsen mellem begge kommuner.

§ 108. Kommunestyret kan fatte beslutning om, hvorvidt nogen del af denne lovs omraade skal være undtaget fra lovens forskrifter helt eller delvis, og vedtage saadanne lempninger eller skjærpelser i disse, som ansees ønskelige for brandsikkerhed, orden i bebyggelsen eller for sundhedsvæsenets skyld eller

af andre grunde. Herved maa dog ikke gjøres nogen forandring i de gjældende bestemmelser om afstaaelse af grund. Saadanne beslutninger bliver først gyldige ved at stadfæstes af kongen og maa ikke fattes, forinden erklæringer er indhentet fra bygnings- og reguleringskommissionen og, forsaavidt sundhedsvæsenet vedkommer, tillige fra sundhedskommissionen. 11 juni. Nr. 3.

§ 109. 1. Kongen eller den, han bemyndiger*), kan meddele saadanne specielle dispensationer fra lovens bestemmelser, som er bifaldt af kommunestyret, efterat bygningskommissionen, reguleringskommissionen og, forsaavidt sundhedsvæsenet vedkommer, sundhedskommissionen har afgivet erklæring.

2. Midlertidige specielle afvigelser fra denne lovs bygningsforskrifter kan tilstaaes:

a. for et tidsrum af indtil 2 maaneder af bygningskommissionen,

b. for længere tid af kommunestyret efter bygningskommissionens og reguleringskommissionens anbefaling, hvor det paa grund af stedforholdene kan ske uden betænkelighed, og under betingelse af, at den byggende forpligter sig ved tinglæst erklæring til at borttage det byggede eller forandre det efter den gjældende bygningslovgivning, naar kommunestyret eller vedkommende departement forlanger det.

Forinden sagen forelægges bygningskommissionen og reguleringskommissionen, skal sundhedskommissionen gives anledning til at udtale sig, forsaavidt den vedkommer sundhedsvæsenet.

3. Forat kommunestyrets beslutninger i disse tilfælde skal være gjældende, maa de være fattet med mindst to tredjedels flertal.

4. Dispensationer, som kommunestyret meddeler, skal indberettes til vedkommende departement, som kan omgjøre eller forandre beslutningen.

§ 110. 1. Denne lovs bestemmelser om byggeforetagender kommer ikke til anvendelse paa byggeforetagender, som er anmeldt, approberet og paabegyndt forinden lovens ikrafttræden, forsaavidt byggearbeidet ikke afbrydes i længere tid end 3 maaneder.

2. Fra denne lovs ikrafttræden ophæves lov af 12te juni 1869 om bygningsvæsenet i Trondhjem, § 4 i lov af 27de juni 1892 om udvidelse af grænserne for kjøbstaden Trondhjem, lov af 21de mai 1894 angaaende forpligtelse for bygningseiere i Trondhjem med hensyn til oparbeidelse af gader m. m. (jfr. dog § 22) samt lov af 19de mai 1860, indeholdende forskjel-

*) Ved den norske regjerings resolution af 12te juli er arbeidsdepartementet bemyndiget til at meddele de specielle dispensationer.

11 juni. Nr. 3. lige bestemmelser om bygningsvæsenet. Ligeledes ophæves de ved kongelige resolutioner af 24de september 1889, 18de juni 1895 og 25de februar 1899 approberede tillægsbestemmelser til Trondhjems bygningslovgivning samt enhver ældre bestemmelse, som strider mod denne lov.

Thi har Vi o. s. v.

11 juni. Nr. 4. **Lov***)[1]) indeholdende forandringer i og tillæg til lov om postvæsenet af 12te mai 1888 med tillægslove af 6te juli 1892 og 9de juni 1903.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de juni dette aar, saalydende:

I.

I lov om postvæsenet af 12te mai 1888 med tillægslove af 6te juli 1892 og 9de juni 1903 foretages følgende ændringer og tillæg:

§ 5 skal lyde saaledes:

For lokalbreve og lokalbrevkort udgjør portoen, hvor ombæring finder sted:

for breve:

af vegt til og med 125 gr. betalt 5 øre, ubetalt 10 øre;

af vegt over 125 til og med 500 gr. betalt 10 øre, ubetalt 20 øre;

for brevkort 3 øre, med betalt svar 6 øre.

For lokalbreve, hvor ombæring ikke finder sted, udgjør portoen, der stedse maa forudbetales, 2 øre.

For lokalpostforsendelser i by, hvor ombæring finder sted, gjælder ingen portofrihed.

Med hvilke begrænsninger portofrihed skal kunne benyttes for lokalpostforsendelser i landdistrikter, hvor ombæring finder sted, bestemmes af kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 14, første del skal lyde saaledes:

For pakker udgjør portoen:

for vegt til og med 1 kg.	kr.	0,30
» — over 1 kg. til og med 3 kg.	»	0,50
» — » 3 » —»— 5 »	»	0,75

» — » 5 » dertil kr. 0,15 for hvert overskydende $^1/_2$ kg. eller del deraf. For sperregodspakker opkræves et tillæg af 50 pct. til de almindelige takster. Poststyrelsen træffer bestemmelse om, hvilke pakker indgaar under sperregods.

---

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.

[1]) Se ot. prp. nr. 2 (1905—06), dok. nr. 5, indst. O. nr. 43. St.tid., forh. i ot. s. 625—650, 1013—1018, i lgt. s. 278—307, 381—382.

I § 40 tilføies i slutningen: 11 juni.
Frimerker m. v. af en vis sort kan efter bestemmelse af Nr. 4.
kongen og paa den maade, som nærmere bestemmes af ham eller den, han bemyndiger dertil, ophøre at gjælde som frankeringsmiddel.

II.

Nærværende lov træder ikraft 1ste juli 1906.
Thi har Vi o. s. v.

Kongelig resolution *), hvorved de herredsstyret for 11 juni.
Hedrum herred, Jarlsberg og Larviks amt, i møder den 22de januar og 7de mai 1906 vedtagne regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand i henhold til lov om indskrænkning i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896 approberes som gjældende indtil videre, dog med enkelte forandringer.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til § 61 i 11 juni.
lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 meddeles approbation som gjældende indtil videre paa de af Porsgrunds kommunestyre i møde den 13de mars 1906 vedtagne forandringer i §§ 2 og 3 i det ved kongelig resolutioner af 19de mars 1892 og 19de november 1904 approberede Reglement for Porsgrunds bro.

§ 2. Signal for broens aabning.

Nedenfra kommende fartøier, der vil passere broaabningen, skal, inden de passerer hovedbygningen paa nedre Frednæs, give følgende signaler:

a) Dampskibe med eller uden slæb: Det almindelige brosignal — et langt og to korte stød i damppiben.
b) Seilskibe: Det almindelige brosignal — et langt og to korte stød med taagelur.
c) Dampskibe, der anløber Vestre Porsgrunds dampskibsbrygge for opgaaende, skal umiddelbart før afgangen give det almindelige brosignal.

Ovenfra kommende fartøier skal give følgende signal:

a) Større dampskibe, hvorved i dette reglement forstaaes dampskibe over 140 fod mellem stevnene, der skal passere broaabningen uden at anløbe nogen brygge ovenfor denne, samt alle slæbebaade med slæb, skal, naar den mekaniske fagskole passeres, give det almindelige brosignal og umiddelbart derefter et langt stød i damppiben. — Signalerne gjentages, naar Molhaugen passeres.

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23, hvor reglerne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.

11 juni. b) Dampskibe, der anløber Østre Porsgrunds dampskibsbrygge, tilligemed slæbebaade uden slæb samt alle dampskibe under 140 fod mellem stevnene, der ikke anløber Østre Porsgrunds dampskibsbrygge, skal, inden de passerer Molhaugen, give det almindelige brosignal.

c) Fartøier under seil skal, inden de passerer Molhaugen, give det almindelige brosignal med taagelur (1 langt og 2 korte stød).

I usigtbart veir fortsættes med brosignalet, indtil signalet fra broen varsler om, at denne er aaben.

§ 3. Signaler fra broen:

Om dagen.

Ved broaabningens østre side er anbragt en semaphor med 2 arme, hvorfra der (om dagen) gives følgende signaler:

a) Almindeligt stoppesignal for alle fartøier:
Begge arme paa semaphoren i horizontal retning eller vedvarende stød i taagelur betegner, at broen ikke kan passeres. Gives intet af disse signaler, er broen klar for at aabnes.

b) Signal for nedenfra kommende fartøier:
Østre arm horizontal betegner, at et større dampskib, en tømmerflaade eller en slæbebaad med slæb kommer ovenfra. Saalænge dette signal vises, skal nedenfra kommende fartøier vente nedenfor broaabningen paa østre side af denne, indtil det ovenfra kommende har passeret.

c) Signal for ovenfra kommende fartøier:
Vestre arm horizontal betegner, at der er vanskeligheder i broaabningen, saa man maa nærme sig med forsigtighed.

Om natten.

Almindelige lyssignaler for alle fartøier:

a) Lukket bro betegnes med et grønt lys paa hver side af broaabningen og 2 røde lys i midten af denne.

b) Aaben bro betegnes med 2 grønne lys paa hver side af broaabningen — det ene paa øvre ende af broaabningen, det andet paa nedre ende af pontonbroen.

c) Stoppesignal. 2 røde lys anbragt over hinanden i vertikal retning paa østre side af broaabningen eller vedvarende stød i taagelur betegner, at broen ikke kan passeres. Gives intet af disse stoppesignaler, er broen klar til at aabnes.

Specielle lyssignaler:

a) For nedenfra kommende fartøier:
Et rødt lys ved østre side af broaabningen betegner, at der kommer et større dampskib, et fartøi under seil, en

tømmerflaade eller en slæbebaad med slæb ovenfra. Saa- 11 juni.
længe dette signal vises, skal nedenfra kommende fartøier vente nedenfor broaabningen paa østre side af denne, indtil det ovenfra kommende har passeret.

b) For ovenfra kommende fartøier:
Et rødt lys paa østre side af broaabningen betegner, at der er vanskeligheder i broaabningen, saa man maa nærme sig med forsigtighed.

I usigtbart veir gives fra broen følgende taagesignaler:

Almindeligt signal for alle fartøier:

Stoppesignal. Vedvarende stød i taagelur betegner, at broen ikke kan passeres. Naar dette signal fra broen ikke høres, er broen klar til at aabnes.

Specielle taagesignaler:

a) For ovenfra kommende fartøier:
Vedvarende kiming paa klokke betegner, at broen er aaben, samt at et fartøi skal passere broen ovenfra. Saalænge dette signal høres, skal et nedenfra kommende fartøi vente nedenfor broaabningen paa østre side af denne, indtil det ovenfra kommende har passeret.

b) For nedenfra kommende fartøier:
Langsomme klokkeslag betegner, at broen er aaben, samt at fartøi nedenfra kan passere den.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov om 11 juni.
fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 bestemmes, at der gjøres endel forandringer i de ved kongelig resolution af 17de mars 1900 fastsatte fiskefredningsbestemmelser for Elverum, Aamot og Storelvedalens herreder, Hedemarkens amt, samt for den inden Tryssil herred, samme amt, liggende del af Osen sjø med deri faldende vasdrag.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 15 11 juni.
i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Stadsbygdens og Lensvikens herredsstyrer indgivne andragender, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Stadsbygdens og Lensvikens herreder i Søndre Trondhjems amt.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 1 i 11 juni.
lov indeholdende adskillige bestemmelser angaaende bygningsvæsenet m. v. af 17de juni 1869 bestemmes, at strandstedet

*) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23, hvor bestemmelserne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 13de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 23.
***) Bekjendtgj. 19de juni i Lovtidende 1ste afdeling nr. 26.

11 juni. Andenes i Dverberg herred, Nordlands amt, for hvilket sted den almindelige bygningslovgivning ved kongelig resolution af 22de november 1902 er gjort gjældende, overgaar til særskilt kommune i bygningsvæsenets anliggender.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved det tillades, at der for Stordalen sogn af Stranden prestegjæld under Østre Søndmør provsti i Bergens stift opføres en ny kirke paa en dertil udseet tomt af det saakaldte Vinjebraut under gaarden Vinje efter de af en arkitekt udarbeidede tegninger, dog under iagttagelse af de af statens bygningsinspektør i hans erklæring af 10de april d. a. under posterne 2—7 fremsatte bemerkninger. Derhos bemyndiges Bergens stiftsdirektion til at samtykke i mindre væsentlige ændringer i byggeplanen om saadanne under arbeidets gang maatte findes hensigtsmæssige.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved stortingets beslutning af 8de juni 1906 angaaende forandring af fagkredsen for det ledige professorembede i theologi ved universitetet og angaaende oprettelse af et docentur i theologi tages tilfølge.[1])

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved kontorholdsgodtgjørelsen for stiftamtmanden i Kristiania fra 21de april 1906, fra hvilken tid nævnte embedsmand er anvist frit kontorlokale med lys, brænde og renhold i justitsbygningen, indtil videre nedsættes til kr. 5100,00 aarlig.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved der i Odessa oprettes et ulønnet konsulat med distrikt omfattende de russiske guvernementer Bessarabien, Cherson, Taurien, Jekaterinoslav, Det sorte hav, Kutois, de Donske kosakkers distrikt og Kubandistriktet.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved oprettes et ulønnet konsulat i Dokar med distrikt omfattende fransk Senegal.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved der i Warchau oprettes et ulønnet konsulat med distrikt omfattende provinserne Warchau, Kalisz, Kielse, Lomza, Lublin, Piotrkow, Plock, Radom, Siedlce og Suvalki.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved der under generalkonsulatet i St. Petersburg oprettes et konsulat i Riga, uden afløning eller kontorbidrag, med distrikt omfattende provinserne Lifland og Kurland med undtagelse af øen Øsel og byerne Libau, Pernau og Windau.

11 juni. **Kongelig resolution,** hvorved det bestemmes, at behandlingen af sager angaaende understøttelse i udlandet

[1]) Se tillæg 3 til indst. S. XXI. St.tid. side 2621—2637.

og hjemsendelse af norske undersaatter, som ikke er sjø- 11 juni.
mænd, indtil videre overføres fra udenrigsdepartementet til handelsdepartementet.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov 11 juni.
om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Dverberg herredsstyre efter vedkommende reguleringskommissions forslag i møde senest den 12te april 1905 fattede beslutning angaaende vedtagelse af reguleringsplan for strandstedet Andenes, Nordlands amt.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i Smaa- 11 juni.
lenenes amt, foranlediget ved en forespørgsel om, hvorvidt et af et aktieselskab fremsat forlangende om at faa sin klage over selskabets skatteligning for 1906 paakjendt af en særskilt overskattekommission lovlig kan efterkommes. Det er oplyst, at begjæringen om klagens paakjendelse af overskattekommissionen først fremkom, efterat ligningskommissionen havde tilendebragt sin klagebehandling.

I anledning heraf meddeles, at spørgsmaalet om, hvorvidt forlangende om en klages behandling af overskattekommissionen med virkning kan fremsættes efter udløbet af den i landsskattelovens § 48 fastsatte klagefrist efter udtrykkene i nævnte lovparagraf maa ansees for noget tvivlsom. Da skatteloven imidlertid ikke udtrykkelig foreskriver nogen frist for forlangendets indsendelse, anser departementet det efter omstændighederne rettest, at begjæring om en klages paakjendelse af overskattekommissionen godtages som betimelig indkommen, naar den fremkommer, før klagen er taget under behandling af overligningskommissionen.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet, armeen, til justits- 11 juni.
departementet, hvorved meddeles, at kommanderende general under 13de juni 1905 — foranlediget ved en henstillen fra dette departement — har bestemt, at alle lensmænd og politiembedsmænd, der er faste medlemmer af distriktskommissionerne, ikke indkaldes ved hærens opsætning paa feltfod, uanseet hvilket opbud de tilhører eller hvilken grad eller stilling de maatte indehave i den militære organisation.

Ved at meddele ovenstaaende henstilles til departementet at udfærdige fornøden kundgjørelse herom til vedkommende civile autoriteter.

Cirkulære*) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvor- 11 juni.
efter der istedetfor de i art. III i ekspeditionsreglementet til den norsk-britiske pakkepostoverenskomst

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

11 juni. af 8—18/9 1900 givne regler for pakkernes udstrækning skal gjælde den bestemmelse, at pakker, udvekslede mellem Norge og Storbritannien med Irland, kan maale op til 106 cm. i længde og op til 182 cm. i længde og omkreds sammenlagt.

6 juni.*) **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Søndre Bergenhus amt, hvorved der i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at der af det ved høieste resolution af 9de juli 1886 oprettede Øigarens jordmoderdistrikt udskilles et nyt distrikt omfattende Hjelmen sogn af Manger herred i Søndre Bergenhus amt.

Delingen træder i kraft fra den tid, særskilt jordmoder ansættes i det nye distrikt. — — —

12 juni. Nr. 1. **Lov****)[1]) om diplomat- og konsulatvæsenet.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 12te juni dette aar, saalydende:

§ 1. Styrelsen af diplomat- og konsulatvæsenet henhører under det regjeringsdepartement, som kongen bestemmer.

Departementet fører tilsyn med de diplomatiske og konsulære repræsentanters virksomhed og paaser, at lov og reglement overholdes.

§ 2. De diplomatiske repræsentanter (gesandterne) er: overordentlige gesandter og befuldmægtigede ministre (envoyés ekstraordinaires et ministres plénipotentiaires), ministerresidenter (ministres résidents) og chargés d'affaires. Ved særskilte leiligheder kan udsendes diplomatiske repræsentanter af andre i det internationale samkvem fastslaaede benævnelser.

Ved gesandtskaberne kan ansættes legationsraader, legationssekretærer, attachéer og andre tjenestemænd.

Konsulerne er generalkonsuler, konsuler eller vicekonsuler. De er enten fra hjemlandet udsendte fastlønnede embedsmænd (udsendte konsuler, consules missi) eller valgte blandt de paa stedet bosatte, dertil skikkede personer (valgte konsuler, consules électi). I sidste tilfælde bestaar deres godtgjørelse alene i gebyrer og, hvor saadant findes nødvendigt, i bidrag til kontorhold. For at bistaa ved konsulatforretningernes udførelse kan ansættes af staten lønnede sekretærer og andre tjenestemænd.

Gesandtskab er forpligtet til at overtage de generalkonsulat paahvilende forretninger i den udstrækning, der til enhver tid bestemmes.

---

*) Indtaget her, da skrivelsen først indløb efter redaktionens slutning.
**) Bekjendtgj. 14de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 24.
[1]) Ot. prp. nr. 4 (1905—06), dok. nr. 47; indst. O. XV. St.tid., forh. i ot. side 1056—1065; i lgt. s. 398.

Hvilke forretninger skal tilligge de forskjellige grader af konsuler bestemmes af kongen. 12 juni. Nr. 1.

Naar i nærværende lov benævnelsen konsul eller konsulat er benyttet, er, hvor det modsatte ikke fremgaar af sammenhængen eller udtrykkelig anføres, dermed at forstaa ogsaa generalkonsul og vicekonsul, generalkonsulat og vicekonsulat.

§ 3. Fastlønnede gesandtskaber og konsulater samt af staten lønnede poster ved gesandtskaber og konsulater oprettes af kongen, forsaavidt stortinget dertil har givet den fornødne bevilgning. Kontorbidrag og godtgjørelse af anden art til gesandtskaber og konsulater tilstaaes ligeledes efter bevilgning af stortinget.

Oprettelse og nedlæggelse af gesandtskaber, som ikke er tillagt fast aflønning, og af ulønnede generalkonsulater og konsulater afgjøres af kongen.

Oprettelse og nedlæggelse af ulønnede vicekonsulater afgjøres af vedkommende regjeringsdepartement.

§ 4. For dem, der agter at indtræde i diplomat- eller konsulattjeneste, kan der af kongen anordnes en offentlig eksamen, forsaavidt stortinget dertil giver sit samtykke og bevilger de fornødne midler.

§ 5. Diplomatisk repræsentant, legationsraad, legationssekretær og attaché udnævnes og afskediges af kongen, ligesaa generalkonsul, konsul og udsendt vicekonsul.

Valgt vicekonsul samt af staten lønnet sekretær eller anden tjenestemand ved gesandtskab eller konsulat ansættes og afskediges af vedkommende regjeringsdepartement. De kan suspenderes af den embedsmand, under hvem de hører, i henhold til derom af kongen givne nærmere forskrifter.

Gesandt staar direkte under departementet, ligesaa generalkonsul. Konsul staar direkte under generalkonsul, eller, hvor saaledes af kongen maatte blive bestemt, under anden konsul. Findes i et distrikt ikke generalkonsul, staar konsulen, hvor han ikke staar under anden konsul, direkte under departementet.

Legationsraad, legationssekretær og attaché staar under chefen for det gesandtskab, til hvilket de er knyttet. Vicekonsul staar under konsul eller, om han ikke er ansat i en konsuls distrikt, direkte under generalkonsul.

Er der i et land ansat flere generalkonsuler eller en eller flere generalkonsuler under et som generalkonsulat forrettende gesandtskab, giver departementet forskrifter om deres indbyrdes forhold og samvirken i konsulattjenesten. Paa tilsvarende maade forholdes, saafremt der i et land er oprettet flere direkte under departementet sorterende konsulater eller et eller flere saadanne konsulater ved siden af et eller flere generalkonsulater.

12 juni. Nr. 1.

§ 6. Det paahviler de diplomatiske og konsulære repræsentanter at varetage og fremme Norges interesser og at yde norske undersaatter raad, bistand og beskyttelse — alt i den udstrækning, som stemmer med enhvers officielle stilling, og overensstemmende med de nærmere forskrifter, der bliver at give af kongen eller efter kongens bemyndigelse af vedkommende regjeringsdepartement.

§ 7. Diplomatisk repræsentant, legationsraad, legationssekretær og konsul kan, forsaavidt ikke norsk lov, overenskomst med vedkommende fremmede land eller dettes lovgivning derfor er til hinder, med retsvirkning overfor norske undersaatter udføre enhver forretning, som *notarius publicus* i Norge kan udføre. Dog skal egteskabsstiftelse alene kunne udføres af den, som kongen har tillagt bemyndigelse dertil. De nærmere forskrifter, som maatte tiltrænges angaaende egteskabsstiftelse, saasom om de former, som derved skal iagttages, og om forudgaaende lysning eller kundgjørelse gives af kongen.

Den i lov om norsk statsborgerret m. m. af 21de april 1888 § 6,b omhandlede erklæring fra udflyttet norsk borger, der har indfødsret, om, at han ønsker vedblivende at være norsk statsborger, kan med samme virkning, som om den var afgivet for konsulen paa stedet, afgives for det norske gesandtskab i landet. For de steders vedkommende, hvor saavel diplomatisk repræsentant som konsul er ansat, bestemmer departementet, for hvilken af disse tjenestemænd erklæringen skal afgives.

§ 8. Hvorvidt og med hvilke beløb gesandtskaberne og konsulaterne skal være berettigede til at beregne godtgjørelse for de særskilte forretninger, som de paa forlangende har at udføre, bestemmes af kongen*). Enhver saadan bestemmelse meddeles stortinget.

§ 9. Diplomatisk repræsentant eller konsul maa ikke af anden stats regjering modtage noget hverv af diplomatisk, konsulær eller anden officiel art, medmindre kongen eller, for konsulernes vedkommende, departementet dertil giver sit samtykke.

Udsendt konsul maa ikke for egen eller andres regning drive handel eller anden forretningsvirksomhed.

§ 10. Diplomatisk repræsentant, legationsraad, legationssekretær, attaché, udsendt generalkonsul, konsul og vicekonsul kan efter kongens bestemmelse forflyttes til anden, henholdsvis diplomatisk og konsulær post af ikke ringere grad og aflønning end den, som han indehar; attaché derhos til sekretærpost i departementet.

Legationsraad, legationssekretær, attaché og udsendt vicekonsul kan i henhold til af kongen fastsatte almindelige regler af departementet indkaldes til midlertidig tjeneste i samme.

*) Se kgl. resol. 24de juli 1906.

§ 11. Naar strafferetslig tiltale reises mod diplomatisk tjenestemand eller mod konsul eller af staten lønnet konsulatbetjent, anlægges sagen ved domstol i Kristiania, forsaavidt ikke andet verneting maatte komme til anvendelse i henhold til straffeproceslovgivningen. 12 juni. Nr. 1.

I civile sager ansees diplomatisk tjenestemand, konsul og af staten lønnet konsulatbetjent at have sit verneting i Kristiania, medmindre andet verneting her i landet eller i udlandet kommer til anvendelse.

§ 12. De i den gjældende lovgivning fastsatte bestemmelser vedrørende den diplomatiske og den konsulære tjeneste bliver fremdeles gjældende, forsaavidt de ikke staar i strid med nærværende lov.

Thi har Vi o. s. v.

Lov *)[1]) om arbeidsformidling. 12 juni. Nr. 2.

Vi Haakon, Norges konge. gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de juni dette aar, saalydende:

§ 1. I de kommuner, som kongen bestemmer, skal der oprettes et offentligt kontor til formidling af arbeide af ethvert slags. Kongen kan ligeledes bestemme, at enkelte af disse kontorer skal virke som hovedkontorer for dele af landet.

De nærmere regler for hvert enkelt kontors arbeidskreds og virksomhed gives i vedtægter, som udfærdiges af departementet, efterat vedkommende kommunestyres udtalelse er indhentet.

§ 2. Hvert arbeidskontor staar under ledelse af en tilsynsnævnd, som vælges af kommunestyret og skal bestaa af en formand med en varamand samt et lige antal arbeidsgivere og arbeidere. Til formand og varamand for ham maa ikke vælges nogen, der som arbeidsgiver eller arbeider har direkte befatning med nogen arbeidsdrift.

Enhver er forpligtet til at modtage valg til medlem af tilsynsnævnden i sin kommune for et tidsrum af 3 aar, hvorefter han kan negte at modtage gjenvalg i saa lang tid, som han har forrettet.

Kommunestyret kan fastsætte, at der skal gives medlemmerne af tilsynsnævnden godtgjørelse for hvert møde for tabt arbeidsfortjeneste.

§ 3. Kontorets tjenestemænd ansættes af kommunestyret efter indstilling fra tilsynsnævnden. Forsaavidt nogen del af

*) Bekjendtgj. 14de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 24.

[1]) Se ot. prp. nr. 12 (1905—06) med bilag: indst. 6te april 1903 fra en departemental komite; indst. O. XIII. St.tid., forh. i ot. s. 751—767 og 1028—1032; i lgt. s. 310—318 og 382.

12 juni. Nr. 2.

tjenestemændenes løn skal udredes af statskassen efter § 6, skal lønsansættelsen godkjendes af departementet.

§ 4. Alt arbeide formidles gratis. Dog skal omkostningerne ved indhentelse af særlige oplysninger bæres af den, efter hvis forlangende de indhentes.

§ 5. Arbeidskontorerne forsynes af staten med de fornødne protokoller, blanketter, skemaer, brevkort og andre tryksager og godtgjøres efter legitimeret regning alle udgifter til telefon og telegraf.

§ 6. Andre omkostninger ved hvert enkelt arbeidskontors oprettelse og drift end de i forrige paragraf omhandlede bæres af vedkommende kommune. Dog skal i kommuner med mindre end tredive tusend indbyggere udgifterne til tjenestemænds lønninger deles mellem staten og kommunen paa følgende maade: I kommuner med indvaanerantal til og med 3 000 udreder staten $^{7}/_{10}$,

—»—	over 3 000	til og med	5 000	—	—	$^{6}/_{10}$,
—»—	» 5 000	—»—	10 000	—	—	$^{5}/_{10}$,
—»—	» 10 000	—»—	15 000	—	—	$^{4}/_{10}$,
—»—	» 15 000	—»—	20 000	—	—	$^{3}/_{10}$,
—»—	» 20 000	—»—	25 000	—	—	$^{2}/_{10}$,
—»—	» 25 000	—»—	30 000	—	—	$^{1}/_{10}$.

Indbygerantallet regnes efter de paa stedet hjemmehørende ved statens sidste almindelige folketælling.

§ 7. Kontorerne fortsætter sin virksomhed uhindret af arbeidsstridigheder. Under heraf opstaaende arbeidsstansninger skal, forsaavidt meddelelser herom indkommer fra nogen af de stridende parter, en paa grundlag heraf affattet kort kundgjørelse angaaende tiden for stridens begyndelse, hvad striden gjælder, samt hvilke arbeidsgrene, arbeidspladse eller arbeidere den omfatter, opslaaes i lokalerne.

§ 8. Forsaavidt arbeidskontorer oprettes af andre kommuner end de i § 1 omhandlede, og deres vedtægter godkjendes af departementet, tilkommer der dem de i § 5 nævnte rettigheder, ligesom de isaafald er underkastede de i §§ 2, 3 og 4 indeholdte bestemmelser. Naar et saadant kontor antages at være til væsentligt gavn for arbeidsformidlingen ogsaa udenfor vedkommende kommune, kan det ved kongens bestemmelse desuden tilstaaes bidrag af statskassen til tjenestemænds løn efter de i § 6 fastsatte regler.

§ 9. De offentlige tjenestemænd, som kongen bestemmer, er pligtige til paa forlangende at modtage og opslaa de meddelelser, som maatte blive dem tilstillede fra arbeidskontorerne.

§ 10. Ethvert arbeidskontor skal efter nærmere bestemmelse af departementet indsende til det statistiske centralbureau opgave over sin virksomhed og forøvrigt være bureauet behjælpelig med indsamling af arbeidsstatistik.

§ 11. De et arbeidskontor i henhold til §§ 5, 6 og 8 tilstaaede statsbidrag kan til enhver tid inddrages, hvorved kommunens pligt til at holde kontoret i virksomhed bortfalder. 12 juni. Nr. 2.

§ 12. Naar ifølge gjældende lov bevilling er fornøden til drift af privat fæste-, forhyrings- eller engagementskontor, maa saadan bevilling herefter ikke gives uden vedkommende departements tilladelse for hvert enkelt tilfælde. Saadanne kontorer er i samme udstrækning som de offentlige arbeidskontorer pligtige til at indsende opgaver over sin virksomhed til det statistiske centralbureau.

Thi har Vi o. s. v.

Lov*)[1] om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighedskasser. 12 juni. Nr. 3.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige storthings beslutning af 9de juni dette aar, saalydende:

§ 1. Alle norske arbeidsledighedskasser, som opfylder de i nærværende lov opstillede betingelser, kan paa derom indgivet andragende meddeles anerkjendelse som berettigede til at erholde refunderet af statskassen en fjerdedel af de pengebeløb, hvormed de understøtter sine her i landet bosatte forsikrede, forsaavidt de enten er norske borgere eller har været bosatte i landet de sidste 5 aar. Saadan refusion foretages kvartalsvis af det regjeringsdepartement, til hvilket gjennemførelsen af lovens bestemmelser af kongen henlægges. Den dag, da refusionsretten for hver enkelt kasse skal indtræde, fastsættes af vedkommende departement.

§ 2. For at kunne opnaa anerkjendelse som berettiget til refusion maa vedkommende arbeidsledighedskasses indtægter før mindst en halvdels vedkommende tilveiebringes ved medlemmernes egen kontingent. Desuden maa kassens love indeholde bestemmelser om:

1. At medlemmernes ret til understøttelse ikke indtræder, medmindre de har staaet som medlem af kassen i det mindste i det sidst forløbne halvaar og betalt kontingent for i det mindste 26 uger siden sidste indmeldelse.
2. At stedlig understøttelse ikke udbetales, før arbeidsledigheden har varet i et tidsrum, som ikke maa sættes kortere end 3 dage.
3. At der som stedlig understøttelse ikke ydes mere end et beløb, som i det høieste svarer til det halve af, hvad der

*) Bekjendtgj. 14de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 24.

[1]) Se ot. prp. nr. 10 (1905—06), dok. nr. 58; indst. O. X. St.tid., forh. i ot. side 724—728, 767—869 og 1032—1047; i lgt. s. 319—358, 382—395.

12 juni. Nr. 3.

er at anse som gjennemsnitlig dagløn i vedkommende medlems arbeidsgren.

4. At understøttelse ikke ydes for et længere tidsrum end i det høieste 90 dage i løbet af 12 maaneder, hvis der i kassens love gaaes ud fra understøttelsesaar, eller i løbet af et kalenderaar.
5. At kassens medlemmer i tilfælde af ledighed er forpligtet til at tage det arbeide, som kassens styre finder passende for dem.
6. At der for det tilfælde, at den ordinære kontingent viser sig utilstrækkelig, kan udlignes ekstrakontingent og, om det bliver nødvendigt, foretages nedsættelse i den i kassens love bestemte understøttelse.
7. At understøttelse ikke udbetales til noget medlem, der staar som medlem af anden arbeidsledighedskasse, eller saalænge han oppebærer bidrag fra sygekasse.
8. At ingen stedlig understøttelse, intet reise- eller flytningsbidrag udbetales til andre end uforskyldt arbeidsløse, men arbeidsføre personer. Som uforskyldt regnes ikke arbeidsløshed, som er foraarsaget ved streik eller lockout.

Til bestaaende kasser kan gives midlertidig anerkjendelse, selv om deres love ikke tilfredsstiller de her opstillede fordringer i ethvert punkt, dog kun for det tidsrum, som efter kassens love maa medgaa, forat forandring kan vedtages.

§ 3. Andragende om at blive anerkjendt som berettiget til at erholde refusion indsendes til vedkommende departement, ledsaget af et eksemplar af arbeidsledighedskassens love. Saafremt departementet finder, at disse tilfredsstiller de i foregaaende paragraf opstillede betingelser og ikke iøvrigt staar i strid med nærværende lov, kan andragendet indvilges. Senere forandringer i kassens love kan ikke foretages uden departementets samtykke.

§ 4. To tredjedele af de beløb, staten saaledes udbetaler, bliver af vedkommende departement en gang aarlig at udligne paa de herreds- og bykommuner, hvori de personer, der har modtaget arbeidsledighedsunderstøttelse, sidst har havt bopæl 6 maaneder i træk indenfor rammen af de sidste 5 aar, regnet fra den første dag, for hvilken understøttelsen er bevilget. Refusionspligt paahviler dog ikke kommunen for saadanne personer, der som faste arbeidere eller betjente ved offentlige vei- og jernbaneanlæg og lignende alene for saadant arbeides skyld har opholdt sig i kommunerne.

Staten bærer den hele udgift:

a. Naar opholdet, som betinger refusionspligt, ikke kan oplyses,
b. Naar de understøttede personer overhovedet ikke i løbet

af de sidste 5 aar har opholdt sig 6 maaneder i træk i nogen norsk kommune,

c. Naar den kommune, hvor de understøttede personer sidst har opholdt sig 6 maaneder i træk, ifølge nærværende paragrafs 2det punktum er fritaget for refusionspligten.

Spørgsmaalet, om refusionspligt paahviler nogen kommune og i tilfælde hvilken, afgjøres af vedkommende departement.

§ 5. Enhver refusionsberettiget arbeidsledighedskasse skal føre særskilt regnskab. Dens midler skal holdes adskilte fra andre midler, saaledes ogsaa fra enhver anden foreningskasse, hvis arbeidsledighedskassen er knyttet til en forening, og maa kun anvendes til dækkelse af kassens egne forpligtelser. Er den knyttet til en forening, kan kassens midler ikke af forningens kreditorer gjøres til gjenstand for arrest, eksekution eller udpantning. Heller ikke kan der for gjæld, paahvilende nogen, som er forsikret i en saadan kasse, søges dækning i den forsikredes krav paa kassen.

§ 6. Enhver til en forening knyttet arbeidsledighedskasse maa for at erholde refusion give personer, tilhørende de samme arbeidsgrene som kassens medlemmer, adgang til at forsikre sig paa lige vilkaar med disse, selv om de ikke er medlemmer af foreningen. De her nævnte forsikrede erholder dog ikke ret til at være med i afgjørelser angaaende kassens love eller til at deltage i kassens ledelse, medmindre foreningen herom fatter beslutning. Desuden kan kassen, forsaavidt dens administration bestrides af vedkommende forening, paalægge saadanne forsikrede en forhøielse af den ordinære kontingent med 10 procent til dækkelse af administrationsudgifter, og, hvis dette viser sig utilstrækkeligt, med departementets billigelse forhøie den med et yderligere tillæg af indtil 15 procent.

§ 7. Finder nogen, som enten er eller har forlangt at blive forsikret i en af de i denne lov omhandlede arbeidsledighedskasser, at en af kassens styre i hans sag fattet beslutning ikke er lovmedholdelig, kan han paaklage den til vedkommende departement.

§ 8. En arbeidsledighedskasse, hvis andragende om refusionsret er indvilget, maa ikke udbetale understøttelse til nogen arbeidsledig, som opholder sig i en kommune, for hvilken der haves offentligt arbeidskontor, førend vedkommende forgjæves er anmeldt paa dette kontor som arbeidssøgende. Undlades dette, mister arbeidsledighedskassen retten til at faa noget refunderet af den saaledes udbetalte understøttelse. Saasnart den arbeidsledige paany faar arbeide, anmeldes ogsaa dette af arbeidsledighedskassen til kontoret.

§ 9. De arbeidsledighedskasser, som modtager refusion efter nærværende lov, skal ved udgangen af hvert kvartal ind-

12 juni. Nr. 3.

sende opgaver til vedkommende departement over de i kvartalet udbetalte arbeidsledighedsunderstøttelser, ledsaget af de bilag og oplysninger, som departementet bestemmer. Saasnart opgaverne er fundet at være i orden, foregaar den i § 1 nævnte refusion.

§ 10. En gang om aaret indsender vedkommende arbeidsledighedskasser til departementet beretning om sin virksomhed og ekstrakt af sine regnskaber.

§ 11. De i denne lov omhandlede arbeidsledighedskasser skal maanedlig til kommunestyret i de kommuner, hvor der er udbetalt arbeidsledighedsunderstøttelse, indsende opgaver herover efter et af departementet fastsat skema.

Kommunestyret har snarest muligt efter gjennemgaaelsen af disse opgaver at oversende dem til vedkommende departement, ledsaget af de bemerkninger, hvortil opgaverne giver anledning. De af kassernes udbetalinger, ved hvilke ingen bemerkning fremsættes, ansees som godkjendte af kommunestyret, hvis refusionspligten efter denne lov paahviler den kommune, der har at kontrollere opgaverne.

§ 12. Kommunestyret kan selv eller ved et opnævnt tilsyn, bestaaende af en eller flere personer, nærmere granske de modtagne opgaver og kan beslutte, at disse skal sendes direkte til tilsynet. Opnævnes hertil et særskilt tilsyn, gjælder opnævnelsen for 3 aar, og enhver kan negte at modtage gjenvalg i saa lang tid, som han har forrettet som tilsynsmand. Kommunestyret eller det af dette opnævnte tilsyn har bl. a. at paase, at arbeidsledighedskassernes love for de bestemmelsers vedkommende, som omhandles i § 2, punkt 8, strengt overholdes, og kan i fornøden udstrækning gjøre sig bekjendt med arbeidsledighedskassernes bøger og regnskaber samt afkræve kassernes styre de oplysninger, som findes nødvendige. Tilsynet udfører sit arbeide i henhold til en af kommunestyret med departementets godkjendelse fastsat forretningsorden (instruks). I tilfælde af uenighed mellem kommunestyret eller tilsynet og en arbeidsledighedskasse om retmæssigheden af en udbetalt understøttelse forelægges sagen for departementet til afgjørelse.

§ 13. De i § 9 nævnte opgaver maa være indsendt til departementet inden 6 uger efter kvartalets udgang, de i § 11 nævnte til kommunestyret inden 14 dage efter maanedens udløb. I modsat fald tabes retten til refusion.

§ 14. Ret til at erholde refusion kan af departementet fratages en arbeidsledighedskasse eller en afdeling af saadan, dersom dens styre gjentagende gjør brud paa kassens love i væsentligere punkter, eller dersom de indsendte opgaver gjennem længere tid er paatagelig mangelfulde.

§ 15. Denne lov træder ikraft den 1ste oktober 1906 og ophører at gjælde senest ved udgangen af aaret 1911.

Thi har Vi o. s. v.

Lov*)[1]) indeholdende forandringer i lov om ulykkesforsikring for arbeidere m. v. af 23de juli 1894 med tillægslov af 23de december 1899. 12 juni. Nr. 4.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de juni dette aar, saalydende:

Efternævnte paragrafer i lov om ulykkesforsikring for arbeidere m. v. af 23de juli 1894, jfr. lov af 23de december 1899, skal herefter lyde saaledes:

§ 1. Alle arbeidere og betjente, der er sysselsatte ved:

1. Fabrikdrift og de haandverks- og andre industrielle virksomheder, der drives fabrikmæssig, eller ved hvilke der anvendes anden drivkraft end menneskelig muskelkraft eller benyttes kjedler med damptryk;
2. Bergverksdrift med derunder hørende virksomheder, drift af stenbrud, kalkbrud, stenhuggeri o. l.;
3. Isbedrift;
4. Virksomheder, hvor eksploderende eller let antændelige stoffe fremstilles eller fagmæssig anvendes;
5. Bygning, udstyr og istandsættelse af huse, fartøier, jernbaner, veie, broer, havne, kaier, dokker, dæmninger, kanaler, sluser o. lign., kloak-, gas- og vandledningsarbeider samt arbeide med opsætning, istandsættelse eller nedtagning af elektriske ledninger og lynafledere;
6. Lænser, fløtning og derunder hørende virksomhed, betjening af dæmninger, kanaler og sluser, jernbane og sporveisdrift;
7. Indlastning og oplosning af varer, forsaavidt den ikke udføres ved skibsmandskab, samt arbeide paa tomter og hugstepladse samt ved pakhuse og lagere med dertil hørende varetransport;
8. Dykker- og dermed forbundet bjergningsarbeide;
9. Skorstensfeining samt redning og slukning i ildebrandstilfælde, —

skal, uanseet om sysselsættelsen varer kort eller længe, være forsikrede efter denne lovs bestemmelser mod følgerne af ulykker, der maatte tilstøde dem i bedriften, naar arbeidet enten

a. udføres for en næringsdrivende, hvis bedrift omfatter saadan syssel, eller for en forening, hvis formaal, uden at foreningen er næringsdrivende i faget, omfatter udøvelse af nogen af de ovenfor opregnede virksomheder, eller
b. foregaar for statens eller en kommunes regning, eller

*) Bekjendtgj. 14de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 24.

[1]) Se ot. prp. nr. 40 (1904—05); indst. O. V og nr. 91 (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 575—617 og 1027—1028; i lgt. s. 395—398.

12 juni. Nr. 4.

c. skjønnes at ville medtage mindst 30 arbeidsdage og derhos mindst 300 dagsverk.

Hvor et forsikringspligtigt arbeide bortsættes som entreprise eller paa akkord til arbeidslag, paahviler forsikringspligten den, for hvem arbeidet udføres, medmindre laget er stiftet og fast organiseret med det formaal at drive saadant arbeide som varigt erhverv. I saa fald paahviler der laget selvstændig forsikringspligt, og opfyldelsen af de arbeidsgiverne ved denne lov paalagte forpligtelser paahviler formanden under det for arbeidsgivere fastsatte ansvar. Alle medlemmer af saadanne arbeidslag er forsikrede.

Bortsættes forøvrigt et forsikringspligtigt arbeide som entreprise eller paa akkord, paahviler forsikringspligten den, der har overtaget arbeidet, saafremt han, naar hensees til hans risiko med hensyn til entreprisens eller akkordens økonomiske udbytte samt til hans personlige forhold og forholdet til de af ham til arbeidets udførelse benyttede arbeidere, kan betragtes som disses arbeidsgiver. Ellers paahviler forsikringspligten den, for hvem arbeidet udføres. Begge er i tilfælde af tvist om, hvem forsikringspligten paahviler, pligtige til at afgive den i § 14 paabudne anmeldelse. Den, for hvem arbeidet udføres, er solidarisk ansvarlig med entreprenøren eller akkordtageren for præmiens indbetaling saavelsom for opfyldelse af de arbeidsgiveren, efter nærværende lovs § 9, paahvilende forpligtelser.

Udføres et arbeide under et for flere forsikringspligtige arbeidsgivere, uden at udførelsen paa samtliges vegne besørges af nogen person, firma, forening eller lignende, saaledes at forsikringspligten er gaaet over paa denne, har arbeidsgiverne at vælge en repræsentant, hvem forsikringspligten paahviler. Undlader arbeidsgiverne at vælge, eller opfylder den valgte repræsentant ikke sine heromhandlede forpligtelser, bliver arbeidsgiverne solidarisk ansvarlige for disse.

Tvist om, hvorvidt et anlæg eller en virksomhed gaar ind under loven, samt om, hvem der er at anse som forsikringspligtig arbeidsgiver, og om hvem der som forsikret omfattes af forsikringen, forelægges for den i § 19 omhandlede kommission til prøvelse.

Forsaavidt nogen under loven indgaaende virksomhed paa grund af særlige forhold ikke antages at medføre fare for ulykker for de ved samme beskjæftigede, kan den af kongen fritages for forsikringspligten. Saadan fritagelse kan efter indhentet udtalelse af fabrikinspektøren meddeles af rigsforsikringsanstalten for virksomheder, hvor der som drivkraft alene anvendes elektriske motorer paa høist $^1/_2$ hestekraft, naar virksomheden ikke af anden grund er forsikringspligtig.

Forsikring efter denne lov bortfalder for arbeidere i statens eller norsk hovedjernbanes eller en kommunes tjeneste, naar der uden udgift for dem er tilsikret dem og deres familie saa dan erstatning i ulykkestilfælde, som af kongen findes at svare til den ved nærværende lov foreskrevne. 12 juni. Nr. 4.

§ 4. I tilfælde af legemsbeskadigelse har forsikringsindretningen fra udløbet af den 4de uge efter ulykken at udrede:

1. Udgifterne ved den skadedes sygebehandling, saalænge denne er fornøden;
2. En pengeerstatning til den skadede, udgjørende:
   a. I tilfælde af fuldstændig erhvervsudygtighed, saalænge denne varer, 60 pct. af den skadedes arbeidsfortjeneste, dog i intet tilfælde mindre end 50 øre for hver virkedag eller kr. 150,00 for et aar;
   b. I tilfælde af delvis erhvervsudygtighed, saalænge denne varer, en brøkdel af den under litr. a fastsatte erstatning, beregnet efter den skadedes gjenværende erhvervsdygtighed. Delvis erhvervsudygtighed medfører dog ingen ret til erstatning, forsaavidt denne ikke vilde naa op til mindst 5 pct. af den skadedes arbeidsfortjeneste.

Er den skadede sygeforsikret, bortfalder fra begyndelsen af den 5te uge vedkommende sygekasses ydelsespligt.

§ 6. Den i §§ 4 og 5 omhandlede arbeidsfortjeneste beregnes efter den aflønning, som den skadede i løbet af det sidste aar har oppebaaret i den bedrift, hvori ulykken indtraf. Har den skadede ikke indehavt sin stilling i bedriften et fuldt aar tilbage fra ulykkesdagen, lægges den aflønning til grund, som i dette tidsrum arbeidere af samme slags i den samme eller den nærmestliggende lignende bedrift gjennemsnitlig har oppebaaret.

Er bedriften efter sin natur i det hele eller for en del kun igang en kortere tid af aaret, bliver den samlede aarsfortjeneste for de arbeideres vedkommende, der ikke beskjæftiges aaret rundt, at ansætte efter skjøn, der afgives af forsikringsindretningen, hvilket skjøn kan indankes for den i § 19 omhandlede kommission. Fortjenesten maa dog fastsættes saaledes, at den mindst beregnes efter den almindelige dagløn paa stedet for dagarbeidere af samme kjøn og alder.

Tilfældige afbrydelser i bedritten kommer ikke i betragtning.

For lærlinge og andre, der paa grund af ufuldendt uddannelse liden eller ingen løn oppebærer, samt for andre arbeidere, der midlertidig gaar for uforholdsmæssig liden godtgjørelse, beregnes arbeidsfortjenesten efter en dagløn af kr. 1,50 for mandlige og kr. 1,00 for kvindelige arbeidere. Dersom er-

12 juni. Nr. 4.

statningen efter denne beregning vilde udgjøre mere end den skadedes virkelige løn, nedsættes den hertil, forsaavidt og saalænge den skadede er under 20 aar, dog med iagttagelse af det i § 4, nr. 2, litr. a bestemte lavmaal.

Som aarlig indtægt gjælder, hvis den ikke bestaar af mindst for en maaned fastsatte beløb, det 300-dobbelte af den gjennemsnitlige dagsfortjeneste.

Hvad den samlede aarsindtægt overstiger kr. 1200,00, kommer ikke i betragtning ved erstatningens beregning.

§ 9. Er den skadede ikke for de første 4 uger enten som medlem af en sygekasse eller paa anden maade sikret fri lægehjælp og medicin samt, i tilfælde af arbeidsudygtighed, saadanne sygepenge, som i lov om arbeideres sygeforsikring foreskrives, har arbeidsgiveren for det nævnte tidsrum at udrede disse ydelser af egne midler. Saalænge lov om sygeforsikring ikke er traadt i kraft, udredes disse sygepenge med 50 pct. af den skadedes arbeidsfortjeneste, beregnet overensstemmende med de i § 6 givne regler, dog saaledes, at den i nævnte paragrafs 2den passus omhandlede bestemmelse om skjøn af forsikringsindretningen kun kommer til anvendelse, hvor mindelig overenskomst mellem den skadede og arbeidsgiveren ikke er opnaaet.

Har skaden nødvendiggjort ekstraordinære omkostninger, saasom ved sygehuspleie, transport eller lignende, overtages disse af forsikringsindretningen, forsaavidt de ikke dækkes af de den skadede paa anden maade sikrede ydelser.

§ 11. De til erstatningens dækkelse fornødne midler tilveiebringes ved en forsikringspræmie, der udredes af vedkommende arbeidsgivere efter den af de forsikrede oppebaarne arbeidsfortjeneste, herunder indbefattet de i § 7 nævnte indtægter.

Det beløb, hvoraf præmie for den enkelte forsikrede bliver at beregne, skal i det høieste udgjøre kr. 4,00 gange antallet af dagsverk, som vedkommende har udført i bedriften i det tidsrum af kalenderaaret, hvor han har været ansat ved samme.

For de i § 6, 4de passus nævnte personer beregnes præmien efter en arbeidsfortjeneste af kr. 1,50 pr. dagsverk for mandlige og kr. 1,00 for kvindelige arbeidere.

Præmien maa ikke af arbeidsgiverne føres de forsikrede til udgift.

§ 13. Inddeling i fareklasser samt præmiesatserne fastsættes af kongen og revideres af stortinget hvert tredie aar, første gang i aaret 1903 inden juli maaneds udgang*). Forandringer i fareklasse-inddelingen og præmiesatserne kan af

*) Se den norske regj.s resol. af 30te juni 1906.

kongen til enhver tid foretages, dog saaledes, at saadanne for- 12 juni.
andringer først kan gjøres gjældende fra begyndelsen af det Nr. 4.
kalenderaar, som følger efter det, i hvilket forandringen er foretaget. Beslutning om forandringer maa, hvor ikke stortinget anderledes bestemmer, være behørig bekjendtgjort mindst 2 maaneder, før den skal træde i kraft.

Omfatter en bedrift flere, under forskjellige fareklasser opførte virksomheder, kan forsikringsindretningen beregne præmien særskilt for hver enkelt af disse, som den efter forholdene finder at kunne holde tydelig ud fra de øvrige med hensyn til arbeidsstok og regnskabsvæsen m. v., eller den kan for den hele bedrift fastsætte en efter omstændighederne afpasset gjennemsnitspræmie. Forsikringsindretningens afgjørelse kan indankes for den i § 19 omhandlede kommission.

§ 14. Enhver indehaver af en bedrift eller virksomhed af nogen af de arter, der omhandles i nærværende lovs § 1, har — for ældre bedrifters vedkommende inden 3 maaneder før nærværende lovs ikrafttræden og for nye bedrifter inden 8 dage efter bedriftens paabegyndelse — at indgive en skriftlig anmeldelse i to eksemplarer efter en af forsikringsindretningen affattet formular med alle de oplysninger, som er nødvendige til afgjørelse af, hvorvidt bedriften er forsikringspligtig, samt til bestemmelse af dens fareklasse og præmie. Anmeldelserne tilstilles vedkommende tilsynsmand (§ 28), der snarest muligt har at indsende dem til forsikringsindretningen.

Vedkommende arbeidsgivere skal snarest muligt meddeles underretning om, til hvilken fareklasse deres bedrifter af forsikringsindretningen er henførte, og med hvilken tarifsats forsikringspræmien bliver at beregne. Denne afgjørelse kan indankes for den i § 19 omhandlede kommission.

Ved enhver forsikringspligtig virksomhed skal det ved en plakat med tilstrækkelig store og tydelige bogstaver være angivet, at arbeiderne er ulykkesforsikrede. Plakaten bliver ved tilsynsmandens foranstaltning at opslaa paa et hensigtsmæssigt og iøinefaldende sted.

Arbeiderne ansees forsikrede fra det øieblik, loven er traadt i kraft eller bedriften er begyndt, hvad enten anmeldelse har fundet sted og plakat er opslaaet eller ikke.

§ 15. Undergaar en bedrift saadanne forandringer i henseende til gjenstand og art, som kan være bestemmende enten for dens forsikringspligt overhovedet eller for dens plads i faretarifen, har bedriftens indehaver derom inden 8 dage at indgive anmeldelse gjennem tilsynsmanden.

Forsikringsindretningen afgjør derpaa, om virksomheden paa grund af den indtraadte forandring har ophørt at være forsikringspligtig, eller om den skal henføres til en anden fare-

12 juni. Nr. 4.

klasse. Om afgjørelsen meddeles bedriftens indehaver underretning overensstemmende med § 14, 2den passus. Denne afgjørelse kan indankes for den i § 19 omhandlede kommission.

§ 16. Forsikringspræmien erlægges halvaarlig pr. 1ste april og 1ste oktober med saadanne forskud, som af forsikringsindretningen bestemmes.

Præmier paa mindre beløb end 8 kroner pr. aar bliver dog at indbetale forskudsvis i én termin efter forsikringsindretningens nærmere bestemmelse.

For kortvarige bedrifter og for virksomheder, som kun foregaar til enkelte tider af aaret, kan forsikringsindretningen fordre forskudspræmien indbetalt i én termin og til den tid, som af forsikringsindretningen for hvert enkelt tilfælde maatte bestemmes.

Arbeidsgiveren skal være pligtig til at føre lønningslister efter en af forsikringsindretningen godkjendt formular.

Endeligt opgjør, ledsaget af de opgaver, som forsikringsindretningen finder fornødne, skal være indsendt fra arbeidsgiveren inden 2 maaneder efter kalenderaarets udløb eller, forsaavidt bedriften tidligere er ophørt, inden en maaned efter, at dette er skeet. Samtidig indsendes mulig resterende præmie. Forsikringsindretningen kan — om saa maatte findes hensigtsmæssigt — paa egen haand istandbringe det fornødne opgjør.

I dette øiemed, saavelsom ogsaa naar forsikringsindretningen ellers finder grund til at forvisse sig om de afgivne opgavers og beregningers rigtighed, kan den lade gjennemgaa de bedriften vedkommende regnskabsbøger og lister, hvoraf de forsikredes antal og lønninger kan erfares.

Resterende forsikringspræmie har samme prioritet som skatter og kan inddrives ved udpantning af tilsynsmanden eller af de tjenestemænd, til hvilke afholdelse af udpantninger i almindelighed er henlagt.

§ 17. Indtræffer i en forsikringspligtig bedrift en ulykke, som vil kunne medføre erstatning efter nærværende lov, og som kan antages at have en arbeidsudygtighed af mere end 3 dages varighed eller har døden tilfølge, har bedriftens indehaver eller den, som paa hans vegne paa ulykkestiden forestaar samme, snarest muligt og senest inden 3 dage derom at indgive skriftlig anmeldelse til vedkommende tilsynsmand. Denne indberetter uopholdelig ulykkestilfældet til formanden for vedkommende stedlige fabriktilsyn. Tilsynsmanden skal derpaa snarest anstille undersøgelse til indhentelse af oplysninger om:

1. Aarsagen til og de nærmere omstændigheder ved ulykkestilfældet;
2. ulykkens omfang og de skadede personers tilstand;

3. de ved ulykken dræbtes efter denne lov erstatningsberettigede efterladte; 12 juni. Nr. 4.
4. den eller de skadedes lønningsforhold.

Anmeldelsen indsendes, ledsaget af disse oplysninger, uopholdelig til forsikringsindretningen, der, om den finder det fornødent, kan lade anstille retslig afhørelse angaaende ovennævnte spørgsmaal.

Til forhørsforretningen varsles — foruden tilsynsmanden — arbeidsgiveren, formanden i den sygekasse, hvori den skadede maatte være forsikret, samt den eller de erstatningsberettigede eller, i tilfælde, deres verge eller fuldmægtig.

Sagkyndig kan i fornødent fald tilkaldes. Samtlige med forretningen forbundne omkostninger udredes af forsikringsindretningen som en med dennes bestyrelse forbunden udgift.

§ 18. Saasnart de fornødne oplysninger er indkomne til forsikringsindretningen, træffer denne uden ophold forføining til udredelse af saadan erstatning, som ulykken efter denne lovs forskrifter findes at medføre. Kan forsikringsindretningens afgjørelse paa grund af omstændighederne ikke oppebies, har tilsynsmanden foreløbig at skaffe den fornødne bistand.

Kan paa grund af tilfældets beskaffenhed erstatningen ikke straks endelig bestemmes, fastsættes den foreløbig for tiden indtil lægebehandlingens afslutning. Naar lægebehandlingen er afsluttet, finder den endelige ansættelse sted.

Den erstatningsberettigede gives ufortøvet skriftlig underretning om forsikringsindretningens afgjørelse og om de hensyn, der ved samme er komne i betragtning, og skal kunne forlange sig tilstillet afskrift af de af tilsynsmanden indsendte oplysninger.

§ 19. Den af forsikringsindretningen trufne afgjørelse indankes til prøvelse af en kommission med sæde i Kristiania, bestaaende af 7 medlemmer, af hvilke de 3, nemlig en retskyndig formand, en læge og en tekniker, tilligemed de fornødne suppleanter beskikkes af kongen for et tidsrum af 5 aar, medens de 4 øvrige, nemlig 2 arbeidsgivere og 2 arbeidere, opnævnes for 3 aar ad gangen af stortinget tilligemed 2 suppleanter, hvoraf den ene er arbeidsgiver og den anden arbeider. Kommissionen er berettiget til i særlige tilfælde at tilkalde sagkyndig bistand.

Begjæring om indbringelse for kommissionen af forsikringsindretningens afgjørelse maa være fremsat inden 6 uger, efterat denne er vedkommende meddelt.

Kommissionen prøver saavel spørgsmaal om erstatningens størrelse som om, hvorvidt der paahviler forsikringsindretningen erstatningspligt ligeoverfor en tilskadekommen arbeider eller en forulykket arbeiders efterladte.

12 juni. Nr. 4.

Afgjørelsen kan i alle tilfælde forandres saavel imod som til fordel for dem, der har paaanket samme.

Kommissionens skjønsmæssige afgjørelser er endelige. Derimod kan tvistigheder i spørgsmaal, som ikke er af ublandet skjønsmæssig natur, og som i henhold til nærværende lovs bestemmelser har været undergivet kommissionens prøvelse, indbringes til afgjørelse af domstolene.

§ 20. Erstatningskrav, der ikke tidligere er komne under prøvelse, maa inden to aar efter ulykken fremsættes for forsikringsindretningen, som derefter foranstalter dem tagne under behandling overensstemmende med denne lovs forskrifter.

§ 21. Indtræder der en væsentlig forandring i de forhold, der har været bestemmende ved fastsættelsen af erstatningen, kan denne undergives ny prøvelse og efter omstændighederne forhøies, nedsættes eller ganske ophæves.

Er den skadede, for hvem en erstatning var fastsat i henhold til § 4, senere som følge af beskadigelsen afgaaet ved døden, maa andragende om erstatning til de efterladte indgives til forsikringsindretningen inden to aar efter den skadedes død.

Med hensyn til fremgangsmaaden i de foranstaaende tilfælde kommer bestemmelserne i §§ 18 og 19 til anvendelse.

Forhøielse af erstatningen kan alene kræves for tiden, efterat forlangende derom er fremsat. Nedsættelse eller ophævelse af samme træder i kraft fra den dag, da den erstatningsberettigede har faaet meddelelse om beslutningen.

§ 25. Naar en erstatningsberettiget person tager bopæl udenfor riget, er forsikringsindretningen berettiget til at afgjøre vedkommendes krav med en efter omstændighederne afpasset sum én gang for alle, hvilken dog ikke uden særlige grunde bør sættes lavere end til det tredobbelte af godtgjørelsen for et aar.

Tager en saadan person igjen fast ophold i riget, er han, forsaavidt han er norsk borger, igjen berettiget til at nyde aarlig erstatning. Denne løber fra det tidspunkt, da krav derom fra den hjemvendte fremsættes for forsikringsindretningen, dog ikke før saa lang tid er forløben, at den udbetalte sum er optjent. Tager han senere igjen fast ophold udenfor riget, ophører hans ret til erstatning; dog kan han af anstalten, hvor særlige billighedshensyn taler derfor, tilstaaes ny affindelsessum eller fortsat erstatning.

§ 26. Medfører et ulykkestilfælde i større eller mindre grad erhvervsudygtighed, der skjønnes at vilde vedvare i længere tid eller for bestandig, er forsikringsindretningen berettiget til, naar den skadede ønsker det, at anvende et beløb, som dog ikke maa overstige 5 aars erstatning, for at hjælpe ham til en levevei. Vinder den skadede ved foranstaltningen nogen ind-

tægt, afgaar i den ham tilkommende erstatning et beløb, der svarer til halvdelen af det indvundne. Om noget er indvundet og i bekræftende fald hvor meget, afgjøres i tilfælde af tvist af den i § 19 omhandlede kommission. Saalænge det ikke er afgjort, at den paabegyndte beskjæftigelse bringer skadede indtægt, oppebæres erstatningen for et tidsrum svarende til det, for hvilket erstatningsbeløbet er anvendt paa nævnte maade, blot med $^3/_4$ af den tilkjendte erstatning. 12 juni. Nr. 4.

§ 27. Findes en forsikringspligtig bedrift at frembyde særlig fare for de i samme beskjæftigede arbeidere, kan forsikringsindretningen foranledige undersøgt paa stedet enten ved de i fabriktilsynsloven anordnede tilsynsmyndigheder eller ved særlig dertil befuldmægtigede, hvorvidt og i tilfælde hvorledes faren lader sig forebygge. Kan faren ikke forebygges, eller efterkommes ikke de af forsikringsindretningen i saa henseende stillede fordringer, er denne berettiget til at henføre bedriften under en høiere fareklasse, eller, hvis den allerede staar i eller er opflyttet til høieste fareklasse, at forhøie dens præmiesats yderligere indtil det 3-dobbelte. Denne afgjørelse kan indankes for den i § 19 omhandlede kommission.

§ 28. I hver kommune skal der af kommunestyret beskikkes en eller, dersom forsikringsindretningen finder det nødvendigt, flere tilsynsmænd for forsikringsindretningen.

De ansættes paa 3 maaneders gjensidig opsigelse. De beskikkede tilsynsmænds navne og bopæl bliver behørig at bekjendtgjøre. Kommunernes ordførere og viceordførere kan ikke være tilsynsmænd.

Tilsynsmændene har, hver inden sit distrikt, at varetage forsikringsindretningens tarv og forøvrigt at gaa denne tilhaande overensstemmende med, hvad der ved nærværende lov eller ved særlig instruks bliver anordnet.

De nyder for sit arbeide en passende godtgjørelse, der fastsættes af kommunestyret og udredes med en halvpart af kommunekassen og en halvpart af forsikringsindretningen som en del af udgifterne ved dennes bestyrelse. Kommunen er ansvarlig for de dem betroede oppebørsler, men kan for disse kræve behørig sikkerhed stillet.

§ 40. Den i § 19 omhandlede kommission har ved siden af sit der samt i §§ 1, 6, 13, 14, 15, 21, 26 og 27 nævnte hverv tillige paa forlangende af vedkommende myndighed at give raad og betænkning med hensyn til anliggender, der vedkommer arbeiderforsikringen.

Kommissionens medlemmer tilkommer betaling for sine møder samt i tilfælde af reiser skyds- og kostgodtgjørelse efter et af kongen fastsat regulativ.

Thi har Vi o. s. v.

12 juni. Nr. 5. **Lov***)[1] indeholdende forandringer i lovene om formandskaber af 14de januar 1837 med senere ændrings- og tillægslove.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de juni dette aar, saalydende:

I.

§ 9 i lov om formandskaber paa landet skal herefter lyde saaledes:

Amtmænd, sorenskrivere, fogder og lensmænd kan ikke være formænd i sit distrikt, amtmanden heller ikke repræsentant. Formand maa ei heller den være, der har regnskab at aflægge for de kommunen tilhørende kasser. Tilsynsmand ved rigsforsikringsanstalten kan ikke være ordfører eller viceordfører.

II.

§ 9 i lov om formandskaber i byerne skal herefter lyde saaledes:

Embeds-, ombuds- og bestillingsmænd, som har regnskab at aflægge for de kommunen tilhørende kasser, kan ikke være formænd, kommunens overøvrigheds- og magistratspersoner kan hverken være formænd eller repræsentanter. Tilsynsmand ved rigsforsikringsanstalten kan ikke være ordfører eller viceordfører.

De valgte formænds og repræsentanters ombudstid er tre aar. Den, der har gjort tjeneste i tre aar, kan undslaa sig for at modtage valg for de tre næste. Enhver, som er over 60 aar, kan ligeledes undslaa sig for at modtage valg.

Thi har Vi o. s. v.

12 juni. Nr. 6. **Lov***)[2] om adgang til at erhverve skog, bergverk eller vandfald.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 9de juni dette aar, saalydende:

Eiendomsret eller brugsret til skog, bergverk eller vandfald her i riget kan indtil videre ikke uden tilladelse, meddelt af kongen, erhverves af fremmed statsborger eller af selskab, hvis medlemmer ikke alle er personlig ansvarlige.

Saadan tilladelse kan dog ikke meddeles selskab, medmindre bestyrelsen har sit sæde i Norge.

---

*) Bekjendtgj. 14de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 24.

[1]) Se indst. O. nr. 91 (1905—06). St.tid., forh. i ot. side 1027; i lgt. s. 395.

[2]) Se ot. prp. nr. 19 (1905—06); indst. O. XII. St.tid., forh. i ot. side 894—999; i lgt. s. 359—380.

Lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller brugsret over grund her i riget af 9de juni 1903 §§ 4—7 finder tilsvarende anvendelse. 12 juni. Nr. 6.

Denne lov træder ikraft straks og bliver ikke gjældende længer end indtil 1ste april 1907. Midlertidig lov om adgang til at erhverve vandfald her i riget af 7de april 1906 ophæves.

Thi har Vi o. s. v.

Jagtregler*) for Starheim bygdealmenning i Eid herred, nordre Bergenhus amt, approberede af landbrugsdepartementet den 12te juni 1906. 12 juni.

§ 1. I Starheims bygdealmenning skal jagt og fangst — jagt efter hjort undtagen — være tilladt for enhver fast beboer paa eiendom, som har brugs- eller eiendomsret i almenningen. For andre end disse kan jagtret erholdes mod løsning af jagtkort. Jagtkortet, der skal lyde paa navn, kan ikke overdrages og gjælder enten for kalenderaaret eller for visse bestemte jagtdage. Jagtkortet løses mod forskudsvis erlæggelse af følgende afgift: For jagtkort, som gjælder kalenderaaret, kr. 10,00 — ti kroner — og for jagtkort, som gjælder visse bestemte dage, kr. 1,00 — en krone — for hver dag, kortet gjælder. For jagtkort for udlændinger, naar det gjælder kalenderaaret, kr. 25,00 — fem og tyve kroner — og naar det gjælder visse bestemte dage, kr. 4,00 — fire kroner — for hver dag, kortet gjælder. Afgiften bliver at tage til indtægt for almenningskassen.

§ 2. Almenningsbestyrelsen bestemmer for hvert aar, om noget jagtkort eller hvormange saadanne der skal udstedes, og kan disse erholdes ved henvendelse til almenningsbestyrelsens formand.

§ 3. Jagtkortet maa under jagten eller fangsten medføres og inden jagtomraadet forevises, naarsomhelst det af nogen forlanges.

§ 4. Retten til jagt efter de hjorte, som det i henhold til jagtloven maatte blive tilladt aarlig at fælde i almenningen, bortsættes for hvert aar af almenningsbestyrelsen ved anbud efter forudgaaende fornøden bekjendtgjørelse.

Skriftlig legitimation for jægeren udfærdiges af almenningsbestyrelsens formand.

§ 5. Overtrædelse af disse regler straffes efter den almindelige borgerlige straffelovs § 339.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Tromsø amt angaaende en indkommen forespørgsel om, hvorledes et formandskab, ved hvis udkaarelse forholdstalsvalg har været benyttet, bliver at supplere, naar en formand i 13 juni.

*) Bekjendtgj. 16de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 25.

13 juni. valgperioden dør eller fraflytter komunen. Ianledning heraf meddeler departementet, at i saa tilfælde bør 1ste suppleant for den partigruppe, hvortil vedkommende formand hørte, indtræde som fast eller midlertidig formand (jfr. indredepartementets i Lovtidenden indtagne skrivelse af 13de september 1893). Bliver vedkommende gruppe derved helt uden suppleant eller antallet af gruppens gjenværende suppleanter, som hver rykker en plads op i rækken, utilstrækkeligt for behovet, bliver en ny fast eller midlertidig suppleant at udkaare ved almindeligt flertalsvalg, hvorved man antages at være ubundet af partigrupper.

14 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved approbation i henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa den af herredsstyret for Karasjok herred i Finmarkens amt under 13de december 1905 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhedsvæsenet inden herredet, dog med enkelte forandringer.

14 juni. **Den norske regjerings resolution****), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa en af Hamar bystyre i møder den 12te december 1905 og 29de mai 1906 vedtagen tillægsbestemmelse til lovens § 52, forsaavidt nævnte by angaar.

14 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Vardø, at der indtil videre tillades opført træbygninger overensstemmende med lovens § 3, passus 2, i de dele af byen, der er beliggende udenfor en grænselinje, trukket saaledes:

Fra moloen paa n.o.-siden af Nordre Vaag gjennem Strandgaden indtil Holmbogaden, hvis sydside derpaa følges i østlig retning til krydset af nordre Langgade, derefter gaar grænsen i sydlig retning langs nordre og søndre Langgade, til denne krydser Præstegaden, hvorefter grænsen følger denne i vestlig retning og skjærer tversover Kristian den 4des gade ved matr.-no. 35 hen til n.v. hjørne af matr.-no. 115. Grænsen følger derefter en ret linie i forlængelse af matr.-no. 115's nordside ud i sjøen, videre i vestlig retning langs bunden af Søndre Vaag indtil en ret linje, trukket fra sjøen langs n.o. side af

*) Bekjendtgj. 16de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 25.
**) Bekjendtgj. 16de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 25, hvor bestemmelsen er indtagen.

matr.-no. 195 og følger derpaa denne linje indtil søndre Brodtkorbs gade; derefter gaar grænsen i n.o. retning langs sidstnævnte gade og krydser Fæstningsgaden ved n.v. hjørne af matr.-no. 149, følger derefter samme retning til nordre Brodtkorbs gade og følger denne til almenningen nord for matr.-no. 63 og gaar langs denne almenning i øst ud til sjøen. Grænsen følger derefter bunden af Nordre Vaag tilbage til udgangspunktet. 14 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af frøken Sofie Sivertsen ved testamente af 27de september 1895 oprettede „Sofie Sivertsens legat" for værdige trængende i Levanger by og paa de for dette legat under 2den mars 1906 udarbeidede statuter. 14 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det ved gavebrev af 7de december 1905 fra venner af afdøde lærer Thomas Arneson Ellestad Berg oprettede „Lærer Ellestad Bergs legat" for skolebørn i Gol herred og paa de for dette legat under 20de april 1906 udfærdigede statuter. 14 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved i henhold til § 5 i lov af 11te juni 1906 indeholdende forandringer i og tillæg til postloven af 12te mai 1888 med tillægslove af 6te juli 1892 og 9de juni 1903 bestemmes, at portofriheden for lokalpostforsendelser i landdistrikter, hvor ombæring finder sted, kun skal gjælde almindelige brevpostforsendelser af vægt til og med 125 gram. 14 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved der meddeles approbation paa den i aarsmøde den 18de april 1906 vedtagne forandring i § 4 i de ved høieste resolution af 3die juli 1900 approberede love for Ytre Holmedals gjensidige brandforsikringsforening („Brandtrygdarlag"), saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 14 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved i medhold af lov af 3die mai 1873 § 1, sammenholdt med lovene af 3die mars 1860, 26de mai 1866 og 31te mai 1890, indeholdende tillæg til og forandringer i lovene om den almindelige brandforsikringsindretning for bygninger fra 1ste januar 1906 at regne og indtil videre tilstaaes en nedsættelse i brandkontingenten med 20 % af de i nævnte indretnings kjøbstad-afdeling forsikrede bygninger inden de strøg af Østre Aker, som paa et fremlagt kart, dat. 21de januar 1905, bilag 14 (A. 3) er overlagt med grøn farve paa fastlandet, nemlig Bækkelaget, Nordstrand og Ljan samt desuden Ormøen. 14 juni.

14 juni. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Trondhjems stiftsdirektion, hvori departementet i anledning af en forespørgsel fra en sogneprest udtaler, at det ansees utvilsomt, at en kirkesanger har at forrette ved alle gudstjenester, som er eller bliver besluttet afholdt i den kirke, ved hvilken han er ansat (kfr. N. L. 2—15—3). Han tilkommer saaledes ikke nogen særskilt godtgjørelse for at forrette ved det forøgede antal gudstjenester, som bliver en følge af ansættelse af en prest til i menigheden.

14 juni. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand, hvori der paa foranledning udtales den mening, at en lærer eller lærerinde, der uden nærmere angivelse er ansat ved „N. N. folkeskole", maa være forpligtet til efter skolestyrets bestemmelse ogsaa at overtage undervisning ved de folkeskoler, som ved en byudvidelse indlemmes i byen. (Jfr. dept.s i Lovtid. indtagne skr. af 8de novbr. 1895).

14 juni. **Cirkulære***) fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvori meddeles, at de i cirk. no. $^{22}/_{1906}$ omhandlede billedkort med skriftlige meddelelser paa forsiden godkjendes som brevkort ogsaa af postvæsenet i Kapkolonien og de portugisiske kolonier,

samt henledes opmerksomheden paa, at de omhandlede billedkort, bestemte til andre lande end de i dette og tidligere cirkulærer opregnede, antagelig af bestemmelseslandets postvæsen vil blive behandlede som utilstrækkelig betalte breve. — Herpaa bedes publikums opmerksomhed saavidt gjørligt henledet. Derimod bliver disse forsendelser overensstemmende med forskriften i cirkulære no. 16 ikke at sætte i porto af det norske postvæsen.

15 juni. **Skrivelse** fra justitsdepartementet til amtmanden i Nordre Trondhjems amt, hvorved der i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at det ved høieste resolution af 28de april 1876 oprettede Lierne jordmoderdistrikt omfattende Lierne herred i Nordre Trondhjems amt deles i to distrikter, nemlig:

1. Nordli jordmoderdistrikt omfattende Nordli sogn.
2. Sørli jordmoderdistrikt omfattende Sørli sogn.

Delingen træder i kraft fra den tid, særskilt jordmoder ansættes i det nye distrikt. — — —

Det bemerkes, at medicinaldirektøren, hvem sagen har været forelagt, har udtalt, i anledning af, at begge de ved delingen fremkomne distrikter, og specielt Sørli, bliver temme-

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

lig smaa, at det vilde vistnok kunne hidføre nogen forbedring af indtægterne for den vordende jordmoder i Sørli, hvis den derværende hjælpevaksinatør kunde formaaes til at frasige sig vaksinationen, saa denne kunde overdrages jordmoderen. 15 juni.

Herpaa henledes amtmandens og vedkommende distriktslæges opmerksomhed.

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i Tromsø amt, hvorved der i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at Torsken jordmoderdistrikt omfattende Torsken herred i Tromsø amt deles i to distrikter saaledes, at den del af herredet, der ligger søndenfor Leiknæset, kommer til at udgjøre et eget distrikt under navn af »Søndre Torsken jordmoderdistrikt«. 15 juni.

Delingen træder i kraft fra den tid, særskilt jordmoder ansættes i det nye distrikt. — — —

Det forudsættes, at det ved delingen opstaaede 2det distrikt vil faa navn af »Nordre Torsken jordmoderdistrikt«.

Skrivelse fra handelsdepartementet til amtmanden i Nedenes amt, hvorved der i anledning af en indkommen forespørgsel fra magistraten i Arendal meddeles, at det med amtmanden antager, at den af ligningskommissionen i medhold af § 28, 3 i lov om salg og skjænkning af brændevin m. v. af 17de mai 1904 foretagne paaligning af afgifter for indskrænkede rettigheder til skjænkning af øl og vin er endelig og altsaa ikke kan paaklages til lignings- og overligningskommission. 15 juni.

Rundskrivelse fra justitsdepartementet til samtlige amtmænd. 16 juni.

Under 2den juni sidstl. er der udfærdiget en lov om adgang for stemmeberettigede, som er udenfor riget, til at deltage i stortingsvalg, der ophæver lov om samme emne af 5te juni 1897 med tillægslov af 9de mai 1903. Den nye lov, som er indtaget i Lovtidendens 1ste afdeling nr. 21 for iaar, er bestemt at skulle træde i kraft straks.

Idet departementet henleder opmerksomheden herpaa, skal man til underretning for vedkommende mandtalsførere og valgstyrer meddele følgende angaaende forskrifterne i den nye lov:

Medens retten til at stemme fra udenlandsk sted efter den ophævede lov var afhængig af, at vælgeren paa valgets afholdelsestid ikke havde været fraværende fra riget over 36 maaneder, er nu enhver saadan tidsbegrænsning bortfaldt for den, som ved stemmeseddelens afgivelse tilhører besætning paa norsk fartøi, medens fristen for andre vælgere er forlænget til 48 maaneder (§ 1 første og sidste led samt § 5 sidste led).

Hvad stemmeseddelen angaar, var efter den ældre lov fristen for seddelens afgivelse 3 maaneder eller for dem, der

16 juni. fra Norge farer paa Ishavet med norsk fartøi, 5 maaneder før valget. Der er nu for alle udenrigsværende vælgere sat en bestemt dag som tidligste tidspunkt for stemmeseddelens afgivelse, nemlig 1ste mars i valgaaret (§ 1 andet led).

Om hvorledes stemmeseddelen skal lyde, indeholdes bestemmelserne i den nye lovs § 2, jfr. § 3. Som meddelt i departementets rundskrivelse af 2den april sidstl., afsnit IV, er ved den nye almindelige mandtalslov af 29de mars d. a. adgangen til at stemme paa partiliste uden at nævne personer ophævet for dem, som under valgtinget opholder sig i riget. For udenrigsværende vælgere er imidlertid denne adgang bibeholdt, — hvad enten de afgiver stemme før afreisen fra riget eller fra udenrigsk sted —, og som følge deraf er regler svarende til dem, der indeholdtes i den forrige mandtalslov og da gjaldt alle stemmeberettigede, nu indtaget i loven af 2den juni sidstl. De nye regler om adgang til at stemme paa partiliste er, tildels som følge af den nye valgordning med enmandskredse og direkte valg, noget forskjellige fra de tidligere. Man henleder særlig opmerksomheden paa følgende:

Partiet, der gjennem sit hovedstyre skal gjøre anmeldelse til „vedkommende" departement, hvilket nu som før er justitsdepartementet, maa derhos, forat der skal være adgang til at stemme paa partiliste, senest den 14de dag før valget have sendt de forskjellige valgstyrer i valgkredsen den partiliste, som er opstillet for kredsen (§ 2 bogstav b). Partilisten maa, hvor valgkredsen bestaar af flere valgsogne, lyde paa de samme personer; følgen af, at partiet til de forskjellige valgstyrer i en valgkreds har indsendt partiliste, som lyder paa forskjellige personer, er den, at de alle bliver ugyldige (§ 3 sidste led).

I forbindelse med, at der saaledes, ogsaa hvor en valgkreds omfatter flere valgsogne, er forudsat en fælles partiorganisation for hele valgkredsen, er det videre bestemt, at partilisten skal være underskrevet af partistyret for valgkredsen. Hvis saadant ikke findes, underskrives listen — som tidligere bestemt — af partiets hovedstyre eller den, som dette har bemyndiget dertil.

Der skal i partilisten sondres mellem stortingsmand og varamand; er dette ikke udtrykkelig gjort, betragtes den først opførte som stortingsmand, den anden som varamand. Lyder listen paa flere eller færre end to personer, er den ugyldig (§ 3 andet led).

Nogen bestemmelse svarende til den i den tidligere mandtalslov indeholdte om, at valgstyret uopholdelig skal kundgjøre en indsendt partiliste, indeholdes ikke i den nye lov, og saadan kundgjørelse bliver derfor ikke at foretage.

Hvis partilisten, hvor valgkredsen bestaar af flere valgsogne,

ikke er sendt alle valgstyrer i kredsen, bliver den dog gyldig 16 juni.
i de valgsogne, hvortil den er sendt (§ 2 bogstav b).

Med hensyn til en opstillet partilistes gyldighed i tilfælde af omvalg henvises til § 3 fjerde led.

Angaaende fremgangsmaaden ved afgivelse af stemme har den nye lov indført en væsentlig lettelse og forenkling. I denne henseende merkes først og fremst, at afgivelse af stemmeseddel før afreisen fra riget nu skal ske under iagttagelse af de forskrifter, som gjælder om indsendelse af stemmeseddel fra indenrigs fraværende vælgere (§ 4). Vælgeren maa altsaa ikke i dette tilfælde som tidligere skaffe sig noget legitimationsdokument — mandtalspas eller sjøfartsdokument —, idet den tidligere paabudne medvirkning af notarius publicus eller indrulleringsbetjent her i riget ved forfaldsanmeldelsens indsendelse falder bort, og det hvad enten vælgeren tilhører besætning paa norsk fartøi eller ikke.

For vælgere, som vil afgive stemmeseddel fra udenrigsk sted, gjælder derimod som før, at de maa erhverve legitimationsdokument, nemlig mandtalspas; istedetfor saadant kan for den, der ved stemmeseddelens afgivelse tilhører besætning paa norsk fartøi, ligesom tidligere træde sjøfartsbog (sjøfarts-annotationspatent) eller certifikat som skibsfører, styrmand eller maskinist. Medens skemaet for mandtalspas før var fastsat i loven, er det i den nye lov overladt til kongen at fastsætte det. I henhold hertil er der ved kongelig resolution af 2den juni sidstl. samtidig med den nye lovs udfærdigelse fastsat et skema for mandtalspas, der er overensstemmende med det tidligere, alene med de formelle forandringer, som er en følge af den nye valglovgivning. Skemaet er indtaget i Lovtidendens 1ste afdeling nr. 22 for iaar. Mandtalsførerne vil ved henvendelse til departementet erholde sig tilstillet flere blanketter til mandtalspas, hvis deres beholdning er sluppet op. Ved udfyldningen af blanketter af det ældre oplag bliver selvfølgelig at iagttage, at teksten ændres overensstemmende med det nu fastsatte skema.

For de vælgeres vedkommende, for hvilke der under ophold i udlandet vil kunne blive spørgsmaal om at afgive stemme under benyttelse af sjøfartsdokument, maa der nu som før i mandtallet indtages oplysninger sigtende til at skaffe legitimation for vedkommendes identitet. I saa henseende henvises til departementets i Lovtidendens 2den afdeling indtagne rundskrivelse til amtmændene af 16de mai 1903, 4de, 5te, 6te og 7de led (regnet helt fra begyndelsen), idet hvad her er anført, fremdeles bliver at befølge af mandtalsførerne.

Medens saaledes for vælgere, som vil afgive stemmeseddel fra udenrigsk sted, kravet paa legitimationsdokument er bibeholdt, er imidlertid selve fremgangsmaaden ved stemmeseddelens af-

16 juni. givelse ogsaa for disse vælgere betydelig forenklet. Navnlig merkes, at den tidligere foreskrevne særskilte valgforretning under skibsførerens ledelse, naar vælgeren tilhører besætning paa norsk fartøi, nu er bortfaldt. Om fremgangsmaaden henvises til den nye lovs §§ 6 og 7. Det særegne, der skal iagttages af vælgere, som afgiver stemme i udlandet, bestaar — som det sees — deri, at de under fremvisning af mandtalspas eller sjøfartsdokument skal underskrive følgebrevet (forfaldsanmeldelsen) i overvær af en norsk konsul eller af et norsk fartøis fører (hvilken sidste skal tilkalde en af besætningen som vidne) eller af en notarius publicus paa det fremmede sted. Vælgeren har i alle tilfælde frit valg mellem, hvilken af disse han vil henvende sig til. Istedetfor skibsfører kan styrmand benyttes. Skibsfører eller styrmand er dog kun pligtig til at medvirke ved stemmegivning af skibets besætning eller passagerer. Efterat følgebrevet er underskrevet af vælgeren, bliver det af den, i hvis overvær dette er skeet, at paaføre de i § 7, a, b og c, omhandlede bevidnelser, hvorefter vælgeren i vedkommendes overvær lægger følgebrevet og den konvolut, hvori stemmeseddelen er lagt, ind i et omslag og tillukker dette. Foruden valgstyrets adresse skal paa omslaget skrives, at det indeholder stemmeseddel, hvorhos tilføies vælgerens navn og adresse paa hjemstedet den 1ste juni i valgaaret. Den tidligere paabudne særskilte oversendelsesskrivelse fra konsul eller skibsfører er saaledes bortfaldt.

I den nye lovs § 10 indeholdes en bestemmelse om, hvorledes der skal gaaes frem efter gjennemgaaelsen af forfaldsanmeldelserne i de valgsogne, hvor der er adgang til at stemme paa partiliste, og hvor der til valgtinget er indkommet forfaldsanmeldelse fra udenrigs fraværende vælgere. Man henleder særlig valgstyrernes opmerksomhed herpaa.

Med hensyn til den nye lov bemerkes forøvrigt, at loven har tilsigtet alene at optage de bestemmelser, som gjælder særskilt for udenrigsværende, men iøvrigt indskrænket sig til en henvisning til den almindelige mandtalslov, se § 13.

Endelig merkes bestemmelserne i § 14, hvorefter de mandtalspas, som er udstedte i henhold til loven af 5te juni 1897 (med tillægslov af 9de mai 1903), beholder sin gyldighed, samt at det samme gjælder de stemmesedler, som under iagttagelse af forskrifterne i nævnte lov allerede er afgivne eller inden 3 maaneder efter den nye lovs ikrafttræden maatte blive afgivne.

16 juni. **Takster***) for private engagements- og fæstekontorer i Trondhjem, vedtagne af Trondhjems kommunestyre

*) Bekjendtgj. 19de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 26.

3die mai 1906 og approberede af amtmanden i Søndre Trondhjems amt 16de juni 1906. 16 juni.

A. For forhyring af sjøfolk:
For hvert forhyret mandskab . . . . . kr. 3,00
hvoraf kr. 2,00 af forhyreren (reder eller skipper) og kr. 1,00 af mandskabet.

B. For engagement af tyende, arbeidere og haandverkslærlinge:
1. Indskrivningspenge:
Af en tjenestesøgende . . . . . » 0,25
» » husbonde . . . . . » 0,75
2. Godtgjørelse for engagement:
Af den tjenestesøgende . . . . . » 1,00
» husbonden . . . . . » 2,00

C. For engagement af butikjomfruer, kassererske, husjomfruer, handelsbetjente, kontorister, haandverkssvende og lignende i privat bedrift:
1. Indskrivningspenge:
Af en tjenestesøgende . . . . . » 1,00
» » husbonde . . . . . » 2,00
2. Godtgjørelse for engagement:
Af den tjenestesøgende . . . . . kr. 2,00
» husbonden . . . . . » 3,00

I den fastsatte godtgjørelse er iberegnet mellemmandens udlæg til avertissementer m. v.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af forstmester A. T. Gløersen ved testamente af 21de oktober 1903 oprettede „Fru Rachel Gløersens legat til bedste for det norske hedningemissionsselskab" og paa den af nævnte missionsselskabs hovedbestyrelse under 12te mars 1906 for legatet udarbeidede fundats, dog med en enkelt forandring. 18 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa det af Ole Jørgensen Blindheim ved gavebrev af 10de august 1905 oprettede „Ole Andreas Jørgensen Blindheim og hustru Ragnhild Sevrine Marie Nilsdatter Aakres legat" til bedste for trængende i Harams herred og paa de for dette legat under 10de februar 1906 udarbeidede statuter. 18 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved den paa Røros bosatte politiassistent ved Uttrøndelagen politimesterembede fra 20de juli d. a. antages til bestyrer af Røros hjælpefængsel. 18 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved stortingets beslutning af 11te juni d. a. angaaende bevilgning af udgifter 18 juni.

18 juni. ved offentlige kontorer for arbeidsformidling befales taget tilfølge.*)

18 juni. **Den norske regjerings resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Harstad kommunestyre i møde den 28de mai 1906 besluttede forandring i reguleringen af Tordenskjolds gade og tilstødende gader i Harstad.

18 juni. **Kongelig kundgjørelse****) angaaende indkomstskat til statskassen i budgetaaret fra 1ste april 1906 til 31te mars 1907.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: Saasom stortinget under 12te juni d. a. har fattet saadan beslutning angaaende indkomstskat til statskassen i budgetaaret fra 1ste april 1906 til 31te mars 1907:

§ 1. For budgetterminen fra 1ste april 1906 til 31te mars 1907 erlægges skat til staten efter følgende regler:

A. Af indtægt erlægges:
   a. to af hundrede af, hvad indtægtens skatbare beløb, bestemt efter nedenstaaende regler, udgjør indtil kr. 4 000,00;
   b. tre af hundrede af, hvad indtægtens skatbare beløb udgjør over kr. 4 000,00 indtil kr. 7 000,00;
   c. fire af hundrede af, hvad indtægtens skatbare beløb udgjør over kr. 7 000,00 indtil kr. 10 000,00;
   d. fem af hundrede af, hvad indtægtens skatbare beløb udgjør over kr. 10 000,00.

B. Af formue erlægges en trediedel krone af tusend. Det ved beregningen udkomne tal afrundes med det nærmeste med 10 øre delelige beløb.

§ 2. Enhver, der er bosat eller har eiendom eller næringsdrift i riget, er med de undtagelser, som følger af nedenstaaende regler, pligtig til at svare skat til staten af sin formue og indtægt.

Ligeledes er den, som ikke har bopæl i riget, men nyder løn eller pension af den norske stat, skattepligtig af den indtægt, han saaledes oppebærer. Af diplomatiske og konsulære embedsmænds lønninger bliver skat dog kun at erlægge i den udstrækning, som af kongen med stortingets samtykke bestemmes.

§ 3. Med hensyn til stedet for skatskrivningen gjælder følgende bestemmelser:

a. I regelen skatlægges enhver skattepligtig i det skattedi-

---

*) Se ot. prp. nr. 12 (1905—06); indst. S nr. 152. St.tid. side 2656. For budgetterminen bevilgedes kr. 7000,00 til udgifter ved offentlige kontorer for arbeidsformidling.

**) Bekjendtgj. 19de juni i Lovtidende 1ste afd. nr. 26.

strikt, hvor han har fast bopæl ved udgangen af september 18 juni.
maaned i skatteaaret.

b. Unavngivne interessentskaber og indretninger, der driver nogen virksomhed, som kaster indtægt af sig, betragtes som skattepligtige personer og lignes i skat paa det sted, hvor bestyrelsen har sit sæde. For unavngivne interessentskaber, der driver skibsrederi, kommer denne bestemmelse, forsaavidt deres skibsrederi angaar, kun til anvendelse paa den del af interessentskabskapitalen, som tilhører stedets indvaanere eller udlændinger.

c. Personer, som ikke har fast bopæl her i riget, eller udenlandske selskaber skatlægges i det distrikt, hvor eiendommen er beliggende eller virksomheden foregaar, af sin formue i og indtægt af samme. Har nogen, der af den norske stat oppebærer løn eller pension, hvoraf han er skattepligtig, taget ophold i udlandet, skatskrives han i Kristiania skattedistrikt.

d. Opstaar der tvist om, i hvilket distrikt en person skal skatskrives, afgjøres sagen af vedkommende regjeringsdepartement.

e. Naar nogen er ilignet statsskat i et andet distrikt end det, hvor skatskrivningen efter foranstaaende regler rettelig skulde ske, kan han ikke forlange sig fritaget for skattens erlæggelse, medmindre den paagjældende formue eller indtægt tillige er ilignet statsskat i det rette distrikt. Derimod kan han i saadant tilfælde ved henvendelse til vedkommende regjeringsdepartement kræve skatten omberegnet, hvis den godtgjøres at være fremkommet ved feilagtige ligningsansættelser eller af andre grunde at være urigtig.

§ 4. Fritagelse for skat gjælder i samme udstrækning som for formues- og indtægtsskat til kommunen bestemt ved landskattelovens §§ 25 og 26, byskattelovens §§ 17 og 18, dog saaledes, at milde stiftelsers formue og indtægt i sin helhed er fritaget for statsskatten.

§ 5. Den mindste aarlige antagne indtægt, der inddrages under beskatning, er kr. 1 000,00. Skattepligtige, der efter § 8 intet skattefrit fradrag gives, bliver dog at iligne skat, naar indtægten udgjør mindst kr. 400,00.

§ 6. Ved ansættelse til skat henføres de skattepligtige efter det antal personer, som de foruden sig selv og egtefælle har at forsørge, til 4 klasser, saaledes at:

1ste klasse omfatter dem, der ikke har nogen at forsørge;
2den klasse dem, der har 1—3 personer at forsørge;
3die klasse dem, der har 4—6 personer at forsørge;
4de klasse dem, der har 7 eller flere personer at forsørge.

De personer, der i nævnte henseende bliver at medregne, er den skattepligtiges børn — egne eller antagne —, forældre,

18 juni. søskende og andre beslegtede og besvogrede, forsaavidt de erkjendes at have billigt krav paa forsørgelse af den skattepligtige og derhos af ham virkelig forsørges.

Unavngivne interessentskaber og deslige indretninger henføres til første klasse.

§ 7. I enhver af de i § 6 nævnte klasser skal et vist beløb af den skattepligtiges indtægt være skattefrit.

Den skatbare del af indtægten ansættes efter følgende tabel:

Antagen indtægt.	Skatbar indtægt.			
	I 1ste klasse.	I 2den klasse.	I 3die klasse.	I 4de klasse.
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1 000,00	400,00	220,00	120,00	60,00
1 100,00	500,00	280,00	180,00	80,00
1 200,00	600,00	360,00	240,00	140,00
1 300,00	700,00	440,00	300,00	200,00
1 400,00	800,00	520,00	360,00	260,00
1 500,00	900,00	600,00	420,00	320,00
1 600,00	1 000,00	680,00	480,00	380,00
1 700,00	1 100,00	760,00	560,00	440,00
1 800,00	1 200,00	840,00	640,00	500,00
1 900,00	1 300,00	920,00	720,00	560,00
2 000,00	1 400,00	1 000,00	800,00	620,00
2 100,00	1 500,00	1 100,00	880,00	680,00
2 200,00	1 600,00	1 200,00	960,00	760,00
2 300,00	1 700,00	1 300,00	1 040,00	840,00
2 400,00	1 800,00	1 400,00	1 120,00	920,00
2 500,00	1 900,00	1 500,00	1 200,00	1 000,00
2 600,00	2 000,00	1 600,00	1 280,00	1 080,00
2 700,00	2 100,00	1 700,00	1 360,00	1 160,00
2 800,00	2 200,00	1 800,00	1 440,00	1 240,00
2 900,00	2 300,00	1 900,00	1 520,00	1 320,00
3 000,00	2 400,00	2 000,00	1 600,00	1 400,00
3 100,00	2 500,00	2 100,00	1 700,00	1 480,00
3 200,00	2 600,00	2 200,00	1 800,00	1 560,00
3 300,00	2 700,00	2 300,00	1 900,00	1 640,00
3 400,00	2 800,00	2 400,00	2 000,00	1 720,00
3 500,00	2 900,00	2 500,00	2 100,00	1 800,00
3 600,00	3 000,00	2 600,00	2 200,00	1 880,00
3 700,00	3 100,00	2 700,00	2 300,00	1 960,00
3 800,00	3 200,00	2 800,00	2 400,00	2 040,00
3 900,00	3 300,00	2 900,00	2 500,00	2 120,00
4 000,00	3 400,00	3 000,00	2 600,00	2 200,00

Af enhver høiere indtægt er det skattefrie beløb i 1ste klasse kr. 600,00, i 2den klasse kr. 1 000,00, i 3die klasse kr. 1 400,00 og i 4de klasse kr. 1 800,00. 18 juni.

Svarer en skattepligtigs indtægt ikke til et af de i tabellen opførte tal, bliver den at henføre til det nærmeste af disse. Indtægter over kr. 4 000,00 afrundes til nærmeste med 100 delelige tal.

Falder indtægtssummen midt mellem to tal, henføres den til det laveste.

§ 8. Personer, som ikke har fast bopæl her i riget, saavelsom udenlandske interessentskaber, gives intet skattefrit fradrag. Dog bliver reglerne i § 7 at befølge ved skatlæggelse af personer, der som følge af sin stilling i den norske stats tjeneste har maattet tage ophold i udlandet.

Naar intet skattefrit fradrag gives, afrundes indtægten til det nærmeste med 100 delelige tal. Falder indtægtssummen midt mellem to saadanne tal, henføres den til det laveste.

§ 9. Af samtlige formuer fra og med kr. 1 000,00 beregnes skat til staten, forsaavidt ikke skatyderens indtægt ifølge bestemmelsen i foranstaaende § 5 er for liden til, at han deraf skal svare skat.

§ 10. Iøvrigt bliver skatten at udligne efter bestemmelserne i gjældende lov om skat paa indtægt og formue til stat og kommune.

Saa vil Vi herved befale denne stortingets beslutning bragt i udøvelse.

Den norske regjerings resolution, hvorved kontortiden ved Narviks toldsted for maanederne mars—oktober i henhold til § 1 i lov af 17de juni 1869 angaaende forandringer i toldlovgivningen indtil videre fastsættes til fra kl. 9 form. til kl. 1 efterm. og fra kl. 3 til kl. 6 efterm. istedetfor den ved kongelig resolution af 15de juni 1901 for de nævnte maaneder bestemte tid fra kl. 8 til kl. 12 form. og fra kl. 2 til kl. 6 efterm. 18 juni.

Rundskrivelse fra justitsdepartementet til amtmændene. 19 juni.

Ved kongelig resolution af 2den juni sidstleden er lov af samme dato, indeholdende forandringer i lovgivningen om akkordforhandling og konkurs, bestemt at skulle træde i kraft 1ste juli førstkommende, hvorhos dette departement i henhold til nævnte lovs afsnit III post I er bemyndiget til at udfærdige regler om de indberetninger, som skifteretterne har at afgive til departementet angaaende konkursboer og akkordforhandlingsboer.

Med hensyn til ankesagers afgjørelse under overgangstiden er det videre ved nævnte resolution bestemt, at de spørgsmaal, som ved begjæring, fremsat inden lovens ikrafttræden, er blevet

19 juni. undergivet prøvelse af overstyret for konkursvæsenet, bliver at behandle og afgjøre af dette, ogsaa om prøvelsen først kan tilendebringes efter nævnte tidspunkt.

I henhold til den ovennævnte bemyndigelse har departementet under dags dato bestemt, at de hidtil paabudte indberetninger og meddelelser til overstyret for konkursvæsen efter nævnte lovs ikrafttræden bliver uden forandringer at afgive til dette departement. Forsaavidt angaar de i departementets rundskrivelse af 30te april 1900 omhandlede meddelelser og indberetninger, der bliver at indsende direkte til dedartementets 1ste civilkontor, er det dog tilstrækkeligt, at der af samme tilstilles departementet én gjenpart.

Hvilket herved meddeles til underretning og videre kundgjørelse for skifteforvalterne inden amtmandens embedsdistrikt, idet disse derhos bedes anmodet om at give vedkommende bestyrere, medlemmer af akkordstyret og øvrige paagjældende fornøden meddelelse om ovennævnte bestemmelser.

19 juni. **Cirkulære** fra finans- og tolddepartementet til amtmændene.

Det er departementet forebragt, at endel banker hævder den forstaaelse af vekselstempelloven af 17de mars 1902, at *a vista* med flere slags veksler, betalbare i udlandet, som af dem trækkes paa deres udenlandske forbindelser, ikke skulde være stempelpligtige, idet saadanne veksler ikke antages at omfattes af bestemmelsen i lovens § 1 om, at stempelafgift bliver at erlægge af veksler, som er betalbare eller bringes i omløb her i riget.

Departementet finder i denne anledning at burde udtale, at forsaavidt veksler som de omhandlede stilles til indenlandsk ordre, maa de i lovens forstand antages at være bragte i omløb her i riget og saaledes at være stempelpligtige efter ovennævnte lovparagraf.

Forsaavidt ikke vekslen tidligere skulde være bleven stempelpligtig ved af acceptanten at være tilbageleveret (§ 4), indtræder isaafald stempelpligten, overensstemmende med lovens § 3, i det øieblik trassenten giver dokumentet fra sig til den efter samme berettigede. En veksel udstedt til egen ordre vil dog i det nævnte tilfælde først blive stempelpligtig, naar den med paategnet endossement overleveres den efter samme berettigede.

Departementet skal bede de i amtmandens embedsdistrikt værende banker — saavel sparebanker som privatbanker — gjort bekjendt med indholdet af nærværende rundskrivelse.

19 juni. **Skrivelse** fra finans- og tolddepartet til udenrigsdepartementet, hvorved der i anledning af en forespørgsel fra Uruguays generalkonsul hersteds om, hvorvidt og i tilfælde i hvilken udstrækning der tilstaaes fremmede magters konsuler

i Norge nogen toldfrihed for møbler, personlige effekter og artikler til eget forbrug, samt hvorvidt konsulerne er fritagne for skatter og afgifter, meddeles, at der i den omspurgte henseende gjælder forskjellige regler for udsendte konsuler (*consules missi*) og valgte konsuler (*consules electi*). For de førstnævntes vedkommende har departementet i skrivelse til toldkammeret i Kristiania af 15de mai 1901 udtalt, at garderobe- og bohavegjenstande, som indføres af og til brug for dem og de til dem knyttede fremmede tjenestemænd (vicekonsuler og sekretærer) saavelsom for de under deres og deres tjenestemænds forsorg staaende hustruer og børn, bør indgaa toldfrit, naar der ved toldklareringen fremlægges en erklæring fra vedkommende konsul om, at gjenstandene har den anførte bestemmelse. I skrivelse til samme toldkammer af 15de juni s. a. er derhos udtalt, at den saaledes tilstaaede toldfrihed for garderobegjenstande m. v. antages tillige at omfatte uforarbeidede tøier, der indføres til den omhandlede brug. 19 juni.

Valgte konsuler maa derimod erlægge told af de af dem indførte effekter i lighed med rigets øvrige undersaatter. Dog bemerkes, at gjenstande, bestemte for selve embedet — ikke til indehaverens private brug —, saasom flag, vaabenskjold, tryksager, bøger og lignende kontorrekvisita, ved departementets cirkulære til toldkamrene af 29de mai 1897 er beordret udleveret toldfrit, naar der ved toldklareringen fremlægges en erklæring fra vedkommende konsulat om, at varerne er bestemte til brug for samme. Denne bestemmelse gjælder alle konsulater.

Hvad skatter og afgifter angaar, bemerkes, at fremmede magters konsuler er fritagne for formues- og indtægtsskat til stat og kommune, undtagen forsaavidt de her i riget har nogen deres stilling som saadan uvedkommende virksomhed, næring eller indtægt, jfr. landsskattelovens § 25, byskattelovens § 17 og statsskatkundgjørelsens § 4.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Hamar, hvorved departementet antager, at N. N., som har underkastet sig lærerprøvens 1ste del i 1904 og den theoretiske del af 2den afdeling i 1905, i henhold til lærerskolelovens § 23, sidste led har adgang til nu at fremstille sig til prøven i praktisk lærerdygtighed. Den omstændighed, at han iaar er rejiceret ved 2den afdelings theoretiske prøve, hvortil han for anden gang havde fremstillet sig, antages nemlig ikke at have nogen indflydelse paa den af vedkommende bestaaede fuldstændige theoretiske lærerprøve (jfr. departementets skrivelse af 9de februar sidstl.). 21 juni.

Skrivelse fra handelsdepartementet til byskriveren i Bergen, hvorved der i anledning af en indsendt skrivelse fra 2 overrets- 1 juni.

21 juni. sagførere angaaende beregning af gebyr i henhold til skibsregisterlovens § 36, kfr. § 32, for indrykkelse i kundgjørelsestidenden af en enkelt bekjendtgjørelse om forandring i flere partrederiers sammensætning — idet der for parter i forskjellige fartøier er udstedt skjøde under et — meddeles, at departementet er enig i den af byskriveren trufne afgjørelse, hvorefter det statskassen tilkommende gebyr bliver at beregne med kr. 0,50 for hvert enkelt partrederi, i hvis sammensætning forandring er foregaaet.

21 juni. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til amtmanden i Akershus amt i anledning af en forespørgsel, om en handelsborger f. eks. af Kristiania kan holde vareauktion og underhaandssalg f. eks. i Aas uden at løse handelsbrev i herredet. Forespørgselen sees at være foranlediget ved en i en avis fremkommet meddelelse om, at departementet paa foranledning har udtalt, at forbudet i lov om handelen af 8de august 1842 § 6 mod at have mere end et udsalgssted ikke antages at være overtraadt ved, at en handelsborger udenfor sit butiklokale lader bortauktionere varer, som ikke er gjenstand for frihandel — uanseet om han under auktionen holder sit sædvanlige udsalgssted lukket eller ikke.

I denne anledning anmodes amtmanden om at meddele vedkommende, at departementets omhandlede udtalelse selvfølgelig alene vedkommer saadanne auktioner, som en handelsborger lader afholde paa sit hjemsted (jfr. lov af 8de august 1842 § 26).

21 juni. **Skrivelse***) til udenrigsdepartementet fra det schweiziske forbundsraad, hvorefter republiken Columbia den 7 juni har tilkjendegivet sin tilslutning til den i Genf den 22de august 1864 afsluttede konvention angaaende forbedring af saarede militæres pleie i felt.

22 juni. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Tromsø stiftsdirektion, hvori departementet paa foranledning bl. a. udtaler, at bestemmelsen i lov om kirker og kirkegaarde af 3dje august 1897 § 37, 1ste led ikke antages at medføre nogen pligt for en kommune til at aabne adgang til fæste af særskilte gravsteder paa menighedens kirkegaard.

23 juni. **Den norske regjerings resolution**, hvorved der til minde om begivenhederne den 7de juni 1905 præges en medalje for stortingets og regjeringens daværende medlemmer, hvilken medalje udføres i forgyldt sølv overensstemmende med et udkast og forsynes med baand i orlogs- og handelsflagets farver, samt at de dermed forbundne udgifter udredes af de til

*) Bekjendtgj. 3die august i Overensk. nr. 5.

tilfældige og uforudseede udgifter i almindelighed for terminen 1906—07 bevilgede midler. 23 juni.

Kongelig resolution, hvorved der under generalkonsulatet i Yokohama oprettes følgende konsulater, ulønnede og uden kontorbidrag: 23 juni.

i Kobe med distrikt omfattende præfekturerne Tayama, Ishihawa, Fuhui, Shiga, Menje, Nara, Wakayama, Hiago, Fottori, Okoyama, Schimane, Kagavo, Tokushima, Kochi, Ehime samt byerne Osaka og Kioto,

og i Nagasaki med distrikt omfattende præfekturerne Nagasaki, Saga, Kumamoto, Miyazaki, Kagoshima og Okunawa.

Kongelig resolution, hvorved der i Alexandria oprettes et generalkonsulat, ulønnet og uden kontorbidrag, med distrikt omfattende Ægypten. 23 juni.

Kongelig resolution, hvorved der i Helsingfors oprettes et ulønnet konsulat med distrikt omfattende storfyrstendømmet Finland og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 1500,00, der bliver at udrede af den „til disposition til kontorbidrag" givne bevilgning. 23 juni.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet norsk konsulat i Luksemburg med distrikt omfattende storhertugdømmet Luksemburg. 23 juni.

Kongelig resolution, hvorved udenrigsministeren bemyndiges til, indtil instruktion for gesandtskaberne er udfærdiget, at tilstaa diplomatiske tjenestemænd tjenestefrihed, gesandter i indtil 3 maaneder og øvrige tjenestemænd i indtil 2 maaneder aarlig. 23 juni.

Kongelig resolution, hvorved er bestemt: 23 juni.

1. At en international overenskomst grundet paa de principer, som er udtryt i den efter Brysselerkonferencen under 20de september 1902 undertegnede slutningsprotokol, om indførelse af ensartede regler for tilberedelse af de sterkt virkende medikamenter og ensartede betegnelser for disse med tilhørende undertegningsprotokol overensstemmende med et fremlagt udkast, med de i en skrivelse fra den belgiske udenrigsminister af 12te juli 1906 omhandlede ændringer i undertegningsprotokollen, bliver at undertegne for Norges vedkommende.
2. — — — — — — — — — — — — — — — — —

Skrivelse fra sjøfartskontoret til tilsynsmændene. 25 juni.

I henhold til § 8 litra g i de ved kongelig resolution af 1ste mai 1906 fastsatte forskrifter angaaende redningsredskaber paa norske skibe godkjendes herved indtil videre

25 juni. Engelhardts klapbaad (Engehardts collapsible lifeboat) til anvendelse som erstatning for de i de nævnte forskrifter omhandlede baade og lignende paa følgende nærmere betingelser:

1. Kubikindholdet af Engelhardts klapbaad beregnes som foreskrevet i forskrifternes § 9 for almindelige baade, idet som dybde bliver at betragte baadens dybde i udfoldet tilstand, maalt fra indsiden af den ydre bund. Ved baade med træbund maa i henhold hertil fradrages 2 cm. $^3/_4$ " for bundens tykkelse og ved baade med jernbund intet.
2. Ved beregning af det antal personer, Engelhardts klapbaad kan optage, regnes 0,226 m.^{3} (3 kubikfod eng.) for hver person.
3. Paa lasteskibe kan indtil halvparten af de foreskrevne baade erstattes af Engelhardts klapbaade.

   Paa passager- og emigrantskibe kan indtil halvparten af de under davider foreskrevne baade og alle øvrige baade, flaader etc. erstattes af Engelhardts klapbaade.

   Det tilstedes dog ikke paa grund heraf at føre baad af ringere størrelse end de i forskrifternes § 9 fastsatte minima eller paa grund heraf at føre mindre end 2 livbaade (eller i tilfælde baade med flydemidler eller almindelige baade) under davider, 1 paa hver side*).
4. Paa passager- og emigrantskibe tillades 2 Engelhardts baade anbragt paa hinanden under samme par davider, dersom dette er nødvendigt af hensyn til pladsen. Forøvrigt tillades paa disse skibe indtil 4 Engelhardts baade anbragt paa hverandre, dersom dette er nødvendigt af hensyn til pladsen.
5. Engelhardts baade skal være udrustet saaledes, som forskrifterne paabyder for de respektive baade, for hvilke de tjener som erstatning. Dog fritages de for at føre mast, seil og ror.

Sjøfartskontoret forbeholder sig ret til naarsomhelst uden varsel at tilbagekalde denne godkjendelse, dog ikke med virkning for allerede anskaffede baade.

27 juni. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtmanden i Kristians amt, hvori antages, at en sparebank indgaar under bestemmelsen i landsskattelovens § 42, tredje passus, og at dens indtægt saaledes bliver at ansætte til det beløb, som næringen aar om andet kan formodes at give.

28 juni. **Cirkulære** fra udenrigsdepartementet til de norske konsulater i sjøhavnene angaaende ophævelse af skibsførernes

*) Altsaa kan blot de skibe, som under davider maa føre flere end 2 baade, føre Engelhardts baade under davider.

pligt til at tilstille konsulaterne afgangsopgave. Nyt skema til ankomstopgave: 28 juni.

Ved kongelig resolution af 24de april d. a. er det bestemt, at den i medfør af lov af 20de december 1902 § 1, 2det punktum, ved kongelig resolution af 17de oktober 1903 paalagte forpligtelse for skibsførere til i havn, hvor konsulat (vicekonsulat) er oprettet, ogsaa ved skibets afgang at tilstille konsulen en skriftlig opgave vedrørende skibet og dets forhold, skal ophøre fra og med den 1ste mai d. a.

I henhold til den departementet ved ovennævnte lov tillagte bemyndigelse har dette derhos bestemt, at den opgave af lignende art, der ifølge samme lov snarest mulig og senest inden 48 timer efter skibets ankomst af skibsføreren bliver at tilstille konsulen, for fremtiden skal udfærdiges overensstemmende med nedenstaaende ændrede skema.

Jeg tillader mig herved at anmode konsulatet om fremtidig ved disse ankomstopgavers indlevering at gjøre sig bekjendt med deres indhold, særskilt forsaavidt angaar mulige anførsler i rubrikerne vedrørende mandskabets formindskelse under den forløbne reise samt under dennes løb muligens indtruffen sjøulykke. I henhold til, hvad der i disse henseender maatte være anført i opgaven, bør De i tilfælde drage omsorg for, at der af vedkommende skibsfører bliver afgivet behørigt hyreopgjør for en omkommen eller paa grund af sygdom efterladt sjømand af fartøiets besætning eller aflagt tilbørlig sjøforklaring — efter derom gjældendende bestemmelser — angaaende en stedfunden sjøulykke.

Jeg vil ikke undlade at fæste konsulatets opmerksomhed paa, at det særlig af hensyn til konsulaternes tarv er paalagt skibsførerne i en dertil indrettet rubrik i det nye skema at opgive navnet paa fartøiets agent eller mægler paa stedet eller, saafremt ingen saadan haves, at angive, hvor fartøiet er beliggende.

De til konsulaterne indkomne ankomstopgaver vil som hidtil (for vicekonsulaternes vedkommende ved formidling af de respektive overordnede konsulater) blive ved hver maaneds udgang direkte at tilstille departementet for handel, sjøfart og industri (sjøfartskontoret). Det bør herunder iagttages, at forsendelsen ikke sker i lukket konvolut som brev, men i omslag paategnet forretningspapirer (*Commercial papers — Papiers d'affaires*).

Det paaligger skibsførerne eller deres rederier at holde fartøierne forsynet med de fornødne skemaer, hvilke vil være at erholde i boghandelen her i landet. Da der imidlertid maa paaregnes at ville hengaa nogen tid, inden skibene fra hjemlandet kan faa sig tilstillet det nødvendige antal nye skemaer,

28 juni. vil det ældre skema til ankomstopgave i paavente heraf foreløbig kunne tillades benyttet, dog ikke udover 3 maaneder fra dato.

Opgave ved ankomst.

Til

det norske konsulat i .....

$\frac{\text{Damp}}{\text{seil}}$skib ..... Reg. ton $\frac{\text{brutto}}{\text{netto}}$.....

Kjendingssignal .....

Hjemsted: ..... Best. reder .....

Ankom fra ..... den 190

for[1])

Ladningens (eller ballastens) art ....., mængde .....

Mandskabet ved reisens begyndelse udgjorde foruden føreren ..... mand paa dæk, ... i maskinen, ... i kabyssen, ... mand ialt.

Under reisen er besætningen blevet formindskes med (antallet) ..... mand paa grund af (aarsagen anføres, f. eks. sygdom, ulykkestilfælde):

Under reisen er indtruffet følgende sjøulykke:

Skibets agent eller mægler er:[2])

..... den 190

.....

fører.

28 juni. **Cirkulære** fra udenrigsdepartementet til amtmændene:

Ved kongelig resolution af 24de april d. a. er det bestemt, at den i medfør af lov af 20de december 1902 § 1, 2det punktum, ved kongelig resolution af 17de oktober 1903 paalagte forpligtelse for skibsførere til i havn, hvor konsulat (vicekonsulat) er oprettet, ogsaa ved skibets afgang at tilstille konsulen en skriftlig opgave vedrørende skibet og dets forhold, skal ophøre fra og med den 1ste mai d. a.

I henhold til den departementet ved ovennævnte lov tillagte bemyndigelse har dette derhos bestemt, at den opgave af lignende art, der ifølge samme lov snarest mulig og senest inden

---

[1]) at losse — atlaste del/hel ladning — ordre — havari — at klassificere — at reparere — bunkerkul.

[2]) saafremt ingen agent eller mægler haves, opgiv, hvor fartøiet er beliggende.

48 timer efter skibets ankomst af skibsføreren bliver at til- 28 juni.
stille konsulen, for fremtiden skal udfærdiges overensstemmende med et ændret skema (se foran).

Det paaligger skibsførerne eller deres rederier at holde fartøierne forsynet med de fornødne skemaer, hvilke vil være at erholde i boghandelen her i landet. Da der imidlertid maa paaregnes at ville hengaa nogen tid, inden skibene fra hjemlandet kan faa sig tilstillet det nødvendige antal nye skemaer, vil det ældre skema til ankomstopgave i paaventе heraf foreløbig kunne tillades benyttet, dog ikke udover 3 maaneder fra dato.

Med ovenstaaende tør jeg anmode amtmanden om paa hensigtsmæssigste maade at gjøre skibsredere og skibsførere inden amtet bekjendt.

Skrivelse fra handelsdepartementet angaaende autorisation 28 juni.
af kogebog for handelsmarinen.

Med hjemmel af § 1, punkt 2, i det ved den norske regjerings resolution af 24de november 1905 fastsatte kostreglement for handelsflaaden, bestemmes herved:

1. Registreringspligtige skibe i udenrigs fart skal fra 1ste oktober 1906 have ombord en af departementet for handel, sjøfart og industri autoriseret kogebog. For skibe, som ikke inden 1ste september 1906 har været i norsk havn, indtræder denne forpligtelse først 1 maaned efter ankomsten til en saadan, dog i intet tilfælde senere end 1ste januar 1907.
2. Som kogebog for den norske handelsflaade autoriseres: „Skibskokken". Kortfattet veiledning i madstel for norske handelsskibe af A. H. Andersen, stuertlærer og J. Reichborn-Kjennerud, sanitetskaptein.

Skrivelse fra handelsdepartementet angaaende autori- 29 juni.
sation af „Lægebog for sjømænd".

Med hjemmel af kongelig resolution angaaende medicinforsyning paa norske skibe af 21de juli 1894 § 1 autoriseres herved til brug paa norske fartøier: „Lægebog for sjømænd". Veiledning for skibsførere og styrmænd i sundheds- og sygepleie ombord i handelsskibe af V. Uchermann, professor. Syvende udgave. Forlagt af N. Aschehoug & Co. 1906.

Skrivelse fra handelsdepartementet til amtmanden i Brats- 29 juni.
berg amt, hvorved der i anledning af en indkommen forespørgsel fra politimesteren i Telemarken meddeles, at den af et herredsstyre til den indskrænkede skjænkeret for en indehaverske af et hotel knyttede betingelse, at øl og vin ikke maa sælges til bygdefolk fra Mo og de tilstødende bygder i Vinje, antages at være ulovlig (jfr lov af 17de mai 1904 §§ 18 og 19), og at saaledes den omstændighed, at rettigheds-

29 juni. haversken maatte skjænke øl eller vin til indvaanere af nævnte bygder, naar vedkommende er at anse som reisende, efter departementets mening hverken kan udsætte hende for strafansvar eller medføre rettighedens fortabelse. Forsaavidt den omhandlede betingelse ogsaa gjælder skydsgutter, er man med politimesteren tilbøielig til at antage, at disse ikke bør ansees som reisende i lovens forstand.

29 juni. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til amtmanden i Lister og Mandals amt i anledning af en forespørgsel fra magistraten i Farsund om lovligheden af en hidtil stedfunden ordning af skjænkningen af øl og vin i Farsund, hvorefter det der bestaaende øl- og vinsamlag af bystyret har været meddelt en almindelig skjænkeret for et skjænkested samt desuden to bevillinger til indskrænket ret; disse to sidste rettigheder har samlaget derefter overdraget til byens hoteller, idet dettes bestyrelse til bevillingerne bl. a. har knyttet den betingelse, at vedkommende hotelvært skal kjøbe det øl, som forbruges, af samlaget til visse bestemte priser. Magistraten sees at være i tvil, om der kan tilstaaes et samlag ved siden af dets almindelige skjænkeret en eller flere bevillinger til indskrænket rettighed. Departementet skal i denne anledning meddele, at der antages ikke at være noget til hinder for, at et øl- og vinsamlag i henhold til en af bystyret i medhold af § 23 i lov om salg og skjænkning af brændevin m. v. af 17de mai 1904 meddelt skjænkebevilling af magistrat og formandskab kan tilstaaes indskrænkede skjænkerettigheder i et af samme bestemt antal, og at bestyrelsen af saadan rettighed kan overlades til en hotelvært. Departementet er enigt med stiftamtmanden i, at bystyrets beslutning af 1ste dennes, hvorved bystyret har tiltaget sig den magistrat og formandskab ved loven givne myndighed til at fastsætte skjænkestedernes antal, ikke kan approberes. Derimod finder man det tvilsomt, hvorvidt en indskrænket skjænkerettighed af samlaget kan overlades en hotelvært paa den af magistraten omhandlede maade. Efter departementets mening maa rettigheden udøves for samlagets egen regning ved en bestyrer, hvis valg bliver at godkjende af magistrat og formandskab.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved der i henhold til lov om diplomat- og konsulatvæsenet af 12te juni 1906 § 7 fastsættes følgende nærmere forskrifter angaaende egteskabsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemand:

I.

Der bliver ved egteskabsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemand at gaa frem efter den ved kongelig reso-

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27.

lution af 10de oktober 1863 for egteskabsstiftelse mellem ikke- 30 juni.
kristne m. fl. og ved høieste resolution af 12te januar 1892 for egteskabsstiftelse mellem dissentere m. fl. anordnede formular.

II.

§ 1. Naar egteskab stiftes ved diplomatisk eller konsulær tjenestemand, skal kundgjørelse om egteskabet gaa forud. Fritagelse for kundgjørelse kan dog indvilges af justitsdepartementet.

Kundgjørelsen udfærdiges og besørges, mod erlæggelse af de dermed forbundne nødvendige udgifter, bekjendtgjort af vedkommende til egteskabsstiftelse berettigede tjenestemand, hvis medvirken er begjæret, efterat han først har forvisset sig om, at de efter lovgivningen gjældende betingelser for egteskabsstiftelsen og nødvendige legitimationer er tilstede.

Kundgjørelsen skal angive sig som kundgjørelse om egteskab og indeholde brudefolkenes fulde navn, borgerlige stand, bopæl samt i tilfælde deres sidste hjemsted i Norge med tilføiende om, at de agter at indtræde i egteskab med hinanden.

§ 2. Har nogen af dem, som skal indtræde i egteskab, forladt Norge i løbet af det sidste aar, før kundgjørelse begjæres, bliver kundgjørelsen ved udenrigsdepartementets foranstaltning at indrykke én gang i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

Har nogen af parterne, naar kundgjørelsen begjæres, forladt Norge for mere end 1 aar siden, kundgjøres egteskabet af vedkommende tjenestemand paa den maade, som paa stedet (parternes bosted eller opholdssted) er vedtaget for offentlige kundgjørelser. Har isaafald nogen af parterne opholdt sig størstedelen af det sidste aar paa et andet fremmed sted, bliver egteskabet paa tilsvarende maade at kundgjøre paa dette sted.

§ 3. Mellem kundgjørelsen her i riget og egteskabsstiftelsen skal der hengaa mindst 1 uge.

Hvor lang tid der mindst skal hengaa mellem kundgjørelse udenfor Norge og egteskabsstiftelsen, bestemmes af den tjenestemand, som udfærdiger kundgjørelsen.

Hengaar der mere end 6 maaneder efter den dag, da egteskabsstiftelsen efter lovlig kundgjørelse kunde været foretaget, uden at egteskab er indgaaet, er ny kundgjørelse nødvendig.

§ 4. Forbud mod egteskabsstiftelsen nedlægges hos den tjenestemand, som har udfærdiget kundgjørelsen.

Den norske regjerings resolution*), hvorved den af 30 juni.
Harstad kommunestyre den 28de mai d. a. fattede beslutning

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27, hvor forandringen er indtagen.

30 juni. om forandring af den ved kongelig resolution af 28de juni 1902 og den norske regjerings resolution af 10de august 1905 stadfæstede lukningsvedtægt for udsalgssteder i Harstad ladested, Tromsø amt, stadfæstes i henhold til lov om lukningstid for udsalgssteder af 31te mai 1900 som gjældende indtil videre.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Asker herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Asker herred i Akershus amt.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Nesodden herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Nesodden herred i Akershus amt.

30 juni. **Den norske regjerings resolution****), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Larviks formænd og repræsentanter under 26de mars 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte kjøbstad angaaende salg af tobak til børn m. v.

30 juni. **Den norske regjerings resolution****), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Moss herreds formænd og repræsentanter under 14de juni 1906 fattet de beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

30 juni. **Den norske regjerings resolution****), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Vardø bys formænd og repræsentanter under 17de april 1906 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte by angaaende salg af tobak til børn m. v.

30 juni. **Den norske regjerings resolution****), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Skiens formænd og repræsentanter under 9de mai 1906 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte kjøbstad angaaende salg af tobak til børn m. v.

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27.
**) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27, hvor vedtægten er indtagen.

Den norske regjerings resolution*), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Balsfjorden herred, Tromsø amt, under 17de april 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte herred angaaende salg af tobak til børn m. v. 30 juni.

Den norske regjerings resolution*), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Gjøviks bys formænd og repræsentanter under 19de april 1906 fattes de beslutning til vedtægt for nævnte by angaaende salg af tobak til børn m. v. 30 juni.

Den norske regjerings resolution*), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Bergen bys formænd og repræsentanter under 30te april 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte by angaaende salg af tobak til børn m. v. 30 juni.

Den norske regjerings resolution*), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Trondhjem bys formænd og repræsentanter under 3die mai 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte by angaaende salg af tobak til børn m. v. 30 juni.

Den norske regjerings resolution*), hvorved i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Vestnes herred, Romsdals amt, under 28de mars 1906 fattet beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v. 30 juni.

Den norske regjerings resolution**), hvorved approbation i henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa den af herredsstyret for Nes herred i Buskerud amt under 12te mai 1906 fattede beslutning om forandring i og tillæg til de for den inden nævnte herred beliggende saakaldte Nesby, ved kongelig resolution af 19de januar 1878 approberede sundhedsforskrifter, dog med en enkelt forandring. 30 juni.

---

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27, hvor vedtægten er indtagen.

**) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid 1ste afd. nr. 27, hvor forandringen er indtagen.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved i henhold til lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893 § 25, jfr. lov af 14de mars 1905, bestemmes, at fra den tid, da veianlægget inden Vikør fra Teigeelven til forbi gaarden Li overtages til vedligehold af amtet, skal det i tidsrummet 1ste juni—15de september i skydsruten Trængereide—Tysse—Norheimsund i søndre Bergenhus amt være forbudt andre end skydsanstalterne samt dem, som dertil har erholdt politiets tilladelse, at søge erhverv ved reisendes skydsbefordring.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved departementet for handel, sjøfart og industri bemyndiges til at udfærdige de i lov om arbeidsformidling af 12te juni 1906 § 1 omhandlede vedtægter om arbeidsanvisningskontorernes arbeidskreds og virksomhed.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved gjennemførelsen af bestemmelserne i lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighedskasser af 12te juni 1906 henlægges til departementet for handel, sjøfart og industri.

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved i medhold af § 55 i lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 meddeles stadfæstelse som gjældende indtil videre paa de af Aardals herredsstyre ved beslutning af 28de april 1906 vedtagne takster for benyttelse af Aardals dampskibsbrygge.

Denne beslutning er saalydende:

»For benyttelse af Aardals dampskibsbrygge betales bryggepengene saaledes:

a. Af passagerdampskibe i faste ruter 10 — ti — øre for hver passager, der reiser til eller fra Aardal.

Af passagerdampskibe, der ekstraordinært eller leilighedsvis benytter bryggen, betales det samme. For varer eller kreaturer, der befordres samtidig med passagerer, betales intet.

b. Af dampskibe, der benytter bryggen til ubestemte tider væsentlig kun for at udlosse eller indtage varer eller kreaturer, betales kr. 5,00 — fem — for hvert anløb.

c. Omhandlede bryggepenge opkræves ikke længere end til det fornødne beløb til dækkelse af, hvad bryggens opførelse kommer til at koste herredet, er indkommet.«

30 juni. **Den norske regjerings resolution***), hvorved

I. i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 med-

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27.

deles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Kristiansund, at der indtil videre tillades at opføre træbygninger overensstemmende med bestemmelserne i lovens § 3,2 i de af kommunestyret i møde den 5te april 1906 vedtagne strøg: 30 juni.

A. For Kirkelandet: „Fra punkt A (nordøstre hjørne af Arnesens pakhus m.-no. 6 i Vaagen) trækkes en ret linje i flugt med nævnte pakhus's gavlvæg i en længde af 48,8 m. til punkt B. Fra punkt B trækkes en ret linje i 326,8 meters længde til punkt C, paa søndre gadelinje af doktor Werrings gade. Fra punkt C trækkes en ret linje i 199 m. længde (doktor Werrings gade søndre linje) til punkt D, nemlig sydøstre gadehjørne til gadekrydset doktor Werrings gade og Langveien.

Fra punkt D trækkes en ret linje i 64,6 m. længde (Langveiens østre linje) til punkt E, nemlig sydøstre gadehjørne til gadekrydset Langveien og konsul Allans gade. Fra punkt E trækkes en ret linje i 116 m. længde (søndre linje af konsul Allans gade) til punkt F, nemlig sydøstre gadehjørne til krydset konsul Allans gade og kaptein Bødtkers gade.

Fra punkt F trækkes en ret linje i 510 m. længde (østre linje af kapt. Bødtkers gade) til punkt G, nemlig sydøstre gadehjørne til gadekrydset kapt. Bødtkers gade og Marstrands gade.

Fra punkt G trækkes en ret linje i 92 m. længde (østre linje af kaptein Bødtkers gade) til punkt H. Fra punkt H trækkes en ret linje i 170 m. længde (søndre linje af Knudtzons gade) til punkt J, der tillige ligger i en afstand fra sygehusets sydvestre hjørne af 21,6 m.

Fra punkt J trækkes en ret linje i 161 m. længde til punkt K ved søen yderst paa Sørholmen; denne linje gaar i flugt med vestre langvæg af tilbygget paa pakhus m.-no. 382.

Til ovenbeskrevne gadelinjer trækkes paralelle linjer i 20 m. afstand.

Fra punkt K gaar linjen langs søen (strandlinjen) til punkt A.

Terrænet indenfor de ovenbeskrevne linjer er paa kartet skrafferet med rød farve og bestemt for udelukkende murbebyggelse.

Knudtzonholmen, Devoldholmen og Kranholmen, hvilke henholdsvis er betegnede med L, M og N, er ligesaa bestemt for udelukkende murbebyggelse.

30 juni. B. For Indlandet: Fra punkt O, nemlig nordvestre hjørne af Kaien til m.-no. 337 a, trækkes en ret linje i 172 m. længde til punkt P; denne linje skal skjære nordvestre hjørne af Vaanegaarden m.-no. 358.

Fra punkt P trækkes en ret linje i 91,2 m. længde til punkt Q og perpendikulært paa linjen O—P; denne linje skal skjære sydvestre hjørne af m.-no. 675 b (folkeskolens gymnastiklokale).

Fra punkt Q trækkes en ret linje i 156 m. længde til punkt R; denne linjes forlængelse skal skjære sydøstre hjørne af Vaanegaarden m.-no. 426.

Fra punkt R trækkes en ret linje mod øst i 187 m. længde til punkt S, sydøstre hjørne af pakhus m.-no. 983.

Til ovenbeskrevne linjer trækkes paralelle linjer i 20 m. afstand.

Fra punkt S gaar linjen langs søen (strandlinjen) til punkt O. Terrænet indenfor de ovenbeskrevne linjer er paa kartet skrafferet med rød farve og bestemt for udelukkende murbebyggelse.

C. For Nordlandet: Fra punkt T, der skal ligge paa linjen a—b og 0,64 m. nordvestre hjørne af pakhuset m.-no 283, trækkes en ret linje 188,6 m. længde til punkt U.

Fra punkt U trækkes en ret linje i 220 m. længde til punkt V; dette punkt skal ligge paa Nygadens nordre linje i 114 m. afstand fra det tidligere bestemte sydøstre gadehjørne, der dannes af Nygadens nordre og Møregadens vestre gadelinje.

Fra punkt V trækkes en ret linje i 302 m. længde til punkt W ved søen i Nordsundet.

Mellem punkt W og nordvestre hjørne af pakhus m.-no. 1206 skal der være en afstand af 37,6 m. Til ovenbeskrevne gadelinjer trækkes paralelle linjer i 20 m. afstand.

Fra punkt W gaar linjen langs søen (strandlinjen) til punkt T. Terrænet indenfor de foran beskrevne linjer er paa kartet skrafferet med rød farve og bestemt for udelukkende murbebyggelse.

Paa alt af byens territorium, som ligger udenfor foran beskrevne grænselinjer paa Kirkelandet, Indlandet og Nordlandet samt desuden paa hele Gomalandet, Skorpen, Meløen, Teistholmen og Nordholmen tillades opført enetages trækbygninger som i § 3 i loven af 19de mai 1904 nærmere omhandlet" —

paa betingelse af, at den mellem disse strøg og de centrale bydele, beliggende paa et fremlagt kart med sorte linjer afgrænsede 20 m. brede grund (belte) til enhver tid forbliver ubebygget, samt at dette belte for Kirkelandets vedkommende i størst mulig udstrækning beplantes med løvtrær. 30 juni.

II. At der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Kristiansunds kommunestyre i ovennævnte møde vedtagne bestemmelse om indskrænkning fra 9 til 8 m. af den høide, hvortil murbygningen ifølge nævnte lovs § 20 uden hensyn til gadens bredde kan opføres.

Den norske regjerings resolution*), hvorved i medhold af lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 § 44 bestemmes, at raphøns skal være fredet det hele aar inden Kristians amt i et tidsrum af 5 aar, regnet fra 1ste januar 1906. 30 juni.

Den norske regjerings resolution**), hvorved i henhold til lov om pigtraads anvendelse til gjerde af 14de juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en beslutning, fattet under 14de juni 1906 af Nerstrands herredsstyre i Stavanger amt. 30 juni.

Den norske regjerings resolution**), hvorved i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 § 1 for et tidsrum af 5 aar fastsættes fiskefredningsbestemmelser for Etnedalens herred, Kristians amt. 30 juni.

Den norske regjerings resolution**), hvorved de af herredsstyret for Inderøens herred, Nordre Trondhjems amt, i møder den 8de juli 1905 og 10de mai 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse i henhold til lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 8 approberes som gjældende indtil videre. 30 juni.

Den norske regjerings resolution**), hvorved i medhold af lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 8 meddeles approbation, gjældende indtil videre, paa en af herredsstyret for Sparbuen herred, Nordre Trondhjems amt, i møde den 25de april 1906 vedtagne vedtægter mod skogenes ødelæggelse. 30 juni.

---

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27.
**) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27, hvor beslutningen er indtagen.

30 juni. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved det i møder den 26de mars 1904 og 26de mars 1906 vedtagne udkast til fællesflødningsregler for vestre Bjonvaselven, Buskerud amt, approberes i medhold af lov angaaende vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 § 59 som gjældende indtil videre.

30 juni. **Den norske regjerings resolution,** ved hvilken stortingets beslutning af 13de juni 1906**), hvorved samtykkes i, at den ved kongelig resolution af 10de mai 1906 fastsatte præmietarif tilligemed vedkommende bedrifters inddeling i fareklasser bliver gjældende for rigsforsikringsanstalten, befales taget tilfølge.

I.

4de fareklasse.

1. Porsellænsfabriker.
2. Terrakottafabriker.
3. Stentøi- og fayancefabriker.
4. Pottemagerier uden maskinel drift.
5. Guldvarefabriker, sølvvarefabriker.
6. Fabrikation af søm, spiger etc., uden motor.
7. Galvanoplastiske anstalter.
8. Skriftstøberier.
9. Fabrikation af instrumenter og apparater, uden motor (instrumentmagere).
10. Harmonium-, piano- og orgelfabriker, uden motor.
11. Kemisk smaaindustri (pudsepomade,skosmørelse,blæk o. l.), fabrikation af gasglødenet.
12 Parfümefabrikation, uden motor.
13. Trandamperier.
14. Uldvæverier (væverier alene), med motor.
15. Linvæverier (alene).
16. Sækkefabriker.
17. Baandvæverier, med motor.
18. Bomuldsvæverier (væverier alene), med motor.
19. Tvinding af strikkegarn (ikke spinderi).
20. Appreturanstalter, uden motor.
21. Possementvarefabriker.
22. Trikotvarefabriker (uden spinderi).
23. Fabrikation af knyttede varer (not, fiskegarn o.s.v.).
24. Fiskefluefabriker.
25. Bogbinderier, uden motor.
26. Sadelmagerverksteder, svøbefabriker.
27. Fabrikation af reiseeffekter m. m. af læder og lign.
28. Gummi- og guttaperkavarefabriker, uden motor.
29. Fabrikation af korte- og galanterivarer samt legetøi af træ, uden motor.
30. Kurvfletning, rør- og straavarefabriker.
31. Børstenbinderi, pensel- og kardefabriker (uden fabrikation af træemnet).
32. Tobaksfabriker.
33. Handskefabriker.
34. Hattefabriker.

*) Bekjendtgj. 4de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 27, hvor beslutningen er indtagen.

**) St.prp. nr. 96 (1905—06); indst. S. nr. 171. St.tid. side 2810.

35. Klædeskonfektion, systuer.
36. Linsømfabriker.
37. Slipsfabriker.
38. Bundtmagerier og pelsvarefabriker.
39. Knappefabriker.
40. Parasol- og paraplyfabriker (uden fabrikation af stokke).
41. Papirvarefabriker (konvoluter, poser etc.).
42. Nedlægning af gulvfliser, paalægning af gulvbeklædningsmasse, cementering af gulve, gaardsrum etc. (som selvstændig bedrift).
43. Bog- og stentrykkerier, fabrikation af lystryk og lysbilleder.
44. Spillekortfabriker.
45. Stempelfabriker.

5te fareklasse.

1. Kiselgurfabriker.
2. Verksteder for sagning, slipning og polering af sten, marmorvarefabriker.
3. Gibsvarefabriker.
4. Brændtorvfabriker (stiktorv).
5. Pottemagerier, med motor.
6. Glasverker.
7. Blikvarefabriker (jern og andre metaller), uden motor, inkl. dekorering m. m.
8. Naale-, hegte- og fiskekrogfabriker.
9. Metalstøberi, uden motor.
10. Fabrikation af instrumenter og apparater, med motor (instrumentmagere).
11. Urfabriker.
12. Apotek (med motor eller dampkjedel med tryk).
13. Nørebundtfabriker.
14. Vognfabriker (almindelige vogne), uden motor.
15. Lysstøberier, uden motor.
16. Sæbefabriker, uden motor. 30 juni.
17. Petroleumsbriketfabriker.
18. Parfümefabrikation, med motor.
19. Trankogerier og tranbrænderier.
20. Hampspinderier og reberbaner, uden motor.
21. Hamp-, jute- og linvarefabriker (spinderi, væveri og appretur), kokusmattefabriker.
22. Jutevæverier (alene).
23. Bomulds- og halvuldvarefabriker (spinderi, væveri og appretur), vatfabriker, gardinfabriker, møbelstof og teppefabriker.
24. Appreturanstalter, med motor.
25. Farverier, blegerier og tøitrykkerier, med motor eller dampkjedel med tryk; tøistamper.
26. Impregnering af tøier.
27. Trikotvarefabriker (med spinderi).
28. Bogbinderier, med motor.
29. Kartonvarefabriker og linjeranstalter o. l.
30. Korkeskjæring.
31. Ramme- og guldlistefabriker (ekskl. høvlingsarbeidet).
32. Bagerier.
33. Fabrikation af chokolade og kandiserede varer; sukkervarefabriker.
34. Fabrikation af animalske og vegetabilske konserver (ekskl. boksfabrikation); tilberedning af kjød- og fiskevarer, med motor.
35. Tørreanlæg for animalske og vegetabilske stoffe.
36. Kaffebrænderier, med motor.
37. Sennepsfabriker.
38. Margarin- og kunstsmørfabriker.

30 juni. 39. Malterier (alene).
40. Fabrikation af kondenseret melk (ekskl. boksfabrikation).
41. Fabrikation af mousserende vine, saftfabriker.
42. Skotøifabriker.
43. Regnklædefabriker.
44. Støvrensning.

6te fareklasse.

1. Traadstiftfabriker.
2. Fabrikation af jernskabe etc., uden motor.
3. Kjettingssmedjer.
4. Fabrikation af spiger, søm etc., med motor.
5. Fabrikation af skruer og nagler, med motor.
6. Smedjer, uden motor.
7. Hesteskosmedjer.
8. Hagelfabriker.
9. Trykning, prægning, stansning og presning af metal, uden motor.
10. Cementvarefabriker.
11. Slemning af kaolin, ler- og farvejord.
12. Mørtelfabriker.
13. Velocipedfabriker.
14. Bøssemagerverksteder og geværfabriker, med motor.
15. Fabrikation af telegraf- og telefonapparater uden installation.
16. Lampefabriker.
17. Piano-, harmonium- og orgelfabriker, med motor.
18. Fabrikation af guano og andre kunstgjødningsstoffe, uden motor.
19. Pudret- og desinfektionsanstalter samt renovation (ekskl. feining af gader og gaardsrum).
20. Lysstøberier, med motor.
21. Sæbefabriker, med motor.
22. Sæbefabriker, kombineret med parfümefabrikation, lysstøberi o. lign.
23. Torvkulfabriker.
24. Kunstuldfabriker (shoddy, mungo).
25. Uldvarefabriker (i almindelighed), spinderi, væveri og appretur.
26. Filtfabriker.
27. Seildugsfabriker (alene).
28. Drevfabriker, med motor.
29. Sand- og smergelpapirfabriker.
30. Tapetfabriker.
31. Voksdugfabriker.
32. Læderfabriker, beredning af skind, samt garverier med eller uden barkemølle og læderfarveri.
33. Fabrikation af drivremme, remfabriker.
34. Gummi- og guttaperkavarefabriker, med motor.
35. Træskjærerier, dreierverksteder, fabrikation af stokke etc., uden motor.
36. Modelsnedkerier, uden motor.
37. Fabrikation af persienner, rullegardiner, jalousier og markiser (inkl. opsætning).
38. Snedkerier uden motor; møbelfabrikation uden motor (alle arbeider under ét).
39. Kassefabriker, uden motor.
40. Meierier eller ysterier.
41. Kjæksfabriker.
42. Kaffesurrogatfabriker, med motor.
43. Edikkefabriker, uden motor.
44. Presgjærfabriker.
45. Fjærrensning, med motor.

46. Asfaltering (som selvstændig bedrift).
47. Marinen.

7de fareklasse.

1. Pakhus- og lagerarbeide (ekskl. indlastning og oplosning), speditionsforretning.
2. Jern- og staaltraadfabriker.
3. Metalstøberier, med motor.
4. Clichéfabriker.
5. Chamottefabriker, væsentlig haandformning, ekskl. lertag.
6. Teglverk, hovedsagelig haandformning.
7. Mekaniske verksteder, smaa, væsentlig reparationer af symaskiner, velocipeder, sportssager etc.
8. Vognfabriker (almindelige vogne), med motor.
9. Fabrikation af farvesager, sværtemøller, bridselmøller, kridtfabriker o. lign.
10. Isolerings- og gulvbeklædningsmasse, fabrikation af.
11. Fyrstikfabriker (alle arbeider under ét).
12. Destruktionsverk med udvinding af fedt, lim etc.
13. Limkogerier.
14. Fabrikation af guano og andre kunstgjødningsstoffe, med motor.
15. Uldspinderier.
16. Bomuldsspinderier.
17. Hampspinderier, fiskesnørefabriker, reberbaner og jutespinderier, med motor.
18. Bødkerverksteder og tøndefabriker, uden motor.
19. Fabrikation af korte- og galanterivarer, etuier, samt legetøi af træ, med motor.
20. Fabrikation af skoplug, med motor.
21. Møllebrug. 30 juni.
22. Krydderimøller (som selvstændig bedrift).
23. Edikkefabriker, med motor.
24. Fabrikation af kondenseret melk (inkl. boksfabrikation).
25. Almindelige og kemiske vaskerier.
26. Vedligehold af gader og veie (inkl. vinterveiarbeide og stenpukning).
27. Malerarbeide.
28. Glasmestere (bygningsarbeide).
29. Tapetserarbeide.
30. Rigstelefonen, rigstelegrafen.
31. Statens arbeider, ikke indgaaende under nogen af de for staten særskilt anførte titler.
32. Kristiania kommune.

8de fareklasse.

1. Frørenserier.
2. Jernbanedrift.
3. Elektrisk sporveisdrift (ekskl. elektricitetsverk).
4. Arbeide paa trælasttomter, hugstepladse (ekskl. lastning og losning af skib).
5. Kvarts- og feltspatmølle (ekskl. bruddet).
6. Kalkbrænderier (uden udvinding af raamaterialet).
7. Chamottevarefabriker, væsentlig maskinformning (ekskl. lertag). Magnesitverk (ekskl. bruddet).
8. Metalvarefabriker i almindelighed; gjørtlerier.
9. Jern- og staalstøberier med eller uden beslag- eller modelsnedkerverksted.
10. Jern- og staalvarefabriker, dørvrider- og laasefabriker.

30 juni.

11. Hammer-, økse- og verktøifabrikation, filhuggerier og filfabriker, skjærsliberier.
12. Fabrikation af jernskabe etc., med motor.
13. Smedjer, med motor.
14. Armatur for pumper, kjedler etc., fabriker med motor.
15. Gas-, kloak- og vandledningsartikler samt varmeapparater, fabrikation med eller uden indlægning.
16. Mekaniske verksteder (maskinverksted, støberi, modelverksted, kjedelverksted, broverksted, smedje etc.), alt arbeide under ét, inklusive montering.
17. Skibsverfter for træskibe, baad- og jægtebygning.
18. Vognfabriker (hoveds. jernbanevogne, alle arbeider underét).
19. Patentslip, doksætning (som selvstændig bedrift).
20. Fabrikation (med eller uden installation) af maskiner og apparater for elektrisk belysning og kraftoverførsel, med motor (bygning af længere ledninger for kraftoverførsel og lysanlæg beregnes særskilt).
21. Kemisk storindustri.
22. Elektrokemisk storindustri.
23. Karbidfabriker.
24. Lakfabriker, fernisfabriker, fabrikation af segllak og lakfarver.
25. Tørdestillation af træ og produkter deraf.
26. Gasverk, med eller uden gasledningsarbeider og lygtetænding.
27. Fabrikation af olje med biprodukter. Fabrikation af sildeolje og sildemel.
28. Linoleumfabriker.
29. Tagpapfabrik (impregnering).
30. Høvlerier, med eller uden tomtearbeide.
31. Læstefabriker og fabrikation af træskobunde.
32. Træbundskofabriker (inkl. læderarbeidet).
33. Fabrikation af animalske og vegetabilske konserver (inkl. boksfabrikation).
34. Slagterier, pølsefabriker, røgerier, med motor.
35. Potetesmel-, stivelse-, makkaroni- og sagofabriker etc.
36. Bryggerier, med eller uden tilhørende malterier.
37. Gas-, vand- og kloakledningsarbeider (ogsaa gravning) samt indlægning af varmeapparater.
38. Indlægning af elektrisk lys og kraft (smaa anlæg), ringeledninger og hustelefoner, fordelingsverk for elektrisk energi.
39. Armeen.

9de fareklasse.

1. Kul-, koks- og vedoplag, uden motor (eksklusive indlastning og oplosning).
2. Fabrikation af mølle-, bryne- og slibestene samt fileskiver.
3. Teglverk (hovedsagelig maskinformning).
4. Pukverk (alene), maskindrevet.
5. Vaskeri (opberedning).
6. Cementfabriker.
7. Fabrikation af torvstrø, torvmuld samt brændtorv (maskin- eller prestorv).
8. Blikvarefabriker (jern og andre metaller), med motor, inklusive dekorering m. m.

9. Trykning, prægning, stansning og presning af metal, med motor.
10. Rensning m. m. af kjedler og skibsbunde (som selvstændig bedrift).
11. Anlæg for udleie af drivkraft (damp).
12. Benmøller og benstamper.
13. Petroleumsraffinerier.
14. Elektricitetsverk, med eller uden ledningsarbeider og installation (bygning af længere ledninger for kraftoverførsel og lysanlæg beregnes særskilt).
15. Barkestamper og barkemøller.
16. Træuldfabriker (som selvstændig bedrift).
17. Smaa møllebrug i forbindelse med benmølle, barkemølle, tøistampe eller frørenseri og lign.
18. Træsliberier.
19. Pap- og papirfabriker.
20. Opgangssagbrug (store) med høvleri, inkl. tomtearbeidet, med eller uden stavskjæreri og kassebordfabrikation.
21. Dreierverksteder, træskjærerier, fabrikation af stokke etc., med motor.
22. Pindestolfabriker.
23. Hjulmagerverksteder, med motor.
24. Blokmagerverksteder, med motor.
25. Brændevinsbrænderier.
26. Likørfabriker og destillationer (uden brænderier).
27. Mineralvandfabriker.
28. Sporveisanlæg i oparbeidede gader og veie.
29. Bygningssmedarbeide.

10de fareklasse. 30 juni.

1. Tømmerfløtning, sopping og tømmerdeling.
2. Betjening og almindeligt vedligehold af kanaler og sluser.
3. Arbeide i pakhuse og lagere, med tilhørende indlastning og oplosning eller sjøværts transport.
4. Kul-, koks- og vedforretninger med motor til vedhugning m. m. (eksklusive indlastning og oplosning).
5. Udvinding, transport og lagring af is (eksklusive lastning af skib).
6. Skibsverfter for jern- og staalskibe (nybygning og reparationer, maskinverksted, støberi, modelverksted, kjedelverksted etc., alt arbeide under ét); opbrækning af skibe.
7. Cellulosefabriker.
8. Opgangssagbrug (store), inklusive tomtearbeidet, med eller uden stavskjæreri.
9. Bødkerverksteder og tøndefabriker, med motor.
10. Makadamisering af gader og veie (som selvstændig bedrift), med eller uden udvinding af materialiet.
11. Opsætning af markiser (som selvstændig bedrift).
12. Bygning af telegraf- og telefonlinjer samt ledninger for kraftoverførsel, lysanlæg og elektriske sporveie (som selvstændig bedrift).
13. Skogvæsenet.
14. Amts- og landskommuner.

30 juni.

15. Bykommuner (kjøbstæder og ladesteder med egen forvaltning), Kristiania undtagen.

11te fareklasse.

1. Arbeide paa trælasttomter og hugstepladse (inklusive lastning og losning af skib).
2. Kul-, koks- og vedoplag, uden motor, inklusive indlastning og oplosning.
3. Kobberverk (hyttedrift).
4. Montering af maskiner, akselledninger etc. (som selvstændig bedrift).
5. Modelsnedkeri, med motor.
6. Fabrikation af kassebord, eksklusive tomtearbeidet.

12te fareklasse.

1. Taugbanedrift.
2. Udvinding, transport og lagring af is (inklusive lastning af skib).
3. Kul-, koks- og vedforretninger, med motor, inklusive indlastning og oplosning.
4. Jernverk (hyttedrift).
5. Valseverk (som selvstændig bedrift).
6. Hammerverk (som selvstændig bedrift).
7. Mineralgruber med vaskeri.
8. Skiferbrud (tagskifer og heller).
9. Sand- og grustag (som selvstændig bedrift).
10. Pukverk med tilhørende stenbrud eller grustag.
11. Impregnering af træmaterialer.
12. Kassefabriker, med motor.
13. Møbelfabrikation, med motor.
14. Regulering af elve, aaer og bække; sænkning af sjøer, myrtapning etc.
15. Cement- og betonarbeider, støbning af fundamenter, hvælv etc. (som selvstændig bedrift).
16. Fundamentering, planerings- og jordarbeider (som selvstændig bedrift).
17. Oparbeidelse af gader.
18. Gibs- og stukkaturarbeide.
19. Bygningssnedkerarbeide.
20. Skorstensfeining.

13de fareklasse.

1. Smaa mølle- og sagbrug kombineret.
2. Stenbrud (inklusive tilhugning af gadekant og bygningssten).
3. Mineralgruber (feltspat, apatit etc.).
4. Malmgruber med vaskeri.
5. Lertag (som selvstændig bedrift).
6. Stenhugning (i verksteder, paa bygninger og tomter).
7. Kalkbrænderier (med udvinding af raamaterialet).
8. Sagbrug eller snedkerier, smaa, i forbindelse med benmølle, barkemølle, tøistampe eller frørenseri o. l.
9. Broarbeider (som selvstændig bedrift), nybygning og vedligehold.
10. Montering af jernkonstruktioner for bygninger etc. og i forbindelse dermed staaende arbeider (som selvstændig bedrift).
11. Finérskjærerier.
12. Smaa sagbrug, kombineret med høvleri (ikke flisehøvl).

13. Stavskjærerier (raa stav), inklusive tomtearbeidet.
14. Byggearbeider (opførelse og vedligehold af huse), alle arbeider under ét.
15. Statens fyr- og merkevæsen.
16. Statens byggearbeider, ikke indgaaende under de i tarifen særskilt anførte administrationsgrene.

14de fareklasse.

1. Dampskibsekspeditioner fra kai, brygge eller med udroing.
2. Stenbrud (alene).
3. Pukstenshugning, haandhugning (som selvstændig bedrift), med eller uden udtagning af stenen.
4. Malmgruber, med eller uden skeidning.
5. Sagbrug (smaa) og vedhuggeri med tilhørende tomtearbeide.
6. Murarbeide, med eller uden stilladsbygning.
7. Brandvern (inklusive tilhørende vandledningsarbeider og andre biarbeider).
8. Statens havnevæsen.
9. Statens kanalvæsen.
10. Statens veivæsen.

15de fareklasse.

1. Damptærskning, hakkelseskjærerier.
2. Indlastning og oplosning.
3. Eksplosive stoffe, fabrikation og haandtering af, herunder ogsaa fyrverkerisager, lunter o. lign.
4. Stavskjærerier (raa stav), eksklusive tomtearbeidet. 30 juni.
5. Snedkerier, med eller uden møbelfabrikation, med motor.
6. Tømmercirkelsagbrug med stationær motor, inklusive tomtearbeidet.
7. Opgangssagbrug (smaa), alt arbeide under ét.
8. Kanaler, sluser og damme (nyanlæg og større reparationer).
9. Demoleringsarbeider (som selvstændig bedrift).
10. Havnearbeider (derunder kai-, molo- og dokanlæg).
11. Anlæg af jernbaner (ogsaa elektriske).
12. Veibygning.
13. Statens jernbaneanlæg.

16de fareklasse.

1. Vedhuggerier med motor (eksklusive tomtearbeidet).
2. Tømmercirkelsagbrug med stationær motor, eksklusive tomtearbeidet.
3. Tømmercirkelsagbrug (flytbare), inklusive tomtearbeidet.
4. Tunnelbygning (som selvstændig bedrift).
5. Tagtækning.
6. Brøndbygning.
7. Tømmermandsarbeide; stilladsbygning (som selvstændig bedrift).
8. Bygningsblikkenslagerarbeide.
9. Opsætning, istandsættelse og nedtagning af lynafledere.
10. Dykkerarbeide og dermed forbundet bjergningsarbeide.

30 juni. II.

Præmiesatser:

Præmien bliver indtil videre at beregne med følgende præmiesatser af den udbetalte eller beregnede arbeidsfortjeneste:

For	4de	fareklasse	4 pro mille.
»	5te	—	6 —»—
»	6te	—	8 —»—
»	7de	—	10 —»—
»	8de	—	12 —»—
»	9de	—	14 —»—
»	10de	—	16 —»—
»	11te	—	18 —»—
»	12te	—	20 —»—
»	13de	—	24 —»—
»	14de	—	28 —»—
»	15de	—	32 —»—
»	16de	—	36 —»—

30 juni. **Den norske regjerings resolution,** hvorved er bestemt:

I. At det residerende kapellani ved Vor Frelsers menighed i Kristiania bliver at besætte paany ved kongelig konstitution.

II. Den kapellaniet tilliggende embedskapital og indløste og uindløste jordafgift samt den embedet tilkommende del af Kristiania domkapitels indtægter henlægges midlertidig til stiftsprovst- og sogneprestembedet ved Vor Frelsers menighed.

III. Det beløb, hvormed Vor Frelsers sognekalds indtægter overstiger 6000 kroner, stilles i henhold til den geistlige lønningslov af 14de juli 1897 § 32, sidste led, til stiftsprovstens disposition, for af ham at anvendes til aflønning af en personelkapellan.

30 juni. **Den norske regjerings resolution,** hvorved bestemmes:

I. Fra 1ste august 1906 at regne bliver der i Kraakstad prestegjæld under Øvre Borgesyssel provsti i Kristiania stift at ansætte en kaldskapellan, som tillægges følgende indtægter:

a) Som lønsbidrag af Kraakstad herredskommune og sognepresten i Kraakstad henholdsvis kr. 800,00 og kr. 500,00 aarlig — at udbetale med en fjerdedel hvert kvartal, og

b) i henhold til lov om salg af det overflødige af embedsgaarde af 14de juni 1882 § 14, sidste punktum, et bidrag af prestegaardsfondet paa kr. 500,00 aarlig.

II. Den vordende kaldskapellan bliver at ansætte med forskjellige forpligtelser.

III. Kristiania biskop bemyndiges til at træffe bestemmelse om gudstjenesternes fordeling mellem kirkerne i Kraakstad prestegjæld og om gudstjenesternes og de øvrige geistlige forretningers fordeling mellem sognepresten og kaldskapellanen. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved er bestemt: 30 juni.

A. At de i lov om fredning og bevaring af fortidslevninger af 13de juli 1905 §§ 3—9 vedkommende regjeringsdepartement tillagte rettigheder og funktioner overensstemmende med nævnte lovs § 12 indtil videre bliver at tildele

I. foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring forsaavidt angaar fortidslevninger fra middelalderen af det i lovens § 2 d og f omhandlede slags.

II. For andre fortidslevningers vedkommende:

a. Universitetets oldsagssamling for Kristiania og Hamar stifter samt Bratsberg, Nedenes, Lister og Mandals amter. Dog skal i særegne tilfælde nævnte samling være forbeholdt ret til at foretage undersøgelser efter § 5 eller at erhverve fundne oldsager ogsaa udenfor sit eget distrikt, naar vedkommende regjeringsdepartement efter andragende fra samlingens bestyrer hertil giver sit samtykke.

b. Stavanger museum for Stavanger amt, dog saaledes, at ogsaa Bergens museum gives de samme rettigheder i dette amt.

c. Bergens museum for Bergens stift.

d. Trondhjems videnskabsselskab for Trondhjems stift samt søndre og nordre Helgeland med undtagelse af prestegjældene Rødø, Melø og Lurø.

e. Tromsø museum for prestegjældene Rødø, Melø og Lurø samt Salten, Lofoten og Vesteraalen af Nordlands amt, Tromsø amt og Finmarkens amt.

B. At kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til at give de nærmere bestemmelser, som de ovennævnte rettigheders overdragelse maatte nødvendiggjøre, ligesom ogsaa forøvrig at afgive de bestemmelser, som ved loven er tillagt vedkommende regjeringsdepartement.

Den norske regjerings resolution, hvorved i henhold til lov om diplomat- og konsulatvæsenet af 12te juni 1906 § 7 fastsættes følgende nærmere forskrifter angaaende egteskabsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemand: 30 juni.

30 juni. I.

Der bliver ved egteskabsstiftelse ved diplomatisk eller konsulær tjenestemand at gaa frem efter den ved kongelig resolution af 10de oktober 1863 for egteskabsstiftelse mellem ikkekristne m. fl. og ved høieste resolution af 12te januar 1892 for egteskabsstiftelse mellem dissentere m. fl. anordnede formular.

II.

§ 1. Naar egteskab stiftes ved diplomatisk eller konsulær tjenestemand, skal kundgjørelse om egteskabet gaa forud. Fritagelse for kundgjørelse kan dog indvilges af justitsdepartementet.

Kundgjørelsen udfærdiges og besørges mod erlæggelse af de dermed forbundne nødvendige udgifter bekjendtgjort af vedkommende til egteskabsstiftelsen berettigede tjenestemænd, hvis medvirken er begjært, efterat han først har forvisset sig om, at de efter lovgivningen gjældende betingelser for egteskabsstiftelsen og nødvendige legitimationer er tilstede.

Kundgjørelsen skal angive sig som kundgjørelse om egteskab og indeholde brudefolkenes fulde navn, borgerlige stand, bopæl samt i tilfælde deres sidste hjemsted i Norge med tilføiende om, at de agter at indtræde i egteskab med hinanden.

§ 2. Har nogen af dem, som skal indtræde i egteskab, forladt Norge i løbet det sidste aar før kundgjørelse begjæres, bliver kundgjørelsen ved udenrigsdepartementets foranstaltning at indrykke en gang i Norsk Kundgjørelsestidende.

Har nogen af parterne, naar kundgjørelsen begjæres, forladt Norge for mer end 1 aar siden, kundgjøres egteskabet af vedkommende tjenestemand paa den maade, som paa stedet (parternes bosted eller opholdssted) er vedtaget for offentlig kundgjørelse. Har isaafald nogen af parterne opholdt sig størstedelen af det sidste aar paa et andet fremmed sted, bliver egteskabet paa tilsvarende maade at kundgjøre paa dette sted.

§ 3. Mellem kundgjørelsen her i riget og egteskabsstiftelsen skal der hengaa mindst 1 uge.

Hvor lang tid, der mindst skal hengaa mellem kundgjørelse udenfor Norge og egteskabsstiftelsen, bestemmes af den tjenestemand, som udfærdiger kundgjørelsen.

Hengaar der mere end 6 maaneder efter den dag, da egteskabsstiftelsen efter lovlig kundgjørelse kunde været foretaget, uden at egteskabet er indgaaet, er ny kundgjørelse nødvendig.

§ 4. Forbud mod egteskabsstiftelsen nedlægges hos den tjenestemand, som har udfærdiget kundgjørelsen.

30 juni. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i henhold til § 1 i lov om sindssyges behandling og forpleining af 17de

august 1848 meddeles Kristiania kommune autorisation til overenstemmende med de af en arkitekt udarbeidede planer at foretage en udvidelse af det nuværende kommunale sindssygeasyl paa Dikemark i Asker herred med en ny afdeling for kvinder, beregnet paa optagelse af indtil 180 syge. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved bestemmes, at gjennemførelsen af bestemmelserne i lov om stats- og kommunebidrag til norske arbeidsledighedskasser af 12te juni 1906 henlægges til departementet for handel, sjøfart og industri. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles approbation paa et i generalforsamling den 15de juni 1906 vedtaget udkast til ny plan for Ringsaker brandkasse, saaledes at brandkassen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Stamsund sparebank i møde den 14de januar 1905 vedtagne forandringer af §§ 14, 18 og 21 i bankens ved resolution af 21de oktober 1891 og flere senere resolutioner stadfæstede plan. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af Hammerø sparebanks forstanderskab i møde den 16de mai 1906 vedtagne ophævelse af § 20 i bankens ved høieste resolution af 8de august 1893 stadfæstede plan. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Vefsen sparebank i møde den 27de april 1906 vedtagne forandring af § 23 i bankens ved høieste resolution af 8de mars 1893 og flere senere resolutioner stadfæstede plan. 30 juni.

Den norske regjerings resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den i generalforsamling i livsforsikringsselskabet »Brage« den 6te april 1906 vedtagne forandring af § 2 i selskabets ved kongelig resolution af 12te mai 1888 og flere senere resolutioner stadfæstede love. 30 juni.

Skrivelse fra landbrugsdepartementet til Stavanger amt, hvorved der paa foranledning meddeles, at det antages, at de omkostninger, der er forbundne med, at fiskeristyrets formand fremmøder ved skjøn, afholdte i henhold til den 30 juni.

30 juni. nye lakselov, bør udredes overensstemmende med lovens § 10.

30 juni. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved der i den norske postanstaltfortegnelse er givet følgende tillæg og rettelser:

Fra 1ste juli 1906 vil der blive underholdt følgende nye postaabnerier:

1. Figgen i Høilands herred, Stavanger amt, Sandnes postdistrikt, i bipostruten Gjesdal—Sandnes.
2. Spillum i Namdalen i Klingens herred, Nordre Trondhjems amt, Namsos postdistrikt, i ruten Stenkjær—Namsos og med dampskibspost.

Fra samme tid vil

Evju i Efteløts postaabneri	blive	benævnt	Evju i Sandsvær,
Ranems	—	»	—	Ranheim,
Sandsværs	—	»	—	Efteløt,
Vatnedalens	—	»	—	Votnedalen.

30 juni. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til amtmanden i Jarlsberg og Larviks amt i anledning af nogle fra Hortens haandverksforening modtagne forespørgsler angaaende forstaaelsen af enkelte bestemmelser i haandverksloven, hvilke punktvis besvares:

Efter departementets begjæring i skrivelse af 17de februar d. a. har hovedbestyrelsen i den norske fællesforening for haandverk og industri uuder 13de dennes afgivet en erklæring, hvori udtales, at den ikke antager, at en snedkermester er berettiget til at lade en af ham engageret tapetserersvend udføre stopning af møbler, som ikke er forarbeidet paa hans verksted, eller til at benytte ham til reparation af opstopningsarbeide, medmindre han holder en driftsbestyrer i tapetsererfaget. Departementet kan ikke være enigt med hovedbestyrelsen i denne udtalelse. Da en haandverksborger i henhold til lov af 29de juni 1894 § 2 har ret til at drive hvilketsomhelst andet haandverk i den udstrækning, som udkræves til frembringelse af et helt fabrikat, og en snedkermester saaledes under enhver omstændighed har ret til uden driftsbestyrer at drive tapetsererhaandverket til stopning af møbler, hvis træverk er forfærdiget paa hans eget verksted, og han derhos ifølge lov om handelen af 8de august 1842 § 9 har ret til fra fast udsalgssted at sælge af ham indkjøbte fuldt færdige, altsaa ogsaa stoppede møbler, maa det efter departementets mening, naar disse bestemmelser sees i sammenhæng, antages, at det heller ikke kan negtes ham at lade møbler, som ikke er forfærdiget paa hans verksted, stoppe ved en af ham engageret tapetserersvend uden forpligtelse til

at holde særskilt driftsbestyrer. Det samme antages 30 juni.
at maatte gjælde reparationsarbeide ved møbler, uanseet om dette bestaar i opstopning alene eller opstopning i forbindelse med reparation af træverket.

Den, som har erhvervet haandverksborgerskab, forinden ovennævnte lov traadte i kraft, vil have adgang til at faa sit borgerskab overført til en anden by uden først at aflægge svendeprøve.

Den, som i henhold til bestemmelsen i ovennævnte lovs § 5 har drevet haandverksvirksomhed i et ladested, vil ikke uden efter aflagt svendeprøve kunne erholde haandverksborgerskab i nogen kjøbstad eller andet ladested, for hvilket haandverksloven er gjort gjældende.

Skrivelse fra justitsdepartementet, hvorved oversendes føl- 30 juni.
gende udgave af

Kongeriget Norges Grundlov

given i Rigsforsamlingen paa Eidsvold den 17de Mai 1814,
saaledes som den er lydende ifølge siden foretagne Ændringer, senest Grundlovsbestemmelse af 18de/21de November 1905.

Norges Riges Grundlov.

A.

Om Statsformen og Religionen.

§ 1.

Kongeriget Norge er et frit, selvstændigt, udeleligt og uafhændeligt Rige. Dets Regjeringsform er indskrænket og arvelig monarkisk.

§ 2.

Den evangelisk-lutherske Religion forbliver Statens offentlige Religion. De Indvaanere, der bekjende sig til den, ere forpligtede til at opdrage deres Børn i samme. Jesuiter maa ikke taales.

B.

Om den udøvende Magt, Kongen og den kongelige Familie.

§ 3.

Den udøvende Magt er hos Kongen.

§ 4.

Kongen skal stedse bekjende sig til den evangelisk-lutherske Religion, haandhæve og beskytte denne.

30 juni.

§ 5.

Kongens Person er hellig; han kan ikke lastes eller anklages. Ansvarligheden paaligger hans Raad.

§ 6.

Arvefølgen er lineal og agnatisk, saaledes at kun i lovligt Ægteskab født Mand af Mand kan arve, og at den nærmere Linje gaar foran den fjernere og den ældre i Linjen foran den yngre.

Blandt Arveberettigede regnes ogsaa den Ufødte, der strax indtager sit tilbørlige Sted i Arvelinjen, naar han efter Faderens Død fødes til Verden.

Naar en til Norges Krone arveberettiget Prins fødes, skal hans Navn og Fødselstid tilkjendegives førstholdende Storthing og antegnes i dets Protokol.

§ 7.

Er ingen arveberettiget Prins til, kan Kongen foreslaa sin Efterfølger for Storthinget, der har Ret til at bestemme Valget, hvis Kongens Forslag ikke bifaldes.

§ 8.

Kongens Myndighedsalder fastsættes ved Lov.

Saasnart Kongen har opnaaet den lovbestemte Alder, erklærer han sig offentligen at være myndig.

§ 9.

Saasnart Kongen, som myndig, tiltræder Regjeringen, aflægger han for Storthinget følgende Ed: »Jeg lover og sværger, at ville regjere Kongeriget Norge i Overensstemmelse med dets Konstitution og Love; saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord!«

Er intet Storthing paa den Tid samlet, nedlægges Eden skriftlig i Statsraadet, og gjentages høitideligen af Kongen paa første Storthing, enten mundtlig, eller skriftlig ved den han dertil beskikker.

§ 10.

Kongens Kroning og Salving sker, efterat han er bleven myndig, i Trondhjems Domkirke, paa den Tid og med de Ceremonier, han selv fastsætter.

§ 11.

[Ophævet].

§ 12. 30 juni.

Kongen vælger selv et Raad af norske Borgere, som ikke ere yngre end 30 Aar. Dette Raad skal bestaa af en Statsminister og i det mindste 7 andre Medlemmer.

Kongen fordeler Forretningerne iblandt Statsraadets Medlemmer saaledes, som han det for tjenligt eragter. Til at tage Sæde i Statsraadet kan Kongen ved overordentlige Leiligheder, foruden Statsraadets sædvanlige Medlemmer, tilkalde andre norske Borgere, kun ingen Medlemmer af Storthinget.

Fader og Søn eller to Brødre maa ei paa samme Tid have Sæde i Statsraadet.

§ 13.

Under Kongens Fraværelse fra Rigets Hovedstad overdrager han Rigets indvortes Bestyrelse i de Tilfælde, han selv foreskriver, til Statsministeren tilligemed i det mindste fem af Statsraadets øvrige Medlemmer.

Disse skulle føre Regjeringen i Kongens Navn og paa hans Vegne. De skulle ubrødelig efterleve, saavel denne Grundlovs Bestemmelser, som de særskilte dermed overensstemmende Forskrifter, som Kongen i Instruktion meddeler dem. Om de Sager, de saaledes afgjøre, have de at indsende en underdanig Indberetning til Kongen.

Forretningerne afgjøres ved Stemmegivning, hvorved, i Tilfælde at Stemmerne ere lige, Statsministeren, eller i dennes Fraværelse, det første Medlem af Statsraadet har tvende Stemmer.

§ 14.

[Ophævet].

§ 15.

[Ophævet].

§ 16.

Kongen anordner al offentlig Kirke- og Gudstjeneste, alle Møder og Forsamlinger om Religionssager, og paaser, at Religionens offentlige Lærere følge de dem foreskrevne Normer.

§ 17.

Kongen kan give og ophæve Anordninger, der angaa Handel, Told, Næringsveie og Politi; dog maa de ikke stride mod Konstitutionen og de (saaledes som efterfølgende §§ 77, 78 og 79 bestemme) af Storthinget givne Love. De gjælde provisorisk til næste Storthing.

§ 18.

Kongen lader i Almindelighed indkræve de Skatter og Afgifter, som Storthinget paalægger.

30 juni.

§ 19.

Kongen vaager over, at Statens Eiendomme og Regalier anvendes og bestyres paa den af Storthinget bestemte og for Almenvæsenet nyttigste Maade.

§ 20.

Kongen har Ret til i Statsraadet at benaade Forbrydere, efterat Dom er falden. Forbryderen har Valget, om han vil modtage Kongens Naade, eller underkaste sig den ham tildømte Straf.

I de Sager, som af Odelsthinget foranstaltes anlagte for Rigsretten, kan ingen anden Benaadning, end Fritagelse for idømt Livsstraf, finde Sted.

§ 21.

Kongen vælger og beskikker, efter at have hørt sit Statsraad, alle civile, geistlige og militære Embedsmænd. Disse skulle sværge eller, hvis de ved Lov ere fritagne for Edsaflæggelse, høitideligen tilsige Konstitutionen og Kongen Lydighed og Troskab. De kongelige Prinser maa ei beklæde civile Embeder.

§ 22.

Statsministeren og de øvrige Statsraadets Medlemmer samt de Embedsmænd, som ere ansatte ved dets Kontorer, Gesandter og Konsuler, civile og geistlige Overøvrigheds-Personer, Regimenters og andre militære Korpsers Chefer, Kommandanter i Fæstninger og Høistbefalende paa Krigsskibe kunne, uden foregaaende Dom, afskediges af Kongen, efterat han derom har hørt Statsraadets Betænkning. Hvorvidt Pension bør tilstaaes de saaledes afskedigede Embedsmænd, afgjøres af det næste Storthing. Imidlertid nyde de to Trediedele af deres forhen havte Gage.

Andre Embedsmænd kunne ikkun suspenderes af Kongen, og skulle da strax tiltales for Domstolene, men de maa ei, uden efter Dom, afsættes, ei heller, mod deres Vilje, forflyttes.

§ 23.

Kongen kan meddele Ordener til hvem han for godt befinder, til Belønning for udmærkede Fortjenester, der offentligen maa kundgjøres; men ei anden Rang og Titel, end den, ethvert Embede medfører. Ordenen fritager Ingen for Statsborgernes fælles Pligter og Byrder, ei heller medfører den fortrinlig Adgang til Statens Embeder. Embedsmænd, som i Naade afskediges, beholde deres havte Embeders Titel og Rang.

Ingen personlige, eller blandede, arvelige Forrettigheder maa tilstaaes Nogen for Eftertiden.

§ 24. 30 juni.

Kongen vælger og afskediger, efter eget Godtbefindende, sin Hofstat og sine Hofbetjente.

§ 25.

Kongen har høieste Befaling over Rigets Land- og Sømagt. Den maa ikke forøges eller formindskes, uden Storthingets Samtykke. Den maa ikke overlades i fremmede Magters Tjeneste, og ingen fremmede Magters Krigsfolk (undtagen Hjælpetropper imod fiendtligt Overfald) maa inddrages i Riget uden Storthingets Samtykke.

I Fredstider maa ingen andre end norske Tropper være stationerede i Norge.

Til Angrebskrig maa Norges Tropper og Roflotille ikke anvendes, uden Storthingets Samtykke.

Den norske Flaade skal have sine Verfter og, i Fredstider, sine Stationer eller Havne i Norge.

Landeværnet og de øvrige norske Tropper, som ikke til Linjetropper kunne henregnes, maa aldrig bruges udenfor Norges Grænser.

§ 26.

Kongen har Ret til at sammenkalde Tropper, begynde Krig og slutte Fred, indgaa og ophæve Forbund, sende og modtage Gesandter.

§ 27.

Alle Statsraadets Medlemmer skulle, naar de ikke have lovligt Forfald, være nærværende i Statsraadet, og maa ingen Beslutning tages der, naar ikke over det halve Antal Medlemmer ere tilstede.

§ 28.

Forestillinger om Embeders Besættelse og andre Sager af Vigtighed (diplomatiske og egentlige militære Kommando-Sager undtagne) skulle foredrages i Statsraadet af det Medlem, til hvis Fag de høre, og Sagerne af ham expederes overensstemmende med den, i Statsraadet, fattede Beslutning.

§ 29.

Forbyder lovligt Forfald en Statsraad at møde og foredrage de Sager, som henhøre under hans Fag, skulle disse foredrages af en anden Statsraad, som Kongen dertil konstituerer.

Hindres saa mange ved lovligt Forfald fra at møde, at ikke flere end Halvparten af det bestemte Antal Medlemmer ere tilstede, skulle andre Embedsmænd paa lige Maade konstitueres til at tage Sæde i Statsraadet.

30 juni.

§ 30.

I Statsraadet føres Protokol over alle de Sager, som der forhandles. Enhver, som har Sæde i Statsraadet, er pligtig til med Frimodighed at sige sin Mening, hvilken Kongen er forbunden at høre. Men det er denne forbeholdt, at fatte Beslutning efter sit eget Omdømme.

Finder noget Medlem af Statsraadet, at Kongens Beslutning er stridende mod Statsformen eller Rigets Love, eller øiensynligen er skadelig for Riget, er det Pligt, at gjøre kraftige Forestillinger derimod, samt at tilføie sin Mening i Protokollen. Den der ikke saaledes har protesteret, ansees at have været enig med Kongen, og er ansvarlig derfor, saaledes som siden bestemmes, og kan af Odelsthinget sættes under Tiltale for Rigsretten.

§ 31.

Alle af Kongen udfærdigede Befalinger (militære Kommando-Sager undtagne) skulle kontrasigneres af Statsministeren.

§ 32.

De Beslutninger, som tages af Regjeringen under Kongens Fraværelse, udfærdiges i Kongens Navn og undertegnes af Statsraadet.

§ 33.

Alle Forestillinger, saavelsom de Expeditioner, som i Anledning deraf ske, forfattes i det norske Sprog.

§ 34.

Nærmeste Tronarving, om han er den regjerende Konges Søn, fører Titel af Kronprins. De øvrige, som til Kronen ere arveberettigede, kaldes Prinser, og de kongelige Døtre Prinsesser.

§ 35.

Saasnart Tronarvingen har fyldt sit 18de Aar, er han berettiget til at tage Sæde i Statsraadet, dog uden Stemme eller Ansvar.

§ 36.

Ingen Prins af Blodet maa gifte sig uden Kongens Tilladelse. Handler han herimod, forbryder han sin Ret til Norges Krone.

§ 37.

De kongelige Prinser og Prinsesser skulle, for deres Personer, ikke svare for andre end Kongen, eller hvem han, til Dommer over dem, forordner.

§ 38. 30 juni.

[Ophævet].

§ 39.

Dør Kongen og Tronfølgeren endnu er umyndig, skal Statsraadet strax udstede Indkaldelse af Storthinget.

§ 40.

Indtil Storthinget er forsamlet og har anordnet Regjeringen under Kongens Mindreaarighed, forestaar Statsraadet Rigets Bestyrelse, med Iagttagelse af Grundloven.

§ 41.

Er Kongen fraværende fra Riget uden at være i Feldt, eller er han saa syg, at han ikke kan varetage Regjeringen, skal den til Tronen nærmest berettigede Prins, saafremt han har opnaaet den for Kongen fastsatte Myndighedsalder, forestaa Regjeringen som Kongemagtens midlertidige Udøver. I modsat Fald forestaar Statsraadet Rigets Bestyrelse.

§ 42.

[Ophævet].

§ 43.

Valget af Formyndere, som skulle bestyre Regjeringen for den umyndige Konge, skal foretages af Storthinget.

§ 44.

De som, i de udi §§ 40 og 41 anførte Tilfælde, forestaa Regjeringen, skulle for Storthinget aflægge følgende Ed: »Jeg lover og sværger, at ville forestaa Regjeringen i Overensstemmelse med Konstitutionen og Lovene, saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord!«

Holdes ei Storthing paa den Tid, nedlægges Eden skriftlig i Statsraadet, og gjentages siden paa næste Storthing.

§ 45.

Saasnart deres Statsstyrelse ophører, skulle de aflægge Kongen og Storthinget Regnskab for samme.

§ 46.

Efterlade Vedkommende, i Overensstemmelse med § 39, strax at sammenkalde Storthinget, da paaligger det Høiesteret, som en ubetinget Pligt, saasnart fire Uger ere forløbne, at foranstalte denne Sammenkaldelse.

30 juni.

§ 47.

Bestyrelsen af den umyndige Konges Opdragelse bør, hvis hans Fader ei derom har efterladt nogen skriftlig Bestemmelse, fastsættes af Storthinget.

Det bør være en ufravigelig Regel, at den umyndige Konge gives tilstrækkelig Undervisning i det norske Sprog.

§ 48.

Er den mandlige Kongestamme uddød, og ingen Tronfølger udkaaret, da skal en ny Konge vælges af Storthinget. Imidlertid forholdes med den udøvende Magt efter 40de §.

C.

Om Borgerret og den lovgivende Magt.

§ 49.

Folket udøver den lovgivende Magt ved Storthinget, der bestaar af to Afdelinger, et Lagthing og et Odelsthing.

§ 50.

Stemmeberettigede ere de norske Borgere, som have fyldt 25 Aar, have været bosatte i Landet i 5 Aar og opholde sig der.

§ 51.

Regler om Mandtalsførselen og om de Stemmeberettigedes Indførsel i Mandtallet fastsættes ved Lov.

§ 52.

Stemmeret suspenderes:

a. ved offentlig Tiltale for strafbare Handlinger, der kunne medføre Stemmerettens Tab;
b. ved Umyndiggjørelse;
c. ved Opbud eller Fallit, saalænge Skyldnerens Bo er under Behandling;
d. ved at nyde eller i det sidste Aar før Valget at have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet.

§ 53.

Stemmeret tabes:

a. ved Domfældelse for strafbare Handlinger overensstemmende med, hvad derom i Lov bestemmes;
b. ved at gaa i fremmed Magts Tjeneste uden Regjeringens Samtykke;
c. ved at erhverve Borgerret i en fremmed Stat;
d. ved at overbevises om at have kjøbt Stemmer, solgt sin egen Stemme eller stemt i flere end een Valgforsamling.

§ 54. 30 juni.

Valgthingene holdes hvert tredie Aar. De skulle være tilendebragte inden September Maaneds Udgang.

§ 55.

Valgthingene bestyres paa den Maade, som ved Lov fastsættes. Stridigheder om Stemmeret afgjøres af Valgstyret, hvis Kjendelse kan indankes for Storthinget.

§ 56.

Førend Valgene begynde, skal Grundlovens §§ 50—64 lydelig oplæses af Valgstyrets Formand.

§ 57.

Det Antal Storthingsrepræsentanter, som Kjøbstæderne have at vælge, bestemmes til een og firti. Af disse vælges fra Aalesund og Molde tilsammen een, fra Arendal og Grimstad tilsammen een, fra Bergen fire, fra Bodø een, fra Brevik een, fra Drammen to, fra Flekkefjord een, fra Fredrikshald een, fra Fredrikstad een, fra Hammerfest, Vardø og Vadsø tilsammmen een, fra Haugesund een, fra Holmestrand een, fra Kongsberg og Hønefoss tilsammen een, fra Kragerø een, fra Kristiania fem, fra Kristiansand to, fra Kristiansund een, fra Larvik og Sandefjord tilsammen een, fra Lillehammer, Hamar, Gjøvik og Kongsvinger tilsammen een, fra Moss og Drøbak tilsammen een, fra Porsgrund een, fra Sarpsborg een, fra Skien een, fra Stavanger to, fra Tromsø een, fra Trondhjem og Levanger tilsammen fire, fra Tønsberg een, fra Østerrisør een.

Kjøbstad, som her ei er nævnt, eller som herefter anlægges, indgaar under den Kjøbstads Valgdistrikt, som ved Lov bestemmes.

§ 58.

Det Antal Storthingsrepræsentanter, som Landdistrikterne have at vælge, bestemmes til to og otti. Af disse vælges fra Akershus Amt fem, fra Nordre Bergenhus Amt fem, fra Søndre Bergenhus Amt sex, fra Bratsberg Amt fire, fra Buskeruds Amt fire, fra Finmarkens Amt to, fra Hedemarkens Amt sex, fra Jarlsberg og Larviks Amt fire, fra Kristians Amt fem, fra Lister og Mandals Amt fire, fra Nedenes Amt fire, fra Nordlands Amt sex, fra Romsdals Amt fem, fra Smaalenenes Amt fem, fra Stavanger Amt fem, fra Tromsø Amt tre, fra Nordre Trondhjems Amt fire, fra Søndre Trondhjems Amt fem.

§ 59.

Ethvert Valgdistrikt, fra hvilket der vælges flere Storthingsrepræsentanter, inddeles i saa mange Valgkredse, som Distriktet skal vælge Repræsentanter. Inddelingen samt Reg-

30 juni. lerne om Fremgangsmaaden ved Valgene fastsættes ved Lov. Herved bliver, foruden hvad Grundloven iøvrigt i saa Henseende bestemmer, følgende at iagttage:

a. Enhver Kjøbstad og i Landdistrikterne ethvert Herred samt ethvert Ladested med eget Kommunestyre udgjør særskilt Valgsogn. Danner Kjøbstad to eller flere Valgkredse, udgjør hver Kreds et Valgsogn. Ligeledes udgjør Del af Kjøbstad, der sammen med anden eller andre Kjøbstæder danner en Valgkreds, eget Valgsogn. For Landdistrikternes Vedkommende skal Valgkredsene dannes af samme eller til hinanden stødende Valgsogne. Forandring i Inddeling af Valgdistrikt, der ikke er nødvendiggjort ved Forandring i Rigets almindelige administrative Inddelinger, kommer ikke til Anvendelse ved Valg af Storthingsrepræsentanter for første Storthingsperiode, efterat Forandringen er besluttet.

b. Valgthingene afholdes særskilt for hvert Valgsogn. Paa Valgthingene stemmes der direkte paa en Storthingsrepræsentant og en Varamand for Valgkredsen. Opnaar ved Valget paa Repræsentant ingen over Halvdelen af samtlige i Valgkredsen afgivne og godkjendte Stemmer, foretages Omvalg, ved hvilket Valget afgjøres ved almindelig Stemmeflerhed eller i Tilfælde af Stemmelighed ved Lodtrækning.

§ 60.

De inden Riget værende Stemmeberettigede, der ikke kunne møde formedelst Sygdom, militær Tjeneste eller andet lovligt Forfald, kunne skriftlig sende deres Stemmesedler til dem, der bestyre Valgthingene, forinden disse ere tilendebragte.

Hvorvidt og under hvilke Former Stemmeberettigede, der opholde sig udenfor Riget, kunne tilstedes skriftligen at sende deres Stemmesedler til dem, der bestyre Valgthingene, bestemmes ved Lov.

§ 61.

Ingen kan vælges til Repræsentant, medmindre han er 30 Aar gammel og har i 10 Aar opholdt sig i Riget samt er stemmeberettiget i det Valgdistrikt, fra hvilket han udkaares.

Dog kan Enhver, der har været Statsminister eller Statsraad, udkaares til Repræsentant ogsaa i Valgdistrikt, hvor han ikke er stemmeberettiget, saafremt han forøvrigt er valgbar.

§ 62.

Statsraadets Medlemmer, og de Embedsmænd, som ere ansatte ved dets Kontorer, eller Hoffets Betjente og dets Pensionister, kunne ikke vælges til Repræsentanter.

§ 63. 30 juni.

Enhver, som vælges til Repræsentant, er pligtig til at modtage Valget, medmindre han er valgt i Henhold til § 61, andet Passus, eller hindret ved Forfald, der af Storthinget kjendes lovligt. Den, der har mødt som Repræsentant paa de tre ordentlige Storthing efter samme Valg, er ikke forpligtet til at modtage Valget ved næste Storthingsvalg.

Hvis En vælges til Repræsentant uden at være forpligtet til at modtage saadant Valg, maa han inden den Tid og paa den Maade, som ved Lov bestemmes, afgive Erklæring om, hvorvidt han modtager Valget eller ei.

Det skal ligeledes ved Lov bestemmes, inden hvilken Tid og paa hvilken Maade En, der vælges til Repræsentant for to eller flere Valgkredse inden det Valgdistrikt, i hvilket han er stemmeberettiget, skal afgive Erklæring om, hvilket Valg han vil modtage.

§ 64.

De valgte Repræsentanter forsynes med Fuldmagter, hvis Lovlighed bedømmes af Storthinget.

§ 65.

Enhver Repræsentant er berettiget til Godtgjørelse af Statskassen for Reiseomkostninger til og fra Storthinget, og for Underholdning i den Tid han der opholder sig.

§ 66.

Repræsentanterne ere paa deres Reise til og fra Storthinget, samt under deres Ophold der, befriede fra personlig Heftelse, medmindre de gribes i offentlige Forbrydelser, ei heller kunne de udenfor Storthingets Forsamlinger drages til Ansvar for deres der ytrede Meninger. Efter den der vedtagne Orden er Enhver pligtig at rette sig.

§ 67.

De paa forestaaende Maade valgte Repræsentanter udgjøre Kongeriget Norges Storthing.

§ 68.

Storthinget sammentræder i Almindelighed den første Søgnedag efter den 10de Oktober hvert Aar i Rigets Hovedstad, medmindre Kongen paa Grund af overordentlige Omstændigheder, saasom fiendtligt Indfald eller smitsom Syge, dertil bestemmer en anden Kjøbstad i Riget. Saadan Bestemmelse maa da betimelig bekjendtgjøres.

30 juni.

§ 69.

I overordentlige Tilfælde har Kongen Ret til at sammenkalde Storthinget udenfor den almindelige Tid. Kongen udsteder da en Kundgjørelse, som bør være læst i alle Stiftsstædernes Kirker i det mindste fjorten Dage forinden Storthingets Medlemmer skulle møde paa det bestemte Sted.

§ 70.

Et saadant overordentligt Storthing kan af Kongen hæves, naar han for godt befinder.

§ 71.

Storthingets Medlemmer fungere som saadanne i tre paa hinanden følgende Aar saavel ved overordentlige som ved de ordentlige Storthing, der imidlertid holdes.

§ 72.

Holdes et overordentligt Storthing endnu paa den Tid, et ordentligt skal tage sin Begyndelse, hæves det første, inden det sidste sammentræder.

§ 73.

Storthinget udvælger blandt sine Medlemmer en Fjerdepart, som udgjør Lagthinget; de øvrige tre Fjerdeparter danne Odelsthinget. Udvalget sker paa første ordentlige Storthing, der sammentræder efter nyt Valg, hvorefter Lagthinget forbliver uforandret paa alle efter samme Valg sammensatte Storthing, uden forsaavidt Afgang, der maatte indtræffe blandt dets Medlemmer, ved særskilt Udvalg bliver at erstatte.

Hvert Thing holder sine Forsamlinger særskilt og udnævner sin egen Præsident og Sekretær. Intet af Thingene kan holdes, medmindre to Trediedele af dets Medlemmer ere tilstede.

§ 74.

Saasnart Storthinget har konstitueret sig, aabner Kongen, eller den, han dertil beskikker, dets Forhandlinger med en Tale, hvori han underretter det om Rigets Tilstand og de Gjenstande, hvorpaa han især ønsker at henlede Storthingets Opmærksomhed. Ingen Deliberation maa finde Sted i Kongens Nærværelse.

Naar Storthingets Forhandlinger ere aabnede, have Statsministeren og Statsraaderne Ret til at møde i Storthinget samt i begge dets Afdelinger og lige med sammes Medlemmer, dog uden at afgive Stemme, at deltage i de forefaldende Forhandlinger, forsaavidt disse holdes for aabne Døre, men i de Sager, som forhandles for lukkede Døre, kun forsaavidt det af vedkommende Thing maatte tilstedes.

§ 75. 30 juni.

Det tilkommer Storthinget:

a. at give og ophæve Love; at paalægge Skatter, Afgifter, Told og andre offentlige Byrder, som dog ikke gjælde længere end til 1ste April Aaret efterat et nyt ordentligt Storthing er sammentraadt, medmindre de af dette udtrykkelig fornyes;
b. at aabne Laan paa Rigets Kredit;
c. at føre Opsyn over Rigets Pengevæsen;
d. at bevilge de til Statsudgifterne fornødne Pengesummer;
e. at bestemme, hvor meget aarlig skal udbetales Kongen til hans Hofstat, og at fastsætte den kongelige Families Apanage, som dog ikke maa bestaa i faste Eiendomme;
f. at lade sig forelægge Statsraadets Protokol og alle offentlige Indberetninger og Papirer (egentlige militære Kommando-Sager undtagne);
g. at lade sig meddele de Forbund og Traktater, Kongen, paa Statens Vegne, har indgaaet med fremmede Magter, med Undtagelse af hemmelige Artikler, som dog ei maa stride mod de offentlige;
h. at kunne fordre enhver til at møde for sig i Statssager, Kongen og den kongelige Familie undtagen; dog gjælder denne Undtagelse ikke for de kongelige Prinser, forsaavidt de maatte beklæde Embeder;
i. at revidere midlertidige Gage- og Pensionslister og deri gjøre de Forandringer, det finder fornødne;
k. at udnævne fem Revisorer, der aarligen skulle gjennemse Statens Regnskaber og bekjendtgjøre Extrakter af samme ved Trykken, hvilke Regnskaber derfor skulle tilstilles disse Revisorer inden sex Maaneder efter Udgangen af det Aar, for hvilket Stortingets Bevilgninger ere givne;
l. at naturalisere Fremmede.

§ 76.

Enhver Lov skal først foreslaaes paa Odelsthinget, enten af dets egne Medlemmer, eller af Regjeringen ved en Statsraad.

Er Forslaget der antaget, sendes det til Lagthinget, som enten bifalder eller forkaster det, og, i sidste Tilfælde, sender det tilbage med tilføiede Anmærkninger. Disse tages i Overveielse af Odelsthinget, som enten henlægger Lovforslaget, eller atter sender det til Lagthinget med eller uden Forandring.

Naar et Forslag fra Odelsthinget to Gange har været Lagthinget forelagt, og anden Gang derifra er blevet tilbagesendt med Afslag, træder hele Storthinget sammen, og med to Trediedele af dets Stemmer afgjøres da Forslaget.

Imellem enhver saadan Deliberation maa, i det mindste, tre Dage hengaa.

30 juni.

§ 77.

Naar en af Odelsthinget foreslaaet Beslutning er bifaldt af Lagthinget eller af det samlede Storthing, sendes den til Kongen med Anmodning om at erholde hans Sanktion.

§ 78.

Billiger Kongen Beslutningen, forsyner han den med sin Underskrift, hvorved den vorder Lov.

Billiger han den ikke, sender han den tilbage til Odelsthinget med den Erklæring, at han ikke for Tiden finder det tjenligt at sanktionere den. Beslutningen maa i dette Tilfælde ikke mere af det da samlede Storthing forelægges Kongen.

§ 79.

Er en Beslutning bleven uforandret antagen af tre ordentlige Storthing, sammensatte efter tre forskjellige paa hinanden følgende Valg og indbyrdes adskilte ved mindst to mellemliggende ordentlige Storthing, uden at afvigende Beslutning i Mellemtiden fra den første til den sidste Antagelse af noget Storthing er bleven fattet, og den da forelægges Kongen, med Begjæring, at Hans Majestæt ikke vil negte en Beslutning sin Sanktion, som Storthinget efter det modneste Overlæg anser for gavnlig, saa vorder den Lov, om end Kongens Sanktion ikke paafølger inden Storthinget adskilles.

§ 80.

Storthinget forbliver samlet, saalænge det finder det fornødent, dog ikke over to Maaneder uden Kongens Tilladelse. Naar det, efter at have tilendebragt sine Forretninger, eller efter at have været samlet den bestemte Tid, hæves af Kongen, meddeler han tillige sin Resolution paa de ikke allerede forinden afgjorte Beslutninger, ved enten at stadfæste eller forkaste dem. Alle de, som han ikke udtrykkeligen antager, ansees som af ham forkastede.

§ 81.

Alle Love udfærdiges i det norske Sprog og (de i § 79 undtagne) i Kongens Navn, under Norges Riges Segl, og i følgende Udtryk: »Vi N. N. gjøre vitterligt: at Os er bleven forelagt Storthingets Beslutning, af Dato saalydende (her følger Beslutningen). Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte samme som Lov, under Vor Haand og Rigets Segl«.

§ 82.

Kongens Sanktion udfordres ikke til de Storthingets Beslutninger, hvorved

a. det erklærer sig samlet som Storthing efter Konstitutionen; 30 juni.
b. det bestemmer sit indvortes Politi;
c. det antager eller forkaster de tilstedeværende Medlemmers Fuldmagter;
d. det naturaliserer Fremmede;
e. det stadfæster eller forkaster Kjendelser om Valgstridigheder;
f. og endelig den Beslutning, hvorved Odelsthinget sætter Statsraader eller Andre under Tiltale.

§ 83.

Storthinget kan indhente Høiesterets Betænkning over juridiske Gjenstande.

§ 84.

Storthinget holdes for aabne Døre, og dets Forhandlinger kundgjøres ved Trykken, undtagen i de Tilfælde, hvor det modsatte besluttes ved Stemmeflerhed.

§ 85.

Den der adlyder en Befaling, hvis Hensigt er at forstyrre Storthingets Frihed og Sikkerhed, gjør sig derved skyldig i Forræderi mod Fædrenelandet.

D.

Om den dømmende Magt.

§ 86.

Lagthingets Medlemmer tilligemed Høiesteret udgjøre Rigsretten, som i første og sidste Instans dømmer i de Sager, som af Odelsthinget anlægges, enten mod Statsraadets eller Høiesterets Medlemmer, for Embedsforbrydelser, eller mod Storthingets Medlemmer, for de Forbrydelser de, som saadanne, maatte begaa.

I Rigsretten har Præsidenten i Lagthinget Forsædet.

§ 87.

Den Anklagede kan, uden nogen dertil angiven Aarsag, forskyde af Rigsrettens Medlemmer indtil een Trediedel, dog saaledes, at Retten ei udgjør mindre end femten Personer.

§ 88.

Høiesteret dømmer i sidste Instans. Den maa ikke bestaa af færre end Justitiarius og sex Tilforordnede.

Grundlovens otte og ottetiende Paragraf skal ikke være til Hinder for, at Straffesager, overensstemmende med Lov, bringes til endelig Afgjørelse uden Høiesterets Medvirkning.

30 juni.

§ 89.

I Fredstider er Høiesteret tilligemed tvende høie Officerer, som Kongen tilforordner, anden og sidste Instans i alle de Krigsrets-Sager, som angaa enten Liv eller Ære eller Friheds Tab for længere Tid end tre Maaneder.

§ 90.

Høiesterets Domme kunne, i intet Tilfælde, paaankes eller underkastes Revision.

§ 91.

Ingen kan beskikkes til Medlem af Høiesteret, førend han er 30 Aar gammel.

E.

Almindelige Bestemmelser.

§ 92.

Til Embeder i Staten maa alene udnævnes de norske Borgere, som tale Landets Sprog, samt

a. enten ere fødte i Riget af Forældre, der da vare Statens Undersaatter;
b. eller ere fødte i fremmede Lande af norske Forældre, som paa den Tid ikke vare en anden Stats Undersaatter;
c. eller som herefter opholde sig i Riget i ti Aar;
d. eller som af Storthinget vorde naturaliserede.

Dog kunne Andre beskikkes til Lærere ved Universitetet og de lærde Skoler, til Læger og til Konsuler paa fremmede Steder.

Ingen maa beskikkes til Overøvrigheds-Person, førend han er 30 Aar gammel, eller til Magistrats-Person, Underdommer og Foged, førend han er 25 Aar gammel.

Kun den, der bekjender sig til Statens offentlige Religion, kan være Medlem af Kongens Raad. Med Hensyn til Statens øvrige Embeder bestemmes det fornødne ved Lov.

I hvilken Udstrækning Kvinder, der opfylde de for Mænd ved Grundloven foreskrevne Betingelser, skulle kunne ansættes i Embeder, bestemmes ved Lov.

§ 93.

[Ophævet].

§ 94.

En ny almindelig civil og kriminal Lovbog skal foranstaltes udgivet paa første eller, om dette ikke er muligt, paa andet ordentlige Storthing. Imidlertid blive Statens nu gjældende

Love i Kraft, forsaavidt de ei stride imod denne Grundlov eller 30 juni.
de provisoriske Anordninger, som imidlertid maatte udgives.

De nuværende permanente Skatter vedblive ligeledes til næste Storthing.

§ 95.

Ingen Dispensationer, Protektorier, Moratorier eller Opreisninger maa bevilges, efterat den nye almindelige Lov er sat i Kraft.

§ 96.

Ingen kan dømmes uden efter Lov, eller straffes uden efter Dom. Pinligt Forhør maa ikke finde Sted.

§ 97.

Ingen Lov maa gives tilbagevirkende Kraft.

§ 98.

Med Sportler, som erlægges til Rettens Betjente, bør ingen Afgifter til Statskassen være forbundne.

§ 99.

Ingen maa fængslig anholdes, uden i lovbestemt Tilfælde og paa den ved Lovene foreskrevne Maade. For ubeføiet Arrest, eller ulovligt Ophold, staa Vedkommende den Fængslede til Ansvar.

Regjeringen er ikke berettiget til militær Magts Anvendelse mod Statens Medlemmer, uden efter de i Lovgivningen bestemte Former, medmindre nogen Forsamling maatte forstyrre den offentlige Rolighed og den ikke øieblikkelig adskilles, efterat de Artikler i Landsloven, som angaa Oprør, ere den trende Gange lydelig forelæste af den civile Øvrighed.

§ 100.

Trykkefrihed bør finde Sted. Ingen kan straffes for noget Skrift, af hvad Indhold det end maatte være, som han har ladet trykke eller udgive, medmindre han forsætligen og aabenbare har enten selv vist, eller tilskyndet andre til, Ulydighed mod Lovene, Ringeagt mod Religionen, Sædelighed eller de konstitutionelle Magter, Modstand mod disses Befalinger, eller fremført falske og ærekrænkende Beskyldninger mod Nogen. Frimodige Ytringer, om Statsstyrelsen og hvilkensomhelst anden Gjenstand, ere Enhver tilladte.

§ 101.

Nye og bestandige Indskrænkninger i Næringsfriheden bør ikke tilstedes Nogen for Fremtiden.

30 juni.

§ 102.

Hus-Inkvisitioner maa ikke finde Sted, uden i kriminelle Tilfælde.

§ 103.

Fristed tilstedes ikke dem, som herefter fallere.

§ 104.

Jord og Boslod kan i intet Tilfælde forbrydes.

§ 105.

Fordrer Statens Tarv, at Nogen maa afgive sin rørlige eller urørlige Eiendom til offentlig Brug, saa bør han have fuld Erstatning af Statskassen.

§ 106.

Saavel Kjøbesummer som Indtægter af det Geistligheden beneficerede Gods skal blot anvendes til Geistlighedens Bedste og Oplysningens Fremme. Milde Stiftelsers Eiendomme skulle blot anvendes til disses Gavn.

§ 107.

Odels- og Aasædesretten maa ikke ophæves. De nærmere Betingelser, hvorunder den, til største Nytte for Staten og Gavn for Landalmuen, skal vedblive, fastsættes af det første eller andet følgende Storthing.

§ 108.

Ingen Grevskaber, Baronier, Stamhuse og Fideikommisser, maa for Eftertiden oprettes.

§ 109.

Enhver Statens Borger er i Almindelighed lige forpligtet, i en vis Tid at værne om sit Fædreneland, uden Hensyn til Fødsel eller Formue.

Denne Grundsætnings Anvendelse, og de Indskrænkninger den bør undergaa, samt hvorvidt det er tjenligt for Riget, at Værnepligten ophører med det 25de Aar, overlades til første ordentlige Storthings Afgjørelse, efterat alle Oplysninger ere erhvervede ved en Komite. Imidlertid vedblive de nu gjældende Bestemmelser.

§ 110.

Norge beholder sin egen Bank og sit eget Penge- og Myntvæsen, hvilke Indretninger ved Lov bestemmes.

§ 111. 30 juni.

Det norske Flags Form og Farver bestemmes ved Lov.

§ 112.

Viser Erfaring, at nogen Del af denne Kongeriget Norges Grundlov bør forandres, skal Forslaget derom fremsættes paa et af de ordentlige Storthing efter et nyt Valg og kundgjøres ved Trykken. Men det tilkommer først et af de ordentlige Storthing efter næste Valg at bestemme, om den foreslaaede Forandring bør finde Sted eller ei. Dog maa saadan Forandring aldrig modsige denne Grundlovs Principer, men alene angaa Modifikationer i enkelte Bestemmelser, der ikke forandre denne Konstitutions Aand, og bør to Trediedele af Storthinget være enige i saadan Forandring.

* * *

Af grundloven i dens foranstaaende lydelse har justits- 30 juni.
departementet ladet foretage en oversættelse til landsmaal, der er saalydende:

Grunnlov fyr Norigs rike.

A.

Um styringsformi og trudomen.

§ 1.

Kongeriket Norig er eit fritt og sjølvstendigt rike, som ikkje kann verta skift eller avhendt. Styringsformi er avgrensa og erveleg monarkisk.

§ 2.

Den evangelisk-lutherske læra held ved aa vera riksreligion. Dei innbyggjaranne, som vedkjenner seg den trui, er skyldige aa fostra upp borni sine i henne. Jesuitar vert ikkje tolde.

B.

Um den utøvande magti, kongen og kongehuset.

§ 3.

Den utøvande magti er hjaa kongen.

§ 4.

Kongen skal alltid vedkjenna seg den evangelisk-lutherske trui, vara og verja henne.

§ 5.

Kongen sjølv er heilag; han kann ikkje verta lasta eller sett under tiltale. Riksraadet ber andsvaret.

30 juni.

§ 6.

Ervefylgja er rett nedstigande, men berre paa mannssida, soleis at einast mann, som i lovlegt ægteskap er ætta fraa mann, kann erva, og at den nærmare lina gjeng fyre den, som er mindre nær, og den eldre i lina fyre den yngre.

Til dei, som hev erverett, vert og den ufødde rekna, og so snart han kjem til verdi, etter faren er avliden, tek han straks det rette romet i ervefylgja.

Naar ein prins vert fødd, som er arvboren til Norigs krune, skal namnet og fødingstidi hans kunngjerast fyr fyrste storting og skrivast inn i møteboki.

§ 7.

Er ingen arvboren prins til, kann kongen fyr stortinget gjera framlegg um ettermann; og stortinget hev rett til aa fastsetja valet, dersom det ikkje gjev sitt jaminne til framlegget fraa kongen.

§ 8.

Lagalderen til kongen vert fastsett i lov.

So snart kongen hev naatt den alderen, som soleis er sett, segjer han ifraa offentleg, at han er myndig.

§ 9.

So snart kongen er myndig og tek ved riksstyret, gjer han denne eiden fyr stortinget: »Eg lovar og sver, at eg vil styra kongeriket Norig i samhøve med grunnlovi og loverne; so sant hjelpe meg Gud og hans heilage ord!«

Er ikkje noko storting samla paa den tid, vert eiden skriven og nedlagd i riksraadet, og kongen tek daa høgtideleg uppatt eiden paa fyrste storting, anten sjølv personleg eller i brev, som han gjev ein annan fullmagt aa lesa upp.

§ 10.

Naar kongen er myndig, vert han krynt og salva i domkyrkja i Trondheim paa den tid og etter den cermoni, som han sjølv fastset.

§ 11.

[Hev halde upp aa gjelda.]

§ 12.

Kongen vèl sjølv eit raad av norske borgarar, som ikkje er under 30 aar. Det skal vera samansett av ein riksminister og minst 7 andre raadsherrar.

Kongen skifter gjeremaali millom dei, som er i riksraadet, soleis som han held tenleg. Til aa taka sæte i riksraadet kann

kongen i usedvanlege høve tilkalla — umfram dei vanlege raadarne — andre norske borgarar, men ingen stortingsmann. 30 juni.

Far og son eller tvo brør kann ikkje samstundes hava sæte i riksraadet.

§ 13.

Fyr den tid, kongen er burte fraa hovudstaden, yverlæt han i dei høve, han sjølv segjer fyre, det indre riksstyret til riksministeren saman med minst fem av dei andre, som er i riksraadet.

Desse skal føra styret i namnet til kongen og i hans stad. Dei skal ubrigdelig fylgja fyresegnerne baade i denne grunnlovi og i den serskilde fyresetnad, som kongen i samhøve med grunnlovi gjev dei. Um dei sakerne, dei soleis gjer av, skal dei gjeva kongen ei lydskyldig fraasegn.

Sakerne vert avgjorde med røystegjeving; skulde røysterne staa likt, hev riksministeren, eller um han er burte, den fyrste riksraaden tvo røyster.

§ 14.

[Hev halde upp aa gjelda.]

§ 15.

[Hev halde upp aa gjelda.]

§ 16.

Kongen skipar all offentleg kyrkjeteneste og gudsteneste, alle stemnur og møte um trudomssaker, og ser til, at dei offentlege trudomslæraranne fylgjer dei fyresegnerne, som er sette fyr dei.

§ 17.

Kongen kann gjeva og taka av rettarbøter um handel, toll, næringsvegar og politi; men dei maa ikkje strida mot grunnlovi og dei loverne, som stortinget hev gjeve (etter fyresegnerne nedanfyre i §§'ne 77, 78 og 79). Dei gjeld millombils til næste storting.

§ 18.

Kongen læt vanleg krevja inn dei skattarne og avgifterne, som stortinget fastset.

§ 19.

Kongen agtar paa, at eigedomarne og regali til staten vert bruka og styrde so, som stortinget hev fastsett, og paa den maaten, som er tenlegast fyr samfundet.

§ 20.

Kongen hev i riksraadet rett til aa gjeva brotsmenn naade,

30 juni. naar dom hev falle. Brotsmannen hev valet, um han vil taka mot kongens naade eller lida den straffi, han er dømd til.

I dei søksmaal, som odelstinget læt reisa ved riksretten, kann kongen taka fri fyr idømd livsstraff; annan naade kann han ikkje her gjeva.

§ 21.

Kongen kaarar og kallar, etter han fyrst hev høyrt riksraadet, alle borgarlege, kyrkjelege og militære embættsmenn. Dei skal sverja, eller um dei i lov er løyste fraa skyldnaden aa gjera eid, høgtideleg lova lydnad og truskap mot grunnlovi og kongen. Dei kongelege prinsarne kann ikkje hava borgarlege embætte.

§ 22.

Riksministeren og dei andre, som er i riksraadet, og embættsmennerne ved riksraadskontori, likeins sendemenn og konsular, dei som hev embætte som borgarleg eller kyrkjeleg yverøvrigheit, førarar fyr regiment og andre herkorps, hovdingar i festningar og høgste hovudsmann paa herskip kann kongen gjeva avskil utan rettargang og dom, naar han fyrst hev høyrt riksraadet. Næste storting avgjer, um dei embættsmenn, som soleis fær avskil, skal faa pension. Til dess fær dei hava dei tvo tridjepartarne av løni.

Andre embættsmenn kann kongen berre suspendera, og dei skal daa straks setjast under tiltale fyr domstolarne, men dei maa ikkje verta avsette utan etter dom og helder ikkje sette i eit anna embætte mot sin vilje.

§ 23.

Kongen kann gjeva ordenar til kven han finn fyr godt, til paaskyning fyr framifraa fagnaverk, som maa kunngjerast offentleg; men ikkje annan rang og titel enn den som fylgjer med kvart embætte. Ordenen løyser ingen fraa skyldnad og tyngslur, som er sams fyr riksborgaranne, og helder ikkje gjev han nokon fyremun til riksens embætte. Embættsmenn, som hev fenge avskil i naade, fær hava den titel og rang, som dei hadde, medan dei sat i embætte.

Heretter maa ingen faa nokon personleg eller blanda erveleg serrett.

§ 24.

Etter eige godtykkje vèl kongen sine hoff-folk og hofftenestemenn og gjev dei avskil.

§ 25.

Kongen er høgste hovding yver riksens hermagt paa land og sjø. Ho maa ikkje verta auka eller minka, utan stortinget

samtykkjer. Ho maa ikkje gjevast i teneste hjaa framande magter; og herfolk, som høyrer framande magter til, maa ikkje utan samtykkje fraa stortinget dragast inn i riket (minder det er herfolk til hjelp mot fiendslegt yverfall). 30 juni.

I fredstider maa ikkje andre enn norske herfolk hava station i Norig.

Til søkjings-krig maa Norigs landher og roflote ikkje brukast, minder stortinget samtykkjer.

Den norske floten skal hava sine verv og i fredstider sine skipslægje eller hamner i Norig.

Landvernet og dei andre norske herfolki, som ikkje kann reknast fyr lineherfolk, maa aldri brukast utanfyre landskilet.

§ 26.

Kongen hev rett til aa kalla saman herfolk, byrja ufred og gjera fred, taka ved og segja upp millomfolkelege avtalur, senda og taka mot sendemenn.

§ 27.

Alle raadsherrarne skal møta i riksraadet, naar dei ikkje hev lovlegt forfall; og ingi avgjerd maa takast der, dersom ikkje fleire enn helvti av dei er til stades.

§ 28.

Framlegg um embætts-utnemningar og andre vigtige saker (diplomatiske saker og dei sjølvare militære kommandosakerne undantekne) skal den raadsherre, som dei høyrer under, maalbera i riksraadet og so ekspedera sakerne i samhøve med det, som der er avgjort.

§ 29.

Gjer lovlegt forfall det raadlaust fyr ein riksraad aa møta og maalbera dei sakerne, som høyrer under honom, skal ein annan riksraad, som kongen dertil set fyr høvet, maalbera desse sakerne.

Er so mange ved lovlegt forfall hindra fraa møte, at ikkje fleire enn helvti so mange raadsherrar er til stades som det skulde, skal andre embættsmenn paa same maaten millombils kallast til sæte i riksraadet.

§ 30.

I riksraadet fører dei bok yver alle sakerne, som der er fyre. Kvar den, som hev sæte i riksraadet, skyldar med frihug aa segja si meining, og kongen er skyldig aa høyra den. Men han hev rett til taka si avgjerd etter eige umdøme.

Finn nokon av raadsherrarne, at kongen tek ei avgjerd, som strider mot grunnlovi eller landsens lover, eller som aud-

30 juni. synleg er skadeleg fyr riket, so er det hans skyldnad aa telja kraftigt ifraa og føra si meining til protokols. Den som ikkje soleis hev bore fram motmæle, vert halden einig med kongen og er andsvarleg fyr det, so som sidan vert fastsett, og odelstinget kann setja honom under tiltale fyr riksretten.

§ 31.

Alle fyresegner, som kongen gjev (militære kommandosaker undantekne), skal riksministeren medunderskriva.

§ 32.

Dei vedtak, som riksstyret gjer, naar kongen er burte, vert gjevne i namnet til kongen og med underskrift fraa riksraadet.

§ 33.

Alle fyrelegg og dei ekspeditionarne, som fylgjer, vert skrivne i det norske maalet.

§ 34.

Nærmaste erving til kongsstolen ber titelen krunprins, um han er son til den kongen, som daa er. Dei andre, som er arvborne til kruna, vert kalla prinsar, og kongsdøtrerne prinsessur.

§ 35.

So snart trunervingen hev fyllt det attande aaret, er han rettkomen til sæte i riksraadet, men utan røyst eller andsvar.

§ 36.

Ingen prins av kongsætti hev lov aa gifta seg utan løyve fraa kongen. Gjer han imot dette, spiller han retten til Norigs krune.

§ 37.

Dei kongelege prinsarne og prinsessurne skal ikkje fyr seg sjølve personleg svara fyr andre enn kongen eller den, han set til domar yver dei.

§ 38.

[Hev halde upp aa gjelda.]

§ 39.

Døyr kongen og trunfylgjaren endaa er umyndig, skal riksraadet straks kalla inn stortinget.

§ 40.

Til dess stortinget hev kome saman og skipa riksstyret

fyr den tid, kongen er umyndig, er det riksraadet, som styrer landet i samhøve med grunnlovi. 30 juni.

§ 41.

Er kongen utanfyre riket, men ikkje i herferd, eller er han so sjuk, at han ikkje kann føra riksstyret, skal den prinsen, som er nærmast til kongsstolen, vera millombilsstyrar, aa segja um han hev naatt den lagalderen, som er fastsett fyr kongen. I anna fall er det riksraadet, som styrer landet.

§ 42.

[Hev halde upp aa gjelda.]

§ 43.

Det er stortinget, som vèl formyndaranne, som skal staa fyre riksstyret fyr den umyndige kongen.

§ 44.

Dei, som stend fyre riksstyret i dei høve, som er nemnde i §§ 40 og 41, skal fyr stortinget gjera denne eiden: »Eg lovar og sver, at eg vil staa fyre riksstyret i samhøve med grunnlovi og loverne; so sant hjelpe meg Gud og hans heilage ord!«

Er ikkje stortinget samla paa den tid, vert eiden skriven og nedlagd i riksraadet og vert so teken uppatt paa næste storting.

§ 45.

So snart styret deira er enda, skal dei til kongen og stortinget gjera rekneskap fyr det.

§ 46.

Ifall ikkje dei, som det høyrer til etter § 39, straks kallar inn stortinget, hev høgsteretten, naar fire vikur er gjengne, den ubrigdelege skyldnaden paa seg aa kalla det saman.

§ 47.

Stortinget bør fastsetja, korleis den umyndige kongen skal verta uppfostra, aa segja um ikkje far hans hev late etter seg ei skriftleg fyresegn um det.

Det bør vera ubrigdeleg regel, at den umyndige kongen fær fullnøgjeleg upplæring i det norske maalet.

§ 48.

Hev kongsætti døytt ut paa mannssida, og kongsemne ikkje

30 juni. er kaara, daa skal stortinget velja ein ny konge. I millomtidi vert den utøvande magti skipa etter 40de §.

C.

Um borgarrett og den lovgjevande magti.

§ 49.

Folket utøver den lovgjevande magti ved stortinget, som er skipa i tvo ting, eit lagting og eit odelsting.

§ 50.

Veljeføre er dei norske borgaranne, som hev fyllt 25 aar, hev vore busitjande i landet i 5 aar og eig heime der.

§ 51.

Fyresegner um manntalsførsla og um innskriving i manntalet av dei, som hev valrett, vert gjevne i lov.

§ 52.

Valretten vert suspendera fyr den, som

a. vert sett under offentleg tiltale fyr misgjerningar, som kann draga etter seg tap av valretten;
b. vert umyndiggjord;
c. gjev upp buet eller gjer buslit, so lengje buet hans stend under skifteretten;
d. fær hjelp hjaa fatigstellet eller i det siste aaret fyre valet hev havt slik hjelp.

§ 53.

Valretten misser den, som

a. vert domfeld fyr misgjerningar, i samhøve med fyresegner um dette i lov;
b. utan løyve fraa riksstyret gjeng i teneste hjaa framand magt;
c. vinn borgarrett i framandt rike;
d. vert yverført, at han hev kjøpt røyster, selt si eigi røyst eller valt paa meir enn eitt valting.

§ 54.

Valtingi vert haldne tridje kvart aar. Dei skal vera fraaseg-gjorde, innan september maanad er ute.

§ 55.

Valtingi vert styrde paa den maaten, som vert fastsett i lov. Valstyret avgjer tvistemaal um valrett gjenom orskurd, og den kann ankast inn fyr stortinget.

§ 56. 30 juni.

Fyrr vali byrjar, skal formannen i valstyret lesa upp høgt §§ 50—64 i grunnlovi.

§ 57.

Talet paa stortingsmennerne, som kjøpstaderne skal velja, vert sett til ein og fyrti. Av dei vèl Aalesund og Molde ein ihop, Arendal og Grimstad ein ihop, Bergen fire, Bodøy ein, Breivik ein, Dramn tvo, Flikkefjord ein, Fredrikshall ein, Fredrikstad ein, Hamarfest, Vardøy og Vatsøy ein ihop, Haugesund ein, Holmestrand ein, Kongsberg og Hønefoss ein ihop, Kraakerøy ein, Kristiania fem, Kristiansand tvo, Kristiansund ein, Larvik og Sandefjord ein ihop, Litlehamar, Hamar, Gjøvik og Kongsvinger ein ihop, Moss og Drøbakk ein ihop, Porsgrunn ein, Sarpsborg ein, Skien ein, Stavanger tvo, Trumsøy ein, Trondheim og Levang fire ihop, Tunsberg ein, og Risøyr ein.

Kjøpstad, som ikkje er nemnd her, eller som heretter vert bygd, høyrer under valfylket til den kjøpstaden, som vert fastsett i lov.

§ 58.

Talet paa stortingsmennerne, som landsbygderne skal velja, vert sett til tvo og aatti. Av dei vèl Akershus amt fem, Nordre Bergenhus amt fem, Søre Bergenhus amt seks, Bratsberg amt fire, Buskeruds amt fire, Finnmark amt tvo, Heidmark amt seks, Jarlsberg og Larviks amt fire, Kristians amt fem, Lista og Manndals amt fire, Nedenes amt fire, Nordlands amt seks, Romsdals amt fem, Smaaleni fem, Stavanger amt fem, Trumsøy amt tri, Nordre Trondheims amt fire, Søre Trondheims amt fem.

§ 59.

Kvart valfylke, som vèl fleire enn ein stortingsmann, vert skift i so mange valkrinsar, som valfylket skal velja stortingsmenn. Valkrinsarne vert skipa med lov, og det skal og i lov gjevast fyresegner um framgangsmaaten med vali. Umfram det, som grunnlovi elles fastset i so maate, skal daa lovgjevingsmagti fylgja desse fyresegner:

a. Kvar kjøpstad og i landsbygderne kvart herad og kvar ladstad med eige bystyre er serskild valsokn. Er ein kjøpstad tvo eller fleire valkrinsar, er kvar krins ei valsokn fyr seg. Likeins er eit stykkje av kjøpstad, som saman med ein annan kjøpstad eller med andre kjøpstader er ein valkrins, serskild valsokn. Fyr landsbygderne gjeld den regelen, at valkrinsarne skal skipast av ei heil valsokn eller av fleire valsokner, som ligg upp til kvarandre.

30 juni. Vert eit valfylke skift annleis enn fyrr, og dette ikkje er ei naudsynleg fylgje av umbrøyte i dei vanlege styrekrinsarne i landet, so vert ikkje den nye valkrins-skipnaden bruka ved valet paa stortingsmenn til fyrste valbolk, etter han vart vedteken.

b. Valtingi vert haldne serskilt fyr kvar valsokn. Paa valtingi vert det røysta beinleides paa ein stortingsmann og ein varamann fyr valkrinsen. Dersom ingen ved valet paa stortingsmann fær yver helvti av alle røyster, som er inngjevne og godkjende i valkrinsen, skal det vera umval, og daa vert valet avgjort med vanlegt fleirtal eller, um røystetali er like, med lutkasting.

§ 60.

Veljeføre borgarar, som er i riket, men som ikkje kann møta fyr skuld sjukdom, herteneste eller anna lovlegt forfall, kann senda valsetlarne sine i brev til dei, som styrer valtingi, fyrr desse er fraa-seg-gjorde.

Um og i kva former veljeføre borgarar, som er utanfyre riket, kann faa løyve til aa senda valsetlarne sine i brev til dei, som styrer valtingi, det vert avgjort i lov.

§ 61.

Ingen kann verta vald til stortingsmann, um han ikkje er 30 aar gamall, hev aatt heime i riket i 10 aar og er veljefør i det valfylket, som han vert kaara ifraa.

Likevel kann den, som hev vore riksminister eller riksraad, veljast til tingmann jamvel i eit valfylke, der han ikkje hev valrett, aa segja um han elles er valfør.

§ 62.

Dei som er i riksraadet, og dei som hev embætte ved riksraadskontori eller er tenestemenn ved hoffet eller fær pension der, kann ikkje veljast til stortingsmenn.

§ 63.

Kvar den, som vert vald til stortingsmann, er skyldig aa taka mot valet, minder han er kaara etter § 61, andre leden, eller hev forfall, som stortinget held lovlegt. Den tingmann, som hev møtt paa alle tri sedvanlege storting i ein valbolk, er ikkje skyldig aa taka mot val til næste storting.

Dersom nokon vert vald til tingmann og ikkje er skyldig aa taka mot valet, maa han innan den tid og paa den maate, som vert fastsett i lov, gjeva fraasegn um den ting, um han tek mot valet eller ei.

Det skal likeins verta fastsett i lov, innan kva tid og paa kva maate den, som vert vald til tingmann fyr tvo eller fleire valkrinsar i det valfylket, der han er veljefør, skal gjeva fraasegn um, kva fyr eit val han vil taka imot. 30 juni.

§ 64.

Dei som er valde til stortingsmenn, fær fullmagter, og stortinget avgjer, um desse fullmagterne er lovlege.

§ 65.

Stortingsmennerne hev rett til vederlag av rikskassa fyr ferdakostnaden til stortinget og derifraa og fyr upphaldet i den tid, dei er paa stortinget.

§ 66.

Stortingsmennerne er, paa ferdi til stortinget og derifraa og medan dei er paa stortinget, undantekne fyr personleg hefting, minder dei vert gripne i offentlege brotsgjerningar; og helder ikkje kann dei utanfyre stortinget dragast til andsvar fyr dei meiningar, som dei i stortinget hev bore fram. Etter den skipnaden, som der er vedteken, er kvar og ein skyldig aa retta seg.

§ 67.

Dei som er valde til stortingsmenn paa den maaten, som no er sagt, er tilsaman kongeriket Norigs storting.

§ 68.

Stortinget kjem vanleg saman den fyrste yrkedagen etter den 10de oktober kvart aar; det held møti sine i hovudstaden, um ikkje kongen fyr skuld usedvanlege umstende, soleis fiendslegt innfall eller fengjande sykje, vèl ein annan kjøpstad i riket til møtestad. Dette maa daa kunngjerast i tide.

§ 69.

I serhøve hev kongen rett til aa kalla saman stortinget til ei onnor tid enn den vanlege. Kongen sender daa ut ei kunngjering, som bør vera lyst i kyrkjurne i alle stiftsbyarne minst fjortan dagar fyrr stortingsmennerne skal møta paa den fastsette staden.

§ 70.

Eit slikt umfram-storting kann kongen løysa upp, kva tid han finn fyr godt.

§ 71.

Stortingsmennerne vert staaande i umbodet tri samfelde aar baade ved dei sedvanlege stortingi og ved dei umfram-stortingi, som vert haldne i den tid.

30 juni.

§ 72.

Vert eit umfram-storting halde endaa paa den tid, som eit sedvanlegt storting skal byrja, vert umfram-stortinget uppløyst, fyrr det sedvanlege stortinget kjem saman.

§ 73.

Stortinget vèl ut fjordeparten av tingmennerne til sæte i lagtinget; dei andre tri fjordepartarne er odelstinget. Utvalet vert gjort paa fyrste sedvanlege storting etter nytt val, og lagtinget vert so verande ubrigda paa alle storting i valbolken, minder det skulde vera avgang; daa vert romet utfyllt etter serskilt val.

Kvart ting held sine møte serskilt og vèl sin eigen præsident og sekretær. Ikkje noko av tingi kann halda møte, utan dei tvo tridjepartarne av vedkomande tingmenn er til stades.

§ 74.

So snart stortinget hev skipa seg, opnar kongen eller den, han dertil kallar, tinget med ei tale og segjer ifraa um tilstandet til riket og um dei emne, som han serleg ynskjer aa faa stortinget til aa gjeva agt paa. Naar kongen er til stades, maa det ingi raadleggjing vera.

Naar stortinget er opna, hev riksministeren og riksraadarne rett til aa møta i stortinget og i baae tingdeilderne, og tilliks med tingmennerne, men utan rett til aa røysta, vera med i raadleggjingarne um dei saker, som er fyre, aa segja um møtet er fyr ustengde dører; vert eit møte halde fyr stengde dører, hev dei ikkje rett aa vera med, utan vedkomande ting gjev løyve til det.

§ 75.

Det høyrer stortinget til:

a. aa gjeva lover og taka av lover; aa leggja paa skattar, avgifter, toll og andre offentlege tyngslur, men desse gjeld ikkje lenger enn til fyrste april aaret etter eit nytt sedvanlegt storting er kome saman, minder dette gjer nytt vedtak um dei;
b. aa taka upp rikslaan;
c. aa hava tilsyn med riksens pengestell;
d. aa løyva dei pengesumarne, som er naudsynlege til riksutgifterne;
e. aa fastsetja, kor mykje det kvart aar skal verta utbetala kongen til hoffhaldet; og aa fastsetja løni til kongehuset, men ho maa ikkje vera i faste eigedomar;
f. aa faa seg fyrelagd møteboki til riksraadet og likeins alle offentlege fraasegner og brevskapar (dei sjølvare militære kommandosakerne undantekne);

g. aa faa fraasegn um dei avtalurne, som kongen paa riket sine vegner hev gjort med framande magter, so nær som løynlege skilord; men slike skilord maa ikkje strida mot dei, som er offentlege; 30 juni.
h. aa kunna krevja kven som helst til aa møta fyr seg i rikssaker — kongen og kongehuset undantekne —; dette undantaket gjeld likevel ikkje dei kongelege prinsarne, um so er dei hev embætte;
i. aa gaa igjenom listurne yver millombils løner og pensionar og i desse gjera dei brigde, som det synest er turvande;
k. aa velja fem ettersynsmenn, som kvart aar skal gaa igjenom riksrekneskaparne og kunngjera utdrag av dei paa prent; riksrekneskaparne skal difyr verta gjevne til desse ettersynsmennerne innan seks maanader etter utgangen av det aar, som stortinget hev gjeve sine pengeløyvingar fyre;
l. aa gjeva innlendingsrett til framande.

§ 76.

Alle lovframlegg skal fyrst vera fyre paa odelstinget; odelstingmennerne eller styringi ved ein riksraad hev rett til aa gjera framlegg.

Naar odelstinget hev vedteke eit lovframlegg, vert det sendt til lagtinget, som anten godkjenner eller vrakar det, og i siste fall vert framlegget sendt tilbake til odelstinget med merknader. Odelstinget raadlegg um dei og kann so anten leggja burt lovframlegget eller senda det paa nytt til lagtinget med brigde eller utan.

Naar eit framlegg fraa odelstinget tvo gongjer hev vore fyrelagt lagtinget og andre gongen vorte sendt tilbake fraa dette med avslag, held heile stortinget sammøte, og framlegget vert daa vedteke, dersom det fær tvo tridjepartar av røysterne.

Imillom kvar slik fyrehaving maa det i det minste gaa tri dagar.

§ 77.

Naar lagtinget eller og stortinget i sammøte hev godkjent eit vedtak, som odelstinget hev gjort, vert det sendt til kongen med søknad um, at det maa faa hans stadfesting.

§ 78.

Samtykkjer kongen vedtaket, gjev han det si underskrift, og det vert daa lov.

Samtykkjer han ikkje vedtaket, sender han det tilbake til odelstinget med dei ord, at han ikkje synest det er tenlegt aa stadfesta det no. I so fall maa ikkje det stortinget, som daa er samla, fyreleggja kongen vedtaket oftare.

30 juni.

§ 79.

Hev tri sedvanlege storting, ihopsette etter tri val i rad og aatskilde ved minst tvo sedvanlege storting, gjort eit og same vedtak utan brigde og utan at noko storting i tidi millom fyrste og siste vedtaking hev gjort eit ulikt vedtak, og det daa vert kongen fyrelagt med dei ord, at hans majestet ikkje vil negta stadfesting paa eit vedtak, som stortinget held fyr gagnlegt etter den aalvorlegaste raadleggjing, so vert det lov, endaa um kongen ikkje gjev stadfesting, innan stortinget skilst.

§ 80.

Stortinget vert verande saman, so lengje det synest det er naudsynlegt, men ikkje lenger enn tvo maanader utan løyve fraa kongen. Naar det hev fullenda gjeremaali sine eller hev vore saman den fastsette tidi, og kongen daa segjer det ute og enda, tek han si avgjerd um dei vedtak, som ikkje alt er avgjorde, so at han anten stadfester eller vrakar dei. Alle dei, som han ikkje serleg godkjenner, vert haldne fyr vraka.

§ 81.

Alle loverne vert utferde i det norske maalet og (dei etter § 79 undantekne) i namnet til kongen, under Norigs riks-innsigle og med desse ord: »N. N. gjer kunnigt: at oss hev vorte fyrelagt vedtak fraa stortinget, fraa dagetal, lydande so: (her kjem vedtaket). Di hev me godkjent og stadfest, liksom me hermed godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov under vaar hand og riksens innsigle.«

§ 82.

Kongeleg stadfesting krevst ikkje

a. til fraasegn fraa stortinget um, at det er samla som storting etter grunnlovi;
b. til vedtak, som stortinget gjer um sitt indre styre;
c. til vedtak, som stortinget gjer, naar det godkjenner eller vrakar fullmagterne til stortingsmenn, som hev møtt fram;
d. til vedtak, som stortinget gjer, naar det stadfester eller vrakar orskurdar um val-tvistemaal;
e. til vedtak fraa stortinget um innlendingsrett fyr framande;
f. og endeleg til vedtak fraa odelstinget um tiltale mot riksraadar eller andre.

§ 83.

Stortinget kann hjaa høgsteretten krevja utgreiding um rettslege emne.

§ 84. 30 juni.

Stortinget held møti sine fyr ustengde dører, og det som er fyre skal kunngjerast paa prent, so nær som i dei høve, daa noko anna vert vedteke med røystefleirtal.

§ 85.

Den som lyder eit paabod, som hev til maal aa skipla fridomen og trygdi til stortinget, han er saka i fedralandssvik.

D.

Um den dømande magti.

§ 86.

Lagtinget saman med høgsteretten er riksretten; han er fyrste og siste domstolen i dei sakerne, som odelstinget reiser anten mot riksministeren, riksraadar eller mot domarar i høgsteretten fyr embættsbrot, eller mot stortingsmenn fyr brotsgjerningar, som dei i sitt umbod vert saka i.

I riksretten hev præsidenten i lagtinget forsætet.

§ 87.

Den som er sett under tiltale, kann utan aa nemna nokon grunn skjota ut upptil tridjeparten av dei, som sit i riksretten, men det maa ikkje verta mindre enn femtan mann i retten.

§ 88.

Høgsteretten dømer som siste domstol. Han maa ikkje vera skipa av færre enn formannen og seks meddomarar.

Den aatte og aattiande paragrafen i grunnlovi skal ikkje vera til hinder fyre, at straffesaker i samhøve med lov vert avgjorde fyr ollo, utan at dei kjem fyr høgsteretten.

§ 89.

I fredstider er høgsteretten saman med tvo høge officerar, som kongen set til meddomarar, andre og siste domstolen i alle dei krigsrettssaker, som gjeld anten liv eller ære eller fridoms tap fyr lengre tid enn tri maanader.

§ 90.

Høgsterettsdomarne kann ikkje i noko høve verta paaanka eller undergjevne gjenomsyn.

§ 91.

Ingen kann verta kalla til høgsterettsdomar, fyrr han er 30 aar gamall.

30 juni.

E.

Ymse fyresegner.

§ 92.

Til embætte i staten maa berre verta utnemnde norske borgarar, som talar landsens maal og

a. anten er fødde i riket av foreldre, som daa var norske riksborgarar;
b. eller er fødde i framande land av norske foreldre, som paa den tid ikkje var riksborgarar i noko anna land;
c. eller som heretter bur i riket i 10 aar;
d. eller som stortinget gjev innlendingsrett.

Likevel kann andre verta sette til lærarar ved universitetet og dei lærde skularne, til lækjarar og til konsular paa framande stader.

Ingen maa faa embætte som yverøvrigheit, fyrr han er 30 aar gamall, eller som magistrat, underdomar eller fut, fyrr han er 25 aar gamall.

Berre den, som vedkjenner seg riksreligionen, kann vera med i kongsraadet. Um dei andre embætti vert naudsynlege fyresegner gjevne i lov.

I kva mùn kvinnur, naar dei elles fyller dei vilkaar, grunnlovi set fyr menn, skal kunna faa embætte, vert fastsett i lov.

§ 93.

[Hev halde upp aa gjelda.]

§ 94.

Ei ny aalmenn borgarleg lovbok og ei straffelovbok skal dei gjeva ut paa fyrste, eller um det er raadlaust, so paa andre sedvanlege storting. Til dess skal dei loverne, som no gjeld i landet, staa ved lag, aa segja um dei ikkje strider mot denne grunnlovi eller mot millombils rettarbøter, som i millomtidi vert gjevne.

Dei faste skattarne, som no er, skal likeins staa ved lag til næste storting.

§ 95.

Løyvebrev um undantaking fyr lovi, um trygd mot personleg hefting, um utsetjing med skuldbetaling eller um uppreisnad maa ikkje verta gjevne, naar den nye aalmenne lovi hev teke til aa gjelda.

§ 96.

Ingen kann verta dømd utan etter lov eller straffa utan etter dom. Pinlegt forhøyr er ulovlegt.

§ 97. 30 juni.

Ingi lov maa faa tilbakeverkande kraft.

§ 98.

Sportlarne til retts-tenestemennerne maa ikkje verta tyngde med avgifter til rikskassa.

§ 99.

Ingen maa verta sett fast utan i dei tilfelle, som loverne nemner, og paa den maaten, som dei byd. Fyr grunnlaus arrest eller ulovlegt upphald skal vedkomande staa den til andsvar, som er fengsla.

Ifall nokor samkome skulde skipla den offentlege ro og ho ikkje straks skilst aat, so snart den borgarlege styremagti tri gongjer hev lese upp høgt fyr henne dei stykki i landslovi, som gjeld uppreist; kann hermagt brukast; elles hev riksstyret ikkje rett til aa bruka hermagt mot riksborgaranne utan etter dei former, som i loverne er fyresagde.

§ 100.

Prentefridom skal det vera. Ingen kann straffast fyr noko skrift, som han hev late prenta eller gjeva ut, kva innhald det so skulde hava, minder han med vilje og openberrleg anten sjølv hev vist eller eggja andre til ulydnad mot loverne, vanvyrdnad mot trudomen, mot sedugskap eller dei konstitutionelle magterne, motstand mot deira fyresegner, eller hev kome med range og ærekrenkjande skuldingar mot nokon. Frimodige ytringar um riksstyringi og um kva ting som helst elles er lovlege fyr kvar og ein.

§ 101.

Heretter maa ingen faa slike serrettar, som legg nye og stendige band paa næringsfridomen.

§ 102.

Hus-ransakingar er ulovlege, so nær som i strafferettslege tilfelle.

§ 103.

Ingen, som heretter gjer buslit, fær fristad.

§ 104.

Jord og bulùt kann ikkje i noko høve verta forbrotne.

§ 105.

Krev landsens tarv, at nokon lyt gjeva fraa seg rørleg

30 juni. eller fast eigedom til offentlegt bruk, skal han faa fullt vederlag av rikskassa.

§ 106.

Kjøpesumar og innkomur av det gods, som er kyrkja og presteskapet beneficera, skal ikkje brukast til anna enn til bate fyr kyrkje og presteskap og til aa fremda upplysningi. Midelen til milde stiftingar skal berre brukast til deira eige gagn.

§ 107.

Odels- og aasætesretten maa ikkje verta avteken. Korleis han skal staa ved lag til største nytte fyr riket og meste gagn fyr landsfolket, um det fastset fyrste eller andre storting dei nærmare vilkaar.

§ 108.

Greivskap, baroni, stamhus og fideikommiss maa ikkje heretter verta grunnlagde.

§ 109.

Kvar borgar i riket er i regelen like skyldig aa verna um fedralandet ei viss tid, utan umsyn til stand eller midel.

Korleis denne grunnsetningi skal verta gjenomført, kva undantak ho bør hava, og um det er landsgagnlegt, at verneskyldnaden held upp med det 25de aaret, vert yverlate til fyrste sedvanlege storting aa taka avgjerd um, naar ei nemd fyrst hev fenge til vegar alle upplysningar. Til dess skal dei fyresegnerne, som no gjeld, staa ved lag.

§ 110.

Norig held ved aa hava sin eigen bank og sitt eige penge- og myntstell; korleis desse ting skal skipast, vert fastsett i lov.

§ 111.

Korleis det norske flagget skal vera paa skap og lit, vert fastsett i lov.

§ 112.

Viser røynsla, at denne grunnlovi fyr kongeriket Norig treng brigding i noko stykkje, skal framlegget um brigde verta gjort paa eit av dei sedvanlege storting i ein valbolk og so kunngjerast paa prent. Men det er fyrst eit av dei sedvanlege storting i næste valbolk, som det høyrer til aa avgjera, um brigdingsframlegget bør verta vedteke eller ei. Og aldri maa eit slikt brigde strida mot grunnsetningarne i denne grunnlovi, men einast gaa ut paa slike tiljamningar i einskilde fyresegner, som ikkje brigdar aandi i denne riksskipnaden, og maa dei tvo tridjepartarne av stortinget vera samde um eit slikt brigde.

Rettelse.

I første hefte af Lovtidende 2den afdeling for iaar side 40, 12te linje fra neden staar oftalmia **mo**natorum istedetfor rettelig oftalmia **neo**natorum.

Statuter for den kongelige norske Sanct Olavs orden. 9 juni.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: At følgende statuter skal være gjældende for den kongelige norske Sanct Olavs orden:

§ 1. Denne orden er indstiftet for at belønne fortjenester af fædrelandet og af menneskeheden.

§ 2. Norges konge er ordenens stormester.

§ 3. Ordenens embedsmænd er:

a. en kansler, hvem det nærmest paaligger at udføre og til ordenskapitlet at meddele alle afgjørelser ordenen vedkommende. Han foredrager alle ordenssager for stormesteren samt opbevarer ordenens statuter og segl;

b. en skatmester, som forvalter ordenskassen, med hensyn til hvilken aarligt regnskab aflægges. Han besørger anskaffelsen af ordensdekorationer og deres udlevering, oppebærer ordenens indtægter samt forestaar dens udtællinger;

c. en sekretær og ceremonimester, som fører protokollen i ordenskapitlerne, udfærdiger diplomerne, bekjendtgjør stedfundne udnævnelser, holder registre over samtlige ordensmedlemmer, opbevarer arkivet og ordner det ceremonielle ved ordenskapitlerne.

Ved forfald fungerer en af de øvrige embedsmænd for den fraværende.

Ordens-officianter er:

tre ordens-kancellister til de under a, b og c nævnte embedsmænds bistand.

Ordenens embedsmænd og officianter nyder som saadanne ingen løn eller godtgjørelse undtagen for havte udgifter ordenen vedkommende.

§ 4. Ordenen inddeles paa følgende maade:

Storkors.

Kommandører, hvilken grad deles i to klasser: Kommandører af 1ste klasse og kommandører af 2den klasse.

Riddere, hvilken grad deles i to klasser: Riddere af 1ste klasse og riddere af 2den klasse.

§ 5. Sanct Olavs ordens insignier er følgende:

For storkors:

a. Sølvstjerne med straaler udgaaende i otte spidser; i dens midte et hvidt emaljeret kors med rigsvaabenets løve paa en høirød emaljeret glob omgivet af en blaa og dobbelt hvid ring. I korsets fire hjørner betegner et kronet O i guld begyndelsesbogstavet af ordenens navn. Denne stjerne bæres paa venstre side af brystet.

b. Skulderbaand, vatret, høirødt med blaa og dobbelte hvide kanter, i hvilket er fæstet kommandørkorset, saaledes som

9 juni

det nedenfor er beskrevet. Dette baand bæres fra høire til venstre.

Indehaverne af storkors kan tildeles den af stormesteren bestemte ordenskjæde, i hvilken kommandørkorset fæstes.

For kommandører:

I. Kommandører af 1ste klasse:

a. Sølvstjerne i korsform med otte spidser, rigsvaabenets løve midt i korset paa en høirød emaljeret glob, omgivet af en blaa og dobbelt hvid ring med ophøiet gylden kant samt et kronet O i guld mellem korsets hjørner. Denne stjerne bæres paa venstre side af brystet.

b. Kors, hvidt emaljeret og forarbeidet i guld, i hvis midte paa en emaljeret høirød glob, omgivet af en blaa og dobbelt hvid ring, rigsvaabenets løve og paa reversen stifterens valgsprog »ret og sandhed« med forgyldte bogstaver. I korsets fire hjørner et kronet O og over korset en gylden kongelig krone. Dette ordenstegn bæres om halsen i vatret høirødt, med blaa og dobbelte hvide kanter forsynet baand.

II. Kommandører af 2den klasse:

Kommandørkorset i ordensbaand, baaret om halsen.

For riddere:

I. Riddere af 1ste klasse:

Kors af aldeles samme form som kommandørkorset, men mindre end hint. Dette ordenstegn bæres paa venstre side af brystet i et smalt ordensbaand af samme farver, som ovenfor er beskrevet.

II. Riddere af 2den klasse:

Kors, forarbeidet i sølv, men ellers aldeles ligt det for riddere af 1ste klasse fastsatte. Dette kors bæres paa brystet paa samme maade som det for riddere af 1ste klasse bestemte ordenstegn.

Naar nogen grad af denne orden tildeles militære eller for militære fortjenester, antydes dette ved to i kors liggende sværd, der anbringes under den kongelige krone paa korset.

Geistlige storkors skal, naar de er iført geistlig dragt, ikke anlægge skulderbaand, men bære kommandørkorset om halsen i storkaarsbaand.

§ 6. Udlændinger, der udnævnes til kommandører af 1ste klasse uden tidligere at være kommandører af 2den klasse, tilstilles alene stjernen.

§ 7. Samtlige ordenstegn og baand skal være overensstemmende med de af stormesteren approberede tegninger.

§ 8. Ordenens embedsmænd og officianter skal som særkjende paa sine stillinger bære følgende insignier:

Kansleren, skatmesteren samt sekretæren og ceremonimesteren: Sanct Olavs ordens storkorsstjerne paa høire side af brystet. Ordens-kancellisterne: Sanct Olavs ordens ridderkors af 2den klasse. 9 juni.

§ 9. I naade afskedigede embedsmænd og officianter ved ordenen vedbliver at bære de i § 8 anførte insignier.

§ 10. Ordenskapitlet, hvori forhandles de sager, som vedkommer ordenen, bestaar, foruden af ordenens embedsmænd, af samtlige paa stedet værende storkors, kommandører og tre ældste riddere af 1ste klasse af Sanct Olavs orden.

I stormesterens fravær føres præsidiet af kansleren eller ældste tilstedeværende storkors af Sanct Olavs orden.

Ordenskapitlet er kun fuldstændigt, naar der, foruden den præsiderende, er seks medlemmer tilstede.

§ 11. Ordenskapitlet sammentræder, hvor og naar stormesteren bestemmer det, samt desuden hvert aars 21de august eller, forsaavidt dette er en helligdag, paa den næstfølgende søgnedag.

I dette møde forelægges og decideres skatmesterens regnskab, efterat til denne hensigt tre blandt Sanct Olavs ordens medlemmer, en af hver grad, valgte revisorer, til hvem regnskaberne to maaneder iforveien bør være overleverede, har gransket samme. Revisorer og suppleanter vælges aarlig ved stemmegivning i ordenskapitlet. Ordenens embedsmænd kan ikke vælges til revisorer.

§ 12. I ordenskapitlet meddeles underretning om de siden sidste kapitel foregaaede ordensudnævnelser og den stedfundne afgang blandt ordens-medlemmer samt en kort ekstrakt af ordensregnskabet for det foregaaende aar.

§ 13. Ordensdiplomerne for storkors og kommandører af Sanct Olavs orden underskrives af stormesteren. Diplomerne for riddere af ordens-kansleren paa stormesterens vegne.

Samtlige diplomer forsynes med ordenens segl.

De af stormesteren underskrevne diplomer kontrasigneres af ordens kansleren.

§ 14. Forsaavidt ordens-insignier og diplomer ikke overleveres den udnævnte af stormesteren eller nogen paa hans vegne som dertil særskilt bemyndiget, bliver de at tilstille den udnævnte ved skatmesteren.

Tilligemed diplomet erholder udnævnte nordmænd et eksemplar af ordens-statuterne.

§ 15. Stormesteren afgjør, efter at have hørt ordenskapitlet, hvorledes skal forholdes i det tilfælde, at spørgsmaal opstaar om noget ordens-medlems udslettelse paa grund af uværdigt forhold.

9 juni. § 16. Ved ethvert medlems dødelige afgang skal ordensdekorationerne tilbagesendes til ordens-skatmesteren. I udlandet paasees dette af kongens gesandter eller konsuler.

Ligeledes skal, naar kommandør eller ridder af Sanct Olavs orden tildeles høiere grad af ordenen, den tidligere tildelte dekoration tilbagesendes.

Ordensdekorationer, som er forsynede med brillanter, bliver ikke at tilbagesende.

§ 17. Om kongen har fundet for godt at tildele nogen ordens-insignierne med brillanter, kan indehaveren efter udnævnelse til høiere grad tillige bære det brillanterede ordenstegn.

§ 18. Ordenens segl indeholder dens insignier med omskrift: »Den Kongelige Norske Sanct Olavs Orden«.

2 juli. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til amtmanden i søndre Bergenhus amt, hvori bemærkes, at private gjensidige brandforsikringsforeninger formentlig ikke kan være afskaaret fra gjennem reassurance at formindske en overtaget resiko, naar dette ikke er forbudt i vedkommende forenings plan eller forøvrigt ikke kommer i strid med planens bestemmelser. Forudsætningen bør dog være, at den forening, der fra først af har overtaget resikoen, beholder et beløb, der er mindst ligestort som det, der overføres til nogen anden forening eller selskab. Derimod antager man, at der vil udkræves en særskilt udtrykkelig hjemmel i planen, for at en forening skal ansees berettiget til ved reassurance at forsikre for et større beløb paa én resiko end ellers tilladt.

Idet der i de for heromhandlede foreninger approberede planer, saavidt sees, ikke indeholdes nogen bestemmelse, som hjemler adgang dertil, anser departementet det ikke stemmende med disse planer, som de nu lyder, at der paa én resiko er overtaget større beløb end i vedkommende planer i almindelighed tilladt med reassurance af det overskydende.

4 juli. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til skifteforvalteren i Stavanger angaaende beregning af gebyr for forandring af hjemsted fra Stavanger til Sandnæs for dampskibene »Oscar II« og »Eira«, som er oplyst at være indført i Stavanger skibsregister, forinden der i ladestedet Sandnæs var oprettet toldsted; der meddeles, at departementet med skifteforvalteren er enigt i, at der for overførelsen bliver at beregne sædvanligt gebyr efter skibsregisterlovens § 36.

5 juli. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for

*) Bekjendtgj. 7de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 28, hvor beslutningen er indtaget.

rigets kjøbstæder meddeles stadfæstelse paa en af Tønsberg formænd og repræsentanter under 20de, 24de og 31te oktober 1905 og 20de april 1906 fattet beslutning til politivedtægter, der skal træde istedetfor de ved kongelig resolution af 15de februar 1895 approberede politivedtægter for bemeldte kjøbstad. 5 juli.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for rigets kjøbstæder meddeles stadfæstelse paa en af Skiens formænd og repræsentanter under 9de mai 1906 fattet beslutning angaaende forandringer i og tillæg til de ved kongelige resolutioner af 12te september 1892 og 24de september 1898 approberede politivedtægter for bemeldte kjøbstad. 5 juli.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov af 6te juni 1891 angaaende politivedtægter for rigets herreder meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Fane herred, søndre Bergenhus amt, under 24de august 1905 og 19de april 1906 fattet beslutning angaaende tillæg til de ved kongelig resolution af 28de september 1901 approberede politivedtægter for herredet, indeholdende regler for benyttelsen af de offentlige brygger. 5 juli.

Den norske regjerings resolution**), hvorved i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Bærum herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Bærum herred i Akershus amt. 5 juli.

Den norske regjerings resolution**), hvorved i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Ullensaker herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Ullensaker herred i Akershus amt. 5 juli.

Den norske regjerings resolution**), hvorved det ved kongelig resolution af 14de august 1872 i henhold til lov af 27de mars 1869 § 1 fastsatte forbud mod brug af stegle i de fiskevande i Valle herred, Nedenes amt, som eies i fællesskab, ophæves. 5 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved bestemmes: 5 juli.

I. Det tillades, at et i nærheden af Aamot jernbanestation i Modum prestegjælds hovedsogn under Drammen

*) Bekjendtgi. 7de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 28, hvor beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 7de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 28.

5 juli. provsti i Kristiania stift opført bedehus indvies som kapel for indtil videre og under forudsætning af, at det holdes i forsvarlig stand, at benyttes til afholdelse af gudstjeneste og øvrige kirkelige forretninger paa endel nærmere fastsatte betingelser.

II. Til bedehuset, som foreslaaes benævnt Aamot kapel, bliver indtil videre at henlægge 12 gudstjenester aarlig fra Nykirke sognekirke.

III. Kristiania biskop bemyndiges til at afgive de nærmere bestemmelser angaaende tiden for gudstjenesternes afholdelse og deres fordeling mellem prestegjældets prester.

IV. I henhold til lov om kirker og kirkegaarde af 3die august 1897 § 18, 2det led, tillades, at der af overskuddet af Heggen kirkekasses indtægter anvendes et beløb af indtil kr. 100,00 aarlig til Aamot kapels fremtidige vedligehold.

5 juli **Den norske regjerings resolution**, hvorved

1. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til at afstaa den Modum prestegaard i Kristiania stift tilliggende vandrettighed i vasdraget fra »Heggesjø« til Sponbækkens udløb i Bergsjø tilligemed den fornødne grund af prestegaarden til tomt for kraftstation samt til anlæg af denne med turbinrør m. v. mod en erstatning og paa vilkaar forøvrigt, som fastsættes af nævnte departement.
2. Erstatningsbeløbene bestemmes at skulle indtages i og forvaltes under oplysningsvæsenets fond som en Modum sogneprestembede tilliggende kapital, hvoraf sognepresten erholder renterne med fradrag af sædvanlig inkassationssalær.

5 juli. **Den norske regjerings resolution**, hvorved der efter nærmere bestemmelse af kirke- og undervisningsdepartementet af de til tilfældige og uforudseede udgifter af statskassen bevilgede midler yderligere tillades anvendt et beløb af fem hundrede kroner til ordning m. v. af de efter foranledning af nævnte departement til stiftsarkivet i Trondhjem indsendte ældre kirkebøger m. v.

5 juli. **Den norske regjerings resolution**, hvorved

1. Bestemmelserne i §§ 1, 2 og 3 i lov af 25de februar 1899 om overformynderiet i Kristiania m. v. med hjemmel i samme lovs § 9 gives anvendelse for Kristianssand fra 1ste januar 1907.
2. Bestemmelserne i konfirmation af 18de november 1699 om erlæggelse af overformynderpenge i Kristianssand ophæves fra den tid den nye ordning træder i kraft.

3. Den af Kristianssands kommunebestyrelse under 1ste juni 1904 fattede beslutning om, at overformynderiets formand afl0nnes med kr. 800,00 aarlig, stadfæstes. 5 juli.
4. Et fremlagt i henhold til ovennævnte lovs § 2 udarbeidet udkast til reglement for Kristianssands overformynderi stadfæstes.
5. Den i nævnte lovs § 3 fastsatte forvaltningsafgift af de under overformynderiets bestyrelse staaende midler indtil videre bestemmes at skulle udredes med 2 % af midlernes aarlige afkastning, forsaavidt angaar midler, hvoraf overformynderpenge tidligere har været erlagt, og iøvrigt med 3 %.

Den norske regjerings resolution, hvorved 5 juli.

1. Stortingets beslutning af 11te juni 1906 om bevilgning af kr. 5 500,00, hvoraf indtil kr. 2 000,00 til fripladse for ubemidlede elever, hvilket beløb efter departementets nærmere bestemmelse bliver at anvende til offentlige stuertskoler i det væsentlige i overensstemmelse med den ved kgl. resolution af 20de december 1905 godkjendte plan, befales taget tilfølge.
2. Efternævnte paragrafer i den ved kgl. resolution af 20de december 1905 godkjendte plan for de af staten understøttede offentlige stuertskoler gives saadan forandret ordlyd:

§ 2. Naar offentlig stuertskole oprettes, overtager staten:

1. At udrede til hver skole kr. 500,00 samt kr. 25,00 for hver udeksamineret elev, hvormed det samlede antal udeksaminerede elever overstiger ti (10) betalende elever.
2. At udrede til afl0nning af censor kr. 3,00 pr. eksamineret elev.
3. At bidrage indtil kr. 2 000,00 til fripladse — hele eller delvise —, der fordeles mellem skolerne og tilstaaes efter departementets bestemmelse i saadan udstrækning, som det efter prøvelse af de indkomne andragender maatte findes grund, paa betingelse af, at vedkommende kommune:
   1. Yder lokale med udstyr som i nærværende plan og de almindelige forskrifter for stuertskolerne bestemt,
   2. overtager skolernes drift og staar i forskud for statens bidrag, indtil den i planens § 7 paabudte indberetning er modtaget og godtaget af departementet, samt kontrollerer skolernes virksomhed i overensstemmelse med den gjældende plan og de givne forskrifter,

5 juli. 3. udreder de udgifter, som statsbidraget, skolepengene og mulig andre bidrag ikke dækker.

§ 14. Skolepengene er kr. 90,00 pr. stuertkursus, hvorfor erholdes undervisning, kost og logi. Elever, som tillades at bo udenfor skolen, betaler kr. 75,00. Betalingen erlægges med en trediedel hver maaned forskudsvis. Den, som efter paabegyndt kursus bliver tilbagevist fra dette som uskikket for gjerningen, erholder intet af det indbetalte beløb tilbage.

Ansøgninger om fripladse — hele eller delvise — indsendes gjennem skolens bestyrelse til departementet.

5 juli. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Fredriksstad kommunestyre i møde den 11te juni 1906 vedtagne omregulering af strøget bag St. Croix skole sammesteds.

5 juli. **Den norske regjerings resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa de af forstanderskabet for Vikør sparebank i møder den 4de april og 5te juni 1906 vedtagne forandringer i bankens ved resolutioner af 22de november 1889 og 21de november 1905 stadfæstede plan.

5 juli. **Den norske regjerings resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa den af Vartdalstrandens herredsstyre i møder den 15de januar og 6te april 1906 vedtagne plan for en inden Vartdalstrandens herred, Romsdals amt, under navn af »Vartdalstrandens sparebank« oprettendes sparebank, dog med en enkelt forandring.

6 juli. **Forandring i regler og takster for Bodø***) i henhold til lov om forhyrings-, fæste- og engagementskontorer af 12te juni 1896 § 7, vedtaget af Bodø bystyre 14de juni og approberet af amtmanden i Nordlands amt 6te juli 1906.

6 juli. **Rundskrivelse** fra det kongelige justisdepartement til indrulleringscheferne, hvorved der meddeles til underretning og til videre kundgjørelse, at der under 2den f. m. er udfærdiget en lov om adgang for stemmeberettigede, som er udenfor riget, til at deltage i stortingsvalg, hvilken lov ophæver den tidligere lov om samme emne af 5te juni 1897 med tillægslov af 9de mai 1903, — jfr. senest departementets rundskrivelse til indrulleringscheferne af 25de mai 1903. Ifølge denne lov, der er traadt i kraft straks, skal afgivelse af stemmeseddel før afreisen fra riget ske under iagttagelse af de

*) Bekjendtgj. 14de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 29, hvor beslutningen er indtaget.

forskrifter, som gjælder om indsendelse af stemmeseddel fra indenrigs fraværende vælgere. Den medvirkning af indrulleringsbetjent her i riget, som i dette tilfælde tidligere kunde paakaldes af stemmeberettiget, som tilhører besætning paa norsk fartøi, falder saaledes bort. 6 juli.

Det bemerkes dog, — hvad der har betydning for de forestaaende stortingsvalg —, at ifølge den nye lovs § 14 skal de stemmesedler være gyldige, som under iagttagelse af forskrifterne i den tidligere lov af 5te juni 1897 (med tillægslov af 9de mai 1903) er afgivne eller inden 3 maaneder efter den nye lovs ikrafttræden maatte blive afgivne; ligeledes beholder de mandtalspas, der er udstedte i henhold til den tidligere lov, sin gyldighed.

Hvad angaar stemmegivning af sjømænd fra udenrigsk sted er adgangen for disse til at stemme under benyttelse af sjøfartsdokument — sjøfartsbog (sjøfarts-annotationspatent) eller certifikat som skibsfører, styrmand eller maskinist — bibeholdt. Det vil saaledes nu som før være nødvendigt, at mandtalsførerne indhenter forskjellige oplysninger hos indrulleringsvæsenet angaaende de i udenrigsk fart værende vælgere. Hvad herom er anført i departementets rundskrivelse til indrulleringscheferne af 25de mai 1903 (se 7de, 8de, 9de og 10de led), har derfor fremdeles gyldighed, og der anmodes paany om, at mandtalsførernes henvendelser angaaende saadanne vælgere maa blive besvarede med mindst muligt ophold.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet til overlodsen i det vestenfjeldske distrikt angaaende beregning af milepenge og afgift af disse, naar et fartøi indenskjærs har tilbagelagt en strækning af 15 mil og derefter benytter lodsen til at lodse det længere. 6 juli.

Overlodsen antager, at lodsen er forpligtet til at lodse fartøiet, ogsaa efterat dette har tilbagelagt de 15 mil, naar det af skibsføreren fordres, og at milepenge for den distance, der overstiger de 15 mil, som før bliver at beregne efter lodslovens § 34, 4, saaledes at der pr. mil af den lodsede distance over 10 mil erlægges en fjerdedel af de i taksten opførte beløb. Da et fartøis lodspligt maa antages at ophøre, naar det indenskjærs har tilbagelagt en strækning af 15 mil, selv om bestemmelsesstedet ikke er naaet, finder overlodsen, at der ikke bør erlægges afgift til lodsunderstøttelseskassen af milepenge for den distance, der overskyder 15 mil.

Overlodsen i det søndenfjeldske distrikt har paa foranledning udtalt, at bestemmelsen i 4de led af lodslovens § 3 antagelig maa være saaledes at forstaa, at lodspligten for indgaaende ophører, naar fartøiet har været lodset indenskjærs 15

6 juli. mil, hvis lodsen her ophører at lodse det og derfor enten gaar iland eller følger videre med fartøiet uden at lodse det.

Dersom han derimod vedbliver at lodse fartøiet, og dersom dette ikke under seiladsen har ankret paa noget saadant sted, som er nævnt i 2det led af lodslovens § 3, og hvor derfor lodspligten for indgaaende er ophørt, skjønner overlodsen ikke andet end, at lodspligten maa komme til at vare, saalænge lodsningen varer. Som følge heraf finder han, at de indenskjærs milepenge maa blive at beregne efter lodslovens § 34, 4, og afgiften til lodsunderstøttelseskassen blive at erlægge af de samlede lodspenge, som lodsen efter taksten har modtaget (lodslovens § 22).

Departementet bemerker, at det er enigt med overlodsen i, at en lods, naar det af skibsføreren forlanges, maa være forpligtet til overensstemmende med lodslovens § 17 og med den deri nævnte begrænsning at lodse udover de 15 mil, for hvilke fartøiet efter samme § 3, 4 er forpligtet til at betale milepenge, samt at milepengene for den overskydende strækning bliver at beregne efter § 34, 4. Videre henvises til prp. nr. 34 for 1904—1905, side 28, hvor det er forudsat, at et fartøis lodspligt skal ansees ophørt, naar det har været lodset indenskjærs 15 mil, uanseet om lodsen ophører at lodse det eller vedbliver hermed. I sidstnævnte tilfælde vil lodsen derfor ikke have at erlægge afgift til lodsunderstøttelseskassen af milepenge for mere end 15 mil.

6 juli. **Tillæg no. 1 til krigspostreglementet,** fastsat af forsvarsdepartementet i henhold til den departementet ved den norske regjerings beslutning af 29de juni 1905 givne bemyndigelse.

A. Uniform.

1. Det personel, der i tilfælde af mobilisering (for krig) fast afgives fra postvæsenet til krigspostvæsenet, bærer følgende uniform:

a) Personel af officers og fanejunkers grad tjenesteuniform som bestemt for postmestere uden kongelig udnævnelse[1]), dog uden stjerner, men med militære gradbetegnelser (se punkt 2).

Pelshue som reglementeret for officerer kan derhos benyttes, dog med postvæsenets emblem istedetfor uniformsknap med strop.

b) Personel af underofficers grad samt menige tjenesteuniform som bestemt for personel af postvæsenets budklasse med militære gradbetegnelser (se punkt 2).

---

[1]) Funktionærer af stabsofficers grad og postmestere med kongelig udnævnelse bærer dog uniform (hue) som for disse postmestere bestemt.

Personel af korporals og menig grad, for hvem uniform i fred ikke er fastsat, bærer dog civilt antræk med hovedbedækning som bestemt for personel af postvæsenets budklasse samt med feltbind som fastsat for landstormen. 6 juli.

2. Militære gradmærker som fastsat for felt for infanteriet anbringes paa surtout, jakke, kappe, yderfrakke og pjekkert (10 cm. lange svoveldampede sølvtresser anbragt paa tilsvarende maade som paa infanteriets vaabenjakke).

B. Bevæbning.

3. Personel af officers og underofficers grad bevæbnes med revolver (10 patroner).

Personel af korporals og menig grad bevæbnes med karabin (10 patroner, der bæres i randselen eller i lommen).

Bevæbning udleveres af militæretaten.

C. Udrustning.

4. Personel af officers grad erholder udleveret officerskufferter og gjenkjendelsesmærke, vadskevandsfad samt efter omstændighederne officerskantine og om fornødent officerstelt.

Andre effekter tilsvarende til, hvad der er fastsat for armeens øvrige officerer af samme grad, som eksempelvis feltflaske, frokostvæske, kompas, marschlanterne, skindfeld etc., tilveiebringes og medføres af vedkommende postfunktionær i den udstrækning, der af denne ansees fornødent.

5. Personel af underbefals og menig grad udrustes med:
Randsel eller mantelsæk } eller rygsæk med meis og
brødpose } indrepose,
(personel af fanejunkers grad erholder feltkuffert istedet for randsel og brødpose),
feltflaske,
kogekar (for underofficerer efter omstændighederne underofficerskantine),
teltdug,
teltstok,
teltplugge,
sovepose,
uldteppe (kun for underofficerer:
1 for personel af sergents grad,
2 » — - høiere grad),
gjenkjendelsesmærke.

---

6. Personel af officers og underofficers grad erholder ved mobilisering (ikke mobilisering til øvelse) udbetalt

6 juli. officerer . . . . . kr. 200,00
underofficerer . . . . . » 150,00
til anskaffelse af fornødne uniforms- og udrustningseffekter.

6 juli. **Tillæg no. 2 til krigstelegrafreglementet,** fastat af forsvarsdepartementet i henhold til den departementet ved den norske regjerings beslutning af 29de juni 1905 givne bemyndigelse.

A. Uniform.

1. Det personel, der i tilfælde af mobilisering (for krig) fast afgives fra telegrafvæsenet til krigstelegrafvæsenet, bærer følgende uniform:

a) Personel af officers og fanejunkers grad tjenesteuniform som bestemt for postmestere[1]) uden kongelig udnævnelse[2]), dog med telegrafvæsenets emblem og knapper istedetfor postvæsenets, samt uden stjerner og med militære gradbetegnelser (se punkt 2).

Pelshue som reglementeret for officerer kan derhos benyttes, dog med telegrafvæsenets emblem istedetfor uniformsknap med strop.

b) Personel af underofficers grad samt menige tjenesteuniform som bestemt for personel af telegrafvæsenets budklasse (for underofficerernes vedkommende dog uden blaa rænder i benklæderne) samt med militære gradbetegnelser (se punkt 2).

Personel af korporals og menig grad, for hvem uniform i fred ikke er fastsat, bærer dog civilt antræk med hovedbedækning som bestemt for personel af telegrafvæsenets budklasse samt med feltbind som fastsat for landstormen.

Pelshue som fastsat for armeens underbefal og menige kan benyttes, dog med telegrafvæsenets emblem istedetfor uniformsknap med strop.

2. Militære gradmærker som fastsat for felt for infanteriet anbringes paa surtout, jakke, kappe, yderfrakke og pjekkert (10 cm. lange svoveldampede sølvtresser anbragt paa tilsvarende maade som paa infanteriets vaabenjakke).

B. Bevæbning.

3. Personel af officers og underofficers grad bevæbnes med revolver (10 patroner).

---

[1]) For de høiere funktionærer i telegrafvæsenet er for tiden ikke fastsat nogen tjenesteuniform.

[2]) Funktionærer af stabsofficers grad bærer uniform (hue) som for postmestere med kongelig udnævnelse bestemt.

Personel af korporals og menig grad bevæbnes med karabin (10 patroner, der bæres i randselen eller i lommen). 6 juli.
Bevæbning udleveres af militæretaten.

C. Udrustning.

4. Personel af officers grad erholder udleveret officerskuffert og gjenkjendelsesmærke, vadskevandsfad samt efter omstændighederne officerskantine og om fornødent officerstelt.

Andre effekter svarende til, hvad der er fastsat for armeens øvrige officerer af samme grad, som eksempelvis feltflaske, frokostvæske, kompas, marschlanterne, skindfeld etc, tilveiebringes og medføres af vedkommende telegraffunktionær i den udstrækning, der af denne ansees fornødent.

5. Personel af underbefals og menig grad udrustes med:
Randsel eller mantelsæk, } eller rygsæk med meis og
brødpose, } indrepose,
(personel af fanejunkers grad erholder istedetfor randsel og brødpose feltkuffert),
feltflaske,
kogekar (for underofficerer efter omstændighederne underofficerskantine),
teltdug,
teltstok,
teltplugge,
sovepose,
uldteppe (kun for underofficerer:
1 for personel af sergents grad,
2 » — - høiere grad),
gjenkjendelsesmærke.

---

6. Personel af officers og underofficers grad erholder ved mobilisering (ikke mobilisering til øvelse) udbetalt
officerer . . . . . kr. 200,00
underofficerer . . . . . » 150,00
til anskaffelse af fornødne uniforms- og udrustningsgjenstande.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, til postmesteren i Hammerfest, hvorved der er udtalt, at skifteretters meddelelser om lodninger af boer ikke kan sendes som portofri sag. 7 juli.

Skrivelse fra finans- og tolddepartementet til sorenskriveren i Ringerikes sorenskriveri i anledning af beregningen af stempelafgift og tinglæsningsgebyr af leiekontrakter angaaende faste eiendomme, i hvilke leieren er indrømmet 7 juli.

7 juli. ret til i løbet af en kortere eller længere tid at kunne forlange sig det leiede helskjødet. Der meddeles først med hensyn til spørgsmaalet om stempelafgift, at vedkommende dokument antages at burde stemples som leiekontrakt samt i tilfælde af, at tinglæsning begjæres, tillige som kjøbekontrakt, saaledes at særskilt stempelafgift bliver at erlægge af hver retshandel.

Med hensyn til tinglæsningsgebyret bemærkes, at der ikke antages at burde beregnes gebyr for hver af de to retshandler, men kun for den, som betinger det høieste gebyr.

9 juli. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, til postmesteren i Kabelvaag, hvorved det er udtalt, at dokumenter vedkommende en begjæret tvangsauktion ikke i almindelighed fra vedkommende sorenskriver kan tilbagesendes rekvirenten som portofri sag.

9 juli. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved det er bestemt, at de ved jernbanepostekspeditionerne ansatte tjenestemænd fremtidig fritages for pligten til at bære uniform under tjenesten.

11 juli. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til byfogden i Fredriksstad angaaende beregning af registreringsgebyr for to skadesløsbreve, henholdsvis i fiskeskøiterne »Grimseyø« og »Havsulen«. Der meddeles:

Ifølge den fra byfogden modtagne attest er skøite »Grimseyø« indført i Fredriksstads endelige skibsregister 20de juni d. a. I det med pant i samme fartøi udstedte skadesløsbrev, dateret 17de februar d. a., tinglæst inden Tune sorenskriveri 6te mars s. a., opgives fartøiet da at være under bygning inden denne jurisdiktion.

Da det omhandlede skadesløsbrev efter det oplyste maa antages at være udstedt paa et tidspunkt, da »Grimseyø« endnu var under bygning — og saaledes endnu ikke registreringspligtigt — og fartøiet ikke kan sees at være anmeldt til foreløbig registrering efter skibsregisterlovens § 12, kommer imidlertid den ældre rets regler om pantsættelse til anvendelse under skibets byggeperiode, hvorfor den under 6te mars d. a. foretagne tinglæsning af skadesløsbrevet maa antages at have medført retsvirkning (kfr. skibsregisterlovens § 20, kfr. § 12).

For indførelse i skibsregisteret af ovennævnte skadesløsbrev, der er oplyst at være indsendt til registrering samtidig med selve skibets indførelse i registeret, antages derfor i medhold af skibsregisterlovens § 36, 3dje led, ingen særskilt betaling at burde erlægges.

For registrering af det med pant i skøite »Havsulen« under 3dje januar d. a. udstedte og 23de s. m. tinglæste skades-

løsbrev, der sees at være udstedt og tinglæst efter at fartøiet allerede under 24de januar 1905 var indført i Fredriksstads skibsregister, antoges at burde erlægges fuldt registreringsgebyr efter dokumentets paalydende beløb, i henhold til skibsregisterlovens § 36. 11 juli.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa følgende af herredsstyret for Askim herred, Smaalenenes amt, under 30te april og 6te juni 1906 fattede beslutning til vedtægt for bemeldte herred angaaende salg af tobak til børn m. v. 12 juli.

Den norske regjerings resolution**), hvorved der i henhold til § 2 i lov om ansvar for skade paa bofæ ved hund samt om optagelse af hund m. v. af 11te juni 1903 meddeles approbation paa en af Levanger herredsstyre i nordre Trondhjems amt under 25de juni 1906 fattet beslutning, hvorefter hund, som i den tid, da bofæ holdes paa havn, inden Levanger herred findes streifende om uden ledsager i havnegang udenfor indmarken, kan efter foranstaltning af grundeieren eller nogen i strækningen havneberettiget optages eller, hvis hunden tigligere har været optagen og der er fremgaaet overensstemmende med § 4 i ovennævnte lov, dræbes paa stedet. 12 juli.

Den norske regjerings resolution***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Nøterø herred, Jarlsberg og Larviks amt, i møde den 7de mai 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet. 12 juli.

Den norske regjerings resolution***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Aasen herred, nordre Trondhjems amt, i møder den 10de mai og 29de juni 1905 samt 4de mai 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet. 12 juli.

Den norske regjerings resolution***), hvorved der i medhold af § 3 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Bø herred, Nordlands amt, i møde den 21de mai 1906 12 juli.

*) Bekjendtgj. 14de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 29, hvor beslutningen er indtaget.
**) Bekjendtgj. 14de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 29.
***) Bekjendtgj. 14de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 29, hvor vedtægterne er indtagne.

12 juli. besluttede vedtægter angaaende værnskogens behandling inden herredet.

12 juli. **Den norske regjerings resolution***), hvorved der i medhold af § 3 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Bodin herred, Nordlands amt, i møder den 20de juni 1905 og 29de mai 1906 besluttede vedtægter angaaende værnskogens behandling inden herredet.

12 juli. **Den norske regjerings resolution***), hvorved der i medhold af lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 § 8 meddeles approbation paa de af Levanger herredsstyre, nordre Trondhjems amt, i møde den 2den april 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse.

12 juli. **Den norske regjerings resolution****), hvorved der i medhold af § 44 i lov angaaende jagt og fangst af 20de mai 1899 bestemmes, at hjort skal være fredet det hele aar inden herrederne Bremanger, Jølster, Naustdal, Vevring, Breim, Selje, Daviken, Indre Holmedal og Kinn i nordre Bergenhus amt. Bestemmelsen gjælder indtil videre, dog ikke længer end til udgangen af aaret 1908.

12 juli. **Den norske regjerings resolution,** hvorved bestemmes:

I. Fra den tid, som af amtmanden i søndre Bergenhus amt nærmere bestemmes, skal gaardene Studsvik, Hammerhaug øvre, Hammerhaug nedre, g. n. 125, 126 og 127 af samlet skyld 25 mark 25 øre, henlægges fra Onarein sogn af Tysnes prestegjæld under nordre Søndhordland provsti i Bergens stift til Ølve sogn i Kvinnherred prestegjæld i samme provsti og stift og fra Tysnes herred, tinglag og lensmandsdistrikt i Søndhordland sorenskriveri, søndre Bergenhus amt, til Kvinnherred herred, tinglag og lensmandsdistrikt i samme sorenskriveri og amt.

II. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til at træffe de forføininger med hensyn til ordningen af vedkommende presters og kirkesangeres lønning efter lov af 14de juli 1897, som de omhandlede gaardes henlæggelse fra Tysnes til Kvinnherred vil nødvendiggjøre.

12 juli. **Den norske regjerings resolution,** hvorved der i henhold til lov af 17de mai 1904 meddeles samtykke til, at Ullstein herred og fattigkommune i Romsdals amt for et tidsrum af 3 aar fra 1ste juli 1906 at regne deles i 2 kredse, den ene

*) Bekjendtgj. 14de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 29, hvor vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 14de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 29.

omfattende Ullstein hovedsogn, den anden Hareid annekssogn, saaledes at hver kreds under fattigstyrets overtilsyn og bestyrelse overtager forsørgelsen af sine fattige. 12 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved bestemmes, at en anden læge end vedkommende embedslæge kan antages til indtil videre at forrette som ordfører i sundhedskommissionen for Dønnes herred af Ranen lægedistrikt i Nordlands amt mod en godtgjørelse af 80 kroner aarlig, der bliver at udrede af de til tilfældige udgifter ved medicinalvæsenet bevilgede midler. 12 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved departementet for de offentlige arbeider bemyndiges til at meddele de specielle dispensationer, som det efter lov om bygningsvæsenet i Trondhjem af 11te juni 1906 § 109 er overladt kongen eller den, han bemyndiger, at meddele. 12 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved der i henhold til § 8 i lov om bygningsvæsenet i Bergen af 19de april 1899 meddeles approbation paa Bergens kommunestyres beslutning af 15de juni 1906 angaaende regulering af en vei over Kalfarveien nr. 60 og denne veis forbindelse med den tidligere regulerede vei nordover til fjeldveien sammesteds. 12 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved approbation i henhold til lov af 6te august 1897 § 2 meddeles paa den i generalforsamling den 31te mars 1906 vedtagne forandring af § 19 i Skiensfjordens kreditbanks ved kgl. resolution senest af 21de april 1902 approberede love. 12 juli.

Skrivelse *) fra det internationale postbureau i Bern, hvorefter værdien af de i brug værende frimærker i de spanske besiddelser i Guineabugten udtrykkes i francs og centimes. Som følge heraf udgaar disse besiddelser, og hvad derunder er anført, i art. IV i ekspeditionsreglementet til den i Washington den 15de juni 1897 afsluttede internationale hovedpostkonvention. 13 juli.

Skrivelse *) fra det internationale postbureau i Bern, hvorefter hovedpostkonventionens takster i republiken Paraguay opkræves fra 1ste juli efter følgende forhold: 13 juli.

50	centavos	de peso	=	25	centimes
20	»	»	=	10	»
10	»	»	=	5	»

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved postfunktionærer i anledning af, at der indkommer som ubesørge- 13 juli.

*) Bekjendtgjort 26de oktober i Overenskomster nr. 6.

13 juli. lige ikke faa brevkort, der ikke kan befordres paa grund af, at de er paatrykt efterligninger af norske eller fremmede frimærker og som ikke kan tilbageleveres afsenderen, da denne ikke kjendes, anmodes om, saavidt muligt, specielt at underrette forhandlere af saadanne brevkort om forbudet mod deres postforsendelse.

16 juli. **Skrivelse** fra handelsdepartementet til amtmanden i Stavanger amt, hvori der angaaende forstaaelsen af § 29 i lov om handelen af 8de august 1842 meddeles, at departementet antager, at bestemmelsen i nævnte lovparagrafs 2det punktum er at forstaa efter sin ordlyd, saaledes at kun de handelsborgere, som er ansat til mindste næringsskat eller kr. 16,00, og som ikke inden én maaned efter forgjæves afholdt udpantning har betalt skatten, bliver at udslette af mandtallet over handelsborgere. Departementet antager derfor, at den omhandlede handelsborger, som har været ansat til en høiere skat end kr. 16,00, urettelig af magistraten er udslettet af mandtallet.

16 juli. **Skrivelse** fra handelsdepartementets sjøfartskontor til en læge i Aalesund, hvorved paa foranledning meddeles, at i al fart, hvor mønstring er foreskreven, skal undersøgelse med hensyn til farvesans, syn og hørsel (§ 84) foretages med dem, som første gang paamønstres til almindelig dækstjeneste, hvad der efter det oplyste maa antages at være tilfældet med mandskabet paa de omhandlede fiskefartøier, dog selvfølgelig med undtagelse af stuerter, maskinister o. s. v.

At mærke er imidlertid, at § 84 ikke kommer til anvendelse overfor mandskaber, som allerede før lovens ikrafttræden, 1ste mai d. a., en eller flere gange har mønstret, men altsaa blot overfor begyndere.

Da mønstring ikke er nødvendig for skibe i lokalfart, kommer hverken § 84 eller § 85 til anvendelse i denne.

Udførlig besked om, i hvilken fart mønstring er nødvendig, erholdes forøvrigt af vedkommende indrulleringsbetjent.

18 juli. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Rissen herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Rissen herred i søndre Trondhjems amt.

18 juli. **Den norske regjerings resolution** **), hvorved der i henhold til lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en beslutning, fattet under 28de juni 1906 af Akers herredsstyre i Akershus amt.

*) Bekjendtgj. 20de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 30.
**) Do. do. do. do, , hvor beslutningen er indtaget.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Stjørdalen herred, nordre Trondhjems amt, i møde den 21de mars 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse. 18 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa Hans Braathens og hustrus »Regine Braathens legat til Haug sogn i Øvre Eker« og paa de for dette legat udfærdigede statuter af 15de februar 1906. 18 juli.

Den norske regjerings resolution, hvorved grænsen for den aarlige afgift for salg og skjænkning af øl, vin, frugtvin og mjød i Mo herred, Nordlands amt, i medhold af § 28, jfr. § 38 i lov om salg og skjænkning af brændevin m. v. af 17de mai 1904 og overensstemmende med herredsstyrets beslutning af 7de april 1904 fastsættes til kr. 1200,00. 18 juli.

Rundskrivelse fra kirkedepartementet til samtlige amtmænd og stiftamtmænd: 18 juli.

Departementet skal henstille til amtmanden at gjøre by- og herredsstyrer inden Deres distrikt opmærksomme paa de bestemmelser, som lov om fredning og bevaring af fortidslevninger af 13de juli 1905 har i § 4 og § 9, idet det skal tilføie, at i henhold til kongelig resolution af 30te juni d. a. bliver den i ovennævnte paragrafer omhandlede underretning eller meddelelse istedetfor til vedkommende regjeringsdepartement (ɔ: kirke- og undervisningsdepartementet) indtil videre at sende efternævnte institutioner, der ved resolutionen er overdraget departementets rettigheder og funktioner:

a) Til Foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring, Kristiania, saafremt det gjælder faste fortidslevninger fra middelalderen af det i lovens § 2 d. og f. omhandlede slags (boliger, bygninger af alle slags, befæstninger m. v.).

b) Gjælder sagen derimod andre fortidslevninger, bliver meddelelsen at sende:

i Kristiania og Hamar stifter samt Bratsberg, Nedenes, Lister og Mandals amter til universitetets oldsagssamling,

i Stavanger amt til Stavanger museum,

i Bergens stift til Bergens museum,

i Trondhjems stift samt søndre og nordre Helgeland med undtagelse af prestegjældene Melø, Rødø og Lurø til Videnskabsselskabet i Trondhjem,

*) Bekjendtgj. 20de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 30, hvor vedtægterne er indtagne.

18 juli. i resten af Nordlands amt samt i Tromsø og Finmarkens amter til Tromsø museum.

Departementet skal samtidig bede by- og herredsstyrerne gjort opmærksomme paa, at ved udtrykket »ikke uden stor ulempe eller bekostning« i § 4 har det været lovens mening at fremhæve, at ogsaa staten og kommunen til en vis grad faar finde sig i de ulemper eller bekostninger, som hensynet til bevaringen af en fast fortidslevning medfører. Hvad der i det givne tilfælde skal forstaaes som stor ulempe eller bekostning vil selvfølgelig komme til at bero paa et skjøn, hvorved arbeidets hele art og omfang vil faa betydning; men departementet gaar ud fra, at by- og herredsstyrerne vil strække sig saa langt som muligt.

Det bemærkes, at departementet er gaaet ud fra, at by- og herredsstyrerne vil give sine arbeidschefer fornøden underretning om de ovenfor omhandlede bestemmelser.

18 juli. **Rundskrivelse** fra kirkedepartementet til samtlige amtmænd og stiftamtmænd:

Ved den norske regjerings resolution af 30te juni d. a. er det bestemt, hvem de i lov om fredning og bevaring af fortidslevninger af 13de juli 1905 §§ 3—9 vedkommende regjeringsdepartement tillagte rettigheder og funktioner overensstemmende med nævnte lovs § 12 indtil videre bliver at tildele.

Af de nærmere regler, som departementet i henhold til den saaledes givne bemyndigelse har fastsat, henledes opmærksomheden paa følgende bestemmelser, der angaar lensmændenes eller politiets forhold til lovens gjennemførelse:

1. Anmeldelse fra en grundeier om arbeider, der gaar ind under lovens § 3, bliver af vedkommende lensmand (i byerne politiet) at indsende til Foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring i Kristiania, forsaavidt det gjælder fortidslevninger fra middelalderen af det i lovens § 2 d. og f. omhandlede slags (ɔ: boliger eller bygninger af ethvert slags, som ikke ved lovens ikrafttræden eies og bruges af private, samt grundmure eller andre levninger af bygninger fra middelalderen, befæstninger fra middelalderen, som mure eller volde, »bygdeborge« o. lign. eller levninger deraf). Vedkommer anmeldelsen andre fortidslevninger, sendes anmeldelsen til de i en anden rundskrivelse af idag nævnte institutioner.

   Det er forudsat, at lensmanden eller politiet, forinden en saadan anmeldelse ekspederes videre til foreningen til norske fortidsmindesmærkers bevaring eller til vedkommende museum, søger at danne sig en mening om nødvendigheden eller ønskeligheden af det paatænkte arbeide og herom gjør fornødne bemærkninger ved sagens indsendelse.

2. Enhver finder af oldsager (lovens § 6) har at anmelde fundet enten til vedkommende lensmand (i byerne politiet) eller direkte til vedkommende berettigede museum i distriktet. Anmeldes fundet til lensmanden (politiet) sendes anmeldelsen videre overensstemmende med regelen under nr. 1. 18 juli.

Det bemærkes, at departementet har henstillet til vedkommende berettigede museer at give vedkommende lensmænd (politi) i distriktet nærmere retledning om, hvorledes de skal forholde sig med hensyn til anmeldte eller indleverede oldsager, om sagerne indtil videre rettest bør blive beroende paa findestedet eller tages i personlig midlertidig forvaring af vedkommende tjenestemand eller straks indsendes til museet. Ved en saadan nærmere retledning vil antagelig kunne hindres, at der med unødige bekostninger indsendes oldsager, om hvis indlemmelse i et museum der alligevel ikke vil kunne blive spørgsmaal.

Anmeldelser om fund af oldsager bliver af lensmanden (politiet) at indføre i en dertil særskilt indrettet protokol, hvor foruden finderens navn og bopæl indtages oplysning om de fundne gjenstandes art, nærmere beskrivelse af findestedet samt om, hvorledes fundet blev gjort. Er fundet gjort af en anden end vedkommende grundeier, indtages derhos oplysning om vedkommende grundeiers navn og bopæl. I protokollen anføres videre dato for anmeldelsens modtagelse og til hvem og naar den er ekspederet videre.

Rundskrivelse fra kirkedepartementet til det akademiske kollegium, foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring, Trondhjems videnskabsselskab samt museerne: 18 juli.

I henhold til den ved den norske regjerings resolution af 30te juni d. a. givne bemyndigelse fastsætter departementet følgende nærmere regler for de i loven omhandlede rettigheders udøvelse m. v.:

1. Anmeldelse fra en grundeier om arbeider, der gaar ind under lovens § 3, samt den i § 4 omhandlede underretning bliver af vedkommende lensmand (i byerne politiet) eller arbeidsbestyrer at indsende til foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring, forsaavidt det gjælder fortidslevninger fra middelalderen af det i § 2 d. og f. omhandlede slags. Vedkommer anmeldelsen andre fortidslevninger, sendes anmeldelsen eller underretningen til de i en anden rundskrivelse af idag nævnte institutioner.
2. De i § 5 omhandlede rettigheder over fortidslevninger udøves, forsaavidt de ikke efter foranstaaende tilkommer foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring, af vedkommende museum eller i Stavanger amt af vedkommende museer i distriktet.

18 juli. 3. Enhver finder af oldsager (§ 6) har at anmelde fundet enten til vedkommende lensmand (i byerne politiet) eller direkte til vedkommende berettigede museum i distriktet. I Stavanger amt har finderen valget mellem enten at anmelde til Stavanger museum eller til Bergens museum. Anmeldes fundet til lensmanden (politiet), sendes anmeldelsen videre overensstemmende med regelen i 1.

Ønsker det museum, hvortil anmeldelsen (enten af finderen eller lensmanden) indsendes, ikke selv at indløse fundet efter § 7, men det kan antages, at noget af de andre ovenfor opregnede museer kunde ønske at erhverve det, indberettes sagen til kirkedepartementet, som foretager det videre fornødne. I modsat fald underrettes finderen gjennem lensmanden om, at statens eiendomsret ikke vil blive gjort gjældende. I Stavanger amt skal, forinden indberetning gjøres til kirkedepartementet, det andet berettigede museum i amtet først være givet anledning til at indløse fundet.

Undersøgelser eller lignende efter § 5 i anledning af fund af oldsager skal det museum, som har indløst oldsagerne, have fortrinsret til at foretage. Vil vedkommende museum ikke benytte denne ret, bliver kirkedepartementet at underrette i alle tilfælder, hvor sagen maa antages at have mere almindelig interesse. Kan fundet antages at foranledige undersøgelser eller lignende af fortidslevninger fra middelalderen af det i § 2 d. og f. omhandlede slags, skal det museum, hvortil anmeldelsen af fundet indsendes, være forpligtet til at give underretning til foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring, hvilken forening da har ret til at foretage undersøgelsen. De oldsager, som paa denne maade yderligere maatte findes, er distriktets museum, eller saafremt der er to saadanne, fortrinsvis det museum, som maatte have indløst de først fundne sager, berettiget til at indløse. I tilfælde kommer 3, næstsidste led til anvendelse.

5. Saafremt det i enkelte tilfælder skulde ansees ønskeligt, at en undersøgelse efter § 5 eller erhvervelse af fundne oldsager forbeholdes statens egen samlig (universitetets oldsagsamling), skal det efter andragende fra nævnte samlings bestyrer af kirke- og undervisningsdepartementet kunne bestemmes, at saa sker. Har et andet museum, forinden saadan bestemmelse fattes, paadraget sig udgifter ved at paabegynde undersøgelsen eller ved at udrede godtgjørelse eller finderløn for fundne oldsager (§§ 7, 8 og 9), skal disse udgifter godtgjøres museet af universitetets oldsagsamling.

6. Mulig uenighed mellem ovennævnte institutioner i anledning af foranstaaende bestemmelser afgjøres af kirke- og undervisningsdepartementet.

7. Samtlige berettigede museer er forpligtet til i aarbogen for foreningen til norske fortidsmindesmerkers bevaring at offentliggjøre en beretning om de i aarets løb gjorte fund og undersøgelser. 18 juli.

Det vil imidlertid være tjenligt, at lensmændene og politiet i byerne gives nærmere retledning om, hvorledes de skal forholde sig med hensyn til anmeldte eller indleverede oldsager, om sagerne indtil videre rettest bør blive beroende paa findestedet eller tages i personlig midlertidig forvaring af vedkommende tjenestemand eller straks indsendes til museet. En saadan nærmere retledning, der vil kunne hindre, at der med unødig bekostning indsendes oldsager, om hvis indlemmelse i et museum der alligevel ikke vil kunne blive spørgsmaal, antages imidlertid vedkommende museum selv bedst at kunne udfærdige, da forholdene kan være forskjellig i de forskjellige dele af landet.

Den norske regjerings resolution, hvorved det i henhold til §§ 25, 26, 29 og 30 i lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 tillades norsk hydro-elektrisk kvælstofaktieselskab samt aktieselskabet Union Co. at foretage en regulering af Tinnsjø, i det væsentlige overensstemmende med en afgiven plan og under nærmere angivne betingelser. 18 juli.

Cirkulære fra handelsdepartementet til skibsmatrikelførerne, hvorved der henledes opmerksomheden paa § 35 i den ved kongelig resolution af 21de mars d. a. ikrafttraadte lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 samt under henvisning til kongelig resolution af 29de mars d. a., at saadan offentlig anerkjendelse som i denne lovbestemmelse omhandlet er meddelt følgende besigtelsesinstitutioner: 18 juli.

1. Lloyds Register of British & Foreign Shipping.
2. British Corporation for the survey and registry of Shipping.
3. Bureau Veritas.
4. Germanischer Lloyd.

Som klasse tilsvarende Norsk Veritas A 1 for træskibe og 1 A 1 for jern- og staalskibe regnes:

1. I Lloyds register klasse A 1 for træskibe og 100 A for for jern- og staalskibe.
2. I British Corporation B S for jern- og staalskibe.
3. I Bureau Veritas 3|3 1 1 for træskibe og 1 3|3 1 1 for jern- og staalskibe.
4. I Germanischer Lloyd A 1 for træskibe og 100 A for jern- og staalskibe.

Ved herom at meddele underretning henledes matrikelførerens opmerksomhed paa nødvendigdeden af ved fremtidige anmeldelser til endelig registrering af fartøier, der er indkjøbt fra udenlandske eiere, og for hvilke der ikke af departe-

18 juli. mentet eller konsul er udstedt midlertidigt nationalitetsbevis, at fordre legitimation for, at ovennævnte betingelser for meddelelse af nationalitetsbevis foreligger.

De fornødne legitimationer bliver derefter at indsende til registerføreren samtidig med anmeldelsen og skibets øvrige dokumenter, ledsaget af de bemerkninger, som legitimationerne maatte foranledige.

18 juli. **Cirkulære** fra handelsdepartementet til skibsregisterførerne, hvorved der henledes opmerksomheden paa § 35 i den ved kongelig resolution af 21de mars d. a. ikrafttraadte lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 samt under henvisning til kongelig resolution af 29de mars d. a., at saadan offentlig anerkjendelse som i denne lovbestemmelse omhandlet er meddelt følgende besigtelsesinstitutioner:

1. Lloyds Register of British & Foreign Shipping.
2. British Corporation for the survey and registry of Shipping.
3. Bureau Veritas.
4. Germanischer Lloyd.

Som klasse tilsvarende Norsk Veritas A 1 for træskibe og 1 A 1 for jern- og staalskibe regnes:

1. I Lloyds register klasse A 1 for træskibe og 100 A for jern- og staalskibe.
2. I British Corporation B S for jern- og staalskibe.
3. I Bureau Veritas 3|3 1 1 for træskibe og 1 3|3 1 1 for jern- og staalskibe.
4. I Germanischer Lloyd A 1 for træskibe og 100 A for jern- og staalskibe.

Ved herom at meddele underretning henledes registerførerens opmerksomhed paa nødvendigheden af, at der for fremtiden forinden indførelse i det endelige register foretages for fartøier, der er indkjøbt fra udenlandske eiere, og for hvilke der ikke af departementet eller konsul er udfærdiget midlertidigt nationalitetsbevis, bliver legitimeret, at ovennævnte betingelser for meddelelse af nationalitetsbevis foreligger.

De fornødne legitimationer herfor, der vil blive registerføreren tilstillet samtidig med skibets øvrige dokumenter gjennem vedkommende toldkasserer — hvorom disse er meddelt fornøden instruktion — bliver ikke at indføre i skibsregistret, idet det antages tilstrækkeligt, at deres rigtighed bliver kontrolleret, hvorefter de bliver at tilbagesende toldkassereren.

Saafremt registerføreren i noget tilfælde maatte være i tvil, om de forelagte legitimationer er tilstrækkelige, bør departementets udtalelse indhentes, forinden nogen afgjørelse træffes.

18 juli. **Skrivelse** fra finansdepartementet til en skattefoged, hvori der paa foranledning udtales, at bestemmelsen i N. L. 5—13—1

om løbedage ikke antages at kunne komme til anvendelse ved indbetaling af statsskat; jfr. Kristiania byrets dom af 8de mai 1897, indtaget i meddelelser vedkommende ligningsvæsenet no. 5 side 99 og i Retstidende for s. a. side 507. 18 juli.

Skrivelse fra finansdepartementet til revisionsdepartementet, hvori det paa forespørgsel om, hvorvidt arveafgift burde beregnes af en eiendoms aasædestakst eller af dens virkelige værdi, udtales, at det maa antages at være arveafgiftslovens forudsætning, at faste eiendomme ved afgiftsberegningen skal opføres med deres fulde værdi i handel og vandel, og at de priser, hvorfor eiendommene overtages af aasædesberettigede arvinger, saaledes ikke kan være afgjørende. 18 juli.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet til generalkrigskommissæren i anledning af forstaaelsen af maskinistlovens § 4, hvorefter enhver, som er eller har været ansat som fast maskinist i orlogsmarinen, skal være berettiget til at erholde certifikat som dampskibsmaskinist af 1ste klasse i handelsmarinen. 20 juli.

I anledning heraf meddeles under henvisning til skrivelse af 30te juli 1901, at departementet, da lovens forarbeider ikke kan sees at foranledige nogen anden forstaaelse, overensstemmende med generalkrigskommissærens udtalelse, antager, at den anførte lovbestemmelse ogsaa maa finde anvendelse paa nationale undermaskinister, som ifølge plan for marinens haandverkskorps af 9de juni 1900 hører til de fastlønnede underofficerer. Ligeledes antager departementet med generalkrigskommissæren, at bestemmelsen i maskinistlovens § 3 om opnaaet 23 aars alder som betingelse for at faa 1ste klasses certifikat ikke kan gjøres gjældende for dem, som søger certifikat i henhold til § 4.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 1 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854 meddeles approbation paa det af Lærdalsørens huseierfuldmægtige den 1ste juli 1906 efter forslag af brandkommissionen vedtagne tillæg til det for stedet ved kongelig resolution af 22de mai 1875 approberede brandreglement, saaledes at tillægget tilføies reglementets post 3. 24 juli.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 1 i lov indeholdende tillæg til og forandringer i lovgivningen om brandvæsenet af 26de august 1854 anordnes en brandkommission for Tryssil indbygd i Hedemarkens amt og overdrages amtmanden nærmere at fastsætte grænserne for dette brandkommissionsdistrikt. 24 juli.

*) Bekjendtgj. 28de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 31, hvor tillægget er indtaget.

**) Bekjendtgj. 28de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 31.

24 juli. **Kongelig resolution***), hvorved almindelig norsk konsulatinstruktion er bifaldt af hs. maj. kongen paa Bergens raadhus 24de juli 1906.

Kapitel 1.

Om konsulatvæsenets bestyrelse, konsulaternes personale m. v.

§ 1.

Styrelsen af konsulatvæsenet tilligger departementet for de udenrigske anliggender. Dette fører tilsyn med konsulernes virksomhed og paaser, at lov og reglement overholdes.

§ 2.

1. Konsulerne er:
   1. generalkonsuler,
   2. konsuler,
   3. vicekonsuler.

De er enten fra hjemlandet udsendte, fastlønnede embedsmænd (udsendte konsuler, consules missi), eller valgt blandt de paa stedet bosatte handlende eller andre dertil skikkede personer (valgte konsuler, consules electi).

En konsulær post er at anse som valgkonsulat, naar den beklædes af valgt konsul, ogsaa naar der til samme er knyttet udsendt embedsmand.

2. For at bistaa ved konsulatforretningernes udførelse kan ansættes af staten lønnede konsulatbetjente (sekretærer og andre tjenestemænd).

Naar i nærværende instruktion benævnelsen konsul eller konsulat er benyttet, er, hvor det modsatte ikke fremgaar af sammenhængen eller er udtrykkelig anført, dermed at forstaa ogsaa generalkonsul og vicekonsul, generalkonsulat og vicekonsulat.

§ 3.

Generalkonsul, konsul og udsendt vicekonsul udnævnes og afskediges af kongen.

Valgt vicekonsul og af staten lønnet sekretær eller anden tjenenestemand ansættes og afskediges af udenrigsdepartementet.

§ 4.

Udsendt konsul og af staten lønnet konsulatsekretær skal være norsk statsborger. De maa ikke for egen eller andres regning drive handel eller anden forretningsvirksomhed.

---

*) Bekjendtgj. 31te juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 32.

§ 5. 24 juli.

1. a. Generalkonsul staar direkte under udenrigsdepartementet. Er der i et land ansat flere generalkonsuler eller en eller flere generalkonsuler under et som generalkonsulat forrettende gesandtskab, giver departementet forskrifter om deres indbyrdes forhold og samvirken i konsulattjenesten.

Paa tilsvarende maade forholdes, saafremt der i et land er oprettet flere direkte under departementet sorterende konsulater eller et eller flere saadanne konsulater ved siden af et eller flere generalkonsulater.

b. Generalkonsulen er samtlige de inden generalkonsulatets distrikt ansatte konsulers, vicekonsulers og af staten lønnede konsulatbetjentes overordnede.

c. Generalkonsulen kan fra de ham underordnede tjenestemænd kræve de for sin embedstjeneste nødvendige beretninger, oplysninger og redegjørelser og forøvrigt fordre deres bistand og medvirkning til konsulattjenestens udøvelse.

d. Generalkonsulen skal vaage over, at de ham underordnede tjenestemænd paa en tilfredsstillende maade udfører tjenesten og forøvrigt fylder sin stilling, og han skal give dem den veiledning, som de maatte behøve.

2. Konsul staar direkte under den generalkonsul, inden hvis distrikt han er ansat, eller, hvor saaledes af kongen maatte blive bestemt, under anden konsul. Findes i et distrikt ikke generalkonsul, staar konsulen, hvor han ikke staar under anden konsul, direkte under udenrigsdepartementet. Konsul staar i samme forhold til de inden hans distrikt ansatte tjenestemænd som i foranstaaende punkt 1 omhandlet for generalkonsulens vedkommende.

Vicekonsul staar umiddelbart under den konsul, inden hvis distrikt han er ansat, eller, om han ikke er ansat inden en konsuls distrikt, direkte under generalkonsulen.

§ 6.

Naar der inden en generalkonsuls distrikt er ansat konsul, skal generalkonsulen ikke, medmindre dertil i det enkelte tilfælde er særlig grund, henvende sig direkte til de under konsulen sorterende vicekonsuler, men rette sin henvendelse til konsulen.

Hvor det befindes ønskeligt, kan departementet bemyndige generalkonsul til i visse slags sager at henvende sig direkte til vicekonsul.

§ 7.

1. Naar der inden et generalkonsulats eller konsulats distrikt er ansat repræsentanter med engere distrikter, udfører disse de inden deres respektive distrikter forefaldende gjøre-

24 juli. maal, til hvis udførelse de ved lov eller anden forskrift er kompetente.

2. Generalkonsul og konsul kan, naar de dertil finder grund, give de dem underordnede tjenestemænd paabud om, hvorledes disse har at forholde sig, eller undtagelsesvis, naar dertil er særlig opfordring, selv overtage udførelsen af forretninger, som paahviler de underordnede.

3. Generalkonsul, konsul og vicekonsul bestyrer sin post paa eget ansvar. Dog er overordnet tjenestemand ansvarlig for de forføininger, som han har foreskrevet underordnet tjenestemand. [1])

§ 8.

Generalkonsul kan af kongen paalægges at føre tilsyn med konsulattjenesten udenfor det land, hvor han er ansat. Udenrigsdepartementet giver i hver enkelt tilfælde de nødvendige forskrifter om udøvelsen af saadant tilsyn.

§ 9.

Konsulerne henhører under udenrigsdepartementet. De korresponderer dog i anliggender, som falder ind under lovgivningen angaaende sjøfarten, med departementet for handel, sjøfart og industri (handelsdepartementet), forsaavidt sagen ikke har hensyn til fremmed magt.

I henseende til korrespondancen med udenrigsdepartementet og handelsdepartementet iagttages følgende:

1. Udsendt generalkonsul korresponderer umiddelbart med de nævnte departementer. Valgt generalkonsul og udsendt eller valgt konsul, som sorterer under gesandtskab, der er overdraget generalkonsulats embedsgjerning, konsul, som sorterer under generalkonsul eller anden konsul, og vicekonsul korresponderer ikke umiddelbart med nævnte departementer, men retter sine henvendelser til det gesandtskab eller den generalkonsul, hvem han er direkte underordnet.

Naar det i nærværende instruktion foreskrives, at beretning skal gjøres til udenrigsdepartementet eller handelsdepartementet, skal valgt generalkonsul, som sorterer under gesandtskab, der er overdraget generalkonsulats embedsgjerning, konsul, som sorterer under generalkonsul eller anden konsul, og vicekonsul indberette til den direkte overordnede generalkonsul (gesandt) eller konsul.

2. Fra bestemmelserne i punkt 1 gjælder den undtagelse, at under gesandtskab, der er overdraget generalkonsuls

---

[1]) Om ansvar for statskassen tilfaldende gebyrer og for penge og andet, som i tjenesten modtages til forvaring, forvaltning m. v., se de særlige bestemmelser i § 103.

embedsgjerning, eller generalkonsul sorterende valgt general- 24 juli.
konsul eller udsendt konsul og — saafremt han af kongen dertil bemyndiges — valgt konsul korresponderer umiddelbart med departementerne i følgende sager:

med *udenrigsdepartementet:*

a. Indberetning om, at norsk undersaat, der ikke er sjømand, er afgaaet ved døden (se § 55);

med *handelsdepartementet:*

b. vedrørende sjømands død og hans efterladenskaber (se § 55);
c. indsendelse af de i § 75 nr. 1 omhandlede opgaver;
d. indberetning i henhold til § 77 om skib, som har tabt retten til at føre norsk flag;
e. udfærdigelse af midlertidigt nationalitetsbevis, se § 79;
f. vedrørende rømt sjømand, se § 80;
g. indberetninger vedrørende norsk skib i henhold til § 82 nr. 2;
h. indsendelse af beretning om undersøgelse og udskrift af forklaringer angaaende skibsulykker, se §§ 83 og 84, jfr. sjøfartslovens § 323;
i. indberetning i henhold til § 87 om norsk skibsførers undladelse af at lade optage sjøforklaring m. v.;
j. indberetning i henhold til § 90 om, at en af konsulen afsagt kjendelse ikke er efterkommet;
k. indberetning om indsættelse af ny fører i henhold til §§ 91 og 92;
l. vedrørende sjøfolks understøttelse og hjemsendelse og understøttelse af andre norske undersaatter, se §§ 95, 96 og 114 litr. d og e;
m. sager, som, om de end ikke direkte gaar ind under de i litr. b til l opregnede, dog staar i nøie forbindelse med disse.

Saafremt det kan antages at ville være af vigtighed for gesandtskabet eller for generalkonsulen at blive bekjendt med indholdet af nogen meddelelse, som gjøres direkte til vedkommende departement i henhold til foranstaaende bestemmelser, skal konsulen sende ham gjenpart af samme.

Konsul, som har faaet bemyndigelse til saadan direkte korrespondance, er berettiget til at udføre de i §§ 57, 58 nr. 3, 79 og 91 nr. 2 omhandlede forretninger. Bemyndigelsen tilstaaes alene indehaveren af konsulat, som er af særlig betydning.

3. Hvor stedlige eller andre særlige forhold gjør det ønskeligt, kan udenrigsdepartementet undtagelsesvis bestemme, at en under gesandtskab, som er overdraget generalkonsulats embedsgjerning, sorterende konsul eller valgt generalkonsul

24 juli. eller en under generalkonsul sorterende konsul, som i henhold til punkt 2 korresponderer direkte med udenrigsdepartementet og handelsdepartementet, skal gjøre dette i videre udstrækning end i nævnte punkt 2 angivet. I hvert enkelt saadant tilfælde giver udenrigsdepartementet de nærmere forskrifter om korrespondancen.

4. Uanseet bestemmelserne i punkt 1 kan henvendelse ske direkte henholdsvis til udenrigsdepartementet eller til handelsdepartementet, naar dette til sagens hurtige fremme maatte være paakrævet. Isaafald skal afskrift af kommunikationen uopholdelig tilstilles den overordnede konsul.

§ 10.

Uden hensyn til reglerne i § 9 punkt 1 og 2 besvarer konsulær tjenestemand direkte de henvendelser, som af udenrigsdepartementet eller handelsdepartementet direkte rettes til ham.

§ 11.

1. Udsendt generalkonsul, konsul, vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent kan forflyttes til anden konsulær post af samme eller høiere grad og aflønning.

2. Bestemmelse om saadan forflytning fattes af kongen, undtagen forsaavidt angaar forflytning af konsulatbetjent til anden lignende post, i hvilket tilfælde beslutningen fattes af udenrigsdepartementet.

§ 12.

Udenrigsdepartementet kan beordre udsendt vicekonsul til for et tidsrum af indtil et aar at forestaa embede i departementet af til og med bureauchefs grad. Foruden at oppebære den for det departementale embede bevilgede gage kan han af departementet tillades at beholde indtil en trediedel eller under særegne forhold indtil halvdelen af sin løn som vicekonsul, forudsat at vicekonsulembedet midlertidig kan tilfredsstillende bestyres uden forøget udgift for det offentlige.

§ 13.

Af staten lønnet konsulatbetjent kan forflyttes til eller indkaldes til midlertidig tjeneste i sekretærpost af 1ste klasse eller embedsstilling i udenrigsdepartementet.

Bestemmelse om forflytning til embedsstilling fattes af kongen; i andre tilfælde træffes afgjørelsen af udenrigsdepartementet.

Under midlertidig tjenestgjøring i departementet oppebærer vedkommende ingen andel af sin løn som konsulatbetjent, men alene den for den departementale post bevilgede gage.

§ 14. 24 juli.

1. Naar af staten lønnet konsulatbetjent indkaldes til midlertidig tjeneste i eller ansættes i sekretærstilling i udenrigsdepartementet, bliver ved beregningen af alderstillæg, forsaavidt saadanne er anordnede, ansættelse som fastlønnet konsulatbetjent at regne lige med ansættelse som departementssekretær af 1ste klasse.

2. Den tid, i hvilken sekretær i udenrigsdepartementet tjenestgjør i konsulær stilling i udlandet, bliver, naar han atter indtræder i sekretærstilling i departementet, ved beregningen af alderstillæg at tillægge den tid, han har tjenestgjort i departementet.

§ 15.

Konsul, som nyder bidrag til kontorhold, kan, forsaavidt bidragets størrelse gjør det rimeligt, af udenrigsdepartementet paalægges at holde en betjent, som er det norske sprog fuldt mægtig.

Kapitel 2.

Om konsulaters oprettelse m. m.

§ 16.

Generalkonsulater, konsulater og vicekonsulater, som beklædes af udsendte vicekonsuler, samt af staten lønnede poster ved konsulaterne oprettes af kongen, forsaavidt stortinget dertil har givet den fornødne bevilgning.

§ 17.

Spørgsmaal om oprettelse af generalkonsulater og konsulater, som forestaaes af valgte funktionærer, afgjøres af kongen.

§ 18.

Valgvicekonsulater oprettes af udenrigsdepartementet paa de steder, hvor saadanne findes fornødne.

§ 19.

Ved generalkonsulers stationer kan ansættes konsuler eller vicekonsuler for stadig at bistaa generalkonsulen eller at forestaa embedet, naar denne ved fravær, sygdom eller andet forfald er hindret fra selv at bestyre det.

Paa lignende maade kan ansættes vicekonsuler ved konsulers stationer.

Hvad der i henhold til nærværende instruktion er fastsat angaaende tjenestepligter for vicekonsul ansat ved konsuls station, gjælder ogsaa en konsul ansat ved generalkonsuls station.

24 juli.

§ 20.

Kongen kan af dertil bevilgede midler tilstaa valgte konsuler bidrag til kontorhold, naar saadant maatte findes fornødent.

§ 21.

1. Naar udsendt generalkonsuls, konsuls og vicekonsuls post skal besættes, skal udenrigsdepartementet, forsaavidt ikke embedet besættes ved forflytning i henhold til § 11, kundgjøre ledigheden i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

2. I bekjendtgjørelsen skal angives, hvad der efter embedets beskaffenhed har interesse med hensyn til station og distrikt, samt den løn og kontorholdsgodtgjørelse, som maatte være bestemt for posten, ligesom underretning skal meddeles om, hvad vedkommende ansøgere har at iagttage.

3. Ansøgningerne med bilag skal inden den tid, som i hvert enkelt tilfælde bestemmes, indsendes til udenrigsdepartementet.

4. Ved besættelsen bør som regel indhentes erklæring fra Nordisk skibsrederforenings norske bestyrelse og fra bestyrelsen for Den norske handelsstands fællesforening.

§ 22.

1. Ved spørgsmaal om oprettelse, besættelse eller nedlæggelse af valggeneralkonsulat eller direkte under departement eller gesandtskab sorterende valgkonsulat bør som regel erklæring indhentes fra rigets børskomiteer samt fra Nordisk skibsrederforenings norske bestyrelse og fra bestyrelsen for Den norske handelsstands fællesforening.

2. Naar saadant generalkonsulat eller konsulat, som nævnt i punkt 1, skal besættes, skal udenrigsdepartementet bekjendtgjøre ledigheden paa den i § 21 nævnte maade, medmindre særlige hensyn gjør saadan kundgjørelse uhensigtsmæssig eller upaakrævet.

§ 23.

1. Ledighed i valgkonsulat, som sorterer under generalkonsulat eller konsulat, valgvicekonsulat og af staten lønnet konsulatbetjentpost bekjendtgjøres, forsaavidt udenrigsdepartementet finder det fornødent, og i tilfælde paa den maade, det finder hensigtsmæssigst.

2. Ansøgning om saadant valgkonsulat, som nævnt i punkt 1, og om valgvicekonsulat indsendes til udenrigsdepartementet gjennem den generalkonsul eller konsul, til hvis distrikt posten hører Den skal indeholde oplysning om ansøgerens fuldstændige for- og efternavn, fødested, fødselsaar, nationalitet og stilling saavelsom det eller de sprog, han foruden sit

modersmaal er mægtig. Vedkommende generalkonsul eller konsul skal paase, at ansøgningen er affattet i overensstemmelse med disse forskrifter samt udtale sig om, hvilken blandt flere ansøgere antages at burde foretrækkes. 24 juli.

3. Ansøgning om af staten lønnet konsulatbetjentpost indsendes til udenrigsdepartementet.

§ 24.

1. Forinden valgt konsul og valgt vicekonsul udnævnes (ansættes), og naar spørgsmaal opstaar om oprettelse eller nedlæggelse af eller anden forandring i poster inden konsuletaten, skal, medmindre særlige omstændigheder i det enkelte tilfælde gjør det uhensigtsmæssigt eller upaakrævet, udenrigsdepartementet fra den overordnede konsul og generalkonsul, saafremt denne ikke allerede har afgivet udtalelse, indhente betænkning om, hvilken forføining antages at burde træffes. Hvor det gjælder generalkonsulat eller konsulat, som sorterer direkte under departementet, indhentes betænkning fra vedkommende gesandtskab.

2. Har flere ansøgere meldt sig til en post som i punkt 1 omhandlet, skal i betænkningen anføres, hvilken eller hvilke ansøgere synes egnet for posten, og i tilfælde hvilken blandt flere ansøgere antages at burde foretrækkes.

Kapitel 3.

Om tjenestefrihed[1]).

§ 25.

1. Det tilkommer udenrigsdepartementet paa ansøgning at meddele generalkonsul, udsendt konsul og valgt konsul, som sorterer direkte under departementet, tjenestefrihed for høist et aar. Søges tjenestefrihed for længere tid end et aar eller forlængelse af tjenestefrihed udover dette tidsrum, skal sagen undergives kongens afgjørelse.

2. Udsendt vicekonsul kan af den ham direkte overordnede konsul eller generalkonsul tilstaaes tjenestefrihed for et tidsrum af høist to maaneder. Søges tjenestefrihed for længere tid eller forlængelse udover nævnte tidsrum, skal udenrigsdepartementets samtykke indhentes.

3. Valgt konsul, som sorterer under generalkonsul eller konsul, valgt vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent kan af den ham direkte overordnede konsul eller generalkonsul meddeles passende tjenestefrihed.

---

[1]) Jfr. § 19 forsaavidt angaar konsul ansat ved generalkonsuls station.

24 juli. 4. Bestemmelsen i § 9, nr. 4, finder ikke anvendelse paa andragender om tjenestefrihed, som indsendes til departementet. Ved andragendernes videresendelse til udenrigsdepartementet skal generalkonsulen (konsulen) altid udtale sig om, hvorvidt der er nogen betænkelighed ved indvilgelsen af samme.

§ 26.

Udsendt generalkonsul og konsul kan paaregne at erholde en tjenestefrihed af to maaneder om aaret, naar saadant uden uleilighed kan ske. Han skal for hver gang, han ønsker at benytte sig heraf, indsende ansøgning til udenrigsdepartementet i betimelig tid, forinden tjenestefriheden skal indtræde, og oppebie dets svar.

§ 27.

1. I den tid, en generalkonsul eller konsul nyder tjenestefrihed, skal vicekonsulen, saafremt saadan er ansat paa stedet, forestaa embedet, medmindre der af den myndighed, af hvilken tjenestefriheden er indvilget, i det enkelte tilfælde maatte træffes anden bestemmelse. Er vicekonsul ikke ansat, eller har han forfald, beskikker udenrigsdepartementet stedfortræder for generalkonsul og for konsul; dog beskikker generalkonsul eller konsul stedfortræder for direkte under ham sorterende valgt konsul.

2. Naar udsendt eller valgt vicekonsul, som forestaar vicekonsulstation, erholder tjenestefrihed, har den konsul eller generalkonsul, hvem han er direkte underordnet, at beskikke stedfortræder.

3. Naar udsendt eller valgt konsul eller vicekonsul, som er ansat ved generalkonsuls eller konsuls station, erholder tjenestefrihed, beskikker den konsul eller generalkonsul, hvem han er direkte underordnet, stedfortræder, om saadan findes fornøden.

§ 28.

Generalkonsul og konsul samt vicekonsul, som ikke er ansat ved generalkonsuls eller konsuls station, skal ved indgivelse af andragende om tjenestefrihed give forslag til stedfortræder.

Saafremt der ved generalkonsulens eller konsulens station er ansat vicekonsul, skal det oplyses, om der er noget til hinder for, at denne under tjenesteledigheden forestaar konsulatforretningerne.

§ 29.

1. Generalkonsul og konsul, som sorterer direkte under departementet, skal, naar han har erholdt tjenestefrihed, under-

rette udenrigsdepartementet og i landet ansat gesandtskab om dagen for afreisen og konsulatforretningernes overdragelse til stedfortræderen og ved tilbagekomsten om dagen for gjenovertagelse af embedet. Konsul, som sorterer under generalkonsul, skal give lignende underretning til denne og, saafremt han i henhold til § 9 nr. 2 er berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet, tillige direkte til dette. Konsul, som sorterer under anden konsul, skal give lignende underretning til denne, som sender meddelelsen videre til generalkonsulen, om han er underordnet en saadan. 24 juli.

2. Om tjenestefrihed, som af konsul eller generalkonsul er tilstaaet udsendt vicekonsul, skal der til udenrigsdepartementet gjøres indberetning ledsaget af oplysning om, hvem der er blevet beskikket som stedfortræder. Er tjenestefriheden tilstaaet af konsul, som sorterer under generalkonsul, skal han direkte underrette departementet og samtidig sende generalkonsulen underretning.

§ 30.

1. Valgt generalkonsul og konsul kan uden særskilt tilladelse begive sig udenfor sit distrikt, hver gang for en tid af høist 1 maaned.

Er vedkommendes distrikt beliggende udenfor Europa, kan han derhos i fornødent fald forlade det en gang om aaret for høist 2 maaneder uden særskilt tilladelse, naar tiden ikke gjør det muligt at indhente saadan pr. post.

Saafremt der ved stationen er ansat vicekonsul, overtager denne, om han ikke er forhindret, embedets midlertidige bestyrelse. I modsat fald skal vedkommende generalkonsul eller konsul overdrage forretningernes varetagelse under fraværet til en anden dertil skikket person.

Generalkonsul og konsul, som sorterer direkte under departementet, skal underrette dette og i landet ansat gesandtskab om dagen for afreisen og tilbagekomsten til stationen og om, til hvem varetagelsen af konsulatforretningerne er overdraget. Lignende underretning skal meddeles generalkonsul af under ham direkte sorterende konsul; er denne i henhold til § 9 nr. 2 berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet, skal han tillige direkte underrette dette. Konsul, som sorterer under anden konsul, skal give lignende underretning til denne, som sender meddelelsen videre til generalkonsulen, om han er underordnet en saadan.

2. Valgt vicekonsul, som ikke er ansat ved generalkonsuls eller konsuls station, kan uden særskilt tilladelse være fraværende fra sin station indtil 2 maaneder ad gangen.

24 juli. Han overdrager da varetagelsen af forretningerne under fraværet til en af ham selv udseet dertil skikket person. Om fraværet fra stationen og om, til hvem varetagelsen af forretningerne er overdraget, skal han underrette sin direkte overordnede.

§ 31.

Udsendt konsul, som nyder tjenestefrihed, skal drage omsorg for, at hans foresatte under fraværet til stadighed kan komme i forbindelse med ham.

§ 32.

Konsul maa, naar tjenestefrihed ikke tilkommer ham i henhold til ovenfor anførte bestemmelser, ikke fjerne sig saa langt fra sin station, at forretningerne derved lider afbræk.

Kapitel 4.

Om konsulattjenestemænds afsættelse, suspension m. m.

§ 33.

1. Konsul, som har kongelig udnævnelse, kan af kongen naarsomhelst afskediges, uden at vedkommende erholder krav paa anden godtgjørelse end den, som maatte tilkomme ham i henhold til grundlovens § 22.

2. Af staten lønnet konsulatbetjent kan af udenrigsdepartementet naarsomhelst meddeles afsked. Naar dertil er grund, kan kongen i paavente af stortingets afgjørelse midlertidig tilstaa betjenten vartpenge eller pension.

§ 34.

Bestemmes det, at udsendt generalkonsuls, konsuls, vicekonsuls eller af staten lønnet konsulatbetjents post skal indrages eller omreguleres, eller findes rigets tarv ellers at kræve det, kan indehaveren tilbagekaldes mod at oppebære vartpenge med et beløb, som midlertidigt fastsættes af kongen og endelig bestemmes af stortinget, indtil han bliver ansat i anden lønnet post eller erholder afsked.

§ 35.

Valgt generalkonsul og konsul skal være forpligtet til, naarsomhelst kongen finder, at rigets tarv kræver det, at fratræde sin post uden krav paa godtgjørelse.

§ 36.

1. Valgt vicekonsul kan af udenrigsdepartementet meddeles afsked, naar dette dertil finder grund, og er forpligtet

til, naarsomhelst departementet finder det tjenligt, at fratræde sin post uden krav paa godtgjørelse. 24 juli.

2. Naar ny af kongen udnævnt eller konstitueret generalkonsul eller konsul har tiltraadt sin post, kan han, saafremt valgt vicekonsul (konsul) findes ansat ved stationen, forlange, at den for vicekonsulen (konsulen) udfærdigede beskikkelse skal ophøre.

§ 37.

Bliver generalkonsul, konsul eller udsendt vicekonsul sigtet for forbrydelse, som angaar hans borgerlige agtelse, stilles hans bo under konkursbehandling eller under kreditorernes forvaltning, eller opstaar der af andre grunde spørgsmaal om hans suspension eller fjernelse, skal udenrigsdepartementet forelægge sagen for kongen. Er gesandtskab ansat i landet, underrettes det om suspensionen eller fjernelsen.

§ 38.

1. Generalkonsul kan suspendere ham underordnet valgt vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent fra tjenesten i lignende tilfælde som de i § 37 omhandlede. Træffes saadan forføining, skal generalkonsulen underrette udenrigsdepartementet derom og samtidig gjøre rede for de grunde, som har foranlediget suspensionen, ligesom han skal indsende den suspenderedes erklæring, forsaavidt saadan har kunnet indhentes.

2. Konsul, som sorterer direkte under departementet, har samme ret og pligt, som i punkt 1 er tillagt generalkonsul.

§ 39.

Naar strafferetslig tiltale reises mod generalkonsul, konsul, vicekonsul eller af staten lønnet konsulatbetjent, anlægges sagen ved domstol i Kristiania, forsaavidt ikke andet verneting maatte komme til anvendelse i henhold til straffeprocesslovgivningen.

I civile sager ansees generalkonsul, konsul, vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent at have sit verneting i Kristiania, medmindre andet verneting her i landet eller i udlandet kommer til anvendelse.

§ 40.

Naar generalkonsulat, konsulat, vicekonsulat eller af staten lønnet konsulatbetjents stilling bliver ledig, eller indehaveren af posten af anden grund end den i 3dje kapitel omhandlede tjenestefrihed midlertidig fratræder, skal udenrigsdepartementet træffe bestemmelse om den midlertidige bestyrelse af posten.

24 juli. § 41.

Indtil den i foregaaende § nævnte bestemmelse er truffet, bliver generalkonsulat og konsulat at bestyre af den vicekonsul, som maatte være ansat ved stationen. I andre tilfælde samt naar vicekonsulen har forfald, skal generalkonsulen eller, saafremt generalkonsul ikke er ansat, konsulen træffe forføining til bestyrelse af ham underordnet post. Dog kan beskikkelse af stedfortræder for valgt vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent undlades, om stedfortræder maatte findes upaakrævet. Om stedfortræderens navn og stilling skal meddelelse tilstilles udenrigsdepartementet.

Kapitel 5.

Om generalkonsulers, konsulers og vicekonsulers tiltrædelse af posten.

§ 42.

I generalkonsuls, konsuls og vicekonsuls ansættelsesdokument skal konsulatets distrikt og det sted, hvor det har sit sæde, anføres.

§ 43.

1. Generalkonsul, konsul og vicekonsul maa, forinden han kan træde i funktion, have erholdt exequatur, forsaavidt dette paa stedet er fornødent. Hvor det er brugeligt, skal han notificere tiltrædelsen af sin post for dem af stedets myndigheder, med hvilke han har at træde i embedsmæssig forbindelse.

2. Naar generalkonsul og konsul, som sorterer direkte under departementet, har tiltraadt sin post, skal han derom underrette udenrigsdepartementet, i landet ansat gesandtskab, og de konsuler og vicekonsuler, som maatte være ham underordnet. Konsul, som sorterer under generalkonsul eller anden konsul, skal give meddelelse til denne og, saafremt han i henhold til § 9 nr. 2 er berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet, tillige direkte til dette.

3. Konsul, som sorterer under anden konsul, og vicekonsul, som er ansat ved egen station, skal om tiltrædelsen underrette sin direkte overordnede. Denne sender meddelelsen videre til generalkonsulen, om han er underordnet en saadan.

§ 44.

Den ed, som generalkonsul, konsul og udsendt vicekonsul har at aflægge som norsk embedsmand, eller den dertil svarende høitidelige forsikring gives skriftlig og indsendes til udenrigsdepartementet.

§ 45. 24 juli.

Saasnart en ny af kongen udnævnt eller under ledighed konstitueret generalkonsul eller konsul, som sorterer direkte under departementet, tiltræder posten, skal han med nøiagtighed gjennemgaa embedets arkiv og om resultatet af gjennemgaaelsen afgive beretning til udenrigsdepartementet, i hvilken redegjøres for enhver væsentlig mangel eller uregelmæssighed, som er forefundet. Med beretningen skal følge opgave over de love m. m., som findes ved konsulatet, antallet og beskaffenheden af der førte protokoller og fortegnelser samt over staten tilhørende inventarsager som møbler, segl, flag o. s. v.

§ 46.

Saadan gjennemgaaelse som i foregaaende paragraf omhandlet skal ogsaa foretages af konsul, som sorterer under generalkonsul eller anden konsul, og af vicekonsul, saasnart han har tiltraadt posten. Han har derhos at indberette til den generalkonsul eller konsul, hvem han er direkte underordnet, hvad han under gjennemgaaelsen har fundet at bemerke, samt til denne at indsende saadan opgave som omhandlet i § 49.

Staar den konsul, til hvem saadan beretning og opgave gjøres, selv under generalkonsul, skal han give denne anledning til at gjøre sig bekjendt med samme.

Kapitel 6.

Om generalkonsulers, konsulers og vicekonsulers tjenstlige virksomhed.

§ 47.

Konsulen skal, saafremt der i landet findes ansat norsk gesandtskab, i størst mulig udstrækning samvirke med dette. I det øiemed er konsulen berettiget til af gesandtskabet at begjære de oplysninger og den bistand, som han i sin embedsvirksomhed maatte tiltrænge, og paa den anden side forpligtet til at efterkomme anmodninger fra gesandtskabet om meddelelser og redegjørelser og til at iagttage de af gesandtskabet givne forskrifter; disse maa dog ikke stride mod nærværende instruktion og den til samme knyttede kommentar eller mod andre gjældende bestemmelser.

A. Almindelige bestemmelser.

§ 48.

1. Det paahviler en konsul at varetage og fremme Norges interesser, særlig dets handel, sjøfart, industri og

24 juli. øvrige næringsveie, samt at yde norske undersaatter raad og bistand og beskytte deres person, eiendom og rettigheder — alt i den udstrækning som stemmer med hans officielle stilling.

2. Konsulen skal gjøre sig nøie bekjendt med den stilling, som gjældende overenskomster samt vedkommende lands love og bindende sædvaner anviser ham, og derefter rette sin handlemaade.

§ 49.

1. Konsulen skal stedse søge at bevare et godt og værdigt forhold til myndighederne i det land, hvor han er ansat. Han skal omhyggelig afholde sig fra al deltagelse i forefaldende politiske demonstrationer og hverken hemmelig eller aabenbart opmuntre eller understøtte angreb paa den bestaaende regjering.

2. Finder konsulen i en sag grund til at gjøre reklamation overfor vedkommende fremmede myndighed, skal han føre et maadeholdent og forsonligt sprog, og han maa omhyggelig vogte sig for at støtte krav, som ikke maatte være behørig legitimeret, og for ved overdrevne fordringer at give anledning til kollissioner og misforstaaelser. Er den sag, hvorom der handles, af større betydning, skal han, inden den gjøres til gjenstand for formelig reklamation, om fornødent telegrafisk, indhente udtalelse fra gesandtskabet, saafremt saadant findes ansat i landet, eller i modsat fald fra udenrigsdepartementet.

§ 50.

I sager af vigtighed skal konsulen snarest muligt, om fornødent telegrafisk, sende udenrigsdepartementet og, saafremt saadant findes ansat i landet, gesandtskabet fuldstændig beretning, ledsaget af redegjørelse for de af ham trufne forføininger. Navnlig bør konsulen lade sig det være magtpaaliggende uopholdelig at sende saadan beretning og redegjørelse, hvis de mellem Norge og det land, hvor han er ansat, bestaaende overenskomster ikke nøiagtig befølges, eller de rettigheder eller fordele, som i henhold til mellemfolkelige retsregler tilkommer norske undersaatter, forholdes dem, eller hvis han eller under ham lydende tjenestemand bliver hindret i udøvelsen af tjenesteforretninger af myndighederne i landet, eller der ikke af disse erholdes den bistand, som konsulær tjenestemand er berettiget til at kræve, eller hvis der handles om uleilighed for orlogsskib i fremmed havn, uretmæssig beslaglæggelse af handelsfartøi, vilkaarlig fængsling af statsborger, eller anden uretmæssig fremgangsmaade af myndigheder, vanskeligheder opkomne som følge af udbrudt krig eller oprør.

§ 51. 24 juli.

Udbryder krig, skal konsulen nøie rette sig efter, hvad der for saadanne tilfælde er eller bliver foreskrevet.

§ 52.

1. Konsulen skal efter bedste evne og i den udstrækning, som det er foreneligt med hans officielle stilling, besvare de forespørgsler, som rettes til ham fra norske undersaatter, institutioner og myndigheder. Særlig er dette tilfældet, hvor det gjælder fremme af norske næringsinteresser.

Det henhører dog ikke under hans tjenestepligter at udtale sig om eller skaffe fortrolig oplysning om personers eller firmaers soliditet eller respektabilitet.

Saafremt konsulen er i tvivl om, hvorvidt han bør efterkomme en til ham indkommen henvendelse, bør han efter omstændighederne enten indhente udtalelse fra udenrigsdepartementet eller sende svaret gjennem dette.

2. Forespørgsler fra udlænding angaaende forretningsforhold i Norge bør konsulen besvare, forsaavidt han er istand dertil, og han skjønner, at ingen norsk interesse er til hinder derfor. I modsat fald bør han henvise vedkommende til hans eget lands konsuler i Norge.

§ 53.

1. Konsulen maa ikke røbe de ham i hans officielle stilling betroede meddelelser og oplysninger, hvis brug efter sagens natur maa forudsættes at kræve diskretion og forsigtighed.

2. Konsulen skal tage nøie vare paa konsulatets arkiv og staten tilhørende inventarsager, som findes ved konsulatet, samt med orden og nøiagtighed føre baade den officielle brevveksling og de bøger og protokoller, som er foreskrevet.

3. Konsul, som driver handel eller anden næring, skal stedse holde konsulatets arkiv fuldstændig adskilt fra de til saadan bedrift hørende bøger og andre private dokumenter.

§ 54.

Bliver norsk undersaat anklaget for udenlandsk domstol for forbrydelse eller forseelse, skal konsulen, naar han derom erholder kundskab, yde ham den bistand, til hvilken der efter sagens omstændigheder maatte være opfordring og anledning.

Dog maa forføining, som paadrager udgifter for statskassen, ikke iverksættes uden efter indhentet bemyndigelse fra udenrigsdepartementet.

Anser konsulen klagen for ubegrundet, eller finder han forøvrigt, at den anklagedes tarv eller nogen offentlig interesse

24 juli. fordrer det, skal gesandtskabet, saafremt saadant er ansat i landet, underrettes om sagen.

§ 55.

1. Dør norsk undersaat i konsulatdistriktet, bestemmes konsulens befatning med hans efterladenskaber ved bestaaende traktater og det fremmede lands lovgivning. Er intet derom fastsat ved traktat, og landets lovgivning ikke anderledes bestemmer, paahviler det konsulen, hvis ingen myndig arving eller anden dertil bemyndiget person findes paa stedet, at antage sig den afdødes efterladenskaber og sørge for deres tilstedeblivelse og sikkerhed. Han bør derhos uden ophold meddele efterretning om dødsfaldet til udenrigsdepartementet. Modtager han ikke inden passende frist arvingernes bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med efterladenskaberne, tager han, forsaavidt han ifølge traktat eller det fremmede lands lovgivning dertil har adgang, selv bestemmelse derom, betaler gjælden paa stedet, saavidt bomassen strækker til, og indsender resten med fradrag af sit gebyr til udenrigsdepartementet tillige med behørigt regnskab, inventarliste samt beretning om, hvad der af konsulatet er foretaget i anledning af dødsfaldet.

Hvor boets behandling tilkommer myndighederne paa stedet, skal konsulen, naar han erholder underretning om dødsfaldet, paase, at det behørig anmeldes for vedkommende myndigheder, samt under boets behandling i overensstemmelse med traktat eller landets lov varetage de umyndige eller fraværende arvingers tarv. Om dødsfaldet underretter han snarest muligt udenrigsdepartementet. Efter modtagen fuldmagt fra arvingerne kan konsulen fungere som deres repræsentant under boets behandling.

Var den afdøde sjømand, skal konsulen give meddelelse om dødsfaldet samt sende efterladenskaberne til handelsdepartementet.

2. Dersom der i distriktet dør en udlænding, om hvem konsulen har grund til at antage, at han efterlader arvinger i Norge, skal han søge oplysning om efterladenskaberne og derom indberette til udenrigsdepartementet.

3. Om sin befatning med indfordring af arvemidler og med betroede midler forøvrigt skal konsulen overensstemmende med nærmere forskrifter derom fra udenrigsdepartementet indsende til dette halvaarlige redegjørelser.

§ 56.

Konsulen kan, forsaavidt ikke norsk lov, overenskomst med vedkommende fremmede land eller dettes lovgivning derfor er til hinder, med retsvirkning overfor norske undersaatter

udføre enhver forretning, som *notarius publicus* i Norge kan udføre. Dog skal ægteskabsstiftelse ikke kunne udføres af andre konsuler end dem, som kongen dertil bemyndiger. 24 juli.

§ 57.

1. Pas for norske statsborgere kan udfærdiges og fornyes af: Generalkonsul, udsendt konsul, udsendt vicekonsul, direkte under departementet sorterende valgt konsul og — saafremt han i henhold til § 9 nr. 2 er berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet — under generalkonsul sorterende valgt konsul.

2. Andre under generalkonsul eller anden konsul sorterende valgte konsuler samt valgte vicekonsuler kan udfærdige pas for norske sjømænd.

3. Visering af pas kan foretages af konsuler af alle grader.

§ 58.

1. Ved hvert generalkonsulat, konsulat og vicekonsulat skal føres følgende bøger og protokoller:

a) journal over indkomne sager,
b) kopibog eller journal over udgaaende skrivelser,
c) fortløbende protokol over notarialforretninger saavelsom fortegnelse over attester, certifikater, bekræftelser, oversættelser samt udstedte og viserede pas og over dem, som for konsulen afgiver stemme til stortingsvalgene,
d) nødvendige regnskabsbøger.

2. Ved stationer i *sjøhavn* skal tillige føres:

e) fortegnelse over de norske skibe, som anløber stedet,
f) fortegnelse over af- og paamønstringer af sjøfolk, og
g) protokol over undersøgelser i anledning af sjøulykker eller forbrydelser paa norsk skib, kjendelser i tvistigheder mellem skibsfører og mandskab o. lign.

3. Ved hvert generalkonsulat og hvert konsulat, som sorterer direkte under departementet eller forestaaes af udsendt konsul, samt ved de under generalkonsul sorterende valgkonsulater, hvis indehavere i henhold til § 9 nr. 2 er berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet, samt ved vicekonsulat, som forestaaes af udsendt vicekonsul, men ikke ved andre stationer, skal føres:

h) matrikel over norske undersaatter, som er bosat inden distriktet og forlanger at indskrives ved konsulatet.

For de steders vedkommende, hvor saavel diplomatisk repræsentant som konsul er ansat, bestemmer departementet, af hvilken af disse tjenestemænd saadan matrikel skal føres.

4. De ovenfor under c. og g. opregnede protokoller kan, hvor det uden uleilighed lader sig gjøre, føres under et.

24 juli.

§ 59.

Ved hver konsulatstation skal findes offentligt segl og stempel, som af udenrigsdepartementet besørges anskaffet og tilstillet vedkommende.

§ 60.

1. Saafremt flagning er almindelig brugt blandt de øvrige konsuler paa stedet, eller naar det ved specielle anledninger findes fornødent, kan konsulen paa sit offentlige kontor eller det hus, han bebor, have heist det norske koffardiflag med split og tunge.

2. Ligeledes kan konsulen paa embedslokalet have anbragt det norske rigsvaaben, der skal være i overensstemmelse med fastsat model.

3. Forføining til anskaffelse af flag og vaabenskjold træffes af udenrigsdepartementet.

§ 61.

1. Konsulatkontoret skal holdes aabent hver søgnedag i saa lang tid, som forholdene paa hvert enkelt sted under de forskjellige aarstider kræver.

2. Konsulen maa dog ikke unddrage sig for at yde sin bistand ogsaa paa anden tid, naar saadan er nødvendig.

§ 62.

1. Paa konsulatkontor skal findes et eksemplar af denne instruktion og af love og andre forskrifter, som indeholder bestemmelser om konsulernes virksomhed. Saavidt muligt bør tillige de i Norge og vedkommende fremmede land gjældende toldtarifer og toldlove paa kontoret være tilgjængelige for interesserede. Er stationen beliggende i sjøhavn, skal der tillige findes et eksemplar af sjøfartsloven samt saavidt muligt en nøiagtig og fuldstændig opgave over samtlige afgifter, som paa stedet paahviler norske skibe, samt derhos fornødne oplysninger om de rettigheder i henhold til gjældende traktat, som i vedkommende fremmede land tilkommer norske skibe og i Norge det fremmede lands skibe.

2. Alle til opfyldelse af forskrifterne i foregaaende punkt fornødne oplysninger angaaende Norge saavelsom nødvendige aftryk af der udkomne love og andre forskrifter skal tilstilles vedkommende af udenrigsdepartementet.

§ 63.

1. Finder generalkonsul eller konsul grund til enten, at han personlig begiver sig til ham underlagt station for at anstille undersøgelse om vedkommende funktionærs udførelse af tjenstlige forretninger eller, at han selv eller en af hans under-

ordnede ved stationen foretager reise i andet tjenstligt øiemed, skal der gjøres forestilling i sagen til udenrigsdepartementet, som afgjør, hvorvidt reisen kan foretages paa offentlig bekostning. 24 juli.

2. Skulde forholdene ikke tilstede at indhente departementets bestemmelse, kan reisen desuagtet foretages, men vedkommende er da, hvad reisegodtgjørelse angaar, underkastet den beslutning, som departementet, efter at have gjort sig bekjendt med de foreliggende omstændigheder, finder grund til at fatte.

§ 64.

Konsulen maa ikke af anden stats regjering modtage noget hverv af konsulær eller anden officiel art, medmindre udenrigsdepartementet dertil giver sit samtykke.

B. De konsulære rapporter.

§ 65.

Konsulen skal erhverve sig et nøie kjendskab til Norges handels- og sjøfartsforbindelser med distriktet, stadig holde sig underrettet om alle de forhold og bestemmelser, som antages at være eller at kunne blive af interesse for de norske næringsveie, samt derom afgive indberetning til udenrigsdepartementet. Det samme gjælder ogsaa andre forhold, som kan være af interesse for Norge.

Disse beretninger bliver efter sit indhold og efter omstændighederne forøvrigt enten at indtage i de almindelige aarlige eller andre periodiske rapporter eller at affatte som særrapporter omfattende et specielt emne, alt i overensstemmelse med de i efterfølgende §§ 66—73 givne regler. Er gesandtskab ansat i landet og beretningerne er af interesse for samme, bør det tilstilles en afskrift, dog med undtagelse forsaavidt angaar de i § 67 omhandlede aarsberetninger, der bliver at indsende til udenrigsdepartementet gjennem gesandtskabet.

Meddelelser eller udtalelser, som er af fortrolig art, og som derfor ikke egner sig til at offentliggjøres, maa ikke indtages i de almindelige konsulære beretninger, men skal gjøres til gjenstand for en særskilt skrivelse, der udtrykkelig betegnes som »*fortrolig*«.

§ 66.

Blandt de i foregaaende § omhandlede forhold, som en konsul bør have sin opmerksomhed henvendt paa, og hvorom det i almindelighed vil være af interesse at erholde beretninger fra ham, kommer følgende specielt i betragtning:

24 juli. 1. a. Distriktets ind- og udførsel af varer, som produceres eller som antages at kunne produceres i Norge, med angivelse af de fra hvert land, specielt fra Norge (saavel direkte som indirekte), importerede kvanta og deres værdi, tilligemed lignende detaljerede opgaver over udførselen fra distriktet af saadanne varer med angivelse af bestemmelsesstederne.

Statistiske og andre oplysninger om distriktets vigtigste import- og eksportartikler forøvrigt.

Udsigterne for afsætning af norske varer inden konsulatdistriktet; behov, tilførsler, beholdninger, priser, emballage, betalingsvilkaar, konsumenternes fordringer og smag med hensyn til varers kvalitet og udstyr, forsendelsesveie og fragter, fortegnelser over importører og forhandlere; de klimatiske forholds betydning for varers tilberedelse og forsendelse m. v.

Maaden, hvorpaa markedet bør bearbeides.

Indbydelse til anbud paa levering af varer, som produceres i Norge.

Bank- og kreditforhold; kurser.

Større økonomiske sammenslutninger inden vigtige næringsgrene (trusts og andre kooperationer).

Forholdsregler til ophjælp af eksporten og transithandelen i vedkommende distrikt, saasom eksportpræmier, drawback, fragtlettelser, skattebegunstigelser og andre statsunderstøttelser; frihavne og frilagre; prøvelagre og udstillinger.

b. Industrielle forhold inden konsulatdistriktet, som antages at have særlig betydning for norske næringer.

Distriktets frembringelse af raaprodukter og halvfabrikater, som er anvendelige i den norske industri.

Projekterede større anlæg, som jernbaner, kanaler og havneanlæg, til hvilke norske firmaer antages at kunne gjøre leverancer.

c. Oplysninger af speciel interesse for norsk bergverksdrift.

d. Foranstaltninger og bestræbelser til fremme af skogbruget, naar disse antages at kunne have særlig interesse for det norske skogbrug.

e. Foranstaltninger og bestræbelser til landbrugets og fædriftens ophjælp og beretninger om høstens udfald m. v.

f. Udbyttet af fiskerierne; foranstaltninger til deres fremme; fangst- og tilberedelsesmaader; transportmidler m. v.

g. Midler til ophjælp af skibsfarten, saasom statsunderstøttelser og begunstigelser for den indenrigske skibsfart; tonnagebehov, fragtslutninger, anledning til returfragter, skibsfartskutymer, advarsel mod farlige klausuler i certepartier og

konnossementer, domspræjudikater i principielle spørgsmaal, 24 juli.
affattelse af visse skibspapirer; lods-, fyr-, havne- og andre skibsafgifter; havneforhold, saasom havnens sikkerhed, dybde i havn og paa bar; nye fyre og seilløb; losse- og lasteforhold; proviant-, vand- og kulforsyningsforhold; om der er tørdok eller slip, og hvor store skibe kan benytte disse; om der er anledning til reparation af træ- og jernskibe og dampskibes maskiner; aabning af nye havne.

h. Sociale forhold af betydning for næringsveiene, landets eller distriktets økonomiske tilstand, arbeidsforhold, større streiker og lockouts.

2. De fra stats- eller kommunalmyndighed udgaaede bestemmelser eller forslag til saadanne som traktater, love, forordninger, beslutninger, reglementer m. v., der kan være af interesse for Norge, særlig forsaavidt de angaar handels-, sjøfarts- og toldforhold; havne- og lodsvæsen; karantæne- og medicinalvæsen; indførsel og udførsel af husdyr og husdyrprodukter. Beretningen bør, naar dertil er anledning, være ledsaget af aftryk i to eksemplarer af vedkommende bestemmelser eller forslag, og der skal i beretningen nærmere redegjøres for de punkter i bestemmelserne (forslagene), som maatte være af særlig betydning. Angaar bestemmelserne eller forslagene landet i dets helhed, skal den øverste konsulære repræsentant afgive beretningerne om samme, medmindre der i landet er stationeret gesandtskab, i hvilket tilfælde dette har at afgive beretningerne.

§ 67.

Saasnart ske kan efter hvert kalenderaars udløb, skal generalkonsul og konsul, som sorterer direkte under departementet, indgive til udenrigsdepartementet beretning om Norges handel og sjøfart paa distriktet i det sidst forløbne aar *(den almindelige aarsberetning)*. Denne beretning skal bl. a. indeholde statistiske opgaver over den norske og den fremmede skibsfart paa distriktet og dets vigtigste havne samt over indførselen af norske varer og over indførselen fra andre lande eller produktionen inden landet selv af dermed konkurrerende varer; kortfattede opgaver over udførselen fra distriktet af varer, som har betragtelig interesse for norske næringsveie; paavisning af opgang eller nedgang i Norges handel og sjøfart paa distriktet og de antagelige grunde hertil; oplysninger om almindelige økonomiske, industrielle, merkantile, maritime og andre forretningsforhold.

Beretningen skal være affattet saaledes, at den i sin helhed er egnet til offentliggjørelse.

24 juli.

§ 68.

1. Saafremt den øverste konsulære repræsentant i land, med hvilket Norge har afsluttet *tariftraktat*, er *udsendt* generalkonsul eller konsul, skal han, medmindre gesandtskab er stationeret i landet, med saadanne mellemrum, som af udenrigsdepartementet fastsættes for hver enkelt post, og naarsomhelst departementet ellers maatte forlange det, afgive til udenrigsdepartementet fortrolig beretning indeholdende en udtømmende udredning af Norges og vedkommende lands gjensidige økonomiske interesser, af de forhold, som kommer i betragtning ved bedømmelsen af disse interessers betydning for de to lande, af traktatens virkninger, og om de fra norsk side ved traktaten vundne fordele antages at opveie de ved samme gjorte opofrelser. I samme beretning skal der ogsaa redegjøres for det fremmede lands handels- og toldpolitik og for dets traktatforhold til andre lande med hensyn til handel, sjøfart og andre næringer. Herunder skal der redegjøres for den betydning, som samme har eller antages at kunne faa for Norges næringsliv.

2. Udenrigsdepartementet kan paalægge den øverste konsulære repræsentant i andre lande, saafremt han er *udsendt* generalkonsul eller konsul, at afgive til departementet fortrolig udredning af Norges og vedkommende fremmede lands gjenisdige økonomiske interesser, af de forhold, som kommer i betragtning ved bedømmelsen af disse interessers betydning for de to lande, af det fremmede lands traktatforhold til andre lande med hensyn til handel, sjøfart og andre næringer og den betydning, som samme har eller kan antages at faa for Norges næringsliv, samt af vedkommende lands handels- og toldpolitik.

3. Udenrigsdepartementet kan paalægge *valgt* generalkonsul og konsul i den udstrækning, de dertil maatte se sig istand, at afgive saadanne udredninger, som omhandlet i punkt 1 og 2.

§ 69.

Om forhold af *aktuel* interesse skal konsulen altid snarest muligt indsende beretning til udenrigsdepartementet *(specialberetning)* og ikke afvente udarbeidelsen af aarsberetningen for i denne at indtage samme.

Til beretninger, hvormed det haster, eller som er af særlig vigtighed, bør konsulen anvende telegrafen.

§ 70.

1. Konsulen skal uopholdelig til udenrigsdepartementet afgive beretning om optræden af smitsom sygdom af ondartet karakter eller med større udbredelse inden distriktet samt om

de foranstaltninger, som af myndighederne træffes til sygdom- 24 juli.
mens bekjæmpelse, og om dens ophør.

2. Konsulen skal ligeledes uopholdelig afgive beretning til udenrigsdepartementet om optræden af smitsom husdyrsygdom af ondartet karakter eller med større udbredelse inden distriktet samt om de foranstaltninger, som af myndighederne træffes til sygdommens bekjæmpelse, og om dens ophør.

§ 71.

De i konsulernes beretninger meddelte opgaver over maal og vegt vil foruden i det fremmede lands være at angive ogsaa i metrisk maal og vegt. Hvor dette vilde medføre uforholdsmæssigt arbeide, er det tilstrækkeligt, at der vedføies en angivelse af forholdet mellem de to maal- og vegtsystemer. Ved betegnelse af fremmed mynt, maal eller vegt maa ikke anvendes tegn eller forkortelser, som lader nogen tvil tilbage om, hvad der er ment.

§ 72.

Foruden de tryksager, som i henhold til andre bestemmelser bliver at indsende til udenrigsdepartementet, skal konsulen, saa ofte dertil er anledning, indsende publikationer af interesse, som

børs- og handelsberetninger,
udklip af aviser, tidsskrifter o. l.,
formularer til oprindelsesbeviser.

§ 73.

1. Generalkonsul og konsul, som skal afgive beretning eller udredning i henhold til § 67 eller § 68, har at give de dem underordnede konsuler og vicekonsuler de fornødne paalæg om afgivelse af de for udarbeidelsen heraf ønskelige beretninger og udtalelser. De underordnedes beretninger og udtalelser skal vedlægges den beretning eller udredning, som overensstemmende med de anførte §§ afgives til udenrigsdepartementet.

2. Generalkonsul og konsul skal ogsaa forøvrigt give de dem underordnede konsulattjenestemænd fornøden instruktion om, hvad de har at iagttage med hensyn til indsendelse af beretninger.

C. Konsulens forhold til orlogsskibe.

§ 74.

Om konsulens pligter og rettigheder overfor norsk orlogsskib vil nærmere bestemmelser blive indtaget i de forskrifter

24 juli. angaaende konsulernes virksomhed, som vil gives af udenrigsdepartementet.[1])

D. Konsulens forhold til handelsskibe.

§ 75.

1. Konsulen har at indsende til handelsdepartementet de skriftlige opgaver, som af førere af norske skibe i henhold til de til enhver tid gjældende bestemmelser afgives til konsulatet ved skibets ankomst.

2. Under skibets ophold i havn har konsulen ret til at forlange førerens personlige fremmøde paa konsulatet og af ham begjære de for sin embedsudøvelse fornødne oplysninger om skibet og dets forhold.

3. Saafremt det kommer til konsulens kundskab, at skibsføreren har gjort sig skyldig i grov forsømmelse af sine pligter som fører, eller konsulen finder noget af betydning at bemerke med hensyn til skibets dokumenter, skal han derom gjøre indberetning til handelsdepartementet.

§ 76.

Paamønstring og afmønstring af sjøfolk i udlandet skal finde sted for konsulen, hvor saadan er ansat.

§ 77.

Taber skib under ophold i udlandet retten til at føre norsk flag, skal konsulen straks derom underrette handelsdepartementet.

§ 78.

Naar norsk skib i udlandet forliser eller paa anden maade gaar tilgrunde, eller forsvinder, eller kondemneres uden at blive repareret for hidtilværende eiers regning, eller prisedømmes eller ophugges, skal konsulen snarest muligt til handelsdepartementet gjøre beretning derom.

§ 79.

1. Skal et i udlandet som norsk eiendom erhvervet skib afgaa til norsk havn, enten direkte eller med anløb af mellemliggende havn for der at losse eller lade, kan generalkonsul, udsendt konsul, direkte under udenrigsdepartementet sorterende valgt konsul og — saafremt han i henhold til § 9 nr. 2 er berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet — under generalkonsul sorterende valgt konsul, efter at have forvisset sig om den opgivne eiers hjemmel til skibet,

[1]) Kommentaren til instruktionen.

for dette udfærdige midlertidigt nationalitetsbevis gjældende 24 juli.
for saadan reise, saafremt skibet opfylder de i § 35 i lov om statskontrol med skibes sjødygtighed m. v. af 9de juni 1903 foreskrevne og, om aftale i emnet maatte være truffet mellem Norge og vedkommende land, tillige de i denne fastsatte betingelser for udfærdigelsen af nationalitetsbevis.

Under krigsforhold maa generalkonsulen (konsulen) dog ikke i det foran nævnte tilfælde udfærdige midlertidigt nationalitetsbevis for skib, som fra nogen af de krigførende magters undersaatter overgaar til norsk eiendom, forinden han dertil har erholdt særskilt bemyndigelse fra handelsdepartementet.

2. Skal skibet foretage anden reise end i foregaaende punkt nævnt, kan generalkonsul og de i punkt 1 nævnte konsuler, efter i hvert enkelt tilfælde fra handelsdepartementet modtagen særskilt bemyndigelse, udfærdige midlertidigt nationalitetsbevis paa de vilkaar og for den tid, som af handelsdepartementet i hvert enkelt tilfælde bestemmes.

3. Om udfærdigelsen af midlertidigt nationalitetsbevis skal generalkonsulen (konsulen) straks sende handelsdepartementet beretning, ledsaget af bekræftet afskrift af det udfærdigede bevis.

§ 80.

Rømmer nogen af besætningen fra norsk skib, skal konsulen, saafremt føreren fremsætter forlangende derom og er villig til at bestride omkostningerne derved, anvende de midler, som det fremmede lands love og de mellem dette og Norge gjældende overenskomster tilsteder, for at faa rømningsmanden grebet og gjenindsat i skibets tjeneste.

§ 81.

Strander norsk skib, eller befinder det sig paa anden maade i nød i fremmed farvand, skal konsulen, saasnart han derom erholder kundskab, søge at bevirke, at der snarest muligt træffes hensigtsmæssige foranstaltninger til redning af besætning, passagerer og skib.

§ 82.

1. Med bergning af skib eller ladning kan konsulen, forudsat at ikke det fremmede lands love derfor er til hinder, yde bistand, naar udtrykkelig begjæring derom fremsættes af vedkommende, saavelsom i tilfælde af, at hverken fører, styrmand eller nogen af rederiet befuldmægtiget er tilstede. I dette sidste tilfælde bør konsulen straks optage fortegnelse over det bergede gods og træffe de nødvendige foranstaltninger til dets bevaring, hvorefter beretning uden ophold bliver

24 juli. at gjøre til handelsdepartementet. Kan godset eller nogen del deraf ikke uden tab eller skade opbevares, indtil vedkommende eier eller eiere kan afgive bestemmelse derom, kan konsulen paa hensigtsmæssigste maade foretage salg deraf og inkassere beløbet paa vedkommendes vegne.

2. Erfarer konsulen, at det gaar utilbørligt til med bergning af strandet skib eller dets ladning, skal han straks indberette dette til handelsdepartementet.

§ 83.

Generalkonsul og konsul, som sorterer direkte under udenrigsdepartementet, eller — forsaavidt som han dertil af kongen har erholdt bemyndigelse — konsul, som sorterer under generalkonsul eller anden konsul, og vicekonsul har, saasnart han kommer til kundskab om, at sjøulykke af den i sjøfartslovens § 321 omhandlede art har rammet norsk skib, der befinder sig i hans distrikt, eller hvis besætning samlet eller enkeltvis ankommer til hans distrikt, uopfordret og uopholdelig at anstille fornøden undersøgelse om ulykkens aarsager og til handelsdepartementet at afgive beretning. Jfr. lov af 9de juni 1903 § 20.

§ 84.

Forklaringer under efterforskninger og retslige forundersøgelser angaaende forbrydelser og forseelser i sjøfartsforhold kan i udlandet, hvor kongen dertil har givet bemyndigelse, afgives for en ret, bestaaende af konsulen som formand med to af denne for hvert enkelt tilfælde opnævnte og tilsagte skibsførere, helst norske, svenske eller danske, eller andre sagkyndige mænd. Disse har adgang til ved siden af formanden at foretage afhørelse.

Vedkommende personers afhørelse og protokollationen af deres udsagn kan ske paa fremmed sprog, saafremt baade de og rettens medlemmer er sproget mægtige.

Kan paa grund af forholdene en tilfredsstillende konsulret ikke sættes, kan de anførte forklaringer afgives for udenlandsk domstol.

Udskrift af de foretagne efterforskninger og optagne retslige forundersøgelser, ledsaget af en af konsulretten affattet redegjørelse angaaende skadens eller ulykkens formentlige aarsager, skal af konsulen uopholdelig indsendes til handelsdepartementet.

Med hensyn til omfanget af og fremgangsmaaden ved konsulretternes undersøgelser iagttages de derom udfærdigede nærmere forskrifter. Jfr. lov af 9de juni 1903 § 21.

§ 85. 24 juli.

Den i § 84 omhandlede konsulret er i enhver henseende ligestillet med forhørsretten i Norge, dog uden dømmende myndighed.

Saafremt forfølgningen er rettet mod en bestemt mistænkt, bør der ved forhandling for konsulretten saavidt muligt beskikkes ham en forsvarer blandt dertil skikkede mænd. Jfr. lov af 9de juni 1903 § 22.

§ 86.

Den i sjøfartslovens § 40 paabudte edelige sjøforklaring kan ikke optages af andre konsulær end dem, som af kongen dertil er blevet bemyndiget.

Ved afholdelse af saadan sjøforklaring skal konsulen nøie iagttage bestemmelserne i sjøfartslovens §§ 320 og 321.

Naar det er konsulen bekjendt, at eier, forsikrer eller andre, hvem sjøforklaringen vedkommer, opholder sig paa stedet eller der har kommissionær, skal konsulen varsle ham om forretningen.

§ 87.

Erholder konsulen kundskab om, at fører af norsk skib i strid med sjøfartsloven undlader at afgive sjøforklaring eller betimelig at varsle konsulen og for ham forevise dagbøgerne i tilfælde af, at sjøforklaring i udlandet afgives for anden myndighed end konsulen, skal konsulen gjøre indberetning derom til handelsdepartementet, forat føreren ved foranstaltning af dette kan blive trukket til ansvar for sin forsømmelse.

§ 88.

1. Begaaes ombord paa norsk skib forbrydelse, som er gjenstand for offentlig paatale ved norsk domstol, og som efter norsk lov kan medføre strengere straf end fængsel i 3 aar, skal konsulen, saafremt det fremmede lands love ikke derfor er til hinder, træffe forføining til, at den, som paa sandsynlige grunde angives eller mistænkes for at have begaaet forbrydelsen, paa offentlig bekostning bliver arresteret samt efter forudgaaende undersøgelse, hvorom handles i § 89, paa hensigtsmæssigste og billigste maade afsendt til Norge for [illegible] at undergives straffeforfølgning.

2. Angives eller mistænkes noger [illegible] paa norsk skib at have begaaet forbrydelse eller forseelse af ringere beskaffenhed end i punkt 1 nævnt, men hvoraf dog kan følge strengere straf end fængsel i 6 maaneder, da kan han ogsaa, naar angivelsen eller mistanken hviler paa sandsynlige grunde,

24 juli. arresteres og efter konsulens i henhold til anstillet undersøgelse afgivne bestemmelse afsendes til Norge for at undergives straffeforfølgning, saafremt det kan ske uden uforholdsmæssig store omkostninger for det offentlige. Har den angivelig skyldige embede eller offentlig bestilling eller fast eiendom eller forøvrigt stadigt hjem eller virksomhed, og hvis det ikke med grund kan befrygtes, at han vil undvige, eller at han ved fjernelse af bevismidler vil hindre sagens tilbørlige oplysning, skal han sættes paa fri fod.

3. Sjømand, som rømmer fra tjenesten, kan ogsaa belægges med arrest og hjemsendes saaledes som i punkt 2 bestemt.

4. Vicekonsul maa ikke hjemsende nogen for strafbar handling sigtet i henhold til nærværende paragraf uden efter hver gang indhentet samtykke fra den direkte overordnede konsul eller generalkonsul. Heller ikke konsul, som sorterer under generalkonsul eller anden konsul, maa, medmindre han er udsendt konsul, foretage eller give samtykke til saadan hjemsendelse uden efter i hvert enkelt tilfælde indhentet samtykke fra den i distriktet overordnede generalkonsul eller konsul.

§ 89.

1. Begaaes saadanne strafbare handlinger, som omhandlet i foregaaende §'s punkt 1 og 2, skal konsulen ufortøvet anstille undersøgelse og i fornøden udstrækning indkalde mandskabet til afhørelse.

Paa steder, hvor der af kongen i henhold til § 84 er anordnet konsulret, skal konsulen, naar der handles om forbrydelse eller forseelse i sjøfartsforhold, bevirke forklaringer afgivet for denne ret, saafremt optagelse af retslige forklaringer ikke uden betænkelighed kan udstaa, indtil forklaringerne kan afgives for domstol i Norge.

Konsulretten har at rette sig efter bestemmelserne i §§ 84 og 85 og de om konsulretternes virksomhed udfærdigede nærmere forskrifter.

Naar der handles om andre forbrydelser eller forseelser end forbrydelser eller forseelser i sjøfartsforhold, bør konsul, som dertil af kongen bemyndiges, lade vidneforklaringerne i sagen beedige, saafremt beedigelse ikke uden betænkelighed kan udstaa indtil vidnernes ankomst til Norge.

2. Naar hjemsendelse af nogen for strafbar handling sigtet finder sted i henhold til bestemmelsen i foregaaende §'s punkt 1 eller paa grund af konsulens ordre ifølge samme paragrafs punkt 2 og 3, skal konsulen uopholdelig til udenrigsdepartementet indsende beretning om sagen. Denne beretning skal derhos indeholde oplysning om den til hjemsendel-

sen benyttede leilighed samt ledsages af bekræftet afskrift af undersøgelses- eller forhørsprotokollen. Derhos skal konsulen medgive skibsfører eller anden person, under hvis opsigt hjemsendelsen finder sted, et kortfattet certifikat angaaende grunden til samme. Certifikatet bliver at aflevere til vedkommende myndighed i hjemlandet samtidig med forbryderen. 24 juli.

3. Undersøgelse vedkommende ringere strafbare handlinger end dem, som er omhandlet i § 88, kan ogsaa foretages af konsulen paa forlangende af vedkommende.

§ 90.

1. Konsulen har paa begjæring foreløbig at afgjøre tvistigheder, som under norske skibes ophold i udlandet maatte opstaa mellem fører og mandskab i anledning af afkortning i hyre, afregningen eller tjenesteforholdet forøvrigt; se sjøfartslovens §§ 100 og 104.

2. Saafremt skibsføreren ikke retter sig efter konsulens afgjørelse, skal indberetning derom gjøres til handelsdepartementet, forat vedkommende kan trækkes til ansvar efter straffeloven.

§ 91.

1. Finder konsulen efter klage fra besætningen eller ad anden vei, at føreren ikke uden aabenbar fare for mandskab, skib eller ladning kan beholde kommandoen, skal han derom straks underrette rederiet eller dets kommissionær paa stedet, om saadan findes. Findes ikke kommissionær for rederiet, og tillader omstændighederne heller ikke at afvente rederiets bestemmelse, kan konsulen afsætte føreren og indtil videre overdrage kommandoen til styrmanden eller, saafremt denne ikke ansees skikket dertil, til en anden person.

Konsulen skal meddele den nye fører en skriftlig beskikkelse og gjøre paategning om forandringen paa bemandingslisten. Naar konsulen har fundet sig nødsaget til, uden at afvente rederiets bestemmelse, at afsætte føreren og indsætte ny fører, skal han uopholdelig underrette rederiet derom. Derhos skal han gjøre indberetning til handelsdepartementet.

2. Valgt konsul, som sorterer under generalkonsul, maa, medmindre han i henhold til § 9 nr. 2 er berettiget til at føre direkte korrespondance med departementet, ikke foretage eller give samtykke til afsættelse af fører, som omhandlet i punkt 1, uden indhentet bemyndigelse fra generalkonsulen. Heller ikke valgt konsul, som sorterer under anden konsul, eller valgt vicekonsul maa foretage saadan afsættelse uden samtykke fra den distriktet overordnede generalkonsul eller konsul.

24 juli.

§ 92.

1. Dersom føreren af norsk skib dør eller ulovlig forlader skibet, skal konsulen uopholdelig underrette rederen derom. Kan rederens bestemmelse ikke uden skade afventes, skal konsulen træffe fornødne foranstaltninger, navnlig ved at ansætte styrmanden eller anden kyndig mand som midlertidig fører.

2. Paa samme maade har konsulen at forholde sig, naar føreren ved sygdom eller anden tvingende aarsag bliver forhindret fra at føre skibet og er ude af stand til eller undlader at udføre, hvad sjøfartsloven i saadanne tilfælde paalægger ham.

3. Naar konsulen i de i nærværende § omhandlede tilfælde ansætter midlertidig fører, skal han iagttage, hvad i § 91 punkt 1 er bestemt.

§ 93.

1. Sker efter rederiets bestemmelse ombytte af fører, skal dette anmeldes for konsulen, som herom gjør paategning paa bemandingslisten.

2. Negter en fører, som af rederiet er frataget kommandoen, at underkaste sig rederiets bestemmelse, skal konsulen drage omsorg for, at samme bliver efterkommet, saafremt han finder den stemmende med forskrifterne i norsk lov.

§ 94.

1. Frankerede breve, som under konsulatets adresse indløber til fører eller besætning paa norsk skib, er konsulen pligtig til at modtage og udlevere til vedkommende.

2. Konsuler, som erholder bemyndigelse til at modtage sparepenge, som norske sjømænd ønsker at faa hjemsendt enten for at udbetales til opgiven person eller for at opbevares og forrentes, skal rette sig efter de dem i saa henseende meddelte særskilte forskrifter.

E. Sjøfolks understøttelse og hjemsendelse samt understøttelse til andre norske undersaatter end sjømænd.

§ 95.

1. Efterlades norsk eller fremmed sjøfarende i udlandet fra norsk skib under saadanne omstændigheder, at han ifølge lov eller international overenskomst har krav paa, at konsulen drager omsorg for ham, bliver ved mulige udlæg fornøden sparsomhed at iagttage.

2. Kommer norsk sjøfarende i udlandet i nød uden at have ret til understøttelse, skal konsulen kun, naar det findes uomgjængelig fornødent, yde ham saadan.

3. Kommer udenlandsk sjømand, som efterlades fra norsk skib, i nød uden at have krav paa understøttelse, skal konsulen henvise ham til hans eget lands konsul eller til de indenlandske myndigheder. Kan sjømanden ikke af nogen af disse opnaa understøttelse, kan konsulen undtagelsesvis yde ham saadan til afhjælp af de mest trængende behov. 24 juli.

4. Bliver en sjøfarende hjemsendt paa foranstaltning af konsul, skal denne medgive ham et certifikat om de omstændigheder, som har foranlediget hjemsendelsen.

§ 96.

Er norsk undersaat, som ikke er sjøfarende, kommen i nød, bør konsulen, i henhold til almindelig international regel, henvise ham til myndighederne paa stedet. Vil disse ikke antage sig ham, kan konsulen, naar det skjønnes at være nødvendigt, tildele ham understøttelse til afhjælp af trængende behov.

Kapitel 7.

Om konsulattjenestemænds løn, godtgjørelse for kontorudgifter samt betaling for tjenstlige forretninger.

§ 97.

1. Den godtgjørelse, som tilkommer konsulattjenestemænd, kan bestaa i løn, kontorholdsgodtgjørelse med regnskabspligt, bidrag til kontorhold uden regnskabspligt, honorar, gebyrer og særlig godtgjørelse for tjenstlige forretninger udenfor kontoret.

2. Udsendt konsul er, uden at noget udtrykkeligt forbehold derom behøver at gjøres ved udnævnelsen, forpligtet til at gjøre indskud i en muligens ved lov oprettendes pensionskasse og til uden erstatning at finde sig i de forandringer, som ved lov eller af kongen maatte blive bestemt med hensyn til embedets forretningskreds og embedsdistriktets udstrækning. Endvidere er udsendt konsul og af staten lønnet konsulatbetjent pligtig til overensstemmende med lovgivningen om den norske enkekasse at sikre sin hustru enkepension ved forsikring i enkekassen.

§ 98.

1. Ny udnævnt eller ny ansat eller efter ansøgning forflyttet, udsendt konsul og af staten lønnet konsulatbetjent er berettiget til godtgjørelse af udgifterne ved flytningen af bohave og effekter efter til udenrigsdepartementet indsendt og af dette godkjendt regning. I samme tilfælde skal derhos erstatning for udgifterne ved hans og hans families reise ydes udsendt generalkonsul og konsul ved reise fra, til eller inden

24 juli. udeneuropæiske lande samt udsendt vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent uden hensyn til, hvorhen eller hvorfra reisen foregaar. Ligesaa kan i samme tilfælde efter kongens bestemmelse under særlige omstændigheder erstatning tilstaaes udsendt generalkonsul og konsul for udgifterne ved hans og hans families reise fra europæisk til andet europæisk sted.

2. Forflyttes udsendt konsul, vicekonsul eller af staten lønnet konsulatbetjent efter ordre i henhold til § 11 eller § 13, eller tilbagekaldes udsendt generalkonsul, konsul eller vicekonsul i henhold til § 34, er han berettiget til godtgjørelse af udgifterne saavel ved flytningen af bohave og effekter som ved hans og hans families reise.

3. Hvad der under punkt 1 er fastsat gjælder ogsaa, naar konsulattjenestemand efter ansøgning erholder udnævnelse som embedsmand eller ansættelse som sekretær i udenrigsdepartementet.

§ 99.

Konsulattjenestemand eller funktionær i udenrigsdepartementet, som midlertidig ansættes i fastlønnet konsulær post, og konsulattjenestemand, som i henhold til § 12 eller § 13 indkaldes til midlertidig tjeneste i udenrigsdepartementet, er berettiget til godtgjørelse for personlige reiseudgifter efter til nævnte departement indsendt og af dette godkjendt regning.

Under særlige omstændigheder kan der derhos efter kongens bestemmelse tilstaaes vedkommende godtgjørelse for mulige udgifter ved flytning af bohave og effekter samt for reiseudgifter for hans familie.

§ 100.

Det skal bero paa kongens afgjørelse, hvorvidt bidrag til hjemflytning kan tilstaaes udsendt konsul og af staten lønnet konsulatbetjent, som erholder afsked, og enke og børn efter saadan tjenestemand, som er død i sit embede eller sin bestilling.

§ 101.

Løn beregnes, saafremt det ikke ved udnævnelsen (ansættelsen) er anderledes bestemt, fra og med maaneden efter den, hvori udnævnelsen (ansættelsen) har fundet sted, og skal udbetales til og med den maaned, i hvilken vedkommende ophører at indehave posten.

§ 102.

1. Kontorholdsgodtgjørelse, som tilstaaes udsendt konsul, og bidrag til kontorhold, som tilstaaes valgt konsul, er at anse som tilstaaet, indtil kongen anderledes bestemmer.

2. Kontorholdsgodtgjørelse, som er tilstaaet udsendt konsul, kan anvendes til dækning af udgifter af følgende art: leie, opvarmning, oplysning og pasning af kontorlokalet, indkjøb og vedligehold af inventariesager til kontoret, kontorhjælp, juridisk eller anden bistand for konsulen, abonnement paa tidender, telefon, skrivematerialier samt tilfældige mindre udgifter. 24 juli.

Naar udsendt konsul ansætter kontorbetjent, som skal lønnes af kontorholdsgodtgjørelsen, skal konsulen, saafremt betjentens løn udgjør mere end kr. 125,00 pr. maaned og det ikke gjælder blot midlertidig ansættelse, indhente udenrigsdepartementets godkjendelse af personvalget.

3. Udsendt konsul skal inden udløbet af hver april maaned til udenrigsdepartementet aflægge regnskab over anvendelsen af den ham for det forløbne budgetaar tilstaaede kontorholdsgodtgjørelse. Hvad der ikke maatte være medgaaet af denne, skal tilbagebetales statskassen.

4. Valgt konsul, som er tilstaaet bidrag til kontorhold, oppebærer samme uden pligt til regnskabsaflæggelse.

5. Kontorholdsgodtgjørelse og bidrag til kontorhold beregnes fra og med den dag, vedkommende konsul overtager postens bestyrelse, og udbetales til og med den dag, da han fratræder samme.

§ 103.

Generalkonsul og konsul har erstatningsansvar for penge eller andet, som modtages til forvaring, forvaltning eller redegjørelse af en efter hans indstilling eller med hans godkjendelse ved generalkonsulens eller konsulens station ansat valgt vicekonsul, naar denne under generalkonsulens tjenestefrihed eller fravær i henhold til § 30 forestaar embedet. Samme ansvar har generalkonsul, konsul og vicekonsul for anden person, som han ifølge bestemmelsen i § 28 har foreslaaet til under tjenestefrihed at forestaa posten, eller til hvem han i henhold til § 30 har overdraget denne, medmindre stedfortræderen er en udsendt vicekonsul.

Forøvrigt bliver generalkonsuls, konsuls og vicekonsuls ansvar at bedømme efter de om norske embeds- og bestillingsmænd i almindelighed gjældende regler.

§ 104.

For de nedenfor anførte tjenstlige forretninger erlægges den i tarifen opførte betaling af den, som forlanger forretningen udført, eller for hvis regning forretningen, selv om den ikke udtrykkelig er forlangt, dog ifølge lov eller anden forskrift skal udføres af konsulen, nemlig for:

24 juli. Nr.

1.	For	udfærdigelse af attest, certifikat og udfærdigelse eller fornyelse af pas[1]) . .	kr.	5,00
2.	»	bekræftelse af myndigheds eller privat persons underskrift[1]) . . . . . For bekræftelse af flere underskrifter paa et dokument og for bekræftelse af underskrifter paa flere til samme sag hørende, under konsulatets segl sammenheftede dokumenter, naar antallet af dokumenterne ikke overstiger 5, beregnes som for en enkelt bekræftelse.	»	5,00
3.	»	paategning paa dokumenter	»	5,00
4.	»	bevidnelse eller paategning, som afgives i henhold til lov om de udenfor riget værende stemmeberettigedes deltagelse i stortingsvalgene af 2den juni 1906 . .		Intet.
5.	»	paategning af skibspapirer eller paa skibsdagbogen[1])	»	1,00
6.	»	optagelse af sjøforklaring	»	15,00
7.	»	undersøgelse og forhør i straffesager eller undersøgelser i henhold til § 324 i lov om sjøfarten af 20de juli 1893 eller § 20 i lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 . . .		Intet.
8.	»	optagelse af protester	»	5,00
9.	»	opnævnelse af besigtelses-, skjøns- eller voldgiftsmænd	»	5,00
10.	»	udfærdigelse af midlertidigt nationalitetsbevis	»	10,00
11.	»	attest, som i visse lande udfordres for skibes ind- eller udklarering, for hver klarering . . . . . (Hvis flere attester udfordres ved samme ind- eller udklarering beregnes kun som for en ekspedition).	»	2,00
12.	»	bevidnelse ifølge § 5 nr. 7 i lov om registrering af skibe af 4de mai 1901 .		Intet.
13.	»	autorisation af skibs-, mandskabs- og maskindagbog tilligemed bevidnelse om den ældre dagbogs fremvisning og den nyes udfærdigelse	»	2,00
14.	»	paamønstring tilligemed opsættelse af		

[1]) forsaavidt ikke undtagelse herfra er gjort i denne tarif eller i de til samme knyttede anmerkninger.

Nr. 24 juli.

	hyrekontrakt og afskrift deraf samt antegnelse derom paa bemandingslisten, for hver mand:			
	a. ved fagkonsulater			Intet.
	b. ved valgkonsulater		kr.	1,00
15.	For afmønstring tilligemed antegnelse derom paa bemandingslisten, for hver mand:			
	a. ved fagkonsulater			Intet.
	b. ved valgkonsulater	»		1,00
16.	» ombytte af fører tilligemed antegnelse derom paa skibspapirerne:			
	a. ved fagkonsulater			Intet.
	b. ved valgkonsulater	»		5,00
17.	» optagelse af mundtlige forklaringer i privates anliggender[1]) samt opsættelse af kontrakter og andre overenskomster[1]):			
	a. for første ark	»		10,00
	b. for hver følgende paabegyndt side	»		2,50
18.	» forfattelse af andragender eller andre dokumenter, som ikke er særskilt nævnte i denne tarif:			
	a. for første ark	»		10,00
	b. for hver følgende paabegyndt side	»		2,50
19.	» optagelse af forklaring angaaende tvist mellem fører og mandskab			Intet.
20.	» optagelse af forklaring afgiven for bibehold af statsborgerret			Intet.
21.	» indførelse i nationalitetsmatrikelen . .			Intet.
	attest derom	»		2,00
22.	» ægteskabs stiftelse samt attest derom .	»		20,00
	senere attest derom	»		5,00
23.	» bistand ved forkyndelser i henhold til lov af 4de juni 1892 § 8 angaaende forkyndelser, varsler i civile sager m. m.	»		5,00
24.	» leveattest	»		1,00
25.	» afskrift tilligemed bekræftelse[1]):			
	a. for første ark	»		6,00
	b. for hver følgende paabegyndt side	»		1,50
26.	» bekræftelse af afskrift:			
	a. for første ark	»		4,00
	b. for hver følgende paabegyndt side	»		1,00

[1]) forsaavidt ikke undtagelse herfra er gjort i denne tarif eller i de til samme knyttede anmerkninger.

24 juli. Nr.

27. For udskrift af konsulatprotokol tilligemed bekræftelse [1]):
a. for første ark . . . . . kr. 5,00
b. for hver følgende paabegyndt side » 1,25

28. » oversættelse eller bekræftelse af oversættelse: den paa stedet sædvanlige betaling.

29. » realisation af berget skib eller gods: den paa stedet sædvanlige betaling.

30. » optegnelse af berget gods, forsaavidt der ikke beregnes godtgjørelse efter nr. 29:
1½ % af værdien, dog ikke under . . » 10,00
og ikke over . . . . . » 100,00

31. » varetagelse af fraværende arvings tarv som hans repræsentant: 4 % af det arvingen tilfaldne beløb, naar dette ikke overstiger 5 000 kroner;
dog ikke under . . . . . » 5,00
2 % af det overskydende;
dog ialt ikke over . . . . . » 1 000,00

32. » optegnelse, inkassering, udbetaling eller fremsendelse af efterladenskaber, forsaavidt afgift ikke bliver at beregne efter nr. 31:
1 % af beløbet eller værdien, dog ikke under . . . . . » 5,00
og ikke over . . . . . » 150,00
optegnelse og hjemsendelse af efterladenskab efter norsk skibsfører eller nogen af besætningen paa norsk skib . . . Intet.

33 a. » indfordring af penge:
2 % af beløb ikke overstigende kr. 1 000,00, dog ikke under . . . . . » 5,00
1 % af det overskydende.

b. » udbetaling eller forsendelse af penge eller forsendelse af værdipapirer eller værdisager:
1 % af beløb eller værdi ikke overstigende kr. 1 000,00, dog ikke under . . » 2,00
¼ % af det overskydende.
Angaaende hjemsendelse af sjømænds kontante midler findes særlige bestemmelser.

---

[1]) forsaavidt ikke undtagelse herfra er gjort i denne tarif eller i de til samme knyttede anmerkninger.

Nr. 24 juli.

	c.	For opbevaring indtil 4 maaneder af penge, værdipapirer eller værdisager[1]):		
		1 % af beløb eller værdi ikke overstigende kr. 1 000,00, dog ikke under . .	kr.	2,00
		½ % af det overskydende; dog ialt ikke over	»	500,00
34.	»	forskud eller udlæg af egne midler for private personer, forsaavidt § 116 ikke finder anvendelse: den paa stedet sædvanlige kommission.		
35.	»	forretning udenfor den paa stedet sædvanlige forretningstid eller udenfor embedslokalet foruden det i tarifen særskilt fastsatte gebyr:		
		for første time eller del deraf	»	5,00
		for hver følgende paabegyndt time . .	»	2,50
		for en hel dag dog ikke mere end . .	»	20,00
36.	»	forretning udenfor stationen foruden det i tarifen fastsatte gebyr samt erstatning for reiseudgifter, i diætgodtgjørelse pr. døgn:		
		i Europa	»	20,00
		udenfor Europa	»	30,00

Anmerkninger.

A. For tjenstlig forretning, som udføres for det offentlige, beregnes intet gebyr.

B. Norsk sjømand, som for at haandhæve sin ret eller af anden gyldig aarsag forlanger attest, pas, visering, legalisation, afskrift, forfattelse af ansøgning eller anden konsulær bistand, skal erholde samme uden gebyr.

C. Andre norske undersaatter, som tiltrænger lignende bistand, skal gives denne gratis, naar deres uformuenhed sandsynliggjøres.

D. Gebyr kan ligeledes frafaldes, hvor det tilsiges af internationale hensyn.

E. Gebyr maa ikke oppebæres for konsulær forretning, som ifølge overenskomst med fremmed stat skal udføres afgiftsfrit.

F. Har konsulens tjenstlige forretninger paaført ham særskilte udgifter, skal han — hvad enten han ifølge ovenstaaende tarif er berettiget til for selve forretningen at oppebære noget gebyr eller ikke — erholde godtgjørelse herfor;

---

[1]) Se nedenstaaende anm. K.

24 juli. dog ikke, saafremt godtgjørelsen allerede er indbefattet i den erstatning, som tilkommer ham efter tarifens nr. 36.

G. Naar gebyr skal beregnes efter ark eller side, bør som regel hver side indeholde 30 linjer og hver linje 35 bogstaver.

H. Konsul maa for tjenstlig forretning ikke fordre eller oppebære betaling i andre tilfælde end de, som er hjemlet i ovenstaaende tarif eller anden udtrykkelig bestemmelse.

J. Naar konsul oppebærer gebyr, skal han derfor give særskilt kvittering eller antegne samme paa vedkommende dokument. Dette skal paaføres ordene »til offentlig brug uden gebyr«, saafremt forretningen er udført for det offentlige, ordene »uden gebyr«, naar i andre tilfælde forretningen er afgiftsfri, og ordet »gratis«, naar fritagelse for gebyr finder sted af hensyn til vedkommendes uformuenhed.

K. Forinden konsul paa forlangende af privat person modtager til opbevaring penge, værdipapirer eller værdisager, skal vedkommende overlevere konsulen et skriftligt andragende, affattet overensstemmende med nedenstaaende formular A. For depositums modtagelse skal konsulen give vedkommende kvittering, affattet overensstemmende med nedenstaaende formular B.

Disse bestemmelser kommer dog ikke til anvendelse ved modtagelsen til opbevaring af sjømænds hyre, af beløb, som deponeres til dækkelse af udgifter for efterladte sjømænd eller af afdøde sjømænds efterladenskaber. For opbevaring af saadanne beløb eller værdisager tilkommer der konsulen ingen godtgjørelse.

Formular A.

Undertegnede andrager herved om, at et beløb af ..... (en pakke indeholdende ..... til værdi .....) maa blive modtaget til opbevaring i det norske (general-, vice-) konsulat i ..... for et tidsrum af indtil ..... maaneder. Undertegnede indgaar paa, at dette depositum ikke skal udleveres uden mod tilbagelevering af (general-, vice-) konsulens kvittering, og at hverken den norske stat eller indehaveren af nævnte (general-, vice-) konsulat eller nogen ved samme ansat funktionær skal bære nogetsomhelst ansvar for tab, ødelæggelse eller beskadigelse af depositumet, foraarsaget ved ild, tyveri eller paa anden maade.

..... 19.....

(Underskrift).

Formular B. 24 juli.

Herved bevidnes, at .....
idag har overleveret til dette konsulats opbevaring for indtil en tid af ..... et beløb af ..... (en pakke erklæret at indeholde ..... til værdi .....), hvilket beløb (hvilken pakke) bliver at tilbagelevere imod denne kvittering. Beløbet (pakken) er modtaget paa den udtrykkelige betingelse, at hverken den norske stat eller indehaveren af dette konsulat eller nogen ved samme ansat funktionær bærer nogetsomhelst ansvar for sammes tab, beskadigelse eller ødelæggelse, foraarsaget ved ild, tyveri eller paa anden maade.

Gebyret for opbevarelsen udgjør ifølge tarifen .....
For gebyrets modtagelse meddeles herved kvittering.

Det norske konsulat i .....

den ..... 19.....

(Underskrift).

§ 105.

1. De gebyrer efter den i foregaaende § indtagne tarif, som oppebæres ved valgkonsulatet, tilfalder stationens indehaver.

2. De gebyrer efter nævnte tarif, som oppebæres ved fagkonsulat, tilfalder statskassen med undtagelse af dem, som er omhandlet i tarifens nr. 17, 18, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 og 36, hvilke tilfalder vedkommende stations indehaver.

3. Udenrigsdepartementet skal i den udstrækning, hvori det findes fornødent, fastsætte afrundede beløb, hvormed de i foregaaende § omhandlede gebyrer, som ikke beregnes procentvis, skal erlægges i de forskjellige lande i der gangbar myntsort.

§ 106.

1. Ved hvert konsulat skal der efter et af udenrigsdepartementet anordnet schema føres regnskab over de i henhold til § 104 oppebaarne gebyrer.

2. Inden udgangen af hver april maaned skal valgt konsul indsende til udenrigsdepartementet en opgave over summen af de i det forløbne budgetaar (1ste april—31te mars) oppebaarne gebyrer med særskilt angivelse af, hvor meget der er oppebaaret for paa- og afmønstringer.

3. Oppebørselen af gebyrer ved fagkonsulaterne undergives den kontrol, som af udenrigsdepartementet bestemmes.

24 juli.

§ 107.

Valgt konsul, som af fører af norsk skib eller anden norsk undersaat benyttes i handelsanliggender eller andre sager, som ligger udenfor konsulattjenesten, er berettiget til for saadan bistand at beregne den paa stedet sædvanlige provision. Dog er den valgte konsul, saafremt der for forretningen er fastsat gebyr i § 104, uberettiget til at beregne høiere godtgjørelse end i nævnte § bestemt, selv om forretningen ikke nødvendigvis maa udføres af ham i hans egenskab af konsul.

Kapitel 8.

Om lønningsvilkaar under tjenestefrihed og godtgjørelse for stedfortrædere.

§ 108.

Udsendt (af staten lønnet) konsulattjenestemand skal være forpligtet til under tjenestefrihed, som ved samme station ansat tjenestemand af høiere grad nyder, uden særskilt godtgjørelse at bestyre dennes post; dog kun i et tidsrum af indtil 2 maaneder hvert aar, hvis vedkommende overordnede tjenestemand er udsendt (af staten lønnet).

§ 109.

1. Udsendt generalkonsul, konsul, vicekonsul og af staten lønnet konsulatbetjent oppebærer under tjenestefrihed sin løn for et tidsrum af 2 maaneder hvert aar. Dog er udsendt generalkonsul, konsul og vicekonsul, som forestaar egen station, pligtig til, forsaavidt embedet ikke, medens han nyder saadan tjenestefrihed, bestyres af en anden ved stationen ansat udsendt (af staten lønnet) tjenestemand eller valgt vicekonsul, selv at bestride udgifterne til stedfortræderens aflønning.

2. Nyder udsendt (af staten lønnet) konsulattjenestemand længere tjenestefrihed en oven nævnt, skal han for den øvrige tid afstaa en saa stor del af lønnen, som ved tjenestefrihedens indvilgelse bestemmes.

§ 110.

Konsul kan under tjenestefrihed beholde ham tillagt kontorholdsgodtgjørelse eller bidrag til kontorhold, saafremt han under sin tjenestefrihed fremdeles bestrider kontorudgifterne.

§ 111.

Gebyrer i henhold til § 104, som under en konsuls tjenestefrihed oppebæres paa hans vegne, og som ikke tilfalder

statskassen, skal, saafremt der ikke med stedfortræderen er truffet overenskomst om nogen anden ordning, tilfalde denne. Dog skal gebyrerne, om stedfortræderen er en hos valgt generalkonsul (konsul) ansat udsendt vicekonsul eller af staten lønnet konsulatbetjent, tilfalde generalkonsulen (konsulen), medmindre anden ordning er truffet. 24 juli.

§ 112.

1. Stedfortræder, som forestaar udsendt (af staten lønnet) konsulattjenestemands post under ledighed, skal oppebære en godtgjørelse, som modsvarer to trediedele af den for posten fastsatte løn, saafremt i det enkelte tilfælde ikke anderledes bestemmes.

2. Er saadan stedfortræder selv lønnet konsulattjenestemand, skal han dog være pligtig til af sin egen løn at afstaa en brøkdel lige med den, som efter punkt 1 tilfalder ham som godtgjørelse.

§ 113.

Kontorholdsgodtgjørelse og bidrag til kontorhold skal under ledigheden udredes med det senest fastsatte beløb, saafremt ikke anderledes bestemmes ved beskikkelse af stedfortræder.

Kapitel 9.

Om erstatning for udgifter i tjenesteanliggender.

§ 114.

Konsul er berettiget til erstatning for følgende udgifter:

a. Post- og telegrafporto samt andre forsendelsesudgifter i tjenesten.
b. Udgifter til anskaffelse af tryksager, som indsendes til udenrigsdepartementet eller handelsdepartementet.
c. Udgifter til hjemsendelse af forbrydere i henhold til forskrifterne i § 88.
d. Udgifter for sjøfarende efter forskrifterne i § 95.
e. Udgifter efter forskrifterne i § 96 for norske undersaatter, som ikke er sjøfarende.
f. Udgifter ved reiser, som er anordnede af udenrigsdepartementet eller foretages efter § 63, i hvilke tilfælde erstatningen beregnes efter de i § 104 fastsatte bestemmelser.

§ 115.

Regninger over de i foregaaende paragraf omhandlede udgifter i tjenesten skal indsendes snarest muligt, dog forsaavidt regninger over de i § 114 a og b omhandlede udgifter

24 juli. angaar, i almindelighed kun ved udløbet af hvert budgetaar (31te mars).

Regninger over de i § 114 a, b, c og f omhandlede udgifter indsendes til udenrigsdepartementet, regninger over de i § 114 d og e omhandlede udgifter til handelsdepartementet.

§ 116.

1. Konsul, som er ansat i europæisk eller ved Middelhavet beliggende ikke-europæisk havn, er berettiget til paa sin regning over saadanne udgifter, som omhandles i § 114 under c, d og e, at beregne sig som godtgjørelse for rentetab paa de af egne midler gjorte forskud 1 pct. af beløbet. Konsul, som er ansat i anden havn end ovenfor nævnt, kan beregne lignende godtgjørelse med 2 pct. af saadanne forskud.

2. Saadan rentegodtgjørelse, som i foregaaende punkt omhandlet, bestrides af det offentlige.

§ 117.

1. Har konsulen ikke af vedkommende erholdt gebyr eller anden godtgjørelse, som i henhold til § 104 skulde have været erlagt til ham, eller har han af norsk undersaat, for hvis regning han i tjenesten har havt udgifter eller gjort forskud, ikke derfor erholdt godtgjørelse, skal departementet — udenrigsdepartementet eller handelsdepartementet alt efter vedkommende anliggendes art — paa konsulens begjæring yde bistand til indfordring af erstatning hos vedkommende.

2. Kan erstatning ikke paa saadan maade erholdes, kan sagen, saafremt vedkommende departement dertil finder grund, forelægges for kongen, som bestemmer, hvorvidt konsulens fordring af billighedshensyn bør godtgjøres af det offentlige.

Kapitel 10.

§ 118.

De nærmere forskrifter [1]) angaaende konsulernes virksomhed gives af udenrigsdepartementet.

24 juli. **Kongelig resolution** *), hvorved

I. der i henhold til § 23 i lov angaaende behandling af ildsfarlige gjenstande af 3die mai 1871 meddeles approbation paa vedlagte af Trondhjems kommunestyre i møder den 26de november 1903 og 3die mai 1906 vedtagne regler

[1]) Kommentaren til instruktionen.

*) Bekjendtgj. 28de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 31, hvor reglerne er indtagne.

for brug af gas og andre belysningsmidler paa pakhus i Trondhjems by. 24 juli.

II. De ved kongelig resolution af 14de august 1884 approberede regler for brug af gas og andre belysningsmidler paa pakhus i Trondhjem ophæves.

Kongelig resolution**), hvorved det er bestemt, at der efter udgangen af juli maaned d. a. ikke skal være svenske fartøier tilladt at henføre varer, indtagne paa et norsk sted, til et andet sted her i landet. 24 juli.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at nedennævnte diplomatiske og konsulære tjenestemænd har at erlægge enkekasseindskud, beregnet efter følgende indtægtsbeløb: 24 juli.

Legationsraader og legationssekretærer kr. 4000,00
Vicekonsuler og konsulatssekretærer » 3500,00.

Kongelig resolution, hvorved der i Matupi paa øen Ny Pommern oprettes et konsulat, ulønnet og uden kontorbidrag med distrikt omfattende »Schutzgebiet« tysk Ny-Guinea inklusive øerne Karolinerne, Palau og Marianerne samt derhos Marshall-, Brown- og Providenceøerne. 24 juli.

Kongelig resolution, hvorved der tillægges vicekonsulaterne i Bahia, Maranhao og Pernambuco bidrag til kontorhold indtil videre til aarligt beløb for hver kr. 800,00, og at der tillægges vicekonsulatet i Para lignende bidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 300,00, hvilke beløb bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning. 24 juli.

Skrivelse fra justitsdepartementet til handelsdepartementet, hvori det antages, at der ved beregningen af de i lov af 1ste april 1876 § 2 omhandlede 4 uger maa forholdes saaledes, at loven ansees for at træde i kraft paa samme ugedag som bekjendtgjørelsesdagen 4 uger efter denne. 25 juli.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Akershus amt, hvorved der i anledning af en forespørgsel fra ordføreren i Lillestrøms bygningsrepræsentantskab om, hvorvidt et medlem af bygningsrepræsentantskabet kan forblive i sin stilling som saadan, naar han ikke længere er huseier og saaledes heller ikke valgbar til bygningsrepræsentantskabet, meddeles, at dette spørgsmaal antages at maatte besvares benægtende. Imidlertid antages den omstændighed, at et forsikret hus for tiden er nedbrændt at være uden indflydelse 26 juli.

---

*) Bekjendtgj. 28de juli i Lovtid. 1ste afd. nr. 31.

26 juli. saavel paa vedkommendes valgbarhed som paa hans stilling som medlem af bygningsrepræsentantskabet.

27 juli. **Rundskrivelse** fra justitsdepartementet til amtmændene, hvorved meddeles, at der af departementet er udarbeidet nedenstaaende nye formular for protokollationen ved valgtingene (lov om mandtal og stortingsvalg af 29de mars 1906, kap. 2). Valgstyrerne bedes gjort bekjendt med denne formular, som det henstilles til dem at befølge. Ved de særskilte valgting (mandtalslovens §§ 10 og 13) og ved omvalgene (§ 40) maa det paasees, at der foretages fornødne lempninger i formularen.

I den med departementets rundskrivelse af 31te mai sidstleden omsendte kontinuationsindstilling fra fuldmagtskomiteen, dateret 11te september 1905, indst. S. XXX A for 1904—1905, har komiteen ved gjennemgaaelsen af valgforretningerne i 1903 fæstet sig ved, at der i mange forretninger intet var bogført om den foreløbige eller endelige bekjendtgjørelse angaaende valgets afholdelse eller intet bekjendtgjørelsesdokument vedlagt eller fremlagt. Ikke sjelden savnedes, hvor særskilte valgting var afholdt, udskrift af disse ved hovedvalgforretningen. Enkeltvis savnedes oplysning om, hvorvidt vedkommende grundlovsparagrafer var blevet oplæst. Ved enkelte valg kunde det ikke sees, om mandtallet havde været fremlagt; et sted var en person indført i mandtallet paa valgdagen; flere steder var der modtaget stemmesedler, som var behandlet efter mandtalslovens § 19 (nu § 18), uden at nogen kjendelse af valgstyret forelaa. I adskillige valgforretninger savnedes helt oplysning om grunden til valgstyrets forkastelse af indgivne forfaldsanmeldelser, ligesom der var ufuldstændig eller mangelfuld oplysning om stemmeoptællingen. Det henstilles derfor til valgstyrerne at søge undgaaet saadanne feil.

Endvidere meddeles, at departementet i henhold til mandtalslovens § 56 har foreskrevet den nedenfor paa rundskrivelsens 4de side hidsatte form for storthingsmænds og varamænds fuldmagter.

Formular

for

protokollationen ved valgtingene.

(Lov om mandtal og stortingsvalg af 29de mars 1906, kap. 2).

Aar 19..... den ..... holdtes valgting for N. N. valgsogn til stemmegivning paa stortingsmand og varamand for N. N. valgkreds i (paa) .....
under ledelse af valgstyret, bestaaende (*enten:*) af følgende .....
(*antal*) medlemmer ....., der samtlige var tilstede

med undtagelse af ....., som ..... (*her anføres grunden til forfaldet*), 27 juli.

(*eller*:)[1]) af valgstyrets medlemmer .....

Som formand fungerede N. N.

(Det bemerkedes, at der samtidig inden valgsognet holdtes vagting til stemmegivning paa (i).....

for følgende del (dele) af mandtallet .....)[2]).

Hvor da

Formanden fremlagde:[3])

1. .....
2. .....
3. .....

Formanden gav tydelig tilkjende, at valgtinget var sat, og oplæste saa grundlovens §§ 50—64.

(*Enten*:) Der fremkom ingen indsigelse mod valgets fremme.

(*Eller*:) N. N. protesterede mod valgets fremme, idet han anførte, at ..... Valgstyret afsagde i den anledning — enstemmig eller med ..... mod ..... stemmer saadan kjendelse: .....[4]).

Dernæst sagde formanden fra om de forandringer, som var gjort i mandtallet ved de af valgstyret i møde den ..... afsagte kjendelser. Antallet af stemmeberettigede i valgsognet udgjorde nu ....., deraf ..... med suspensionsanmerkning.

Formanden gjorde derefter de fremmødte vælgere bekjendt med fremgangsmaaden ved valget. (Jfr. mandtalslovens §§ 15, 17, 18, 19 og 20).

Derpaa fik de i mandtallet indførte vælgere, hvis stemmeret ikke var suspenderet, adgang til at stemme, efterhvert som de mødte frem, idet man gik frem paa den i mandtalslovens § 17 foreskrevne maade.

(Herunder fik N. N., der ved valgstyrets kjendelse (mandtalslovens § 5, jfr. § 7) var negtet stemmeret, adgang til at

---

[1]) Forsaavidt der holdes valgting til stemmegivning samtidig paa flere steder inden valgsognet (mandtalslovens §§ 10 og 13). Er der til medlemmer af særskilt valgstyre foretaget opnævnelse blandt kommunens repræsentanter, gjøres anførsel herom i bogen over forhandlingerne ved det særskilte valgting.

[2]) I bogen over forhandlingerne ved det særskilte valgting gjøres ikke anførsel herom.

[3]) Saavel den foreløbige kundgjørelse angaaende valgtinget (mandtalslovens § 9, sidste led) som indkaldelsen til samme (§ 11) bør fremlægges og enten indtages i den i lovens § 41 omhandlede udskrift af det bogførte paa valgtinget eller vedlægges udskriften i original. Ligeledes bør mandtallet fremlægges.

[4]) Mandtalslovens § 16, 2det led, og § 26, 2det led.

27 juli. aflevere sin stemmeseddel, der behandledes paa den i lovens § 18 foreskrevne maade).

Da den tid var udløben, som var fastsat for stemmegivningen, og de da tilstedeværende vælgere havde faaet adgang til at stemme, spurgte formanden, om der var nogen, som havde forfaldsanmeldelser at komme frem med. Der afleveredes ..... forfaldsanmeldelser, hvorpaa formanden aflyste stemmegivningen.

Formanden fremlagde bogen for forfaldsanmeldelser til valgstyret og alle de breve, som var indført i bogen før valgtinget.

Derefter prøvedes de indkomne forfaldsanmeldelser, ialt ....., hvoraf ..... godkjendtes enstemmig, medens følgende forkastedes af de nedenfor anførte grunde eller godkjendtes mod protest eller under dissens: [1])

.....

.....

(*Enten*:) De stemmesedler, der medfulgte de godkjendte forfaldsanmeldelser, blev derefter udtaget og ulæst indlagt i hver sin konvolut med offentligt stempel samt nedlagt i urnen.

(*Eller*:)[2]) De stemmesedler, der medfulgte de fra indenrigs fraværende vælgere indkomne godkjendte forfaldsanmeldelser, blev derefter udtaget og ulæst indlagt i hver sin konvolut med offentligt stempel samt nedlagt i urnen. Efter at have blandet konvoluterne i urnen vel om hverandre gjennemgik valgstyret foreløbig deres indhold for at se, om der fandtes nogen stemmeseddel, lydende paa partiliste. Ingen saadan fandtes. (*Eller*: .....(*antal*) saadanne stemmesedler fandtes og udtoges). Konvoluterne med iværende stemmesedler lagdes derefter atter i urnen. Derpaa blev de stemmesedler, der medfulgte de fra udenrigs fraværende vælgere indkomne godkjendte forfaldsanmeldelser, udtaget af de konvoluter, hvori de var fremsendt, og ulæst indlagt i hver sin konvolut med offentligt stempel samt nedlagt i urnen.

Efterat samtlige i urnen værende konvoluter var blandet vel om hverandre, fandt stemmeoptællingen[3]) sted paa den i mandtalslovens § 29 foreskrevne maade.

Under gjennemgaaelsen blev følgende stemmesedler forkastet (eller med dissens eller under protest godkjendt):

---

[1]) Her anføres i numerorden deres navn, der har indsendt forfaldsanmelderne, samt af hvilken grund og med hvilket stemmetal de forkastedes. Ogsaa forfaldsanmeldelser, godkjendte mod protest eller under dissens inden valgstyret, bogføres paa lignende maade.

[2]) Forsaavidt der i valgsogn, hvor der er adgang til at stemme paa partiliste, er indkommet forfaldsanmeldelse fra udenrigs fraværende vælgere (lov 2den juni 1906 §§ 2 og 3, jfr. § 10).

[3]) Afbrydes stemmeoptællingen, maa der ved forsegling eller paa anden maade forsvarlig sørges for stemmesedlernes opbevaring. Herom gjøres i tilfælde udtrykkelig anførsel.

1. N. N....., fordi den befandtes merket med ..... 27 juli.
2. N. N....., fordi der laa to forskjellige stemmesedler i samme konvolut

o. s. v.

Det v ste sig ved stemmeoptællingen, at der ialt var afgivet ..... (*antal*) stemmer, hvoraf ..... godkjendtes. Efternævnte havde faaet stemmer til:

I. Stortingsmand:

1. N. N..... (*antal:*) ..... stemmer.
2. N. N..... » ..... do.
3. N. N..... » ..... do.

o. s. v.

II. Varamand:

1. N. N..... (*antal:*) ..... stemmer.
2. N. N..... » ..... do.
3. N. N..... » ..... do.

o. s. v.

Valgstyret udtalte, at det blandt dem, som havde faaet stemme i valgsognet, ikke ansaa følgende valgbare:

1. N. N....., fordi (*her anføres grunden:*)
2. N. N....., —»—

o. s. v.

[*Alternativ A.* (*Valgsognet udgjør egen valgkreds*):

(*Enten:*) Da N. N..... saaledes til stortingsmand havde faaet over halvdelen af alle de stemmer, som var afgivne og godkjendte, udfærdigede valgstyret derefter fuldmagt[1]) for ham som stortingsmand og for N. N. ....., der havde faaet de fleste stemmer til varamand[2]), som saadan.

(*Eller:*) Da saaledes ingen til stortingsmand havde faaet over halvdelen af alle de stemmer, som var afgivne og godkjendte, berammede valgstyret paa stedet omvalg til den (*datum:*).....].

[*Alternativ B.* (*Valgsognet udgjør del af en valgkreds*):

Valgstyret udfærdiger derefter paa stedet et dokument, som i overensstemmelse med foranstaaende indeholdt navnene paa alle dem, som ved valget havde faaet stemmer til stor-

---

[1]) Valgstyrets formand sender fuldmagten til stortingsmanden og underretter varamanden om hans valg.

[2]) Har flere faaet lige mange stemmer og lodtrækning har fundet sted, gjøres anførsel herom.

27 juli. tingsmand eller til varamand, med tilføielse af enhvers stemmetal.]

Til slutning oplæste formanden det protokollerede.

(*Underskrifter*).[1])

Alternativ A. (*Valgsognet udgjør egen valgkreds*).

Fuldmagt.

Undertegnede valgstyre for N. N. valgsogn gjør vitterligt:

Aar 19..... den ..... august (september) blev paa N. N. (*stedet*) efter lovlig indkaldelse valgting afholdt for N. N. valgsogn til foretagelse af valg (omvalg) paa stortingsmand og varamand for N. N. valgkreds (*i tilfælde af omvalg tilføies:* efterat det for valgsognet den ..... august sidstl. afholdte valgting havde havt det udfald, at ingen fik over halvdelen af de afgivne og godkjendte stemmer til stortingsmand).

Efterat der ved valget var afgivet ..... (*antal*) stemmer, hvoraf ..... godkjendtes, kaaredes:

Til stortingsmand:

N. N. (*fuldt navn, stilling og bopæl*) med N. N. stemmer.

Til varamand:

N. N. (*fuldt navn, stilling og bopæl*) med N. N. stemmer.

Hvilket herved bekræftes.

(*Datum og underskrifter*).

Alternativ B. (*Valgkredsen bestaar af flere end et valgsogn*).

Fuldmagt.

Undertegnede amtmand i ..... amt gjør vitterligt:

Aar 19..... den ..... august (september) afholdtes valgting for de til N. N. valgkreds hørende valgsogne til foretagelse af valg (omvalg) paa stortingsmand og varamand for nævnte valgkreds (*i tilfælde af, at der er holdt omvalg, tilføies:* efterat de for valgkredsen den ..... august sidstl. afholdte valgting ifølge det af undertegnede den ..... foretagne opgjør havde havt det udfald, at ingen fik over halvdelen af de afgivne og godkjendte stemmer til stortingsmand).

I de forskjellige valgsogne i valgkredsen er efter de fra valgstyrerne modtagne opgaver afgivet ialt ..... (*antal*)

[1]) Valgbogen underskrives af hele valgstyret (mandtalslovens § 35).

stemmer, hvoraf ..... er godkjendt. Ifølge den af un- 27 juli.
dertegnede foretagne sammenlægning af de stemmer, som i de forskjellige valgsogne er faldt paa de samme mænd, er til stortingsmand og varamand for valgkredsen kaaret:

Stortingsmand:

N. N. (*fuldt navn, stilling og bopæl*) med N. N. stemmer.

Varamand:

N. N. (*fuldt navn, stilling og bopæl*) med N. N. stemmer.
Hvilket herved bekræftes.

(*Datum og underskrift*).

Skrivelse fra justitsdepartementet til amtmanden i søndre 27 juli.
Trondhjems amt, hvorved det i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at der af det ved høieste resolution af 6te mai 1882 oprettede Rissen jordmoderdistrikt i søndre Trondhjems amt udskilles et nyt distrikt, Hasselviken, omfattende strækningen fra gaardene Haarberg til og med Aarlot.

Delingen træder i kraft fra den tid, særskilt jordmoder ansættes i det nye distrikt.

Der forventes i sin tid meddelelse om, fra hvilken tid jordmoder bliver ansat, samt oplysning om hendes fulde navn og mulig tidligere ansættelse, ledsaget af hendes aldersattest.

Rundskrivelse fra kirkedepartementet til samtlige amt- 1 aug.
mænd og stiftamtmænd:

Efter lov om fredning og bevaring af fortidslevninger af 13de juli 1905 §§ 7 og 8 kan en finder af løse oldsager eller vedkommende grundeier, saafremt de er misfornøiet med den for fundet tilbudte godtgjørelse, indanke sagen til vedkommende amtmands afgjørelse.

Departementet gjør i den anledning opmerksom paa, at det selvfølgelig har været forudsætningen, at amtmanden ikke afgjør et saadant spørgsmaal, forinden der er skaffet tilveie alle efter omstændighederne rimelige oplysninger om fundet, og at navnlig ingen afgjørelse træffes, førend der foreligger nærmere udtalelser i sagen fra begge parter. Har saaledes et museum tilbudt en vis sum for fundet, men finderen eller grundeieren er misfornøiet dermed, bør ikke sagen endelig afgjøres, forinden der er givet vedkommende museum anledning til nærmere at begrunde sin ansættelse af værdien.

Reglement for undervisning og eksamen ved de 3 aug.
eksamensberettigede sjømandsskoler, udfærdiget af forsvarsdepartementet i henhold til kongelig resolution af 2den juni 1906.

3 aug.

Om undervisningen.

§ 1. Ved de sjømandsskoler, som af kongen tildeles ret til at afholde en eller flere af de i lov af 7de april 1906 bestemte eksamener — styrmandseksamen, skibsførereksamen og høiere skibsførereksamen — skal undervisningen drives efter nedenstaaende regler og, hvis skolen er statsunderstøttet, tillige efter den for hver enkelt skole approberede specielle plan.

§ 2. Undervisningen i **styrmandsklassen** skal omfatte:

a. Norsk:

Øvelse i at anvende sproget rigtig saavel mundtlig som skriftlig; de skriftlige øvelser skal omfatte saadanne emner, over hvilke en styrmand har at afgive skriftlig beretning, ansøgninger, kvittering for last o. s. v.

b. Engelsk:

Begyndelsesgrundene tilstrækkelig til at kunne forstaa lodskommando, astronomiske tabeller, fyrlister og sjøkarter i det engelske sprog.

c. Navigation:

1. Decimalbrøk, forhold og proportioner, logaritmer.
2. De vigtigste sætninger om cirkelen og de til cirkelen hørende vinkler og linjer, de vigtigste sætninger om sider og vinkler i triangler, i forbindelse med lette konstruktionsopgaver.
3. De trigonometriske størrelser og deres anvendelse til løsning af retvinklede triangler.
4. Jordens gradnet, de maal, som bruges i navigationen, at rette kurser for misvisning, deviation og drift. Kurskobling, bestikregning og journalhold.
5. De almindeligst brugte kompasser og peilapparater, deres plads og opstilling, jordmagnetismen og dens komponenter, skibets magnetisme, konstant-, halvcirkel- og kvadrantdeviation, deviationstabeller, deviationskurver, krængningsfeil, kompensation af halvcirkeldeviationen ved hjælp af permanente magneter.
6. De mest anvendte log- og loddeapparater, fart, distance, strøm, lodskud og deres anvendelse til stedbestemmelse.
7. Merkators kartprincip, generalkarter og specialkarter, kurstrianglet, at finde paakommende plads ved kurs og distance, bredde og længde, at rette bestikket i kartet ved peilinger, lodskud og astronomiske observationer.
8. Himmellegemer og deres bevægelser, solsystemet, de vigtigste fiksstjerner og stjernebilleder, det aarlige og daglige bevægelsessystem, observatorsystemet, bestemmelse af et himmellegemes plads i de nævnte systemer, tidens udmaaling og inddeling samt høiderettelser.

9. Sekstanten eller oktanten, dens brug og behandling, under- 3 aug.
søgelse og rettelse.
10. Kronometrets brug og behandling, observationsuhr, sammenligninger, bestemmelse af kronometrets stand og gang ved tidssignaler.
11. Solens op- og nedgangsklokkeslet ved tabel, fiksstjernernes kulminationsklokkeslet.
12. Bredde ved høiden af solen saavel i som udenfor meridianen, meridianhøide ved stjerne.
13. Bestemmelse af længden ved kronometret og en klokkesletsobservation ved sol, bestemmelse af paaværende plads ved astronomiske stedlinjer, af solhøider med mellemliggende seilads.
14. Bestemmelse af kronometrets stand for Greenwich middeltids middag ved en klokkesletsobservation ved sol, naar paaværende sted er bekjendt.
15. Bestemmelse af kompassets misvisning og deviation ved terrestriske observationer samt ved tidazimuth af sol.
16. Bestemmelse af høi- og lavvandsklokkeslettet paa et sted, tidevandstabeller.
17. Observationer i almindelighed og tiden, naar de bør tages.

d. Sjømandskab og styringsreglerne m. v.:

1. Plakat indeholdende regler til forebyggelse af sammenstød mellem fartøier samt signaler for havsnød.
2. De love og forskrifter, som omhandler lastens mængde og beskaffenhed, stuvning og forsyning, ventilation af lasterum og kulbokser, redningsredskaber, anordninger paa og under dæk samt styrmændenes og mandskabets pligter, det internationale signalsystem, redning ved raketapparat eller andre apparater til forbindelse mellem skib og land.
3. Kraftvindinger, arbeide, varme, damp, donkeykjedlen, dampsignalapparater, ankerspil, wincher, vandtæt inddeling, vandballast, lænse- og slukningsmidler, styreapparater.
4. Udmaaling af kassers, fadeverks og lasterums omtrentlige kubikindhold, hydrometer.

§ 3. Undervisningen i **skibsførerklassen** skal omfatte:

a. Norsk:

Korrespondance om maritime emner.

b. Engelsk:

Tilstrækkelig til at kunne læse og oversætte engelske fyrlister, sailing directions, certepartier og konossementer. Konversationsøvelser. Lette skriftlige øvelser.

3 aug.

c. Navigation:

Styrmandsklassens pensum og desuden:

1. Forskjellige nyere luft- og vædskekompasser, deres fordele og mangler, kurskorrektorer; kompassets deviation, deviationskoefficienterne, hvorledes de findes og bruges til bestemmelse af deviationen, kompassets plads og kompensation, deviationsjournal.
2. Deviationsbestemmelse ved tidazimuth og høideazimuth ved sol, maane, stjerne og planet samt ved amplitude af sol.
3. Bestemmelse af bredde ved sol, maane, stjerne og planet, saavel i som udenfor meridianen, herunder ogsaa ved en høide af Polarstjernen.
4. Bestemmelse af længden ved kronometret og en klokkesletsobservation ved sol, stjerne og planet.
   Bestemmelse af paaværende sted ved astronomiske stedlinjer af to høider taget samtidig af to forskjellige himmellegemer og ved to høider med mellemliggende seilads.
5. Kronometret, dets plads og transport, gangforandringer.
6. Sekstanten og dens undersøgelse, øvelser i vinkelmaaling navigationen vedkommende, nyere logge- og loddemaskiner.
7. Observationer i almindelighed, tiden, naar de bør tages, deres fulde udnyttelse, feil og deres indflydelse paa resultatet.
8. Karter, fyrlister, seilhaandbøger, tidevandstabeller, merkesystemer.
9. Thermometer, barometer, fremherskende vinde og strømme, ruter, storcirkelseilads.

d. Sjømandskab og maskinlære:

Styrmandsklassens pensum og desuden:

1. De love og forskrifter om statskontrol med skibes sjødygtighed, som skibsførere bør have kjendskab til, saasom: tilsynets organisation, skibets besigtigelse og tilbageholdelse, dagbøger og dagbogsudskrifter m. m.
2. Skibets hoveddele; konstruktion og anbringelse af nødror, forfærdigelse og anbringelse af drivankere samt deres nytte under afridning af en storm i baad eller paa fartøi, bølgedæmpere, forholdsregler ved redning af menneskeliv under forlis fra eget eller fra andet fartøi, bugsering i sjøen samt at føre ud et anker, manøvre i orkan.
3. Skibskjedler med tilbehør, brændsel, skibsmaskiner med tilbehør, maskinens behandling, rorets og skruens virkning.

e. Handelslære og sjøret:

1. Kjederegning, myntreduktion, det vigtigste af veksel- og checklæren, procent-, rente- og diskontoregning i den ud-

strækning, som er nødvendig for vekselregning, samt regn- 3 aug.
skabsførsel (regnskab i kassebog og afregningsbog).

2. Mønstringsbestemmelser. Sjøfartslovens vigtigste bestemmelser om skibe, skibsføreren og mandskabet, befragtning, havari, skade ved sammenstød, bjergeløn, sjøforsikring og straffebestemmelser; skibspapirer, ind- og udklarering, kjendskab til norsk revideret sjøforsikringsplans vigtigste bestemmelser.

f. Sundheds- og sygepleie:

Den første hjælp ved ulykkestilfælde, forebyggelse og behandling af smitsomme sygdomme, skibshygiene og medicinkisten.

§ 4. Undervisningen i den **høiere skibsførerklasse** skal omfatte:

a. Norsk:

Afhandlinger om maritime emner.

b. Engelsk:

Certepartier og konossementer, skriftlige øvelser.

c. Navigation:

Skibsførerklassens pensum og desuden:

1. Plan og sfærisk trigonometri tilstrækkelig til løsning af plane, ret- og skjævvinklede triangler samt til forstaaelse af det astronomiske poltriangel.
2. Deviationsteorien, deviationskoefficienterne og deres forandring. Rekonstruktion af deviationstabellen. Deviationsundersøgelser. Kompassets kompensation.
3. De nyere beregningsmaader til bestemmelse af observeret plads.
4. Principet for og indretningen af de almindeligst brugte navigationsinstrumenter, kunstig horisont.
5. Kronometerstandsbestemmelser ved en observation af solen over kunstig horisont.

d. Sjømandskab og maskinlære:

Skibsførerklassens pensum og desuden:

1. Jernskibes bygning, forskjellige skibstyper, skibes klassificering, kjendskab til skibsmaaling og stabilitet.
2. Maskinens hestekraft; fart og kulforbrug.
3. Elementerne af elektricitetens og elektromagnetismens teori, ringeapparater; elektrisk belysning ombord i korte træk.

e. Handelslære og sjøret:

1. Kjederegning, rente og diskonto, videre gjennemgaaelse af veksel- og checklæren, de forskjellige kornsorters bestuvning, trælastberegning, beregning af fragt, valg mellem

3 aug. fragtnoteringer, terminregning, vekselregning, fuldstændigt skibsregnskab.

2. Sjøfartsloven, kjendskab til befragtningsklausuler og havarier, kjendskab til norsk revideret sjøforsikringsplans bestemmelser om forsikring, samt kjendskab til dispache.

§ 5. Undervisningen ved skolen føres saavidt mulig paa grundlag af autoriserede lærebøger.

§ 6. Undervisningen skal være grundig, ligesom der særlig bør lægges vægt paa det, som er nødvendigt til praktisk løsning af de problemer, der vil stilles til navigatøren ombord.

Modeller og instrumenter benyttes i størst mulig udstrækning. Tabeller til forkortning af beregninger benyttes, hvor dette med fordel kan ske.

§ 7. Skolens bestyrer indsender til forsvarsdepartementet:

a) Indberetning om, naar skolen begynder sin virksomhed, og naar den slutter;

b) ved skoleaarets slutning beretning om skolens virksomhed i dette, indeholdende en summarisk oversigt over til- og afgang i de forskjellige klasser, hvormange der har erholdt eksamen, og hvilke har erholdt det i lovens § 3 og 4 omhandlede vidnesbyrd, samt

c) en afskrift af eksamensprotokollen.

Om eksamen.

§ 8. Ved hver eksamensberettiget skole forestaaes eksamen af en eksamenskommission, bestaaende af skolens bestyrer, faglæreren og de af forsvarsdepartementet opnævnte censorer. Bestyreren er kommissionens formand. Den mundtlige eksamination udføres af vedkommende faglærer.

§ 9. Skolens bestyrer indsender inden nærmere fastsat tid til autorisation af forsvarsdepartementet det af samme for hver gang bestemte antal opgaver med besvarelser for de eksamener, som agtes afholdt i skoleaaret.

Ved udarbeidelsen af opgaver iagttages, at de affattes tydelig og bestemt og saavidt mulig saaledes, som det problem, der skal løses, i almindelighed stiller sig for sjømanden i det praktiske liv.

Opgaven bør saaledes indeholde alle de data, som haves bekjendte ombord, selv om enkelte af disse ikke er nødvendige til løsningen af det foreliggende problem.

§ 10. Departementet afgiver nærmere bestemmelse om, paa hvilke steder og til hvilke tider de forskjellige eksamener skal afholdes.

§ 11. Anmeldelse om adgang til eksamen sker til eksamenskommissionens formand. Anmeldelsen bilægges med:

A. Til styrmandseksamen: 3 aug.

1) Attest fra vedkommende mønstringsmyndigheder om, at eksaminanden efter det fyldte 15de aar har gjort sjømandstjeneste i mindst 30 maaneder, hvoraf mindst 12 maaneder i udenrigsk fart.
2) Vidnesbyrd fra eksamineret læge om, at eksaminanden har evne til at skjelne de ved lov eller reglement paabudte farver for signallanterner, og at han ikke lider af nogen betydeligere mangel ved synsevnen forøvrig eller ved hørselen.

Dette vidnesbyrd, der udfærdiges overensstemmende med gjældende regler, maa ikke være udfærdiget tidligere end et aar forud for første eksamensdag.

3) Den til enhver tid fastsatte eksamensafgift.

B. Til skibsførereksamen:

1) Styrmandseksamensattest.
2) Attest fra vedkommende mønstringsmyndigheder om, at eksaminanden efter det fyldte 15de aar har gjort sjømandstjeneste i mindst 42 maaneder.
3) Vidnesbyrd fra eksamineret læge som foran under A 2 anført.
4) Den til enhver tid fastsatte eksamensafgift.

C. Til høiere skibsførereksamen:

1) Skibsførereksamensattest.
2) Den til enhver tid fastsatte eksamensafgift.

Privatister, hvorved forstaaes eksaminander, som ikke har deltaget i undervisningen ved eksamensberettiget skole i mindst en maaned før eksamen, skal derhos fremlægge attest fra vedkommende private skoles bestyrer om, at de er undervist i alt, som er anført i reglementet for undervisningen for vedkommende klasse, med opgave over de lærere, der har meddelt undervisningen, og de lærebøger, der har været benyttet.

§ 12. Det er ikke tilladt eksaminander til styrmands- og skibsførereksamen at medbringe bøger eller papir ind i eksamenslokalet til den skriftlige prøve. Alt, hvad der i saa henseende tiltrænges til opgavernes besvarelse, udleveres af eksamenskommissionen.

Hver eksaminand faar udleveret det papir, hvorpaa eksamensopgaven og besvarelsen nedskrives, samt trækpapir. Paa papiret skal være en marg til smaaregninger. Ingen regning udføres andensteds end paa det udleverede eksamenspapir. Alt papir, trækpapir indbefattet, indleveres med besvarelserne til eksamenskommissionen.

3 aug. Der skal herske fuldstændig stilhed i eksamenslokalet. Hver eksaminand skal have sit eget bord i passende afstand fra de øvrige eksaminander. Der skal ved stadigt opsyn drages omsorg for, at eksaminanderne ikke erholder hjælp. En eksaminand maa ikke forlade den ham anviste plads uden særskilt tilladelse.

Støder nogen eksaminand an mod nogen af de ovenanførte regler, kan han bortvises fra eksamen og faar i saa fald ikke adgang til at underkaste sig denne paany før efter 6 maaneders forløb; ligeledes hvis han søger, modtager eller giver hjælp til en opgaves løsning.

§ 13. Ved eksamenerne forelægges eksaminanden følgende opgaver og spørgsmaal:

A. Styrmandseksamen:

Til den **skriftlige** prøve henføres:

Norsk (1 karakter):

En gjenfortælling omhandlende et emne, der er i overensstemmelse med, hvad der er anført under § 2 a.

Navigation (7 karakterer):

1. Bestikregning. Opgaven gives i journalform med given deviation for de anførte kurser og indrettes for at prøve, om eksaminanden forstaar at rette den opgivne devierende kurs for deviation, misvisning og drift, og om han forstaar at opgjøre bestikket til hvilkensomhelst tid. Bestikregningen udføres ved hjælp af platseilads.
2. Kartopgave i Nordsjøen eller Kanalen. Opgaverne gives i form af en kortere seilads. Eksaminanden skal kunne løse følgende problemer:

   At afsætte skibets plads ved krydspeiling, afbrudt krydspeiling, peiling og udseilet distance eller enkelt peiling med afstandsbestemmelse; at rette peilinger for deviation; at afsætte kurs og distance, at finde, hvilken kurs man bør styre, og hvor langt man bør seile for at komme fra et sted til et andet.

   At rette kurser for drift, misvisning og deviation.

   At finde paaværende plads ved to stedlinjer med mellemliggende seilads eller enkelt stedlinje og lodskud.

   Til stedlinjernes afsætning opgives de fornødne data.
3. Breddeobservation: At finde skibets paaværende bredde ved en høide af solen i eller i nærheden af meridianen eller ved en høide af en stjerne i meridianen.
4. Længdeobservation: At finde skibets paaværende længde ved en klokkesletsobservation af solen i forbindelse med kronometer. Observationen beregnes som stedlinje.

5. Kompassets deviation: At finde kompassets deviation af tidazimuth ved sol. Opgaven gives som en deviationsprøve med indtil otte observationer og ikke mere end to stregers mellemrum mellem de anlagte kurser under observationerne. 3 aug.

Kurven optrækkes, og ved hjælp af denne findes de til to devierende svarende misvisende kurser og de til to misvisende svarende devierende kurser.

Til opgavens løsning gives følgende data: Sand misvisning paa stedet, paaværende bredde paa nærmeste grad, himmellegemets deklination paa nærmeste grad, peilingen af himmellegemet paa kompasset med tilsvarende ur- eller kronometervisende og urets eller kronometrets stand for sand tid ombord.

6. En opgave i journalhold ført paa det autoriserede dagbogskema.
7. At finde kronometrets stand for Greenwich middeltids middag ved en klokkesletsobservation af solen, naar paaværende sted er bekjendt, eller

at finde det omtrentlige klokkeslet, til hvilket en given stjerne kommer i et givet steds meridian og hvor høit, eller

at finde, hvilke stjerner kommer i et givet steds meridian til en given tid eller

at finde, naar høi- og lavvande indtræffer paa et sted, hvis havnetid er bekjendt.

Til den **mundtlige** prøve (9 karakterer) henføres:

1. Ved hjælp af et peilapparat og kompas at finde kompassets deviation for hvilkensomhelst anlagt kurs og paa en model vise eller udføre kompensationen af halvcirkeldeviationen med permanente magneter.
2. Undersøgelse af speilenes stilling paa en sekstant eller oktant og dens brug til høidemaaling af sol eller stjerne. Eksaminanden skal maale en høide, om dertil er anledning. Aflæsninger.
3. Behandlingen af kronometret. Herunder hører, at eksaminanden forstaar at trække det op, sætte det i gang, bestemme dets stand ved tidssignal samt at benytte observationsur.
4. Regler til forebyggelse af sammenstød mellem fartøier og signaler for havsnød,

samt efter eksamenskommissionens nærmere bestemmelse (jfr. § 16):

5. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 2 under navigation punkt 5, 6 og 15.

3 aug.

6. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 2 under navigation punkt 2, 3, 4 og 7.
7. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 2 under navigation punkt 8, 11, 12, 13, 14, 16 og 17.
8. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 2 under sjømandskab punkt 2, 3 og 4.
9. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 2 under engelsk.

B. Skibsførereksamen:

Til den **skriftlige** prøve henføres:

Norsk (1 karakter):

En opgave i det under § 3 a anførte med opgivne momenter.

Engelsk (1 karakter):

En opgave i det under § 3 b anførte.

Navigation (7 karakterer):

1. Bestikregning som under styrmandseksamen anført.
2. Bredde ved meridianhøide af maane, stjerne eller planet eller ved en høide af polarstjernen.
   Opgaven gives i forbindelse med nr. 1.
3. At finde skibets paaværende længde ved en klokkesletsobservation af en stjerne eller planet i forbindelse med kronometer. Opgaven heri kan gives i forbindelse med nr. 1 og 2, og i saa tilfælde angives observeret plads, rettet frem til middag.
4. Kartopgave i Nordsjøen eller Kanalen som under styrmandseksamen anført, desuden stedbestemmelse ved vinkelmaaling mellem terrestriske punkter.
5. At finde paaværende plads ved to samtidige observationer. Opgaven gives i forbindelse med nr. 4.
6. At beregne deviationen og deviationskoefficienterne og ved hjælp af disse kompassets deviation.
7. En opgave i stor cirkelseilads eller
   at beregne et himmellegemes høideazimuth.

Handelslære (2 karakterer):

1. En opgave i regnskabsførsel.
2. » — i, hvad der er anført i § 3 e. 1.

Til den **mundtlige** prøve (12 karakterer) henføres:

1. Kompasset: Som under styrmandseksamen anført og desuden paa en model at vise eller udføre kompensationen af halvcirkeldeviationen, kvadrantdeviationen og krængningsfeilen.
2. Sekstanten som til styrmandseksamen og desuden vinkelmaaling mellem terrestriske punkter. Undersøgelse af

indeksfeilen og speilenes stilling ved hjælp af himmel- 3 aug.
legemer.
3. Kronometret som til styrmandseksamen.
4. Regler til forebyggelse af sammenstød mellem fartøier og signaler for havsnød,
samt efter eksamenskommissionens nærmere bestemmelse (jfr. § 16):
5. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 2 under navigation punkt 4, 5, 6, 7, 8, 11 og 15 samt § 3 punkt 1 og 2.
6. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under navigation punkt 3, 4, 5, 6 og 7.
7. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under navigation punkt 8 og 9.
8. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under sjømandskab og maskinlære punkt 2 og 3 samt § 2 punkt 3.
9. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under sjømandskab punkt 1 samt § 2 punkt 2 og 4.
10. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under handelslære og sjøret punkt 2.
11. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under engelsk.
12. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 3 under sundheds- og sygepleie.

C. Høiere skibsførereksamen.

Til den **skriftlige** prøve henføres:

Norsk (1 karakter):

En opgave i det under § 4 a anførte.

Engelsk (1 karakter):

Et forretningsbrev fra en skibsfører efter opgiven norsk tekst.

Navigation (7 karakterer):

1. Bestikregning som under skibsførereksamen anført.
2. Breddeobservation som under skibsførereksamen anført.
3. Længdeobservation som under skibsførereksamen anført.
4. Kartopgave som under skibsførereksamen anført.
5. Stedlinjer som under skibsførereksamen — 5 — anført.
6. At anvende de trigonometriske linjer til skjævvinklede plane trianglers beregning.
7. At beregne deviationskofficienterne og ved hjælp af disse kompassets deviation; herunder kan ogsaa indgaa rekonstruktion af deviationstabellen eller
en opgave i storcirkelseilads.

3 aug.

Handelslære (3 karakterer):

1.) 2.) 2 opgaver i det i § 4 c 1 anførte.

3. Skibsregnskab.

Til den **mundtlige** prøve (9 karakterer) henføres:

1. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under navigation punkt 2 og i § 3 under navigation punkt 1 og 2.
2. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under navigation punkt 1 og 5 og i § 3 under navigation punkt 5.
3. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under navigation punkt 3 og 4 og i § 3 under navigation punkt 4, 7, 8 og 9.
4. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under sjømandskab og maskinlære punkt 1.
5. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under sjømandskab og maskinlære punkt 2 og i § 3 under sjømandskab og maskinlære punkt 3.
6. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under sjømandskab og maskinlære punkt 3 og i § 3 under sjømandskab og maskinlære punkt 1 og 2.
7. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under handelslære og sjøret punkt 1.
8. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under handelslære og sjøret punkt 2.
9. Forskjellige spørgsmaal i, hvad der er anført i § 4 under engelsk.

§ 14. Ingen mundtlige eksamensspørgsmaal maa stilles til eksaminanden, medens han arbeider med en skriftlig besvarelse.

§ 15. Gjennemgaaelse og censurering af de skriftlige opgaver skal foretages af mindst to af eksamenskommissionens medlemmer, førend eksaminanden forlader lokalet, forat denne i tilfælde kan affordres mundtlig redegjørelse angaaende begaaede feil.

§ 16. Spørgsmaalene til den mundtlige eksamen bestemmes af eksamenskommissionen og nedskrives paa sedler, to flere end eksaminandernes antal. Hver eksaminand trækker efter tur sine spørgsmaal. Herfra undtages dog ved styrmands- og skibsførereksamen spørgsmaalene under nr. 1, 2, 3 og 4, hvilke bliver at forelægge hver enkelt eksaminand.

§ 17. Ved den mundtlige eksamination bør der lægges vægt paa at undersøge, om eksaminanden har opfattet og tilegnet sig, hvad der under undervisningen er gjennemgaaet.

Saavidt mulig bør derfor eksaminationen foregaa under brug af tegninger og modeller. Den mundtlige eksamination bør knyttes til de skriftlige opgaver, naar dertil er anledning. 3 aug.

§ 18. Ved karaktergivningen befølger eksamenskommissionens medlemmer følgende fremgangsmaade:

Naar et spørgsmaal eller en opgave er besvaret og gjennemgaaet, bedømmes den ved, at der gives en af følgende karakterer:

Udmerket,
Bestaaet eller
Ikke bestaaet.

Hvis medlemmerne ikke enes om karakteren for en besvarelse, afgjøres spørgsmaalet ved votering. Ved stemmelighed gjør formandens stemme udslaget.

Karakteren Udmerket gives for en besvarelse, der er feilfri.

Karakteren Bestaaet gives for en besvarelse, der ikke har større feil, end at eksaminanden forsvarlig kan betroes stilling som befalhavende ombord i skib.

For de øvrige besvarelser gives Ikke bestaaet.

Karakteren nedskrives paa karakterlisten, der undertegnes af samtlige medlemmer af kommissionen.

Karakterlisten heftes sammen med eksaminandens skriftlige besvarelser og indsendes til departementet umiddelbart efter eksamen.

Har ved styrmands- og skibsførereksamen eksaminanden erholdt karakteren Udmerket for alle besvarelser ved den skriftlige prøve i navigation og i spørgsmaal 1, 2, 3 og 4 ved den mundtlige prøve og endvidere i de fleste af de øvrige skriftlige og mundtlige spørgsmaal, uden at han i nogen af disse besvarelser har faaet karakteren Ikke bestaaet, tilkommer eksaminanden hovedkarakteren: Bestaaet med udmerkelse.

Mangler nogen af disse betingelser, uden at dog nogen besvarelse har faaet karakteren Ikke bestaaet, heri ikke indbefattet karakteren for sundheds- og sygepleie, tilkommer eksaminanden hovedkarakteren Bestaaet.

Hvis en eksaminand for en besvarelse tildeles karakteren Ikke bestaaet, herfra undtaget karakteren for sundheds- og sygepleie, har han ikke bestaaet eksamen.

Hvis eksaminanden i sundheds- og sygepleie erholder karakteren Ikke bestaaet, bliver dette at paaføre eksamensvidnesbyrdet.

Ved den høiere skibsførereksamen gives hovedkarakter for hvert enkelt fag.

3 aug. De fag, hvori eksaminanden ikke har bestaaet, eller hvori han ikke har underkastet sig eksamen, stryges over paa eksamensattesten.

§ 19. Med undtagelse af de udgifter, der er nævnt i lovens § 36, bestrides alle de til eksamens afholdelse fornødne udgifter af den eksamensberettigede skole.

3 aug. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til amtmanden i Tromsø amt, hvori i anledning af en forespørgsel fra en distriktslæge om, hvorvidt en hjælpevakcinatør havde lov til, indenfor sit eget distrikts grænser, at vakcinere personer, hjemmehørende i et andet vakcinations- eller lægedistrikt, udtales, at det baade af hensyn til kontrollen med vakcinationens udførelse og udredelsen af de derved foranledigede udgifter maa ansees rettest, at enhver bliver at vakcinere i den kreds, hvor han ved vakcinationstiden er bosiddende eller opholder sig, jfr. medicinaldirektørens skrivelse af 16de juni 1883. Kun under ganske særlige omstændigheder vil en afvigelse herfra kunne ansees berettiget.

3 aug. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter der er indtraadt følgende forandringer i den norske postanstaltfortegnelse:

Postaabnerierne Aagerøen, Fevig, Flakksvand, Ryssestad og Tveide i Birkenes benævnes henholdsvis Aakerøen, Fevik, Flaksvand, Rysstad og Tveite i Birkenes.

6 aug. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand, hvorved paa foranledning meddeles, at skoleloven ikke anviser noget middel til at tvinge elever til at fortsætte med den frivillige undervisning (jfr. byskolelovens § 17, hvorefter den eneste følge af, at et barn gjentagende forsømmer den frivillige undervisning uden gyldigt forfald eller uden tilladelse, er den, at elever kan negtes adgang til denne undervisning).

Naar elever kan melde sig til den frivillige undervisning, vil være afhængig af den af skolestyret i saa henseende fattede bestemmelse.

Regelmæssig vil vel ingen elev gives adgang til den frivillige undervisning uden ved skoleaarets begyndelse eller, forsaavidt undervisningen maatte meddeles i kurser af mindre end 1 skoleaars varighed, ved hvert nyt kursus's begyndelse.

7 aug. **Kongelig kundgjørelse***) om, at byerne Osaka og Schimonoseki i Japan indtil videre skal ansees smittede af den orientalske pest.

---

*) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt: 7 aug.

I henhold til § 2 i lov om kvarantænevæsenet af 12te juli 1848 kundgjøres herved, at byerne Osaka og Schimonoseki i Japan skal indtil videre ansees smittede af den orientalske pest, og bliver de i ovennævnte lov og i plakat af 13de oktober 1900 indeholdte bestemmelser med hensyn til kvarantæne m. v. i anledning af pest straks at bringe i anvendelse.

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov af 6te juni 1891 om politivedtægter for rigets herreder meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Aurlands herred, nordre Bergenhus amt, under 30te juni 1906 fattet beslutning til tillæg til § 4 i de ved kgl. resolution af 14de juli 1897 stadfæstede politivedtægter for bemeldte herred. 7 aug.

Kongelig resolution**), hvorved approbation i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa den af herredsstyret for Daviken herred i nordre Bergenhus amt under 5te december 1904 fattede beslutning om forskrifter til forebyggelse af ondartede smitsomme sygdommes udbredelse. 7 aug.

Kongelig resolution**), hvorved approbation i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa den af herredsstyrerne for Lund, Heskestad og Sogndals landsogns herreder i Stavanger amt under henholdsvis 3die, 3die og 20de mars 1906 fattede beslutninger om forskrifter til forebyggelse af ondartede smitsomme sygdommes udbredelse. 7 aug.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Borgund herred i Romsdals amt under 27de april 1906 fattede beslutning om at tillæg til de ved kongelig resolution af 10de august 1885 for herredet approberede sundhedsforskrifter. 7 aug.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Fredriksstad bystyre indgivet an- 7 aug.

*) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33, hvor tillægget er indtaget.

**) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33, hvor beslutningen er indtaget.

***) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33.

7 aug. dragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Fredriksstad.

7 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Skien bystyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Skien.

7 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Brønnø herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Brønnø herred i Nordlands amt.

7 aug. **Kongelig resolution****), hvorved der i medhold af § 5 i lov om indskrænkninger i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893, jfr. lov af 27de juli 1896, meddeles approbation paa de af herredsstyret for østre Moland herred, Nedenes amt, i møder den 5te april og 12te juni 1906 vedtagne skogbrandregler for nævnte herred.

7 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om indskrænkninger i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, meddeles approbation paa den af Moss herred, Smaalenenes amt, i møder den 29de november 1905 og 12te mars 1906 besluttede forandring i § 3 i de ved kongelig resolution af 4de mars 1898 approberede skogbrandregler for herredet, hvorefter 4de punktum i nævnte paragraf, der er saalydende: „Naar lensmanden er indtruffet, fører denne overledelsen", ophæves.

Den besluttede forandring træder i kraft den 15de september 1906.

7 aug. **Kongelig resolution****), hvorved de af herredsstyet for Hisø herred, Nedenes amt, i møde den 15de mai 1906 vedtagne regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand m. v. i henhold til lov af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, approberes som gjældende indtil videre.

7 aug. **Kongelig resolution****), hvorved de af herredsstyret for Asker herred, Akershus amt, i møder den 25de januar 1905 og 1ste juni 1906 besluttede regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand i herredet i hen-

*) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33.
**) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33, hvor reglerne er indtagne.

hold til lov af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, approberes som gjældende indtil videre. 7 aug.

Kongelig resolution*), hvorved de af herredsstyret for Lardal herred, Jarlsberg og Larviks amt, i møde den 1ste juni 1906 vedtagne regler angaaende forebyggelse og slukning af skogbrand m. v. inden herredet i henhold til lov om indskrænkninger i brug af ild i skog og mark m. v. af 14de juli 1893 § 5, jfr. lov af 27de juli 1896, approberes som gjældende indtil videre. 7 aug.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Askim herred, Smaalenenes amt, i møde den 9de april 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet. 7 aug.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 samt § 1 i lov indeholdende adskillige bestemmelser angaaende bygningsvæsenet m. v. af 17de juni 1869 bestemmes: 7 aug.

1. At den almindelige bygningslovgivning skal være gjældende for den af Sems herredsstyre i møde den 25de juli 1906 omhandlede del af Vallø†) i Sems herred, Jarlsberg og Larviks amt.
2. At dette strøg overgaar til særskilt kommune i bygningsvæsenets anliggender.

Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en af Sand herredsstyre, Stavanger amt, under 10de juli 1906 fattet beslutning, hvorved der gjøres saadan forandring i herredsstyrets beslutning af 28de januar 1895, stadfæstet ved kongelig resolution af 30te mars s. aar, at den afstand over jorden, hvori det inden strandstedet Sands grænser skal kunne anvendes pigtraad i gjærder mod gader og veie, der ligger aabne for almindelig færdsel, forhøies fra $1^1/_2$ til 2 meter. Denne afstand bliver ogsaa at 7 aug.

---

*) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33, hvor reglerne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33, hvor vedtægterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33.

†) (ɔ: den del, som begrænses af en ret linje fra a/s Vallø Olieraffineries ekspeditionskontor og over sammes potetkjælder til Kristianiafjorden i S.O. og mod N.V. til a/s Vallø Olieraffineries nuværende grænser).

7 aug. iagttage ved reparation af ældre pigtraadgjærder, saaledes at der nærmere jorden kun maa anbringes glat traad eller andet ufarligt materiale.

Overtrædelse af disse bestemmelser straffes efter loven.

7 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 39 bestemmes, at stangfiske indtil videre skal være tilladt til og med 30te september i Nidelven i Nedenes amt paa strækningen fra øvre Skjærm ved Rygene til Lærredstvedt.

7 aug. **Kongelig resolution**, hvorved der i Piræus oprettes et ulønnet generalkonsulat for kongeriget Grækenland.

7 aug. **Kongelig resolution**, hvorved det indtil videre tillades, at der i Strand prestegjæld under Stavanger provsti i Kristiansands stift 2den hver søndag istedetfor gudstjeneste i prestegjældets kirke holdes prædiken i de i distrikterne Nordbygden og Sørbygden opførte Fiskaa og Langeland bedehuse paa betingelse af, at bedehusene forsynes med de nødvendige nøddøre.

7 aug. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. Fra 1ste januar 1907 at regne skal gaarden Haskoldrud, g. nr. 60, br. nr. 1, af skyld 1 mark 81 øre, i Sørum herred i geistlig henseende henlægges fra Sørum prestegjælds hovedsogn under nedre Romerike provsti i Kristiania stift til Ullensaker prestegjælds hovedsogn under øvre Romerike provsti i samme stift og i civil henseende fra Sørum herred, tinglag og lensmansdistrikt til Ullensaker herred, tinglag og lensmandsdistrikt.
2. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til at træffe de forføininger med hensyn til ordningen af vedkommende presters og kirkesangeres lønning efter lov af 14de juli 1897, som den nævnte gaards henlæggelse fra Sørum til Ullensaker vil nødvendiggjøre.

7 aug. **Kongelig resolution**, hvorved i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Aalesunds kommunestyre efter forslag af reguleringskommissionen i møde den 25de mai 1906 fattede beslutning angaaende forandring i reguleringen af Kongens gade sammesteds, forsaavidt betræffer udvidelse ovensstemmende med den paa et fremlagt rids optrukne stregede linje paa gadens vestside foran P. H. Gaaseides eiendom.

7 aug. **Kongelig resolution**, hvorved ækvivalenten i norsk mynt for den takst af 15 cts., som omhandles i art. 5 i

*) Bekjendtgj. 9de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 33.

den paa Romerkongressen afsluttede almindelige postkonvention, bestemmes til 10 øre. 7 aug.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Ibbestad sparebank den 25de mai 1906 vedtagne forandring i bankens ved høieste resolutioner af 23de juli 1895 og 25de juli 1896 stadfæstede plan. 7 aug.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand i anledning af, at Eidbo kreds i Dybvaag, som udgjør et af de i landsskolelovens § 43 omhandlede distrikter, i kredsmøde den 30te januar d. a. har besluttet at forhøie en lærers løn fra kr. 20,00 til kr. 24,00 pr. uge, hvilken beslutning imidlertid af et i henhold til skolelovens § 54 næst sidste led i betimelig tid sammenkaldt kredsmøde blev forkastet. Der spørges nu, om ikke den første beslutning alligevel maa være den gjældende, idet beslutninger om bevilgning af lærerløn formenes ikke at høre til de beslutninger, som kan forlanges forelagt et nyt kredsmøde til fornyet behandling. 7 aug.

I den anledning meddeler departementet, at ifølge landsskolelovens § 43 udredes ogsaa de udgifter, som ellers paahviler herredet, af vedkommende kreds, naar denne danner et ifølge bestemmelsen i lov af 14de juli 1827 fra det øvrige herred adskilt distrikt. I skolelovens § 54 gives de nærmere regler for kredsmødernes beslutninger, men da disse regler ingen undtagelse gjør for de beslutninger, som en kreds kan komme til at fatte paa grund af bestemmelsen i § 43, maa de i § 54 givne regler ogsaa gjælde disse beslutninger. Departementet finder saaledes, at vedkommende lærer ikke kan kræve sig udbetalt de i kredsmødet den 30te januar besluttede lønstillæg.

Bekjendtgjørelse fra handelsdspartementet om transport af specielt ildsfarlige stoffe ombord paa passagerskibe. 7 aug.

I medfør af lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 9de juni 1903 og kgl. resolution af 10de mai 1906 bestemmes herved:

I. At der ved transport ombord paa passagerskibe af specielt ildsfarlige stoffe, saasom æter (nafta) og andre æterholdige væsker, svovlkulstof, petroleumsæter, gasolie, benzin og lignende væsker, som ikke lader sig blande med vand, og som ved almindelig temperatur antændes og brænder ved direkte berøring med ild, kun maa benyttes:

Solide cylinderformede fade af jern eller staal, som ikke maa rumme over 300 liter, og som maa være forarbeidet af solid materiale og være forsynet med de for den slags fade almindelige beskyttelsesringe. Sammenføiningerne skal være sveiset eller

7 aug. klinket og diktet. Spundshullet skal være forsynet med gjænget, solid metallaag, som skrues ind i pakning,

eller

solide tønder af egetræ, som ikke maa rumme over 180 liter, og som maa være dobbelt limede, forsynet med solid spunds og med metalplade over spundset med tæt pakning imellem,

eller

solid forarbeidede kander af solid fortinnet blik, som ikke maa rumme over 30 liter, og som maa være forsynet med to haandtag og med skruelaag, som tættes med pakning.

Hverken fade, tønder eller kander maa helt fyldes. De skal have et tomrum af mindst 5 pct. af rumindholdet.

Fade, tønder og kander skal udvendig være rødmalede med sterk farve og paa et iøinefaldende sted være merket „**Ildsfarlig**", malet i hvidt med mindst 5 cm. høie bogstaver.

De specielt ildsfarlige stoffe maa kun føres paa aabent dæk i et kvantum paa en gang af ikke over ca. 750 kg., hvis de føres i staal- eller jernemballage, og ikke over 130 kg., hvis de føres i blik- eller træemballage. De maa placeres i betryggende afstand fra nedgange, andre aabninger i dækket, passagerkahytter og maskinrum samt være stuvet og surret forsvarlig og forsynet med rækverk eller stræktaug i en passende afstand, saaledes at passagerer ikke kan komme i berøring med samme.

I en umiddelbar nærhed af saadanne specielt ildsfarlige stoffe skal være anbragt en rød tavle merket „**Ildsfarlig**", malet i hvidt med mindst 10 centimeters bogstaver.

Specielt ildsfarlige stoffe maa ikke indlastes i skib, hvormed der befordres sprængstoffe.

Tobaksrøgning i nærheden af sted, hvor specielt ildsfarlige stoffe er placeret, forbydes. Under lastning og losning af disse stoffe maa det videre paasees, at ingen fare kan opstaa som følge af ild eller gnister fra maskine, skorsten, lys m. m.

II. Paa fade, som af departementet for handel, sjøfart og industri godkjendes som eksplosionssikre, kan der indtil videre uhindret af ovenstaaende bestemmelser af specielt ildsfarlige stoffe befordres:

Paa passagerskibe	under	300	reg.	tons	br.	indtil	1500	liter
» —»—	300	til	500	»	»	»	»	2500	»
» —»—	over		500	»	»	»	»	5000	»

Forøvrigt kommer de under I. foreskrevne regler om lastning, forsigtighed med ild, lys m. m. ogsaa til anvendelse, naar eksplosionssikre fade benyttes, med undtagelse af, at saadanne fade ikke behøver at være rødmalte, og at der ikke behøver at anbringes nogen tavle merket »Ildsfarlig« i deres nærhed.

Disse bestemmelser træder i kraft straks.

Skrivelse fra finansdepartementet til landbrugsdepartementet, hvori paa foranledning meddeles, at der ikke antages at være adgang for en amtskasserer til at beregne sig nogen godtgjørelse for udtagelse af forligsklage for fordringer vedkommende statskassen eller de offentlige fonds, hvilket arbeide maa forudsættes i bestillings medfør at paahvile vedkommende oppebørselsbetjent. Heller ikke kan en amtskasserer ansees berettiget til at beregne sig betaling for udfærdigelse af gjenpart af klagen, idet den i sportellovens § 114 herfor fastsatte betaling alene er en vedkommende lensmand eller stevnevidne tilkommende sportel. 7 aug.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand, hvorved der paa foranledning meddeles, at naar en kreds af en eller anden grund maatte nægte at fatte beslutning om udligning paa kredsens skattepligtige af udgifter, som efter skolestyrets mening med rette paahviler kredsen, har efter departementets mening skolestyret ingen anden udvei end at forelægge sagen for herredsstyret til afgjørelse af, hvorvidt man ved dom skal søge kredsen tilpligtet til at udrede de omhandlede udgifter. 8 aug.

Departementet gaar ud fra, at de omtvistede udgifter, indtil sagen endelig kan blive afgjort, forskudsvis udredes af herredskassen, saaat den opstaaede meningsforskjel om, hvem der skal bære udgifterne, ingen indflydelse faar paa skolens gang.

Skrivelse fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiansand i anledning af en forespørgsel om, hvorvidt man, naar skolestyre og herredsstyre bestemmer sig for det, har ret til at flytte et skolehus, som i 1891 blev opført med bygningstømmer ydet af kredsens indvaanere paa den betingelse, at skolehuset skulde opføres paa den plads, hvor det nu staar. 8 aug.

I den anledning meddeler departementet, at spørgsmaal om flytning af et skolehus til et andet sted i kredsen maa behandles efter de i skolelovens § 3 for kredsinddelingen givne regler. Er imidlertid flertallet i vedkommende kreds enig i, at skolehuset bør flyttes, og dette ogsaa bifaldes af de andre i § 3 nævnte myndigheder, af hvem sagen skal behandles, vil der efter departementets mening intet være til hinder for, at flytningen sker, idet kredsen maa antages at have fuld ret til at frafalde den betingelse, som den i 1891 satte for sit bidrag, nemlig at skolehuset skulde opføres der, hvor det nu staar. Ialfald synes opsidderne der, hvor skolehuset nu staar, i økonomisk henseende ingen grund at have til klage, dersom de, saaledes som det oplyses at være meningen, gives erstatning for det tømmer, de i sin tid har ydet til skolehuset.

9 aug. **Skrivelse** fra finansdepartementet til revisionsdepartementet, hvori antages, at den i kundgjørelsen om arveafgift indeholdte bestemmelse, hvorefter boer, hvis beholdne formue er under kr. 500,00, er fritagne for afgiftspligt, i sin anvendelse paa fællesboer bør forstaaes saaledes, at hver ægtefælles boslod maa naa op til det nævnte beløb, for at afgiftspligt skal foreligge.

10 aug. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet til kommanderende admiral i anledning af en til departementet indsendt indmelding fra en chef ang. en udskrevet matros, som fremmødte for sent til orlogstjeneste paa grund af, at føreren af en bark, hvormed mandskabet var forhyret, havde vægret sig ved itide at afmønstre ham.

Førerens erklæring er indhentet gjennem departementet for handel og sjøfart. Føreren erkjender, at det forholder sig rigtig, at han nægtede det omskrevne mandskab afmønstring, idet han til begrundelse heraf anfører, at der ingen konsul fandtes paa det sted, hvor afmønstring i tilfælde havde maattet foretages (Rochefort), og at der efter norsk sjøfartslov ikke paahviler skibsførere nogen forpligtelse til at afmønstre mandskaber i udenlandsk havn af hensyn til deres værnepligt. Han tilføier, at skibets ankomst til Rochefort først fandt sted nogle dage senere end som af mandskabet anført, hvorfor det under enhver omstændighed vilde have været for sent for mandskabet at række hjem til den 15de januar.

Sagen har derefter været forelagt generalkrigskommissæren, som udtaler, at skibsføreren neppe har ret i den paastand, at der ikke paahviler ham nogen forpligtelse til at afmønstre et mandskab, der maa reise hjem for at kunne opfylde sin værnepligt. Generalkrigskommissæren henviser videre til, at genaraladvokaten i en tidligere lignende sag har anført, at den nye borgerlige straffelovs § 134 II antages at være anvendelig paa tilfældet. Da imidlertid heromhandlede skibsfører har opholdt sig uafbrudt i udlandet, siden den forannævnte nægtelse fandt sted, og fremdeles er i udenrigsk fart, uden at det vides, naar han vil komme hjem til landet, anser han det ikke umuligt, at paatalen vil være forældet, naar han i sin tid kommer hjem. Paa grund heraf samt fordi der ikke er nogen udtrykkelig lovbestemmelse om mandskabets ret til at forlange en skibsførers pligt til at foretage afmønstring, naar saadan kræves af hensyn til værnepligten, antager han, at der ikke i nærværende tilfælde er grund til at søge strafansvar gjort gjældende mod skibsføreren.

Derimod anbefaler han, at det meddeles ham, at hans antagelse om at være uforpligtet til at afmønstre en sjømand af hensyn til værnepligten er urigtig, idet straffelovens § 134 antages anvendelig paa tilfældet, ligesom ogsaa indredepartementet

i cirkulære af 14de oktober 1899 har paalagt konsulerne at foretage afmønstring, naar begjæring herom af hensyn til vernepligten fremsættes og legitimeres. 10 aug.

Forsvarsdepartementet er med generalkrigskommissæren enigt i, at det efter omstændighederne kan undlades at søge strafansvar gjort gjeldende mod vedkommende skibsfører, men har overensstemmende med hans forslag tilskrevet skibsføreren, at dennes antagelse om, ikke at være pligtig at afmønstre en sjømand af hensyn til vernepligten, er urigtig, idet tilfældet indgaar under den borgerlige straffelovs § 134.

Skrivelse fra justisdepartementet til finansdepartementet angaaende hvorvidt »Enos frugtsalt«, maa ansees for at være gjenstand for apotekeres enehandel i detail, og om præparatet kan indføres her til landet af handelsmænd. Departementet henholder sig til en af medicinaldirektøren, paa en lignende forespørgsel under 9de mai 1903 afgiven udtalelse, saalydende: 11 aug.

»Paa foranledning har universitetslæreren i farmakologi angaaende ovennævnte præparat udtalt, at det ingenlunde kan antages at have en saadan medicinsk betydning, at det bør være gjenstand for apotekernes enehandel.

I tilslutning hertil antages Enos fruit-salt at maatte henføres til B. i plakat af 23de juni 1888 angaaende apotekeres handel med gifter og medicinske stoffe m. v. og saaledes kunne forhandles baade af kjøbmænd og apotekere, saavel en detail som en gros«.

Skrivelse fra justisdepartementet til en lensmand, hvori meddeles, at det efter departementets mening er mandtalslovens bestemte forudsætning (jfr. §§ 10, 12 og 13 samt § 26, sidste punktum), at der, hvor der i et valgsogn foregaar stemmegivning paa flere steder, skal være et sted, som er hovedvalgsted. Paa dette skal det saakaldte sædvanlige valgstyre forrette — med undtagelse af de medlemmer, der er opnævnte til at fungere ved de særskilte valgsteder —, og her bliver helt fra valghandlingens begyndelse at benytte den af amtmanden autoriserede valgbog for valgsognet (§ 12, sidste led), ligesom valghandlingen her fortsættes underet for det hele valgsogn, efterat forretningerne paa de særskilte valgsteder er tilende. 13 aug.

Kongelig resolution *), hvorved 14 aug.

1. I henhold til lov angaaende saltvandsfisket i Finmarkens amt af 3die august 1897 § 18 bestemmes, at det ved

*) Bekjendtgj. 28de august i Lovtid. 1ste afd. nr. 34.

14 aug. kgl. resol. af 3die januar 1902 fastsatte forbud mod brug af garn til fangst af sei inden Kistrand herred, Finmarkens amt, skal gjælde i tiden fra og med 1ste juli til og med 15de august.

2. Nærværende resolution træder i kraft straks.

14 aug. **Kongelig resolution***), hvorved

1. I medhold af lov angaaende fiskerier i Nordland og Tromsø amter af 3die august 1897 § 15 bestemmes, at det ved kgl. resol. af 28de juni 1902 fastsatte forbud mod at benytte garn til fangst af sei inden forskjellige herreder inden Tromsø amt forandres derhen, at forbudet, forsaavidt angaar samtlige seigrunde og seiklakker inden Sørfjorden herred, indtil videre skal gjælde i tiden fra og med 1ste juni til og med 20de september.
2. Nærværende resolution træder i kraft straks.

14 aug. **Kongelig resolution,** hvorved der oprettes ulønnede, under legationen i Paris henhørende konsulater i Lyon, med distrikt omfattende de franske departementer Ain, Allier, Côte d'Or, Doubs, Isère, Jura, Loire, Haute-Loire, Rhône, Haute-Saône, Saône-et-Loire, Savoie, Haute-Savoie, Belfort og i Toulouse, med distrikt omfattende departementerne Ariège, Haute-Garonne, Gers, Hautes-Pyrenées, Tarn, Tarn-et-Garonne.

14 aug. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til lov om kirker og kirkegaarde af 3die august 1897 § 18, 2det led meddeles samtykke til, at der af overskuddet af de indtægter, som tilligger hovedkirken i Haram prestegjæld under nordre Søndmør provsti i Bergens stift, anvendes et beløb paa kr. 367,57 til udvidelse af kirkegaarden ved Fjørtoft kapel i nævnte sogn.

14 aug. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at konfirmation i Sulen prestegjæld under ytre Sogn provsti i Bergens stift herefter skal foregaa i prestegjældets tre kirker sidste søndag i august og de to nærmest følgende søndage.

14 aug. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Haugesunds kommunestyre efter forslag af reguleringskommissionen i møde den 29de juni 1906 fattede beslutning angaaende sløifning af endel af Jens Risøens gade sammesteds.

14 aug. **Kongelig resolution,** hvorved der i henhold til § 84 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation

*) Bekjendtgj. 28de august i Lovtid. 1ste afd. nr. 34.

paa den af Haugesunds kommunestyre i møde den 29de juni 1906 vedtagne forandring i § 6 i det ved kgl. resolution af 18de december 1897 approberede regulativ for den bygningsmyndighederne sammesteds tilkommende betaling. 14 aug.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til §§ 19 og 103 i lov om bygningsvæsenet i Trondhjem af 11te juni 1906 meddeles approbation som gjældende indtil videre paa det af Trondhjems kommunestyre i møde den 26de juli 1906 vedtagne regulativ for den bykassen tilkommende betaling for tilsyn med byggearbeiders udførelse m. v. samt for opmaaling af tomter og grunde sammesteds. 14 aug.

Kongelig resolution, hvorved der paa de betingelser, som af finans- og tolddepartementet nærmere bestemmes, indtil videre tilstaaes toldfrihed for dokumenter og videnskabelige instrumenter, som enten pr. luftballon og drager er udsendt fra udenlandske institutioner, der har sluttet sig til den internationale kommission for luftseillads, eller som af saadanne institutioner er sendt her til riget for at gjøres til gjenstand for studier eller eksperimenter. 14 aug.

Kongelig resolution, hvorved g.nr. 54, br.nr. 6 Stabergsvolden ytre i Lom herred, nordre Gudbrandsdalens fogderi, af skyld mark 0,01 befales udslettet af matrikelen fra 1ste januar 1906 at regne. 14 aug.

Kongelig resolution, hvorved g.nr. 47, br.nr. 5 Bjørkmoen i Ibbestad herred, Tromsø amt, af skyld mark 0,03 befales udslettet af matrikelen fra 1ste januar 1906 at regne. 14 aug.

Kongelig resolution, hvorved der fra 1ste januar 1907 at regne tilstaaes efternævnte i Stryn herred, nordre Bergenhus amt, beliggende eiendomme følgende bestandige aftag i deres endelige matrikelskyld. 14 aug.

1. G.nr. 77, br.nr. 1 Bødalen af skyld mark 6,42 et aftag af mark 0,09.
2. G.nr. 77, br.nr. 2 Bødalen af skyld mark 5,06 et aftag af mark 0,10.
3. G.nr. 77, br.nr. 3 Bødalen af skyld mark 5,94 et aftag af mark 0,15.
4. G.nr. 77, br.nr. 4 Bødalen af skyld mark 3,61 et aftag af mark 0,06.
5. G.nr. 77, br.nr. 5 Bødalen af skyld mark 4,72 et aftag af mark 0,09.
6. G.nr. 77, br.nr. 6 Bødalen af skyld mark 5,66 et aftag mark 0,11.

14 aug. 7. G.nr. 78, br.nr. 1 Nesdalen indre af skyld mark 4,12 et aftag af mark 0,91.
8. G.nr. 78, br.nr. 2 Nesdalen indre af skyld mark 5,08 et aftag af mark 1,13.
9. G.nr. 78, br.nr. 3 Nesdalen indre af skyld mark 4,12 et aftag af mark 0,91.
10. G.nr. 78, br.nr. 4 Nesdalen indre af skyld mark 0,50 et aftag af mark 0,20.
11. G.nr. 79, br.nr. 1 Nesdalen ytre af skyld mark 3,02 et aftag af mark 0,75.
12. G.nr. 79, br.nr. 2 Nesdalen ytre af skyld mark 3,02 et aftag af mark 0,75.
13. G.nr. 79, br.nr. 3 Nesdalen ytre af skyld mark 3,02 et aftag af mark 0,75.

14 aug. **Skrivelse** fra justisdepartementet til kirkedepartementet om hvorvidt udgifter ved en tuberkuløs sygs begravelse kan antages at gaa ind under tuberkuloseloven. Departementet meddeler, at det overensstemmende med en udtalelse af medicinaldirektøren antages, at begravelsesudgifter ikke indgaar under de udgifter, som omhandles i tuberkuloselovens § 13, 2det led.

15 aug. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet til overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, hvori departementet angaaende den en lods forelagte bod af 10 kroner og efter de foreliggende oplysninger bifalder, at boden frafaldes.

Under henvisning til indst. o. XXXI for 1897 s. 22 bemerkes imidlertid, at lodserne ikke paa forhaand maa gjøre sin overtagelse af lodsningen af lodspligtige fartøier afhængig af, om de faar udenskjærs milepenge eller ikke. De pligter at gaa ombord og gjøre den lodstjeneste, som forlanges, og først hvis de antages og benyttes til at lodse udenskjærs, bliver de berettigede til herfor at erholde milepenge.

17 aug. **Skrivelse** fra justisdepartementet til et valgstyre, hvori meddeles, at fordringen i § 3 i lov af 2den juni 1906 om, at en partiliste skal være underskrevet af »Partistyret for valgkredsen« efter departementets mening maa kunne ansees fyldestgjort ved, at listen er underskrevet af nogen paa partistyrets vegne »ifølge bemyndigelse«, naar saadan virkelig kan forudsættes at foreligge. Valgstyret maa imidlertid være berettiget til at forlange bemyndigelsen legitimeret, og i almindelighed bør det være at anbefale, at saadan legitimation forlanges. Departementet bemerker forøvrigt, at spørgsmaalets afgjørelse henhører under valgstyret og i sidste instans stortinget.

Skrivelse fra udenrigsdepartementet til en toldkasserer, hvori udtales, at der ikke antages at burde afkræves et fartøi, som gaar i passagerfart her fra landet til Spitsbergen og tilbage, konsulatafgift. 21 aug

Rundskrivelse fra justisdepartementet til samtlige amtmænd: 21 aug.

Ifølge kongelig resolution af 21te mars d. a. er lov om statskontrol med skibes sjødygtighed m. v. af 9de juni 1903 traadt i kraft fra 1ste mai sidstleden. Denne lovs § 13 paalægger blandt andre myndigheder politiet straks at gjøre anmeldelse til nærmeste tilsyn, dersom det bringer i erfaring, at skib, der er hjemmehørende paa stedet, eller norsk skib, som befarer samme, har saadanne feil eller mangler, at der kan raade tvil om dets sjødygtighed. Hvad der skal forstaaes ved sjødygtighed er i sin almindelighed bestemt ved lovens § 2.

De anmeldelser, der tænkes afgivne af politiet, forudsættes at være bygget paa iagttagelser eller erfaringer, der modtages under dets daglige virke, og vil væsentlig komme til at bestaa i anmeldelser af saadanne mangler ved et skib, som ved en almindelig iagttagelse vil vække opmerksomhed, eller hvorpaa opmerksomheden specielt maatte blive henledet. Overtrædelser af de i loven og de til denne knyttede reglementer anordnede detaljbestemmelser vil derimod som regel alene kunne konstateres ved et nærmere eftersyn. Til bedømmelse af, hvorvidt mangler her er tilstede, udkræves sagkyndig uddannelse, hvorfor politiets medvirken til at anmelde overtrædelser af denne art ikke kan ventes, uden i tilfælde i form af en underhaands henleden af det ved sjøkontrollen ansatte tilsyns opmerksomhed paa formodede tilfælde af lovovertrædelse.

Herpaa skal man efter anmodning af handels- og industridepartementet bede de inden amtmandens embedsdistrikt sorterende politimestres (fogders) opmerksomhed henledet.

Rundskrivelse fra finansdepartementet til samtlige amtmænd: 21 aug.

Departementet skal herved anmode amtmanden om at tilkjendegive de i Deres embedsdistrikt ansatte almindelige oppebørselsbetjente (fogder, amtskasserere, byfogder og skattefogder), at de for eftertiden ved de laan af havfiskefondene, der er sikrede ved pant i vedkommende fartøi, vil have at sende indberetning til fiskeristyrelsen, Bergen, naar der er hengaaet 2 maaneder efter forfaldstid, uden at afdrag eller renter af nævnte laan er indbetalte.

Der bliver derhos som hidtil for samtlige havfiskelaans vedkommende at afgive indberetning til nærværende departement,

21 aug. naar berigtigelse af afdrag eller renter ikke har fundet sted inden forannævnte frist.

23 aug. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet til generalkrigskommissæren, hvori departementet angaaende spørgsmaalet om at lademandskaber ved kystbefæstningernes mineafdelinger faa den der udførte tjeneste medregnet som udenrigsk fartstid til optjening af befarenhedsgrad meddeler, at det med generalkrigskommissæren finder, at tjeneste ved mineafdelingerne ikke kan godkjendes som fartstid til optjening af befarenhedsgrad.

25 aug. **Kongelig kundgjørelse***) om, at byen Trebizond (Trapezunt) i Lilleasien indtil videre skal ansees smittet af den orientalske pest.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

I henhold til § 2 i lov om kvarantænevæsenet af 12te juli 1848 kundgjøres herved, at byen Trebizond (Trapezunt) i Lilleasien skal indtil videre ansees smittet af den orientalske pest, og bliver de i ovennævnte lov og i plakat af 13de oktober 1900 indeholdte bestemmelser med hensyn til kvarantæne m. v. i anledning af pest straks at bringe i anvendelse.

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved følgende »instruktion for gesandskaberne« bifaldes:

Kapitel 1.

Tjenestemænd ved gesandtskaberne.

§ 1.

Gesandt, legationsraad, legationssekretær og attaché udnævnes og afskediges af kongen.

§ 2.

Betingelserne for fast ansættelse i diplomatisk embede skal være de samme som for ansættelse i lønnet konsulatembede.

For at udnævnes til legationsraad eller legationssekretær bør vedkommende som regel have gjort tjeneste i udenrigsdepartementet.

§ 3.

Til gesandtskaberne kan knyttes faste kancellister, der ansættes af udenrigsministeren.

§ 4.

Udenrigsministeren kan for et tidsrum af høist et aar beordre sekretær i departementet eller fastlønnet vicekonsul eller

*) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 34.

konsulatsekretær til midlertidig tjeneste i legationssekretærstil- 25 aug.
ling. Under tjenestegjøringen oppebæres, hvor ikke særskilte omstændigheder foreligger, hele lønnen mod afstaaelse af egen løn.

Ligeledes kan ministeren for høist et aar beordre legationssekretær til at forestaa lønnet vicekonsul-, konsul- eller generalkonsulpost eller post i departementet af bureauchefs grad.

Hvor ikke særegne forholde foreligger, oppebæres hele lønnen mod afstaaelse af egen løn.

Kapitel 2.

Gesandtskabernes opgaver.

§ 5.

Det paahviler gesandtskab at beskytte Norges og norske undersaatters interesser i den udstrækning, hvori det fremmede lands lov og internationale ret hjemler gesandtskabets indgriben. Gesandtskabet bør paase, at norske undersaatter ikke forholdes de dem tilkommende traktatmæssige, folkeretslige eller lovhjemlede rettigheder. Det bør ogsaa i andre henseender bistaa norsk undersaat med sin mellemkomst, forsaavidt gesandtskabet i henhold til sin stilling har anledning til at befatte sig med sagen.

§ 6.

Det paahviler gesandtskab aarvaagent at følge det fremmede lands politiske, økonomiske og sociale udvikling, særlig paa omraader, hvor udviklingen vilde kunne tilgodegjøres i Norge eller for Norges eller norske undersaatters interesser, i hvilke tilfælde beretning bliver at afgive, ledsaget af vedkommende trykte dokumenter. Herhen hører blandt andet:

Løsningen af internationale retsspørgsmaal, voldgiftstraktater og voldgiftskjendelser, fredstankens udvikling,

statsformens udvikling, forbedringer i administration og retsvæsen,

det økonomiske og sociale lovgivningsarbeide, offentlige arbeider.

§ 7.

Det paahviler gesandtskab nøie at sætte sig ind i Norges og det fremmede lands gjensidige økonomiske interesser (gjensidig handel og sjøfart) samt at have sin opmærksomhed henvendt paa og at indberette om de faktorer, der kan have indflydelse paa disse interesser, saasom toldpolitik, traktater, næringsveienes og kommunikationernes udvikling, arbeiderbevægelser og økonomiske sammenslutninger.

Gesandtskab er forpligtet til i den udstrækning, som bestemmes af kongen, at overtage et generalkonsulats embeds-

25 aug. gjerning og har forøvrigt at rette sig efter de regler for gesandtskabsposters ordning og forretningernes art og omfang, som til enhver tid maatte gives af statsmyndighederne.

Gesandtskab bør i ethvert tilfælde have for øie at træde i saa nært samarbeide som muligt med de i landet ansatte konsulater. For tilveiebringelse af materiale og oplysninger kan gesandtskabet kræve medvirkning af de i landet ansatte norske konsuler.

§ 8.

Det paahviler gesandtskab aarlig, inden udgangen af februar maaned, til udenrigsministeren at indsende beretning om sin virksomhed det sidstforløbne aar. Beretningen ledsages af fortegnelse over statens inventar og bøger.

Kapitel 3.

Gesandtskabskontoret.

§ 9.

Ved hvert gesandtskab skal der findes et bekvemt beliggende og tilstrækkelig rummeligt kancellilokale, som skal holdes aabent en bestemt tid paa dagen, ikke under 2 timer.

§ 10.

Gesandtskabets arkiv ordnes efter en af udenrigsministeren fastsat plan, og de til én sag hørende dokumenter indbindes i kronologisk orden.

§ 11.

Ved hvert gesandtskab skal føres følgende registre og bøger:

a) register for indkommende og afgaaende ekspeditioner,
b) et navneregister og et sagregister,
c) bog for indførelse af pas i numerfølge,
d) bog for indførelse af legalisationer og bevidnelser i numerfølge,
e) nationalitetsmatrikel, forsaavidt saadan skal føres ved gesandtskabet,
f) bog for indførelse af besøg, aflagte paa gesandtskabet i embedsanliggender,
g) fortegnelse over norske ordener uddelte i vedkommende land,
h) fortegnelse ovor statens indbo og bøger.

§ 12.

Gesandtskab maa ikke benytte pas, blanketter, signet eller stempel af anden model end af udenrigsministeren bestemt. Papirforraad bør saavidt mulig skaffes fra Norge.

25 aug.

Kapitel 4.
Tjenestefrihed.

§ 13.

Gesandt kan af kongen erholde 2 à 3 maaneders tjenestefrihed aarlig mod af sin løn at afstaa 7 kroner pr. dag til stedfortræderen, saafremt denne er chargé d'affaires. Bevilges paa grund af særegne omstændigheder tjenestefrihed for længere tid, bestemmes yderligere afdrag fra lønnen.

Med samtykke af udenrigsministeren kan gesandt med bibehold af gesandtskabets ledelse i et tidsrum af høist en maaned hvert aar opholde sig udenfor hovedstaden i det land, hvor han er ansat. Paa grund af særegne forhold kan tiden udstrækkes indtil 2 maaneder.

§ 14.

Legationsraad, legationssekretær, attaché og kancellist kan af udenrigsministeren aarlig erholde 1½ à 2 maaneders tjenestefrihed, i hvilken tid anden ved gesandtskabet ansat embeds- eller tjenestemand pligter at overtage hans arbeide uden særskilt godtgjørelse. Findes ingen anden ansat, drager gesandtskabschefen selv omsorg for arbeidets udførelse, medmindre særegne omstændigheder gjør udsendelse af stedfortræder nødvendig.

Opstaar paa grund af særegne omstændigheder spørgsmaal om længere tjenestefrihed, afgjøres spørgsmaalet herom samt om vikar og dennes aflønning af kongen.

§ 15.

Har diplomatisk embeds- eller tjenestemand i ét eller flere aar ikke nydt tjenestefrihed, kan han undtagelsesvis bevilges en længere tjenestefrihed end den, som aarlig tilkommer ham.

Kapitel 5.
Aflønning og godtgjørelser.

§ 16.

Diplomatisk embeds- og tjenestemands løn udbetales:

a) ved udnævnelse, ansættelse eller forflytning fra og med udnævnelses-, ansættelses- eller forflytningsdagen eller, hvis lønnen ikke er ledig, fra og med den dag, den bliver ledig, alt under forudsætning af, at vedkommende embeds- eller tjenestemand senest inden 8 dage, efterat løn kan oppebæres, tiltræder reisen til embedet eller tjenesten. Kan reisen først tiltrædes senere, bestemmer kongen nærmere om lønnens udbetaling;

b) ved midlertidig tjeneste fra og med dagen, da tjenesten tiltrædes.

25 aug.

§ 17.

Diplomatisk embeds- eller tjenestemands løn ophører:

a) ved afsked eller død to uger efter dagen for afskeden eller dødsfaldet;

b) ved midlertidig tjeneste fra og med dagen efter tjenestens ophør samt ved forflytning eller avancement fra og med dagen, da den nye løn begynder at løbe.

§ 18.

Chargé d'affaires, der under ministers tjenestefrihed forestaar gesandtskab, skal, foruden sin løn, oppebære et tillæg af 7 kroner pr. dag i de første 3 maaneder, og derefter yderligere et tillæg, der bestemmes af kongen.

Under vakance bestemmes lønnen og godtgjørelse for leie af kancelli af kongen særskilt for hver gang.

§ 19.

Erholder diplomatisk embeds- eller tjenestemand særskilt opdrag, bestemmes samtidig nærmere om vikar og lønningsforhold.

§ 20.

Lønnet gesandt erholder, forsaavidt stortinget dertil har givet bevilgning, ved første gangs udnævnelse ekviperingspenge med et beløb af høist kr. 15 000,00. Ved efterfølgende forflytninger erholder han under samme forudsætning ekviperingspenge med et beløb af høist kr. 10 000,00 for hver gang.

Gesandt, som udnævnes til embede i hjemlandet, erholder flytningsgodtgjørelse og om fornødent efter bestemmelse af kongen godtgjørelse for tab paa husleie.

§ 21.

Godtgjørelse for reiseomkostninger udbetales:
ved gesandtskabschefs embedsreiser,
ved særskilte opdrag,
ved midlertidig tjeneste, samt
ved forflytning og hjemkaldelse af attaché.

§ 22.

Godtgjørelsen omfatter:

Udgifter for befordring af person og reisegods samt udgifter for underhold. Disse sidste beregnes for gesandt med kr. 25,00 pr. dag i det land, hvor han bor, og kr. 35,00 udenfor; for øvrige diplomatiske embeds- og tjenestemænd med kr. 20,00 i det land, hvor vedkommende bor, og kr. 30,00 udenfor; dog beregnes godtgjørelsen udenfor Europa aldrig lavere end kr. 30,00 pr. dag.

Ved midlertidig tjeneste og attachéers reiser tilstaaes godtgjørelse for underhold for et saa stort antal dage, som af udenrigsministeren bestemmes (reisedage). 25 aug.

Ved særskilte opdrag erholder gesandt tillige reisegodtgjørelse, efter indsendt og godkjendt regning, for tjener, om saadan medføres.

Hvor et særskilt opdrag efter sin natur kræver større udgifter, bestemmes godtgjørelsen af kongen særskilt for hver gang.

§ 23.

Gesandt er forpligtet til at søge afsked ved fyldte 70 aar.

Gesandt kan tilbagekaldes mod at oppebære vartpenge med et beløb, som midlertidig fastsættes af kongen og bestemmes af stortinget, indtil han bliver endelig ansat i anden lønnet post eller erholder afsked.

Kongen bestemmer ligeledes, med hvilket beløb vartpenge midlertidig skal bevilges anden diplomatisk embeds- eller tjenestemand, der tilbagekaldes, samt hvorvidt og med hvilket beløb pension midlertidig skal tilstaaes enke efter diplomatisk embeds- eller tjenestemand.

§ 24.

Kongen bestemmer ligeledes, hvorvidt der undtagelsesvis skal udbetales godtgjørelse for diplomatisk embedsmands eller hans enkes hjemflytning eller for udgifter ved diplomatisk embedsmands begravelse.

§ 25.

Diplomatisk tjenestemand er, uden at noget udtrykkeligt forbehold derom behøver at gjøres ved udnævnelsen, forpligtet til at gjøre indskud i en muligens ved lov oprettendes pensionskasse. Endvidere er diplomatisk tjenestemand pligtig til overensstemmende med lovgivningen om den norske enkekasse at sikre sin hustru enkepension ved forsikring i enkekassen.

§ 26.

Gesandtskabschef erholder erstatning efter indsendt og godkjendt regning for udgifter til post, telegraf og andre forsendelser i embedsanliggender samt, forsaavidt midler dertil er bevilgede, for følgende ekstraudgifter:

a) indkjøb af nødvendige møbler og inventar og kartoner for kancelliet,
b) skrivemaskine (af ensartet model for alle kancellier) og dennes vedligehold,
c) indkjøb af og abonnement paa vedkommende lands traktat- og lovsamling, kalendere, parlamentariske tryksager og officielle organer, forsaavidt de ikke erholdes gratis,

25 aug. d) indbinding af lov- og traktatsamlinger samt arkivsager,
e) trykning af pas og andre formularer,
f) løn til kancellivagtmester ved gesandtskaberne i Stockholm, St. Petersburg, Berlin, Paris, London og Kjøbenhavn, samt
g) nødvendige sædvansmæssige godtgjørelser til offentlige funktionærer paa stedet.

Har gesandtskabschef havt andre udgifter i embedsanliggender, der ikke bør falde ham personlig tillast, bestemmer kongen, hvorvidt og med hvilket beløb erstatning skal udbetales.

§ 27.

Med hensyn til godtgjørelse for de særskilte forretninger, som gesandtskabschef paa forlangende kan udføre, finder de i konsulatinstruktionens §§ 104—106 givne bestemmelser angaaende fagkonsuler tilsvarende anvendelse.

---

§ 28.

Udenrigsministeren giver de nærmere forskrifter, som maatte vise sig nyttige eller nødvendige for gjennemførelsen af en saavidt mulig ensartet arbeidsorden ved gesandtskaberne samt, til undgaaelse af en unødig ophoben af tryksager, forskrifter angaaende de tryksager, som bør findes tilgjængelige i gesandtskabets arkiv.

Givet paa o. s. v.

25 aug. **Kongelig resolution***) hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Stamnes herredsstyre under 23de april 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte herred angaaende salg af tobak m. v.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Selje herredsstyre under 17de april 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte herred angaaende salg af tobak m. v.

25 aug. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Grue herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Grue herred i Hedemarkens amt.

---

*) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 34, hvor vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr 34.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893 § 25, jfr. lov af 14de mars 1905, bestemmes, at det i nedennævnte skydsruter inden Romsdals amt skal være forbudt andre end skydsanstalterne og dem, som hertil har erholdt politiets tilladelse, at søge erhverv ved reisendes skydsbefordring: 25 aug.

1. Øie—Hellesylt,
2. Hellesylt—Visnes,
3. Ørskog—Vestnes,
4. Kjælset—Battenfjordsøren

— for de tre førstnævnte ruters vedkommende i tidsrummet 1ste juni—30te september, for den sidste rutes vedkommende det hele aar.

Kongelig resolution**), hvorved de af Lister og Mandals amtsting ved beslutning af 12te april 1905 vedtagne vedtægter for benyttelse af motorvogne paa offentlige veie inden amtet stadfæstes i henhold til lov om veivæsenet af 15de september 1851 § 58, 3die afdeling, kfr. lov af 6te juli 1892, som gjældende indtil videre. 25 aug.

Kongelig resolution**), hvorved de af Hedemarkens amtsting ved beslutning af 20de mars 1905 vedtagne vedtægter for benyttelse af motorvogne paa offentlige veie inden amtet stadfæstes i henhold til lov om veivæsenet af 15de september 1851 § 58, 3die afdeling, kfr. lov af 6te juli 1892, som gjældende indtil videre. 25 aug.

Kongelig resolution**), hvorved de af søndre Bergenhus amtsting ved beslutning af 29de mars 1905 vedtagne vedtægter for benyttelse af motorvogne paa offentlige veie inden amtet stadfæstes i henhold til lov om veivæsenet af 15de september 1851 § 58, 3die afdeling, kfr. lov af 6te juli 1892, som gjældende indtil videre. 25 aug.

Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 1 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854 samt § 24 i lov af 3die mai 1871 angaaende behandling af ildsfarlige gjenstande meddeles approbation paa et udkast til reglement for brandvæsenets ordning i Salhus brandkommissionsdistrikt i Hammer herred, søndre Bergenhus amt. 25 aug.

---

*) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 34.
**) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 34, hvor vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 34, hvor udkastet er indtaget.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved maksimumstaksten for befordring af telegrammer mellem Norge paa den ene side og Færøerne og Island paa den anden side over de »det store nordiske telegrafselskab« tilhørende kabler mellem Norge og Storbritannien fastsættes til 11 — elve — centimes pr. ord.

25 aug. **Kongelig resolution***), hvorved er bestemt, at fæstningsartilleriets skoler paa Oscarsborg og i Bergen fremtidig skal benævnes resp.:

Fæstningsartilleriets underofficersskole paa Oscarsborg og Fæstningsartilleriets underofficersskole i Bergen.

25 aug. **Kongelig resolution**, hvorved der under legationen i Stockholm, der er paalagt i den udstrækning, hvori det er foreneligt med praktiske hensyn at udføre en generalkonsuls embedsgjerning for Sverige, oprettes følgende konsulære embeder, uden aflønning eller kontorbidrag:

et generalkonsulat i Stockholm med distrikt omfattende Stockholms stad og Stockholms, Upsala, Södermanlands, Østergøtlands, Kalmar, Gotlands, Örebro, Vestmanlands og Kopparbergs län,

et konsulat i Sundsvall med distrikt omfattende Vesternorrlands, Gefleborgs, Jemtlands, Vesterbottens og Norrbottens län,

et konsulat i Gøteborg med distrikt omfattende Gøteborgs og Bohus, Hallands, Jønkøpings, Elfsborgs, Skaraborgs og Vermlands län,

et konsulat i Helsingborg med distrikt omfattende Malmøhus, Kristianstads, Blekinge og Kronoborgs län.

25 aug. **Kongelig resolution**, hvorved den generalkonsulatet i Shanghai tillagte kontorholdsgodtgjørelse fra 1ste september d. a. indtil videre forhøies fra aarlig kr. 6000,00 til kr. 11 000,00. Forhøielsen bliver i indeværende budgettermin at udrede af den til disposition til kontorbidrag givne bevilgning.

25 aug. **Kongelig resolution**, hvorved der i Moskva oprettes et ulønnet norsk konsulat med distrikt omfattende byen Moskva samt guvernementerne Moskva, Tver, Smolensk, Kaluga, Tula, Riasan og Vladimir.

25 aug. **Kongelig resolution**, hvorved det bl. a. paalægges sognepresten i Høland prestegjæld under nedre Romerike provsti i Kristiania stift at forberede konfirmanderne fra Setskogen annekssogn inden sognet paa nærmere fastsatte betingelser.

---

*) Bekjendtgj. 28de aug. i Lovtid. 1ste afd. nr. 34.

Kongelig resolution, hvorved det tillades, at der for eftertiden afholdes særskilt konfirmandforberedelse for Hol annekssogn af Buksnes prestegjæld under Lofoten provsti i Tromsø stift paa et bekvemt sted inden sognet med paafølgende konfirmation i Hol kirke en søndag efter biskopens nærmere bestemmelse — paa nærmere fastsatte betingelser. 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved det 12te almindelige norske landbrugsmøde tillades afholdt i to afdelinger til forskjellige tider, nemlig den ene, omfattende udstillingen af husdyr, maskiner og redskaber, videnskabelige hjælpemidler m. v. i forbindelse med landbrugskongressen, omkring midtsommertid — og den anden omfattende den 3die nordiske havebrugsudstilling, meieriudstilling, udstilling af produkter af jordbrug og dets binæringer, udstilling af plantekulturforsøg m. v., afholdes i tiden omkring 1ste oktober næste aar. 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved der meddeles approbation paa de i generalforsamlinger den 11te mai og 29de juli 1906 vedtagne udkast til plan for Rollag og Veggli gjensidige brandforsikringsforening for bygninger og løsøre, saaledes at foreningen kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 25 aug.

Kongelig resolution, hvorved forsvarsdepartementet bemyndiges til at tillade sanitetsofficersaspiranter i marinen, for hvem gjennemgaaelse af kurset til uddannelse af værnepligtige sanitetsofficerer i marinen paa grund af aflæggelse af medicinsk embedseksamen eller af andre grunde maatte falde vanskelig at gjennemgaa dette kursus, forinden de har fyldestgjort den i »Plan for marinens sanitet«, dens § 10, b, nævnte fordring, at have gjort sanitetstjeneste i 3 uger som menig og 3 uger som underofficer ombord i et af marinens fartøier. 25 aug.

Skrivelse fra handelsdepartementet til telegrafstyrelsen — den tekniske afdeling —, hvorved paa foranledning meddeles, at d/s. »Telegraf«, der formentlig er over registreringspligtig størrelse, 25 tons brutto, antages at komme ind under sjødygtighedskontrollen. Se sjødygtighedsloven §§ 1 og 108. 25 aug.

Telegram fra finansdepartementet til en ligningskommission, hvori det udtales, at den omstændighed, at et medlem af en overligningskommission har deltaget som kommunevalgt medlem af amtsskattekommissionen, ikke antages at kunne medføre, at amtsskattekommissionens kjendelse bliver uforbindende, medmindre kjendelsen er afsagt under dissens, og dette medlems stemme har afgjort resultatet. 27 aug.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af Alten herredsstyre under 24de august 1901 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af Narvik bystyre under 13de december 1904 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Borre herred i Jarlsberg og Larviks amt under 6te februar 1905 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar tuberkuløs syg forandrer bopæl.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Botne herred i Jarlsberg og Larviks amt under 14de februar 1905 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af kommunestyret for ladestedet Svelviken i Jarlsberg og Larviks amt under 17de december 1903 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af herredsstyret for søndre Aurdal herred i Kristians amt under 4de mars 1904 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af her-

*) Bekjendtgj. 1ste septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 35, hvor beslutningen er indtaget.

redsstyret for vestre Gausdal herred i Kristians amt under 19de juni 1901 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl. 31 aug.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Øier herred i Kristians amt under 26de august 1902 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl. 31 aug.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Faaberg herred i Kristians amt under 5te oktober 1901 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl. 31 aug.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov angaaende særegne foranstaltninger mod tuberkuløse sygdomme af 8de mai 1900 § 3 meddeles approbation paa den af Aalesunds kommunestyre under 30te mai 1901 fattede beslutning om ordningen af meddelelsespligten, naar en tuberkuløs syg forandrer bopæl. 31 aug.

Kongelig resolution*), hvorved der i de for jernbanens brygger i Drammen ved høieste resolution af 29de juli 1887, i Narviks havn ved kronprinsregentens resolution af 30te mars 1903, i Stavanger, Ekersund og Flekkefjord ved kongelig resolution af 27de februar 1906 stadfæstede takstregulativer foretages saadan forandring, at de i regulativerne omhandlede afgifter ikke bliver at erlægge af militære hospitalsfartøier i krigstid. 31 aug.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905 § 29 foretages forandringer i de ved kgl. resolution af 19de august 1897 fastsatte bestemmelser om fredning af en strækning ved udløbet af Sundalselven og Lilledalselven i Nordmør fogderi, Romsdals amt. 31 aug.

Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 med- 31 aug.

---

*) Bekjendtgj. 1ste septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 35, hvor beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 1ste septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 35, hvor forandringen er indtaget.

***) Bekjendtgj. 1ste septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 35, hvor vedtægterne er indtagne.

31 aug. deles approbation paa følgende af herredsstyret for søndre Fron herred, Kristians amt, i møde den 12te juli 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles stadfæstelse gjældende indtil videre paa de af herredsstyret i Ytterøens herred, nordre Trondhjems amt, under 2den juni 1905 og 10de april 1906 vedtagne vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

31 aug. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles stadfæstelse gjældende indtil videre paa de af herredsstyret i Fosnes herred, nordre Trondhjems amt, under 23de april 1906 vedtagne vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

31 aug. **Kongelig resolution,** hvorved

1. der fra 1ste oktober d. a. oprettes et norsk konsulat i Barcelona med distrikt omfattende de spanske provinser Gerona, Barcelona, Tarragona, Castelón, Valencia, Alicante, Murcia, Almeria, Granada, Malaga, Boleares, Albacete, Teruel, Lérida, Huesca, Zaragoza og med en aflønning af kr. 10 000,00 og en kontorholdsgodtgjørelse til aarligt beløb kr. 2 500,00,
2. det hidtilværende lønnede konsulat i Bilbao ophæves fra ovennævnte tidspunkt, samt dersteds oprettes et ulønnet generalkonsulat, med distrikt omfattende de spanske provinser Guipuscoa, Viscaya, Santander, Oviedo, Lugo, Coruna, Pontevedra, Alovo, Burgos, Navarra, Logrono, Palencia, León, Zamora, Valladolid og Orence, med et til samme knyttet lønnet vicekonsulat og med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 1 500,00, der bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning.

31 aug. **Kongelig resolution,** hvorved

1. tinglagene Klep, Gjesdal og Time i Jæderen sorenskriveri fra 1ste januar 1907 deles i 2 maanedstingskredse, den ene omfattende Klep og Gjesdal, den anden Time, med maanedsting for hver kreds i mars og august maaneder.
2. Amtmanden i Stavanger amt bemyndiges til at bestemme tid og sted for maanedstingenes afholdelse.

---

*) Bekjendtgj. 1ste septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 35, hvor vedtægterne er indtagne.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af Olava Grande ved testament af 18de februar 1886 oprettede »Peder og Olava Grandes legat« til hjelp for videregaaende uddannelse for personer af Mære, Henning og Ogndalen (Skei) sogne og paa de for dette legat under 2den august 1906 udfærdigede statuter. 31 aug.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa posterne 1 og 3 i Skien kommunestyres beslutning af 9de april og 12te juli 1906 angaaende omregulering af strøget Mæla—Vattenberg i Skien og det byen omgivende byggebelte. 31 aug.

Kongelig resolution, hvorved den nedsættelse i brandkontingenten, der hidtil har været tilstaaet de i den almindelige brandforsikringsindretnings kjøbstadafdeling forsikrede bygninger i kjøbstaden Fredriksstad, fra 1ste juli 1906 at regne og indtil videre fastsættes til 30 %. 31 aug.

Kongelig resolution, hvorved andragende fra fastlønnet spillemand om afsked før udløbet af paatagen tjenestetid fremtidig i almindelighed kan indvilges af brigade (vaaben) chefen efter tilsvarende regler som for underofficerer ved kongelig resolution af 17de september 1904 bestemt. 31 aug.

Skrivelse fra justisdepartementet til amtmanden i Smaalenenes amt, om hvilken kommune, Fredriksstad eller Smaalenenes amtskommune, har at udrede udgifterne ved indlæggelse paa Smaalenenes amtssygehus af en fattig tuberkuløs enke, som boede i Fredriksstad, men i en lang aarrække har havt direkte understøttelse af Glemminge fattigvæsen. 31 aug.

Departementet udtaler, at da beslutningen om indlæggelse paa sygehus er fattet af Glemminge sundhedskommission, uden at opholdsstedets — Fredriksstads — kommune havde fundet opfordring til at træffe nogen foranstaltning i saa henseende, antages det ikke, at denne kommune kan ansees formelt forpligtet til at udrede de med sygehusopholdet forbundne omkostninger. Forudsætningen for, at opholdsstedets kommune overensstemmende med tuberkuloselovens § 13, 2det led, jfr. departementets rundskrivelse af 25de september 1903, skal udrede disse udgifter er, at denne kommunes sundhedskommission har fundet forpleining udenfor hjemmet paakrævet for at hindre udbredelse af smitte og derfor selv har truffet fornøden foranstaltning hertil.

Iøvrigt bemerkes, at det findes tvivlsomt, om nærværende tilfælde overhovedet gaar ind under tuber-

31 aug. kuloselovens bestemmelser. Efter det oplyste ser det nærmest ud, som om øiemedet med enkens indlæggelse paa sygehus ikke saameget har været den at forebygge smitteoverførelse som paa grund af hendes langt fremskredne sygdomstilstand at skaffe hende fornøden tilsyn og pleie. Forsaavidt der derfor i sin tid vil blive søgt delvis refusion af statskassen i anledning af udgifterne ved hendes forpleining, bør der foreligge fuldstændige oplysninger om de omstændigheder, som har bevirket, at indlæggelse har fundet sted, ligesom der bør foreligge tilstrækkelige oplysninger angaaende forholdene i vedkommende syges hjem (se departementets rundskrivelse af 25de september 1903).

Men selv om udgifterne ansees paakrævede for at forebygge smitteoverførelse, og der bortsees fra den formelle side af sagen, at Glemminge kommunes sundhedskommission har foranstaltet indlæggelsen, antages udgifterne at være Fredriksstad kommune uvedkommende og at burde blive at udrede af Glemminge herred og Smaalenenes amt. Ligesaalidt som en kommune ved at bortsende allerede angrebne tuberkuløse syge til en fremmed kommune uden forøvrigt at træffe forføininger til sygdommens bekjæmpelse derved kan fri sig fra at overtage udgifterne ved mulige foranstaltninger af opholdskommunen, ligesaalidt antages en kommune, der lader personer, som den yder fattighjælp, anbringe under mindre gunstige hygieniske forhold i en fremmed kommune, at burde være befriet for de udgifter, som paaløber ved, at sundhedsmyndighederne væsentlig paa grund af disse ugunstige hygieniske forhold finder at maatte skride ind.

Spørgsmaalet hører forøvrigt under domstolenes afgjørelse.

1 septbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Bergens museum, hvorved meddeles, at bestemmelserne i lov om fredning og bevaring af fortidslevninger af 13de juli 1905 ikke kan bringes i anvendelse overfor oldsager, som er fundne før den nævnte lovs ikrafttræden og befinder sig i privat eie. Fra denne regel danner alene udførselsforbudet i § 10 en undtagelse, idet dette forbud rammer alle løse fortidslevninger fra Norges oldtid eller middelalder, uden hensyn til naar de er fundne (jfr. ot. prp. nr. 28, 1904—1905, side 3 og 4).

Tilbydes et museum oldsager, om hvis findetid der opstaar tvivl, vil vel som regel sælgeren være interesseret i at godtgjøre, at sagerne har været i privat eie, før den nye lov traadte ikraft; men bliver der spørgsmaal om at gjøre straffeansvar gjældende, antages det at maatte blive det offentliges sag at levere bevis for, at sagerne er fundne efter den nye lovs ikrafttræden.

Skrivelse fra handelsdepartementet til forsvarsdepar- 5 septbr.
tementet, hvorved paa foranledning meddeles, at departementet er enigt i, at lovens § 84 ikke er til hinder for, at farveblinde og folk, som lider af en eller anden mangel ved syn eller hørsel, paamønstres til stilling ombord, som ikke medfører vagttjeneste paa dæk, for hvilken vedkommendes mangel er til hinder.

Med hensyn til spørgsmaalet om, hvorvidt den i sjødygtighedslovens § 85 som betingelse for paamønstring foreskrevne lægeattest bør forlanges ogsaa for skibsførerens vedkommende, bemerkes, at lovgrunden, som er at forebygge smitte, vistnok taler for, at ogsaa skibsføreren bør skaffe attest for at være fri for smitsomme sygdomme.

Imidlertid maa det erindres, at skibsføreren som regel lever temmelig afsondret fra den øvrige besætning, og at han under enhver omstændighed — i tilfælde han angribes af nogen ondartet smitsom sygdom — forholdsvis let kan gives den til modarbeidelse af sygdommens udbredelse nødvendige pleie.

Da skibsførere heller ikke trænger egentlig paamønstring, vil §'ens anvendelse ogsaa vanskelig kunne fremtvinges i tilfælde af modvillighed fra vedkommende skibsførers side.

Under disse omstændigheder antager departementet, at der ikke bør gaaes videre, end §'ens lydelse med nødvendighed medfører, og at skibsførere altsaa bør være fritaget for den i sjødygtighedslovens § 85 foreskrevne lægeundersøgelse.

Regler*) angaaende jagt og fangst i Løiten bygde- 6 septbr.
almenning, Hedemarkens amt, approberede af landbrugsdepartementet.

§ 1. I Løiten bygdealmenning er jagt og fangst — jagt efter elg herfra undtaget — fri for enhver mod løsning af jagtkort. Jagtkortet, som udstedes af almenningsbestyrelsen og lyder paa navn, gjælder enten for kalenderaaret eller for visse bestemte dage, og kan ikke overdrages.

Jagtkortet erholdes af alle indenbygdsboende gratis, af andre mod forskudsvis erlæggelse af følgende afgift: For jagtkort, som gjælder for kalenderaaret, 20 — tyve — kroner og for jagtkort, som gjælder for visse bestemte dage, 1 — en — krone pr. dag.

§ 2. Jagtkortet maa under jagten og fangsten medføres og inden jagtomraadet forevises, naarsomhelst det af nogen forlanges.

§ 3. Retten til jagt efter de elge, som det i medhold af jagtlovens § 19 maatte blive tilladt aarlig at fælde i almen-

*) Bekjendtgj. 11te septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 37.

6 septbr. ningen, bortsættes for hvert aar af almenningsbestyrelsen ved anbud efter forudgaaende almindelig bekjendtgjørelse.

§ 4. Overtrædelse af nærværende regler straffes med bøder i henhold til den almindelige borgerlige straffelovs § 339.

6 septbr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til en distriktslæge angaaende hvorledes der skulde forholdes med vakcinationsattester til en del børn, der aaret før var blevne vakcinerede af en jordmoder, uden at hun fik anledning til at forvisse sig om anslaget til sædvanlig tid.

Direktøren udtaler under henvisning til kancelliplakat af 19de november 1811 § 8 og indredepartementets skrivelse af 30te juli 1851, at jordmoderen vil være berettiget til efter vidnesbyrd fra en paalidelig person, der maatte have iagttaget anslaget, medens dette endnu var tilstede, at udstede vakcinationsattest saavidt muligt i overensstemmelse med det befalede skema. — Skulde saadant vidnesbyrd i noget tilfælde ikke kunne erholdes, kan attestation kun paa grundlag af tilstedeværende ar ikke meddeles af nogen anden end en autoriseret læge, jfr. foruden forannævnte skrivelse ogsaa medicinaldirektørens skrivelse af 6te oktober 1886.

7 septbr. **Skrivelse** fra den i Norge akkrediterede nederlandske minister, hvori meddeles, at republiken Uruguay har sluttet sig til den ved fredskonferencen i Haag den 29de juli 1899 undertegnede konvention om anvendelse paa sjøkrig af grundsætningerne i Genferkonventionen af 22de august 1864.

Republiken Uruguays tilslutning til konventionen af 1864 har fundet sted den 9de juni 1900.

Den nederlandske regjering har ligeoverfor Uruguays regjering gjort det forbehold, at tilslutning til konventionen af 29de juli 1899 ikke ansees at omfatte artikel 10, som er blevet udelukket af samtlige undertegnede magter ved ratifikationen.

7 septbr. **Skrivelse** fra det internationale postbureau i Bern, hvorefter konventionens takster i republiken Panama opkræves efter følgende forhold:

5 centesimos de balboa	=	25	centimes
2 » » »	=	10	»
1 centesimo	=	5	»

10 septbr. **Provisorisk anordning***) angaaende forbud mod indførsel af stikkelsbærplanter fra udlandet.

I medhold af grundlovens § 17 bestemmes herved, at det indtil videre skal være forbudt at indføre fra udlandet stikkelsbærplanter.

---

*) Bekjendtgj. 10de septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 36.

Denne anordning træder i kraft straks. 10 septbr.
Hvorefter alle vedkommende sig har at rette.
Givet paa o. s. v.

Kongelig resolution*), hvori der i medhold af § 8 i lov 10 septbr.
om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Brandbu herred, Kristians amt, i møde den 4de april og 1ste august 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

Kongelig resolution*), hvori der i medhold af § 8 i lov 10 septbr.
om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Brandval herred, Hedemarkens amt, i møder den 19de januar, 20de februar og 19de juni 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af § 8 *i* 10 septbr.
lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Romedal herred, Hedemarkens Amt, i møde den 30te mars 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

Kongelig resolution**), hvorved der i henhold til § 89 10 septbr.
i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa de af Lillestrøms bygningsrepræsentantskab i møde den 10de august 1906 vedtagne byggeforskrifter for nævte sted.

Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov om 10 septbr.
fredning af ferskvandsfisk af 30te mai 1894 bestemmes:

I.

At følgende fiskeriregler indtil videre, dog ikke udover 10 aar fra resolutionens datum, skal gjælde for:

A. I Snaasen herred:
Samtlige vande, elve og bække, af dem, som har afløb til Sverige dog kun Grønningen og begge Hegsjøerne med de elve og bække, som gaar fra og til disse.

B. I Stod herred: samtlige vande, elve og bække.

C. I Egge herred: samtlige vande, elve og bække.

---

*) Bekjendtgj. 11te septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 37, hvor vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 11te septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 37, hvor forskrifterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 11te septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 37.

10 septbr. D. I Ogndalen herred:

1) Byelven fra grænsen mod Stenkjær op til grænsen mod Stod herred.
2) Fossemvand og Reinsvand med deri faldende elve og bække, Setnevandet iberegnet.
3) Skjækervandet med den deraf udløbende elv samt Skjelbredtjern med den deri faldende elv og det af denne gjennemstrømmede Sætertjern.

E. I Beitstaden herred: Lømsen og Lundevand med de elve og bække, som gaar fra og til disse vande.

II.

At de for Ogndalens herred ved kongelig resolution af 25de august 1904 fastsatte fiskeriregler ophæves, forsaavidt angaar de ovenfor under litr. D nævnte vande, elve eller bække.

10 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af lov af 12te juni 1848 om behandlingen af det saakaldte krabastømmer og bundtømmer meddeles approbation paa det af bestyrelsen for Vismundelvens fællesflødningsforening, Kristians amt, i møde den 16de august 1906 vedtagne reglement for behandlingen af krabas- og bundtømmer i vasdraget m. v.

10 septbr. **Kongelig rosolution,** hvorved der i St. Denis oprettes et ulønnet konsulat med distrikt omfattende den franske koloni Réunion.

10 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i Batavia oprettes et generalkonsulat uden aflønning eller kontorbidrag, med distrikt omfattende de hollandske besiddelser i det malayiske arkipel.

10 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved det tillades, at der til brug for befolkningen i den saakaldte Vingerumgrænd i Mesna sogn af Faaberg prestegjæld under Toten provsti i Hamar stift opføres et kapel paa en dertil udseet tomt af gaarden Boruds grund paa visse betingelser med hensyn til byggeplanen.

10 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved indehaveren af apoteket »Ladejarlen« i Trondhjem meddeles tilladelse til indtil videre og paa de sædvanlige betingelser at holde apoteket lukket hver anden søn- og helligdag fra kl. 7 morgen til kl. 10 aften.

---

*) Bekjendtgj. 11te septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 37, hvor reglementet er indtaget.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa de af Ringebu herredsstyre i møde den 6te august 1906 vedtagne forandringer i og tillæg til §§ 2, 3, 7, 9, 11, 12 og 13 i den ved høieste resolution af 28de oktober 1890, jfr. høieste resolution af 26de august 1896, approberede plan for Ringebu prestegjælds brandassuranceselskab, saaledes at selskabet fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder. 10 septbr.

Kongelig resolution, hvorved det i henhold til §§ 25, 29 og 30 i lov om vasdragenes benyttelse m. v. af 1ste juli 1887 bestemmes: 10 septbr.

1. At det tillades Glommens brugseierforening at foretage en regulering af Mjøsen i det væsentlige overensstemmende med den af kanaldirektøren i skrivelse af 25de mai 1903 afgivne, ved skrivelse af 3die mars 1906 modificerede plan paa betingelse af, at dammens manøvrering skal foregaa efter et af kongen approberet reglement, samt at der for mulig skadeserstatning i anledning af foretagendet af Glommens brugseierforening tilveiebringes betryggende sikkerhed for et beløb af kr. 20 000,00 efter arbeidsdepartementets nærmere bestemmelse.
2. At den vedkommende i henhold til ovennævnte lovs § 25 tilkommende erstatning bliver at bestemme af mænd, som dertil udnævnes af kongen.

Kongelig resolution, hvorved toldinstruktionens § 84 herefter skal lyde saaledes: 10 septbr.

Ligesom alle embeds- og bestillingsmænd i toldopsynet altid i tjenesten skal medføre det anordnede toldtegn, saaledes bør de tillige være iført uniform, medmindre det modsatte i enkelte tilfælde og af hensyn til forretningernes tarv maatte bestemmes af vedkommendes foresatte.

Uniformen bestemmes saaledes:

1. For distriktstoldinspektører: Mørkeblaa eller sort frakke eller jakke med nedbrættet krave, 2 rader løveknapper og 2 guldtresser, 23 og 7 mm. brede, paa ærmernes forside. Den bredeste guldtresse anbringes i skraa linie mellem overærmets sømme saaledes, at afstanden fra ærmets underkant til guldtressens overkant ved ærmets indre søm er 12 cm. og ved ærmets ydre søm 18 cm. 5 mm. nedenfor denne guldtresse anbringes den smalere. Paa det saaledes fremkomne ærmeopslag anbringes 2 gule løveknapper af mindre type.

   Mørkeblaa, sort eller hvid vest med smaa, gule løveknapper, og sorte, mørkeblaa eller mørkegraa benklæder.

10 septbr. Huen fladpullet, 8 cm. høi, sort, mørkeblaa eller hvid, forsynet med et 4 cm. bredt baand, hvis midtparti er horizontalt riflet i en bredde af 3 cm. og paa begge sider af dette vertikalt riflet i en bredde af $^1/_4$ cm. I huens overkant anbringes en i forgyldt metal eller metaltraad udført krone, hvis største høide og bredde skal være 3 cm. og paa baandet, der gaar rundt huen, endvidere en, ligeledes i forgyldt metal eller metaltraad udført distinktionsplade, der skal være $2^1/_2$ cm. i firkant, hvorpaa anbringes i triangulær stilling 3 12 mm. brede, femkantede stjerner af hvidt metal. Fra denne firkant strækker sig paa hver side en paa lignende maade udført horizontalt gaaende egeløvsgren bestaaende af 7 blade. Den samlede længde af distinktionspladen og de dertil hørende egeløvsgrene skal være 16 cm., høiden ikke overstige $2^1/_2$ cm., og de enkelte blades bredde ikke overstige 1 cm. Huen forsynes dernæst med 2 smaa gule løveknapper til befæstigelse af stormsnoren, der skal være af lakeret skind.

2. For overtoldkontrolløren i Kristiania:
   Samme uniform, dog med den forskjel, at kun en guldtresse — 23 mm. bred — anbringes paa ærmerne, ligesom huens distinktionsplade kun er forsynet med 2 stjerner ved siden af hinanden.
3. For toldkontrollører:
   Samme uniform, dog med den forskjel, at 3 7 mm. brede guldtresser anbringes paa ærmerne, og at kun to stjerner anbringes ved siden af hinanden paa distinktionspladen. Den paa begge sider af denne gaaende egeløvsgren skal bestaa af 5 blade. Den samlede længde af distinktionsplade og egeløvsgrenene skal være 14 cm.
4. For toldbetjente:
   Samme uniform, dog med den forskjel, at 2 7 mm. brede guldtresser anbringes paa ærmerne, og at kun én stjerne anbringes paa distinktionspladen, der skal være 2 cm. i firkant. Den paa begge sider af denne gaaende egeløvsgren skal bestaa af 3 blade. Den samlede længde af distinktionsplade og egeløvsgrenene skal være 12 cm. og høiden ikke overstige 2 cm.
5. For kryds- og udhavnsbetjente samt toldassistenter:
   Samme uniform, dog kun én guldtresse af 7 mm. bredde paa ærmerne. Under kronen anbringes midt paa huens baand en 12 mm. bred femkantet stjerne af hvidt metal. Fra denne strækker sig paa hver side en i forgyldt metal eller metaltraad udført horizontalt gaaende egeløvsgren, bestaaende af 2 ligeledes horizontalt gaaende blade. Den

samlede længde af stjerne- og egeløvsgrene, maalt fra yder- 10 septbr.
kant til yderkant, skal være 10 cm., og bladenes bredde maa ikke overstige $1^1/_4$ cm.

6. For toldopsynsmænd:

Samme uniform, dog uden guldtresse paa ærmerne. Under kronen anbringes midt paa huens baand 2 i forgyldt metal eller metaltraad udførte, horizontalt gaaende egeløvsblade, over hvis sammenstødende stilke paa midten er anbragt et korssting til imiteret befæstelse af bladene. Dette korssting skal være 5 mm. langt. Den samlede længde af de saaledes anbragte egeløvsblade maalt fra yderkant til yderkant skal være 8 cm. og deres bredde ikke overstige $1^1/_4$ cm.

Fristen til anskaffelse af den nye uniform sættes til 2 — to — aar. Endvidere er det tilladt at bære:

1. Kappe af sort eller mørkeblaat klæde, skaaren i form af saakaldt paletot, dobbelte slag og to rader store løveknapper; liggende krave med klaf, der kan knappes med to smaa løveknapper, naar kraven er opslaaet; i ryggen to stropper for kappens sammentrækning bagtil, den ene med to store løveknapper, den anden med tilsvarende knaphuller; mørkeblaat eller sort for eller pelsværk. Gradbetegnelsen som paa uniformsfrakken.
2. Sort skindhue af astrakan, persianer eller lignende; mindste høide 10 cm.

   Paa denne anbringes for samtlige tjenestemænds vedkommende kronen samt for toldinspektører, toldkontrollører og toldbetjente den for disse charger bestemte distinktionsplade og for kryds- og udhavnsbetjente samt toldassistenter den for disse bestemte stjerne.
3. Hvid dobbeltspændt uniformsjakke af kashimir, bomuld eller lin; to rader store uniformsknapper. Gradbetegnelsen som paa uniformsfrakken.
4. Hvide benklæder af kashimir, bomuld eller lin.

Kongelig resolution, hvorved de ved lov af 7de april 10 septbr.
1906 om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamener m. v. foreskrevne styrmands — skibsfører — certifikater bliver indtil videre at udfærdige af vedkommende sessionsbestyrelse paa skemaer overensstemmende med et fremlagt udkast (nr. 1—8), og indrulleringens tjenestemænd vil indtil videre have at udøve kontrol med, at vedkommende er i besiddelse af disse dokumenter, overensstemmende med det ved kongelig resolution af 5te november 1900 approberede reglement for udskrivning af det sjøfarende mandskab.

10 septbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved meddeles, at de franske kolonier fremtidig ikke deltager i den internationale udveksling af toldfrankosedler; som følge deraf bedes ordene »og franske kolonier« i postreglementets kap. 25, § 24, 1ste led (side 53, 3die linie ovenfra) udstrøget.

11 septbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Akers sundhedskommission, hvorved paa foranledning meddeles, at naar landsskolelovens § 13 bestemmer, at sundhedskommissionen skal have havt anledning til at udtale sig om enhver »plan for opførelse af ny skolebygning«, maa dette efter departementets mening naturligst forstaaes om den hele plan for anlægget, derunder ogsaa om valget af tomt. Saaledes forholdes ogsaa vistnok som regel udover landet.

11 septbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, armeen, til en pastor i anledning af en forespørgsel om, hvorvidt en metodistkirkes menighedsforstandere er fritaget for værnepligt i henhold til lov af 3die juni 1876.

Departementet antager med generalkrigskommissæren, at loven ikke hjemler nævnte menighedsforstandere saadan fritagelse. Lovens § 3 hjemler ikke engang samtlige statskirkens prester fritagelse for værnepligt, men kun de af disse, som er geistlige embedsmænd.

Naar der i forestillingen er anført, at der skulde herske nogen tvivl eller forskjellig opfatning angaaende spørgsmaalet om metodisternes menighedsforstanderes eller andre dissenterpresters værnepligt, og at der i saa henseende skulde være forholdt forskjellig, meddeles, at saavel generalkrigskommissæren som departementet er ubekjendt hermed.

Med hensyn til det i forestillingen indeholdte andragende om, at der i tilfælde maa udvirkes fritagelse for værnepligt for metodistkirkens ansatte og af overøvrigheden anerkjendte menighedsforstandere her i landet, bemerkes, at departementet er betænkt paa efter konferance med kirkedepartementet at optage til behandling spørgsmaalet om fritagelse for værnepligt for prester eller menighedsforstandere udenfor statskirken i forbindelse med spørgsmaalet om revision af de nuværende værnepligtsbestemmelser.

12 septbr. **Rundskrivelse** fra medicinaldirektøren til samtlige læger og apotekere:

Efter hvad jeg underhaanden har bragt i erfaring hænder det oftere, at der, naar aspirin rekvireres fra apotekene, leveres acidum acetylo-salicylicum, ligesom det ogsaa hænder, at læger paa sine recepter forskriver acidum acetylo-salicylicum, men samtidig forordner, at medikamentet skal signeres aspirin.

Det synes saaledes, uagtet jeg tidligere gjennem de medi- 12 septbr.
cinske og farmaceutiske tidsskrifter har oplyst om forholdet mellem disse navne, fremdeles at raade endel uklarhed saavel blandt læger som apotekere med hensyn dertil.

Jeg har derfor troet paany at burde gjøre opmærksom paa, at det kun er et bestemt, i handelen gaaende præparat, fremstillet af »Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.«, der tilkommer navnet aspirin, idet nævnte firma siden 1899 har ladet præparatet aspirin under dette navn registrere her i riget i henhold til lov om beskyttelse for varemerker af 26de mai 1884.

Naar derfor det billigere præparat acidum acetylo-salicylicum ønskes leveret (jfr. min rundskrivelse til landets læger af 28de mars 1904), maa rekvisitionen lyde paa acidum acetylosalicylicum, og stoffet maa isaafald ikke signeres »aspirin«. Ligeledes maa, naar »aspirin« er rekvireret, kun ovennævnte firmas præparat aspirin leveres.

Det samme gjælder selvfølgelig ogsaa andre medicinske præparater, der under et bestemt navn maatte være registrerede her i riget.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i Smaa- 14 septbr.
lenenes amt, foranlediget ved en forespørgsel fra en byfoged, om der skulde beregnes noget gebyr for skrivning af skifteskjøde i et under skifterettens behandling staaende solvent dødsbo, hvor der havde været forsøgt afholdt frivillig auktion over boets faste eiendom, men hvor salget senere skeede underhaanden, da der ikke under auktionen fremkom antageligt bud.

I anledning heraf antager departementet, at det omhandlede skjøde maa blive at udfærdige af skifteforvalteren uden betaling (jfr. departementets udgave af sportelloven § 29, note 1).

Skrivelse fra finans- og tolddepartementet til sorenskriveren 15 septbr.
i mellem Gudbrandsdalens sorenskriveri, hvorved meddeles, at den gjældende lovgivning efter departementets opfatning ikke er til hinder for, at den, som indehar den tinglyste hjemmel paa en eiendom, for at anmerkning fra pantebogførerens side kan undgaaes, paategner heftelsesdokumenter paa eiendommen, som andre maatte have udstedt, sin erklæring om, at han vedtager heftelsen. Dette antages at maatte gjælde, ogsaa om vedkommende dokuments udsteder — som det sædvanligvis vil være tilfældet — har erhvervet eiendommen, men kun ikke skaffet sig tinglyst hjemmel paa den. Statens interesse i, at der svares stempelafgift m. v. i anledning af overdragelsen, antages saaledes ikke at kunne berettige til at betegne vedtagelsen af vedkommende dokument som ulovlig eller ugyldig.

15 septbr. Derimod er det en selvfølge, at paategningen medfører stempelafgift, forsaavidt den ikke blot indeholder en vedtagelse, men efter sit indhold gaar ind f. eks. under lov af 11te april 1885 om forandringer i stempellovgivningen.

18 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for kjøbstæderne meddeles stadfæstelse paa den af Kongsbergs bys formænd og repræsentanter under 29de juni 1906 fattede beslutning til tillæg til politivedtægter for nævnte by.

18 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa følgende af ladestedet Mosjøens formænd og repræsentanter under 4de mai 1906 fattede beslutning til vedtægt for nævnte ladested angaaende salg af tobak til børn m. v.

18 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved et udkast til de nærmere forholdsregler, der i ladestedet Namsos bliver at iagttage for at paase overholdelsen af bestemmelserne i lov af 11te juni 1857 angaaende afgift til kommunekassen af hunde i kjøbstæderne og visse ladesteder approberes.

18 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Tydalen herred i Søndre Trondhjems amt under 12te juli 1906 fattede beslutning om almindelige forskrifter med hensyn til sundhedsvæsenet inden herredet.

18 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved:

I.

I henhold til § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles approbation paa den af kommunestyret for ladestedet Stenkjær under 6te juni 1906 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhedsvæsenet inden ladestedet.

II.

De ved kongelige resolutioner af 7de mars 1888 og 23de mars 1892 approberede sundhedsforskrifter for ladestedet Stenkjær ophæves fra den dag, ovenomhandlede sundhedsforskrifter træder i kraft.

---

*) Bekjendtgj. 19de septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 38, hvor beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 19de septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 38, hvor udkastet er indtaget.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Stavanger, at der indtil videre tillades at opføre træbygninger overensstemmende med lovens § 3, 2 paa de til byen hørende øer samt i det strøg af byen, som ligger udenfor den paa et fremlagt kart afsat blaa linje, der gaar fra Byfjorden i vestlig retning til et med et kryds paa kartet betegnet sted paa den nordover langs Tastastranden førende vei, derfra langs denne vei til øvre Kalhammervei, denne vei til Solandsbakken, Solandsbakken til Solegade, hvilken gade følges til Stokkeveien, derpaa gjennem Stokkeveien til Oscarsgade, gjennem Oscarsgade til Løvdahlsgade, som følges til Solegade. Derefter gaar grænsen paany gjennem Solegade til Tjodolfsgade, som følges til Peder Klows gade, denne gade til Furrasgade, Furrasgade til Storgaden, Storgaden til Kort Adelersgade, som følges til Agent Kiellands gade, denne gade til Hafrsfjordgaden, Hafrsfjordgaden til Musægaden, som følges til bygrænsen og derpaa langs denne til Hillevaagsvandet. 18 septbr.

Derfra gaar linjen til et med et kryds paa kartet betegnet sted ved vandets nordre bred i ret linje til Paradisveien, som følges til Jæderens gades retlinjede forlængelse vestover, derfra i ret linje til Lyder Sagens gade, Lyder Sagens gade til Suldalsgade, som følges til Støberigaden, denne gade til Bryggerigaden (gade nr. 56), denne gade til Lervigsveien (gade nr. 21), denne vei til søndre grænselinje for Aktiebryggeriets eiendom, som følges i ret linje til sjøen.

Dog bliver murtvang fremdeles gjældende i det strøg omkring Mosevandet, som begrænses af den af kommunestyret i møde den 3die november 1905 vedtagne og paa det fremlagte specialkart afsatte linje, der gaar fra krydset af Ullenhaugveien og Grønlandsgade og følger midten af Grønlandsgade frem til Erik Rødes gade, derfra følger den midten af de gader, der begrænser de nu regulerede kvartaler langs Mosevandet mod syd, frem til Maldeveien, følger midten af denne til Mosevandsparken, gaar derfra rundt Mosevandsparkens øst- og nordside midt i de tilstødende gader, hvorefter linjen følger midten af Egenæsveien frem til bygrænsen. Herfra følger linjen den nye bygrænse rundt Mosevandets sydside og rundt Jens Zetlitz Kiellands arvingers eiendom til det punkt, hvor denne støder mod gaards-no. 21, br.-no. 25, Vaaland, tilhørende Johannes T. Hindal. Videre følger linien midten af et stengjærde, der begrænser Jens Zetlitz Kiellands arvingers eiendom frem til et

*) Bekjendtgj. 19de septbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 38.

18 septbr. punkt, hvor denne eiendom afdeles ved et stengjærde ned til Ullenhaugveien. Fra dette punkt gaar grænsen i ret linje til udgangspunktet ved krydset af Ullenhaugveien og Grønlandsgaden.

18 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved

1. til at optage edelig sjøforklaring bemyndiges ministre, legationsraader og legationssekretærer ved legationerne i Stockholm, Kjøbenhavn, Berlin og Paris, samtlige udsendte generalkonsuler, konsuler og vicekonsuler samt de nuværende indehavere
af generalkonsulatet i Stockholm, konsulaterne i Sundsvall, Gøteborg og Helsingborg,
af generalkonsulatet i Kjøbenhavn og vicekonsulaterne i Akureyri, Isafjord, Patricksfjord og Seydisfjord,
af generalkonsulatet i St. Petersburg, konsulatet i Riga, vicekonsulaterne i Kronstadt og Libau, konsulaterne i Helsingfors og Odessa og vicekonsulatet i Novorossisk,
af konsulaterne i Königsberg, Danzig, Stettin og Bremen,
af generalkonsulatet i Rotterdam, konsulatet i Amsterdam og vicekonsulaterne i Vlissingen og Helver,
af vicekonsulatet i Ostende,
af konsulaterne i Newcastle o/T. og Edinburgh—Leith samt vicekonsulaterne i Blyth, Dover, Falmouth, Glasgow, Grangemouth, Grimsby, Hartlepool, Hull og Southampton,
af konsulaterne i Bordeaux og Marseille,
af generalkonsulatet i Bilbao og vicekonsulatet i Santander, konsulaterne i Cadiz og St. Cruz de Teneriffa,
af generalkonsulatet i Lissabon og vicekonsulatet i Oporto,
af konsulatet i Gibraltar,
af konsulaterne i Livorno, Messina og Neapel og vicekonsulatet i Trapani og konsulatet i Triest,
af generalkonsulatet i Piræus,
af generalkonsulatet i Konstantinopel, konsulatet i Smyrna og generalkonsulatet i Alexandria,
af generalkonsulatet i Batavia,
af konsulaterne i Kobe, Nagasaki og Yokohama og vicekonsulatet i Shimonoseki,
af konsulatet i Manila,
af konsulatet i Algier og vicekonsulatet i Oran,
af konsulatet i Tunis og vicekonsulatet i Sfax,
af konsulatet i Brazzaville,
af konsulatet i Tamatave,
af generalkonsulatet i Kapstaden, konsulaterne i Durban og Lourenço Marques, vicekonsulaterne i East London, Port Elisabeth og Mossel Bay,

af konsulatet i San Francisco og vicekonsulatet i New Orleans, 18 septbr.

af generalkonsulatet i Montreal,

af generalkonsulatet i Rio de Janeiro og vicekonsulatet i Pernambuco,

af konsulatet i Montevideo,

af generalkonsulatet i Buenos Aires og konsulatet i Rosario de Santa Fé,

af generalkonsulatet i Valparaiso.

af vicekonsulatet i Callao,

af generalkonsulatet i Melbourne, konsulaterne i Sydney N. S. W. og Wellington, vicekonsulatet i Fremantle,

af konsulatet i Levuka.

2. Ovennævnte udsendte diplomatiske og konsulære tjenestemænd og indehaverne af ovennævnte generalkonsulater, konsulater og vicekonsulater meddeles bemyndigelse til at anstille undersøgelse angaaende indtruffen sjøulykke, forsaavidt bemyndigelsen er fornøden, fordi de sorterer under diplomatisk tjenestemand, der er overdraget generalkonsuls embedsgjerning, generalkonsul eller konsul, samt bemyndigelse til at anstille saadan undersøgelse endvidere meddeles de nuværende indehavere af vicekonsulaterne i Aalborg, Aarhus, Helsingør, Lemvig, Thisted og Torshavn, konsulatet i San Juan, Puertorico, og vicekonsulaterne i Baltimore, Boston, Galveston, Mobile og Philadelphia, Bahia, Rio Grande do Sul og Santos.

Kongelig resolution, hvorved følgende under en legation, der er overdraget generalkonsulatets embedsgjerning, eller under et generalkonsulat henhørende valgte konsuler meddeles bemyndigelse til at korrespondere med udenrigsdepartementet og handelsdepartementet i de i den almindelige norske konsulatinstruktion af 24de juli 1906 § 9, 2 omhandlede anliggender: 18 septbr.

konsulerne

i Sundsvall, Gøteborg og Helsingborg,

i Reykjavik,

i Bremen, Danzig, Dresden, Frankfurt a. M., Køln, Königsberg, Magdeburg, Mannheim, München, Stettin og Stuttgart,

i Marseille,

i Newcastle o. T., Edinburgh, Leith og Dublin,

i Messina,

i Triest,

i Smyrna og Bagdad,

i Johannesburg og Lourenço Marquez,

18 septbr. i Chikago, St. Paul, San Frarcisko og San Juan,
i Belize, Nassau, Bridgetown, Kingston, St. John, Port of Spain, Guatemala, Cartagena, St. Thomas, Fort de France, Port on Prince, Mexiko, Willemstad og Santo Domingo,
i Sydney N. S. W., Brisbane, Port Adelaide, Perth, Haberth og Willington.

18 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved det bestemmes:
At den kongelige resolution af 3die januar 1902 angaaende udførelsen af forskjellige forretninger i kjøbstaden Narvik forandres derhen, at det skal tilligge fogden i Saltens fogderi fra 1ste oktober 1906 at foretage udpantninger for de ham underlagte oppebørsler i kjøbstaden.

18 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved
1. Lavangens kapeldistrikt af Ibbestad prestegjæld, Trondenes provsti, Tromsø stift, bestaaende af gaardene rundt Lavangenfjorden fra og med g.nr. 1 Lavangen til og med g.nr. 27 Skjelnes samt det til fjordens indre del stødende dalstrøg skal fra den tid, som af amtmanden bestemmes, overgaa til eget sogn under navn af Lavangen sogn.
2. Fra samme tid skal ovennævnte distrikt paa de af herredsstyret i møde den 4de januar 1905 vedtagne vilkaar udskilles fra Ibbestad herred for at danne eget herred under navn af Lavangen herred.

18 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved approbation meddeles paa de for den gjensidige baadforsikringsforening for fiskerbaade, »Nordkyn«, vedtagne love.

18 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved meddeles approbation paa et af Surendals herredsstyre i møder den 11te april og 30te juni 1906 vedtaget udkast til plan for Surendals gjensidige brandforsikringsindretning for indbo og løsøre m. v., saaledes at indretningen kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder.

18 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved nedsættelserne i brandkontingenten af de i den almindelige brandforsikringsindretnings kjøbstadafdeling forsikrede bygninger paa efternævnte steder fra 1ste juli 1906 at regne og indtil videre i medhold af lovene af 3dje mars 1860 § 1, 26de mai 1866 § 8, litr. g. og 31te mai 1890 § 6, jfr. lov af 3dje mai 1873 § 2 fastsættes for Skien til 42 %, Sandefjord og Larvik til 35 %, Stavanger til 33 %, Fredrikshald og Hamar til 30 %, Flekkefjord til 28 %, Molde til 27 %, Egersund, Kristiansand og

Risør til 26 %, Hønefos og Kongsvinger til 25 %, Kragerø, 18 septbr.
Kristiansund, Langesund og Tønsberg til 23 %, Drøbak, Gjøvik,
Lillehammer, Porsgrund, Røros og Tromsø til 22 %, Grimstad,
Levanger, Namsos og Vadsø til 20 %, Bodø til 19 %, Brevik,
Fredriksværn, Haugesund, Holmestrand, Mandal og Sarpsborg til
18 %, Kongsberg til 16 %, Stenkjær til 15 %, Tvedestrand til
13 %, Mosjøen til 12 % og Aasgaardstrand og Lillesand til 8 %.

Skrivelse fra finans- og tolddepartementet til told- 22 septbr.
kamret i Kristiania, hvori meddeles, at departementet ikke
antager, at lov om toldoplag af 7de mai 1904 § 29 er til hinder
for, at et firma tillades at indlægge paa sit separatrum paa fri-
lageret i Kristiania norske (og udenlandske fortoldede) varer for
at sortere og nedpakke disse sammesteds oplagte transitvarer,
bestemte for eksport til udlandet, forsaavidt lagerets eiere ingen
indvending gjør derimod. Det er imidlertid en selvfølge, at ved-
kommende maa finde sig i, at de saaledes indlagte varer senere
bliver behandlede som udenlandske ufortoldede varer.

Skrivelse fra finans og tolddepartementet til amt- 24 septbr.
manden i nordre Bergenhus amt, hvori i anledning af, at en
lensmand ved to opmaalingsforretninger i henhold til
lov af 30te mars 1903 af jord, anvendt til tobaksdyrkning,
fra det beplantede areal paa grund af misvekst har
trukket et efter tobaksplanternes antal beregnet
areal og opført resten til beskatning, tilkjendegives, at en saa-
dan beregningsmaade ikke er tilstedelig, da saavel nævnte lov
som vedkommende afgiftsbeslutning efter departementets mening
forudsætter, at det hele beplantede areal lægges til grund ved
afgiftsberegningen.

Cirkulære fra handelsdepartementet til skibsmatrikelførerne: 25 septbr.
Da der tildels har vist sig at raade usikkerhed ved efter-
følgelsen af skibsregisterlovens og registreringsreglementets be-
stemmelser om indberetninger til departementet angaaende ud-
færdigelse af nationalitetsbeviser samt forandringer i disses indhold
og foranstaltninger, som dermed staar i forbindelse, skal man
henlede toldkassererens opmerksomhed paa følgende bestemmelser:

For registreringspligtige fartøiers vedkommende
foreskriver registreringsreglementets § 12, at der, saasnart et
skib er endelig registreret og toldkassereren samme dag har ud-
færdiget endeligt nationalitetsbevis samt anmerket dettes datum
i skibsmatrikelen, skal tilstilles departementet meddelelse herom,
hvilken meddelelse bør afgives paa den herfor anordnede for-
mularblanket nr. 29.

25 septbr. Naar et endelig registreret fartøi har forandret navn, bliver i henhold til registerlovens § 14, kfr. registreringsreglementets § 15, altid nyt nationalitetsbevis at udfærdige til ombytning af det ældre. Om udfærdigelsen bliver ligeledes anmerkning at gjøre i skibsmatrikelen og meddelelse at tilstille departementet.

Paa samme maade bliver at forholde, saafremt nyt nationalitetsbevis udfærdiges paa grund af, at et endeligt nationalitetsbevis er tabt eller ødelagt (kfr. registreringsreglementets § 22 in fine).

Saafremt der efter modtagen indberetning fra registerføreren foretages saadanne forandringer i matrikelen, at nationalitetsbevisets indhold bliver urigtigt, og beviset derfor i henhold til registerlovens § 19, kfr. reglementets § 22, enten maa ombyttes eller forsynes med en paategning eller — om beviset ikke haves tilstede — attest til vedheftning maa udfærdiges, skal anmerkning herom i henhold til registreringsreglementets § 24 foretages i matrikelen samt meddelelse tilstilles sjøfartskontoret. I denne meddelelse maa angives foranledningen til de trufne forføininger, i tilfælde ledsaget af oplysning om de foranstaltninger, der er trufne til sikrelse af, at den udfærdigede attest vil blive vedheftet beviset. Til afbenyttelse ved de ovenanførte meddelelser efter registreringsreglementets § 24 er af departementet udarbeidet en yderligere formular vedrørende skibsregistreringen — formular nr. 33 — af hvilke man hoslagt tillader sig at oversende et tilstrækkeligt antal eksemplarer.

Naar der ved et toldkontor bliver udfærdiget midlertidigt nationalitetsbevis i medhold af registreringsreglementets § 59, skal i henhold til sammes § 62 gjenpart af beviset indsendes til departementet samt anmerkning gjøres i skibsmatrikelen, saafremt fartøiet er indført i denne. I indberetningen er det ønskeligt, at grunden til bevisets udstedelse bliver anført.

Over ikke registreringspligtige fartøier, for hvilke der er udstedt endeligt eller midlertidigt nationalitetsbevis, skal toldkassereren efter registreringsreglementets § 71 føre en fortløbende fortegnelse, hvori bl. a. skal anføres nationalitetsbevisets udstedelsesdatum samt enhver fornyelse eller forandring i nationalitetsbevisets indhold. Ved udgangen af hver januar maaned skal ifølge samme bestemmelse til departementet indsendes en udskrift af de tilføielser og forandringer, som i det forløbne kalenderaar maatte være foretaget i fortegnelsen.

Nogen indberetning om hver enkelt udstedelse eller fornyelse af endelige og midlertidige nationalitetsbeviser for ikke-registreringspligtige fartøier, saavelsom foretagne forandringer i bevisernes indhold, er som det af ovenanførte bestemmelse vil fremgaa ikke paabudt.

Formular nr. 33. 25 septbr.
(Skibsregisterreglementets § 24).

Til
Departementet for handel, sjøfart og industri.

Herved meddeles, at undertegnede under..... har

udfærdiget et nyt endeligt nationalitetsbevis [1])

forsynet med paategning det endelige nationalitetsbevis [1])

udfærdiget attest til vedheftning af nationalitetsbeviset [1])

for det ved.....toldsted hjemmehørende dampskib / seilskib [1]), ...(kjendingssignal.....).

Denne forføining er begrundet i, at.....

.....

.....toldkammer den.....

Cirkulære fra handelsdepartementet til skibsregisterførerne, hvorved oversendes endel eksemplarer af en af departementet udarbeidet yderligere formular vedrørende skibsregistreringen — formular nr. 32 —, hvilken bliver at benytte ved hjemstedsforandringer efter skibsregisterlovens § 13 til meddelelser om fartøiets indførelse i det nye hjemsteds skibsregister (kfr. registreringsreglementets § 42).

Angaaende fremgangsmaaden ved et skibs overførelse til det nye hjemsteds register og om registrering af en samtidig hermed stedfunden eiendomsoverdragelse henvises til departementets cirkulære af 19de mars d. a.

Formular nr. 32.
(Skibsregisterlovens § 13).

Til
Departementet for handel, sjøfart og industri.

Herved attesteres, at det under.....19 endelig / foreløbig [1]) registrerede, tidligere i.....nu i.....hjemmehørende dampskib / seilskib [1]), ...med kjendingsbogstaver....., nu til-

[1]) Det, som ikke passer, overstryges.

25 septbr. hørende[1])

dags dato er indført i det herværende skibsregister.

.....kontor den.....19

(Navn).

3 aug. / 17/26 septbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved under henvisning til cirkulære $\frac{35}{1906}$ III meddeles, at billedkort med skriftlige meddelelser paa forsiden godkjendes som brevkort ogsaa af Britisk Indien, Haiti, Kongostaten, Persien, Ægypten, det australske forbund (Commonwealth of Australia) og Panama. Postvæsenet i De forenede stater i Nordamerika modtager og behandler ogsaa saadanne kort fra udlandet som brevkort, medens det forøvrigt ikke deltager i udvekslingen af dem.

26 septbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved meddeles, at det tyske postkontor Tongku i Kina er nedlagt. Som følge deraf bedes dette ord udstrøget i pakkeposttakstens side 25, Kina, 5. tyske postanstalter, men tilføiet sammesteds under Kina, 4. japanske postanstalter, samt udstrøget i brevposttakstens side 30 Kina, 2. tyske postanstalter, side 58, Kina under tyske postanstalter og tilføiet sammesteds side 31, Kina 6. japanske postanstalter.

26 septbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved der meddeles følgende tillæg til den norske postanstaltfortegnelse:

1. Aanneland paa dampskibsanløbsstedet Unneland i Gulens herred, nordre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
2. Frøskeland paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Hadsels herred, Nordlands amt, Svolværs postdistrikt.
3. Haagaar paa jernbanestoppestedet af samme navn i vestre Totens herred, Kristians amt, Gjøviks postdistrikt.
4. Hundeidvik paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Søkkelvens herred, Romsdals amt, Aalesunds postdistrikt.
5. Igerøen paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Vega herred, Nordlands amt, Namsos postdistrikt.
6. Ingdalen i Fosen paa dampskibsanløbsstedet Ingdalen i Stadsbygdens herred, søndre Trondhjems amt, Trondhjems postdistrikt.

---

[1]) Saafremt der samtidig med skibets indførelse i det nye hjemsteds skibsregister registreres forandringer i eierforholdet, maa herom indsendes særskilt paa formular nr. 2 affattet attest.

7. Laavong paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Nesne herred, Nordlands amt, Bodø postdistrikt. 26 septbr.
8. Salberg paa jernbanestoppestedet af samme navn i Inderøens herred, nordre Trondhjems amt, Trondhjems postdistrikt.
9. Skatestrømmen paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Davikens herred, nordre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
10. Sørfinset paa dampskibsanløbsstedet Finset i Gildeskaals herred, Nordlands amt, Bodø postdistrikt.
11. Verrabotn paa dampskibsanløbsstedet Fines i Verrans herred, nordre Trondhjems amt, Trondhjems postdistrikt.
12. Vorterøskagen paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Skjervø herred, Tromsø amt og postdistrikt.

Fra Valdresjernbanens aabning til Fagernes vil der blive underholdt et postaabneri Leira station paa jernbanestationen Leira i nordre Aurdals herred, Kristians amt, Kristiania postdistrikt.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet til bestyrelsen af Pors- 26 septbr.
grunds sjømandsskole angaaende forstaaelsen af lov om navigationseksamener m. v. af 7de april 1906 § 34, hvorefter ingen efter 1ste januar 1908 kan blive bestyrer af eksamensberettiget sjømandsskole, uden at han har bestaaet den høiere skibsførereksamen eller den for marineofficerer foreskrevne eksamen.

I anledning heraf og overensstemmende med en om sagen indhentet erklæring fra departementets konsulent i sager vedrørende navigationsvæsenet meddeles, at kravet om eksamen for skolebestyrere ikke vil blive gjort gjældende for de bestyrere, som allerede er ansat, naar departementet finder, at vedkommende skole er forsynet med de fornødne lærerkræfter for tilstaaelse af eksamensret efter lovens § 32. Det maa imidlertid ansees ønskeligt, at en skolebestyrer har en eksamen, som er høiere end den, hvortil skolen søger eksamensret.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet til bestyreren af Kri- 26 septbr.
stiansands skipperskole om, hvorvidt en elev, som har bestaaet skippereksamen i 3 fag (norsk, engelsk og navigation) efter lov af 20de juni 1891 har adgang til at underkaste sig skibsførereksamen i de resterende fag efter lov af 7de april 1906 § 23.

I anledning heraf og overensstemmende med en om sagen indhentet erklæring fra departementets konsulent i sager vedrørende navigationsvæsenet meddeles, at det fremsatte spørgs-

26 septbr. maal antages at maatte besvares bekræftende. Ifølge sidstnævnte lovs § 13 giver bestaaet skippereksamen efter den ældre lovgivning samme ret som skibsførereksamen efter den nye lov, og det vil derfor være tilstrækkeligt, at vedkommende elev underkaster sig eksamen efter denne lovs § 23 i de fag, hvori han ikke tidligere har taget eksamen, altsaa sjømandskab og maskinlære, handelslære og sjøret samt sundheds- og sygepleie, forsaavidt han ikke har vidnesbyrd om at have gjennemgaaet et fuldstændigt kursus i dette fag, jfr. skrivelse fra departementet til Kristiansands magistrat af 5te juni 1901. Det bemerkes dog, at ifølge lovens § 27 tilstedes ingen adgang til skibsførereksamen, medmindre han efter det fyldte 15de aar har gjort sjømandstjeneste i mindst 42 maaneder og har bestaaet styrmandseksamen.

26 septbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet til bestyrelsen for Stavanger sjømandsskole om, hvorvidt sjømand, som har bestaaet styrmandseksamen, men ikke har 42 maaneders fartstid, kan tage skibsførereksamen efter den nye lov om navigationseksamener af 7de april 1906.

I anledning heraf og overensstemmende med en om sagen indhentet erklæring fra departementets konsulent i sager vedrørende navigationsvæsenet meddeles, at der ikke er adgang til at fravige bestemmelsen i den nævnte lovs § 27, hvorefter ingen tilstedes adgang til skibsførereksamen, før han har gjort sjømandstjeneste i mindst 42 maaneder.

27 septbr. **Skrivelse** fra justisdepartementet til departementerne:

I landsfængslerne har der fra gammel tid af været udført arbeide for forskjellige offentlige administrationer. Disse har derved opnaaet at faa billigt arbeide, medens fængselsvæsenet har opnaaet at sysselsætte fangerne.

Fængslernes arbeide for andre styrelsesgrene tiltager aar for aar. Men det har endnu ikke naaet den udvikling, som man anser ønskelig, og som det har naaet i fremmede lande.

I Sverige er det f. eks. bestemt, at de for arméen, flaaden og kystartilleriet, statens jernbaner, postvæsenet og telegrafvæsenet nødvendige gjenstande, som er af den beskaffenhed, at de hensigtsmæssigen kan forfærdiges af fanger, i størst mulig udstrækning skal tilvirkes i fængslerne. I England arbeides der i alle fængsler, hvor det kan ske, udelukkende for de store offentlige styrelsesgrene, hvilke alle benytter fængselsarbeide. Navnlig udføres meget arbeide for postvæsenet samt armé- og marineforvaltningen. I Preussen er det et princip, at der i fængslerne mest mulig skal arbeides brugsgjenstande for rigs- og statsmyndigheder. Denne virksomhed vinder aar for aar

større omfang. Navnlig forfærdiges for arméen beklædnings- og 27 septbr.
udrustningsgjenstande samt udstyr for kaserner og sygehuse og for jernbanerne, udstyr for kontorer m. v., ligesom der arbeides konvoluter for forskjellige statsmyndigheder. I Hamburg arbeider fængslerne bl. a. for toldvæsenet, militæret, arkivvæsenet, retterne, politiet, fattigvæsenet, skolevæsenet, opdragelsesanstalter, sygehuse og sindssygeasyler. I Belgien skal fangerne fortrinsvis beskjæftiges med arbeide for statens regning. Fangerne arbeider bl. a. uniformsgjenstande og sko for arméen.

Naar man som hos os i stor udstrækning er henvist til at arbeide for omsætning til private, kan det ikke undgaaes, at man maa sidde med store lagere af fabrikater. Og navnlig i daarlige tider kan disse lagere gaa op til betydelige værdier. Dette er saaledes skeet i de første aar af dette aarhundrede. Stortingets justitskomite har i 1904 omhandlet dette uheldige forhold og bl. a. sterkt givet sin tilslutning til, at fangernes arbeide mere og mere udnyttes for staten selv. »Efter komiteens opfatning maatte med baade direkte og indirekte fordel ikke blot reparationsarbeider, men ogsaa for en stor del nyt materiel, beklædningsgjenstande, specielt skotøi til saavel arméen som marinen, og ligesaa forskjelligt materiel og redskaber for forskjellige andre administrationsgrene, f. eks. vei- og jernbanevæsenet, kunne forarbeides ved strafanstalterne«.

Da staten nu har overtaget den direkte forvaltning af de lokale fængsler, og fangerne ogsaa i disse regelmæssig skal beskjæftiges med arbeide, og da staten derhos i en nær fremtid kommer til at overtage driften af tvangsarbeidshusene, vil det endnu mere end før være af vigtighed for fængselsvæsenet at have adgang til at sysselsætte fangerne paa en hensigtsmæssig maade og navnlig da ogsaa med arbeide for det offentlige. Man tillader sig derfor at anmode om det ærede departements bistand i saa henseende.

Til oplysning skal man meddele, at der i landsfængslerne for mænd vil kunne faaes udført omtrent alslags almindeligt haandverksarbeide samt forskjelligt andet arbeide, som ikke forudsætter særlig fagkyndighed, og i landsfængslet for kvinder vask, søm, strikning m. v. Man tillader sig at anmode om, at det ærede departement vil have sin opmerksomhed henvendt herpaa ved anskaffelser, som departementet selv foretager, og at det vil henlede de under departementet hørende myndigheders opmerksomhed paa sagen. Forespørgsler bedes i tilfælde rettet til direktørerne for de omhandlede fængsler (Bodsfængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel, Landsfængslet i Kristiania for kvinder). Arbeide vil kunne udføres til meget

27 septbr. rimelig pris, og det vil nøie blive paaseet, at det udføres med al nødig omhu. De administrationer, som nu jevnlig faar arbeide udført i fængslerne, har gjennemgaaende været meget vel tilfreds baade med priser og udførelse.

Man skal henstille, at det ærede departement, naar en underordnet myndighed ved forhandling med et landsfængsel har opnaaet priser, som findes rimelige, tillader vedkommende leverance eller arbeide udført uden anbud. Anvendelsen af saadant er nemlig i saadanne tilfælde lidet hensigtsmæssigt.

For kreds- og hjælpefængslerne vil det være ønskeligt at have adgang til at arbeide gjenstande, som kan udføres af enhver fange uden synderlig oplærelse, og hvoraf der altid behøves en større mængde. Forsaavidt der af de under det ærede departement sorterende myndigheder skulde bruges saadanne gjenstande, vilde man være meget forbunden for meddelelse derom.

septbr. **Skrivelse** fra justisdepartementet til amtmanden i Finmarkens amt, hvorved der i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes:

At der fra Maasø jordmoderdistrikt i Finmarkens amt udskilles et nyt distrikt (Fjordene) omfattende gaardene Selkop, Lillefjord, Slaatten, Sauhavn, Hattevig, Renø, Snefjord, Bagfjord, Segelvig, Myrfjord og Latø.

Delingen træder ikraft fra den tid, særskilt jordmoder ansættes i det nye distrikt. — — —

27 septbr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til amtmanden i Hedemarkens amt angaaende hvorvidt en fra sygehus i bedring udskreven tuberkuløs syg, der nu atter var bleven værre, kunde indlægges i sygehus paany i henhold til den om den første indlæggelse fattede beslutning af sundhedskommissionen.

Direktøren udtaler, at han med amtmanden anser det rettest, at ny beslutning fattes om den paatænkte fornyede indlæggelse.

27 septbr. **Skrivelse** fra finans- og tolddepartementet til sorenskriveren i Lofotens sorenskriveri, hvorved paa foranledning meddeles, at det i lov af 11te april 1885 § 17 omhandlede efterstemplingsgebyr af 10 % af den uberigtigede stempelafgift antages at kunne erlægges med et eller flere stempelmerker af værdi svarende til gebyret eller, saafremt dette ikke falder nøiagtig sammen med nogen tarifsats, da den nærmest liggende sats. I det her omhandlede eksempel, hvor gebyret udgjør kr. 1,60, antages berigtigelse, forsaavidt det stemplede dokument

ikke er veksel, at maatte ske ved et eller flere stempelmerker til samlet værdi kr. 2,00, der er den nærmest liggende tarifsats. Ved efterstempling af veksler ansættes gebyret overensstemmende med den for veksler særskilt gjældende stempeltarif. 27 septbr.

Kongelig resolution*), hvorved de for ladestedet Sandnes's samlag for skjænkning af øl, vin, frugtvin og mjød i generalforsamling den 26de april 1906 vedtagne og af stedets bystyre i møder den 27de juni og 10de august næstefter godkjendte vedtægter i medhold af § 23 i lov af 17de mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke for længere tid end 3 aar fra 1ste januar 1907. 28 septbr.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov angaaende fiskerier i Nordlands og Tromsø amter af 3die august 1897 § 15 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at benytte garn til fangst af sei paa seigrunden »Laggen« i Dyrøsund, Dyrø herred, Tromsø amt, i tiden fra og med 1ste juni til udgangen af januar maaned. 28 septbr.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov angaaende indskrænkning i brugen af redskaber til saltvandsfiskeri af 28de april 1888 § 1 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt inden den til Leka herred, nordre Trondhjems amt, hørende kyststrækning at anvende dynamit eller andre sprængstoffe til fangst af fisk. 28 septbr.

Kongelig resolution**), hvorved der i medhold af lov angaaende indskrænkning i brugen af redskaber til saltvandsfiskeri af 28de april 1888 § 1 bestemmes, at det indtil videre skal være forbudt at anvende dynamit eller andet sprængstof til fangst af fisk i sjøen inden Nordfrøyas herred, søndre Trondhjems amt. 28 septbr.

Kongelig resolution***), hvorved den af Øvre Ekers herredsstyre, Buskerud amt, den 11te september d. aar besluttede lukningsvedtægt for udsalgssteder inden Vestfossen strandsted stadfæstes i henhold til lov om lukningstid for udsalgssteder af 31te mai 1900 som gjældende indtil videre. 28 septbr.

---

*) Bekjendtgj. 2den oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 39, hvor vedtægterne er indtagne.
**) Bekjendtgj. 2den oktbr. i Lovtid. 1ste afd nr. 39.
***) Bekjendtgj. 2den oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 39, hvor vedtægten er indtaget.

28 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved

1. der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Biri herred, Kristians amt, i møde den 16de juli 1906 besluttede nye vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.
2. De ved kongelig resolution af 17de juni 1899 approberede vedtægter mod skogenes ødelæggelse i Biri herred ophæves fra den tid, de nu approberede vedtægter træder i kraft.

28 septbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Lille Elvedalens herred, Hedemarkens amt, i møder den 23de januar 1905 samt 29de januar og 27de juni 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

28 septbr. **Kongelig resolution****), hvorved approbation i henhold til § 11, jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles paa den af herredstyret for Skoger herred i Jarlsberg og Larviks amt under 16de juni 1906 fattede beslutning om forandring i og tillæg til §§ 3, 4 og 5 i de for herredet ved kongelig resolution af 14de juli 1897 approberede almindelige sundhedsforskrifter.

28 septbr. **Kongelig resolution*****), hvorved det bestemmes, at valgte generalkonsuler og konsuler skal aflægge ed efter følgende formular:

»Jeg (navn) lover og sværger i min egenskab af norsk konsulatembedsmand at vise Norges konstitution og konge lydighed og troskab, saasandt hjælpe mig Gud den almægtige og alvidende«;

eller, forsaavidt vedkommende ved lov er fritaget for edsaflæggelse, efter følgende formular:

»Jeg (navn) tilsiger i min egenskab af norsk konsulatembedsmand høitidelig Norges konstitution og konge lydighed og troskab«.

28 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i Zurück oprettes et ulønnet norsk generalkonsulat med distrikt omfattende Schweiz.

---

*) Bekjendtgj. 2den oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 39, hvor vedtægterne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 2den oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 39, hvor beslutningen er indtaget.

***) Bekjendtgj. 2den oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 39.

Kongelig resolution, hvorved der oprettes et ulønnet konsulat i Papeete med distrikt omfattende Tahiti, de nykaledoniske øer og øvrige franske besiddelser og protektorater i det stille hav. 28 septbr.

Kongelig resolution, hvorved der i Cayenne oprettes et ulønnet konsulat for fransk Guyana. 28 septbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at gudstjenesterne i Leka prestegjæld under ytre Namdalen provsti i Trondhjem stift herefter bliver at fordele saaledes, at der forrettes i Gravik annekskirke hver anden søndag i maanederne mai til og med september, hver tredie søndag i den øvrige del af aaret og paa andendag af de tre store høitider og i hovedkirken de øvrige søn- og helligdage i aaret. 28 septbr.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at maanedsting for Fosen sorenskriveri fra og med 1907 bliver at afholde i december eller januar efter amtmandens nærmere bestemmelse med hensyn til tid og sted for tingenes afholdelse. 28 septbr.

Kongelig resolution, hvorved arbeidsdepartementet bemyndiges til at meddele approbation paa driftsreglement for Valdresbanen (Eina—Fagernes) i det væsentlige overensstemmende med reglementet for banestrækningen Eina—Dokka, saaledes at reglementet bliver gjældende indtil videre. 28 septbr.

Kongelig resolution, hvorved 28 septbr.

1. det af Valdresbanens direktion afgivne forslag til takster for il- og fragtgods for strækningen Aurdal—Fagernes approberes som gjældende indtil videre.
2. Departementet for de offentlige arbeider bemyndiges til at fastsætte takster og regler for samtrafik mellem Valdresbanen og statsbanerne.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes: 28 septbr.

A. At der befales inddraget 2 toldbetjentposter, 1 udhavnsbetjentpost samt 1 toldopsynsmandspost af 2den klasse i Kristiansands tolddistrikt.

B. At der under forbehold af, at de fornødne gager bevilges af stortinget fra 1ste april 1907, oprettes:
   1. 20 toldopsynsmandsposter af 1ste klasse i Kristiania tolddistrikt (toldstedet).
   2. 1 toldassistentpost i Larviks tolddistrikt.
   3. 1 toldopsynsmandspost af 1ste klasse i Kristiansands tolddistrikt.

C. — — — —

28 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. At der overensstemmende med § 12 i det ved resolution af 3dje august 1905 approberede reglement for den norske arbeiderbrug- og boligbank anordnes en tællekommission, bestaaende af 2 medlemmer til at gjennemgaa, eftertælle og tilintetgjøre indfriede rentekupons og obligationer vedkommende arbeiderbrug- og boligbankens laan.
2. — — — —
3. At finans- og tolddepartementet bemyndiges til saavel ved nærværende anledning som for eftertiden at beskikke medlemmerne af tællekommissionen.

28 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved bestemmes:

1. At der under forudsætning af, at de fornødne lønninger af stortinget bevilges, bestemmes, at Aarstad lensmandsdistrikt i søndre Bergenhus amt deles i to lensmandsdistrikter, nemlig Aarstad lensmandsdistrikt og Askøen lensmandsdistrikt, svarende til herrederne af samme navn.
2. — — — —
3. At det overlades vedkommende amtmand at bestemme, fra hvilken tid delingen bliver at iverksætte.

28 septbr. **Kongelig resolution**, hvorved der fastsættes følgende instruks for udførelsen af de generaladvokatembedet hidtil tillagte forretninger:

I. Ved indtrædende ledighed i generaladvokatembedet bliver dette indtil videre ikke at besætte fast, men at bestyre af en dertil konstitueret. Samtidig overgaar endel af generaladvokatens nuværende forretninger til krigsadvokaten i Kristiania. Med hensyn til forretningernes fordeling fastsættes følgende regler.

II. Den konstituerede generaladvokat har selv at udføre følgende forretninger:

1. At medvirke ved beslutninger om tiltale i de tilfælde, da saadanne beslutninger efter den militære straffeproceslovs § 69 skal fattes af generaljurisdiktionscheferne.

   Generaladvokaten udfører de i nævnte lovs § 55, andet led, omhandlede sager i den udstrækning, hvortil han finder anledning, og overdrager forøvrig udførelsen til krigsadvokaten i Kristiania. I dennes forfald, eller naar det til besparelse af omkostningerne eller af andre grunde findes hensigtsmæssigt, kan en anden krigsadvokat paalægges at udføre de omhandlede sager.
2. At medvirke ved beslutninger om at erklære anke eller at begjære fornyet behandling fra paatalemyndighedens side (militær straffelovs §§ 194 og 211).

3. At yde generaljurisdiktionscheferne raad og bistand ved klager over jurisdiktionschefernes afgjørelser og ved de i militær straffeproceslovs § 70 omhandlede afgjørelser, ved besværinger i disciplinærsager og ved kontrollen med disciplinærmyndighedens udøvelse, særlig ved gjennemgaaelse og revision af opgaverne over ilagte disciplinærstraffe (militær straffelovs § 124 og disciplinærreglementets § 15). 28 septbr.
4. At afgive erklæringer i benaadningssager.
5. At føre tilsyn med krigsadvokaterne (militær straffelovs § 55, sidste led), at medvirke ved de i nævnte lovs § 57 omhandlede afgjørelser samt at føre overtilsynet med de militære fængsler (§ 4, 2det led, i det af forsvarsdepartementet i henhold til kongelig resolution af 24de december 1904 fastsatte fængselsreglement).
6. At afgive betænkninger og udtalelser angaaende det militære retsvæsens organisation og virksomhed, derunder indbefattet afgivelse af de foreskrevne statistiske opgaver.
7. Forøvrigt har generaladvokaten paa forlangende af forsvarsdepartementet, generaljurisdiktionscheferne eller cheferne for generalstaben og admiralstaben — i den udstrækning, hvori disse myndigheder finder det paakrævet at henvende sig til ham derom — at afgive skriftlige betænkninger og udtalelser eller mundtlige raad angaaende militære straffesager og disciplinærsager, angaaende udfærdigelse af militære forskrifter og reglementer samt angaaende andre spørgsmaal af militærretslig art.

III. Krigsadvokaten i Kristiania har at overtage følgende forretninger:
1. At udføre sagerne for den militære høiesteret og for krigsret; de sager, som reises mod officerer af høiere grad end kaptein, alt forsaavidt disse sager ikke udføres af generaladvokaten eller efter hans paalæg af en anden krigsadvokat (jfr. ovenfor A 1).
2. Paa forlangende af forsvarsdepartementet, generaljurisdiktionscheferne eller cheferne for generalstaben og admiralstaben at afgive skriftlige betænkninger og udtalelser eller mundtlige raad angaaende militære straffesager og disciplinærsager, angaaende udfærdigelse af militære forskrifter og reglementer samt angaaende andre spørgsmaal af militærretslig art.

IV. Generaladvokaten kan for indtil 3 maaneder meddeles per-

28 septbr. mission af forsvarsdepartementet, der bestemmer det fornødne om embedets bestyrelse i permissionstiden. Længere permission søges hos kongen. Krigsadvokater kan for indtil 3 maaneder meddeles permission af sin jurisdiktionschef, krigsadvokaten i Kristiania af jurisdiktionschefen for 2det akershusske distrikt.

For nævnte tidsrum kan generaladvokaten konstituere en stedfortræder for krigsadvokaten til udførelse af hans forretninger paa hans ansvar og uden forøget udgift for det offentlige. Længere permission søger krigsadvokaten hos forsvarsdepartementet, som i tilfælde ogsaa bestemmer det fornødne om forretningernes bestyrelse i permissionstiden.

28 septbr. **Kongelig resolution,** hvorved det under en af kongen besluttet reise til Danmark overdrages statsraadet at forestaa rigets bestyrelse som kongemagtens midlertidige udøver paa den maade, som for saadant tilfælde er bestemt i den norske grundlovs § 41.

28 septbr. **Rundskrivelse** fra justisdepartementet til samtlige amtmænd.

I skrivelse af 11te juni d. a. har forsvarsdepartementet meddelt, at kommanderende general under 13de juni f. a. har bestemt, at alle lensmænd og politiembedsmænd, der er faste medlemmer af distriktskommissionerne, ikke indkaldes ved hærens opsætning paa feltfod, uanseet hvilket opbud de tilhører, eller hvilken grad eller stilling de maatte indehave i den militære organisation.

Hvilket herved meddeles til underretning og videre fornøden kundgjørelse for vedkommende.

28 septbr. **Skrivelse** fra justisdepartementet til amtmanden i Stavanger amt, hvorved der i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes:

At Høgsfjord jordmoderdistrikt i Stavanger amt deles i følgende to distrikter:

1. Høle distrikt omfattende Høle herred.
2. Fossan distrikt omfattende Fossan herred.

Delingen træder i kraft fra den tid, særskilte jordmødre ansættes i de nye distrikter.

Det af amtmanden berørte spørgsmaal om at slaa Høle og Riskekværven jordmoderdistrikter sammen antages at burde udstaa, indtil jordmoderen paa sidstnævnte sted om 2 aar falder for aldersgrænsen. For det mulige tilfældes skyld, at saadan sammenslutning skulde blive bestemt, bør fornødent forbehold tages ved ansættelsen af jordmoder for Høle.

Noter*), udvekslende mellem den norske legation i Stockholm og den svenske udenrigsminister under 13de og 14de september 1906 angaaende gjensidig toldfrihed for konsulatrekvisita. 13 septbr. 14 septbr.

Afskrift.

Légation de Norvège.

Stockholm, 13de september 1906.

Herr Minister.

Efter ordre fra min regjering har jeg herved den ære at forespørge Deres Excellence, om den Svenske Regjering, under forudsætning af gjensidighed, hvilken for Norges vedkommende ved nærværende note tilsiges, skulde være villig til fremtidig at tilstaa toldfri indførsel til Sverige af diverse konsulatrekvisita, bestaaende af flag, vaabenskjolde, signeter, stempler, papir, protokoller og skrivesager i fornøden udstrækning til brug ved Norske generalkonsulater, konsulater og vicekonsulater, der er oprettet eller maatte blive oprettet i Sverige. Det er forudsætningen, at de nævnte effekter i hvert enkelt tilfælde ved henvendelse til Det Svenske Udenrigsdepartement skriftlig reklameres gjennem Norges diplomatiske repræsentant i Stockholm.

Modtag, Deres Excellence, forsikringen om min udmerkede høiagtelse.

(undert.) **Herman Reimers.**

Hans Excellence Herr Trolle,
Minister for de udenrigske anliggender
etc. etc. etc.,
Stockholm.

Nærværende afskrifts overensstemmelse med originalen bekræftes herved.

Stockholm, 23 september 1906.

(undert.) **Herman Reimers.**

*) Bekjendtgj. 7de decbr. i overensk. nr. 7.

13 septbr.
14 septbr.

Afskrift.

Kungl. Utrikes
Departementet.

Stockholm d. 14de sept. 1906.

Herr Chargé d'Affaires.

Genom Eder note af den 13 innevarande månad har Ni, jämlikt från norska regeringen mottagna instruktioner, framställt förfrågan, huruvida svenska regeringen vore beredd att, under förutsättning af ömsesidighet, för framtiden medgifva tullfri införsel till Sverige af olika slags konsulatrekvisita, nämligen flaggor, vapensköldar, sigill, stämplar, papper, protokoller och skrifmateriel afsedda att begagnas vid de norska generalkonsulat, konsulat och vicekonsulat, som redan upprättats eller kunna komma att upprättas i Sverige.

Til svar härå har jag äran meddela att, under förutsättning af ömsesidighet, tullfrihet kommer att vid införsel till Sverige för framtiden medgifvas konsulatrekvisita af ofvan uppräknade slag, som äro afsedda att begagnas vid ett här i landet upprättadt norskt generalkonsulat, konsulat eller vicekonsulat, under villkor att nämnda föremål i hvarje särskildt fall skriftligen reklameras i kungl. utrikesdepartement genom norska beskickningen i Stockholm.

Mottag, Herr Chargé d'Affaires, försäkran om min fullkomliga högaktning.

(undert.) **Eric Trolle.**

(Oversættelse).

Herr Chargé d'affaires.

Ved Deres note af den 13de indeværende maaned har De, overensstemmende med fra den norske regjering modtagne instruktioner, fremsat forespørgsel, om den svenske regjering skulde være villig til, under forudsætning af gjensidighed, for fremtiden at tilstaa toldfri indførsel til Sverige af diverse konsulatrekvisita, nemlig flag, vaabenskjolde, signeter, stempler, papir, protokoller og skrivesager, bestemt til brug ved de norske generalkonsulater, konsulater og vicekonsulater, som allerede er oprettet eller maatte blive oprettet i Sverige.

Til svar herpaa har jeg den ære at meddele, at, under forudsætning af gjensidighed, toldfrihed ved indførsel til Sverige for fremtiden vil blive tilstaaet konsulatrekvisita af oven opregnede art, som er bestemt til brug ved et her i landet oprettet norsk generalkonsulat, konsulat eller vicekonsulat, paa betingelse af, at nævnte effekter i hvert enkelt tilfælde skriftlig reklameres i det kgl. udenrigsdepartement gjennem den norske legation i Stockholm.

Modtag, Herr Chargé d'affaires, forsikringen om min fuldkomne høiagtelse.

(undert.) **Eric Trolle.**

Hr. Reimers, Kungl. norsk Chargé d'Affaires a. i. etc. etc.	Hr. Reimers, Kgl. norsk Chargé d'Affaires a. i. etc. etc.	13 septbr. 14 septbr.
Nærværende afskrifts overensstemmelse med den fra Excellencen Trolle modtagne original bekræftes herved.	Oversættelsens rigtighed bekræftes.	
Stockholm, 15de sept. 1906.	Kristiania, 17de november 1906.	
(undert.) **Herman Reimers.**	**A. Kielland,** ekspeditionschef i udenrigsdepartementet.	

Forandring i reglementet for Norges bank, besluttet 24 septbr.
24de september 1906*).

Efter de af repræsentantskabet den 24de september 1906 fattede beslutninger om forandring i reglementet udgaar den under teksten i kapitel II tilføiede note, og følgende §§ faar saadant indhold:

§ 10. Alt til seddelfabrikationen bestemt papir og blanketter, som ikke er under arbeide, ligesaa samtlige gravurer, clichéer, stempler etc., som ikke er i brug ved seddelfabrikationen, skal opbevares i ildfast rum, forsynet med to forskjellige laase, hvortil 1 direktør og trykkerichefen har hver sin forskjellige nøgle. Aabning af disse rum maa ikke foregaa uden begges samtidige tilstedeværelse.

§ 22. 1ste passus:

Direktionen er bemyndiget til udenfor den trediedel af guldbeholdningen, som banken kan have henstaaende i udlandet, med hjemmel af banklovens § 10 og i henhold til overenskomst med Sveriges Riksbank og Nationalbanken i Kjøbenhavn, at have henstaaende hos disse banker indtil 3 millioner kroner samt til at anvise paa dem ogsaa udover bankens tilgodehavende.

§ 60. Ved hovedsædet og de afdelinger, hvor udveksling af guld til enhver tid finder sted (se § 18), afgives i henhold til overenskomst med Nationalbanken i Kjøbenhavn og Sveriges Riksbanks checks paa nævnte banker, dog ikke for mindre beløb end kr. 5000,00. For Nationalbankens vedkommende beregnes intet gebyr ved udstedelsen af disse checks, for Sveriges Riksbanks vedkommende er beregningen af gebyr afhængig af direktionens nærmere bestemmelse.

§ 84 tilføies:

*) Bekjendtgj. 26de oktbr. i Lovtidendens 1ste afd. no. 41.

24 septbr. d) Ved udleie af bokser i bankens panserhvælv beregnes i afgift, som bliver at betale forskudsvis:

for 1 boks

Høide	Bredde	Længde	pr. aar	pr. maaned
8 cm.	30 cm.	45 cm.	kr. 10,00	kr. 2,00
14 «	30 »	45 »	» 15,00	» 2,00
24 »	30 »	45 »	» 20,00	» 3,00
49 »	30 »	45 »	» 30,00	» 3,00
49 »	60,5 »	45 »	» 50,00	» 5,00

De nærmere regler for denne virksomhed bestemmes af direktionen.

§ 85. »1/8 pro cent« forandres til »1 pro mille«.

§ 94. 1ste passus lyder:

Af direktørerne overtager en enkelt det specielle tilsyn med seddelfabrikationen og med den dertil knyttede kontrol.

§ 115 gives ssadant tillæg (at indskyde mellem 4de og 5te passus):

Hvor udleie af bokser til opbevaring af værdipapirer finder sted, har en direktør (bestyrer) og depotchefen nøgle til hver sin af panserdørens laase, medens de to til hver boks hørende forskjellige nøgler opbevares, den ene af depotforvaltningens vedkommende, den anden af boksens leier.

1 oktbr. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter ifølge meddelelse fra udenrigsdepartementet Island fra 1ste oktober d. a. at regne har tiltraadt den i St. Petersburg under 20de juli 1875 afsluttede internationale telegrafkonvention.

2 oktbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til overlodsen i det søndenfjeldske distrikt i anledning af den en lods af Langesund station tilkommende betaling for lodsning af et dampskib ind til Langesund havn.

Den omhandlede lodsning begyndte indenfor udenskjærsgrænsen, og den lodsede strækning kan kun regnes for 1/4 mil, medens strækningen fra udenskjærsgrænsen og ind udgjør 1 mil, hvorfor overlodsen antager, at lodsen i henhold til lodslovens § 27, 5 kun tilkommer andel af indseilingspenge og milepenge i forhold til den lodsede strækning med 1/4 af indseilingspengene og milepenge, hvorimod de øvrige lodspenge tilfalder lodsunderstøttelseskassen.

Lodsen gjør imidlertid fordring paa de samlede indseilingspenge og milepenge, og lodsoldermanden i Langesund har til støtte for dette krav henvist til lodslovens § 34, 7, hvorefter der ved lodspenges beregning kun tages i betragtning hele mil, idet dele af en mil regnes for en mil.

Departementet er enigt med overlodsen i, at regelen i lods- 2 oktbr.
lovens § 34, 7 kun kan antages at have anvendelse ved bestemmelsen af, hvad fartøierne har at erlægge som lodsbetaling, men ikke, naar der er tale om fordelingen af lodspenge, der er erlagt af et fartøi, som først har erholdt lods indenskjærs, efter § 27, 5. Departementet finder derfor, at lodsen i det omskrevne tilfælde kun tilkommer 1/4 af de erlagte indseilingspenge med kr. 6,25 og milepenge for 1/4 mil med kr. 0,75, tilsammen kr. 7,00, hvori kommer til fradrag afgift til lodsunderstøttelseskassen med kr. 0,98.

Skrivelse fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til en 3 oktbr.
skibsreder i Tønsberg, hvorved meddeles, at et dampskib under sin fart i kinesiske farvande ikke rammes af sjødygtighedslovens bestemmelser om passagerskibe, og at skibet derfor heller ikke vil være forpligtet til at være udstyret med redningsredskaber som for norske passagerskibe bestemt. Heller ikke antages skibe i denne fart at komme ind under lov om fart med passagerer til fremmede verdensdele, idet denne lov alene gjælder skibe, som fører passagerer fra norske havne.

Saalænge ikke andre bestemmelser end de nugjældende er udfærdiget, antages derfor dampskibet i den nævnte fart alene at være forpligtet til at føre redningsredskaber som i redningsforskrifternes § 1 for almindelige lasteskibe bestemt.

Med hensyn til baadrum maa heraf følge, at fartøiet skal føre 20 kub.fod livbaadrum for hver af besætningen samt 1 dagligbaad eller pram.

Bestemmelsen i samme § om, at naar lasteskibe fører passagerer, skal hertil komme et vist tillægsbaadrum pr. passager, antages ikke skrevet med den slags kuli-befordring for øie, som der her er tale om, og antages derfor ikke at komme til anvendelse i nærværende tilfælde.

Nogen dispensation fra forskrifternes bestemmelser om baadrum antages saaledes at være overflødig.

Cirkulære fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til 3 oktbr.
tilsynsmænd ved skibskontrollen, hvorved der i anledning af en del indkomne forespørgsler om, hvilken kontrol der bliver at føre med kapteiner og maskinister paa passagerdampskibe i indenrigs fart, samt om der for disse er anordnet noget certifikat, meddeles:

Indtil loven angaaende tilsyn med dampfartøier af 4de juni 1866 blev ophævet ved sjødygtighedslovens ikrafttræden den 1ste mai d. a., kontrollerede de saakaldte »tilsynskommissioner«, at førere og maskinister paa passagerskibe var i besiddelse af de fornødne kvalifikationer, idet tilsynskommissionerne efter først-

3 oktbr. nævnte lovs § 11 skulde forelægges vidnesbyrd fra troværdig og sagkyndig mand for, at disse førere og maskinister havde fornøden praktisk indsigt og paalidelighed.

Efter tilsynskommissionens ophævelse har det ved sjødygtighedsloven organiserede tilsyn at føre kontrol med, at ingen dertil uskikket indehar stilling som skibsfører eller maskinist, hvilket fremgaar af den almindelige bestemmelse i sjødygtighedslovens § 11, 2det afsnit, om, at tilsynet skal paase, »at de fordringer, som maa stilles til besætningens kvalifikationer og antal, er skete fyldest i den udstrækning, som skibets beskaffenhed, fartens art og øvrige forhold gjør nødvendig«.

Til lettelse for tilsynet under udøvelsen af denne kontrol vil man anse det ønskeligt, at de, der skal ansættes som førere og maskinister paa passagerdampskibe i indenrigs fart ved vidnesbyrd fra troværdig og sagkyndig mand godtgjør, at de er i besiddelse af fornøden praktisk indsigt og paalidelighed. Dog maa saadant vidnesbyrd ansees upaakrævet, hvis vedkommende har norsk skippercertifikat eller maskinistcertifikat.

Skippercertifikatet, der ligesom maskinistcertifikatet udfærdiges af sessionsbestyrelsen for det indrulleringsdistrikt, hvori vedkommende er rulleført, er for tiden ikke paabudt for førere af fartøier — af enhver art og størrelse — i indenrigs fart. Heri vil dog forandring indtræde ved lov af 7de april d. a. om adgang til at føre fartøi m. v., hvilken lov træder i kraft fra 1ste januar 1907.

For maskinister er certifikat paabudt, saafremt den maskine, vedkommende skal betjene, er over 75 indicerede hestekræfter.

3 oktbr. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtmanden i nordre Trondhjems amt, hvorved departementet angaaende spørgsmaalet om beregningen af gebyr for »læsning« for arvingerne af skiftevarsler i boer, der staar under skifterettens behandling, antager, at lensmanden for saadan læsning maa kunne beregne gebyr efter sportellovens § 117.

4 oktbr. **Rundskrivelse** fra justisdepartementet.

I rundskrivelse af 7de juli f. a. (jfr. Lovtidendens 2den afdeling for 1905 side 302—303) udtalte departementet sig for en benegtende besvarelse af spørgsmaalet om, hvorvidt kvinder efter den ved lov af 22de mai 1902 vedtagne forandring i straffeproceslovens § 35 tillige er valgbare til mandtalsførte retsvidner og til skjøns- og meddomsmænd i civile sager.

Dette spørgsmaal har senere været undergivet domstolenes prøvelse, idet en kvinde, der var optaget i retsvidnemandtallet og trods tilsigelse som retsvidne ved forhørsret uidlod at møde, da hun som kvinde ikke ansaa sig forpligtet til at tjenstgjøre, blev sat under tiltale ved meddomsret for overtrædelse af lag-

rettesloven af 28de august 1854 § 35. Ved meddomsrettens 4 oktbr.
dom blev hun fældet overensstemmende med tiltalen, og domfældtes anke blev ved høiesterets kjendelse af 27de juli 1906 under dissens af to af rettens medlemmer forkastet (jfr. Retstidenden for 1906 side 596—600).

Herved maa det som følge af den indbyrdes sammenhæng mellem bestemmelserne i lagretteslovens §§ 5 og 18 ansees afgjort, at kvinder er valgbare ikke alene til mandtalsførte retsvidner, men ogsaa til skjøns- og meddomsmænd i civile sager.

Ved fremtidig udtagelse af mandtalsførte retsvidner m. v. (jfr. § 1 i lov af 29de mars 1890 om forandring i lagrettesloven af 28de august 1854) bliver derfor det i straffeproceslovens § 41 omhandlede mandtal over de til lagrettemænd og domsmænd valgbare personer (mænd og kvinder) i sin helhed at lægge til grund, saaledes at kvinder som mænd kommer i betragtning saavel ved uddragningen af mandtal over retsvidner (lagretteslovens § 5) som ved udtagelsen af det særskilte udvalg af skjøns- og meddomsmænd (lagretteslovens § 18).

Cirkulære fra den fungerende direktør for det civile 4 oktbr.
veterinærvæsen til magistraterne.

Lov om kommunale slagtehuse, kjødkontrol m. v. af 27de juni 1892, jfr. lov af 27de juli 1895 og lov af 6te august 1897, samt de i medfør af loven ved kgl. plakat af 5te novbr. 1895 udfærdigede kjødkontrolregler paabyder, at i enhver kjøbstads- eller ladestedskommune med over 4000 indbyggere skal alt ferskt slagtekjød af storfæ, faar, gjeder, heste og svin inden vedkommende kommune, hvis det skal benyttes til menneskeføde, undersøges af kommunal kjødkontrollør, der saavidt muligt bør være eksamineret dyrlæge.

Lovens udtryk om, at kjødkontrolløren »saavidt muligt bør være en eksamineret dyrlæge«, er begrundet i den ringe tilgang paa dyrlæger, som fandtes ved lovens istandbringelse, og vedrører kun, hvilken uddannelse der bør kræves af den kjødkontrollør, der skal ansættes som saadan.

Hvad jeg imidlertid specielt vil henlede magistratens opmerksomhed paa er, at det er den ansatte kommunale kjødkontrollør, som personlig skal undersøge det kjød, der bliver fremstillet til kontrol. Der er saaledes ikke adgang til at lade kontrollen udføre af en ikke veterinærkyndig assistent eller haandlanger.

En saadan ordning er nemlig ikke i overensstemmelse med lovens ord og de i de kgl. plakater af 5te novbr. 1895, 2den novbr. 1896 m. fl. fastsatte kjødkontrolregler, hvorefter undersøgelsen af slagtet paaligger kjødkontrolløren. Jfr. kjød-

4 oktbr. kontrolreglernes §§ 1, 14 og 18, hvoraf fremgaar at ogsaa slagtets eier maa have krav paa, at undersøgelsen og den paa grundlag heraf trufne afgjørelse foretages af den ansvarlige kjødkontrollør og ikke af en uansvarlig, underordnet assistent.

Derimod er der formentlig intet til hinder for, at kjødkontrolløren lader assistenten (haandlangeren) udføre stemplingen af det godkjendte kjød.

Da jeg har erfaret, at flere kjødkontrollører paa grund af sin dyrlægepraksis undertiden ikke er tilstede i den tid, kjødkontrolstationen er aaben, skal jeg anmode magistraten om i tilfælde at paase dette forhold rettet.

Med hensyn til ordningen under kjødkontrollørens aarlige ferier, eller naar han af andre grunde har permission for en længere tid, bør der sørges for en veterinærkyndig vikar, som godtages af magistraten.

4 oktbr. **Ændringer i »Almindelige forskrifter«** af 2den mai 1906, fastsat af departementet for handel, sjøfart og industri:

I § 8 forandres 4 elever til **5**.

I § 9 A » 4 mand til **5**.

I § 9 C » (4 timer ugentlig) til (1 time daglig).

§ 9 D, 7de punktum skal lyde: Efter aflagt eksamen, hvortil udkræves karakter som bestemt i planens § 13 i mindst 4 af de opstillede 6 fag, erholdes o.s.v.

I § 12 indskydes mellem industri og indvilge: Sjøfartskontoret kan paa andragende, medens det, der nu staar, gaar ud.

4 oktbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter der under henvisning til cirkulære nr. $_{1}\frac{11}{905}$ II meddeles, at der den 1ste april d. a. er aabnet spansk postanstalt i Arcila (Marokko) samt under henvisning til cirkulære nr. $_{1}\frac{40}{906}$ II, at billedkort med skriftlige meddelelser paa forsiden godkjendes som brevkort ogsaa af Japan og Paraguay.

6 oktbr. **Skrivelse** fra landbrugsdepartementet til amtmanden i Bratsbergs amt angaaende en dyrlæges berettigelse til paa egen haand at foranstalte tilintetgjørelse af smittebefængte gjenstande, og hvorved der meddeles, at departementet ikke kan anbefale, at det offentlige i dette tilfælde udreder nogen erstatning til vedkommende eier.

For det første sees det — bemerkes der — af dyrlægens indberetning, at eieren i begyndelsen har erklæret sig villig til uden erstatning at iverksætte opbrænding af de smittebefængte dele, og først senere, nemlig efterat trævirket var revet løs og bragt ud paa marken, forlangte erstatning. Men dernæst er det ikke dyrlægen, men kun amtmanden, som i henhold til

husdyrlovens § 6 e, under særlige omstændigheder kan paabyde 6 oktbr.
iverksat den slags foranstaltninger.

Den af vedk. dyrlæge i denne forbindelse nævnte bestemmelse i husdyrlovens § 9 om tilintetgjørelse af smitteførende gjenstande efter dyrlægens anordning kan ikke finde anvendelse i dette tilfælde, idet denne bestemmelse forudsætter et fra øvrigheden udgaaet paabud om tilintetgjørelse.

Opbrænding, nedgravning eller anden tilintetgjørelse af smittebefængte og smitteførende gjenstande, hvorved det offentlige paabyrdes udgifter, indgaar saaledes ikke under de desinfektionsforanstaltninger, som dyrlægen pligter at iverksætte i tilfælde af ondartet smitsom husdyrsygdoms optræden. Jfr. husdyrlovens § 3, hvor dyrlægens pligter for dette tilfælde er omhandlet.

Til slutning henledes opmerksomheden paa departementets cirkulære af 21de september 1904, sidste afsnit, hvor det bedes iagttaget, at ingen saadan tilintetgjørelse i henhold til husdyrlovens § 6 e eller § 22, 4de passus, finder sted, uden at departementets samtykke dertil paa forhaand er indhentet.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til 8 oktbr.
overlodsen i det vestenfjeldske distrikt om, hvorvidt lodspengene af dampskibene Prinzessin Victoria Louise og Meteor ved indseiling til Odda i august d. a. skal udbetales lodser, som har praiet dem, eller tages til indtægt for lodsunderstøttelseskassen.

I begge tilfælde var de 2 dampskibe paa reise fra Hamburg til Odda og praiedes ved indløbet til Skudenesfjorden af lodser af stationerne Tananger, Hvidingsø og Stavanger. Dampskibene anløb Høievarde for at faa toldvagt ombord og fortsatte til bestemmelsesstedet uden at have ankret. De lodser, som har praiet fartøierne, har i sit lodsningsdistrikt den af fartøierne benyttede led paa en strækning af 12 mil fra udenskjærsgrænsen ved Skudenesfjorden indtil Hardangerfjordens munding ved øerne »Hugten« og »Klosterø«, og vilde efter overlodsens mening utvilsomt samtlige have kunnet lodse fartøierne de resterende mil til bestemmelsesstedet. Dette hører imidlertid ikke til deres lodsningsdistrikt, og for lodsning i Hardangerfjorden er de ikke eksaminerede.

Overlodsen finder det rimeligst, at de fortrinsberettigede lodser udbetales ikke alene indseilingspenge og milepenge for 12 mil, men ogsaa milepenge for den resterende distance — af overlodsen angivet til 3 mil —, medens lodsunderstøttelseskassen kun faar afgift af beløbet med 14 pct.

I anledning heraf har departementet indhentet erklæring fra overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, hvori anføres, at for

8 oktbr. at blive fortrinsberettiget skal den lods, som gjør lodstilbud indenfor den af kongen bestemte ydergrænse, have et lodsningsdistrikt, der omfatter det seilløb, fartøiet agter at følge til bestemmelsesstedet (lodslovens § 27). Lodsningsdistriktet for lodser af Stavanger oldermandskab omfatter imidlertid ikke Hardangerfjorden, og overlodsen antager derfor, at lodserne i det foreliggende tilfælde ikke kan gjøre nogen fortrinsret gjældende, idet det ikke er tilstrækkeligt, at lodserne, som det synes at fremgaa af det oplyste, er kjendt i farvandet, da loven siger, at dette skal ligge i lodsningsdistriktet, og kjendskabet følgelig skal være kontrolleret ved den eksamen, de maa underkaste sig, før de kan opnaa ansættelse som lodser. Overlodsen finder derfor, at lodspengene i de omhandlede tilfælde maa tilfalde lodsunderstøttelseskassen.

Han bemerker forøvrig, at der antagelig ikke kan være noget til hinder for, at de indre fjorde i det vestenfjeldske distrikt, som tidligere ikke har været medregnede til sjølodsernes lodsningsdistrikter, nu indtages deri, efterat der er blevet nogen fart paa dem af dampskibe. Som af overlodsen oplyst, bemerkes der videre, er disse farvand dybe og rene, og hvad lodserne maa lære, indskrænker sig derfor væsentlig til at finde ankerpladsene. Ved den antydede forføining vilde saadanne tilfælde som de omhandlede blive undgaaet.

Departementet antager med overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, at da Odda ikke ligger i de lodsers lodsningsdistrikt, der har praiet heromhandlede dampskibe ved indseilingen til det nævnte sted, er disse lodser ikke berettigede til indlodsningsbetalingen af dampskibene; men denne maa tages til indtægt for lodsunderstøttelseskassen. Departementet har imidlertid, efter hvad der af overlodsen er anført, intet at erindre imod, at sjølodsernes lodsningsdistrikter i det vestenfjeldske overlodsdistrikt udvides til at omfatte de indre fjorde, i hvis farvand vedkommende lodser da maatte blive at eksaminere. Om saadan udvidelse imødesees i tilfælde forslag fra overlodsen.

9 oktbr. **Skrivelse** af 9de oktober til udenrigsdepartementet, hvori den her akkrediterede nederlandske minister har meddelt, at republiken Honduras har sluttet sig til den ved fredskonferencen i Haag den 29de juli 1899 undertegnede konvention om anvendelse paa sjøkrig af grundsætningerne i Genferkonventionen af 22de august 1864.

Republiken Honduras's tilslutning til konventionen af 1864 har fundet sted den 28de juni 1898.

Den nederlandske regjering har ligeoverfor Honduras's regjering gjort det forbehold, at tilslutning til konventionen af 29de juli 1899 ikke ansees at omfatte artikel 10, som er blevet udelukket af samtlige undertegnende magter ved ratifikationen.

Skrivelse fra handelsdepartementet til byskriveren i Kristiania østre distrikt i anledning af en forespørgsel om, hvorvidt et i medfør af lov om registrering af skibe af 4de mai 1901, dens § 23, paa grund af mangler ved sælgerens hjemmel alene foreløbig registreret skjøde kan udslettes som overflødigt eller skal endelig registreres, naar kjøberen efter samme lovs § 34 erhverver eiendomsdom for sin ret til skibet og lader denne registrere. Der bemerkes, at departementet efter den citerede § 23 alene har hjemmel til at udslette et foreløbig registreret adkomstdokument, naar manglerne ved hjemmelen ikke afhjælpes inden den hertil givne frist. Afhjælpes manglerne ved eiendomsdom eller paa anden maade, bliver skjødet at registrere endelig. 9 oktbr.

Til byskriverens forespørgsel i samme skrivelse om, hvorvidt gebyr skal beregnes for den foreløbige registrering af et adkomstdokument, eller om det først skal tages til indtægt, naar dokumentet bliver endelig registreret, udtales, at departementet med byskriveren antager, at gebyret først bør tages til indtægt i sportelregnskabet, naar dokumentet registreres endelig.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet, arméen, til 1ste akershusske infanteribrigade, hvori i anledning af en forespørgsel meddeles, at en til stortingsmand valgt underofficer selv maa bestride udgifterne ved udførelse af sin militære tjeneste i den udstrækning, hvori det er paakrævet, i lighed med, hvad tilfældet er med embeds- og bestillingsmænd i almindelighed. 9 oktbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Moss bystyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i kjøbstaden Moss. 10 oktbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 1 i lov af 14de juli 1893 om pigtraads anvendelse til gjærde meddeles stadfæstelse paa følgende af Sandnæs kommunestyre under 24de septbr. 1906 fattede beslutning: 10 oktbr.

»Inden Sandnæs ladested skal det være forbudt at anvende pigtraad til gjærde. Tidligere af pigtraad opført gjærde maa ikke repareres med pigtraad, men med glat traad eller andet ufarligt materiale.

Overtrædelse af denne forskrift straffes efter loven«.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 § 1 10 oktbr.

*) Bekjendtgj. 11te oktober i Lovtid. 1ste afd. nr. 40.

10 oktbr. meddeles stadfæstelse paa følgende af Hægelands herredsstyre, Lister og Mandals amt, under 21de septbr. 1906 fattede beslutning:

1. Det skal inden Hægelands herred være forbudt som byttegjærde (delegjærde) at benytte pigtraad til gjærde, medmindre vedkommende grundeiere deri er enige.
2. Mod offentlig vei maa der ikke anvendes pigtraad til gjærde.
3. Tidligere mod offentlig vei opført gjærde af pigtraad maa ikke repareres med pigtraad, men med glat traad eller andet ufarligt materiale.

Overtrædelse af foranstaaende forskrift straffes efter loven.

Kongelig resolution af 28de septbr. 1897 vedrørende pigtraads anvendelse i Hægelands herred, Lister og Mandals amt, ophæves.

10. oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i den i henhold til lov af 15de juni 1881 § 11 under 11te septbr. 1901 udfærdigede plakat angaaende aflæggelse af svendeprøve og kontrollen med samme, dens § 1, a, indtages følgende bestemmelse angaaende svendeprøver for bogtrykkere:

I. For sættere:

a) Verksats:
   1. En titelside med mindst 8 linjer (inkl. foden).
   2. To sider tekst med over- og undertitler samt levende kolumnetitel og note.
   3. Udskydning eller skissering af udskydningsskema for 16 sider 8vo og for et halvark og to kvartark 8vo i én form.

b) Akcidenssats:
   1. Et tabelhoved.
   2. Enten et cirkulære eller en priskurant med flerlinjet hoved.
   3. Et anbefalingskort eller et andet foreliggende arbeide, som skjønsmændene finder passende for at vise kyndighed i skriftvalg og arrangement.

   NB. Alt sættes efter skrevet fortløbende manuskript, hvoraf den ene side tekst dikteres aspiranten til afskrift.

II. For trykkere:

1. Udskydning eller skissering af udskydningsskema for 16 sider 8vo og for et halvark og to kvartark 8vo i én form.
2. Formatlægning inkl. bestemmelse af blyformat efter opgiven størrelse af papir og sats.

---

*) Bekjendtgj. 11te oktober i Lovtid. 1ste afd. nr. 40.

3. Trykning af en form i mindst 1000 eksemplarer inkl. indstilling af valser, bestemmelse af dækkelens beskaffenhed for den foreliggende form, register og tilretning. 10 oktbr.
4. Kjendskab til de enkelte maskindele, valsestøbning og valsernes behandling o. s. v.

Kongelig resolution, hvorved post A II a i den norske regjerings resolution af 30te juni 1906, udfærdiget i henhold til § 12 i lov om fredning og bevaring af fortidslevninger af 13de juli 1905, for fremtiden skal lyde saaledes: 10 oktbr.

a) Universitetets oldsagssamling og forsaavidt mynter angaar, dets myntkabinet, fra Kristiania og Hamar stifter samt Bratsberg, Nedenes, Lister og Mandals amter. Dog skal i særegne tilfælde nævnte oldsagssamling og myntkabinet være forbeholdt ret til at erhverve fundne oldsager ogsaa udenfor sit eget distrikt — oldsagssamlingen tillige til at foretage undersøgelser efter § 5 — naar vedkommende regjeringsdepartement efter andragende fra vedkommende bestyrere hertil giver sit samtykke.

Kongelig resolution, hvorved det under forudsætning af stortingets samtykke bestemmes: 10 oktbr.

I. At den sognepresten i Malvik tilstaaede husleiegodtgjørelse af oplysningsvæsenets understøttelsesfond fra 1ste april 1907 og indtil videre forhøies fra kr. 400,00 til kr. 600,00 aarlig.
II. At den sognepresten tilkommende afsavnsgodtgjørelse for jordvei fastsættes til kr. 300,00 aarlig, der ligeledes bliver at udbetale af understøttelsesfondet, regnet fra 1ste april 1907.

Cirkulære fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, om skibsinstrumenter. 10 oktbr.

Tilsynsmændene bemyndiges til at give følgende dispensationer fra forskrifterne om skibsinstrumenter m. v. uden forud at indhente sjøfartskontorets samtykke:

Ad § 1.

a) Skibe, der gaar i kystfart, kan fritages fra at føre reservestyrekompas.
b) Skibe, der gaar i Nordsjøfart og paa Storbritanien og Irland, kan fritages fra at føre kronometer.
c) Angaaende mekanisk loddeapparat henvises til cirkulære af 7de juli 1906, hvorefter saadant ikke skal paabydes, før nærmere undersøgelse om, hvilke apparater der kan godkjendes, er foretaget.
d) Seilskibe i Nodsjøfart og kystfart kan fritages for at føre reserve-mekanisk taagelur.

10 oktbr. Dampskibe, der gaar i kortere ruter og paa indelukket farvand, kan indtil videre fritages fra at have mekanisk taagelur ombord.

Motorbaade maa derimod føre 1 taagelur.

Ad § 2. Indtil videre behøver blot de i brug værende signallanterner, d. v. s. sidelanterner, toplanterner og ankerlanterne, at være forsynet med kontrolmerker i glassene. Lanterner, for hvilke der foreligger certifikat udstedt af det engelske Board of Trade under eller efter skibets sidste klassebesigtelse, godkjendes.

Ad § 3. Motorbaade maa herefter for at kunne erholde passagercertifikat være forsynede med lanterner som for dampskibe i styringsplakaten bestemt.

Ad § 4. Indtil videre forlanges ikke, at kompasser skal være forsynet med certifikat fra offentlig kontrolkontor.

Ad § 5. Reservestyrekompasset behøver ikke at være opstillet og kompenseret. De øvrige kompasser maa derimod opstilles og kompenseres.

11 oktbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til overlodsen i vestenfjeldske distrikt angaaende spørgsmaalet om beregningen af lodspengene af en tysk eskadre under fart fra Aalesund til Trondhjem.

Endel tyske krigsskibe gik efter at have været i Aalesund fra 20de til 24de juli d. a. tilsjøs den sidstnævnte dag og passerede derefter atter ind over udenskjærsgrænsen den 26de, idet nogle gik til Molde, andre til Kristiansund og Trondhjem.

I Molde og Kristiansund blev beregnet ind- og udlodsningsbetaling fra Aalesund samt indlodsningsbetaling til Molde eller Kristiansund, medens lodsoldermanden i Trondhjem kun har beregnet indlodsningsbetaling dertil, nemlig indseilingspenge, milepenge for 44 mil samt etmaalspenge for 3 etmaal.

Lodserne har anket over den i Trondhjem anvendte beregningsmaade. Lodsoldermændene i Molde og Kristiansund begrunder sin beregning paa de ved kongelig resolution af 10de mars 1900 fastsatte bestemmelser om lodsbetaling af krigsfartøier § 2, medens lodsoldermanden i Trondhjem bygger sin beregning paa disse bestemmelsers § 3.

I anledning heraf har departementet indhentet en erklæring fra overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, hvis forslag ligger til grund for de nævnte bestemmelser for lodsbetaling af krigsfartøier. Overlodsen anfører, at regelen i bestemmelsernes § 2 var tænkt at skulle komme til anvendelse — dens første led, naar fartøiet fra et sjøtogt indlodsedes til en havn eller indenskjærsliggende ankerplads inden riget, selv om det ikke havde været i udlandet, og andet led, naar fartøiet fra en havn eller indenskjærs ankerplads inden riget udlodsedes for at foretage et sjøtogt, selv om det ikke var bestemt til udlandet.

Resolutionens § 3 var derimod tænkt at skulle komme til 11 oktbr.
anvendelse, naar et saadant fartøi gik direkte fra en havn til en anden inden riget, uanseet om det paa nogen del af denne reise kom udenskjærs.

Hvis de omhandlede tyske krigsskibe fra Aalesund er gaaet tilsjøs, derefter har foretaget et togt til Shetlandsøerne og senere er gaaet ind til Molde, Kristiansund og Trondhjem — saaledes som det synes at fremgaa af den indsendte skrivelse fra lodsoldermanden i Aalesund — antager overlodsen, at lodserne har ret til udseilingspenge fra Aalesund, indseilingspenge til Molde, Kristiansund og Trondhjem samt milepenge for den lodsede distance.

Overlodsen bemerker imidlertid videre, at det skulde synes rimeligt, om lodsoldermanden havde gjort de fremmede skibschefer bekjendt med, at der efter den nævnte resolutions § 6 var adgang til at komme overens med lodserne om en efter forholdene passende betaling enten for den hele lodsning eller f. eks. pr. dag.

Departementet slutter sig til ovenstaaende udtalelse angaaende forstaaelsen af kongelig resolution af 10de mars 1900 om lodsbetaling af krigsfartøier. Ligeledes finder det, at lodsoldermanden i Aalesund burde have gjort de tyske skibschefer opmerksom paa resolutionens § 6 om adgang til at træffe overenskomst med lodserne angaaende betalingen. Til i nærværende tilfælde at træffe nogen forføining ved henvendelse til tyske myndigheder om indfordring af den i Trondhjem for lidet erlagte betaling finder departementet ikke tilstrækkelig grund, men har derimod ikke noget imod, at overlodsen underhaanden gjør vedkommende tyske konsul opmerksom paa sagen.

Kongelig resolution, hvorved bestemmes, at den til minde 13 oktbr.
om begivenhederne den 7de juni 1905 prægede medalje for stortingets og regjeringens daværende medlemmer bæres umiddelbart foran St. Olavsordenens ridderkors af 1ste klasse.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Bergens biskop, hvori 13 oktbr.
der — i anledning af en forespørgsel fra en stiftskapellan, som bestyrede et ledigt sogneprestembede i en by, — udtales, at han, ifølge den geistlige lønningslov af 14de juli 1897 § 38, antages at have krav paa at faa sine udgifter til kontorhold dækket af kaldets indtægter. Ifølge hovedbestemmelsen i nævnte lovparagraf skal nemlig vedkommende lønningsfond under embedsledighed alene oppebære saa meget af embedsindtægterne, som bliver tilovers, efterat de med dets bestyrelse forbundne udgifter er dækkede, og herunder maa ogsaa regnes kontorhold.

Ved fastsættelsen af godtgjørelsen for et embedes bestyrelse antages forøvrigt biskopen at kunne bestemme, at en del af den skal ansees som kontorholdsgodtgjørelse.

13 oktbr. **Skrivelse** fra justisdepartementet, medicinalkontoret, til finansdepartementet, i anledning af en forestilling fra et aktieselskab angaaende indførsel af et stof, benævnt »Agfa Forsterker«.

Der meddeles, at sagen har været forelagt medicinaldirektøren, som har udtalt, at omhandlede vare »Agfa Forsterker« ifølge den prøven medfølgende brugsanvisning benyttes i fotografien. Af prøven sees endvidere, at varen er et kviksølvpræparat i flydende form, uden at noget nærmere er angivet om sammensætningen. De fleste kviksølvforbindelser er — især i opløst form — sterke gifte, og omhandlede prøve sees da ogsaa at være merket »Gift!!!« og desuden forsynet med giftmerke (dødningehoved).

Efter det af medicinaldirektøren anførte antager departementet, at der efter loven af 16de mai 1904 ikke er adgang for almindelige handelsberettigede til at indføre varen.

15 oktbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter de tyske postkontorer Kaumi og Kiautschau (byen) i Kina er nedlagt. Som følge deraf bedes disse ord udstrøget i pakkeposttakstens side 25, Kina 5. tyske postanstalter samt i brevposttakstens side 30, Kina, 2. tyske postanstalter og side 58, Kina, under tyske postanstalter, parentesen.

15 oktbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til overlodsen i det vestenfjeldske distrikt om beregning af lodspenge ved udlodsning fra Bergen af et dampskib samt om, hvorledes i det hele taget milepenge bliver at beregne ved udlodsning, naar den lodsede strækning er over 6 mil.

Af dokumenterne sees, at vedkommende lods anser sig berettiget til i henhold til lodslovens §§ 5, 2 og 34, 4 ved udlodsning af lodspligtigt fartøi at beregne udseilingspenge for udseiling den 1ste mil fra ankerpladsen, dernæst fulde milepenge for de paafølgende 6 mil, saa halve milepenge for de næste 4 mil og endelig fjerdedels milepenge for den overskydende strækning.

Overlodsen har derimod, overensstemmende med, hvad der er anført af revisionsdepartementet i antegnelsen til Bergens lodsafgiftsregnskab for 1904—1905, udtalt sig derhen, at det kun er for de 5 mil, som følger efter den første mil, at der skal beregnes fulde milepenge.

Spørgsmaalet har af departementet været forelagt overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, som henviser til lodslovens § 34, 4, første passus, samt til, at en lods ifølge lodslovens § 5, kfr. § 29, for udlodsning af et lodspligtigt fartøi tilkommer udseilingspenge for den første mil. Naar lodsen derefter har lodset 5

indenskjærs mil, har han i virkeligheden lodset 6 mil, hvorfor 15 oktbr.
milepengene for den overskydende strækning efter overlodsens mening da maa blive at beregne efter lodslovens § 34, 4 saaledes som af den anden overlods udtalt.

Departementet henviser til lodslovens forarbeider, ot. prp. nr. 29 1896, hvor der side 81—82 er afgivet begrundelse for den foreslaaede bestemmelse om, at milepengene ved indenskjærs lodsning, naar distancen overstiger 6 mil, skal nedsættes for distancer over 6 mil med halvdelen og for distancer over 10 mil med fjerdedelen af takstbeløbet. Her udtales nemlig, at ved udlodsning bliver at fratrække milepenge for den første mil af den hele lodsede distance, saaledes at der eksempelvis for udlodsning fra Langgrunden ved Horten tilsjøs (6 mil) bliver at erlægge fulde milepenge for (6 ÷ 1 =) 5 mil og for udlodsning fra Kristiania tilsjøs (14 mil) fulde milepenge for (6 ÷ 1 =) 5 mil + halve milepenge for 4 mil + fjerdedels milepenge for 4 mil, tilsammen = fulde milepenge for 8 mil.

I overensstemmelse hermed antager departementet, at lodsen for den omskrevne lodsning af heromhandlede dampskib kun tilkommer udseilingspenge, fulde milepenge for 5 mil, halve milepenge for 4 mil og fjerdedels milepenge for den overskydende strækning. Det for dampskibet for meget modtagne efter den feilagtige beregning af fulde milepenge for 6 mil foruden udseilingspengene har han at tilbagebetale med kr. 1,40.

Rundskrivelse fra justisdepartementet angaaende sjødyg- 17 oktbr.
tighedslovens § 19 m. v.

Ifølge kongelig resolution af 21de mars d. a. er lov om statskontrol med skibes sjødygtighed m. v. af 9de juni 1903 traadt i kraft fra 1ste mai sidstleden.

Denne lovs § 19 bestemmer, at skibsinspektøren bliver at varsle til og har personlig eller i forfaldstilfælde ved stedfortræder at være tilstede ved de inden hans distrikt forekommende retsmøder og under efterforskninger og retslige forundersøgelser i sager af den art, at der i samme er tillagt ham paatalemyndighed, samt ved de i sjøfartslovens § 321 omhandlede sjøforklaringer. Skibsinspektørernes paatalemyndighed er bestemt ved kongelig resolution af 24de april d. a. og omfatter anliggender, der staar i forbindelse med skibes sjødygtighed, eller som kommer ind under loven af 9de juni 1903. Den er inden sit omraade den samme som den, der er tillagt politimestre med hensyn til almindelige borgerlige forbrydelser og forseelser. Se iøvrigt herom resolutionen, der er indtaget i Lovtidenden.

Af sjødygtighedslovens § 18 fremgaar det derhos, at udskrift af de ovenomhandlede retsmøder under efterforskninger og retslige forundersøgelser uopholdelig bliver at tilstille ved-

17 oktbr. kommende skibsinspektør. Da handels- og industridepartementet har fundet det ønskeligt og i det offentliges interesse, bliver samme regel ogsaa at befølge, forsaavidt angaar de i henhold til sjøfartslovens § 321 optagne sjøforklaringer, saaledes at speciel begjæring i hvert enkelt tilfælde fra skibsinspektørens side bliver ufornøden.

Der er oprettet 3 skibsinspektorater, nemlig:

1. Det østenfjeldske skibsinspektorat, der omfatter byerne Fredrikshald til og med Larvik og de østlandske amter Smaalenene til og med Jarlsberg og Larvik, med kontor i Kristiania.
2. Det søndenfjeldske skibsinspektorat, der omfatter byerne vestenfor Larvik til og med Flekkefjord og Bratsberg, Nedenes og Lister og Mandals amter, med kontor i Arendal og
3. Det vesten- og nordenfjeldske skibsinspektorat, der omfatter byerne Egersund til og med Vadsø og amterne Stavanger til og med Finmarken, med kontor i Bergen.

17 oktbr. **Cirkulære** fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til tilsynsmænd ved skibskontrollen.

Under henvisning til § 8 a, 3dje afsnit i forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai d. a., meddeles, at foruden de i nævnte bestemmelser opregnede materialer, kobber, messing og yellowmetal, der ikke maa være under 18 oz. pr. □′, godkjendes ogsaa galvaniserede, dobbelt falsbare plader af blødt staal eller jern ikke under no. 22 »B. W. G. for sheet iron« (20 oz. pr. □′) til forarbeidelse af luftkasser i baade, som herefter anskaffes.

Saafremt galvaniserede jern- eller staalplader benyttes, maa de omhyggelig males og jevnlig underkastes eftersyn.

Zink godkjendes ikke som materiale i luftkasser.

17 oktbr. **Skrivelse** fra finansdepartementet til en sorenskriver, foranlediget ved en forespørgsel om, hvorledes tinglysningsgebyr efter sportellovens § 49 skal beregnes for ekspropriationstakster, hvor erstatningen er ansat pr. ar, uden at det kan sees, hvor mange ar vil blive fordret afstaaet. Departementet antager, at tinglysningsgebyret maa beregnes paa grundlag af de oplysninger, der kan erhverves om ekspropriationssummens sandsynlige størrelse. Den, som begjærer tinglysningen, maa være forpligtet til at meddele de for gebyrberegningen fornødne oplysninger, forsaavidt han dertil er istand. I modsat fald vil beregningen af gebyret kunne udstaa, indtil saadanne oplysninger tilveiebringes, idet der dog i tilfælde for

gebyrets rigtige erlæggelse bør stilles saadan sikkerhed, som 17 oktbr.
sorenskriveren antager tilstrækkelig. Fornøden forklaring om forholdet vil isaafald maatte indtages i sporteljournalen under tinglysningens datum.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet til magistraten i Moss, 19 oktbr.
hvori der meddeles, at transformatorkiosker, urinaler og lignende ikke kan ansees som bygninger i bygningslovens forstand og derfor maa kunne anbringes efter de kommunale myndigheders bestemmelse uden anmeldelse til bygningskommissionen eller reguleringskommissionen.

Cirkulære fra justisdepartementet, fængselsstyrelsen, hvori 20 oktbr.
det under henvisning til de under 2den oktober 1882 og 8de april 1890 udfærdigede cirkulærer til amtmændene (indtagne i Lovtidenden under sidstnævnte datum), og da antallet af benaadningsansøgninger i den senere tid er steget betydelig og udtalelser af omhandlede art fremdeles bidrager meget hertil, anmodes amtmanden om paany at henlede vedkommende tjenestemænds, herunder indbefattet de for vedkommende idistrikt antagne aktorers og offentlige forsvareres, opmerksomhed paa det anførte cirkulæres indhold.

Cirkulære fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til 22 oktbr.
tilsynsmænd ved skibskontrollen, hvorved almindelige assurancesprøiter samt »The Underwriters Fire Extingnisher« godkjendes som ildslukningsapparater paa passagerskibe i henhold til forskrifter for anordninger paa og under dæk, fastsat ved kongelig resolution af 22de mai 1906, 120, a.

Skrivelse fra handelsdepartementet til revisionsdeparte- 22 oktbr.
mentet, hvori der angaaende Kristiania byskriverembedes (østre distrikt) sportelregnskab for regnskabsaaret 1904—1905 meddeles, at departementet for sit vedkommende antager, at der for registrering af et bilbrev, der sker senere end vedkommende fartøis indførelse i registret, bør beregnes et gebyr til statskassen i henhold til skibsregisterlovens § 36, kfr. sportellovens § 48 b, af kr. 3,00.

Skrivelse fra forsvarsdepartemeutet, marinestyrelsen, til 22 oktbr.
generalkrigskommissæren om, hvorvidt fart fra Norge paa Sverige og Danmark skal betragtes som udenrigsfart til optjening af skippercertifikat efter lov af 13de august 1857 § 2.

Indrulleringschefen i Bergen har i et tilfælde, hvor vedkommende styrmand har faret som fører af en jagt i fart fra Bergen paa Danmark og Sverige, antaget, at denne fart ikke kan regnes som udenrigsfart.

22 oktbr. Generalkrigskommissæren er i tvil om, hvorvidt denne opfatning er rigtig, idet fart paa disse lande, som gaaende udenfor Norges territorialgrænse, i sin almindelighed maa betragtes som udenrigsk. Mønstringsloven synes ogsaa at bekræfte denne opfatning, idet den i § 1 udtrykkelig nævner den her omhandlede fart som fritaget for den almingelige bestemmelse om, at mønstring skal finde sted ved al udenrigsfart. Men netop fordi farten ved denne undtagelsesbestemmelse i mønstringsloven synes betegnet som i alle fald en ringere grad af udenrigsfart, opstaar tvil om, hvorvidt farten bør ansees saa forskjellig fra egentlig udenrigsfart, specielt i henseende til uddannelse, at den rettest ikke bør godkjendes, forsaavidt angaar de i lov af 1857 § 2 fordrede 6 maaneders udenrigsfart.

Departementet er med generalkrigskommissæren enigt i, at fart fra Norge paa Sverige og Danmark i sin almindelighed maa betegnes som udenrigsfart, ligesom det antager, at der ved anvendelsen af lov af 13de august 1857 § 2 ikke er anledning til at gjøre begrebet til gjenstand for nogen indskrænkende definition. Departementet finder sig bestyrket heri ved lovens § 1, idet der i denne til erholdelse af styrmandspatent forlanges kvalificeret udenrigsfart (handelsfart med et større seilfartøi (raaseiler)), medens § 2 kun nævner udenrigsk fart uden nærmere bestemmelse.

Efter hvad departementet har bragt i erfaring, har der ogsaa været forholdt paa denne maade i Kristiania indrulleringsdistrikt.

I henhold hertil anser departementet styrmanden i det foreliggende tilfælde berettiget til skippercertifikat.

23 oktbr. **Cirkulære** fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til tilsynsmænd ved skibskontrollen.

Under henvisning til § 12 i forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai 1906, meddeles, at livbelter forarbeidet af kapok godkjendes, forsaavidt vedkommende fabrikat efter prøve, som sjøfartskontoret lader anstille, viser sig at have tilstrækkelig bæreevne og findes udstyret paa hensigtssvarende maade. Som en yderligere betingelse for godkjendelse af kapoklivbelter forlanges det, at disse maa være forsynet med indregistreret varemerke, saaledes at tilsynet under kontrollen af skibes forsyning med livbelter altid vil kunne konstatere, af hvilket fabrikat de forefindendes kapoklivbelter er.

For hvert enkelt fabrikat, som godkjendes, vil vedkommende fabrikant blive tilstillet en meddelelse, hvori specifikation angaaende livbeltets bæreevne, udstyr m. v. indtages.

Gjenparter af disse meddelelser samt aftryk af de indregistrerede varemerker vil derhos blive tilstillet tilsynsmændene,

som paa denne maade gjøres bekjendt med godkjendelsen af de enkelte fabrikater og erholder de fornødne oplysninger om disse. 23 oktbr

Ved kontrollen af kapoklivbelter bør tilsynsmændene, indtil de lærer de forekommendes fabrikater at kjende, sammenholde livbelterne med nævnte gjenparter og specielt undersøge nøie, om varemerkerne stemmer med de modtagne aftryk af samme.

Undersøgelse af de godkjendte kapoklivbelters bæreevne behøver ikke at finde sted, medmindre der er grund til at antage, at bæreevnen ikke er tilstrækkelig. Hvis dette konstateres, bør livbeltet indsendes til sjøfartskonteret med nødvendig rapport.

Hvis nogen tilsynsmand bliver bekjendt med, at der forhandles eller anvendes kapoklivbelter, som ikke er godkjendt af sjøfartskontoret, maa dette straks indberettes.

Kun livbelter af kapok vil foreløbig blive godkjendt — derimod ikke livbøier af samme materiale.

Skrivelser fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til W. C. Møller, Drammen, hvorved to af nævnte firma forarbeidede modeller til livbelter af kapok godkjendes i henhold til forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai 1906, § 12. 23 oktbr.

Skrivelse fra handeldepartementet, sjøfartskontoret, til H. E. Schiøtt & Co., Bergen, hvorved en af nævnte firma forarbeidet model til livbelte af kapok godkjendes i henhold til forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kgl. resolution af 1ste mai 1906, § 12. 23 oktbr.

Skrivelse fra justisdepartementet til amtmanden i Bratsberg amt, hvori departementet i anledning af en ansøgning fra en sparebank om bevilling til at søge mortificeret et forkommet angivelig gjældende skadesløsbrev meddeler, at da mortifikation her maa ansees ufornøden, idet det paagjældende dokument ikke antages at gaa ind under bestemmelsen i forordning af 9de februar 1798, finder departementet ikke grund til at imødekomme ansøgningen (jfr. departementets i Lovtid. for 1888 side 451 indtagne skrivelse af 23de august s. a. og høiesteretsdom i Retstid. 1899 side 369). 23 oktbr.

Kongelig kundgjørelse *) om, at byen Adalia i Lilleasien indtil videre skal ansees smittet af den orientalske pest, og at byen Trebizond (Trapezunt) i Lilleasien ikke længere skal ansees pestsmittet. 24 oktbr.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

I henhold til § 2 i lov om kvarantænevæsenet af 12te juli 1848 kundgjøres herved, at byen Adalia i Lilleasien skal indtil

*) Bekjendtgj. 26de oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 41.

24 oktbr. videre ansees smittet af den orientalske pest, og bliver de i ovennævnte lov og i plakat af 13de oktober 1900 indeholdte bestemmelser med hensyn til kvarantæne m. v. i anledning af pest straks at bringe i anvendelse.

Samtidig kundgjøres, at byen Trebizond (Trapezunt) i Lilleasien, der ved kundgjørelse at 25de august 1906 erklæredes smittet af pesten, ikke længere skal ansees pestsmittet.

Hvorefter alle vedkommende sig har at rette o. s. v.

24 oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved den hidtil gjældende oversættelse af leddet i 2den trosartikel »nedfor til helvede« — overensstemmende med grundteksten — gjengives med den korrektere oversættelse »nedfor til dødsriget«. Det saaledes ændrede udtryk bliver at benytte, hver gang trosbekjendelsen fremsiges og ved religionsundervisningen i skolerne.

24 oktbr. **Kongelig resolution****), hvorved der i henhold til grundlovens § 16 og kirkelov af 3die august 1897 § 47, sidste afsnit (saaledes som det lyder ifølge lov af 2den juni 1906) anordnes nye regler — overensstemmende med et fremlagt udkast — angaaende kirkernes benyttelse udenfor de regelmæssige gudstjenester og kirkelige handlinger m. v.

24 oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Spydeberg herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Spydeberg herred i Smaalenenes amt.

24 oktbr. **Kongelig resolution***), hvorved grænsen for den aarlige afgift for skjænkning af øl, vin, frugtvin og mjød i Kristiansund i medhold af § 28 i lov af 17de mai 1904 og overensstemmende med bystyrets under 14de september d. a. fattede beslutning fastsættes til kr. 5000,00.

24 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved et udkast til de nærmere forholdsregler, der i ladestedet Stenkjær bliver at iagttage for at paase overholdelsen af bestemmelserne i lov af 11te juni 1857 angaaende afgift til kommunekassen af hunde i kjøbstæderne og visse ladesteder, approberes.

24 oktbr. **Kongelig resolution*****), hvorved et forslag til forandring i de ved kongelig resolution af 11te september 1877 approberede forholdsregler for kjøbstaden Moss til

---

*) Bekjendtgj. 26de oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 41.

**) Bekjendtgj. 26de oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 41, hvor reglerne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 26de oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 41, hvor forholdsreglerne er indtagne.

overholdelse af bestemmelserne i lov af 11te juni 1857 angaaende afgift til kommunekassen af hunde i kjøbstæderne og visse ladesteder, approberes. 24 oktbr.

Kongelig resolution*), hvorved: 24 oktbr.

1. Et udkast til bestemmelser angaaende sikkerhedsforanstaltninger vedkommende færdselen paa de Valdresbanen nærliggende veie m. v. approberes som gjældende indtil videre for Valdresbanen fra Eina til Fagernæs.
2. Departementet for de offentlige arbeider bemyndiges til at træffe bestemmelse om den største tilladte kjørehastighed ved Valdresbanen.

Kongelig resolution*), hvorved i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Hammerfest, at der indtil videre tillades at opføre træbygninger overensstemmende med lovens § 3, 2 i de strøg af nævnte by, som ligger: 24 oktbr.

1. vest for Sadelgaden,
2. øst for Oskars plads, herunder tillige strøget om Storvandet paa Mollen, i Hamrene og paa Fuglenæs.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 1 i lov indeholdende adskillige bestemmelser angaaende bygningsvæsenet m. v. af 17de juni 1869 samt § 1 i lov om brandvæsenet af 26de august 1854 bestemmes: 24 oktbr.

1. At det strøg omkring Rena jernbanestation i Aamot herred, Hedemarkens amt, hvor den almindelige bygningslovgivning ved kronprinsregentens resolution af 25de januar 1899 er gjort gjældende, overgaar til særskilt kommune i bygningsvæsenets anliggender.
2. At der for samme strøg anordnes en brandkommission.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles stadfæstelse paa følgende af Holmestrands kommunestyre i møder den 6te september 1904 og 31te juli 1906 vedtagne bestemmelser til lempning i nævnte lovs § 47, 1ste passus, for endel bryggetomter sammesteds: 24 oktbr.

Paa samtlige bryggetomter, der er beliggende mellem Holmestrand—Vittingfosbanen og sjøen paa strækningen mellem Weidemannsgaden og indtil tomt mätr.-no. 42, kan oplag af rundlast finde sted uden hensyn til afstand fra nabogrund, naar oplagets høide ikke overstiger 4 m. Fra før opførte eller her-

---

*) Bekjendtgj. 26de oktbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 41.

24 oktbr. efter opførendes bygninger med ildsted paa disse tomter skal afstanden fra bygningerne til nærmeste trælastoplag være mindst 9 meter. For de paa samme strækning mellem Langgaden og nævnte bane beliggende tomter tillades oplag af rundlast indtil en høide af 3 m., naar de er fjernede mindst 2,5 m. fra nabogrund og mindst 12,5 m. fra bygning, hvori findes ildsted.

De i det angivne strøg regulerede gader maa ikke belastes, men stadig holdes aabne, saaledes at der altid gjennem samme er fri og uhindret adgang for brandvæsenet.

24 oktbr. **Kongelig resolution**, hvorved det

I. tillades, at en paa gaarden Gulsruds grund i den østlige del af Modum prestegjelds hovedsogn under Drammens provsti i Kristiania stift efter tegning af en ingeniør opført kombineret bedehus- og kapelbygning indvies som kapel for indtil videre og under forudsætning af, at det holdes i forsvarlig stand, at benyttes til afholdelse af gudstjeneste og øvrige kirkelige forretninger, paa betingelse af:

a. at bygningen forinden indvielsen bliver forsynet med den nødvendige kirkelige indredning;

b. at den del af huset, der benyttes som kor, holdes afspærret, naar huset, benyttes som bede- og forsamlingshus;

c. at denne benyttelse ikke hindrer afholdelse af gudstjeneste og andre kirkelige forretninger.

II. At der til bedehuset, som foreslaaes benævnt Gulsrud kapel, indtil videre bliver at henlægge 4 høimesseguds-tjenester aarlig fra Heggen hovedkirke efter nærmere bestemmelse af Kristiania biskop med hensyn til tiden for gudstjenesternes afholdelse.

III. — — — — — — — — — — — — — — — —

24 oktbr. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at konfirmandundervisningen og konfirmations afholdelse i Namsos prestegjeld under indre Namdalen provsti i Trondhjem stift bliver at ordne saaledes, at konfirmanderne fra hovedsognet for fremtiden forberedes i vinterhalvaaret med paafølgende konfirmation i Namsos kirke søndag efter paaske og konfirmanderne fra Vemundvik og Klingen annekssogne i sommerhalvaaret, særskilt for hvert sogn, med paafølgende konfirmation i sognekirkerne første og anden søndag efter Michaeli efter Trondhjems biskops nærmere bestemmelse.

24 oktbr. **Kongelig resolution,** hvorved

1. det paalægges sognepresten i Kvernes prestegjeld under ytre Nordmør provsti i Trondhjem stift for eftertiden at forberede konfirmanderne fra Bremsnes

annekssogn inden sognet i løbet af sommerhalvaaret med paafølgende konfirmation en søndag om høsten. 24 oktbr.

2. — — — — — — — — — — — — — — — —

Kongelig resolution, hvorved der meddeles stadfæstelse paa det af stiftsprovst D. Chr. Frich og hustru ved gavebrev af 2den december 1905 oprettede »stiftsprovst David Christofer Frichs og hustru Emilie Frichs legat« til fordel for uformuende syge i Korskirkens menighed i Bergen samt paa den under 26de februar 1906 udarbeidede fundas for nævnte legat. 24 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa de af fru Lovise Hanssen, født Lange, af Arendal ved testament af 19de august 1899 oprettede »Assurancedirektør Johan Hanssen og hustru Lovise Hanssen, født Langes, legater: 24 oktbr.

a. for uforsørgede damer,
b. for ældre tjenere af kvindekjønnet, og
c. for ældre trængende sjømænd«

samt paa de for disse legater under 26de april 1906 udfærdigede statuter.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af fru Nancy Giertsen ved gavebrev af 17de oktober og 27de december 1905 oprettede »Børre R. Giertsens legat for skogsagen paa vestlandet« og paa de for samme under 16de mars 1906 udfærdigede statuter. 24 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved 24 oktbr.

1. De af Kristiansunds samlag for skjænkning og salg af øl, vin, frugtvin og mjød i generalforsamling den 23de juli 1906 vedtagne og i bystyrets møde den 14de september næstefter godtkjendte vedtægter i medhold af §§ 23 og 35 i lov af 17de mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke for længere tid end 6 aar, at regne fra 1ste januar 1907, og saaledes, at der til vedtægternes § 16 føies et lillæg om, at beslutningen ikke er gyldig, medmindre den godkjendes af amtmanden.
2. — — — — — — — — — — — — — — — —

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Gjerpens bygningsrepræsentantskab i møde den 28de oktober 1905 vedtagne og paa et fremlagt kart afsatte regulering af de til Skiens byggebelte stødende strækninger af nævnte bygningskommune. 24 oktbr.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa den i generalforsamling den 1ste juni 1906 vedtagne for- 24 oktbr.

24 oktbr. andring i § 2, 1ste punktum, i den for brandforsikringsforeningen »Faste- og Løsebrand« ved høieste resolution af 7de februar 1866, jfr. høieste resolution af 27de november 1888, approberede plan, saaledes at foreningen fremdeles kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder.

24 oktbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i post 2 i kongelig resolution af 25de august 1906 angaaende approbation paa Drammens kommunestyres beslutning af 21de juni 1906 om optagelse af et laan for havnekassens regning under kommunens garanti samt angaaende tilladelse til for laanet at udstede obligationer lydende paa ihændehaveren, foretages saadan forandring, at den for laanets indfrielse opstillede betingelse om, at renter og afdrag sammenlagt gjennem den hele amortisationstid skal udgjøre et omtrent lige stort beløb aarlig, bortfalder.

24 oktbr. **Kongelig resolution,** hvorved det overensstemmende med den af Romsdals amtsting i møde den 19de mai 1906 fattede beslutning i henhold til lov om veivæsenet af 15de september 1851 § 2 bestemmes, at den gamle hovedvei fra Brastad meieri til det nye veiskille ved Brastad samt strækningen fra det gamle veiskille ved Kjelbotten til Kjøbstad i Sylte herred, forsaavidt den ikke falder sammen med den mellem nævnte steder anlagte nye hovedvei, nedlægges som saadan.

24 oktbr. **Kongelig resolution,** hvorved i henhold til lov af 7de april 1906 om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamener m. v. § 32 tilstaaes efternævnte sjømandsskoler ret til indtil videre at afholde følgende navigationseksamener:

1. Høiere skibsførereksamen:
   De statsunderstøttede sjømandsskoler i Kristiania og Bergen.
2. Skibsførereksamen:
   De statsunderstøttede sjømandsskoler i Fredrikstad, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen og Trondhjem.
3. Styrmandseksamen:
   De statsunderstøttede sjømandsskoler i Fredrikshald, Fredrikstad, Kristiania, Kristiansand, Stavanger, Haugesund, Bergen, Kristiansund og Trondhjem.

24 oktbr. **Kongelig resolution,** hvorved fastsættes følgende bestemmelser for anordning af navigationsunder visning og afholdelse af styrmandseksamen ved sjømilitære korps:

1. Ved sjømilitære korps's skoler afholdes regelmæssig hver vaar styrmandseksamen i tilslutning til de øvrige aarlige eksamener. Skulde det vise sig ønskeligt ogsaa at afholde saadan eksamen til andre tider, kan forsvarsdepartementet efter korpsets forslag træffe nærmere bestemmelse herom. 24 oktbr.
2. Bestemmelserne i lov af 7de april 1906 og det af forsvarsdepartementet under 3die august 1906 fastsatte reglement for undervisning og eksamen ved de eksamensberettigede sjømandsskoler bliver ogsaa at befølge ved sjømilitære korps, dog med efterfølgende forandringer:
   a. Eksamenskommissionen skal bestaa af chefen for korpsets skolekompani, der er kommissionens formand, faglæreren og to af forsvarsdepartementet efter korpsets forslag opnævnte censorer. Den mundtlige eksamination udføres af vedkommende faglærer.
   b. Senest 1 maaned, før eksamen skal afholdes, indsender korpschefen til autorisation af forsvarsdepartementet mindst 2 sæt opgaver med besvarelser, der udarbeides af faglæreren i henhold til reglementet. De autoriserede opgaver tilstilles betimelig før eksamen sjømilitære korps i lukkede omslag og behandles paa samme maade som i lovens § 30 bestemt.
   c. De lovbestemte attester og vidnesbyrd for at kunne fremstille sig til styrmandseksamen indsendes af hver eksaminand til skolekompaniets chef. Korpsets mandskaber erlægger ingen eksamensafgift.
   d. Sjømilitære korps indsender efter skoleaarets slutning til forsvarsdepartementet beretning om undervisningen for navigationseleverne i vinterens løb, ledsaget af en opgave over, hvormange der har erholdt eksamen, og hvilke har erholdt det i lovens §§ 3 og 4 omhandlede vidnesbyrd. Samtidig indsendes afskrift af eksamensprotokollen.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til overlægen for den spedalske sygdom, hvori bl. a. udtales, at en jordmoder ikke kan ansees berettiget til at undslaa sig for at yde en spedalsk kvinde fødselshjælp (jfr. jordmoderlovens § 4). Selvfølgelig bør hun under og efter en saadan forretning være særlig agtpaagivende med hensyn til rengjøring saavel af sin person som af sine klæder og instrumenter. 24 oktbr.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet til amtmanden i Akershus amt, hvori der vedrørende forstaaelsen af Kristiania Bygningslovs § 71 d. 1, jfr. § 73 b, bemerkes: 24 oktbr.

24 oktbr. Kristiania bygningslov bestemmer i § 71 d bl. a., at »større murede ildsteder, saaaom bagerovne o. l., skal staa frit og deres ydervægge ikke komme træværk nærmere end 60 cm.«

Denne bestemmelse er uforandret optaget fra den almindelige bygningslov af 27de juli 1896 § 63, 4, første punktum, der igjen afløser bestemmelsen i § 33, sidste punktum, i den ældre almindelige bygningslov af 6te september 1845, hvilket sidstnævnte lovsted dog kun omhandler bagerovne. Om disse heder det i den nævnte paragraf i loven af 1845, at »de yderste flader af bagerovnen ikke maa komme træværk nærmere end 1 alen, og skal ovnen staa saa frit, at man allevegne kan gaa omkring den; dog kunne bagerovne til husbrug med bygningskommissionens tilladelse undtages fra den sidste regel«.

Medens det saaledes ligefrem følger af ordlyden i den gamle bygningslov, at ovnens afstand fra murværk skal være saa stor, at der kan være anledning til at komme rundt ovnen, er det i den nye almindelige bygningslov saavelsom i Kristiania bygningslov alene foreskrevet, at ovnen skal staa frit. Deraf kan det imidlertid ikke sluttes, at paabudet i de nævnte nye love har en anden eller mindre omfattende betydning end i den gamle, hvilket heller ikke fremgaar af de nye loves forarbeider. Tvertimod maa det forudsættes, at paabudet i samtlige love har havt det samme øiemed, nemlig at ovnen skal kunne underkastes fornøden udvendig besigtigelse og reparation, — og at derfor de nye love i dette punkt er at forstaa paa samme maade som loven af 1845 (jfr. ot. prp. nr. 10 for 1891, bilag nr. 3, side 21).

Saaledes har ogsaa vedkommende bestemmelse i den almindelige bygningslov af 1896, efter hvad departementet har grund til at antage, almindelig været forstaaet i de byer, for hvilke nævnte lov er gjældende. Imidlertid har den tilsvarende bestemmelse i Kristiania bygningslov af 1899, efter hvad bygningschefen i nævnte by har oplyst, ikke i Kristiania været praktiseret paa denne maade. Da derhos den almindelige brandforsikringsindretning paa foranledning har udtalt, at den ikke af hensyn til ildssikkerheden anser det paakrævet, at der fordres nogen bestemt afstand mellem de heromhandlede ildsteder og murværk, antager departementet, at der efter de i lovene benyttede udtryk vanskelig vil kunne fordres nogen saadan afstand. Dog maa ovnen iethvertfald ikke opføres i forband med bygningens murværk, ligesom det maa paasees, at den ikke kommer træværk nærmere end 60 cm.

25 oktbr. **Skrivelse** fra den fungerende direktør for det civile veterinærvæsen til en amtsdyrlæge angaaende beregning af forretningsgodtgjørelse i henhold til husdyrlovens § 23 (lov af 14de juli 1894 m. v.):

I anledning heraf skal jeg henvise til husdyrlovens § 23, 25 oktbr.
hvoraf fremgaar, at De som amtsdyrlæge kan beregne Dem en forretningsgodtgjørelse af 4 kroner, saasnart De har været beskjæftiget med en undersøgelse eller udført en forretning, for hvilken det offentlige udreder godtgjørelse, uden hensyn til hvilken tid forretningen har medtaget, og uden hensyn til, hvorvidt den i samme anledning tilbagelagte veilængde er over eller under 3 km., idet husdyrlovens forretningsgodtgjørelse beregnes uanseet om man tilkommer skyds- og kostgodtgjørelse efter skyds- og kostgodtgjørelsesloven af 10de juli 1894.

Kan husdyrlovens paabud, om hvad der skal iagttages i anledning af vedkommende sygdomstilfælde, efterkommes, saaledes at der foreligger en »forretning« i lovens forstand, uden at reise i den anledning behøver at foretages, er De ogsaa i dette tilfælde berettiget til at beregne Dem godtgjørelse efter husdyrlovens § 23.

Skulde De paa den anden side have foretaget flere af den slags undersøgelser eller forretninger i løbet af 24 timer, regnet fra den første reises begyndelse, tilkommer De dog ikke mere end kr. 4,00, idet denne godtgjørelse omfatter samtlige de i løbet af de nævnte 24 timer udførte offentlige forretninger, som ikke er kontorundersøgelser.

Ved denne sidste slags undersøgelse, for hvilken De kan beregne Dem kr. 2,00 pr. forretning, forstaaes en undersøgelse, hvorved offentlig reise eller obduktion undgaaes, og som foretages paa Deres kontor, enten paa Deres bopæl eller paa et midlertidigt kontor, d. v. s. paa et sted, hvor De foreløbig opholder Dem paa grund af en reise i en anden anledning.

Skrivelse fra finans- og tolddepartementet til forsvars- 25 oktbr.
departementet, marinestyrelsen, hvori meddeles, at departementet ikke kan anse det lovmedholdeligt, at det omhandlede tyske dampskib er blevet endelig udekspederet af Drammens toldvæsen, naar det efter udekspeditionen skulde supplere den i Drammen indtagne ladning med last indtaget i Nærsnes i Drøbaks tolddistrikt.

Det forholder sig visnok saa, anføres der videre, at den paa sidstnævnte sted indtagne restladning var afgiftsfri, og at derfor lov af 17de juni 1869 § 4 første passus er anvendelig paa tilfældet. Men denne lovbestemmelse gjør ingen forandring i de i toldloven af 20de september 1845 §§ 38, 47 og 48 m. fl. indeholdte bestemmelser, hvorefter toldvæsenet skal føre opsyn med ladningen og udekspeditionen i almindelighed først foretages, efterat ladningen er indtaget, regler, der er til hinder for, at der ved et toldsted kan meddeles endelig udekspedition af et fartøi, der bagefter skal indtage ladning i et andet toldstedsdistrikt. Naar der i toldlovens § 48, anden passus, er

25 oktbr. givet adgang til i visse tilfælder at meddele udekspedition, forinden indladningen er fuldbragt, formenes det selvfølgelig at være forudsætningen, at toldopsynet fra det distrikt, ved hvis toldsted udekspeditionen er foretaget, fører indseende med, at indladningen finder eller har fundet sted paa den maade og med de mængder, som er angivne.

26 oktbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvori meddeles, at der i Tientsin (Kina) er oprettet en britisk postanstalt, henhørende under postvæsenet i Hong-Kong, hvilken bliver at betragte som tilhørende verdenspostforeningen (jfr. art. XL § 2 i ekspeditionsreglementet til den internationale hovedpostkonvention).

29 oktbr. **Skrivelse** fra justisdepartementet til stiftamtmanden i Bergen, hvori bl. a. udtales, at naar en underordnet tjenestemand ikke har iagttaget forskrifterne i fængselsstyrelsens cirkulære af 11te juli 1903 angaaende fangeføring med dampskibe, bør anvisningsmyndigheden indhente de manglende oplysninger.

1 novbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved under henvisning til postreglementets kap. XVIII § 25, side 151 (sammenholdt med cirkl. nr. $^{28}/_{1905}$ VII) henledes opmerksomheden paa, at af islandske pengesedler modtages ved indbetalinger til postanstalterne alene Islands banks sedler, ikke de gamle islandske noter.

2 novbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Kristiansands biskop, hvori udtales, at den geistlige lønningslov af 14de juli 1897 § 37 — ligesom den tilsvarende ældre bestemmelse i lov af 17de juni 1869 § 8 — altid af departementet har været forstaaet derhen, at den giver en prest, der er udnævnt til et embede i en by, ret til at oppebære den embedet tilliggende husleiegodtgjørelse allerede fra udnævnelsen af, dog med den begrænsning, at forsaavidt udnævnelsen sker, før den fratrædende prests ret til husleiegodtgjørelsen er ophørt, den nye prest først faar godtgjørelsen fra den tid, da formandens ret ophører.

2 novbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved der meddeles, at der fra 15de november 1906 underholdes et postaabneri Fæmundsenden paa dampskibsanløbsstedet Fæmund hotel (i vinterpostruten Tufsingdalen—Drevsjø), i øvre Rendalens herred, Hedemarkens amt, Røros postdistrikt.

2 novbr. **Skrivelse** fra arbeidsdepartementet til bygningskommissionen i Rena bygningskommune i anledning af en forespørgsel, om, hvorvidt Karbolineum kan henregnes til de stoffe,

som det ifølge bygningslovens § 56, sidste punktum, 2 novbr.
er forbudt at anvende til overstrygning af bygninger og indhegninger.

Departementet har indhentet en udtalelse fra den almindelige brandforsikringsindretning af 27de oktober sidstleden, hvorefter spørgsmaalet er antaget at maatte besvares bekræftende.

Departementet henholder sig hertil.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i Smaa- 5 novbr.
lenenes amt, hvori der i anledning af en indkommen forespørgsel fra en underfoged om, hvorvidt og i hvilken udstrækning udpantningsforretninger i løsøre for statsskatter bør tinglæses, udtales følgende: Der bør som regel kun blive tale om tinglæsning af udpantningsforretninger, hvor indførsel er taget i fast eiendom for skyldig statsskat. Derimod bør det almindeligvis kunne undlades at foretage tinglæsning, naar udpantning er taget i løsøre, specielt hvor skatten ikke er af noget betydeligt beløb, og der saaledes ved tinglæsning af udpantningsforretningen vil paaføres debitorerne uforholdsmæssige omkostninger.

Hvor det derimod maa antages, at der ved tinglæsning af udpantningsforretningen kan erholdes dækkelse for stassskatten, er det en selvfølge, at tinglæsning bør finde sted, saaledes, hvor der derved kan erholdes prioritet foran eller paa lige fod med andre udlægshavere, og vedkommende løsøregjenstande antages tilstrækkelige til at dække statsskatten enten i sin helhed eller delvis.

Hvor de udpantede gjenstande ikke er beheftet eller ikke saa sterkt beheftet, at dækkelse af statsskatten uden tinglæsning af udpantningsforretningen praktisk talt er udelukket, kan gjenstandene, saafremt det ikke findes tilraadeligt at lade dem være i debitors besiddelse, tages i forvaring. I hvert fald bør der for at hindre, at andre udlægshavere ved i mellemtiden at tinglæse sine udlæg erholder bedre prioritet end det offentlige, ikke hengaa nogen længere tid, forinden løsøret afhentes.

Er vedkommende gjenstande allerede saa sterkt beheftet, at de antages med overveiende sandsynlighed ikke at ville dække statsskatten, bør heller ikke tinglæsning finde sted, uden hvor gjenstandenes værdi er vanskelig at fiksere. Man skal forøvrigt bemerke, at saafremt udlægget er værdiløst eller overbeheftet, bør der tages udlæg i fast gods, hvor saadant forefindes.

Tinglæsning af udlæg i løsøre antages heller ikke paakrævet af hensyn til debitors eventuelle konkurs, idet statsskattens prioritet efter endel i den senere tid af Kristiania byret afsagte, ikke appellerede domme antages kun at være afhængig af, om udpantning er foretaget inden 6 maaneder

5 novbr. efter skattens forfaldstid, uanseet om der ved udpantningen erholdes udlæg eller ikke, eller om udpantningsforretningen er videre forfulgt, saafremt det ikke kan lægges vedkommende skatteopkræver til last, at der ikke ved udpantningsforretningen erholdes udlæg.

6 novbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Hønefos bys formænd og repræsentanter under 10de oktober 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte by angaaende forbud mod salg af tobak til børn.

6 novbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa den af Evanger herredsstyre under 22de september 1906 fattede beslutning til vedtægt for nævnte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

6 novbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Modums herredsstyre under 24de september 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte herred angaaende salg af tobak til børn m. v.

6 novbr. **Kongelig resolution** *), hvorved der:

I. I henhold til § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles approbation paa de af kommunestyret for kjøbstaden Narvik under 13de december 1904 og 8de mai 1906 fattede beslutninger om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhedsvæsenet inden kjøbstaden.

II. De ved kongelig resolution af 5te januar 1900 approberede sundhedsforskrifter for den bymæssig regulerede del af Ankenes herred, forsaavidt angaar den del af dette strøg, der omfattes af kjøbstaden Narvik, ophæves fra den tid, ovenanførte sundhedsforskrifter træder i kraft.

6 novbr. **Kongelig resolution** **), hvorved den af Bærum herredsstyre, Akershus amt, i møde den 2den november 1905 besluttede vedtægt om lukningstid for udsalgssteder inden herredet stadfæstes i henhold til lov om lukningstid for

*) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42, hvor beslutningen er indtaget.

**) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42, hvor ved tægterne er indtagne.

udsalgssteder af 31te mai 1900 som gjældende indtil videre, dog med en enkelt forandring. 6 novbr.

Kongelig resolution *), hvorved der i den kongelige plakat angaaende apotekernes handel med gifte og medicinske stoffe m. v. af 23de juni 1888 ved det under litr. A III. b. 4 nævnte stof »Bulleus Scillæe — strandløg« tilføies: »undtagen i de i fortegnelsen B nævnte blandinger,« og at der i plakatens litr. B. I. 29 blandt eksempler indtages: »Strandløg i blandinger, der anvendes som middel til udryddelse af rotter«. 6 novbr.

Kongelig resolution **), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles stadfæstelse paa følgende af Aalesunds kommunestyre i møde den 8de oktober 1906 vedtagne tillægsbestemmelser til nævnte lovs § 83, forsaavidt Aalesund angaar. 6 novbr.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 bestemmes, at den almindelige bygningslovgivning skal være gjældende for Salhus i Hammer herred, søndre Bergenhus amt, indenfor de af Hammer herredsstyre i møde den 4de oktober 1906 angivne grænser. 6 novbr.

Kongelig resolution ***), hvorved der i henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Flekkefjords kommunestyre i møde den 15de oktober 1906 fattede beslutning angaaende lempning i nævnte lovs § 77, forsaavidt kjøbstaden Flekkefjord angaar. 6 novbr.

Kongelig resolution *), hvorved 6 novbr.

1. I medhold af lov om metrisk maal og vægt af 22de mai 1875, dens §§ 15, 21 og 32 meddeles approbation paa følgende tillæg til § 31 i reglementet for justervæsenet af 17de juni 1886:

»Det skal ogsaa være tilladt at justere kassemaal, hvis form afviger fra de retvinklede kubikmaal.

Det overdrages til justerdirektøren at fatte nærmere bestemmelse angaaende form, dimensioner og andre konstruktionsforhold for deslige maalekasser — om størrelsen af den for den tilladte tolerance samt om reglerne for deres justering og størrelsen af justergebyret.

---

*) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42.
**) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42, hvor tillægget er indtaget.
***) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42, hvor beslutningen er indtaget.

6 novbr. Begrænsningen for de ikke retvinklede kassemaals anvendelse skal være den samme som bestemt for de retvinklede kassemaal.«

2. Nærværende resolution træder i kraft straks.

6 novbr. **Kongelig resolution** *). De af Skiens bystyre i møde den 11te oktober 1906 vedtagne regler for handel med brugte og kasserede gjenstande i medhold af § 7 c i lov om handelen af 8de august 1842, jfr. lov af 26de mai 1906, stadfæstes som gjældende indtil videre.

Reglerne er saalydende:

§ 1. For tilladelse til handel med brugte eller kasserede gjenstande erlægges i aarlig afgift til bykassen kr. 25,00. Tilladelsen gjælder kun for et kalenderaar og kan tilbagekaldes, naar disse regler overtrædes. Betalingen erlægges forskudsvis.

§ 2. Handelen maa kun drives paa steder og i rum, som godkjendes af politiet, og de indkjøbte gjenstande maa ikke opbevares udenfor disse steder eller rum.

§ 3. Gjenstande, der er indkjøbt eller modtaget til salg, maa ikke afhændes, forandres, smeltes eller tilintetgjøres, før 7 dage er forløbet, efterat de kom i den handlendes besiddelse. De skal paa passende maade forsynes med mærkelap med nummer.

§ 4. Den handlende skal føre en af politiet godkjendt fortegnelse over indkjøbte eller til salg modtagne gjenstande. I denne bliver at indføre gjenstandens nummer, angivelse eller betegnelse af gjenstanden, dagen for modtagelsen, den persons navn, stilling og adresse, af hvem gjenstanden er kjøbt eller modtaget, dagen for salget, samt den persons navn og adresse, til hvem den er afhændet.

§ 5. De handlende maa ikke kjøbe eller modtage brugte eller kasserede gjenstande af børn, der skjønnes at være under 15 aar, samt af ukjendte personer, der ikke paa betryggende maade kan legitimere sig.

§ 6. Fra reglerne under §§ 3 og 4 kan politiet i særskilte tilfælde meddele fritagelse.

§ 7. Overtrædelse af disse regler straffes overensstemmende med straffelovens §§ 336 og 339 2.

§ 8. Disse regler, hvoraf et eksemplar bør opslaaes paa forretningsstedet hos vedkommende handlende, træder i kraft 1ste januar 1907.

6 novbr. **Kongelig resolution** **), hvorved:

I. I medhold af § 3 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af her-

*) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42.

**) Bekjendtgj. 7de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 42, hvor vedtægterne er indtagne.

redsstyret for østre Slidre herred, Kristians amt, i møde den 10de mars og 13de oktober 1906 besluttede nye vedtægter angaaende værnskogens behandling inden herredet. 6 novbr.

II. De ved kronprinsregentens resolution af 12te januar 1901 approberede værnskogsvedtægter ophæves fra den tid, heromhandlede vedtægter træder i kraft.

Kongelig resolution *), hvorved der i henhold til § 4 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896, jfr. lov af 2den april 1901, bestemmes, at bygningskommissionen og reguleringskommissionen for Rørviks bygningskommune i Viktens herred, Nordre Trondhjems amt, begge skal bestaa af stedets brandkommission, sundhedskommissionens ordfører og et af bygningsrepræsentantskabet for en tid af 3 aar valgt bygningskyndigt medlem. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved 6 novbr.

1) der oprettes et under legationen i Kjøbenhavn henhørende konsulat for Island med station i Reikjavik med et kontorbidrag indtil videre til aarligt beløb kr. 500,00, der bliver at udrede af den »til disposition til kontorbidrag« givne bevilgning;
2) endvidere gives bemyndigelse til konsulatet til at korrespondere med udenrigsdepartementet og med handelsdepartementet i de i konsulatinstruktionen af 24de juli 1906 § 9, 2 omhandlede anliggender,

den vordende konsul og den vicekonsul, der agtes ansat ved konsulatet, bemyndiges til at optage edelige sjøforklaringer og at anstille undersøgelse angaaende indtrufne sjøulykker.

Kongelig resolution, hvorved meddeles kongelig stadfæstelse paa det af Martine og Nikoline Dahl af Tønsberg ved gavebrev af 17de november 1905 oprettede »Martine og Nikoline Dahls legat« samt paa de for samme under 10de mai 1906 udfærdigede statuter. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af Bendt Redse ved gavebrev af 26de september 1905 oprettede legat »Bendt Redses minde« til fremme af den aandelige pleie af syge, gamle, svage og krøblinger i Sande, Herø og Vannelven prestegjeld samt paa de for samme under 10de august 1906 udfærdigede statuter. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af kaarmand Nils Knudsen Myklebust ved dokument af 6 novbr.

*) Bekjendtgj. 19de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 43.

6 novbr. 6te mai 1905 oprettede »Nils Myklebusts legat« til fordel for værdige trængende i Norddalens prestegjeld og paa de for samme under 24de juli 1906 udfærdigede statuter.

6 novbr. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes, at lagmandstingene for Trondhjems lagsogn fra 1ste januar 1907 indtil videre bliver at afholde 4 gange aarlig til den tid, som af lagmanden nærmere bestemmes.

6 novbr. **Kongelig resolution***), hvorved bestemmes:

1. at Gulatings lagmandsembede inddrages fra 1ste april 1907, og at der fra samme tid istedetfor de nuværende Oslo, Borgartings og Agders, Gulatings, samt Eidsiva- og Frostatings lagdømmer anordnes følgende tre lagdømmer:
   a. Oslo lagdømme omfattende Oslo og Akershus lagsogne,
   b. Borgartings og Agders lagdømme, omfattende Smaalenenes, Hedemarkens, Kristians, Buskerud, Bratsbergs, Nedenes samt Lister og Mandals lagsogne,
   c. Gula og Frostatings lagdømme omfattende Stavanger, Bergens, Bergenhus, Romsdals og Trondhjems lagsogne.
2. At lagmanden i Gula- og Frostating skal tage bolig i Bergen.

6 novbr. **Kongelig resolution,** hvorved den under 30te januar 1904 og 6te december 1905 Akershus amts sindssygeasyl paa gaarden Blakstad nedre i Asker herred i Akershus amt medmeddelte autorisation udvides til at omfatte en ny kolonibygning for 20 rolige kvinder, saaledes at asylets samlede antal pladse bliver 147.

6 novbr. **Kongelig resolution,** hvorved bestemmes:

1. At kongelig resolution af 14de december 1867, hvorved fastsættes godtgjørelse for regnskabsføreren for Finmarkens medicinalfond, forandres derhen, at bemeldte godtgjørelse fra 1ste januar 1907 indtil videre skal udgjøre kr. 1 200,00 aarlig, dog saaledes at den ikke i noget tilfælde maa overstige den i § 9 i lov om medicinalafgift i Finmarken af 18de mai 1860 bestemte grænse, nemlig 4 procent af de oppebaarne summer.
2. At kongelig resolution af 10de december 1860, dens post a, hvorved er bestemt, at regnskabsførselen for Finmarkens medicinalfond overdrages byfogden i Hammerfest, ophæves fra den i post 1 nævnte tid.

---

*) Regj. foredrag indtaget i dep.tid. f. 1907, nr. 2.

3. At regnskabsførselen for Finmarkens medicinalfond fra samme tid indtil videre henlægges til distriktskassereren for Finmarken med forpligtelse til for de ham som fondets kasserer anbetroede midler at stille saadan sikkerhed, som af vedkommende amtsting findes fyldestgjørende. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af byningsrepræsentantskabet for Sandstrandens bygningskommune i nedre Ekers herred i møde den 13de mai 1906 efter forslag af stedets reguleringskommission fattede beslutning angaaende regulering overensstemmende med medfølgende kart af nævnte bygningskommune. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved bl. a. den i post 1 i kongelig resolution af 4de juni 1898 angaaende oprettelse af havnestyre for Fredriksværns havn m. v. indtagne bestemmelse om, at den saakaldte Fæstningshavn skal være undtaget fra resolutionens bestemmelser, bortfalder. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved det ved kongelig resolution af 2den juni 1906 fastsatte præg for de tokroner, der skal udmyntes til minde om 7de juni 1905, forsaavidt myntens avers angaar, forandres derhen, at den viser en kjæde af sammensluttede hænder omkring indskriften: »Norges uafhængighed gjennemført 1905«. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om bykommunernes skattevæsen af 15de april 1882 § 30 meddeles approbation paa den af Narvik bystyre i møde den 24de september 1906 vedtagne forandring i de gjældende regler for skatteligningen i kjøbstaden. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved der i henhold til lov om bykommunernes skattevæsen af 15de april 1882 § 30 meddeles approbation paa den af Bodø kommunestyre i møde den 28de september d. a. vedtagne tilføielse til de gjældende regler for skatteligningen i kjøbstaden. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Mangers sparebank i møde den 30te april 1906 vedtagne forandring af § 20 i bankens ved høieste resolution af 14de mai 1889 stadfæstede plan. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved br. nr. 3, 4, 5, 6, 7 og 8, Nøstholmen under gn. 18, Vinje i Sjernerø herred, Stavanger amt, hvert af skyld mk. 0,01 befales udslettede af landets matrikel fra 1ste januar 1907 at regne. 6 novbr.

Kongelig resolution, hvorved der udfærdiges beslutning om kongens reise til udlandet samt overdrages 6 novbr.

6 novbr. statsraadet at forestaa rigets bestyrelse som kongemagtens midlertidige udøver paa den maade, som for saadant tilfælde er bestemt i grundlovens § 41.

6 novbr. **Kongelig resolution**, hvorved den norske regjering meddeles bemyndigelse til paa hans majestæts vegne at undertegne protokol med tilhørende dokumenter vedkommende beslutninger, som er fattet af hans majestæt i statsraad den 6te ds.

6 novbr. **Kongelig resolution**, hvorved den i de ved kongelig resolution af 15de april 1893 fastsatte bestemmelser om omordning af bestyrelsen for den almindelige brandforsikringsindretning i § 1 litr. d. givne bemyndigelse til sammenkaldelse af ekstraordinært repræsentantskab efter forlangende af direktionen eller af mindst 12 repræsentanter ophæves.

6 novbr. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtmanden i Romsdals amt angaaende en lensmands ret til at beregne sig godtgjørelse for læsning af bekjendtgjørelse om udligningen af afgift for laks- og sjøørretfiskerier.

Departementet antager med amtmanden, at en lensmand for læsning af saadan bekjendtgjørelse er berettiget til at beregne sig den i sportellovens § 119 bestemte betaling.

7 novbr. **Rundskrivelse** fra kirkedepartementet til rigets geistlighed og kirketilsyn.

Ved kongelig resolution af 24de oktober d. a. er der anordnet bestemmelser om kirkernes benyttelse udenfor de regelmæssige gudstjenester og kirkelige handlinger. (Se Lovtid. pag. 740).

Ved at meddele resolutionens ordlyd til efterretning og fremtidig iagttagelse, henleder departementet opmerksomheden særlig paa følgende:

1. Presterne kan, naar de benytter kirkerne i henhold til bestemmelsernes post I (hvortil kirketilsynets samtykke ikke udkræves), lade en eller flere embedsbrødre eller statskirken tilhørende lægmænd optræde ved siden af sig, dog kun naar disse sidste er kjendte og paalidelige mænd. I forbindelse hermed bemerkes, at presterne ikke er berettiget til ved de ordinære (ɔ: lovbestemte eller af kongen anordnede) gudstjenester at overlade prædikenen til nogen lægmand. Med hensyn til missionsgudstjenester henvises til departementets i Lovtidenden indtagne skrivelse af 23de december 1899.
2. Tilsynet er ikke berettiget til at opstille som betingelse for en lægmands benyttelse af kirken, at han ikke skal tale fra prædikestolen.

3. Naar en lægmand har faaet lov til at afholde opbyggelse i kirken, kan han kun med tilsynets samtykke lade andre mænd optræde ved siden af sig, ligesom han ikke kan lade mødet afholde til anden tid end den i tilsynets beslutning nævnte. 7 novbr.
4. Ved de i post II no. 4 omhandlende møder kan forsamlingen vælge en prest eller lægmand til dirigent.
5. Medens ofring eller pengeindsamling i kristelig og velgjørende øiemed ikke kan finde sted i kirken uden tilsynets tilladelse, er saadant samtykke unødvendigt, naar det ved særskilt resolution er eller bliver tilladt ofring i alle landets eller en enkelt landsdels kirker — for en enkelt gang eller f. eks. én gang aarlig (kfr. resol. af 17de juli 1885 til fordel for det norske missionsselskab, den Schreuderske mission og Santhalmissionen og resolutioner af 12te december 1891 og 14de september 1905 til fordel for henholdsvis sjømandsmissionen og redningsselskabet).
6. Nogen ankefrist bliver herefter ikke at fastsætte ved tilsynets afgjørelser, medmindre dette har afslaaet et andragende.
7. Tilsynet kan ikke tillade kirken benyttet i andre øiemed end de i post II (og III, 2det punktum) omhandlede — altsaa ikke til afholdelse af politiske foredrag, til fremvisning af lysbilleder eller til noget, der strider mod norske lovs 2—21—65: »Kirkerne blive til den brug, de ere forordnede«.
8. Kontrollen med bestemmelsernes overholdelse er overført til biskoppen, til hvem tilsynet 4 gange aarlig har at indsende behørig indberetning angaaende kirkens benyttelse. Saadan indberetning bliver altsaa herefter ikke at tilstille departementet.
9. Bestemmelsen i post IV om adgang for en missionsprest, ordineret af norsk biskop, til at forrette fuldstændig gudstjeneste med kirkelige handlinger i kirken — medfører ikke ret for nogen sogneprest til at lade sit embede for kortere eller længere tid betjene ved en saadan missionsprest eller at antage ham som sin stadige medhjælper i embedet.

Sluttelig fremhæver departementet nødvendigheden af, at de anordnede bestemmelser strengt paasees overholdt saavel af presterne som af kirketilsynene.

Nærværende skrivelse, som bedes oplæst i tilsynets første møde, bliver at indhefte i dets forhandlingsprotokol istedetfor departementets rundskrivelse (med bilag) af 15de juni 1905, der bedes kasseret.

7 novbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til Dybvaag formandskabs ordfører, hvorved der paa foranledning meddeles, at bestemmelsen i lov af 17de mai 1904, indeholdende forandringer i formandskabsloven om, at gifte kvinder har stemmeret, naar de lever i helt eller delvis formuesfællesskab med mænd, som har betalt skat efter en antagen indtægt af kr. 300 aarlig, ikke antages at kunne anvendes, forsaavidt angaar kvinders stemmeret paa kredsmøder (landsskolelovens § 54). I saa henseende antages nemlig skolelovens egne bestemmelser fremdeles at maatte gjælde, og departementet finder derfor at maatte fastholde sine udtalelser i skrivelser af 14de januar 1890 og 21de april 1897.

Departementet finder imidlertid, at skoleloven paa dette punkt bør bringes i overensstemmelse med formandskabsloven, og vil anbefale, at der herom fremsættes forslag i forbindelse med de øvrige ændringer, som i sin tid maatte blive foreslaaet i skoleloven.

7 novbr. **Skrivelse** fra medicinaldirektøren til bestyreren af et privat sindssygeasyl, hvori udtales, at der ikke kan antages at paahvile en bestyrer af et privat sindssygeasyl nogen forpligtelse til uden godtgjørelse til civil retslig brug at afgive erklæring om patienter, der tidligere har været behandlet i hans asyl.

8 novbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Bergens stift, hvorved der paa foranledning meddeles, at naar skoleloven i sin § 46 c bestemmer, at der af amtsskolekassen kan bevilges bidrag til »anskaffelse af jordvei til lærer«, formenes loven ikke herved at have tænkt paa klokkergaard, der efter § 24 kan træde i steden for lovbefalet lærerjord. Departementet antager derfor, at der ikke er adgang til af amtsskolekassen at bevilge noget bidrag til opførelse af nye gjerder og sætersæl paa den i sagen omhandlede klokkergaard Skeie.

Departementet bemerker forøvrigt, at hvorledes end skoleloven maatte være at forstaa i heromhandlede henseende, maa det i ethvert fald ansees lidet rimeligt at yde bidrag af amtsskolekassen til en klokkergaard, til hvilken eiendomsretten derhos er omtvistet.

8 novbr. **Skrivelse** fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til Scheller & Co., Kristiania, hvorved en af nævnte firma forarbeidet model til livbælte af kapok godkjendes i henhold til forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai 1906, § 12.

9 novbr. **Skrivelse** fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til ingeniør Chr. Syvertsen, Kristiania, hvorved en af

denne konstrueret og forarbeidet redningsflaade godkjendes i henhold til forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai 1906 § 8, g. 9 novbr.

Skrivelse fra handelsdepartementet til revisionsdepartementet, hvori der angaaende Kristiania byskriverembedes (østre distrikt) sportelregnskab for regnskabsaaret 1904—1905 meddeles, at departementet for sit vedkommende antager, at registrering i skibsregistret af hjemmelsbrev paa skib eller skibspart, som nogen erholder udlagt paa skibe efter sin afdøde ægtefælle, med hvem længstlevende levede i sameie, i medhold af skibsregisterlovens § 36, 3die led, og sportellovens § 56, 3die led, bør ske uden betaling. 9 novbr.

Skrivelse fra finansdepartementet til skattefogden i Kristiania, hvori der paa forespørgsel om, hvorledes der med hensyn til fordring paa statsskat skal forholdes ligeoverfor debitorer, hvis bo er taget eller tages under privat administration, udtales følgende: 9 novbr.

Er vedkommende debitors bo kommet under privat administration før skattens forfald eller inden 6 maaneder efter samme, bør udpantningsforretning alligevel afholdes i rette tid for under enhver omstændighed at bevare prioritet for statsskatten i tilfælde af paafølgende konkurs.

Ved anmeldelsen i et administrationsbo af skat, der i konkurstilfælde antages at være prioriteret, og som er sikret ved tilstrækkeligt udlæg, bør stilles som betingelse for det offentliges samtykke til administrationen, at skatten anerkjendes som prioriteret og udbetales, saasnart der forefindes likvide betalingsmidler til dækkelse af samtlige som prioriteret anerkjendte krav. Negtes dette, bør udpantningsforretningen videre forfølges paa almindelig maade.

Kan skatten ikke antages at være prioriteret i konkurstilfælde, men tilstrækkeligt udlæg antages at være forhaanden, eller negtes prioritet for en prioritetsberettiget skat, hvorfor intet udlæg fortiden er at erholde, overlader man det til skattefogden under hensyntagen til det konkrete tilfældes beskaffenhed og administrationsboets stilling i det hele at afgjøre, hvorvidt separat forfølgning af skattekravet bør iværksættes, eller hvorledes der forøvrigt bliver at forholde. Antages en separat forfølgning at ville lede til, at boet opbydes eller af andre kreditorer sættes under konkursbehandling, bør sagen dog først forelægges departementet, ligesom man ogsaa forventer, at spørgsmaalet om, hvorvidt der fra det offentliges side skal begjæres konkursbehandling ligeoverfor en skattedebitor, hvis bo er under privat administration, overlades til departementets afgjørelse.

9 novbr. I de tilfælde, hvor samtykke til boets private administration efter foranstaaende er meddelt, og der ikke allerede før haves fuldt retsbeskyttet pantesikkerhed for skatten, bliver morarenter kun at beregne til den dag, boet tages under privat administration.

12 novbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til overlodsen i det vestenfjeldske distrikt om, hvorvidt den i skrivelse fra departementet til overlodsen af 15de oktober d. a. hævdede forstaaelse af lodslovens bestemmelse angaaende beregningen af milepenge ved udlodsning, naar den lodsede strækning er over 6 mil, ogsaa bliver at anvende ved udlodsning af krigs- og transportfartøier.

Departementet meddeler, at det i den indstilling, der ligger til grund for kongelig resolution af 10de mars 1900 angaaende lodsbetaling for krigs-, transport- og lystfartøier, er udtalt, at af bestemmelserne om udlodsning i §§ 2 og 4 er den første overensstemmende med, hvad der ellers er gjældende, og den sidste indtaget fra lodslovens § 34, 4. Bestemmelsen om, at der ved udlodsning betales fulde milepenge for de 5 mil, som følger efter den første mil, halve milepenge for de næste 4 mil og fjerdedels milepenge for den overskydende strækning, omfatter saaledes saavel handels- som orlogs-, transport- og lystfartøier.

12 novbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til fyrdirektøren om, hvorvidt fyrstationerne med hensyn paa brugen af jordstykker skulde være at stille i klasse med embedsgaarde, saaledes at lov af 25de august 1848 § 19, som forbyder at bortføre hø, halm og gjødsel fra embedsgaarde, skulde kunne komme til anvendelse paa fyrstationerne.

Departementet antager, at den fyrstationerne tillagte grund ikke indgaar under den nævnte lovs bestemmelse. Det har imidlertid som bekjendt været hensigten med anskaffelse af jord til stationerne at skaffe fyrbetjeningen en gavnlig beskjæftigelse i fristunder, ligesom det selvfølgelig er forudsætningen, at fyrbetjentene ved sin brug af eiendommen ikke maa forringe den. Den i loven af 1848 § 19 indeholdte bestemmelse for embedsgaarde om, at det ikke er tilladt at bortføre grundens afkastning, bør derfor gjøres gjældende ogsaa for de fyrstationer, hvorom der i denne henseende kan blive spørgsmaal.

Hermed bedes vedkommende fyrbetjent gjort bekjendt, ligesom direktøren anmodes om ved indsendelse af udkast til bekjendtgjørelse af ledige fyrposter ved stationer, hvor det maatte

ansees paakrævet, at indtage bestemmelse i her omhandlede 12 novbr.
henseende.

Ved udfærdigelse af ny fyrinstruks bør formentlig fornøden bestemmelse indtages i denne.

Skrivelse fra arbeidsdepartementet til revisionsdepartemen- 12 novbr.
tet, hvorved der meddeles, at departementet ikke tror at burde opretholde den i skrivelse af 3die december 1898 udtalte forstaaelse af § 9 litr. a i loven om offentlige tjenestemænds skyds- og kostgodtgjørelse, idet det finder, at bestemmelsens mening maa være den, at det udlæg, som en offentlig tjenestemand har havt til bagagebefordring paa en del af sin reise, ikke kan kræves godtgjort med større beløb end den tjenestemanden selv tilkommende skydsgodtgjørelse paa samme strækning.

I praksis vil det vistnok stille sig saa, at opgjør i heromhandlede henseende alene kan ske for hver strækning, hvorpaa der har været anvendt særskilt befordringsmiddel. Men denne omstændighed antages ikke at burde indvirke paa lovens forstaaelse og anvendelse i de tilfælde, hvor opgjør paa anden maade kan foretages.

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvor- 12 novbr.
efter der i det fra 1ste oktober 1907 ikrafttrædende ekspeditionsreglement til hovedkonventionen er givet følgende bestemmelser om internationale brevkort:

»1. Brevkort skal øverst paa forsiden bære betegnelsen »Carte postale« paa fransk eller et til denne betegnelse svarende udtryk i et andet sprog. Dog er denne betegnelse ikke nødvendig paa enkeltbrevkort forfærdiget af private.

Kortene maa ikke være over 14 centimeter lange og 9 centimeter brede og ikke under 10 centimeter lange og 7 centimeter brede. Brevkort skal sendes aabne, d. v. s. uden baand eller omslag.

Brevkort maa være forfærdiget af karton eller af papir, der er sterkt nok til ikke at vanskeliggjøre behandlingen.

2. Frimerkerne skal, saavidt muligt, være anbragt i øverste hjørne til høire paa forsiden. Adressen samt tjenestebemerkninger (rekommanderet, modtagelsesbevis etc.) skal ligeledes anbringes paa forsiden, hvor i det mindste høire halvpart forbeholdes disse bemerkninger. Afsenderen disponerer over bagsiden og den venstre del af forsiden, med de i næste paragraf fastsatte forbehold.

3. Det er forbudt publikum at vedlægge eller vedhefte brevkort nogensomhelst gjenstand med undtagelse af frimerker. Dog kan adressatens navn og adresse samt afsenderens navn og adresse angives ved paaklistrede etiketter, der

12 novbr. ikke er større end 2 × 5 centimeter. Det er ligeledes tilladt at anbringe paa bagsiden og venstre del af forsiden vignetter eller fotografier paa meget tyndt papir, naar de slutter fuldstændig til kortet.

4. Brevkort med betalt svar skal paa forsiden være forsynet med følgende betegnelse i det franske sprog, paa første del: »Carte postale avec réponse payée«*), paa anden del: »Carte postale réponse«*). De to dele skal forøvrigt begge opfylde de betingelser, som gjælder for enkeltbrevkort; de foldes sammen og maa ikke paa nogensomhelst maade tillukkes.

Det er tilladt afsenderen af et brevkort med betalt svar at angive sit navn og sin adresse paa svarkortets forside, enten ved skrift eller ved en paaklæbet etikette.

Frankering af svarkortet med det lands frimerke, der har udstedt brevkortet, er kun gyldig, naar de to dele af brevkortet med betalt svar fremkommer sammenhængende fra udgangslandet, og svardelen sendes til udgangslandet fra det land, hvortil det er ankommet i posten. Hvis disse betingelser ikke opfyldes, behandles det som et ubetalt brevkort.

5. Brevkort, der med hensyn til de foreskrevne betegnelser, dimensioner, ydre form etc. ikke opfylder de i nærværende artikel for denne art forsendelser opstillede fordringer, behandles som breve.«

De væsentligste afvigelser fra de hidtil gjældende internationale bestemmelser er, som det vil sees, følgende:

1. betegnelsen »brevkort« er ikke obligatorisk for enkeltbrevkort, forfærdiget af private,
2. der er fastsat en minimumsstørrelse for brevkort ved siden af de gamle maksimumsmaal,
3. frimerker bør, saavidt muligt, anbringes i øverste hjørne tilhøire paa forsiden, men kan ogsaa anbringes paa et andet sted paa forsiden eller paa bagsiden,
4. afsenderen disponerer over venstre del af brevkortets forside,
5. det er tilladt at anbringe paa bagsiden og paa venstre del af forsiden vignetter eller fotografier paa tyndt papir, naar de slutter helt til kortet,
6. afsenderens navn og adresse kan ligesom adressatens angives ved en paaklistret etikette.

Disse bestemmelser træder efter særskilt aftale i kraft straks, forsaavidt angaar brevkort, som ankommer hertil landet fra udlandet og af dette er behandlet som brevkort. De skal

*) Paa norske indenrigske brevkort: »Brevkort med betalt svar« og »Svarbrevkort«.

ogsaa gjælde for indenrigske brevkort, dog saaledes, at paa disse maa frimerket fremdeles anbringes i øverste hjørne tilhøire paa forsiden, hvorhos afsenderens dispositionsret over venstre side af kortets forside kun gjælder brevkort, hvis forside ved en lodret streg er delt i to dele, hvoraf den venstre for afsenderen bestemte del ikke maa overskride halvdelen af kortet. 12 novbr.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i nordre Trondhjems amt, foranlediget ved forespørgsel fra en lensmand om, hvorledes vidnernes tilkommende bliver at beregne ved udpantning hos samme skyldner for restancer til forskjellige berettigede eller restancer vedkommende forskjellige faste eiendomme. 12 novbr.

Departementet antager, at bestemmelsen i sportellovens § 128, tredje led om, hvad der skal ansees som en forretning, maa være anvendelig ogsaa ved beregningen af vidnegebyrerne (jfr. nævnte lovs § 95 a).

Skrivelse fra kirkedepartementet til samtlige amtskolestyrer angaaende bestemmelserne om portofrihedsattestationsret, hvori departementet anmoder om, at de i amtet værende folkehøiskoler af nævnte art gjøres opmerksom paa, at ifølge en skrivelse fra poststyrelsen af 2den december 1891 (indtagen i Lovtidenden) er en folkehøiskoles brevveksling alene undtagelsesvis portofri, nemlig kun forsaavidt den foranlediges ved statens eller kommunens medvirken og kontrol, eller den angaar forføininger, som har umiddelbar interesse for staten eller kommunen. Overensstemmende hermed bliver bekjendtgjørelser angaaende skolernes kurser, udsendelser af planer eller beretninger til andre folkehøiskoler eller private personer eller svarskrivelser til elever, der melder sig til optagelse ved vedkommende skole m. v., ikke at attestere som portofri. 13 novbr.

Cirkulære fra forsvarsdepartementet, armeen: Da det har vist sig, at departementets cirkulære nr. 11 af 1ste mai 1906 angaaende udlaan af armeens geværer (karabiner) udenfor vaabenøvelserne er bleven forskjellig befulgt, fastsætter departementet herved til fremtidig befølgelse for bataljons-(korps-) cheferne ved afgjørelsen af indkomne andragender desangaaende følgende: 13 novbr.

Regler

for udlaan af geværer (karabiner) til vernepligtige udenfor vaabenøvelserne.

I. For alle afdelinger.

1. Vedkommende mandskab maa være aktivt medlem af skytterlag og derhos under sin militære tjeneste have vist sig skikket til at erholde gevær udlaant.

13 novbr.

2. Til alle udlaan knyttes den betingelse, at mulige ved mindre god behandling forvoldte skader paa vaabenet blivet at erstatte, medens derimod saadan erstatning ikke kræves for mangler, der maatte være forvoldt ved vaabenets regulære brug.

II. For afdelinger udenfor Tromsø stift.

1. Udlaan kan finde sted fra det tidspunkt af, da mandskaberne har gjennemgaaet 1ste aars vaabenøvelser, og vedvarer indtil tidspunktet for deres sidste indkaldelse til ordinær fredstjeneste (7 eller 8 tjenesteaar).

2. Over geværer, der saaledes maatte være udlaant til mandskaber af de i fred eksercerfrie aarsklasser, lader bataljons-(korps-)cheferne mindst én gang aarlig og uden udgift for det offentlige besigtigelse afholde enten ved fordelingsunderoficererne eller paa anden maade; ligesaa lader de nævnte chefer fastsætte alle for disse geværers betryggende kontrol fornødne nærmere bestemmelser.

Landværnsafdelingerne vil have at assistere linjeafdelingerne med kontrol af geværer, der maatte tilhøre disse som udleverede til mandskaber, der er overgaaet til landværnet uden endnu at være indkaldt til øvelse ved dette opbud.

Forsendelse af geværerne bør mest muligt søges undgaaet. Fritagelse for geværbesigtigelse kan tilstaaes mandskaber, der stiller fuldt betryggende garanti for geværets rigtige tilbagelevering i uskadt stand.

3. Andragender om udlaan kan — efter vedkommende chefers nærmere bestemmelse — indvilges ogsaa efter det 7de (8de) tjenesteaar; men maa isaafald laantageren stille fuldt betryggende garanti for geværet i enhver henseende. Saadanne udlaan maa dog kun tilstaaes mandskaber, der tilhører aarsklasser, som indkaldes ved mobilisering.

III. For Tromsøafdelingerne.

Ved Tromsø stifts forsvar bliver i det væsentlige at forholde som ovenfor bestemt for udlaan til aarsklasser, der ikke mere indkaldes til ordinær tjeneste i fred (se II, 3).

Afdelingerne vil inden den 1ste januar 1909 have at indkomme til departementet med udtalelse om reglernes hensigtsmæssighed.

Forsaavidt de da foreliggende resultater af udlaanene maatte vise sig tilfredsstillende, er det departementets tanke om muligt

at søge udlaanstiderne yderligere udstrakt, idet isaafald skyttersamlagene — hvis distrikter i mellemtiden forudsættes omordnet overensstemmende med de militære distrikter — muligens kunde overtage formidlingen af udlaanene samt kontrollen for de bagre opbuds vedkommende. 13 novbr.

Saafremt geværudlaanene — af mobiliseringshensyn — maatte ønskeliggjøre udlevering af flere geværer ved nogen afdeling, vil der være adgang til — mod vanlig rekvisition — at erholde udleveret indtil 100 geværer pr. linjebataljon udover den nuhavende beholdning.

Skrivelse fra handelsdepartementet til byfogden i Haugesund, hvori der angaaende visse spørgsmaal vedrørende beregning af gebyr for registrering af adkomstdokumenter paa skibe, meddeles, at gebyr for registrering af et adkomstdokument formentlig først bør tages til indtægt i sportelregnskabet, naar dokumentet bliver endelig registreret, idet der, saafremt adkomstdokumentet i henhold til skibsregisterlovens § 23 bliver foreløbig registreret, men atter udslettet paa grund af, at de manglende bevisligheder ikke inden fristens udløb er tilveiebragt, formentlig ikke bør beregnes gebyr til statskassen. 14 novbr.

Departementet er endvidere med byfogden enig i, at der, naar et adkomst- eller pantedokument angaar saavel skib som anden eiendom, og dette derfor bliver saavel at indføre i skibsregisteret som tinglæse, bør betales særskilt og fuldt gebyr for hver af de to forretninger.

Kapitulstakster for aaret 1906

15 novbr. 20 novbr.

(i overensstemmelse med N. L. 3—14—15 og lov af 17de august 1848).

For Hamar stift:
(sat 15de november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr.	16,33
100	—	bygmel	»	17,03
100	—	havremel	»	17,54
100	—	blandmel	»	17,29
1	hektoliter	landskyldsbyg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vægt . .	»	8,27
1	—	landskylds- eller ledingshavre . . .	»	7,87
100	kilogram	bygmalt	»	12,94
100	—	havremalt	»	13,33
100	—	blandkornmalt	»	13,14

15 novbr.
20 novbr.

Tiende:

1	hektoliter	hvede, rug, thorekorn eller erter . .	kr.	9,40
1	—	byg	»	7,84
1	—	blandkorn	»	6,86
1	—	havre	»	6,73
1	—	letbyg	»	4,22
1	—	lethavre	»	3,74

Landskyld og leding efter middelprisen af de ti sidste aars kapitulstakster:

100	kilogram	rugmel	kr.	16,22
100	—	bygmel	»	16,79
100	—	havremel	»	16,89
100	—	blandmel	»	16,84
1	hektoliter	landskyldsbyg	»	8,15
1	—	landskyldshavre	»	7,44
100	kilogram	bygmalt	»	12,76
100	—	havremalt	»	12,84
100	—	blandkornmalt	»	12,80

Tiendekorn efter middelprisen af de 20 sidste aars kapitulstakster:

1	hektoliter	hvede, rug, thorekorn eller erter . .	kr.	9,58
1	—	byg	»	7,91
1	—	blandkorn	»	6,63
1	—	havre	»	6,15
1	—	letbyg	»	4,12
1	—	lethavre	»	3,60

For Kristiania stift:
(sat 17de november).

Landskyld og leding:

100	kilogram	rugmel	kr.	15,09
100	—	bygmel eller malt	»	14,84
100	—	havremel eller malt	»	15,66
100	—	blandmel eller malt	»	15,32
1	hektoliter	landskylds byg eller korn, hvor samme ei ydes efter tyngde eller vægt . .	»	7,21
1	—	landskylds eller ledings havre . . .	»	7,01

Tiende:

1	hektoliter	hvede, rug, thorekorn eller erter . .	kr.	8,67
1	—	byg	»	6,84
1	—	blandkorn	»	6,41
1	—	havre	»	6,00
1	—	letbyg	»	4,06
1	—	lethavre	»	3,70

Landskyld og leding efter middelprisen af de 10 sidste aars kapitulstakster: 15 novbr. 20 novbr.

100	kilogram	rugmel	kr.	15,09
100	—	bygmel eller malt	»	14,66
100	—	havremel eller malt	»	15,33
100	—	blandmel eller malt	»	14,85
1	hektoliter	landskylds byg	»	7,09
1	—	landskylds havre	»	6,77

Tiendekorn efter middelprisen af de 20 sidste aars kapitulstakster:

1	hektoliter	hvede, rug, thorekorn eller erter	kr.	8,85
1	—	byg	»	6,84
1	—	blandkorn	»	6,18
1	—	havre	»	5,58
1	—	letbyg	»	4,26
1	—	lethavre	»	3,62

For Kristiansands stift:
(sat 20de november).

1	hektoliter	byg	kr.	7,88
1	—	havre	»	6,82
1	—	havremel	»	7,44
100	kilogram	byg	»	12,17
100	—	havre	»	13,17
100	—	havremel	»	14,37

Middeltallet af kapitulstaksterne for de sidste 10 aar fra 1897 til 1906, begge iberegnede, bliver paa byg pr. hektoliter kr. 7,85, pr. 100 kilogram kr. 12,13 samt paa havre pr. 100 kilogram kr. 12,86.

For Bergens stift:
(sat 20de november).

Hvede	kr. 11,90	Alt pr. hektoliter.
Rug	» 8,73	
Byg	» 8,25	
Havre	» 5,61	
Blandkorn	» 6,68	
Malt	» 40,00	

Hvad kongens tiende i Nordhordland angaar, da skal der efter den derom gjældende bestemmelse kun gives for en hektoliter kr. 3,45 (kr. 4,80 pr. tønde).

Middeltallet af de sidste 20 aars kapitulstakster bliver:

For hvede kr. 11,78, for rug kr. 8,28, for byg kr. 8,12, for havre kr. 5,07, for blandkorn kr. 6,35 og for malt kr. 30,51, alt pr. hektoliter.

15 novbr. Middeltallet af de sidste 10 aars kapitulstakster bliver:
20 novbr. For hvede kr. 11,71, for rug kr. 8,14, for byg kr. 7,90, for havre kr. 5,22, for blandkorn kr. 6,43 og for malt kr. 37,74, alt pr. hektoliter.

For Trondhjems stift:
(sat 20de november).

1	hektoliter	bedste rug	kr.	8,71
1	—	ringere rug	»	7,53
1	—	sædebyg	»	7,65
1	—	ringere byg	»	6,47
1	—	bedste blandkorn	»	6,85
1	—	ringere blandkorn	»	6,02
1	—	sædehavre	»	6,35
1	—	ringere havre	»	5,47
1	kilogram	bedste rugmel	»	0,16
1	—	ringere rugmel	»	0,14
1	—	bedste bygmel	»	0,14
1	—	ringere bygmel	»	0,13
1	—	bedste havremel	»	0,15
1	—	ringere havremel	»	0,13
Middeltal af de 10 sidste aars kapitulstakster paa sædebyg for 1 hektoliter			»	7,40
Middeltal af de 10 sidste aars kapitulstakster paa sædehavre for 1 hektoliter			»	6,02

For Tromsø stift:
(sat 20de november).

1	hektoliter	bedste rug	kr.	9,92
1	—	ringere rug	»	8,61
1	—	sædebyg	»	9,71
1	—	ringere byg	»	8,02
1	—	bedste blandkorn	»	8,28
1	—	ringere blandkorn	»	7,10
1	—	sædehavre	»	9,56
1	—	ringere havre	»	8,00
1	—	bygmalt	»	11,81
10	kilogram	rugmel	»	1,49
10	—	bygmel	»	1,49
10	—	ringere bygmel	»	1,34
10	—	havremel	»	2,18
10	—	ringere havremel	»	1,80
10	—	hvide erter	»	2,56
10	—	ringere erter	»	2,05
Middeltal af de sidste 10 aars kapitulstakster paa en hektoliter sædebyg			»	9,32

Kirkernes landskyld:

					15 novbr.
					20 novbr.
10	kilogram	lange	kr.	8,00	
10	—	rundfisk	»	6,25	
10	—	titling	»	6,00	
10	—	stor rodskjær	»	8,00	
10	—	smaa rodskjær	»	6,00	
10	—	stor sei	»	5,50	
10	—	middels sei	»	5,00	
10	—	smaa sei	»	2,50	
10	—	ost i Salten	»	4,89	

Skrivelse fra justisdepartementet, medicinalkontoret, til amtmanden i Akershus amt, hvorved der i medhold af lov om jordmødre af 19de december 1898 § 7 bestemmes, at jordmoderdistrikterne i Eidsvold hovedsogn i Akershus amt omreguleres saaledes, at: 15 novbr.

1. Østre distrikt kommer til at bestaa af skolekredsene Guldverket, Vilberg, kirkebygden og den del af Aas kreds, som ligger nordenfor Trondhjemsveien, samt den saakaldte »Aasleia«.
2. Vestre distrikt dannes af resten af Aas kreds samt kredserne Finstad, Hjøra, Bønsdalen, Fuglerud og Eidsvold verk.

Omreguleringen træder i kraft fra den tid ny jordmoder ansættes i østre distrikt efter amtmandens nærmere bestemmelse.

Den norske regjerings resolution *), hvorved der i henhold til § 41 i lov om kirker og kirkegaarde af 3die august 1897 meddeles samtykke til, at den tid, hvori ethvert begravet lig i regelen skal hvile urørt i jorden, for kirkegaardene i Strømmen prestegjeld under Nordre Jarlsberg provsti i Kristiania stift nedsættes til 10 aar for børn under 2 aar og til 15 aar for børn mellem 2 og 10 aar. 16 novbr.

Den norske regjerings resolution **), hvorved der i henhold til lov til beskyttelte af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Kongsberg bys formænd og repræsentanter under 26de oktober 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte by angaaende salg af tobak til børn. 16 novbr.

Den norske regjerings resolution *), hvorved den ved kongelig resolution af 21de december 1903 stadfæstede lukningsvedtægt for udsalgssteder paa Sellebak og Kjølberg grund i Borge herred, Smaalenenes amt, i henhold til lov af 31te mai 1900 og Borge herredsstyres beslutning 16 novbr.

*) Bekjendtgj. 19de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 43.
**) Bekjendtgj. 19de novbr. i Lovtid 1ste afd. nr. 43, hvor vedtægten er indtaget.

16 novbr. af 24de september d. a. stadfæstes som gjældende indtil videre ogsaa for udsalgssteder paa Torp, Torpebjerget og Moum inden samme herred, dog med en forandring.

16 novbr. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved der i henhold til lov om bygningsvæsenet i Trondhjem af 11te juni 1906 § 108, jfr. lov af 19de mai 1904 § 3, meddeles approbation som gjældende indtil videre paa Trondhjems kommunestyres beslutning af 25de oktober 1906 angaaende træbebyggelse samt forskrifter for villamæssig bebyggelse i visse dele af Trondhjem.

Efter den approberede beslutning skal det være tilladt at opføre træbygninger overensstemmende med lov af 19de mai 1904 § 3, andet led, i følgende strøg af Trondhjems kjøbstad:

a) det strøg af den vestlige bydel, som omgives af bygrænsen, Nyveien, Bergsligaden, Hanskemagerbakken og jernbanelinjen til bygrænsen;

b) for den del af eiendommen Sindsager med tilgrænsende strøg mod nord, som omgives af bygrænsen, Vollabækken, Øvre allé, Sindsagerbakken, Vollabakken, Stubben, Teglværksgaden, Lillegaardsbakken, Sindsagerveien og Bergsbakken til bygrænsen.

For de samme strøg skal der ifølge beslutningen gjælde følgende

forskrifter for villamæssig bebyggelse:

»A. For murbygninger:

1. Paa tomterne maa kun opføres fritliggende vaaningshuse, hvis udseende maa være saadan, at bygningskommissionen karakteriserer dem som »villaer«. Husene maa være fjernet mindst 5 m. fra nabogrænse og ikke have større grundareal end 250 m.^{2} maalt til udvendigt murliv i 1ste etage. Det skal dog være tilladt mod gade eller adkomstvei at opføre 2 og 2 bygninger ind til den fælles grænselinje, naar deres samlede grundareal ikke overstiger 250 m.^{2} Den mindste afstand fra de øvrige grænselinjer maa imidlertid ikke være under 5 m.

2. Bygningerne kan opføres i 2 fulde etager med indredet loftsetage. Naar afstanden mellem byggelinjerne er mindre end 15,70 m., tillades kun opført bygninger i 1 etage med indredet loftsetage. Over de fulde etager er det tilladt at forhøie bygningernes ydervægge som taarn eller gavlpartier, naar disse ikke opføres i større høide end 0,50 m. over husets mønne. Undtagelser

*) Bekjendtgj. 19de novbr. i Lovtid 1ste afd. nr. 43.

herfra kan af arkitektoniske hensyn tilstedes af byg- 16 novbr.
ningskommissionen for taarns vedkommende. Hovedgesimsens overkant maa ikke ligge høiere end 1,20 m. over loftsbjelkelaget.

3. Foruden med forhus kan tomterne bebygges med et mindre udhus af indtil 125 m.^{2} grundflade og $1^1/_2$ etages høide, dog ikke over 6 m. til gesimsens overkant. Udhuset maa fra gaden være dækket af forhuset og have en afstand fra dette, der mindst udgjør forhusets gesimshøide af den mod udhuset vendende ydervæg, dog mindst 6 m. Saadant udhus kan støde umiddelbart til nabogrænse. Hvor stedforholdene gjør det vanskeligt at anlægge udhuset, saa det fra gaden dækkes af forhuset, kan bygningskommissionen tilstede en anden anordning, men maa da afstandene fra nabogrænse være som under punkt 1 bestemt. I udhuset kan med bygningskommissionens samtykke indredes portnerbolig, drengeværelse og lignende.
4. Paa bygninger af indtil 150 m.^{2} grundflade tillades fremspringende tag med vindskier og dækbord af træ, naar afstanden fra nabogrænse er mindst 5 m.

   Bygninger med ovennævnte grundareal og 1 etage med indredet loftsetage tillades opført med kun 1 trappe, naar der paa loftet ikke indredes noget kjøkken.
5. Mod gade og mod nabotomt i mindst 5 m. længde fra gade eller byggelinje skal eiendommene indhegnes med aabent stakit af ikke over 1,20 m. høide.

B. For træbygninger:

I ovennævnte strøg tillades opført enetages træbygninger med kvist- eller loftværelser indtil en høide af 6 m. til gesimsens overkant. Saadanne bygninger maa ikke indtage større grundflade end 125 m.^{2} og være adskilt fra nabogrund ved en afstand, der mindst udgjør halvparten af høiden af den mod nabogrund vendende ydervæg, regnet fra dennes høieste punkt, dog mindst 2,5 m. eller en afstand fra anden bygning paa samme grund (eiendom), der mindst udgjør den største høide af de mod hverandre vendende ydervægge dog mindst 5 m.

Disse bygninger tillades opført med kun 1 trappe, naar der paa loftet ikke indredes noget kjøkken.«

Den norske regjerings resolution *) hvorved Eiendom- 16 novbr.
mene Guldsmedvik og Jægerheim samt landstykket af gaarden nedre Mo fra indmarksgrænsen til Lillebakken udskilles af det strøg af Mo herred, Nordlands amt, for hvilket der ved høieste

*) Bekjendtgj. 19de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 43.

16 novbr. resolution af 18de februar 1904 er anordnet brandkommission, samt at eiendommene Guldsmedvik og Jægerheim tillige udskilles af det strøg af samme herred, for hvilket den almindelige bygningslovgivning er gjort gjældende ved kongelige resolutioner af 29de november 1902 og 11te november 1903.

16 novbr. **Den norske regjerings resolution** *).

1. I medhold af § 3 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Sortland herred, Nordlands amt, i møde den 8de september 1906 besluttede nye vedtægter angaaende værnskogens behandling inden herredet.
2. De for herredet ved kongelig resolution af 16de januar 1903 og kronprinsregentens resolution af 28de februar 1905 approberede værnskogvedtægter ophæves fra den tid, nærværende vedtægter træder i kraft.

16 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved

I. det tillades, at en kirkebygning, som er opført paa en dertil skjænket tomt paa gaarden Auli i Udenes annekssogn af Nes prestegjeld under øvre Romerikes provsti i Kristiania stift, indvies til kapel til brug for befolkningen i Auli kreds.

II. Der indtil videre tillægges denne nye kirke, som bliver at benævne Auli kapel, 10 gudstjenester aarlig, der tages fra Udenes annekskirke og bliver at afholde til saadan tid og at fordele saaledes mellem prestegjeldets prester, som Kristiania biskop nærmere bestemmer.

16 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved bestemmes:

1. At lagmandstingene for Nordlands lagsogn fra 1ste januar 1907 indtil videre bliver at afholde 4 gange aarlig, samt at tiden for deres afholdelse fastsættes til maanederne april, juni, oktober og november eller december.
2. At lagmanden bemyndiges til at fastsætte den nærmere tid for lagmandstingenes afholdelse.

16 novbr, **Den norske regjerings resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Haugesunds kommunestyre i møde den 6te september 1906 fattede beslutning angaaende forandring i den for nævnte by gjældende reguleringsplan, forsaavidt betræffer udlæggelse til aaben plads af »Nyalmenningen« sammesteds.

16 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles

*) Bekjendtgj. 19de novbr. i Lovtid 1ste afd. nr. 43, hvor vedtægterne er indtagne.

approbation paa den af Stavanger kommunestyre i møde den 11te oktober 1906 fattede beslutning angaaende regulering af strøget ved den nye posthustomt Olafskleven 2 sammesteds. 16 novbr.

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved de paa nedennævnte steder i Mandsjuriet oprettede japanske postanstalter bliver at betragte som tilhørende verdenspostforeningen (kfr. art. XL, § 2, i ekspeditionsreglementet til den internationale hovedpostkonvention): 16 novbr.

Dairen (Talien).	Rioyo (Liaoyang),
Riujuton (Liushutun),	Antoken (Antung),
Gwaboten (Wafangtien),	Howojo (Fenghuangcheng),
Riojun (Port Arthur),	Sokako (Tsaohokow),
Daisekkio (Tashichiao),	Hoten (Mukden),
Giukaton (Newchatun),	Shinminfu (Singmingfu),
Kaijo (Haicheng),	Tetsurei (Tiehling) og
Kinchu (Chinchow),	Senkinsai (Chienchinsai),

samt at den franske kolonialstyrelse har oprettet et særskilt postvæsen for Mauritanien; postadministrationens sæde er i Saint-Louis (Senegal). Postvæsenet i Mauritanien bestaar af postkontoret i Boghé og 13 postagenturer i Guiert, Alez, Boutsilimit, Guimi, Kroufa, Mal, Mbout, Mondjerid, Mouakchott, Regba, Selibaby, Sanetelma og Tidjika.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Grue værgeraad, hvorved det meddeles, at vidner indkaldt til værgeraadsmøde antages at være berettigede til reise- og kostgodtgjørelse efter straffeproceslovens §§ 486 og 487. 17 novbr.

Skrivelse fra medicinaldirektøren til stadsfysikus i Kristiania, hvori udtales, at den omstændighed, at en tandlæge paa en recept har anført, at det rekvirerede middel skal anvendes til eget brug, ikke berettiger ham til i strid med § 10, 2det passus i plakat af 4de juni 1904 at forlange udleveret fra apotek til indvendig brug stoffe, der i medicinaltaksten er betegnet med mærket *. 19 novbr.

Skrivelse fra finansdepartementet til stiftamtmanden i Kristianssands stift, hvori paa forespørgsel udtales, at den i lov om arbeiderbrug- og boliglaan af 9de juni 1903 § 43 (jfr. lov af 13de februar 1905) omhandlede gebyrfrihed antages at komme til anvendelse ved tinglysning af pantobligationer udstedte fra kjøber til sælger i anledning af overdragelse af tomter til opførelse af arbeiderboliger ved hjælp af laan af arbeiderbrug- og boligbanken. Angaaende de legitimationer, der bør kræves til betryggelse for, at vedkommende eiendomme virkelig er arbeiderbrug eller boliger i lovens forstand, henviser departementet til sin i Lovtidenden indtagne rundskrivelse af 2den mars 1905. 21 novbr.

21 novbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til chefen ved Karljohansverns verft, hvori departementet i anledning af en forestilling fra verftsarbeidernes forening fastholder sin udtalelse i skrivelse af 11te april d. a. om, at marinens arbeidere under fravær som lagrettemænd ikke bliver at udbetale dagløn, naar de har oppebaaret den for lagrettemænd bestemte skyds- og kostgodtgjørelse.

Ved den nævnte skrivelse er — som det ogsaa med tydelighed fremgaar af samme — ikke foretaget nogen forandring i den af departementet under 5te oktober 1898 fastsatte bestemmelse angaaende udbetaling af dagløn til arbeiderne under fravær i kommunalt ombud eller som vidner.

Hermed bedes verftsarbeidernes forening gjort bekjendt, idet det tilføies, at heller ikke arbeidere ved armeens verksteder, efter hvad departementet har bragt i erfaring, faar dagløn under fravær som lagrettemænd eller domsmænd, naar de herunder oppebærer skyds- og kostgodtgjørelse.

Sluttelig bemerkes, at naar departementet har fundet at kunne udbetale dagløn til arbeidere under fravær som vidner, uagtet ogsaa disse oppebærer skyds- og kostgodtgjørelse, er dette skeet, fordi vidnernes godtgjørelse er saa meget mindre end lagrettemændenes.

22 novbr. **Skrivelse** fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til seilmager Ingar Nielsen, Kristiania, hvorved to af denne forarbeidede modeller til livbelter af kapok godkjendes i henhold til forskrifter angaaende redningsredskaber, fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai 1906, § 12.

23 novbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania, hvorved der paa foranledning meddeles, at direktøren for Modums blaafarveverk, der bor paa den til søndre Simostranden skolekreds hørende gaard Fossum, maa ansees skattepligtig til nævnte skolekreds, idet den omstændighed, at han har blaafarveverkets prokura og er indehaver af kuxdele i verket, ikke kan antages for ham personlig at medføre nogen fritagelse for at deltage i de kommunale skoleudgifter, hvilken fritagelse efter skolelovens § 42 alene er tilstaaet vedkommende anlægs eiere og arbeidere. Ved denne bestemmelse fritages Modums blaafarveverk som saadant for de kommunale skoleudgifter, derimod ikke de enkelte kuxindehavere.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution***), hvorved stadfæstelse meddeles paa »grundregler« for »det norske pleiehjem for epileptiske«, saaledes at værgeraadene i hjemmet kan bortsætte børn, som ønskes anbragt i »barnehjem eller lignende indret-

*) Bekjendtgj. 26de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 44.

ning« (kfr. lov om behandling af forsømte børn af 6te juni 1896 §§ 1 og 19). 24 novbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for rigets kjøbstæder meddeles stadfæstelse paa en af Porsgrunds formænd og repræsentanter under 15de mai 1906 fattet beslutning til regler for brug af kjøreredskaber paa veie og gader i bemeldte kjøbstad. 24 novbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov om politivedtægter for rigets herreder af 6te juni 1891 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Hetland herred, Stavanger amt, under 19de september 1906 fattet beslutning til politivedtægt for herredet. 24 novbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov om politivedtægter for rigets herreder af 6te juni 1891 meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Haalands herred, Stavanger amt, under 13de september 1906 fattet beslutning angaaende tillæg til de ved kongelig resolution af 18de november 1899 stadfæstede politivedtægter for herredet. 24 novbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til lov om pigtraads anvendelse til gjærde af 14de juli 1893 § 1 meddeles stadfæstelse paa en beslutning, fattet under 25de oktober 1906 af Bærum herredsstyre i Akershus amt. 24 novbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for østre Gausdal herred, Kristians amt, i møde 6te juni 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet. 24 novbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for Trøgstad herred, Smaalenenes amt, i møde den 15de september 1906 besluttede vedtægter mod Skogenes ødelæggelse inden herredet, dog med en enkelt forandring. 24 novbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved konsulatet i Bordeaux bemyndiges til i de i almindelig norsk konsulatinstruktion af 24de juli 1906 § 9, 2 omhandlede an- 24 novbr.

*) Bekjendtgj. 26de novbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 44, hvor beslutningen er indtagen.

24 novbr. liggender at korrespondere direkte med Udenrigsdepartementet og handelsdepartementet.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa efternævnte af fhv. statsraad Gunnar Knudsen og hustru ved gavebreve af 7de september 1905 oprettede legater:
1. »Borgestad skoles sparefond« og
2. »Borgestad arbeiderfond« samt paa de for disse legater under 7de september 1905 og 11te september 1906 udfærdigede vedtægter.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved Hedemarkens amtskommune meddeles autorisation i henhold til § 1 i lov om sindssyges behandling og forpleining af 17de august 1848 til at oprette et kommunalt asyl for indtil 123 sindssyge paa amtets eiendomme Sanderud og Blaarud nordre i Stange herred, Hedemarkens amt, overensstemmende med de af en arkitekt udarbeidede planer og med de af medicinaldirektøren deri foreslaaede ændringer.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved
1. stadfæstelse meddeles paa den af Gols sparebanks forstanderskab i møde den 8de mai 1906 fattede beslutning om udløsning af Hemsedal herreds andel i banken;
2. stadfæstelse meddeles paa den af samme sparebanks forstanderskab i møde den 10de oktober 1906 vedtagne nye plan for Gols sparebank, der træder istedetfor bankens ved høieste resolution af 12te januar 1892 stadfæstede plan.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa den af Hemsedals herredsstyre i møde den 11te juni og 7de juli 1906 vedtagne plan for en inden Hemsedals herred under navn af Hemsedals sparebank oprettede sparebank.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Grue sparebank i møde den 11te juni 1906 vedtagne forandring af § 22 i bankens ved høieste resolution af 8de mai 1889 og flere senere resolutioner stadfæstede plan.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved stadfæstelse meddeles paa den af forstanderskabet for Bjerkreims sogns sparebank i møde den 20de april 1906 vedtagne forandring af § 23 i bankens ved resolutioner af 19de februar 1892 og 3die mars 1902 stadfæstede plan.

24 novbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i henhold til lov af 7de april 1906 om adgang til at føre fartøi og blive styrmand samt om navigationseksamener m. v. § 32 tilstaaes foruden de i kgl. resolution af 24de oktober 1906 nævnte sjø-

mandsskoler endvidere efternævnte sjømandsskoler ret til indtil videre at afholde følgende navigationseksamener. 24 novbr.

1. Skibsførereksamen:

De statsunderstøttede sjømandsskoler i Tønsberg og Larvik.

2. Styrmandseksamen:

De statsunderstøttede sjømandsskoler i Tønsberg, Larvik, Porsgrund, Kragerø, Mandal og Hammerfest samt navigationslærer Hans Andersens skole i Sandefjord, navigationslærer H. O. Hansens skole i Brevik, navigationslærer H. A. Henrichsen og marineløitnant H. Strømsø-Hansens skole i Arendal og navigationslærer H. F. Briseids skole i Farsund.

Skrivelse fra kirkedepartementet til amtmanden i søndre Bergenhus amt, hvorved der paa foranledning meddeles, at der ikke fra departementet vil blive tilstillet lensmændene (politimestrene) nogen protokol til indførsel af anmeldelser af fund af løse fortidslevninger i henhold til lov af 13de juli 1905. Lensmændene (politimestrene) vil derfor selv have at anskaffe den fornødne protokol, ligesom udgiften hermed overensstemmende med den almindelig gjældende regel vil blive at udrede af dem selv. Det bemerkes imidlertid, at den heromhandlede protokol antages at kunne gjøres ganske liden og billig. 28 novbr.

Oversættelse.

Arrangement pour l'unification de la formule des médicaments héroïques.

Overenskomst*) om indførelse af ensartede betegnelser af de sterkt virkende medikamenter,

udfærdiget i Brüssel 29de november 1906. 29 novbr.

Les Gouvernements de l'Allemagne, de l'Autriche et de la Hongrie, de la Belgique, de la Bulgarie, du Danemark, de l'Espagne, des États-Unis d'Amérique, de la France, de la Grande-Bretagne, de la Grèce, de l'Italie, du Grand-Duché de Luxembourg, de la Norvège, des Pays-Bas, du Portugal, de la Russie, de la Serbie, de la Suède, de la Suisse, ayant

Idet Tysklands, Østerriges og Ungarns, Belgiens, Bulgariens, Danmarks, Spaniens, Amerikas Forenede Staters, Frankriges, Storbritanniens, Grækenlands, Italiens, Storhertugdømmet Luxemburgs, Norges, Nederlandenes, Portugals, Rislands, Serbiens, Sveriges og Schweiz's regjeringer har erkjendt nytten af — paa grundlag af de principer, som er

*) Bekjendtgj. 14de januar 1907 i Overensk. nr. 1.

29 novbr. reconnu l'utilité de conclure, sur les bases indiquées dans le Protocole final signé le 20 septembre 1902 à la suite de la Conférence de Bruxelles, un arrangement en vue de l'unification de la formule des médicaments héroïques, les soussignés, à ce dûment autorisés, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

Les substances médicamenteuses inscrites au tableau ci-après seront désignées, dans la pharmacopée publiée par chacun des Gouvernements contractants, sous les dénominations latines employées dans ce tableau, et répondront aux prescriptions indiquées en regard.

Noms des médicaments.	Prescriptions adoptées.
Aconitum Napellus. L.	
Aconiti tuber seu Tuber Aconiti.	Employer exclusivement le tubercule de l'année, sec; préparer la poudre par pulvérisation sans résidu.
Aconiti tinctura seu Tinctura Aconiti.	Préparer par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c. en volumes; cette teinture titrera 0,05 p. c. d'alcaloïdes totaux.
Atropa Belladonna. L.	
Belladonnæ folium seu Folium Belladonnæ.	Employer exclusivement la feuille sèche; préparer la poudre par pulvérisation sans résidu.
Belladonnæ tinctura seu Tinctura Belladonnæ.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Belladonnæ extractum seu Extractum Belladonnæ.	Préparer au moyen de l'alcool à 70 p. c. un extrait ferme, pouvant contenir environ 10 p. c. d'eau.
Colchicum autumnale. L.	
Colchici semen seu Semen Colchici.	Employer exclusivement la semence.

udtrykt i den efter Brüsselerkonferencen under 20. september 29 novbr. 1902 undertegnede slutningsprotokol — at afslutte en overenskomst til indførelse af ensartede betegnelser af de sterkt virkende medikamenter, er undertegnede, som dertil er behørig bemyndiget, blevet enige om følgende bestemmelser:

Artikel 1.

De i nedenstaaende tabel opførte medikamenter skal i enhver af de kontraherende staters farmakopø betegnes med de latinske benævnelser, som er anvendt i denne tabel, og svare til de vedføiede forskrifter.

Medikamenternes navne.	Vedtagne regler.
Aconitum Napellus L.	
Aconiti tuber eller Tuber Aconiti.	Der skal udelukkende anvendes tørrede knolde fra sidste aar. Ved tilberedning af pulver skal pulveriseringen foregaa til sidste rest.
Aconiti tinctura eller Tinctura Aconiti.	Tilberedes ved perkolation ved hjælp af 70 pct. alkohol (volumprocent); denne tinctur skal indeholde en samlet alkaloidmængde af 0,05 pct.
Atropa Belladonna. L.	
Belladonnæ folium eller Folium Belladonnæ.	Der skal udelukkende anvendes tørre blade. Ved tilberedning af pulver skal pulveriseringen foregaa til sidste rest.
Belladonnæ tinctura eller Tinctura Belladonnæ.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Belladonnæ extractum eller Extractum Belladonnæ.	Ved hjælp af 70 pct. alkohol skal tilbereredes et fast ekstrakt, der kan indeholde ca. 10 pct. vand.
Colchicum autumnale. L.	
Colchici semen eller Semen Colchici.	Der skal udelukkende anvendes frø.

Noms des médicaments.	Prescriptions adoptées.
Colchici tinctura seu Tinctura Colchici.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Digitalis purpurea. L.	
Digitalis folium seu Folium Digitalis.	Employer la feuille de 2e année; préparer la poudre par pulvérisation sans résidu.
Digitalis tinctura seu Tinctura Digitalis.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Uragoga Ipecacuanha. Baill.	
Ipecacuanhæ radix seu Radix Ipecacuanhæ.	Préparer la poudre au moyen de l'écorce de la racine en rejetant la partie ligneuse. La poudre doit avoir une teneur alcaloïdique de 2 p. c.
Ipecacuanhæ tinctura seu Tinctura Ipecacuanhæ.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Ipecacuanhæ sirupus seu Sirupus Ipecacuanhæ.	Préparer au moyen de 10 p. c. de teinture.
Hyoscyamus niger. L.	
Hyoscyami folium seu Folium Hyoscyami.	Employer exclusivement la feuille.
Hyoscyami tinctura seu Tinctura Hyoscyami.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Hyoscyami extractum seu Extractum Hyoscyami.	Préparer, au moyen de l'alcool à 70 p. c., un extrait ferme pouvant contenir environ 10 p. c. d'eau.
Strychnos Nux vomica. L.	
Strychni semen seu Semen Strychni seu Nux vomica.	Teneur alcaloïdique: 2,5 p. c.

Medikamenternes navne.	Vedtagne regler.
Colchici tinctura eller Tinctura Colchici.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Digitalis purpurea. L.	
Digitalis folium eller Folium Digitalis.	Der skal anvendes 2det aars blade. Ved tilberedning af pulver skal pulveriseringen foregaa til sidste rest.
Digitalis tinctura eller Tinctura Digitalis.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Uragoga Ipecacuanha. Baill.	
Ipecacuanhæ radix eller Radix Ipecacuanhæ.	Ved tilberedning af pulver benyttes rodens bark, medens veddelen bortkastes. Pulveret skal have et alkaloidindhold af 2 pct.
Ipecacuanhæ tinctura eller Tinctura Ipecacuanhæ.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Ipecacuanhæ sirupus eller Sirupus Ipecacuanhæ.	Skal tilberedes ved hjælp af tinkturen i forholdet 1—10.
Hyoscyamus niger. L.	
Hyoscyami folium eller Folium Hyoscyami.	Der skal udelukkende anvendes blade.
Hyosciami tinctura eller Tinctura Hyoscyami.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Hyoscyami extractum eller Extractum Hyoscyami.	Ved hjælp af 70 pct. alkohol skal tilberedes et fast ekstrakt, der kan indeholde ca. 10 pct. vand.
Strychnos Nux vomica. L.	
Strychni semen eller Semen Strychni eller Nux vomica.	Alkaloidindhold: 2,5 pct.

Noms des médicaments.	Prescriptions adoptées.
Strychni tinctura seu Tinctura Strychni; Nucis vomicæ tinctura seu Tinctura Nucis vomicæ.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c. Teneur alcaloïdique: 0,25 p. c.
Strychni extractum seu Extractum Strychni; Nucis vomicæ extractum seu Extractum Nucis vomicæ.	Préparer au moyen de l'alcool à 70 p. c. Teneur alcaloïdique: 16 p. c.
Opii pulvis seu Pulvis Opii.	Poudre desséchée à 60°. Teneur en morphine: 10 p. c.
Opii extractum seu Extractum Opii.	Teneur en morphine: 20 p. c.
Opii tinctura seu Tinctura Opii.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c. Teneur en morphine: 1 p. c.
Opii tinctura crocata seu Tinctura Opii crocata seu Laudanum Sydenhami.	Teneur en morphine: 1 p. c.
Opii et Ipecacuanhæ pulvis compositus seu Pulvis Doveri.	A 10 p. c. de poudre d'opium.
Opii tinctura benzoica seu Tinctura Opii benzoica.	Teneur en morphine. 0,05 p. c.
Strophanthi tinctura seu Tinctura Strophanthi.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.; graine non dégraissée.
Sclerotium clavicepitis purpureæ Tul. seu Clavicepitis purpureæ Tul. Sclerotium.	

Medikamenternes navne.	Vedtagne regler.
Strychni tinctura eller Tinctura Strychni; Nucis vomicæ tinctura eller Tinctura Nucis vomicæ.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol. Alkaloidindhold: 0,25 pct.
Strychni extractum eller Extractum Strychni; Nucis vomicæ extractum eller Extractum Nucis vomicæ.	Skal tilberedes ved hjælp af 70 pct. alkohol. Alkaloidindhold: 16 pct.
Opii pulvis eller Pulvis Opii.	Pulveret skal tørres ved 60°. Morfinindhold: 10 pct.
Opii extractum eller Extractum Opii.	Morfinindhold: 20 pct.
Opii tinctura eller Tinctura Opii.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol. Morfinindhold: 1 pct.
Opii tinctura crocata eller Tinctura Opii crocata eller Landanum Sydenhami.	Morfinindhold: 1 pct.
Opii et Ipecacuanhæ pulvis compositus eller Pulvis Doveri.	Skal indeholde 10 pct. opiumpulver.
Opii tinctura benzoica eller Tinctura Opii benzoica.	Morfinindhold: 0,05 pct.
Strophanthi tinctura eller Tinctura Strophanthi.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol; frøene skal ikke i forveien befries for sit fedt.
Sclerotium clavicepitis purpureæ Tul. eller Clavicepitis purpureæ Tul. sclerotium.	

Noms des médicaments.	Prescriptions adoptées.
Secale cornutum seu Ergotum secale.	Ergot de l'année conservé entier.
Secalis cornuti extractum seu Extractum Secalis cornuti; Ergoti extractum seu Extractum Ergoti.	Préparer un extrait aqueux repris par l'alcool à 60 p. c.
Secalis cornuti extractum fluidum seu Extractum fluidum Secalis cornuti; Ergoti extractum fluidum seu Extractum fluidum Ergoti.	A 100 p. c.
Acidum hydrocyanicum dilutum.	A 2 p. c.
Laurocerasi aqua seu Aqua Laurocerasi.	A 0,10 p. c.
Amygdalæ amaræ aqua seu Aqua Amygdalæ amaræ.	Préparer à 0,10 p. c.
Phenoli solutio seu Aqua phenolata.	Préparer à 2 p. c.
Arsenas sodii seu Sodii arsenas; Arsenicicum natrium seu Natrium arsenicicum.	Le sel cristallisé à 36,85 p. c. d'acide arsénique.
Arsenicalis liquor Fowleri seu Liquor arsenicalis Fowleri seu Kalii arsenicosi liquor.	Préparer à 1 p. c. d'acide arsénieux.
Ferri iodidi sirupus seu Sirupus iodeti ferrosi seu Sirupus ferri iodati.	Préparer à 5 p. c. d'iodure ferreux anhydre.

Medikamenternes navne.	Vedtagne regler.
Secale cornutum eller Ergotum secale.	Sidste aars meldrøie, opbevares hel.
Secalis cornuti extractum eller Extractum Secalis cornuti; Ergoti extractum eller Extractum Ergoti.	Der skal tilberedes et vandigt ekstrakt og af dette et alkoholisk ekstrakt ved hjælp af 60 pct. alkohol.
Secalis cornuti extractum fluidum eller Extractum fluidum Secalis cornuti; Ergoti extractum fluidum eller Extractum fluidum Ergoti.	100 pct.
Acidum hydrocyanicum dilutum.	2 pct.
Laurocerasi aqua eller Aqua Laurocerasi.	0,10 pct.
Amygdalæ amaræ aqua eller Aqua Amygdalæ amaræ.	0,10 pct.
Phenoli solutio eller Apua phenolata.	2 pct.
Arsenas sodii eller Sodii arsenas; Arsenicicum natrium eller Natrium arsenicicum.	Det krystallinske salt indeholdende 36,85 pct. arsensyre.
Arsenicalis liquor Fowleri eller Liquor arsenicalis Fowleri eller Kalii arsenicosi liquor.	Skal indeholde 1 pct. arsensyrling.
Ferri iodidi sirupus eller Sirupus iodeti ferrosi eller Sirupus ferri iodati.	Skal indeholde 5 pct. vandfrit jernjodyr.

Noms des médicaments.	Prescriptions adoptées.
Cantharidis tinctura seu Tinctura Cantharidis.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Iodi tinctura seu Tinctura Iodi.	Préparer à 10 p. c.; alcool à 95 p. c.
Lobeliæ tinctura seu Tinctura Lobeliæ.	Préparer à 10 p. c., par percolation au moyen de l'alcool à 70 p. c.
Cocainum hydrochloricum.	Le sel anhydre.
Hydrargyri unguentum seu Unguentum Hydrargyri.	Préparer à 30 p. c.
Antimoniale vinum seu Vinum Antimoniale; Stibiatum vinum seu Vinum stibiatum.	Préparer à 0,40 d'émétique p. c.

Article 2.

En ce qui concerne les substances autres que celles figurant au tableau compris dans l'article 1er et qui viendraient à être inscrites dans les pharmacopées, les Gouvernements contractants s'engagent à rendre applicables les règles suivantes:

a) Il ne sera pas donné à un médicament héroïque la forme de vin médicinal;

b) Les teintures des drogues héroïques seront préparées à 10 p. c. et par percolation;

c) Les extraits fluides des drogues héroïques seront préparés à 100 p. c.

Article 3.

Les Gouvernements contractants adopteront un compte-gouttes normal dont le diamètre extérieur du tube d'écoulement sera exactement de 3 millimètres, c'est-à-dire qui, a la température de 15 degrés centigrades et avec de l'eau destillée, donnera 20 gouttes par gramme.

Article 4.

Les Gouvernements qui n'ont pas pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée, par la voie diplomatique, au Gouvernement

Medikamenternes navne.	Vedtagne regler.
Cantharidis tinctura eller Tinctura Cantharidis.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Iodi tinctura eller Tinctura Iodi.	Skal indeholde 10 pct. jod opløst i 95 pct. alkohol.
Lobeliæ tinctura eller Tinctura Lobeliæ.	Skal tilberedes som 10 pct. tinktur ved perkolation med 70 pct. alkohol.
Cocainum hydrochloricum.	Det vandfrie salt.
Hydrargyri unguentum eller Unguentum Hydrargyri.	30 pct.
Antimoniale vinum eller Vinum antimoniale; Stibiatum vinum eller Vinum stibiatum.	Skal indeholde 0,40 pct. brækvinsten.

Artikel 2.

Forsaavidt angaar andre substanser end dem, som findes i fortegnelsen i artikel 1, og som maatte blive indtaget i farmakopøerne, forpligter de kontraherende stater sig til at bringe i anvendelse følgende regler:

a) Sterkt virkende midler skal ikke tilberedes i form af medicinske vine.

b) Tinkturer af sterkt virkende droger skal tilberedes i 10 pct. styrke og ved perkolation.

c) Fluidekstrakter af sterkt virkende droger skal tilberedes i 100 pct. styrke.

Artikel 3.

De kontraherende regjeringer skal antage en normaldraabetæller, hvis ydre diameter ved udløbsaabningen skal være nøiagtig 3 millimeter, det vil sige, den skal ved en temperatur af 15° celcius give 20 draaber destilleret vand pr. gram.

Artikel 4.

De regjeringer, som ikke har taget del i nærværende overenskomst, har paa anmodning adgang til at slutte sig til den. Denne tilslutning skal ad diplomatisk vei tilkjendegives den belgiske

29 novbr.

belge et par celui-ci aux autres Gouvernements signataires.

Article 5.

Le présent Arrangement entrera en vigueur un mois après la date de sa signature. Il est entendu cependant que les dispositions des articles 1, 2 et 3 ne deviendront obligatoires, pour chacune des Parties contractantes, que lors de la publication d'une nouvelle édition ou d'un supplément de sa pharmacopée.

Article 6.

Dans le cas où l'une ou l'autre des Parties contractantes dénoncerait le présent Arrangement, cette dénonciation n'aurait d'effet qu'à son égard, et seulement six mois après le jour où cette dénonciation aura été notifiée au Gouvernement belge.

En foi de quoi les soussignés ont signé le présent Arrangement.

Fait à Bruxelles, le 29 novembre 1906, en un seul exemplaire, dont une copie conforme sera délivrée à chacun des Gouvernements signataires.

Pour l'Allemagne:
Signé: **Graf von Wallwitz.**

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:
Signé:
Comte Clary et Aldringen,
Ministre d'Autriche-Hongrie.

regjering og af denne meddeles de øvrige regjeringer, som har undertegnet overenskomsten.

Artikel 5.

Nærværende overenskomst skal træde i kraft en maaned efter dagen for dens undertegning. Det er dog aftalt, at bestemmelserne i artiklerne 1, 2 og 3 ikke bliver bindende for hver enkelt af de kontraherende parter, før en ny udgave af eller et tillæg til vedkommende stats farmakopø udgives.

Artikel 6.

I tilfælde af, at nogen af de kontraherende parter skulde opsige nærværende overenskomst, skal denne opsigelse kun have virkning med hensyn til vedkommende part og først seks maaneder efter den dag, da opsigelsen er blevet tilkjendegivet den belgiske regjering.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede undertegnet nærværende overenskomst.

Udfærdiget i Brüssel den 29de november 1906, i et eneste eksemplar, hvoraf en bekræftet kopi skal leveres enhver af de regjeringer, som har undertegnet overenskomsten.

For Tyskland:
Undert.: **Grev von Wallwitz.**

For Østerrige og for Ungarn:
Undert.:
Grev Clary et Aldringen,
Østerrigsk-ungarsk minister.

Pour la Belgique:
Signé: **Favereau.**

Pour la Bulgarie:
Signé: **Dr. Zolotovitz.**

Pour le Danemark:
Signé:
W. Grevenkop Castenskiold.

Pour l'Espagne:
Signé: **Arturo de Baguer.**

Pour les États-Unis d'Amerique:
Signé: **Henry Lane Wilson.**

Pour la France:
Signé: **Etienne Ganderax.**

Pour la Grande-Bretagne:
Signé: **Arthur H. Hardinge.**

Pour la Grèce:
Signé: **A. Charalamby.**

Pour l'Italie:
Signé:
Pce. Mario Ruspoli de Poggio Suasa.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg:
Signé:
Le Comte d'Ansembourg.

Pour la Norvège:
Signé: **W. Christophersen.**

Pour les Pays-Bas:
Signé:
Van der Staal van Piershil.

Pour le Portugal:

— — — — — —

Pour la Russie:
Signé: **N. de Giers.**

Pour la Serbie:
Signé: **M. Boghitchévitch.**

For Belgien: 29 novbr.
Undert.: **Favereau.**

For Bulgarien:
Undert.: **Dr. Zolotovitz.**

For Danmark:
Undert:
W. Grevenkop Castenskiold.

For Spanien:
Undert.: **Arturo de Baguer.**

For Amerikas Forenede Stater:
Undert.: **Henry Lane Wilson.**

For Frankrige:
Undert.: **Etienne Ganderax.**

For Storbritannien:
Undert.: **Arthur H. Hardinge.**

For Grækenland:
Undert.: **A. Charalamby.**

For Italien:
Undert.:
Pce. Mario Ruspoli de Poggio Suasa.

For Storhertugdømmet Luxemburg:
Undert.:
Grev d'Ansembourg.

For Norge:
Undert.: **W. Christophersen.**

For Nederlandene:
Undert.:
Van der Staal van Piershil.

For Portugal:

— — — — — —

For Rusland:
Undert.: **N. de Giers.**

For Serbien:
Undert.: **M. Boghitchévitch.**

29 novbr. Pour la Suède:

Signé: **Falkenberg.**

Pour la Suisse:

Signé: **Jules Borel.**

Certifié conforme:

Le Ministre des Affaires Etrangères de Belgique,

Favereau.

For Sverige:

Undert.: **Falkenberg.**

For Schweiz:

Undert.: **Jules Borel.**

For rigtig afskrift:

Favereau,
Belgisk udenrigsminister.

Oversættelsens rigtighed bekræftes:

Kristiania, den 31. december 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef i udenrigsdepartementet.

---

29 novbr. **Procès-Verbal de Signature.**

Les soussignés, dûment autorisés, se sont réunis le 29 novembre 1906, au Ministère des Affaires Etrangères de Belgique, à l'effet de procéder à la signature de l'acte destiné à donner la consécration diplomatique aux résolutions adoptées par la Conférence qui s'est réunie à Bruxelles au mois de septembre 1902, en vue de l'unification de la formule des médicaments héroïques.

Au moment d'apposer leurs signatures sur ledit acte, les Représentants de l'Allemagne, de l'Autriche-Hongrie, des États-Unis d'Amérique, de la Grande-Bretagne, du Portugal et de la Suède formulent, au nom de leurs Gouvernements respectifs, les réserves suivantes:

(Oversættelse).

Undertegningsprotokol.

Undertegnede, behørig bemyndigede, er traadt sammen den 29. november 1906 i det belgiske udenrigsministerium i det øiemed at skride til undertegning af den akt, der er bestemt til at give den diplomatiske sanktion til de beslutninger, som er vedtaget af den i Bryssel i september maaned 1902 sammentraadte konference, til indførelse af ensartede betegnelser af de sterkt virkende medikamenter.

Ifærd med at anbringe sine underskrifter paa den nævnte akt, tager Tysklands, Østerrige-Ungarns, Amerikas forenede Staters, Storbritanniens, Portugals og Sveriges repræsentanter, paa sine regjeringers vegne, følgende forbehold:

I. — Réserves formulées par le Gouvernement Allemand. — »Le Gouvernement Impérial ne »s'impose, par le fait de la »signature du présent Arrange»ment, aucune autre obligation »que celle d'exercer son influ»ence lorsque le moment sera »venu, c'est-à-dire lors de la »prochaine refonte de la phar»macopée allemande, pour la »rendre conforme au présent »Arrangement.

»En même temps, le Gouver»nement Impérial se réserve le »droit d'apporter aux dispositions »de cet Arrangement les modi»fications qui paraîtraient néces»saires, d'une part, pour tenir »compte du progrès des scien»ces médicale et pharmaceutique »et qui, d'autre part, seraient »désirables au point de vue de »l'unification de la pharmacopée »allemande.«

II. — Réserves formulées par le Gouvernement Autrichien. — »En ce qui concerne l'*opii pul»vis*, le Gouvernement Autri»chien se réserve de permettre »la vente de la drogue pure »contenant au maximum 12 p. c. »de morphine.«

III. — Réserves formulées par le Gouvernement des États-Unis d'Amérique. — »Le Gou»vernement des États-Unis n'as»sume, par le fait de la signa»ture du présent Arrangement, »aucune autre obligation que »celle d'exercer son influence »pour que, lors de la prochaine »revision de la pharmacopée »américaine, celle-ci soit mise »en harmonie avec ledit Arran»gement.«

I. Forbehold, tagne af den tyske regjering: »Den Keiserlige regjering paatager sig ikke, ved undertegningen af nærværende overenskomst, nogen anden forpligtelse end den at udøve sin indflydelse, naar tiden er kommet, det vil sige ved den næste omarbeidelse af den tyske farmakopø, til at bringe den i overensstemmelse med nærværende overenskomst. 29 novbr.

Paa samme tid forbeholder den Keiserlige regjering sig ret til at foretage i denne overenskomsts bestemmelser de modifikationer, som maatte vise sig nødvendige paa den ene side for at holde skridt med fremskridtet i den medicinske og farmaceutiske videnskab og paa den anden side maatte være ønskelige af hensyn til ensartethed i den tyske farmakopø.«

II. Forbehold, tagne af den østerrigske regjering: »Hvad angaar *opii pulvis* forbeholder den østerrigske regjering sig at tillade salg af den rene droge, indeholdende i det høieste 12 pct. morfin.«

III. Forbehold, tagne af Amerikas forenede Staters regjering: »De forenede Staters regjering paatager sig ikke, ved undertegningen af nærværende overenskomst, nogen anden forpligtelse end den at anvende sin indflydelse, forat den amerikanske farmakopø, ved den forestaaende revision af samme, kan blive bragt i overensstemmelse med nævnte overenskomst.«

29 novbr. IV. — Réserves formulées par le Gouvernement de Sa Majesté Britannique. — »Le »Gouvernement de Sa Majesté »Britannique déclare se réserver »le droit d'apporter aux dispo»sitions du présent Arrangement »les modifications de détail que »les progrès des sciences mé»dicale et pharmaceutique pour»raient, de temps à autre, ren»dre nécessaires.

»Le Gouvernement de Sa Ma»jesté Britannique déclare, d'au»tre part, se réserver le droit »d'adhérer à l'Arrangement et »de la dénoncer pour chacune »des Colonies ou Possessions »Britanniques, séparément.«

V. — Réserves formulées par le Gouvernement Portugais. — »Les résolutions de la Confé»rence internationale de Bruxel»les pour l'unification de la for»mule des médicaments héroï»ques ou énergiques seront »appliqués en Portugal. Toute»fois, le nom vulgaire portugais »de chaque article figurera dans »le texte de la pharmacopée et »sera adopté comme dénomina»tion principale; sera employé, »comme première sous-dénomina»tion, l'un des noms latins in»scrits dans le tableau de l'ar»ticle premier du présent Ar»rangement.«

VI. — Réserves formulées par le Gouvernement Suédois. — »1° Les dénominations des mé»dicaments héroïques énumérés »dans le présent Arrangement »étant entièrement différentes de »celles employées dans la phar»macopée suédoise, elles ne se-

IV. Forbehold, tagne af Hans Britanniske Majestæts regjering: »Hans Britanniske Majestæts regjering erklærer at forbeholde sig ret til i nærværende overenskomsts bestemmelser at foretage de detaljeforandringer, som fremskridtene i den medicinske og farmaceutiske videnskab fra tid til anden maatte kunne nødvendiggjøre.«

»Hans Britanniske Majestæts regjering erklærer, paa den anden side, at forbeholde sig ret til at tiltræde og at opsige overenskomsten for enhver af de britiske kolonier eller besiddelser særskilt.«

V. Forbehold, tagne af den portugisiske regjering: »Beslutningerne paa den internationale konference i Bryssel om indførelse af ensartede betegnelser af de sterkt virkende medikamenter vil blive gjennemført i Portugal. Det almindelige portugisiske navn paa hver artikel vil dog blive staaende i farmakopøens tekst og vil blive antaget som hovedbetegnelse; det ene af de i tabellen i artikel 1 af nærværende overenskomst indtagne latinske navne vil blive anvendt som første bi-betegnelse.«

VI. Forbehold, tagne af den svenske regjering: »1. Da betegnelserne af de sterkt virkende medikamenter, der er opregnede i nærværende overenskomst, er helt forskjellige fra de i den svenske farmakopø anvendte, vil de ikke blive ind-

»ront pas inscrites dans le texte »même de cette pharmacopée, »mais figureront dans un supplé»ment spécial à la nouvelle édi»tion de la pharmacopée en voie »de préparation;

»2° La dénomination du vin »médicinal *Vinum glycyrrhizae* »*opiatum* sera maintenue en »Suède;

»3° La préparation par per»colation des teintures de dro»gues entraînant une augmenta»tion du prix de ces produits, »cette méthode semble peu pro»pre à être employée d'une »manière générale.«

Au moment de procéder à la signature du présent procès-verbal, les sous-signés se déclarent d'accord pour reconnaître que le droit visé dans la première des réserves formulées par le Gouvernement de Sa Majesté Britannique est acquis à tous les Gouvernements signataires.

Il est entendu que les Parties contractantes qui useront de ce droit se donneront réciproquement connaissance, par l'intermédiaire du Gouvernement belge, des modifications apportées aux dispositions de l'Arrangement.

En foi de quoi les soussignés ont dressé le présent procès-verbal.

Fait à Bruxelles, le 29 novembre 1906, en un seul exemplaire, dont une copie conforme sera délivrée à chacun des Gouvernements signataires.

taget i selve teksten til denne farmakopø, men vil blive indtaget i et specielt tillæg til den nye udgave af farmakopøen, der er under forberedelse. 29 novbr

2. Betegnelsen af medicinvinen *Vinum glycyrrhizae opiatum* vil blive bibeholdt i Sverige;

3. Da tilberedelsen af tinkturer ved perkolation af droger medfører en forhøielse af prisen paa produkterne, synes denne methode lidet egnet til at benyttes i almindelighed «

Idet de skrider til undertegningen af nærværende protokol, erklærer de undertegnede sig enige om at erkjende, at den ved det første af de af Hans Britanniske Majestæts regjering tagne forbehold tilsigtede ret erhverves af alle de regjeringer, der har undertegnet overenskomsten.

Man er enig om, at de kontraherende parter, som kommer til at benytte sig af denne ret, skal give hinanden gjensidig underretning, ved den belgiske regjerings mellemkomst, om de modifikationer, som indføres i overenskomstens bestemmelser.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede opsat nærværende protokol.

Udfærdiget i Bryssel den 29de november 1906 i et eneste eksemplar, hvoraf en bekræftet kopi skal leveres enhver af alle de regjeringer, som har undertegnet overenskomsten.

29 novbr.

Pour l'Allemagne:
Signé: **Graf von Wallwitz.**

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:
Signé:
Comte Clary et Aldringen,
Ministre d'Autriche-Hongrie.

Pour la Belgique:
Signé: **Favereau.**

Pour la Bulgarie:
Signé: **Dr. Zolotovitz.**

Pour le Danemark:
Signé:
W. Grevenkop Castenskiold.

Pour l'Espagne:
Signé: **Arturo de Baguer.**

Pour les États-Unis d'Amérique:
Signé: **Henry Lane Wilson.**

Pour la France:
Signé: **Etienne Ganderax.**

Pour la Grande-Bretagne:
Signé: **Arthur H. Hardinge.**

Pour la Grèce:
Signé: **A. Charalamby.**

Pour l'Italie:
Signé:
Pce. Mario Ruspoli de Poggio Suasa.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg:
Signé:
Le Comte d'Ansembourg.

Pour la Norvège:
Signé: **W. Christophersen.**

Pour les Pays-Bas:
Signé:
Van der Staal van Piershil.

For Tyskland:
Undert.: **Grev von Wallwitz.**

For Østerrige og for Ungarn:
Undert.:
Grev Clary et Aldringen,
Østerrigsk-ungarsk minister.

For Belgien:
Undert.: **Favereau.**

For Bulgarien:
Undert.: **Dr. Zolotovitz.**

For Danmark:
Undert.:
W. Grevenkop Castenskiold.

For Spanien:
Undert.: **Arturo de Baguer.**

For Amerikas forenede Stater:
Undert.: **Henry Lane Wilson.**

For Frankrige:
Undert.: **Etienne Ganderax.**

For Storbritannien:
Undert.: **Arthur H. Hardinge.**

For Grækenland:
Undert.: **A. Charalamby.**

For Italien:
Undert.:
Pce. Mario Ruspoli de Poggio Suasa.

For Storhertugdømmet Luxemburg:
Undert.:
Grev d'Ansembourg.

For Norge:
Undert.: **W. Christophersen.**

For Nederlandene:
Undert.:
Van der Staal van Piershil.

Pour le Portugal:

— — — — — —

Pour la Russie:
Signé: **N. de Giers.**

Pour la Serbie:
Signé: **M. Boghitchévitch.**

Pour la Suède:
Signé: **Falkenberg.**

Pour la Suisse:
Signe: **Jules Borel.**

Certifié conforme:
Le Ministre des Affaires Etrangères de Belgique,
Favereau.

For Portugal: 29 novbr.

— — — — — —

For Rusland:
Undert.: **N. de Giers.**

For Serbien:
Undert.: **M. Boghitchévitch.**

For Sverige:
Undert.: **Falkenberg.**

For Schweiz:
Undert.: **Jules Borel.**

For rigtig afskrift:

Favereau,
Belgisk udenrigsminister.

Oversættelsens rigtighed bekræftes:

Kristiania den 31. december 1906.

A. Kielland,
ekspeditionschef i udenrigsdepartementet.

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorved meddeles følgende tillæg til og rettelse i postanstaltfortegnelsen. 29 novbr.

Siden udgivelsen af postanstaltfortegnelsen for 1906 er der oprettet eller nedlagt følgende brevhuse:

29 novbr.

Oprettet:			Nedlagt:			
Kass. st. no.	Brevhus eller rute.	Postdistrikt.	Kass. st. no.	Brevhus eller rute.	Postdistrikt.
85	Agnefest.	Farsund.	85	Hauge.	Egersund.
94	Marøen.	Bergen.	134	Spillum.	Namsos.
265	Li.	Kristiania	211	Luggens.	Kragerø.
290	Skisjordet.	Do.	290	Figgen.	Sandnes.
338	D/S »Drøbak».	Do.	293	Skjelsvik.	Porsgrund.
350	Risøen.	Namsos.	337	Nørre Vartdal.	Aalesund.
360	Indre Ballangen.	Narvik.	350	Helliholmen.	Namsos.
368	Fjeldsaa.	Flekkefjord.	363	Skatestrømmen.	Bergen.
371	Bjorøen.	Bergen.	374	Brønnø—Bindalen, Velfjorden og Vega (D/S »Torghatten«).	Namsos.
373	Raadal.	Do.			Bergen.
376	Krokeide.	Do.	402	Aaaneland i Gulen.	Aalesund.
400	Tosbotten.	Namsos.	462	Hundeidvik.	Svolvær.
423	Vatle i Haus.	Bergen.	475	Froskeland.	Namsos.
435	Nesset.	Kristiania.	606	Aabogen i Folldereid.	Do.
445	Merdø.	Arendal,	611	Brekksillan i Fosen.	
530	Hylkje i Hammer.	Bergen.			
548	Brone.	Kristiania.			
573	Bakkeholmen.	Do.			
580	Dyrø i Skodje.	Aalesund.			
606	Horten i Leka.	Namsos.			
629	Eikaas.	Bergen.			
638	Fondenes.	Do.			
646	Gjerde.	Kragerø.			
651	Skillefjord.	Hammerfest.			
654	Valen i Jarfjord.	Vadsø.			
666	Hundsnes.	Stavanger.			
667	Jægtevik.	Bergen.			
668	Kirkestranden.	Do.			

1 decbr. **Skrivelse** fra kirkedepartementet til skoledirektøren i Kristiania, hvorved der meddeles, at efter landsskolelovens §§ 5 og 8 er det høieste antal af lovbefalede og frivillige undervisningsuger, som kan tillægges nogen klasse, 21. De undervisningsuger, som maatte tillægges nogen klasse udover dette antal, maa derfor helt betragtes som privatundervisning og berettiger ikke til statsbidrag efter skolelovens § 38. At enkelte klasser har under 21 uger, saaat det gjennemsnitlige

antal undervisningsuger pr. klasse ikke bliver over 21, gjør heri ingen forandring. Hver klasse maa sees for sig. 1 decbr.

Saafremt Aker skolestyre i sine opgaver over optjent lærerløn maatte have gaaet ud fra en anden forudsætning, bedes det henstillet til skolestyret for fremtiden at befølge den ovenfor anviste beregningsmaade.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Borge herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Borge herred i Nordlands amt. 3 decbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebørn m. v. af 29de april 1905 bestemmes efter derom af Eidskogen herredsstyre indgivet andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Eidskogen herred i Hedemarkens amt. 3 decbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i medhold af § 1 i lov af 20de februar 1904 til forebyggelse af smughandel med spirituøse drikkevarer i Tromsø stift m. v. bestemmes som gjældende indtil videre, at bevertning med mad eller drikke i Tromsø by hele aaret skal være gjenstand for bevilling. 3 decbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved de af Mandals samlag for skjænkning og salg af øl samt skjænkning af vin, frugtvin og mjød i generalforsamlinger den 27de april og 21de september 1906 vedtagne og af bystyret i møder den 27de august og 5te november s. a. godkjendte vedtægter i medhold af §§ 23 og 35 i lov af 17de mai 1904 stadfæstes som gjældende indtil videre, dog ikke for længere tid end 6 aar, at regne fra 1ste januar 1907, og med et par forandringer. 3 decbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved det bestemmes, at Os herred i søndre Bergenhus amt fra den tid, som af amtmanden bestemmes, paa de af herredsstyret i møder den 10de januar og 13de august 1906 vedtagne vilkaar deles i to herreder, Os herred og Samnanger herred, svarende til sognene af samme navn. 3 decbr.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der 3 decbr.

1. I henhold til § 1 i lov indeholdende tillæg til og forandringer i lovgivningen om brandvæsenet af 26de august 1854 anordnes en brandkommission for bebyggelsen paa Ørje i Ømark herred, Ide og Marker fogderi, Smaalenenes amt.

*) Bekjendtgj. 4de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 45.

3 decbr. 2. At det overdrages amtmanden i Smaalenenes amt at fastsætte grænserne for dette brandkommissionsdistrikt.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved der i de menigheder, hvor sognepresten efter samraad med sine medhjælpere finder dette tilraadeligt, en søndag i aaret 1907 efter sognepresten's nærmere bestemmelse modtages offer paa alteret til fordel for den norske kirkes mission ved Schreuder i anledning af missionsbiskop Nils Astrups 25-aarsjubilæum som missionær blandt zuluerne.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved det paalægges sognepresten i Seljord prestegjeld under øvre Telemarkens østfjeldske provsti i Kristianssands stift at forberede konfirmanderne fra Flatdal sogn inden sognet og konfirmanderne fra Aamotsdal sogn 4 gange aarlig i Dyrlands skolehus udenfor de gange, da sognepresten opholder sig i sognet i anledning af gudstjeneste i annekskirken, paa forskjellige betingelser.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i henhold til lov om behandling af forsømte børn af 6te juni 1896 § 38 en fremlagt plan for Bergens kommunale tvangsskole stadfæstes, dog med endel forandringer.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i henhold til lov om behandling af forsømte børn af 6te juni 1896 § 38 en af Stavanger kommunestyre i møde den 11te oktober sidstleden vedtagen plan for Stavanger kommunale tvangsskole stadfæstes, dog med endel forandringer.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved

1. meddeles stadfæstelse paa det af dr. F. G. Gade ved gavebrev og tillægserklæring af henholdsvis 3dje april og 20de juni 1905 oprettede »dr. F. G. Gades pathologisk-anatomiske laboratorium i Bergen« samt paa de for samme under $\frac{\text{27de juni}}{\text{29de november}}$ 1905 og 4de juni 1906 udfærdigede statuter.
2. Legatet undergives den for offentlige stiftelser anordnede kontrol.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved meddeles stadfæstelse paa det af Thora Emilie Mohn, Jakob N. Mohn og Wilhelm A. Mohn ved gavebrev af 2den januar 1906 oprettede »frøken Cathrine Margrethe Mohns legat« til bedste for trængende kroniske syge mænd eller kvinder af Bergens handelsstand og paa den for dette legat s. d. udfærdigede fundas.

3 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved approbation paa de af Eidsskogens herredsstyre i møde den 19de november

1906 vedtagne planer for Eidsskogens brandforsikrings- 3 decbr.
forening for bygninger og for løsøre, saaledes at foreningen kan nyde godt af de ved lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 hjemlede forrettigheder.

Den norske regjerings resolution, hvorved i henhold til 3 decbr.
§ 6, jfr. § 7 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa Tønsbergs kommunestyres beslutning af 28de september 1906 angaaende regulering af den aktieselskabet Fagerheim—Kaldnæs tilhørende eiendom, mn. 404 og 406 sammesteds for den dels vedkommende, som ligger indenfor bygrænsen, samt angaaende tilbagetrukken byggelinje langs vestsiden af veien til Fagerheim og Rævodden.

Den norske regjerings resolution, hvorved i henhold 3 decbr.
til lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 § 6 meddeles approbation paa en af Molde kommunestyre i møde den 5te oktober 1906 vedtagen regulering af en del af Nedre gade sammesteds.

Skrivelse fra kirkedepartementnt til en kommunal middel- 6 decbr.
skoles forstanderskab (skolestyre), hvori paa foranledning er udtalt, at da skolens inventar og læremidler ligesaavel som selve skolebygningen er kommunens eiendom, maa dispositionsretten over disse gjenstande udenfor det øiemed, hvortil de er anskaffet, retslig seet tilkomme den, der repræsenterer eieren, d. v. s. kommunestyret. Men da de er anskaffet til brug for skolen, og staten støtter denne med bidrag, kræver det offentliges interesse, at der ikke disponeres over de nævnte gjenstande paa nogen maade, som kan være til skade eller ulempe for skolen, hvilket det nærmest maa paaligge skolens bestyrer at paase. Forøvrigt har departementet udtalt, at det vilde være upraktisk at skulle indhente kommunestyrets tilladelse, hver gang der opstaar spørgsmaal om disposition af skolens læremidler etc., f. eks. ved udlaan til andre institutioner, saa meget mere som dette ikke vil kunne ske, før der er indhentet udtalelse fra skolens vedkommende (bestyrer og i tilfælde forstanderskab (skolestyre)), om der fra skolens side er noget til hinder for saadan disposition. Departementet har derfor antaget, at det rimeligste vil være at overlade afgjørelsen af saadanne spørgsmaal til skolens bestyrer som den, der alene til enhver tid har oversigt over, om saadan disposition kan ske uden skade for skolen.

Cirkulære fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til 7 decbr.
tilsynsmænd ved skibskontrollen, hvorved nedennævnte fabrikater godkjendes som ildslukningsapparater paa passagerskibe i henhold til forskrifter for anordninger paa og

7 decbr. under dæk, fastsat ved kongelig resolution af 22de mai 1906, § 20 a:

»Minimax«,
»The Royal Fire Extinguisher«,
»Badgers Fire Extinguisher«,
»Rex«.

8 decbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til børskommissæren i Kristiansund om, hvorvidt et tysk fiskedampskib rettelig er blevet affordret lodspenge for ind- og udgaaende ved anløb af Hammerfest den 31te juli d. a:

Af de af departementet i sagens anledning indhentede erklæringer fra overlodsen i Tromsø og det vestenfjeldske distrikt fremgaar, at dampskibet paa reise til Novoja Semlja for at drive fiske i Hvidehavet anløb Kristiansund den 14de juli, hvor det forsynede sig med kul og proviant, og at det efter at have været paa fiske i Hvidehavet den 31te juli anløb Hammerfest, hvor det forsynede sig med kul. Paa sidstnævnte sted blev fartøiet affordret indseilingspenge og milepenge for indgaaende med kr. 20,50 og kr. 21,04 og udseilingspenge med kr. 12,30, tilsammen kr. 53,84. Lodspengene er beregnet efter fartøiets drægtighed 73 registertons, og dybgaaende 10 engelske fod, samt en miledistance af 11 mil.

Overlodsen i Tromsø distrikt har antaget, at dampskibet burde have været afkrævet indseilingspenge ved sin første ankomst til norsk havn i Kristiansund og udseilingspenge ved afgangen fra Hammerfest. Han er af den mening, at fritagelsen for lodspligt for kullende og provianterende fartøier efter lodslovens § 2, 5 kun gjælder fartøier i almindelig fragtfart.

Overlodsen i det vestenfjeldske distrikt antager, at dampskibet som udenlandsk fiskefartøi ikke kan nyde godt af den for norske fiskefartøier gjældende fritagelse for lodspligt efter lodslovens § 2, 2, og at det som fiskefartøi heller ikke kan indgaa under regelen om fritagelse for fartøier i fragtfart, der anløber for at kulle. Han finder derfor, at fartøiet var lodspligtigt for ind- og udgaaende baade i Kristiansund og i Hammerfest.

Sagen har ligeledes været forelagt overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, som har erklæret sig enig i, at dampskibet ikke kan komme ind under lodslovens fritagelsesbestemmelse for fiskefartøier, da det ikke er udgaaet fra Norge paa fiskeri. Derimod antager denne overlods, at det bør fritages efter lodslovens § 2, 5 for anløbet baade af Krrstiansund og Hammerfest, idet han mener, at hensigten med ordene fartøier i »almindelig fragtfart« i denne paragraf har været at ville tilstaa fritagelse for lodspligt til alle fartøier, der er bestemte fra ud-

landet til udlandet, men under farten forbi Norges kyst gaar ind i norsk havn for at forsyne sig med kul eller proviant o.s.v. 8 decbr.

Departementet er med overlodsen i det søndenfjeldske distrikt enigt i, at der ikke kan gjøres nogen væsentlig forskjel mellem fiskefartøier og fartøier i almindelig fragtfart i den her omhandlede henseende, og at derfor alle fartøier, som kommer fra og skal til udlandet (herunder medregnet fangstfelt paa havet) og som ikke har noget bestemmelsessted i Norge, men kun anløber norsk havn for at forsyne sig med kul eller proviant o. s. v., maa være fritaget for lodspligt efter lodslovens § 2, 5. Da heromhandlede dampskib efter de foreliggende oplysninger paa reise fra udland til fangstfelt og tilbage til udland kun har anløbet Kristiansund og Hammerfest for at kulle og proviantere, antages det saaledes at burde være fritaget for lodspligt ved disse anløb.

Cirkulære fra den fungerende direktør for det civile veterinærvæsen til samtlige amtmænd angaaende kjødkontrollørers pligt til indberetning til vedkommende amtsdyrlæge om tuberkulosefund i et til kontrol fremstillet slagt: 10 decbr.

Til fremme af kampen mod tuberkulosen vil det være af betydning, at der finder et nærmere samarbeide sted mellem vedkommende distrikts dyrlæger.

Naar der derfor ved en kjødkontrolstation eller i et slagtehus paatræffes et slagt, hvori der findes tuberkulose, skal vedkommende kontrollør paa grundlag af de oplysninger, som han i henhold til kjødkontrolreglernes § 17 har tilført kontrolstationens protokol, snarest mulig sende en meddelelse til amtsdyrlægen i det distrikt, hvorfra det tuberkuløse slagt er sendt.

Denne meddelelse skal indeholde oplysning om, fra hvilken besætning slagtet stammer, samt om tuberkulosens sæde og udbredelse i vedkommende slagt, undersøgelsens datum, stemplingens art og om slagtet kommer fra et dyr, der er nedslagtet mod delvis erstatning af det offentlige efter en afholdt tuberkulinprøve.

Naar amtsdyrlægen har modtaget en saadan meddelelse, bør han enten skriftlig eller ved leilighed personlig — reise paa offentlig bekostning i den anledning kan ikke tilstedes — underrette vedkommende kvægeier herom samt henstille til ham at lade sin kvægbesætning tuberkulinundersøge, hvilken undersøgelse som regel vil blive indvilget paa offentlig bekostning efter derom indsendt ansøgning.

Ovenstaaende tør jeg anmode amtmanden om at meddele de inden Deres embedsdistrikt værende amtsdyrlæger og bestyrere af kommunale kjødkontrolstationer.

Skrivelse fra handelsdepartementet om, hvad der efter sjøfartslovens § 3 skal forstaaes ved havn som hjemsted 11 decbr.

11 decbr. for ikke registreringspligtige skibe, og om hvilken havn der skal ansees som hjemsted for motorkutter »Palmen«, der tilhører en mand i Vega. Der bemerkes:

Ved ordet havn i sjøfartslovens § 3 antager departementet for sit vedkommende, at der bør forstaaes en havneby — kjøbstad eller ladested, uden at dette behøver at være et toldsted — eller et bymæssigt bebygget sted ved kysten med et særligt fra vedkommende landkommune forskjelligt navn, der benyttes som anløbssted for skibe, og hvis forretningsforhold i det væsentlige tillader skibets udrustning paa stedet.

Ved nærmeste havn bør da formentlig forstaaes den havn, hvortil der er hurtigst og bekvemmest adkomst fra rederens bopæl. I tvilstilfælde bør det formentlig være afgjørende, hvilken af de havne, — hvorom der kan være spørgsmaal — der af rederen fortrinsvis anvendes ved afslutning af forretninger m. v. vedrørende skibet.

I nærværende tilfælde vil formentlig Mosjøen maatts ansees som »Palmens« hjemsted, saafremt der ikke findes noget andet sted, der ligger rederens bopæl nærmere, og som efter hvad ovenfor er anført, kan ansees som havn.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved de af Kristiania bystyre i møde den 22de november 1906 vedtagne regler for handel med brugte eller kasserede gjenstande i medhold af § 7 c i lov om handelen af 8de august 1842, jfr. lov af 26de mai 1906, stadfæstes som gjældende indtil videre.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution** **), hvorved der i henhold til § 11 jfr. § 4 i lov om sundhedskommissioner m. v. af 16de mai 1860 meddeles approbation paa den af herredsstyret for Lyngen herred i Tromsø amt under 11te september 1906 fattede beslutning om forskrifter til forebyggelse af ondartede smitsomme sygdommes udbredelse, dog med en enkelt forandring.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution** ***), hvorved

1. Høieste resolution af 1ste maj 1894, hvorved der i henhold til lov af 20de juni 1891, § 38 bl. a. blev bestemt, at lovens regler i §§ 27—33, begge inklusive, ogsaa skulde være gjældende for de fjorde i Idde og Marker fiskeridistrikt, som danner grænse mod naborige, — ophæves.

---

*) Bekjendtgj. 13de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 46, hvor reglerne er indtagne.

**) Bekjendtgj. 13de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 46, hvor forskrifterne er indtagne.

***) Bekjendtgj. 13de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 46.

2. I medhold af lov om laks- og sjøørretfiskerierne m. v. af 8de april 1905, § 45 bestemmes, at de i denne lovs kapitel 2 og 3 indeholdte bestemmelser gjøres gjældende for de dele af Idde og Marker fiskeridistrikt i Smaalenenes amt, som danner grænsen mod Sverige. 12 decbr.

Denne resolution træder i kraft straks.

Den norske regjerings resolution*), hvorved der i medhold af lov om fredning af ferskvandsfisk af 30te maj 1894, § 1 fastsættes følgende fiskeriregler som gjældende i 5 aar for efternævnte vande og elve beliggende i den til Ullensvangs herred, søndre Bergenhus amt, stødende del af Hardangervidden: 12 decbr.

A. 1. I vandene Koldsvand, Litlosvand, Kvænsjøen, Krokevandene, Gulleiksvand, Kvænnaelv, Tuevand, begge Bjørnevandene, Jakobsbuvand, Bjørneelv til grænsen mod Bratsberg amt, samt de i disse vande og elve faldende bielve skal fangst af ørret være forbudt fra og med 1ste september til og med 30te juni.

2. Ligesaa er det forbudt i nævnte fiskevande og mellemliggende elve og bække at benytte oter, lyster, liner eller rev, afstængning af vasdrag, samt bundne redskaber med mindre maskevidde mellem knuderne i vaad tilstand end 4,5 centimeter.

B. 1. I Kinse — eller Munkebuvand, Onkjelvand, Fagradalsvand samt i mellemliggende dele af Kinseelv skal fangst af ørret være forbudt fra og med 10de september til og med 31te maj.

2. I ovennævnte vande og mellemliggende elve skal det til enhver tid være forbudt at benytte oter og lyster samt bundne redskaber med mindre maskevidde mellem knuderne i vaad tilstand end 4,5 centimeter.

C. Overtrædelse af disse forskrifter straffes efter loven.

Den norske regjerings resolution*), hvorved §§ 7 og 10 i den ved kongelig resolution af 24de februar 1900 fastsatte instruktion om lodsvæsenet forandres derhen, at de bliver saalydende: 12 decbr.

§ 7. Naar en lodspost er ledig, bliver dette at kundgjøre paa sedvanlig maade.

Ingen maa tilstedes at underkaste sig lodseksamen, før han har tilveiebragt attest fra en autoriseret læge om, at han har god helbred og ikke lider af nogen feil ved hørselen eller synet. De nærmere regler angaaende denne lægeundersøgelse fastsættes af departementet.

*) Bekjendtgj. 13de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 46.

12 decbr. Efter en passende frist indsender lodsoldermanden oplysninger om de ansøgere, der skriftlig eller mundtlig har meldt sig, tilligemed deres ovenfor nævnte lægeattester til overlodsen, som derefter afgjør, hvem det kan tilstedes at underkaste sig lodseksamen.

§ 10. Naar overlodsen forlanger det, er enhver lods naarsomhelst pligtig paany at underkaste sig den lodseksamen, som er paabudt for lodsaspiranter ved den station, hvor han er ansat.

Bestaar lodsen ikke denne eksamen, skal overlodsen forbyde ham at befatte sig med lodsning, indtil han har godtgjort at være i besiddelse af den for lodsstillingen fornødne duelighed.

Overlodsen kan ligeledes forbyde en lods at befatte sig med lodsning, dersom det ved fornyet lægeundersøgelse viser sig, at hans helbred, syn og hørsel ikke er tilfredsstillende. De nærmere regler med hensyn til foretagelsen af saadan lægeundersøgelse gives af departementet.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved der i medhold af lov angaaende fiskerier i Nordlands og Tromsø amter af 3die august 1897 §§ 1, 33 og 36 bestemmes:

1. At fiskeværene Myken og Valvær i Rødø herred, Nordlands amt, skal udgjøre et opsynsdistrikt, inden hvilket indtil videre ansættes særskilt opsyn til ordenens opretholdelse i det tidsrum, som bestemmes af amtmanden i nævnte amt.

2. At denne bemyndiges til i anførte øiemed og under hensyn til den til enhver tid givne stortingsbevilgning at antage opsynsbetjent med assistent og bestemme deres godtgjørelse samt at udfærdige forskrifter for opsynets virksomhed m. v.

3. At den opsynsbetjenten ved lovens § 32 tillagte myndighed til at forelægge bøder for overtrædelse af den heromhandlede lov og de med hjemmel af den givne vedtægter udvides til at omfatte ogsaa andre forseelser — forsaavidt ikke myndigheden til at udfærdige forelæg er tillagt nogen speciel myndighed.

4. At amtmanden i Nordlands amt bemyndiges til at paalægge distriktets sorenskriver som fiskedommer at udføre de i lovens § 37 ff. omhandlede forretninger.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved

1. Norge tiltræder den under 21de december 1904 i Haag afsluttede internationale overenskomst om hospitalsfartøier.
2. Det paalægges udenrigsministeren at notificere Norges tiltrædelse for Nederlandenes regjering.

*) Bekjendtgj. 13de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 46.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles cand. theol Anders Laastad dispensation fra bestemmelsen i lov om sproglig-historisk og mathematisk-naturvidenskabelig embedseksamen af 14de september 1905 § 6 om privatskolebestyrere, saaledes at der tilstaaes ham ret til ved den af ham bestyrede skole — Oslo middelskole — at afholde middelskoleeksamen, foreløbig for et tidsrum af 3 aar, paa sædvanlige betingelser. 12 decbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved det paalægges sognepresten i Gloppen prestegjeld under Nordfjord provsti i Bergens stift 2 gange aarlig efter hans egen nærmere berammelse paa forhaand at fremmøde paa Emhjellem hjælpekirkegaard i Hyen annekssogn for at jordfæste der nedsatte lig. 12 decbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved bestemmes: 12 decbr.

1. At den ved høieste resolution af 30te mai 1901 foretagne forandring i den ved høieste resolution af 31te december 1869 stadfæstede fundas for »Johan Ludvig Mowinckel og hustru Augusta Mowinckel, født Mohrs legat«, forsaavidt renterne af en af Rich. F. Mowinckel til legatet skjænket kapital, stor kr. 50 000,00, ophæves som følge af, at nævnte gave er bortfaldt som ikke fuldbyrdet.
2. At der meddeles stadfæstelse paa
   a) det fond, som er dannet af de midler, der i henhold til Rich. F. Mowinckels i testamente af 15de mars 1902 er tilfaldne nævnte legat, og som skal kaldes »Richard Ferdinand Mowinckels særfond, legeret Joh. Ludv. Mowinckel og hustrus legat ved testamente af 15de mars 1902«;
   b) den for dette særfond af legatets forstander udarbeidede fundas, dog med en tilføielse angaaende regnskabets revision m. v.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af Oline Svendsen Næs ved testamente af 22de august 1891 oprettede »Oline Svendsen Næs's legat« og paa de for samme under 10de januar 1906 udfærdigede statuter. 12 decbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved stadfæstelse meddeles paa det af afdøde enke Anne Gurine Abrahamsdatter Erikstad ved et testamente af 22de oktober 1858 oprettede »Anne Gurine Abrahamsdatter Erikstads legat« til Austad sogns skolekasse samt paa de for legatet under 20de august 1906 udfærdigede statuter. 12 decbr.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved det bestemmes, at der til post 3 i den ved kongelig resolution af 5te april 1878 stadfæstede fundas for »Kongsberg dameforenings legat« gjøres et tillæg angaaende portionernes størrelse

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved der i henhold til lov om rettergangsmaaden i straffesager af 20de december 1902 § 8 fra 1ste januar 1907 at regne oprettes handelsret i ladestedet Harstad med 6 faste medlemmer og 3 varamænd.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved bestemmes: At § 13 i det for Kristiania byret ved kongelig resolution af 12te juli 1866 udfærdigede reglement, jfr. kongelig resolution af 13de juli 1878, herefter skal lyde saaledes:

»Naar ledighed indtræffer i 1ste, 2det eller 3die assessorembede, bliver embedet at bekjendtgjøre ledigt til besættelse, hvorimod i tilfælde af ledighed i noget andet af byrettens assessorembeder oprykning efter anciennetet finder sted, saa at yngste assessorembede bliver at bekjendtgjøre ledigt.«

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved bestemmes, at sageting i Jæderen sorenskriveri fra og med 1907 bliver at afholde i sidste halvdel af mai eller første halvdel af juni og i november efter amtmandens nærmere bestemmelse med hensyn til tid, orden og dagetal for tingenes afholdelse.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved bestemmes: At tingene for Orkedalens sorenskriveri i søndre Trondhjems amt fra og med aaret 1907 afholdes saaledes:

1) sageting i september;
2) maanedsting i mars, juni og december;
3) ekstrating en gang i hver af maanederne januar, februar, april, mai, juli, august, oktober og november efter amtmandens nærmere bestemmelse med hensyn til orden, tid og sted for tingenes afholdelse.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved Vartdalstranden herred i Søndmør fogderi og søndre Søndmør sorenskriveri, Romsdals amt, fra den tid, amtmanden nærmere fastsætter, henlægges fra Ulstein tinglag til Ørstein tinglag.

12 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved der i henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa den af Kristiansunds kommunestyre i møde den 16de november 1906 fattede beslutning angaaende

regulering af den vestre side af Bernstorfsstrædet samt angaaende omregulering af endel af Øvre gade sammesteds. 12 decbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved den af stortinget under 22de november 1906 fattede beslutning angaaende kvartergodtgjørelse i garnisonsstederne for over- og underklasserne i tidsrummet fra 1ste april 1907 til 31te mars 1910*) befales tagen tilfølge. 12 decbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved de ved kongelig resolution af 21de september 1903 fastsatte »bestemmelser for ansættelse og tjenestgjøring m. v. af hærens fastlønnede og værnepligtige sanitetsofficerer og i klasse med dem staaende sanitetsfunktionærer« gives følgende tillæg at optage i § 11 efter punkt c: »For værnepligtige officerer af de kombattante vaaben eller andre troppearter, der ønsker ansættelse som sanitetsofficerer, bortfalder den i punkt c nævnte tjeneste ved sanitetskorpset og som sanitetskorporal«. 12 decbr.

Cirkulære fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter Havnø i Lofotens postaabneri herefter vil blive holdt i virksomhed hele aaret. 12 decbr.

Brugsregler**) for Findalens statsalmenning i Vaage, approberet af landbrugsdepartementet 13de december 1906. 13 decbr.

§ 1. Enhver, der vil udøve brugsret i almenningen, skal inden udgangen af april til bestyrelsens formand indsende opgave over, hvad han ønsker udvist for aaret.

Bestyrelsen behandler de indkomne opgaver og sender dem med erklæring til skogforvalteren. Denne fastsætter aarets hugstkvantum, hvilket bestyrelsen fordeler.

§ 2. Udvisningen foretages af skogforvalteren eller den, han hertil bemyndiger. De brugsberettigede pligter efter tilsigelse selv eller ved fuldmægtig at være tilstede ved udvisningen.

§ 3. Udvisningen gjælder kun for det aar, den er given; benyttes den ikke i ret tid, kan det udviste tildeles andre ved næste udvisning.

§ 4. Hugst af birkeved samt næverflækning maa alene foregaa i tiden fra 1ste til 15de juli. Tiden for den øvrige hugst i almenningen er november maaned, beit derunder indbefattet. Hugsten foregaar under skogvogterens tilsyn, og har de brugsberettigede at fremmøde paa bestemte dage efter dennes tilsigelse.

---

*) Se st.prp. nr. 21, indst. S nr. 28. Stort.forh. pag. 305--06.
**) Bekjendtgj. 18de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 47.

13 decbr. Ved hugsten iagttages:

a) At intet bartræ fældes, medmindre det er mærket med statens merkeøks.

b) At intet friskt løvtræ hugges, medmindre det holder mindst 13 cm. ved afhugget; dog kan skogforvalteren tillade hugst af mindre løvtrær, naar dette findes gavnligt af hensyn til barskogen.

c) At der stubbes saa lavt som muligt, og at afhugget for birkens vedkommende gjøres glat og jevnt.

d) At træt fuldt udnyttes.

§ 5. Top og kvist medtages. Næverflækning tillades kun paa trær, der er udvist til hugst. Barhugst, risbrydning, syring og stetting samt anden beskadigelse af trærne er forbudt. Kulbrænding skal ikke finde sted.

§ 6. Uden udvisning kan de brugsberettigede i tidsrummet fra 1ste juni til 31te december til brænde bortføre samt aavirke til senere bortføring tørt og til andet brug utjenligt nedfald af naaletrær, tørre løvtrær, top og rødder samt ener og vidje, hvorhos det som hidtil skal være tilladt af frisk birk at aavirke det fornødne til omslag paa hølæs samt limris.

§ 7. Det er forbudt sæter- eller havneberettigede at udøve havning med et større antal kreaturer, end som almindelig vinterfodres paa de havneberettigede brug med tilliggelser. Fremmede kreaturer maa ikke indtages i almenningen.

§ 8. Et af bestyrelsens medlemmer har at forrette som kasserer. Almenningskassens indtægter skal anvendes til skogkultur og udbedring af veie til eller i almenningen. Udskrift af regnskabet samt forslag angaaende midlernes anvendelse tilstilles skogforvalteren ved aarets udgang.

§ 9. Overtrædelse af almenningsreglerne er belagt med straf. De ældre regler sættes hermed ud af kraft.

13 decbr. **Skrivelse** fra finansdepartementet til amtskassereren i Buskeruds amt, hvori udtales, at lensmænd er uberettiget til uden bemyndigelse fra amtskassereren at approbere bud ved skatteauktioner over faste eiendomme, uanseet om hensigten med auktionen i det enkelte tilfælde alene maatte være at bringe eierens hjemmel iorden.

14 decbr **Telegram** fra kirkedepartementet til Hafslo værgeraad: En pleiemor, som er helt i mors sted, antages berettiget til at forlange udskrift af det i værgeraadsmøde protokollerede angaaende hendes pleiebarn, som er besluttet bortsat.

14 dcebr. **Skrivelse** fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til Scheller & Co., Kristiania, hvorved en af nævnte firma forarbeidet model til livbelte af kapok god-

kjendes i henhold til forskrifter angaaende redningsredskaber, 14 decbr.
fastsat ved kongelig resolution af 1ste mai 1906, § 12.

Skrivelse fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til 14 decbr.
overlodsen i det søndenfjeldske distrikt i anledning af 2de forestillinger fra lodsoldermanden i Kristiansand, hvori anføres, at da der i signalplakaten af 16de januar 1897 og tillægsplakat af 24de april 1906 ikke er indtaget noget særeget nødsignal for fiskefartøier, har en flerhed af fiskere i en gjensidig assuranceforening for Kristiansands distrikt besluttet, at et dækket fiskefartøi som nødsignal skal med 5 minuters mellemrum benytte blaalys eller 3 blanke lanterner. Der gjøres i forestillingen opmærksom paa, at det navnlig er under sildefisket om vinteren savnet af et distinkt nødsignal har været følt blandt fiskerne, og forespørges, om der fra det offentliges side er noget til hinder for, at de nævnte signaler benyttes.

I anledning heraf henviser departementet til, at den internationale signalplakat af 16de januar 1897 indledes saaledes:

»Disse regler skal følges af alle fartøier i rum sjø samt i alle dermed i forbindelse staaende farvand, der befares af sjøgaaende fartøier«, samt til, at plakatens § 1 foreskriver, at ingen andre lys, der kan blive forvekslet med de foreskrevne lyssignaler, maa vises.

Da videre de i signalplakatens § 31 foreskrevne nødsignaler gjælder for alle fartøier i rum sjø og saaledes maa benyttes ogsaa af fiskefartøier, idet kun disse regler kan ventes respekteret og forstaaet af andre fartøier, maa departementet advare mod, at fiskerne i Kristiansand anvender de af dem vedtagne nødsignaler.

Den norske regjerings resolution *), hvorved der i hen- 15 decbr.
hold til lov af 17de juni 1869 om politivedtægter for rigets kjøbstæder meddeles stadfæstelse paa en af Arendals formænd og repræsentanter under 26de oktober 1906 fattet beslutning angaaende forandring i § 21 i de ved kongelig resolution af 13de december 1902 stadfæstede politivedtægter for bemeldte by.

Den norske regjerings resolution *), hvorved der i hen- 15 decbr.
hold til lov af 6te juni 1891 om politivedtægter for rigets herreder meddeles stadfæstelse paa en af herredsstyret for Vik herred, nordre Bergenhus amt, under 14de december 1905 og 18de oktober 1906 fattet beslutning til politivedtægter for bemeldte herred.

*) Bekjendtgj. 18de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 47, hvor beslutningen er indtaget.

15 decbr. **Den norske regjerings resolution** *), hvorved der i henhold til lov til beskyttelse af børn mod brug af tobak af 19de april 1899 meddeles stadfæstelse paa en af Hortens formænd og repræsentanter under 21de november 1906 fattet beslutning til vedtægt for nævnte by angaaende salg af tobak til børn m. v.

15 decbr. **Den norske regjerings resolution** **), hvorved de for aktieselskabet Gran ølsamlag i generalforsamling den 25de oktober d. a. vedtagne og af Gran herredsstyre i møde den 27de oktober næstefter godkjendte vedtægter stadfæstes i medhold af §§ 23 og 35 i lov af 17de mai 1904 som gjældende indtil videre, dog ikke for længere tid end 6 aar at regne fra 1ste januar 1907 og med endel forandringer.

15 decbr. **Den norske regjerings resolution** ***), hvorved der i medhold af § 8 i lov om værnskogens bevarelse m. v. af 20de juli 1893 meddeles approbation paa de af herredsstyret for nordre Aurdal herred, Kristians amt, i møde den 19de september 1906 besluttede vedtægter mod skogenes ødelæggelse inden herredet.

15 decbr. **Den norske regjerings resolution** **), hvorved der i henhold til § 88 passus 2 i lov om bygningsvæsenet af 27de juli 1896 meddeles approbation paa Akers herredsstyres beslutning af 30te november 1906 angaaende udvidelse af bygningsdistriktet sammesteds.

Grænserne for det udvidede distrikt er følgende:

Fra Rommen følges vandledningen til Svarttjern, derfra følges en ret linje over toppen af Røverkollen til herredsgrænsen, som følges til Aurevandene, hvorfra bækken følges sydover til Bredsjø. Dette vands østside danner videre grænsen, som fra Bredsjø følger Grorudbækken indtil denne træffer det nuværende bygningsdistrikt.

15 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved

1) meddeles stadfæstelse paa det af fru Bolette Olsen ved et gavebrev af mars 1903 oprettede »Bolette Olsens legat« til Hvidtsten kapel samt paa de for samme den 6te oktober 1905 udfærdigede statuter.
2) Legatet undergives den for offentlige stiftelser anordnede kontrol.

---

*) Bekjendtgj. 18de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 47, hvor beslutningen er indtagne.
**) Bekjendtgj. 18de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 47.
***) Bekjendtgj. 18de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 47, hvor vedtægterne er indtagne.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af Gustav Emil Kamstrup ved testamente af 22de mai 1905 oprettede »Henrik Krohn og hustrus legat til fremme af maalsagen eller det norske maals gjenreisning« samt paa de for dette legat den 23de april 1906 udfærdigede statuter. 15 decbr.

Den norske regjerings resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af sygekassen for næringsdrivende m. v. i Sarpsborg opsamlede fond, hvis formaal er at afhjælpe mangel i sygdomstilfælde m. v. i Sarpsborg, samt paa de for dette fond den 24de januar 1905 udfærdigede love. 15 decbr.

Skrivelse fra kirkedepartementet til Bergens værgeraad, hvorved det meddeles, at departementet antager, at et værgeraad maa finde sig i, at et barn, som af værgeraadet er besluttet bortsat i skolehjem, tvangsskole eller familie, i nogen tid holdes tilbage fra saadan bortsættelse, saafremt paatalemyndigheden anser barnets nærvær paa hjemstedet for absolut paakrævet. Man gaar imidlertid ud fra, at en udsættelse med besluttet bortsættelse kun bliver ganske kortvarig, og at vedkommende barn midlertidig søges anbragt i betryggende omgivelser. 15 decbr.

Foranlediget ved en i dokumenterne fremkommen oplysning om, at den ene af de af værgeraadet omhandlede piger skal være frugtsommelig, bemærker departementet, at pigen, hvis dette forholder sig saaledes, selvfølgelig ikke for tiden kan indsendes til skolehjem, hvilket forøvrigt værgeraadets skrivelse synes at tyde paa, at det er opmærksomt paa.

Skrivelse fra finansdepartementet til amtmanden i nordre Trondhjems amt, hvori der i anledning af en indkommen besværing over, at lensmænd beregner sig afskrivningsgebyr for matrikelskat hos udredere, selv hvor disse har tilgode hesteholds- og afsavnsgodtgjørelse, udtales følgende: 15 decbr.

Efterat forholdet er blevet det, at den allervæsentligste del af udligningen paa matrikelen gaar til amtskommunen eller til denne og herredskommunerne, medens der kun udlignes en ubetydelighed til statskassen, har udrederne ikke længere noget retsligt krav paa at faa matrikelskatterne likvideret i den dem af statsskassen tilkommende hesteholds- og afsavnsgodtgjørelse. Den omstændighed, at oppebørselen af de kommunale matrikelskatter og udbetalingen af hesteholdsgodtgjørelsen er overdraget samme person, kan ikke forandre dette forhold. Det offentlige har imidlertid aldrig modsat sig heromhandlede likvidation, men tvertom søgt mest muligt at fremme adgangen dertil ved at arbeide for, at tiden for skattetingenes afholdelse saavidt muligt

15 decbr. kunde falde efter fogdens modtagelse af hesteholdsberegningen. Hvor imidlertid andre berettigede hensyn ved bestemmelsen af tiden for tingenes afholdelse har stillet sig hindrende iveien for en saadan ordning, i hvilket tilfælde skatternes forfaldstid altsaa vil falde forud for hesteholdsberegningens udfærdigelse, maa udrederne finde sig i at betale afskrivningsgebyr til lensmanden, naar de ikke har afgjort sine matrikelskatter ved forfaldstid, og disse derfor er komne op paa de lensmanden fra fogden tilstillede restancelister.

Man skal imidlertid bede de af amtets fogder, under hvis embedsdistrikt udrederkvarterer findes, anmodet om, saafremt de ved modtagelsen af hesteholdsberegningen endnu ikke maatte have oversendt lensmændene skatterestancerne til indfordring, selv at likvidere skatten i hesteholdsgodtgjørelsen og paa restancelisten til lensmanden kun at opføre det beløb, hvormed udredernes skat maatte overstige hesteholdsgodtgjørelsen, hvorefter lensmanden selvfølgelig alene for sidstnævnte beløbs vedkommende vil kunne beregne sig afskrivningsgebyr.

17 decbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementet, marinestyrelsen, til generalkrigskommissæren, hvori der angaaende udstedelse af styrmands- og skibsførercertifikater i henhold til lov af 7de april 1906 meddeles, at departementet er enigt i, at den, som er berettiget til at fare som styrmand eller skibsfører med saavel seil- som dampfartøier, kan kræve at blive tilstaaet begge de hertil svarende certifikater. Som af generalkrigskommissæren foreslaaet bør hvert af certifikaterne gives paategning om, at vedkommende ogsaa er i besiddelse af det andet certifikat. Certifikat, som bliver overflødigt ved, at indehaveren faar et nyt certifikat, bliver som hidtil at indrage af sessionsbestyrelsen.

18 decbr. **Den norske regjerings resolution,** hvorved i medhold af lov om arbeidsformidling af 12te juni 1906 § 1 bestemmes, at der skal oprettes et offentligt kontor til formidling af arbeide af ethvert slags i følgende kommuner:

Hamar, Elverum, Tryssil, Gjøvik, Drammen, Horten, Skien, Arendal, Kristiansand, Kristiansund, Stenkjær og Bodø.

19 decbr. **Skrivelse** *) fra handelsdepartementet til fiskeridirektøren, hvori departementet i henhold til den samme ved høieste resolution af 10de december 1897 givne bemyndigelse har bestemt, at opsynet ved Lofotfisket i aaret 1907 skal træde i kraft fra og med 16de januar.

---

*) Bekjendtgj. 24de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 48.

Rundskrivelse fra landbrugsdepartementet til samtlige amtmænd angaaende dyrlægernes skyds- og kostregninger: 20 decbr.

Revisionen og anvisningen af dyrlægernes regninger over reiser i det offentliges tjeneste i henhold til husdyrlovens bestemmelser sinkes og vanskeliggjøres ofte paa grund af de meddelte oplysningers ufuldstændighed eller paa grund af misforstaaelser med hensyn til berettigelsen til at foretage reiser paa det offentliges bekostning.

Departementet skal i den anledning henlede opmærksomheden paa husdyrlovens §§ 2 og 3.

Naar derfor en dyrlæge modtager meddelelse om, at et dyr er angrebet eller død af en af de i husdyrlovens § 1 omhandlede ondartet smitsomme sygdomme eller under sin praksis paatræffer et saadant tilfælde, er berettigelsen til at foretage reise paa det offentliges bekostning klar, og dyrlægen bør i saa fald blot anføre paa regningen, at reisen er foretaget ianledning af vedkommende ondartede sygdom, f. eks. »reisen foretaget ianledning af et tilfælde af miltbrand«.

Som det imidlertid vil sees af § 2 skal enhver, der som eier eller paa anden maade har i besiddelse vedkommende dyr, snarest muligt tilkalde en autoriseret dyrlæge, ogsaa naar der er sandsynlighed for, at et dyr er angrebet eller død af en ondartet smitsom sygdom. Den blotte mulighed herfor er altsaa ikke tilstrækkelig berettigelse til paa det offentliges regning at tilkalde dyrlæge. Jfr. departementets cirkulære af 5te februar 1904.

Naar en dyrlæge modtager en saadan anmeldelse, maa han paa grundlag af de modtagne oplysninger og paa grundlag af sit kjendskab til de stedlige forholde opgjøre sig en mening om, hvorvidt der er sandsynlighed for, at dyret er angrebet eller død af en ondartet smitsom sygdom. Regningen maa derpaa i tilfælde paaføres attest om, at der var sandsynlighed for, at der forelaa et tilfælde af vedkommende ondartede sygdom, f. eks. »sandsynlighed for ondartet katarrhalfeber«.

Departementet kan saaledes for fremtiden ikke godkjende til anvisning regninger, hvor attestationen kun gaar ud paa »mistanke« om miltbrand, eller anden ufuldstændigere attestation som »mistanke om ondartet smitsom sygdom« eller blot »mistanke om smitsom sygdom o. s. v.«

Det samme vil være tilfældet ligeoverfor regninger med attestation f. eks. om, at der er foretaget obduktion af et dyr, der er pludselig dødt, eller »reise ianledning af en hastig død hest« o. s. v. Regningsbilag med beskrivelse af sygdommen og afskrift af de indløbne anmeldelser er unødvendige, naar

20 decbr. den ovenfor nævnte attest for forretningens udførelse paaføres regningen.

Forøvrigt indskjærpes bestemmelserne i departementets cirkulærer af 5te februar og 21de september 1904.

I tilfælde af optræden af nogen af de »mildere smitsomme« husdyrsygdomme (husdyrlovens § 14) kan offentlig reise ianledning heraf ikke foretages, medmindre dyrlægen af overordnet myndighed — amtmand, veterinærdirektør eller departementet — særskilt anmodes om paa stedet at undersøge forholdene.

Det er derfor nødvendigt, at regningsudstederen i saadanne tilfælde udtrykkelig anfører paa regningen, at reisen er foretaget efter amtmandens (veterinærdirektørens, landbrugsdepartementets) ordre eller med dennes billigelse.

Under henvisning til det ovennævnte cirkulære af 5te februar 1904 skal man gjentage, at det offentliges interesser med hensyn til forebyggelse af de ondartet smitsomme husdyrsygdomme bør søges varetaget paa én reise, saaledes at dyrets tilintetgjørelse og den nødvendige desinfektion finder sted ved dyrlægens første besøg. Er det paakrævet at gjentage reisen i samme anledning, bør grunden hertil anføres paa regningen.

Det saakaldte ondartede ødem er ikke nævnt i loven om ondartede smitsomme sygdomme, og departementet finder ikke tilstrækkelig grund til at opretholde den tidligere praksis, hvorefter denne sygdom sættes i klasse med de mildtbrandlignende sygdomme, der foranlediger offentlig reise.

Med hensyn til reiser ianledning af tuberkulinundersøgelser bemærkes, at dyrlægerne bør samle de flest mulige undersøgelser inden samme grænd, førend reise foretages, saaledes at disse undersøgelser kan blive udførte paa den for staten mindst bekostelige maade, ligesom de samme hensyn bør tages ved reiser ianledning af vurderings- og nedslagtningsforretninger.

Med hensyn til kostregningerne ianledning af offentlige tuberkulinundersøgelser samt ianledning af vurderings- og nedslagtningsforretninger bemærkes, at datum og klokkeslet for hver reises begyndelse og slutning maa anføres paa regningen.

Saafremt regningsudstederen tilkommer forhøiet kostgodtgjørelse, maa ogsaa varigheden af den tid, der under reisen er tilbragt ombord i dampskibet eller i by, nøiagtig angives med datum og klokkeslet for ombord- og ilandstigning og for ankomst til og afreise fra by.

Opmærksomheden henledes dernæst paa bestemmelsen i § 28 i lov om skydsvæsenet af 14de juli 1893, hvorefter den virkelige veilængde mellem 2 skydsstationer kun ansættes i hele kilometer, saaledes at en $^1/_2$ km. og derover regnes for 1 km. og en veilængde under $^1/_2$ km. sættes ude af betragtning.

Der er derimod ikke adgang til at beregne skydsgodtgjørelse for mere end den virkelig reiste veilængde (jfr. skyds- og kostgodtgjørelsesloven af 10de juli 1894 § 13), selv om dyrlægen overensstemmende med paragrafens 1ste punktum maa erlægge skydsbetaling for 5 km. 20 decbr.

Da dyrlægerne undertiden opfører udlæg for bagage, selv om landskyds er benyttet til og fra bestemmelsesstedet, henledes opmærksomheden paa bestemmelsen i den ovennævnte lovs § 32 a, hvorefter der for den lovbestemte betaling kan forlanges befordret paa hjulredskab eller slæde med 1 hest 1 voksen person med tøi af vægt indtil 35 kg. Regningsudstederen maa derfor i tilfælde bevidne, at han har medført bagage af vegt over 35 kg., og at dette har været nødvendigt; jfr. det i skyds- og kostgodtgjørelsesloven af 10de juli 1894 § 8, 2det afsnit, omhandlede tilfælde.

Med hensyn til regningernes form og udstyr henvises til de i den aarlige beretning fra veterinærvæsenet indtagne skemaer, som for fremtiden bør benyttes.

Begningerne ianledning af de smitsomme husdyrsygdomme og ianledning af de offentlige tuberkulinundersøgelser bør indsendes samtidig og som regel kun ved hvert kvartals slutning.

Indsendelsen bør ske til amtmanden gjennem vedkommende politimester (foged), der attesterer veilængdernes rigtighed.

Ovenstaaende anmodes amtmanden om at meddele de inden Deres embedsdistsikt praktiserende dyrlæger.

Deklaration *). 21 decbr.

Hans Majestæt Kongen af Norges Regjering og den Franske Republiks Regjering,

der ønsker at sikre den gjensidige meddelelse af attester vedkommende norske og franske statsborgeres civilstand, er kommet overens om følgende bestemmelser:

Artikel 1.

De to Regjeringer forpligter sig til at oversende hinanden, til fastsatte tider og uden omkostninger, gjenparter af fødselsattester, ægteskabsattester, dødsattester og andre dokumenter vedkommende civilstanden, som maatte blive begjærede af vedkommende myndigheder.

Le Gouvernement de Sa Majesté le Roi de Norvège et le Gouvernement de la République Française

désirant assurer la communication réciproque des actes intéressant l'état-civil des ressortissants norvégiens et français sont convenus de ce qui suit:

Article 1.

Les deux Gouvernements s'engagent à se remettre réciproquement, aux époques déterminées et sans frais, des expéditions des actes de naissance, des ac-

*) Bekjendtgj. 14de janr. i Overensk. nr. 1.

21 decbr. attester og, i den udstrækning, hvori det er muligt, attester vedkommende legitimation af uægtefødte børn, opsatte henholdsvis paa norsk og fransk territorium og angaaende den anden Stats borgere.

Artikel 2.

Hvert halvaar skal gjenparterne af de nævnte attester, opsatte i det foregaaende halvaar, af den Norske Regjering tilstilles den Franske Legation i Kristiania og af den Franske Republiks Regjering tilstilles den Norske Legation i Paris.

Artikel 3.

Det er udtrykkelig aftalt, at der ikke i afgivelsen eller modtagelsen af nævnte dokumenter skal ligge nogen afgjørelse af spørgsmaalene om nationalitet.

Artikel 4.

Nærværende deklaration træder i kraft 1ste januar 1907.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, Herr Løvland, Hans Majestæt Kongen af Norges Minister for de Udenrigske Anliggender, og Herr Delavaud, den Franske Republiks Envoyé extraordinaire og Ministre plénipotentiaire hos Hans Majestæt Kongen af Norge, behørig bemyndigede af sine Regjeringer, undertegnet nærværende deklaration og forsynet den med sine segl.

tes de mariage, des actes de décès, et, dans la mesure où il sera possible, des actes de reconnaissance d'enfants naturels dressés sur le territoire norvégien et le territoire français respectivement et concernant des citoyens de l'autre Etat.

Article 2.

Tous les six mois les expéditions des dits actes dressés pendant le semestre précédent seront remises par le Gouvernement Norvégien à la Légation de France à Kristiania et par le Gouvernement de la République Française à la Légation de Norvège à Paris.

Article 3.

Il est expressément entendu que la délivrance ou l'acceptation des dits actes ne préjugera pas les questions de nationalité.

Article 4.

La présente déclaration sortira ses effets à partir du 1er janvier 1907.

En foi de quoi les soussignés, Monsieur Løvland, Ministre des Affaires Etrangères de Sa Majesté le Roi de Norvège, et Monsieur Delavaud, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté le Roi de Norvège, dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé la présente déclaration et y ont apposé leurs cachets.

Udfærdiget i Kristiania, i 2 eksemplarer, den enogtyvende december nitten hundrede og seks.

(undert.) **J. Løvland.**
(L. S)

Fait à Kristiania, en double original, le vingt-et-un décembre mil neuf cent six. 21 decbr.

(undert.) **Delavaud.**
(L. S.)

Skrivelse fra justisdepartementet til arbeidsdepartementet angaaende betjentes og arbeideres ret til efter lov om mandtal og stortingsvalg af 29de mars 1906 § 36 at have fri paa valgdage, samt angaaende, hvorvidt stemmeberettigede arbeidere efter loven overhovedet har krav paa bibehold af løn paa valgdage og omvalgdage. 21 decbr.

I anledning heraf meddeler justisdepartementet, at bestemmelsen i nævnte lovs § 36, 1ste led, efter departementets mening alene giver de i andres tjeneste beskjæftigede stemmeberettigede ret til arbeidshvile paa valgdagen (indtil stemmegivningens tilendebringelse) — med den begrænsning, som for visse arter af arbeider følger af, at de ikke er undergivet de almindelige regler om arbeidshvile paa søn- og helligdage. Derimod antages bestemmelsen ikke i og for sig at afgjøre, hvorvidt en saadan stemmeberettiget tilkommer løn for den del af den vanlige arbeidstid, i hvilken han benytter sig af denne ret til at undlade at arbeide. Afgjørelsen af, hvorvidt den stemmeberettigede har krav paa løn for denne tid, antages derimod væsentlig at maatte bero paa de for vedkommende arbeidsforhold efter aftale eller sedvane gjældende regler for lønnens beregning. Skjønt spørgsmaalet saaledes formentlig maa blive at løse særskilt for de forskjellige arter af arbeidsforhold, undlader departementet dog ikke at bemerke følgende med hensyn til de almindelige betragtninger, som efter dets opfatning bør lægges til grund ved afgjørelsen.

Saafremt den stemmeberettigede betjent eller arbeider — saaledes som formentlig almindeligt ved arbeide mod dag- eller timeløn — iøvrigt alene erholder løn beregnet efter den tid, i hvilken han virkelig har arbeidet eller stillet sit arbeide til arbeidsherrens raadighed, antages han regelmæssig heller ikke at have krav paa løn for den tid, i hvilken han i henhold til valglovens § 36, 1ste led, undlader at arbeide. Derimod vil der, hvor lønnen er fastsat for et længere tidsrum paa en saadan maade, at der ikke ved afregningen gjøres fradrag for de dage, paa hvilke arbeidet ifølge helligdagslovgivningen helt eller delvis maa hvile, efter departementets mening som regel heller ikke kunne fradrages noget i lønnen, om den stemmeberettigede benytter sig af sin ret til arbeidshvile paa valgdagen.

21 decbr. Sluttelig bemerkes, at departementet er enigt i, at de med hensyn til det her omhandlede spørgsmaal for valgdage gjældende regler ogsaa maa finde anvendelse paa omvalgdage.

21 decbr. **Cirkulære** fra arbeidsdepartementet, poststyrelsen, hvorefter meddeles følgende tillæg til den norske postanstaltfortegnelse.

Fra 1ste januar 1907 vil der blive underholdt følgende nye postaabnerier:

1. Burøsund paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Karlsø herred, Tromsø amt og postdistrikt.
2. Etna i Valdres paa jernbanestoppestedet Etna i søndre Aurdals herred, Kristians amt, Kristiania postdistrikt.
3. Fleinvær paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Gildeskaals herred, Nordlands amt, Bodø postdistrikt.
4. Flesland paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Fane herred, søndre Bergenhus amt, Bergens postdistrikt.
5. Skruklien paa jernbanestoppestedet Skrukli i søndre Lands herred, Kristians amt, Kristiania postdistrikt.
6. Spærrebotn i Vaalers herred, Smaalenenes amt, Moss postdistrikt, i bipostruten Vaaler i Smaalenene—Moss.
7. Stavnan i Rennebu herred, søndre Trondhjems amt, Trondhjems postdistrikt, i bipostruten Meldalen—Birkaaker.
8. Nordre Vartdal paa dampskibsanløbsstedet af samme navn i Vartdalsstrandens herred, Romsdals amt, Aalesunds postdistrikt.
9. Vefald i Drangedals herred, Bratsbergs amt, Kragerø postdistrikt, i bipostruten Tørdal—Kragerø, istedetfor brevhuset Luggens.

Fra samme tid vil postaabneriet Haram blive benævnt Haramsøen.

Paa grund af forandret skrivemaade i den netop udkomne nye udgave af Norges matrikul vil nedennævnte postaabneriers navne fremtidig blive skrevet saaledes:

Bjøreimsbygden	blive	benævnt	Bjørheimsbygden,
Helvig	»	—	Helvik,
Jelse	»	—	Jelsa,
Kjølevig	»	—	Kjølevik,
Klep Station	»	—	Klepp Station,
Nordre Egerø	»	—	Nordre Ekerø,
Oltesvig	»	—	Oltesvik,
Relstad	»	—	Reilstad,
Skartveid	»	—	Skartveit,
Tøtlandsvigen	»	—	Tøtlandsviken,
Undeim	»	—	Undheim og
Vigesaa	»	—	Vikesaa.

Kongelig resolution*), hvorved de for Larviks øl- og vinsamlag i generalforsamling den 8de november 1906 vedtagne og af bystyret i møde den 13de december næstefter godkjendte vedtægter stadfæstes i medhold af §§ 23 og 35 i lov af 17de mai 1904 som gjældende indtil videre, dog ikke for længere tid end 5 aar at regne fra 1ste januar 1907 og med et par forandringer. 22 decbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i henhold til § 3 i lov om forbud mod opførelse af træbygninger i landets byer m. v. af 19de mai 1904 meddeles saadan dispensation fra nævnte lovs § 1 for kjøbstaden Sarpsborg, at der i det strøg af byen, der ligger langs Glommen paa søndre side af hovedveien til Fredriksstad, fra Spikerbugtens bund (ved dennes sammenstød med nævnte hovedvei) vestover til bygrænsen indtil videre tillades at opføre af træ vaaningsbygninger (herunder indbefattet kontorbygninger) med tilliggende udhuse overensstemmende med nævnte lovs § 3, 2 samt andre bygninger overensstemmende med bestemmelserne i den almindelige bygningslov af 27de juli 1896. 22 decbr.

Kongelig resolution*), hvorved der i medhold af lov om havne- og ringevæsenet m. v. af 10de juli 1894 § 30 tillades inden Fredriksstad og Sarpsborg havnedistrikter for tidsrummet 1ste januar til 31te mars 1907 at opkræve en isafgift af fartøier, der søger hvilkensomhelst af de to byers havne efter de ved kongelig resolution af 16de februar 1901 og senere resolutioner, senest kongelig resolution af 20de december 1905 fastsatte afgiftsbestemmelser. 22 decbr.

Kongelig resolution*), hvorved der fastsættes følgende instruks for chefer for norske orlogsskibe angaaende opsyn med fremmede fiskere paa norsk sjøterritorium: 22 decbr.

1. Det er forbudt andre end norske statsborgere eller indvaanere af riget at drive fiskeri paa norsk sjøterritorium (jfr. lov om forbud mod udlændingers fiskeri paa norsk sjøterritorium m. v. af 2den juni 1906).
2. Grænsen for det norske sjøterritorium er for fiskeri sat til 1 almindelig sjømil (7529 m.) fra yderste skjær eller holme, som ikke overskylles af sjøen. (Forøvrigt henvises til Th. Boye: »Af den internationale søret og folkeretten«.)
3. Dersom norsk orlogsskib paatræffer fremmed fartøi, der fisker paa norsk sjøterritorium, gjøres skibsføreren opmerksom paa, at han befinder sig indenfor territorialgrænsen, og tilholdes at fjerne sig udenfor samme. Efterkommer skibsføreren ikke dette paabud, hindres han i at fortsætte fisket

*) Bekjendtgj. 24de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 48.

22 decbr. og indbringes med sit fartøi til nærmeste havn, hvor sagen indmeldes til stedets høieste politimyndighed, der vil besørge, hvad videre er at iagttage. Saavidt mulig gives der den fremmede fisker anledning til at medtage sine fiskeredskaber.

Ogsaa uden saadant tilhold, som nævnt, bør indbringelse til nærmeste norske havn finde sted, hvor forholdet findes at være af graverende art, saasom naar et fremmed fartøi kan antages gjentagende at have gjort sig skyldig i ulovligt fiskeri, eller naar en større samling fremmede fartøier findes at drive ulovligt fiskeri, uden at dette kan formodes at skyldes ubekjendtskab med territorialgrænsen.

Forinden der skrides ind mod fremmede fiskere, tages nøiagtig bestemmelse af stedet, hvor fartøiet blev paatruffet fiskende, og nøiagtig anførsel herom gjøres i logbogen.

Skriftlig rapport om sagen afgives til vedkommende politimyndighed og gjenpart af rapporten indsendes til kommanderende admiral.

22 decbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i Galatz oprettes et under generalkonsulatet i Bukarest hørende ulønnet konsulat, omfattende distrikterne Bacuo, Botoshani, Covurlui, Dorohviu, Fâlciu, Jassy, Neamtz, Putna, Roman, Suceava, Tecuciu, Tutova og Vaslui.

22 decbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i Jerusalem oprettes et under generalkonsulatet i Konstantinopel henhørende ulønnet konsulat med distrikt omfattende Palæstina og Damaskus, samt at konsulatet bemyndiges til i de i konsulatinstruktionen af 24de juli 1906 § 9, 2 omhandlede anliggender at korrespondere direkte med udenrigsdepartementet og handelsdepartementet.

22 decbr. **Kongelig resolution,** hvorved der i Sydney oprettes et ulønnet under generalkonsulatet i Melbourne hørende konsulat med distrikt omfattende kolonien New South Wales og Nordfolk Island og Lord Howe Island;

konsulatet bemyndiges til i de i konsulatinstruktionen af 24de juli 1906 § 9, 2 omhandlede anliggender at korrespondere direkte med udenrigsdepartementet og handelsdepartementet

samt konsulen bemyndiges til at optage edelige sjøforklaringer og anstille undersøgelse angaaende indtrufne sjøulykker.

22 decbr. **Kongelig resolution,** hvorved bemyndigelse til som »notarius publicus« at udføre egteskabsstiftelse, kfr. lov om diplomat- og konsulatvæsenet af 12te juni 1906 § 7, meddeles udsendte legationschefer, legationsraader

og legationssekretærer, ministeren i Buenos Aires, udsendte 22 decbr.
generalkonsuler, konsuler og vicekonsuler;

de nuværende norskfødte indehavere af generalkonsulaterne i Bilbao, Lissabon, Kapstaden, Melbourne og Valparaiso og af konsulaterne i Sundsvall, Helsingfors, Newcastle o. T., Edinburgh, Leith, Danzig, Franckfurt a. M., Kønigsberg, Stettin, Bordeaux, Cadiz, Alger, Tunis, Brazzaville, Tamatave, Johannesburg, San Francisco, Chikago, St. Paul og Montevideo,

de nuværende indehavere af konsulaterne i Gøteborg, Helsingborg og Reykjavik;

indehaverne af generalkonsulaterne i Rotterdam, Montreal og Rio de Janeiro, saalænge der til disse embeder er knyttet lønnede vicekonsuler (konsuler);

indehaverne af generalkonsulaterne i Konstantinopel, Alexandria og Bangkok og af konsulaterne i Smyrna, Bagdad, Jerusalem og Tripoli;

indehaverne af generalkonsulaterne i Piræus, Bukarest og Sofia og af konsulaterne i Moskva, Odessa, Belgrad og Varna;

indehaverne af generalkonsulatet i Lima og af konsulatet i Guayaquil.

Kongelig resolution, hvorved nedenstaaende forslag t[illegible] 22 decbr.

1. reglement for doktorander,
2. reglement for stipendier, der uddeles i overensstemmelse eller analogi med universitetslovens § 45, godkjendes som gjældende fra 1ste januar 1907:

Forslag til reglement for doktorander.

§ 1. Den for doktorgraden indsendte afhandling, der opbevares i universitetets arkiv, skal være ledsaget af en opgave over forfatterens eksamener og vigtigste studier. Ingen afhandling maa antages, der har været trykt og udgivet i længere tid end 1 aar før indsendelsesdagen. Hvis fakultetet tillader, at et fremmed sprog benyttes, kan det forlange, at der vedlægges afhandlingen et udførligt uddrag paa norsk.

§ 2. Forsaavidt fakultetet ikke ønsker selv at bedømme afhandlingen, kan det opnævne en censurkomite med indstillende eller afgjørende myndighed. Censurkomiteen har ogsaa i den udstrækning, hvori det af fakultetet paa forhaand er bestemt, at træffe de fornødne afgjørelser vedkommende de øvrige prøver.

§ 3. Naar afhandlingen er fundet værdig til at underkastes offentlig drøftelse, gives den en paategning derom af fakultetets dekanus. Af den godkjendte afhandling tilstilles universitetet 30 eksemplarer.

Hvis en indsendt afhandling ikke bliver godkjendt, kan forfatteren først efter 2 aars forløb indsende en ny afhandling til bedømmelse.

22 decbr. § 4. De i universitetsloven § 27 omtalte 3 emner opgives og besvarelserne bedømmes af fakultetet eller de censorer, som det bemyndiger dertil. Til besvarelsen af hver opgave tilstaaes en tid af indtil 10 timer. Der maa ikke benyttes andre hjælpemidler end de, der bruges ved de almindelige eksamener eller tillades af censorerne.

§ 5. Emne for den ene prøveforelæsning vælger doktoranden selv; det andet opgives ham af fakultetet eller censorerne; til udarbeidelsen indrømmes en frist, som ikke bør være mindre end 10 dage, saafremt ikke doktoranden selv ønsker den kortere.

§ 6. Fakultetet opnævner 2 ordinære opponenter, der begynder og ender disputationsakten. Forsaavidt nogen ønsker at opponere ex auditorio, maa han anmelde dette for lederen af akten, førend den tager sin begyndelse.

§ 7. Disputationsakten ledes i almindelighed af fakultetets dekanus. Han har at paase, at akten, der ikke bør vare over 6 timer, udføres paa sømmelig maade med god orden overensstemmende med dette reglement og forøvrigt efter fakultetets forskrifter.

§ 8. Doktoranden maa ved forsvaret benytte det norske eller et andet af fakultetet tilladt sprog.

Opponenterne maa ikke uden doktorandens samtykke benytte noget andet sprog end norsk eller det, som doktoranden med fakultetets tilladelse anvender.

§ 9. Naar diplom er udfærdiget af fakultetet, afgiver dette indberetnieg derom til det akademiske kollegium.

§ 10. Saafremt benyttelse af udenbysboende censorer eller opponenter medfører væsentlige udgifter for universitetet, indhentes departementets eller i tilfælde kongens samtykke.

Reglement for stipendier, der uddeles i overensstemmelse eller analogi med universitetslovens § 45.

§ 1. Til de stipendier, der uddeles i overensstemmelse eller analogi med universitetslovens § 45, har i regelen kun de akademiske borgere adgang, som enten har underkastet sig embedseksamen, taget doktorgraden ved Kristiania universitet eller udmerket sig ved videnskabelige arbeider.

§ 2. Ansøgninger om disse stipendier stiles og indsendes for hvert aar til det akademiske kollegium inden en af dette betimelig kundgjort frist.

§ 3. Stipendierne uddeles for budgetaaret efter indstilling fra vedkommende fakultet af det akademiske kollegium. Finder afgang sted i aarets løb, kan stipendium ogsaa uddeles for en del af dette.

§ 4. Stipendiet kan tildeles samme ansøger flere gange, dog ikke for et længere tidsrum end 5 aar. Saafremt ansøge-

ren ved videnskabelig produktion har vist saa afgjort begavelse for selvstændig forskning og godtgjort saadanne anlæg for akademisk lærervirksomhed, at det maa ansees særlig ønskeligt at knytte ham for længere tid til universitetet, kan dog stipendiet tildeles ham ogsaa udover det nævnte tidsrum. 22 decbr.

§ 5.

a. Stipendiaten skal holde mindst 1 ugentlig forelæsning i den disciplin, som han har gjort til gjenstand for sine studier. Herfra kan han dog fritages af rektor, naar han godtgjør at være beskjæftiget med et bestemt videnskabeligt arbeide.
b. Han er ogsaa forpligtet til, naar det forlanges, at deltage i eksamination og censur ved eksamener og at holde ordinære eksamensforelæsninger. Herfor kan der efter omstændighederne tilstaaes ham et honorar.
c. Stipendiaten maa ikke uden samtykke af rektor paatage sig privat manuduktion eller andet stadigt privat eller offentligt hverv.
d. Han skal i regelen være forpligtet til at opholde sig ved universitetet. Skulde han udenfor universitetsferierne ønske at foretage nogen reise eller tage ophold paa et andet sted, maa han erhverve rektors tilladelse dertil.
e. Stipendiet udbetales maanedvis.
f. Stipendiet kan, efterat fakultetet er hørt, af kollegiet fratages stipendiaten i tilfælde af misbrug eller saadant forhold, som kan medføre relegation for studerende.

Kongelig resolution, hvorved 22 decbr.

1. Det bestemmes, at gudstjenesterne i Hevne prestegjeld under Fosen provsti i Trondhjem stift fra 1ste januar 1907 at regne indtil videre bliver at fordele saaledes mellem prestegjeldets kirker, at der forrettes 24 gange aarlig i hovedkirken, deriblandt paa førstedag af de tre store høitider, 15 gange aarlig i hver af annekskirkerne Heim og Vinje og 6 gange aarlig i Snildfjordens kapel.
2. At Trondhjems biskop bemyndiges til at afgive nærmere bestemmelser om gudstjenesternes fordeling mellem kirkerne i aarets løb.

Kongelig resolution, hvorved meddeles stadfæstelse paa det af Jens Ellerhusen ved gavebrev af 1ste december 1904 med paategning af 10de juni 1905 og anhang af 11te september 1906 oprettede »Jens Ellerhusens legat« til hans fødeby Bergen til fordel for der hjemmehørende værdig trængende af borgerklassen, mand eller kvinde, som har seet bedre dage — samt paa den for dette legat under 11te september 1906 udfærdigede fundas. 22 decbr.

22 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved det bestemmes, at maanedsting for Røros tinglag af Guldalen sorenskriveri fra og med 1907 bliver at afholde i januar, juli og september efter amtmandens nærmere bestemmelse med hensyn til tid og sted for tingenes afholdelse.

22 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved det bestemmes:

1. At det indtil videre overdrages nedennævnte tjenstemænd at udføre følgende forretninger i den fra 1ste januar 1907 oprettede kjøbstad Horten:
   a. Sorenskriveren i Mellem Jarlsbergs sorenskriveri forretningerne som dommer, byskriver, natarius publicus og skifte- og auktionsforvalter samt arrest- og forbudsforretningerne og mændopnævnelserne.
   b. Krigsadvokaten for marinen forretningerne som politimester og magistrat samt raadstuskriverforretningerne med undtagelse af bestyrelsen af brandtaksterne for den almindelige brandforsikringsindretning og af skattetakster paa bygninger, som ikke forsikres i indretningen, samt brandkontingentens beregning (love af 19de august 1845).
   c. Fogden i Jarlsberg fogderi oppebørselsforretningerne samt brandkontingentens beregning, og
   d. Lensmanden i Borre eksekutionsforretningerne samt bestyrelsen af brandtaksterne for den almindelige brandforsikringsindretning og af skattetakster paa bygninger, som ikke forsikres i indretningen.
2. At byting i den fra 1ste januar 1907 oprettede kjøbstad Horten bliver at afholde en gang hver anden uge paa den dag, som af amtmanden dertil bestemmes, samt af særskilte ekstrating til tinglæsning af dokumenter for kjøbstaden ikke bliver at afholde.

22 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved gjennemførelsen af lov om forhyrings-, fæste- og engagementskontorer af 12te juli 1896 fra 1ste januar 1907 henlægges til departementet for handel-, sjøfart- og industri.

22 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved i henhold til § 8 i lov om bygningsvæsenet i Bergen af 19de april 1899 meddeles approbation paa den af Bergens kommunestyre i møde den 26de november 1906 fattede beslutning angaaende regulering af Engen m. v. sammesteds.

22 decbr. **Kongelig resolution**, hvorved der i henhold til § 8 i lov om bygningsvæsenet i Bergen af 19de april 1899 meddeles approbration paa den af Bergens kommunestyre i møde den 26de november 1906 fattede beslutning angaaende regulering af Kalvedalsveien sammesteds.

Kongelig resolution, hvorved i henhold til lovene af 9de august 1839 og 4de august 1845 meddeles stadfæstelse paa love for »det Stavangerske dampskibsselskabs funktionærers pensionsindretning«, dog med en enkelt forandring. 22 decbr.

Kongelig resolution, hvorved meddeles approbation paa de af generalforsamling i Røros verksarbeideres syge- og begavelseskasse den 26de april 1906 vedtagne forandringer af §§ 3 og 4 i kassens ved kgl. resolution af 27de september 1895 approberede love. 22 decbr.

Kongelig resolution, hvorved punkt 1 og punkt 3 i de ved regjeringens resolution af 24de november 1905 udfærdigede regler angaaende ansættelses- og tjenestgjøringsforhold for de kongelige adjutanter fremtidig skal lyde saaledes: 22 decbr.

1. Hans majestæt kongens adjutantstab skal bestaa af indtil 5 officerer, hvoraf 1 à 2 overadjutanter af stabsofficers grad, de øvrige adjutanter af kapteins eller løitnants grad. Samtlige beordres ved kongelig resolution paa regjeringsvei efter indstilling af kommanderende general, henholdsvis kommanderende admiral, for et tidsrum af indtil 3 aar ad gangen. Kommanderende general har ved opgjøret af sit forslag at tage fornødent hensyn til, at valget saavidt muligt sker turvis af armeens stridende vaaben og brigader.
   Ombytninger i den kongelige adjutantstab foregaar regulært hvert aars 1ste oktober.
2. Officer, der har tjenestgjort som overadjutant eller adjutant, maa ikke uden i ekstraordinære tilfælde paanyt beordres til saadan tjeneste før efter 4 aar fra sidste tjenestgjøring.

Kongelig resolution, hvorved bestemmelsen i § 21, anmerkningen, i det ved kongelig resolution af 15de november 1897 fastsatte salutreglement for marinen saalydende: »Danske fæstninger saluteres med 9 (ni) skud« udgaar fra 1ste januar 1907 at regne. 22 decbr.

Skrivelse fra finans- og tolddepartementet til amtmanden i Kristians amt, hvorved angaaende spørgsmaalet om, hvorvidt føderaadskontrakter, som hjemler brug af hus eller jord, skal skrives paa stemplet papir, samt om hvorvidt den 5-aarlige eller den aarlige afgift skal lægges til grund ved tinglysningsgebyrets beregning, meddeles følgende: 22 decbr.

Føderaadskontrakter indeholdende bestemmelse om føderaadstagers brugsret til fast eiendom antages at kunne skrives paa

22 decbr. ustemplet papir, saafremt føderaadet er betinget ved salg af eiendommen og der samtidig udfærdiges overdragelsesdokument paa stemlet papir, ved hvis beregning der er taget hensyn til føderaadets fulde 5-aarige værdi. Oprettes derimod særskilt føderaadskontrakt uden forbindelse med salg af fast eiendom, bliver dokumentet stempelpligtigt efter den stipulerede brugsrets værdi for et aar; kfr. de i lovsamlingen indtagne skrivelser af 16de august 1848, 26de august 1868 og 22de juni 1871.

— — — — — — — — — — — — —

Tinglysningsgebyret antages at maatte beregnes efter føderaadets 5-aarige værdi (jfr. sportellovens § 39 b).

28 decbr. **Kongelig resolution***), hvorved den af Drammens bystyre i møde den 6te december 1906 vedtagne vedtægt for handel med brugte eller kasserede gjenstande i Drammen i medhold af § 7, c i lov om handelen af 8de august 1842, jfr. lov af 26de mai 1906, stadfæstes som gjældende indtil videre.

28 decbr. **Skrivelse** fra forsvarsdepartementementet, marinestyrelsen, til overlodsen i vestenfjeldske distrikt i anledning af et af en lods H. af Ogne station fremsat krav paa lodspenge af det udrangerede krigsskib »Phoebe«, der blev indslæbt til Stavanger af bugserdampskibet »Columbia« med en anden lods S. af Egersund station ombord. Det fremgaar af dokumenterne, at lods S. kom til de 2 fartøier, der var paa reise fra England til Stavanger, den 29de juli 1906 ved Svaholm og gik ombord i bugserdampskibet, hvorpaa han lodsede fartøierne nordover til bestemmelsesstedet. Ved Jæderen praiede lods H. »Phoebe« samme dag og tilbød sin tjeneste, men blev afvist. Han gjør nu krav paa lodspengene af »Phoebe«, medens lods S. anser sig berettiget til lodspengene af begge fartøier og har faaet sig disse udbetalt af vedkommende lodsoldermand. Overlodsen antager, at denne udbetaling er feilagtig, idet lods S. kun tilkommer lodspengene af bugserdampskibet, medens lodspengene af »Phoebe« bør tilfalde lods H. Overlodsen i det søndenfjeldske distrikt har paa foranledning henvist til den i retstidenden for 1898 side 440—442 indtagne høiesteretsdom af 2den mars s. a. angaaende lodspengene af seilskibet »Iquique«, som bugseredes af slæbebaaden »Nordsee«, og antager, at lods S. ikke kan gjøre fortrinsret gjældende til lodspengene af krigsskibet »Phoebe«, hvis der ikke har fundet overenskomst sted mellem ham og skibets fører om, at han foruden slæbebaaden ogsaa skulde lodse »Phoebe«.

*) Bekjendtgj. 29de decbr. i Lovtid. 1ste afd. nr. 49, hvor vedtægten er indtaget.

Da der ikke forelaa nogen forklaring herom fra lods S. eller førerne af de to fartøier, har overlodsen paa foranledning afgivet fornødne oplysninger i denne henseende, hvilke af departementet har været forelagt overlodsen i det søndenfjeldske distrikt, som derpaa har udtalt, at da lods S. ved Svaholm kom ombord i slæbebaaden »Columbia«, sees føreren af »Phoebe« kun at have spurgt, om der var flere lodser i lodsbaaden, hvortil S. svarede nei og tilføiede, at der ikke behøvedes nogen lods ombord i »Phoebe«, da den blot havde at styre efter slæbebaaden. Mere sees ikke da at have været forhandlet mellem »Phoebe«s fører og lods S. Dennes svar maa her forstaaes som et tilbud om at lodse »Phoebe« fra slæbebaaden. Om føreren paa dette tidspunkt er gaaet ind paa S.'s tilbud, synes dog tvilsomt, da man af hans spørgsmaal, om der var flere lodser i baaden, nærmest maa slutte, at han ønskede en egen lods ombord i »Phoebe«. Sandsynligheden taler derfor for, at han kun har udsat afgjørelsen, til en anden lods kom tilstede. Ved dette lods S.'s første tilbud er derhos at merke, at han ikke kom til »Phoebe«, men kun raabte til det fra slæbebaaden, hvor han allerede var antaget som lods. Saavel herfor som fordi han ikke vilde kunne overtage lodsningen ombord i »Phoebe«, kan han neppe paa dette tidspunkt gjøre krav paa fortrinsret til lodspenge af »Phoebe« i henhold til lodslovens § 27, 1. 28 decbr.

Da »Phoebe« var kommet til Rauna og fik lodstilbud af lods H., raabte føreren af »Phoebe« til lods S. om det var nødvendigt at tage lods ombord. Hertil svarede denne, at »Phoebe« ikke trængte nogen lods og kun havde at styre efter »Columbia«, hvorfra enhver kursforandring skulde blive meldt. Føreren svarede da, at lodsen fik tage ansvaret, hvortil denne svarede, at det havde han allerede. Antagelig har lodsen hermed ment, at han havde lodsansvaret for begge fartøier, medens føreren maaske har ment, at han fik tage ansvaret, om fartøiet ved at følge hans raad kom til at betale to lodser. I førerens svar ligger imidlertid, at han nu gik ind paa, at lods S. skulde lodse begge fartøier.

Ifølge det i skrivelse af 8de oktober 1906 gjengivne af en del af præmisserne til høiesteretsdommen angaaende »Iquique«, afgivet af førstvoterende og i det væsentlige tiltraadt af rettens øvrige medlemmer, maa det antages, at en anden lods ikke vil kunne paatvinge sin tjeneste og i saa fald antagelig heller ikke kunne faa godkjendt sit krav paa fortrinsret til lodspengene, om der mellem føreren og den første lods er sluttet en overenskomst om, at denne skal lodse baade fartøiet og slæbebaaden, og denne lods har været villig hertil.

28 decbr. Af det oplyste fremgaar det, at lods S. har været villig hertil fra det øieblik han kom ombord i slæbebaaden. Nogen overenskomst herom synes dog ikke at være sluttet med føreren af »Phoebe«, førend straks efter at lods H. var kommet til »Phoebe« og havde gjort det lodstilbud.

Det antages derfor, at lods H. ved sit tilbud er blevet fortrinsberettiget til lodspengene af »Phoebe«, som derfor vil komme til at betale begge lodser, hvis lods S. ikke ved sit svar paa førerens raab, at han fik overtage ansvaret, skulde have overtaget selv at betale lodspengene til den anden lods, om denne havde ret til disse. Lods S., som har lodset »Phoebe« og derfor tilkommer indlodsningspenge, vil i saa fald være pligtig til at udbetale disse til lods H.

Departementet antager, at i tilfælde som det foreliggende, hvor saavel det slæbende som det slæbte skib er lodspligtigt, og hvor det saaledes forefindes 2 lodsgjenstande, kan — som ogsaa af overlodsen antaget — den først praiende fortrinsberettigede lods ikke ved nogen overenskomst med førerne binde begge skibe med udelukkelse af en anden fortrinsberettiget lods, som senere praier fartøierne.

Da det efter de foreliggende oplysninger maa antages, at lods S. ikke har praiet »Phoebe«, maa saaledes lodspengene for dette fartøi tilfalde lods H., som først praiede det, hvorfor beløbet af lods S. maa blive at udbetale til denne. For under saadanne tilfælde at kunne sikre sig det største fartøi maa vedkommende lods praie begge fartøier og saa, naar en anden fortrinsberettiget lods gjør begge fartøier lodstilbud, afstaa et af dem til denne, som da i tilfælde maa nøie sig med det mindste og, om det forlanges, gaa ombord i dette.

Af denne afgjørelse følger, at hvis der kan gjøres lodstilbud af en lods, som udfører lodsningen af begge fartøier alene, skulde lodsunderstøttelseskassen egentlig tilkomme lodspengene for det ene fartøi. Departementet antager imidlertid, at der under saadanne omstændigheder kan være grund til at frafalde kravet herpaa.

Departementet imødeser meddelelse om, hvorvidt lods S. vedtager dets afgjørelse. I bekræftende fald bedes meddelelsen ledsaget af overlodsens forslag til bestemmelser om føring af lodsflagget og signalflagget efter lods i tilfælde som her omhandlet.

29 decbr. **Skrivelse** fra finans- og tolddepartementet til amtmanden i Stavanger amt, ved hvilken et andragende om tilladelse til at lade denaturere spiritus ved tilsætning med terpentinolje til anvendelse ved tilvirkning af politur til

udsalg blev afslaaet, da ansøgeren drev tilvirkning af parfumerier. 29 decbr.

Skrivelse fra handelsdepartementet til revisionsdepartementet, hvori der angaaende antegnelserne til Kristiania byskriverembedes (østre distrikt) sportelregnskab for regnskabsaaret 1904—1905, meddeles, at departementet for sit vedkommende antager, at der for registrering i skibsregistret af udpantningsforretning for skat med udlæg i skib i henhold til skibsregisterlovens § 36, 3dje led, og sportellovens § 56, 4de led, bliver at beregne gebyr til statskassen. 31 decbr.

Cirkulære fra handelsdepartementet, sjøfartskontoret, til skibsregister- og matrikelførerne. 31 decbr.

Af hensyn til udgivelsen af den officielle skibsliste og den maritime statistik, som er henlagt under sjøfartskontoret og hovedsagelig bliver at udarbeide paa grundlag af skibsmatrikelen, tillader man sig herved at henstille til register- og matrikelførerne at iagttage følgende, naar skibe anmeldes til indførelse i registret, ved udfyldningen af registret og ved udfærdigelsen af attest paa formular nr. 1 om skibets registrering:

1. Motorfartøier betegnes udtrykkelig som saadanne i den for skibets art bestemte rubrik.
2. Fartøiets byggemateriale angives, idet rubriken »art« i formular nr. 1 efter omstændighederne udfyldes saaledes: »Dampskib af staal«, »Seilskib af jern«, »Motorbaad af træ« o. s. v.

Rundskrivelse fra medicinaldirektøren til samtlige helseraads-ordførere. 31 decbr.

Til brug ved udarbeidelsen af en pleiebarnsstatistik, saaledes som forudsat i motiverne til lov af 29de april 1905 (nr. 2), bedes et skema som vedlagte for hvert aar fra lovens ikrafttræden (1ste januar 1906) udfyldt af helseraadets ordfører og indsendt til medicinaldirektøren sammen med den aarlige medicinalberetning.

Som det fremgaar af skemaets ordlyd, forlanges for børnenes vedkommende opgivet kun antallet af dem, der er anmeldt som udsat i løbet af det paagjældende aar. De børn, der maatte være anmeldte i tidligere aar, bliver altsaa ikke at medregne.

Der er intet til hinder for, at de læger, der er ordførere i flere kommuners helseraad, kan benytte samme skema til opgaverne for disse kommuner, dog saaledes, at der altid meddeles særskilte opgaver for hver kommune.

31 decbr.

Skema

som udfyldes af helseraadets ordfører efter protokollen over pleiebørn (jfr. lov nr. 2 af 29de april 1905 § 3).

(Opmerksomheden henledes paa, at loven er gjældende i alle kommuner for barnehjem, der er beregnet paa at modtage flere end 2 børn. Ligesaa er den gjældende for ethvert pleiehjem, der modtager børn fra fremmed kommune (jfr. loven § 15)).

Kommunernes navne.	Er omhandlede lovs §§ 1—9 gjort gjældende i sin helhed i kommunen? (jfr. lovens § 15).	Er tilsynet fastlønnet eller bekskiket? (jfr. lovens § 5).	Antal barnehjem anmeldt som beregnede paa at modtage flere end 2 børn (jfr. lovens § 2).	Antal pleiebørn, der i aarets løb er komne under tilsyn efter forlangende af anden kommunes værgeraad (jfr. lovens § 9).	Pleiebørn, anmeldte som udsatte i løbet af aaret 19 .				
					Ialt.	Af disse var			
						i alderen		fødte	
						0—1 aar.	1—7 aar.	7—14 aar.	i ægteskab.	udenfor ægteskab.

Anmerkning. (Herunder ønskes om muligt ogsaa oplyst, om noget barn af helsenadet er blevet flyttet i henhold til lovens § 8).

Tillæg til aargangen 1904.

Voldgiftskonvention med Belgien*) og tilhørende undertegningsprotokol**). 30 novbr.

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège et Sa Majesté le Roi des Belges, signataires de la Convention pour le règlement pacifique des conflits internationaux, conclue à La Haye, le 29 Juillet 1899,

désirant, en application des principes énoncés aux articles 15 à 19 de la dite Convention, entrer en négociations pour la conclusion d'une Convention d'Arbitrage obligatoire,

ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir;

Sa Majesté le Roi de Suède et de Norvège, Monsieur le Comte Wrangel, Commandeur de 1:ère classe de l'Ordre de l'Etoile Polaire, Commandeur de 2:ème classe de l'Ordre de Vasa, etc. etc. etc., Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges,

et Sa Majesté le Roi des Belges, Monsieur le Baron de Favereau, chevalier de l'Ordre de Léopold, etc. etc. etc., Sénateur, Son Ministre des Affaires Etrangères,

(Oversættelse).

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge og Hans Majestæt Belgiernes Konge, som har undertegnet overenskomsten om fredelig bilæggelse af internationale stridigheder, sluttet i Haag den 29de juli 1899,

har, i ønsket om at træde i underhandlinger om afsluttelsen af en obligatorisk voldgiftskonvention med anvendelse af de grundsætninger, som er udtrykt i den nævnte overenskomsts artikler 15 til 19,

opnævnt som sine befuldmægtigede følgende:

Hans Majestæt Kongen af Sverige og Norge, Herr Grev Wrangel, Kommandør af 1ste klasse af Norstjerneordenen, Kommandør af 2den klasse af Vasaordenen etc. etc. etc., Hans Envoyé Extraordinaire og Ministre Plénipotentiaire hos Hans Majestæt Belgiernes Konge,

og Hans Majestæt Belgiernes Konge, Herr Baron de Favereau, Ridder af Léopoldsordenen etc. etc. etc., Senator, Hans Minister for udenrigske anliggender,

*) Bekjendtgj. 7de decbr. i Overensk. nr. 7 for 1906.

**) Konventionen med tilhørende undertegningsprotokol er ratificeret for Norges vedkommende i henhold til kongelig resolution af 10de mai 1906 og ratifikationsdokumenterne udvekslede i Bryssel 30te november 1906.

30 novbr. lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1er.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à soumettre à la Cour Permanente d'Arbitrage établie à La Haye par la Convention du 29 Juillet 1899 les différends qui viendraient à se produire entre Elles dans les cas énumérés à l'article 3, pour autant qu'ils ne touchent ni à l'indépendance ni à la souveraineté ni aux intérêts vitaux des Pays respectifs et qu'une solution amiable n'ait pu être obtenue par des négociations diplomatiques directes.

Article 2.

Il appartient à chacune des Hautes Parties contractantes d'apprécier si le différend qui se sera produit met en cause ses intérêts vitaux, son indépendance ou sa souveraineté et, par conséquent, est de nature à être compris parmi ceux qui, d'après l'article précédent, sont exceptés de l'arbitrage obligatoire.

Article 3.

L'arbitrage sera obligatoire entres les Hautes Parties contractantes:

1° Sous les réserves indiquées à l'article 1er, en cas de contestations concernant l'application ou l'interprétation de toutes conventions conclues ou à conclure entre Elles, à l'exceptions

hvilke, efter at have meddelt hinanden sine fuldmagter, som fandtes i god og behørig form, er kommet overens om følgende artikler:

Artikel 1.

De høie kontraherende Parter forpligter sig til at indbringe for den faste voldgiftsdomstol, oprettet i Haag ved overenskomsten af 29de juli 1899, de tvistigheder, som maatte komme til at opstaa mellem dem i de i artikel 3 opregnede tilfælde, forsaavidt de ikke berører de respektive landes uafhængighed eller suverænitet eller livsinteresser, og forsaavidt en venskabelig løsning ikke har kunnet opnaaes ved direkte diplomatiske underhandlinger.

Artikel 2.

Det tilkommer enhver af de høie kontraherende Parter at bedømme, hvorvidt den tvistighed, som opstaar, angaar dens livsinteresser, dens uafhængighed eller dens suverænitet og følgelig er af den beskaffenhed, at den er indbefattet blandt de tvistigheder, som ifølge den foregaaende artikel er undtagne fra den obligatoriske voldgift.

Artikel 3.

Voldgift skal være obligatorisk mellem de høie kontraherende Parter:

1. Med de i artikel 1 angivne forbehold, i tilfælde af tvistigheder angaaende anvendelsen eller fortolkningen af alle overenskomster, der er sluttede eller bliver sluttede mellem dem,

tion de celles auxquelles des tierces puissances auraient participé ou adhéré.

2° En cas de contestations concernant des réclamations pécuniaires du chef de dommages, lorsque le principe de l'indemnité est reconnu par les Etats signataires.

Les Hautes Parties contractantes renoncent dans ce cas à opposer les réserves mentionnées ci-dessus.

Article 4.

La présente Convention recevrait son application, même si les contestations qui viendraient à s'élever avaient leur origine dans des faits antérieurs à sa conclusion.

Article 5.

Lorsqu'il y aura lieu à un arbitrage entre Elles, les Hautes Parties contractantes, à défaut de clauses compromissoires contraires, se conformeront, pour tout ce qui concerne la désignation des arbitres et la procédure arbitrale, aux dispositions établies par la Convention du 29 Juillet 1899, sauf en ce qui concerne les points indiqués ci-après.

Article 6.

Aucun des arbitres ne pourra être sujet des Etats signataires, ni être domicilié dans leurs territoires, ni être intéressé dans les questions qui feront l'objet de l'arbitrage.

med undtagelse af de overens- 30 novbr.
komster, som andre magter maatte have deltaget i eller sluttet sig til.

2. I tilfælde af tvistigheder angaaende pengekrav for skadetilføielser, naar princípet om skadesløsholdelse er erkjendt af signatarmagterne.

De høie kontraherende Parter giver i dette tilfælde afkald paa at gjøre de ovennævnte forbehold gjældende.

Artikel 4.

Nærværende konvention skal komme til anvendelse, selv om de tvistigheder, som maatte komme til at reise sig, skulde have sin oprindelse i omstændigheder, ældre end dens afsluttelse.

Artikel 5.

Naar voldgift kommer til anvendelse mellem de høie kontraherende Parter, skal de i mangel af modsatte voldgiftsaftaler i alt, som angaar beskikkelsen af voldgiftsmænd og voldgiftsproceduren, rette sig efter de bestemmelser, som er fastsatte ved overenskomsten af 29de juli 1899, undtagen forsaavidt angaar de her nedenfor angivne punkter.

Artikel 6.

Ingen af voldgiftsmændene skal kunne være undersaat af signatarmagterne, eller bosat inden deres territorier, eller interesseret i de spørgsmaal, som skal udgjøre voldgiftens gjenstand.

30 novbr.

Article 7.

Le compromis prévu par l'article 31 de la Convention du 29 Juillet 1899 fixera un terme endéans lequel devra avoir lieu l'échange entres les deux Parties des mémoires et documents se rapportant à l'objet du litige. Cet échange sera terminé dans tous les cas avant l'ouverture des séances du Tribunal Arbitral.

Artikel 7.

Den aftale, som er forudsat i artikel 31 i overenskomsten af 29de juli 1899, skal fastsætte en frist, inden hvilken udvekslingen mellem de to Parter af de indlæg og dokumenter, som vedrører tvistens gjenstand, skal finde sted. Denne udveksling skal i alle tilfælde være afsluttet før aabningen af voldgiftsrettens møder.

Article 8.

La sentence arbitrale contiendra l'indication des délais dans lesquels elle devra être exécutée, s'il y a lieu.

Artikel 8.

Voldgiftskjendelsen skal i tilfælde indeholde angivelse af de frister, inden hvilke den skal fuldbyrdes.

Article 9.

La présente Convention est conclue pour la durée de dix ans. Elle entrera en vigueur un mois après l'échange des ratifications. Dans le cas où aucune des Hautes Parties contractantes n'aurait notifié, six mois avant la fin de la dite période, son intention d'en faire cesser les effets, la Convention demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'une année, à partir du jour où l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes l'aura dénoncée.

Artikel 9.

Nærværende konvention afsluttes for en tid af ti aar. Den skal træde i kraft en maaned efter ratifikationernes udveksling. For det tilfælde, at ingen af de høie kontraherende Parter seks maaneder før udløbet af den nævnte tid skulde have tilkjendegivet sin hensigt at bringe dens virkninger til ophør, skal konventionen vedblive at gjælde indtil udløbet af et aar, at regne fra den dag, da den ene eller den anden af de høie kontraherende Parter har opsagt den.

Article 10.

La présente Convention sera ratifiée dans le plus bref délai possible et les ratifications seront échangées à Bruxelles.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé la présente

Artikel 10.

Nærværende konvention skal ratificeres med det kortest mulige ophold, og ratifikationerne skal udveksles i Bryssel.

Til bekræftelse heraf har de befuldmægtigede undertegnet

Convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait à Bruxelles, en double exemplaire, le 30 Novembre 1904.

Wrangel. (L. S).

Favereau. (L. S.)

nærværende konvention og forsynet den med sine segl. 30 novbr.

Udfærdiget i Bryssel i to exemplarer den 30te november 1904.

Wrangel. (L. S.)

Favereau. (L. S.)

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Kristiania 19de november 1906.

A. Scheel,
ekspeditionschef i udenrigsdepartementet.

Protocole de signature.

Au moment de procéder à la signature de la Convention d'Arbitrage, conclue à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés déclarent ce qui suit:

Il est entendu que la Convention n'abroge pas les dispositions de l'article 20 du Traité règlant les relations de commerce et de navigation entre la Suède et la Belgique, conclu à Bruxelles le 11 Juin 1895, ni les dispositions de l'article 20 du Traité règlant les relations de commerce et de navigation entre la Norvège et la Belgique, conclu à Bruxelles le même jour; il est également entendu que les stipulations de l'article 7 de la Convention ne portent aucune atteinte à ce qui a été stipulé dans la Convention de La Haye du 29 Juillet 1899 concernant la seconde phase

Undertegningsprotokol. 30 novbr.

I færd med at skride til undertegning af voldgiftskonventionen, sluttet idag, erklærer de undertegnede befuldmægtigede følgende:

Man er enig om, at konventionen ikke ophæver bestemmelserne i artikel 20 i den traktat, som ordner handels- og sjøfartsforbindelserne mellem Sverige og Belgien, sluttet i Bryssel den 11te juni 1895, ei heller bestemmelserne i artikel 20 i den traktat, som ordner handels- og sjøfartsforbindelserne mellem Norge og Belgien, sluttet i Bryssel den samme dag; man er ligeledes enig om, at forskrifterne i artikel 7 i konventionen ikke gjør noget indgreb i, hvad der er blevet fatsat i Haageroverenskomsten af 29de juli 1899 angaaende det andet afsnit af voldgiftsproceduren, forudsat i arti-

30 novbr. de la procédure arbitrale prévue à l'article 39, notamment aux stipulations des articles 43 à 49.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont dressé le présent Protocole de signature qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans la Convention elle-même.

Fait à Bruxelles, en double exemplaire, le 30 Novembre 1904.

Wrangel. (L. S.)

Favereau. (L. S.)

kel 39, navnlig ikke i forskrifterne i artiklerne 43 til 49.

Til bekræftelse heraf har de respektive befuldmægtigede opsat nærværende undertegningsprotokol, som skal have samme kraft og samme gyldighed, som om de bestemmelser, den indeholder, var indtagne i selve konventionen.

Udfærdiget i Bryssel i to exemplarer den 30te november 1904.

Wrangel. (L. S.)

Favereau. (L. S.)

Oversættelsens rigtighed bekræftes.

Kristiania 19de november 1906.

A. Scheel,
ekspeditionschef i udenrigsdepartementet.

Arrangement

for an exchange of Money Orders between the Norwegian Postal Administration and the Postal Administration of Natal.

Article I.

Between Norway and Natal there shall be a regular exchange of Money Orders.

The maximum amount for which a Money Order may be drawn in either country upon the other shall be £ 40 sterling, or its equivalent, or such higher amount as shall hereafter be mutually agreed upon.

No Money Order shall include a fractional part of a penny or öre.

The amount of each Money Order whether issued in Norway or Natal shall be expressed in British currency.

Article II.

Each Postal Administration agrees to place at the disposal of the other its services as intermediary for the exchange of Money Orders with other countries having direct Money Order relations with it. and to notify to the other from time to time the countries for which it is prepared to act as intermediary.

Article III.

Each Administration shall be at liberty to fix the rate at

Overenskomst

7 mai / 12 novbr.

angaaende udveksling af postanvisninger mellem det norske postvæsen og postvæsenet i Natal.*)

Artikel I.

Mellem Norge og Natal skal der foregaa en regelmæssig udveksling af postanvisninger.

Det høieste beløb, for hvilket der i det ene af landene kan trækkes en postanvisning paa det andet land, skal være 40 £ sterling eller tilsvarende beløb eller saadant høiere beløb, som senere maatte blive gjensidig fastsat.

Ingen anvisning skal lyde paa en brøkdel af en penny eller øre.

Hver anvisnings beløb skal udtrykkes i britisk mynt, hvadenten anvisningen er udstedt i Norge eller i Natal.

Artikel II.

Hvert postvæsen indgaar paa at stille til disposition for det andet postvæsen sin tjeneste som mellemled ved udveksling af anvisninger med andre lande, hvormed de har direkte postanvisningsudveksling, samt paa stadig at underrette det andet om de lande, med hensyn til hvilke det er istand til at gjøre tjeneste som mellemled.

Artikel III.

Det staar hvert postvæsen frit for at fastsætte den kurs,

*) afsluttet 7. mai / 12. novbr. 1906 i henhold til kgl. res. af 24. oktbr. 1906.

7 mai
12 novbr.

which money paid for the issue of Money Orders in its own currency shall be converted into money of the paying country. Each Administration shall communicate to the other from time to time the rate of exchange adopted.

Article IV.

Money Orders issued by Norway on Natal, or by Natal on Norway shall be subject as regards payment to the regulations which govern the payment of Money Orders in the country on which drawn.

The sums collected by both Administrations for the issue of Money Orders of which the amount shall not have been claimed by the owner within the time prescribed by the laws of the respective countries shall definitely belong to the Issuing Administration.

Article V.

The amounts of Money Orders shall be paid in and paid out in gold of its legal equivalent, due regard being had to the regulations in force in each country.

Article VI.

Every Money Order and Advice must contain the name of the Office at which it is intended that payment shall be made, and no Order shall be issued unless the applicant furnish in full the surname and at least the initial of one Christian name both of the Remitter and the Payee, together with the adres-

efter hvilken penge, indbetalt i dets egen mynt for udstedelse af anvisninger, skal omsættes til betalingslandets mynt. Hvert postvæsen skal stadig meddele det andet den omsætningskurs, der er antaget.

Artikel IV.

Anvisninger, udstedte i Norge paa Natal eller i Natal paa Norge, skal med hensyn til udbetalingen være undergivet de bestemmelser, der gjælder for udbetaling af anvisninger i det land, paa hvilket de er trukket.

De summer, der er opkrævet af begge postvæsener for udstedelse af anvisninger, paa hvis beløb der ikke er bleven gjort krav af fordringshaveren inden den i de respektive landes love fastsatte frist, skal endelig tilfalde det udstedende postvæsen.

Artikel V.

Anvisningernes beløb skal ind og udbetales i guld eller dettes lovlige tilsvarende værdi, under skyldigt hensyntagen til de i hvert land gjældende bestemmelser.

Artikel VI.

Enhver anvisning og advis maa indeholde navnet paa den postanstalt, hvor betalingen er ment at skulle finde sted, og ingen anvisning skal udstedes, medmindre den, der fremsætter forlangende herom, opgiver saavel afsenderens som adressatens fulde efternavn og i det mindste begyndelsesbogstavet til et for-

ses of the Remitter and Payee, except in the case of business firms or companies when the usual designations will be sufficient.

Article VII.

The Post Office of Norway shall have power to fix the rates of commission on all Money Orders issued within its jurisdiction and the Post Office of Natal shall have the same power in regard to Money Orders issued in Natal.

Each Office shall communicate to the other its tariff of charges or rates of commission which shall be established under the present Agreement, and these rates shall, in all cases, be payable in advance by the Remitter and shall not be repayable.

Should it appear at any time that Money Orders are used by mercantile men, or other persons in Norway or in Natal, for the transmission of large sums of money, the Postal Administration in Norway or in Natal, as the case may be, shall have power to increase the commission or frame such special regulations as may seem requisite.

The commission shall belong to the Issuing Administration but the Post Office of Norway shall pay to the Post Office of Natal one-half of one per cent. ($^1/_2$ per cent.) on the amount of Money Orders issued in Norway and payable in Natal; and the Post Office of Natal shall make a like payment to the

navn tilligemed afsenderens og adressatens adresser, herfra dog undtaget forretnings-firmaer eller compagnier, hvor de sedvanlige benævnelser vil være tilstrækkelige. 7 mai 12 novbr.

Artikel VII.

Postvæsenet i Norge skal have ret til at fastsætte gebyrsatserne for alle anvisninger, udstedte inden dets myndighedsomraade, og postvæsenet i Natal skal have samme ret med hensyn til anvisninger, udstedte i Natal.

Hvert postvæsen skal meddele det andet de porto- eller gebyrsatser, der maatte blive fastsatte i henhold til nærværende overenskomst; disse satser skal altid erlægges forskudsvis af afsenderen og skal ikke tilbagebetales.

Skulde det nogensinde vise sig, at anvisninger benyttes af handlende eller andre personer i Norge eller Natal til fremsendelse af større pengesummer, skal postvæsenet i Norge eller i Natal, eftersom tilfældet maatte være, have adgang til at forøge gebyret eller træffe saadanne særskilte bestemmelser, som maatte synes paakrævede.

Gebyret skal tilfalde det udstedende postvæsen, men postvæsenet i Norge skal betale postvæsenet i Natal en halv procent ($^1/_2$ %) af summen af de i Norge udstedte og i Natal betalbare anvisninger, og postvæsenet i Natal skal erlægge en lignende betaling til det norske postvæsen for anvisnin-

7 mai
12 novbr.

Norwegian Post Office for Money Orders issued in Natal and payable in Norway.

For Money Orders payable in other countries (Article 2) the commission due to the Post Office acting as intermediary shall be three-quarters of one per cent. ($^3/_4$ per cent.) on the total amount of such Orders.

Article VIII.

The service of the Money Order system between the two countries shall be performed exclusively by the agency of Offices of Exchange. On the part of Norway the Office of Exchange shall be Christiania, and on the part of Natal the Office of Exchange shall be Pietermaritzburg.

Article IX.

Orders shall be drawn only upon the authorised Money Order Offices of the respective countries, and each Administration shall furnish to the other a list of such Offices, and shall from time to time notify any addition to or change in such list.

Article X.

The advising of sums paid in for Money Orders is to be effected between the two Administrations by means of lists, similar to form »A« annexed, which the Offices of Exchange appointed for the purpose on each side are to prepare and to forward to one another.

The transmission of the Money Orders between the Offices

ger, udstedte i Natal og betalbare i Norge.

For anvisninger, betalbare i andre lande (artikel II), skal det gebyr, der tilkommer det som mellemled fungerende postvæsen, udgjøre tre fjerdedels procent ($^3/_4$ $^0/_0$) af saadanne anvisningers totalsum.

Artikel VIII.

Tjenesten med postanvisningsudvekslingen mellem de to lande skal foregaa udelukkende gjennem udvekslingskontoret. Paa Norges side skal udvekslingskontoret være Kristiania omkarteringskontor og paa Natals side skal udvekslingskontoret være Pietermaritzburg.

Artikel IX.

Anvisninger skal alene trækkes paa dertil bemyndigede postanstalter med anvisningstjeneste i de respektive lande, og hvert postvæsen skal tilstille det andet en fortegnelse over disse postanstalter og skal stadig meddele enhver tilføielse eller rettelse i denne fortegnelse.

Artikel X.

Advisering af de for postanvisninger indbetalte beløb skal foregaa mellem de to postvæsener ved hjælp af lister, lig vedføiede skema A, hvilke de hertil paa hver side udpegede udvekslingskontorer skal udfærdige og tilstille hinanden.

Fremsendelsen af anvisninger mellem de postanstalter, hvor de

where they are issued or payable and the Office of Exchange belonging to the same Administration is to be regulated by the internal regulations of such Administration.

The lists shall be despatched as often as an exchange of mails takes place between the reciprocal Offices of Exchange, and are to be officially registered.

The entries in the lists are to be made in accordance with the indications in the headings of the columns of form »A«.

The Orders intended for other countries (article II) are to be entered seperately at the end of each list.

A duplicate copy of each list is to be despatched by the next succeeding mail, the duplicate being marked as such and signed and stamped by the entering officer in the same way as the original copy.

Article XI.

Each list shall bear a serial number which shall begin with Number 1 for the first list forwarded in the month of January in each year, and shall continue regularly to the last list forwarded in December.

The Money Orders shall also be designated on the lists under a progressive number called International, to begin with Number 1 for the first Money Order described in the lists of each succeeding month.

For the amounts of Money Orders of which the entries on the lists are found to be correct, Inland Money Orders shall at

er udstedte eller betalbare, og det til samme postvæsen hørende udvekslingskontor skal foregaa overensstemmende med vedkommende postvæsens indenrigske forskrifter. 7 mai 12 novbr.

Listerne skal afsendes saa ofte, som der finder udveksling af post sted mellem vedkommende udvekslingskontorer; de skal sendes som rekommanderet tjenestesag.

Indførslerne i listerne skal gjøres overensstemmende med angivelsen i overskrifterne i skema A's rubriker.

Anvisninger, bestemte for andre lande (art. II), skal indføres særskilt sidst i hver liste.

En gjenpart af hver liste skal afsendes med næst paafølgende post; gjenparten betegnes som saadan og undertegnes og stemples af vedkommende funktionær paa samme maade som det originale eksemplar.

Artikel XI.

Hver liste skal bære et løbenummer, der skal begynde med nr. 1 for den første liste, der sendes i januar maaned hvert aar, og skal fortsætte regelmæssig til den i december afsendte sidste liste.

Anvisningerne skal ogsaa betegnes i listerne med et fortløbende nr., der benævnes internationalt, og begynder med nr. 1 for den første anvisning, der anføres i listerne for hver maaned.

For de anvisningsbeløb, som findes at være rigtig anført i listerne, skal indenrigske anvisninger straks udfærdiges til for-

7 mai
12 novbr.

once be issued in favour of the persons entitled to receive the amounts.

Article XII.

The lists are to be carefully examined by the Office of Exchange to which they are sent, and if they contain simple errors which can be at once set right, they are to be corrected.

If the lists contain other irregularities, the receiving Office of Exchange shall apply to the transmitting Office of Exchange for the requisite explanations, which shall be given without delay. In the meantime until a reply be received, all further action with reference to the Orders in connection with which the errors have been discovered is to be suspended.

Article XIII.

The Money Orders to be exchanged between Norway and Natal shall be valid during twelve calendar months after the month of issue.

Article XIV.

If repayment of a Money Order is claimed by the remitter, the Administration of the country of origin must apply for authority to repay the amount to the Chief Administration of the other country, which shall not give such authorisation until it shall have duly ascertained that the Money Order has not been actually paid, and until it shall have taken the necessary steps to prevent payment of the Order in future by its subordinate offices.

del for de personer, der er berettigede til at modtage beløbene.

Artikel XII.

Listerne skal omhyggelig gjennemgaaes af det udvekslingskontor, hvortil de er sendt, og hvis de indeholder ligefremme feil, der med engang kan berigtiges, skal disse rettes.

Hvis listerne indeholder andre uregelmæssigheder, skal det modtagende udvekslingskontor anmode det oversendende udvekslingskontor om de fornødne forklaringer, hvilke skal gives uopholdelig. Indtil der modtages svar, skal imidlertid enhver yderligere forføining stilles i bero med hensyn til de anvisninger, i forbindelse med hvilke der er bleven opdaget feil.

Artikel XIII.

Anvisninger, der udveksles mellem Norge og Natal, skal være gyldige i 12 kalendermaaneder efter udstedelsesmaaneden.

Artikel XIV.

Hvis afsenderen forlanger en anvisning tilbagebetalt, maa udgangslandets postvæsen anmode poststyrelsen i det andet land om bemyndigelse til at tilbagebetale beløbet; denne poststyrelse skal ikke give denne bemyndigelse, før den faar skaffet sig behørig sikkerhed for, at anvisningen virkelig ikke er bleven udbetalt, og før den faar taget de nødvendige forholdsregler for at forhindre en fremtidig udbetaling af anvisningen ved sine underliggende postanstalter.

Claims regarding payment of Money Orders can only be admitted if put forward within one year after the fixed period of validity has expired.

Article XV.

The Postal Administration of Natal will drawn up for every quarter, after receipt of the final list, an account similar to form »B« annexed and sent it in duplicate to the Norwegian Postal Administration.

The quarterly accounts are to be accompanied by three detailed statements, likewise in duplicate similar to forms »C« and »D« and »E« annexed giving.

»C« The total amounts of the Money Orders issued by each Administration as shown by the advice lists relating to the months concerned.

»D« The amounts of Money Orders which have lapsed in the country of payment during the course of the three months and which are therefore to be refunded to the country of issue and

»E« The amounts of all Orders authorised to be repaid to the original remitters.

Article XVI.

The Norwegian Postal Administration, having found the accounts to be correct, shall retain one copy of the same and return the other, duly verified and accepted, at the

7 mai
12 novbr.

Fordringer vedrørende udbetaling af anvisninger kan kun tilstedes, naar de fremsættes inden ét aar, efter at den fastsatte gyldighedsfrist er udløbet.

Artikel XV.

Postvæsenet i Natal skal for hvert kvartal, efter modtagelsen af den sidste liste, opsætte en afregning, lig vedføiede skema B, og sende den in duplo til det norske postvæsen.

Kvartalsafregningerne skal ledsages af tre specialopgaver, ligesaa in duplo, lig vedføiede skema C, D og E, udvisende:

»C« totalbeløbene af de af hvert postvæsen udstedte anvisninger, saaledes som anført i advislisterne for vedkommende maaneder,

»D« beløbene af de anvisninger, der i løbet af de tre maaneder er bleven ugyldige i betalingslandet, og som derfor skal tilbagebetales udgangslandet og

»E« beløbene af alle anvisninger, der efter bemyndigelse skal tilbagebetales de oprindelige afsendere.

Artikel XVI.

Det norske postvæsen skal efter at have fundet afregningerne at være rigtige beholde et eksemplar af samme og tilbagesende det andet til postvæsenet i Natal behørig be-

7 mai
12 novbr.

latest, 14 days after its arrival, to the Postal Administration of Natal.

Article XVII.

Payment of the balance resulting from the account in favour of one of the two Administrations is to be effected by means of bills of exchange at sight payable in gold and drawn on London.

If the quarterly account results in a balance in favour of the Norwegian Post Office the Postal Administration of Natal will at once and at the latest 14 days after sending the account take the necessary steps that a bill of exchange for the amount of its debt may be transmitted to the Director-General of Posts in Christiania by means of a Draft on the Agent-General for Natal in London.

If, on the other hand, the account results in favour of the Postal Administration of Natal, the Norwegian Post Office shall send to the Agent-General for Natal, in London, a bill of exchange for the amount of its debt, at latest 14 days after returning a certified copy of the account.

The receipt of the bills of exchange is to be acknowledged to the remitter by the receiving party.

Article XVIII.

If either of the two Administrations before the preparation or verification of an account, is convinced that it owes to the other Administration a sum of

kræftet og vedtaget, senest 14 dage efter dets ankomst.

Artikel XVII.

Betaling af den saldo, der fremkommer af afregningen i favør af et af de to postvæsener, skal foregaa ved hjælp af sigtveksler, betalbare i guld og trukne paa London.

Hvis kvartalsafregningen udviser en saldo i favør af det norske postvæsen, skal postvæsenet i Natal med engang og senest 14 dage efter afsendelsen af afregningen sørge for, at en veksel, lydende paa det skyldige beløb, oversendes poststyrelsen i Kristiania ved en tratte, trukken paa Natals generalagent i London.

Hvis derimod afregningen udviser en saldo i favør af postvæsenet i Natal, skal det norske postvæsen oversende Natals generalagent i London en veksel for det skyldige beløb, senest 14 dage efter tilbagesendelsen af et bekræftet eksemplar af afregningen.

Modtagelsen af vekslerne skal af den modtagende part erkjendes ligeoverfor afsenderen.

Artikel XVIII.

Hvis en af de to poststyrelser før opsætningen eller prøvelsen af en afregning kommer til erkjendelse af, at den skylder den anden poststyrelse en

at least £ 100 sterling, it shall remit, without delay, a sum approximating to the amount of the balance.

The expenses incurred in forwarding the bills of exchange are always to be borne by the debtor Administration.

If the bill of exchange for payment of the balance resulting from a quarterly account is not remitted within the period mentioned in Article XVII, paragraphs 2 and 3, the amount of the balance is to carry interest from the day after the expiration of the period to the date of settlement, the interest being calculated at the rate of five per cent. per annum, and placed to the debit of the Administration at fault in one of the next quarterly accounts.

Article XIX.

The present agreement shall come into operation on the 1st of January 1907, and shall remain in force from year to year, until one Administration shall have notified to the other, one year beforehand, its intention to terminate the same.

It is, however, agreed that either Administration shall have the power, under extraordinary circumstances, temporarily to suspend the service by giving notice to the other party by telegraph.

The provisions of the agreement can, if deemed necessary, be modified by common consent of the two Administrations.

Done i duplicate.

sum af mindst £ 100 sterling, 7 mai
skal den uopholdelig oversende 12 novbr.
en sum, der omtrentlig dækker saldoens beløb.

Omkostningerne ved fremsendelsen af vekslerne skal altid bæres af det skyldige postvæsen.

Hvis der ikke inden den i art. XVII § 2 og 3 omhandlede frist oversendes en veksel til betaling af saldoen af kvartalsafregningen, skal saldoens beløb være rentebærende fra dagen efter udløbet af fristen til den dag, da opgjør finder sted; renten beregnes med fem procent pro anno og debiteres det skyldige postvæsen i en af de følgende kvartalsafregninger.

Artikel XIX.

Nærværende overenskomst skal træde i kraft 1ste januar 1907 og skal gjælde fra aar til andet, indtil det ene postvæsen maatte underrette det andet, et aar i forveien, om sin hensigt at træde tilbage fra overenskomsten.

Man er imidlertid kommet overens om, at hvert postvæsen skal have adgang til under ekstraordinære omstændigheder for en tid at ophæve tjenesten, naar det varsler den anden part telegrafisk.

Bestemmelserne i overenskomsten kan, om det ansees nødvendigt, ændres efter fælles overenskomst mellem de to postvæsener.

Udfærdiget in duplo.

7 mai
12 novbr.

Signed by His Excellency the Governor of the Colony of Natal for and on behalf of the Government of the said Colony, this seventh day of the May 1906.

Henry Mc. Callum,
Governor of the Colony of Natal.

Undertegnet af ekspeditionschefen for den norske poststyrelse for og paa vegne af den norske regjering den tolvte november 1906.

Thb. Heyerdahl,
ekspeditionschef.

Th. Sommerchild.

Signed by the Secretary General of Posts of the Norwegian Administration for and on behalf of the Government of Norway, this twelfth day of November 1906.

Thb. Heyerdahl,
Secretary General of Posts.

Th. Sommerchild.

Undertegnet af hans ekscellence guvernøren for kolonien Natal, for og paa vegne af nævnte kolonis regjering, den syvende mai 1906.

Henry Mc. Callum,
guvernør for kolonien Natal.

18 juni

Den norske regjerings resolution, hvorved følgende stortingets beslutning af 12te juni d. aar om, i hvilken udstrækning indkomstskat bliver at erlægge af diplomatiske og konsulære embedsmænds lønninger, befales taget tilfølge:

Stortinget samtykker i

at nedennævnte embedsmænd, forsaavidt indkomstskat til staten paabydes, har at erlægge saadan skat af følgende indtægtsbeløb:

Overordentlige gesandter og befuldmægtigede ministre *(envoyés extraordinaires et ministres plenipotentiaires)*	kr.	8000,00
Ministerresidenter *(ministres résidents)*	»	7000,00
Chargés d'affaires og generalkonsuler	»	6000,00
Konsuler	»	5000,00
Legationsraader og legationssekretærer	»	4000,00
Vicekonsuler	»	3500,00

Alfabetisk register

til

Norsk Lovtidende, 2den afdeling

for

1906.

Oversigt

over registrets afdelinger.

Arv og skifte, umyndige og værger.

Assurancevæsen (brand-, livs- m. m.).

Auktionsvæsen.

Bank- og pengevæsen, sparebanker, gjeldsbreve.

Brand- og bygningsvæsen, den almindelige brandkasse.

Brændevin, øl m. v.

Bøger, literatur, kunst, oldsager, museer, m. v.

Diplomati og konsulatvæsen, traktater, forhold til udlandet m. v.

Fattigvæsen, offentlige stiftelser, legater m. v.

Fiskeri og jagt.

Forbrydelser, straffe, strafanstalter.

Handel, haandverk, fabriker, bjergverk.

Jurisdiktions- og grænseforandringer, delinger og navneforandringer for distrikter.

Kirker og kirkegaarde.

Kjøbstæder og ladesteder.

Kommune- og valgvæsen.

Kongen og kongehuset.

Landvæsen.

Love og grundlovsbestemmelser m. v.

Maal og vegt.

Medicinal- og sundhedsvæsen.

Militærvæsen, værnepligt.

Pant.

Pensionsvæsen, pensioner, enkekasser.
Politivæsen.
Post- og telegrafvæsen.
Privilegier, rang, titler, ordener m. v.
Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmænd i almindelighed.
Religion, gudstjeneste, geistlighed.
Retten.
Samfærdselsmidler, (veivæsen, jernbane, skyds m. v.).
Sjøvæsen, havne-, lods-, fyr- og redningsvæsen.
Skatter og afgifter.
Skogvæsen, almenninger, flødnings og kanalvæsen.
Skole- og undervisningsvæsen.
Sociale anliggender.
Sparebanker (se bank- og pengevæsen).
Sportelvæsen.
Statskassen, statens eiendomme.
Stempelvæsen.
Stortinget, stemmeret.
Toldvæsen, ind- og udførsel.
Traktater m. v. (se diplomati og konsulatvæsen).
Tyende.
Veivæsen, jernbaner, skyds (se samfærdselsmidler).
Ægteskab, forældre og børn.

Arv og skifte, umyndige og værger.

1906				Side
Jan.	10	Skr.	om beregning af arveafgift ved bortskjødning af fast eiendom mod føderaad	15
Febr.	27	Res.	om forvaltningsafgift for overformynderiet i Kristiania	62
Mars	31	Kundgj.	om arveafgift m. v.	137
April	9	Skr.	om fra hvilken tid en testamenteret rentenydelse skal træde i kraft	185
—	26	Skr.	om at den virkelig opnaaede salgspris lægges til grund for beregning efter sportellovens § 26	295
Juli	5	Skr.	om Kristianssands overformynderi	580
Aug.	9	Skr.	om at boer under kr. 500,00 fritages for afgiftspligt	670
Oktbr.	3	Skr.	om gebyr for læsning af skiftevarsler i boer	724

Assurancevæsen (brand- og livs- m. m.)

1906				
Jan.	6	Res.	om forandring i planen for indre Søndmøre brandforsikringsforening	13
—	6	Res.	om nye statuter for »understøttelsesforeningen for norske læger og deres efterladte«	14
—	15	Res.	om plan for Orkedals brandforsikringsselskab	18
Febr.	13	Res.	om forandring i Naustdals brandforsikringsforening	49
—	27	Res.	om love for husdyrforsikringsselskabet »Tyr«	63
Mars	21	Res.	om forandring i Meldals branforsikringsforening	83
April	24	Res.	om statuter for »Lømsen hestekasse«	278
Mai	1	Res.	om Aarnæs gjensidige brandforsikringsforening	308
—	10	Res.	om forandringer i Kristiania almindelige forsørgelsesanstalts love	357
—	10	Res.	om anvendelse af understøttelsesfondet for i krigen blesserede m. v.	358
Juni	12	Lov	nr. 4 indeholdende forandringer i ulykkesforsikringsloven	487
—	30	Res.	om tarif for og inddeling i fareklasser for rigsforsikringsanstalten	527
—	30	Res.	om forandring i plan for livsforsikringsselskabet »Brage«	537
Juli	2	Skr.	om private brandassuranceforeninger kan reassurere	578

Auktioner.

1906				Side
Jan.	29	Skr.	om brændevins salg ved auktion	35
April	26	Skr.	om at den virkelig opnaaede salgspris lægges til grund for beregninger efter sportellovens § 26 .	295
Juni	21	Skr.	om auktion kan holdes uden handelsbrev i herredet	512
Decbr.	13	Skr.	om at lensmænd ikke kan approbere skatteauktionsbud paa faste eiendomme	808

Bank- og pengevæsen, sparebanker, gjeldsbreve m. v.

1906				
Jan.	15	Res.	om plan for Molde haandværkeres sparekasse . .	18
—	15	Res.	om forandring i plan for Sortland sparebank . .	18
—	27	Res.	om do. do. » Hole do. . .	34
Febr.	27	Res.	om do. do. » Børsens do. . .	63
—	27	Res.	om do. do. » Tønsbergs do. . .	63
—	27	Res.	om do. do. » Nitedals do. . .	63
Mars	21	Res.	om plan for »sparebanken i Skogn«	85
—	21	Res.	om forandring i plan for Ramnes sparebank . .	85
—	21	Res.	om do. do. » Næssets do. . .	85
April	9	Skr.	om fra hvilken tid en testamenteret rentenydelse skal regnes	185
Mai	10	Res.	om forandring i plan for Røros sparebank . . .	358
—	22	Res.	om do. do. » Hammer og Aasene do.	374
—	22	Res.	om do. do. » Fjære sparebank . . .	375
—	22	Res.	om do. do. » Stod og Stenkjær do. .	375
—	22	Res.	om do. do. » Inderøen sparebank . .	375
Juni	2	Res.	om ophævelse af fællesskabet mellem Aal og Hols sparebank	413
—	2	Res.	om udmyntning af 2-kroner.	413
—	2	Res.	om forandring i plan for søndre Odalens sparebank	414
—	2	Res.	om ny plan for Fet sparebank	414
—	2	Res.	om ny plan for Sørreisen sparebank	414
—	2	Res.	om forandring i plan for nordre Frons sparebank	414
—	2	Cirk.	om at *à vista* veksler er stempelpligtige . . .	510
—	27	Skr.	om at sparebanker gaar under landsskattelovens § 42 [3]	514
—	30	Res.	om plan for Stamsund sparebank	537
—	30	Res.	om forandring i plan for Hammerø sparebank . .	537
—	30	Res.	om do. do. » Vefsen do. . . .	537
Juli	5	Res.	om do. do. » Vikør do. . . .	582
—	5	Res.	om plan for Vartdalstrandens do. . . .	582
—	12	Res.	om forandring i Skiens kreditbanks love . . .	591

1906			Side
Aug.	7	Res. om forandring i plan for Ibbestad sparebank	667
—	21	Rundskr. om indberetning af laan af havfiskefondene	676
Septbr.	28	Res. om tællekommission for arbeiderbrug- og boligbanken	716
—	24	Forandring i reglement for Norges bank	721
Oktbr.	23	Skr. om mortifikation af et skadesløsbrev	739
—	24	Res. om forandring i res. 25de aug. 1906 vedk. Drammens kommunelaan	744
Novbr.	6	Res. om forandring i plan for Mangers sparebank	755
—	24	Res. om plan for Gols sparebank m. v.	776
—	24	Res. om do. » Hemsedals do.	776
—	24	Res. om do. » Grue do.	776
—	24	Res. om forandring i Bjerkreims sparebank	776

Brand- og bygningsvæsen, den almindelige brandkasse.

1905			
Decbr.	20	Res. om sammensætningen af Haugesunds bygningskommission	8
—	20	Res. om at murtvangsloven ikke gjælder i Svelvik	11
—	20	Res. om dispensation fra murtvangsloven for Skien	11
1906			
Jan.	27	Res. om dispensation fra murtvangsloven for Harstad	31
—	27	Res. om brandvæsenets ordning i Akers bygningsdistrikt	31
—	27	Res. om feierreglement for Harstad	33
—	27	Res. om udvidelse af Korsegaden i Aalesund	33
—	27	Res. om reguleringsplan for øvre og nedre Mo	34
—	27	Res. om omregulering i Harstad	34
—	27	Res. om nedsættelse af brandkontingenten i Arendal	34
—	27	Res. om do. » do. i Horten	34
—	29	Skr. at ovne i snedkerværksteder kan paabydes forandrede efter den nye lovs § 69, 3	35
Febr.	7	Telegram om anvendelsen af murtvangslovens § 3	38
—	13	Res. om nye grænser for Brønnøsunds brand- og bygningskommune	46
—	27	Res. om forandringer i søndre Aurdals brandforsikringsforening	46
Mars	10	Res. om brandvisitationerne i Trondhjem	69
—	10	Res. om regulering i Larvik	76
—	10	Res. om do. for søndre Honningsvaag	76
—	21	Res. om do. af Nansetløkkens bygningskommune	83
—	21	Res. om do. af Magistratsløkken m. v. i Fredrikshald	83
—	28	Skr. om ombytte af ovne og komfurer	92
—	28	Skr. om at bygningslovens § 33, 4 kan anvendes paa ældre udhusbygninger m. v.	92

1906				Side
Mars	28	Skr.	om forstaaelsen af lov af 27de juni 1896 (nr. 15) § 62, 2	92
—	29	Res.	om regulering ved Rena jernbanestation	133
April	7	Res.	om tillægsbestemmelse til bygningsloven for Vossevangen	180
—	7	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Kragerø	180
—	7	Res.	om »Love for Valle herreds brandtrygdelag«	184
—	7	Res.	om nedsættelse af brandkontingenten for Moss	184
—	24	Res.	om regulering i Kristianssand	279
Mai	1	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Bergen	302
—	1	Res.	om bygningslovens gjælden omkring Varhaug jernbanestation	308
—	5	Skr.	om fortolkning af murtvangslovens § 1 m. v.	346
—	10	Res.	om brandvæsenets ordning i Svolvær	349
—	10	Res.	om forandring i feierreglementet for Narvik	349
—	10	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Lillesand	350
—	10	Res.	om plan for Ullensakers gjensidige brandforsikringsforening	357
—	10	Res.	om forandringer i vestre Slidre gjensidige brandforsikringsforening	357
—	10	Res.	om forandringer i Selje gjensidige brandforsikringsforening	357
—	10	Res.	om forandringer i Høilandets gjensidige brandforsikringslag	357
—	10	Res.	om love for Hevne brandassuranceforening	357
—	22	Res.	om takst for feining inden Akers bygningsdistrikt	371
—	22	Res.	om regulering af et strøg omkring Løitens jernbanestation	374
—	22	Res.	om brandkommission ved Moelven jernbanestation	375
Juni	2	Res.	om bygningslovens gjælden i Rørvik brandkommissionsdistrikt	412
—	2	Res.	om omregulering af St. Hansbjerget, Fredriksstad	413
—	11	Lov	nr. 3 om bygningsvæsenet i Trondhjem	420
—	11	Res.	at Andenes bliver egen bygningskommune	475
—	11	Res.	om regulering for stranstedet Andenes	477
—	14	Res.	om tillæg til lov af 17de juli 1896 § 52	498
—	14	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Vardø	498
—	14	Res.	om forandring i ytre Holmedals gjensidige brandforsikringsforening	499
—	14	Res.	om nedsættelse i brandkontingenten for dele af østre Aker	499
—	18	Res.	om regulering af gader i Harstad	506
—	30	Res.	om dispensation fra murtvangsloven i Kristianssund	522
—	30	Res.	om ny plan for Ringsakers brandkasse	537
Juli	5	Res.	om regulering i Fredriksstad	582

1906				Side
Juli	12	Res.	om at arbeidsdepartementet skal meddele specielle dispensationer fra bygningsloven for Trondhjem	591
—	12	Res.	om regulering af Kalfarveien i Bergen	591
—	24	Res.	om brandreglement for Lærdalsøren	599
—	24	Res.	om brandkommission for Tryssil indbygd	599
—	24	Res.	om brug af belysningsmidler paa pakhus i Trondhjem	642
—	26	Skr.	om en bygningsrepræsentants valgbarhed m. v.	643
Aug.	7	Res.	om bygningslovgivningens gjælden i Sem herred	665
—	7	Res.	om regulering af Kongens gade i Aalesund	666
—	14	Res.	om sløifning af Jens Risøensgade i Haugesund	672
—	14	Res.	om nyt regulativ for bygningsmyndighederne i Haugesund	672
—	14	Res.	om nyt regulativ for bygningsmyndighederne i Trondhjem	673
—	25	Res.	om reglement for brandvæsenets ordning i Salhus brandkommissionsdistrikt	683
—	25	Res.	om plan for Rollag og Veggli brandforsikringsforening	685
—	31	Res.	om omregulering af strøget Mæla—Vattenberg m. v. i Skien	689
—	31	Res.	om nedsættelse i brandkontingenten i Fredriksstad	689
Septbr.	10	Res.	om byggeforskrifter for Lillestrøm	693
—	10	Res.	om forandring i Ringebu brandassuranceselskab	695
—	18	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Stavanger	701
—	18	Res.	om vedtagne love for »Nordkyn«	704
—	18	Res.	om plan for Surendals gjensidige brandforsikringsindretning	704
—	18	Res.	om nedsættelse i brandkontingenten for flere byer	704
Oktbr.	13	Skr.	om indførelse af »Agfa Forsterker«	734
—	19	Skr.	om at kiosker, urinaler m. v. ikke er bygninger	737
—	22	Cirk.	om godkjendelse af en assurancesprøite	737
—	24	Res.	om Rena jernbanestation m. v. som egen bygningskommune	741
—	24	Res.	om lempning i bygningslovens § 41 for Holmestrand	741
—	24	Res.	om regulering i Gjerpen	743
—	24	Res.	om forandring i plan for »Faste og Løsebrand«	743
—	24	Skr.	om forstaaelsen af § 71 d 1 jfr. § 73 b af Kristiania bygningslov	745
Novbr.	2	Skr.	om at karbolineum kan forbydes til strygning af huse	748
—	6	Res.	om tillæg til bygningsloven for Aalesund	751
—	6	Res.	om bygningslovens gjælden for Salhus i Hammer herred	751

1906				Side
Novbr.	6	Res.	om lempninger i bygningsloven for Flekkefjord	751
—	6	Res.	om sammensætning af brand- og bygningskommissioner for Rørvik	753
—	6	Res.	om regulering i Sandstranden	755
—	6	Res.	om forandring i bestyrelsen for brandforsikringsindretningen	756
—	16	Res.	om træbebyggelse i Trondhjem	770
—	16	Res.	om eiendommes udskillen fra Mo brandkommission	771
—	16	Res.	om regulering i Haugesund	772
—	16	Res.	om do. i Stavanger	772
Decbr.	3	Res.	om en brandkommission paa Ørje	797
—	3	Res.	om plan for Eidskogens branforsikringsforening	798
—	3	Res.	om regulering i Tønsberg	799
—	3	Res.	om do. i Molde	799
—	12	Res.	om do. i Kristianssund	807
—	15	Res.	om udvidelse af Akers bygningsdistrikt	810
—	22	Res.	om dispensation fra murtvangsloven for Sarpsborg	819
—	22	Res.	om regulering i Bergen (Engen)	824
—	22	Res.	om do. i do. (Kalvedalsveien)	824

Brændevin, øl m. v.

1906				
Jan.	27	Res.	om vedtægter for Levanger samlag	33
—	27	Res.	om do. » Vaagan do.	33
—	29	Skr.	om brændevins salg ved auktion	35
Febr.	27	Res.	om vedtægter for Elverums samlag	63
Mars	31	Res.	om afgift for malt-, brændevins- m. v. tilvirkning	138
April	14	Skr.	om forstaaelsen at »salgsberettiget øllager«	188
Mai	10	Skr.	om »betingelser« ved ølsalgsbevillinger	359
Juni	15	Skr.	om at ligningskommissionens ansættelser for indskrænkede rettigheder ikke kan paaankes	501
—	29	Skr.	om »betingelser« for en skjænkeret	518
—	29	Skr.	om lovligheden af ordningen af skjænkninger i Farsund	518
Juli	18	Res.	om afgiften for skjænkning af øl m. v. i Mo herred	593
Septbr.	28	Res.	om vedtægter for Sandnes samlag	713
Oktbr.	24	Res.	om skjænkningsafgift for øl m. v. i Kristianssund	740
—	24	Res.	om skjænkningsvedtægter for Kristianssund	743
Decbr.	3	Res.	om at beværtning med mad og drikke er gjenstand for bevilling i Tromsø	797
—	3	Res.	om vedtægter for Mandals samlag	797
—	15	Res.	om do. » Grans do.	810
—	22	Res.	om do. » Larviks do.	819

Bøger, literatur, kunst, oldsager, museer m. m.

1906
Juni 30 Res. om fordeling af rettigheder vedkommende lov om fortidslevningers bevaring 535
Juli 18 Res. om beretning om fund af fortidslevninger . . . 593
— 18 Res. om politiets forhold til lov om fortidslevningers bevaring 594
— 18 Res. om regler for udøvelse af rettighed i henhold til lov om do. 595
Aug. 1 Res. om forstaaelse af lov om do. §§ 7 og 8 . . . 649
Septbr. 1 Skr. om loven af $^{13}/_{7}$ 1905 kan anvendes paa fundne sager før lovens ikrafttræden 690
Oktbr. 10 Res. om forandring i res. af 30te juni 1906 (se ovenfor) 731
Novbr. 28 Skr. om at lensmændene ikke faar sig tilstillet protokoller for fortidslevninger 777

Diplomati og konsulatvæsen, traktater, forhold til udlandet m. v.

1904
Novbr. 30 Voldgiftskonvention med Belgien 831
Decbr. 17 Voldgiftskonvention med Schweiz m. v. 1
1905
Juli 19 Proklamation om beskyttelse for norske undersaatters literære og kunstneriske verker i Amerika . . . 7
1906
Jan. 12 Skr. om Mexikos tilslutning til Genferkonferencen . . 17
— 18 Meddelelse om direkte befordring mellem norske og østerrigske og ungarske baner 19
Febr. 10 Skr. om konsulatafgift af dampskibe, der er flydende trankogerier 40
— 13 Kundgj. om grænselinjens løb mellem Norge og Sverige 43
— 13 Res. om rangreglement for gesandter m. v. 48
— 27 Res. om anerkjendelse af franske maalebreve 62
— 27 Res. om diplomaters og konsulers uniform 63
Mars 10 Res. om af diplomat- og konsulatvæsen m. v. . . . 71
— 10 Res. om bemyndigelse for udenrigsministeren at afslutte kontrakt med Tyskland om den traadløse telegrafi 76
— 15 Res. om bemyndigelse for chargé d'affaires i Stokholm at undertegne overenskomst i anledning af unionens opløsning 78
— 23 Overenskomst om det økonomiske unionsopgjør mellem Norge og Sverige 146
— 24 Res. om oprettelse af et generalkonsulat i Kjøbenhavn . 86
— 24 Res. om do. — do. i New-York . 86

1906			Side
Mars	24	Res. om oprettelse af et generalkonsulat m. v. i Archangelsk og fl. st.	86
—	24/6	Deklarationer med Tyskland om traadløs telegrafi	88
—	27	Skr. om fradrag i konsulatafgift for kvarantæne	92
—	27	Skr. fra Siam om forhandlinger angaaende traktaten af 1868	92
—	29	Lov nr. 2 om den konsulære retspleie	123
—	31	Res. om oprettelse af generalkonsulater m. v.	141
—	31	Res. om do. - do.	141
—	31	Res. om do. - do.	142
—	31	Res. om do. - do.	143
—	31	Res. om do. - do.	143
—	31	Res. om do. - do.	143
—	31	Res. om do. - do.	143
—	31	Res. om do. - do.	144
—	31	Telegram om nyindkjøbt skib skal erlægge konsulatafgift	145
April	3	Skr. om beregning af konsulatafgift	159
—	6	Cirk. om at prospektbrevkort med skriftlige meddelelser kan sendes ogsaa til Cuba m. fl. st.	162
—	7	Res. om vedtagelse af nye magters tiltrædelse til overenskomsten af 1899 om bilæggelse af internationale stridigheder	184
—	7	Res. om Norges tiltræden af dannelse af international jordskjælvforskning	184
—	14	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Oranjeflodkolonien	188
—	18	Skr. om at Erythrea har tiltraadt Washingtonoverenskomsten	188
—	24	Res. om oprettelse af et generalkonsulat i Rio de Janeiro	274
—	24	Res. om do. — konsulat i Rosario de Santa Fé m. v.	274
—	24	Res. om do. — konsulat i Wien m. v.	274
—	24	Res. om do. — do. i Belgrad	275
—	24	Res. om do. — generalkonsulat i Bukarest	275
—	24	Res. om do. — konsulat i Monaco	275
—	24	Res. om do. af konsulater i Gibraltar m. v.	275
—	24	Res. om do. af et generalkonsulat i Bangkok	276
—	24	Res. om do. — do. i Valparaiso	276
—	24	Res. om do. — do. i Lima	276
—	24	Res. om do. — konsulat i Guayaquil	276
—	24	Res. om do. — generalkonsulat i Konstatinopel m. v.	277
—	24	Res. om do. — do. i Rotterdam m. v.	277
—	25/8	Telegrafoverenskomst med Tyskland	289
—	27	Instruks for tilsyn med norske skibe i udenlandske havne	295
—	27	Forhandling med Sverige om fordeling af legationernes m. v. arkiver	297

1906			Side
April	27	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Kanada	299
Mai	5, 22 og 28.	Midlertidig ordning af handelsforbindelsen med Schweiz	346
—	9	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Britisk Indien m. v.	347
—	10	Res. om oprettelse af konsulater i Australien m. v.	353
—	10	Res. om do. - generalkonsulat i La Paz	353
—	10	Res. om do. - do. i Havanna m. v.	353
—	10	Res. om do. - konsulat i Suva	354
—	10	Res. om voldgiftskonvention med Belgien	354
—	18	Res. om oprettelse af et generalkonsulat i Montreal m. v.	367
—	19	Cirk. om forbud mod norske skibes kystfart i Sverige	367
—	19	Skr. om forening af »Lagos« og »Syd-Nigeria«	368
—	22	Skr. om regler for modtagelse af gesandter	373
—	22	Note. Norge som mestbegunstiget land i Schweiz	376
—	25	Deklar. om pligt for domstolene i Norge og Sverige at undersøge angaaende sjøulykke	389
—	26	Res. om oprettelse af et konsulat i Paramaribo	390
—	26	Res. om at konsulatet for Baden skal være i Mannheim	390
—	26	Res. om at do. - Fijiøerne skal være i Levuka	390
—	28	Note om Norge som mestbegunstigede land i Schweiz	390
Juni	6	Cirk. om fordelingen af de konsulære arkiver	417
—	9	Cirk. om udenlandske fest- og helligdage	417
—	11	Lov nr. 2 om svenske statsborgeres retsstilling i Norge	418
—	11	Res. om ovenstaaende lovs ikrafttræden	419
—	11	Res. om oprettelse af konsulat i Odessa	476
—	11	Res. om do. - do. i Dakar	476
—	11	Res. om do. - do. i Warschau	476
—	11	Res. om do. - do. i Riga	476
—	12	Lov. nr. 1 om diplomat- og kousulatvæsenet	478
—	18	Res. om udstrækningen af at erlægge indkomstskat af diplomater og konsuler	846
—	19	Skr. om toldfrihed for fremmede konsuler	510
—	21	Skr. om at Columbia har sluttet sig til Genferkonventionen af 1864	512
—	23	Res. om oprettelse af generalkonsulat i Yokohama m. v.	513
—	23	Res. om do. - do. i Alexandria	513
—	23	Res. om do. - konsulat i Helsingfors	513
—	23	Res. om do. - do. i Luksemburg	513
—	23	Res. om international overenskomst om tilberedning af sterke medikamenter m. v.	513
—	30	Res. om egteskabsstiftelse ved konsulære tjenestemænd	518
—	30	Res. om nærmere forskrifter angaaende do. do.	535
Juli	13	Skr. om værdien af frimerker i spanske besiddelser i Guineabugten	591
—	13	Skr. om hovedpostkonventionens takster i Paraguay	591
—	24	Res. om ny konsulatinstruktion	600

1906				Side
Juli	24	Res.	om beregning af enkekasseindskud for diplomatiske og konsulære tjeuestemænd	643
—	24	Res.	om oprettelse af et konsulat i Matupi	643
—	24	Res.	om kontorhold til vicekonsulaterne i Bahia m. fl.	643
Aug.	7	Res.	om oprettelse af et generalkonsulat i Piræus	666
—	7	Res.	om ækvivalenten for postkonventionens tabel	666
—	14	Res.	om oprettelse af konsulater i Frankrig	672
—	21	Res.	om at passagerfartøier til Spitsbergen ikke skal betale konsulatafgift	675
—	25	Res.	om instruktion for gesandtskaberne m. v.	676
—	25	Res.	om oprettelse af konsulater m. v. i Sverige	684
—	25	Res.	om forhøielse af kontorholdsgodtgjørelsen for generalkonsulen i Shanghai	684
—	25	Res.	om oprettelse af konsulat i Moskva	684
—	31	Res.	om do. - do. i Spanien	688
Septbr.	7	Skr.	om at Uruguay har sluttet sig til Haagerkonferencen	692
—	10	Res.	om oprettelse af et konsulat i St. Denis	694
—	10	Res.	om do. — do. i Batavia	694
—	10	Cirk.	om at de franske kolonier ikke deltager i udveksling af toldfrankosedler	696
—	13/14	Noter	med Sverige om gjensidig toldfrihed for konsulatrekvisita	719
—	18	Res.	om hvilke legationer kan optage edelige sjøforklaringer	702
—	18	Res.	om hvilke konsuler kan korrespondere direkte med departementerne	703
—	28	Res.	om edsaflæggelse af generalkonsuler m. v.	714
—	28	Res.	om oprettelse af et generalkonsulat i Zürich	714
—	28	Res.	om do. — konsulat i Papute	715
—	28	Res.	om do. — do. i Cayenne	715
Oktbr.	1	Skr.	om at Island har tiltraadt den internationale telegrafkonference	722
—	4	Cirk.	om billedbrevkorts forsendelse til Japan og Paraguay m. v.	726
—	9	Skr.	om at Honduras har sluttet sig til fredskonventionen i Haag	728
Novbr.	6	Res.	om oprettelse af et konsulat for Island	753
—	12	Cirk.	om internationale brevkort	761
—	16	Cirk.	om japanske postantalter i Mansjuriet m. v.	773
—	24	Res.	om at konsulatet i Bordeaux kan korrespondere med departementerne	775
—	29	Overensk.	om ensartede betegnelser af sterkt virkende medikamenter	777
Decbr.	12	Res.	om international overenskomst om hospitalsfartøier	804

Diplomati og konsulatvæsen, traktater, forhold til udlandet m. v. 863

1906 Side

Decbr. 21 Deklaration om meddelelse af attester vedkommende norske og franske statsborgeres civilstand 815

— 22 Res. om oprettelse af konsulat i Galatz 820

— 22 Res. om do. do. i Jerusalem 820

— 22 Res. om do. do. i Sidney 820

— 22 Res. om bemyndigelse for diplomatiske embedsmænd at udføre egteskabsstiftelse 820

Fattigvæsen, offentlige stiftelser, legater m. v.

1906

Jan. 4 Skr. om behandling af strafskyldige børn hjemmehørende i forskjellige kommuner 13

— 27 Res. om regler for bestyrelsen af Thomas Angells stiftelser 33

— 27 Res. om »frøken Thea Langaards legat« 58

— 27 Res. om »Jens Hansen Tuftes legat til trængende i Borre herred« 58

— 27 Res. om »Halvor Andersen Vestgaards legat« . . . 59

— 27 Res. om »Jørgen K. Remmem og hustrus legat til trængende inden Kors sogn« 59

— 27 Res. om »Annette Hjorths legat« 59

— 27 Res. om »professor A. Munchs og hustrus legat« . . 59

— 27 Res. om »Det Bärnholdt-Schyttske legat« 59

— 27 Res. om »foged P. A. Eidems legat« 59

— 27 Res. om »kirkesanger Christoffer Hanesands og hustrus legat« 59

— 27 Res. om »Eilert E. Nyberget og hustrus legat« . . . 60

— 27 Res. om »Ole og Mathilde Røeds legat« 60

— 27 Res. om »Sten Thomassen Pugerud og Martha Thorkilsdatters legat« 60

— 27 Res. om »P. T. Mallings og hustrus legat for tro tjenere« m. v. 60

— 27 Res. om forandringer i »generalmajor Otto Nyqvists legat« 60

— 27 Res. om »Ole Haugs legat for fattige skolebørn i Elverum« 62

— 27 Res. om et sikkerhedsfond ved Alten kobberværksgruber i Kvænangen 62

Mars 21 Res. om »grosserer H. L. Petersens legat for syge ved Gaustad sindssygeasyl« 82

— 21 Res. om »grosserer Ludvig Tønnesens legat for fattige i Kristianssand« 82

— 21 Res. om »Knud Celius Stenlands legat« 82

— 21 Res. om »Christian Ottersen Skavhaugens legat« . . 82

— 21 Res. om salg af hager tilhørende Stavanger fattiggaard i Hillevaag 83

1906				Side
April	7	Res.	om »Albert M. Bredals legat«	183
—	7	Res.	om »frøken Elise Chrysties legat«	183
—	7	Res.	om »A. Torjussens legat«	183
—	24	Res.	om et sikkerhedsfond for Kjøli gruber	196
Mai	10	Res.	om anvendelse af understøttelsesfondet for i krigen blesserede m. v.	358
—	22	Res.	om »Ole Ormsen Hiim og hustrus legat«	372
—	22	Res.	om »A. Bergseng og hustrus legat«	372
—	22	Res.	om »fru Rachel Gløersens legat«	372
—	22	Res.	om »I. C. Loennechen og hustrus legat«	372
—	22	Res.	om »Andrea Schrams legat«	372
—	22	Res.	om »rektorinde Bødtkers legat«	372
—	22	Res.	om »Elen og Ane Martha Bartness' legat«	372
Juni	2	Res.	om »Distriktslæge M. T. Werrings og hustrus legat«	413
—	14	Res.	om »Sofie Sivertsens legat«	499
—	14	Res.	om »Lærer Ekestad Bergs legat«	499
—	18	Res.	om »fru Rachel Gløersens legat«	505
—	18	Res.	om »Ole A. Jørgensen Blindheim og hustrus legat«	505
Juli	12	Res.	om Deling af Ullstein herred og fattigkommune	590
—	18	Res.	om »Regine Braathens legat«	593
Aug.	31	Res.	om »Peder og Olava Grandes legat«	689
Oktbr.	24	Res.	om »stiftsprovst David C. Frichs og hustrus legat«	743
—	24	Res.	om »assurancedirektør Johan Hanssens og hustrus legater«	743
—	24	Res.	om »Børre R. Giertsens legat«	743
Novbr.	6	Res.	om »Martine og Nikoline Dahls legat«	753
—	6	Res.	om »Bendt Redses minde«	753
—	6	Res.	om »Nils Myklebusts legat«	753
—	24	Res.	om Borgerstads skoles sparefond m. v.	776
Decbr.	3	Res.	om plan for Bergens kommunale tvangsskole	798
—	3	Res.	om do. » Stavanger do. do.	798
—	3	Res.	om »frk. Cathrine M. Mohns legat«	798
—	12	Res.	om forandring i Joh. M. Movinckels legat m. v.	805
—	12	Res.	om »Oline Svendsen Næs's legat«	805
—	12	Res.	om »Anne G. Andersdatter Erikstads legat«	805
—	12	Res.	om »Kongsbergs dameforenings legat«	805
—	15	Res.	om »Bolette Olsens legat«	810
—	15	Res.	om »Henrik Krohns og hustrus legat«	811
—	15	Res.	om et i Sarpsborg opsamlet fond for sygdomstilfælde	811
—	22	Res.	om »Jens Ellerhusens legat«	823
—	22	Res.	om Stavangerske dampskibsselskabs pensionsindretning	825
—	22	Res.	om Røros verksarbeideres syge- og begravelseskasse	825

1906 Side

Fiskeri og jagt.

1905

Decbr. 23 Telegram om ikrafttræden af opsynet ved lofotfiskeriet . 9

1906

Febr. 13 Plakat om fredning af sæl i Nordishavet 42
— 13 Res. om stangfiskeriet i Loenelven 47
— 13 Res. om fiskefredningstiden inden Lister og Mandals amt 48
— 27 Res. om forbud mod kilenot m. v. i Gula elv . . . 56
Mars 10 Res. om do. » snare m. v. inden Stavanger amt 68
— 21 Res. om at fiskeriredskaber skal være mærkede inden Voss, Tanum og Lavik distrikter 81
— 21 Res. om fiskefredningstiden i Frøien herred 81
— 29 Res. om do. i Varangerfjorden . . . 131
— 29 Res. om fiskeriregler for Eidfjord herred 131
April 24 Res. om fredningstid for hummer i Stavanger amt . . 196
— 24 Res. om fredning af tiur og røi i Kristians amt . . . 196
— 25 Telegram om ophævelse af lofotopsynet 288
Mai 1 Res. om fredning af tiur, røi og erfugl i søndre Bergenhus amt 301
— 1 Res. om fredning af erfugl i Smaalenenes amt . . . 301
— 1 Res. om forbud mod hov, snare m. v. inden Kristians amt 301
— 1 Res. om do. » snarer m. v. » Akershus » 301
— 10 Res. om do. » dynamit til fangst af saltvandsfisk inden Stavanger amt 351
— 22 Res. om fiskefredningsbestemmelser inden Flaa herred . 369
— 22 Res. om forandring i do. for Flesberg herred . . . 369
— 22 Res. om fiskeforbud for Aal herred 370
— 22 Res. om fiskeriregler for Nordmark i Nes herred . . 370
— 22 Res. om fiskefredningsbestemmelser for Østmarken i Nes herred 370
— 22 Res. om fiskeriregler for Lomsjøen 370
— 22 Res. om forbud mod snarer m. v. inden Bratsberg . . 370
Juni 2 Lov nr. 3 om forbud mod udlændingers fiskeri i Norge 410
— 2 Res. om fiskeriregler for vande i lille Elvedalens herred 411
— 2 Res. om forbud mod snarer m. v. i Buskerud amt . . 412
— 2 Res. om do. » do. do. i Hedemarkens amt 412
— 11 Res. om fiskefredningsbestemmelser for Elverum m. fl. herreder 475
— 12 Jagtregler for Storheim bygdealmenning 497
— 30 Res. om fredning af raphøns i Kristians amt. . . . 525
— 30 Res. om fiskefredningsbestemmelser i Etnedalen herred 525
— 30 Skr. om omkostninger ved fremmøde af fiskeristyrets formand 537
Juli 5 Res. om forandringer i fiskeriregler i Valle herred . . 579

1906				Side
Juli	12	Res.	om fredning af hjort i herreder i nordre Bergenhus amt	590
—	16	Skr.	om undersøgelse af farvesans, syn og hørsel for matroser paa fiskefartøier	592
Aug.	7	Res.	om stangfiske i Nidelven i Nedenes amt	666
—	14	Res.	om fiskeforbud inden Kistrand herred	672
—	14	Res.	om forandring af forbud af 1902 mod fangst af sei i Tromsø amt	672
—	21	Rundskr.	om indberetning af laan af havfiskefondene	676
—	31	Res.	om fredning af Sundals- og Lilledalselven	687
Sept.	6		Regler om jagt og fangst i Løiten bygdealmenning	691
—	10	Res.	om fiskeriregler for Snaasen, Stod, Egge, Ogndalen og Beitstaden herreder	693
—	28	Res.	om forbud mod garn til fangst af sei paa seigrunden »Laggen«	713
—	28	Res.	om forbud mod dynamit til fiskefangst inden Leka herred	713
—	28	Res.	om forbud mod dynamit til fiskefangst inden Nordfrøya herred	713
Novbr.	6	Skr.	om godtgjørelse for læsning af afgiftafgjørelser for laks- og sjørretfiskerierne	756
Decbr.	12	Res.	om ophævelse af res. 1/5 1894 for Idde og Marker m. v.	802
—	12	Res.	om fiskeriregler for Ullensvang herred	803
—	12	Res.	om opsynsdistrikt for dele af Rødø herred	804
—	14	Skr.	om at fiskere i Kristianssand ikke maa anvende vedtagne nødssignaler	809
—	19	Skr.	om opsynet ved lofotfisket	812

Forbrydelser, straffe og strafanstalter.

1906				
Jan.	10	Skr.	om »ud af kraft træden« af indsættelsesreglerne for Oslo lagsogn	15
—	11		Forskrifter om tiltaltes anbringelse i arbeidshus	16
—	24	Skr.	om straffangers indsættelse i fængslerne	21
April	7	Res.	om paatalemyndighedens bødeprotokol	183
Mai	30	Skr.	om førselen af bødeprotokollen i Kristiania m. fl. st.	391
—	30	Skr.	om at vedtagelser ikke skal ind i bødeprotokollen	392
Juni	18	Res.	om at politiassistenten paa Røros bliver bestyrer af hjælpefængslet	505
Septbr.	27	Skr.	om arbeide for det offentlige i fængslerne	710
Oktbr.	20	Cirk.	i anledning af de hyppige benaadningsansøgninger	737
—	29	Skr.	om iagttagelse af forskrifterne i cirk. af 11te juli 1903	748

1906 Side

Handel, haandverk, fabriker, bjergverk.

1905			Side
Decbr.	29	Cirk. om nyt kostreglement for handelsflaaden . . .	9
—	30	Res. om reglement for Haugesunds torvhandel . . .	10
1906			
Jan.	6	Res. om forbud mod salg af tobak til børn i Tønsberg	14
—	6	Res. om do. do. i Skaatø herred . .	14
—	6	Res. om do. do. i Stavanger	14
—	25	Reglem. for kontrol med hermetikfabriker	21
—	27	Res. om forbud mod salg af tobak til børn i Porsgrund	32
Febr.	22	Rundskr. om ulovligt salg af udenlandske kurvarbeider .	53
—	27	Res. om et hestemarked i Bergen	55
Mars	15	Skr. om at engelsk heftplaster er gjenstand for apotekeres enehandel	78
—	29	Res. om regler til udvinding af guld i Tromsø stift .	129
—	29	Res. om forbud mod salg af tobak til børn i Hægelands herred	130
—	29	Res. om bemyndigelse for finansdepartementet at tilstaa handlende i Svolvær og Kabelvaag ret til kreditoplag	135
—	31	Kundgj. om tobaksdyrkningsafgift	138
April	7	Res. om forbud mod salg af tobak til børn i Hemnes herred	181
—	7	Res. om lukningstid for udsalgssteder i Røldals herred	182
—	24	Lov om indskrænkning af arbeidstiden i bagerierne .	189
—	24	Res. om forbud mod salg af tobak til børn i Værdalen herred	195
—	24	Res. om vilkaar for privates drift af grubefelt inden Kongsberg sølvverk	273
Mai	1	Skr. om fortolkning af handelslovens § 6	341
—	5, 22 og 28.	Midlertidig ordning af handelsforbindelsen med Schweiz	346
—	22	Res. om nedsættelse af børsafgiften i Skien	374
—	25	Lov om forandring i handelslovens § 7	390
Juni	2	Lov nr. 2 indeholdende forandringer i akkordforhandlings- og konkurslovgivningen	401
—	2	Res. om lovens ikrafttræden	410
—	11	Lov nr. 1 om forandring i lov om skat paa udenlandske handelsreisende	418
—	12	Lov nr. 6 om adgang til at erhverve skog m. v. . .	496
—	19	Rundskr. i anledning af forandringer i akkordforhandlings m. v. lovgivningen	509
—	19	Cirk. om at à vista veksler er stempelpligtige . . .	510
—	21	Skr. om at auktioner kan holdes uden handelsbrev i herredet	512

1906				Side
Juni	30	Res.	om lukningsvedtægt for Harstad	519
—	30	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Larvik	520
—	30	Res.	om do. do. i Moss	520
—	30	Res.	om do. do. i Vardø	520
—	30	Res.	om do. do. i Skien	521
—	30	Res.	om do. do. i Balsfjorden herred	521
—	30	Res.	om do. do. i Gjøvik	521
—	30	Res.	om do. do. i Bergen	521
—	30	Res.	om do. do. i Trondhjem	521
—	30	Res.	om do. do. i Vestnes herred	521
—	30	Skr.	om forstaaelsen af haandverksloven	538
Juli	12	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Askim herred	589
—	16	Skr.	om forstaaelsen af handelslovens § 29	592
Aug.	11	Skr.	om at »Enos frugtsalt« er gjenstand for apotekeres enehandel	671
—	25	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Stamnes herred	682
—	25	Res.	om do. do. i Selje do.	682
Septbr.	18	Res.	om do. do. i Mosjøen	700
—	28	Res.	om lukningsvedtægt for Vestfossen	713
Oktbr.	10	Res.	om bestemmelser angaaende svendeprøver for bogtrykkere	730
—	13	Skr.	om forhandling af »Agfa Forsterker«	734
Novbr.	6	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Hønefos	750
—	6	Res.	om do. do. i Evanger herred	750
—	6	Res.	om do. do. i Modum do.	750
—	6	Res.	om lukningsvedtægt for Bærum herred	750
—	6	Res.	om forandring af plakat af 1888 om handel med gifte	751
—	6	Res.	om skrabhandelen i Skien	752
—	16	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Kongsberg	769
—	16	Res.	om lukningsvedtægt for Sellebak og Kjølberg grund	769
Decbr.	12	Res.	om skrabhandelen i Kristiania	802
—	12	Res.	om en handelsret i Harstad	806
—	15	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Horten	810
—	28	Res.	om skrabhandelen i Drammen	826
—	29	Skr.	om at parfumeritilvirker ikke kan denaturere sprit med terpentinolie	828

1906 Side

Jurisdiktions- og grænseforandringer, delinger og navneforandringer for distrikter.

1906

Mars 8 Skr. om deling af Bolsø jordmoderdistrikt 67
— 10 Res. om overflytning af gaarde fra Nore til Opdal herred 77
— 29 Res. om at Valle lensmandsdistrikt skal benævnes søndre Undals do. 133
— 29 Res. om deling af Inderøen herred 135
Mai 22 Res. om omordning af det civile embedsverk i søndre Trondhjems amt 373
Juni 2 Res. om Hammerfest som fast retssted for Finmarkens lagsogn 413
— 2 Skr. om deling af Øigaren jordmoderdistrikt . . . 478
— 15 Skr. om do. - Lierne do. . . . 500
— 15 Skr. om do. - Torsken do. . . . 501
Juli 12 Res. om henlæggen af gaarde fra Onarein til Tysnes prestegjeld 590
— 12 Res. om deling af Ulstein herred og fattigkommune . 590
— 27 Skr. om et nyt jordmoderdistrikt Hasselviken . . . 649
Aug. 7 Res. om henlæggelse af en gaard til Ullensaker prestegjeld og herred 666
— 31 Res. om deling af tinglagene Klep, Gjesdal og Time . 688
Septbr. 18 Res. om at Levanger kapeldistrikt overgaar til Levanger sogn 704
— 27 Skr. om et nyt jordmoderdistrikt (Fjordene) 712
— 28 Res. om deling af Aarstad lensmandsdistrikt 716
— 28 Skr. om do. - jordmoderdistrikter i Stavanger amt 718
Novbr. 15 Skr. om do. - do. i Akershus » 769
Decbr. 3 Res. om do. - Os herred 797
— 12 Res. om henlæggelse af Vartdalstranden til Ulstein tinglag 806

Kirker og kirkegaarde.

1906

Febr. 27 Res. om at Indvikens bedehus i Vold anneks omdannes til kapel 57
— 27 Res. om tilladelse for O. M. Hansson Holmøy at indrette et privat gravsted 58
Mars 9 Skr. om naar begravelse skal finde sted paa landet . . 67
— 10 Res. om særskilt kirketilsyn for Dalens kapel . . . 70
— 10 Res. om do. do. - Skutvær kapel . . . 70
— 29 Res. om ny kirke for Gaupne sogn 132
— 29 Res. om at sognepresten i Vaagan skal jordfæste lig paa pladsen Kvalviken 132

1906			Side
Mars	29	Res. om udbetaling af chefsgaardsfondet til Vor Frelsers kirke for salg af Gallestad	135
April	7	Res. om at sognepresten til Akerø skal jordfæste lig paa hjælpekirkegaard i Harøen	182
Mai	1	Res. om Tysnes hovedkirkes opførelse paa en ny tomt	307
—	10	Res. om eget kirketilsyn for Rødøen kapel	352
—	22	Res. om indvielse af »Korshavn kapel«	371
—	22	Res. om indredning af et krematorium paa Møllendals begravelsesplads	371
Juni	2	Lov nr. 4 om forandring i loven om kirker og kirkegaarde § 47	411
—	11	Res. om ny kirke for Stordalen sogn	476
—	22	Skr. om at kirkelovens § 37 gjør det ikke til pligt for en kommune at aabne adgang til at fæste særskilte gravsteder paa menighedens kirkegaard	512
Juli	5	Res. om indvielse af Aamot kapel	579
—	5	Res. om bevilgning til stiftsarkivet Trondhjem for ordning af kirkebøger	580
Aug.	14	Res. om anvendelse af overskuddet af indtægter ved Haram prestegjeld	672
Septbr.	10	Res. om opførelse at et kapel i Vingerumgrænd	694
Oktbr.	24	Res. om kirkernes benyttelse udenfor gudstjenesten	740
—	24	Res. om indvielsen af Gulsunds kapel	742
Novbr.	7	Rundskr. om kirkernes benyttelse udenfor gudstjenesten m. v.	756
—	16	Res. om tiden som et lig skal ligge urørt i Strømmen prestegjeld	769
—	16	Res. om indvielse af Auli kapel	772
Decbr.	12	Res. om jordfæstelse paa Emhjellem hjelpekirkegaard	805

Kjøbstæder og ladesteder.

1905			
Decbr.	30	Res. om reglement for torvhandel i Haugesund	10
—	30	Res. om at murtvangsloven ikke skal gjælde i Svelvik	11
—	30	Res. om dispensation fra do. for Skien	11
1906			
Mars	29	Res. om at Fredriksstad kommune kan anlægge et vandverk fra Tvetervandet	135
April	7	Lov nr. 3 om ladestedet Hortens overgang til kjøbstad	172
Mai	4	Rundskr. om ophævelse af svenske statsborgeres ret til at erhverve eiendomme i riget	345
Juni	12	Lov nr. 5 indeholdende forandringer i formandskabsloven	496
Septbr.	12	Res. om hundeafgift i Namsos	700
Oktbr.	24	Res. om do. i Stenkjær	740
—	24	Res. om do. i Moss	740
Novbr.	24	Res. om vedtægter for kjøreredskaber i Porsgrund	775

1906			Side
Decbr.	3	Res. om at beværtning med mad og drikke er gjenstand for bevilling i Tromsø	797
—	22	Res. om forskjellige forretningers udførelse i kjøbstaden Horten	824

Kommune- og valgvæsen.

1906			
Jan.	20	Skr. om at der ved valg i et kommunestyre ikke maa benyttes blanke stemmesedler	20
Febr.	2	Skr. om forkastelse af stemmeseddel ved ordførervalg .	38
Mars	3	Skr. om at afgift for handelsbrev alene ikke giver stemmeret i kredsmøde	67
April	2	Rundskr. om anvendelsen af den nye mandtalslov . .	150
—	6	Skr. om at kommunen kan eftergive en af politiet forelagt dagmulkt	160
—	7	Lov nr. 1 om visse valgdistrikters inddeling i valgkredse m. v.	162
—	10	Skr. om forligelseskommissærvalg	185
Mai	31	Rundskr. om skema til forfaldsanmeldelser	393
Juni	12	Lov nr. 5 om forandringer i formandskabsloven . .	496
—	15	Skr. om supplering af en formand	497
Juli	26	Skr. om bygningsrepræsentanters valgbarhed m. v. . .	643
Oktbr.	4	Rundskr. om kvinders valgbarhed til skjøns- og meddomsmænd	724

Kongen og kongehuset.

1906			
Jan.	27	Res. om fastsættelse af en kongevimpel	31
Febr.	13	Res. om rigets bestyrelse under kongens fravær . . .	42
—	13	Res. om et nyt rigsbanner	49
Mars	13	Res. om forandring af rigsbanneret	84
Mai	22	Res. om modtagelse af gesandter	373
Juni	2	Res. om rigets bestyrelse under kongens fravær . . .	415
—	9	Statuter for den kgl. norske Sanct Olavs orden . . .	575
Novbr.	6	Res. om rigets styrelse under kongens reise	755

Landvæsen.

1906			
Jan.	10	Skr. om tilladelse til mod protest at anbringe m. v. lauparstreng paa andenmands grund	15
—	15	Res. om pigtraads anvendelse til gjærde i Vikør herred	17
—	15	Res. om do. do. i Vatne do.	17
Febr.	13	Res. om optagning af streifende hund i Voss herred .	47
—	13	Res. om et landbrugsinstitut i Rom	48
—	27	Res. om regulering af Veitestrandselven i Hafslo herred	56

1906			Side
April	7	Midlert. lov nr. 2 om adgang til at erhverve vandfald her i riget	172
Mai	4	Rundskr. om ophævelse af svenske statsborgeres ret at erhverve eiendom i riget	345
—	22	Res. om udslettelse af matrikelen i Jelse herred, Stavanger amt	374
Juni	2	Res. om optagning af streifende hund i Vemundvik herred	411
—	12	Lov nr. 5 indeholdende forandringer i formandskabsloven	496
—	30	Res. om pigtraads anvendelse til gjærde i Nerstrand herred	525
Juli	12	Res. om streifende hunds optagning i Levanger herred	589
Aug.	7	Res. om pigtraads anvendelse til gjærde i Sand do.	665
—	25	Res. om afholdelse i 2 afdelinger af 12te almindelige norske landbrugsmøde	685
Oktbr.	10	Res. om pigtraads anvendelse til gjærde i Sandnes	729
—	10	Res. om do. do. i Hægelands herred	729
Novbr.	6	Res. om gaardsnummers udslettede af matrikel	755
—	24	Res. om pigtraads anvendelse til gjærde i Bærum herred	775
Decbr.	12	Brugsregler for Findalens statsalmenning	807

Love og grundlovsbestemmelser.

1906			
Mars	21	Lov om udvidelse af Larviks havnedistrikt	81
—	21	Res. om ikrafttræden af lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 1903	85
—	29	Lov nr. 1 om mandtal og stortingsvalg	93
—	29	Lov nr. 1 um manntal og stortingsval	109
—	29	Lov nr. 2 om den konsulære retspleie	123
—	29	Lov nr. 3 om forandringer i lov om lodsvæsenet af 26de mai 1899	128
April	7	Lov nr. 1 om visse valgdistrikters inddeling i valgkredse m. v.	162
—	7	Midlert. lov nr. 2 om adgang til at erhverve vandfald her i riget	172
—	7	Lov nr. 3 om ladestedet Hortens overgang til kjøbstad	172
—	7	Lov nr. 4 om adgang til at føre fartøi m. v. samt om navigationseksamen m. v.	173
—	24	Lov om indskrænkning af arbeidstiden i bagerierne	189
Mai	26	Lov om forandring i handelslovens § 7	390
Juni	2	Lov nr. 1 om adgang for udenfor riget stemmeberettigede til stortingsvalg	396
—	2	Lov nr. 2 indeholdende forandringer i akkordforhandlings- og konkurslovgivningen	401
—	2	Res. om ikrafttræden af ovennævnte lov	410
—	2	Lov nr. 3 om forbud mod udlændingers fiskeri i Norge	410

1906			Side
Juni	2	Lov nr. 4 om forandring i lov om kirker og kirkegaarde af 1897 § 47	411
—	11	Lov nr. 1 om forandring i lov om skat paa udenlandske handelsreisende	418
—	11	Lov nr. 2 om svenske statsborgeres retsstilling i Norge	418
—	11	Res. om ikrafttræden af ovennævnte lov	419
—	11	Lov nr. 3 om bygningsvæsenet i Trondhjem	420
—	11	Lov nr. 4 indeholdende forandringer i postloven m. v.	472
—	12	Lov nr. 1 om diplomat- og konsulatvæsenet	478
—	12	Lov nr. 2 om arbeidsformidling	481
—	12	Lov nr. 3 om bidrag til norske arbeidsledighedskasser	483
—	12	Lov nr. 4 indeholdende forandringer i lov om ulykkesforsikring m. v.	487
—	12	Lov nr. 5 indeholdende forandringer i formandskabsloven	496
—	12	Lov nr. 6 om adgang til at erhverve skog m. v.	496
—	30	Grundloven, saaledes som den nu er lydende	539
—	30	Grundloven, oversat til landsmaal	557
Juli	25	Skr. om forstaaelsen af lov om Lovtidenden § 2	643
Decbr.	22	Res. om at gjennemførelsen af lov af $^{12}/_{7}$ 1896 overgaar til handelsdepartementet	814

Maal og vægt.

1906			
Novbr.	6	Res. om tillæg til justerreglementet	751

Medicinal- og sundhedsvæsen.

1906			
Jan.	2	Skr. om omregulering af Dybvigs jordmoderdistrikter	12
—	6	Kundgj. om at Zanzibar og Astrachan ikke længere er pestsmittede	14
—	9	Skr. om apotekeres forsyning med glas, krukker etc.	14
—	25	Telegram om at private sygehuse gaar ind under lov af 6te juni 1891	21
—	25	Reglem. for kontrol med hermetikfabriker	21
—	27	Kundgj. om at byerne Kobe m. fl. er smittede af pest	31
—	27	Res. om tillæg til sundhedsforskrifterne for Haus herred	32
—	27	Res. om do. do. » Vikten herred m. v.	32
—	27	Res. om forskrifter til forebyggelse af smitsomme sygdomme for herreder i Romsdalen	32
—	27	Res. om forskrifter til forebyggelse af smitsomme sygdomme i Vennesla herred	32
Febr.	9	Skr. om at sygehusbehandling af oftalmia neonatorum bør udredes af amtskassen	40
—	13	Res. om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Fet herred	46
—	13	Res. om ny ordfører for sundhedskommissionen i Onsø m. v.	48

1906				Side
Febr.	19	Skr.	om at »Kjennerudin« ikke kan udleveres efter tandlæges recept	51
—	20	Skr.	om at føre vandklosetter ud i havnen	52
—	27	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Eidsvold herred	55
—	27	Res.	om et filialapotek paa Sand i Ryfylke	62
—	27	Rundskr.	om udsættelse af pleiebørn	64
Mars	3	Skr.	om at refusionsret efter lov af $^{16}/_{5}$ 1860 kan gjøres gjennem udpantning efter almindelig rettergang	66
—	10	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Haugesund	68
—	10	Res.	om nyt apotek ved »Majorstuen«, Kristiania	71
—	15	Skr.	om at engelsk heftplaster er gjenstand for apotekeres enehandel	78
—	20	Skr.	om at forskrifterne om foranstaltninger i anledning af kolera af $^{9}/_{9}$ 1905 ophæves	80
—	21	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Kristiania	81
—	21	Res.	om do. do. i Skedsmo herred	81
—	29	Res.	om kontrol med Hamar slagteri i Stange	133
—	29	Skr.	om at helseraadet skal udstede den i pleiebørntilsynslovens § 6 omhandlede bog	136
April	7	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Maasø herred	181
—	7	Res.	om ny ordfører for sundhedskommissionen i Bruvik herred	183
—	7	Res.	om do. do. i Holt do.	183
—	7	Res.	om afhændelsen af en lægebolig i Aamli herred	183
—	7	Res.	om et filialapotek paa Laksevaag i Askøen do.	184
—	24	Res.	om ny ordfører i sundhedskommissionen i østre Gausdal	273
—	24	Res.	om drift af apotek paa Vossevangen	273
—	24	Res.	om do. do. i Lillesand	273
—	25	Skr.	om stats- og amtsbidrag til en fattig tuberkuløs	294
Mai	1	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Asker og Sørum herreder	301
—	10	Kundgj.	om at Birma m. fl. er smittede af den orientalske pest	348
—	10	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Grue, Vardal og Brandbu herreder	351
—	10	Res.	om driften af »St. Olaf« apotek i Trondhjem	353
—	22	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Stavanger	368
—	22	Res.	om do. do. i Sandeherred herred	369
—	22	Res.	om do. do. i Sandefjord	369
—	22	Res.	om do. do. i Aas herred	369
—	22	Res.	om do. do. i Borge do.	369
—	29	Skr.	om forstaaelsen af sundhedskommissionslovens § 5	391

1906				Side
Mai	31	Skr.	om forpligtelse for læge at give retten uddrag af lægejournalen	396
Juni	2	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Gjøvik	412
—	6	Skr.	om deling af Øigaren jordmoderdistrikt	478
—	6	Skr.	om at en kommunelæge ikke kan kræve godtgjørelse for vakcination	417
—	11	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Stadsbygden m. fl. herreder	475
—	14	Res.	om sundhedsforskrifter for Karasjok herred	498
—	15	Res.	om deling af Lierne jordmoderdistrikt	500
—	15	Res.	om do. - Torsken do.	501
—	23	Res.	om international overenskomst om tilberedelse af sterke medikamenter m. v.	513
—	30	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Asker herred	520
—	30	Res.	om do. do. i Nesodden do.	520
—	30	Res.	om forandring i Nesby sundhedsforskrifter	521
—	30	Res.	om patienternes antal paa Dikemark	536
Juli	5	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Bærum herred	579
—	5	Res.	om do. do. i Ullensaker do.	579
—	12	Res.	om en anden læge som ordførende i sundhedskommissionen for Dønnes herred	591
—	18	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Rissen herred	592
—	27	Skr.	om oprettelse af et nyt jordmoderdistrikt Hasselviken	649
Aug.	3	Skr.	om at hjælpevakcinatør kan vakcinere udenfor distriktet boende	662
—	7	Res.	om pestsmittede byer i Japan	662
—	7	Res.	om forskrifter mod smitsomme sygdommes udbredelse for herreder i Stavanger amt	663
—	7	Res.	om forskrifter mod smitsomme sygdommes udbredelse i Daviken herred	663
—	7	Res.	om tillæg til sundhedsforskrifter for Borgund herred	663
—	7	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Fredriksstad	663
—	7	Res.	om do. do. i Skien	664
—	7	Res.	om do. do. i Brønnø herred	664
—	11	Skr.	om at »Enos frugtsalt« er gjenstand for apotekeres enehandel	671
—	14	Skr.	om at udgifterne ved en tuberkuløs's begravelse gaar ind under tuberkuloseloven	674
—	25	Kundgj.	om at Trebizond i Lilleasien er smittet af pest	676
—	25	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Grue herred	682
—	31	Res.	om meddelelsespligten ved tuberkulose i Alten do.	686
—	31	Res.	om do. do. i Narvik	686
—	31	Res.	om do. do. i Borre herred	686
—	31	Res.	om do. do. i Botne do.	686
—	31	Res.	om do. do. i Svelviken	686

1906				Side
Aug.	31	Res.	om meddelelsespligten ved tuberkulose i søndre Aurdal herred	686
—	31	Res.	om meddelelsespligten ved tuberkulose i vestre Gausdal herred	686
—	31	Res.	om meddelelsespligten ved tuberkulose i Øier herred	687
—	31	Res.	om do. » do. i Faaberg do.	687
—	31	Res.	om do. » oo. i Aalesund	687
—	31	Skr.	om hvilken kommune skal bære udgifterne ved en tuberkuløs's amtssygeophold	689
Septbr.	6	Skr.	om vaksinationsattester	692
—	10	Prov.	anordn. om forbud mod indf. af stikkelsbærplanter	692
—	10	Res.	om at apoteket »Ladejarlen« i Trondhjem kan holdes lukket om søndagene	694
—	11	Skr.	om at sundhedskommissionen skal udtale sig om nye skolebygningsplaner	698
—	12	Skr.	om udlevering af »aspirin« m. v.	698
—	18	Res.	om sundhedsforskrifter for Tydalen herred	700
—	18	Res.	om do. » Stenkjær	700
—	27	Skr.	om et nyt jordmoderdistrikt (Fjordene)	710
—	27	Skr.	om en udskreven tuberkuløs syg atter kan indlægges	710
—	28	Res.	om forandring i sundhedsforskrifterne for Skoger herred	714
—	28	Skr.	om deling af jordmoderdistrikter i Stavanger amt	718
Oktbr.	4	Cirk.	om at al kjødkontrol skal udføres af kontrolløren selv	725
—	6	Skr.	om dyrlæges berettigelse til tilintetgjørelse af smittede gjenstande	726
—	10	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden paa Moss	729
—	13	Skr.	om indførelse af »Agfa Forsterker«	734
—	24	Kundgj.	om at Adalia er pestsmittet	739
—	24	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttæden i Spydeberg	740
—	24	Skr.	om at en jordmoder maa behandle en spedalsk kvinde	745
—	25	Skr.	om en amtsdyrlæges beregning af forretningsgodtgjørelse	746
Novbr.	6	Res.	om sundhedsforskrifter for Narvik	750
—	6	Res.	om forandring i plakat af 23de juni 1888 om handel med gifte	751
—	6	Res.	om forøgelse af antallet i Blakstad sindssygeassyl	754
—	6	Res.	om godtgjørelsen for regnskabsføreren for Finmarkens medicinalfond	754
—	7	Skr.	om pligt for bestyreren for privat sindssygeasyl altid at afgive erklæring	758
—	19	Skr.	om tandlægers ret til billigere medicin	773
—	24	Res.	om pleiehjem for epileptikere	774

1906			Side
Novbr.	24	Res. om et asyl for sindssyge i Stange herred . . .	776
Decbr.	3	Res. om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Borge herred	797
—	3	Res. om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Eidskogen herred	797
—	10	Skr. om amtsdyrlæges kontrol med tuberkulosefund . .	801
—	12	Res. om forskrifter i anledning af smitsomme sygdomme	802
—	15	Res. om et i Sarpsborg opsamlet fond for sygdomstilfælde	811
—	20	Rundskr. om dyrlægers skyds- og kostregninger . . .	813
—	22	Res. om Stavangerske dampskibsselskabs pensionsindretning	825
—	22	Res. om Røros verkarbeideres syge- og begravelseskasse	825
—	29	Skr. om at parfumeritilvirker ikke kan denaturere spiritus med terpentinolie	828
—	31	Rundskr. om udarbeidelsen af pleiebarnsstatistiken . .	829

Militærvæsen, værnepligt.

1906			
Jan.	19	Skr. om udskrivning af sygebærere til sanitetskorpset .	19
Mars	21	Res. om udførelse af kommanderende generals forretninger under hans fravær	85
—	31	Skr. om forstaaelsen af bestemmelsen om tilstaaelse af sygebidrag i indtil 6 maaneder	145
April	7	Res. om patronbelte for kavaleriet	184
Mai	1	Res. om forfremmelser i sjøofficerskorpset	340
—	10	Res. om fremmede krigsskibes adgang til norske havne	351
—	22	Res. om uniformsforandring for marinens underofficerer m. v.	375
—	31	Skr. om at sanitetskorporaler kan kommanderes til tjeneste i rekrutskole	396
Juni	2	Res. om forandring i marinens uniformsreglement . .	414
—	11	Skr. om at lens- og politimænd (faste medlemmer af distriktskommission) ikke skal indkaldes ved hærens opsætning paa feltfod.	477
Juli	6	Tillæg 1 til krigspostreglementet	584
—	6	Tillæg 2 til krigstelegrafreglementet	586
Aug.	23	Skr. om at tjeneste ved mineafdelingen godkjendes til optjening af befarenhedsgrad	676
—	25	Res. om navneforandring af skolerne paa Oscarsborg og i Bergen.	684
—	25	Res. om at sanitetsaspiranter kan gaa kurset til uddannelse uagtet planens § 10 b	685
—	31	Res. om at hospitalsfartøier ikke skal erlægge bryggeafgift i Stavanger m. fl. st.	687

1906			Side
Aug	31	Res. om at fastlønnede spillemænd kan afskediges af brigadechefen	689
Septbr.	11	Skr. om at en metodistprest ikke er fritaget for værnepligt	698
—	28	Rundskr. om ikke indkaldelse af faste medlemmer af distriktskommissionerne	718
Oktbr.	9	Skr. om at en til stortingsmand valgt underofficer maa selv stille vikar	729
Novbr.	13	Cirk. om regler for udlaan af geværer til værnepligtige	763
—	21	Skr. om at marinens arbeidere ikke faar dagløn naar de er fraværende som lagrettemænd	774
Decbr.	12	Res. om tilfølgetagelse af kvartergodtgjørelse i garnisonssteder	807
—	12	Res. om tillæg til bestemmelserne om ansættelse m. v. af sanitetsofficerer	807
—	22	Res. om orlogsskibes opsyn med fremmede fiskere	820
—	22	Res. om tjenestegjøringsforhold som Kongens adjutanter	825
—	22	Res. om forandring i salutreglementet for marinen	825

Pant.

1906			
Septbr.	18	Res. om at fogden i Salten skal foretage udpantninger i Narvik	704
Novbr.	5	Skr. om udpantningsforretninger for statsskat bør tinglæses	749
—	12	Skr. om vidners godtgjørelse ved forskjellige udpantninger hos samme debitor	763

Pensionsvæsen, pensions- og enkekasser.

1906			
Jan.	6	Res. om statuter for understøttelsesforeningen for norske læger m. v.	14
Juni	2	Res. om forandring i planen for »Den norske enkekasse«	412
—	30	Res. om tarif for og inddeling i fareklasser for rigsforsikringsanstalten	526
Decbr.	22	Res. om Stavanger dampskibsselskabs pensionsindretning	825

Politivæsen.

1906			
Jan.	27	Res. om politivedtægter for Hammerfest	31
Febr.	12	Skr. om opsynsbetjent kan forelægge mulkter	41
—	13	Res, om streifende hund inden Voss herred	47
—	22	Rundskr. om ulovligt salg af udenlandske kurvarbeider	53
Mars	29	Res. om skattevedtægter for Vaagans herred	130
April	5	Skr. om politiets myndighed ligeoverfvr kirkesøgende	159

1906				Side
April	6	Skr.	om kommunen kan eftergive en af politiet forelagt dagmulkt	160
—	7	Res.	om lukningstid for udsalgssteder i Røldals herred	182
—	7	Res.	om paatalemyndighedens bødeprotokol	183
Mai	22	Res.	om forandring i politivedtægter for Stavanger	369
—	30	Skr.	om førselen af bødeprotokollen i Kristiania m. fl. steder	391
—	30	Skr.	om vedtagelser skal ind i bødeprotokollen	392
Juni	11	Skr.	om at lens- og politimænd (faste medlemmer af distriktskommissioner) ikke skal indkaldes ved hærens opsætning paa feltfod	477
—	30	Res.	om politiets tilladelse til skyds inden søndre Bergenhus amt	522
Juli	5	Res.	om politivedtægter for Tønsberg	578
—	5	Res.	om forandring i politivedtægter for Skien	579
—	5	Res.	om politivedtægter for Fane herred	579
—	18	Res.	om politiets forhold til lov om fortidslevningers bevaring	594
Aug.	7	Res.	om Tillæg til politivedtægter for Aurdals herred	663
—	25	Res.	om politiets tilladelse til skyds inden Romsdals amt	683
Septbr.	18	Res.	om tillæg til politivedtægter for Kongsberg	700
—	18	Res.	om hundeafgift i Namsos	700
—	28	Rundskr.	om at faste medlemmer af distriktskommissioner ikke skal indkaldes	718
Novbr.	24	Res.	om politivedtægter for Hetland herred	775
—	24	Res.	om do. » Haaland do.	775
—	28	Skr.	om at lensmænd (politiet) selv maa anskaffe protokoller for fortidslevninger	777
Decbr.	15	Res.	om forandring i politivedtægter for Arendal	809
—	15	Res.	om politivedtægter for Vik herred	809

Post- og telegrafvæsen.

1905				
Oktbr.	28	Cirk.	om prospektbrevkort til Nederlandene	8
Decbr.	21	Cirk.	om udveksling af direkte postanvisning med Japan m. v.	9
1906				
Jan.	15	Cirk.	om udveksling af postanvisninger med Rusland	18
—	19	Skr.	om at Argentina har tiltraadt Washington-overenskomsten	19
—	19	Cirk.	om at den franske postanstalt Ningpo er aabnet	19
—	19	Cirk.	om at prospektbrevkort m. v. kan sendes til Belgien m. v.	19
—	29	Cirk.	om toldfrankosedler efter en pakkes afsendelse til Tyskland	36

1906			Side
Febr.	5	Cirk. om at prospektbrevkort m. v. kan sendes til Costa-Rica m. fl. steder	38
—	7	Cirk. om ændringer i pakkepostkonventionen	38
—	14	Cirk. om nye postaabnerier Vist og Gaasøen	49
—	19	Cirk. om at prospektbrevkort m. v. kan sendes til Bosnien—Herzegovina m. fl. st.	51
—	24	Cirk. om postekspeditionen paa »Torghatten« m. v.	54
—	24	Cirk. om toldfrankosedler efter en pakkes afsendelse til Ungarn	55
Mars	6	Cirk. om at prospektbrevkort m. v. kan forsendes til Peru m. fl. steder	67
—	10	Cirk. om bemyndigelse for udenrigsministeren til at udveksle deklarationer med Tyskland om den traadløse telegrafi	76
—	15	Cirk. om hovedpostkonventionens takster i Paraguay	78
—	17	Cirk. om nye postaabnerier m. v.	79
—	21	Res. om portofrihedsattestationsret for nogle funktionærer	84
—	$^{24}/_{26}$	Deklaration med Tyskland om traadløs telegrafi	88
—	24	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Chili og Serbien samt om portofrihedsattestationsret	92
April	6	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Cuba m. v.	162
—	14	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Orangeflodkolonien	188
—	18	Skr. om at Erythrea har tiltraadt Washington-overenskomsten	188
—	19	Cirk. om toldangivelser for pakker til Tyskland	188
—	$^{25}/_{30}$	Telegrafoverenskomst med Tyskland	289
—	27	Cirk. om prospektbrevkort m. v. til Kanada	299
Mai	9	Cirk. om do. do. » Britisk Indien m. v., samt om nye postaabnerier	347
Juni	11	Lov nr. 4 om forandringer i postloven m. v.	472
—	11	Cirk. om forandring i III i reglementet af $^{8-18}/_{9}$ 1900	477
—	14	Res. om portofrihed for lokalforsendelser	499
—	14	Cirk. om billedkort til Kapkolonien m. v.	500
—	30	Cirk. om nye postanstalter m. v.	538
Juli	6	Tillæg til krigspostreglementet	584
—	6	Tillæg til krigstelegrafreglementet	586
—	7	Skr. at meddelelser om udlodning i boer ikke kan sendes portofrit	587
—	9	Skr. at dokumenter vedkommende tvangsauktion ikke kan sendes portofrit	588
—	9	Cirk. om at jernbanepostfunktionærer ikke bærer uniform	588
—	13	Skr. om ubesørgelige postbrevkort	591
Aug.	3	Cirk. om forandringer i postanstaltfortegnelsen	662
—	7	Res. om ækvivalenten for postkonventionens tabel	666

1906			Side
Aug.	25	Res. om maksimumstakst for telegrammer til Færøerne og Island	684
Septbr.	7	Skr. om postkonventionens takster i Panama	692
August	3	Cirk. om billedkortforsendelser til udlandet	708
Septbr.	26		
—	26	Skr. om at »Tongku« i Kina er nedlagt	708
—	26	Cirk. om forandring i postanstaltfortegnelsen	708
Oktbr.	1	Skr. om at Island har tiltraadt den internationale telegrafkonvention	722
—	4	Cirk. om billedbrevkorts forsendelse til Japan og Paraguay m. v.	726
—	15	Cirk. om nedlæggelse af postkontorer i Kina	734
—	26	Cirk. om oprettelse af en britisk postanstalt i Tientsin	748
Novbr.	1	Cirk. om modtagelsen af islandske pengesedler	748
—	2	Cirk. om et postaabneri ved Fæmundsjøen	748
Mai	7	Overensk. om postanvisninger med Natal	837
Novbr.	12		
—	12	Cirk. om internationale brevkort	761
—	13	Skr. om portofrihedsattestationsret	733
—	16	Cirk. om japanske postanstalter i Mansjuriet m. v.	773
—	29	Cirk. om tillæg m. v. til postanstalterne	795
Decbr.	12	Cirk. om at Havnø postaabneri er i virksomhed hele aaret	807
—	21	Cirk. om tillæg til postanstaltfortegnelsen	818

Privilegier, rang, titler, ordener m. v.

1906			
Juni	23	Res. om prægning af en 7de juni medalje	512
—	9	Statuter for Sanct Olavs orden	575
Oktbr.	13	Res. om hvordan 7de juni medaljen skal bæres	733
Novbr.	6	Res. om præget af de nye tokroner (7de juni)	755

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmænd i almindelighed.

1906			
Febr.	9	Skr. at anviste, præskriberede regningsbeløb vil forlanges refunderede af vedkommende	40
—	13	Res. om rigets bestyrelse under kongens reise til Danmark	42
—	13	Res. om rangreglementer for gesandter m. v.	48
—	13	Res. om et nyt rigsbanner	49
—	27	Res. om diplomaters og konsulers uniform	63
Mars	10	Res. om bestallingsgebyrs erlæggelse	76
—	21	Res. om forandring af rigsbanneret	84
—	29	Res. om fritagelse for erlæggelse af gebyr for minister-pas, som udfærdiges af udenrigsministeren	133
—	29	Res. om lønninger til nye lensmænd i Lenviken m. v.	135

1906				Side
April	7	Res.	om paatalemyndighedens bødeprotokol	183
—	24	Res.	om tilfølgetagelse af justisdepartementets civile budget	196
—	24	Res.	om tilfølgetagelse af tillægsbevilgning under hovedpost II	277
—	24	Res.	om udenrigsdepartementets organisation	278
—	27		Fordeling mellem Norge og Sverige af legationernes m. v. arkiver	297
Mai	1	Res.	om salg af embedsgaarden Saura (nordre Helgeland)	308
—	12	Skr.	om byskrivers pligt til udstedelse af opgaver til børsregnskaberne	363
—	15	Skr.	om sparebanks klager i forligelseskommission, naar direktøren er kommissær	363
—	22	Skr.	om omordning af det civile embedsværk i søndre Trondhjems amt	373
—	22	Skr.	om regler for modtagelse af gesandter	373
—	22	Skr.	om at overformyndere og sjøretsmedlemmer fritages som retsvidner	375
Juni	2	Res.	om Hammerfest som fast retssted for Finmarkens lagsogn	413
—	2	Res.	om indbetaling af bestallingsgebyr af geistlige embedsmænd	413
—	2	Res.	om rigets bestyrelse under Kongens fravær	415
—	5	Skr.	om sorenskrivers pligt til at udfærdige vederheftighedsattest	415
—	11	Res.	om kontorholdsgodtgjørelsen for stiftamtmanden i Kristiania	476
—	11	Res.	om at behandlingen af nordmænds understøttelse overføres til handelsdepartementet	476
—	11	Skr.	om en klages betimelige indkommen til overskattekommissionen	477
—	23	Res.	om prægning af 7de juni medaljen	512
—	23	Res.	om bemyndigelse fra udenrigsministeren at meddele permission	513
Juli	5	Res.	om bevilgning til stiftsarkivet, Trondhjem, for ordning af kirkebøger	580
Aug.	7	Skr.	om at amtskasserer ikke kan faa godtgjørelse for forligsklage i anledning af offentlige fonds	669
—	25	Res.	om instruktion for gesandtskaberne m. v.	676
Septbr.	18	Res.	om hvilke legationer m. v. kan optage edelig sjøforklaring	702
—	18	Res.	om hvilke konsuler kan korrespondere direkte med departementerne	703
—	18	Res.	om at fogden i Salten skal foretage udpantningerne i Narvik	704

Regjeringen, embeds-, bestillings- og ombudsmænd i almindelighed. 883

1906			Side
Septbr.	28	Res. om edsaflæggelse af generalkonsuler m. v.	714
—	28	Instruks for generaladvokatembedet	716
—	28	Res. om kongemagtens udøvelse overdraget statsraadet under kongens fravær	718
Oktbr.	13	Res. om hvordan 7de juni medaljen skal bæres	733
—	29	Res. om iagttagelse af forskrifterne i cirkulære 11te juli 1903	748
Novbr.	6	Res. om rigets styrelse under kongens reise	755
—	6	Res. om bemyndigelse for regjeringen til at undertegne protokoller	756

Religion, gudstjeneste, geistlighed.

1906			
Jan.	2	Skr. om at forhandlingsmøde om ombytte af salmebog maa bekjendtgjøres fra kordøren	11
—	2	Skr. om presters og forloveres ansvar ved ulovlig egteskabsstiftelse	11
—	3	Skr. om residerende kapellan kan mægle i N. L. 2—9—8 m. v.	12
—	19	Skr. om lovlig adgang for provsterne til at forrette for presterne	19
Febr.	2	Skr. om forstaaelsen af dissenterlovens § 1	37
—	13	Res. om tilfølgetagelse af oplysningsvæsenets understøttelsesfond	48
—	27	Res. om afsavnsgodtgjørelse i Ullern og Nordstrand prestegjæld	56
—	27	Res. om at forsamlingshuset »Bethel« i Harstad anvendes til gudstjenester m. v.	57
—	27	Res. om at Indfjordens bedehus i Vold anneks omdannes til kapel m. v.	57
—	27	Res. om ikkebetaling for brudevielser i Fauske prestegjeld	58
—	27	Res. om at lønsbidraget til den residerende kapellan henlægges fra sognepresten til tredjepresten i Norderhov	58
Mars	10	Res. om at Solumsmoens bedehus indvies til gudstjenester	69
—	10	Res. om særskilt konfirmation i Froan kapel	69
—	10	Res. om konfirmandforberedelse i Vartdalsstrandens annekssogn	70
—	10	Res. om at sognepresten i Tysnes kan sløife hver 3dje gudstjeneste	70
—	10	Res. om forberedelse af konfirmanderne i Buviken	70
—	21	Res. om do. » do. for distriktet Sørbygden	70
—	21	Res. om yderligere gudstjeneste i Budalen anneks	82

1906				Side
Mars	21	Skr.	om at en provst maa have biskopens tilladelse til fravær	85
—	29	Res.	om Lunners prestegjelds oprettelse	131
—	29	Res.	om sløifning af gudstjenesterne i Tune kirke	132
April	7	Res.	om ansættelse af en kaldskapellan i Nærø prestegjeld m. v.	182
—	7	Res.	om gudstjenesterne i Værø prestegjeld	182
—	7	Res.	om geistlig betjening ved »Thomas Angells stuer«	182
—	7	Res.	om forberedelse af konfirmanderne i Hemnes annekssogn	182
Mai	1	Res.	om forberedelse af konfirmanderne i Tuft og Komnes annekssogne	307
—	1	Res.	om salg af enkesædet Sand	307
—	10	Res.	om anvendelse af odelsløsningssummen for Vikør	352
—	18	Res.	om afsavnsgodtgjørelse for sognepresten i Ullern	364
—	18	Res.	om do. » do. i Nordstrand	366
Juni	2	Res.	om indbetaling af bestallingsgebyr for geistlige embedsmænd	413
—	14	Skr.	om at kirkesanger skal forrette ved alle gudstjenester	500
—	30	Res.	om ny besættelse af residerende kapellani ved Vor Frelsers kirke, Kristiania	534
—	30	Res.	om kaldskapellani i Kraakstad	534
Juli	5	Res.	om afstaaelse af vandrettighed af Modum prestegaard	580
Aug.	7	Res.	om forandring af gudstjenesterne i Strand prestegjeld	666
—	14	Res.	om anvendelse af overskuddet ved hovedkirken i Haram grestegjeld	672
—	14	Res.	om konfirmation i Sulen prestegjeld	672
—	25	Res.	om konfirmandforberedelse i Hol annekssogn	685
Septbr.	10	Skr.	om at en metodistprest ikke er fritaget for værnepligt	698
—	28	Res.	om ordningen af gudstjenester i Leka prestegjeld	715
Oktbr.	10	Res.	om husleiegodtgjørelse m. v. til sognepresten i Malvik	731
—	13	Skr.	om kontorhold til en stiftskapellan, bestyrende et sogneprestembede	733
—	24	Res.	om at »helvede« i 2den trosartikel ændres til »dødsriget«	740
—	24	Res.	om konfirmandforberedelsen m. v. i Namsos prestegjeld	742
—	24	Res.	om konfirmandforberedelsen m. v. i Kvernes prestegjeld	742
Novbr.	2	Skr.	om forstaaelsen af lov 14de juli 1897 § 37	748
—	3	Res.	om offer paa alteret for Schreudermissionen	798

1906				Side
Novbr.	3	Res.	om konfirmandforberedelsen for Flatdal sogn	798
—	22	Res.	om gudstjenesten i Hevne prestegjeld	823

Retten.

1906				
Jan.	27	Res.	om lodtrækningsdistrikter i nedre Romerikes sorenskriveri	33
Mars	10	Res.	om overflytning af gaarde fra Nore til Opdal herred	77
April	6	Skr.	om en fordringshaver kan forlange partiel eksekution	159
—	7	Res.	om paatalemyndighedens bødeprotokol	183
—	24	Res.	om ekstra amtsting i Bratsberg amt	272
Mai	22	Skr.	om at overformyndere og sjøretsmedlemmer fritages som retsvidner	373
—	25	Res.	om pligt for domstolene at undersøge angaaende sjøulykker	389
—	30	Skr.	om førselen af bødeprotokollen i Kristiania m. fl. steder	391
—	30	Skr.	om vedtagelser skal ind i bødeprotokollen	392
—	31	Skr.	om forpligtelse for læge at give retten uddrag af lægejournalen	396
Juni	2	Res.	om Hammerfest som fast retssted for Finmarkens lagsogn	413
Septbr.	28	Res.	om maanedsting for Fosen sorenskriveri	715
—	28	Res.	om instruks for generaladvokatembedet	716
Oktbr.	4	Skr.	om kvinders valgbarhed til skjøns- og meddomsmænd	724
—	23	Skr.	om mortifikation af et skadesløsbrev	739
Novbr.	5	Skr.	om udpantningsforretninger for statsskat bør tinglæses	749
—	6	Res.	om lagmandstingene i Trondhjem	754
—	6	Res.	om at Gulating lagmandsembede inddrages m. v.	754
—	16	Res	om afholdelse af lagmandstingene i Nordland	772
Decbr.	12	Res.	om en handelsret i Harstad	806
—	12	Res.	om forandring i reglement for Kristiania byret	806
—	12	Res.	om afholdelse af sageting i Jæderen	806
—	12	Res.	om tingene i Orkedalen	806
—	12	Res.	om henlæggelse af Vartdalsstranden til Ulstein tinglag	806
—	22	Res.	om maanedsting for Røros tinglag	824

Samfærdselsmidler.

1906				
Jan.	15	Res.	om forandring i jernbaneregelementet om fri befordring	18
—	18		Meddelelse om direkte befordring mellem norske og østerrigske og ungarske baner	19

1906				Side
Febr.	27	Res.	om takster for benyttelse af jernbanens kaier i Stavanger	55
Mars	3	Skr.	om hvem veivedligeholdet paahviler	66
—	10	Res.	om nye takster for Lillesand—Flakstadbanen	76
—	21	Res.	om politiets tilladelse til skyds inden Stavanger amt	83
April	7	Res.	om kostgodtgjørelse for stationsbetjente og banevogtere	184
—	24	Res.	om statuter for Holmestrand—Vittingfosbanen m. v.	278
—	30	Skr.	om hvem der skal udrede omkostningerne ved en overtakstforretning (veilovens § 25)	299
Mai	10	Res.	om fælgbredden for kjøreredskabsr i Narvik	350
—	10	Res.	om bestemmelser om sprængbare m. v. stoffes transport	354
—	10	Res.	om ny regulering af Tyrifjorden	356
—	10	Res.	om fribefordring med jernbaner for i sygepleie virkende personer	355
—	22	Res.	om fragtberegning og takster for statsbanerne	374
—	22	Res.	om mellemstationer paa Bergensbanen	374
—	30	Skr.	om tillæg til driftsreglement for statens jernbaner	393
Juni	30	Res.	om politiets tilladelse til skyds i søndre Bergenhus amt	522
—	18	Res.	om regulering af Tinnsjø	597
Aug.	25	Res.	om politiets tilladelse til skyds i søndre Romsdals amt	683
—	25	Res.	om benyttelse af motorvogne i Lister og Mandals amt	683
—	25	Res.	om benyttelse af motorvogne i Hedemarkens amt	683
—	25	Res.	om do. » do. i søndre Bergenhus amt	683
—	31	Res.	om at bryggetakster ikke erlægges af hospitalsfartøier i Stavanger m. fl. steder	687
Septbr.	10	Res.	om regulering af Mjøsen	695
—	28	Res.	om driftsreglement for Valdresbanen (Eina—Fagernes)	715
—	28	Res.	om takster paa Valdresbanen (Aurdal—Fagernes)	717
Oktbr.	24	Res.	om sikkerhedsforanstaltninger ved Valdresbanen	741
—	24	Res.	om nedlæggelse af en hovedvei ved Brastad	744
Novbr.	12	Skr.	om forstaaelse af § 9 a i skydsloven af $^{10}/_{7}$ 94	761

Sjøvæsen, havne-, lods-, fyr og redningsvæsen.

1905				
Decbr.	29	Cirk.	om nyt kostreglement for handelsflaaden	9
1906				
Jan.	20	Skr.	om den tidligere attest skal helt indtages i et nyt skibsregister	20
—	22	Skr.	om gebyr for indførelse i skibsregistret	20
—	27	Res.	om vedtægter for brug af ild og lys i Haugesunds havn	31

1906			Side
Jan.	27	Res. om at kongelig norsk seilforening kan føre orlogsflaget med kongens navnesiffer	34
—	30	Takster for forhyringskontorer i østre Toten herred	36
Febr.	13	Res. om forbud mod udkastning af fiskeaffald i Haugesunds havn	47
—	13	Res. om tonnageafgift i Aalesund	48
—	13	Res. om prægning af medaljer »for ædel daad«	49
—	20	Skr. om føring af vandklosetter ud i havnen	52
—	27	Res. om takster for jernbanens kaier i Stavanger	55
—	27	Res. om tonnageafgift i Stathelle	55
—	27	Res. om anerkjendelse af franske maalebreve	62
Mai	19	Cirk. om indførsler i skibsregistret	79
—	21	Lov om udvidelse af Larviks havnedistrikt	81
—	21	Res. om ikrafttræden af lov om statskontrol med skibes sjødygtighed af 1903	85
—	27	Skr. om fradrag i konsulatafgiften for kvarantæne	92
—	27	Skr. fra Siam om forhandlinger om traktaten af 1868	92
—	29	Lov nr. 3 om forandringer i lov om lodsvæsenet af 26de mai 1899	128
—	29	Res. om tonnageafgift til havnekassen i Lillesand	130
—	29	Res. om takster for bryggen i Lillesand	130
—	29	Res. om offentlig anerkjendte besigtigelsesinstitutioner	133
—	29	Res. om passagercertifikat for dampskibe	133
—	30	Skr. om et fartøi, grundstødt ved indseilingen, fremdeles er lodspligtig	136
April	6	Cirk. om statskontrol med skibes sjødygtighed	160
—	6	Skr. om godtgjørelse til skjønsmænd til fastsættelse af en erstatning	161
—	7	Lov nr. 4 om adgang til at føre fartøi m. v. samt om navigationseksamen m. v.	173
—	10	Form. til skemaer for udskrifter af skibes dagbøger	185
—	24	Plakat indeholdende nye regler til forebyggelse af sammenstød mellem fartøier m. v.	191
—	24	Res. om ophør af forpligtelsen til at tilstille konsulater afgangsopgaver	278
—	24	Res. om skibsinspektørers paatalemyndighed m. v.	279
—	24	Instruks for skibsinspektører	280
—	24	Instruks for tilsynsmænd ved skibskontrollen	282
—	25	Veiledning for tilsynet ved udstedelsen af dækslastcertifikater	287
—	27	Instruks angaaende tilsynet med norske skibe i udenlandske havne	295
Mai	1	Res. om besigtelse af passagerskibe	308
—	1	Res. om udstyr, undersøgelse m. v. af maskineri m. v.	324
—	1	Res. om redningsredskaber for skibe	330
—	2	Almindelige forskrifter for offentlige stuertskoler	341

1906			Side
Mai	10	Res. om fremmede krigsskibes adgang til norske havne	351
—	10	Res. om bemyndigelse for handelsdepartementet at udfærdige bestemmelser for sprængbare m. v. stoffes transport	354
—	10	Res. om skydsgodtgjørelse for skibsinspektører m. v.	354
—	10	Skr. om gebyr for registrering af et til udlandet gaaet skib	359
—	10/12	Gjensidig godkjendelse af skibsdrægtighed i Norge og Frankrig	360
—	19	Cirk. om forbud mod norske skibes kystfart i Sverige	367
—	22	Res. om forskrifter for lugarer paa skibe	377
—	22	Res. om anordninger paa og under dæk paa skibe	380
—	22	Res. om skibes forsyning med skibsinstrumenter	384
—	22	Veiledning ved undersøgelse af sjømænds syn	387
—	25	Deklaration om pligt for domstolene i Norge og Sverige at undersøge sjøulykker	389
Juni	2	Res. om bemyndigelse for forsvarsdepartementet angaaende forhold vedkommende navigationsskoler	414
—	11	Res. om forandring i reglementet for Porsgrund bro ,	473
—	16	Takster for forhyringskontor i Trondhjem	504
—	21	Skr. om gebyr efter skibsregisterlovens § 36	511
—	25	Skr. om godkjendelse af Engelhardts klapbaad	513
—	28	Cirk. om ophør af skibsførerens pligt til at aflægge afgangsopgave til konsulater	514
—	28	Cirk. om skibes ankomstopgave	516
—	28	Skr. om autorisation af kogebog for handelsmarinen	517
—	28	Skr. om do. » lægebog for sjømænd	517
—	30	Res. om takster for Arendals dampskibsbrygge	522
Juli	4	Skr. om gebyrsberegning for indførelse i skibsregistret	578
—	5	Res. om bevilgning til stuertskoler m. v.	581
—	6	Takster for forhyringskontorer i Bodø	582
—	6	Rundskr. om sjømænds afgivelse af stemmesedler	582
—	6	Skr. om beregning af milepenge m. v.	583
—	11	Skr. om registreringsgebyr for skadesløsbreve i fiskefartøier	588
—	16	Skr. om undersøgelse af syn, hørsel og farvesans af matroser paa fiskefartøier m. v.	592
—	18	Cirk. om anmeldelser til endelig registrering	597
—	18	Cirk. om forhaandsundersøgelser før registreringen	598
—	20	Skr. om forstaaelsen af maskinistlovens § 4	599
—	24	Res. om forbud mod svenske skibes kystfart i Norge	643
Aug.	3	Reglement for eksamensberettigede sjømandskoler	649
—	7	Bekjendtgjørelse om transport af ildsfarlige stoffe paa passagerskibe	667
—	10	Skr. om at fører ikke kan undlade at afmønstre udskreven matros	671

1906			Side
Aug.	15	Skr. om lodsers betingelser for lodsning	674
—	21	Skr. om at passagerfartøier til Spitsbergen ikke skal betale konsulatafgift	675
—	21	Rundskr. om anmeldelser om skibes sjødygtighed (lovens § 13)	675
—	25	Skr. angaaende sjødygtighedslovens §§ 1 og 108	685
Septbr.	5	Res. om naar farveblinde kan paamønstres	691
—	10	Res. om udfærdigelse af certifikater for skippere og styrmænd	695
—	25	Cirk. om indberetning om udfærdigelse af nationalitetsbeviser m. v.	705
—	25	Cirk. om formular vedkommende skibsregistreringen	707
—	26	Skr. om forstaaelsen af navigationseksamenslovens § 34	709
—	26	Skr. om Adgang til skibsførereksamen	709
—	26	Skr. om adgang til styrmandseksamen	710
Oktbr.	2	Skr. om lodsbetaling af et dampskib indenfor udenskjærsgrænsen	722
—	3	Skr. om at dampskib i kinesiske farvande ikke rammes af sjødygtighedsloven	723
—	3	Cirk. om kontrol med kapteiner og maskinister paa »indenrigske« dampskibe	723
—	4	Ændringer i »almindelige forskrifter« vedkommende stuertskoler af 2den mai 1906	725
—	8	Skr. om lodspenge skal udbetales eller tilfalde lodsunderstøttelseskassen	727
—	9	Skr. om et foreløbigt registreret skjøde skal udslettes eller ikke	729
—	10	Cirk. om dispensationsret for tilsynsmænd for skibe	730
—	11	Skr. om beregning af lodspenge af en eskadre	732
—	15	Skr. om do. » do. og milepenge	734
—	17	Rundskr. om sjødygtighedslovens § 19 m. v.	735
—	17	Cirk. om metal til forarbeidelse af luftkasser	736
—	22	Cirk. om godkjendelse af assurancesprøite for passagerskibe	737
—	22	Skr. om registrering af et bilbrev (skibsregistr.lovens § 36, kfr. sportell. § 48 b)	737
—	22	Skr. om fart paa Danmark og Sverige er udenrigsfart	737
—	23	Cirk. om at livbelter — ikke livbøier af kapok — godkjendes	738
—	23	Skr. om at to modeller til livbelter af kapok godkjendes	739
—	23	Skr. om at en model til livbøier af kapok godkjendes	739
—	24	Res. om navigationseksamensret for sjømandskaber	744
—	24	Res. om ordning af navigationsundervisning ved sjømilitære korps	744
—	25	Skr. om udekspedering af udenlandsk dampskib	748
Novbr.	6	Res. om havnestyret i Fredriksværn	755

1906				Side
Novbr.	8	Skr.	om godkjendelse af kapoklivbelte	758
—	9	Skr.	om do. af en redningsflaade	758
—	9	Skr.	om registrering af hjemmelsbrev paa skib	759
—	12	Skr.	om beregning af milepenge over 6 mil	760
—	12	Skr.	om fyrstationer kan ligestilles med embedsgaarde (lov $^{25}/_{8}$ 48 § 19)	760
—	14	Skr.	om gebyr for registrering af adkomstdokument til skib	765
—	22	Skr.	om godkjendelse af kapoklivbelte	774
—	24	Skr.	om ret for sjømandsskoler til at afholde navigationseksamener	776
Decbr.	7	Cirk.	om godkjendte ildslukningsapparater for passagerskibe	799
—	8	Skr.	om betaling af lodspenge af et tysk fiskedampskib	800
—	11	Skr.	om forstaaelsen af hjemsted i sjøfartslovens § 3	801
—	12	Res.	om forandring i lodsinstruksen	803
—	12	Res.	om international overenskomst om hospitalsfartøier	804
—	14	Skr.	om godkjendelse af kapoklivbelte	808
—	14	Skr.	om at fiskere i Kristiansand ikke maa anvende visse overenskomne nødssignaler	809
—	17	Skr.	om udstedelse af styrmands- og skibsførercertifikat	812
—	22	Res.	om isafgift i Fredriksstad og Sarpsborg	819
—	22	Res.	om orlogsskibes opsyn med fremmede fiskere	819
—	28	Skr.	om lodspenge for et udrangeret krigsskib	826
—	31	Skr.	om at regning for registrering af udpantningsforretning for skat beregnes efter registerlovens § 36, 3 og sportellovens § 56, 4	828
—	31	Skr.	om udfyldning af registret	829

Skatter og afgifter.

1906				
Jan.	10	Skr.	om beregning af arveafgift ved bortskjødning af fast eiendom mod føderaad	15
—	12	Skr.	om hvilket formuesbeløb, der lægges til grund for skatteberegningen	17
—	15	Skr.	om at en skogeier er ansvarlig for afgift af en opkjøbt last	18
Febr.	1	Skr.	om at ingen arveafgift eller gebyr skal betales efter en forsvunden arving	37
—	10	Skr.	om beregningen af gebyr, naar fraværende arvinger afgiver edelig forklaring	41
—	21	Skr.	om gebyret for tinglæsning af bortleie af en fast eiendom m. m.	53
—	27	Res.	om forvaltningsafgift for overformynderiet i Kristiania	62

1906			Side
Febr.	28	Skr. om at understøttelse af rigsforsikringsanstalten skal indtages i skattepligtiges indtægt	66
Mars	22	Skr. om afgiftserlæggelse til fattigvæsenet for overdragelse af et dampskib	86
—	31	Kundgj. om stempelafgift m. v.	136
—	31	Kundgj. om arveafgift m. v.	137
—	31	Kundgj. om tobaksdyrkningsafgift	138
—	31	Res. om toldafgifter	138
—	31	Res. om afgift af malt-, brændevins m. v. bevillinger	138
April	3	Skr. om beregningen af konsulatafgift	159
—	9	Skr. om fra hvilken tid en testamenteret rentenydelse skal regnes	185
Mai	22	Res. om hundeafgift i Tromsø	368
—	22	Res. om nedsættelse af børsafgiften i Skien	374
Juni	2	Res. om indbetaling af bestallingsgebyr af geistlige embedsmænd	413
—	2	Skr. om tinglæsningsgebyr for en leverancekontrakt	415
—	11	Skr. om en klages betimelige indkommen til overskattekommissionen	477
—	15	Skr. om at ligningskommissionens ansættelser for indskrænkede ølrettigheder ikke kan paaankes	501
—	18	Kundgj. om indkomstskat m. v.	506
—	27	Skr. om at sparebanker gaar ind under landsskattelovens § 42, 3	514
Juli	4	Skr. om gebyrsberegning for et skibs indførelse i skibsregistret	578
—	18	Skr. om at løbedage ikke gjælder ligeoverfor statsskat	598
—	18	Skr. om beregning af arveafgift af en fast eiendom	599
Aug.	8	Skr. om nægtelse af at fatte beslutning om udligning af udgifter vedkommende kredsen	669
—	9	Skr. om at boer under kr. 500,00 fritages for afgiftspligt	670
—	14	Res. om Stabergsvoldens udslettelse af matrikelen	673
—	14	Res. om Bjørkmoens do. - do.	673
—	14	Res. om aftag i matrikelskylden for gaarde i Stryn herred	673
—	21	Skr. om at passagerfartøier til Spitsbergen ikke skal betale konsulatafgift	675
—	27	Telegram om en overligningskommissærs stilling i amtsskattekommissionen	685
Septbr.	24	Skr. angaaende opmaalingen af jord, skattepligtig for tobaksdyrkning	705
Oktbr.	6	Res. om godtgjørelse for regnskabsføreren for Finmarkens medicinalfond	754
Novbr.	6	Res. om forandring i skatteligningen for Narvik	755
—	6	Res. om do. do. - Bodø	755
—	6	Skr. om godtgjørelse for læsning af afgiftsbestemmelser for laks- og sjøørretfiskerierne	756

1906				Side
Novbr.	9	Skr.	om statsskat ligeoverfor debitor under privat administration	759
—	12	Skr.	om vidners godtgjørelse ved forskjellige udpantninger hos samme skyldner	763
—	$\frac{15}{20}$	Kapitulstakster		765
Decbr.	13	Skr.	om at lensmænd ikke kan approbere skatteauktionsbud paa faste eiendomme	808
—	15	Skr.	om lensmænds afskrivningsgebyr for matrikelskat	811

Skogvæsen, almenninger, flødning, kanalvæsen.

1906				
Febr.	13	Res.	om skogbrandsvedtægter fos Fosnes herred	47
—	13	Res.	om skogvedtægter for Vaaler herred	47
—	13	Res.	om fællesflødningsregler for Etna elv m. v. i Kristians amt	47
—	13	Res.	om sænkning af Tvetervandet	49
—	27	Res.	om regulering af Veitestrandselven i Hafslo herred	56
Mars	10	Res.	om skogvedtægter for Dverberg herred	68
—	21	Res.	om skogbrandsregler for Storelvedalens herred	81
—	29	Res.	om værnskogvedtægter for Askøens herred	131
April	7	Res.	om skogbrandsregler for Vegusdals do.	181
—	24	Res.	om do. - Foldereid do.	196
Mai	10	Res.	om do. - Vaaler do.	349
—	10	Res.	om do. - Høvaag do.	349
—	10	Res.	om do. - Sandsvær do.	349
—	10	Res.	om regler for bestyrelsen af Nordsjø—Skienskanalen m. v.	355
—	10	Res.	om ny regulering af Tyrifjorden	356
—	22	Res.	om skogbrandsregler for Laanke herred	368
Juni	11	Res.	om do. - Hedrum do.	473
—	11	Res.	om forandring i reglementet for Porsgrund bro	473
—	12	Lov nr. 6	om adgang til at erhverve skog m. v.	496
—	30	Res.	om skogvedtægter for Inderøen herred	525
—	30	Res.	om do. - Sparbu do.	525
—	30	Res.	om fællesflødningsregler for vestre Bjonvaselven	526
Juli	12	Res.	om skogvedtægter for Nøterø herred	589
—	12	Res.	om do. - Aasene do.	589
—	12	Res.	om værnskogvedtægter for Bø herred	589
—	12	Res.	om do. - Bodin do.	590
—	12	Res.	om skogvedtægter for Levanger do.	590
—	18	Res.	om do. - Stjørdalen do.	593
—	18	Res.	om regulering af Tinnsjø	597
Aug.	7	Res.	om skogbrandsregler for østre Moland herred	664
—	7	Res.	om forandring i skogbrandsregler for Moss do.	664
—	7	Res.	om skogbrandsregler for Hisø herred	664
—	7	Res.	om do. - Asker do.	664
—	7	Res.	om do. - Lardal do.	665

1906			Side
Aug.	7	Res. om skogvedtægter for Askim herred	665
—	31	Res. om værnskogvedtægter - søndre Fron herred	687
—	31	Res. om skogvedtægter - Ytterøen do.	688
—	31	Res. om do. - Fosnes do.	688
Septbr.	10	Res. om do. - Brandbu do.	693
—	10	Res. om do. - Brandval do.	693
—	10	Res. om do. - Romedal do.	693
—	10	Res. om reglement for krabas- og bundtømmer i Vismundselven	694
—	10	Res. om regulering af Mjøsen	695
—	28	Res. om værnskogvedtægter for Biri herred	714
—	28	Res. om do. - lille Elvedalens do.	714
Novbr.	6	Res. om do. - østre Slidre do.	752
—	16	Res. om do. - Sortland do.	772
—	24	Res. om do. - østre Gausdal do.	775
—	24	Res. om do. - Trøgstad do.	775
Decbr.	13	Brugsregler for Findalens statsalmenning	807
—	15	Res. om skogvedtægter for Aurdal herred	810

Skole- og undervisningsvæsen.

1906			
Jan.	10	Skr. om forstaaelsen af § 25 i lov af 18de jan. 1902 m. v.	15
—	13	Skr. om do. - § 12 i reglementet for lærerskolernes optagelsesprøve	17
—	26	Rundskr. om skolestyrernes udgivelse af femaarsberetninger	24
—	27	Skr. om afholdelsestiden af skoleraadsmøder	34
—	29	Skr. om hygieniske hensyn ved folkeskolebygninger	35
—	30	Skr. om ydelse til værkstedsskole for børn fra herredets kredse	37
Febr.	1	Telegram om adgang til at tage skolepenge af elever i arbeidsskoler	37
—	9	Skr. om at tidligere erhvervet lærervidnesbyrd taber sin gyldighed, naar vedkommende senere rejiceres	39
—	9	Skr. om at værgeraad er forpligtet at give bekræftet udskrift af forhandlingsprotokollen	39
—	9	Skr. om forholdsregler, naar skolestyre ikke vil foretage valg efter skolelovens § 53	39
—	14	Rundskr. om karakterbetegnelserne ved lærerprøven	50
—	17	Skr. om at skolerne kan lukkes under difteriepidemi	51
—	19	Skr. om at læreren (og ikke tilsynsudvalget) skal bestemme om anvendelse af legemlig straf	51
—	20	Skr. om at skoleraadet er forpligtet til at skaffe privat undervisning for en bortsat gut	52
—	27	Skr. om fritagelse for Stokken kommune at anskaffe familiebolig m. v.	58
—	27	Skr. om skolestyrers udstedelse af attester uden betaling	64

1906				Side
Mars	10	Res.	om naar sproglig-historisk lærereksamen er bestaaet	69
—	10	Res.	om at det akademiske kollegium kan dispensere fra § 1 i reglementet af $^{21}/_{10}$ 1905	69
—	10	Res.	om grundregler for Tønsberg barnehjem	70
—	20	Skr.	om at skolestyre ikke er forpligtet til at optage i fortsættelsesskolen elever udenfor herredet	80
—	29	Res.	om fritagelse for Sand herred at skaffe lærerjord	133
April	25	Skr.	om at kredsen ikke kan fordre leiegodtgjørelse for sit skolehus	289
Mai	2	Alm.	forskrifter for offentlige stuertskoler	341
—	22	Res.	om ret til middelskoleeksamen for frk. Rolls skole	371
Juni	2	Res.	om bemyndigelse fra forsvarsdeparsementet angaaende forhold ved navigationsskolerne	414
—	11	Res.	om forandring af fagkredsen for et theologisk professorembede	476
—	14	Res.	om at lærer er forpligtet at læse ved i byen indlemmede folkeskoler	500
—	21	Skr.	om adgangen til prøven i praktisk lærerdygtighed (lovens § 23)	511
Aug.	1	Rundskr.	om forstaaelsen af lov af 13de juli 1905, nr. 4, §§ 7 og 8	649
—	3	Reglem.	for eksamensberettigede sjømandsskoler	649
—	6	Skr.	om skolebørn kan tvinges til at fortsætte med frivillig undervisning	662
—	7	Skr.	om forstaaelsen af landsskolelovens § 43	667
—	8	Skr.	om nægtelse af at udligne paa skattepligtige udgifter vedkommende kredsen	669
—	8	Skr.	om ret til flytning af et skolehus	669
Septbr.	10	Skr.	om at sundhedskommissionen skal udtale sig om plan for ny skolebygning	698
Novbr.	7	Skr.	om kvinders stemmeret paa kredsmøder	758
—	8	Skr.	om bidrag af amtsskolekassen til jordvei for læreren	758
—	23	Skr.	om at et verks direktør ikke fritages for skoleskat m. v.	774
Decbr.	1	Skr.	om at undervisning i over 21 uger betragtes som privatundervisning	796
—	3	Res.	om plan for Bergens kommunale tvangsskole	798
—	3	Res.	om do. - Stavanger do. do.	798
—	3	Res.	om statuter for dr. F. G. Gades patologisk-anatomiske laboratorium i Bergen	798
—	6	Skr.	om at en skoles inventar m. v. disponeres af dens bestyrer	799
—	12	Res.	om middelskoleeksamensret for Oslo middelskole	805
—	14	Telegram	om at pleiemor kan forlange udskrift af værgeraadet	808

1906 Side
Decbr. 15 Skr. om at barn, udsat af værgeraadet, maa kunne holdes tilbage 813
— 22 Res. om reglement for doktorander m. v. 821

Sociale anliggender.

1906
Juni 12 Lov nr. 2 om arbeidsformidling 481
— 12 Lov nr. 3 om bidrag til arbeidsledighedskasser . . . 483
— 18 Res. om tilfølgetagelse af bevilgning til arbeidsformidlingskontorer 505
— 30 Res. om at handelsdepartementet skal udfærdige vedtægter i henhold til lov af 12te juni 1906, nr. 2, § 1 522
— 30 Res. om gjennemførelse af bestemmelserne i lov af 12te juni 1906, nr. 3 522
Decbr. 18 Res. om oprettelse af kontorer for arbeidsformidling . 812

Sparebanker.

(Se bank- og pengevæsen m. v.).

Sportelvæsen.

1906
Jan. 30 Skr. om fritagelse for gebyr, hvor tingsvidne paastevnes til andre tinglag 37
Febr. 1 Skr. om at ingen arveafgift eller gebyr skal erlægges af en forsvunden arving 37
— 1 Skr. om at gebyr efter § 76 beregnes for attester til sagførere for at opnaa advokaturen m. v. . . . 37
— 10 Skr. om beregning af gebyr, naar fraværende arvinger afgiver edelig forklaring 41
— 21 Skr. om gebyret for tinglæsning af bortleie af en fast eiendom m. v. 53
Mars 2 Skr. om beregningen af tinglæsningsbebyr ved skylddelinger 66
— 16 Skr. om gebyr for attest for at dokument er indleveret til tinglæsning 78
— 22 Skr. om gebyr for tinglæsning af et pantedokument og en notarialattest 87
— 29 Res. om fritagelse for erlæggelse af gebyr for ministerpas 133
April 26 Skr. om at den opnaaede salgspris lægges til grund for beregning efter sportellovens § 28 295
Mai 10 Skr. om gebyrsberegning for registrering af til udlandet gaaet skib 359
Juni 2 Res. om indbetaling af bestallingsgebyr af geistlige embedsmænd 413
— 2 Res. om tinglæsningsgebyret for en leverancekontrakt . 415

1906				Side
Juni	21	Res.	om gebyr efter skibsregisterlovens § 36	511
Juli	25	Res.	om forstaaelse af lov om Lovtidende, § 2	643
Aug.	7	Res.	om at amtskasserer ikke kan faa godtgjørelse for forligsklage i anledning af offentlige fonds	669
Septbr.	14	Skr.	om gebyrsberegning for et skifteskjøde	699
Oktbr.	3	Skr.	om do. - læsning af skiftevarsler i boer	724
—	17	Skr.	om tinglæsningsgebyrs beregning efter sportellovens § 49	736
—	17	Skr.	om registrering af et bilbrev (sportellovens § 48 b.)	737
Novbr.	12	Skr.	om vidners godtgjørelse ved forskjellige udpantninger hos samme debitor	763
—	14	Skr.	om gebyr for registrering af adkomstdokument til skibe	765
—	17	Skr.	om at vidner for værgeraadet skal erholde skyds og kost	773
—	21	Skr.	om gebyrsfrihed ved tinglæsning af obligationer for arbeiderboliger	773
—	31	Skr.	om at beregning af indførelse i skibsregistret af udpantning for skat sker efter registerlovens § 36, 3, og sportellovens § 56, 4	829

Statskassen, statens eiendomme.

1906				
Mai	1	Res.	om salg af enkesædet Sand	307
—	1	Res.	om » - embedsgaarden Saure (nordre Helgeland)	308

Stempelvæsen.

1906				
Febr.	23	Skr.	om at efterstemplet dokument paany bliver stempelpligtigt efter lov af $^{11}/_{4}$ 1885	54
—	27	Res.	om formen m. v. for stemplet papir	63
Mars	31	Kundgj.	om stempelafgift m. v.	136
Mai	1	Skr.	om beregning af stemplet papir til skjøde paa en fabrik med vandfald	341
Juni	7	Skr.	om beregning af stempelafgift til leiekontrakter angaaende faste eiendomme	587
Septbr.	15	Skr.	om stempelafgift for paategning paa heftelsesdokumenter paa fast eiendom	699
—	27	Skr.	om erlæggelse af efterstemplingsgebyr	712
Decbr.	22	Res.	om at føderaadskontrakter skal skrives paa stemplet papir	825

Stortinget, stemmeret.

1906				
Mars	29	Lov	nr. 1 om mandtal og stortingsvalg	93
—	29	Lov	um manntal og stortingsval	109

1906			Side
April	2	Rundskr. om anvendelsen af den nye mandtalslov	150
—	7	Lov nr. 1 om visse valgdistrikters inddeling i valgkredse	162
Juni	2	Lov nr. 1 om adgang for udenfor riget stemmeberettigede til stortingsvalg	396
—	2	Res. om skema til mandtalspas	400
—	16	Rundskr. om fremgangsmaaden ved valg efter loven af 2den juni 1906 nr. 1	501
—	23	Res. om prægning af 7de juni medalje	512
Juli	27	Rundskr. om ny formular for protokollation ved valgtingene	644
Aug.	13	Skr. om at der skal være ét hovedvalgsted (mandtalslovens §§ 10, 12, 13, 26)	671
—	15	Skr. om forstaaelsen af § 3 i lov af 2den juni 1906, nr. 1	674
Oktbr.	13	Res. om hvordan 7de juni medaljen skal bæres	733
Novbr.	7	Skr. om kvinders stemmeret paa kredsmøder	758
Decbr.	21	Skr. om arbeideres ret til fri valgdage m. v.	817

Toldvæsen, ind- og udførsel.

1906			
Jan.	29	Cirk. om toldfrankosedler efter en pakkes afsendelse til Tyskland	36
Febr.	24	Cirk. om toldfrankosedler efter en pakkes afsendelse til Ungarn	55
Mars	10	Res. om kontortiden for Hammerfest toldsted	77
—	10	Res. om do. - Stavanger do.	77
—	10	Res. om do. - Levanger do.	77
—	10	Res. om tilfølgetagelse af toldvæsenets budget	78
—	21	Res. om kontortiden ved Fredriksstad toldsted	84
—	29	Res. om bemyndigelse for tolddepartementet at tilstaa handlende i Svolvær og Kabelvaag ret til kreditoplag	135
—	31	Res. om toldafgifter	138
April	19	Cirk. om toldangivelser for pakker til Tyskland	188
—	23	Skr. om toldvæsenets pligter ligeoverfor udskibning	188
—	24	Kundgj. angaaende toldafgifter	197
Mai	18	Res. om forandring af toldtarifens indledende bestemmelser	363
Juni	18	Res. om kontortiden ved Narvik toldsted	509
—	19	Skr. om toldfrihed for fremmede konsuler	510
Aug.	14	Res. om do. - dokumenter m. v. pr. luftballon	673
Septbr.	10	Provisorisk anordning angaaende forbud mod indførsel af stikkelsbærplanter	692
—	10	Res. om forandring af toldinstruktionens § 84	695
—	22	Skr. om at varer kan indlægges paa frilageret i Kristiania og der nedpakkes til eksport	705

1906 Side
Septbr. 28 Res. om inddragning m. v. af toldposter 715
Oktbr. 25 Skr. om udekspedering af et udenlandsk dampskib . . 748

Traktater, forhold til udlandet, konsulatvæsen.

(Se diplomati m. v.).

Tyende.

1906
Jan. 30 Takster for fæstekontorer i østre Totens herred . . . 36
Juni 16 do. - do. i Trondhjem 504
Juli 6 do. - do. i Bodø 582
Decbr. 22 Res. om at gjennemførelsen af loven af $^{12}/_{7}$ 1896 overgaar til handelsdepartementet 824

Veivæsen, jernbaner, skyds.

(Se samfærdselsmidler).

Ægteskab, forældre og børn.

1906
Jan. 2 Skr. om presters og forloveres ansvar ved ulovlig egteskabsstiftelse 11
— 3 Skr. om at en residerende kapellan kan mægle i henhold til N. L. 2—9—8 m. v. 12
— 6 Res. om forbud mod salg af tobak til børn m. v. i Tønsberg 14
— 6 Res. om do. do. i Skaatø herred . . 14
— 6 Res. om do. do. Stavanger 14
Febr. 13 Res. om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Fet herred 46
— 13 Res. om forbud mod salg af tobak til børn m. v. i Kragerø . 46
— 13 Res. om do. do. i Vardø . 46
— 13 Res. om do. do. i Fyresdal herred . . 46
— 13 Res. om do. do. i Aamli do. 46
— 27 Res. om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Eidsvold herred 55
— 28 Rundskr. om udsættelse af pleiebørn 64
Mars 10 Res. om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Haugesund 68
— 21 Res. om do. do. i Kristiania . 81
— 21 Res. om do. do. i Skedsmo herred . . 81
— 29 Skr. om at helseraadet skal udstede den i pleiebarntilsynslovens § 6 omhandlede bog 136
April 5 Skr. om forstaaelsen af lov af 6te juni 1892 (nr. 5) § 1 (underholdningsbidrag) 159

1906				Side
April	7	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Maasø herred	181
—	7	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Hemnes do.	181
—	24	Res.	om do. do. i Værdalens do.	195
Mai	1	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Asker og Sørum herreder	301
—	10	Res.	om do. do. i Gran, Vardal og Brandbu herreder	351
—	22	Res.	om do. do. i Stavanger .	368
—	22	Res.	om do. do. i Sandeherred herrred . . .	369
—	22	Res.	om do. do. i Sandefjord .	369
—	22	Res.	om do. do. i Aas herred .	369
—	22	Res.	om do. do. i Borge do.	369
Juni	11	Res.	om do. do. i Stadsbygden m. fl. herreder	475
—	30	Res.	om do. do. i Asker herred	520
—	30	Res.	om do. do. i Nesodden do.	520
—	30	Res.	om egteskabsstiftelse ved konsulære tjenestemænd	518
—	30	Res.	om forskrifterne angaaende egteskabsstiftelse ved konsulære tjenestemænd	535
Juli	5	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Bærum herred	579
—	5	Res.	om do. do. i Ullensaker do.	579
—	12	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Askim do.	589
—	18	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Rissen do.	592
Aug.	25	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Stamnes do.	682
—	25	Res.	om do. do. i Selje do.	682
—	25	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Grue herred	682
Septbr.	18	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Mosjøen	700
Oktbr.	10	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden paa Moss .	729
—	24	Res.	om do. do. i Sarpsborg	740
Novbr.	6	Res.	om forbud mod salg af tobak til børn i Hønefos . .	750
—	6	Res.	om do. do. i Evanger herred	750
—	6	Res.	om do. do. i Modum do.	750
—	16	Res.	om do. do. i Kongsberg . .	769
—	24	Res.	om pleiehjem for epileptikere	774
Decbr.	3	Res.	om pleiebarntilsynslovens ikrafttræden i Borge herred	797
—	3	Res.	om do. do. i Eidskogen do.	797
—	31	Rundskr.	om udarbeidelsen af pleiebarnsstatistik . . .	829

Rettelser:

I aargangen for **1905**, side 559, staar under 20de decbr. en skrivelse fra finansdepartementet, som rettelig skal lyde: 1905

Skrivelse fra finansdepartementet til en sorenskriver, foranlediget ved en forespørgsel, om hvem der var forpligtet til at betale de med retsmøde i en gjæsteretssag den 31te oktbr. 1905 forbundne omkostninger (ɔ· 2den dags salær for behandling, udlæg til retsvidner og lokalgodtgjørelse). Sagen var inkamineret den 27de septbr. næstfør og da af retten i henhold til lov af 4de juni 1892 § 16 ex officio udsat til den 31te oktbr., da sagen blev fremmet af indstævnte, der af citantskabet var lovlig varslet om retsmødet.

Departementet erklærer sig enigt med sorenskriveren i, at citantskabet maa bære ovennævnte af retsmødet den 31te oktbr. 1905 flydende omkostninger.

I aargangen for **1906**: 1906

I Lovtidendens II afd., 1ste hefte, side 41, 19de linje fra neden staar vel istedetfor vil.

I Lovtidendens II afd., 3die hefte, side 716, staar: »instruks for udførelsen af generaladvokatembedets« forretninger i II punkt 2, 3 og 5 militær straffelovs — istedetfor militær straffeproceslovs.

Depotbiblioteket
h050 34 362

Norsk Lovtidende

1906

2 Afd.